N - U ⁞ F2 - n - 59

11.8.
2.74
115

NAZIONALE
Doppi
1113
R. BIBLIOTECA
DI PALERMO

Arm. 5 A. 4. Ord. Sup.
Proibito

Fs - n - 59

BIBLIOTECA NAZIONALE di TORINO
Fs.
n
59
Filosofia

Digitized by Google

~~Plut 12. n. 826~~

~~Pxobsts~~

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

HOLSATI

DE

SCRIPTORIBVS

[illegible]

[illegible]

LIBRI IV.

NVNC DENVO RECOGNITI

ATQVE

AD PRÆSENTEM ÆTATEM VSQVE

PERDVCTI

CVRA

IO. CHRISTOPHORI DORNII

CVM PRÆFATIONE

BVRCARDI GOTTHELFI STRVVII.

IENÆ, APVD VIDVAM MEYERIANAM

MDCCXVI.

BIBLIOTECA NAZ. PALERMO

BIBLIOTECA NAZIONALE DI TORINO

Digitized by Google

Biblioteca Nazionale di Torino

Dono della Biblioteca Naz. di Palermo
Maggio 1904

Digitized by Google

MAGNIFICO, SVMME REVERENDO, ATQVE EXCELLENTISSIMO

VIRO,

IOANNI FRANCISCO BVDDEO,

THEOLOGO ATQVE POLYHISTORI MAGNO, SCIENTIÆ DIVINIORIS DOCTORI, ET IN IENENSI ACADEMIA PROFESSORI EGREGIO, NEC NON SERENISSIMI DVCIS SAXO-HILDBERGHVSANI A CONSILIIS SANCTIORIBVS, CIVIVMQVE LITTERATORVM, QVI IN DVCATV GOTHANO ET ALTENBVRGENSI SVNT NATI, EPHORO LONGE GRAVISSIMO,

DOMINO SVO AC PATRONO MAXIMO,

IONSII HAS ACCESSIONES

DAT, DICAT, DEDICAT

OBSEQVENTISSIMVS AVCTOR.

Digitized by Google

Digitized by Google

MAGNIFICE, SVMME REVERENDE ATQVE EXCELLENTISSIME VIR,

DOMINE AC PATRONE SVMME.

NIſi tot aliæ mihi & graviſſimæ rationes conſtarent, quare IONSIVM novis a me acceſſionibus auctum, TVO inprimis nomini, paſſim in litterato-

Digitized by Google

rum re publica celebrato, dicarem; ſane,hoc grati piique animi monimentum, pro doctrinis monitisque ſaluberrimis ex ore ante hac TVO eruditiſſimo hauſtis, exſtare debebat. Ex quo tempore, ſicut admiratione TVI & cultu, totum profecto animum meum impleviſti: ita doctorum poſtea inſigniumque virorum aliis in locis, & in Lipſienſi præſertim Athenæo judicia, ſcientiarumque TVARVM ac dotium prorſus inuſitatarum elogia, honorificam de TE opinionem, meæ perpetuo menti inſitam, egregie confirmarunt. Hinc nullum adeo majus vel ornamentum, vel præſidium, libro iſti, quam a TVA Mæcenas!

nas! auctoritate conciliari atque adferri potuerit. Accedit, quod inter præcipuos ſapientiæ atque omnium optimarum litterarum ſtatores, quorum hoc in opere ſcripta & merita juſtis efferuntur laudibus, primum TV, ac potiſſimum locum obtineas; ut adeo iſtæ paginæ jure quodam peculiari & proprio TIBI competere videantur.

Oro igitur TE & obſecro Patronorum Maxime! ut hoc obſervantiæ in TE meæ pignus, ſumma animi a me veneratione traditum, mente benevola & humana accipias; dumque pro incolumitate TVA & glo-

gloria, ac felicitate perenni DEVM ter optimum ſupplex veneror, TVO me, meumque hoc ſpecimen patrocinio tuearis! Dabam Lipſiæ d. I. Maji cIↄ Iↄ CCXVI.

MAGNIFICI, SVMME REVERENDI, EXCELLENTISSIMIQVE NOMINIS TVI

cultor demiſſus,

IOANN. CHRISTOPH. DORN.

LE-

Digitized by Google

LECTORI BENEVOLO

S. D.

BURCARD GOTTHELF STRUVE.

EGregium ſane diſciplinis ſingulis acceſſiſſe adiumentum, poſtquam earum hiſtoria penitius fuiſſet pertractata, nemo forſan dubitabit. Philoſophicæ potiſſimum diſciplinæ de eo teſtantur, quæ quanto maius ex effatis Philoſophorum veterum capiunt fundamentum, tanto certius, tantoque illuſtrius ex Hiſtoria depromunt argumentum & Scriptorum notitia. Ipſi veteres Philoſophi, quantum in eadem ſitum ſit momenti, adgnoſcentes, iamdum in exponendis Philoſophorum placitis præiuerunt. Teſtis eſt Plutarchus, Palladius, Iamblichus, Diogenes Laertius, Eunapius, Heſychius, Philoſtratus, ipſæque Romanæ Eloquentiæ parens, Cicero, qui veterum Sapientum vel vitas, vel dicta ſatis prolixe expoſuerunt, poſteritati facem accendentes clariſſimam. Eandem equidem Scholaſtici reſtinxerunt, ſibi ſaltem ſapientes, nugasque pro veritate venditantes. Exorta vero luce Euangelica, &

)( )(horum

horum tenebræ fuerunt disiectæ. Philippus Melanchthon enim, Michael Neander, aliique emunctioris naris viri, circa purgandam a Scholaſticorum Næniis Philoſophiam ſolliciti, veros fontes iterum aperuerunt, veterum tradita curatius indagantes. Dum autem tanta ſub Reformationis initia ſtudiorum eſſet barbaries, vt vix Hercules ſuffeciſſet Augiæ ſtabulo repurgando, pauciores erant, qui conſummatam primorum Reformatorum doctrinam ſequerentur, Ariſtotelis dogmatibus conſtricti, extra illum haud ſapientes, in ſolis terminis hærentes. Poſtquam autem collapſa Ariſtotelis maieſtate, in ipſam veritatem penitius inquireretur, non defuerunt inter eruditos, qui veterum Philoſophorum placita, hiſtoriam, vitas, ſcriptaque plenius indagarent, eademque vel renouarent vel illuſtrarent, & cum noſtræ ætatis Philoſophorum traditis conferrent. Egerunt illud ex Belgis potiſſimum Otto Heurnius, Georgius Hornius, Abrahamus Grauius, Io. Meurſius, Gerhardus Ioannes Voſſius, Gisbertus Voetius, & noſtra ætate, Io. Clericus. Ex Italis præſto ſunt Paganinus Gaudentius, Franciſcus Patritius, Laurentius Pignorius. Ex Anglis Io. Seldenus, & nouiter Thomas Stanleius. Ex Gallis Io. Launoius, Petrus Gaſſendus, Iacobus Charpenterius, Petrus Syluanus Regius, Petrus Daniel Huetiis, Ægidius Menagius, plurimum lucis attulerunt Philoſophiæ ex Hiſtoriis illuſtrandæ. Sed, nec inter Germanos defuerunt

runt

runt viri laude digniſſimi, quibus plurimum debet Philoſophiæ Hiſtoria. Prodeant in medium Iacobus Thomaſius, Adamus Tribbechouius, Io. VVilhelmus Zieroldus, Chriſtianus Kortholtus, Chriſtianus Thomaſius, & quem primo loco nominare debuiſſem, Io. Franciſcus Buddeus, qui multa induſtria veritates ante parum cognitas detexerunt, origines philoſophicas declararunt. Circa Scriptores vero Hiſtoriæ Philoſophicæ veteres ſolliciti potiſſimum fuerunt Io. Ionſius, & noſtra ætate Io. Albertus Fabricius. Huius equidem Bibliotheca Græca in hac etiam parte circa Philoſophos Græcos vtilitatem præſtat egregiam. Ioannes Ionſius vero, ex Holſatiæ vrbe Rendsburgo oriundus, ſed Francofurti ad Mœnum Rectoris munus geſſit, vir induſtrius atque doctiſſimus. Huius de Scriptoribus Hiſtoriæ Philoſophicæ Libri Quatuor, poſtquam Francofurti 1659. fuiſſent editi, per plures nunc annos in tabernis noſtris librariis fruſtra fuerunt quæſiti, & non niſi in Bibliothecis inſtructiſſimis reperti. Dignum itaque, eruditisque perutilem laborem ſuſcepit Clariſſimus Io. Chriſtophorus Dornius, Liberalium Artium Magiſter, atque in hoc ſtudiorum genere haut parum verſatus, dum meis, aliorumque ſuaſionibus hoc daret, vt hunc Ionſii laborem recognoſceret, atque ad noſtra vsque tempora continuaret. Induſtriam ſuam doctiſſimus Editor in Libro Tertio & Quarto potiſſimum demonſtrauit, quos tali ratione locupletauit, vt ni-

hil, vel parum Ionſio relinqueretur. Recentiorum enim circa Philoſophorum ſcripta labores pari cum Ionſio inſtituto inſigni cura recenſuit, vt pro genio temporis noſtri non ſine fructu Lectores ſuos dimittat. In prioribus autem Libris breues ſubinde notas ſubiecit, in quibus ad Scriptores, qui vberius de ſingulis egerunt, remittit. Optandum eſſet, vt reliqua Ionſii ſcripta, ad quæ ipſe prouocat, eadem cura publicarentur. In libro primo enim capite ſeptimo mentionem facit Hiſtoriæ Socraticæ: in capite vigeſimo promittit Hiſtoriam Peripateticam. In capite primo libri Tertii Grammaticos ſuos adlegat. De ſingulis optima quæuis ſperare nos iubet ipſum hoc Opus. Tuo interim fauori B. L. induſtriam Clar. Editoris pro debito commendo. Vale. Scribebam Ienæ X Kal. Maii CIↃ IↃCCXVI.

Ad

Ad L. B.

EDITOR.

VNicum adhuc eſt, quod moneam. Incipit CONTINVATIO noſtra a CAPITE XX. LIBRI III. Hoc enim Capite Ionſius Librum dictum finiverat, & paucos, imo vix XL. Scriptores e recentioribus recenſuerat. Forte tenuitas atque infirmitas valetudinis impedivit, quo minus ultimam operi manum imponere licuerit. Fruere interim hiſce laboribus, & exſpecta limatiora! Supplenda quæ erunt, ad calcem Indicis adjecta videbis. Sequuntur etiam Ionſii Epiſtola Dedicatoria, & ejus ad L. verba.

VIRIS MAGNIFICIS, ADMODVM STRENVIS, NOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS ATQVE PRVDENTISSIMIS,

DOMINO PRÆTORI, DOMINIS CONSVLIBVS, SCABINIS, SYNDICIS AC SENATORIBVS,

Inclytæ Imperialis Rei publicæ Francofurtanæ,

PATRONIS SVIS SVMME COLENDIS.

Hoc minutum maxime devoti animi monimentum conſecrat

JOANNES JONSIVS.

VIRI MAGNIFICI, ADMODVM STRENVI, NOBILISSIMI, AMPLISSIMI ATQVE PRVDENTISSIMI.

Gentiles accepimus, poſteaquam regionem & civitatem aliquam peregrinam ingreſſi erant, ejus loci Genium Tutelarem ſalutare ſolitos fuiſſe, ut ejus favore in iſto quidem loco ſibi ſalvis diu eſſe liceret. Alii idola faciebant, monimenta ei ponebant, aras erigebant, templa dedicabant, ſupplicabant, ſacrificabant; cum cereis accenſis honorabant, propitiumque ſibi mutuo imprecabantur. Deorum quippe miniſtros eſſe Genios credebant cuſtodesque hominum, qui & Deorum voluntatem & mandata hominibus; & hominum preces atque deſiderium Diis ſignificarent. Biennium ferme eſt, cum & ego peregrinam hanc terram Lipſiæ vocatus ingreſſus ſum. ſed qui violatæ quaſi religionis argui poſſe alicui forte videar ob intermiſſum hactenus ſalutationis publicæ & cultus debiti officium, quod Vobis velut Diis Tutelaribus, Præſidibus & Cuſtodibus hujus loci a me præſtari & loci Majeſtas & Veſtra merita requirunt. Etenim ſi vilioribus etiam locis tanta ſanctitas ineſſe Gentilibus viſa eſt, ut eum, quem dixi, honorem Geniis Cuſtodibus exhiberent, quid de hac Francorum Auguſta, Civitatum Germaniæ ſplendore nulli ſecunda dicendum exiſtimabimus? Hic poſthabitis aliis civitatibus ſuperiore anno Imperator noſter LEOPOLDVS *Kalendis Auguſti Auguſtus ſalutari cœpit: locique avita majeſtate & ſanctitate ductus ſancti Rom. Imperii habenas capeſſere maluit. Hanc Civitatem Muſæ alumnam ſuam agnoſcunt, & in ejus ſalute ſuam quoque ſitam eſſe arbitrantur ob celebratiſſimum illud Librorum commercium, quo Reſpublica Litteraria nititur, Bibliotheca cum publica, tum privata inſtruuntur, & barbaries*

haries Muſis inimica profligatur. Atque hac ad gloriam hujus loci Majorum Veſtrorum ſtudio partam & conſervatam non ſufficere jure arbitramini, niſi Veſtra quoque cura atque ſolicitudine eam augeatis & Muſis, quas alibi locorum habitantes iſto librorum commercio ſuſtentatis, ipſi quoque in Gymnaſio Illuſtri, quod erigere meditamini, hoſpitium præbeatis. Sed plurimum apud me valet Veſtrorum erga me meritorum memoria, quorum tanta eſt magnitudo, ut agnoſcere & æſtimare ea quidem poſſim, æquali vero officiorum genere Vobis reſpondere non item. Quare meum eſſe duxi rupto tandem ſilentio meæ in Vos obſervantiæ debitique cultus monumentum quoddam hic Vobis erigere & hoc opuſculum velut laboris mei in his quidem terris primitias offerre atque conſecrare. Apionem illud mundi cymbalum gloriari ſolitum refert Plinius, immortalitate eos a ſe donari, ad quos aliqua componebat. Vana hæc erat perſuaſio & a gravitate Viri Doctiſſimi prorſus aliena: cum edaciſſimum tempus omnes ejus libros, quorum magna erat copia, neque minor in iisdem eruditio, abſorpſerit & virorum, quos ille immortalitate dignos judicabat, memoriam aboleverit. Tametſi vero Veſtra in me merita potius immortali memoria digna ſunt, nihilo minus hoc Chartaceum Monumentum interiens licet obnoxium Vobis gratum fore perſuaſus ſum, cum in officiis reddendis non factum, ſed animum Prudentes ſpectare ſoleant. Igitur læto vultu accipite quod devoto animo offertur, & uti dudum ſponte Veſtra cœpiſtis, mihi favere meaque ſtudia fovere pergite! Neque poſſum, quin & hoc addam, cum vires meæ prope ſint exhauſtæ hæmorragia per IX. dies & noctes continua, quæ orta ex æſtu ſcorbutico, & fermentatione totius maſſæ ſanguineæ corporis mei omne remedium reſpuit, ut mortem jam præſentem videam: ut uxoris meæ in his terris peregrinæ curam gerere velitis, & ipſa ſentiat benevolentiam Veſtram, quam mihi victuro pollicitus eram. Dabam Francofurti ad Mœnum 10. Kal. Aprilis A. M.DC.LIX.

Magnificorum, admodum Strenuorum, Nobiliſſimorum, Ampliſſimorum atque Prudentiſſimorum Nominum Veſtrorum,

devotiſſimus cultor,

JOANNES JONSIUS,
Holſatus, Gymnaſii Veſtri Prorector.

Digitized by Google

Lector Benevole.

ITa tandem epiſtola mea de Scriptoribus Hiſtoriæ Pythagoricæ triennio abhinc Tibi promiſſa, mira μεταμορφώσει in Opuſculum hoc de Scriptoribus Hiſtoriæ Philoſophicæ mutata in publicum prodit, & fidem meam liberavi. Remorata eſt editionem loci mutatio, quam conſilio Medicorum valetudinis cauſſa ſuſcepi: & dum iſta hoc pacto differtur, mutationem variam ſubiit. Haſce mei laboris primitias ſi placere Tibi cognovero, Tuæ potius humanitati quam meo merito id dandum judicabo. Addes tamen ſimul calcar ad ea divulganda, quæ non minus grata Tibi ſunt futura, ſi voto meo valetudo reſpondeat!

IOAN-

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Rensburgenſis Holſati
DE
SCRIPTORIBUS HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ.
Liber Primus.

Caput I.

1. Hiſtoria philoſophica duplicem habet ſignificationem: priore notat Hiſtoriam rerum in ſingulis ſcientiis philoſophicis, unde hiſtoria Phyſica, Politica, quotque Philoſophiæ, tot ſunt hiſtoriæ: 2. Poſteriore hiſtoriam philoſophorum deſignat, unde hiſtoria dicitur Pythagorica, Democritica, Peripatetica. 3. Philoſophus & ſapiens, philoſophia & ſapientia, re ipſa, ſignificant idem, & de iiſdem dicuntur. Philoſophiæ quoque triplex eſt apud antiquos ſignificatio: in prima ſcientiæ æquipollet, & complectitur omnes ſcientias contemplativas, activas, effectivas: 4. In altera ſignificatione idem notat quod ſapientia, & Theologiam & Phyſicam continet. 5. Tandem ſola Theologia eſt Philoſophia. 6. Nos de Philoſophis ſecundum primam ſignificationem loquimur. Scriptorum etiam alii Philoſophorum vitas tantum, alii vitas & dogmata, libros alii, alii ſucceſſiones & ſectas expoſuerunt, qui omnes hic enumerandi erunt.

Digitized by Google

I.

DE Hiſtoriæ philoſophicæ ſcriptoribus dicturus, neceſſarium eſſe duxi, principio ambiguitatem vocis exponere, quotupliciter ſcilicet Hiſtoria Philoſophica, de cujus ſcriptoribus agemus, dicatur, ut quis laboris noſtri ſcopus, & quid de eo ſperandum, nemo ignoret. Significat autem hiſtoria philoſophica vel hiſtoriam alicujus ſcientiæ philoſophicæ: vel hiſtoriam de philoſophorum vitis, libris & ſic porro. Priorem ſignificationem quod adtinet, notum eſt, fundamentum omnis ſcientiæ eſſe hiſtoriam, obſervationes, exempla, experientiam, e quibus tanquam ſingularibus, ſcientia univerſales ſuas propoſitiones format. Hiſtoria dicit, *quod ſit:* ſcientia & philoſophia, *cur ſit.* illa ſingularia, hæc univerſalia conſiderat. illa ſenſu, hæc ratione nititur. illa præcedit, hæc ſequitur. Recte enim Philoſophus noſter l. I. Ethic. 2. & 7. τὸ δὲ ὅτι πρῶτον, καὶ ἀρχή, *quod ita ſit, primum eſt, & initium.* Nimirum in omni cognitione & ſcientia primo conſtitutum eſſe oportet, quod ita res ſe habeat: & poſt, ratio eius quærenda eſt, præeunte nobis Ariſtotele lib. de inceſſu anim. c. I. ὅτι μὲν ὅυτω συμβαίνει, δῆλον ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς φυσικῆς· διότι δὲ νῦν σκεπτέον. *Quod ita ſit, notum eſt ex hiſtoria naturali: Cur autem ita ſit, de eo nunc inquirendum.* Quot itaque erunt philoſophiæ ſive ſcientiæ, totidem quoque omnino, quibus nituntur, hiſtorias eſſe oportet. Habet Phyſicus philoſophus ſuam hiſtoriam naturalem, ſive obſervationes de cœlo, ſtellis, cometis, iride, fulmine, mari, ventis, metallis, animalibus, plantis, e quibus cognoſcit, quod res naturales ita ſe habeant: hinc ſingulis probe conſideratis, & inter ſe collatis, differentias obſervat, rationem & cauſſam, cur ita ſe habeant, inveſtigat & docet: quorum quidem hoc Phyſici Philoſophi munus eſt proprium, illud Phyſici Hiſtorici. Unde Philoſophus lib. VII. Phyſ. c. 3. ἐκ τῆς κατὰ μέρος ἐμπειρίας, τὴν καθόλου λαμβάνομεν ἐπιστήμην, *ex ſingulorum experientia, univerſalem nanciſcimur ſcientiam.* Habent & Mathematici ſuas hiſtorias & obſervationes Geometricas, Aſtrologicas, Chronologicas, Geographicas: neque iis deſtituitur philoſophia ſive ſcientia politica, quæ in doctrina de moribus, variis juſtorum, fortium, temperantium hominum exemplis inſtructa juſtitiæ, fortitudinis & temperantiæ naturam explicat; in doctrina vero de rebus publicis formas plurium rerum publi-

publicarum earumque inſtituta, augmenta & decrementa ſolicite obſervat, ut rationem penetrare poſſit, cur hæc eo modo conſtituta, ita ſe habeat, illa aliter: & poſtea de optimo regiminis modo inſtituendo, ſalutaria conſilia ſolidis rationibus innixa aliis dare poſſit. Quamobrem cum tanta hiſtoriæ philoſophicæ, in hac quidem ſignificatione, eſſet neceſſitas atque utilitas, ſumma cura atque diligentia obſervationes, & hiſtoriæ variæ a variis fuerunt in gratiam poſterorum notatæ atque conſignatæ. Laudat Ariſtoteles eas ſubinde, qui lib. II. de cœlo c. 12. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρας λέγουσιν οἱ πάλαι τετηρηκότες ἐκ πλείστων ἐτῶν Αἰγύπτιοι καὶ Βαβυλώνιοι, παρ' ὧν πολλὰς πίστεις ἔχομεν περὶ ἑκάστου τῶν ἄστρων. *Similiter & de cæteris ſtellis dicunt Ægyptii & Babylonii, qui multis abhinc annis iſta obſervarunt, a quibus multa fide digna de ſingulis ſtellis accepimus:* & alibi ad eas provocat, iisdemque nititur: ipſe quoque hiſtoriam animalium & plantarum ſcripſit, hiſtoriam item variarum rerum publicarum reliquiſſe creditur. Sed innumeri ſunt, qua apud antiquos, qua inter recentiores, hiſtoriæ philoſophicæ in ea ſignificatione acceptæ ſcriptores, quos recenſere ab inſtituto noſtro alienum eſſe hic ſignificamus, aliis hanc curam relicturi.

2. Supereſt enim & altera Hiſtoriæ philoſophicæ ſignificatio, qua notat hiſtoriam de vitis & ſcriptis philoſophorum: unde, ut Hiſtoria philoſophica in priore ſignificatione dividebatur juxta ſcientias & philoſophias, dicebaturque Hiſtoria Theologica, Phyſica, Aſtronomica, Geometrica, Geographica, Ethica, Politica, & ſic porro; ita hoc loco juxta philoſophos, Hiſtoria diviſa alia eſt Democritica, alia Pythagorica, alia Ariſtotelica, alia generatim atque univerſim loquendo philoſophica, quæ de Philoſophorum libris, decretis, ſucceſſionibus, ſectis, fortuna, modo docendi & reliquis agit. Non ignoro eſſe, qui vitam ab hiſtoria diſtinguant. Sic Cornelius Nepos, cum vitam Pelopidæ enarrare incipit. *Pelopidas,* inquit, *Thebanus magis hiſtoricis, quam vulgo notus, cujus de virtutibus dubito, quemadmodum exponam: quod vereor, ne, ſi res explicare incipiam, non vitam ejus enarrare, ſed hiſtoriam videar ſcribere.* Similiter & Plutarchus *Alexandro* diſcrimen quoddam inter Vitas & Hiſtorias innuit. οὔτε γὰρ, inquit, ἱστορίας γράφομεν, ἀλλὰ βίους, *neque enim hiſtorias ſcribimus, ſed vitas.* Nimirum Hiſtoriæ fortiſſimorum virorum publica potius exponunt, privata vitæ ex Nepotis & Plutarchi ſententia, qui vocem Hiſtoriæ ita in ſtrictiore ſignificatione capiunt. At nos paullo latius hanc

voce m accipientes, & vitas eſſe Hiſtorias, & ſcriptores vitarum, in Hiſtoricorum numero æquiſſimo jure haberi judicamus.

3. Ut autem Hiſtoria in latiore, ſive potius propria ſignificatione hic capitur: ita & hoc dicendum reſtat, quam late ſe vox *Philoſophus* extendat, ut ne ignoretur, de quorum vitæ ſcriptoribus dicere conſtituerimus. Qui ante ſapientes dicebantur, poſt mutato nomine, a Pythagora Philoſophi dicebantur, ut Philoſophus & ſapiens, philoſophia & ſapientia, re ipſa, idem ſignificent, & de iisdem dici poſſint. Dicimus autem & artifices ſapientes, ut Phydiam, Polycletum, apud Ariſtot. lib. VI. Ethic. c. 7. Ariſtoteles philoſophiæ triplicem notat differentiam. Primum philoſophia & ſcientia æquipollent, & æqualis ſunt latitudinis, totidemque ſunt philoſophiæ, quot ſcientiæ. Ariſt. l. VI. Metaph. c. 1. τρεῖς ἂν εἶεν φιλοσοφίαι θεωρητικαὶ· μαθηματικὴ, φυσικὴ, θεολογικὴ, *tres ſunt philoſophiæ Theoretica: Mathematica, Phyſica, Theologica.* Mutat phraſin ſuam lib. II. Metaph. c. 7. τρία γένη τῶν θεωρητικῶν ἐπιϛημῶν ἐϛι· φυσικὴ, μαθηματικὴ, θεωλογική. *Tria genera ſunt Theoreticarum ſcientiarum: Phyſica, Mathemathica, Theologica.* At ſcientia triplex eſt Ariſtoteli & Platoni, contemplativa, activa & effectiva. vide Platonem Politicorum, Ariſtotelem paſſim. Uti & idem Ariſtoteles νόησιν facit θεωρητικὴν, πρακτικὴν, & ποιητικὴν, lib. I. de anima c. 3. & διάνοιαν lib. VI. Metaph. c. 1. ſimiliter dividit. Sunt autem philoſophiæ, ſive ſcientiæ contemplativæ: Theologia, quam poſteriores Metaphyſicam, nomine antiquis ignoto adpellant, Phyſica & Mathematica. Activæ ſunt Oeconomica & Politica, cujus prior pars eſt, quam Ethicam nuncupamus, quæ principium Politicæ, optimam ſcilicet vitam, quæ Græcis τὸ ἄριϛον, εὐδαιμονία, Latinis vero obſcuriori nonnihil voce, ſummum bonum dicitur, explicat, & ita ſe ad Politicam habet, ut libri octo περὶ φυσικῆς ἀκρο· ad Phyſicam, & libri duo priorum Analyticorum ad ipſam Analyticam & Dialecticam. Politicam autem ſcientiæ nomine dignatur Philoſophus noſter lib. VI. Ethic. c. 7. lib. I. Rhetor. c. 5. περὶ τῶν πολιτικῶν ἔχειν ἐπιϛήμην, inquit Iſocrates. φιλοσοφία πολιτικὴ laudatur Dionyſio Halic. de characteribus Thucydidis & de antiquis Rhetoribus ad Ammæum. Effectivæ vero ſcientiæ & philoſophiæ ſunt Analytica, Dialectica, Rhetorica, quarum illa veris propoſitionibus ſcientiam, iſta probabilibus opinionem, hæc veriſimilibus fidem in animo auditoris efficere & producere intendit. Effectiva quoque ſcientia eſt Medicina, juxta Autorem Eude-

miorum

miorum lib. 1. c. 5. Poetica item, Grammatica, Statuaria, Pictoria. Iſocrates quoque *Panegyrico*, Rhetoricam appellat, τὴν περὶ τοὺς λόγους φιλοσοφίαν. Suidas γραμματικὴν φιλοσοφίαν a Prometheo inventam eſſe, tradit voce προμ. eamque lectionem fruſtra vellicat Wovverius. Hæ diſciplinæ quatenus rationem, & cauſſam ſuarum operationum exponere poſſunt, ſcientiæ ſunt: quatenus principia artis ſuæ ſimul intelligunt, ſapientiæ ſunt & Philoſophiæ. Intellectus enim principia, ſive præmiſſas propoſitiones ſyllogiſmi demonſtrativi, ſcientia concluſiones, ſapientia & principia & concluſiones reſpicit. Scientiam autem nominant *Medicinam*, Ariſtoteles lib. II. priorum. c. 17. Auctor Magnorum Moralium lib. II. c. 3. Auctor Eudemiorum lib. I. c. 5. *Grammaticam* Ariſtot. Topicorum lib. IV. c. 3. Auctor libri de Categoriis, quicunque Platonicorum, vel Pythagoricorum, is demum fuerit c. 1. & 8. Quatenus vero Medicina in univerſali, rationem & cauſſam operationum ſuarum novit & exponit, ſcientia dicitur: ſed quatenus in ſingularibus ea, quæ in univerſali novit, cum ratione exercet, ars eſt. Quo modo & Analytica, Dialectica, Rhetorica, Poetica, Grammatica, Statuaria & reliquæ ſcientiæ ſunt effectivæ, & artes in propria ſignificatione, ſed diverſo reſpectu. Atque hæc eſt ex antiquorum ſententia, vocis *Philoſophia* una ſignificatio.

4. Deinde philoſophia idem notat quod ſapientia, quæ principiorum intellectum & ſcientiam continet. Quoniam vero ſubſtantia reliquis Categoriis prior eſt, earumque quaſi principium; hinc tot ſaltem erunt Philoſophiæ & ſapientiæ, quot ſubſtantiæ. τοσαῦτα μέρη φιλοσοφίας ἐστὶν, ὅσαι περ αἱ οὐσίαι inquit Philoſophus, lib. V. Metaph. c. 2. At ſubſtantiæ tres ſunt, una immobilis & incorruptibilis, ut Deus: altera mobilis & incorruptibilis, ut cœlum: tertia mobilis & corruptibilis, ut ſublunaria, vide Ariſtotelem Metaph. lib. XII. c. 1. & 6. prima ad Theologiam pertinet: duæ poſteriores ad Phyſicam, quæ gemina propterea eſt ſapientia, Aſtrologia & Phyſica ſublunaris. Duæ itaque erunt Philoſophiæ, Theologia & Phyſica. Unde Theologia, ſive (ut vulgarem appellationem ſervem) Metaphyſica Ariſtoteli dicitur ἡ πρώτη φιλοσοφία, *Philoſophia prima*, lib. 1. περὶ φυσ. ἀκρ. c. 9. lib. II. c. 2. lib. de animalium motu c. 6. Metaphyſ. lib. VI. c. 1. lib. XI. c. 4. Phyſica autem dicitur ἡ δευτέρα φιλοσοφία, Metaphyſ. lib. VII. c. 11. ἔστι δὲ σοφία τις καὶ φυσικὴ ἀλλ᾽ οὐ πρώτη. ibidem lib. IV. c. 3. Deinde quia ſapientia principia prima noſſe debet, hinc eæ tantum ſcientiæ, quæ principia prima conſide-

ſiderant, ſapientiæ & Philoſophiæ erunt. Theologia autem conſiderat Deum, qui eſt prima cauſa movens, prima forma, primus finis: Phyſica primam ſibi materiam conſiderandam ſumit. Secundum hanc itaque ſignificationem Theologus & Phyſicus ſoli erunt Philoſophi.

5. Denique Philoſophia & ſapientia κατ' ἐξοχὴν, & abſolute dicitur, & capitur pro Theologia. Deus enim eſt primum ens, primum abſolute principium, prima omnium rerum & entium cauſſa, omnium item effectionum, actionum & contemplationum ultimus finis. Omnia ſiquidem, quæ ab hominibus geruntur, eo tendunt, ut quam optime vivant, vel ut vulgo dici ſolet, ut ſummum bonum conſequantur. Unde Politicus rem publicam ita prudentia ſua inſtituit, ut in ea optime vivi poſſit, civesque quam maxime virtuoſi reddantur; quare & omnes artes atque ſcientias ſibi ſubordinatas & ſubjectas habet, & ad finem ſuum facile obtinendum diſponit. vid. Ethic. I, 1. Atqui prudentia politica propterea cives ſuos vult virtuoſos temperatiſque moribus & affectibus eſſe, ut ne in Dei contemplatione ac veneratione mens divinior illa animæ particula impediatur a turbidis affectibus, ſed continuo Dei cultui vacare, ſeque hac ratione Deo ſimilem reddere poſſit. Tum enim optime homo vivit, cum naturæ convenienter vivit. Cum anima vegetativa ſenſitivæ, hæc rationali, hæc menti non adverſatur, ſed morem amice gerit: cum anima vegetativa ſua gaudet virtute nutriendi, neque in operationibus ſuis impeditur: cum anima ſenſitiva virtutibus illis octo moralibus appetitum ſuum, ornatum, & affectus ad mediocritatem redactos & temperatos habet, ut ne ſuperiori animæ præſcribenti ceu Dominæ famula immorigera reluctetur: Cum anima rationalis ſuam quoque habet virtutem prudentiam quæ in intellectu deliberativo collocata appetitui ſenſitivo virtuoſo imperat virtutum exercitium & labentem corrigit; cum denique mens ſua virtute, ſapientia, quæ in intellectu ſcientifico eſt, inſtructa nulla inferiore animæ parte impediente & reluctante, optimum abſolute dictum, quod eſt Deus, optime contemplatur amando, colendo, venerando. Ita ſcilicet prudentia affectibus virtuoſis præſcribit, ſed Dominam agnoſcit ſapientiam, pro qua inferiori animæ imperat, quamque reſpicit, ut Medicus ſanitatem, juxta Ariſtot. Ethic. VI, 13. Ut autem hominis hæc eſt integra natura, ſic vitam omnem eam ipſe alienam a ſe putare debet & ſibi minime convenientem, quam abſque Dei conſideratione vivit, mentis quaſi expers, optimæ ſui partis: cum nil niſi mentem ſe habere exiſti-

mare

mare debeat, ad eamque excolendam ſe totum dare. Hæc enim vita menti conſentanea optima eſt, hoc ſummum bonum divinum, humano illo, quod prudentia politica largitur, longe excellentius; hoc ſummum bonum & optima vita *κατ᾽ ἐξοχὴν*, & abſolute dicitur. Morte quippe pereunt atque intereunt cum corpore anima vegetativa, ſenſitiva & rationalis, ſola mens, quæ extrinſecus advenit, a corpore ſeparatur, tanto Deo charior, quanto ejus contemplationi & cultui in corpore diligentius vacavit. Ut enim rationalis ſenſitiva, & vegetativa anima in phyſica conſiderantur, mens autem Theologiæ relinquitur explicanda, juxta Ariſtotelem; ſic quatenus homo prudenter, & ſecundum animam rationalem optime vivit, appetitum item ſuum ſenſitivum cohibet vel temperantia, ne voluptatibus corporis plus juſto indulgeat; vel magnificentia & liberalitate, ne divitias pro ſummo bono habeat, ſed iis debito modo utatur: vel magnanimitate & modeſtia, ne vel honores ſummum bonum putet, vel male circa eos ſe gerat: in ſocietate item civili juſtum ſe ergà alios præbeat, neque ullo dolore, metu aut ira ab officio viri honeſti ſe dimoveri patiatur: eatenus homo ſupra naturam & ſortem humanam ſe nondum effert, neque hoc modo interitum effugiet. Quatenus vero mentem ſuam excolit ſapientia, Deo ſapienti ſe ſimilem & divinum reddit; ſeque a mortalitate atque interitu vindicat, quod prudentia intellectus deliberativi virtute & reliquis virtutibus moralibus ſolis præſtare nequit, quippe quibus Deus caret. Neque enim Deus prudens eſt, neque imprudens, quia caret anima rationali: neque virtuoſus eſt, neque vitioſus, quia caret appetitu ſenſitivo & affectibus. Prudentia item & virtutes morales ſunt virtutes humanæ, quæ Deo longe inferiores ſunt, eique non ſine dedecore tribuuntur. Sapiens Deus eſt, & ſapientes tanquam ſui cultores amat, ſapientia mentis virtute deſtitutos ignorat. Ut mens eſt in homine, non de homine, neque pars hominis; ſic & ſapiens vivit quidem in civitate, ſed non eſt pars ſocietatis civilis. Vivit ſecundum mentem; non tantum ſecundum animam rationalem, ut prudens. Igitur homo, qui finis quodammodo eſt omnium, cujus item cauſſa omnia ſunt juxta Ariſtotelem Phyſ. II, 2. Deum tamen tanquam finem ultimum reſpicit. Sed divinum Ariſtotelem, gentilium maxime pium, quem ſalva codicis ſacri auctoritate, hic ſequimur, eorum quæ diximus teſtem audi locupletem. Sic ille loco omnium, lib. X. Ethic. c. 7. *Ὁ δὲ τοιοῦτος ἂν εἴη κρείττων βίος ἢ κατὰ ἄνθρωπον· οὐ γὰρ ᾗ ἄνθρωπός ἐστιν, οὕτω*

βιώ-

βιώσεται, ἀλλ᾽ ᾗ θεῖόν τι ἐν αὐτῷ ὑπάρχει. ὅσῳ δὲ διαφέρει τοῦτο τοῦ συνθέτου, τοσούτῳ καὶ ἡ ἐνέργεια, τῆς κατὰ τὴν ἄλλην ἀρετήν. εἰ δὴ θεῖον ὁ νοῦς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὁ κατὰ τοῦτον βίος, θεῖος πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον. χρὴ δὲ οὐ κατὰ τοὺς παραινοῦντας, ἀνθρώπινα φρονεῖν, ἄνθρωπον ὄντα, οὐδὲ θνητὰ τὸν θνητόν, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ὅσον ἐνδέχεται ἀπαθανατίζειν, καὶ ἅπαντα ποιεῖν πρὸς τὸ ζῆν κατὰ τὸ κράτιστον τῶν ἐν αὐτῷ. εἰ γὰρ καὶ τῷ ὄγκῳ μικρόν ἐστι, δυνάμει καὶ τιμιότητι πολὺ μᾶλλον ὑπερέχει πάντων· δόξειε δ᾽ ἂν καὶ ἕκαστος εἶναι τοῦτο, εἴπερ τὸ κύριον καὶ ἄμεινον. ἄτοπον οὖν γίνοιτ᾽ ἄν, εἰ μὴ τὸν αὐτοῦ βίον αἱροῖτο, ἀλλά τινος ἄλλου. τὸ λεχθέν τε πρότερον ἁρμόσει καὶ νῦν· τὸ γὰρ οἰκεῖον ἑκάστῳ τῇ φύσει, κράτιστον καὶ ἥδιστόν ἐσθ᾽ ἑκάστῳ, καὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὴ ὁ κατὰ τὸν νοῦν βίος, εἴπερ μάλιστα τοῦτο ἄνθρωπος. οὗτος ἄρα καὶ εὐδαιμονέστατος. *Erit autem talis vita* (ſecundum mentem) *melior, quam hominis natura ferat. Non enim qua homo eſt, ita vivet: ſed qua divinum quiddam in eo ineſt. Quanto autem hac particula toti antecellit, tanto quoque ejus operatio ei operationi, qua ex alia virtute oritur, præſtat. Si igitur mens cum homine comparata divinum quiddam eſt: vita quoque menti conſentanea, divina ſit neceſſe eſt, ſi cum humana conferatur. Neque vero nos oportet, ut quidam monent, humana ſapere ac ſentire, cum ſimus homines; neque mortalia, cum mortales: ſed nos ipſos, quo ad ejus fieri poteſt, a mortalitate vindicare, atque omnia facere, ut ei noſtri parti, qua in nobis eſt optima, convenienter vivamus. Nam etſi mole parva eſt, poteſtate tamen & honoris gradu longe omnibus antecellit. Et vero pars hac unusquisque noſtrum eſſe videatur: ſiquidem id, quod principatum obtinet, etiam melius eſt. Abſurdum igitur fuerit, ſi quis non ſuam, ſed alienam vitam expetat & ſequatur. Præterea, quod ante a nobis dictum eſt, etiam huic loco conveniet. Nam quod cujusque proprium eſt natura, idem & optimum cuique eſt, & jucundiſſimum. Ergo & homini optima ea vita eſt, qua menti convenienter traducitur, ſiquidem hac pars homo eſt maxime. Hæc igitur vita eſt beatiſſima.* Iterum audi eum, libri ejusdem capite 9. Ὁ κατὰ νοῦν ἐνεργῶν, καὶ τοῦτον θεραπεύων, καὶ διακείμενος ἄριστα, καὶ θεοφιλέστατος ἔοικεν εἶναι· εἰ γάρ τις ἐπιμέλεια τῶν ἀνθρωπίνων ὑπὸ θεῶν γίνεται, ὥσπερ δοκεῖ, καὶ εἴη ἂν εὔλογον χαίρειν τε αὐτοὺς τῷ ἀρίστῳ καὶ τῷ συγγενεστάτῳ, τοῦτο δ᾽ ἂν εἴη ὁ νοῦς καὶ τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τοῦτο καὶ τιμῶντας, ἀντευποιεῖν, ὡς τῶν φίλων αὐτοῖς ἐπιμελουμένους, καὶ ὀρθῶς τε καὶ καλῶς πράττοντας. ὅτι δὲ

ταῦτα

ταῦτα πάντα τῷ σοφῷ μάλιστα ὑπάρχει, οὐκ ἄδηλον. θεοφιλέστατος ἄρα. τὸν αὐτὸν δ' εἰκὸς καὶ εὐδαιμονέστατον. ὥς τε κἂν οὕτως εἴη ὁ σοφὸς μάλιστ' εὐδαίμων. *Qui muneribus fungitur menti conſentaneis, & hanc colit, eſtque optime circa eam diſpoſitus, eum probabile eſt Deo chariſſimum eſſe. Nam ſi Dii immortales curam aliquam rerum humanarum gerunt, quemadmodum veriſimile eſt: illud quoque probabile fuerit, eos re omnium optima, ſibique maxime cognata (hac autem mens fuerit) delectari, iisque qui hanc maxime diligunt & plurimi faciunt, præmia perſolvere, gratiamque referre, ut eorum, quæ ipſis chara ſunt, curam habentibus, rectasque & honeſtas actiones obeuntibus atque exercentibus. Hæc autem omnia in ſapiente ineſſe maxime, non eſt obſcurum. Eſt igitur Deo chariſſimus. Eundem autem beatiſſimum quoque eſſe veriſimile eſt. Itaque ſapiens etiam hoc modo beatiſſimus erit.* Hæc ſatis pie, ut arbitror, ex naturæ lumine Ariſtoteles, impietatis toties præter meritum accuſatus, juxta quem Deus eſt primum & principale principium, Metaphyſ. XI, 7. prima ſubſtantia, Metaphyſ. XII, 8. primus motor, Phyſ. VIII, 5. lib. de anim. motu, cap. 6. unus, Phyſ. VIII, 6. æternus, Phyſ. VIII, 6. 10. Metaphyſ. XII, 6. 7. immortalis, lib. de cœlo I, 3. 9. II, 3. immutabilis, Phyſ. VIII, 10. lib. I. de cœlo c. 9. magnitudinis & materiæ expers, Phyſ. VIII, 10. Metaphyſ. XII, 6. intelligens & vivens, Metaphyſ. XII, 7. ſumme beatus, Ethic. X, 8. nullius rei indigus, lib. de cœlo I, 9, Politic. I, 2. minime dormiens aut otioſus, Ethic. X, 8. nocere neſcius, Topic. II, 2. curam aliquam rerum humanarum gerens, ſapientiſſimos item & omni vitio carentes amans, Ethic. X, 9, nihil fruſtra faciens, lib. de cœlo I, 4. colendus, lib. II. Topic. cap. ult. Politic. VII, 9. in cœlo, lib. de cœlo I, 3. nullo tamen incluſus loco, lib. de cœlo I, 9. Igitur quoniam Deus eſt primum omnium, & unicum principium, atque ultimus finis, ſapientiæ vero munus eſt principia contemplari: neceſſario ſequitur, eam diſciplinam, quæ de Deo ejusque cultu agit, ſolam & veram eſſe ſapientiam, ſive, ut modeſtiam Pythagoræ imitemur, Philoſophiam: & ſolos Theologos eſſe ſapientes, ſive Philoſophos. Hinc Ariſtoteli diſciplina, quæ de Deo agit, dicitur non modo Theologia, Metaphyſ. VI, 1. XI, 6. & Methodus de primo principio, Phyſ. VIII, 1. verum etiam abſolute & ſimpliciter Philoſophia, Phyſ. II, 2. lib. de part. anim. I, 1. Metaphyſ. XI, 4. Theologus etiam, quem Metaphyſicum poſteriores nominant, ἁπλῶς ei dicitur Philoſophus, Metaphyſ. IV, 3. XI, 3.

6. Cum itaque tria ſint Philoſophorum genera, & triplex Philoſophiæ ſignificatio: nos de iis, qui Philoſophorum in prima ſignificatione dictorum, ſive ſcientias liberales excolentium hiſtoriam ſcripſerunt, pro virili ſumus acturi. Quemadmodum vero eorum, qui ſcribendis rerum geſtarum obſervationibus ſe accingunt, non ſolet eadem eſſe conſilii ſui exponendi ratio, dum alii uno obtutu imaginem hiſtoriæ exhibent, alii per partes inluſtrant: ita Philoſophorum inprimis res, vitæ & hiſtoriæ variis variorum conatibus exercitæ quoquo verſus curioſa & ſedula tot graviſſimorum ſcriptorum diligentia gloriantur, dum hic univerſe Philoſophorum hiſtoriam exponit, ille ſigillatim, vel Ariſtotelis, vel Platonis alteriusve vitam tradit; iſte libros enumerat, alius diſcipulos. Theodoretus perſpecta hac ſcriptorum hiſtoriæ philoſophicæ diverſitate, ad duas claſſes eos referre voluit Θεραπ. Serm. 2. enumerans unum quidem genus eorum, qui *dogmata* tantum Philoſophorum: alterum vero eorum, qui dogmata ſimul & vitas conſignaverunt. Verba ejus ſunt: Πλέταρχος δὲ καὶ Αέτιος τὰς τῶν φιλοσόφων ἐκπαιδεύουσι δόξας τὸν αὐτὸν δὲ καὶ ὁ Πορφύριος ἀνεδέξατο πόνον, τὸν ἑκάστου βίον ταῖς δόξαις προστεθεικώς. *Plutarchus vero & Aetius multorum opiniones Philoſophorum collegerunt. Quem ſibi laborem Porphyrius quoque ſumſit, ita ſane diligenter, ut opinionibus ſingulorum quoque Philoſophorum vitam moresque adjungeret.* Sed ea ratione addi quoque poſſet tertium eorum genus, qui Philoſophorum *vitas tantum* conſcripſere: a quibus tamen adhuc diverſi forent, qui *de libris & ſcriptis Philoſophorum*, de *diſcipulis, adverſariis, ſectis, ſucceſſionibus, fortuna, locis modisque docendi* & iſtiusmodi aliis ad hiſtoriam hanc omnino facientibus, privata volumina ediderunt. Nos, nullo habito diſcrimine eos, qui hiſtoriam philoſophicam integram, vel ejus partem quomodocunque ſcriptis mandarunt, promiſcue ad unum omnes, aut certe eorum plurimos, vel potiores recenſebimus, & quicquid de iis antiquitas, quod quidem noſtro labori inſerviat, ſuggerit, qua poſſumus cura atque diligentia, ſermone tamen quandoque paullo liberiori quam inſtituti noſtri ratio exigit, perſequemur. Citantur iſti βιογράφοι aliquando ſine nomine. *Qui de Xenophontis Platonisque vita & moribus pleraque omnia exquiſitiſſime ſcripſere*, ait Gellius Noct. Att. XIV, 3. Scriptores Pythagoricæ vitæ & hiſtoriæ ita citat Juſtinus Martyr παραινέσει. Ὁ τοῦ Μνησάρχου Πυθαγόρας, ὁ τὰ δόγματα τῆς ἑαυτοῦ φιλοσοφίας διὰ συμβόλων μυστικῶς ἐκθέμενος, ὡς δηλοῦσιν οἱ τὸν βίον

αὐτῷ γεγραφότες, Pythagoras Mneſarchi Filius, qui dogmata ſua Philoſophiæ per ſymbola myſtice tradidit, ut teſtantur ii, qui vitam ejus deſcripſerunt.

Caput II.

1. Circa ſcriptores ex antiquitate eruendos ſextupliciter plerumque peccari ſolet. 2. *Primo*, corruptum eorum nomen multis imponit, ut plures fingant ſcriptores. Perſæus, Lyſimachus, Scamon, Neanthes, Hermippus, Philoſtephanus, truncata & varie corrupta nomina. 3. *Secundo*, Homonymia auctorum facit, ut unius ſcripta alteri adſcribantur, & unus verſiculos facit, ferat alter honores. 4. *Tertio*, cognomen quandoque nominis vicem ſubit, & novo ſcriptori fingendo anſam præbet. Polyhiſtor, Heracleotes, Thrax, Aſcalonita, Eicadiſta nomina non ſunt. 5. *Quarto*, Ellipſis, nominativi ſub genitivo latentis hallucinari quosdam fecit. Subintelligitur non modo filius, ſed etiam pater, mater, uxor, amicus, diſcipulus, forte etiam magiſter. 6. *Quinto*, diverſa eidem ſcriptori tributa topica nomina faciunt aliquando, ut diverſi habeantur ſcriptores, qui unus eſt. Apio, Ariſtarchus, Clemens, Poſidonius, Simmias, Theodorus, Apollonius, Dionyſius, Epigonus, Thucydides, Epicurus, Nicander, Metrodorus, Diogenes, Pauſanias, Porphyrius, a loco non uno adpellati. 7. *Sexto*, locus e libro citatus, ſed pro libro integro habitus, librorum copiam male peperit. Laertius multorum Ariſtotelis librorum a ſe enumeratorum auctor eſt.

I.

Cum plurimis iisdemque non exiguis difficultatibus involuta ſit antiquitatis cognitio & inveſtigatio, non inutile, neque ingratum legentibus fore exiſtimavi; priusquam ſingula perſequor, præcipuos errorum fontes aperire, & tanquam ſcopulos monſtrare, circa quos caute antiquitatis hujus ſtudioſis navigandum ſit, ne veritatis jacturam facere velint.

2. *Primo*, nomen auctoris ejusdem mutatum incauto lectori imponere ſolet, ut credat diverſos etiam ſignificari auctores. Ita Perſæus truncate legitur Sæus apud Athenæum IV, 8. & paullo poſt ibidem corrupte Perſeus, ubi utrique & Sæo iſti, & Perſeo, librum de Laconum Rep. tribuit Athenæus corruptus. Voſſius, diligentiſſimus antiquitatis ſcrutator, cui hæ literæ plurimum debent, lib. III, de Hiſt. Gr. Perſeum & Sæum, duos, & quidem a Perſæo diverſos, incertæ ætatis hiſtoricos Græcos facit, quorum uterque de Laconum Rep. ſcripſerit. Ubi vero de Sæo agit, eruditos ſuſpicari indicat; eundem eſſe Saona illum, de cujus ſtylo judicat Dionyſius Halic. lib. περὶ σύνθεσ. ονομ. Novi Sylburgium, doctiſſimum virum, indice Dionyſii ita ſuſpicari, ſed ſuam conjecturam incertam habere: *incertum*, inquit, *an idem, qui apud Athenæum Sæus.* Saon eſt Pſaon ille, Platæenſis Hiſtoricus, qui hiſtoriam XXX. libris contexuit, juxta Diodorum Siculum, lib. XXXI. inter fragmenta §. 5. Eſtque Pſaon ille, a Sæo iſto trunco, plane mea quidem ſententia, diverſus. Sæus autem iſte eſt Perſæus Cittienſis, Zenonis, Stoici, ſervus & diſcipulus, cujus συμποτικὰ ὑπομνήματα citat Athenæus XIII, 8. quemque Antigoni Regis præceptorem facit Ælianus Hiſt. Var. III, 17. qui ab Antigono, poſt Corinthi præſidii dux conſtitutus, ab Arato occiditur, teſte Pauſania *Corinth.* Hunc in Rep. verſatum philoſophum Laertius Lib. VII. Zen. de Rep. Lacedæmoniorum ſcripſiſſe, expreſſe teſtatur. Simili modo & Lyſimachus, capite minutus reperitur. Scripſit Lyſimachus Hiſtoriam Ægyptiacam, e qua novam de *Hieroſolyma* voce derivationem adfert Joſephus lib. I. de Judæorum antiquitatibus, quod ſcilicet ἱεροσόλυμα dicatur quaſi ἱερόσυλα, quod e fanis aliorum populorum compilatis, aliisque ſacrilegiis, a Judæorum gente ſit condita. Agathias lib. II. Hiſt. cum Beroſo & Athenocle, noſtrum quoque ſed truncum citat Σίμαχον, qui Voſſio Simachum Hiſtoricum facit. Sic Lyſimachum Attali Regis magiſtrum, Athenæo VI, 13. laudatum interpres Dalechampius, neſcio

quo

qua de cauſa, ſine capite nobis exhibet, & Simachum, neglecto Græco textu adpellat. Lyſimachus περὶ νόςων ſcripſit: at Symmachum eum adpellat Tzetzes ad Lycophrona. Scamon, Mitylenæus, Hellanici Mitylenæi filius, juxta Suidam Ἑλλάνικ⊙, neque inter incertæ ætatis hiſtoricos propterea a Voſſio referendus, truncate in quibusdam codicibus Camon dicitur, unde duo nati Hiſtorici, Scamon & Camon, apud Voſſium de Hiſt. Gr. quorum uterque περὶ ἑυρημάτων ſcripſerit. Neanthes, Cyzicenus, litera initiali minor reperitur, Eantes, apud Hieronymum lib. II, contra Jovin. c. 39. editionis A. 1476. uti ſimiliter Theſiphon pro Cteſiphon legitur lib. II, contra Rufinum & epiſt. 15. ad Theſiphontem contra Pelagios. Alibi magis corrupte pro Neanthes ſcribitur Evanthes, quam corruptam ſcripturam ſecutus Voſſius, Neanthem & Evanthem diverſos facit Hiſtoricos, cum tamen, quæ ex Evanthe corruptus Hieronymus adducit, eadem ex Neanthe referat Porphyrius lib. IV, περὶ ἀποχῆς. Neque capitis modo jacturam feciſſe ſcriptores, ſed alias quoque mutationes paſſos eſſe obſervamus. Sic Hermippus, & qui idem, quamquam corrupte eſt, Euripus, tanquam diſtincti hiſtorici perperam a Voſſio adducuntur. Philoſtephanus librorum περὶ παραδόξων ποταμῶν, auctor corrupte Gellio IX, 4. Polyſtephanus dicitur, unde iterum nobis diverſi ſcriptores nati.

3. *Alter* errorum fons eſt variorum ſcriptorum homonymia, quæ ignorata ut alibi, ſic & in nominibus perſonarum multum tenebrarum & caliginis animo veritatis cupido offundere ſolet. Reperiuntur in antiqua potiſſimum hiſtoria celebres 28 Pythagoræ, 20 circiter Hippocrates, * totidemque Socrates, 16 Platones, 50 circiter Dionyſii, 30 fere Ariſtoteles, totidemque circiter Heraclides. Quibus non diſtincte cognitis, non poteſt in antiquitatis oceano abſque erroris periculo navigari. Hoc fine inter antiquos Demetrius Magnes peculiari opere, περὶ ὁμωνύμων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, *de ſcriptoribus & poetis homonymis*, agere voluit, & poſteris ad diſtinctam hiſtoriarum cognitionem facem præferre. Hoc ejus utiliſſimo labore Diogenem Laertium egregie

* *Eorundemque ſex ſcriptores Medici, Coi omnes, ex una eademque familia exorti. Confer Vinc. Placcium L. de Scriptoribus Anonym. & Pſeudon. pag. 209. Wowerum de Polymathia, Cap. 16. p. m. 163, 165.*

uſum obſervamus, qui Philoſophorum hiſtoriæ explicatæ plerumque homonymos ſubjungere ſolet. Sed jacuit hoc ſtudium ſine cultura ad noſtra tempora, quibus Geſnerus in Bibliotheca ſua parum feliciter, diligentius vero Johannes Meurſius * ſubinde in ſcriptis ſuis homonymos recenſendo, id ſtudii reſuſcitarunt. Voſſius variorum ſcriptorum hiſtoriam traditurus, cognito omni luce cariturum laborem ni diſtinguendi diſtinguerentur, frequenter homonymos adducit, ita tamen, ut largum aliis ſpicilegium reliquerit. Idem & nos tentavimus, felicius an ſecus, aliorum eſto judicium.** Facilis hic lapſus, facilis venia.

4. *Tertio*, cognomen aliquando pro nomine auctoris habitum, copiam ſcriptorum auget. Cornelius Alexander, Polyhiſtor, Aſclepiadæ filius, Hiſtoricus, Plinio etiam impoſuit adpellationis ſuæ varietate. Hic enim libro primo, ubi de libri ſeptimi auctoribus agit, Alexandrum, Polyhiſtora, & Polyhiſtora, Hiſtoricum, tanquam diverſos ponit. Idemque facit lib. IX, c. 35, ubi: *Alexander & Polyhiſtor*. Xylander, qui Stephanum περὶ πόλεων, nobis iterum dedit, & quidem cum indice, ut loquitur, adcurato, in hoc indice ex Alexandro illo quinque facit diverſos, Alexandrum, Alexandrum Aſclepiadæ filium, Alexandrum Cornelium, Alexandrum, Polyhiſtora, & Polyhiſtora; niſi forte Xylander diverſas ſaltem adpellationes ſecutus eſſe dicendus erit. Geſnerus Bibliotheca ſimiliter Polyhiſtora quendam Hiſtoricum, ab Alexandro illo diverſum commemorat, Plinii fidem ſecutus; neque ab hoc abit Voſſius lib. III. de Hiſt. Gr. Utut vero Hyginum, Polyhiſtora, ab Alexandro, Polyhiſtore, diverſum agnoſcamus, Plinium tamen, & qui eum ſequuntur, hallucinatos eſſe opinamur. Nymphis, Promathides & Herodorus, Heracleotæ de Heraclea ſcripſerunt, quorum aliquem Scholiaſtes Ariſtophanis ad aves fol. 583. ubi de Sabazio Deo agit, citat: Τίς δὲ ἐστιν οὗτος ὁ θεὸς ὁ Ἡρακλεώτης περὶ Ἡρακλείας ἐν τῷ ιβ φησί. Voſſius hinc Heracleotam quendam Hiſtoricum, a prioribus diſtinctum facit lib. IV, ſed redarguit eum ſimilis phraſis in citationibus adhiberi ſolita. Qui enim Διονύσιος ὁ Θρᾷξ Schol. Hom. il. ν, fol. 221 dicitur, eidem Odyſſ. μ, fol. 142. ὁ Διονύσιος & il. ε, fol. 270 ὁ Θρᾷξ dicitur. Itemque qui

Πτο-

* *Senior videlicet.*

** *quam ob cauſſam etiam præcipue a Morhofio laudatur in Polyh. litter. L. 1. C. 9. §. 5.*

Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης dicitur Schol. Hom. il. σ, fol. 310. & Ammonio lib. de verb. differ. τρίετες, idem Euſtathio il. β fol. 279. alibi ὁ Πτολεμαῖος, & Euſtathio & Scholiaſtæ minori ὁ Ἀσκαλωνίτης adpellatur. Unde Aſcalonitam a Ptolemæo diverſum cave putes. Helladius Beſantinous χρηστομαθίας auctor, quandoque abſolute citatur; ſed Beſantius & Biſantinus; unde Biſantinus velut nomen proprium ſcriptoris quandoque occurrit in Stobæo, & Græco Etymologico M. Eicadiſtam, Epicureum, inter auctores ab Athenæo VII, 13. laudatos, perperam conlocat auctor indicis Athenæo præfixi, ſive is Chriſtianus Herlinus eſt, ſive Iacobus Bedrotus. Eicadiſtæ dicebantur omnes Epicurei, quod τῇ εἰκάδι cujusque menſis memoriam magiſtri ſui recolerent, de quo ſuo loco. Eicadiſta igitur cognomen eſt, ſive epitheton omnium Epicureorum, non nomen unius. Quoniam vero non omne cognomen æque notum eſt ac nomen ipſum, facilis & hic hallucinatio eſt.

5. *Quarto*, non raro ellipſis nominativi ſub genitivis latens, offendiculo eſſe ſolet. Plerumque *filius* ſubintelligitur, ut Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος, *Plato Ariſtonis* ſcilicet filius; quanquam hæc ellipſis non eſt perpetua, cum & *pater* quandoque ſubaudiatur. Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀριστονίκου, inquit Athenæus, XI, 9. Dalechampius male reddidit: *Ptolemaus, Ariſtonici filius.* Atqui pater Ariſtonici erat Ptolemæus ille, teſte Suida: Πτολεμαῖος, Ἀριστονίκου τοῦ γραμματικοῦ πατὴρ, *Ptolemaus, Ariſtonici, Grammatici pater.* Eodem modo Κλεινίας ὁ Ἀλκιβιάδεω, *Clinias Alcibiadis*, ſc. pater, apud Herodotum, lib. IX. explicante doctiſſimo Meurſio Lect. Att. VI, 12. Neque aliam interpretationem admittunt hæc Athenæi XI, 15. Ἐν τῷ περὶ ἀνδρείας, Μελησίαν, τὸν Θουκυδίδου τοῦ ἀντιπολιτευσαμένου Περικλεῖ, καὶ Λυσίμαχον τὸν Ἀριστείδου τοῦ δικαίου τῆς τῶν πατέρων ἀρετῆς ἀναξίους εἶναι φάσκων, ſic reddenda: *Plato, Dialogo de fortitudine, Meleſiam, Thucydidis Pericli adverſantis & Lyſimachum Ariſtidis juſti patres, majorum virtute indignos tradit*, confer Platonem Menone & Lach. Sic Ὀλυμπιὰς ἡ Ἀλεξάνδρου, *Olympias Alexandri*, ſc. mater, apud Ælianum Hiſt. Var. XIII, 30. *Hectoris Andromache*, ſcilicet uxor, apud Virgilium Æn. III. Rarum exemplum eſt ὁ τοῦ Παμφίλου, *Pamphili*, ſcilicet amicus, Euſebius Cæſareenſis. Sed (quod hic maxime obſervandum) ſubintelligitur quandoque *Diſcipulus*. Παρθένιος ὁ τοῦ Διονυσίου, occurrit apud Athenæum X, 5. XV, 8. male utrobique interpres,

terpres, *Parthenius, Dionyſii filius.* Rectius: *Parthenius, Dionyſii diſcipulus:* cum Dionyſius Παρθενίου τοῦ γραμματικοῦ διδάσκαλος, expreſſe dicatur Suidæ Δίον. Ita Περσαῖος, ὁ τοῦ Ζήνωνος apud Dionem orat. 53. eſt *Perſaus Zenonis diſcipulus.* Κρατήτειος, ὁ τοῦ Κράτητος inquit Suidas Κρατ. idque reddendum: *Crateteus. id eſt, Cratetis diſcipulus vel ſectator.* Δέξιππος, ὁ Ἰαμβλίχου occurrit in Simplicio ad Categorias. latine: *Dexippus, Iamblichi diſcipulus.* Ἀριστοτέλης, ὁ Πλάτωνος, inquit Plutarchus, lib. de Muſica, id eſt, ſi latine vertamus: *Ariſtoteles, Platonis diſcipulus.* Sed forte & vox *præceptor* ſub genitivo latet. Πτολεμαῖος, ὁ τοῦ Ἡφαιστίωνος legitur apud Suidam ἐπαφρόδιτος & Πτολεμαῖος. Photium Ecl. 189. (190) Viris doctis dicitur *Ptolemæus, Hephæſtionis filius*, vel *Ptolemæus Hephæſtionis*; neutrum probe. Ego malim: *Ptolemæus, Hephæſtionis præceptor vel pater.* Ptolemæus enim ille Chennus, ſub Nerva & Trajano; Hephæſtion ſub Antonino Pio floruit, ut ſuo loco oſtendemus. Forte & hanc habent ellipſin iſta: Ἀπολλώνιος, ὁ Ἀσκληπιάδου, Ἀσκληπιάδης, ὁ Ἀρείου, Διονύσιος, ὁ Τρύφωνος, Δίδυμος, ὁ Ἡρακλείδου, de quibus quid ſtatuendum, ſuo loco dicemus.

6. *Quinto*, eidem ſcriptori geminum locale cognomen quandoque tribuitur, propter quam rationem quibusdam diverſi videntur auctores, qui unus eſt. E duobus autem localibus adjectivis unum notare ſolet locum nativitatis: alterum locum vel originis, unde parentes vel majores oriundi, vel habitationis, vel profeſſionis: quandoque etiam a vicina civitate adpellationem ſortiuntur. Alexandria, Ægypti urbs celeberrima, Muſarum quaſi domicilium erat, ubi varii bonarum artium erant profeſſores, quo tanquam ad mercaturam eruditionis confluebant undique, quibus ſtudia cordi erant. Hinc Alexandrini dicuntur, qui alibi quidem nati, ſed Alexandriæ litteras docuerunt, vel ejus civitatis jus fuerunt adepti. Apio, Oaſi, Ægypti civitate natus, Alexandrinus dicebatur, de quo Ioſephus lib. II. περὶ ἀρχαιότητος ἰουδαίων, qui eſt contra Apionem. Αὐτὸς περὶ αὐτοῦ τοὐναντίον ἐψεύδετο· καὶ γεγεννημένος ἐν Ὀάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων πρῶτος ὤν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα, καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο. Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι καταψευδόμενος ὁμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους, *ipſe de ſe contraria mentitus eſt. Oaſi enim in Ægypto natus, omnium Ægyptiorum primus, ut ita loquar, veram patriam & genus ſuum abjuravit. Alexandrinum autem ſe mentitus confirmat generis ſui pravita-*

vitatem. Ariſtarchus, Grammaticus, Ἀλεξανδρεὺς θέσει, τῇ δὲ φύσει Σαμόθραξ, *Alexandrinus habitatione, natione vero Samothrax* fuit juxta Suidam Ἀρίσταρχος. Ita quoque Titus Flavius Clemens, patria Athenienſis, Eccleſiæ Alexandrinæ presbyter, & κατηχήσεων magiſter in Eccleſiaſtica Schola Alexandriæ poſt Pantænum, teſte Hieronymo de Script. Eccleſ. vulgo Clemens Alexandrinus dicitur. Rhodus quoque ſimiliter litterarum ſtudiis nobilitata plurimis exteris nomen dedit. Poſidonius judicio Ciceronis omnium Stoicorum maximus, Apameenſis erat, Rhodius plerumque dicebatur. Lucianus de Longævis. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς τῆς Συρίας νόμῳ δὲ Ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα καὶ ἱστορίας συγγραφεύς. Athenæus Libro Deipnoſ. VI, 13. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεύς, ὕστερον δὲ Ῥόδιος χρηματίσας. Proclus Comment. 3. ad lib. I. Euclidis. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεύς, Ῥόδιος νόμῳ. Strabo lib. XIV. Ποσειδώνιος, inquit, ἐπολιτεύσατο μὲν ἐν Ῥόδῳ καὶ ἐσοφίστευσεν· ἦν δὲ Ἀπαμεὺς ἐκ τῆς Συρίας, καθάπερ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μαλακὸς καὶ Μόλων· ἦσαν γὰρ Ἀλαβανδεῖς, confer Suidam Ποσειδ. Rhodius itaque dicitur, quod in Rhodo docuerit, & in civium numerum adſcriptus fuerit. Simmias etiam, cum Samius eſſet, Rhodius dicebatur Parthenio ἐρωτ. c. 33. Suidas de eo Σιμ. Σιμμίας ὁ Ῥόδιος ἦν δὲ ἐξ ἀρχῆς Σάμιος. De Theodoro Quintilianus l. III. Inſtit. orat. c. 1. *Theodorus Gadareus, qui ſe dici maluit Rhodium.* Apollonius Argonauticorum ſcriptor, Naucratita Ægyptius fuit, Rhodius nominatur. Ἀπολλώνιος ὁ Αἰγύπτιος dicitur Theophilo lib. III. ad Autolycum. Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης dicitur Athenæo VII, 7. & Æliano Hiſt. Anim. XV, 23. Cur autem Rhodius dicatur, Anonymus vitæ Apollonii auctor exponit: ἐκεῖ ἐπολιτεύσατο καὶ ἐσοφίστευε ῥητορικοὺς λόγους· ὅθεν καὶ Ῥόδιον αὐτὸν ἀπεκάλεσαν, *jus civitatis ibi adeptus & Rhetoricam profeſſus eſt: unde Rhodium eum appellant.* Suidas Alexandrinum eum adpellat in Ἀπολλώνιος. Meurſius notis ad Apollonium Dyſcolum, hunc Alexandrinum Rhodio diſtinguit & propterea a Voſſio lib. I. de Hiſt. Gr. c. 16. jure reprehenditur. Potuit enim Naucratita ille Alexandriæ, & in Rhodo docuiſſe, & utrinque denominari, dicique Naucratita Rhodius & Alexandrinus, uti & Dionyſius Grammaticus triplice nomine gaudet: dicitur enim Thrax, Alexandrinus & Rhodius. Strabo l. XIV. Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας, Ἀλεξανδρεῖς μὲν, ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι, *Dionyſius Thrax & Apollonius, Argonauti-*

Digitized by Google

nauticorum ſcriptor; Alexandrini quidem ſunt, Rhodii tamen dicuntur. De Dionyſio quoque Suidas Διονυσ. Διονύσιος Ἀλεξανδρεὺς, Θρᾷξ δὲ ἀπὸ τοῦ πατρὸς Τήρου, *Dionyſius Alexandrinus, Thrax vero a patre Tero dictus.* Epigonus, qui natura Ambraciota erat, Sicyonius dicitur, quod Sicyone in ciuium numerum adſcitus eſſet, Athenæus IV, 25. Ἐπίγονος φύσει μὲν Ἀμβρακιώτης, δημοποίητος δὲ Σικυώνιος, *Epigonus natione Ambraciota, civitate vero a Sicyoniis donatus.* Pollux lib. IV, c. 9. §. 2. Ἐπίγονος γένει μὲν Ἀμβρακιώτης, τιμῇ δὲ Σικυώνιος, *Epigonus genere Ambraciota, honore autem Sicyonius.* Thucydides hiſtoricus, qui Suidæ Ἀθηναῖος, *Athenienſis:* Plutarcho vita Cimonis Ἀλιμούσιος, *Alimuſius* dicitur: Æſchines, Rhetor Athenienſis, Cothocides quoque dicitur Athenæo VI, 1. Nimirum quia ἁλιμοῦς & κοθωκίδαι Athenienſium erant populi, de quibus eruditiſſime ſcripſit Iohannes Meurſius, libello de populis Atticæ. Epicurus Gargettius populo, Athenienſis patria fuit: Strabo tamen lib XIII. eum quodammodo Lamſacenum eſſe tradit, quod videlicet diu Lampſaci commoratus fuerit, ibique ſcholam aperuerit. Neque alia ratione Nicander Colophonius dicitur Ætolus, niſi quod diu in Ætolia fuerit verſatus, teſte Anonymo vitæ ejus ſcriptore. Ob eandem credo cauſſam Metrodorus Athenienſis Straboni loco citato Lampſacenus dicitur. A vicina quoque civitate vel regione nomen trahebant quidam. Diogenes Stoicus, γένος Σελευκεὺς, καλούμενος δὲ Βαβυλώνιος διὰ τὴν γειτονίαν, *genere Seleucienſis, dictus vero Babylonius propter viciniam*, teſte Laertio lib. VI. Unde & ὁ Σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος, *Seleucienſis ad Tigrin* dicitur Luciano Macrobiis, & *Babylonius* Ciceroni lib. I. de Nat. Deor. Athenæo, Minutio Felici, aliis. Pauſanias item Cappadox aliis, Galeno tamen lib. III. de locis affectis c. 10. Syrus dicitur. Porphyrius etiam Bataneotes & Tyrius adpellatur. Tandem erant quos vilioris ſuæ patriæ pudebat, quique ea abjurata nobiliorem mentiebantur, de quibus Ioannes Damaſcenus excerptis de virtutibus & vitiis per ConſtantinumPorphyrogennetam conlectis: Σοφισαὶ μεγάλοις τιμήμασιν ἐωνοῦντο Ἀθηναῖοι ἢ Ῥόδιοι καλεῖσθαι βαρυνόμενοι τὴν ἀδοξίαν τῶν πατρίδων. Ἐνίοι δὲ καὶ συνέγραψαν περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἀφ' ἧς πόλεως ἦσαν, ἀλλ' ἀπό τινος τῶν δι' ὀνόματος ἑλληνίδων, ὁμοίως τε ἀπέφηνε τοῖς τοὺς ἑαυτῶν γονέας βαρυνομένοις. *Sophiſtæ obſcuritate patriarum ſuarum gravati, titulum civis Athenienſis aut Rhodii maximo pretio emebant. Nonnulli etiam libros ſcripſere, quibus probabant, haudquaquam*

ſe ex-

ſe ex illa civitate eſſe, ex qua revera erant oriundi, ſed ex alia celebriori urbe Graca: Eos vero ſimiles ajebat eſſe illorum, quos parentum ſuorum puderet. Ita nimirum a ſuo pariter & parentum loco natali, a loco itemq; profeſſionis & habitationis, nec non a vicina regione vel civitate plerique cognomina localia ſunt ſortiti, ut proinde in homonymis & non niſi cognomine topico diſtinctis caute & circumſpecte ſit procedendum.

7. *Sexto*, circa libros id notandum duco, non raro pro libro haberi, quod vel minima pars libri eſt. Laertius citationis ſecurus, magnam hac ratione librorum Ariſtotelis copiam nobis L. V. paravit. Philoſophus de utili, ἐν τοῖς συμβȣλευτικοῖς, dictum eſſe indicat lib. I, Rhet. c. 10. lib. II, c. 19. Laertius peculiarem librum hic citari ratus, inter Ariſtotelis libros recenſet περὶ συμβȣλείας, α. de Conſilio, unum. At citat Philoſophus caput 6. & 7. libri I. Rhet. quo lectorem in ſuperioribus locis remittit. Iterum lib. IV. de gener. animal. cap. 3. dicitur: εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ τȣ̃ ποιεῖν καὶ πάσχειν διωρισμένοις. Laertius hinc fingit librum περὶ τȣ̃ πάσχειν, quid ſit tolerare, cum citetur ſaltem locus, in quo περὶ τȣ̃ ποιεῖν καὶ πάσχειν determinatur, nimirum lib. I. de gener. & corrupt. c. 6. Porro lib. de ſenſu c. 3. ἐν τῷ περὶ μίξεως, & ἐν τοῖς περὶ μίξεως εἴρηται, dicit Philoſophus, citatque lib. I. de gen. & corrupt. cap. 10. Deinde L. de ſenſu cap. 4. ἐν τοῖς περὶ ςοιχείων, inquit, non citat autem librum peculiarem περὶ ςοιχείων, α, β, γ, de elementis tres, ut Laertio viſum, ſed locum ſaltem, nimirum lib. II. de gener. & corrupt. c. 2. & 3. Sed nolim diutius Laertii fidem labefactare, cum hujus generis errores innumeri etiam apud alios occurrant, neque doctiſſimi ab iis immunes ſint, dum ſimili modo locum libri citatum de integro libro interpretantur. Laertius lib. IX. Heracl. auctor eſt, λέγειν Αρίςωνα ἐν τῷ περὶ Ηρακλείτȣ, Ambroſius interpres audacter vertit, *Ariſtonem in libro de Heraclito dicere.* At librum de Heraclito ab Ariſtone eſſe ſcriptum, difficulter inde probaveris, cautius ita vertendum fuiſſet: *Ariſtonem eo loco, ubi de Heraclito agit, dicere.* Athenæus XIII, 7. Ερμίππος, inquit, ἐν τῷ περὶ Ισοκράτȣς. Dalechampius præter Athenæi mentem vertit: *Hermippus in libro de Iſocrate.* Melius ita tranſtuliſſet: *Hermippus eo loco, ubi de Iſocrate agit.* Non quidem negaverim, aliquando integrum hac phraſi librum denotari & citari, ſed quod ſemper de libro explicari illa φράσις debeat, difficulter probari poſſe contendo.

tendo. Hæc fere ſunt, in quæ improvidi lectores impingere plerumque ſolent, eo diligentius obſervanda, quo facilior & frequentior eſt lapſus & quo doctiores hallucinatos eſſe intelligimus, quorum ut eruditionem atque diligentiam laudandam & imitandam, ſic errores fugiendos & notandos ducimus. Sed ad ſingulorum enarrationem accedemus temporis ordinem & cujusque ætatem ſecuturi.

Caput III.

1. Qui primi eruditione & poeſi celebres, & qui primi philoſophorum vitas deſcripſerunt, incertum. Inter Poetas Homerum anteceſſiſſe dicuntur Siſyphus Cous, Corinnus Ilienſis, Dictys Cretenſis, Dares Phrygius, Demodocus Corcyræus, Phemius Ithacenſis, Syagrus, Phantaſia & Helena e ſequiori ſexu, Oribantius Troezenius, Meliſander Mileſius, Thales Cretenſis, Muſæus, Linus & Daphno, Tireſiæ F. Sanchoniathon Berytius, Phœnicum hiſtoriam ante bellum Trojanum condidit. 2. Archetimus primus hiſtoriæ philoſophicæ ſcriptor non habendus. 3. Theagenes de Homero egit. 4. Tatianus & Euſebius mutuam ſibi opem præſtant. 5. Varii Theagenes. 6. Acuſilaus, an ſcripſerit de ſapientibus. ejus ætas. Scripta ſpuria. 7. Theano hiſtoriam Pythagoræ tradidit, ejus nominis plures.

1.

CErtum quidem eſt, viros philoſophos, doctos & eruditos priores fuiſſe iis, qui de vitis ipſorum ſcripſerunt: at non æque certum, qui primi fuerint docti, philoſophi, ſapientes: qui item primi philoſophorum & ſapientum virorum vitas ſcripſerint. Homerum primum novimus poetam belli Trojani ſcriptorem, ſed negant alii. Cicero *Bruto:*

Nec

Nec dubitare debet, quin fuerint ante Homerum poetæ: quod ex eis carminibus intelligi poteſt, quæ apud illum & in Phæacum, & in procorum epulis canuntur. Bellum etiam Trojanum jam ante Homerum ſcripſiſſe dicitur *Siſyphus Cous, Teucri ſcriba*, Tzetzæ Chil. V, Hiſt. 29. *Corinnus Ilienſis, Palamidis diſcipulus*, Suidæ Κόριννος. *Dictys Cretenſis, Idomenei ſcriba*, Iſaacio Porphyrogennetæ in characteribus Græcorum & Trojanorum, Cedreno, Synopſi hiſtorica aliisque, *Dares Phrygius*, Ptolemæo apud Photium & Ælianum, Hiſt. Var. XI, 2. *Demodocus Corcyræus*, Plutarcho lib. de Muſica, *Phemius Ithacenſis* eidem & Euſtathio ὀδυσσ. A. *Syagrus*, Æliano Hiſt. Var. XIV, 21. Euſtathio prolegom. Homericis. *Phantaſia, Memphitis Nicarchi filia*, Ptolemæo lib. V. apud Photium Ecl. 190. *Helena, Muſæi Athenienſis filia* eidem. Extiterunt quoque ante Homerum carmina *Oribantii Trœzenii, & Meliſandri Mileſii*, teſte Æliano, Hiſt. Var. XI, 2. *Thaletis Cretenſis*, juxta Suidam, Θαλήτας, quem tamen alii priorem Homero non agnoſcunt. *Muſæum* quoque μελοποιὸν Thebanum Thamiræ F. circa Troica tempora vixiſſe docet Theodoretus Θερ. Serm. 2. & Suidas Μȣσ. idem de *Lino* tradit Theodoretus loco citato *Daphno*, Tireſiæ filia, ſcriptis a ſe oraculis Homero profuit, ut ex aliorum relatione monet Diodorus Sic. lib. IV. At vixiſſe hos ante Homerum plus dubii quàm certi habet, de quo vide Leonem Allatium Chium L. de patria Homeri cap. IV. quem in honorem gentis ſuæ Chium fuiſſe contendit. Paullo ante Trojanum bellum floruit in Phœnicia Sanchoniathon Berytius, qui Phœnicum hiſtoriam patrio ſermone ſcripſit & Abibalo Berytiorum Regi dedicavit, de quo Theodoretus Θεραπ. 2. & inprimis eruditiſſimus vir, Samuel Bochartus, Geogr. Sacræ lib. 2. c. 17. Sed plures Homerum ſecuti ſunt, Heſiodus, Lycurgus, prudens potius quam ſapiens, aliique non pauci, donec tandem nomen ſeptem ſapientum effulſit circa initia regni Perſici.*

2. Primum quoque hiſtoriæ philoſophicæ ſcriptorem Archetimum in hæc tempora referimus, qui ſapientum illorum hiſtoriam eorumque cum Cypſelo congreſſum, cui ipſe quoque interfuit, perſecutus eſt. Laertius lib. I. Thal. Ἀρχέτιμος ὁ Συρακȣ́σιος, ὁμιλίαν αὐτῶν γέγραφεν παρὰ Κυψέλῳ, ᾗ καὶ αὐτός φησι παρατυχεῖν, *Archetimus*

Syra-

* *Quanquam & hi, Thalete excepto, prudentia magis quam ſapientiæ laude claruerunt.*

Digitized by Google

Syracuſanus, illorum cum Cypſelo congreſſum ſcripſit, cui ſe quoque interfuiſſe ait. Forte idem eſt Architimus ille, Ἀρκαδικῶν *Arcadicorum* ſcriptor, apud Plutarchum Quæſt. Gr. quem incertæ ætatis hiſtoricis adnumerat Voſſius, Hiſt. Gr. lib. III. *

3. Habuit quoque Homerus hoc tempore ſuum præconem Theagenem Rheginum, quem Cambyſis tempore de Homeri poeſi, genere & ætate ſcripſiſſe docet Tatianus, λόγῳ πρὸς Ἕλληνας, §. 48. his verbis; περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου γένους τε αὐτοῦ καὶ χρόνου καθ᾽ ὃν ἤκμασε, προηρεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι, Θεαγένης τε ὁ Ῥηγῖνος κατὰ Καμβύσην γεγονὼς, Στησίμβροτός τε ὁ Θάσιος, καὶ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος, Ἡρόδοτός τε ὁ Ἁλικαρνασσεὺς, καὶ Διονύσιος ὁ Ὀλύνθιος· μετ᾽ ἐκείνους Ἔφορος ὁ Κυμαῖος καὶ Φιλόχορος ὁ Ἀθηναῖος, Μεγακλείδης τε καὶ ὁ χαμαιλέων οἱ περιπατητικοί. Ἔπειτα γραμματικοὶ, Ζηνόδοτος, Ἀριστοφάνης, Καλλίμαχος, Κράτης, Ἐρατοσθένης, Ἀρίσταρχος, Ἀπολλόδωρος. Τούτων δὲ οἱ περὶ Κράτητα πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου φασὶν αὐτὸν ἠκμακέναι, μετὰ τὰ τρωϊκὰ, ἐνδοτέρω τῶν ὀγδοήκοντα ἐτῶν· οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένην, μετὰ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς Ἰλίου ἁλώσεως. *De patria Homeri, ejuſque genere & tempore, quo claruit, antiquiſſimi viri inveſtigaverunt, nempe Theagenes Rheginus, qui ſub Cambyſe floruit, Steſimbrotus Thaſius, Antimachus Colophonius, Herodotus Halicarnaſſeus, Dionyſius Olynthius. Poſt quos Ephorus Cumanus, Philochorus Athenienſis, Megaclides & Chamaleon Peripatetici. Deinde Grammatici Zenodotus, Ariſtophanes, Callimachus, Crates, Eratoſthenes, Ariſtarchus, Apollodorus. Ex his Crates ante Heraclidarum deſcenſum floruiſſe Homerum contendit intra octogeſimum poſt Trojam captam annum. Eratoſthenes vero poſt centeſimum ab Ilio capto annum.*

4. Ea-

* *Et forte non incongrue, quum iſta Laertii verba:* ἣ καὶ αὐτὸς φήσι περιτυχεῖν, *Meric. Caſaubonus & M. Meibomius reddant:* In quod ſcriptum (*ſcilicet Archetimi*) & ipſe (*ſcilicet Dicæarchus, cujus in antecedentibus mentio fit*) inciderit. *Sic alius plane ſenſus elicitur, & Archetimus pro primo hiſtoriæ philoſophicæ conditore minime habendus erit. Confer Acta Philoſoph. pag. 176. & ſeqq.*

4. Eadem, paucis tamen mutatis, e Tatiano citat Euſebius lib. X. de præp. Evang. ſed neuter locus absque mendo eſt, & alter alterius ope indiget. Θεαγένης ὁ Ῥηγῖνος in Tatiano legendum eſt cum Euſebio, itemque Μεγακλείδης τε καὶ ὁ χαμαιλέων. Corrupte vero in Euſebio legitur Καλλίμαχος ὁ Κολοφώνιος, pro Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος. Unde lituram merentur iſta Voſſii L. de poetis Græcis, ubi de Callimacho poeta agit cap. 8. fol. 62. *Alius vero ab hoc Callimachus Colophonius memoratus inter alios Tatiano orat. ad Gentes & Euſebio lib. X. præparat. Evang.* Quod autem Tatianus Theagenem noſtrum Cambyſi æqualem facit, in eo conſentientem habet Anonymum ὀλυμπ. ἀναγρ. ad Olymp. LXIII. 1. Θεαγένης ὁ Ῥηγῖνος χρονογράφος ἤκμαζεν, *Theagenes Rheginus Chronographus florebat.* De Homero eum ſcripſiſſe confirmat quoque Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves, fol. 5: 9. ubi poſteaquam de ψευδοπλούτῳ Theagene Ariſtophani ibidem memorato egiſſet, hæc addit: εἰσὶ δὲ ἄλλοι δύο Θεαγένεις, εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας· ἕτερος δὲ ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. Confer Suidam, Θεαγένους χρήματα. Eorundem meminit idem Scholiaſtes ad Pacem fol. 694. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Θεαγένης ὁ εἰς Ὅμηρον γράψας. Unde ſunt quæ Suidas ὑπνεία habet. Idem itaque eſt Theagenes Rheginus, & qui de Homero ſcripſit ſecus ac Voſſio placet, qui Theagenem hunc περὶ Ὁμήρου γράψαντα, diverſum a Rhegino illo & incertæ ætatis ſcriptorem habet lib. III. de Hiſt. Græcis, ubi τὸν περὶ Ὁμήρου γράψαντα, Carica quoque & Macedonica edidiſſe ſtatuit. Carem Syrnium (non Σύρνιον ut habent Scholia ad Ariſtophanis pacem, fol. 647.) Theagenem memorat Scholiaſtes loco jam citato, fol. 647. & Callimachus; ſed eum καρικῶν ſcriptorem dicere nondum auſim. Theogenem περὶ Αἰγίνης citat Scholiaſtes Pindari Νεμεονικῶν od. III. minime a geographo hoc Theagene diverſum, ſive Theagenes verum nomen ſit, ſive Theogenes.

5. Fuit & Theagenes Megarenſium Rex, Cylonis ſocer, juxta Thucydidem. Unde corrigendus Scholiaſtes Ariſtophanis ad Equites fol. 314. ubi in his verbis: Κύλων Ἀθηναῖος ἀνὴρ Μεγαρίδα γυναῖκα γήμας Θεαγένους γυναῖκα, θέλων τυραννεῖν, poſterius γυναῖκα in θυγατέρα mutari debet. Theagenes quidam Cheroneæ Dux, erat tempore Philippi Macedonis, apud Plutarchum *Alexandro.* Theagenem Thaſium, Athletam voracem, memorat Poſidippus apud Athenæum Deipnoſ. lib. X, cap. 2. & Lucianus, quomodo ſit ſcribenda hiſtoria &

Deo-

Digitized by Google

Deorum concilio. Exſtat quoque Poſidippi epigramma in eum in Anthologia. Theagenem Cnidium Criticum Herodis ſub Adriano magiſtrum laudat Philoſtratus lib. II. Sophiſt. *Herodes*. Theagenem Cynicum ab Attalo Sorani Methodici diſcipulo ſua ætate occiſum fuiſſe, auctor eſt Galenus lib. XIII. Meth. Med. c. 15. Theagenes quidam Marino Philoſopho Platonico æqualis erat, teſte Damaſcio apud Photium Ecl. 242. (ubi interpreti corrupte Theogenes nuncupatur) & Suida Θεαγένης. Theagenes Charicleæ amicus erat, notus ex Heliodori Æthiopicis & Photio Ecl. 73. de φιλοπλέτῳ iſto Theagene priſco apud Ariſtophanem agit quoque Suidas Θεαγένης & Αρχιάδας.

6. Acuſilao etiam Argivo hic aliquis locus erit, ſi Voſſio credendum, qui de ſeptem ſapientibus eum egiſſe aliis vult perſvadere lib. IV. de Hiſt. Gr. c. 2. Verum impoſuit ei locus Clementis, qui lib. I. Strom. de Acuſilao: οἱ δὲ Ακȣσίλαον τὸν Αργεῖον ἐγκατέλεξαν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς· ἄλλοι δὲ Φερεκύδην τὸν Σύριον, *Alii vero Acuſilaum Argivum ſeptem ſapientibus adnumerant, alii Pherecydem Syrium.* E quibus verbis Acuſilaum de ſapientibus ſcripſiſſe, fruſtra quis conlegerit. Vixit autem hic Acuſilaus πρὸ τȣ̃ Πελοποννησιακȣ̃ πολέμȣ, *ante bellum Peloponneſiacum*, teſte Dionyſio Halic. lib. περὶ τȣ̃ Θȣκιδ. χαρ. Cœpit illud bellum Olymp. LXXXVII, 2. ſub Artaxerxe Longimano. Ioſephus libro I. de Antiquitate gentis Iudaicæ ætatem ejus & Cadmi Mileſii magis perſpicue tradit, quod ſcilicet βραχὺ τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ελλάδα ςρατείας τῷ χρόνῳ προέλαβον, *paullum Perſarum contra Græcos expeditionem anteceſſerunt.* Perſæ autem in Græciam transgreſſi ſunt primo quidem ſub Dario Hyſtaſpis F. Olymp. 72. poſt ſub Xerxe ejus filio Olymp. 75. Verum enimvero licet Clemens librum quendam nomine Acuſilaj citaſſet, dubia tamen fide is Acuſilai habendus foret, juxta illud Suidæ Εκαταῖ@. Τὰ Αγησιλάȣ νοθεύεται, ubi pro Αγησιλάȣ legendum eſſe Ακȣσιλάȣ recte monet Voſſius, lib. I. de Hiſt. Gr. cap. 2. quemadmodum ipſe Suidas Σαβῖν@ absque mendo nomen hujus auctoris citat: Εγραψεν εἰς Θȣκυδίδην, καὶ Ακȣσίλαον, καὶ ἄλλȣς ὑπομνήματα. *Sabinus ſcripſit in Thucydidem, & Acuſilaum, & alios commentaria.* Tatianus λόγῳ πρὸς ἕλληνας memorat Ηγησιλάȣ μυθολογήματα. Sed lege Ακȣσιλάȣ. Hujus quippe genealogias reſpicit,

7. Magnum

7. Magnum hoc tempore Pythagoræ nomen erat, mortui quippe Olymp. LXX, 4. juxta Euſebii Chronicon anno 25. Darii Hyſtaſpis. Hic inter complures, quos reliquit, diſcipulos pariter atque diſcipulas, Theano habuit in ſequiore ſexu paullo celebriorem, Metapontinam vel Thuriam Brontini Pythagorei uxorem. Scripſit ea πεϱὶ Πυϑαγόϱυ, *de Pythagora*, & ἀποφϑέγματα Πυϑαγοϱείων, *Apopthegmata Pythagoreorum*, teſte Suida Θεανώ. Sed cum multæ ejus nominis fuerint, magna inde orta eſt confuſio. Theano Crotoniatida, Pythagoræ uxorem facit Suidas Θεανὼ, quam primam fœminarum fuiſſe philoſophatam, & poemata ſcripſiſſe Didymus L. de Philoſophia Pythagorica tradit apud Clementem lib. I. Strom. Hujus Theanus Pythagoricæ quædam citat idem Strom. 4. & Theodoretus Serm. 12. Hæc defuncto marito * ſcholæ præfuit, teſte Theodoreto Serm. 2. Hæc forte eſt illa πυϑαγοϱικὴ φιλόσοφος, cujus Apophthegmata laudat Theo progymn. cap. 5. & Stobæus, quæ noſtra Theano in unum conlegit volumen. Filiam habuit Myiam, teſte Clemente iterum Strom. 4. & Suida Μυῖα. Habuit quoque Pythagoras filiam Theano juxta Photium Bibl. 249. Cum itaque & uxorem, & filiam ejusdem nominis habuerit Pythagoras, obſcurum eſt, earum neutra, an altera ſit, noſtra Theano. Nos in re dubia conjicimus, Pythagoricam noſtram Theano ab his diverſam eſſe, expreſſis Suidæ verbis moti, qui Theano noſtram Leophronis filiam & Brontini uxorem adpellat. Sed præter eas, quas memoravi, fuit quoque Theano Antenoris uxor, Minervæ ſacrificula apud Homerum il. ζ. Iſaacium Tzetzem ad Lycophrona & Euſthathium ad Iliados ε. fol. 396. Theano item Pauſaniæ mater, dicitur laterem primum ad introitum ædis, in qua proditor filius erat, adtuliſſe, ut eum exitu prohiberet & fame necaret, apud Polyænum Strateg. lib. VIII.

D Caput

* *Pythagora, cum filiis Mneſargo & Telange. Hi enim una cum matre defuncto patri in regimine ſchola Pythagorica ſuccedebant. Confer Laert. in ejus vita.*

CAPUT IV.

1. Democriti ætas. De Epocha Trojana. Ætas auctoris libri περιηγήσεως hactenus Marciano tributi. 2. Varii Democriti. 3. Damaſtes de Poetis & Sophiſtis. 4. Glaucus de Poetis & Muſicis. 5. Steſimbrotus de Themiſtocle, Thucydide & Pericle egit. Thucydides hic diverſus eſt ab eo, qui hiſtoriam belli Peloponneſiaci deſcriptam dedit.

1.

OLympiade 84. & poſt, floruit Democritus Abderita, mortuus Olympiadis 94. anno primo juxta Diodorum Siculum, lib. XIV. Bibl. cap. II. & Anonymum Ολυμπ. ἀναγρ. vel anno quarto juxta Euſebium Chronicis. Ipſe parvum Diacoſmum (hoc libro nomen erat) a ſe compoſitum refert anno a Troja exciſa 730, apud Laertium lib. IX. *Dem.* Hac autem Epocha antiquiſſimi ethnicorum ſcriptores in annis ſuis numerandis utebantur. Sic Suidas ex antiquo omnino ſcriptore Simmiæ ætatem indicaturus, hæc in Σιμμίας habet: *γέγονε δὲ μετὰ υϛ ἔτη τῶν Τρωϊκῶν, vixit annis 506. poſt bellum Trojanum ſive a Trojæ excidio.* Verum neque ætas hic indicata, neque patria in Simmiam conveniunt, ſed Simonidem intelligendum Suidamque corrigendum volunt. Epocha enim Trojani excidii in annum Periodi Julianæ 3530. incidit ſecundum Scaligerum & Petavium, atque ita poſt 506. annos, ſcilicet anno Periodi Julianæ 4036. Simonides vivebat Olymp. 25. Democritus autem anno Periodi Julianæ 4260. Olymp. 81. florebat. Diodorus Siculus XIV, 3. eadem utitur epocha, & Olymp. XCIV, 1. cum anno Trojano 780. conjungit; quod ſi verum eſt jam anni 407. Trojani ante cœptos Olympiadicos ſive Iphiteos annos elapſi erunt, & primus Iphiteus annus cum anno 408. Trojano cohærebit, eritque annus primus Olymp. 94. annus 780. Trojanus, quod Diodorus præfatione ſatis perſpicue docet, indicans a Trojæ excidio ad Heraclidarum reditum annos 80, & ab hoc ad Olympiadem primam annos 328. effluxiſſe. Locrenſes quoque per mille an-

nos

nos a Troja exciſa, duas virgines ſingulis annis Trojam mittere juſſi ab oraculo ſunt, ob ſtuprum Caſſandræ ab Ajace Locrenſe in templo Minervæ illatum expiandum, cui oraculo ſatisfactum eſſe cognoſcimus ex Æneæ poliorc. cap. 31. Strabone lib. XIII. Polybio lib. XII, Lycophronis Alexandra ejusque Scholiaſte, Timæo lib. II. Hiſt. apud Plutarchum, lib. de ſera num. vind. auctor *περιηγήσεως*, qui vulgo Marcianus Heracleota habetur, initio operis eadem Epocha utitur Trojana;

Τῶν Ἀττικῶν τὶς γνησίων τε φιλολόγων,
Γεγονὼς ἀκȣστὴς Διογένȣς τȣ̃ ςωϊκȣ̃,
Συνεσχολακὼς δὲ πολὺν Ἀρισάρχῳ χρόνον,
Συνέταξε τὰ περὶ τῆς Τρωϊκῆς ἁλώσεως,
Χρονογραφίαν ςοιχȣ̃σαν ἄχρι τȣ̃ νῦν βίȣ.
Ἔτη δὲ τετταράκοντα πρὸς τοῖς χιλίοις,
Ὡρισμένῳ ἐξέθετο.

Ubi ad ſua tempora a Troja capta elapſos eſſe annos 1040. ſcribit. At epocha Trojani excidii incidit in annum Periodi Julianæ 3530. quibus, ſi 1040. addas, exurget annus Periodi Iulianæ 4570, quo Ptolemæus Evergetes ſecundus, ſive Phyſcon, rerum in Ægypto potiebatur, Ariſtarchus paullo ante floruerat, Diogenes item Stoicus paullo poſt occiſus & ipſe *περιηγήσεως* auctor adhuc vivebant. Sed hæc de ætate Democriti & epocha Trojana. Democritus ille noſter librum *πυθαγόρης* ſcripſit teſto Laertio lib. IX, 46. Dem. Admiratus eſt Pythagoram *ἐν ὁμωνύμῳ συγγράμματι* teſte eodem; hoc eſt, *libro, qui idem cum Pythagora nomen habebat:* minime vero hæc ita explicanda cum Wovvero Polym. c. 16. quaſi opus ejusdem argumenti, & inſcriptionis ediderit, quale & Pythagoras & Pythagorei reliquerant. Thraſyllus quidem inter Ethicos eum librum numerat, hiſtoriæ tamen Pythagoricæ profuturum fuiſſe, vel inde conſtat, quod ex eo ad Pythagoræ hiſtoriam tradendam nonnulla adferat Laertius loco citato, quod ſcilicet Democritus Pythagoram admiratus ſit. Democritus hic magiſter fuit Metrodori illius, quem Hippocrates Medicus & Anaxarchus Democriteus Ciceroni 2. Tuſc. Qv. dictus, audiverunt, teſte Laertio lib. IX, *Anaxar.* Suidæ Δημοκρ. Atque hæc de Hippocratis, qui Dracone patre natus eſt, ætate vere dicuntur, quod ſcili-

cet Anaxarcho, hoc eſt, ſi tempora ſpectemus, Alexandro M. & Ariſtoteli æqualis fuerit. Suidas in *πύῤῥων* pleraque horum habet.

2. Verum de Hippocrate & hoc dicendum, plures ejus nominis fuiſſe partim medicos, partim belli duces & magiſtratus, de quibus forte alibi. Alios, præter hunc, Democritos hiſtoria ſuggerit. Democritus quidam Naxiorum triremibus præfectus, pugna ad Salamina Olympiad. LXXV, 2. commiſſa Barbaris auxilium ferre debuit, ſed ad Græcorum partes tranſiit, juxta Herodotum lib. VIII, cui ex antiquis quidem Hellanicum, e recentioribus vero Ephorum contradicere notat Plutarchus lib. *de Herodoti malign.* Democritus Troezenius librum contra Sophiſtas ſcripſit citatum Laertio lib. VIII, Emped. qui tamen mentionem ejus non facit lib. IX. *Democr.* ubi varios Democritos adducit, ut dubitari poſſit de vera lectione & quæri, annon rectius *Demetrius* legi debeat: cum Demetrius Troezenius patrem Homeri *Δαήμονα* fuiſſe dixerit, teſte Agone Heſiodi & Homeri, & Didymum Grammaticum *βιβλιολάθαν* adpellaverit ob librorum ab ipſo editorum copiam apud Athenæum IV, 7. ut Suidas voce *Ἰȣδαῖοι*. Democritum quempiam de Iudæis ſcripſiſſe auctor eſt, qui tamen aliis Demetrius dicitur; de quo in Demetrii Phalerei & Philonis Iudæi hiſtoria pluribus. Democritus Demophontis F. Anagyraſius ad Philippum ab Athenienſibus legatus miſſus eſt, teſte Demoſthene orat. *pro Cteſiphonte.* Democritum Epheſium, qui de templo Dianæ Epheſiæ libris egit minimum duobus, notat præter Laertium lib. IX, *Dem.* etiam Athenæus XII, 5. Democritum Chium, quem ſe neſcire an alibi exſtet, præterquam apud Laertium lib. IX, *Dem* fatetur Meurſius notis ad Chalcidium, novit Ariſtoteles Rhetor. III, 9. Suidas *χιδίζειν* & Pollux lib. IV, c. 9. §. 4. Democritum Sicyonium pictorem laudat Pauſanias El. II. Democritum familiarem ſuum cum Agia loquentem introducit Plutarchus Sympoſ. II, 9. 10. Democritum Nicomedienſem philoſophum Deipnoſophiſtam habet Athenæus. Democritus Magnus Carthaginienſis in 28 voluminibus ſtudium aggricolationis conſcripſit, teſte Iſidoro Etymol. XVII, 1. antiquæ editionis. Verum lege: *Democritus, Mago Carthag.* Democritum enim & Magonem Carthaginienſem de re ruſtica ſcripſiſſe, & hunc quidem 28 voluminibus, diſcimus e Varronis de R. R. I, 1.

3. Damaſtes Sigeenſis, Dioxippi filius, Hellanici antiqui (erat enim & Hellanicus junior, Grammaticus, Ptolemæi Ariſtarchi præceptor, teſte

ſte Suida Ἀνδοκύδης & Πτολεμαῖος) diſcipulus, tempore Herodoti, paullo ante bellum Peloponneſiacum Olymp. LXXXVII, 2. inchoatum, floruit, juxta Dionyſium Halic. lib. *de Thucyd. Charactere* & Suidam Δαμάστης. Reliquit inter alia librum περὶ ποιητῶν καὶ σοφιστῶν, *de Poetis & Sophiſtis*, teſte eodem Suida, niſi juniori cuidam potius hic liber tribuendus erit. Diverſus ab hoc eſt Damaſtes Democriti philoſophi & Herodoti frater, apud Suidam Δημοκρ. qui Damaſus dicitur Plinio Hiſt. Nat. XVIII, 35. Laertio lib. IX. *Democr.* Heſychio Mileſio *Democr.* in quo latens mendum alii dudum correxerunt.

4. Glaucus Rheginus Italus, antiquorum poetarum & muſicorum hiſtoriam litteris mandavit. Plutarchus lib. de Muſica: Γλαῦκος ὁ ἐξ Ἰταλίας, ἐν συγγράμματί τινι τῷ περὶ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ μουσικῶν, *Glaucus, Italus, opere quodam de priſcis poetis & muſicis*, ubi ejus iterum & ſæpius meminit & de ætate, vita atque inventis veterum poetarum & muſicorum eum egiſſe non obſcure indicat. Ex hoc opere ſumſit, quæ de Empedocle Poeta Phyſico e Glauco protulit Laertius lib. VIII. *Emped.* Democriti vitam ex eodem idem inluſtrat Laertius lib. IX. πάντως μέν τοι τῶν πυθαγορικῶν τινας ἀκοῦσαί φησιν αὐτὸν Γλαῦκος ὁ Ῥηγῖνος, κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὐτῷ γεγονώς. *Pythagoricorum quosdam eum audiviſſe affirmat ſane Glaucus Rheginus, qui eadem vixit ætate.* Unde non eſt, quod de ætate ejus poſthac dubitemus, cum Democrito æqualis fuerit juxta Laertium. De Democrito autem eodem opere egit, cum & Democritus inter muſicos fuerit referendus propter muſicos ejus libros a Laertio lib. IX. recenſitos. Glaucum ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθοις, citat Anonymus ὑποθέσεως Περσῶν Æſchyli auctor: ſed eundem credo intelligi Glaucum. Fuerunt tamen, qui de auctore iſtius operis dubitarint. Plutarchus lib. de 10. Rhet. vita Antiphontis: εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὸ Γλαύκου τοῦ Ῥηγίνου περὶ ποιητῶν βιβλίον εἰς Ἀντιφῶντα ἀναφέρουσι, *ſunt qui Glauci Rhegini de Poetis librum Antiphonti tribuant.* Junior hoc fuit Glaucus Locrenſis, cujus ὀψαρτυτικὰ citat Athenæus III, 6. VII, 21. IX, 1. XII, 3. XIV, 23. Pollux VI, 10. 2.

5. Steſimbroto Thaſio forte locum aliquem inter ſcriptores hiſtoriæ eruditorum quis tribueret propter ejus librum περὶ Θεμιστοκλέους, Θουκυδίδου καὶ Περικλέους, *de Themiſtocle, Thucydide & Pericle*, laudatum Athenæo, XIII, 6. qui ejus ætatem ſimul indicat: Στησίμβροτος ὁ Θά-

Θάσιος, κατὰ τοὺς αὐτοὺς αὐτῷ χρόνους γενόμενος καὶ ἑωρακὼς αὐτόν. *Steſimbrotus Thaſius, qui tempore Periclis vixit, eumque vidit.* Plutarchus quoque parallelis vitam Periclis ex eo inluſtrat. Sed cum de Thucydide eum egiſſe dicit Athenæus, notabis, non eſſe illum Thucydidem, hiſtoricum celebrem, Olori filium, cujus belli Peloponneſiaci hiſtoriam ſuperſtitem habemus, ſed alterum Demagogum, Mileſii vel Meleſiæ filium paullo antiquiorem, qui Cimonis & Themiſtoclis ætate Pericli ſe opponebat, ut notum eſt ex Plutarcho *Pericle*, cujus item Plato *Theage f.* Marcellinus *vita Thucyd.* Scholiaſtes Ariſtophanis *ad Veſpas p.m. 498.* & Athenæus XI, 15. meminerunt. Egit noſter Steſimbrotus quoque de Homeri ætate, poeſi & patria, ut Tatiani verba jam citata * indicant.

CAPUT V.

1. Ad inſtitutum noſtrum pertinent etiam priſci Comici: triplex olim comœdia: antiqua, media, nova. Antiquæ comœdiæ poetæ quemlibet impune perſtringebant: eorum nomina. 2. Mitiores erant poetæ comœdiæ mediæ, qui poetas priores & philoſophos ſolum rodebant. Mediæ & novæ comœdiæ poetæ quot, & qui in earum quaque celeberrimi. 3. Cratinus Pythagoreorum mores notavit. Philocles de Solone. 4. Ariſtophanes Pythagoreos, Socratem notavit, vix Platonem, ætas ejus.

1.

QUemadmodum ad perſonæ alicujus hiſtoriam plane tradendam, non modo virtutum, ſed vitiorum etiam enarratio requiritur: ſic & Comici priſci e ſcriptorum noſtrorum numero eximendi non erunt, vitiorum in poetis & philoſophis obſervatores diligentiſſimi. Triplex vero olim erat comœdia: vetus, media, nova. Vetus comœdia, quæ etiam prima dicitur

* *Cap. IV. §. 3.*

Digitized by Google

tur, temporibus belli Peloponneſiaci maxime floruit, cum ſumma poteſtas Athenis penes vulgus eſſet, ſive tempore Democratiæ, quo Comicis iniquos judices, ineptos militum duces & quosvis alios divitias ſibi male parantes, nominibus ſuis in ſcenam producere & traducere impune licebat. Hujus antiquæ comœdiæ poetarum nomina & dramata ita recenſet Anonymus περὶ κωμῳδίας, Ariſtophani præmiſſus:

Θεοπόμπου δράματα ιζ
Στράτιδος δράματα ις
Φερεκράτους δράματα ιή
Κράτητος δράματα ή
Πλάτωνος δράματα κή
Τηλεκλείδου δράματα ς
Φρυνίχου δράματα ί

Theopompi dram. 17.
Stratidis dram. 16.
Pherecratis dram. 18.
Cratetis dram. 8.
Platonis dram. 28.
Teleclidis dram. 6.
Phrynichi dram. 10.

Anonymus alter περὶ κωμῳδίας Ariſtophani præmiſſus, ubi de veteris comœdiæ poetis agit. Τούτων δὲ εἰσιν ἀξιολογώτατοι· Ἐπίχαρμος, Μάγνης, Κρατῖνος, Κράτης, Φερεκράτης, Φρύνιχος, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης. *Celeberrimi eorum ſunt*, inquit: *Epicharmus, Magnes, Cratinus, Crates, Pherecrates, Phrynichus, Eupolis, Ariſtophanes*, ubi poſtea de ſingulis breviter agit. Horatius lib. I. ſerm. ſat. 4.

Eupolis atque Cratinus Ariſtophanesque poetæ,
Atque alii, quorum comœdia priſca virorum eſt,
Si quis erat dignus deſcribi, quod malus aut fur,
Quod mœchus foret, aut ſicarius, aut alioqui
Famoſus, multa cum libertate notabant.

Re-

Reſpicit hunc Gellius morem, III, 3. ubi de Nævio poeta: *ob aſſiduam maledicentiam & probra in principes civitatis de Græcorum poetarum more dicta, in vincula Romæ a Triumviris conjectus.*

2. Poſtquam vero Democratia in oligarchiam mutata, divites imperare cœperunt, comœdia multis partibus eſt mutata. Etenim χορηγοὶ deficiebant, hypotheſis mutabatur, neque quemquam aperte traducere cuiquam in ſcena impune licebat. Atque hæc erat media comœdia. Poetæ tamen, ut ſolenne ſuum ſervarent, idque impune, traducendos atque vellicandos ſibi ſumebant priores poetas, ſi quid forte ab iis perperam dictum: Platonius περὶ διαφορᾶς κωμῳδίας· ἡ δὲ μέση κωμῳδία ἀφῆκε τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις, ἐπὶ δὲ τὸ σκώπτειν ἱστορίας ῥηθείσας ποιηταῖς ἦλθον. ἀνεύθυνον γὰρ τὸ τοιοῦτον οἷον, διασύρειν Ὅμηρον εἰπόντα τί. ἢ τὸν δεῖνα τῆς τραγῳδίας ποιητήν. τοιαῦτα δὲ δράματα καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ ἐστὶν εὑρεῖν. ἅπερ τελευταῖον ἐδιδάχθη λοιπὸν τῆς ὀλιγαρχίας κρατυνθείσης. οἱ γοῦν Ὀδυσσεῖς Κρατίνου, οὐδενὸς ἐπιτίμησιν ἔχουσι. διασυρμὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου. τοιαῦται γὰρ αἱ κατὰ τὴν μέσην κωμῳδίαν ὑποθέσεις εἰσίν. μύθους γὰρ τινας τιθέντες ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῖς παλαιοτέροις εἰρημένους διέσυρον, ὡς κακῶς ῥηθέντας. *Media vero comœdia omiſit ejuſmodi hypotheſes, & ſe dedit hiſtoriis poetarum carpendis, id quod impune licebat. Sic vel Homeri vel Tragici cujuſcunque verba vellicabant: cujuſmodi dramata etiam in antiqua comœdia reperire eſt, quæ ſcilicet poſtremo ſunt edita, cum jam oligarchia Athenis floreret. Cratini enim drama* Ὀδυσσεῖς *neminem perſtringit, Odyſſeam autem Homeri carpit. Hujuſmodi hypotheſes mediæ comœdiæ ſunt. Fabulas enim quaſdam in antiquis comœdiis occurrentes tanquam perperam dictas, rodebant.* Neque Cratini modo Ὀδυσσεῖς, verum etiam Ariſtophanis αἰολοσίκων, Plutus, Cocalus in quibusdam ſunt mutata. Ariſtophanes enim verborum acrimoniam, quam in prioribus fabulis uſurpaverat, in poſterioribus mitigavit. Mediæ autem hujus comœdiæ poetæ fuerunt 57. eorumque dramata omnia 617. Poetæ ſcilicet Mneſimachus, Ephippus, Epicrates, Alexis & plures. Præcipui eorum erant Antiphanes & Stephanus. Aliter tamen judicat Anonymus περὶ κωμῳδίας Ariſtophani præmiſſus: γέγονε τῆς μὲν πρώτης κωμῳδίας ἄριστος τεχνίτης οὗτος ὁ Ἀριστοφάνης καὶ Εὔπολις· τῆς δὲ δευτέρας, Πλάτων· τῆς δὲ τρίτης, Μένανδρος. *Prima comœdiæ optimus artifex*

artifex fuit Ariſtophanes, & Eupolis: ſecunda, Plato: tertia vero Menander.* Cæterum Eubulus quaſi terminus erat comœdiæ antiquæ & mediæ, teſte Anonymo Olymp. deſcript. ad Olymp. CI, 1. ſucceſſit tandem nova eaque mitiorum hypotheſium comœdia, cujus Poetæ fuerunt numero 64, Philemon, Menander, Diphilus, Philippides, Poſidippus, Apollodorus, Anaxippus & plures. Celeberrimus autem eorum eſt Menander, e quo & Terentius pleraque mutuatus eſt, qui cum Plauto ad hanc novam comœdiam e Latinis itidem eſt referendus. Sed ad antiquæ & mediæ comœdiæ poetas aliosque hujus ætatis.

3. Cratinus, Athenienſis, priſcæ comœdiæ poeta, comœdiam Πυθαγορικὰ ſcripſit, in qua Pythagoram & Pythagoreos traduxit, ut conſtat ex Laertio lib. VIII. Pyth. Philocles Tragicus, propter ætatem, qua Euripidi æqualis erat, huc referendus. De Solone tradidit, filium eum fuiſſe Phocionis, quod ex Dydimi Grammatici, τῇ περὶ τῶν ἀξόνων τῶν Σόλωνος ἀντιγραφῇ πρὸς Ασκληπιάδην refert Plutarchus parall. maj. *Solone* p. Peculiari tamen libro de Solone eum egiſſe affirmare nolim. Intelligitur autem hic alter Tragicorum iſtorum, quos nominat Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves fol. 554. quem μελοποιὸν vocat idem ad Veſpas fol. 461. & κωμῳδοποιὸν idem Theſmoph. fol. 776. ubi Ariſtophanes eundem Philoclem ob capitis deformitatem deridet.

4. Ariſtophanes, Rhodius, *priſcæ comœdiæ poeta* juxta Plinium Hiſt. Nat. XXI, 6. Philoſophorum exagitator atque inſectator acerrimus fuit. Comœdiam Πυθαγορείους ſcripſit, qua Pytagoreos philoſophos, eorumque mores & vitæ inſtitutum in ſcena traduxit. Citat eam Athenæus IV, 17. Αριστοφάνης ἐν Πυθαγορείοις·

> Τί πρὸς θεῶν οἰόμεθα τοὺς πάλαι ποτὲ
> Πυθαγοριστὰς γινομένους ὄντως ῥυπᾷν
> Ἑκόντας, ἢ φορεῖν τρίβωνας ἡδέως,
> οὐκ ἔστι τούτων οὐδὲν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ·
> Ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔχοντες οὐδὲ ἓν,
> Τῆς εὐτελείας πρόφασιν εὑρόντες καλὴν,
> Ὅρους ἔπηξαν τοῖς πένησι χρησίμους.

* *ſcilicet Plato Comicus, junior, de quo Cap. VI. §. 5.*

Ἐπεὶ παράθες αὐτοῖς ἰχθῦς, ἢ κρέας,
Κἂν μὴ κατεσθίωσι καὶ τὰς δακτύλους,
Ἐθέλω κρέμασθαι δεκάκις.

Ariſtophanes in Pythagoricis:

Quid, per deos, cenſemus, eos, qui olim
Pythagorici fuere, ſponte revera
Sordibus ſqualuiſſe: veſteſque laceras
Geſtaſſe libenter: horum mihi videtur nihil:
Sed adductos neceſſitate, cum illis deeſſent omnia,
Frugalitatis pulchra quadam inventa ſpecie,
Sumptus utilem finem præfixiſſe pauperibus:
Nam appoſita illa vel carne vel piſce,
Niſi ſuos etiam digitos abliguriant,
E cruce volo pendere decies.

Socratem quoque in comœdia Νεφέλαι feſtive & ſalſe carpit. Anonymus προθεωρία Ἀριςοφάνους Νεφελῶν. Τὸ δρᾶμα τὸ τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ φιλοσόφου ἐπίτηδες, ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τῶν κωμικῶν πρὸς τοὺς φιλοσόφους ἐχόντων τινὰ ἀντιλογίαν. *Drama hoc Nebularum contra Socratem ſcriptum eſt Philoſophum data opera, quaſi Athenis juvenes male doceret, cum Comici Philoſophis ſe ſemper opponerent.* Confer Thomæ Magiſtri aliorumque ὑποθέσεις Ariſtophanis Nebulis præmitti ſolitas. Socrates enim male audiebat ab Athenienſi populo, quaſi juvenum eſſet corruptor, eoſque inlicite amaret, novos deos introduceret, & modum injuſtas actiones defendendi doceret. Propterea hæc omnia in ſcena ſalſe perſtringit Ariſtophanes, & cum Socrates Deum non in ſimulacris ligneis, ſed in ſublimi quærendum eſſe doceret, hinc Nubicola eſt habitus, & Νεφέλας, tanquam Socratis deos, Ariſtophanes comœdiæ huic nomen facit, qua iſtam Socratis habitam impietatem & vitia perſtringere conatur.* Vixit autem hic

* *Hinc Socratem etiam in iſta comœdia* Μήλιον *adpellat, quaſi* ἄθεον *quo nomine Diagoram Melium intelligit, quod huic Min. Felice teſte C. 8. n. 2.* ἀθέου cognomen antiquitas appoſuerat, *& cordatiores*

hic Ariſtophanes tempore Socratis, Olymp. 90. Male Epitome Chronologica apud Scaligerum Theſ. Temp. fol. 255. ad Olymp. CX, 2. Πλάτων, καὶ Αἰσχύλος, καὶ Ἀριστοφάνης κωμῳδοποιοὶ, ἐγνωρίζοντο καὶ Δημοσθένης, quæ verba de Demoſthene quidem vera ſunt, de reliquis non item. Gorgiam quoque ſophiſtam, Iſocratis præceptorem, *Barbarum* adpellat Ariſtophanes in Avibus. Platonem etiam traduxit, de quo Anonymus hypotheſi Eccleſiazuſ. Ariſtophan. Ἀριστοφάνης τοὺς φιλοσόφους, οἷς ἐχθρὸς ἦν, μάλιστα δὲ τὰ τοῦ Πλάτωνος περὶ πολιτείας βιβλία ψέγειν, σκώπτειν καὶ κωμῳδεῖν δοκεῖ, *Ariſtophanes philoſophos ſibi inimicos atque exoſos, maxime vero Platonis de re publica libros carpere, conviciis adſpergere & traducere videtur.* Sed erat Anonymus, cum poſt Ariſtophanis obitum Plato illos libros ſcripſerit. De fabulis ejus reliquis vide librum primum Miſcellaneorum Petiti.

CAPUT VI.

1. Hipparchus Pythagorica non Pythagorice expoſuit. 2. Timæus Locrus an de Pythagoræ vita ſcripſerit, incertum. Macrobii hallucinatio. Meurſii lapſus. 3. Antimachus de Homero. 4. Antiphanes Pythagoricos vellicat. 5. Epicurus a comicis notatus. Mediæ comœdiæ utilitas in hiſtoria philoſophorum. Fragmenta antiquæ, mediæ & novæ comœdiæ poetarum conlegerunt Hertelius & Grotius. Antiphanes varii. Error Athenæi & Voſſii.

1.

HIpparchus Pythagoreus *Pythagorica dogmata* edidit, idque perſpicue non Pythagorice, hoc eſt, obſcure. Quapropter ſchola exire juſſus eſt, eique ceu mortuo cenotaphium erectum, teſte Clemente Alexand.

Philoſophos vocat μετεωρολέσχους, tanquam de rebus ſublimibus & cæleſtibus garrientes, confer Suidam voce μετεωρολέσχης.

lib. V. Strom. Æqualis ſuit Lyſidi Pythagorico Epaminondæ magiſtro, qui eum propterea increpat, epiſtola quadam etiamnum ſuperſtite, cujus etiam meminit Syneſius epiſt. 142.

2. Timæus, Locrus, Pythagoricus antiquus, ſcripſit *vitam Pythagoræ*, teſte ſolo Suida Τίμαιος: quanquam ſolius Suidæ teſtimonio hic vix ſtandum, & quæ de Pythagora hunc Timæum ſcripſiſſe Suidas tradit, ea Siculo Timæo rectius forte tribuenda erunt. Neque minus dubia eſt ejus ætas. Diſputat quidem Socrates cum Timæo apud Platonem, ut inde Socrati æqualis fuiſſe, & Olymp. 94. circiter vixiſſe videri poſſit. Verum fingere hoc Plato & perſonas diverſæ ætatis loquentes introducere videtur Macrobio Sat. lib. I. cap. 1. *inclutum dialogum Socrates habita cum Timæo diſputatione conſumit; quos conſtat eodem ſeculo non fuiſſe*. Sed vana eſt iſta Macrobii ſollicitudo & temeraria reprehenſio: cum Timæum Plato audiverit, teſte Cicerone lib. I. Tuſc. Quæſt. lib. 5. de finibus, Hieronymo contra Ruffinum. Athenæus XI, 15. e quo iſta hauſit Macrobius, pro Timæo Phædrum memorat, quem cum Socrate loquentem non habita ætatis ratione Plato fecit, adeoque παρόραμα hoc Macrobii facile erit corrigere, ſi Phœdrum pro Timæo apud Macrobium legas. Nihili quoque eſt illa Meurſii conjectura, qui Timæum illum, cujus περὶ τῶν παρὰ πλάτωνι λέξεων opuſculum Photius laudat, eundem eſſe putat cum Timæo locro Platonis Magiſtro; Timæus enim Locrus ante Platonem vixit. Minus erraſſet, ſi Timæum Cyzicenum Platonis auditorem Demochari memoratum apud Athenæum XI, 15. iſtius Lexici auctorem ſtatuiſſet.

3. Antimachus Colophonius Grammaticus & Poeta, Steſimbroti diſcipulus, teſte Suida, *de Homeri ætate & genere* egit, ut auctor eſt Tatianus oratione contra gentes, cujus verba ſupra cap. 3. adduximus, ubi de Theagene nobis ſermo erat. Ex hoc Antimachi opere omnino Colophonium fuiſſe Homerum prodit Plutarchus lib. de Homero.

4. Antiphanes, Smyrnæus vel Rhodius, Comicus mediæ comœdiæ Olymp. 93. vixit, vide Anonymum Olymp. deſcript. ad Ol. XCIII, 1. & Suidam Ἀντίφ. De Pythagoricorum victu egit, de quo audiendus Athenæus lib. IV. δειπνοσ. cap. 16. Εἰ αὐτάρκειαν ἀσπάζῃ φιλόσοφε, τί δὲ τὰς Πυθαγορικὰς ἐκείνας ζηλοῖς, περὶ ὧν φησὶν Ἀντιφάνης μὲν ἐν Μνήμασι τάδε·

Τῶν

Τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τυχὸν ἄθλιοι τινὲς
Ἐν τῇ χαράδρᾳ τρώγον τ' ἄλιμμα καὶ κακὰ
Τοιαῦτα συλλέγοντες.

Κἀν τῷ κυρίῳ Κωρύκῳ δ' ἐπιγραφομένῳ φησὶ,

Πρῶτον μὲν ὥσπερ Πυθαγορίζων ἐσθίει,
Ἔμψυχον ὐδὲν, τῆς δὲ πλείςης τῦ βόλυ
Μάζης μελαγχρῆ μερίδα λαμβάνων λέπει.

Frugalitatem ſua contentam ſorte, nec aliunde quidquam deſiderantem, ſi amplecteris, o Philoſophe, cur non æmularis Pythagoricos illos, de quibus Antiphanes in Monimentis hæc inquit:

E Pythagoricis forte fortuna miſelli quidam
Ad confragoſas torrentis ripas alimum collectum, &
Alia hujuſmodi lauta rodebant.

Idem in Fabula, quam inſcripſit Heriperam, vel Bulgam:

Primum equidem velut Pythagoræ ſectator, cibum ſumit,
Animati nihil, ſed mazam emptam obolo
Plurimam, ejus atriorem partem delibrans, quam edat.

Idem Antiphanes ἐν Ανταίῳ περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων τρυφερότητος διαλεγόμενος, citatur Athenæo XII, 11. cujus verſus itidem hic legi merentur, ut philoſophicam hiſtoriam e Comicorum quibusdam fabulis peti potuiſſe, intelligamus.

Ὅταν κατανοῇς τίς πότ' ἐςὶν ὑτοσὶ
Ὁ γέρων; ἀπὸ τῆς μὲν ὄψεως Ἑλληνικός·
Λευκὴ χλανὶς· φαιὸς χιτωνίσκος καλὸς,
Πιλίδιον ἁπαλὸν, εὔρυθμος βακτηρία,
Βαιὰ τράπεζα. τί μακρὰ δεῖ λέγειν; ὅλως
Αὐτὴν ὁρᾶν γὰρ τὴν Ἀκαδημίαν δοκῶ.

Digitized by Google

Heus tu bone vir, quinam ſit iſte ſenex,
Intelligis? adſpectu quidem Græcus:
Candidum pallium: fuſca elegans tunicula:
Canities molliuſcula: concinnus baculus:
Frugalis menſa: quid agam pluribus? omnino
Ipſam videre mihi Academiam videor.

5. Confer II, 19. Ita nimirum poetæ mediæ comœdiæ, cum Magnates vellicare edicto prohibeantur, philoſophos & poetas traducebant. Plato, (diverſus hic eſt a Platone Comico antiquo Olymp. 93 & Platone philoſopho celebri Olymp. 100.) Comicus, junior, mediæ comediæ poeta, Epicurum philoſophum, qui Olymp. 120. floruit, traduxit in fabula συνεξαπατῶντι, teſte Athenæo III, 23. VII, 5. & Ἀνδροφόνῳ, Athenæo VII, 5. Quem Epicurum quoque Hegeſippus Comicus, (a Voſſio in poetarum Græcorum numero præteritus, hiſtoricorum Græcorum catalogo inſertus) traduxit, ut ibidem apud Athenæum indicatur. Sed prolixum foret, omnia poetarum dramata, quibus philoſophos eorumque vitam, mores & dogmata perſtrinxerunt, recenſere. Sufficiat quaſi digito indicaſſe, quantum emolumenti hiſtoriæ philoſophicæ adferre potuerit media comœdia. Fragmenta horum mediæ, ut & antiquæ & novæ comœdiæ poetarum conlegit Iacobus Hertelius, & poſt eum Hugo Grotius, cujus excerpta ex tragœdiis & comœdiis Græcis, tum quæ exſtant, tum quæ perierunt, edita ſunt Pariſiis Ao. 1626. 4.* Fuerunt autem præter hunc & Antiphanes alii. *Antiphanem* Bergæum, Comicum, unde βεργαΐζειν, *fabulari*, memorat Stephanus Βέργη. *Antiphanis* Colophonii Comici, Θηβαΐδα, laudat Athenæus VII, 15. & ex ea hexametrum verſum adducit. Sed omnino pro *Antiphanes* ibi legendum eſt potius *Antimachus*, qui itidem Colophonius, cujus Thebais notiſſima. *Antiphanes*, Athenienſis Comicus, Panætio junior memoratur Suidæ Ἀντιφ. *Antiphanes* quidam de ſcortis Athenienſium ſcripſit, teſte Harpocratione Νάννιον. Ἀντιφάνης ὁ νεώτερος ἐν τῷ περὶ τῶν ἑταιρῶν. Athenæus XIII, 2. Βιβλία Ἀριστοφάνους, καὶ Ἀπολλοδώρου, καὶ Ἀμμωνίου, καὶ Ἀντιφάνους, ἔτι δὲ Γοργίου τοῦ Ἀθηναίου, πάντων τούτων συγγεγραφότων περὶ

* *Hertelii fragmenta prodierunt Veronæ, anno 1616. 8.*

περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων. *Libri Ariſtophanis, & Apollodori, & Ammonii,* & Antiphanis, & tandem Gorgiæ Athenienſis, qui omnes de ſcortis Athenienſium ſcripſerunt.* Mentionem hujus libri crebram injicit Athenæus XIII, 5. 6. *Antiphanes* quidam *de inventis* citatur a Clem. Alex. 1. Strom. *Antiphanes* Delius, medicus, varietatem ciborum eſſe cauſſam morborum ſtatuit apud eundem lib. 2. pædag. p. Quod ſi Suidæ verba mendo carent Antiphanes horum omnium antiquiſſimus, Caryſtius τρανὸς Theſpidis tempore vixit, a quo ἀντιφάνειος κωμῳδία. Voſſius L. de poetis Græcis, noſtrum Antiphanem Rhodium mediæ comœdiæ poetam, cum hoc Antiphane Caryſtio perperam confundit: neque teſtes aut facti ſui rationes adducit.

CAPUT VII.

1. Anaximander junior. 2. Lyſias, apologiam Socratis ſcripſerunt. Lyſiæ uti multæ orationes numerantur, ita multæ ſuppoſitæ. Ejus de librorum furto vix genuina. Suidas & Harpocration corriguntur. Criton apologiam Socratis dedit. 3. Polycrates, mercenarius Socratis accuſator, carpitur ab Iſocrate. Error Diodori in anno reſtauratorum a Conone murorum. 3. Dionyſius Olynthius de Homero. 4. Xenophon num philoſophorum hiſtoriam primus condiderit? quod vult Suidas, contra quem Ionſius argumentis tribus inſurgit, & Suidam emendat.

Anaxi-

---

* *Eundem eſſe putat Noſter in indice atque Ammonium Alexandreum, de quo infra.*

I.

ANaximander, Anaximandri F. Mileſius, junior, temporibus Artaxerxis Mnemonis, *συμβόλων Πυθαγορείων ἐξήγησιν*, *Pythagoricorum Symbolorum explicationem* ſcripſit, teſte Suida Αναξ.

2. Lyſias, Rhetor Athenienſis antiquus, *Apologiam Socratis* ſcripſit teſte Plutarcho lib. de decem Rhet. *Lyſ.* qua eum ab Athenienſibus inique damnatum eſſe probavit. De hac intelligenda ſunt verba illa Ciceronis lib. I. de Oratore: *Socrates tum omnium ſapientiſſimus eſſet, ſanctiſſimeque vixiſſet, ita in judicio capitis pro ſe ipſe dixit, ut non ſupplex aut reus, ſed ut magiſter aut dominus videretur eſſe judicum: quin etiam, quum ei ſcriptam orationem diſertiſſimus orator Lyſias attuliſſet, quam, ſi ei videretur, ediſceret, ut ea pro ſe in judicio uteretur, non invitus legit, & commode ſcriptam eſſe dixit, ſed inquit, ut ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes, non uterer, quamvis eſſent habiles & apti ad pedem, quia non eſſent viriles: ſic illam orationem diſertam ſibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.* Reſpexit huc Apollonius Tyaneus epiſt. ad Muſonium: *Socrates Athenienſis ab amicis ſuis liberari nolens, in judicium quidem venit: verum mortuus eſt.* Idem tangit quoque Valerius Maximus lib. VI, c. 4. & Laertius L. II. *Socrate.* Similem Socratis apologiam alii quoque poſtea ſcripſerunt: Plato,* Xenophon, Demetrius Phalereus, Plutarchus,** Multæ olim Lyſiæ exſtiterunt orationes. *Multa Lyſiæ ſcripta ſunt*, inquit Cicero lib. II. de Oratore. *Catonis orationes non minus multæ fere ſunt, quam Attici Lyſiæ, cujus arbitror plurimas eſſe*, ait idem Cicero *Bruto.* Plutarchus CCCCXXV. ejus orationes olim numeratas fuiſſe tradit, quarum CCXXX. genuinæ tantum fuerint judicio Dionyſii & Cæcilii. Nimirum librariorum fraude & avaritia aliiſque de cauſſis factum, ut ſpuriorum ſcriptorum maxima quondam eſſet frequentia. Suidas hic in Λυσίας fidem vix meretur, qui ultra CCC. orationes Lyſiæ eſſe genuinas adſerit, eumque unum eſſe ex decem illis rhetoribus, qui cum Demoſthene floruerint. Lyſiæ orationem ὑπὲρ Φανίε παρανόμων citat Athenæus XII, 12. Ejusdem πρὸς Αἰσίωνα περὶ τῆς τῶν βιβλίων κλοπῆς, *ad Æſionem de librorum furto* laudat Harpocra-

* *De qua vero Caſſius Severus iudicat*, quod nec patrono nec reo digna ſit, *confer Senecam præf. L. III. Controv.*

** *Zeno, Theon Antiochenus, Galenus, de quibus inditem conſule.*

pocration ἀμφιγνοεῖν. Sed addit, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, *ſi genuina ejus eſt oratio.* Quippe de fraude ſuſpecta fuit; ſiquidem Æſion ille Athenienſis condiſcipulus fuit Demoſthenis, teſte Suida Δημ. & Ἄισιος, ubi ante illa: ὅτι Δημοσθένης excidiſſe videntur hæc: Αἰσίων, ὄνομα κύριον. adde Plutarchum *Demoſthene.* Harpocrationi quoque Æſion ille corrupte Ἀσίων dicitur. At Lyſias mortuus eſt octennio circiter poſt natum Demoſthenem, ut juniori potius Lyſiæ, qui Æſioni & Demoſtheni æqualis fuerit, ea tribuenda ſit oratio. Sed quisquis hujus orationis auctor fuerit, non parum lucis ea adtuliſſet hiſtoriæ librorum, deque ſpuriis & genuinis ſcriptis nos certiores reddidiſſet.*

3. Polycrates, Rhetor, Athenienſis, Zoili Homeromaſtigis magiſter, ſcripſit τὴν κατηγορίαν τὴν κατὰ Σωκράτους, *accuſationem Socratis*, teſte Æliano Hiſt. Var. lib. XI, c. 10. Suida Πολυκράτης. Iſocrates, hujus Polycratis ſophiſtæ amicus, meminit illius accuſationis factæ: Αἰσθανόμενος οὖν οὐχ ἥκιστά σε μεγαλαυχούμενον ἐπί τε τῇ Βουσίριδος ἀπολογίᾳ, καὶ τῇ Σωκράτους κατηγορίᾳ· πειράσομαί σοι ποιῆσαι καταφανὲς, ὅτι τοῦ δέοντος πολὺ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις διήμαρτες. *Cum igitur animadvertam, defenſione Buſiridis, & Socratis accuſatione te vel imprimis gloriari: oſtendere tibi conabor, te in utraque oratione longe ab oratoris officio aberraſſe*, inquit Iſocrates *laude Buſiridis*, ubi paullo poſt vitia a Polycrate commiſſa notat. Scripta eſt illa contra Socratem oratio poſt ſextum a morte Socratis annum, quoniam murorum a Conone hoc anno inſtauratorum in ea facta eſt mentio, ut obſervavit Favorinus apud Laertium lib. II. Socr. Socrates enim Archonte Lachete Olymp. XCVI, 1. hauſta cicuta diem obiit, teſte Diodoro Siculo lib. XIV.

---

* *Confer Meurſii Bibliothecam Atticam, L. III,* Lyſias. *in qua tituli eorum, quæ e genuinis ſuperſunt, recenſentur.*

Nec prætereundus Criton, *Athenienſis, diſcipulus Socratis juxta Laertium, II, 121. & ſingularis ejus amicus, ſecundum Suidam, voce* Κρίτων, *qui præter Dialogos, quorum Laertius citato loco meminit, inprimis* Σωκράτους, *magiſtri ſui* Ἀπολογίαν *confeciſſe dicitur Suida, voce eadem. Critonum vero numerantur plures: Critonis Pythagorei Noſter meminit L. I. cap. XIV, 5. aliorum trium, qui ſcripſerunt hiſtorica, Suidas. Confer Meurſium in Bibliotheca Græca, voce* Criton.

Anonymo Ολυμπ. ἀναγρ. ad Olympiada citatam. Laertio lib. II. *Socr.* & *Xenoph.* Ariſtide *Orat. II. Platonica.* Solus, quod ſciam, Euſebius in ſequentem annum ejus mortem refert. Faſti Siculi Socratem Ol. CIV, 1. deceſſiſſe tradunt. Sed intelligitur Socrates junior, Ariſtotelis magiſter, qui cum altero Socrate apud Platonem loquitur *Politico.* Muri autem a Conone refecti ſunt paullo poſt devictos ad Cnidum pugna navali Lacedæmonios teſte Xenophonte lib. IV. ἑλλην. Nepote *Conone* IX, 5. aliis. Sed pugnatum eſt ad Cnidum Olymp XCVI, 3. Archonte Eublide: non vero Olymp. XCVI, 2. Archonte Diophanto, uti male cenſent Diodorus Siculus, & qui eum ſequitur, Anonymus ὀλυμπιάδων ἀναγραφεύς. Quantum vero ea Polycratis oratio hiſtoriam Socraticam tradituro fuiſſet profutura, non difficile eſt conligere, cum omnia Socratis vitia, ea tamen præcipue, quorum juſtiſſime damnatus eſſe videri poterat, in illa diligenter fuerint expoſita. Sed de iis aliquando in hiſtoria Socratica.*

4. Dyonyſius Olynthius inter eos numeratur, qui de Homeri patria, ætate & poeſi ſcripſerunt apud Tatianum λόγῳ πρὸς Ἕλληνας, & qui eum ſequitur, Euſebium lib. X. præp. Evang. cap. II. ſingulari id libro factum a Dionyſio, nec ne, dicere non habeo: cum de hoc Dionyſio nihil, quod ſciam, apud antiquos. Ætatem ejus aliquo modo indicant verba Tatiani in *Theagenes* citata, ubi poſt Herodotum & ante Ephorum vixiſſe indicatur,** ſiquidem eo ordine, quo priores poſterioresve ibi citantur, vixiſſe quoque dicendi ſunt.

5. Xenophon, Grylli F. philoſophus Athenienſis Socraticus, ſcriptoribus hiſtoriæ philoſophicæ a multis accenſeri ſolet, quibus Suidæ auctoritas impoſuit, qui in Ξενοφῶν, πρῶτος ait, ἔγραψε βίους φιλοσόφων, *primus ſcripſit vitas philoſophorum.* Verum errat Suidas, & quotquot eum ſequuntur viri doctiſſimi. Laertius, quem Suidas non intellexit, de Xenophonte lib. II. ita loquitur: Πρῶτος ὑποσημειωσάμενος τὰ λεγόμενα εἰς ἀνθρώπους ἤγαγεν, ἀπομνημονεύματα ἐπιγράψας, ἀλλὰ καὶ ἱστορίαν φιλοσόφων πρῶτος ἔγραψε. *Primus omnium, qua di-*

* *Quæ vero nunquam prodiit, quia forte utiliſſimo labori ſupereſſe non licuit. confer celeberrimam I. A. Fabricium Bibl. Græca L. II, C. 23. & L. III, c. 6.*

** *Confer Cap. III. §. 3.*

dicebantur, notis excepta in publicum edidit, commentaria inſcribens: & hiſtoriam philoſophorum primus ſcripſit. De ultimis hiſce verbis quæſtio eſt, utrum vox *Philoſophorum* ad vocem hiſtoriam, an vero ad vocem *primus* referri debeat? Prius vult Suidas, & multi alii, * poſterius nos probamus.**

(1.) Qui cum Suida hiſtoriam philoſophorum a Xenophonte ſcriptam eſſe opinantur, per hiſtoriam illam philoſophorum intelligunt opuſculum Xenophontis de dictis & factis memorabilibus Socratis. Atqui hanc ſententiam rejicit Laertius, qui ἀπομνημονεύματα & ἱστορίαν diſtinguit, & per ἱστορίαν intelligere τὰ ἑλληνικὰ videtur.

(2.) Laertius paſſim, quid quisque philoſophorum primus invenerit, fecerit, adnotat. Sic lib. I. de Thalete: πρῶτος καὶ τὴν ἀπὸ τροπῆς ἐπὶ τροπὴν πάροδον εὗρε, καὶ πρῶτος τὸ τοῦ ἡλίου μέγεθος τοῦ σεληναίου ἑπτακοσιοστὸν καὶ εἰκοστὸν μέρος ἀπεφήνατο κατά τινας. πρῶτος δὲ καὶ ὑστέραν τοῦ μηνὸς τριακάδα εἶπε. πρῶτος δὲ καὶ περὶ φύσεως διελέχθη, ὥς τινες. *Primus & ſolis curſum a converſione in converſione reperit, ſoliùque magnitudini lunarem orbem comparatum, ſeptingenteſimam & viceſimam illius partem eſſe, primus (ut quibusdam placet) dixit. Primus etiam menſis ultimam* τριακάδα, *hoc eſt trigeſimam vocavit.* Eodem libro de Solone: Πρῶτος δὲ Σόλων τὴν τριακάδα, ἕνην καὶ νέαν ἐκάλεσαν, καὶ πρῶτος τὴν συναγωγὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων ἐποίησεν, εἰς τὸ συνειπεῖν. *Primus autem trigeſimam diem menſis,* ἕνην καὶ νέαν *adpellavit, novemque principum numerum ad ſententias dicendas primus inſtituit.* Libro II, de Socrate ſic loquitur: καὶ πρῶτος περὶ βίου διελέχθη, καὶ πρῶτος φιλοσόφων καταδικασθεὶς ἐτελεύτα. *Et primus de vitæ ratione diſſeruit, ac primus philoſophorum damnatus moritur.* Eodem libro: πρῶτος τῶν Σωκρατικῶν μισθοὺς εἰσεπράξατο, *primus Socraticorum mercedem exegit*, de Ariſtippo. Libro autem III. de Platone: πρῶτος, inquit, τῶν φιλοσόφων ἀντεῖπε πρὸς τὸν λόγον τοῦ Λυσίου τοῦ Κεφάλου. *Primus philoſophorum orationi Lyſiæ*

* *inter quos & G. I. Voſſius de Philol. cap. XIV, 8. 9. & Stanlejus in indice I. hiſtoriæ philoſophicæ adj. cto.*

** *Cum Menagio in commentario ad hunc Laertii locum, & Excellentiſſ. Oleario ad citatum locum Stanleii.*

Digitized by Google

Cephali filii contradixit, & ſic porro. Eodem modo & de Xenophonte ejus verba intelligenda ſunt, quod primus e philoſophis hiſtoriam ſcripſerit. *

(3.) Confirmat noſtram ſententiam ipſa connexio Laertii, qui librum primum, in quo de ſapientibus egerat, ſic concludit: *Atqui hi ſunt, qui adpellati ſunt* σοφοὶ, *ſapientes, quibus nonnulli Piſiſtratum Tyrannum adnumerant. Nunc porro de philoſophis dicendum eſt*, & ſic porro. Cum autem lib. II. de philoſophis phyſicis Anaximandro, Anaximene, Anaxagora, & Archelao eorum ultimo ageret, in hujus vita ſic loquitur: *Archelaus adpellatus eſt phyſicus, & in eo philoſophia phyſica deſiit, Socrate nimirum ethicam introducente.* Hinc poſt phyſicos illos philoſophos de Socrate ethico philoſopho agit, & porro de Xenophonte, quem primum e philoſophis hiſtoricum fuiſſe indicat verbis jam citatis. Scripſit autem Xenophon ἑλληνικὰ, *hiſtoriam Græcorum*, quam Laertius intellexit. Suidas, qui Laertii mentem non cepit, de Xenophonte ita loquitur: Ξενοφῶν, Γρύλλȣ, Ἀθηναῖος, φιλόσοφος Σωκρατικός· ὃς πρῶτος ἔγραψε βίȣς φιλοσόφων, καὶ ἀπομνημονεύματα. *Xenophon, Grylli F., Athenienſis philoſophus, Socraticus, qui primus deſcripſit vitas philoſophorum, itemque dicta & facta memorabilia.* Quibus verbis Suidas Xenophontem primum fuiſſe dicit inter eos, qui philoſophorum vitas ſcripſerint, quam ſuam ſententiam nullius teſtimonio probare poteſt. Quod ſi tamen Xenophontem *propter dictorum ac factorum Socratis commentarios*, uti eum librum adpellat Gellius XIV, 3. inter eos, qui de vitis philoſophorum ſcripſerint, referre quiſquam velit, non magnopere repugno, ſed dum Suidas ita loqui debuiſſet: *Xenophon primus e philoſophis, cujusdam ſcripſit vitam.* Neque Suidas Laertium propter hæc verba πρῶτος φιλοσόφων ἱστορίαν ἔγραψε, teſtem laudare poteſt, quippe qui id non dicit, quod Xenophon primus ſit inter eos, qui philoſophorum hiſtoriam ſcripſerunt, ſed quod Xenophon fuerit primus philoſophorum, qui hiſtoriam ſcripſerunt. Utercunque verborum ſenſus ſit, dubium eſt qui ſubſiſtere ea poſſint cum Suida, qui alibi Timæum Locrum philoſophum ante Xenophontem de vita Pythagoræ philoſophi ſcripſiſſe dicit, de quo tamen, quid ſentiam, dixi.

CAPUT

* *Et ſi hiſtoriam philoſophicam condidiſſet, Laertius eam forte ſilentio non præteriiſſet. Confer Menagium c. l.*

Capvt VIII.

1. Antiſthenes, Cynicus, de Homero, περὶ Ἐξηγητῶν, deque ſophiſtis & Theognide egit. Platonem exagitavit. Perperam Peripateticus adpellatur. Gorgiæ ætas & Antiſthenis. Suidæ error. Duo Antiſthenes. 2. Andron libro, qui Tripus inſcribebatur, de ſapientibus Græciæ egit. Ex quo Theopompus nonnulla furatus. Ejus ætas. Idem de Zoroaſtro egit. Homonymi.

1.

INter Socratis diſcipulos præter Xenophontem etiam Antiſthenes Atheninenſis celebris erat auctor Cynicæ ſectæ ſic dictæ, quod in Cynoſarge gymnaſio * ipſe doceret: ſicut Academici dicebantur, qui in Academia a Platone: Peripatetici, qui ab Ariſtotele in Peripato Lycei; Stoici, qui a Zenone in Stoa docebantur. Inter varios, quos ei tribuit, libros Laertius lib. VI. exſtat quoque ejus *de Homero*, ſive hiſtoria, ſive commentarius. Itemque περὶ ἐξηγητῶν, *de expoſitoribus*, qui ſcilicet priores poetas ſuis commentariis inluſtrarint. De *Sophiſtis* item, nec non de *Theognide* quinque libris egit. Platonis vitia peculiari libro expoſuit, qui inſcribebatur Σάθων: ita namque Platonem contumelioſe adpellabat, ut auctor eſt Athenæus V, 20. XI, 15. Laertius lib. III. Plat. & lib. VI. *Antiſth.* Notat autem σάθη eam corporis partem, qua viri ſumus, & a ſexu ſequiore diſtinguimur.

Suidas Ἀντισθένης, Antiſthenem Peripateticum fuiſſe dictum, auctor eſt: quæ adpellatio non ita cum vulgo explicanda, quaſi ex Suidæ ſententia Antiſthenes Peripateticus fuerit, & Ariſtotelis diſcipulus: & poſtea demum in Cynoſarge docuerit Cynicæque ſectæ nomen dederit. Antiſthenes enim Ariſtotelem ætate anteceſſit, diſcipulus quippe & auditor

* *Corinthi.*

Gorgiæ Leontini ſophiſtarum præcipui, teſte Laertio lib. VI. *Antiſth.* Atqui Gorgias Iſocratis Olymp 86. nati magiſter, jam Olympiade *octogeſima* florebat, teſte Porphyrio apud Suidam Γοργίας & Plinio XXXIII, 4. ubi pro 70 rectius leges 80. Et Olympiade *ſexta & octogeſima* juxta Euſebium lib. II. Chron. & Olympiade *octogeſima octava*, juxta Anonymum Olympiadographum. Sed vixit Gorgias annos 105, juxta Pauſaniam El. 2. vel 107, juxta Ciceronem *Catone:* vel 108, teſte Luciano *Macrobiis* & Plinio VII, 48. Vixit poſt editum a Platone Olymp. 88. nato Dialogum Gorgiam teſte Athenæo XI, 15. quod Olymp. 100. circiter contingit. Quapropter Antiſthenes, hujus Gorgiæ diſcipulus, Ariſtotelis Olymp. 99. nati & Olymp. CXI, 2. ſcholam Athenis in Lycei Peripato aperientis diſcipulus non fuit. Vixit Antiſthenes ante Theopompum Ariſtoteli æqualem, ut indicat Laertius Lib. VI. *Antiſth.* Vixit ante editam ab Ariſtotele Dialecticam, in qua ejus mentio facta lib. I, c. 9. (11.) οὐκ ἔστιν ἀντιλέγειν, καθάπερ ἔφη Ἀντισθένης, *nulla datur contradictio, ut ſtatuebat Antiſthenes.* Vixit denique ante Rhetoricam ab Ariſtotele editam teſte loco lib. III. Rhet. c. 4. Quapropter cum Antiſthenes ante Ariſtotelem vixerit, non poteſt eo ſenſu Peripateticus, juxta Suidam, dictus fuiſſe, quaſi Ariſtotelis fuerit diſcipulus. Sed ſi Peripateticus dictus fuit, de quo dubito, alia adpellationis ratio fuit: vel potius dicendum eſt, duos fuiſſe Antiſthenes Philoſophos; unum Socraticum, Cynicæ ſectæ principem, Ariſtotele paullo ſuperiorem, de quo egimus: alterum philoſophum peripateticum, Phlegonti libro *de mirabilibus* cap. 3. laudatum: quod Suidas confuderit, unum faciens Antiſthenem eundemque & Peripateticum & Cynicum. Sed de Antiſthene Cynico ſatis. De poſteriore Antiſthene plura inter incertæ ætatis ſcriptores.

2. Andron, Epheſius, de ſeptem ſapientibus ſcripſit, ut indicat Scholiaſtes Pindari Iſthmion: Σπαρτιάτην δὲ Ἀριστόδημον ἐν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς ἀναγράφεται Ἄνδρων ὁ Ἐφέσιος, *Ariſtodemum Spartiaten inter ſeptem ſapientes numerat Andron Epheſius.** Meminit ejus quoque Laertius lib. I. *Pherec.* Ἄνδρων ὁ Ἐφέσιος δύο φησὶ γεγονέναι Φερεκύδας Συρίας,

* *Ut Theano inter mulieres prima, ſic inter viros primus Andron fuerit, qui philoſophorum dedit hiſtoriam. Hunc ſequuti deinceps inter philoſophos Ariſtoteles & alii.*

Digitized by Google

Συρίους, τὸν μὲν ἀστρολόγον, τὸν δὲ θεολόγον, υἱὸν Βάδυος, ᾧ καὶ Πυθαγόραν χολάσαι, *Andron Epheſius duos tradit fuiſſe Pherecydas Syrios*, (non *Syros*, ut Ambroſius interpres habet:) *Aſtrologum alterum, alterum Theologum, Badyos filium, cujus diſcipulus etiam Pythagoras fuerit.* Titulum operis Τρίποδα fuiſſe credo, cujus Laertius lib. I. *Thal.* meminit. Ἄνδρων ἐν τῷ Τρίποδι, Ἀργείους ἆθλον ἀρετῆς τῷ σοφωτάτῳ τῶν ἑλλήνων τρίποδα θεῖναι. κριθῆναι δὲ Ἀριστόδημον σπαρτιάτην, ὃν παραχωρῆσαι χίλωνι. *Andron in Tripode ait, Argivos virtutis præmium ſapientiſſimo Græcorum Tripodem ſtatuiſſe: cumque Ariſtodemum Spartanum fuiſſe judicatum, qui item conceſſerit Chiloni.* Clemens lib. I. Strom. Συνεχρόνισαν δὲ οἱ συγκαταλέγοντες σοφοὶ τῷ Θαλεῖ, ὥς φησιν Ἄνδρων ἐν τῷ τρίποδι. *Æquales autem fuerunt Thaleti ſapientes ita dicti, ut auctor eſt Andron in Tripode.* Euſebius lib. X. *de præpar. Evang.* cap. τὰ Πλωτίνεια ex Porphyrio, quod Græci ſint fures. Ἄνδρωνος ἐν τῷ Τρίποδι, περὶ Πυθαγόρου τοῦ φιλοσόφου, τὰ περὶ τὰς προῤῥήσεις ἱστορικότος εἰπόντος τε, ὡς διψήσας ποτὲ ἐν Μεταποντίῳ καὶ ἔκ τινος φρέατος ἀνιμήσας, καὶ πιὼν προεῖπεν, ὡς εἰς τρίτην ἡμέραν ἔσοιτο σεισμὸς, καὶ ἕτερά τινα τούτοις ἐπαγογὼν, ἐπιλέγει. Ταυτ' οὖν τοῦ Ἄνδρωνος περὶ Πυθαγόρου ἱστορηκόντος, πάντα ὑφείλετο Θεόπομπος. Εἰ μὲν περὶ Πυθωγόρου λέγων, τάχα ἂν καὶ ἕτεροι ἠπίσταντο περὶ αὐτοῦ καὶ ἔλεγον, ταυτα καὶ αὐτὸς ἂν εἶπον. νῦν δὲ τὴν κλοπὴν δήλην πεποίηκεν ἡ τοῦ ὀνόματος μετάθεσις. τοῖς μὲν γὰρ πράγμασι κέχρηται τοῖς αὐτοῖς, ἕτερον δ' ὄνομα μετενήνοχε. Φερεκύδην γὰρ τὸν σύριον πεποίηκε ταῦτα προλέγοντα. οὐ μόνον δὲ τούτῳ τῷ ὀνόματι ἀποκρύπτει τὴν κλοπὴν, ἀλλὰ καὶ τόπων μεταθέσει. Τό τε γὰρ περὶ τῆς προῤῥήσεως τοῦ σεισμοῦ ἐν Μεταποντίῳ, ὑπ' Ἄνδρωνος ῥηθὲν, ἐν Συρία (forte σύρῳ) εἰρῆσθαί φησιν ὁ Θεόπομπος. *Andron, in Tripode de Pythagora Philoſopho, ejusque prædictionibus loquens dicit, quod Metaponti aliquando ſitiens e puteo aquam hauſerit, eaque pota prædixerit poſt triduum fore terræ motum, aliaque ejusmodi addit. Hæc itaque de Pythagora quæ tradidit Andron, Theopompus ſuffuratus eſt; qui ſi idem de Pythagora dixiſſet, confeſtim cæteri dixiſſent: idem ille dixit. Aperte autem furem ſe prodit, dum nomina mutat, rebus ſervatis. Fingit enim Pherecydem Syrium ita prædixiſſe. Neque tamen hoc ſolo nomine fraudem ſuam occultare vult, ſed & loci nomen immutat. Quæ enim de prædictione terræ motus Metaponti acciderunt juxta Andronem, eadem in*

Syria

Syria (*Syro* forte, quæ inſula erat, unde Pherecydes erat) *contigiſſe tradit Theopompus.* Verum Theopompum qui Pherecydi id affinxit, quod Pythagoræ ab Androne tributum eſt, ſequitur Cicero, lib. 1. & 2. *de Divin.* Apollonius *Hiſt. mirab.* V, Plinius II, 79. *Hiſt. nat.* Laertius lib. 1. *Pherecyde.* Meminit illius Τρίποδος etiam Michael Apoſtolius Σαμίων δῆμος.* Idem hic omnino Andron περὶ θυσιῶν πρὸς Φίλιππον, *de ſacrificiis ad Philippum* ſcripſit, ut auctor eſt Apollonius Hiſt. mirab. cap. 8. ubi quartum ejus operis librum citat, & eo ipſo ætatem Andronis ſimul indicat, quod Philippi æqualis Olym. CIV. circiter fuerit, & Theopompo. Præter hunc fuit Andron Argivus, quem per arida Lybiæ ſine potu profectum fuiſſe tradidit Ariſtoteles lib. de ebrietate apud Apollonium Hiſtor. mirab. cap. 25. & Laertium lib. IX. *Pyrrh.* Sextus item Empiricus lib. 1. *Pyrrh. hypoth.* fol. 17. Andronem Medicum memorant Celſus V, 20. Galenus lib. III. *de compoſ. med. ſec. gen.* cap. 3. Athenæus XV, 8. Andronem Muſicum & Geometram M. Antonini magiſtrum fuiſſe novimus ex Capitolino *Marco.*

Caput IX.

1. Zoilus incertæ ætatis & patriæ. Homeromaſtix. Scripſit contra Iſocratem & Platonem. Homonymi. 2. Ephorus de Homero. Hiſtorias ſuas filio Demophilo abſolvendas tradidit; attigit Alexandri M. tempora. 3. Theopompus antiquior paullo habitus. Iſocratis ætas. Error Anonymi & Suidæ. 4. Scripta Theopompi. Loca quædam Græca perperam verſa apud Voſſium.

1. Zoilus,

* *Idem de Mago quodam Zoroaſtre, ſapientia inventore egit, teſte Suida his verbis voce* Ανδρ. οὗτος συνεγραψε τόμους δέκα· πρῶτον Μαγικόν· ἀφηγεῖται δὲ περὶ Ζωροάστρου τινὸς Μάγου, εὑρόντος τὴν σοφίαν.

I.

ZOilus, Amphipolita, Macedo, Polycratis Athenienſis Rhetoris diſcipulus fuit, magiſter vero *Demoſthenis* Rhetoris, teſte Suida Δημοσθένης, Plutarcho lib. de X. Rhet. *Dem.* Itemque Anaximenis Lampſaceni illius, qui Diogenem quoque Cynicum audivit, & Alexandri M. præceptor & comes fuit, teſte Suida Αναξιμένης. Fuit enim & orator & philoſophus Zoilus, teſte eodem Ζωΐλος. Cæterum de ætate ejus litem movet Ioh. Gerh. Voſſius lib. I. de *Hiſt. Gr.* c. 15. eumque Ptolemæi Philadelphi ætate vixiſſe Vitruvium Pollionem ſequutus ſtatuit. Nos poſt habita Vitruvii unius auctoritate propter ea, quæ diximus, ad hæc tempora eum referre maluimus. Confer quæ de ejus ætate doctiſſime, ut pleraque tradidit Thomas Reineſius, Germaniæ noſtræ decus, Var. lect. III, 1. Patria ejus non minus incerta videtur, quam alii Epheſum, alii Amphipolin Macedoniæ faciunt. Epheſium eum nominat Scholiaſtes minor idemque junior Homeri & Euſtathius, uterque ad Iliad. ε. Verum Plutarchus Sympoſ. V, 4. aliique Amphipolitam eum adpellant, a quorum ſententia cur recedam, cauſæ nihil video. Infenſe autem Homero adverſatus eſt Zoilus, quippe cujus libros non modo vellicavit editis novem libris κατὰ τῆς Ομήρȣ ποιήσεως, *contra Homeri poeſin:* verum perſonam etiam notaſſe videtur libro, quem inſcripſit ψόγον Ομήρȣ, *vituperium Homeri,* teſte Suida Ζωΐλ. Et cum tanto adverſus Homerum flagraret odio, τὴν Ομήρȣ μαςίζειν εἰκόνα, *Homeri imaginem flagellare* conſvevit, teſte Galeno lib. I. de locis aff. cap. 3. unde & Homeromaſtix dicitur Galeno loco citato aliiſque: tantumque meruit in hoc ſuo livore, ut omnes doctiſſimorum virorum ſcripta & famam rodentes obtrectatores Zoili dicantur. Idem hic Zoilus κατὰ Ισοκράτȣς τȣ̃ Ρήτορος, *contra Iſocratem Rhetorem* ſcripſit, teſte Suida. Forte hoc ſcripto patrocinium Polycratis magiſtri ſui ab Iſocrate notati ſuſcepit. Edidit quoque λόγον κατὰ Πλάτωνος καταδρομὴν περιέχοντα τȣ ἀνδρὸς, *orationem, qua calumniatur Platonem,* teſte Dionyſio Halicarnaſſeo *epiſt. ad Pompejum.* Habuit hic Zoilus quoque homonymos. Zoilus Pergæus de Diogene Cynico quid ſcripſerit, indicat Laertius lib. VI. *Diog* forte hic ſub Ptolemæo Philadelpho vixit, cujus homonymia Vitruvio in-

poſuerit,* Zoilus quidam Grammaticus Deipnoſophiſta eſt apud Athenæum. **

2. Ephorus, Demophili pater, Iſocratis diſcipulus, Cumanus ex Aſia fuit, teſte Strabone lib. XII. qui iterum lib. XIII. de eodem, ubi de Cuma Aſiatica agit: Ἀνὴρ ἄξιος μνήμης ἐκ τῆς δὲ τῆς πόλεως ἀναντιλέκτως ἐστὶν Ἔφορος τῶν Ἰσοκράτους γνωρίμων τοῦ Ῥήτορος. ὁ τὴν ἱστορίαν συγγράψας καὶ τὰ περὶ τῶν εὑρημάτων. *Vir ſine controverſia celebris, Ephorus ex hac urbe eſt Iſocrati Rhetori familiaris: qui & hiſtoriam ſcripſit & opuſculum de rebus inventis.* Scripſit *de Homero*, teſte Plutarcho lib. de Homero & Tatiano λόγῳ πρὸς Ἕλληνας, cujus verba cap. 3. ſupra adduximus. Seorſim, an in alio opere id præſtiterit, non æque certum. Videtur tamen libris hiſtoriarum ejus meminiſſe, quarum triginta edidit, teſte Diodoro Siculo lib. XVI, bibl. c. 77. exorſus nimirum ab Heraclidarum reditu, qui 60 circiter annis Homeri ætatem antecedit. *Secundum* hujus operis librum citat Ammonius de differ. vocab. Θηβαῖοι. Athenæus librum *tertium* laudat lib. VI, c. 18. *ſextum* IV, 13. *duodevigeſimum* XI, 14. *Trigeſimum* vero VI, 4. ſed dubius, Ephoro an filio ejus Demophilo hiſtoriæ illæ ſint tribuendæ. Ἔφορος ἢ Δημόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ. Cauſa quare ita dubitet, eſt, quod Ephorus belli non ita pridem confecti hiſtoriam imperfectam filio pertexendam forte reliquerit. Ephorus hiſtorias ſuas cum obſidione Perinthi Olymp. CIX, 4. finiit, teſte Diodoro XVI, 77. Bellum vero ſacrum ſive Phocicum cœpit Olymp. CV, 4. teſte Pauſania *Phocicis*, vel Olymp. CVI, 2. teſte Diodoro XVI, 23. duravit annos *novem*, teſte eodem ibidem, vel *decem*, juxta Pauſaniam *Boeot.* & *Phoc.* Confectum itaque eſt hoc bellum Olymp. CVIII. Brevi autem poſt, Olympiade ſcilicet ſequente Olymp. CIX. hiſtoriam ſuam Ephorus imperfectam, necdum abſolutam Demophilo filio tradidit pertexendam, teſte Diodoro. Ut ita Athenæus hiſtoriam belli Phocici a patre & filio ſimul deſcriptam, utrique eorum dubie non immerito tribuat. Idem forte ille Ephorus, qui cum Alexandro vivere recuſavit, teſte

* *Zoilus Lampſacenus, pater ſilia fuit, quam ſecta Epicuream faciunt Laertius X, 5. Clem. Alexandr.* Themiſto.

** *Et* Ζωΐλος ὁ Κεδρασεύς, *Cedracenſis, Grammaticus, invenitur in Magno Etymologico Græco.*

ſte Plutarcho *de contrad. Stoicorum.* Credo eundem eſſe quem Laertius lib. I. *Thal.* Euphorum adpellat, eumque pro Myſone Anacharſin inter ſapientes numeraviſſe indicat. Nolim tamen inde conligere, eum peculiari libro de ſapientibus Græciæ ſcripſiſſe. Facilis autem eſt mutatio vocis *Ephorus* in *Euphorus.* Sic quæ ex Euphoro apud Stephanum ἀλιζῶνες citare ſe dicit Euſtathius il. β. fol. 275. ea ex Ephoro citata exſtant apud Stephanum: unde non eſt, quod Ephorum, qui de inventis ſcripſit, cum Voſſio de Hiſt. Gr. lib. III. diſtinguamus ab Ephoro noſtro, quem itidem de inventis ſcripſiſſe e Strabone audivimus. Huic omnino περὶ εὑρημάτων libro contradixit Straton ille, qui itidem περὶ εὑρημάτων *de inventis* ſcripſit, teſte Clemente lib. I. Strom. de hoc Plinius lib. I. inter auctores lib. VII. *Strato qui contra Ephori theoremata* (forte *heuremata*) *ſcripſit.* De corrupto Ephori nomine vide quoque Scaligerum ad Euſebium Anno MCI.

3. Ephoro jungemus Theopompum Chium, condiſcipulum, ſed quem Olympiad. XCIII. 1. jam floruiſſe teſtatur Anonymus ille Ὀλυμπ. ἀναγραφῇ ad Olymp. citatam & Suidas Θεόπομπος, cujus hæc ſunt verba: Θεόπομπος Χῖος ῥήτωρ, υἱὸς Δαμασιστράτου, γεγονὼς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναρχίας Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς ϟγʹ ὀλυμπιάδος, ὅτε καὶ Ἔφορος Ἰσοκράτους ἀκουστής· ἅμα Ἐφόρῳ ἔγραψεν ἐπιτομὴν τῶν Ἡροδότου ἱστοριῶν βιβλίοις β. Φιλιππικὰ ἐν βιβλίοις οβʹ. *Theopompus Chius Rhetor, Damaſiſtrati filius, vixit tempore interregni Athenienſium Olymp. XCIII, quo & Ephorus Iſocratis auditor: ſcripſit pariter ac Ephorus epitomen hiſtoriarum Herodoti libris II, Philippica libris LXXII.* Sequutus hos eſt Voſſius, qui lib. IV. de Hiſt. Gr. cap. 8. hunc Theopompum ejusque adverſarium Theocritum Chium ſophiſta ad Olymp. XCIV. refert. Sed ut de errore conſtet, paucis hæc controverſia erit explicanda. Fuit Theopompus rhetor, & Iſocratis diſcipulorum excellentiſſimus, ut & Ephorus, de quibus Iſocratem dixiſſe ferunt *alteri ſe calcaria adhibere, alteri frenos,* juxta Ciceronem Bruto & lib. VI. ad Attic. ep. 1. At Iſocrates Olymp. LXXXVI, 1. natus eſt, juxta Dionyſium Halicarnaſſeum *de Iſocrate.* Plutarchum lib. de X. Rhet. *Iſocrate.* Laertium lib. III. *Plat.* Anonymum Ὀλυμπ. ἀναγρ. Suida Ἰσοκρ. Vixit Iſocrates annos XCVIII. juxta Pauſaniam *Atticis,* Quintilianum *inſtit. orat.* III, 1. Anonymum ad Olymp. CXIX, 3. vel annos 99. teſte Cicerone, qui de eo *Catone: Iſocrates librum, qui Panathenaicus inſcribitur, quarto & nonageſimo*

Google

anno ſcripſiſſe dicitur vixitque quinquennium poſtea. Ipſe Iſocrates initio Panathenaici 94. annos natum ſe illum inchoaſſe: in ipſo autem λόγῳ poſtea, triennio ſe ſaltem a centeſimo anno ætatis abeſſe ſcribit. Annos XCIX. eum vixiſſe tradit quoque Lucianus *Macrobiis*, mortuumque anno, quo Athenienſes pugna ad Chæroneam a Philippo ſuperati, Archonte Chæronida, id quod de anno mortis confirmat Plutarchus lib. de X. Rhet. & Anonymus Olympiadographus ad Olymp. CX, 3. Quoniam igitur Iſocrates Olymp. CX, 3. fato conceſſit, diſcipulus ejus Olympiade CXX. attingere potuerunt. Fuit autem ex ejus diſcipulis etiam noſter Theopompus Chius, teſte Cicerone *Bruto*, & lib. III. *de Oratore*, Plutarcho lib. *de X. Rhet.* Quintiliano *inſtit. orat.* II, 9. Gellio *Noct. Att.* X, 18. Philoſtrato *Iſocrate.* Potuit igitur Theopompus Iſocratis quippe diſcipulus, ante Olymp. C. jam florere: poteſt etiam Olymp. CXX. demum floruiſſe. Prius amplectitur Anonymus Olympiadographus, ſed non ſine errore. Diodorus, quem Anonymus plerumque ſequitur, dicit lib. XVI. Biblioth. cap. 72. Theopompum Chium libros hiſtoriarum Philippicarum tres, ſcilicet 41, 42 & 43 quibus Sicula continebantur, exorſum eſſe a Dionyſii ſenioris dominatu, qui in Olymp. XCIII, 3. incidit: & in exilio Dionyſii junioris deſiiſſe Olymp. CIX, 2. atque ita complexum eſſe ſpatium annorum (non 50, ut habent codices Diodori Siculi & Anonymi, ſed) 63. Unde non ſequitur Theopompum jam Olymp. XCIII. floruiſſe, quod ejus temporis hiſtorias ſcripſerit, ut viſum Anonymo. Archon erat Theopompus quidam Olymp. XCII, 2. Athenis, qui & ipſe forte Anonymo fraudi atque errori fuit: at quid ille ad noſtrum hiſtoricum? Sequitur Anonymum Suidas, ſequuntur Meurſius & Voſſius: hic in hiſtoricis Græcis lib. IV, ille lib. de Archontibus Athen. III, 11. Certum eſt, Theopompum anno ſexageſimo tertio vixiſſe poſt Olymp. XCIII, qua eum jam floruiſſe iſti contendunt: quandoquidem de rebus geſtis Olymp. CIX, 2. libro XLIII egit. At ſcripſit libros hiſtoriarum LVIII, igitur & poſt hæc tempora vixit. Laudavit Antiſthenem teſte Laertio lib. VI. *Antiſth.* Platonem a Philippo reprehenſum fuiſſe tradit Theopompus apud Laertium lib. III. Cœpit Philippus Olymp. CIV. regnare, cui Olymp. CXI, 1. occiſo filius Alexander ſucceſſit, quo regnante Theopompum noſtrum vixiſſe inde certo colligere licet, quod cum Anaximene Lampſaceno Rhetore Alexandri M. comite magnas geſſerit inimicitias teſte Pauſania El. II. & Suida Ἀναξιμένης. Quod πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστο-

ἐπιστολὴν *ad Alexandrum epiſtolam* ſcripſerit citatam Athenæo, XIII, 7. & Ciceroni, qui lib. XII. ep. ad Att. 39. *mecum*, inquit, *habeo &* Ἀριστοτέλους *&* Θεοπόμπου πρὸς Ἀλέξανδρον. Quod item πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλὰς, *ad Alexandrum conſilia* ſcripſerit, in quibus Theocritum Chium civem ſuum antea fictilibus iisdemque nonnunquam mutilis atque fractis poculis uti ſolitum, aurea & argentea poſt adhibuiſſe tradiderit, ut auctor eſt idem Athenæus VI, 4. Atqui Theocritus Chius maledicus iſta ſophiſta non modo ſub Alexandro floruit, eique acerbis ſuis dictis bilem movit teſte Plutarcho *lib. de educat. puer.* & Ariſtoteli Olympiade CXIV, 1. defuncto convitiatus eſt, ut in *Ambryon* dicemus: verum etiam poſtea ſub Antigono vixit, quem cum aculeato quodam dicterio pupugiſſet, maledicentiam iſtam morte ſua luit, teſte Plutarcho loc. cit. & *Sympoſ.* II, 1. Macrobio *Sat.* VII, 3. Quæ cum ita ſint, Theopompum rectius ad hæc tempora referendum, & quæ Anonymus Olymp. XCIII, 1. habet Θεόπομπος ὁ Χῖος συγγραφεὺς ἐγνωρίζετο delenda, & Olympiadi CX potius tribuenda judicamus.

4. Scripta Theopompi noſtri quod adtinet, Platonicam hiſtoriam augere voluit libro, κατὰ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, *contra Platonis ſcholam*, cujus meminit his verbis Athenæus XI, 15. * Θεόπομπος ὁ Χῖος ἐν τῷ κατὰ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, τοὺς πολλοὺς φησι τῶν διαλόγων αὐτοῦ ἀχρείους καὶ ψευδεῖς ἄν τις εὕροι. Ἀλλοτρίους δὲ τοὺς πλείους ὄντας ἐκ τῶν Ἀριστίππου διατριβῶν, ἐνίους δὲ Ἀντισθένους, πολλοὺς δὲ κἀκ τῶν Βρύσωνος τοῦ Ἡρακλεώτου. *Theopompus enim Chius libro contra inſtituta & exercitationes Platonis, ait multos ejus dialogos ſupervacuos, inutiles & falſos deprehendi. Alienos ſiquidem plures ex Ariſtippi colloquiis & diſſertationibus ſurreptos, quoſdam ex Antiſthenis, multos vero ex Bryſonis Heracleotæ.* Pythagoram Tyrrhenum fuiſſe e Theopompo refert Theodoretus ſerm. 1. E quo autem ejus libro id petitum ſit, non liquet. Magni alias nominis hiſtoricus fuit hic Theopompus, multorumque librorum auctor. Anonius Ὀλυμπ. ἀναγρ. Olymp. CV, 1. Θεόπομπος ὁ Χῖος τὴν ἀρχὴν τῶν περὶ Φίλιππον ἱστοριῶν ἐντεῦθεν ποιησάμενος γέγραφε βίβλους ὀκτὼ πρὸς τοῖς πεντήκοντα, ἐξ ὧν πέντε διαφωνοῦσι. *Theopompus Chius Philippicarum ſuarum hiſtoria-*

* *Tzetz. Chil. V. Hiſt. 356.*

ſtoriarum, quas hinc exorſus eſt, libros 58 ſcripſit, quorum tamen 5 intereiderunt. Eadem habet Diodorus XVI, 3. Photius Ecl. CVI, ubi de noſtro Theopompo agit, libros ejus *Philippicarum* LIII. ſaltem tum ſuperſtites fuiſſe tradit, cum LVIII. olim fuerint. Stephanus tamen citat ejus librum LV. in *καρύα, τρίκαρα*. Librum LVI Athenæus XIII, 9. & librum LVII Stephanus *μεσσαπέαι*. Memorat eum & Athenæus VI, 4. Θεόπομπος, ait, ὁ Χῖος ἐν ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλαῖς, περὶ Θεοκρίτου τοῦ πολίτου τὸν λόγον ποιούμενός φησιν. *Theopompus Chius in ſuis ad Alexandrum conſiliis, quo loco de Theocrito cive ſuo loquitur, ait.* Egit quoque de Harpalo apud Athenæum XIII, 7. ſervos Theſſalorum Beneſtas, & Lacedæmoniorum Helotas dici, tradit Theopompus apud Scholiaſten Theocriti Idyll. XVI. Fratrem habuit hic Theopompus Cauculum rhetorem, qui *Herculis laudationem* ſcripſit, teſte Athenæo X, 1. Agit de Theopompo noſtro Voſſius de Hiſtor. Græcis, I, 7. ubi titulum ejus libri περὶ τῶν συληθέντων ἐκ Δελφῶν χρημάτων Athenæo citati male vertit *de his quæ prædati ſunt Delphicas pecunias*, cum ſit: *De Delphicis pecuniis raptis.* Sed non omnium locorum Græcorum interpretationes in iſtis libris de Hiſt. Græcis ipſi Voſſio adſcribere poſſum, adeo a veritate quandoque recedunt. Quid enim magis a mente auctoris alienum, quam id, quod fol. 412. reperitur? ubi hæc verba Euſtathii φησὶν οὖν ὁ παρὰ τῷ γράψαντι τὰ ἐθνικὰ. Οὐράνιος οὗτος ὀνομαζόμενος, ὅτι τὰ παρακείμενα ὄρη δεινῶς ἐρυθρά ἐστι, ita interpretata adjiciuntur: *Ait ille, qui in Ethnicorum ſcriptorem commentarium edidit (Uranius is nominatur) adjacentes montes admodum eſſe rubros.* At nihil minus de Uranio, de quo ita interpretandus fuiſſet Euſtathius. *Ait ille (Uranius huic nomen eſt) apud ethnicorum ſcriptorem adjacentes montes admodum eſſe rubros.* Sed tegenda hæc potius forent, niſi ignaris quibusdam imponerent. Theopompum Cnidium Artemidori filium æqualem ſuum laudat Strabo XIV. Cæterum de variis Theopompis eorumque ſcriptis agit Meurſius ad Apollonii Dyſcoli hiſtoriam mirandam fol. 97. & ſeqq. quem omnino vide.

Digitized by Google

CAPUT X.

1. Speuſippus de philoſophis, idemque encomium Platonis ſcripſit. Notatur Laertius, & interpres Ambroſius duobus in locis corrigitur. Frequens numerandi modus apud Laertium oſtenditur. 2. Hermodorus de Platone ſcripſit. Varii Hermodori. Corriguntur Plutarchus, Voſſius, Wovverius. 3. Anaximenes de ſapientibus. 4. Ariſtophon Comicus de Pythagoreis egit. 5. Xenocrates; ejus ætas & patria dubia. Ejus ſcripta. Platonicorum ſucceſſio.

I.

PLatoni Olymp. CVIII, 1. defuncto Speuſippus, ejus e ſorore nepos ſucceſſit, ſcholamque philoſophicam Athenis in academia per octennium rexit. Errat itaque Euſebius, qui Chron. ad Olympiad. CXVI, 1. Μενέδημος καὶ Σπεύσιππος, φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο. Scripſit περὶ φιλοσόφων, *de Philoſophis*. Laertius lib. IX. *Parmen.* λέγεται δὲ καὶ νόμους θεῖναι τοῖς πολίταις, ὥς φησι Σπεύσιππος ἐν τῷ περὶ φιλοσόφων, *dicitur Parmenides leges quoque civibus ſuis tuliſſe, ut auctor eſt Speuſippus, ubi de Philoſophis agit.* Idem Laertius lib. IV. ubi de Speuſippo agit, ejuſque libros recenſet, nullam hujus περὶ φιλοσόφων, *de Philoſophis* libri mentionem facit: euumerantur tamen vicinæ adpellationis libri περὶ φιλοσοφίας, α΄. φιλόσοφος, α΄. *de Philoſophia, unus. Philoſophus, unus,* quorum alter forte intelligebatur, e quo de Parmenide locus citatur. Sed non infrequens eſt Laertio, omittere in Elenchis libros, eoſque alibi citare. Ita libro III, 2. *Platone* idem Laertius: Σπεύσιππος δ᾽ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πλάτωνος περὶ δείπνου, καὶ Κλέαρχος ἐν τῷ Πλάτωνος ἐγκωμίῳ, καὶ Ἀναξιλίδης ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ φιλοσόφων, φασὶν, ὡς Ἀθήνησιν ἦν λόγος, ὡραίαν οὖσαν τὴν Περικτιόνην βιάζεσθαι τὸν Ἀρίστωνα, καὶ μὴ τυγχάνειν. Παυόμενόν τε

τῆς

τῆς βίας ἰδεῖν τὴν τῦ Ἀπόλλωνος ὄψιν, ὅθεν καθαρὰν γάμυ φυλάξαι ἕως τῆς ἀποκυήσεως. *Speuſippus in libro, qui inſcribitur Platonis cœna, & Clearchus in laudatione Platonis, & Anaxilides in ſecundo de Philoſophis libro, tradunt, famam Athenis fuiſſe, Ariſtonem Perictiona, quum eſſet pulcherrima, vim inferre conatum eſſe, verum fruſtra id tentaſſe, & vidiſſe in ſomnis Apollinem, atque ab eo mundam a conjugali copula, quoad pareret, uxorem ſervaſſe.* Ubi itidem citatus ille Speuſippi liber Πλάτωνος περὶ δείπνυ, in elencho librorum Speuſippi non reperitur. Sunt ſane iſta verba de mendo ſuſpecta: præſertim cum Hieronymus lib. I. contra Jovin. ſuperiorem illum Laertii locum quaſi interpretetur, nulla facta *cœna Platonica* mentione: *Speuſippus quoque ſororis Platonis filius & Clearchus in laude Platonis, & Anaxilides in ſecundo libro philoſophia, Perictionem matrem Platonis phantaſmate Apollinis oppreſſam ferunt, & ſapientia principem non aliter arbitrantur niſi de partu virginis editum.* Hæc Hieronymus. Quoniam vero Πλάτωνος ἐγκώμιον, *Platonis laudatio*, inter libros Speuſippi a Laertio numeratur, facile credo, eundem quoque librum ab illo verbis adductis fuiſſe citatum. Laertius ubi elencho librorum Speuſippi more ſuo verſuum numerum ſubjunxit: ςίχοι μ΄. γ΄. δ΄. ό. έ. non intellectus videtur Ambroſio interpreti, qui ita tranſtulit *Verſus prope infiniti.* Cum hoc velint Laertiana iſta: *Verſus* 34075, qui numerus juxta litteras ita conligitur;

μυριάδες tres	μ΄γ΄	30000
quater mille	δ΄	4000
ſeptuaginta	ό	70
quinque	έ	5
		34075.

Similiter erratur, eodem libro vita Xenocratis, ubi Xenocrati verſus μ΄. κβ΄. δ΄. σ΄. λ΄. θ΄. tribuit: Ambroſius vero CCCXL. vertit. Intelliguntur autem a Laertio *μυριάδες* κβ΄, 220000. quater mille, δ΄. ducenti, σ΄. triginta, λ΄. novem, θ΄. qui numerus conlectus eſt 214139. Hic numerandi modus apud Laertium frequens eſt, ſed plerisque obſcurus, quod myriadas concernit: cætera, facilis. Citat hunc Speuſippum

Ariſto-

Ariſtoteles Metaph. VII, 2. ejusdemque libros maximo emit, teſte Laertio lib. IV. *Speuſ.*

2. Hermodorus a morte Socratis Platonem & reliquos philoſophos, Socratis diſcipulos Megaram ad Euclidem conceſſiſſe, auctor eſt apud Diogenem Laertium lib. II. *Euclide.* & lib. III. *Platone.* Deſumta hæc arbitror ex libro ejus *περὶ Πλάτωνος*, *de Platone*, quem citat Dercyllides apud Symplicium ad lib. I. *Φυσ. ἀκρ.* comm. 80. Omnino idem eſt ille Platonicus, e cujus *περὶ μαθημάτων*, *de diſciplinis* libro, idem Diogenes *proœmio* narrat, a Magorum ætate ad Trojanum excidium annos quinquies mille interceſſiſſe. Raphael Volaterranus lib. XV. ex libro Coloniarum nuper tum invento refert, Hermodorum Siculum Platonis diſcipulum, minime a noſtro diverſum, male audiviſſe, quod ea, quæ a magiſtro ſuo audiverat, in Sicilia poſtea venderet. Hujus Hermodori Platonici verba e Platone deſumta citavit Dercyllides libro undecimo philoſophiæ Platonis apud Porphyrium, teſte Simplicio ad lib. I. *Φυσ. ἀκρ.* comm. 76. Diverſus ab hoc eſt Hermodorus ille Epheſius apud Ciceronem lib. V. *Tuſc. Qu.* Laertium lib. IX Heraclito itemque ille Clazomenius apud Plutarchum lib. *de Socratis genio.* Ubi pro *Hermodorus* lege *Hermotimus.* De hoc enim iſta referunt Plinius Hiſt. Nat. VII, 52. Lucianus Encomio Muſcæ. Tertullianus lib. de anima cap. 2, 28, 44. Hermodorus Epicureus nominatur apud Lucianum *Icaromenippo.* Hermodorum quendam *νομίμων* auctorem inter incertæ ætatis ſcriptores recenſet Voſſius lib. III. de Hiſt. Gr. eumque apud Athenæum libro II. citari tradit. Verum erratur hic, quod Voſſius II pro XI poſuerit. Wowerius enim, quem Voſſius ſuppreſſo illius nomine quandoque ſequitur, Polymathiæ cap. 9. p. 61. ubi de *νομίμων* ſcriptoribus agit, Ariſtotelem, Theodecten, Poſidonium, Nymphodorum, Telephum, Suetonium, Cleanthem, * Theophraſtum & Hermodorum *νομίμων* ſcriptores facit, quorum ultimum ab Athenæo lib. XI citari ſcribit. Potuiſſet doctiſſimus vir iis addere Hellanicum, cujus *νόμιμα βαρβαρικὰ* citat Etymologici auctor in Ζάμολξις: & Harmodium Lepreaten, cujus *περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων*, *de inſtitutis Phigalenſium* laudat Athenæus IV, 12. X, 11. XI, 3.

H

* Dionyſium Metathemenum *addere adhuc potuiſſet, ſed, quia ſine teſtibus vir πολυμαθέστατος ſcribit, vereor ut omnes inter νομίμων ſcriptores haberi poſſint.*

Digitized by Google

XI, 3. 8. Hermodorum vero νομίμων ſcriptorem, nullibi citatum obſervo. Hinc quoniam Hermodorum Athenæus libro XI ſemel iterumque ſignat, & Harmodio in eodem libro νόμιμα tribuit, facile Wowerio aliud cogitanti Hermodorus νομίμων ſcriptor fictus eſt: quem temere ſequutus Voſſius errorem auget, ſed de Hermodoro ſatis, cujus etiam Cicero meminit lib. XIII. ad Atticum epiſt. XXI.

3. Anaximenes Lampſacenus, Alexandri M. comes, Theopompi adverſarius, hiſtoricus & rhetor fuit. Fortaſſis hic eſt intelligendus apud Laertium lib. I. *Thal.* qui de ſapientibus Græciæ dixit, omnes eos poeticæ magis fuiſſe ſtudioſos. Sed in antiquitatibus Græciæ id ab eo traditum eſſe credo, neque propterea hic locum mereri. De variis autem Anaximenibus vide Meurſium notis ad Chalcidium folio XXXVII.

4. Circa hæc tempora putamus Ariſtophonta Comicum vixiſſe, qui fabula Πυθαγοριςῇ Pythagoreos eorumque inſtituta & vivendi rationem vellicavit. Fragmenta ex ea nobis ſervarunt Athenæus VI, 9. XIII, 2. & Laertius lib. VIII. *Pyth.* cujus Eclogam quoque Suidas Πυθαγ. habet: ſed quæ Laertius ex Ariſtophonte, ea Suidas ex Ariſtophane citat: hic tamen Suidas ex illo corrigendus eſt, & pro Αριςοφάνης legendum Αριςοφῶν: cum & hoc nominis uſitatum fuerit. Ariſtophonta enim rhetorem laudat Demoſthenes *pro Cteſiphonte.*

5. Olymp. CX, 2. defunctum Speuſippum excepit Xenocrates, qui ſcholæ Platonicæ annis XXV præfuit, teſte Laertio, lib. IV. *Xenocr.* & Anonymo ad Olymp. citatam. Circa Laertii vero locum citatum nota pro Λυσιμάχȣ (uti habent editio Stephani & Baſileenſis, & Codex Regius) legendum eſſe Λυσιμαχίδȣ. Lyſimachides enim Archonti nomen erat. Latinus interpres more ſuo ibidem itidem errat, ſed facile corrigitur. Patria Xenocrates fuit Chalcedonius, Καρχηδόνιος, *Carthaginenſis*, facili librariorum lapſu in Laertianis codicibus dicitur. Similiter dubiam patriam nactus eſt Thraſymachus ille, qui apud Platonem lib. I. de Rep. in diſputatione cum Socrate habita ad incitas redactus ſubito excandeſcebat, de quo Arrianus diſſert. IV, cap. 5. Themiſtius orat. I. Hic cum Καλχηδόνιος *Chalcedonius* itidem eſſet, ut Plato ſatis expreſſe docet: ipſe tamen nihilo minus Καρχηδόνιος *Carthaginenſis* perperam dicitur Philoſtrato & interpretibus Juvenalis ad Satyram VII. Neque de ætate ejus

ejus ſatis convenit. Anonymus ad Olymp. XCI, 1. Ξενοκράτης ὁ φιλόσοφος ἐγεννήθη, *Xenocrates Philoſophus natus eſt*. Mortuus vero eſt anno ætatis LXXXII, juxta Laertium lib. IV. *Xen.* vel LXXXIV juxta Lucianum *Macrobiis*. Quæ ſi vera ſunt, mortuus eſt Xenocrates Olymp. CXI, 3. juxta Laertium: vel Olymp. CXII, 1. juxta Lucianum: falſum autem eſt hoc, quandoquidem, uti initio dicebamus, Xenocrates Olymp. CX, 2. ſcholæ præeſſe cœpit, eamque per annos XXV continuos rexit, mortuus Olymp. CXVI. Poſt confectum bellum Lamiacum vixit, teſte Laertio lib. IV. *Xenocr.* At Lamiacum bellum ſic dictum, quod ad Lamiam (Heracleam male legit Juſtinus XIII, 5, 8) Theſſaliæ oppidum, in quod ſe Antipater receperat, geſtum ſit, cœpit Olymp. CXIII. finitur Olymp. CXIV, 2. Cum itaque poſt hæc tempora Xenocrates vixerit, alterum eorum, quæ prius diximus, erit falſum. Vel enim non erit natus Olymp. XCI vel plures annos vixit, quam ei tribuunt Laertius & Lucianus. Doctiſſimus Meurſius Archont. Athen. III, 9. hos erraſſe in anno ætatis, quo mortuus, aſſignando cenſet, Anonymumque defendit. Nos contra duobus potius, quam uni credendum arbitrantes, Xenocratem non Olymp. XCI ſed XCV natum exiſtimamus, Anonymumque corrigendum. Scripta ejus, propter quæ hic locum meretur, ſunt περὶ μαθητῶν α΄, β΄, περὶ βίων, α΄, περὶ τῶν Παρμενίδου, α΄. Πυθαγόρεια, α΄. περὶ Γεωμετρῶν βιβλία ε΄. *De Diſcipulis, duo. De Vitiis, unum. De Parmenidis decretis, unum. Pythagorea, unum. De Geometris, quinque* teſte Laertio lib. IV *Xenocr.* ubi circa numerum verſuum omnium ſcriptorum Xenocratis quantopere interpres erret, jam in *Speuſippus* diximus: cum vero de Speuſippo & Xenocrate Platonicis hoc capite dictum ſit, Platonicorum integram ſucceſſionem hic adjicere lubet:

 Socrates

- **Socrates**
  - Antiſthenes, *a quo Cynici.*
    - Diogenes
  - Ariſtippus *a quo Cyrenaici.*
  - Phœdo *Elienſis, unde Eliaca Philoſophia*
    - Pliſtanus
      - Menedemus Eretrienſis: *unde Eretrica Philoſophia*
  - Plato *Academiæ primæ & antiquæ princeps*
    - Speuſippus *Olymp. 108. cœpit regere*
      - Xenocrates *Ol. 110. cœpit præeſſe.*
        - Zeno, *unde Stoici*
        - Polemon Ol. 116. *cœpit præeſſe. obiit Ol. CXXVII, 3. juxta Euſebium.*
          - Crates & Crantor *vivo Polemoni ſucceſſores fuere, ut videtur.*
            - Arceſilaus *Academiæ mediæ princeps. Ol. CXXIV a.*
              - Lacydes
    - Ariſtoteles *de quo inf.*
  - Euclides *Megaricus, a quo Megarici Philoſophi:*
    - Eubulides: *Demoſthenis magiſter: a quo Eriſtici.*
      - N
        - N
          - Alexinus Zenonis adverſarius.

a

|

Lacydes
nova ſive tertia Academia auctor Ol. CXXXIV, 4. per XXVI. annos.

|

Evander
ſecundum Ciceronem. lib. IV. Ac. Qu. & Diogenem

|

Hegeſinus
Laertio vel Hegeſilaus *Clementi Strom. 1.*

|

Carneades
Ol. CL. tertiam Academiam auget & reſtaurat.

|

Clitomachus
Olymp. CLXIII.

|

Philo
Ol. CLXXIII. quarta Academia auctor.

|

Antiochus
Ol. CLXXV. Ciceronis magiſter, quinta Academia princeps, juxta quosdam.

Sed ad Ariſtotelem Xenocratis condiſcipulum, uti adpellatur Ciceroni lib. I. de Nat. Deorum. Uterque enim Platonem audivit.

Caput XI.

1. Ariſtoteles de Pythagoreis & aliis egit. 2. de Didaſcaliis. 3. de Poetis aliquot libros ſcripſit. 4. de Phyſicis auctoribus non egit, ut viſum Petito. 5. de conviviis philoſophorum pluſcula. 6. Conviviorum quædam natalitia, quædam anniverſaria erant. Peripateticorum ſucceſſio.

I.

ARiſtoteles, Stagirita, philoſophus Platone, ſi ætatem ſpectes, inferior: ſi eruditionem, longe ſuperior, plurima ſcripſit, quæ ad hiſtoriam philoſophicam faciunt. Edidit librum περὶ τῶν Πυθαγορείων, teſte Laertio lib. V. *Ariſt.* cujus etiam meminerunt Ælianus *Hiſt. Var.* lib. II, c. 26. Apollonius *hiſt. mirab.* 6. Plutarchus lib. I. *de Homero*, apud Agellium lib. IV, c. 11. Simplicius ad lib. II. de cœlo. Αριςοτέλης ἐν τοῖς περὶ Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας, inquit Jamblichus lib. de vita Pythag. c. 6. Ariſtotelem ἐν τῷ Πυθαγορικῷ citat Theo Smyrnæus lib. I. Mathem. c. 5. ſed hoc opus omnino intelligit. Credo, ex illo eſſe libro, quæ ex Ariſtotele citat Laertius lib. VIII. *Pyth.* de ætate Pythagoræ, & Malchus vita Pyth. ἔλεγε δὲ τινα καὶ μυςικῷ τρόπῳ συμβολικῶς, ἃ δὴ ἐπιπλέον Αριςοτέλης ἀνέγραψεν, διον, ὅτι τὴν θάλατταν μὲν ἐκάλει εἶναι δάκρυον, τὰς δὲ ἄρκτυς Ρέας χεῖρας, τὴν δὲ Πλείαδα, Μυσῶν λύραν. *Dixit autem quædam myſtico modo ſymbolice, quorum pleraque Ariſtoteles conſignavit, ſcilicet quod mare dixit eſſe lacbrymam, urſos ſeptentrionales Rhea manus, Plejada vero Muſarum lyram.* Et quæ Hieronymus apologia adverſus Rufinum habet. *Illaque ænigmata, quæ diligentiſſime Ariſtoteles in ſuis libris proſequitur: Stateram ne tranſilias &c.* Philoſophiam enim Pythagoricam tradentem, de ſymbolis quoque Pythagoricis agere oportebat. Scripſit itidem Ariſtoteles librum unum πρὸς τὺς Πυθαγορείυς, itemque tres libros περὶ τῆς Αρχύτας (Pythagoricus hic

hic eſt) φιλοσοφίας, unum περὶ τῆς Σπευσίππε καὶ Ξενοκράτες, unum τὰ ἐκ τῶ τιμαίε, καὶ τῶν Αρχυτείων, teſte Laertio lib. V.

2. Scripſit quoque Ariſtoteles librum περὶ διδασκαλιῶν, teſte eodem Laertio lib. V, quem etiam ſubindicat Plutarchus lib. *quod non viv. juc. ſec. Epic.* ἔτως ηὔφρανεν Ἐπίκερον καὶ Μητρόδωρον, ὡς Ἀριστοτέλην καὶ Θεόφραστον, καὶ Ἱερώνυμον καὶ Δικαίαρχον, οἱ περὶ χορῶν λόγοι, καὶ διδασκαλίαι, καὶ τὰ δι' αὐλῶν προβλήματα, καὶ ῥυθμῶν, καὶ ἁρμονίας. *Ita delectavit Epicurum & Metrodorum, ut Ariſtotelem & Theophraſtum, & Hieronymum, & Dicaarchum ſermones de choris, & poetarum dramatum hiſtoria, & quaſtiones de tibiis, numeris & concentu.* Enumerat hic Plutarchus præcipuos Peripateticos cum Ariſtotele, quod de Muſicis ſcripſerint. Id quod ipſe alibi quoque lib. *de Muſica* fatetur: τῶν Πλατωνικῶν οἱ πλεῖστοι, καὶ τῶν ἀπὸ τῶ περιπάτε φιλοσόφων οἱ ἄριστοι, περί τε τῆς ἀρχαίας μεσικῆς συντάξαι ἐσπέδασαν, καὶ περὶ τῆς αὐτῆς γεγεννημένης παραφθορᾶς. *Platonicorum plerique & Peripateticorum optimi, de antiqua muſica, & ejus corruptione diligenter ſcripſerunt.* Didaſcalias nempe inſcripſit philoſophus commentarium, quo διδασκάλων ſeu poetarum hiſtoriam ad ſua uſque tempora texuit. Erotianus dum Lexico Hippocr. voce Ἡρακλείης νόσε Ariſtotelem ἐν τοῖς Κωμικοῖς citat, illam διδασκαλιῶν partem ſignat, in qua de Comicis egerat Ariſtoteles. In didaſcaliis iſtis Ariſtoteles poetarum nomina diligenter notavit, ut teſtis eſt Harpocration διδάσκαλος· ὅτι ὁ Πενταχλῆς ποιητής, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις. Idem Στένελος· ἐν ταῖς διδασκαλίαις εὑρίσκεται ὁ Στένελος τραγῳδίας ποιητής. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves ἀναπέτομαι fol. 605. Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις δύο φησὶ γεγονέναι (κινησίας) Indicavit, quid quisque Poetarum invenerit. Proclus Chreſtom. apud Photium Ecl. CCXXXIX τὸν δ' ἀρξάμενον τῆς ᾠδῆς Ἀριστοτέλης Ἀρίωνα λέγει, ὃς πρῶτος τὸν κύκλικον ἤγαγε χόρον. Alios tamen citat auctores Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves fol. 606. Ἀντίπατρος καὶ Εὐφρόνιος ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φασι, τὲς κυκλίες χορὲς στῆσαι πρῶτον Λάσον τὸν Ἑρμιονέα. Οἱ δὲ ἀρχαιότεροι Ἑλλάνικος καὶ Δικαίαρχος Ἀρίονα τὸν μεθυμναῖον. Δήμαρχος μὲν ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. Ἑλλάνικος δ' ἐν τοῖς Κρανaἰκοῖς. Porro fabulas ſingulorum recenſuit. Suidas cæterique paræmiographi ὄνε σκία. Ἀριστοτέλης ἐν διδασκαλίαις καὶ δράματός

τινος

τινὸς φέρει ἐπιγραφὴν ὄνου σκιάν. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves ὄρας, fol. 554. εἴη ἂν οὖν (Φιλοκλῆς) τὸν ἔποπα ἐσκευοποιηκὼς τῇ πανδιονίδι τετραλογία, ἣν καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις ἀναγράφει. Atque ex illis didaſcaliis omnino ſunt, quæ habet Scholiaſtes Ariſtophanes ad Ranas ἴακχε fol. 231. ἔοικε παρεμφαίνειν, ὅτι ἠδηλιτῶς ἐχορηγεῖτο τοῖς ποιηταῖς ἐπὶ γοῦν τοῦ καλλίου τούτου φησὶν Ἀριστοτέλης, ὅτι σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν τὰ Διονύσια τοῖς τραγῳδοῖς καὶ κωμῳδοῖς. Niſi hæc forte ex libro Ariſtotelis νικῶν Διονυσιακῶν petita, vel hic liber potius pars διδασκαλιῶν fuit, Tragœdi enim quatuor poematibus certabant, Dionyſiis, Lenæis, Panathenæis, Chytris, V. Laert. lib. III. *Plat.* qui hoc διδασκαλιῶν opus Ariſtoteli Stagiritæ quidem tribuit, ſed vereor, ne Ariſtoteli Grammatico juniori tribui debeat.

3. Edidit Ariſtoteles libros III *de poetis:* Laertius lib. V. elencho librorum περὶ ποιητῶν α', β', γ', idem lib. VIII *Empedocle.* Ἐν δὲ τῷ περὶ ποιητῶν φησιν, ὅτι καὶ Ὁμηρικὸς ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ δεινὸς περὶ τὴν φράσιν γέγονε, μεταφορικός τε ὢν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ ποιητικὴν ἐπιτεύγμασι χρώμενος. *Ariſtoteles in libro de poetis adſerit, Homericum Empedoclem, acutumque in dicendo fuiſſe, translationibus item ac cæteris poeticis figuris uſum.* Reſpexit eo Plutarchus libro *quod non poſſit ſuav. vivi ſec. Ep.* γράφειν περὶ Ὁμήρου καὶ Εὐριπίδου, ὡς Ἀριστοτέλης, καὶ Ἡρακλείδης, καὶ Δικαίαρχος, *de Homero & Euripide ſcribere, ut Ariſtoteles, & Heraclides, & Dicæarchus.* Librum hujus operis περὶ ποιητῶν primum citat Laertius lib. III. *Plat.* Διαλόγους τοίνυν φασὶ πρῶτον γράψαι Ζήνωνα τὸν Ἐλεάτην· Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πρώτῳ περὶ ποιητῶν, Ἀλεξαμενὸν Στυρέα ἢ Τήϊον, ὡς καὶ Φαβωρῖνος ἐν ἀπομνημονεύμασι. *Dialogos primum Zenonem Eleatem ſcripſiſſe ferunt: Ariſtoteles vero de poetis primo, Alexamenum Styreum vel Teium, ſicut & Phavorinus in commentariis tradit.* Confer Athenæum lib. XI, c. 15. Librum ſecundum περὶ ποιητῶν citat Macrobius lib. V, Saturn. c. 18. & de Euripide locum ex illo adfert. Librum tertium nonnulli citari dicunt a Plutarcho lib. *de Homero.* quanquam ibi περὶ ποιητικῆς, non περὶ ποιητῶν legitur. Sed de hoc & aliis Ariſtotelis libris parte tertia hiſtoriæ noſtræ Peripateticæ prolixe. *

4. Edi-

* *Nihil autem vidimus præter* primam diſſertationem de hiſtoria Pe-

4. Edidit quoque ſecundum Laertium φυσικῶν κατὰ ϛοιχεῖον ὀκτὼ πρὸς τοῖς τριάκοντα. Vir doctiſſimus Sam. Petitus Miſcell. IV, 8. ſic legendum cenſet, κατὰ ϛοιχεῖον κδ' & in hoc opere Ariſtotelem veterum phyſicorum ſecundum 24 Alphabeti litteras ſive ordine alphabetico XXIV libris numeratorum ſcita atque decreta explicaſſe atque refutaſſe: & ex eo illa, quæ de Gorgia Xenophane & Zenone Ariſtotelis nomine circumferuntur, ſupereſſe opinatur. Verum notandum (1) Petitum, ut ſuam tueatur hypotheſin, Laertium confidenter quidem corrigere, ſed ſine addita ratione. (2) Catalogum Laertii non eſſe tanti, ut fidem mereatur. (3) Merito dubitari, ea quæ de Gorgia, Xenophane & Zenone Ariſtotelis nomine circumferuntur, Ariſtotelis ſint, nec ne. (4) Libros potius phyſicos, quam auctores phyſicos intelligi per illa verba, uti paſſim Ariſtoteles citat: ἐν φυσικοῖς. (5) Caſaubonus Græca illa dubia verba ſic vertit: *Rerum naturalium ordine litterarum ſcripti libri XXXVIII.* Addit in margine: *Nihil muto. Laertius tamen ſcripſerat fortaſſe κατὰ ϛοιχεῖον κδ' ſic in catalogo Theophraſti* Νόμων κατὰ ϛοιχεῖον κδ'. *Numerorum notas paſſim eſſe corruptas, nemo ignorat.* Caſaubonus itaque pariter ac Petitus pro λη' legendum cenſet κδ'. Verum ille non de ſcriptoribus phyſicis, ſed de rebus naturalibus in iis actum eſſe indicat, ita ut omnes phyſici libri XXIV fuerint litteris Alphabeti Græci numerati, qua ratione Homeri Ilias & Odyſſea diſtribuuntur atque citantur. (6) Probat hanc noſtram & Caſauboni contra Petitum ſententiam tandem vetus illa adtitulatio, de qua Cœlius Rhodiginus lib. XVII. Ant. Lect. cap. 17. *Phyſicorum libri elementa implent omnia. Siquidem octo leguntur de rerum naturalium principiis, de cœlo ac mundo quatuor, de generatione & corruptione duo, de meteoris quatuor, de anima hiſtoria tres, de animalium motu unus, duo, qui parva (ut modo dicitur) naturalia complectuntur. Huic vero ſententiæ vetus ſuffragatur adtitulatio. In qua more Homerico ita enotabatur librorum ordo: ut phyſicorum diceretur alpha, qui primus: beta, qui ſecundus: & deinceps. Quam rationem in moralibus, item eſt ſequutus. Nam ni demutilati forent temporum incuria, ac præcurtati, plenum litterarum numerum in Ethicis, Politicis,*

ripateticæ, *capite ſequenti* §. 1. *adlegatam, quam incomparabilis ejus diſcipulus Marquardus Gudius Hamburgi edidit anno* 1652. 4.

ticis, Oeconomicis agnoſceremus. Id ipſum & in Metaphyſicis conſequeremur, ni pleraque depravaſſet vetuſtas.

5. Minime hic præterire debet Ariſtotelis Συμπόσιον, liber *de conviviis*, laudatus Athenæo XV, 5. Nimirum τοῖς φιλοσόφοις ἐπιμελὲς ἦν, συνάγουσι τοὺς νέους μετ' αὐτῶν πρός τινα τεταγμένον νόμον εὐωχεῖσθαι· τοῦ γοῦν Ξενοκράτους ἐν Ακαδημίᾳ καὶ πάλιν Αριστοτέλους συμποτικοί τινες ἦσαν νόμοι. *Philoſophis cura fuit, cum juvenibus ad ſe vocatis ſtata quadam lege convivari: cujusmodi leges convivales Xenocrates in Academia & Ariſtoteles tulerunt*, ut loquitur idem Athenæus V, 2. Numerat Laertius inter Ariſtotelis libros νόμους συστατικοὺς, ſed forte συμποτικοὺς, vel cum Caſaubono συνουσιαστικοὺς legendum. Duæ autem olim habebantur cœnæ Athenis, una in Academia, altera in Lyceo, quarum illi Xenocrates, huic Ariſtoteles leges præſcripſit, teſte Athenæi loco citato. De utraque cœna loquitur idem Athenæus IV, 6. Habebant ſingulæ ſectæ poſtea ſuos conventus, ſua convivia. De Platonicorum convivio in Academia, & Ariſtotelicorum ex Athenæo modo audiebamus: de conventibus Stoicorum Athenis ſua ætate loquitur Athenæus V, 1. Πολλῶν εἰσι φιλοσόφων ἐν ἄστει σύνοδοι, τῶν μὲν Διογενιστῶν, τῶν δὲ Αντιπατριστῶν λεγομένων, τῶν δὲ Παναιτιαστῶν. *Multorum philoſophorum in urbe ſunt conventus, Diogeniſtarum, Antipatriſtarum & Panatiaſtarum.* Non itaque Platonici modo & Ariſtotelici, ſed Stoici etiam ſuos habuere diſtinctos conventus. In hiſce conviviis non tam corpus cibo & potu, quam animus doctis ſermonibus & colloquiis paſcebatur & recreabatur. Nota eſt Timothei, Athenienſium Ducis vox, qui apud Ælianum Hiſt. Var. II, 18. παραληφθεὶς ὑπὸ Πλάτωνος, εἰς τὸ ἐν Ακαδημίᾳ συμπόσιον, καὶ ἑστιαθεὶς ἀφελῶς ἅμα, καὶ μουσικῶς, ἔφη πρὸς τοὺς οἰκείους ἐπανελθών· Οτι ἄρα οἱ παρὰ Πλάτωνι δειπνοῦντες, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς διάγουσιν. *Adſumptus a Platone ad convivium academicum, & frugali muſicaque cœna exceptus, reverſus ad ſuos dixit: Qui cum Platone cœnant, etiam poſtero die bene habent.* Erat convivium Μέτριον καὶ ἄθρυπτον οὔτε καχεργὸν διὰ πενίαν, οὔτε διὰ πλοῦτον βλακεῦον, ἀλλὰ μέσον, juxta Damaſcium. Epulæ erant ἕψημα ὀσπρέου, φακῆ, λέκιθος, quæ ἔτνους nomine comprehenduntur. Vide Xenophontis, Plutarchi & Athenæi συμπόσια, Gellium XVII, 8. Athenæum XII, 12. Ut peripatetici commodius convivia hujusmodi celebrarent Theophraſtus eis pecuniam legavit. Athenæus V, 1. Κατέλιπε δὲ καὶ

Θεό-

Θεόφραστος εἰς τὴν τοιαύτην σύνοδον χρήματα, οὐχ ἵνα ἀκολασταίνωσι συνιόντες, ἀλλ' ἵνα τὰ κατὰ τοῦ συμποσίου λόγου, σωφρόνως καὶ πεπαιδευμένως διεξάγωσι. *Legavit ad hæc conventicula pecuniam Theophraſtus, non ut in eo congreſſu laſcive & impudenter proterviant, ſed ut quos habent in convivio ſermones, temperanter & docte perſequantur.* De his quoque conviviis intelligenda illa verba Scholiaſtæ Theocriti ad Idyll. γ. Στεφάνοις ἐχρῶντο ἐν τοῖς συμποσίοις, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης εὐπηρίαν καὶ ἀφθονίαν αἰνιττόμενοι τρυφῶν.

6. Horum conviviorum quædam erant natalitia & anniverſaria, quibus natalem ſuorum magiſtrorum celebrabant & memoriam ejus recolebant. Platonis γενέθλια ſe celebraſſe variis ſermonibus ultro citroque habitis Plutarchus Sympoſ. VIII, 1. indicat Τῇ ἕκτῃ τοῦ Θαργηλιῶνος ἱσταμένου τὴν Σωκράτους ἀγαγόντες γενέθλιον, τῇ ἑβδόμῃ τὴν Πλάτωνος ἤγομεν. *Sexta die menſis Thargelionis cum natalem Socratis diem celebraviſſem, poſtridie ejus diei Platonis natalitia egimus.* Longinus Platonis natalem cum aliis philoſophis ſermone de furtis philoſophorum inter cænandum habito celebravit. Ο ἱερὸς Πλάτων. οὗ τὴν ἐπώνυμον ἑορτὴν σήμερον πανηγυρίζομεν, *Sanctus Plato, cujus feſtum annuum hodie celebramus*, inquit Porphyrius lib. I, φιλολ. ἀκροάσ. apud Euſebium lib. X. præp. Evang. quanquam initio pro πλωτίνεια legendum Πλατώνεια. Loquitur de hoc convivio Marſilius Ficinus argumento in Platonis Sympoſium. *Plato philoſophorum pater, annos unum & octoginta ætatis natus, ſeptimo Novembris die, quo ortus fuerat, diſcumbens in convivio remotis dapibus exſpiravit. Hoc autem convivium, quo & natalitia, & anniverſaria Platonis pariter continentur, priſci omnes Platonici, usque ad Plotini & Porphyrii tempora, quot annis inſtaurabant, poſt vero Porphyrium mille & ducentos annos, ſolemnes hæ dapes prætermiſſæ fuerunt.* Homeri quoque natalis convivio annuo celebrabatur. Therſagoras ad Lucianum Dialogo Demoſthenes: ἀωρὶ γάρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου γενεθλίοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. *Intempeſta nocte ſurrexi, & natali Homeri poetica primitias offerendas eſſe cenſui.* Virgilii natalem Silius Italicus celebravit, teſte Plinio lib. III, ep. 7. Lucani memoriam recoluit Martialis VII, 21, 22, 23. Statius Sylv. II, 7. Epicurus quoque natalem ſuum quotannis celebrandum teſtamento ſanxit, de quo Laertius lib. X. Reſpicit huc Cicero lib. II. de Fin. *Quaro*

Digitized by Google

autem quid ſit, quod quum reliqui nihil ſit omnino, quod pertineat ad nos tam accurate tamque diligenter caveat, & ſanciat, ut Amynomachus & Timocrates hæredes ſui, de Hermachi ſententia dent, quod ſatis ſit ad diem agendum natalem ſuum quotannis menſe Gamelione: itemque omnibus menſibus viceſimo die lunæ, dent ad eorum epulas, qui una ſecum philoſophati ſint, ut & ſui & Metrodori memoria colatur. Non eſt doctorum hominum, velle poſt mortem epulis celebrari memoriam ſui nominis. Plinius XXXV, 2. de eodem: *Natali ejus viceſima luna ſacrificant, feriaſque omni menſe cuſtodiunt, quas Icadas vocant.* Hinc Epicureus ille εἰκαδιςής dicitur Athenæo VII, 13. Hunc ritum natales celebrandi, Chriſtiani imitati natalem ſui magiſtri itidem celebrandum ſanxerunt. Sed de illis conviviis ſcripſiſſe Ariſtoteles viſus eſt Athenæo, quem librum ſi ſuperſtitem nobis tempus reliquiſſet, eorum conviviorum ritus expoſitos omnes haberemus.

Sed Peripateticorum in ſchola Athenienſi ſucceſſionem ὡς ἐν τύπῳ hanc habe. *

Ariſtoteles
præfuit Peripato in Lyceo annos XIII. mortuus Olymp. CXIV, 3.

|

Theophraſtus
deceſſit Olymp. CXXIII.

|

Strato
cœpit regere ſcholam Olymp. CXXIII, rexit eam annos XVIII, teſte Laertio.

|

Lycon
cœpit præeſſe Lyceo Olymp.

CXXVI.

* *Confer Patricii Diſcuſſ. Peripat. f. 132. ſeqq.*

Digitized by Google

CXXVII præfuit ei annos XLII, juxta Laertium.

|

Ariſto Ceus

præfuit ſchola Olymp. circiter CXL. Plutarchus lib. de exilio. Cicero lib. V. de Finibus.

|

Critolaus

Olymp. CLVI. Plutarchus l. de Exilio. Clemens lib. 1. Strom.

|

Diodorus

Ol. CLX. Cicero lib. V. de Fin. Clemens loco cit.

|

N

|

N

|

N

|

Andronicus

undecimus ab Ariſtotele juxta Ammonium floruit Olymp. CLXXX.

Caput XII.

1. Undecim Ariſtoteles alibi omiſſi hic adducuntur. Eubatas, Eubotas, Eubatus. Laidis patria. 2. De Ariſtotele Cyrenæorum Rege pluſcula. 3. Genus Ariſtotelis. 4. Batti ſilphium. 5. Κτίσεων ſcriptores varii. 6. Ariſtoteles multarum rerum inventor. 7. Additamenta quædam.

I.

Complures olim exſtitiſſe Ariſtoteles, dudum oſtendi diſſertationum noſtrarum prima de hiſtoria peripatetica, ubi unum & viginti recenſui, quos ut hic repetere ſupervacuum: ſic aliis augere non ingratum duco. Idem enim mihi, quod aliis, contingit, ut cum ætate creſcat ſcientia & quod hodie ignotum vel obſcurum eſt, craſtina aperiat.

Primus igitur eorum, quos alibi præterii, eſto Ariſtoteles ille, qui Philammona adoptavit, deque ejus genere teſtatus eſt ad Olympiam. Non enim cuiquam ignoti vel adulterini generis in certamen deſcendere licebat. Meminit ejus Themiſtius orat. 1, quæ dicitur βασανιςὴς ἢ φιλόσοφ☉.

Alter Ariſtoteles ſit ille, qui ex Andocydæ amita filium Charmidem ſuſcepit, de quo Andocydes orat. περὶ μυςηρίων.

Tertius eſt Rhodius, qui de Panathenæis & Bendidæis ſcripſit, teſte Proclo lib. I. in Timæum Platonis.

Quartus eſt Ariſtoteles ille Cyrenæus, cujus meminit iſter ἐν τῷ περὶ ἰδιότητ☉ ἄθλων, apud Clementem Alexandrinum lib. III. Strom. Verum quæ Clemens de Ariſtotele Cyrenæo, eadem de Eubata (*Eubotam* vocat Xenophon lib. I. ἑλλην. Pauſanias lib. II. El. *Eubatum* Diodorus Siculus lib. XII, Anonymus Olymp. deſcr. Olymp. XCIII. & CIV.) Cyrenæo narrat Ælianus Var. Hiſt. lib. X, cap. IV. Vicit ille Eubotas Stadio Olymp, XCIII, iterumque Olymp. CIV (ἀνολυμπιὰς hæc erat) teſte Pauſania

Pauſania El. II. & Anonymo Olympiadographo. Quamquam hic dubius Eubotam vel Phocidem viciſſe ſcribit. Iſthmiacum agona fuiſſe non male conjicit Faber Agoniſt. lib. III, cap. 4. quo Eubatus ille ſive Ariſtoteles cum Laide colloquutus fuerit. Lais meretrix illa *Corinthia* dicitur Alexandridi ἐν γερουτομανίᾳ apud Athenæum lib. XIII, cap. 3. Machoni poetæ τῷ τῶν ἑταιρῶν ἀπομνημονεύματα συναγαγόντι apud eundem XIII, 5. Strattidi poetæ apud eundem XIII, 6. ipſi denique Athenæo XIII, 6. *Hyccarenſis* erat e Sicilia teſte Stephano ὕκκαρον: Polemone lib. VI. τῶν πρὸς Τίμαιον, Nymphodoro Syracuſio ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμαζομένων, & Timæo lib. XIII. hiſtoriarum apud Athenæum XIII, 6. Syneſio epiſt. III, Scholiaſte Ariſtoph. ad Plutum fol. XX. *Craſtinam* tamen Siculam eam fecit Polemo apud Stephanum Κραςός. *Eucarpiam* alii apud eundem εὐκάρπια. Sed non eſt, quod de Laidis patria tantopere ſolliciti ſimus, Corinthia dicitur, quia Corinthi vixit, ubi Iſthmia in Iſthmo celebrabantur. Notus eſt de hac Laide verſus:

Non cuivis homini contingit adire Corinthum.

Cum itaque Corinthi Lais vixerit, cum qua Ariſtoteles loquutus fuiſſe tempore certaminis dicitur, veriſimile eſt Iſthmiaco agone id accidiſſe. Exſtarent *Muſæi* περὶ ἰσθμίων libri, quos citat interpres Euripidis ad Medeam, itemque interpres Apollonii ad lib. III. ἀργον. Varinus ἴσθμια: & *Euphorionis* de iisdem libri, quos laudat Athenæus XIV, 8. 9. bis, minime dubitandum nobis eſſet, quis ille fuerit Ariſtoteles vel Eubatus. Feci mentionem cujusdam Ariſtotelis Cyrenæi fol. XIV: diverſus ab hoc ſit, nec ne, incertum. Sane tempora non omnino repugnant, quo minus idem eſſe poſſit, modo id ſufficiat.

Quintus eſt Ariſtoteles ille Dialecticus, qui ope Diniæ Abantidam interemit; teſte Plutarcho vita Arati.

Sextus, Rhodius erat & Rhodiorum legatus, Romamque Romanos placaturus mittebatur Olymp. CLIII, teſte Polybio Excerpt. Legat. C.

Septimus eſt, quem Varro lib. IX. de LL. §. 2. inter eos Grammaticos laudat, qui de verborum ſimilitudinibus ſcripſerunt. Idem autem hic ſit cum iſto octavo fol. XV. itidem Grammatico, incertum eſt. Meminit & Gyraldus ſynt. 7. p. *De Diis* Ariſtotelis cujusdam Grammatici,

tici, ſed quem ſignet, nondum video. Ariſtotelem quendam de Chriis ſcripſiſſe e Stobæo diſcimus, qui ſerm. XXXVII, XLVIII, CXVII, CCXXIII, CCXXXIII, CCLXVIII. Eclogas inde adfert. Cum vero in hiſce Chriis Zenonis Stoici mentio facta ſit, alius hic erit ab Ariſtotele Stagirita. Idem autem cum Grammatico noſtro nec ne ſit, non liquet.

Octavus, ſit medicus ille apud Cælium Aurelianum Chron. lib. I. c. 5. Idem hic ſit cum viceſimo iſto fol. XXII pariter incertum. Tribuuntur Stagiritæ a Laertio lib. V. *ἰατρικὰ β'.* ſed *τακτικὰ* legi debere, alii monent. Unde conjecturæ inde petendæ lubricæ forent.

Nonus loquitur apud Plutarchum lib. *de facie in Luna* p. Verba ejus, in quibus tres Ariſtoteles memorantur, ecce tibi: καὶ πρὸς Κλέαρχον, ὦ Ἀριστότελες, οὐκ ἀπιθάνως ἐδόκει λέγεσθαι τὸν ὑμέτερον· ὑμέτερος γὰρ ἀνὴρ ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ παλαιοῦ γεγονὼς συνήθης, εἰ καὶ πολλὰ τοῦ περιπάτου παρέτρεψεν. *Et adverſus Clearchum, o Ariſtoteles, veſter non inconvenienter diſſeruiſſe videtur. Veſter enim eſt Ariſtoteles ille, antiqui illius familiaris, licet multa peripatetica philoſophia decreta perverterit.* Iterum Ariſtotelem colloquentem introducit Plutarchus libro, *quod non poſſit jucunde vivi ſecundum Epicureos.*

Decimus eſt, cui reſcribunt Diocletianus & Maximianus AA. & CC. lib. XIV. C. de ingenuis manumiſſis.

Undecimus tandem ſit ille Ariſtoteles de Benedictis, nomen fictum: cujus verum nomen Petrus Antonius Spinellus, qui e Societate Jeſu edidit nomina Sanctorum, quæ habentur in Martyrologio Romano. Vide Philippi Alegambe Bibliothecam ſcriptorum ſoc. Jeſu,

Ultimus Stilponis dialogorum Ariſtoteles fuit inſcriptus, teſte Laertio, lib. II. Stilp. quem vero ſignet Ariſtotelem Stilpo, non liquet. A. Licinius Ariſtoteles Melitenſis Cicerone familiariter utebatur, quem vide L. 13. ep. ad fam. 52.

2. Circa nonum Ariſtotelem Cyrenæorum Regem, cum parcior olim fuerim, pleniorem ejus hiſtoriam hic dare volui. Thera inſula eſt maris Ægæi Sporadum una inter Cyrenaicam & Cretam a Membliaro ſocio & conſangvineo Cadmi condita, & prius *Calliſte* dicta: videatur Herodotus lib. IV, Strabo lib. VIII, Stephanus περὶ πόλ.

Καλλίστη

Καλλίστη προπάροιθε, τὸ δὲ ὕστερον οὔνομα Θήρη.

Μήτηρ Εὐίππου πατρίδος ἡμετέρης,

inquit Callimachus apud Strabonem l. ult. Tempus quo condita ſit, indicat Euſebius Chron. Μῆλος καὶ ϑάσος, καὶ καλλίστη ἐκτίσθησαν καὶ πάφος, num. DLXXXIX. Theras autem Auteſionis F. (Θήρας ὁ ἀπὸ Ἰωνος corrupte legitur apud Pauſaniam *Lacon.* in quibusdam exemplaribus pro Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος, uti recte in Meſſeniacis ejus ſcriptum eſt. Romulus Amaſæus interpres, priorem locum vertit: *Theras ab Ione oriundus:* poſteriorem, *Theras Auteſionis filius*) Thebanus ἀπόγονος πέμπτος τοῦ πολυνείκους τοῦ αἰδιπόδος, teſte Pauſania *Meſſen:* nonus a Cadmo, coloniam Laconum & Minyarum e Lemno a Pelasgo ejectorum in eam deduxit, ut auctor eſt Strabo lib. VIII, Pauſanias *Achaic.* Atque ita Calliſten inſulam de ſuo nomine Theram adpellavit, teſte Strabone loco citato, Pauſania *Laconicis:* idque factum uno ſeculo, priusquam Jones Athenis proficiſcerentur, juxta Pauſaniam *Ach.* propterea Theræi ad Pauſaniæ usque tempora Theræ coloniæ illius conditori quotannis parentaverunt, teſte ipſo Pauſania *Lacon.* p. confer Herodotum lib. IV, qui prolixe hæc recenſet, & Scaligerum *ad Euſeb.* fol. XXXVI. In hac inſula Thera poſt aliquot generationes natus eſt noſter Ariſtoteles, qui inde *Theræus* dicitur, Tzezæ Chil. VI, Hiſt. XLVIII, Africano apud Euſebium *Chron.* Dixi eum Battum quoque adpellari: Θηραῖοι Κυρήνην ὠκισαν κατὰ χρησμόν. Οἰκιστὴς δὲ αὐτῆς Βάττος, ὁ καὶ Ἀριστοτελης, Euſebius *Chron.* num. MCCLIX, *ad Olymp.* V, 3. quæ verba Hieronymus ſic interpretatur: *Therai Cyrenen condiderunt oraculo ſic jubente. Conditor urbis Battus cujus proprium nomen Ariſtoteles.* Africanus quoque apud Euſebium Excerptis num. MCCLIX, ſub Thurimante III Macedonum Rege apud Scalig. Theſ. Temp. eum nominat. Κατὰ τοῦτον ait Βάττος, ὁ καὶ Ἀριστοτέλης Θηραῖος τὴν Κυρήνην ἔκτισε. Expreſſam quoque hujus Ariſtotelis mentionem facit Callimachus hymno II. *in Apollinem* verſ. LXXVI, Tzetzes *ad Lycophr.* fol. CXXVIII, & alter Tzetzes Chil. VI, Hiſt. XLVIII, Scholiaſtes *Pindari ad Pyth.* od. IV & V, Suidas Σίλφιος. Battorum mentio apud ſcriptores frequens eſt. Battus in ſilicem mutatur, Ovidio Metam. II, 13. Milo & Battus colloquuntur apud Theocritum Idyll. X. Battus Arceſilai diſcipulus fuit juxta Plutarchum lib. *de diſcrim. amici & adul.* Battus apud Cæſarem γελωτοποιὸς notus eſt ex

K eodem

eodem Sympoſ. VIII, 6. Batti Sinopenſis meminit Macrobius. Etiam inter Reges Cyrenæorum plures fuere Batti. Noſter Ariſtoteles Polymneſti F. primus Battus inter eos fuit, cui ſucceſſit filius Arceſilaus, huic Battus Εὐδαίμων, de quo Plutarchus lib. *de virtut. mul. & vita Coriolani* huic Arceſilaus, huic Battus Claudus, & ſic deinceps. Quatuor enim Batti, totidemque Arceſilai alterna ſucceſſione imperio Cyrenæorum præfuere, vide Herodotum lib. IV. & Scholia Pindari *ad Pyth.* od. IV.

3. Genus Ariſtotelis noſtri referunt Poetæ, ad Argonautas Lacedæmonios cum Lemniadibus congreſſos. Euphemus enim Argonautarum quiſpiam cum Malache (Lamache apud Tzetzen *ad Lycophr.* dicitur) congreſſus Leucophanem genuit, a quo Ariſtoteles ille deſcendit teſte Scholiaſte Pind. *ad Pyth.* od. IV. qui ad od. V. genus ejus ad Lacedæmonios porro refert: ἄνωθεν οἱ Βαττιάδαι καὶ Ἀριστοτέλης. Λάκωνες ἦσαν ὅθεν καὶ Τυνδαρίδαι· ἀπὸ γὰρ Λακώνων εἰς Θήραν ἦλθον, ἀπὸ δὲ τῆς Θήρας εἰς Κυρήνην. Unde noſter Ariſtoteles Battus *Lacedæmonius* fuiſſe dicitur. *Battus Lacedamonius Olymp. XLV. Cyrenas condidit*, ait Solinus c. XL. *Lacedamonius* quoque dicitur Anonymo Olymp. ἀναγρ. Ol. XLI. 1. Θήρα ἡ τῶν Κυρηναίων μητρόπολις, ἄποικος Λακεδαιμονίων inquit Strabo, lib. X. Inde & Cyrenæi dicuntur Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν, Dionyſio perieg. verſ. CCXIII. ubi Euſtathius notat, Cyrenem a Theræis conditam, qui a Lacedæmoniis deſcenderant. vide Herodot. loc. cit. *Lacones, a quibus in colonias ducti, Pontici, Bithynii, Troes, Adiani, Cores, Lycii, Pamphilii, Cyrenæi*, inquit auctor Faſtorum Siculorum, pag. m. XII. Κυρήνη πόλις ἐστὶ Λιβύης, Λακεδαιμονίων ἄποικος, ait Ulpianus ad Demoſth. orat. contra Leptinen. *In Pentapoli Lybia Cyrene poſita eſt, urbs antiqua, ſed deſerta, quam Spartanus condidit. Battus*, inquit Ammianus Marcell. lib. XXII. *Cyrene, quam Terai Spartanorum coloni condiderunt: malim tamen ejus auctorem Battum*, ait Claudius Barthol. Moriſotus hiſtor. orbis maritimi lib. I, c. 43. verum nulla ibi eſt pugna, nulla contradictio, quam Moriſotus metuere poſſit. Atque hic Ariſtoteles Cyrenæorum Rex, Battus fuit dictus, vel quod ἰσχνόφωνος fuerit, ſive hæſitante lingua. (De ἰσχνοφωνία vide Ariſtotelem ſect. XI, probl. 30. 35. 36. 38. 54. 55. 60. Mercurialem lib. VI. *Var. Lect.* cap. 4. Schottum *comparat. Dem. & Ariſt.* fol. 33, ubi de ἰσχνοφωνία Demoſthenis agit) unde & *Blaſus* dicitur Ovidio in Ibin. V. 170, ubi confer Leopardum Emendat.

dat. III, 11, vel Battus dictus fuit, quod Libyes regem vocant Battum. Utrumque habes apud Tzetzen ad Lycophr. fol. CXXVIII, & Schol. Pindari, ad Pyth. od. IV. Heſych. *Βάττος α* & Herodotum, cujus verba adduxi fol. 17. qui tamen poſteriorem ſententiam probat. Hic Battus Cyrenen Libyæ condidit atque incolis frequentavit. de quod vide Pauſan. *Laconicis* Strabonem lib. VII. Plutarchum lib. de Pyth. orac. Meminit hujus quoque rei Ovidius in Ibin,

Conditor ut tarde Blæſus cognomine Myrrha.

Ubi pro *Myrrha* legendum *Cyra* vel *Cyrna*, uti apud Callimachum *κυρνῆς* pro *κυρήνης* legitur hymno II. *in Apoll.* Hinc Cyrenæi dicuntur *Battiadæ* Callimacho *hymno in Apollinem*. Cyrene dicitur urbs *Batti*, Silio lib. X. itemque *colonia Θεραίων* Saluſtio Iugurth. bello. Aliter Servius ad IV. Æn. *Cyrene regina fuit, quæ civitati nomen dedit.* Secundum Stephanum Cyrene dicta eſt a Cyre fonte, qui e monte Cyra, cujus Iuſtinus lib. XIII meminit, forte ſcaturiit.

4. De tempore autem quo Battus noſter Cyrenen condiderit, inter auctores non convenit. Euſebius ſane non uno loco ejus rei meminit: agit enim de Cyrene ab Ariſtotele condita, numero Abrahamæo MCCLIX, Olymp. V, 3. ubi omnino Scaligeri animadverſiones conſulantur: iterum numero MCCCLXXXVI, Olymp. XXXVII, 2. Et Hieronymus *Chronicis Euſebianis* jam ad numerum DCLXXIX de Cyrene condita egerat. Anonymus Olymp. *ἀναγρ.* Ol. XLI, 1. conditam Cyrenen notat. Solinus c. 40. hoc factum eſſe ſtatuit Olymp. eadem. Theophraſtus lib. VI. *Hiſt. de plant.* c. 3. Cyrenen ſuo tempore Simonide Archonte Olymp. CXVII, 2. jam circa trecentos ſummum annos habitatam fuiſſe indicat. Hunc Theophraſti locum adducit Plinius, Hiſt. Nat. XIX, 3. ſed mutata numerandi ratione Cyrenarum oppidum conditum eſſe ait A. U. CXLIII, qui annus urbis reſpondet anno 3 Olymp. XLII. vide, quæ ad locum illum adfert Meurſius, Archont. Athen IV, 15. ubi in Plinio CXXXVII, pro CXLIII legendum recte cenſet. Difficultatem reliquam ſolvet Scaliger notis ad Euſebii loca citata. Cyrenæi, ut pro beneficio beneficium redderent conditori ſuo Ariſtoteli, templum ei exſtruxere, teſte Pindaro Pyth. od. V, Herodoto lib. IV, & Callimacho *hymno II in Apoll.* & Silphium ei obtulerunt, quod Battus ille grata men-

Digitized by Google

te agnoſcens, in numiſmate ſuo expreſſit Cyrenæos adferentes ſilphium, de quo videatur Tzetzes Chil. III. Hiſt. 110. Chil. VI, Hiſt. 48. Chil. XVII, Hiſt. 119. Salmaſius *Exercitationibus Plinianis* fol. CCCLIX. nummum exhibet Cyrenæorum. Scaliger Can. Iſag. fol. CCXCIV, Tzetzen de numiſmate redarguit, in quo Cyrenæi Batto Silphium offerentes excuſi ſint. Verum Tzetzæ ſententia minime rejicienda: ex Ariſtotelis enim de Repub. Cyrenæorum libro eadem refert Scholiaſtes Ariſtophanis in Plutum Act. IV, ſc. 3. Βάττος Κυρήνην ἔκτισεν ἐλθὼν ἀπὸ Θήρας τῆς κατὰ κρήτην νήσου· ὃν τιμήσαντες λίβυες ἐχαρίσαντο αὐτῷ τὸ κάλλιστον τῶν λαχάνων τὸ Σίλφιον. Καὶ ἐν νομίσματι αὐτὸν ἐχάραξαν τῇ μὲν βασιλείαν, τῇ δὲ Σίλφιον παρὰ τῆς πόλεως δεχόμενον, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Κυρηναίων πολιτείᾳ. Confer hic doctiſſimas Iohannis Bodæi a Stapel ad Theophraſti lib. VI, c. 3. de plantis notas: ortum vero hinc eſt proverbium, *Batti Silphium* de iis, qui ſummos honores conſequuntur, ſed vide & alios de hoc Silphio: Heſychium, Syneſium, epiſtola 133. Suidam, Mich. Apoſtolium in Βάττου σίλφιον, & σίλφιον βάττου, Phavorinum Βάττος. Salmaſium, Exercit. Plin. fol. CCCLII, CCCLVIII. Ioh. Rhodium notis ad Scribonium fol. CXXVI, CXXVII.

5. De condita vero Cyrene, quæ etiam πεντάπολις dicta eſt, plura dici poſſent, ſi exſtarent auctores, qui de origine urbium & populorum ſcripſerunt, quos tangit Mauſſacus ad Plutarchi lib. de flum. in Arari. Ejuſmodi fuit Ariſto Chius, cujus Κτίσεις ἐθνῶν καὶ πόλεων citat Schol. Ariſtoph. Νεφέλ. Schol. Apollonii & Phavorinus ψαμμίτυχον, in quibus duobus poſterioribus locis κτίσεις pro θέσεις recte legit Rutgerſius, Var. Lect. lib. IV, cap. 18. Ariſtoteli κτίσεις tribuit Plutarchus lib. *quod non viv. juc. ſec. Epic.* quas tamen a nemine alias ei tribui obſervamus, niſi forte Ariſto Ceus intelligendus. Apollonius Rhodius itidem κτίσεις ſcripſit. Ἀπολλώνιος Καύνῳ, ait Parthenius c. 1. Ἐρωτ. citatur nimirum Καύνου κτίσεις, uti ibidem c. 11 titulus exſtat. Callimachum quoque de urbium origine ſcripſiſſe teſtatur Suidas. Charon Lampſacenus *Herodoto ætate prior*, teſte Plutarcho περὶ Ἡροδ. κακ. Tertulliano de anima c. 46. Origines urbium duobus libris complexus eſt, teſte eodem Suida. Clitophon ἐν ιγ΄ κτίσεων laudatur Plutarcho de fluviis in Arari. Demoſthenis Byzantii κτίσεις citat Stephanus Ὀλιζών. Dercyllus itidem κτίσεις ſcripſit, teſte Plutarcho. Diocles Peparethius

περὶ

περὶ κτίσεως Ῥώμης ſcripſit, teſte Plutarcho, *Rom.* & Feſto *Roma.* Dionyſius Chalcidenſis origines civitatum V libris tradidit. *Primum* ejus operis librum citat Schol. Apoll. IV ἄργον, confer eundem ad 1. ἄργον: verſ. MXXIV, Plutarchus περὶ Ἡροδ. Κακ. Ephorum quoque περὶ κτίσεων, diligenter ſcripſiſſe laudat Polybius apud Strabonem, lib. X. Hellanici de origine gentium & urbium conditoribus libri, citantur Athenæo & Stephano. Heraclidis κτίσεις citat Clem. Alex. *protrep.* Plutarchi περὶ πόλεων κτίσεων catalogo librorum exhibet Lamprias filius. Triſimachum ἐν τρίτῳ κτίσεων citat Plutarchus *parall. min.* modo ſana eſt ſcriptura. Xenophanes *de Colophonis origine & de Colonia in Eleam Italiæ* ſcripſit, teſte Laertio lib. IX. *Xenophane:* quia vero Ariſtoteles poſtea Battus dictus eſt, Calliſte Thera, & Cyrene Pentapolis apud Euſtathium ad Dionyſium verſu CCXIII. hinc illi quoque nobis profuiſſent, qui de mutatione nominum, perſonarum & locorum ſcripſere, ut Archemachus & Leander Nicanor.

6. Conferri hic quoque potuiſſent, qui de Coloniis, inprimis autem qui de Cyrenaicis ſcripſere. Sed ad alia, ubi prius indicavero, Poetas hanc de Ariſtotele Cyrenes conditore hiſtoriam variis figmentis involviſſe, & quæ de Ariſtæo antiquo illo tradita erant, eorum nonnulla ad hunc Ariſtotelem adplicaſſe. Fingunt enim Ariſtotelem noſtrum, quem Ariſtæum vocant Cyrenes, & Apollinis filium eſſe, cui multarum rerum inventionem tribuunt. Exſtarent auctores, qui de inventis ſcripſere, Scamon, Cydippus Mantinenſis, Antiphanes, Ariſtodemus, Ariſtoteles, Philoſtephanus, Strato peripateticus, Heraclides Ponticus, Ephorus, Theophraſtus, Philochorus, & ſic porro; haberem & hic, ex quibus oratio noſtra inluſtraretur. *Ariſtæus Apollinis & Cyrenes F. præparandi Silphii & mellis modum invenit*, inquit Schol. Ariſtoph. ad Equites, Act. II, ſc. 4. Verum Silphium paullo ante Cyrenam conditam eſt inventum, anno nimirum ſeptimo, teſtibus Theophraſto & Plinio. *Mellis* inventionem etiam Ariſtæo tribuit, Athanaſius oratione contra gentes. Plinius XIV, 4. *Olivæ* Cicero lib. 3, de natura Deorum; iſtum autem Ariſtæum Chii pro Deo coluere, quem & Jovem & Apollinem ſunt arbitrati, teſte Athenagora *Apol. pro Chriſt.* Plura non addo: videantur de Ariſtæo & Ariſtotele præter eos, quos fol. XVIII adduxi, Pindarus Pyth. od. IX, ejusque Scholiaſtes, Callimachus *hymno in lavacrum Palladis* verſ. CVIII, Saluſtii

luſtii fragmentum apud Servium, auctor de mirabilibus auſcultationibus, qui vulgo Ariſtoteles creditur, Diodorus Siculus, lib. IV. Biblioth. cap. 83, Columella, præfat. librorum de R. R. Probus ad Georgica Virgilii, Nonnus Dionyſ. lib. V (ubi Ariſtæus venator, apiarius, olearius & opilio fuiſſe dicitur) & XIII, Scholiaſtes Apoll. ad II, ἀέγον & ſic porro.

7. Ad Ariſtotelem XXI moneri debuiſſet, fuiſſe eum Bononienſem & quidem e familia Albertorum, teſte Leandro Alberto Bononienſe ejusdem familiæ deſcript. Italiæ fol. CCCXXIX, vel auctioris editionis anni MDLXXXI. fol. CCCXXXVI, Hieronymo Bardo ætate mundi ſexta, ſub anno MCCCCLXVII. De eodem Beroaldus ad Suetonii Veſpaſianum cap. 18. *Non diu eſt, quod Ariſtoteles civis noſter, Mechanicus longe omnium præſtantiſſimus, turrim ex ſua ſede movit, motamque arte mechanica in alium haud longe diſſitum locum tranſportavit. Non eſt mendacio locus, cum adhuc ſuperſint, qui videre.* Matthias Palmerius Chronicis ad A. C. MCCCCLV idem tradit: *Ariſtoteles Bononienſis Architectura inſignis habetur, qui lapideas turres integras inlæſas ſubjectis fundamento lapidibus ad alium traduxit locum.*

Ubi de decimo quarto Ariſtotele ago, verba ſic legi debent: *Miſſus vero rogatu Caſſandri in Lemnum, ut Lemnios in Seleucum & Ptolemæum Caſſandro confœderatos ab Antipatro deficere cogeret, a Dioſcoride* & ſic porro. Atque hæc παρέργως occaſione Ariſtotelis dicta ſint, quæ rectius in hiſtoria peripatetica legi debebant. Sed in viam.

CAPVT XIII.

1. Cephiſodorus Platonis & Ariſtotelis reprehenſionem ſcripſit. Varii Cephiſodori. 2. Antipater inter plurimas, quas reliquit epiſtolas, unam ſcripſerat de morte Ariſtotelis. 3. Antipatri varii. Voſſius notatur. 4. Eubulides Ariſtotelis & Diogenis Cynici vitia notavit.

1. Ariſto-

I.

ARiſtotelis ætate celebris erat Cephiſodorus Athenienſis, Iſocratis diſcipulus & ipſe rhetor, qui Platonem & Ariſtotelem reprehendit. De Platone extat locus apud Dionyſium Halicarn. *epiſt. ad Pompejum*. Καὶ γὰρ τὰ δόγματα διέβαλον αὐτοῦ τινες, καὶ τοὺς λόγους ἐμέμψαντο. Πρῶτον μὲν ὁ γνησιώτατος αὐτοῦ μαθητὴς Ἀριστοτέλης· ἔπειτα οἱ περὶ Κηφισόδωρόν τε καὶ Θεόπομπον, καὶ Ζωΐλον, καὶ Ἱπποδάμαντα, καὶ Δημήτριον, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, οὐ διὰ φθόνον, ἢ διὰ φιλαπεχθημοσύνην κωμῳδοῦντες, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν ἐξετάζοντες. Τοσούτοις δὴ καὶ τηλικούτοις ἀνδράσι παραδείγμασι χρώμενος, κ. λ. *Dogmata & ſermones ejus* (Platonis) *quidam reprehendunt. Primum quidem maxime genuinus ejus diſcipulus Ariſtoteles: poſtea Cephiſodorus, Theopompus, Zoilus, Hippodamas, Demetrius, & alii multi, non quidem ex invidia aut odio eum traducentes, ſed veritatis inveſtigandæ cauſa inquirentes. Tantos igitur atque hujusmodi viros tanquam exemplum intuens ego* & ſic porro. Scripſit quoque contra Ariſtotelem ſingulari opere, quo præceptoris ſui defenſionem contra Ariſtotelem ſuſcepit, & hujus vitia expoſuit. Dionyſius Halicarnaſſ. *Iſocrate.* μὴ δ᾽ ὅτι δεσμὰς πάνυ πολλὰς δικανικῶν λόγων Ἰσοκρατείων περιφέρεσθαί φησιν, ὑπὸ τῶν βιβλιοπωλῶν Ἀριστοτέλης. Ἐπίσταμαι γὰρ ταῦτα ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων λεγόμενα· καὶ οὔτε Ἀριστοτέλει πείθομαι, ῥυπαίνειν τὸν ἄνδρα βουλομένῳ, ἱκανὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι τῆς ἀληθείας βεβαιωτὴν τὸν Ἀθηναῖον Κηφισόδωρον, ὃς καὶ συνεβίωσεν Ἰσοκράτει, καὶ γνησιώτατος ἀκουστὴς ἐγένετο, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν πάνυ θαυμαστὴν ἐν ταῖς πρὸς Ἀριστοτέλη ἀντιγραφαῖς ἐποιήσατο. *Neque ignoro, quod faſciculos multos judicialium orationum Iſocratis a bibliopolis circumferri dicit Ariſtoteles. Etſi enim hæc ab illis viris dici ſcio: tamen neque Ariſtoteli credo, qui huic viro ſordium maculam adſpergere vult, ſed idoneum veritatis adprobatorem ratus Athenienſem Cephiſodorum, qui & familiariter cum Iſocrate vixit, & auditor ejus maxime germanus fuit, & præceptoris adverſus Ariſtotelis criminationes defenſionem illam prorſus mirabilem edidit.* Athenæus lib. VIII, c. 13. ubi de Epicuri convitiis in Ariſtotelem egiſſet, addit: οἶδα δὲ ὅτι ταῦτα μόνος Ἐπίκουρος εἴρηκεν κατ᾽ αὐτοῦ, οὔτε δὲ Εὐβουλίδης, ἀλλὰ οὔτε Κηφισόδωρος τοιοῦτόν τι ἐτόλμησεν εἰπεῖν κατὰ τοῦ Σταγειρίτου, καὶ τοι καὶ συγγράμματα ἐκδόντες κατὰ τοῦ ἀνδρός. *Ea ſolum Epicurum de*

Ariſto-

Ariſtotele memoria commendaſſe novi, nec Eubuliden aut Cephiſodorum ejusmodi quidpiam auſum fuiſſe de Stagirita publicare, quamvis adverſus illum libros ediderint. Librorum numerum indicat Athenæus, II, 19. Κηφισόδωρος (non Κηφισόδοτος ut vulgo legitur) ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς ἐν τοῖς κατὰ Ἀριστοτέλους, τέσσαρα δ' ἐστὶ ταῦτα βιβλία, ἐπιτιμᾷ τῷ φιλοσόφῳ, ὡς οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τὸ παροιμίας ἀθροῖσαι. *Cephiſodorus Iſocratis diſcipulus, libris contra Ariſtotelem, quorum quatuor ſunt, reprehendit Philoſophum, quod conligendo parœmias opera pretium non fecerit.* Verum Cephiſodori judicium improbat Athenæus. Tertium ejus operis citat idem lib. III, c. 34, & inde probat apud optimos quosque ſcriptores etiam unum vel alterum minus commode dictum obſervari. Hos libros reſpexit Ariſtocles lib. VII. de philoſophia apud Euſebium lib. XV, de præp. Evang. cap. πῶς γάρ. Ἠλίθια διαβέβληκεν αὐτὸν καὶ Κηφισόδωρος ὁ Ἰσοκράτους μαθητής, τρυφερὸν καὶ τένθην καὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγων αὐτὸν εἶναι. *Temere quoque eum inſectatur Cephiſodorus, Iſocratis diſcipulus, tanquam luxui deditum & liguritorem: & alia hujusmodi ei tribuit.* Quod ſi hi Cephiſodori libri ſuperſtites forent, vitiorum Ariſtotelis hiſtoria augeri poſſet. Agit de hoc Cephiſodoro Dionyſius Halic. *Iſæo*, ubi cum aliis Iſocratis diſcipulis & imitatoribus Theodecte, Theopompo, Naucrate, Ephoro & Philiſto eum recenſet. Iterum ejus meminit epiſtola ad Ammæum. Diſtinguendi ab hoc ſunt Cephiſodorus ille equitum magiſter, qui cum Gryllo Xenophontis F. in pugna ad Mantineam Olymp. CIV, 2. cecidit, teſte Laertio lib. II *Xenoph.* Suida Κηφισ. Cephiſodorus item ἄρχων Olymp. CIII, 3. & alter ἄρχων Olymp. CXIV, 2. de quibus Meurſius *Archontibus.* Quartus Cephiſodorus Comicus, cujus Athenæus XI, 1. & alibi meminit: idem forte & Tragicus ille apud Suidam Κηφ. Quintus Thebanus ſcriptor, e quo Polydori Medici cum Antipatro cœnati mentionem facit Caryſtius Pergamenus apud Athenæum XII, 12. Forte hic eſt ille Cephiſodorus, qui belli Phocici, ſive ſacri ſcripſit hiſtoriam, de quo Euſtrathius in Ethica Ariſtot. III, 8.

2. Circa eadem hæc tempora & paullo poſt florebat Antipater, Iolai F. ἐκ Ποτιδαίας, non Παλιγέρας, ut male Suidas Ἀντίπατρος habet Potidæates, Macedo, Ariſtotelis diſcipulus, *qui duos epiſtolarum libros reliquit.* Cicero lib. II. de Offic. *Extant epiſtolæ & Philippi ad Alexandrum, & Antipatri ad Caſſandrum, & Antigoni ad Philippum trium pruden-*

dentiſſimorum. Ad hunc Antipatrum epiſtolas novem ſcripſiſſe Ariſtotelem, memorat Laertius, lib. V. *Ariſtot.* Earundem meminit Demetrius libro de Elecutione, Ariſtocles lib. VII de philoſophia apud Euſebium, lib. XV de præp. Evang. c. 1. Photius Patriarcha Conſtantinopolitanus epiſtola CCVII, quæ eſt ad Amphilochium Metropolitam Cyzicenum. Ex Andronici philoſophi libro exemplar utriusque Alexandri & Ariſtotelis litterarum, profert Gellius Noct. Attic. XX, 5. confer Plutarchum *Alexandro*, Artemon Ariſtotelis epiſtolas conlegit teſte Demetrio lib. de elocutione. Eas ad Olympianum ſe miſiſſe dicit Gregorius Nazianzenus epiſt. CLXV. Alexandri M. epiſtolas ad Antipatrum aliquoties memorat Plutarchus *Alexandro.* Laertius VI *Diog.* Nimirum epiſtolarum uſus inter inluſtres & eruditos tum temporis frequens erat. Philippi ad Ariſtotelem litteras exhibet Gellius, IX, 3. Alexandri Magni epiſtolarum meminit Athenagoras Apol. pro Chriſtianis. Plutarchus *Alexandro* Pollux Onom. VI, 12. Laertius lib. VI. *Diog.* Auguſtinus de Civ. Dei, VIII, 27. XII, 10. Exſtat epiſtola Alexandri Magni ad Ariſtotelem de mirabilibus Indiæ, & altera ad Dindymum Regem Brachmannorum Manuſcripta, Oxoniæ in bibl. colleg. corporis Chriſti. Ibidem quoque in bibl. collegii æneonaſenſis poſterior illarum, nimirum ad Dindymum de rebus ad philoſophiam pertinentibus adſervatur. Sed fidem iſtis epiſtolis habeas cave. Crateri Alexandri Magni comitis epiſtolam laudat Strabo lib. XV. Hippolöchi & Lyncei, Athenæus lib. IV, c. 1. & ſic porro. Verum inter Antipatri illas epiſtolas una fuit, qua mortem Ariſtotelis ipſe expoſuerat. Plutarchus vita Coriolani: Αντίπατρος μὲν οὖν ἐν ἐπιστολῇ τινι γράφων περὶ τῆς Αριστοτέλους τοῦ φιλοσόφου τελευτῆς, πρὸς τοῖς ἄλλοις φησὶν ὁ ἀνὴρ καὶ τὸ πείθειν εἶχε. *Antipater igitur epiſtola quadam de Ariſtotelis morte, inter cætera, inquit, perſvadendi vi præditus fuit.* Indidem ſunt, quæ tradit Plutarchus *Catone Majore:* Μέγα γὰρ καὶ Αριστοτέλει τῷ φιλοσόφῳ τοῦτο προσεμαρτύρησεν Αντίπατρος, γράφων περὶ αὐτοῦ μετὰ τὴν τελευτὴν, ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ ἀνὴρ καὶ τὸ πιθανὸν εἶχεν. *Inſignem hanc Ariſtoteli quoque philoſopho tribuit Antipater laudem, ſcribens de eo jam defuncto, inter cætera eum vi perſvadendi præditum fuiſſe.*

3. Sed plures fuere Antipatri. Antipater Tarſenſis Stoicus, circa Olymp. CLVI floruit, qui Carneadem Academicum Olymp. CLXII, 4. mortuum, qui, cum coram congredi non audebat, ſcriptis oppugnabat &

laceſſebat, unde καλαμοβοὰς, h. e. *clamoſus ſtylo*, dictus eſt, teſte Plutarcho lib. de garrulitate. adde Ciceronem lib. I. Academicorum ad Varronem apud Nonium *digladiari* & lib. IV Acad. Quæſt. Præceptorem habuit Diogenem Babylonium Stoicum juxta Ciceronem lib. III de officiis. Magiſter fuit Panætii illius Stoici celeberrimi, teſte Cicerone lib. I. de divinat. & C. Bloſſii Cumani philoſophi Tiberio Graccho æqualis, apud Ciceronem *Lælio* & Plutarchum *Graccho*. Rejecit λόγυς μονολημμάτυς, teſte Sexto Empirico lib. II Pyrrh. hypoth. idemque reſpicit Varro apud Nonium *Rutrum*, ubi δι ἑνὸς λήμματος λόγοι dicuntur. Circa eadem hæc tempora & paullo poſt florebat Antipater Sidonius poeta, cujus epigramma in Zenonem Cittiea citat Laertius, lib. VII *Zen.* quem Voſſius libro de natura logicæ cap. 8. §. 18, cum priore eundem habuiſſe videtur, dum hunc Diogenis Babylonii diſcipulum fuiſſe adſerit, quod de priore alii adfirmant. Neque tempora prorſus repugnant illi ſententiæ: & hic quod Zenonem laudet, Stoicus videri poſſet. Sed diſtinctos eos habere malim cum Voſſio eodem lib. III de Hiſt. Græc. quamquam & ibidem ſibi contradicit, & quos diſtinguit, ſimul confundit.* Omnino alius eſt, qui ſeculo circiter poſt vixit, Antipater Tyrius, itidem Stoicus, quem Athenis *nuper* mortuum fuiſſe ſcribit Cicero lib. II de officiis. At ſcripſit Cicero libros illos de officiis, cum filius ejus Athenis operam litteris daret: poſt reditum e curſu Archaico, teſte epiſtola XIII ad Atticum lib. XV hoc eſt eſt, A. U. DCCIX Olymp. CLXXXIV. Vixiſſe igitur hunc exiſtimamus Olymp. CLXXX: De L. Cælio Antipatro vide Voſſium lib. I de Hiſt. Lat. c. 8. Laudat Antipatrum ὀνειροκριτικῶν auctorem Artemidorus Daldianus: Antipatrum medicum methodicum Galenus lib. I Met. Med. c. 7. Auctor libri, qui *Medicus* inſcribitur. Antipatrum Theſſalonicenſem Poetam ſub Auguſto Anthologia & Stobæus. Antipatrum Grammaticum forte, qui Laſo Cyclici chori inventionem tribuit, Scholiaſtes Ariſtophanis ὄρνισι f. 606.

4. Eubu-

* *Potuiſſet etiam Antipater Tarſenſis, philoſophus, hiſtoriæ philoſophicæ conducere libro, quem Plutarcho teſte de Rep. Stoicorum p. 1034. A.* περὶ τῆς Κλεάνθυς καὶ Χρυσίππυ διαφορᾶς, de Cleanthis & Chryſippi diſcordia inſcripſit.

4. Eubulides, Mileſius, diſcipulus Euclidis, præceptor Alexini, Dialecticus Plutarcho L. de X Rhet. in Demoſt. & Athenæo X, 10. idque ob eam rationem, quod plurimos Dialecticos interrogandi modos tradiderit, *ψευδόμενον, διαλανθάνοντα, ἐλέκτραν, ἐγκεκαλυμμένον, σωρείτην, κερατίνην, φαλακρόν.* Verum a conviciandi libidine *ὑβριστικὸς*, Comico illi dicitur apud Laertium L. II. *Euclide* Ariſtotelem plurimis oneravit convitiis. Εὐβουλίδης καὶ πρὸς Ἀριστοτέλην διεφέρετο, καὶ πολλὰ αὐτὸν διαβέβληκε, ait Laertius loco citato. Athenæus VIII, 13. ubi Epicuri iſta in Ariſtotelem convitia tradidit, miratur in hoc mentiendi temeritatem, quod talia de Ariſtotele ſcribere auſus fuerit, cum Eubulides & Cephiſodorus diligentiſſimi vitiorum Ariſtotelis indagatores atque ſcriptores iſta ignorent. Ariſtocles lib. VII de Philoſ. apud Euſebium lib. XV de præpar. Evang. de Ariſtotele nonnullas Eubulidis criminationes adfert: Εὐβουλίδης προδήλως ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ βιβλίῳ ψεύδεται· *πρῶτον μὲν ποιήματα ψυχρὰ προσφερόμενος, ὡς γεγραφότων ἄλλων περὶ τοῦ γάμου, καὶ τῆς πρὸς Ἑρμείαν οἰκειότητος αὐτῷ γεγονυίας. Ἔπειτα Φιλίππῳ φάσκων αὐτὸν προσκόψαι καὶ τελευτῶντι Πλάτωνι μὴ παραγενέσθαι, τά τε βιβλία αὐτοῦ διαφθεῖραι.* Sed de ſingulis hiſce quid habendum ſit, alibi docemus. De Diogene quoque Cynico librum ſcripſit, ejusque ut videtur, vitia notavit. Laertius lib. VI Diog. *Εὐβουλίδης ἐν τῷ περὶ Διογένους, αὐτὸν Διογένη φησὶ τοῦτο πρᾶξαι καὶ συναλᾶσθαι τῷ πατρί.* De Socrate item egit, ut ex Laertii lib, II. *Socr.* conſtat.

CAPUT XIV.

1. Alexander Magnus etiam κτίϛης cognominatur: & Ptolemæus Lagi Soter. 2. Theophraſtus varie noſtram hiſtoriam auxit, ut & 3. 4. Ariſtoxenus, qui de viris inluſtribus Pythagora, Archyta, Hippone, Xenophilo ſcripſit. 5. Nomina Pythagoreorum & Pythagorearum recenſentur. 6. 7. De pluribus egit Ariſtoxenus: de Teleſte, Socrate, Platone, Heraclide, Lycurgo, Xenocrate. 8. 9. de Praxidamantiis Ariſtoxeni, ſententia Reineſii examinatur. Praxidamas Muſicus fuit, uti & Ariſtoxenus, cujus varii Muſici libri, alii Ariſtoxeno noſtro homonymi.

I.

OLympiade CXIII, 4. mortuus eſt Alexander Magnus, qui etiam ὁ κτίϛης *conditor* cognominatur Africano & Euſebio, auctori item Excerptorum Barbaro-Latinorum in theſauro temporum inluſtris Scaligeri, fol. LVIII, ubi *Alexander Macedo & conditor:* & fol. LXIII, ubi *Alexander conditor* dicitur. Sed neque ſolus eo cognomine adpellatur, quod Mithridati cuidam etiam tribui, docet Lucianus *Macrobiis:* Μιθριδάτης ὁ Πόντȣ βασιλεὺς, ὁ προσαγορευθεὶς κτίϛης, *Mithridates Ponti Rex cognomine Ctiſtes.* Et Thracum quædam gens dicebatur Ctiſtæ, auctore Strabone lib. VII. Succeſſit Alexandro in Ægypto Ptolemæus Lagi filius, cognomine *Soter* dictus, uti eum adpellat Laertius lib. II *Diod. & Stilp.* lib. V. *Dem.* Joſephus lib. XII *Antiqu. Jud.* cap. 1. Athenæus IV, 21. Heſychius catalogo doctorum in Στίλπων. Inſcriptio illa apud Gruterum folio CMXVIII. Africanus in *Theſauro Scaligeri* folio CCCLXXVI. Gotfridus Viterbienſis *Chron.* parte XI, fol. CCXXXIV. Dicitur tamen etiam Laertio Ptolemæus Lagi lib. II *Ariſtippo* aliisque itemque Ptolemæus primus, Suidæ Ζηνόδοτος.

2. Sub

2. Sub hoc Ptolemæo floruit Theophraſtus Peripateticus, Ariſtotelis Olymp. CXIV, 3. defuncti in ſchola Athenienſi ſucceſſor, patria Ereſius (non Ιρέσιος, uti legitur in illa inſcriptione apud Gruterum folio CCCXXVI, & Goltzium) qui multa ſcripſit, quæ huc ſpectant, teſte elencho librorum ejus apud Laertium lib. V, quem peculiari libello inluſtravit Meurſius, ita tamen, ut poſteris & hic ſpicilegium reliquerit, quod aliquando daturi eſſemus, ſi per negotia liceret. Laudat ibi Laertius περὶ βίων, α′, β′, γ′, *tres libros de Vitis*, e quibus ea hauſit,* quæ vita Lycurgi, Solonis, Periclis, Alcibiadis, Ariſtidis, Lyſandri, Niciæ, Ageſilai & Demoſthenis e Theophraſto citat Plutarchus. Scripſit itidem περὶ σοφῶν ά, *de ſapientibus unum*, περὶ Δημοκρίτου ά, *de Democrito unum*: ſed de philoſophia potius, & decretis Democriti, quam de ejus vita hoc opere actum fuiſſe arbitror, uti ** περὶ τῶν Αναξαγόρου ά. περὶ τῶν Αναξιμένους ά, περὶ τῶν Αρχελάου ά, *de dogmatibus ſeu decretis Anaximenis*,*** *Anaxagoræ & Archelai ſingulis libris* egit. Simplicius ad Phyſ. comment. I. Theophraſtum ἐν τῷ περὶ Αναξαγόρου δευτέρῳ *libro ſecundo de Anaxagora* citat, unde Laertii catalogus de mendo ſuſpectus videtur. Sed conjungit Laertius πρὸς Αναξαγόραν ά, περὶ τῶν Αναξαγόρου ά. unde non male Meurſius conjicit, poſteriorem hic a Simplicio librum intelligi. Non prætermitti hic debet ejus περὶ Μουσικῶν, *de Muſicis*, liber ſingularis.

3. Theophraſto commode jungitur Ariſtoxenus æmulus, de quo Suidas Αριστόξενος· Ακουστὴς τοῦτε πατρὸς καὶ Λάμπρου τοῦ Ερυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου, τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τέλος Αριστοτέλους· εἰς ὃν ἀποθανόντα ὕβρισε, διότι κατέλιπε τῆς σχολῆς διάδοχον Θεόφραστον, αὐτοῦ δόξαν μεγάλην ἐν τοῖς ἀκροαταῖς τοῦ Αριστοτέλους ἔχοντος. *Auditor*

 fuit

* *ut quidem Noſter cum Meurſio conjicit in ſchediaſmate ſuo, quod* Theophraſtum *inſcripſit.*

** περὶ τῆς Δημοκρίτου Ἀστρολογίας ά, *de ejuſdem Aſtrologia libro ſingulari*

*** *Quod de Lampſaceno Ionſius expoſuit in indice litt. A. Ego Mileſium potius intelligo, omnes etiam ex Ionica ſecta hoc ordine ſucceſſerunt:* Anaximenes *Mileſius*, Anaxagoras, Archelaus, *quorum videlicet dogmata Theophraſtus hoc libro explicare voluit. Confer Laert. in proem. §. 14.*

fuit patris, & Lampri Erythrai, poſtea Xenophili Pythagorei, & poſtremo Ariſtotelis, cui defuncto, turpiter maledixit, quod Theophraſtum ſchola ſucceſſorem conſtituerit, cum ipſe inter Ariſtotelis diſcipulos emineret. Plurima ſcripſit, teſte eodem Suida, l. c. συνετάξατο δὲ μȣσικά τε καὶ φιλόσοφα, καὶ ἱςορίας, καὶ παντὸς εἴδȣς, καὶ παιδείας, καὶ ἀριθμȣ̃ αὐτȣ̃ τὰ βιβλία εἰς υνγ. *Compoſuit, Muſica, Philoſophica, Hiſtorias & omnigena eruditionis libros, numero MMMMLIII.* Inprimis vero hic locum ſibi vendicat, quod βίȣς ἀνδρῶν ἔγραψεν, ut ait Plutarchus, lib. quod non poſſit ſuav. vi ſec. Ep. ſive, *de Vitis Doctorum* opuſculum aliquod reliquit. Laudat id præ cæteris Hieronymus, præfat. L. de ſcript. Eccleſ. cujus verba liceat adponere: *Hortaris, Dexter, ut Tranquillum ſequens, Eccleſiaſticos Scriptores in ordinem digeram, & quod ille in enumerandis gentilium litterarum viris fecit inluſtribus, id ego in noſtris faciam, id eſt, ut a paſſione Chriſti usque ad decimum quartum Theodoſii Imperatoris annum, omnes qui de ſcripturis ſanctis memoriæ aliquid prodiderunt, tibi breviter exponam. Fecerunt quidem hoc idem apud Græcos Hermippus Peripateticus, Antigonus Caryſtius, Satyrus doctus vir, & longe omnium doctiſſimus Ariſtoxenus Muſicus: apud Latinos autem Varro, Santra, Nepos, Hyginus & ad cujus nos exemplum vis provocare, Tranquillus.* In hoc τῶν Βίων opere, omnino fuit vita Pythagoræ, quam ab Ariſtoxeno ſcriptam eſſe, multis teſtimoniis probari poſſet, quæ maximam partem adfert Meurſius, notis ad Ariſtoxenum. Egit ibi de patria Pythagoræ, ut conſtat ex Laertio, lib. VIII Pyth, Clemente Alex. lib. I Strom. Theodoreto Serm. I. θεραπ. cujus hæc ſunt verba: τὸν δὲ Πυθαγόραν Ἀριςόξενος, καὶ Ἀρίςαρχος, καὶ Θεόπομπος, Τυῤῥηνὸν εἶναί φασιν, ὁ δὲ Νεάνθης Τύριον ὀνομάζει. *Pythagoram Ariſtoxenus, & Ariſtarchus, & Theopompus Tyrrhenum eſſe dicunt, Neanthes vero Tyrium eum adpellat.*

4. Hunc locum reſpexit Euſebius lib. X præp. Evang. ubi de patria Pythagoræ diverſa agit. Egit ibi de præceptoribus Pythagoræ, teſte Laertio, lib. VIII *Pyth.* φησὶ δὲ καὶ Ἀριςόξενος, τὰ πλεῖςα τῶν ἠθικῶν δογμάτων λαβεῖν τὸν Πυθαγόραν παρὰ Θεμιςοκλείας τῆς ἀδελφῆς. *Refert Ariſtoxenus, plurima Ethicorum dogmatum Pythagoram a ſorore ſua Themiſtoclea accepiſſe.* Egit de vita Pythagoræ, quod videlicet ȣ̓κ ἀπείχετο ἐμψύχων, *non abſtinuit ab animatis*, ut de Pythagora ex Ariſtoxeno loquitur Athenæus, lib. X, c. 4. pulcher hanc in rem locus eſt Gellii IV, 11. *Ariſtoxenus Muſicus, vir litterarum veterum diligentiſſimus,*

Ariſto-

Ariſtotelis Philoſophi auditor, in libro, quem de Pythagora reliquit, nullo ſæpius legumento Pythagoram dicit uſum, quam fabis, quoniam is cibus & ſubduceret ſenſim alvum, & levigaret. Verba iſta Ariſtoxeni ſubſcripſi. Πυθαγόρας δὲ τῶν ὀσπρίων μάλιστα τὸν κύαμον ἐδοκίμασε, λίαν κινητικόν τε γὰρ εἶναι, καὶ διαφορητικόν. Διὸ καὶ μάλιστα κέχρηται αὐτῷ. *Porculis quoque minuſculis & hædis tenerioribus victitaſſe, idem Ariſtoxenus refert.* Hactenus Gellius. Laertius idem ex Ariſtoxeno adfert lib. VIII. *Pythag.* addit tamen, ab eſu bovis aratoris & arietis dehortatum eſſe ſuos Pythagoram. Quamquam cæteri omnes, præter Ariſtoxenum, animatis Pythagoram & Pythagoreos abſtinuiſſe unanimi conſenſu probant. Panem cum melle Pythagoricorum cibum eſſe, ex Ariſtoxeno refert Athenæus, II, 7. Res quoque a Pythagora geſtas & facta memorabilia recenſuit Ariſtoxenus. Sic Laertius lib. I *Pheres.* auctor eſt Ariſtoxenum, ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν γνωρίμων αὐτοῦ, tradere Pherecydem a Pythagora in Delo eſſe ſepultum. adde Malchum ſive Porphyrium, vita Pythagoræ, cap. 33. ubi in illis verbis Ἀριστόξενος ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικοῦ βίου pro Πυθαγορικοῦ lege Πυθαγόρου. Neque de Pythagora modo, ſed de Pythagoreis quoque egit. Horſum faciunt illa Laertii modo citata verba: Ἀριστόξενος ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν γνωρίμων αὐτοῦ. Apud eundem lib. VIII *Pyth.* Ariſtoxenus ſcribit, ſe poſtremos Pythagoreorum hos vidiſſe: Xenophilum Chalcidenſem, Thracem, (non *ex Thuria* ut Ambroſius habet) Phantonem Phliaſium, Echecratem, Dioclem & Polymnaſtum, itidem Phliaſios. *Archytæ* Pythagorici vitam ab Ariſtoxeno deſcriptam laudat Athenæus XII, 12. & Laertius lib. VIII *Arch.* ubi de eo refert, quod fuerit & Heſtiæi filius, & in præliis nunquam victus. *Hipponis* itidem Pythagorei vitam ab eo expoſitam eſſe colligimus ex Cenſorini de die natali c. 5, *Xenophili* vitam laudat Lucianus *Longævis* & Valerius Maximus lib. VIII, c. 13. ext. 3. ubi natu grandem eum fuiſſe ex Ariſtoxeno probant.

5. Pythagoricas quoque ſententias libris minimum quatuor eſt complexus, ut indicat Stobæus ſerm. LXXVII de *lib. par honor.* Nobis rudera hiſtoriæ Pythagoreæ ab Ariſtoxeno noſtro plene deſcriptæ, iterum aliquando colligentibus, hæc occurrebant in antiquis Pythagoreorum & Pythagorearum nomina: Acrion, Æſchylus poeta, Alcmæon Crotoniata. Alexicrates, Amyclas, Anaxilaus Lariſſæus, Androcydes, Apollonius Tyaneus, Archeſtratus, Archippus, Archytas Tarentinus,

Arignote,

Arignote, Arignotus, Ariſtoxenus Tarentinus, Athamas, Bolus Mendeſius, Cercops, Chryſanthius, Clinias, Crito, Cronius, Damo, Damon, Demaratus, Diochætes, Diodorus Aſpendius, Diophantus, Diothogenes, Dius, Echecrates, Ecphantus, Empedocles Agrigentinus, Epicharmus Cous, Euphranor, Eryphamus, Eurytus, Euxitheus, Euxenus Heracleota, Hierocles, Hipparchus, Hippaſus Metapontinus, Hippo Samius, Hippodamus, Hippomedon Ægeus, Jamblichus Chalcidenſis Syrus, Ibycus, Lycon, Lyſis, Lyſiades (forte Lyſis,) Mamercus, Meliſſa, Metopus Metapontinus, Milo Crotoniata, Moderatus, Mya, Nearchus, Nigidius Figulus, Numenius, Obſis, Ocellus Lucanus, Oecetes, Onatus, Oreſtades, Parmeniſcus, Peryctione, Philo, Philolaus Crotoniates, Pindarus, Plato, Polus, Ptolemæus Philadelphus philoſophus, Pythias, Secundus, Sextus, Syllus, Theages, Theano, Theodotus, Thymaridas Tarentinus, Timæus Locrus, Vatinius, Xenophilus Chalcidenſis,* Zaratas, plura nomina ſuggeret Jamblichus.**

6. Scripſit tamen & aliorum doctorum vitam *Teleſtæ* (non Corinthiorum illius Regis, apud Euſebium, Chron. num. MCCCCXV. ſed) Selinuntii Dithyrambici, Athenæo XIV, 2. 5. Plutarcho *Alex. M.* Diodoro Siculo, XIV, 47. ad Olymp. XCV, 3. Plinio XXXV, 10. memorati vitam ab eodem eſſe memoriæ traditam, conſtat ex Apollonii hiſtor. mirab. 40. *Socratis* quoque vitam litteris mandavit, unde Archelai phyſici παιδικὰ fuiſſe & pecuniæ comparandæ ſtuduiſſe Socratem, probat Laertius lib. II *Socr.* Neque aliunde eſt, quod de duabus Socratis uxoribus ex Ariſtoxeno tradit Athenæus, XIII, 1. & Plutarchus *Ariſtide*, ubi præter alios Ariſtotelem quoque περὶ εὐγενείας libro, illarum meminiſſe, uterque ſcribit: hic tamen addit: εἰ δὴ τὸ περὶ εὐγενείας βιβλίον ἐν τοῖς γνησίοις Ἀριστοτέλους θετέον, *ſi Librum de Nobilitate inter genuinos Ariſtotelis libros referre licet:* eandem quoque Socratis vitam memorat Cyrillus, lib. VI adverſus Julianum ex Porphyrio: quanquam in verbis illis: λέγει δὲ ὁ Ἀριστόξενος ἀφηγούμενος, τὸν βίον τοῦ Σωκράτους ἀκηκοέναι Πινθάρου τὰ περὶ αὐτοῦ, pro Πινθάρου legendum eſt Σπινθάρου, & ſimul inde corrigenda Auberti verſio Latina, ſic enim Laertio

* *Xuthus.*

** *quorum adducit CCXIIX. cap. XXXVI. Confer & incomparabilem I. A. Fabricium in Bibliotheca Græca, L. II, c. 13.*

Laertio lib. II. *Socr.* & Sexto Empir. contra Mathem. c. 22. dicitur Ἀριςόξενος ὁ Σπινθάρε. Suidas Spintharum Ariſtoxeni patrem & præceptorem facit in Ἀριςοξ. Atque eum credo eſſe Spintharum Tarentinum illum, cujus Plutarchus libro *de Genio Socratis* meminit, quod de Epaminonda ſic judicaverit, *neminem ſe ſuæ ætatis noſſe, qui plura noſſet & pauciora loqueretur.* Spintharus Corinthius Delphici templi Architectus memoratur apud Pauſaniam *Phoc.* Spintharus quidam Eubuli filius apud Demoſthenem orat. contra Cononem & Dionyſium περὶ Δημοσθένους δεινότητος, Plutarchum lib. de X Rhet. *Iſæo.* Eubulus Spinthari F. apud Photium Ecl. CCLXIV. *qui Athenis in via ad Academiam ſepultus eſt*, teſte Pauſania Atticis. Spinthari an Dionyſii Methameni Parthenopæus fuerit, dubitatum fuiſſe indicat Diogenes Laertius lib. V. *Heracl.* & lib. VII *Zen.* ſed hæc obiter, ne Spinthari nomen fictum habeatur. Socratis vitam ab Ariſtoxeno ſcriptam præterea citat Theodoretus Θεραπ. ſ. XII, & Syneſius *Encomio Calvit.* quæ duo ſaltem loca Meurſius adfert, ut probet Socratis vitam ab Ariſtoxeno eſſe ſcriptam.

7. De *Platone* quoque egit. Ariſtoxenus ἐν Πλάτωνος βίῳ Ariſtotelem quemdam παιδοτρίβην memoravit, teſte Laertio lib. V. *Ariſtot.* Platonem ter militaſſe inde probat Laertius lib. III. *Plat.* Inde exteros quosdam Platoni peregrinanti peripatum contrarium erexiſſe citat, idque nonnullos perperam Ariſtoteli tribuere, ſtatuit Ariſtocles lib. VII. de philoſophia apud Euſebium de præp. Evang. XV, 2. Forte etiam de *Heraclide Pontico* ibi egit: quandoquidem tragœdias illum ſcripſiſſe, Theſpidisque nomine inſcripſiſſe, Ariſtoxeni teſtimonio probat Laertius lib. V. Heracl. De *Lycurgo* ex Ariſtoxeno Plutarchus *Lycurgo* citat, eum in Creta eſſe mortuum, ejusque ſepulchrum ibidem oſtendi. Hoc autem libro id ab Ariſtoxeno eſſe traditum, an in ὑπομνήμασιν ἱςορικοῖς, uti conjicit Meurſius, incertum eſt. *Xenocratem* quendam muſicum memorat Ariſtoxenus apud Laertium lib. IV. Xen. Hiſtoriam quoque Pythagoricam illuſtrare voluit Pythagoricis apophthegmatis a ſe conlectis, quæ citat Stobæus ſerm. X, XLI, LXXVII, XCIX.

8. *Praxidamantia* Ariſtoxeni laudat Harpocration in Μουσαῖος. Περὶ δὲ Μουσαίου Ἀριςόξενος ἐν τοῖς Πραξιδαμαντίοις φησὶν, ὅτι οἱ μὲν ἐκ Θράκης εἰρήκασι τὸν ἄνδρα εἶναι, οἱ δὲ αὐτόχθονα ἐξ Ἐλευσῖνος. Hinc Cl. Reineſius in Variis I, 11. Praxidamanta Pythagoreum elicit, cujus vitam ab Ariſtoxeno deſcriptam citet Harpocration. Verum quod pace do-

ctiſſimi hujus viri dixerim, Praxidamanta Pythagoreum ignorat antiquitas: notus autem eſt Praxidamas Muſicus e Suida Χιάζειν. Πραξιδάμας Δημόκριτον τὸν Χῖον, καὶ Θεοξενίδην τὸν Σίφνιον, πρώτους ἐπὶ χρώματος τάξαι τὴν ἰδίαν ποίησιν, ὡς Ισοκράτης ἐν τοῖς πρὸς εἰδοθέαν. ὡς παρ' Ἀριστοφάνει τεταγμένον. Ὑποτείνει δὲ τις αὐτὸν βωμολογεῦσαι, αὐτὸς δείξας ἐν ἁρμονίαις χιάζων, ἢ σιφνιάζων. Confer Pollucem, lib. IV, c. 9. §. 4. ubi tamen Φιλοξένου perperam legitur pro Θεοξενίδου. Unde conligimus Praxidamanta librum de poetis, & de arte poetica, vel de muſicis ſcripſiſſe. Democritus enim Chius muſicus fuit tempore Democriti Abderitæ Phyſici. Laertius lib. IX. *Democrit.* γεγόνασι δὲ Δημόκριτοι ἕξ· πρῶτος, αὐτὸς οὗτος δεύτερος, Χῖος, μουσικὸς, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. *Sex autem fuere Democriti: Primus, hic ipſe: ſecundus, Chius, muſicus, eodem tempore.* Ejusdem Democriti Chii meminit Ariſtoteles lib. III. Rhetor. c. 9. ubi ſcomma ejus in Melanippiden poetam profert. De Theoxenide Siphnio nihil dum præter citata loca obſervavi. Theoxenum Pindari ἐρώμενον ſive amaſium novimus ex Athenæo XIII, 8. Heſychio *Pind.* Suida *Pind.* Valerio Maximo, Quintil. Nolim tamen hunc in Theoxenida mutare. Itemque Theoxenum hiſtoricum qui narravit Anacharſin Scytham e Barbaris ſolum eſſe initiatum, memorat Lucianus Scytha: niſi forte hic cum priore idem eſt, cum docti doctos frequenter habuerint amaſios. Theoxenias ille quem Reineſius Var. Lect. II, 6. Plinianis codicibus reſtituiſſe vult videri, minus huc pertinet. De muſico illo Democrito Chio & Theoxenide Siphnio poeta, egit noſter Praxidamas. Neque facile hujus Praxidamantis nomen alibi quis obſervabit.

9. Praxidamanta quendam Æginetam, qui cæſtibus Olymp. LIX. vicit, ejusque e cupreſſo columnam laudat Pauſanias *Eliac. poſter.* a quo noſter Praxidamas omnino diverſus eſt, quippe qui vixit inter utriusque Democriti & Ariſtoxeni tempora, hoc eſt, tempore Platonis Olymp. C. Scripſit de muſicis vel poetis, teſte Iſocrate quodam apud Suidam. Audivimus quoque ex Plutarcho Platonicorum plurimos & Peripateticorum optimos de muſicis ſcripſiſſe, quod de Theophraſto, Demetrio, Heraclide, Peripateticis vel ſolus probat Laertius lib. V. Ariſtoxenus, qui itidem Peripateticus fuit, teſte Stephano Τάρας & Suida Ἀριστόξ. Ariſtotelis & Theophraſti quibuscum vivebat exemplo, varia de muſicis opuſcula reliquit. Hinc propter peritiam muſicam κατ' ἐξοχὴν *Muſicus* dicitur, apud

Lu-

Lucianum *de Paraſito* (ubi Nelei paraſitum eum fuiſſe tradit) Quintilianum *Inſtit. Orat.* lib. I, c. 16, Gellum lib. IV, cap. 11, Athenæum lib. XII, cap. 12. Euſebium *Chronicis ad Olymp.* XXIX, 2. (error hic eſt in annis, ab aliis dudum notatus) Apollonium *hiſtor. mirab.* XL, Hieronymum *præfat. lib. de Scriptor. Eccleſiaſt.* aliosque. Opus ejus περὶ Τραγῳδοποιῶν *de Tragœdiarum poetis*, pluribus conſtitit libris, quorum primum citat Ammonius de differentia verborum in ῥύεσθαι: forte ex hoc potius opere ſunt, quæ de Heraclide proxime dixi. Scripſit περὶ αὐλητῶν *de tibicinibus*, teſte Athenæo lib. XIV, cap. 8. inde omnino ſunt, quæ de Antigenide Thebano tibicine ex Ariſtoxeno citat Tatianus *contra Gentes*. Et quoniam in eodem opere de tibiis & reliquis inſtrumentis muſicis eum egiſſe ex Athenæi loco citato conſtat, inde quoque deſumpta arbitror, quæ Athenæus lib. IV, c. 23 & 25, ex Atiſtoxeno habet. Scripſit περὶ Τραγικῆς ὀρχήσεως, *de Tragica ſaltatione*, aliquot libros: unde ſunt, quæ Athenæus lib. I, c. 17. & 19. & lib. XIV, c. 7. ex Ariſtoxene adducit. Scripſit quoque περὶ Μουσικῆς, *de Muſica* aliquot libros. E quibus ſunt illa, quæ de Muſicis adducit Athenæus lib. XI, c. 5. de Magodis & Lyſiodis, lib. XIV, c. 4. de Hyagnide Phrygio lib. XIV, c. 5. & de hexametris verſibus repertis lib. XIV, c. 9. de Laſo muſico antiquo, Laertius lib. I. *Thal.* de Olympo muſico Plutarchus lib. *de Muſ.* de rhytmis Marius Victorinus lib. I. artis Gramm. Hinc itaque probabili conjectura colligimus per Praxidamantia Ariſtoxeni intelligendum librum ejus, quem imitatione Praxidamantis de muſicis antiquis ſcripſit & per Praxidamantia Ariſtoxeni, non Pythagoricorum numerum apud Jamblichum, ſed Muſicorum apud Meurſium, Proleg. not. ad Ariſtox. ἁρμον. στοιχ. augendum eſſe. Ariſtoxeni τὰ σποράδην ad Myſonis ſapientis vitam exponendam Laertius lib. I. adhibet. Sed de Ariſtoxeno conſulendus eſt Meurſius loco citato, Voſſius de hiſt. Græc. lib. I, c. 9. Diſtinguendus autem eſt Ariſtoxenus Muſicus noſter, ab Ariſtoxeno Selinuntio, poeta antiquo ante Epicharmi tempora: & Ariſtoxeno patria & philoſophia Cyrenæo, apud Athenæum lib. I, c. 7. & Suidam Ἀριστοξ. & Ariſtoxeno medico Herophileo, juxta Galenum lib. IV. de differ. pulſ. c. 7. cujus librum XIII. citat idem ibidem cap. X. ubi Alexandri Philalethis diſcipulus fuiſſe dicitur.

Caput XV.

1. Eudemus Rhodius mathematicam hiſtoriam auxit. 2. Æmulatio diſcipulorum Ariſtotelis multos Ariſtotelicos libros peperit. Ab hoc Ethica Eudemia adpellata. Gelliani codices corriguntur. 3. 4. Varii Eudemi. Eudemus & Euthydemus nomina facile permutantur. Petitus ſuper Eudemiorum adpellatione improbatur. Plinii & Juliani errores circa Eraſiſtratum notantur. Eudemus Medicus variis notis oſtenditur: Medici Dogmatici, Empirici, Methodici. Varii Eudemi Medici recenſentur. 5. Phanias de poetis, Socraticis. Socratici nominantur. Phanias junior cum noſtro confunditur a Voſſio.

I.

Eadem ætate florebat alter ille Theophraſti æmulus Eudemus, Rhodius, auditor & diſcipulus Ariſtotelis, juxta Simplicium ad lib. I. *φυσ. ἀκροασ.* comment. 12. adeoque inter incertæ ætatis ſcriptores, ut Cl. Voſſio placet, lib. III. de Hiſt. Gr. minime reponendus. Æmulatione condiſcipuli Theophraſti, cui *ἀστρολογικῆς ἱστορίας δ'* & *ἀριθμητικῶν ἱστοριῶν α'* Laertius lib. V. tribuit, Eudemus hic *ἱστορίαν περὶ τῶν ἀστρολογουμένων* ſcripſit, juxta Laertium lib. I. *Thal.* vel *ἀστρολογικὰς ἱστορίας*, juxta Clementem, lib. I. Strom. quo opere Aſtrologorum vitas & inventa, ipſiusque Aſtrologiæ ortum & progreſſum tradidit. Inde ſunt, quæ de Thalete habent Laertius & Clemens, locis citatis, quod primus aſtrologiæ ſecreta ſit rimatus, & eclipſin futuram prædixerit. Ejusdem meminit & Simplicius ad lib. II. de cœlo comment. 46. Propter hunc librum inter ſcriptores hiſtoriæ philoſophicæ recenſetur, cum hiſtoria aſtrologica pars ſit hiſtoriæ philoſophicæ, ſicut aſtrologia eſt philoſophia quædam Theoretica. Ariſtoteles lib. IV. Metaph. c. 2. *Τοσαῦτα*

αὐτὰ μέρη φιλοσοφίας ἐστὶν, ὅσαιπερ αἱ οὐσίαι. *Tot ſunt philoſophiæ partes, quot ſunt ſubſtantiæ.* Atqui aſtrologia etiam agit de ſubſtantia quadam naturali mobili, ſed incorruptibili, ſcilicet cœlo, teſte philoſopho noſtro, lib. XII. Metaph. c. 8. Τὸ δὲ πλῆθος ἤδη τῶν φορῶν ἐκ τῆς οἰκειοτάτης φιλοσοφίας τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν δεῖ σκοπεῖν· ἐκ τῆς ἀστρολογίας αὕτη γὰρ περὶ οὐσίας αἰσθητῆς μὲν, ἀιδίου δὲ ποιεῖται τὴν θεωρίαν. Αἱ δ᾽ ἄλλαι περὶ οὐδεμιᾶς οὐσίας οἷον ἥτε περὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὴν γεωμετρίαν. Hinc lib. VI. Metaph. c. 1. τρεῖς εἰσὶ φιλοσοφίαι θεωρητικαί· μαθηματικὴ, φυσικὴ, θεολογικὴ. & lib. XI, c. 7. τρία γένη τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν ἐστί· φυσικὴ, μαθηματικὴ, θεολογικὴ, ubi utrobique per Mathematicam intelligit Aſtrologiam, ut ita aſtrologia ſit philoſophia quædam (ut modum loquendi antiquis conſvetum ſervem) & hiſtoria aſtrologica ſit hiſtoria philoſophica & ſcriptores hiſtoriæ aſtrologorum optime hic enumerari poſſint. Geometricas hiſtorias hujus Eudemi laudat Simplicius ad lib. I. φυσ. ἀκροασ. comment. XII. Ejus lib. I. φυσικῶν ibidem comm. XXVI, & lib. II. comm. I. adde & comment. XLV, ubi *Rhodius* dicitur, lib. III, comm. XXVIII, ubi ſecundus φυσικῶν lib. VI comm. CXVI, ubi tertius φυσικῶν citatur.

2. Idem hic Eudemus, ut & Theophraſtus atque Phanias, ad magiſtri æmulationem, Categorias, libros de interpretatione, & Analytica ſcripſerunt: unde eſt, quod Ptolemæus Philadelphus, qui Ariſtotelis libros undique conquirendos curabat, in bibliotheca ſua Alexandrina XL libros Analyticorum & II Categoriarum habuerit, e quibus quatuor illos, quibus utimur, Analyticorum & unum illum de Categoriis, genuinos Ariſtotelis libros interpretes judicaverint, ut auctor eſt Ammonius præfat. Categ. Hunc intelligit Boethius lib. I. de ſyllogiſmis hypotheticis ad Symmachum, ubi Ariſtotelem, Theophraſtum & Eudemum, de illis nihil aut parum tradidiſſe ſcribit. Hic eſt, quem de Sophiſticis Elenchis ſcripſiſſe indicat Galenus, lib. de Sophiſm. c. 3. Hic omnino eſt, a quo Ethica Eudemia, quæ alias Ariſtoteli tribuuntur, adpellationem habent, ſive ipſe eorum auctor ſit, ſive ei Ariſtoteles iſta dedicaverit, quorum tamen prius mihi adparet veriſimilius. In Veneto quodam Codice antiquo Latino Ariſtotelis Ethicorum Eudemiorum hæc eſt inſcriptio: *Leonardi Aretini, viri doctiſſimi & oratoris clariſſimi liber de moribus, admodum utilis & neceſſarius ad Galeotum virum egregium, quem traduxit de Græco in Latinum ex Dialogo principis philoſophorum Ariſtotelis, ad Eudemum ami-*

amicum ſuum. Liber autem ille Aretini διαλογιστικῶς ſcriptus, conloquentes habet Aretinum & Marcellinum, neque lectu inutilis eſt. Hunc Peripateticum Eudemum cum Ariſtotele & Theophraſto citat omnino Galenus lib. *qua a Iuliano in Hipp. aph. dicta ſunt, cap. 5.* Eudemus quidam Rhodius ante Panætium, Stratonicum, & Andronicum Peripateticum vixit, teſte Strabone lib. XIV, qui a noſtro minime eſt diverſus. Sunt qui hunc Eudemum eumdem eſſe credant cum Menedemo illo Rhodio, Theophraſti æmulo apud Gellium, XIII, 5. & hunc ex Strabone eſſe corrigendum. Cui ſententiæ refragari nolim, cum Menedemi inter diſcipulos Ariſtotelis nullum alias ſit nomen; Eudemus vero Theophraſti familiaris paſſim prædicetur. Hujus, credo, vitam Damas ille ſcripſit apud Simplicium lib. VI, comment. phyſic. præfat. Ex Eudemo quodam Rhodio, Magorum ſententiam de hominum futura reſurrectione & immortalitate citat Laertius præfat. Verum ut Ariſtotelem de Magis ſcripſiſſe idem Laertius docet; ſi hunc Eudemum cum priore eumdem exiſtimare, non fuerit abſonum. Neque alius eſt, ut opinor, Eudemus ille, qui *de animalibus* ſcripſit, teſte Apuleio *Apologia*, & Æliano, hiſt. animal. III, 20. 21. IV, 8. 45. 53. 56. V, 7. Apoſtolio cent. XII, proverb. 9. Fratrem hic Eudemus habuit Bonneum, itidem Rhodium, cujus filio Paſicrati Alpha minus Ariſtotelis Metaphyſicorum tributum a quibusdam fuiſſe, e Johanne Philopono cognoſcimus.

3. Multi autem fuerunt Eudemi hic recenſendi. Eudemum quendam Agatharchi excellentis illius pictoris apud Plinium, Hiſt. Nat. XXXV, 11. & Plutarchum *Pericle* memorati patrem laudat Harpocration Ἀγάθ. Eudemus Olymp. CVI, 4. Athenis Archon fuit, (Prætorem diceret Cicero lib. I. de fin. lib. V. ep. ad Att. 11. quamquam voce *Archon* quoque utitur lib. de Fato, Magiſtratum verteret Seneca ep. 18. Plinius Hiſt. Nat. III, 5. XXXIII, 7.) teſte Diodoro Siculo, lib. XVI. Bibl. c. 32. Dionyſio Halic. *Dinarcho;* apud quem epiſtola ad Ammæum *Theodemus* corrupte legitur. Anonymus Olymp. ἀναγρ. Olymp. CVI, 4. Theodemum ſecundum alios Euthydemum dici indicat, ut ita *Eudemus* in *Euthydemus* mutandum ſit. Similis error occurrit apud Athenæum, qui II, 18. III, 2. Euthydemum Athenienſem περὶ λαχάνων ſcripſiſſe monet, ſed lib. IX, c. 2. Eudemus Athenienſis περὶ λαχάνων bis citatur, qui locus omnino ex prioribus eſt corrigendus: Archonti iſti Eudemo vel rectius Euthydemo Ariſtotelem Ethica, quæ dicuntur Eudemia inſcripſiſſe, fruſtra

ſtra

ſtra opinatur Petitus, Miſcell. IV, 10. Sed *forte* addit, neque id certum adfirmare audet. Eudemus Cyprius, *Ariſtotelis familiaris*, teſte Cicerone lib. de divinat. quinto poſt trucidatum Alexandrum Pharæorum tyrannum anno mortuus eſt, in cujus defuncti honorem Ariſtoteles Dialogum, qui inſcribebatur Εὔδημος ἢ περὶ ψυχῆς compoſuit, teſte Plutarcho vita Dionis & conſolat. ad Apollonium. Meminit ejusdem dialogi Eudemi Scholiaſtes ad Platonis Phœdonem, & fragmentum Elegiorum Ariſtotelis.

4. Eudemus quidam, Rhodius Olymp. CXL. ſub Antiocho M. vixit, teſte Polybio Excerpt. Legat. XXI. Eudemus Philotimus, & Herophilus, Medici, tempore Eraſiſtrati vixerunt, teſte Galeno comm. in Hippocr. Aphor. I. Et lib. I. Meth. med. c. 3. Philotimum Herophili Dialectici Medici condiſcipulum facit ſub præceptore Praxagora. De ætate eorum non eſt, quod magnopere laboremus, cum Eraſiſtratus Medicus, Ariſtotelis Stagiritæ e filia nepos, Chryſippi Medici diſcipulus, & Stratonis Medici præceptor, vixerit temporibus *Ptolemæi Philadelphi*, teſte Euſebio in Chronicis: & *Antiochi Soteris Philometoris*, quem amore Stratonices novercæ ægrum deprehendit & ſanavit. Vide Plinium XXIX, 1. Senecam lib. VI. Epit. Declam. Controv. 7. Plutarchum *Demetrio:* Appianum *Syr.* Valerium Maximum V, 7. Galenum lib. de præcogn. ad Poſthumum cap. 6. Lucianum *quomodo hiſtoria ſit ſcribenda & de Syria Dea.* Euſebium lib. I. Chron. ſub Seleuco Nicanore. Julianum Μισοπ. Suidam Ἐρασ. Codinum de orig. Conſtantinopolit. Errat in nomine Eraſiſtrati Plinius, VII, 37. In patria Iulianus μισοπ. ubi Samium adpellat, qui Ceus erat. In ætate vero Plinius lib. XIV, c. 7, ubi circiter DC annum urbis Romæ Eraſiſtratus vixiſſe dicitur, qui circiter CCCCL. A. U. vixiſſe rectius diceretur, cui Eraſiſtrato & Eudemo cum Ariſtoteles ille junior Ariſtotelis Stagiritæ e filia itidem nepos σύγχρονος fuerit, ab hoc juniore Ariſtotele *Ethica ad Eudemum* noſtrum, & poſtea dialogum *de anima* ſcripta eſſe, quibusdam videri poſſent, qui fidem Ciceroni de Alexandro Pheræo habere nolint. Eudemus Antiochi illius Philometoris Theriacam ita dictam & Plinio XX, 24. notam verſibus conſcripſit, teſte Galeno, lib. II, de Antid. cap. 14. (CIV) ſed videtur idem eſſe cum priore, cum coævi fuerint & Medici. Idem, puto, eſt ille, cujus Diſcorides Ἀναζ. meminit, libro Ther. cap. 1. Eudemus & Herophilus velut perfecti Anatomici Cratevas vero & Dioſcorides velut medicamentorum metallicorum peritiſſimi laudantur Galeno,

leno, comm. 2. in libr. Hippocr. de nat. hum. §. 6. Sed paullo poſt priſcos Medicos: Dioclem, Praxagoram, Eraſiſtratum, Pliſtonicum, Philotimum, Dieuchen, Chryſippum, Antigenem, Medium, Euryphrona, opponit recentioribus Medicis anatomicis: Herophilo & Eudemo, quos nullus ad tempora usque Marini & Numeſiani æqualis ſui ſequutus ſit, qui illorum inventis quidquam addiderit. Iterum lib. an ſanguis in act. nat. contin. cap. 8. Hippocrate, Praxagora, Philotimo, Diocle, Pliſtonico, poſteriorem eſſe Herophilum indicat. Unde Eudemum & Herophilum anatomicos diverſos facere ab illis, qui Eraſiſtrato & Philotimo ſupra æquales dicebantur, Galenus videtur, ſed videtur ſaltem. Eosdem anatomicos Eudemum & Herophilum, laudat idem Galenus lib. III. de loc. aff. cap. 10. quod primi poſt Hippocratem nervorum anatomen accurate ſcribentes, non mediocrem medicis dubitandi occaſionem præbuerint. Erroris tamen in anatomia artuum eum arguit Galenus, lib. III. de uſu partium cap. 8. Philotimum, Herophilum, Eudemum & Eraſiſtratum, ut coævos laudat Galenus comm. VI. in Hippocr. aphoriſmos §. 1. Eudemus quidam orator Megapolitanus, Philopœmenis Ducis præceptor, apud Plutarchum *Philopœm.* memoratur. Eudemus Mileſiorum legatus, ad Ptolemæum Philometora Ægypti Regem Olymp. CLII, 3. mittitur, teſte Polybio Ecl. legat. LXXXI. Eudemus medicus methodicus memoratur a Galeno lib. I. Meth. Med. c. 7. ubi hi recenſentur methodici: Themiſon, Theſſalus, Proculus Rheginus, Antipater Eudemus, Mnaſeas, Philo, Dionyſius, Menemachus, Olympicus, Apollonides Cyprius Olympici diſcipulus, Soranus, Iulianus Galeno æqualis & Apollonidis Cyprii diſcipulus. Auctor libri, qui Medicus inſcribitur, & in Galeni operibus exſtat, poſtquam Logicæ ſectæ medicos, Hippocratem Coum, Dioclem Caryſtium, Pragoram Coum, Herophilum Chalcedonium, Eraſiſtratum Ceum, Mneſitheum Athenienſem, Aſclepiadem Bithynum: & poſt ea Empiricos enumeraverat, addit Themiſonem Laodicenum, Syrum, relicto Aſclepiade, methodicam introduxiſſe ſectam, quam Theſſalus Trallianus poſt abſolverit, quem ſequuti: Mnaſeas, Dionyeus, Proclus, Antipater, Olympicus Mileſius, Menemachus Aphrodiſeus, Soranus Epheſius. Verum Aſclepiades ille Pompeji M. ævo florebat juxta Plinium XXVI, 3. & Suidam Ἀσκληπ. cujus auditor Themiſon fuit, ut ex Plinio XXIX, 1. & Galeno conſtat. *Themiſon nuper,* ait Celſus III, 4. fuit

Digitized by Google

fuit paullo ante Theſſalum, teſte Cælio Aurel. Chronion V, 1. Citat eum Plinius, qui ſub Veſpaſiano teſte ipſo II, 7. & præfatione; & anno a Virgilii morte nonageſimo, teſte ipſo XIV, 1. floruit. Citat eum quoque Juvenalis Plinio æqualis. Theſſalus Themiſonis diſcipulus ſub Nerone floruit, teſte Plinio XXIX, 1. & Galeno lib. I. Meth. Med. cap. 2. Illius autem Themiſonis (non alterius Themiſonis medici, quem ſervum ſuum adpellat Apulejus *Apologia*) ſectator fuit Eudemus methodicus noſter, teſte Galeno ſupra, & Cælio Aureliano lib. II. acut. morb. c. 38. Eudemus Liviæ Druſi a Sejano corruptæ medicus & ipſe ejusdem criminis reus ſub Tiberio floruit, de quo Plinius XXIX, 1. Tacitus lib. IV. Annalium. Idem hic ſit cum priore Methodico, non facile adfirmaverim, licet tempora non repugnent. Eudemus ſenex, medicus Pergamenus laudatur Galeno lib. VI. Meth. Med. c. 6. Forte hic eſt Eudemus ille ſenior, cujus paſtillum deſcribit idem lib. IX. de compoſ. Medic. ſec. loca cap. V. §. 2. Eudemus quidam philoſophus Peripateticus cum Alexandro Damaſceno præceptore ſuo Athenis poſtea Peripateticæ philoſophiæ profeſſore, Romæ multas anatomias a Galeno coram Flavio Boetho & Claudio Severo utriusque Coſſ. Peripateticis adminiſtratas vidit initio Imperii M. Antonini, teſte Galeno lib. I. de anat. admin. c. 1. lib. de præcogn. ad Poſth. cap. 2. 5. Idem opinor, eſt Eudemus ille Peripateticus, cui anno ætatis LXIII. quartana laboranti Galenus Romæ initio principatus M. Antonini ſumma pariter felicitate & laude priſtinam reſtituit ſanitatem. Vide eum lib. de præcogn. ad Poſth. cap. 2. & 3. & comment. II. in lib. Hippocr. de victus rat. in morb. ac §. 29. Eudemus rhetor, præter alia quoque Lexicon aliquod ſcripſit, quo rhetores cæterique docti non ſine fructu uſi ſunt, teſte Suida Εὔδημος. Eudemum quendam nominat Lucianus *Lexiphane.* Eudemus Patarenus Concilio Niceno ſubſcripſit, ut conſtat ex manuſcripto Arabico apud Seldenum notis ad Eutych. Hactenus de Eudemis, quos ita diſtinxiſſe antiquitatis ſtudioſis minime ingratum fore confido.

5. Iisdem temporibus vivebat Phanias, Ariſtotelis auditor, ab oppido natali Ereſius (non Epheſius aut Epheſtius fuit, ut editio Francofurtenſis *Plutarchi* habet, vita Solonis, & in elencho auctorum T. I. præfixo neque Αἰρέσιος, juxta eandem L. de orac. defectu) Lesbius ve-

ro ab inſula natali dictus eſt. Suidas eum Phæniam quoque adpellatum fuiſſe notat, forte ut Charis, cujus *ἀχέρων* citat ſcholiaſtes Apollonii ad 4 *ἄργον* etiam Chæris dicitur ſcholiaſtæ Pindari Pyth. 4. Nem. 1. Fuit philoſophus Peripateticus, & aliquot libros *περὶ ποιητῶν*, *de poetis*, ſcripſit, quorum *ſecundum* laudat Athenæus VIII, 12. ejusdem *περὶ Σωκρατικῶν*, *de Socraticis*, laudat Laertius lib. VI. *Antiſth.* Cujusmodi Socratici fuerunt: Æſchines, Antiſthenes, Ariſtippus, Ariſtoteles, Bryſo, Cebes, Coriſcus, Crito, Critobulus, Cteſippus, Diodorus, Epigenes, Eraſtus, Euclides, Glauco, Hermogenes, Lyſanias Sphettius, Neleus, Phædon, Plato, Simmias, Simon, Stilpo, Xenophon. Ex illo autem de Socraticis opere omnino petitum eſt, quod de Ariſtippo tradit Laertius lib. II, primum eum e Socraticis mercedem pro informatione exegiſſe, & quæſtu philoſophatum eſſe. Ad Solonis quoque & Themiſtoclis vitam tradendam eum citat Plutarchus *parall.* Forte & hic locum haberent ejus *τὰ πρὸς τὰς Σοφιςάς*, unde locum adfert Athenæus XIV, 9. Lyſiæ orationem *ὑπὲρ Φανίου παρανόμων* citat Athenæus XII, 13. Verum alius ſit neceſſe eſt Phanias isque antiquior, ſi oratio auctorem non mentitur, quandoquidem Lyſias Olymp. C, 2. mortuus fuit, ante natum noſtrum Phaniam. Sed multæ orationes Lyſiæ fuerunt ſuppoſitæ. De quo ſupra: potuere tamen & plures Lyſiæ fuiſſe. Alius quoque eſt Phanias ille Stoicus, Poſidonii Apameenſis Stoici *γνώριμος*, cujus librum primum *τῶν Ποσειδωνείων σχολῶν* citat Laertius lib. XII. *Zen.* Quoniam vero hic Poſidonius Ciceronis & Pompeji M. magiſter fuit, Phanias hic eorum æqualis fuit. Unde minus recte Voſſius de Hiſt. Gr. I, 9. has Poſidoneas ſcholas Phaniæ Peripatetico dudum ante natum Poſidonium defuncto tribuit.

Caput

Digitized by Google

Caput XVI.

1. 2. Dicæarchus, Peripateticus, Muſicus, fabularum hypotheſes, inſcriptiones, quæ iterum editæ & harum quæ nomen retinuerint, mutaverint, quibus qui vicerint, victi, expoſuit libro de certaminibus muſicis (a quibus Gymnica erant diverſa.) Certabant poetæ fabulis propoſito præmio. Tragici tetralogia certabant quatuor iſtis Græcorum feſtis, Dionyſiis, Lenæis, Panathenæis, Chytris. Tetralogia Philoclis, Æſchyli, Euripidis, Xenoclis, Platonis. Trilogiam Grammaticorum quidam nominabant excluſis Satyricis. Sophocles neglecta Tetralogia ſingulis fabulis certavit. 3. Dicæarchus de certaminibus Dionyſiacis, Panathenaicis, Olympicis, de victoribus eorumque ordine, victis, præmiis, dramatibus ſive fabulis, ritibus, antagoniſtis egit. Erant alibi quoque locorum certamina muſica. Dicæarchus de muſica ſcripſit, ubi de antiquis muſicis, eorum fabulis, ſaltationibus. Hujus forte pars erat illud de certaminibus opuſculum. 4. Edidit etiam commentarium in Alcæum. Scripſit item de vitis variorum, ſeptem Sapientum, Homeri, Pythagoræ, Euripidis, Platonis. Ariſtoxeno æqualis fuiſſe oſtenditur. Habuit & ſibi homonymum. Varia auctorum loca ſubinde emendata, inluſtrata.

1.

Ariſtotelis quoque diſcipulus, & Ariſtoxeni æqualis fuit Dicæarchus, Meſſenius, qui poetarum & muſicorum hiſtoriam egregie inluſtravit. De poetarum fabulis egit, quanquam operis titulum ignoramus,

 niſi

niſi forte hypotheſes fuerunt fabularum Euripidis & Sophoclis, de quibus Sextus Empiricus, lib. III. adverſus Mathem. p. m. 84. ubi de triplici vocis ὑπόθεσις ſignificatione agit: Καθ' ἕνα μὲν τρόπον, ἡ δραματικὴ περιπέτεια. Καθὸ καὶ τραγικὴν, καὶ κωμικὴν ὑπόθεσιν εἶναι λέγομεν. Καὶ Δικαιάρχου τινὰς ὑποθέσεις τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους μύθων οὐκ ἄλλο τι καλοῦντες ὑπόθεσιν, ἢ τὴν τοῦ δράματος περιπέτειαν. Notavit in eo fabulæ cujuſque nomen & inſcriptionem. Hypotheſis Ajacis Lor. Sophoclis: Δικαίαρχος καὶ Αἴαντος θάνατον, ἐπιγράφει· ἐν δὲ ταῖς διδασκαλίαις ψιλῶς Αἴας ἀναγέγραπται. Et cum fabularum editio aliquo caſu quandoque interrumperetur atque impediretur, ut eam iterare opus habuerint poetæ; idem Dicæarchus diligenter notavit, quæ cujuſque poetæ fabulæ alteram editionem ſeu actionem paſſæ fuerint. Auctor hypoth. ad Ariſtophanis Ranas. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν καθ' ἣν διαλλάττει τοὺς ἐντίμους τοῖς ἀτίμοις, καὶ τοὺς πολίτας τοῖς φυγάσιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη. ὥς φησι Δικαίαρχος. Et in altera ejuſdem fabulæ hypotheſi: οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, ὥς καὶ ἀνεδιδάχθη, ὥς φησι Δικαίαρχος. Iteratæ ſive recentatæ illæ fabulæ διεσκευασμέναι, ἐπιδιεσκευασμένα, & διασκευαὶ dicebantur. Vide omnino Galenum comment. in lib. Hippocr. de vict. rat. in morbis acut. §. 5. Quandoque autem iſtæ fabulæ recentatæ nomen habebant a priore diverſum. Sic Epicharmi fabula *Hebes nuptiæ*, iterata *Muſæ* dicta eſt, teſte Athenæo III, 26. Ariſtophanis δευτέρας θεσμοφοριαζούσας, Demetrius Trœzenius θεσμοφοριασάσας inſcripſit, teſte eodem I, 23. aliquando utriusque idem nomen erat, cum addito tamen diſtinctionis ſigno *prior*, *poſterior*, ut Ariſtophanis Νεφέλαι προτέραι, δευτέραι. Tandem Dicæarchum indicaſſe obſervamus, quibus dramaſi ſive fabulis quisque viciſſet, quibus victus eſſet. Sic Sophoclem, cum Oedipum tyrannum ſuam ederet, a Philocle eſſe victum, Dicæarchus ſcripſit hypotheſi fabulæ ejus teſte. De his omnibus Dicæarchus forte egit libro, quem inſcripſit περὶ μουσικῶν ἀγώνων. *de certaminibus muſicis.* Scholiaſtes Ariſtophanis ad Veſpas fol. 519. Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ Μουσικῶν ἀγώνων. ὅτι τρία γένη ἦν ᾠδῶν. Τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ᾀδόμενον. τὸ δὲ καθ' ἕνα ἑξῆς. τὸ δ' ὑπὸ τῶν συνετωτάτων, ὡς ἔτυχε τῇ τάξει. ὃ δὴ καλεῖσθαι διὰ τὴν τάξιν σκολιόν. Eadem habet ad Ranas, fol. CCLXXIII, utrobique pro καθ' ἕνα legendum putamus & reſtituimus τὸ δὲ καθ' ἕνα.

2. Di-

2. Diverſa autem hæc muſica certamina ſunt a certaminibus Gymnicis, de quibus Scholiaſtes Ariſtophanis ad aves, fol. DLV. ὀκτὼ δ' εἰσιν ἀγωνίσματα· ςάδιον, δίαυλος, δόλιχος, ὁπλίτης, πυγμὴ, παγκράτιον, πάλη καὶ ἅλμα. Laudat Αγῶνας θυμελικὰς, Athenæus XV, 16. Deſideramus hic Theodori Hierapolitæ librum περὶ ἀγώνων, cujus meminit Athenæus, X, 2. In muſicis autem certaminibus poetæ ſortito committebantur, qui præmio propoſito, dramaſi & carminibus certabant. Tragicos quatuor dramatibus, quæ *Tetralogia* dicebantur, certaſſe, auctor eſt Laertius lib. III, Plat. ἐκεῖνοι τέτρασι δράμασι ἠγωνίζοντο, Διονυσίοις, Ληναίοις, Παναθηναίοις, Χύτροις, ὧν τὸ τέταρτον ἦν Σατυρικὸν, τὰ δὲ τέτταρα δράματα ἐκαλεῖτο Τετραλογία. Tetralogiæ Philoclis mentionem facit Ariſtoteles Didaſcaliis, apud Scholiaſten Ariſtophnis ad aves, fol. DLIV. Φιλοκλεῖ ἐςι δρᾶμα Τηρεὺς ἢ ἔποψ, ὁ Σοφοκλῆς πρῶτον τὸν Τηρέα ἐποίησεν εἶτα Φιλοκλῆς —— εἴη ἂν ὢν τὸν ἔποπα ἐσκευοποιηκὼς τῇ πανδιονίδι τετραλογίᾳ, ἣν καὶ Αριςοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις ἀναγράφει. Tetralogiam quandam Æſchyli memorat Anonymus, Ολυμπ. ἀναγρ. ad Olymp. LXXX, 2. Εδιδάχθη τὸ δρᾶμα Αισχύλου Αγαμέμνων. Πρῶτος Αισχύλος Αγαμέμνονι, χοηφόροις, Ευμενίσι, πρωτεῖ Σατυρικῷ. Idem fere Didaſcalia Agamemn. Æſchyli: Εδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος, Φιλοκλέους ὀλυμπιάδι ὀγδοηκοςῇ (non εἰκοςῇ ὀγδόῃ, ut vulgo legitur.) ἔτει δευτέρῳ· πρῶτος Αισχύλος Αγαμέμνονι, χοηφόροις, εὐμενίσι, πρωτεῖ Σατυρικῷ. Eandem memorat Τετραλογίαν Ariſtophanis Scholiaſtes ad Ranas, fol. CCLXV. Εξ Ορεςίας τετραλογίαν φέρουσι τὴν Ορεςίαν αἱ διδασκαλίαι· Αγαμέμνονα, χοηφόρους, Ευμενίδας, πρωτέα σατυρικόν. Αρίςαρχος (ſic omnino pro Αριχος legendum eſt, ut bene monuit Caſaubonus ad Laertium) καὶ Απολλώνιος τριλογίαν λέγουσι χωρὶς τῶν Σατυρικῶν. Quod autem Ariſtarchus & Apollonins Satyricum drama a reliquis ſeparare voluerunt, in hoc ſequutus eſt eos auctor vitæ Æſchyli, niſi is forte eorum alter eſt: ἐβίωσε δὲ ἑξήκοντα καὶ τρία ἔτη, ἐν οἷς ἐποίησε δράματα ἑβδομήκοντα. Καὶ ἐπὶ τούτοις σατυρικὰ ἀμφὶ τὰ πέντε. Huc facit illa Ariſtarchea tripartita Platonis librorum diviſio apud Laertium, lib. II[1]. Ενιοι δὲ ὧν ἐςι καὶ Αριςοφάνης ὁ γραμματικὸς εἰς τριλογίας ἕλκουσι τοὺς διαλόγους Sed hæc Ariſtarchi & Apollonii, qui omiſſo Satyrico dramate τριλογίαν introducere conati ſunt, ſententia paucis fuit probata. Geminam hujusmodi Tetralogiam memorat Ælianus Hiſt.

Var. II, 8. Κατὰ τὴν πρώτην καὶ ἐννενηκοστὴν (ſic legendum pro ἕκτην) ὀλυμπιάδα, καθ' ἣν ἐνίκα Ἐξαίνετος ὁ Ἀκραγαντῖνος στάδιον, ἀντηγωνίσαντο ἀλλήλοις Ξενοκλῆς καὶ Εὐριπίδης. Καὶ πρῶτός γε ἦν Ξενοκλῆς, ὅς τίς ποτε οὗτός ἐστιν, Οἰδίποδι καὶ Λυκάονι καὶ Βάκχαις καὶ Ἀθάμαντι Σατυρικῷ. Τούτου δεύτερος Εὐριπίδης ἦν, Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Παλαμήδῃ, καὶ Τρωσὶ, καὶ Σισύφῳ Σατυρικῷ. Eadem habet Anonymus Ὀλυμπ. ἀναγρ. ad Olymp. XCI, 1. de Æſchylo ſimiliter Anonymus deſcriptione ad Olymp. LXXVI, 4. Αἰσχύλος τραγῳδοῖς ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. Idem habet auctor hypotheſeos Perſarum Æſchyli: ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα, Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. Ælianus Hiſtor. Var. II, 30. Platonem tradit, cum heroicis carminibus pangendis ſe minus idoneum animadverteret, ad tragœdiam animum adplicuiſſe, & Tetralogiam quandam proximis Dionyſiis edendam, elaboraſſe. Ecce verba: Ἐπέθετο οὖν τραγῳδίᾳ καὶ δὴ καὶ τετραλογίαν εἰργάσατο. Καὶ ἔμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, δοὺς ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς τὰ ποιήματα. Πρὸ τῶν Διονυσίων δὲ παρελθὼν ἤκουσε Σωκράτους καὶ ἅπαξ αἱρεθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκείνου Σειρῆνος, τοῦ ἀγωνίσματος οὐ μόνον ἀπέστη τότε, ἀλλὰ καὶ τελέως τὸ γράφειν τραγῳδίαν ἀπέρριψε καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ Φιλοσοφίᾳ. Aliter Sophocles, qui neglecta Tetralogia, ſingulis dramatibus certavit. Suidas Σοφ. καὶ αὐτὸς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν, ubi editi mendoſe στρατολογίαν legunt.

3. Quia vero Tetralogiæ iſtæ Dionyſiis, Lenæis, Panathenæis & Chytris Athenienſium feſtis edebantur, Dicæarchus, qui de certaminibus hiſce muſicis ſcripſit, ſeorſim περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων, *de certaminibus Dionyſiacis*, egiſſe videtur. Scholiaſtes Ariſtophanis ad aves, fol. DCVI. Ἀντίπατρος δὲ καὶ ὁ Εὐφρόνιος ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φασι τοὺς κυκλίους χοροὺς στῆσαι πρῶτον Λᾶσον τὸν Ἑρμιονέα. Οἱ δὲ ἀρχαιότεροι Ἑλλάνικος καὶ Δικαίαρχος Ἀρίωνα τὸν Μηθυμναῖον. Δικαίαρχος (male in editis eſt Δήμαρχος) μὲν ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. Ἑλλάνικος δὲ ἐν τοῖς Κραναικοῖς. Dionyſiis enim certabant muſici. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Νεφ. fol. CXLIII. Τοῖς Διονυσίοις τοὺς κυκλικοὺς χοροὺς ἵστασαν, καὶ ἠγωνίζοντο οἱ κωμικοὶ καὶ οἱ τραγικοὶ ποιηταὶ, ἀναφέροντες τὰ ὑπόγυιον αὐτοῖς πεποιημένα δράματα. Idem fol. CLVI. ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς ἀγῶσι τὰ δράματα ἤγετο καὶ ἐδιδάσκετο. Hinc

Διο-

Διονυσιακὸν θέατρον, apud Laertium lib. III. *Plat.* Διονυσιακοὶ ἀγῶνες apud Laertium lib. VI. *Diog.* & Scholiaſten Ariſtoph. loc. cit. δρᾶμα Διονυσιακὸν apud eundem, initio Νεφ. fol. CXXII. Νίκας Διονυσιακὰς libro ſingulari complexus eſt Ariſtoteles, juxta Laertium. De Panathenaicis quoque ſeorſim egit Dicæarchus noſter, citat quippe eum ἐν παναθηναικῷ, Scholiaſtes Ariſtoph. ad Veſpas. fol. CCCCLXVII. ὁ μέν τοι Δικαίαρχος ἐν τῷ παναθηναικῷ, οὐκ οἶδα ἐξότου ποτὲ καὶ τὰς γραῦς ἐν ταῖς παναθηναίοις ὑπείληφε θαλλοφορεῖν. ubi & cæteros ritus in Panathenæis ſervari ſolitos tradidiſſe videtur. Habebatur quoque ejus modi agon muſicus Olympiæ in Peloponneſo. Horatius lib. IV. carm. 2.

Sive quos Elēa domum reducit.

ubi Scholiaſtes: *In eodem agone poeta heroum laudibus decantandis & accepto themate certabant, & palma coronabantur.* Pauſanias Eliac. II. ἐν τούτῳ τῷ γυμνασίῳ καὶ βουλευτήριόν ἐστιν ἠλείοις, καὶ ἐπιδείξεις ἐνταῦθα λόγων τε αὐτοσχεδίων, καὶ συγγραμμάτων ποιοῦνται παντοίων. Hic Ariſtophanes Veſpas ſuas docuit. Teſtis eſt hypotheſis ejus fabulæ. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Ἄρχοντος Ἀμινίου, non Ἀμυνίου, ut vulgo adpellatur, Aminias enim Archonti Olymp. LXXXIX, 2. nomen erat, quem cum libere & impune traducere non liceret, Ariſtophanes illum mutato paullum nomine Ἀμυνίαν, *Amyniam* adpellat & traducit, obſervante Scholiaſte ad Νεφέλας. Τὸν ἄρχοντα διασύρειν βουλόμενος, τῇ Ἀμυνίου προσηγορίᾳ ἐχρήσατο· τότε γὰρ ἦρχεν Ἀμινίας προνάπου υἱός. Ἐκεῖνον οὖν ἐπισκῶψαι θελήσας, περιέτρεψε τὸ ι εἰς υ καὶ περιεγραμμάτισε γελοίως. Ἐπεὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ νόμος φανερῶς ἐκώλυε τὸν ἄρχοντα κωμῳδεῖν. Ἀμυνίαν δ' αὐτὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Ἀμινίαν, διὰ Φιλανίδου ἐν τῇ πόλει ὀλυμπίων· Anonymus Ὀλυμπ. ἀναγρ. ad Olymp. LXXXIX, 2. Archonte Aminia τῷ αὐτῷ καὶ Σφῆκες ὀλυμπίων ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸ δεύτερον ἐς λήναια. Videtur Dicæarchus de hoc agone muſico Olympiæ itidem ſcripſiſſe libro Ὀλυμπικῷ. Athenæus XIV, 3. Τοὺς δ' Ἐμπεδοκλέους καθαρμοὺς ἐρραψῴδησεν ὀλυμπιάσι Κλεομένης ὁ Ῥαψῳδὸς, ὥς φησι Δικαίαρχος ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ. Petitus Miſcell. I, 7. 10. per πόλιν Ὀλυμπίων intelligit Athenas, & Ὀλύμπια τὸν Ἀθήνησιν ἀγῶνα interpretatur. Sed vellem auctores ſuæ ſententiæ laudaſſet, ſine quibus nihilo plus fidei merebitur, quam ſi per Ὀλυμπίων πόλιν Spartam, vel aliam

quam

quamcunque Græciæ urbem intelligeret. Erant & alibi locorum certamina ejuſmodi muſica a Dicæarcho omnino recenſita. Neque dubium mihi eſt, quin de victoribus, victis, præmiis, dramatibus, ritibus & reliquis diſſeruerit, & muſicam hiſtoriam perfecte tradiderit. Victores enim notari moris erat, & quotus quiſque ordine viciſſet. Ariſtophanes Grammaticus Didaſcalia Phæniſſ. Eurip. Εδιδάχθη ἐπὶ Πυθιοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἑβδόμην Ολυμπιάδα. Πρῶτος Ευφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Ευριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτης, Θερισαὶ Σάτυρος, οὐ σώζεται. adde Anonymum Ολυμπ. ἀναγρ. Olymp. LXXXVII, 1. Didaſcalia Ariſtophanis Αχαρν. Εδιδάχθη ἐπὶ Ευθυμένους (lege Ευθυδήμου, ut recte obſervat Petitus) ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου. Καὶ πρῶτος ἦν, δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις, οὐ σώζεται. Τρίτος Εὔπολις Νουμηνίαις. confer Didaſcaliam Βατρ. & Ιππ. Adnotabantur & ii, cum quibus poeta certaverat. Hypotheſis Pluti Ariſtophanis: Εδιδάχθη ἐπὶ Αρχοντος Αντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ Νικοδέρχους μὲν λάκωσιν. Αριστομένους δὲ Αδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Αδώνιδι, Αλκαίου δὲ πασιφάῃ. Anonymus Ολυμπ. ἀναγρ. ad Olymp. LXX, 1. Πρατίνας Πυῤῥωνίδου ἢ ἐγκωμίου Φλιάσιος ποιητὴς τραγῳδίας ἀντηγωνίζετο Αἰσχύλῳ καὶ Χοιρίλῳ. Victoriarum numerum quoque obſervabant. Anonymus vita Æſchyli, νίκας τὰς πάσας εἴληφε τρισκαίδεκα. Verum liber hic Dicæarchi περὶ μουσικῶν ἀγώνων, de quo diximus, omnino pars fuit ejuſdem operis περὶ μουσικῆς, *de muſica*, quo & de ipſis antiquis muſicis atque poetis eorumque fabulis, de ſaltationibus, & de certaminibus muſicis eum egiſſe veriſimile eſt. Meminit ejus operis Scholiaſtes Ariſtophanis, Νεφελ. fol. CXCIX. Δικαίαρχος ἐν τῷ Μουσικῇ, ubi inde adfert, conſueviſſe cantores in conviviis ex antiqua traditione manibus geſtare lauri vel myrti ramum. Plutarchus *Theſeo* & Athenæus, I, II. de ſaltationis quadam ſpecie Dicæarchi teſtimonium adferunt.

4. Præter hunc *de muſica* librum, ſcripſiſſe quoque videtur *commentarium in Alcæum poetam*. Docet hoc Athenæus XI, 2. Δικαίαρχος μὲν ὁ Μεσσήνιος, ὁ Αριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τῷ περὶ Αλκαίου μικροῖς φησὶν αὐτοὺς ἐκπώμασι κεχρῆσθαι, καὶ ὑδαρέστερον πεπωκέναι, & lib. XV, c. 1. Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος (non Μιλήσιος ut olim legebatur) ὁ Αριστοτέλους μαθητὴς ἐν τῷ περὶ Αλκαίου καὶ τὴν λατάγην φησὶν εἶναι Σικελικὸν ὄνομα. Eadem habet Scholiaſtes Ariſtophanis ad *Pacem*, fol. DCCXVI.

Digitized by Google

DCCXVI. Iterum Athenæus XV, 2. Οτι δὲ ἐσπȣ́δαςο παρὰ τοῖς Σικελιώταις ὁ Κότταβος, δῆλον ἐκ τȣ̃ καὶ οἰκήματα ἐπιτήδεια τῇ παιδιᾷ κατασκευάζεσθαι, ὡς ἱςορεῖ Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ Αλκαίȣ. ȣ̓δ᾽ ἀπεικότως ȣ̓ν ȣ̓δ᾽ ὁ Καλλίμαχος Σικελὴν τὴν λάταγα γεοσπγυβεευε. eadem habet Varinus Κότταβος. Libros aliquot περὶ βίων, *de Vitis*, edidit Dicæarchus. Primum eorum citat Laertius, lib. III. Plat. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ παλαῖσαί φάσιν αὐτὸν Ισθμοῖς κατὰ καὶ Δικαίαρχος ἐν πρώτῳ περὶ βίων. Ex hoc περὶ βίων opere ſunt omnino, quæ *de Pythagora* ex eo citant Plutarchus, Sympoſ. VIII, 2. Gellius XIV, 11. Laertius lib. VIII. Pyth. & Porphyrius vita Pyth. & de *Homero* & *Euripide* Plutarchus lib. quod non viv. juc. ſec. Ep. γράφειν περὶ Ομήρȣ καὶ περὶ Ευριπίδȣ, ὡς Αριςοτέλης, καὶ Ηρακλείδης, καὶ Δικαίαρχος. De *Euripide* eum egiſſe docet quoque Plutarchus lib. de ει apud Delphos p. *de Platone* Laertius lib. III. De *ſapientibus Græciæ* eum egiſſe docet hic locus Laertii lib. I. Thal. Δικαίαρχος τέσσαρας ὡμολογȣμένȣς ἡμῖν παραδίδωσι Θαλῆν, Βίαντα, Πιττακὸν, Σόλωνα. Αλλȣς δὲ ὀνομάζει ἕξ, ὧν ἐκλέξασθαι τρεῖς, Αριςόδημον, Πάμφιλον, Χείλωνα Λακεδαιμόνιον, Κλεόβȣλον, Ανάχαρσιν, Περίανδρον. Sed ex eodem περὶ βίων opere omnino ſunt. Anonymus auctor vitæ Æſchyli ex Dicæarcho Meſſenio quædam citat: Τὸν τρίτον ὑποκριτὴν αὐτὸς Αἰσχύλος ἐξεῦρεν ὡς δὲ Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος, Σοφοκλῆς. Sed hæc ad librum de Muſica potius, ubi de Tragicis egit, quam ad librum περὶ βίων referendum judico. Epiſtolam Dicæarchi ad Ariſtoxenum citat Cicero lib. XIII, ep. ad Attic. 32. *Alteram a te.* erat enim Ariſtoxeni æqualis. Idem lib. I. Tuſc. Quæſt. *Dicæarchum vero cum Ariſtoxeno æquali & condiſcipulo ſuo doctos ſane homines omittamus.* Quis autem & cujas hic fuerit Dicæarchus, ex locis quibusdam ultimo citatis colligimus, in quibus Meſſenius & Ariſtotelis diſcipulus, & Ariſtoxeni æqualis dicitur. Quæ niſi eſſent, alteri illi Dicæarcho, Lacedæmonio, Grammatico, Ariſtarchi Grammatici auditori, opera iſta Grammatica quippe potius tribuerem. Fuit & Dicæarchus Teleſinus, frater Helenæ cujusdam apud Photium Ecl. CXC. Atque hæc de Dicæarcho dicta ſufficiant, quæ maximam partem nudis auctorum verbis exponere viſum. Plura de eo in *Grammaticis noſtris*.

Caput XVII.

1. Heraclides Ponticus, Platonis auditor, perperam Dionyſio Metathemeno æqualis ſtatuitur a Laertio. De Pythagoreis, Homero, tribus Tragicis egit, ſed fide parum bona. 2. Chamæleon Heraclidem civem plagii merito incuſat. Scripſit de poetis. Notæ ætatis eſſe oſtenditur contra Voſſium. De Satyris egit. Satyrica dramata. 3. Philo inique philoſophos Athenis pulſos probat, quem refutat. 4. Demochares ſcripta Apologia Sophoclis contra Philonem & philoſophos. Probatur Philonis ſententia populo Athenienſi, revocantur philoſophi, multatur Sophocles.

1.

Geminum par adverſariorum hic dabimus, Heraclidem & Chamæleontem: Democharem & Philonem. Chamæleon condiſcipulum ſuum Heraclidem plagii inſimulat. Demochares Rhetor, philoſophos exilio multandos curat, eos illo liberat Philo: Heraclides Heracleotes Ponticus auditor fuit *Pythagoreorum* juxta Laertium, lib. V. Heracl. *Platonis*, juxta Ciceron. lib. I. de Divin. lib. III. de LL. Laert. III, Strab. XII. *Speuſippi*, juxta Laertium lib. V. Heracl. *Ariſtotelis*, teſte eodem lib. V. Heracl. Æqualem Dionyſii Metathemeni perperam eum facit Laertius, lib. V. *Heracl.* de quo tamen infra in Heraclide Lembo pluribus. Illius Heraclidis vitam Laertius lib. V. deſcribit & libros recenſet. Scripſit περὶ βίων duos libros. Inde ſunt, quæ de Solone quatuor locis adfert Plutarchus *Solone:* de Themiſtocle *Themiſtocle:* & de Pericle duobus locis, *vita Periclis;* quanquam priore in *Pericle* loco, quæ de Artemone Mechanico περιφορήτω teſtudinis & arietis apud Servium forte inventore, Plutarchus ex Heraclide hoc Pontico citat, eadem ex Chamæleonte Pontico citat Athenæus XII, 9. ut plagii eum ipſe Chamæleon jam tum

non

non immerito accuſaſſe videatur, apud Laertium lib. V. Her. Neque aliunde ſunt petita, quæ de Sibylla octava, quod Soloni & Cyro æqualis fuerit, habet Varro lib. rerum divin. ap. Lactant. I, 6. Idem Varro hunc omnino laudat apud Nonium *Vulgus* & *contendere*. De Archimedis vita ab Heraclide deſcripta, quid ſentiendum ſit, infra dicam. Laertius inter hiſtorica ejus librum περὶ Πυθαγορείων, *de Pythagoreis* recenſet, Pythagoreorum quippe diſcipulus, de Pythagoreis optime ſcribere potuit. Inde ſunt deprompta, quæ ex Heraclide Pontico, de Pythagoræ Μετεμψυχώσει dicuntur apud Laertium, lib. VIII. Pyth. & ex eodem de Pythagora, quid de ſummo bono humano ſentiat, tradit Clemens Alex. lib. II, Strom. De Homero varia ſcripſit, duos ſcilicet libros περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας· duos itidem περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου, teſte Laertio. Librum primum de Homero celebrat Euſtrathius lib. III. Ethic. cap. 1. λέγει δὲ καὶ περὶ Ἀχίλλου καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ὁμήρου. Vix autem diverſum ab altero eorum, quæ Laertius laudat, hoc opus fuit. Operis ejus de Homero meminit quoque Plutarchus lib. *quod non viv. juc. sec. Epic.* & Dio orat. LIII. Chamæleon Heraclidem ſibi ea, quæ de Homero ſcripſit, ſuffuratum eſſe, olim conqueſtus eſt, teſte Laertio lib. V. Her. Porro librum ejus περὶ τῶν Τριῶν τραγῳδοποιῶν, *Æſchylo* videlicet, *Sophocle* & *Euripide*, & alterum περὶ ποιητικῆς καὶ τῶν ποιητῶν, laudat Laertius, loc. cit. Fidem ei in omnibus tuto haberi non poſſe, antiqui judicarunt, quod non modo alienis per furta, ſed falſis quoque per figmenta lectorem decipiat. Cicero de eo lib. I. de Nat. Deor. *Ex eadem Platonis ſchola Heraclides Ponticus puerilibus fabulis refersit libros.* Plutarchus vita Camilli, poſtquam Heraclidis Pontici Romæ a Gallis captæ temporibus, vicini ſententiam de Roma Græca urbe ab Hyperboreis capta adtulerat ſibi, & veritati minime conſentaneam, Heraclidem ita ἐν τῷ περὶ ψυχῆς incommode loquutum perſtringit & adpellat μυθώδη καὶ πλασματίαν. Laertius lib. 8. *Emped.* ubi Heraclidis Pontici falſam de Empedoclis morte ſententiam rejeciſſet, addit: ἀλλὰ διὰ παντός ἐστιν Ἡρακλείδης τοιοῦτος παραδοξολόγος, καὶ ἐκ τῆς σελήνης πεπτωκέναι ἄνθρωπον λέγων.

2. Chamæleon Heraclea Pontica oriundus, Peripateticus fuit philoſophus, de quo infra in Megaclides L. IV. Scripſit aliquot libros

περὶ ἀρχαίας κωμωδίας, *de antiqua comœdia*, e cujus operis *ſexto* libro locum de Anaxandride Dithyrambico Athenæus IX, 4. de Hegemone Thaſio vero Epicharmi æquali teſte Athenæo, XV, 16. & inter incertæ ætatis poetas idcirco cum Voſſio non numerando idem IX, 17. locum adfert. Inde quoque omnino, quæ de Platone Comico habentur apud eundem XIV, 6. Scripſit de *Homero*, teſte Tatiano, πρὸς ἑλλ. & Euſebio, de præp. Evang. X, 2. e quo Heraclides ea, quæ de Homero ſcripſit, ſuffuratus eſt, teſte Laertio, lib. V. de *Æſchylo*, teſte Athenæo I, 19. IX, 4. X, 7. de *Alcæo*, teſte Athenæo X, 8. de *Anacreonte*, teſte eodem XII, 9. Verum, quæ hic de Artemone adferuntur e Chamæleonte, eadem ex Heraclide Pontico citat Plutarchus *Pericle*, ut ita vera eſſe videantur, quæ de Heraclidis furacitate ſcribit Laertius, lib. V. ſcilicet, quod Chamæleon conqueſtus ſit, ſua eſſe, ſibique ſubtracta, quæcunque de Heſiodo & Homero ſcribat Heraclides. Unde ætatem quoque Chamæleontis, quam incertam putat Voſſius lib. III. de Hiſt. Gr. intelligimus, quod Heraclidi fuerit æqualis. At Heraclides Ariſtotelis auditor fuit, de quo Ariſtoxenus Ariſtotelis diſcipulus itidem egit. Sed res non caret dubio. Forte alius Heraclides, alius Ariſtoxenus. Sed ad Chamæleonta noſtrum: Scripſit hic quoque de *Alcmane*, idque ex Archyta Harmonico depromſit, teſte Athenæo, XIII, 8. De *Clinia Pythagoreo*, teſte eodem XIV, 5. de *Laſo*, antiquo muſico & Dythrambico, eodem teſte VIII, 4. De *Pindaro*, teſte eodem, XIII, 4. De *Sappho*, teſte eodem, XIII, 7. De *Simonide*, eodem teſte, X, 22. XIII, 0. XIV, 21. De *Steſichoro*, eodem teſte, XIV, 3. De *Theſpide*, teſte Suida & Michaele Apoſtolio, utroque in οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. De ſaltatione eum egiſſe docet Athenæus, XIV, 6. Lycurgum rhetorem Platonis fuiſſe diſcipulum tradit Chamæleon apud Laertium lib. III. Scripſit quoque *de Satyris* περὶ Σατύρων, teſte Suida: Ἀρίστιος Κύκλωψ, & Michaele Apoſtolio proverbio: Ἀπώλεσας τὸν οἶνον, Σάτυροι autem ſignificabant etiam ipſa ſatyrica dramata. Ita ex quatuor illis dramaſi, quibus poetæ olim certabant, quartum erat Σάτυρος, de quo vide quæ in *Dicæarcho* diximus. *Cum* Σατύρους *docebis, voca me*, inquit ille apud Ariſtophanem, Θεσμοφ. Athenæus X, 5. μαρτυρεῖ περὶ τούτων Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς γράψας Σατύρους εἰς Μενέδημον. Drama autem, quod hic Σάτυρος dicitur, idem σατυρικὸν δρᾶμα nuncupatur eidem lib. II, cap. 14. Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ἐν σατυρικῷ δράματι, ὃ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν Φιλόσοφον. Laer-

tius

tius lib. II. drama illud Σατύρυς adpellat, ſed ἐγκώμιον philoſophi fuiſſe indicat: inſectatus enim eſt Menedemi nimiam frugalitatem, quam in laude ponendam duxit Laertius. Scripſit & Timon Σατύρυς, teſte Laertio lib. IX, *Tim.* & Ecphantides teſte Athenæo III, 17. Ejusmodi Σάτυρος fuit *Omphale* Achæi poetæ Eretrienſis, ætate Euripidis apud Laertium lib II, *Mened.* Ejusdem *Æthon* apud Athenæum VI, 20. IX, 1. 4. X, 7. quem Cæcilius ſuum fecit, citante Feſto *Numerro*, *Ore*, *Sentinare*, ubi pro *Æthrione* legendum *Æthone*, uti e Menandro idem Cæcilius pleraſque vertit, obſervante Clem. Alex. Strom. VI. Æthon autem dicebatur Eriſichthon Myrmidonis F. ob famem illam inexplebilem, qua a Cerere puniebatur. Vide Ovidium Metam. lib. VIII, Athenæum X, 4. Meurſium ad Lycophrona fol. CCCXXXVII. Erat quoque Æthon nomen equi Solis, Plutonis, Hectoris, Pallantis. Porro Achæi Ἀλκμαίων Σατυρικὸς laudatur Athenæo, IV, 22. Ἥφαιστος Σατυρικὸς, & Ἶρις Σατυρικὴ, eidem. Aſtydamantis Tragici Ἡρακλῆς Σατυρικὸς eidem, X, 1. Pythonis Cathanenſis Ἀγὴν Σατυρικὸς eidem, XIII, 6. Æſchyli κήρυκες Σατυρικοὶ Polluci, Onomaſt. X, 49. Euripidis Autolycus eidem X, 46. ſed hæc Grammatici potius fori, quam Hiſtorici.

3. Philo, Ariſtotelis familiaris, *Apologiam pro philoſophis contra Sophoclem*, qui eos Athenis ejecerat, ſcripſit, uti & Phanias eodem fine, πρὸς τὰς Σοφιστὰς ſcripſiſſe videtur. Pollux lib. IX, cap. 5. Orationem Lyſiæ πρὸς Φίλωνα citat. Forte a Lyſia quodam juniore adverſus hunc Philonem ſcripta eſt. Vel ſcholaſtica eſt oratio & ficti argumenti, more olim recepto: Sed de hoc Philone jam in *Demochares* pluribus agemus.

4. Demochares, Rhetor, Demoſthenis *ſororis filius*, *orationes ſcripſit aliquot, & earum rerum hiſtoriam, quæ erant Athenis ipſius ætate geſtæ, non tam hiſtorico quam oratorio genere perſcripſit*, ut Ciceronis *Bruto* verbis utar. Scripſit pro Sophocle contra Philonem. Δημοχάρης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Σοφοκλέυς πρὸς Φίλωνα, ait Athenæus, XI, 15. Scilicet rhetores philoſophis ſeſe Athenis opponebant. Ita Socratis damnationem urgebat pro plebe Anytus, pro rhetoribus Lycon, pro poetis Melitus, teſte Laertio, lib. II. *Socr.* Theophraſti quoque & Ptolemæi Soteris ætate, rhetores jam eo rem deduxerant, ut philoſophi Athenis pellerentur, idque lege Sophoclis Amphiclidæ F. (non *Sophoclidis* F. ut

habet

habet Meurſius de Fort. Athen. cap. 8. quem tamen errorem typographo vel librario potius adſcripſerim; neque enim ullus Sophocles Sophoclidis F. notus eſt. Sophoclem Sophoclis F. Sophoclem Theophili F. Sophoclem Soſtradidæ F, Sophoclem Sophili F. & noſtrum Amphiclidis F. ex hiſtoriis novimus.) Factum illud eſt Olymp. circiter CXX. cum paullo ante Demetrius Phalereus philoſophus Peripateticus, Athenis pulſus eſſet, ut modo audiemus. Laertius hac de re, lib. V. *Theophr.* Τοιῦτος δὲ ὢν, ὅμως ἀπεδήμησε πρὸς ὀλίγον, καὶ ὗτος, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ φιλόσοφοι· Σοφοκλέυς τῦ Ἀμφικλείδυ νόμον εἰσενεγκόντος μηδένα τῶν φιλοσόφων σχολῆς ἀφηγεῖσθαι, ἂν μὴ τῇ βυλῇ καὶ τῷ δήμῳ δόξῃ· εἰ δὲ μὴ, θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν. *Quum eſſet hujusmodi, tamen ſeceſſit ad tempus & ipſe, & philoſophi reliqui: quippe Sophocles, Amphiclida filius legem tulerat, uti ne quis philoſophorum praeſſet ſchola, niſi id ſenatus ac plebs decreviſſet; qui ſecus faceret, capitale eſſet.* Pollux lib. IX, c. 5. Ἐςὶ δὲ νόμος Ἀττικὸς, κατὰ τῶν φιλοσοφύντων γραφεὶς, ὃν Σοφοκλῆς Ἀμφικλείδυ Συνιεὺς εἶπεν, ἐν ᾧ τινα κατ᾽ αὐτῶν πρoσωπῶν ἐπήγαγεν, μὴ ἐξεῖναι μηδενὶ τῶν σοφιςῶν διατριβὴν κατασκευάζεσθαι. *Eſt & lex quædam Attica contra philoſophos ſcripta, quam Sophocles Amphiclidis filius Sunicus tulit, qua contra illos ſtatuit, non licere cuiquam ſophiſtarum ſcholam inſtituere.* Hic populum Sophoclis cognoſcimus, quod Συνιεὺς fuerit, ut & Demetrius ille Cynicus apud Lucianum *Toxari.* Unde Meurſius ſuum de populis Atticæ librum, voce Σύνιον augere potuiſſet. Meminit hujus philoſophorum exilii quoque Athenæus, XIII, 9. & Alexis Comicus *Equo* ibidem. Simile exilium non modo Aſtrologi & Magi ſub Auguſto, apud Dionem lib. XLIX. Euſebium & Hieronymum *Chronicis.* Itemque Mathematici ſub Tiberio, teſte Caſſiodoro *Chronicis*, Suetonio *Tiberio,* Tacito Annal. II, 32, 5. Hermanno Contracto Chronicis ad annum Tiberii ſecundum. Et ſub Vitellio, juxta Tacitum Hiſt. II, 62, 3. itemque ſub Domitiano juxta Marianum Scotum, ad A.C. XCII. ſed & ipſi philoſophi aliquoties perpeſſi ſunt. Ejecit eos regione ſua Antiochus, teſte Athenæo, XII, 12. Lyſimachus, eodem teſte, XIII, 9. Epicurei exulare jubentur a Meſſeniis, teſte Æliano, Hiſtor. Var. IX, 12. Athenæo, XII, 12. Sexto Empir. adv. Math. fol. LXIX. & a Romanis, teſte Gellio, XV, 11. Æliano, loco citato; & a Thebanis, Spartiatis & Argivis, teſte Tertulliano *Apolog.* Philoſophos bis pellit Domitianus apud Suetonium, XII, 10.

Gel-

Gellium XV, 11. ubi Epictetus quoque ceſſiſſe dicitur: Euſebium Chron. ad Olymp. GCXVII, 1. vel juxta Hieronymum ad Olymp. CCXVI, 4. & CCXVIII, 3. ad annum 8 & 15 Domitiani, Marianum Scotum Chron. ad annum 9 & 14. Domitiani, Philoſtratum lib. VII. Plinium lib. III. epiſt. 11. Lucianum *de morte Peregrini*, qui tamen iterum pulſi, ſub Nerva reverſi ſunt, teſte auctore Chronograph. ex Idacio lib. II, c. 37. apud Caniſ. T. II. Ant. Lect. Cum vero rhetorum & plebis violentia atque furor in philoſophos ita ſæviret, Philon Ariſtotelis philoſophi neceſſarius, orationem quandam edidit contra Sophoclem, qua calumnias, quas rhetores in philoſophos jaciebant, abſterſit & ab iiſdem removit, neque tanti facinoris ſe cæteroſque philoſophos reos eſſe probavit, de quo diximus. Huic Philoni alia oratione reſpondet Demochares rhetor, Sophoclis defenſionem ſuſcipiens. Athenæus XIII, 9. Καὶ Σοφοκλῆς, ὅϛις ψηφίσματι ἐξέλασε πάντας φιλοσόφους τῆς Αττικῆς. Καθ᾽ οὗ λόγον ἔγραψε Φίλων Αριϛοτέλους γνώριμος· ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ Σοφοκλέους Δημοχάρους πεποιηκότος τοῦ Δημοσθένους ἀνεψιοῦ. *Et Sophocles, qui decreto omnes philoſophos Attica ejecit, contra quem orationem ſcripſit Philo, Ariſtotelis familiaris. Pro Sophocle vero apologiam ſcripſit Demochares, Demoſthenis e ſorore nepos.* Minime vero dubitandum, quin hac oratione Demochares multas philoſophorum fraudes atque machinas, impia facinora, vitia omnia expoſuerit, ut jure eos pulſos eſſe omnibus probaret. Conſtat hoc ex Ariſtoclis philoſophi libro ſeptimo de philoſophia apud Euſebium, lib. XV. præp. Evang. cap. πῶς γάρ· Τὴν μὲν γὰρ Δημοχάρους κατηγορίαν κατὰ τῶν φιλοσόφων τί χρὴ λέγειν; οὐ γὰρ Αριϛοτέλην μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους κακῶς εἴρηκεν. Ετι γε μὴν αὐτὰς τὰς διαβολὰς σκοπῶν ἄντις ληρεῖν αὐτὸν φαίη· λέγει γάρ ἐπιϛολὰς Αριϛοτέλους ἁλῶναι κατὰ τῆς πόλεως τῆς Αθηναίων, καὶ Στάγειραν τὴν πατρίδα προδοῦναι Μακεδόσιν αὐτόν. Ετι δὲ κατασκαφείσης Ολύνθου, μηνύειν ἐπὶ τοῦ λαφυροπωλείου Φιλίππῳ τοὺς πλουσιωτάτους τῶν Ολυνθίων. *Sed quid attinet hic Democharis contra philoſophos criminationes recenſere? non enim Ariſtotelem ſolum, ſed & alios quoque philoſophos maligne perſtringit. Equidem ſi quis iſtas probe conſideret calumnias, nefarie loquutum hunc eſſe dicet. Ait enim epiſtolas ſe Ariſtotelis inveniſſe contra Athenienſes: nec non Stagiram patriam ſuam eum Macedonibus prodidiſſe: præterea everſa jam Olyntho ditiſſimos quoſque Olynthiorum Philippo indicaſſe ſpoliandos.* Conſiderata utriusque Philonis

Digitized by Google

lonis & Democharis oratione, Senatus Athenienſis iniquam Sophoclis legem abrogavit, & revocatis ſequente anno ab exilio philoſophis, Sophocli multam irrogavit. Laertius lib. V. *Theophr.* ἀλλὰ αὖθις ἐπανῆλθον εἰς νέωτα, Φιλλίωνος (Φίλων dicitur Athenæo ſupra) τὸν Σοφοκλέα γραψαμένου παρανόμων. Ὅτε καὶ τὸν νόμον μὲν ἄκυρον ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, τὸν δὲ Σοφοκλέα πέντε ταλάντοις ἐζημίωσαν, καθοδόντε τοῖς φιλοσόφοις ἐψηφίσαντο, ἵνα καὶ Θεόφραστος κατέλθῃ, καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις ᾖ. *Verum ſequenti anno denuo reverſi ſunt philoſophi, cum Phillio Sophoclem violatarum legum reum egiſſet. Quo tempore Athenienſes ea lege abrogata, Sophoclem talentis quinque multarunt, & philoſophis reditum decreverunt, ut & Theophraſtus rediret, ſcholamque ut antea regeret.* Plura de Demochare ſcire qui volet, Voſſium adeat de Hiſtor. Græc.

CAPUT XVIII.

Clearchus Solenſis Peripateticus de vitiis variorum populorum & hominum, de Pythagora, ſeptem ſapientibus, Platonis laude. Joſephi fabula de Ariſtotele ex Clearcho examinatur. 2. Clearchi libri. Σχολαστικὸς antiquis ignotum ſenſu Joſephi. Sic & voces Ἰουδαῖος, Ἰουδαία, Ἱερουσαλήμ Ariſtoteli & antiquioribus ignotæ. Error Ficini & Genebrardi refutatur, qui Ariſtotelem Iudæum fuiſſe crediderunt. Cunæus non minoris audaciæ quam eruditionis. Num Ariſtotelis Alexandro M. comes expeditionis fuerit, inquiritur. 3. Demetrius Phalereus, an Alexandrinæ bibliothecæ ſub Philadelpho præfuerit, diſquiritur. 4. Scripſit de Poetis, Socrate, Demoſthene.

Digitized by Google

I.

SUb Ptolemæo Sotere memorari quoque debet Clearchus Solenſis, qui diſcipulus Ariſtotelis fuit. Κλέαρχος ὁ Σολεὺς, εἷς τῶν Ἀριστοτέλους μαθητῶν, ait, Pollux Onomaſt. lib. II. c. 4. §. 31. ubi paullo poſt §. 33. abſolute ὁ Σολεὺς dicitur. Κλέαρχος ὁ Σολεὺς οὐδενὸς ὢν δεύτερος τῶν τοῦ σοφοῦ Ἀριστοτέλους μαθητῶν, inquit Athenæus, libro XV. Varia ſcripſit, teſte Suida ἐπαύρασθαι. Aliquot libros περὶ βίων, *de Vitis* diverſorum hominum & populorum ab eo confectos obſervamus. Κλέαρχος ἐν τοῖς περὶ βίων, ait Athenæus VIII, 7. IX, 12. XII, 9. *Primum* librum ejus operis citat Athenæus, lib. VI, c. 6. *ſecundum* idem, IV, 14. XIV, 10. XV, 8. *quartum* idem, XII, 2. 3. & 5. ubi aliquoties de luxu quorundam populorum adducitur, & cap. 11. ejuſdem libri, ubi de Dionyſii libidine agit. *Quintum* citat idem X, 4. XII, 3. 7. & 12. ubi de variorum luxu egiſſe indicatur. *Octavum* idem XII, 12. Ex iiſdem libris omnino ſunt, quæ de quorundam luxu e Clearcho citat Athenæus, XII, 6. 10. 11. XIII, 6. Vix aliunde ſunt, quæ de Pythagora citat Gellius, IV, 11. *Pythagoram vero ipſum ſicuti celebre eſt, Euphorbum primo ſe fuiſſe dictitaſſe; ita hæc remotiora ſunt his, quæ Clearchus & Dicæarchus memoriæ tradiderunt, fuiſſe eum poſtea Pyrandrum, deinde Callicleam, deinde fœminam pulcra facie meretricem, cui nomen fuerat Alce.* Item quæ de phiala ſeptem ſapientibus invicem miſſa adfert Laertius lib. I. Thal. Δαίδαχος ὁ Πλατωνικὸς, καὶ Κλέαρχος, φιάλην ἀποσταλῆναι ὑπὸ Κροίσου Πιττακῷ καὶ οὕτω περιενεχθῆναι. Et de Pittaco eodem libro. Τούτῳ γυμνάσιον σῖτον ἀλεῖν, ὥς φησι Κλέαρχος ὁ φιλόσοφος. Clearchum ἐν Πλάτωνος ἐγκωμίῳ, *de laude Platonis*, laudant Laertius lib. III. Plat. & Hieronymus lib. I. adverſus Jovin. quorum verba cum ſupra adduxerimus, hic eadem repetere ſupervacaneum ducimus. Joſephus quoque libro primo de antiquitate gentis Judaicæ (ut recte Origenes lib. I. contra Celſum citat) ſive lib. I. contra Apionem (ut communem citandi conſvetudinem ſervem) locum prolixum e Clearchi libro de ſomno adfert, in quo Ariſtoteles cum Hyperochide loquitur, ſeque cum ſuorum ſcholaſticorum nonnullis in Aſia a Judæo quodam multa didiciſſe narrat. Verba ejus quippe prolixa, adſcribere non lubet. Clemens Alex. lib. I. Strom. hæc præterea addit, quæ Ioſephus non habet:

bet: Κλέαρχος ὁ Περιπατητικὸς εἰδέναι φησί τινα Ἰȣδαῖον, ὃς Ἀριστοτέλει συνεγένετο. *Clearchus Peripateticus, Iudæum ſe noviſſe dicit, qui cum Ariſtotele fuerit converſatus.* Euſebius, lib. IX de præp. Evang. e Joſepho & Clemente, quæ adduximus verba repetit. Petrus Cunæus lib. I. de Rep. Hebr. cap. 4. Ariſtotelem ſalſe nimis & temere perſtringit, quod hic apud Clearchum ſtatuat, Judæos ab Indiæ ſapientibus eſſe propagatos. Verba Cunæi hæc ſunt: *Portentoſum eſt, & cum ſumma inſcitia conjunctum, quod Ariſtoteles apud Clearchum autumavit: Judæos eſſe ab India ſapientibus propagatos, ſed nomen mutaviſſe. Quippe philoſophos illos, qui apud Indos Callani adpellantur, in cava Syria Judæos dici. Pudet me anilitatis, adeo hoc nihili eſt.*

2. Ut autem conſtet, quid de his ſentiendum ſit, notandum (1) Clearchi plurimos quidem libros paſſim ab auctoribus citari. Librorum περὶ σκελετῶν ſecundum, laudat Athenæus, IX, 13. Ex iisdem omnino ſunt, quæ habet Pollux II, 4. §. 31. & alibi. ἐρωτικὰ ejus citat Athenæus XII, 12. XIII, 2. 4. 6. 7. *Primum* eorum citat idem XIII, 7. XIV, 3. XV, 3. *Secundum* idem, XIV, 9. περὶ γρίφων citat idem X, 15. 16. 19. 20. 21. 22. ex hoc opere petita ſunt, quæ de ænigmate ex Clearcho tradit Euſtathius Il. ϑ fol. DXCIX. librum primum περὶ φιγαλίας, Athenæus XII, 8. περὶ γραφῶν idem VII, 1. XIV, 3. 16. niſi forte pro γραφῶν legendum γρίφων. περὶ παροιμιῶν idem IV, 16. VII, 8, 19. X, 22. (ubi de griphis egiſſe indicatur, ut hic liber vix diverſus ſit ab eo περὶ γρίφων) XIII, 1. XV, 10. περὶ τῶν ἐν τῷ ὑγρῷ idem VII, 10. περὶ παιδείας Heſychio Milesio. περὶ τȣ πανικȣ, τακτικὰ, περὶ δινῶν, περὶ νάρκης, περὶ φιλίας alibi. Librum vero ejus περὶ ὕπνȣ, apud ſolum Joſephum, & qui eum ſequuntur, memorari obſervamus.

(2) Cum jam a multis annis Ariſtotelis familiares, quorum apud ſcriptores facta eſt mentio, notaverim, Hyperochidem tamen non niſi apud Joſephum obſervo, cæteris omnibus ignotum. Hyperochidem quendam memorat Thucydides l. 6. ſed nihil hoc ad noſtrum.

(3) Vox σχολαστικῶν in ea, qua uſurpatur, ſignificatione vix legitur apud antiquos, & ætatem ſapit inferiorem. Neque enim loca, in quibus juvenes erudiebantur, ſcholas Ariſtotelis ævo memini dicta eſſe,

neque

neque eos qui docebantur, ſcholaſticos. In exedris, diatribis, Athenæis, leſchis, didaſcaliis, Lyceo, Academia, peripato pueros eſſe informatos novi, ſcholarum mentionem factam nondum obſervavi. Apoſtolius proverb. λέσχη ἐγκάθη. ἐπὶ τῶν διαλεγομένων καὶ φιλοσοφούντων. Τὸ γὰρ παλαιὸν, αἱ καθέδραι, καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς εἰώθασιν ἀθροιζόμενοι φιλοσοφεῖν λέσχαι ἐκαλοῦντο· οὕτω φησὶ καὶ Ἱεροκλῆς ἐν πρώτῃ φιλοσοφουμένων. Minus vero notum σχολαστικὸς pro *diſcipulus*, vel *qui informatur in ſchola.* Quod Theophraſtus epiſtola quadam σχολαστικὸν uſurpaverit, indicat Laertius lib. V. Th. verum ſuſpectæ ſunt pleræque antiquorum epiſtolæ: & licet genuina eſſet epiſtola, tanquam inſolens vocabulum adducitur.

(4) Voces Ἰουδαῖος, Ἰουδαία, Ἱερουσαλήμ, Ariſtoteli & æqualibus ei ſcriptoribus, & multo magis antiquioribus ignotæ ſunt, & fruſtra eas in illis quæſiveris. Palæſtinæ tamen & mortui maris meminit Philoſophus lib. II. Meteor. c. 3. Joſephus, ut antiquitatem aliquam ſuæ genti conciliet, ſine delectu, quod vel ſpeciem veri habet, adducit. Quid enim Σόλυμοι gentilium ad ſolyma Palæſtinæ?

(5) Cum multi Ariſtotelis vitam & res geſtas deſcripſerint, ejus tamen hiſtoriæ nullam præter Joſephum, & qui eum ſequuntur, mentionem quiſquam ullibi facit. Laertius lib. V. ubi ſtudioſe ea, quibus Ariſtotelis vita inluſtrari poſſet, adfert, ſilentio illam præterit, certo argumento de Ariſtotele Stagirita eam non eſſe intelligendam. Idem Laertius præfatione ſic loquitur: Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ περὶ παιδείας, καὶ τοὺς γυμνοσοφιστὰς ἀπογόνους εἶναι τῶν Μάγων φησίν. Ἔνιοι δὲ καὶ τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τούτων εἶναι. *Clearchus Solenſis L. de diſciplina, etiam gymnoſophiſtas a Magis deſcendiſſe adſeverat. Quidam etiam Judæos ex iis originem duxiſſe tradunt.* Certum eſt, Ariſtotelis graviſſimi auctoris teſtimonio hanc ſententiam probaturum fuiſſe Laertium, ſi ipſi quidquam vel de iſta fabula conſtitiſſet, vel eam genuinam judicaſſet. Idem Laertius lib. II. Socr. φησὶ δ' Ἀριστοτέλης, Μάγον τινὰ ἐλθόντα ἐκ Συρίας εἰς Ἀθήνας, τά τε ἄλλα καταγνῶναι τοῦ Σωκράτους καὶ δὴ καὶ βίαιον ἔσεσθαι τὴν τελευτὴν αὐτῷ. *Refert Ariſtoteles, Magum quendam ex Syria profectum Athenas, Socratem pluribus in rebus reprehendiſſe, violentamque illi mortem prædixiſſe.* Credo hæc ex Ariſtotelis

P 2 Magi-

Digitized by Google

Magico,* quod idem præfatione citat, petita eſſe: qui liber non Ariſtotelis, ſed incerti auctoris eſt, teſte Suida Αντισθένης, e quo omnino ſua hauſit Clearchus. Latina verſione Joſephi verborum iſtorum, quæ citavimus, nonnulla male diſtinguente, ſeducti ſunt Ficinus & Genebrardus, ut Ariſtotelem Judæum fuiſſe ſtatuerent. Antiqua Trapezunti verſio pro verbis illis ita diſtinctis: *Atque ille, inquit Ariſtoteles, Judæus erat*, hanc pravam diſtinctionem adhibuit: *Atque ille, inquit, Ariſtoteles Judæus erat*. Peſſime! Hinc Marſilius Ficinus lib. de Chriſt. Relig. c. 26. *Clearchus*, inquit, *Peripateticus ſcribit Ariſtotelem fuiſſe Judæum*. Et Genebrardus ad A. M. MMDCLXX. *Ea de cauſſa fortaſſe Clearchus Peripateticus ſcripſit Ariſtotelem fuiſſe Judæum.*

(6) Tandem iſta Joſephi fabula aliis contradicit, cum Ariſtoteles nunquam peragratus ſit Aſiam. Equidem non ignoro, Solinum cap. 14. & Ammonium vita Ariſtotelis ſtatuere, Alexandro M. comitem expeditionis Ariſtotelem fuiſſe, eamque ſententiam confirmat liber Quæſtionum Babylonicarum ſpurius, quem Ariſtoteli tribuit Guevara Horolog. Principum lib. II, cap. 27. Multos ſane doctos viros Alexander Magnus comites habuit Calliſthenem, Anaxarchum Eudæmonicum, (qui Dalechampio interpreti Anaxander perperam apud Athenæum VI, 13. dicitur) Craterum, Æſchriona, Androſthenem, Ariſtobulum, Clitarchum, Anaximenem Lampſacenum, ** Nearchum, Oneſicritum & plures. Ariſtotelem vero, qui Alexandro comitem jungat præter eos, quos indicavi, reperies neminem. Erroris autem hos convincit Chronologia vitæ Ariſtotelis plurimorum auctorum graviſſimorum teſtimonio atque conſenſu firmata, quæ Ariſtotelem Athenis docuiſſe refert, cum Alexander Aſiam ſibi ſubjugaret. Sed tantum de iſta fabula, quæ ſive Clearchi cujusdam, ſive alterius ſit, ejus certe non eſt, qui Ariſtoteli æqualis fuit. Multi enim fuere Clearchi. Sic Plutarchus lib. *de facie in luna*, Clearchum quendam cum Ariſtotele loquentem inducit, non illo antiquo, ſed juniore quodam Peripatetico.

3. Extremis Ptolemæi Lagi temporibus celebris erat Demetrius Phalereus, Himeræi, ab Antipatro occiſi frater, juxta Plutarchum, *Demoſth*

* *quod de Zoroaſtre & Magia circumferebatur.*
** *ſupra p. 58.*

moſth. Philoſophus Peripateticus, Theophraſti auditor, Menandri Comici Olymp. CIX, 3. nati, & Dinarchi rhetoris familiaris fuit. Fruſtra nonnulli credunt a Joſepho ſeducti (quod dudum jam Scaliger monuit) hunc Demetrium Alexandrinæ bibliothecæ ſub Philadelpho Ptolemæo fuiſſe præfectum, ejusque ſuaſu Biblia Hebræa in Græcum ſermonem translata. Demetrius enim Phalereus ubi per decennium Athenienſium Reip. quæ ſub Caſſandri poteſtate erat, tanta cum laude præfuiſſet, ut CCCLX ſtatuas

Quot luces habet annus abſolutus

juxta Varronem hebdomadum opere apud Nonium, ei locandas populus decreverit, converſis poſt rebus & Athenis Olymp. CXVIII, 1. a Demetrio Poliorcete Antigoni filio & duce occupatis ſtatuæ ejus dejectæ ſunt, & ipſe capitis abſens damnatus ad Ptolemæum Lagiden in Ægyptum fugit. Huic cum conſuluiſſet, ut filium ex Eurydice natum Ptolemæum Κεραυνὸν, neglecto altero filio Philadelpho, quem e Beronice ſuſceperat, regni ſucceſſorem conſtitueret, nihilque ſuo conſilio profeciſſet, a Philadelpho regni ſucceſſore poſt matris mortem in provinciam relegatur: in qua cum graviori pœnæ reſervaretur, aſpidis morſu miſere interiit. Neque ſeries & ordo ſucceſſionis in bibliotheca Alexandrina Joſephi ſententiam probat, quam hic damus.

Demetrius Phalereus
Tertullianus adv. Gentes c. 18.
ſub Lagide.
|
Zenodotus Epheſius
ſub eodem Lagide teſte Suida Ζην.
|
Eratoſthenes,
ſub Evergete: Suidas.
|
Apollonius,

Digitized by Google

ſub Evergete, Suidas.

|

Ariſtonymus.
ſub Evergete, non Philadelpho, ut Suida codices legunt, niſi fortaſſis pro Philadelphus legendum Philopator.

|

Chæremon
Stoicus ſub Tiberio. Suidas.

|

Dionyſius
Alexandrinus ſub Nerone, Suidas.

4. Scripſit plurima, quæ recenſet Laertius lib. V. Dem. Quanquam ἡ τῶν ἀρχόντων ἀναγραφὴ in hoc catalogo a Laertio eſt oblivione quadam prætermiſſa, quam non modo ipſe alibi citat lib. I. *Thal.* & lib. II. *Anax.* ſed & Plutarchus *Ariſtide* Scholiaſt. Ariſtoph. Νεφελ. fol. CXXV. Scripſit περὶ ποιητῶν, *de poetis*, teſte Suida Δημητρ. Tzeze ad Lycophrona præfatione. Ejus *de Antiphane* librum memorat Laertius lib. V. *Demetr.* incertum eſt, quem librum illius ſignet. Cicero lib. II. de LL. *Poſteaquam, ut ſcribit Phalèreus, ſumtuoſa fieri funera & lamentabilia cœpiſſent, Solonis lege ſublata ſunt.* De *Socrate* etiam librum ſcripſit, teſte Laertio lib. V. *Dem.* Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῷ Σωκράτει, ait Plutarchus *Ariſtide. p.* ubi quædam inde adfert, quod etiam facit Laertius lib. II. *Socrate.* & lib. IX. *Heracl.* ubi ἡ Σωκράτους ἀπολογία dicitur & *Diog.* Ejusdem libri meminit iterum Plutarchus vita Solonis & Demoſthenis in parall. maj. Neque alium intelligit librum Athenæus XIII, I. ubi Socratem duas uxores habuiſſe refert e Calliſthene, Demetrio Phalereo, Satyro Peripatetico, Ariſtoxeno, quos ab Ariſtotele ad id ſtatuendum provocatos ſcribit, qui libro περὶ εὐγενείας id tradiderit: e quo Ariſtotelis libro id citat Plutarchus parall. maj. vita

Ari-

Ariſtidis f. de Demoſthene egit teſte Cicerone lib. de petitione Conſulatus. *Ejus facultatis adjumenta, quæ tibi ſcio eſſe ſepoſita, ut parata ac promta ſint, cura: & ſæpe quæ de Demoſthenis ſtudio & exercitatione ſcripſit Demetrius, recordare.* Non pauca ex eo opere promit Plutarchus *parall. Dem.* Demetrium Phalereum Judæorum meminiſſe tradit Joſephus lib. I. *de antiqu. gentis Jud.* Clemens Strom. I. eum Demetrium ἁπλῶς nominat, eique tribuit librum de Regibus Judæorum. Hieronymus de ſcript. Eccleſ. in *Clemente* itidem Demetrium eum nominat ſine addito. Demetrium quendam de Judæorum Regibus ſcripſiſſe credo Clementi: Phalereum ejus libri auctorem eſſe, Joſepho non credo: ſed gloſſematis loco habendam eſſe vocem *Phalereus* adſerere malim: vel junior fuerit Demetrius Phalereus & a priore diverſus. Vide Voſſium de Hiſt. Gr. lib. III. Alium quoque eſſe Demetrium Phalereum oportet, qui de Nicandro egit, ſi verba ſunt ſana apud Stephanum χοςόπη.

CAPUT XIX.

1. Alexis de Pythagora & Pythagoreis. 2. Xanthus Muſicus de Empedocle & Leſche poetis egit. Parvæ Iliadis auctor. Xanthus Lydus alius, cujus ſcripta aliis notha viſa. Voſſii error. 3. Hecatæus de Ægyptiorum philoſophia, a quo Pyrrhonius ille Hecatæus forte diverſus. 4. Beroſus de Chaldæorum philoſophia ſcripſit. 5. Lycus ſola Pythagoræ mentione hic locum vix meretur.

§. I.

SEquitur Alexis, Poeta Comicus, de cujus ætate vel ex eo conſtare poteſt, quod exilii philoſophorum circa hæc tempora meminerit. Verba ejus ex *Equo* fabula hæc habet Athenæus XIII, 9.

Digitized by Google

Τȣ̃τ᾽ ἐςιν Ακαδημία, τȣ̃το Ξενοκράτης·
Πολλ᾽ ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοὶ Δημητρίῳ,
Καὶ τοῖς νομοθέταις, διότι τȣ̀ς τὰς τῶν λόγων,
Ως φασί, δυνάμεις παραδιδȣ́ντας τοῖς νέοις,
Ες κόρακας αἴρειν φασὶν ἐκ τῆς Αττικῆς.

Academia hoc eſt, hoc Xenocrates:
Demetrium bonis multis dii cumulent,
Ac legumlatores, quod eos, qui verborum,
Vt ajunt, facultatem juvenes docent,
Juſſerunt in malam crucem abire ex Attica.

Intelligitur autem Demetrius Antigoni filius, Poliorcetes dictus: pulſo enim Athenis Olymp. CXVIII, 1. Demetrio Phalereo, & libertate populo Athenienſi per Demetrium Poliorceten reddita, cum in profugum & abſentem Phalereum ſæviri non poterat, ſtatuæ ejus dejectæ, & philoſophi, quorum fuerat patronus, ipſe quippe philoſophus, exulare juſſi ſunt. At Xenocrates vixit, dices, cum exularent philoſophi, teſte Alexide: cum vero Xenocrates Olymp. CXVI, 1. deceſſerit, aliud fuerit, neceſſe eſt, philoſophorum exilium, de quo Alexis loquitur, atque id, quod poſt pulſum Olymp. CXVIII. Demetrium Phalereum contigit. Sed non conſtat de mente Alexidis, de vivo loquatur Xenocrate an de pictura ejus. Utcunque ea ſint, nihil decedit noſtræ de Alexidis ætate ſententiæ, quam inde inſuper colligimus, quod Menandri Olymp. CXXII. juxta Euſebium mortui fuerit patruus, juxta quosdam apud Suidam. Hiſtoriæ Pythagoricæ ſcriptis ſuis aliquod adjumentum adferre voluit. Gellius Noct. Att. IV, 11. de eo: *Alexis poeta in comœdia, quæ Pythagora vita inſcribitur, docet.* Athenæus quoque lib. III, cap. 34. ex eadem omnino comœdia, ſed titulo *Pythagorizuſa*, nonulla de Pythagoreis adducit. Eſt qui Gellium hic ex Athenæo corrigendum cenſeat, neque magnopere repugno. Utrolibet autem modo inſcripta fuerit comœdia, Pythagoræ tamen & Pythagoreorum vitam atque mores comicus ea expoſuit & traduxit. Idem Athenæus lib. IV. δειπνοσοφιςῶν cap. 17. pluſcula de Pythagoreorum vita & victu ex eodem adfert, quæ, quod prolixa ſint, apponere non lubet. Item forte eſt Alexis Platonis παιδικὰ apud Laertium, Lib. III.

Apu-

Apulejum *Apologia*. Alexin libertum memorat Cicero ad Attic. V, 20. VII, 2.

2. Xanthus, Muſicus Athenienſis, Theophraſti æqualis, & Arceſilai Pitanæi magiſter, teſte Laertio lib. IV. *Arceſ.* Hic omnino eſt, qui hiſtoriam eruditorum ſcripſit. Ejus de Empedocle Pythagoreo laudat Laertius lib. VIII. *Emped.* De Leſche quædam ex eo adfert Clemens Alex. lib. I. Strom. Dicitur autem Leſches ille Æſchyleni F. Pyrrhæus & Lesbius, quod e Pyrrha Lesbi civitate, quæ mari, teſte Plinio Hiſt. Nat. II, 92. & V, 31. fuit hauſta, oriundus eſſet. Fuit poeta Græcus, & ſcripſit Ἰλίȣ πέρσιν, *Ilii devaſtationem*, teſte Pauſania, Phocicis & Bœoticis. Meminit Ἰλίȣ πέρσεως Ariſtoteles, libro de poetica ſuperſtite, (reliqui enim interiere) c. 23. Euſebius Chronicis num. Abrahamæo MCCCLX, & Scholiaſtes Pindari Νημηονικῶν VI. cujusmodi Ἰλίȣ πέρσιδα ſcripſit Sacadas Argivus, teſte Athenæo XIII, 9. Parvæ Iliados auctorem Leſchen quidam fuiſſe credunt, ſed verius illius auctor Staſinus ab aliis ſtatuitur. Fuit præter hunc Xanthus quidam Lydus antiquior Olymp. LXX. celebris, qui Lydiaca ſcripſit, quorum librum *primum* citat Stephanus Λυδία: *ſecundum*, Heſychius Mileſius ξάνθος. *Tertium*, Stephanus vel rectius Hermolaus Εὐπάτρια. *Quartum*, idem. Σιδήνη. Plura vide apud Voſſium de Hiſt. Gr. I, 2. IV, 5. Verum Xanthi hujus antiqui ſcripta ſuppoſititia eſſe habita, verumque eorum auctorem fuiſſe Dionyſium Scythobrachiona, judicavit Artemo Caſſandreus ἐν τῷ περὶ ἀναγωγῆς βιβλίων, *libro, quo libros quosque ad ſuos auctores retulit*, apud Athenæum libro XII. Huic priſco Xantho hiſtoriam eruditorum tribuit Voſſius loco poſteriore citato. Sed cum Empedocles Olymp. LXXXIV. demum floruerit, vix temporis ratio admittet, ut Empedoclis hiſtoriam priſco Xantho tribuamus. Dici poſſet, Xanthum Lydum, cui *Magica* tribuit Laertius prooem. & Clemens lib. III. Strom. de Empedocle Mago in Magicis ſuis egiſſe. Sed quid fiet de Leſche, quem Magum fuiſſe non conſtat? Laertius etiam expreſſe lib. VIII. Ξάνθος ἐν τοῖς περὶ αὐτȣ͂: Neque ætas tamen admittet, ut de Empedocle Xanthus egiſſe dicatur.

3. Hecatæus Abderita, omnino περὶ τῆς Αἰγυπτίων Φιλοσοφίας. aliquot libros vulgavit, e quorum *primo* Laertius præfat. adducit, Ægyptios ſolem & lunam per ſcarabeum, draconem, accipitrem, aliaque animalia indicare ſolitos fuiſſe. Indidem omnino hauſit Laertius

ea, quæ de diis ex magorum ſententia genitis ibidem habet. Eundem eſſe credo Hecatæum, qui ſub Ptolomæo Lagi hiſtorias Ægyptiacas ſcripſit, teſte Diodoro I, 46. Hecatæum Abderitam, Pyrrhonis philoſophi diſcipulum facit Laertius, lib. IX, *Pyrrh.* Philoſophum eum fuiſſe, & ἐπὶ τῶν διαδοχῶν, *ſub ſucceſſoribus* Alexandri ſcilicet vixiſſe, tradit Suidas. Poteſt hic cum priore eſſe idem, cum tempora non plane repugnent, ſed minus dubii erit, ſi diſtinguantur.*

4. Beroſus, qui paullo poſt Ariſtotelis tempora floruit, inter alia quoque de Chaldæorum philoſophia ſcripſit, teſte Joſepho lib. I. de antiq. gentis Jud. plura de Beroſo ſuggerent Fridericus Tilemannus, hiſtoriarum & antiquitatum in Academia Wittebergenſi Profeſſor quondam celeberrimus, erudito *diſcurſu philologico de hiſtoricorum delectu*, folio LXXVI & ſeq. Voſſius lib. I. de Hiſt. Gr. cap. 13. cœterique eorum, quæ Annius ille paucis quibusdam antiquis fragmentis inepte aſſuit & addidit cenſores.

5. Lycus Rhegiaus, Peripateticus fuit, teſte Clemente lib. I. Strom. & pater Lycophronis (de quo poſt dicemus) teſte Suida λύκος. Scripſit de Pythagora, non peculiari opuſculo, ſed libro quarto hiſtoriarum ſuarum, unde nonnihil citat Malchus, ſive Porphyrius vita Pythagoræ. Quare eum mittamus, ne, ſi ob Pythagoræ mentionem locum hic habeat Lycus, innumeri alii eundem ſimili jure ſibi poſcant.

Caput

* *Sed Hecatæum Abderitam noli confundere cum Hecatæo Mileſio, quem integris ſeculis tribus antiquiorem fuiſſe, ſubque Cyro & Gambyſe floruiſſe, Lambecius in Prodromo Hiſt. Litt. notat.*
Hecatæi Eritreenſis meminit Jonſius, Lib. II, cap. 2. §. 5.

CAPUT XX.

1. Epicurus περὶ αἱρέσεων, de electionibus ſcripſit. Platonis, Ariſtotelis, aliorumque philoſophorum vitia expoſuiſſe creditus eſt. 2. Ei multa a Stoicis falſo tributa, propter quæ male audit. Cicero ſpuriis iſtis cum fidem prorſus abrogare nollet, hæret, & ne ipſe hærere videatur, Epicurum inconſtantiæ inſimulat. 3. Metrodorus, Athenienſis, an Lampſacenus fuerit, inquiritur. Laertii codices contra Caſaubonum defenduntur. Voſſii error. Gemina quorundam patria. 4. Scripſit Metrodorus de morbo Epicuri, de poetis adverſus Sophiſtas. Megaricos & Democritum. Galeni codices mendo liberantur. Varii Metrodori. Epicureorum ſucceſſio additur.

1.

EPicurus Gargettius, Athenienſis, philoſophus ſatis celebris, & ſi Chryſippum excipias, plurimæ ſcriptionis, natus eſt Olymp. CIX, 3. obiit anno LXXII. ætatis, Olymp. CXXVII, 2. Archonte Pytharato, teſte Cicerone lib. de fato, ut ita circa extrema Lagidæ tempora maxime floruerit. Scripſit *περὶ αἱρέσεων, de ſectis* librum,* quem non modo inter ejus libros

* *Emendant hic Noſtrum Gaſſendus, Menagius, Stanlejus, alii. Hi locum iſtum non* de ſectis, *ſed* de electionibus *interpretantur, quo libro videlicet Epicurus non aliquam ſectarum hiſtoriam, ſed optimos mores inſtituendi conſilium dediſſet, confer pluribus Menagium in h. l. & Stanlejum in ſuo de ſectis & vitis Philoſoph. L. Majori itaque jure ſpectare huc videntur ejusdem* πρὸς Μητροδώρον *Liber, apud*

bros enumerat, ſed ex eodem locum adfert Laertius, lib. X, 27. Epiſtola quoque *περὶ ἐπιτηδευμάτων, de vivendi ratione*, multa de Ariſtotele tradidit minime probanda, cujus meminit Ariſtocles lib. VII. de philoſophia apud Euſebium, lib. XV. de præp. Evang. cap. I. & ante eum Athen. lib. VIII. Deipn. cap. 13. Eodem reſpexit Plutarchus *L. quod non poſſit ſuav. viv. juc. ſec. Epic.* Τὰ γὰρ ἐν ἀνθρώποις αἴσχιστα ῥήματα, βωμολοχίας, ληκυθισμοὺς, ἀλαζονείας, ἑταιρήσεις, ἀνδροφονίας, βαρυστόνους, πολυφθόρους, βαρυεγκεφάλους συναγαγόντες, Ἀριστοτέλους, καὶ Σωκράτους, καὶ Πυθαγόρου, καὶ Πρωταγόρου, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ἡρακλείδου, καὶ Ἱππάρχου, καὶ τίνος γὰρ οὐχὶ τῶν ἐπιφανῶν κατεσκέδασαν, ὥστε εἰ καὶ τὰ ἄλλα πάντα σοφῶς εἶχεν αὐτοῖς, διὰ τὰς βλασφημίας ταύτας καὶ κατηγορίας, πορρωτάτω σοφίας ἂν εἴργεσθαι. *Congeſta enim in unum, quæ inter homines habentur fœdiſſima vocabula, ſcurrilitates, ampullas, arrogantias, ſcortationes, homicidia, graves gemitus, multorum perditionem, cerebri gravedines, in Ariſtotelem, Socratem, Pythagoram, Protagoram, Theophraſtum, Heraclidem, Hipparchum, denique neminem non virorum inluſtrium effuderunt univerſa, ut, ſi alioquin omnia ſapienter ſtatuiſſent, certe ob maledicta hæc, haſque criminationes longiſſime fuerunt a ſapientia arcendi.* Epicuri librum ſecundum contra Theophraſtum, citat Plutarch. contra Coloten. Epicurum Platoni & Ariſtoteli infenſum fuiſſe, nos docet Sextus Empiricus, præfatione contra Mathematicos, *Ariſtotelicis Epicurei & Epicureis Stoici contradicunt*, ait idem lib. I. de philoſoph. confer Proclum comment. III. in Icario Euclidis.

2. Verum ut hæc ſimpliciter negari nequeant, minime tamen diffitendum eſt, Stoicos, ut Epicurum ſugillarent & exoſum redderent, multa in eum confinxiſſe commenta. *Inter Stoicos & Epicuri ſectam ſequutos, pugna perpetua eſt*, ait Quintil. lib. V. Inſtit. Orat. c. 7. Erat autem

Laertium IX, 28. in quo vita Mitrodori hiſtoriam Epicurum expoſuiſſe laudatus Stanlejus conligit: inprimis illud πρὸς Θεόφραστον, *adverſus* Theophraſtum *opus, præcipuum ſcilicet Ariſtotelis diſcipulum & ſucceſſorem; quod variis conſtitiſſe libris aparet ex eo, quod* τοῦ δευτέρου *meminit Plutarchus.*

autem Stoicorum magna olim frequentia.* *Iis, qui in unaquaque philoſophantur hereſi, ſunt plures, qui in philoſophia Stoicam ſectantur hereſin*, ait Sextus Empiricus, lib. I. de philoſ. Laertius lib. X. ubi de Epicuro agit, Diotimum I. laſcivas veluti ab Epicuro ſcriptas epiſtolas edidiſſe tradit, de quo in *Diotimus*. Depromit inde nonnulla in philoſophos convitia Laertius, & quidem ex ejus epiſtola περὶ ἐπιτηδευμάτων, ut Athenæus infra docebit. Sed addit: *inſanire eos, qui ita de Epicuro ſentiant, quippe qui in quosvis gratus, gravis item atque honeſtus fuerit, cujus innumeri diſcipuli & perpetua in ſchola ſucceſſio, cæterorum philoſophorum ſucceſſione deficiente invidiam ipſi conflaverint.* Heſychius quoque Epicurum non ſuis vitiis, ſed convitiis aliorum obrutum male audire, perſpicue indicat. Επίκουρόν τινες διαβάλλοντές φασι, & ſic plura. Epicuro quædam fuiſſe ſuppoſita, quæ in genuinis ejus ſcriptis non exſtarent, indicat Theo, progym. cap. 2. Ciceroni quoque hic dolus ſuboluiſſe videtur, qui lib. II. de Finibus: *At coluit Epicurus amicitias: quaſi quis illum neget & bonum virum, & comem, & humanum fuiſſe, de ingenio ejus in his diſputationibus quæritur, non de moribus. Sit iſta in Græcorum levitate perverſitas, qui maledictis inſectantur eos, a quibus de veritate diſſentiunt: ſed quamvis comis in amicis tuendis fuerit; tamen ſi hæc vera ſunt, nihil enim adfirmo — — Ac mihi quidem quod & ipſe bonus vir fuit, & multi Epicurei fuerunt & hodie, & in amicitiis fideles, & in omni vita conſtantes & graves, nec voluptate, ſed officio conſilia moderantes.* Ita Cicero de Epicuro, de cujus epiſtola quadam idem porro agit, & de teſtamento ejus ſuppoſito addit: *Ejusdem teſtamentum non ſolum a philoſophi gravitate, ſed etiam ab ipſius ſententiæ judicio diſcrepare.* Recte ita judicat orator de eo, cujus *ſummorum officiorum in extremo ſpiritu conſervationem* paullo ante commendaverat. Laudat eundem lib. V. Tuſc. Quæſt. Sed cum ſuppoſititias iſtas epiſtolas pro veris haberet, inconſtantiæ eum ſimul arguit: *an malumus*, inquit, *Epicurum imitari? qui multa præclare ſæpe dicit: quam enim ſibi conſtanter convenienterque dicat, non laborat. Laudat tenuem victum — — negat quemquam jucunde poſſe vivere, niſi idem honeſte, ſapienter, juſte.*

* *vide L. II, cap. 18. K*

juſteque vivat, nihil gravius, nihil philoſophia dignius, & ſic porro. Athenæus VIII, 13. ex iſta περὶ ἐπιτηδευμάτων epiſtola eadem, quæ Laertius, de Ariſtotele adfert convitia: miratur vero ſolum Epicurum ea tradidiſſe, cum ignorentur a Cephiſodoro & Eubulide Ariſtotelis æqualibus, qui multos libros contra Ariſtotelem ſcripſerunt. Ariſtocles Peripateticus lib. VII. de philoſophia apud Euſebium de præp. Evang. XV, 2. eadem in Ariſtotelem convitia ex Epicuri iſta ſuppoſititia epiſtola adfert, ſed fieri non potuiſſe, ut ea patraret Ariſtoteles, indicat, ſiquidem & hiſtoriarum & temporis aliqua ratio ſit habenda. Et ſane hæc convitia in Ariſtotelem minime convenire & temporis repugnantia & philoſophi vita honeſtiſſima docet, de quibus hiſtoria noſtra Peripatetica pluribus aliquando, ſi Deo viſum fuerit. Nihil vero moramur vel Cottam Academicum apud Ciceronem lib. I. de Nat. Deor. cap. 33. vel Epictetum Stoicum apud Laertium lib. X. vel alios calumniandi libidine turgidos, qui ut Epicurum & Epicureos ſupprimerent, & exoſos redderent, fictas iſtas epiſtolas pro veris habuerunt, commodiſſimam calumniandi & ſupprimendi eos occaſionem ſe jam nactos rati, ſi quæ mendacia exſtarent dubia, ſuo teſtimonio confirmarent. Sed vide quæ pro Epicuro dixit Petrus Gaſſendus. *

3. Metrodorus Epicuro magiſtro ſuo proximus ſit, quem Athenienſem fuiſſe alii adfirmant, alii negant. ** Horum e numero eſt Cicero, qui lib. V. Tuſc. Quæſt. *Qui enim beatior Epicurus, quod in patria vivebat, quam Metrodorus, quod Athenis?* Strabo quoque lib. XIII. Geogr. Ἐκ Λαμψάκου δὲ Χάρων τε ὁ συγγραφεὺς, καὶ Ἀδείμαντος, καὶ Ἀναξιμένης, ὁ ῥήτωρ, καὶ Μητρόδωρος, ὁ τοῦ Ἐπικούρου ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς δὲ Ἐπίκουρος, τρόπον τινὰ Λαμψακηνὸς ὑπῆρξε διατρίψας ἐν Λαμψάκῳ. *Lampſaceni fuerunt Charon, ſcriptor, & Adimantus, & Anaximenes, rhetor, & Metrodorus, Epicuri familiaris, & ipſe Epicurus quodammodo Lampſacenus fuit, quod Lampſaci docuerit.*

Sequi-

* *in Apologia Epicuri lib. I. capite ultimo.*

** *confer Stanlejum, p. 932.*

Digitized by Google

Sequitur hos Caſaubonus, ſive Hortusbonus, (ita enim Latine dici voluit) notulis elegantiſſimis ad Laertii lib. X. Athenienſem fuiſſe ſtatuit Voſſius lib. I. de Hiſt. Gr. cap. 21. Tametſi vero hic nullam ſententiæ ſuæ rationem exponit, non tamen propterea crediderim absque omni ratione ita loquutum fuiſſe virum longe doctiſſimum. Quantum conjicere licet, his rationibus adductus ita ſenſit, Laertius lib. X. ubi de Epicuri diſcipulis agit, ſic loquitur: Μαθητὰς δέ ἔσχε (ὁ Ἐπίκουρος) πολλοὺς μὲν, σφόδρα δὲ ἐλλογίμους. Μητρόδωρον Ἀθηναῖον, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Σάνδην Λαμψακηνόν. *Fuerunt illi, (Epicuro) diſcipuli plurimi, iidemque inluſtres: Metrodorus Athenienſis, Timocrates, & Sandes Lampſacenus.* Caſaubonus ad hæc verba: *Atqui Metrodorum conſtat fuiſſe domo Lampſacenum. Sed puto legendum* Μητρόδωρον, Ἀθήναιον, *Athenæum.* Quaſi nimirum duo citarentur, Metrodorus & Athenæus. Nos tuebimur ipſam Laertii ſcripturam, ubi (1) ſine ſubdiſtinctionis ſigno (2) & ſine conjunctione καὶ (3) Ἀθηναῖος legitur. Et nihil eſt, quod nos cogat a litera recedere: eſt potius, propter quod ei inhærendum. Scilicet Timocrates frater hujus Metrodori fuit Athenienſis, & quidem Ποτάμιος, juxta eundem Laertium lib. X. Erat autem Ποταμός populus Athenienſis Leontidis tribus, de quo videatur Johannes Meurſius, ſingulari libello *de populis Attica*, pag. 107. Voſſius lib. IV. de Hiſt. Gr. cap. 10. hunc Timocratem male Adramyttenum vocat, cum Timocrates hic Adramittenus alius omnino ſit a noſtro Metrodori fratre: quemadmodum & diverſus eſt Timocrates ille Heracleota Epicureus, tempore Marci Antonini, apud Lucianum ψευδομάντις. Adverſus hunc Timocratem frater Metrodorus ſcripſit, cujus librum πρὸς Τιμοκράτην laudant Laertius, lib. X. Plutarchus lib. *quod non poſſit ſuav. viv. ſec. Epic.* itemque Proclus ad Heſiodi ἔργ. *ἡμ.*, dum Timocratem & Metrodorum Epicureos fratres ſcriptis inter ſe certaſſe ſcribit. Cicero etiam lib. I. de Nat. Deorum: *Accuſat Timocratem fratrem ſuum Metrodorus, quod dubitet omnia, quæ ad beatam vitam pertineant, ventre metiri.* Timocratem iſtum poſtea ab Epicureis defeciſſe, quidam ſtatuit apud Laertium, lib. X. de quo tamen alibi nihil. Metrodorum fratrem ſeptem ante Epicurum annis defunctum ei contradixiſſe, non admittit laus, quam Timocrati iſti tribuit Epicurus moriturus, qui illi in teſtamento Metrodori liberos commendat.

Cice-

Ciceronis & Strabonis auctoritatem quod adtinet de patria Metrodori, dicendum videtur, Metrodorum Athenienſem, quod Epicurum Lampſaci docentem diu audiverit, ibique habitaverit, Lampſacenum fuiſſe & dictum & habitum. Unde & Strabo Epicurum quodammodo Lampſacenum eſſe dicit, quem Athenienſem natu eſſe nemo negaverit. Cicero itaque geminæ quorundam patriæ hic meminiſſe debebat, quam alios docet lib. II. de Legibus Att. *Numquid vos duas habetis patrias? an eſt illa una patria communis? niſi forte ſapienti illi Catoni fuit patria non Roma ſed Tuſculum.* M. *Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas eſſe cenſeo patrias, unam naturæ, alteram civitatis. Ut ille Cato, cum eſſet Tuſculi natus, in populi Rom. civitatem ſuſceptus eſt: itaque cum ortu Tuſculanus eſſet, civitate Romanus, habuit alteram loci patriam, alteram juris.*

4. Scripſit Metrodorus noſter περὶ τῆς Ἐπικȣ́ρȣ ἀῤῥωςίας, *de morbo Epicuri* librum, quem in ejus librorum elencho recenſuit Laertius lib. X. Omiſit vero ejus περὶ ποιητῶν, *de poetis* librum, e quo de Homero locum adducit Plutarchus lib. *quod non viv. juc. ſec. Epic.* Ejusdem libros πρὸς τȣ̀ς σοφιςὰς, *adverſus Sophiſtas*, quos laudat Laertius lib. X. adducit quoque Plutarchus loco citato, eundemque auctorem habet hujus & prioris περὶ ποιητῶν operis. Galenus ubi libro *de libris propriis* libros a ſe editos enumerat, hæc cap. 17. habet, περὶ τῶν πρὸς τȣ̀ς Σοφιςὰς, ἕν. Μητροδώρȣ ἐπιςολὴ πρὸς Κέλσον Ἐπικȣ́ρειον, Ἐπιςολὴ Πȣδεντιανȣ͂ Ἐπικȣρείȣ, *de iis, quæ contra Sophiſtas dici poſſunt, liber unus. Metrodori epiſtola ad Celſum Epicureum. Epiſtola Pudentiani Epicurei.* At, cum Celſus ille circa Galeni tempora vixerit, Metrodorum tum quoque vixiſſe, inde ſequitur. Sed noſter omnino intelligitur Metrodorus, cui ſuam ætatem reddemus, & Galeni verba ſic legemus: περὶ τῶν πρὸς τȣ̀ς Σοφιςὰς, ἐννέα. Μητροδώρȣ. Ἐπιςολὴ πρὸς Κέλσον & reliqua. Laudat enim Laertius lib. X. inter Metrodori libros πρὸς τȣ̀ς Σοφιςὰς, ἐννέα. Meminit hujus Metrodori etiam Cicero lib. II. Tuſc. Qu. Plutarchus lib. quod non viv. juc. ſec. Epic. Athenæus VII, 5. Clemens lib. II. V. & VI. Strom.

Plures

Plures autem fuere Metrodori, quorum *primus* eſto Lampſacenus ille Anaxagoræ familiaris circa Olymp. LXXXIV, de quo alibi.

Alter eſt Metrodorus Chius, cujus librum *de natura* citat Cicero l. IV. Ac. Qv. quem ejusdem cum Democrito ſententiæ de principiis naturæ fuiſſe dicit Simplicius ad lib. I. *φυσ. ἀκρ.* Democriti quippe diſcipulus fuit. Hunc & Anaxarchum Eudæmonicum & Monimum Cynicum *τὸ κριτήριον* ſuſtuliſſe docet Sextus Empir. contra Mathemat. fol. CLIII. confer fol. CXLVI.

Tertius eſt Metrodorus Medicus, Chryſippi Cnidii diſcipulus, præceptor Eraſiſtrati, Ariſtotelis Stagiritæ gener, & junioris Ariſtotelis pater apud Sextum Empiricum lib. adverſus Mathematicos.

Quartus eſt ὁ θεωρηματικὸς dictus, Stilponis philoſophi diſcipulus apud Laertium lib. II. *Stilpone.* Hic eſt, qui *περὶ συνηθείας, de conſuetudine* ſcripſit, teſte Athenæo, IX, 10. ad quem contra eandem conſuetudinem ſex Libros Chryſippus ſcripſit juxta Laertium lib. VII. *Chryſ.* & Plutarchum *lib. de contrad. Stoicorum*, ubi Chryſippi libri contra Academicos ſcripti fuiſſe videntur. Quin quod Laertius libro VII. *Chryſ.* expreſſe dicit, Chryſippum tum philoſophari cœpiſſe, cum Archeſilaus & Lacydes Academiæ præeſſent, atque ideo & contra conſuetudinem & pro ipſa diſſeruiſſe, Academicorum argumentis uſum. Ut ita Metrodorus hic Academicus fuerit, cujus patrocinium Plutarchus Academicus ſuſcepiſſe videtur libro, *περὶ συνηθείας πρὸς τοὺς Στωικοὺς*, apud Lampriani, Catalogo librorum parentis.

Quintus Olymp. CLIV. florebat Metrodorus philoſophus & pictor juxta Plinium XXXV, 11. quem medicum facit negligentia typographorum apud Voſſium lib. III. de Hiſt. Gr. pag. 389.

Digitized by Google

Sextus eſt Stratonicenſis, itidem Epicureus, qui poſtea ſectæ ſuæ deſertor, ad Academicum Carneadem tranſiit, teſte Laertio lib. X. Alium hunc eſſe a primo Epicureo Metrodoro inde conſtat, quod Carneades Olymp. CXLI. hoc eſt, anno quinquageſimo octavo a morte Epicuri natus ſit. Meminit hujus Stratonicenſis Metrodori Cicero lib. I. de Oratore, ubi condiſcipulos ejus Clitomachum & Æſchinem nominat: *bene noſſe Carneadem Stratoniceus Metrodorus putabatur*, ait Cicero lib. IV. Ac. Quæſt. quamquam non diffiteor, Laertium ſic loqui, quaſi Carneades & Metrodorus hic Epicuri ætate vixiſſent. Non poteſt autem Metrodorus Stratonicenſis fuiſſe Epicuri familiaris, cum Stratonice urbs, e qua Metrodorus oriundus, paullo ante mortem Epicuri a Seleuco Nicanore in honorem Stratonices uxoris condita fuerit.

Septimus Metrodorus fit Scepſius ille *ἀνὴρ εἰπεῖν ὐκ ἀηδὴς καὶ πολυμαθὴς*, Olymp. CLXX. celebris, occiſus poſtea A. U. DCLXXXIII a Mithridate, teſte Plutarcho *Lucullo*. Memoria hunc valuiſſe dicit Cicero lib. I. Tuſc. Quæſt.

Octavus eſt Metrodorus ille, de quo Cicero ad Tironem libro XVI. ep. 20. *Libros compone, videlicet cum Metrodoro lubebit, quando ejus arbitratu vivendum eſt.*

Nonus eſt Metrodorus Epicureus apud Lucianum, *Iove Tragœdo*, ſi diverſus eſt a noſtro, de quo agimus. Alias de hujus epiſtola accipi poſſet Galeni locus citatus.

Decimus eſt Metrodorus ille philoſophus, qui poſt Virgilii tempora de Aſtrologicis ſcripſiſſe videtur, ob locum quendam Servii ad Georgicorum lib. I. Forte idem eſt, quem Hieronymus Chronicis ad annum XXIV. Conſtantini, & Marianus Scotus ad annum XXV. ejuſdem laudant: *Metrodorus philoſophus agnoſcitur.* Plures Metrodoros ſuggeret Voſſius lib. III. de Hiſtor. Græcis. pag. 389. Sed quando-

quandoquidem hoc capite de Epicuro actum eſt, ejus in ſchola Athenienſi ſucceſſores addemus:

Epicurus
Obiit Olymp. CXXVII, 2.

|

Hermachus

|

Polyſtratus

|

Dionyſius
forte ὁ μεταθέμενος.

|

Baſilides

|

Apollodorus
ὁ Κηποτύραννος Olymp. CLXVI.

|

Zeno
Sidonius Olymp. CLXXIV. quem Cicero Athenis docentem audivit.

|

Phædrus
hunc Cicero itidem docentem audivit. Vide Ciceronem lib. XIII. ep. 1. ad fam. & l. XIII. ep. 38. ad Att.

|

Patron

Google

Patron
qui Phædro ſucceſſit Olymp. CLXXVII, 3. teſte Anonymo Olympiadographo. Meminit hujus Cicero lib. I. ad Qv. Fr. epiſt. 2. lib. XIII. epiſt. ad famil. 1. lib. V. ad Att. ep. 11.

FINIS LIBRI PRIMI.

IOAN.

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Rensburgenſis Holſati

DE SCRIPTORIBUS HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ

LIBER II.

Recognitus & emendatus
a
I. C. DORNIO.

Digitized by Google

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Rensburgenſis Holſati
DE
SCRIPTORIBUS HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ.
Liber Secundus.

CAPUT I.

1. Ptolemæi Philadelphi & Philadelphi plures dicti. 2. Zeno Citticus Cyprius etiam Phœnix dicitur, poſt poetas in Stoa Athenis docuit, unde ejus diſcipuli Stoici. Pythagorica ſcripſit. Stoicorum ſucceſſio. 3. Varii Zenones, Cleanthes, Zenonis diſcipulus, adverſus Democritum ſcripſit. Antipater Sidonius ſive Tarſenſis nonnulla dedit. 4. Idomeneus Epicureus, de inluſtribus viris & de Socraticis egit. 5. Herodotus Epicuri familiaris de Epicuro. Bryſones duo. Herodoti plures. Pneumatici Medici. 6. Hermachus de Empedocle. 7. Philo Dialecticus, hiſtoriam filiarum Diodori Croni reliquit. Dialectici qui. Clementi Hieronymus repugnat. Tentatur Conciliatio. Menexenus.

1. Prole-

1.

PTolemæi Philadelphi ſecundi Ægyptiorum Regis ætas non pauciores ſcriptores tulit: neque id aliter fieri potuit: nam ut pater ejus Lagides, res geſtas Alexandri ſcripſit, & ſuo exemplo plurimos ad ſtudia colenda invitavit; ſic & Philadelphus filius, paterni in litteras affectus hæres, ſimiliter variis modis litterarum ſtudia Alexandriæ adjutum ivit. Sed de Philadelpho noſtro ea omnia cave intelligas, quæcunque de Philadelpho dicuntur, quum ejus nominis multi fuerint. Ptolemæus Philadelphus Cyrenæus, filius fuit Ptolemæi Evergetæ, primi ex Beronice uxore, teſte Theophilo ad Autolycum, lib. II. Eumenes quoque Philadelphus dictus fuit, teſte Stephano *Ευμένεια*. Attalus Philadelphus, Pergamenorum Rex, ſub Ptolemæo Philometore obiit anno LXXXII. ætatis, juxta Lucianum *Macrobiis*. Ptolemæus Philadelphus dicebatur filius ille Antonii & Cleopatræ, apud Dionem Coccejum, lib. XLIX. Philadelphus quidam Paphlagoniæ Rex erat ætate Julii & Antonii, teſte eodem Dione Hiſtor. lib. L. Ptolemæus Philadelphus, philoſophus fuit Pythagoricus, qui *ἀρμονικὰ* tribus libris expoſuit, teſte Macrobio lib. I. in Somn. Scip. c. 19. *Tertium* operis librum citat Scholiaſtes Heſiodi in Theogoniam. Idem opus ſignant Nicomachus lib. II. *ἀρμον. ἐγχειρ.* Boethius & Caſſiodorus libris de Muſica. Beda item de Muſica Theorica, de quibus Meurſius ad Nicomachum fol. CLXXXV. Philadelphus Ptolemaicus Philoſophus interfuit convivio illi Deipnoſophiſtarum, de quo Athenæus præfatione.

2. Quemadmodum vero Epicurus ſuperiorem librum claudebat, ita Stoicæ philoſophiæ princeps hunc aperiet, Zenonem intelligo Cittiea, qui eadem cum Epicuro ætate vivebat, cujus & Epicurus in epiſtolis meminit, teſte Laertio lib. VII. *Zenone* p. Sed cum Zeno Olymp. CXXIX. 1. anno XXI. Ptolemæi Philadelphi, & octavo * poſt defunctum Epicurum deceſſerit, de eo hic ſub Philadelpho agere maluimus. Patriam habuit Cittium non Macedoniæ, ut Cujacius vult, lib. III. obſerv. cap. 38. ſecutus forte illos, qui Cethim vel Cithim illud Hebræorum de Macedonia interpretantur: ſed Cypri inſulæ oppidulum, unde ipſe ὁ κιττιεὺς, Cittieus & Cittienſis, itemque Cyprius dicitur. At Phœnix dicitur? inquies. Certum eſt, Phœnicem eum dici, Athenæo XIII, 2. Laer-

Laertio lib. II. *Stilp.* & lib. VII. *Zen.* p. Ζήνων, Κιττιεύς, ἀπὸ Κύπρου, πολίσματος Ἑλληνικοῦ, Φοίνικας ἐποίκους ἐσχηκότος. *Zeno, Cittieus, e Cypro, Græca civitate, Phœnicum colonia.* Phœnix itaque dicitur, non quod in Phœnicia, ſed ex Phœnicibus parentibus in Cypro habitantibus natus fuerit: qua ratione Antipater & Zeno Chryſippi diſcipulus, Tarſenſes & Dorotheus, Aſcalonita, Sidonii forte dicuntur, quod Sidon, Phœniciæ Metropolis, coloniam in iſta loca miſerit. Docuit hic Zeno Athenis in ϛοᾷ ſive porticu, unde ejus diſcipuli ϛωϊκοὶ, Stoici dicti, ſicut ſimiliter a loco, Peripatetici a peripato, Academici ab academia, Cynici a cynoſarge adpellantur. Ante Zenonem poetæ in ſtoa illa docuerunt, qui Stoici inde itidem ſunt dicti, juxta Eratoſthenem; poſt Zenona vero, qui Stoam cum diſcipulis ſuis occupaverat, per Stoicos intelliguntur philoſophi Zenonii. Huic obtrectabat Arceſilaus, ſive, ut Latinum nomen ſervem, Arceſilas Academicus, quod nihil novi reperiret, emendaret ſuperiores juxta Ciceronem, lib. IV. Ac. Qv. *Polemonem audiverunt aſſidue Zeno & Arceſilas. Sed Zeno cum Arceſilam anteiret ætate, valdeque ſubtiliter diſſereret & peracute moveretur, corrigere conatus eſt diſciplinam,* ait idem lib. I. Ac. Qv.* Videtur autem & hic locum ſibi vendicare opere, quod Πυθαγορικὰ, *Pythagorica* inſcribebatur, teſte Laertio lib. VII. *Zen.* Succeſſionem Stoicorum hanc habe:

Zeno
Xenocratis & poſt Polemonis auditor.

Ariſto Chius — Cleanthes — Herillus

Cleanthes:

Sphærus
ſub Ptol. Philopatore celebris juxta Laertium.

Chryſippus
obiit Olymp. CXLIII.

Zeno
Tarſenſis ſive Sidonius, teſte Suida Ζήνων.

* *Ita Zenonem multis de cauſſis perſtringebat Caſſius Scepſius, eodem teſte, XII, 32.*

Diogenes
Babylonius obiit Olymp. CLIX.

Antipater
Tarſenſis.

Panætius.

Poſidonius
Ciceronis magiſter.

Jaſon
teſte Suida.

Obiit Zeno Cittieus Olymp. CXXIX, 1. juxta Euſebium & Hieronymum *Chronicis;* anno ætatis LXXVI, juxta Apoſtolium Ζήνων ἐγκρατέστερος, vel anno LXXII aut XCVIII (rectius forte LXXVIII) juxta alios apud Laertium lib. VII. *Zen.* & Lucianum *Macrobiis.*

3. Plures autem fuerunt Zenones, quos & hic recenſebimus, memores verborum Ariſtotelis lib. I. Top. cap. 14. (18.) Χρήσιμον, τὸ μὲν ποσαχῶς λέγεται, ἐπεσκέφθαι, πρὸς τὸ σαφές. Μᾶλλον γὰρ ἄν τις εἰδείη τί τι θησιν, ἐμφανισθέντος τοῦ ποσαχῶς λέγεται. *Conſiderare quot modis quidque dicatur, utile eſt ad perſpicuitatem. Facilius enim intelliget quispiam, quid ſit id, de quo agitur, ſi explanatum ſit, quot modis vox dicatur.*

Primus Zeno Eleates Philoſophus, Parmenidis diſcipulus, Periclis magiſter Olymp. LXXVIII. floruit. Hunc nonnulli cum Zenone Cittienſe Stoico peſſime confundunt.

Secundus Zeno Cretenſis, ſaltator Artaxerxi gratus, apud Cteſiam teſte Athenæo I, 19.

Tertius Zeno Phlyeius, notus eſt e Demoſthenis orat. *pro Cteſiphonte.*

Quartus eſt Zeno Muſæi F. Sidonius, philoſophus Stoicus, Diodori Croni diſcipulus, magiſter vero Zenonis Cittiei. Scripſit *Apologiam pro Socrate & Sidonia*, teſte Suida Ζήνων. Propter quam apologiam etiam ipſe

ipſe hic inter ſcriptores recenſeri meretur. Sed quomodo is Stoicus philoſophus eſſe potuit, cum diſcipulus ejus Zeno Cittieus primus auctor fuerit Stoicæ ſectæ? Num forte idem eſt Zeno Muſæi F. Sidonius, & Zeno Mnaſeæ F. Cittieus? poteſt nomen patris in altero corruptum eſſe; poteſt idem Zeno Cittieus, uti Phœnix, ſic etiam Sidonius dici: præſertim cum *οἱ ἐν Σιδῶνι Κιττιεῖς* noſtrum Zenona Cittiea maxime coluerint. Sed ſint hæc ita.

Quintus eſto noſter *ὁ τῆς ςωᾶς κτίςωρ*, ſive *κτίςης*.

Sextus, Sidonius, prioris diſcipulus, teſte Laertio lib. VII. *Zen.*

Septimus Tarſenſis, ſive juxta quosdam, Sidonius Dioſcoridis F. Chryſippi Tarſenſis, ſive Solenſis diſcipulus & ſucceſſor, teſte Suida *Ζήνων*. Laudat hunc Laertius lib. VII. *Zen.* Dioſcorides autem iſte omnino intelligendus eſt, ad quem aliquot Chryſippi libri ſcripti leguntur apud Laertium, lib. VII. *Chryſippo.* De hoc intelligenda hæc Plutarchi lib. *de virt. Alexandri I.* verba judico. *θαυμάζομεν τὴν Καρνεάδȣ δύναμιν, εἰ Κλειτόμαχον Ἀσδρȣ́βαν καλȣ́μενον πρότερον, καὶ Καρχηδόνιον τὸ γένος, ἑλληνίζειν ἐποίησε. Θαυμάζομεν τὴν διάθεσιν Ζήνωνος, εἰ Διογένη τὸν Βαβυλώνιον ἔπεισε φιλοσοφεῖν.* *Miramur Carneadis vim, qua Clitomachum prius Aſdrubam dictum, genere Carthaginenſem Græcos mores & inſtituta amplecti coegit. Miramur & Zenonis diſpoſitionem, qua Diogeni Babylonio perſuaſit, ut philoſophiæ ſe daret.* Eumdem credo, contra quem Carneades ſcripturus helleboro ſe prius purgabat, de quo Plinius Hiſt. Nat. XXV, 5. Valerius Maximus VIII, 7. Gellius XVII, 15. Fulgentius lib. I. *μυθ.* Quod tamen Chryſippo tribuit perperam Petronius in *Satyrico.* Tertullianus lib. *de anima* cap. 6, Hieronymus *comment. I. in epiſt. ad Galatas.* *

Octavus, Zeno, Medicus Herophileus, Laodicea ad Lycum oriundus, quem laudat Galenus lib. II. de Antidotis cap. 10. 11. gloſſis Hippocratis *κάμμωρον* lib. IV. *de differ. pulſ.* cap. 8, lib. VI. *de compoſ. Medic. ſec. gen.* cap. 10. lib. I. *de fac. medic. ſimpl.* cap. 27. Plinius XXII, 22. Scripſerat de notarum, quæ ægrotis lib. III. *Epid. Hippocr.* adſcriptæ ſunt, ſignificatione librum, quem refutavit Apollonius ὁ βιβλᾶς, teſte Galeno comm.

S 2

* *quod non putat acutiſſimus Menagius in Obſervat. ſuis ad L. IV. Carneadis, quia idem de Chryſippo teſtatus ſit Lucianus.*

comm. II. ad III. Epidem. & Ariſtoxenus Herophileus, teſte eodem Galeno lib. IV. *de differ. pulſ. cap. 8.*

Nonus eſto Sidonius ille Epicureus Stoicorum adverſarius, cujus meminit Laertius lib. VII. *Zen.* & lib. X. *Epicur.* quem ſenem Athenis Cicero audivit, teſte ipſo de ſe lib. III. Tuſc. Quæſt. confer lib. I. de Nat. Deorum, lib. I. Acad. Quæſt. lib. II. de Finibus.

Decimus ſit Zeno Laodicenus ad Lycum rhetor, Auguſti ætate celebris, pater Polemonis illius, qui ob honeſte actam vitam rex ab Antonio & Auguſto conſtitutus eſt, teſte Strabone lib. XII & XIV.

Undecimus eſto ille, de quo Strabo lib. I. Ζήνων ὁ ἡμέτερος γράφει οὕτως· Zeno noſter ſic ſcribit:

Αἰθίοπας θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους Ἄραβάς τε,

Æthiopas adii, & Sidonios, & Arabas.

confer lib. XVI. f. Sed cum Strabo *Stoicus* fuiſſe dicatur Stephano, Ἀμάσεια: non immerito dubitatur, annon Zeno Cittieus intelligendus ſit Stoicorum princeps, cui Laertius Homerica problemata tribuit. Vel reſpicit Strabo Sidonia Zenonis tertii Stoici poetæ, quæ quarti eſſe credidit.

Duodecimus eſt Medicus ille ætate Plutarchi, lib. IV. ſympoſ. cap. 4.

Decimus tertius eſt Zeno ille Myndius Grammaticus, notus ex Stephano μύνδος. Arnobio lib. XI, Clemente Protreptico, Cyrillo lib. X. contra Jul. Theodoreto ſerm. VIII.

Decimus quartus, Medicus fuit Alexandrinus Juliano Auguſto, Oribaſii Medici magiſter, de quo vide Eunapium, itemque epiſtolam Juliani de Zenone noſtro.

Ultimus eſto Nicandri F. apud Goltzium nummo. Plures recenſet Laertius. Atque hæc de Zenone dicta ſunto.

4. Eadem hæc Philadelphi tempora Epicurus ejusque diſcipulus Metrodorus, de quibus extremo libro priore diximus, adtigerunt. Florebat tum Idomeneus Epicuri diſcipulus & auditor, patria Lampſacenus, celebris Epicureus juxta Athenæum, VII, 5. & Epicuri auditor teſte Laertio, lib. X. & Strabone lib. XIII. περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, *de inluſtribus viris* ſcripſit. De *Pericle*, *Ariſtide* & *Phocione* laudat eum vitis eorum Plutarchus.

Digitized by Google

chus. De *Themiſtocle, Hippia* & *Hipparcho* egit, teſte Athenæo XII, 8. De *Socraticis* quoque ſcripſit. Ἰδομενεὺς ἐν τοῖς περὶ τῶν Σωκρατικῶν, ait Diogenes, lib. II. *Socr.* confer lib. II. *Æſch.* & Athenæum XIII, 9. *Demoſthenis* hiſtoriam ex eo inluſtrat Plutarchus, vita *Demoſth.* & Athenæus XIII, 7. de *Hyperide* rhetore cum egiſſe conſtat ex eodem Athenæo, XIII, 6. Dubito huic an alteri tribuam Τρωϊκὰ, quorum librum primum citat Scholiaſtes Apollonii ad α ἄργον. Idomeneus & Dyctis Cretenſis ſimul militarunt contra Trojanos: an forte ut hujus, ſic & illius nomine Τρωϊκὰ aliquando exſtitiſſe dicemus?

5. Herodotus, Epicuri familiaris, *de pubertate Epicuri* ſcripſit, teſte Laertio lib. X. ubi etiam Epicuri ad Herodotum epiſtola exſtat. Sed multi fuere Herodoti. Herodotus Heracleota, Mythologus, Brysonis Sophiſtæ, Ariſtoteli lib. III. Rhet. c. 2. l. 1. poſt 7 (9) lib. 1. Sophiſt. El. c. 10. (9.) memorati, pater citatur ab Ariſtotele lib. VI. de Hiſt. Anim. c. 5. & 9. 11. lib. III. de gener. anim. c. 5. 6. diverſus autem ille Bryſon eſt ab Achæo Bryſone apud Laertium lib. VI. *Crat.* & forte etiam a Bryſone (male Δρύσων dicitur apud Laertium. lib. IX. *Pyrrh.*) Clinomachis Thurii (quem alii perperam Clitomachum vocant) juxta Suidam Πύῤῥων diſcipulo. Hic Bryſo etiam ὁ Στίλπωνος dicitur, fuitque magiſter Pyrrhonis, teſtibus Laertio & Suida locis citatis. *Herodotus* Thurius ſive Halicarnaſſeus, hiſtoricus antiquus notus eſt. *Herodotus* Thebanus, Iſthmiorum victor, celebratur a Pindaro, Iſth. Od. 1. *Herodotus*, Democriti frater, memoratur ab Æliano Hiſt. Var. IV, 20. cujus tamen nomen ſilet Laertius, indicans quidem III fuiſſe fratres: Democritum, Damaſum, ſed tertium, quem ex Æliano jam damus, reticet. *Herodotus* quidam de Democrito quæ tradat, videri poſſunt apud Laertium, l. IX. Dem. *Herodotus* Logomimus teſte Hegeſandro, & Archelaus ſaltator apud Antiochum Regem in honore fuerunt, ut auctor eſt Athenæus I, 16. *Herodotus* Lycius, librum *de ficubus* ſcripſit, teſte eodem, III, 3. 5. *Herodotum* Medicum Pneumaticum, memorat Galenus, de facult. ſimpl. medic. lib I, cap. 27. quem Agathini diſcipulum & Romæ celebrem fuiſſe indicat lib. IV. de differ. pulſ. cap. 11. Ejusmodi pneumaticus, ſive potius pneumaticorum pater erat *Athenaus* Attalenſis, teſte Galeno lib. de dignoſc. pulſ. I, 3. IV, 10, 14. lib. de compoſ. med. ſec. gen. IX, 5. lib. de venæ ſect. contra Eraſiſtratum cap. 5. & poſt eum *Agathinus* apud Galenum locis duobus poſterioribus jam citatis, & lib. V. de comp. med. ſec. gen. c. 11. lib. I.

 de di-

de dignoſc. pulſ. c. 3. & IV, 2. lib. III. de differ. pulſ. cap. 6. *Magnus* item teſte eodem libri jam citati, cap. 2. & *Archigenes* ibidem cap. 3. Pneumatici autem Stoicorum decreta amplectabantur, teſte eodem ibidem cap. 1. *Herodotus* Tarſenſis, Ariei F. Sexti Pyrrhonii Empirici præceptor, teſte Laertio, lib. IX, Tim. *Herodoti* cujusdam librum, qui Medicus inſcribebatur, citat Galenus VI. Epid. ſect. II. comm. 43. eundemque cum Dioſcoride alias citat lib. I. de ſimpl. medic. facult. c. 32. 34. & III, 9. *Herodotus* Philadelphæus, Sexti Chæronenſis Stoici Plutarchi e ſorore nepotis præceptor, ætate Antonini Pii vixit, teſte Suida Σέξτος. *Herodotus* Sophiſta Secundi Epicuri, Sophiſtæ Athenienſis diſcipulus, apud Suidam Σεκοῦνδος. *Herodotus* frater Menandri protectoris hiſtorici ſub Mauritio Imperatore juxta Suidam Μένανδ. *Herodotus* quidam περὶ Νυμφῶν καὶ θεῶν ſcripſit, teſte Stephano ἀλόφυξος. Cum itaque tot & forte plures reperiantur celebres Herodoti, uni omnia velle tribuere, iniquum videbitur.

6. Hermachus, Agemarchi filius, Mitylenæus, vir inſignis & Epicuri in ſchola ſucceſſor, ut indicavimus, ſcripſit nonnulla egregia: Ἐπιςολικὰ περὶ Ἐμπεδοκλέους, κβ'. περὶ τῶν μαθημάτων, uti bene pro μαθητῶν If. Caſaubonus emendat, πρὸς Πλάτωνα, πρὸς Ἀριςοτέλην, *de Empedocle epiſtolas XXII, de diſciplinis adverſus Platonem, adverſus Ariſtotelem,* teſte Laertio lib. X, 25. Mortuus demum eſt apud Lyſiam Epicureum, Tarſi Tyrannum, de quo Laertius lib. X. citato loco, & Athenæus V, 14.

7. Tum quoque florebat Philo Dialecticus, Diodori Croni quippe diſcipulus & Zenonis Cittiei condiſcipulus; hoc tamen ætate major, teſte Laertio, lib. VII. *Zenone.* Vix alius eſt ille Philo Athenienſis, Pyrrhonis neceſſarius apud eundem Laertium lib. IX. *Pyrrh.* De *Diodori Croni filiabus* quid ſcripſerit in Menexeno, docet Clemens Alex. lib. IV. Strom. αἱ γὰρ Διοδώρου τοῦ Κρόνου ἐπικληθέντος θυγατέρες πᾶσαι διαλεκτικαὶ γεγόνασιν, ὥς φησι Φίλων ὁ διαλεκτικὸς ἐν τῷ Μενεξένῳ, ὧν τὰ ὀνόματα παρατίθεται τάδε· Μενεξένη, Ἀργεία, Θεόγνις, Ἀρτεμισία, Παντάκλεια. *Diodori Croni filiæ omnes Dialecticæ fuerunt, ut inquit Philo Dialecticus in Menexeno, quarum hæc traduntur nomina: Menexena, Argea, Theognis ſ. Theognida, Artemiſia, Pantaclea.* Idem reſpicit Sanctus Hieronymus lib. I. contra Jovinianum, his verbis: *Diodorus Socraticus quinque filias Dialecticas, inſignis pudicitiæ habuiſſe narratur.*

ratur. De quibus & Philo Carneadis magiſter, pleniſſimam ſcripſit hiſtoriam. Diodorus ille Crous Socraticus, notus eſt ex Laertii libro II, ubi de Socraticis agitur, quem ita concludit Diogenes: *καὶ ὗτοι μὲν οἱ Σωκρατικοὶ, καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν.* Ibi ſub Ptolemæo Sotere eum vixiſſe tradit, dictumque fuiſſe dialecticum. Sane *διαλεκτικώτατον* eum adpellat Sextus Empir. contra Mathem. Credo, quia *τὸν ἐγκεκαλυμμένον* & *κερατίνην λόγον* invenit: de illo ſophiſmate vide Laertium lib. II. *Eucl.* lib. VII. *Zen.* Themiſtium orat. I. De hoc Lucianum *Lapithis Dial. I. Mort. Sympoſio Philoſ. Dialogo Gallus, Caſtor,* Senecam ep. L. Laertium lib. II. *Eucl.* lib. VII. *Zen.* Quintilianum I, 10. Suidam *Eubulides.* idem eſt Diodorus *ὁ διαλεκτικὸς* ille, cujus *θερίζοντα* magno mercatus eſt Zeno, teſte Laertio lib. VII. Zen. quemque *ſapientiæ dialecticæ profeſſorem* adpellat Plinius, VII, 53. Habuit filias quinque juxta Hieronymum, quarum nomina exhibet Clemens. Dialecticas eas fuiſſe uterque narrat, ex Philone Dialèctico in Menexeno quidem Clemens: ex Philone Carneadis magiſtro Hieronymus. Dialectici dicebantur quidam Philoſophi, ut *Philonicus* apud Halicarnaſſeum vita Iſocratis, *Heraclides* Bargyleites, apud Diogenem lib. V. Heracl. & lib. VII. Chryſ. *Myrmex* Enetus apud Laertium lib. II. Stilp. Stephanum *ἐνε τοὶ*, Euſtathium il. fol. 273. *Ariſtoteles* apud Plutarchum *Arato*, quem omnino reſpicit dialogus Stilponis. *Ariſtoteles* dictus *Dionyſius* Bithynus apud Strabonem lib. XII. *Antipater* & *Archidemus* apud Ciceronem, Lucullo. *Panthœdus* apud Laertium lib. V. Lyc. *Artemidorus* apud Laertium lib. IX. Protag. aliique apud Laertium lib. II. & Philo noſter, teſte hoc loco Clementis & Laertio lib. VII. *Zen.* Sed non plane conſentiunt Clemens & Hieronymus. Philo enim Dialecticus Zenone Olymp. CXXIX, 1. mortuo ætate major erat, & vix ultra Olymp. CXXX. vixit. At Philo Carneadis Olymp. CXLI, 3. nati magiſter, circa Olymp. CXLVI. adhuc vixiſſe debet. Niſi forte pro excuſando Hieronymo quis dicere velit, Philonem Carneadis magiſtrum dici, non quaſi Carneades eum audiverit docentem, ſed quod ejus dogmata ſequatur, ut Ariſtoteles omnium Peripateticorum magiſter dici poteſt. Menexenum autem operi titulum Philo fecit, quo hiſtoriam filiarum Diodori expoſuit, imitatus forte Platonem, qui Aſpaſiæ rhetorices peritiſſimæ eruditionem *Menexeno* celebrat. Scripſit & Glaucon Socraticus dialogum Menexenum, teſte Laertio, lib. II. *Glauc.* Itemque Ariſtoteles juxta eundem Diogenem, lib. V. *Ariſt.* Cæterum hujus Phi-

lonis

lonis rara alibi occurrit mentio. Videtur tamen & hic Laertii lib. III, Plat. locus de eo accipiendus: Μυρωνιανὸς ἐν ὁμοίοις φησὶ, Φίλωνα παροιμίας μνημονεύειν περὶ τῶν Πλάτωνος φθειρῶν, ὡς οὕτως αὐτοῦ τελευτύσαντος. *Myronianus in ſimilibus dicit, Philonem adagii cujusdam meminiſſe de Platonis pediculis, quaſi iis ille conſumtus ſit.* Forte & Cicero lib. IV. Ac. Qv. ejus meminit; *aliter Diodoro, aliter Philoni, Chryſippo aliter placet.*

Caput II.

1. Alexinus, Ariſtoteli, Zenoni & Ephoro adverſabatur. Eriſticus dictus & ἐλεγξῖνος. 2. Strato, Theophraſti ſucceſſor. De Vitis egit. Voſſius notatur. 3. Duris de ſculptoribus & pictoribus, de certaminibus, Macedonica, de viris doctis ſcripſit. 4. Lynceus, Duridis frater, edidit varias epiſtolas. De Menandro egit. 5. Lyſanias Cyrenæus de poetis Jambicis. Certæ ætatis eſſe oſtenditur. Herodorus. Aeſchrion Lyſaniæ pater: Aeſchriones varii. Lyſanias alter. 6. Lycophron Menedemi laudes expoſuit, aliorum philoſophorum convivia perſtrinxit. Menedemi ætas & Euphanti. Voſſii error. Lycophron antiquus. 7. Timæus ἐπιτίμαιος hiſtoriis ſuis noſtram philoſophicam hiſtoriam inluſtravit. Varii Timæi.

1.

Zenoni acerrime adverſabatur Alexinus Eleus, Eubulidis ſucceſſorum unus, Philoſophus Eriſticus φιλονεικότατος, *rixarum ſtudioſiſſimus*, ut ex rixarum ſtudio ἐλεγξῖνος, *contradictorius* dictus ſit, apud Laertium lib. II. Eucl. ubi nomen hoc ejus ἐλεγξῖνος reſtituendum ex Heſychio Mileſio. Neque modo Zenoni Stoico ſeſe oppoſuit, ſed exemplo magiſtri ſui Eubulidis, Ariſtotelem quoque perſtringere non erubuit. Ariſtocles

cles lib. VII. *de philoſophia*, cum ἀπομνημονεύματα καταγέλαστα ſcripſiſſe ait, in quibus fingat Alexandrum in colloquio cum patre Philippo habito, Ariſtotelis præcepta fuiſſe calumniatum, & Nicagoram Hermem præceptorem ſibi elegiſſe. Hermippus quoque lib. I. *de Ariſtotele* apud Athenæum XV, 16. Alexini in Ariſtotelem petulantiam notat. Laertius auctor eſt lib. II. *Euclide*, cum non modo πρὸς Ζήνωνα, ſed etiam πρὸς Ἔφορον τὸν ἱστοριογράφον ſcripſiſſe, quod ſi *ad*, non, *adverſus Ephorum*, ea verba ſint interpretanda. Ephorus ad Olymp. CXX. circiter vixit.

2. Theophraſto Olymp. CXXIII. defuncto, Strato Lampſacenus ſucceſſit, circa initia imperii Philadelphi celebris, *Peripateticorum optimus*, judicio Simplicii ad lib. VI. φυσ. ἀκρ. comm. XXIII. confer eundem ad lib. IV. comment. LIII. Cicero tamen germanum Peripateticum eum fuiſſe negat lib. I. Acad. Quæſt. & lib. V. de Fin. ubi obiter in iſtis verbis: *Stratonis diſcipulus Lyſias & oratione locuples, rebus ipſis jejunior; concinnus deinde & elegans hujus Ariſto.* pro *Lyſias* lege *Lycon*. eademque eſt de Stratone Plutarchi ſententia lib. contra Coloten: quod videlicet in plurimis ab Ariſtotele diſſenſerit. Meminit Stratonis noſtri quoque Auguſtinus *de Civ. Dei* VI, 10. Librum ejus *de priore & poſteriore* laudat Simplicius ad Categorias. Laertius lib. V. ei tribuit εὑρημάτων ἐλέγχους β', *duos indices rerum inventarum*, de quibus jam egimus libro I, cap. 9. Fruſtra eos alii Stratoni tribuit Voſſius lib. I. de Hiſtor. Græc. cap. 20. Nos hic ei locum damus propter librum περὶ βίων, *de Vitis*, quem ei tribuit Laertius: modo hiſtoricus fuerit, non Ethicus.

3. Duris Samius, *homo in hiſtoria diligens*, juxta Ciceronem lib. VI. ad Att. ep. 1. patriæ licet tyrannus Philadelphi tempore, fratrem habuit Lynceum, de quo infra. Duridis crebra apud veteres fit mentio, vide Diodor. Sic. lib. XXI. Ecl. VI. Scholiaſten Lycophr. fol. m. 28. Stephanum ἄνασις, γόργεια, ὕφεσος. Euſtathio il. β, ἀνὴρ ἱστορικὸς dicitur. De Pyramidibus eum cum Herodoto, Euemero, Ariſtagora, Dionyſio, Artemidoro, Alexandro Polyhiſtore, Butoride, Antiſthene, Demetrio, Demotele, Apione ſcripſiſſe auctor eſt Plinius, XXXVI, 12. Niſi forte is alius eſt, quem de pictoribus & ſculptoribus egiſſe docent Plinius, XXXIV, 8. Laertius lib. I. *Thal.* & lib. II. *Socr.* Duridis librum περὶ ἀγώνων citat Apoſtolius proverb. σελίνου στέφανος πένθιμος. Libycorum

rum Duridis librum *ſecundum* citat Varinus λαμία. Macedonicorum ejus librum ***quintum*** citat Athenæus VI, 13. ***nonum*** idem XIII, 7. Ex hiſce Macedonicis omnino ſunt, quæ de bello inter Olympiada & Eurydicen geſto habet Athenæus XIII, 1. Hiſtoriarum ejus, ſed fortaſſe illarum Macedonicarum librum ***primum*** citat Photius, Ecl. CLXXVI. ***ſecundum*** Athenæus, XIII, 1. *ſeptimum*, idem X, 10. ***decimum ſextum***, idem XII, 11. *viceſimum ſecundum*, VI, 15. XII, 9. *vigeſimum tertium*, idem XII, 12. Hoc opus credo reſpicit Plutarchus *vita Alexandri*, quando de geſtis Alexandri ait ſcripſiſſe non modo Clitarchum, Polycritum, Oneſicritum, Antigenem, Iſtrum, Ariſtobulum, Ptolemæum, Anticlidem, Philonem Thebanum, Charem Mitylenæum, Philippum Theangeleſem (non *Iſangelenſem*,) Hecatæum Eretrienſem, Philippum Chalcidenſem, ſed etiam Durida Samium. Verum, ut ne fruſtra hic memorari videatur, eruditorum quoque hiſtoriam ſcripſit. Librum ejus περὶ Ευριπίδȣ καὶ ΣοΦοκλέȣς, adducit Athenæus, IV, 25. Habuit & quod ad Pythagoricam hiſtoriam faceret ἐν τοῖς Σαμίων ἐπιγραΦομένοις ὅροις, quo titulo eos citat Athenæus lib. XV, cap. 16. e cujus operis libro ſecundo Malchus vita Pyth. locum de Pythagora adfert. E Duride locum ad *Thaletis, Pittaci, Biantis & Cleobuli* lib. I. & *Socratis*, lib. II. hiſtoriam explicandam adducit Laertius. E libro ejus *ſecundo* ἱερῶν quædam citat idem lib. I. Pherecyde, niſi forte pro ἱερῶν legendum ὅρων.

4. Lynceus Samius Duridis, de quo ſupra, frater, Theophraſti Peripatetici diſcipulus fuit, teſte Athenæo III, 20. VIII, 4. & Suida Λυγκεύς. Scripſit τέχνην ὀψωνητικὴν, quam laudat Athenæus VI, 3. VII, 18. Ex qua forte ſunt petita, quæ de Alexi poeta ὀψοΦάγῳ habet idem, VIII, 7. Hanc dedicavit Zenoni familiari, teſte Athenæo VII, 18. ſcripſit quoque epiſtolas, teſte Harpocr. ἰθύφαλλος. Epiſtolam ejus ad Diagoram citat Athenæus III. 25. VII, 8. 12. 24. XI, 14. XIV, 14. 18. 19. *ad Poſidippum Comicum* idem XIV, 18. *ad Apollodorum* idem IX, 14. ſed vide fuſius de eo loquentem Athenæum, IV, 1. Gnathænam meretricem a Diphilo fuiſſe amatam, tradit Lynceus ἐν ἀπομνημονεύμασι, apud Athenæum, XIII, 5. Gnathænæ illius feſtivas reſponſiones idem Lynceus ſcriptis mandavit, teſte eodem XIII, 6. Inter βιογράΦȣς vero locum aliquem meruit libris περὶ Μενάνδρȣ, *de Menandro*, quorum ſecundum laudat idem VI, 9.

5. Lyſanias

5. Lyſanias, qui corrupte vel etiam ob infelicitatem ſuam Δυσανίας dicitur apud Athenæum XI, 15. Cyrenæus patria fuit, & περὶ Ἰαμβοποιῶν, h. e. *de poetis Iambicis* ſcripſit, teſte eodem, VII, 15. *Primum* hujus operis librum citat idem XIV, 3. ubi de Mnaſione Rhapſodo locus adfertur. Credo hunc eſſe Lyſaniam illum Cyrenæum, Grammaticum Eratoſthenis Cyrenæi Grammatici præceptorem, de quo Suidas Ἐρατοσθ. adeoque inter hiſtoricos incertæ ætatis cum Voſſio minime reponendum. Atque ex hujus ætate aliquo modo Herodori Heracleotæ Grammatici illius ætatem intelligimus, cujus ἀργοναυτικὰ citat Schol. Apollonii ad ἀργον. α. verſ. DCCLXXIII, quique de Hercule aliquot libros condidit, quorum *decimum* laudat Stephanus γλῆτες. *Decimum ſeptimum* Athenæus IX, 18. Ex eodem opere ſunt, quæ de Hercule refert Scholiaſtes Pindari Olymp. V. & Clemens lib. I. *Strom.* idem eſt Herodorus, qui Orphei & Muſæi hiſtorias ſcripſit apud Photium Ecl. LXXX. Hunc enim Herodorum citavit Lyſanias noſter, teſte Athenæo, XI, 15. Vixit itaque ante Lyſaniam. Vix alius eſt noſter ab illo Lyſania Æſchrionis F. quem de Diogene Cynico egiſſe docet Laertius lib. VI. *Diog.* Æſchrion autem ille Lyſaniæ pater, forte eſt ille Mitylenæus poeta, Ariſtotelis familiaris, de quo Suidas. Αἰσχρίων Μιτυληναῖος ἐποποιὸς, ὃς συνεξεδήμει Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου· ἦν δὲ Ἀριστοτέλους γνώριμος καὶ ἐρώμενος, ὡς Νίκανδρος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀριστοτέλους μαθητῶν. Idem forte eſt Æſchrion ille, quem cum exercitu per inſidias Hanno Olymp. CXVIII, 2. oppreſſit apud Diodorum Sic. XX, 61. Æſchrion quidam Samius ἰαμβοποιὸς fuit teſte Athenæo VIII, 3. ubi ut & VII, 12, ex ejus Jambis nonnihil citatur. Hujus forte eſt ἔφεσις, cujus librum VII. citat Tzetzes ad Lycophr. fol. CI. Fuit quoque Æſchrion Medicus, quem laudat Galenus alicubi: hujus omnino eſt liber de agricultura, quem citat Plinius lib. I. inter auctores lib. VIII, X, XIV, XV, XVII, XVIII. & Varro lib. I. de Re R. cap. 1. ubi eum inter rei ruſticæ auctores conlocat. Antiquiſſimus autem omnium eſt Æſchrion ille, a quo in Samo tribus Æſchrionia adpellationem ſortita eſt, cujus meminit Herodotus lib. III, cap 26. Primi autem noſtri Æſchrionis filium Lyſaniam noſtrum fuiſſe credo. Alius ab hoc eſt Lyſanias Mallotes, cujus τὰ περὶ Ἐρετρίας, *de Eretria* citat Plutarchus lib. *de Herodoti mali,* quique locum inter Hiſtoricos Voſſianos Græcos propterea meretur: Lyſanias Æſchinis Socratici pater, notus eſt ex Laertio lib. II.

6. Lycophron Chalcidenſis. ſub Philadelpho floruit, & Menedemo Eretrienſe familiariter uſus eſt, in cujus gratiam drama quoddam *Menedemum* compoſuit, quo ejus laudes expoſuit. Laertius lib. II. *Mened.* ἅπαντα φησὶν ὁ Λυκόφρων ἐν τοῖς πεποιημένοις σατύροις αὐτῷ, ὃς Μενέδημον ἐπέγραψεν, ἐγκώμιον τοῦ φιλοσόφου ποιήσας τὸ δρᾶμα· Cæterorum autem philoſophorum convivia iſto dramate perſtrinxit. Athenæus II, 14. Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ἐν σατυρικῷ δράματι, ὃ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον, ἀφ' οὗ ἡ τῶν ἐρετρικῶν ὠνομάσθη αἵρεσις, διασκώπτων τῶν φιλοσόφων δεῖπνα. Idem indicat Deipnoſophiſta X, 4. Habebant autem philoſophi cujusque ſectæ Athenis ſuos conventus, ſua convivia, * ad quæ celebranda pecuniam ſuis legavit Theophraſtus. Leges convivales ſcripſerunt Xenocrates & Ariſtoteles, teſte Athenæo, lib. IV. V. & XV, de quibus alias. Confer, quæ de hac Lycophronis ſatyra in Chamæleontis hiſtoria diximus. Menedemus autem hic Eretrienſis erat philoſophus, & Perſæo Stoico acerrime adverſabatur, teſte Laertio, lib. II. *Mened.* Ex qua Menedemi ætate Euphanti Olynthii hiſtorici ætatem aliquo modo conligimus, qui Menedemi hujus in hiſtoriis ſuis mentionem fecit: quod videlicet poſt Menedemum vixerit. Athenæus VI, 13. Euphantem ante Ptolemæi III. ætatem, non vixiſſe indicat. Laertius lib. II. *Eucl.* Eubulidis ſectatorem & Antigoni magiſtrum fuiſſe refert. Erat is Antigonus Doſon vel *Antiochus* forte legendum. Voſſius lib. I. de Hiſt. Gr. 8. Antigonum primum intelligit & perperam propterea Euphantum Eubulidis auditorem & Ariſtotelis æqualem facit, cum ſeculo poſt vixerit. Fuit & Lycophron ſed antiquior, jam Ariſtoteli notus, lib. I. de Sophiſt. El. c. 14. lib. I. Phyſ. c. 2. lib. VIII. Metaph. c. 6.

7. Timæus Siculus Tauromenites Iſtro Callimacheo poſtea ob contradicendi & reprehendendi libidinem atque acerbitatem, ἐπιτίμαιος dictus apud Athenæum, VI, 20. *Sicula* ſcripſit, quæ laudat Plutarchus Sympoſ. V, 3. itemque vita Timoleontis, Niciæ, Dionyſii: Scholiaſtes Pindari ad Olymp. V. Pyth. I. confer eum ad Pyth. II, Nem. I. Duos Lycurgos, Spartanos, ſimul vixiſſe, ex Timæo narrat Plutarchus *Lycurgo.*

* *de quibus plura ſupra pag. 57.*

curgo. Sed *Hiſtoriarum* ejus libri hic potiſſimum ſibi locum vendicant, quorum *nonum* Athenæus VI, 18. *decimum tertium* idem VII, 22. citat. Hos enim hiſtoriarum libros Laertius ad vitam Pythagoræ & Pythagorici Empedoclis explicandam, crebro adducit, ſæpeque hujus meminiſſe Timæum expreſſe dicit idem Laertius lib. IX. *Emped.* Librum *decimum* Hiſtor. citat idem lib. VIII. Pyth. *primum*, *ſecundum*, *decimum quintum* & *decimum octavum* ibidem *Emped.* Citatur quoque abſolute Timæus, ut non fiat mentio hiſtoriarum ejus, apud eundem Diogenem lib. VIII. *Pythag.* & *Emp.* itemque apud Porphyrium ſive Malchum *vita Pythag.* & Hieronymum lib. I. *contra Iovin.* qui ex Timæo commemorat, Pythagoræ virginem filiam choro virginum præfuiſſe, & caſtitatis eas inſtituiſſe doctrinis, ut dubitare quispiam poſſet, uter Timæus, Locrus an Siculus hic intelligatur. Verum, cum Locrum illum nusquam citatum obſervemus, hunc paſſim: propterea eundem & hic citari probabile eſſe ducimus. Ex ejusdem Tauromenitæ hiſtoriis de Ariſtotele ignobilis cujusdam medici oſtiario fabulam adfert Ariſtocles lib. VII. *de Philoſ.* Mortuus tandem eſt Timæus noſter anno ætatis, XCVI. juxta Lucianum *Macrobiis*. Diverſus ab hoc eſt Timæus ille Lexici Platonici auctor, apud Photium, Ecl. CLI. itemque Timæus Mathematicus, laudatus Plinio, Hiſt. Nat. I, 5. 16. XVI, 22. Timæus quidam de medicina metallica ſcripſit, ut auctor eſt idem Plinius, I, 33. & XXXIII, 3. ubi perperam *Remeus* legitur. De qua medicina metallica Apion Grammaticus itidem egit teſte eodem Plinio I, 35. Mutanda itaque iſta Meurſii *duo apud veteres Timæi*, notis ad Nicom. fol. 167.

Digitized by Google

Caput III.

1. Cteſibius de philoſophia. Zoili & Cteſibii ætas. 2. Soſibius, Lacon, Grammaticus Ἐπιλυτικὸς, de Alcmane egit: varii ejus libri. Soſitheus poeta. 3. Antilochus de viris doctis a Pythagora ad Epicuri obitum. 4. Ariſto Chius de Heraclito. Stoici diverſi eandem tractabant materiam, 5. Timon Phliaſius Sillos ſcripſit in philoſophos. Alii Timones. 6. Hieronymus Rhodius, Peripateticus, de poetis ſcripſit. Ejus ætas.

I.

CTeſibius Hiſtoricus, *περὶ φιλοσοφίας* ſcripſit, eoque libro tradidit, Demoſthenem Zoili Amphipolitæ & Alcidamantis orationes nactum eſſe, inque iis ſe exercuiſſe. Teſtis eſt Plutarchus lib. de X. Rhet. *Dem.* ὡς δὲ Κτησίβιός φησιν ἐν τῷ περὶ φιλοσοφίας, διὰ Καλλίȣ τȣ̃ Συρακȣσίȣ πορίσας τȣ Ζήθȣ τȣ̃ Ἀμφιπολίτȣ λόγȣς, διὰ δὲ Χαρικλέȣς τȣ̃ Καρυςίȣ τȣ̀ς Ἀλκιδάμαντος, ἀνέλαβεν αὐτȣ̀ς. *Vt vero Cteſibius auctor eſt libro de philoſophia, per Calliam Syracuſium nactus* (Demoſthenes) *Zethi Amphipolitæ orationes, Alcidamantis vero per Chariclem Caryſtium.* Ubi mendum aliquod tollendum & pro Ζήθȣ legendum Ζωΐλȣ. Suidas Δημοσθένης. Τοῖς λόγοις ἐχρῆτο Ζωΐλȣ τȣ̃ Ἀμφιπολίτȣ σοφιςεύοντος ἐν Ἀθήναις, καὶ Πολυκράτȣς, καὶ Ἀλκιδάμαντος τȣ̃ Γοργίȣ μαθητȣ̃, καὶ αὐτȣ̃ μέν τοι Ἰσοκράτȣς. *Orationibus utebatur Zoili Amphipolitæ Sophiſtæ Athenienſis, & Polycratis, & Alcidamantis Gorgiæ diſcipuli, ipſiusque Iſocratis.* Omne dubium vero tollit Dionyſius Halic. lib. *de Demoſth. gravitate.* Hinc de Zoili Amphipolitæ ætate ſimul conſtat, vixiſſe eum ante Demoſthenem: non vero ſub Ptolemæo Philadelpho, ut Voſſio viſum.* Plutarchus *parall. maj. vita Demoſthenis,*

* *vide ſupra p. 49.*

nis, eundem Cteſibii locum ex Hermippo refert, non facta tamen Zoili mentione. Unde Cteſibii noſtri ætatem optime colligimus. Cum enim Hermippus ſub Evergete vixerit, Cteſibium, qui propterea Demoſthene junior & Hermippo grandior fuit, ſub Philadelpho vixiſſe arbitramur. Idem omnino eſt Cteſibius ille Arceſilai & Democharis æqualis, apud Laertium, lib. IV. Arceſ. & Heſychum in *Arceſil.*

2. Soſibius, Lacon, Grammaticus, Ptolemæi Philadelphi temporibus ἐπιλυτικὸς dictus, teſte Suida, Σωσίβιος, vel λυτικὸς Athenæo XI, 12. ὁ θαυμάσιος λυτικὸς Σωσίβιος, ὃν οὐκ ἀχαρίτως διέπαιξε διὰ τὰς πολυθρυλλήτους ταύτας καὶ τὰς τοιαύτας λύσεις Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος βασιλεύς. *Mirabilis ille quæſtionum dubiarum enucleator Soſibius, non inlepide a Ptolemæo Philadelpho Rege ob celebres illas & ſimiles ſolutiones aliquando irriſus.* Scripſit in hunc Soſibium ἐπινίκιον ἐλεγειακὸν Callimachus poeta, teſte Athenæo IV, 10. Hic Soſibius *de Alcmane* poeta Lyrico Lacedæmonio, aliquot libris egit. Σωσίβιος ἐν τρίτῳ περὶ Ἀλκμᾶνος inquit Athen. III, 29. & XIV, 14. Sed Grammaticum potius opus de Gloſſis Laconicis fuit, in quo voces apud Alcmanem Lacedæmonium occurrentes explicatæ fuerint. Idem opus intelligitur, e quo vocis πυάνιον, qua Alcman uſus, ſignificationem adfert Athenæus XIV, 15. Scholiaſtes Theocriti ad Idyll. V, e Soſibio refert, quod Lacones anemonas adpellaverint φαινίδας. Hinc petita arbitror, quæ de comica luſione Laconum habet Athenæus, XIV, 4. Scripſiſſet igitur Soſibius Gloſſas Laconicas, uti poſt ab Ariſtophane Grammatico idem factum: ſimili modo & Alexander Cornelius circa nomina locorum in Alcmane obvia explicanda occupatus fuit, Ἀλέξανδρος ὁ Κορνήλιος, ἐν τῷ περὶ τῶν παρ' Ἀλκμᾶνι τοπικῶς ἱστορημένων, ait Stephanus ἄραξα & ἄσσος. Aliud quoque grammaticum opus Soſibii ὁμοιότητας citat Athenæus XV, 12. in quo eum de vocum derivatione egiſſe aparet, quod Megaleion unguentum a Megalo Siculo denominari ſcribit, uti Plangonium a Plangone. Interim minime negamus Soſibium hiſtoricis adnumerandum eſſe. Præterquam enim quod χρόνων ἀναγραφὴν ſcripſit, quam citant excerpta Chron. Græc. apud Scaligerum Theſ. Temp. fol. 370. ſcripſit quoque de Lacedæmoniorum ſacrificiis Σωσίβιος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι θυσιῶν, ait Athenæus XV, 4. & ſimpliciter Σωσίβιος ἐν τοῖς περὶ θυσιῶν libro eodem, cap. 6. Ex hoc opere fortaſſis deſumta ſunt, quæ de Dianæ templo in Laconica e Soſibio adfert Clemens

Alex.

Alex. Προτρεπτ. ubi e Soſibio quoque locus adfertur de Hercule ab *Hippocontbis* filiis vulnerato, de quo videatur & Diodorus Siculus IV, 33. Quo vero opere id ab eo præſtitum ſit, ignoramus. Lacedæmonios oraculo quodam admonitos Epimenidis corpus penes ſe ſervare tradit Soſibius, Lacon, apud Laertium, lib. I. *Epimen.* De Soſibii Daphnide videatur Scholiaſtes Theocriti ad Idyll. X. (VIII) & Caſauboni lect. Theocr. cap. 12. Verum Soſitheo Daphnis potius adſcribi debet juxta alias Theocriti editiones & Athenæum X, 3. quanquam in margine hic pro *Soſitbeus* monetur legendum *Soſibius.* Vixit autem quidam Soſitheus, poeta, tempore Theocriti & Cleanthis Stoici, Olymp. CXXX. teſte Laertio lib. VII. *Cleanth.* & Tragicus quidam, inter Pleiades ſive ſeptem illos Tragicos numeratus Olymp. CLXIV, teſte Suida σωσ. cujus fragmenta conlecta exhibet H. Grotius inter excerpta ex tragœdiis & comœdiis Græcis. Soſitheum feſtivum puerum & anagnoſten ſuum adpellat Cicero ad Attic. I, 9.

3. Antilochus de viris doctis ab ætate Pythagoræ ad mortem usque Epicuri claris ſcripſit. Anonymus Ολυμπιάδων ἀναγραφῆ ad Olymp. XLIX, 2. Εντεῦθεν Αντίλοχος τῆς τῶν ἱςόρων πραγματείας ἄρχεται. *Hinc Antilochus hiſtoriam doctorum orditur.* Vivebat autem tum Pythagoras. Idem Anonymus ad Olymp. CXXVII, 2. Αντίλοχος, ὁ τὰς ἵςορας πραγματευσάμενος ἀπὸ τῆς Πυθαγόρου ἡλικίας ἐπὶ τὴν Επικούρου τελευτὴν, ἔτη φέρει τὰ πάντα τιβ΄. *Antilochus, qui doctorum ab ætate Pythagoræ ad Epicuri obitum hiſtoriam complexus eſt annis CCCXII.* Eodem autem anno Epicurum eſſe mortuum indicat. Clemens Alexandrinus lib. I. *Strom.* eadem habet, niſi quod poſt vocem τελευτὴν addit: γαμηλιῶνος δὲ δεκάτῃ ἱςαμένου γενομένην.

4. Ariſto, Chius, de Heraclito philoſopho egit. Laertius lib. IX. Heracl. λέγειν τε Αρίςωνα ἐν τῷ περὶ Ηρακλείτου, καὶ τὸν ὕδερον αὐτὸν θεραπευθῆναι. *Ariſtonem libro de Heraclito dicere, eum aqua intercute eſſe liberatum.* Vulgarem hic ſequor morem, dum verba illa ἐν τῷ περὶ Ηρακλείτου reddo *libro de Heraclito.* Neque enim liber, ſed pars libri quandoque ejusmodi verbis ſignificatur. Non itaque ſatis certum eſt atque firmum, ita conligere: Laertius Ariſtonem citat ἐν τῷ περὶ Ηρακλείτου. Igitur Ariſto peculiarem librum de Heraclito ſcripſit. Huic autem potius Ariſtoni Chio, quam aliis hoc opus tribuo, quod condiſcipulus

pulus ejus Cleanthes ſimiliter δύο τῶν Ἡρακλείτου ἐξηγήσεις ſcripſit, teſte Laertio lib. VII. *Cleanthe.* Sphærus itidem Stoicus quinque diatribas de Heraclito edidit, teſte eodem. Ita nimirum Stoici diverſi eandem tractabant materiam. De Chriis ſcripſerunt Zeno, Perſæus, Ariſto, Cleanthes, Hecato, teſte Laertio, lib. VII. de Laconum Rep. Perſæus, Sphærus. ἐρωτικὰ Ariſto, Cleanthes, Sphærus, Chryſippus. Scripſit præterea noſter Ariſto de Zenonis quoque dogmatibus, teſte Laertio lib. VII. *Ariſtone*, quod & Cleanthes ſimiliter fecit. De Demoſthene Theophraſti judicium ex Ariſtone Chio profert Plutarchus *parall. Demoſth.* ſed hoc ex Ariſtonis libro πρὸς τοὺς Ῥήτορας, petitum arbitror: de morte Demoſthenis itidem ex Ariſtone locum adfert Plutarchus loco citato. Sed, πολλοὶ οἱ Ἀρίστωνες, ut loquitur Lucianus *Lexiphane.* p. Titi Ariſtonis eruditionem ſumme admiratur Plinius lib. I. epiſt. 2. a quo alius Claudius Ariſto Epheſiorum princeps apud eundem lib. VI. epiſt 31. vide alios apud Laertium lib. VII. Ariſtone & Voſſium de Hiſtor. Græc. II, 4.

5. Timon Phliaſius Pyrrhonius, Hecatæi Abderitæ ſub Pyrrhone condiſcipulus, teſte Laertio lib. IX. *Pyrrh.* ſcripſit *Sillos*, in quibus philoſophorum vitia perſtrinxit. Suidas: Τίμων Φλιάσιος, καὶ αὐτὸς φιλόσοφος τῆς Πύῤῥωνος ἀγωγῆς, ὁ γράψας τοὺς καλουμένους Σίλλους, ἤτοι ψόγους τῶν φιλοσόφων βιβλία γ'. *Timon Phliaſius itidem philoſophus, & quidem Pyrrhonius, qui ſcripſit Sillos, ita dictos, ſive reprehenſiones philoſophorum libris tribus.* De Sillo Heſychius: Σιλλὸς ἀναφαλαντὸς, μῶμος, κακολογία καὶ χλευασμός. Sextus Empiricus lib. *contra Mathem.* cap. 17. quædam de Pyrrhone e Timone citat, & ex eodem de Platone paupere quidem, ſed emace Gellius III, 17. Librum *primum* hujus operis citat Athenæus, XV, 16. ubi Euboei Parii poetæ eum meminiſſe dicit. *Secundum* citat Sextus Empiric. lib. VIII. *comment.* ubi de Protagora ex illo nonnihil adfert, Athenæus item IV, 16. X, 6. 13. *Tertium* librum citat idem Athenæus, VI, 11. ubi de Ariſtone Chio egit: & VII, 5. ubi de Epicuro eum egiſſe indicat. Habes fragmenta hujus Timonis in poeſi philoſophica H. Stephani. In hos Timonis Sillorum libros commentarium ſcripſit Apollonides Nicæus, de quo ſuo loco.* Contra hoſce Sillos ſcripſiſſe videtur Sotion, de quo

V item

* *Lib. III, cap. 3. §. 3.*

item infra. Fuit præter hunc Timon Ægyptius, pater Helenæ pictricis, tempore belli Iſſici apud Photium, Ecl. CXC. itemque Timon *μισάνθρωπος* celeberrimus.

6. Hieronymus, Rhodius patria, teſte Strabone lib. XIV, & philoſophia Peripateticus, ſcripſit περὶ ποιητῶν, idque pluribus libris, quorum *quintus* περὶ κιθαρῳδῶν egit. Docet hoc Athenæus lib. XIV, c. 9. Ἱερώνυμος ἐν τῷ περὶ κιθαρῳδῶν, ὅπερ ἐστὶ πέμπτον περὶ ποιητῶν, κατὰ Λυκοῦργον τὸν Νομοθέτην, τὸν Τέρπανδρόν φησι γενέσθαι, ὃς ὑπὸ πάντων συμφώνως ἱστορεῖται μετὰ τοῦ Ἰφίτου τοῦ Ἠλείου τὴν πρώτην ἀριθμηθεῖσαν τῶν Ὀλυμπίων θέσιν διαθεῖναι. Hieronymum, ἐν τῷ περὶ τραγῳδοποιῶν citat Apoſtolius proverb. κινεῖς τὸν ἀνάγυρον, Diogenianus Cent. III. Adag. 31. Suidas ἀναγυράσιος. Sed pars fuit operis *de poetis*. Ex ejus hypomnematum opere ſunt, quæ de pæderaſtia priſcis uſitata, ex Hieronymo Peripatetico Athenæus XIII, 7. ſcribit. inde forte deſumta quoque ſunt, quæ de Hercule ex Hieronymo habet Clemens Alex. *protrept.* Hieronymus epiſtolas quoque edidit, in quibus ſcripſit Theophraſtum referre, Alexandrum ad venerem fuiſſe ignavum apud Athenæum X, 10. Vixit ætate Arceſilai & Timonis, teſte Laertio, qui ſub Ptolemæo Philadelpho & Eumene Philetæri floruerunt. Æqualis fuit Lyconi Peripatetico, ut colligimus ex Laertio, lib. V. *Lyc.* At Lyceon cœpit ſcholæ præeſſe, Olymp. CXXVII. ſub Philadelpho. Dicitur nihilominus Ἀριστοτέλους μαθητὴς Athenæo, X, 6. non quod Ariſtotelis fuerit auditor, ſed ejus philoſophiæ ſtudioſus, ut ego commode interpretor. Sub Philadelpho itaque de Hieronymo agere Voſſium oportuiſſet, non ante ejus tempora.

Caput

Caput IV.

1. Antigonus Caryſtius de vitis eruditorum, Polemonis, Lyconis, Menedemi, Zenonis, Pyrrhonis, Timonis, Dionyſii Metathemeni. 2. Philemon junior mediæ poeta comœdiæ Stoicos pungit. Philemon pater. 3. Neanthes male Evanthes ſcribitur, de viris inluſtribus & de Pythagoreis egit. 4. Apollonius Sotadis importune loquacis filius, de patris carminibus ſcripſit.

1.

Extremis Philadelphi temporibus Antigonum Caryſtium vixiſſe ſtatuimus. Junior eſſe nequit, cum κατὰ τὰς Πύῤῥωνος γενόμενος χρόνους, *circa Pyrrhonis tempora vixiſſe* dicatur Ariſtocli apud Euſebium: antiquior non fuit, quod de Lycone Peripatetico & Dionyſio Metathemeno egerit. Scripſit vitas eruditorum virorum, teſte Hieronymo, *præfatione libri de ſcriptoribus Eccleſ.* quem locum in Ariſtoxeno adduximus. De *Polemonis* Academici vita teſtatur Athenæus II, 6. Πολέμων ὁ Ακαδημαϊκὸς ἀξάμενος ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν ὑδροποτῆσε μέχρι θανάτου, ὡς ἔφη Αντίγονος ὁ Καρύστιος. *Polemo Academicus cum anno ætatis trigeſimo aquam bibere cœpiſſet, ad finem usque vitæ fuit abſtemius, ut ſcribit Antigonus Caryſtius.* Laertius lib. IV. *Polem.* Φησὶ δὲ Αντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς βίοις τὸν πατέρα αὐτοῦ πρῶτόν τε εἶναι τῶν πολιτῶν καὶ ἁρματοτροφῆσαι. *Refert Antigonus Caryſtius in vitis, patrem ejus primarium civitatis fuiſſe, equosque jugales nutrire ſolitum.* De *Lyconis* Peripatetici vita teſtatur idem Athenæus XII, 12. Λύκων ὁ Περιπατητικὸς, ὥς φησιν Αντίγονος ὁ Καρύστιος. *Lycon Peripateticus, ut ſcribit Antigonus Caryſtius, &c.* confer Laertium lib. V. Lyc. de *Menedemo* Laertius lib. II. *Mened.* Φησὶ δὲ Αντίγονος ὁ Καρύστιος γράψαι μηδὲν, αὐτὸν μηδὲ συντάξαι. *Refert Antigonus Caryſtius, eum nihil ſcripſiſſe neque compoſuiſſe.* Iterum Laertius ejusdem Antigoni meminit

Menedemo extremo. confer Athenæum X, 5. Neque aliunde ſunt, quæ habet Athenæus IV, 17. Κτησίβιος ὁ Χαλκιδεὺς, ὁ Μενεδήμου γνώριμος, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος. *Cteſibius Chalcidenſis, Menedemi familiaru, ut ait Antigonus Caryſtius.* Vitam quoque *Zenonis* Stoicorum principis ſcripſit, Laertius lib. III. *Plat.* Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ Ζήνωνος, *Antigonus Caryſtius, ubi de Zenone agit.* confer eundem lib. VII. *Zen.* Athenæum VIII, 7. XII, 2. ubi Zeno ille Cittieus Phœnix dicitur. itemque XIII, 2. bis. cap. 8. 9. De *Pyrrhone* egit, teſte Laertio lib. IX. Pyrrh. Ἀντίγονος ὁ Καρύστιός φησιν ἐν τῷ περὶ Πύῤῥωνος τὰ δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὴν ἀρχὴν ἄδοξός τε ἦν καὶ πένης, καὶ ζωγράφος, *Antigonus Caryſtius libro de Pyrrhone, hac de eo* (Pyrrhone) *refert, initio quidem ipſum obſcuram pauperem & pictorem fuiſſe.* Ariſtocles lib. VIII. *de Philoſophia* apud Euſebium lib. XIV. de præp. Evang. c. *de Pyrrhone:* Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος κατὰ τοὺς αὐτοὺς γενόμενος χρόνους, καὶ ἀναγράψας αὐτῶν τὸν βίον, *Antigonus Caryſtius, qui tum temporis vivebat, eorumque vitam ſcripſit,* ubi de Antigoni ætate ſimul certiores reddimur. De *Timone* eum egiſſe docet Laertius, lib. IX. Tim. ἦν δὲ, φησὶν Ἀντίγονος, καὶ φιλοπότης, καὶ ἀπὸ τῶν φιλοσόφων ἐσχόλαζε. *Erat autem, ut Antigonus refert, bibax, & a philoſophis aliquando ſeceſſit.* Iterum ibidem: φέρεται δὲ αὐτοῦ καὶ καταλογάδην βιβλία εἰς ἐπῶν τείνοντα μυριάδας δύο, ὧν καὶ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος μέμνηται ἀναγεγραφὼς αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸν βίον. *Feruntur ejus libri varis ad viginti verſuum millia aſcendentes, quorum & Antigonus Caryſtius meminit, qui vitam ipſius conſcripſit.* Tandem paullo poſt: ὁ δ' οὖν φιλόσοφος καὶ φιλόκηπος ἦν σφόδρα καὶ ἰδιοπράγμων, ὡς καὶ Ἀντίγονός φησι. *Erat hic philoſophus* (Timon: mentionem enim fecerat alterius Timonis τοῦ *μισανθρώπου*) *hortorum maxime ſtudioſus, ſuaque curabat negotia, ut de eo loquitur Antigonus.* Vitam quoque *Dionyſii* Metathemeni Stoici ſcripſit, teſte Athenæo lib. X. c. 10. Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ τοῦ Διονυσίου βίου τοῦ Ἡρακλεώτου τοῦ ἐπικληθέντος τοῦ Μεταθεμένου. *Antigonus Caryſtius vita Dionyſii Heracleota dicti Metathemeni.* Atque hæc de Antigono Caryſtio, qui a Cariſto urbe ita dictus fuit, & Ptolemæi Philadelphi tempeſtate vixit. Diverſus fuit ab Antigono illo πινακογράφῳ, qui Polemonis & Ptolemæi Epiphanis æqualis fuit, de quo alibi.

2. Phi-

2. Philemon, Philemonis poetæ filius ὁ νεώτερος, Athenæo VII. dictus mediæ poeta comœdiæ, drama *Φιλοσόφους* ſcripſit, in quo Zenonem Cittiea ejusque philoſophicam vitæ rationem perſtrinxit, ut auctor Laertius lib. VII. *Zen.* qui ex eo hos verſus citat:

εἰς ἄρτον ὄψον ἰσχὰς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ,
φιλοσοφίαν καινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ,
πεινῆν διδάσκει, καὶ μαθητὰς λαμβάνει.

Cum pane caricas vorat & aquam bibit,
Exercet ignotum philoſophiæ genus,
Docet eſurire, dehinc auditores capit.

De Philemone patre agit Diodorus Sic. XXIII, 7. Gell. XVII, 4. Theophilus ad Autolycum lib. III, Clemens Alex. pædag. III, 11.

3. Neanthes Cyzicenus, libro *περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν*, *de viris inluſtribus* celebris eſt. Verum hic Neanthes apud Hieron. lib. II. contra Jovin edit. anni 1476. & 1537. *Evantes Cyzicenus* dicitur: Littera enim prima ibi omiſſa eſt, ut lib. II. contra Rufinum *Teſiphonte* pro *Cteſiphonte* & Epiſt. XV. ad *Teſiphontem contra Pelagianos* pro *Cteſiphontem*. In alia quadam editione non minus corrupte legitur *Evanthes*. Verum licet Evanthem Cyzicenum quendam pugilem, teſte Pauſan. II. Eliac. vixiſſe non negemus, illum tamen Hieronymi Eanthem vel Evanthem rectius Neanthem dici ſtatuimus, quia non modo Evanthis Cyziceni iſtius hiſtorici nullibi fit mentio, Neanthis pluries; verum etiam quia eadem, quæ ex Evanthe iſto ab Hieronymo adducuntur, Græca ex Neanthe Cyziceno adfert Porphyrius lib. IV. de abſtin. ab anim. fol. LVII. Atque hic Neanthes librum *περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν*, litteris mandavit citatum Stephano vel Hermolao ejus Epitomatori in voce Κρασός. Inde nonnulla in ſuam tranſtulit hiſtoriam Laertius lib I. Per. lib. III. Plat. lib. VI. Antiſth. lib. IX. Heracl. Seorſim quoque περὶ Πυθαγορικῶν egiſſe videtur. *Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ὁ καὶ περὶ Πυθαγορικῶν εἰπών*, inquit Laertius, lib. VIII. Emped. Ex hac ejus hiſtoria Pythagorica ſunt depromta, quæ de *Pythagora* habet Clemens lib. I. Strom. Theodoretus θεραπ. Serm. I. Porphyrius vita Pythagoræ, Jamblichus eadem vita cap. 31. & quæ de

Empedocle Pythagoreo leguntur apud Heſychium Mileſ. Εμπεδοκλ. Ætatem ejus ſatis perſpicue tradit Athenæus XV, 17. dum eum adpellat *ἕνα τῶν περὶ Ατταλον ἱςορικῶν.*

4. Neanthis æqualis erat Apollonius, Sotadis poetæ filius, qui de poematis patris ſui ſcripſit. Teſtis Athenæus XIV, 4. *Ηκμασε δὲ ἐν τῷ εἴδει τούτῳ Σωτάδης, ὁ Μαρωνίτης, ὥς φησι Καρύστιος, ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ Σωτάδου συγγράμματι, καὶ ὁ τοῦ Σωτάδου υἱὸς Απολλώνιος· ἔγραψε δὲ καὶ οὗτος περὶ τῶν τοῦ πατρὸς ποιημάτων σύγγραμμα, ἐξ οὗ ἐστὶ κατιδεῖν τὴν ἄκαιρον παῤῥησίαν τοῦ Σωτάδου, κακῶς εἰπόντος Λυσίμαχον τὸν Βασιλέα ἐν Αλεξανδρείᾳ, Πτολέμαιον δὲ τὸν Φιλάδελφον παρὰ Λυσιμάχῳ, καὶ ἄλλους τῶν βασιλέων ἐν ἄλλαις τῶν πόλεων· διόπερ τῆς δεούσης ἔτυχε τιμωρίας· In eo carminis genere floruit Sotades Maronites, ut ait tum Caryſtius, Pergamenus, in opere ſuo de Sotade, tum Apollonius, Sotadis filius, qui librum ſcripſit de patris poematibus, e quo perſpicitur importuna Sotadis in maledicendo libertas, qui Lyſimachum Regem calumniabatur Alexandriæ, apud Lyſimachum vero Ptolemæum Philadelphum, aliosque reges in aliis civitatibus: quamobrem meritas pœnas luit.* E quibus verbis Sotadis ejusque filii ætatem ſimul colligimus.

Caput V.

1. Callimachus hiſtoriam doctorum eorundemque librorum dedit Πίνακες, ſive Indices. 2. Notavit cujusque auctoris verum nomen. 3. Vitam. 4. De rhetoribus ſeorſim egit. 5. Libros recenſuit: 6. eorum verum titulum indicavit: initium notavit. 7. Citabantur olim libri verbis initialibus. 8. Dubios libros ſuis adſcripſit auctoribus. 9. Verſuum numerum cujusque libri addidit: verſuum numerus Novi Teſtamenti libris ab ipſis auctoribus ſacris, vel ab eorum diſcipulis annexus, perperam in noſtris codicibus negligitur.

10. Tan-

10. Tandem rerum indicem dedit a variis tractatarum. 11. Poetarum hiſtoriam expoſuit. Διδάσκαλοι poetæ. Ætatem illorum dramatum inſcriptionem, editionis annum notavit. Didaſcalias facit. Fabularum quæ editæ, quæ non, indicavit. Genuinæ eſſent, an ſecus, judicavit. Verſus ſuis auctoribus reddidit. 12. Democriti gloſſas expoſuit opere peculiari. 13. Callimachi plures.

1.

ERuditorum hiſtoriam & librorum Callimachus, ſi quiſquam egregie inluſtravit. Cyrenæus is erat, & magni nominis Grammaticus, qui Ptolemæi Philadelphi ævo & poſt vixit: a quo Iſter Καλλιμάχειος dicitur Athenæo, VI, 20. quod Callimachum ſequeretur: ut Grammaticorum alii Ariſtophanei, alii Ariſtarchei, alii Zenodotei dicebantur. Familiarem habuit Heraclitum Halicarnaſſeum poetam, teſte Strabone lib. XIV. Varia atque egregia ingenii Callimachi monimenta atque teſtimonia recenſet Suidas Καλλιμ. e quibus tria ſaltem opera hic exponemus, quæ hiſtoriæ philoſophicæ inſervire potuiſſent. Primum eorum apud Suidam dicitur πίνακες τῶν ἐν πάσῃ παιδείᾳ διαλαμψάντων, καὶ ὧν συνέγραψαν, ἐν βιβλίοις κ′ καὶ ρ. *Indices omnium celebrium doctorum, eorumque ſcriptorum, libris CXX.* Ejuſdem operis meminit Athenæus, lib. VI, c. 10. Τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν πινάκων, γράφων οὕτως· δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν Χαιρεφῶν Κυρηβίων, εἶθ᾽ ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν· ἐπειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας, στίχων τοέ. *Callimachus in opere de omnis generis indicibus, Chærephontis quoque hunc librum recenſet, dicens: De cœnis ſcripſerunt Chærephon, Cyrebion: poſteá initium hoc libri ſubjungit: Quandoquidem ſæpe ad me litteras dediſti &c. Conſtat autem ille liber verſibus trecentis ſeptuaginta quinque.* Idem lib. XIII. c. 6. Ἐμμελὴς δὲ ἦν πάνυ ἡ Γνάθαινα, καὶ οὐκ ἀνάστειος φθέγξασθαι, ἥτις καὶ νόμον συσσιτικὸν συνέγραψε, καθ᾽ ὃν δεῖ τοὺς ἐραστὰς πρὸς αὐτὴν καὶ θυγατέρα εἰσιέναι, κατὰ ζῆλον τῶν τὰ τοιαῦτα συνταξαμένων φιλοσόφων. Ανέγραψε δὲ αὐτὸν Καλλίμαχος ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων,

νόμων, καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ τήνδε παρέθετο. Ὁ δὲ νόμος ἴσος ἐγράφη, καὶ ὅμοιος. στίχων τριακοσίων εἰκοσιτριῶν. *Fuit quidem certe Gnathæna elegans, concinna & urbanitate quadam ſalſa feſtiva, ut quæ convivalem legem præſcripſerit, ſe vel filiam viſitantibus amatoribus obſervandam, idque philoſophorum imitatione, qui leges conſtituerunt. Callimachus in tertio legum ſuarum indice, eam ſcriptis mandavit, ejusque initium hoc eſſe prodidit: ſcripta lex eſt ſimilis: verſibus CCCXXIII.* Tandem lib. XIV, cap. 13. Πλακούντων δὲ ὀνόματα πολλῶν κατελεξάντων, ὅσον μέμνημαι, τούτων σοι καὶ μεταδώσω. Οἶδα δὲ καὶ Καλλίμαχον ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, ἀναγράψαντα πλακουντοποιϊκὰ συγγράμματα Αἰγιμίου, καὶ Ἡγησίππου, καὶ Μητροβίου, ἔτι δὲ Φαίτου. *Placentarum nomina cum multi conlegerint, ea, quantum quidem memini, tibi recenſebo. Novi autem Callimachum etiam indice variorum librorum recenſere Ægimii & Egeſippi, Metrobii item & Phati libros de conficiendis placentis.* Auctor Etymologici in πίναξ. Καλλίμαχος ὁ Γραμματικὸς ἐποίει πίνακας, ἐν οἷς ἦσαν αἱ ἀναγραφαὶ παρὰ τῶν ἀρχαίων, οἷς ἐντυχὼν ὁ Γραμματικὸς ἐποιήσατο τὰς ὑποθέσεις τῶν δραμάτων. *Callimachus Grammaticus indices fecit, in quibus antiquorum ſcripta recenſebantur, quos nactus Grammaticus, hypotheſes ſive argumenta fabularum fecit.* Atque ex hiſce ejus πίναξι, *indicibus* ſive *tabulis*, plurima citantur in auctoribus, quæ magnam ejus diligentiam abunde probant. Titulum hujus libri quod concernit, πίνακες eſt, titulus ſane in illa materia non infrequens. Sic Apollonius Tyrius edidit πίνακα τῶν ἀπὸ Ζήνωνος φιλοσόφων καὶ τῶν βιβλίων, de quo infra. Heſychius Mileſius ὀνοματολόγον ἢ πίνακα τῶν ἐν παιδείᾳ ὀνομαστῶν, de quo ſuo loco. Πίναξ itaque hoc loco notat indicem, tabulam ſive catalogum, in quo, quid Callimachus præſtiterit, age videamus.

2. *Primo* ſcriptorum quorumcunque celebriorum nomina notavit, id quod ab aliis quoque Grammaticis in ſimilibus πίναξι factum obſervamus. Suetonius de inluſtribus Gram. *hujus* (Aurelii Opilii) *cognomen in plerisque indicibus & titulis per unam litteram ſcriptum animadverto: Verum ipſe id per duas effert in Paraſtichide libelli, qui inſcribitur* Πίναξ. Hoc Callimachi cæterorumque πινακογράφων labore, uſus forte eſt Demetrius Magnes in conficiendo libro ſuo περὶ ὁμωνύμων, *de ſcriptoribus ejusdem nominis.*

Secundo

3. *Secundo*, vitam cujusque ſcriptoris breviter præmiſiſſe videtur. Hinc mea quidem ſententia petita ſunt, quæ de Eudoxo tradit Laertius lib. VIII. *Eud.* οὗτος τὰ μὲν γεωμετρικὰ Ἀρχύτα διήκουσε. Τὰ δὲ ἰατρικὰ Φιλιστίωνος τοῦ Σικελιώτου, καθὰ Καλλίμαχος ἐν τοῖς πίναξί φησιν. *Geometriam quidem ab Archyta doctus eſt. Medicinam vero a Philiſtione Siculo, ut tradit Callimachus in Indicibus ſive Tabulis.* Eundem librum reſpexit, credo, Tatianus lib. *adverſus Gentes*, quando Callimachum iis acenſet, qui de Homeri genere, ætate, patria, egerunt. Locum Tatiani ſupra lib. I. c. 3. adduxi.

4. *Tertio*, de rhetoribus ſeorſim egiſſe videtur. Conligimus hoc ex Athenæo XV, 3. ubi de Dionyſio Æneo egiſſe ſcribit Callimachum ἐν τῇ τῶν Ρητορικῶν (forte ῥητόρων) ἀναγραφῇ. Huc reſpexit Dionyſius Halicarnaſſeus vita Dinarchi, ubi parum accurate de eo egiſſe Callimachum refert. Verba ejus hæc ſunt: περὶ τοῦ βίου, καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ διελθεῖν, καὶ διορίσαι, τούς τε γνησίους καὶ ψευδεῖς λόγους, πάντων ἢ τῶν γε πλείστων, ἀναγκαιότερον οἶμαι, τοῖς μὴ ἐκ περιζώματος ἀσκοῦσι ῥητορικήν. Ἅμα δὲ ὁρῶν οὐδὲν ἀκριβὲς οὔτε Καλλίμαχον, οὔτε τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς περὶ αὐτοῦ γράψαντας, ἀλλὰ παρὰ τὸ μηδὲν ἐξετάσαι περὶ αὐτοῦ, τῶν ἀκριβεστέρων ἡμαρτηκότας, ὡς μὴ μόνον, ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ λόγους τοὺς οὐδὲν μὲν αὐτῷ προσήκοντας, ὡς Δεινάρχου, τούτῳ προστίθεσθαι. Τοὺς δὲ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντας, ἑτέρων εἶναι λέγειν.

5. *Quarto*, Libros auctorum enumeravit, idque breviter. Hoc enim in Indicibus iſtis factum. Ruffinus lib. II. contra Hieronymum. *Libellum quendam ſcribens comprehendere quaſi indiculo quodam voluit, quanta apud Latinos Varro conſcripſerit, & quanta apud nos Origenes in Græcis.* Et paullo poſt, cum Origenis opera recenſuiſſet, addit: *Et cum omnia enumeraſſet ejus opuſcula ſecundum indiculi fidem, addit & dicit, videtisne & Græcos pariter & Latinos unius labore ſuperatos.* Galenus Comm. in Hipp. lib. περὶ ἄρθρων §. 46. negat librum Hippocratis, περὶ ἀδένων οὐλομελίης, propterea legitimum eſſe, quod neque ullus veterum medicorum ejus libri meminerit, οὐδ᾽ οἱ τοὺς πίνακας γράψαντες ἴσασι τὸ βιβλίον. Quod autem Callimachus ſimili modo libros cujusque auctoris indicaverit, ç locis Athenæi citatis conſtat & ex Suida.

6. *Quinto*, libri vel ſcripti cujusque verum titulum indicavit. Indicat hoc Athenæus I, 4. ὅτι Ἀρχέστρατος ὁ Συρακούσιος ἢ Γελῶος, ἐν τῇ ὡς Χρύσιππος, ἐπιγραφομένῃ Γαστρονομία, ὡς δὲ Λυγκεὺς καὶ Καλλίμαχος, Ἡδυπάθεια, ὡς δὲ Κλέαρχος, Δειπνολογία ὡς δὲ ἄλλοι, Ὀψοποιΐα. Ἐπικὸν δὲ τὸ ποίημα, οὗ ἡ ἀρχή· Ἱστορίης ἐπίδειγμα, κ. λ. *Archeſtratus Syracuſius, ſive Gelous in libro, qui ſecundum Chryſippum inſcribitur Gaſtronomia, ſecundum Lynceum vero & Callimachum, Hedypathia: ſecundum Clearchum, Deipnologia, ſecundum alios vero Opſopœia. Eſt autem poema Heroicis verſibus ſcriptum, cujus hoc eſt initium:* Ἱστορίης ἐπίδειγμα, & ſic porro. Idem docet Dionyſius *Iſæo*, ubi Lyſiæ quandam orationem περὶ Φερενίκου inſcriptam e Callimacho docet. Verba ejus ſunt: ἔστι δὴ καὶ παρὰ τῷ Λυσίᾳ τις ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου, δίκην φεύγοντος περὶ κλήρου, ποιούμενος τὴν ἀπολογίαν. Τοῦτον ἐπιγράφει τὸν λόγον Καλλίμαχος περὶ Φερενίκου, ὑπὲρ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου. Idem περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, orationem quandam Demoſthenis ὑπὲρ Ἀλοννήσου inſcriptam fuiſſe, teſtimonio ſeu potius judicio Callimachi probat. Ὁ δὲ, inquit, περὶ τὴν ἐπιστολὴν καὶ τοὺς πρέσβεις τοὺς παρὰ Φιλίππου ῥηθεὶς λόγος, ὃν ἐπιγράφει Καλλίμαχος, ὑπὲρ Ἀλοννήσου, ὁ τὴν ἀρχὴν ἔχων τήνδε· ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

7. *Sexto* πινακογράφοι librorum initium notabant, quos cæteri ſcriptores in libris diſtincte citandis ſequebantur. Laertius lib. VI. *Diog.* γεγόνασι δὲ Διογένεις πέντε, πρῶτος Ἀπολλωνιάτης φυσικός. Ἀρχὴ δὲ αὐτῷ τοῦ συγγράμματος ἥδε· λόγου παντὸς ἀρχόμενον δοκεῖ μοι χρεὼν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἀναμφισβήτητον παρέχεσθαι. *Fuerunt autem quinque Diogenes, primus, Apolloniates Phyſicus. Ejus autem ſcriptorum iſtud initium fuit: quicquid eſt, quod dicere adgredior, operæ pretium eſſe videtur initium irrefragabile ponere.* Sed ejusmodi initia librorum vel orationum, crebro notant auctores. Vide Laert. lib. I. *Pherecyd.* lib. II. *Socr.* lib. V. *Ariſt.* lib. VIII. *Pyth Archyta, Philolao*, lib. IX. *Timone:* Athenæum Deipnoſ. I, 4. VIII, 6. XIII, 4. Anonymum Ὀλυμπιάδων ἀναγρ. Olymp. CIX, 3. Dionyſium Halicarnaſſeum *Epiſt. ad Ammæum de Demoſth. & Ariſtot.* Sed inprimis eundem *Dinarcho*, ubi multa hujus moris exempla adducuntur. Plinius quoque libro primo reliquit librorum ſuorum de Hiſtoria Naturali indicem, iniquitate temporum in multis corruptum & interpolatum, & in eo libri cujusque dictionem initialem notat. His autem dictionibus initialibus ipſi poſt libri citabantur.

Μῆνιν

Μῆνιν ἄειδε θεά notat Iliadem, quod ſatis perſpicue indicant verba Ariſtotelis *Sophiſt.* II, 4. καὶ γὰρ τὸ ἥμισυ εἰπόντες τοῦ ἔπους, δός μοι Ιλιάδα σημαίνομεν οἷον τὸ,

Μῆνιν ἄειδε θεά.

Nam & dimidio verſu pronunciato, da mihi Iliadem ſignificamus: veluti, da mihi Μῆνιν ἄειδε θεά. Neque Iliadis modo initium vox Iliadis prima Μῆνις notat, ſed cujusque libri initium juxta Auſonium Epigram. XXVI, in Profeſſores.

Quos legis a prima deductos Menide libri,
Doctores patria ſcito fuiſſe mea.

Primus Lucretii verſus eſt

Æneadum genetrix hominum Divumque voluptas.

Unde *Æneadum genetrix* notat ipſa Lucretii Phyſica apud Ovidium lib. II. *Triſt.* v.261. confer L. Carrionem lib. I. *Emendat* c.8. Ennii Medeam ita citat Cicero lib. I. de Finibus: *At utinam ne in nemore nihilo minus legimus, quam hoc idem Græcum.* Hoc enim iſti tragœdiæ initium fuiſſe docet Medea Euripidis. quam ut pleraſque alias illius expreſſit Ennius, teſte Varrone lib. VI. de L. L. Nonio, *exui, eliminare, aucupavi,*

O Tite ſi quid ego, prima ſunt verba libri Ciceronis de ſenectute, quæ ad ſignificandum illum librum adhibentur ab ipſo Cicerone libro XVI. ad Atticum epiſt. 3. *Tu vero: Quod vero ſcribis te magis delectari O Tite, ſi quid ego, ſi quid agis, addis mihi ſcribendi alacritatem.* Et Epiſt. II. *Nonis:* O Tite, *tibi prodeſſe lætor.* Porro *Arma virumque* a quibus verbis Æneis poetæ incipit, ipſam Æneida ſignificant apud Martialem VIII,56. XIV, 185. Perſium *Sat.* I, Ovidium lib. II. *Triſt* v.534. Auſonium *Epigr.* 127. Hebræi & poſtea Chriſtiani ſimiliter vocibus initialibus loca e ſcriptoribus citare conſveverunt, quod eos a Græcis didiciſſe non negaverim. Pſalmi graduales CXX, ad CXXXIII, quod eorum primus ab his vocibus πρὸς τὸν κύριον incipiat, dicuntur τὰ πρὸς τὸν κύριον. & in caſu generali τῶν πρὸς κυρίον. Callimachum librorum primas voces ſimili modo notaſſe, quod Grammaticorum erat, docent loca Athenæi jam citata e libro VI, & 13.

8. *ſeptimo.* Dubios libros Callimachus ſuis reddidit auctoribus. Docet hoc Athenæus lib. II. c. 28. Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον. Καλλίμαχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει Νησιώτου. *Hecatæus Mileſius in Aſiæ deſcriptione, ſi ejus revera liber eſt. Callimachus enim Neſiotæ* (forte diverſus hic eſt a Neſiota illo rhetore apud Lucianum *Rhet. præceptore) cuidam eum tribuit.* Dionyſius Halicarn. *Dinarcho* orationem Dinarchi contra Theocrinen, cujus initium ἔνδειξις τοῦ πατρὸς ὦ Ἀθηναῖοι, (aliud hodie legitur ejus initium) a Callimacho eſſe Demoſtheni attributam, indicat. Verba ejus hæc ſunt: Κατὰ Θεοκρίνου. ἔνδειξις τοῦ πατρὸς, ὁ Ἀθηναῖοι. Τοῦτον Καλλίμαχος ἐν τοῖς Δημοσθένους φέρει. Laertius lib. IX. *Parmen.* αὐτὸς δὲ διὰ ποιημάτων φιλοσοφεῖ καθάπερ Ἡσίοδός τε καὶ Ξενοφάνης καὶ Ἐμπεδοκλῆς. paullo poſt addit: Καλλίμαχος δέ φησι μὴ εἶναι αὐτοῦ τὸ ποίημα. Non tamen ſemper ejus judicium probat Dionyſius Halicarnaſſeus, quin potius eum erroris arguit *Dinarcho:* ἅμα ὁρῶν οὐδὲν ἀκριβὲς, οὔτε Καλλίμαχον, οὔτε τοὺς ἐκ Περγάμου Γραμματικοὺς περὶ αὐτοῦ γράψαντας, ἀλλὰ παρὰ τὸ μηδὲν ἐξετάσαι περὶ αὐτοῦ, τῶν ἀκριβεστέρων ἡμαρτηκότας, ὡς μὴ μόνον ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ λόγους τοὺς οὐδὲ, μὲν αὐτῷ προσήκοντας, ὡς Δειναρχου, τούτῳ προςίθεσθαι. Τοὺς δὲ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντας, ἑτέρων εἶναι λέγειν. Improbat quoque ejus judicium de oratione Demoſthenis ὑπὲρ Σατύρου, Photius Ecl. CCLXV. καὶ τὸν ὑπὲρ Σατύρου δὲ λόγον τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς χαρίδημον, οἱ μὲν πρὸς τὴν κρίσιν ἔχοντες τὸ ἀσφαλὲς, Δημοσθένους λέγουσιν εἶναι. Ὁ δὲ Καλλίμαχος, οὐδ' ἱκανὸς ὢν κρίνειν, Δεινάρχου νομίζει. Τινὲς δὲ αὐτὸν ὑπεβάλοντο Λυσιᾳ. Diſſentit ab eo Dyonyſius ſuper orationis πρὸς Κριτίαν auctore, apud Harpocrationem ἐνεπίσκεμμα· ἔστι δὲ καὶ λόγος τις ἐπιγραφόμενος Δημοσθένης πρὸς Κριτίαν περὶ τοῦ ἐνεπισκέμματος, ὃν Καλλίμαχος μὲν ἀναγράφει ὡς γνήσιον. Διονύσιος δὲ ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ὡς ψευδεπίγραφον.

9. *Octavo.* Verſuum cujusque libri numerum in fine notabat, ne de operis magnitudine quisquam dubitare poſſet. Patet hoc ex locis Athenæi e libro VI, & XIII. ſupra citatis. Uſus hac Callimachi opera Laertius ſubinde videtur, quando philoſophorum libris verſuum in iis contentorum numerum addit, ut ſupra in Speuſippi hiſtoria monuimus. Chriſtiani Grammatici, ne minore cura circa ſuos libros verſari Gentilibus viderentur, itidem verſus cujusque libri Biblici numerarunt, numerumque ſingu-

ſingulis libris ſubjunxerunt. Quandoque verſuum ille index (ϛιχομετρία Græce dicitur) initio vel fine integri operis exhiberi ſolet. Eraſmus in ſua editione Novi Teſtamenti plerisque Pauli epiſtolis verſuum numerum, quem in antiquis codicibus repererat, addidit, in Bezæ editionibus male prætermiſſum. Sic Eraſmus epiſtolæ ad Corinthios priori extremæ addit: ἐν ϛίχοις ωό, quibus verbis indicatur, epiſtolam eam DCCCLXX verſibus fuiſſe ſcriptam & comprehenſam. Ita in cœteris: univerſam autem codicis ſacri & ſingulorum ejus librorum ϛιχομετρίαν exhibent plerique antiqui codices, Scaliger *theſauro*, Crojus *obſervationibus*, Pithœus, alii. Quia vero hac ratione integritati librorum conſervandæ optime conſulebatur, Grammatici ſtudioſe ejusmodi verſuum numerum libris adnectebant.

10. *Nono*. Videtur quoque Callimachus rerum indicem a diverſis auctoribus expoſitarum tradidiſſe. De conviviis qui ſcripſerint, ex Callimacho dicit ille apud Athenæum lib. VI. Leges varias aliquot libris ibi conlegit, teſte eodem lib XIII. De placentis faciendis qui ſcripſerint, ex eodem cognovit ille apud eundem lib. XIV. Simile quid Myronianus Amaſtrianus τῶν ἱςορικῶν ὁμοίων κεφαλαίων libris præſtitit, in quibus earundem rerum a diverſis hiſtoricis deſcriptarum titulos, quos in librorum indicibus obſervarat, conlegit. Laudatur illud opus Laertio lib. I. *Epim.* lib. III. *Plat.* lib. X. *Epic.* Primum ejus operis librum citat idem lib. IX. *Xenocr.* lib. V. *Theophr.*

11. Alterum Callimachi opus apud Suidam hunc gerit titulum: Πίναξ καὶ ἀναγραφὴ τῶν κατὰ χρόνους καὶ ἀπ' ἀρχῆς γενομένων διδασκάλων. *Index & deſcriptio poetarum, quas ab initio ſecundum ſeriem temporum fabulas ediderint.* Hoc opere quid præſtiterit, facilius erit ex modo dictis conligere.

Primo, de poetis in illo egit. Διδάσκαλοι enim poetæ ſunt fabularum: Ἰδίως διδασκάλους λέγουσι τοὺς ποιητὰς τῶν διθυράμβων, ἢ τῶν κωμῳδιῶν ἢ τῶν τραγῳδιῶν, ait Harpocration & Suidas, uterque voce διδάσκαλος. In hac ſignificatione vocem διδάσκαλος uſurpant Ariſtophanes εἰρήνῃ parabaſi χρῆν μὲν, & Plutarchus lib. *de Muſica*. Διδάσκειν pro *fabulam edere* paſſim occurrit. Sic Anonymus Ὀλυμπ. ἀναγρ. ad Ol. LXI, 1. Θέσπις πρῶτον δρᾶμα ἐδίδαξε. Idem ad Olymp. CXIV, 3. Μένανδρος ἔφηβος ὢν πρῶτον δρᾶμα ἐδίδαξε. Et alibi. Latini ſimiliter

 vocem

vocem *docere* de fabularum editionibus uſurpant. Cicero de Claris Orat. *Livius, qui primus fabulam C. Clodio Cæci F. & M. Tuditano Coſſ. docuit anno ipſo, antequam natus eſt Ennius ---- ii, qui multas docuerant ante hos Coſſ. & Plautus & Nevius ---- Hoc Pratore ludos Apollini faciente cum Thyeſtem fabulam docuiſſet Q. Martio, Cn. Servilio Coſſ. mortem obiit Ennius* & reliqua. Horatius lib. I. de arte poetica:

Vel qui pratextas, vel qui docuere togatas.

Sed infinita occurrunt exempla. Qui comœdias docebant, dicebantur κωμῳδιδάσκαλοι. Ita eos adpellat Ariſtophanes loco jam citato. Iſocrates orat. *de pace p.* Qui tragœdias docebant, dicebantur τραγῳδιδάσκαλοι, ut eos nominat Ariſtophanes Θεσμοφ. εὔφημος, ubi Scholiaſtes: διδάσκοντα τὰς τραγῳδίας. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς διδάσκαλος ἐκαλεῖτο πᾶς ὁ ἐνεργῶν τι περὶ τὴν δραματοποιὸν καὶ τῶν κυκλίων χορῶν παρασκευήν. Dithyrambopæi dicti ſunt κυκλιοδιδάσκαλοι, apud Ariſtophanem, *Avibus* Ἀναπέτομαι. Διδασκαλία erat tum ipſa editio dramatis, tum brevis hiſtoria editæ fabulæ.

Secundo, ætatem cujusque poetæ adſignavit. Id enim a Grammaticis fieri ſolitum docet Clemens Alex. lib. I. *Strom.* Poſteaquam enim de variis poetis ibi egerat, addit: Τοὺς χρόνους τούτων παῖδες ἀποδιδόασι γραμματικῶν. *Tempora horum tradunt filii Grammaticorum.*

Tertio. Titulos omnium fabularum diligenter notavit, eaque diligentia nititur Athenæus VIII, 3. οὐ περιέτυχον τῷ Ἀσωτοδιδασκάλῳ. Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἀναγραφῆς ἀξιωθέντι σύνοιδα· οὔτε γὰρ Καλλίμαχος, οὔτε Ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν. *Nunquam vidi Aſotodidaſcalum, neque ejus ullus, quod ſciam, meminit. Neque iſtud drama apud Callimachum, neque apud Ariſtophanem notatum invenimus.* Athenæus XI, 13. Δίφιλος ἐν αἱρέσει τείχει, τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο Καλλίμαχος ἐπιγράφει Εὐνοῦχον. *Diphilus in* Αἱρέσει τείχει *quam fabulam Callimachus Eunuchum inſcripſit.* Variabant autem quandoque fabularum nomina, de quibus in *Dicæarcho* aliquid diximus. Contrahebantur etiam ut ὄνου σκιά, ὄνος diceretur obſervante IS. Caſaubono ad Athenæum.

Quar-

Quarto, Didaſcaliam cujusque fabulæ notavit. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves. Ὁ Καλλίμαχος ταύτης τῆς διδασκαλίας οὐ μέμνηται.

Quinto, annum quo quæque fabula eſſet acta, Grammatici adnotabant. Anonymus auctor Didaſcaliæ Agamemnonis Æſchylei: Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους ὀλυμπιάδι εἰκοστῇ ὀγδόῃ ἔτει δευτέρῳ. *Acta eſt fabula hac Archonte Philocle anno ſecundo Olympiadis vigeſima octava.* Didaſcalia Ariſtophan. *Equit.* Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος δημοσίᾳ εἰς λήναια δι' αὐτοῦ Ἀριστοφάνους. Hypotheſis Ariſtoph. *Acharn.* Ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθυδήμου ἄρχοντος ἐν ληναίοις διὰ Καλλιστράτου. Itemque hypotheſi *Veſparum:* Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πόλει ὀλυμπιάδι. Porro hypotheſi *Avium:* Ἐδιδάχθη ἐπὶ Χαβρίου ἄρχοντος εἰς ἄστυ διὰ Καλλιστράτου. Et ſicubi in didaſcaliis anni minus recte eſſent adſignati, eos corrigebant. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Nubes Act. I. ſc. VI. Ἐρατοσθένης φησὶ Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένου, ὅτι πρότερον καθεῖται. Λανθάνει δὲ αὐτόν φησιν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτο εἴρηκεν, ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθείσαις εἰ λέγεται, οὐδὲν ἄτοπον· αἱ διδασκαλίαι δὲ δῆλον, ὅτι τὰς διδαχθείσας φέρουσι.

Sexto, quæ fabulæ editæ fuerint, quæ non editæ indicavit. Hinc forte Athenæus lib. VI, cap. 20. οἶδα ὅτι οἱ Θουριοπέρσαι καὶ τὸ τοῦ Νικοφῶντος δρᾶμα ἀδίδακτά ἐστιν. Διόπερ καὶ τελευταῖον αὐτῶν ἐμνήσθην. *Porro mihi compertum eſt, Thurioperſas & Nicophontis illam fabulam non fuiſſe actas, quamobrem illarum poſtremo loco memini.* Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves καλεῖς, τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν Ariſtophanis meminit.

Septimo, Grammatici de fabulis genuinæ, an nothæ eſſent, indicarunt. Teſtis eſt hypotheſis Rheſi Euripideæ. Τὸ δὲ δρᾶμα ἔνιοι νόθον ὑπενόησαν, ὡς οὐκ ὂν Εὐριπίδου. Τὸ γὰρ Σοφόκλειον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτῆρα. Ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις ὡς γνήσιον ἀναγέγραπται.

Octavo, Verſus ſi forte ſine auctoris nomine adducebantur, cujus eſſent, indicavit. Lapſus tamen hic quandoque Callimachus judicio, ut indicat Ptolemæus Hephæſtionis lib. V. apud Photium, Ecl. CXC.

12. Ter-

11. Tertium Callimachi apud Suidam opus eſt, Πίναξ τῶν Δημοκρίτου γλωσσῶν καὶ συνταγμάτων. *Index vocum obſcuriorum in Democrito & librorum ejus.* Sed forte hoc opus pars primi fuit, neque ſeorſim enumerari debuit. Quod ſi vero Suidæ ſententia vera eſt, de duobus præcipue Callimachus opere illo egit. Primum quidem gloſſas Democriti explicavit. Gloſſa vero erat vox peregrina vel obſcura. Has gloſſas qui explicabant, Gloſſographi dicebantur, cujusmodi fuerunt Amerias, Clitarchus. Glaucon, Neoptolemus, Nicander Ætolus & Thyatirenus, Pamphilus, Philoxenus, Seleucus, Simmias, Timachidas, Artemidorus, aliique, qui in variis auctoribus occurrentes obſcuriores voces explanaverunt. Simili modo & Callimachus *voces ſecretiores*, ut Quinctiliani ῥήσει utar, vel peregrinas in Democrito occurrentes explicuit. Forte ex hoc Callimachi opere eſt, quod habet Phavorinus Ασκληρὲς. Ασκληρὲς ἰσόπλευρον παρὰ Δημοκρίτῳ: Stephanus τρωϊὰς Hegeſianacta Grammaticum περὶ τῆς Δημοκρίτου λέξεως, & Laertius Thraſyllum, περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων ſcripſiſſe tradunt. Cicero tamen obſcuritatem a Democrito removet lib. II. de Divin. *Valde Heraclitus obſcurus, minime Democritus.* Præter gloſſas Democriticas egit quoque Callimachus in hoc opere *de libris Democriti*, quam hiſtoriæ philoſophicæ partem intercidiſſe dolemus. Similem laborem circa Democriti libros Thraſyllus ſuſcepit, de quo infra.* Laertius Democriti libros e Thraſyllo citat complures, præter quos alium *de fine*, citare Clemens lib. II. *Strom.* videtur: Δημόκριτος ἐν τῷ περὶ τέλους, τὴν εὐθυμίαν ἣν καὶ εὐεστὼ προσηγόρευσεν. *Democritus libro de fine, optimam vitam ſtatuit animi tranquillitatem, quam etiam* εὐεστὼ (vernacule Wohlſtand) *adpellavit.* Laertius librum quidem περὶ τέλους Democriti non memorat, de fine tamen hominis Democritum egiſſe indicat: Τέλος εἶναι τὴν εὐθυμίαν, οὐ τὴν αὐτὴν οὖσαν τῇ ἡδονῇ (ὥς ἔνιοι παρακούσαντες ἐξεδέξαντο) ἀλλὰ καθ' ἣν γαληνῶς καὶ εὐσταθῶς ἡ ψυχὴ διάγει, ὑπὸ μηδενὸς ταραττομένη φόβου. ἢ δεισιδαιμονίας, ἢ ἄλλου τινὸς πάθους· καλεῖ δὲ αὐτὴν καὶ εὐεστὼ, καὶ πολλοῖς ἄλλοις ὀνόμασι. *Finem vero eſſe rectum quietumque animi ſtatum, quem* εὐθυμίαν *vocat, qua ut quidam oblique interpretantur, non idem ſit, quod voluptas, verum ſecundum quam animus magna tranquillitate conſtantiaque beatus eſt, dum nullo metu,*

* *Lib. III, cap. 3. §. 2.*

metu, nulla ſuperſtitione, aut alia quavis perturbatione agitatur. Adpellat vero eam εὐεστὼ *aliisque multis nominibus.* Atque hæc eſt ipſa Epicuri ſententia, qui Democritum ut alibi, ita hic ſequutus eſt. Laertius lib. X. ἔπειτα περιτυχόντα τοῖς Δημοκρίτου βιβλίοις ἐπὶ φιλοσοφίαν ἀΐξαι, *poſtea lectis Democriti libris, philoſophiæ ſe dediſſe.* Cotta Acad. apud Ciceronem lib. I. de Nat. Deorum. *Democriti viri magni fontibus Epicurus hortulos ſuos irrigavit.* Reſpicit nimirum voce *hortulos* ad hortum, in quo Epicurus philoſophiam ſuos docere conſuevit. Hinc ibidem *Epicuri hortus* pro ſchola Epicuri, confer Propertium lib. III. Οἱ ἐκ τοῦ κήπου ait Apollonius Tyaneus epiſtola ad Euphraten. Atque hanc de felicitate hominis ſententiam, quem e Democriti περὶ τέλους libro hauſerat, Epicurus libro ſuo περὶ τέλους itidem tradidit. Id tandem circa hunc librum notandum, quod Laertius libri quidem περὶ τέλους Democriti non meminerit, libros autem alios duos περὶ εὐθυμίας unum, alterum εὐεστὼ tanquam diſtinctos recenſeat, deque poſteriore ſic conqueratur, ἡ εὐεστὼ οὐχ εὑρίσκεται. Verum uti Democritus τὴν εὐθυμίαν εὐεστὼ adpellavit teſte Laertio, ſic eundem librum περὶ εὐθυμίας & εὐεστὼ fuiſſe credo, neque diverſum librum περὶ τέλους. Liber *de peſtibus*, Gellii tempore adhuc ſuperſtes fuit, teſte ipſius citatione lib. IV. Noct. Attic. c. 13. Liber *de Chameleontis vi & natura*, eidem X, 12. & citatur, & ſpurius habetur. Neque melioris notæ liber *de herbarum effectu* apud Plinium XXV, 2. confer Marſilium Cagnatum lib. II. Var. Obſervat. cap. 7. Quod ſi vero Callimachi memoratum opus ſupereſſet, omnes ſcrupulos tolli potuiſſe credo.

13. Atque hæc de Grammatico Callimacho, ejusque tribus egregiis operibus, quæ hiſtoriam philoſophicam maxime inluſtratura fuiſſe videntur. Diverſus ab hoc eſt Callimachus ille ſtrenuus, Græcorum dux in bello Medico, notus ex Plinio, XXXV, 8. Pauſania *Atticis*, Laertio, lib. I. *Solone*. Ammiano Marcell. lib. XXIV. Alius item eſt Callimachus, curator teſtamenti Platonis, apud Laertium, lib. III. Callimachum Medicum laudat Plinius, XXI, 3. Callimachum Statuarium idem, XXXIV, 8. Pauſanias *Atticis, & Bœoticis*, hujus ſubtilibus & elegantibus operibus Lyſiæ orationes comparat Halicarnaſſeus *lib. de antiq. Rhet.* Callimachum Athenienſem memorat Plutarchus *Catone majore:* Callimachum Amiſenorum præfectum, tempore belli Mithridatici idem *Lucullo.*

cullo. Adde Voſſium, & quæ nos in *Grammaticis* dicemus, ſi ei labori ſupereſſe licebit.

Caput VI.

1. Iſter ſcripſit ἀτθίδας, ἀποικίας Ægypti, ἐπιφανείας. adverſus Timæum. 2. Sphærus de Lycurgo, Socrate, & philoſophis Eretriacis egit. 3. Apollophanes Ariſtonis magiſtri ſui hiſtoriam expoſuit. Emendatur Athenæus. Apollophanes alii. 4. Dioſcorides Stoicus varia ſcripſit. 5. 6. Varii Dioſcorides. Cigalinus notatur.

1.

AD Evergetæ tempora nos conferamus, ubi Callimachum ſequatur diſcipulus & ſervus Iſter, patria itidem Cyrenæus vel Macedo: juxta Hermippum vero lib. II. *de ſervis doctis* Paphius, ut habet Suidas Ἴστρος. Dicitur Καλλιμάχιος Athenæo, VI, 20. quod ſcilicet Callimachi fuerit diſcipulus: ibidemque Athenæus eum contra Timæum Siculum ἀντιγραφὰς quasdam ſcripſiſſe indicat. Præterea litteris prodidit συναγωγὴν τῶν Ἀτθίδων, teſte Harpocratione κοιρωνίδαι. *Primus* ejus operis liber citatur eidem in voce λαμπάς. *Tertius* eidem in παναθήναια. *Decimus quartus* apud Athenæum, XIII, 1. *Decimus ſextus* apud Harpocrat. in τραπεζοφόρος. Ejusdem ἀποικίας *Ægypti* citat Africanus Excerpt num. CDLXIV. de Argivorum Regibus apud Scalig. Theſ. Temp. fol. CCCLXIII. Ἄτακτον ejus laudat Harpocration παιανιεῖς. Hic an alius Iſter ſit, incertum eſt, qui ἐπιφανείας ſcripſit, quas citat Plutarchus lib. *de Muſica.* Egit in illo opere de variis deorum aparitionibus. Ἴστρος ἐν πρώτω τῶν Ἀπόλλωνος ἐπιφανιῶν. *Iſter libro primo de Apollinis aparitionibus* laudatur Harpocr. φαρμακός. In hiſtoria quoque philoſophica locum Iſter forte meretur propterea, quod adverſus Timæum ſcripſerit teſte Athenæo, lib. VI. Laertius quoque lib. II. Xen. ad *Xenophontis*, & Anonymus vita Soph. ad *Sophoclis* vitam tradendam eum adhi-

adhibuerunt. Phrynin Citharœdum Hieronis ſervum & coquum fuiſſe ex Iſtro deſumſit Schol. Ariſtoph. Νεφ. fol. CLXXIX. de variis autem Iſtris vide Voſſium.

2. Sphærus Boſphoranus, Stoicus, qui cum Chryſippo apud Cleanthem philoſophiæ operam dedit, teſte Athenæo, VIII, 13. *De Lycurgo & Socrate* tres libros reliquit: unum item *de Philoſophis Eretriacis*, teſte Laertio, lib. VII. *Sphærus*, & Suida Σφαῖρος. Meminit illius & Plutarchus *Lycurgo*.

3. Apollophanem, Stoicum, Laertius lib. VII. *Zen.* ad Stoicorum placita & dogmata explicanda adhibet, & in *Phyſica* eum de vacuo diſſeruiſſe, alibi etiam unam tantum virtutem, prudentiam nempe ſtatuiſſe tradit. Locum autem inter hiſtoricos ſibi vendicare videtur libro Ἀρίστων *Ariſto*, de quo Athenæus VII, 6. Ἀπολλοφάνης (in codicibus vulgatis Ἀφάνης mutilate legitur, neque correxit Caſaubonus.) γνώριμος ἦν καὶ οὗτος τοῦ Ἀρίστωνος, ἐν τῷ Ἀρίστωνι, καὶ αὐτὸς οὕτως ἐπιγράψας τὸ σύγγραμμα, ἐμφανίζει τὴν τοῦ διδασκάλου φιληδονίαν. *Apollophanes quoque Ariſtonis etiam familiaris in libro, cui Ariſtonis titulum ſimiliter præfixit, voluptuarium fuiſſe doctorem ſuum oſtendit.* Libello itaque hoc, quem Ariſtonem inſcripſerat, Ariſtonis magiſtri ſui voluptuariam vitam expoſuit. Quæ de ætate ejus nos dubitare non ſinunt, quod Ariſtonem magiſtrum habuiſſe dicatur. Zenonem autem Stoicum audivit Ariſto, Arceſilai tempore: Ariſtonem vero Apollophanes, tempore Ptolemæi Evergetæ. Patriam hujus Apollophanis aperit Stephanus Ἀντιόχεια. Τρίτη Μεσοποταμίας, Μυγδονία καλουμένη, ἥτις παρὰ τῶν ἐπιχωρίων Ἀσίβη καλεῖται, ὅθεν Ἀπολλοφάνης, ὁ Στωικὸς φιλόσοφος. *Tertia* (Antiochia) *Meſopotamiæ oppidum eſt, Mygdonia dictum, quod incolis Aſibe dicatur, unde erat Apollophanes, Stoicus Philoſophus.* Citat Apollophanem hunc Tertullian. lib. de anima cap. 14. quod novem animæ partes ſtatuat. Fuit & Apollophanes Medicus in aula Antiochi Soteris, Regi apprime charus, teſte Polybio, lib. V, quem laudat Plinius, XXII, 21. Celſus V, 18. cujus forte malagma contra jecinoris duritiem deſcripſit Galenus, lib. VIII. *de compoſ. medic. ſec. locos. c. 9.* & Paulus Ægineta VII, 18. laudat Aetius tetr. III. ſ. III. c. 18. utut vero uterque Apollophanes ſub Evergete floruerit, non tamen hoc ſufficere arbitramur, ut eoſdem eſſe ſtatuamus. Alius fuit Apollophanes Sophiſta, cui tempore Chriſti patientis Dionyſius Areopagita Helíopoli in Ægypto dixit: ἢ τὸ

Digitized by Google

θεῖον πάσχει· ἢ τῷ πάσχον τι συμπάσχει, vel Deus patitur: vel patientis vicem dolet, teſte Suida Διονύσ. ſed quod Polemon Laodicenus Sophiſta, Ariſtidis magiſter, hunc Apollophanem audiverit juxta Suidam l. c. ratio temporis vix admittit.

4. Dioſcoridis cujusdam *ἀπομνημονεύματα* advocat ad *Solonis* vitam tradendam Laertius lib. I. Sol. & *Platonis* Athenæus XI, 15. Idem forte eſt, qui exemplo Zenonis, Perſæi, Sphæri Stoicorum, magiſtrorum ſuorum ipſe Stoicus *de Rep. Lacedæmoniorum* ſcripſit, quod opus laudat Plutarchus *Lycurgo* & *Ageſilao*. Librum *ſecundum* ejus operis citat Athenæus, IV, 8. Neque diverſus eſt, mea quidem ſententia, quem libro *περὶ νομίμων*, de Scytala Lacedæmoniorum egiſſe indicat Scholiaſtes Ariſtophanis ad Aves fol. mihi DCI. & Suidas *σκυτάλη*. Forte idem quem *ἐν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ νόμοις* laudat Suidas Ὅμηρος. Idem omnino eſt, ad quem aliquot libros Chryſippus ſcripſit, teſte Laertio, lib. VII. *Chryſ.* & cujus filius Zeno Chryſippo ſucceſſit. Sed præter hunc & alii fuere Dioſcorides.

5. *Primus* eſto Dioſcorides Antigoni ex fratre nepos apud Diodorum Sic. XIX, 72.

Alter Dioſcorides Athenienſis, populo Epicephiſius tribus Oeneidis, filius Dionyſii curator eſt teſtamenti Theophraſti, apud Laertium lib. V. *Theophr.*

Tertius Dioſcorides Cyprius unoculus, diſcipulus Timonis Pyrrhonii, qui ſub Ptolemæo Philadelpho vixit, apud eundem lib. IX. *Tim.* f.

Quartus Dioſcorides Iſocratis diſcipulus, verſus quosdam aliter legendos eſſe cenſet, apud Athenæum I, 9. idemque, qui de Amphionis lyra egit, teſte Scholiaſte Apollonii ad *α ἀεγον.*

Quintus Dioſcorides Aſtrologus ſcripſit Alexandriæ inter eos, qui mortuos conſervare ſolent, conſtare, hominem plus centum annis vivere non poſſe, teſte Cenſorino de die natali c. 17.

Sextus Dioſcorides cum Serapione Ægyptio ad Achillam miſſus interficitur, teſte Cæſare lib. III. *belli civ.*

Septimus Dioſcorides ſculptor Auguſti coætaneus fuit, teſte Plinio XXXVII, 1. Solonis faciem in Amethyſto ab hoc cælatore ſculptam Bagarrius Peireskio oſtendit, teſte Gaſſendo vita Peireskii ad A. MDCV.

Octavum Dioſcoridem Apollonii Neapolitani patrem celebrat Inſcriptio apud Gruterum, fol. 86.

Nonus Dioſcorides Medicus Herophileus cognomento Phacas dictus fuit, cujus meminit Galenus *præfat. Gloſſarum Hippocratis.* Idem forte quem Alexandrinum adpellat in gloſſis ipſis ἰνδικόν. Vixit tempore Antonii & Cleopatræ, teſte Suida Διοσκ. Scripſit de nominibus medicinarum, ſicut & Mneſitheus, Andreas F. Chryſaris & Xenocrates, teſte Galeno *gloſſis* ἰνδικόν.

6. *Decimus* Dioſcorides Anazarbeus ab Alexandrino diſtinctus, teſte Galeno locis citatis. Scripſit de materia Medica & Alexipharmacis, quæ etiamnum ſuperſunt. Vixit poſt Cratevam, Theophraſtum & Heraclidem Tarentinum, teſte Galeno *præfat. Gloſſarum.* Vixit poſt Julium Baſſum, Niceratum, Petronium, Nigrum & Diodotum, Aſclepiadas & Andream, ipſo de ſe teſte *præfat. librorm de re Medica.* Vixit ætate Neronis, quod ipſe indicat, dum præfatione citata Licinii Baſſi ſe æqualem eſſe dicit. Atqui Licinius ille Baſſus conſul fuit cum Craſſo Frugi ſub Nerone, A. U. DCCCXVI, teſte Frontino de Aquæductibus, Tacito lib. XV. Conſularem eum nominat Plinius XXVI, 1. ubi mortis ejus annum his verbis tradit: *Quo* (carbunculo) *duo conſulares obiere condentibus hæc nobis eodem anno, Iulius Rufus & Q. Licinius Baſſus: ille Medicorum inſcitia ſectus, hic vero pollice lævæ manus divulſo acu ab ſemetipſo tam parvo vulnere, ut vix cerni poſſet.* Julius autem Rufus, cujus hic mentio facta, conſul erat A. U. DCCCXIX. At Plinius A. U. DCCCXXIX. periit. Æquales itaque fuerunt Dioſcorides hic Anazarbeus & Plinius. Hunc cum priori male confundit Suidas Διοσκ. Paulus Cigalinus orationum de Plinii patria, altera negat Dioſcoridem Anazarbeum ante Nervæ tempora vixiſſe aut vivere potuiſſe, quod Anazarbum oppidum ſub Nerva demum juxta Suidam ſit conditum, & propterea a ſcriptoribus Nerva antiquioribus, Strabone, Mela, Plinio ignoretur. Verum fugit doctiſſimum virum locus ille Plinii V, 27. ubi Anazarbeni in Cilicia memorantur, & commodam propterea interpretationem exigunt iſta Suidæ Ἀνάζαρβ☉.

Undecimi Dioſcoridis cujusdam Tarſenſis Medici meminit Galenus lib. V. *de compoſ. medic. ſecundum genera cap. 15.* eumque Areo Aſclepiadeo æqualem fuiſſe indicat. Et quoniam præcedens Dioſcorides Anazarbeus ſuos de materia Medica libros Areo dedicavit, dubium oriri videtur,

Digitized by Google

tur, idem ne ſit Dioſcorides, qui patria quidem Anazarbeus, ſed profeſſione, vel potius ob vicinam Tarſenſis fuerit dictus.

Tandem *duodecimum* Dioſcoridem quendam Medicum juniorem memorat Galenus, quem patrum ſuorum memoria vixiſſe, & gloſſas quidem Hippocrateas multis libris ſcripſiſſe, ſive potius ex Nigri & Pamphili & Dioſcoridis Anazarbei atque ante hos Crateyæ, Theophraſti & Heraclidæ Tarentini libris transſcripſiſſe, neque tamen dimidiam, ſed ne tertiam quidem earum partem expoſuiſſe ſcribit *præfat. Gloſſ. Hippocr.* & in *ipſis gloſſis voce* ἰνδικὸν.

Decimus tertius Dioſcorides Grammaticus, frater fuit Hipparchi & Nicolai illius Sophiſtæ Byzantini, qui cum Euſtephio & Aſterio Lacharem Heracleonis Sophiſtæ Athenienſis diſcipulum, Sophiſtam itidem Athenienſem ſub Marciano & Leone audivit, teſte Suida Νικόλαος.

CAPUT VII.

1. Eratoſthenes primus cognomen Philologi ſibi vindicavit. Beta dictus. Litterarum nominibus qui adpellati. 2. Scripſit de antiqua Comœdia; de ſectis philoſophorum. De plagio ſuſpectus. 3. Apollonius Rhodius de Archilocho poeta. 4. Charon de vitis inluſtrium virorum egit. Confunditur cum Charonda. Alius Charon.

I.

DE Eratoſthene Cyrenæo Aglai F. ut agamus, ordo ætatis poſtulat. Fuit Grammaticus, Poeta, Philoſophus & Geometra, juxta Lucianum *Macrobiis*, ubi eum LXXXII. annos vixiſſe refert. Fuit Ariſtonis Chii philoſophi, Lyſaniæ Cyrenæi Grammatici atque Callimachi poetæ diſcipulus: magiſter vero Ariſtophanis Byzantii Grammatici. Primus *cognomen Philologi ſibi vendicavit*, teſte Tranquillo lib. de inluſtr. Grammat. cap. X.

cap. X. Vixit tempore Ptolemæi Evergetæ & Philopatoris, Olymp. CXLI, 3. juxta Euſebium *Chron.* Et quod in omni eruditionis genere ſummis proximus eſſet, dictus eſt Βῆτα *Beta*, notante epitome Artemidori Epheſii, p. m. XCV. & Suida Ἐρατ.* Neque enim infrequens id apud antiquos erat, litterarum nominibus quenquam adpellari; ſic ἄλφα Moyſis fuit nomen, eo quod ἀλφῷ *vitiligine* corpus infectum habuerit, ut nugatur Ptolemæus Hephæſtionis lib. V. Hiſtoriar. apud Phot. Ecloga CXC, & Helladius Beſantinous (non Βιζαντῖνος juxta inſcriptionem Epigrammatis I, libri I. Anthologiæ cap. 42.) apud eundem Ecloga CCLXXIX. Βῆτα non modo Eratoſthenes noſter, teſte Suida, Heſychio Mileſio Ἐρατ. verum etiam Galerius Craſſus, Tribunus militum ſub Tiberio Imperatore dictus eſt; ſed hic ob eam cauſſam, quod *beta* herba libenter veſceretur. Γάμμα dictus eſt Pythagoras, itemque Orpyllis Cyzicenum ſcortum. Δέλτα cognomen fuit Antenoris ejus, qui Cretenſium hiſtoriam conſcripſit, idque propterea, quod bonus eſſet & civitatis amans. Cretenſibus enim bonum δέλτον ſignificare adfirmant. Εὐψιλὸν dictus eſt Apollonius Philopatoris temporibus Aſtronomia clarus a figura litteræ, ε, quæ circumagitur cum luna, in quam ille multum ſtudii contulerat. Ζῆτα Satyrus Ariſtarchi familiaris eſt nuncupatus, ab Inveſtigandi rerum cauſſas ſtudio. Θῆτα Æſopus ab Idmone Hero ſuo adpellatus eſſe dicitur, quod ſervili eſſet indole ac verſipellis. Nam Θῆτες, ſervos ſignificat. Λάμβδα Cypſeli mater, ab Apolline Pythio eſt nominata, quod pedibus valga eſſet. Uti hoc ipſum notavit Ptolemæus Hephæſtionis lib. V. Hiſtoriar. apud Photium. Bachomius monachus magnum diſcipulorum ſuorum cœtum in XXIV. ordines diſtinxit, ſingulosque litteris græcis nominavit, ut cujusque ordinis vitæ & moribus adpellatio congrueret, Sic verbi gratia ſimpliciores vocavit *Jota*, vafros ζ vel ξ, alios aliter, ut forma litteræ rationem vitæ claſſis ſive ordinis cujusque exprimeret, obſervante Sozomeno Hiſtor. Eccl. III, 13. Atque hæc de *beta* cognomine noſtri Eratoſthenis.

2. Numeratur hic Eratoſthenes inter eos Grammaticos, qui Alexandrinæ præfuerunt bibliothecæ, de quibus ſupra lib. I, cap. 18. Grammaticus cum eſſet, de poetis eorumque fabulis egit, operique titulum fecit περὶ ἀρχαίας κωμῳδίας, cujus librum *ſeptimum* citat Harpocration μεταλλεῖς.

* *corrigendum tamen.*

Digitized by Google

ταλλεῖς. *octavum* Laertius lib. VII. Zen. *undecimum* Athenæus lib. XI, cap. 14. Laudatur etiam ἁπλῶς Eratoſthenes ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας Polluci Onom. X, 14. Hoc opere diligenter notavit annum, quo quæque fabula edita fuit. Teſtis eſt Cicero lib. VI. epiſt. 1. ad Atticum. *Quis non dixit* Εὔπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας *ab Alcibiade navigante in Siciliam demerſum eſſe in mare? Redarguit Eratoſthenes, adfert enim quas ille poſt id tempus docuerit.* De iterata quarundam fabularum editione itidem monuit. Teſtatur Hypotheſis Ariſtoph. εἰρήνη· φέρεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι καὶ ἑτέραν δεδίδαχεν ὁμοίως Ἀριστοφάνης εἰρήνην. Ἄδηλον ἂν φησὶν Ἐρατοσθένης πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις ȣ̓ σώζεται, confer ea, quæ de Callimacho ſupra diximus. Vitam quoque poetarum breviter indicaſſe videtur propter locum Plutarchi lib. *an ſeni ger. Reſp.* de Polo tragœdo Demoſthenis, ut idem vita *Demoſth.* docet, æquali; quem Eratoſthenes & Philochorus annos LXX. natum octo tragœdias intra quatriduum certamini ſubjeciſſe paucis ante mortem diebus tradunt. Sed & περὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν αἱρέσεων, *de ſectis philoſophorum* ſcripſit, ut auctor eſt Suidas Ἐρατοσθ. Laertius lib. I. Pherec. de *Pherecyde* locum ex hoc omnino Eratoſthenis opere adfert, quod videlicet hic unum ſaltem Syrium Pherecydem ſtatuat, alterum vero Athenienſem Genealogum faciat. De *Homeri* ætate Eratoſthenem egiſſe docet Clemens, lib. II. Strom. ſed forte ἐν ὀλυμπιονίκαις aut χρονογραφίᾳ. De Demoſthene ejusque orationibus quid judicandum, indicavit ipſe, & Demetrius Phalereus apud Plutarchum *Demoſth. paral.* ubi & de morte Demoſthenis locus ex illo adfertur. adde lib. de X. Rhet. Dem. Plagii tamen Eratoſthenem inſimulat auctor Epitomes Artemidori Epheſii, p. m. XCVII. Ἐρατοσθένης δὲ ὁ Κυρηναῖος ȣ̓κ οἶδα τί παθὼν τὰ Τιμοσθένȣς μετέγραψε βιβλίον, βραχέα τινὰ προσθεὶς ὡς μηδὲ τȣ̃ μνημονευθέντος ἀποσχέσθαι, ἀλλ᾽ αὐταῖς λέξεσι κἀκεῖνο τȣ̃ ἐκείνȣ προσθεῖναι συγγράμματος.

3. Apollonius Rhodius, Eratoſthenis in bibliotheca Alexandrina ſucceſſor, de Archilocho poeta ſcripſit. Athenæus X, 19. Ὅτι δὲ λευκῷ ἱμάντι περιειλȣ̃ντες τὴν σκυτάλην οἱ Λάκωνες ἔγραφον ἃ ἤθελον, εἴρηκεν ἱκανῶς Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ περὶ Ἀρχιλόχȣ. *Lacedæmonios candidis loris circumvoluto baculo inſcribere ſolitos, quæ vellent, declarat abunde Apollonius Rhodius libro de Archilocho.* Verum grammaticum

Digitized by Google

ticum potius, quam hiſtoricum opus fuiſſe reor, & voces atque fabulas in Archilochi poemaſi occurrentes eo expoſitas.

4. Charon junior Apollonii præcedentis, *ἀργοναυτικῶν* ſcriptoris familiaris, de Apollonii hujus hiſtoriis ſcripſit, teſte Scholiaſte Apollonii ad lib, II. *ἀργον*: Jure autem hic recenſetur, ſi idem eſt, ut videtur, Charon ille hiſtoricus Carthaginenſis, qui ſcripſit *βίους ἐνδόξων ἀνδρῶν ἐν βιβλίοις δ΄, βίους ὁμοίως γυναικῶν ἐν δ΄*, ***vitas inluſtrium virorum libris IV. vitas ſimiliter mulierum libris IV***, teſte Suida *χάρων*. Verum enim vero Charon hic Carthaginenſis & Charondas Catanenſis male confunduntur ab Alexandro Neapolitano, qui lib. VI. ***dier. Gen. cap. 10. Charonda***, ait, ***Carthaginenſibus leges dedit.*** Sed lege: ***Catanenſibus.*** Tiraquellus errorem videt, fontem ejus non item. Marſilius Ficinus argumento in Minoa Platonis & Cælius Rhodiginus lib. XVIII. ***Antiq Lect.*** cap. 19. ſimiliter Alexandro & errant & corrigendi ſunt. Aliter Græci Νομοθέται δ᾽ ἐγένοντο Ζάλευκός τε Λοκροῖς τοῖς ἐπιζεφυρίοις καὶ Χαρώνδας ὁ Καταναῖος, τοῖς αὐτοῦ πολίταις καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς Χαλκιδικαῖς πόλεσι, ταῖς περὶ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Ariſtoteles lib. II. Polit. cap. 12. Νόμοις ἐχρῶντο τοῖς Χαρώνδου τοῦ Καταναίου, inquit Heraclides de Chalcidenſibus Rheginis. Ἀπὸ τῆς Κατάνης Χαρώνδας ὁ διάσημος τῶν ἐν Ἀθήνησι νομοθετῶν ait Stephanus *κατάνη*. Χαρώνδαν Ἰταλία καὶ Σικελία, καὶ ἡμεῖς Σόλωνα. Σὲ δὲ τίς ἕξει τινὰ εἰπεῖν, ait Plato lib. X. ***Polit.*** Ἐπηνορθώσαν τὰ κοινὰ, Ζάλευκος μὲν τὰ ἐν Λοκροῖς, Χαρώνδας δὲ τὰ ἐν Κατάνῃ καὶ τὰ ἐν Ῥηγίῳ, ὅτε ἐκ Κατάνης ἔφευγε, Ælianus Hiſt. Var. III, 17. Χαρώνδας ὁ Θούριος dicitur Themiſtio Orat. I. Χαρώνδας πρῶτος Ἰταλίας καὶ Σικλίας νομοθέτης. Theodoreto *θεραπ.* Serm. IX. Charondæ Catanenſis leges nonnullas citat Stobæus Ecl. CXLV. Alius eſt Charon Lampſacenus hiſtoricus ***Herodoto ætate prior***, juxta Plutarchum de Herod. malign. & Tertullianum lib. de anima c. 46.

Caput VIII.

1. Chryſippus Stoicus plurima ſcripſit. Librorum ejus apud Laertium catalogus mutilus. 2. Reſarcitur ex antiquis illa lacuna, enumeratione librorum, qui in Laertio deſiderantur. 3. Varii Chryſippi. 4. Chryſippus de Braſſica ſcripſit.

1.

Quemadmodum de ſcriptoribus philoſophicæ hiſtoriæ eo fine agimus, ut ipſa hiſtoria philoſophica inde notior reddatur, & tandem quæ fuerit vera antiqua philoſophia, innoteſcat; ſic & ejus inſtituti circa Chryſippum memores, de eo ſermone paullo liberiore agemus. Solenſis fuit, Tarſenſis ob viciniam dicitur Alexandro. Fuit Cleanthis Stoici diſcipulus & ſucceſſor, *Stoicæ princeps philoſophiæ*, teſte Gellio, VI, 2. *in omni hiſtoria curioſus*, juxta Ciceronem lib. I. Tuſc. Quæſt. *Stoicorum ſomniorum vaferrimus interpres*, juxta eundem lib. I. de Nat. Deor. *homo ſine dubio verſutus & callidus*, ibidem lib. III. de Nat. Deor. plurimos edidit libros. Laertius præfatione. Πολλὰ Ζήνων, πλείω Ξενοφάνης, πλείω Δημόκριτος, πλείω Ἀριστοτέλης, πλείω Ἐπίκουρος, πλείω Χρύσιππος. *Multa ſcripſit Zeno, plura Xenophanes, plura Democritus, plura Ariſtoteles, plura Epicurus, plura Chryſippus.* Idem lib. VII. Chryſip. Πονικώτατος παρ' ὀντινοῦν γέγονεν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἃ τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ πέντε καὶ ἑπτακόσιά ἐστι, *laboris patientiſſimus præter omnes fuit, quod ex ejus voluminibus conſtat, quæ ſunt ultra 705.* Tandem lib. X. ἐζήλου αὐτὸν Χρύσιππος ἐν πολυγραφίᾳ --- καὶ τοσαῦτα τὰ μαρτύριά ἐστιν, ὡς ἐκείνων μόνων γέμειν τὰ βιβλία, καθάπερ καὶ παρὰ Ζήνωνί ἐστιν εὑρεῖν καὶ παρὰ Ἀριστοτέλει. *Æmulatus eſt eum* (Epicurum) *ſcribendo multa Chryſippus* —— *& tot teſtimonia inſerit, ut vel iis ſolis libri pleni eſſe videantur.* Idem habet ad verbum Heſychius πίνακι in Ἐπίκουρος. Damaſcius Iſidori vita apud Photium Ecloga CCXLII. Τῶν παλαιῶν Ἀριστοτέλης καὶ Χρύσιππος εὐφυέστατοι γενόμενοι,

μενοι, ἀλλὰ καὶ φιλομαθέστατοι γεγονότες, ἔτι δὲ καὶ φιλόπονοι. *Ex antiquis Ariſtoteles & Chryſippus ingenioſiſſimi fuerunt, & diſcendi apprime ſtudioſi, laboris item amantes.* Ita ſuam indolem atque induſtriam variis a ſe editis ſcriptis probare poſteris voluit Chryſippus, & probaſſet, ni ſibi quoque eam, quæ omnibus eruditorum libris ſemper inſidiata eſt, temporis edacitatem inimicam ſenſiſſet. Laertius DCCV. libros ab eo ſcriptos fuiſſe dicit,* quorum nil præter fragmenta ſupereſt. Quin nec ipſe Laertius hiſtoriæ philoſophorum poſteris tradendæ totus deditus, temporis morſum effugere valuit, dum Chryſippi librorum DCCV. titulos quidem recenſuit, eorum tamen poſterior pars in editis exemplaribus deſideratur, & vix ultra CDXXXI. libri etiamnum numerati legantur, Quoniam vero eruditi viri ejus libris diligenter admodum uſi ſunt, eosdemque frequenter citant, titulorum elenchum deperditum ex illis aliquo modo reſarcire nobis licuit, cujus rei ſpecimen hic dare placet. Chryſippi σύγγραμμα περὶ τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων, *de antiquis Phyſicis* laudatur Laertio lib. VII. *Chryſippo.* Non de nihilo ſunt, quæ notat Caſaubonus ad Polybium fól. 3. *Solent Græci partes ſingulas operum majorum in quocunque genere ſcriptionis* λόγους *adpellare, aut* τόμους, *aut* συγγράμματα, *quas voces promiſcue pro* βίβλος *aut* βιβλίον *uſurpant.* Secundum hanc itaque obſervationem σύγγραμμα, non ſemper notat librum ſeorſim ſcriptum, & hoc Chryſippi σύγγραμμα pars forte fuit operis περὶ βίων, *de Vitis*, cujus *liber primus* citatur ab eodem Laertio lib. VII. *Zenone*, & Plutarcho lib. de contradictionibus Stoicorum, ubi & *quartum de vitis librum* citat & ſimul indicat, quatuor eorum fuiſſe libros: μία σύνταξις ἡ περὶ βίων, τέτταρα βιβλία.

2. Porro *librorum Chryſippi contra Platonem de juſtitia primum*, τὸ πρῶτον τῶν πρὸς Πλάτωνα γεγραμμένων περὶ δικαιοσύνης, citat Plutarchus libro de communibus notitiis adverſus Stoicos. Quos libros ad hiſtoriam philoſophicam inluſtrandam multum feciſſe, nemo inficiabitur.

Librum quendam Chryſippi *de Diis* citari credo a Plutarcho lib. de aud. poetis. Macrobio lib. I. *Saturn.* cap. 17. ubi ad locum de Diis Chryſippum ſubinde advocat, Origene item lib. IV. contra Celſum.

* *& Suidas in* Χρύσιππος. Συντέταχε βιβλία πλείω ἢ ἑπτακόσια, φιλοσοφά τε καὶ ἱστορικά, καὶ γραμματικά.

Librum *primum de Diis* laudat Cicero lib. I. de Nat. Deorum. Laertius lib. VII.

Librum *ſecundum de Diis*, Cicero loco citato, & Plutarchus libro de contradict. Stoicorum.

Librum *tertium* περὶ θεῶν, *de Diis*, idem ibidem & libro de comm. not. adverſus Stoicos.

Librum *undecimum de Diis* Laertius, lib. VII. Zenone.

Τὸ περὶ τοῦ Διὸς σύγγραμμα, *liber de Jove*, apud Plutarchum locis citatis. Ciceronem lib. I. de Nat. Deor.

De Minerva Galenus lib. III. de Hipp. & Plat. decret. c. 8.

Τὰ περὶ εἱμαρμένης *libri de fato*, Laert. lib. VII. Zen. Cicero libro de fato & ex eo Gellius VI, 2. Plutarchus de placitis Philoſoph. I, 28. Gellius VI, 2. Euſebius de præp Evang. IV, 1. Theodoretus θεραπ. VI. Fulgentius Mythol. lib. I. *Primus de fato*, Euſebio de præp. Evang. VI, 2. *Secundus de fato*, ibidem.

Liber περὶ προνοίας, *de providentia*, Plutarchus lib. de contradict. Stoicorum. *Primus* περὶ προνοίας, *de providentia* ibidem & apud Laert. lib. VII. Zen. *Quartus* περὶ προνοίας, *de providentia*, Gellio VI, 1. & 2. ubi de fato eum egiſſe in illo indicat.

Τὸ περὶ μαντικῆς, *liber de divinatione*, apud Euſebium de præp. Evang IV, 2. *Secundus* περὶ μαντικῆς Lactant. I. 6. Laert. 7. Zen. neque plures duobus fuiſſe docet Cicero lib. I. de divin. *Chryſippus*, inquit, *totam de divinatione duobus libris explicavit ſententiam, uno præterea de oraculis, uno de ſomniis.*

Περὶ χρησμῶν *de oraculis*, Cicero lib. I. & II. de divin. Apoſtolius proverbio Νεοττοῦ ἥδιόν μοι δίδως. Suidas νεοττόν.

Αἱ φυσικαὶ τέχναι *artes naturales*, Plutarcho libro de contradict. Stoic. citantur. Τὸ πρῶτον τῶν φυσικῶν τεχνῶν Laertius lib. VII. Zen. citat.

Primus, ſecundus & tertius Phyſicorum apud Laertium loco citato. *Duodecimus* φυσικῶν, ibidem & apud Phavorinum πρόληψις.

Τὸ περὶ φύσεως, *liber de natura*, Plutarch. de contr. Stoic. *Secundus* περὶ φύσεως ibidem, & de commun. notit. adverſus Stoicos. *Tertius* περὶ φύσεως locis jam citatis. *Quintus* περὶ φύσεως idem de contr. Stoicorum.

Primus

Primus τῶν φυσικῶν ζητημάτων ibidem, & lib. de comm. not. adverſus Stoic.

Secundus περὶ κινήσεως *de motu*, idem de contr. Stoic.

Liber περὶ κενοῦ *de inani*, Laert. lib. VII. Zen. Plutarchus loco citato.

Liber *de anima*, Tertullianus lib de anima c. 14. ubi in octo partes animam a Chryſippo eſſe diſtinctam tradit. *Primus de anima* Galenus lib. IV. de Hipp. & Plat. decr. c. I. III, 8. *Duodecimus de anima* Laert. lib. VII. Zen.

Liber de ſomniis, Cicero lib. I. & II. de divin.

Primus περὶ ἀγαθῶν, Plutarch. de contrad. Stoicor. *Secundus* περὶ ἀγαθῶν, ibidem. *Tertius* περὶ ἀγαθῶν, idem de commun. notit. contra Stoic.

Η περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν εἰσαγωγὴ, *introductio ad doctrinam de bono & malo*, Athenæus IV, 15. XI, 3. Origenes lib. IV. contra Celſum.

Περὶ τῶν δι᾽ αὑτὰ αἱρετῶν, Plutarchus de contradict. Stoic. Athenæus VII, 8.

Περὶ τῶν δι᾽ αὑτὰ μὴ αἱρετῶν, Athenæus IV, 15. Laertius lib. VII. Chryſ.

Περὶ καλοῦ, Plutarch. de contr. Stoic. Laertius lib. VII. Zen. Athenæus IV, 15.*

Περὶ παθῶν, *de affectibus*, Cicero lib. IV. Tuſc. Quæſt. Laertius VII. Zenone. Galenus ſæpe libris de decretis Hippocr. & Plat. ubi lib. VIII, c. c. 1. eorum tres fuiſſe indicat. Adde V, 5. Clare hoc docet idem Galenus lib. III. de locis affectis cap. 1. Χρύσιππος φιλόσοφος ἔγραψεν περὶ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν, ἓν μὲν τὸ θεραπευτικὸν βιβλίον, ὃ μάλιστα χρῄζομεν, εἰς τὴν ἴασιν αὐτῶν. Ἕτερα δὲ τρία λογικὰς ἔχοντα ζητήσεις. Liber primus περὶ παθῶν, Galenus L. & c. IV. & L. V, c. 1. de Plat. & Hippocr. decretis.

* *Fortaſſis idem hic Liber eſt, cujus jam Laertius in hujus vita 202. meminit:* περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς πρὸς Ἀριστοκρέοντα, de honeſto & voluptate ad Ariſtocreontem philoſophum Stoicum.

Τὸ περὶ παθῶν θεραπευτικὸν, Origenes lib. I. & VIII. contra Celſum. Galenus lib. IV. de decretis Hippocratis & Platonis. cap. 4.

Περὶ τέλȣς, Plutarchus de comm. not. adverſus Stoic. Cicero lib. IV. Acad. Quæſt. Liber *prior* περὶ τέλȣς, Plutarch. lib. de contr. Stoic. & Laertius lib. VII. Zen.

Primus liber τῶν κατορθωμάτων, Plutarchus, loco citato.

Τὰ περὶ καθήκοντος, Sexto Empirico, lib. III. Pyrrh. hyp. c. 25. & lib. contra Math. fol. CDLXXVI. *Sextus & ſeptimus* liber περὶ τῶν καθηκόντων Plutarchus ibidem.

Quartus ἠθικῶν ζητημάτων, Laertius VII. Zen. *Sextus* ἠθικῶν ζητημάτων, Plutarchus de contradict. Stoic.

Τὸ περὶ ἔρωτος, Laertius lib. VII. Zen.

Τὸ πρῶτον περὶ ἀρετῶν, Laertius lib. VII. Zen.

Τὸ γ´ περὶ δικαίȣ, Laertius lib. VII. Chryſ.

Τὰ περὶ δικαιοσύνης, Plutarch. de contrad. Stoic. Gellius XIV, 4. & Sextus Empiricus contra Mathematicos, pag. 676. Hiſce de juſtitia libris oppoſuit alios Plutarchus, teſte catalogo Lampriæ: περὶ δικαιοσύνης πρὸς Χρύσιππον βιβλία γ´. *Primus* περὶ δικαιοσύνης, Plutarcho de contradict. Stoic. & Laertio VII. Zen. laudatur. *Tertius* περὶ δικαιοσύνης Plutarcho loco citato.

Περὶ τȣ̃ δικάζειν, ibidem.

Secundus liber περὶ ὁμονοίας, Athenæo VI, 19.

Secundus περὶ φιλίας, Plutarcho de contrad. Stoic.

Τὰ προτρεπτικὰ, ibidem. *Primus* τῶν προτρεπτικῶν, ibidem. *Primus* περὶ τȣ̃ προτρέπεσθαι, Plutarcho de commun. not. adverſus Stoic. Sed forte idem cum priore. *Tertius* τῶν προτρεπτικῶν, eidem de contrad. Stoic.

Περὶ πολιτείας, ibidem & Sexto Pyrrh. hypoth. III, 25. lib. adverſus Mathem. fol. CDLXXVI. Laertio lib. VII. Zen. & Chryſ.

Περὶ νόμȣ, Plutarcho loco citato & Marciano lib. II. D. de Legibus.

Νόμοι, Epiphanio Compendio fidei.

Περὶ βίȣ καὶ πορισμȣ̃, *Liber ſecundus*, Laertio lib. VII. Chryſ.

Περὶ ὁσίας, Plutarcho de contradict. Stoic.

Περὶ

Περὶ παίδων ἀγωγῆς, *de puerorum educatione præcepta*, Quintiliano lib. I. inſtit. Orat. c. 1. 3. 11.

Sex libri περὶ ἀνωμαλίας, Varroni libro VIII, de L.L. forte ex hoc ipſo opere ſunt, quæ idem Varro de vocibus e Chryſippo citat lib. V. & IX. de L. L. & Gellius XI, 12. Laertius Chryſippo quatuor de anomalia tribuit, ubi pro δ' legendum forte ς', ut hic liber ita a Laertio prætermiſſus dici non debeat.

Τὸ περὶ τῦ κυρίως κεχρῆσθαι Ζήνωνα τοῖς ὀνόμασιν, Laertio lib. VII. Zen.

Αἱ πρὸς Ἀρκεσίλαον ἀντιγραφαὶ, eidem de commun. not. adverſus Stoic.

Quartus περὶ δυνατῶν, πρὸς Κλεῖτον, δ' Plutarcho de contradict. Stoic. & de oracul. defectu. Atque hæc ſunt, quæ de mutilo & imperfecto librorum Chryſippi indice apud Laertium & alios teſtari posſunt. *

3. Plinius Chryſippum *de braſſica* ſcripſiſſe indicat lib. XX. Hiſt. Nat. c. 9. itemque Plinius Valerianus lib. IV. de re Medica c. 28. (29.) cujus hæc ſunt verba: *Chryſippus Medicus peculiarem braſſicæ librum dicavit, omnium morborum ex ea remedia continentem.* Chryſippi librum περὶ λαχάνων laudat Scholiaſtes Nicandri in *Alexiph.* De cujus operis auctore ut felicius judicetur, diſtinguendi ſunt Chryſippi. **

1. Chryſippus Pelopis filius a Jove raptus erat, de quo ſæpe veteres, Plato *Cratylo*, Athenæus XIII, 8. Ælianus *Hiſtor. Var.* II, 21. XIII, 5. Firmicus de profana relig. Suidas Θάμυρις. Clemens Alexandr. προτρεπτ. Stratidis drama *Chryſippus* citat Athenæus IV, 20. Diogenis Tragici Athenienſis

* *Addimus adhuc ex Menagii obſervationibus in hunc locum,* L. περὶ αὐξανομένυ, de eo quod augetur, *quem Philo in de æternit. mundi memorat. Et hi Chryſippi fuerunt libri, ad morum philoſophiam, phyſicamque ſpectantes. Nunc indicem laudatus Menagius addit etiam eorum Chryſippi librorum, qui ad Dialecticam, ſive Grammaticam, aut etiam ad Hiſtoriam ſpectare videntur, qui conſuli poteſt.*

** *Chryſippus Corinthius, quidam Pythagoræ diſcipulus, a Stanlejo memoratur in hiſtoria & vitis Philoſoph. p. 704.*

nienſis qui ſub triginta Tyrannis vixit, & octo tragœdias ſcripſit, ſimile drama *Chryſippus* citat Suidas Διογένης. Diogeni Cynico iſtas Diogenis Tragi tragœdias, Semele tamen excepta, tribuit Laertius lib. VI. inter quas itidem *Chryſippus* recenſetur: addit tamen: Σωσικράτης (ſic legendum, non Σωκράτης) δ᾽ ἐν τῷ τῆς διαδοχῆς καὶ Σάτυρος ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν βίων, οὐδὲν εἶναι Διογένους φασί. *Soſicrates libro primo ſucceſſionum, & Satyrus libro quarto de Vitis, nullam earum Diogenis* (Cynici) *eſſe dicunt.*

2. Chryſippus ſaltator fuit, cujus Alexander epiſtola ad Philoxenum meminit, teſte Athenæo lib. I, c. 19.

3. Chryſippus Cnidius, Medicus fuit tempore Ptolemæi Lagidæ, a quo ſe multa didiciſſe fatetur Eraſiſtratus apud Laertium lib. VII. *Chryſ.* Galenus quoque lib. *de vena ſectione contra Eraſiſtratum cap. 2. & 7.* & lib. *contra Eraſiſtrateos de vena ſectione c. 2. 4.* lib. *de curandi ratione per ſangvinis miſſionem, c. 2.* eam Eraſiſtrati præceptorem facit & auctorem ſententiæ de venæ ſectione improbanda. Forte hic eſt Chryſippus ille Praxagoræ æqualis, qui poſt Dioclem Caryſtium & ante Eraſiſtratum vixiſſe dicitur apud Plinium XXVI, 2. Meminit hujus Chryſippi Sextus Empiricus adverſus Mathem. fol. LI. Πυθιὰς δὲ ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους θυγάτηρ, τρισὶν ἀνδράσιν ἐγαμήθη· πρώτον μὲν Νικάνορι τῷ Σταγειρίτῃ, οἰκείῳ ὄντι Ἀριστοτέλους· δευτέρῳ δὲ Προκλεῖ Δημαράτου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως ἀπογόνῳ, ὃς καὶ δύο ἐξ αὐτῆς τεκνοῦται παῖδας, Προκλέα τε καὶ Δημάρατον τοὺς παρὰ Θεοφράστῳ φιλοσοφήσαντας· τρίτῳ δὲ, Μητροδώρῳ ἰατρῷ Χρυσίππου μὲν τοῦ Κνιδίου μαθητῇ, Ερασιστράτου δὲ ὑφηγητῇ, ᾧ γίνεται παῖς Ἀριστοτέλης. *Pythias autem filia Ariſtotelis nupſit tribus viris: primum quidem Nicanoris Stagiritæ, familiaris Ariſtotelis: ſecundo autem Procli, qui genus duxit a Democrate Rege Lacedæmoniorum, qui duos ex ea ſuſcepit filios, Proclem & Demaratum, qui philoſophia dederunt operam apud Theophraſtum: tertio autem Metrodoro Medico, Chryſippi quidem Cnidii diſcipulo, præceptori autem Eraſiſtrati, cui natus eſt filius Ariſtoteles.* Hic forte eſt Chryſippus ille, cujus diſcipulorum quidam apud Antigonum Regem negat hydropicum quendam eſſe inſanabilem, cum alter Medicus Philippus Epirota id adfirmaret apud Celſum lib. III, cap. 21. Quia vero Philippus ille Epirota idem eſſe videtur ac Acarnan ille Philippus Alexandri M. Medicus, cum Acarnania Epiri regiuncula ſit: idcirco eundem hunc Chryſippum putamus

tamus, de quo agimus, qui Alexandri Magni & Lagidæ temporibus floruerit.

4. Chryſippus prioris filius, Ptolemæi Medicus erat, qui apud regem delatus flagellis eſt cæſus, teſte Laertio loco citato.

5. Chryſippus Medicus, qui cum Eudoxo Cnidio Medico Platonis auditore in Ægyptum profectus eſt, teſte Laertio lib. VIII. *Eudoxo* forte idem eſt cum Tertio.

6. Chryſippus Erinei filius Cnidius ab Eudoxo, doctus fuit Phyſicam a Philiſtione Siculo vero Medica & erudita ſcripta reliquit, teſte Laertio, lib. VIII. *Eudoxo*.

7. Chryſippus, prioris nepos, Aethlio præceptore eſt uſus, edidit que θεραπεύματα ὁρατικὰ τῶν φυσικῶν θεωρημάτων, ὑπὸ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ πεσόντων, teſte Laertio lib. VIII. Eud. Æthlius autem hic idem ſit cum illo Æthlio, qui de Samiorum finibus ſcripſit, incertum eſt. Diverſus eſt Æthlius ille apud Laertium VI. *Diog*.

8. Chryſippus quidam Eraſiſtrati, qui ſub Antiocho Sotere & Ptolemæo Philadelpho vixit, diſcipulus fuit, teſte Laertio lib. VII. *Chryſ.* Nimirum ut Grammaticorum variæ erant ſectæ, Callimachea, Zenodotea, Ariſtophanea, Ariſtarchea, Aratea, Craterea; ſic & Medicorum alia erat ſecta Herophilea. *Herophilus ſubtilioris ſectæ conditor*, ait Plinius XXVI, 2. Hinc *Herophilei* apud Galenum lib. IV. de dignoſc. pulſ. c. 2. 3. 1, 3. Καλλίμαχος ὁ ἀπὸ τῆς Ηροφίλου οἰκίας inquit Erotianus proœmio Lexici in Hippocratem. Callimachus nimirum Medicus ille, quem cum Mneſtheo (verius Mneſitheo Athenienſi illo Medico Logico apud Galenum lib. I. *de ſimpl. medic fac.* c. 36. & lib *quæ Julianus in Hippocr.* cap. 5. Auctorem libri qui *Medicus* inſcribitur, Athenæum III, 17. XI, 10.) *de coronis* ſcripſiſſe, auctor eſt Plinius XXI, 3. Ariſtoxenus quidam Herophileus memoratur apud Galenum Chryſermus Herophileus apud Galenum *de differ. pulſuum* lib. IV. cap. 8. & apud Sextum Empiricum *hypoth. Pyrrh.* lib. I. fol. 17. Dioſcorides Phacas juxta Galenum *explan. gloſſarum præfat.* Heraclides Erythræus apud Galenum libro citato cap. 10. & lib. de arte Medicin. cap. 1. Demetrius apud Cæl. Aurel. lib. II. Chron. c. 10. & lib. III. c. 8. Alexander Philalethes, de quo Galenus *de differ. pulſ.* IV, 4. Demoſthenes Alexandri Philalethis diſcipulus (non *doctor*, ut viſum Cl. Reineſio Var. I, 2.) libri, qui Ophthalmicus inſcribebatur, auctor de quo Strabo, XII. Galenus lib. IV. *de diff. pulſ.* c. 4. 5. 10.

Digitized by Google

Oribaſius lib. VIII. Sympoſ. c. 40. Aetius tetr. II. ſerm. III. aliique Bacchius Galeno *de diff. pulſ.* IV, 6. contra quem ſcripſit Heraclides Tarentinus libros tres, quibus Apollonius Citticus XVIII. libris reſpondit, teſte Erotiano. Apollonius Mys, de quo alibi. Speuſippus Medicus Alexandrinus Herophileus apud Laertium lib. IV. *Speuſ.* & Athenæum VII, 14. Zeno quidam Herophileus, apud eundem Diogenem lib. VII. *Zen.* Galenum *gloſſis Hipp.* κάμμωρον & lib. IV. *de diff. pulſ.* cap. 8. Hunc refutavit Ariſtoxenus teſte Galeno, *de diff. pulſ.* IV, 8. & Apollonius Byblas apud eundem Galenum, com. II, ad III. *Epid.* Dicebantur quoque alii Hippocratici. Sic Dioxippus Hippocraticus adpellatur apud Gellium, XVII, 11. Galenum lib. *de optima ſecta ad Thraſybulum* cap. 14. Alia erat ſecta Eraſiſtratea, ab Eraſiſtrato Medico ſic dicta. Hinc *Eraſiſtrati ſchola* apud Plinium XX, 9. Hæc Eraſiſtratea & Herophilea ſchola ab obitu Herophili floruit teſte Galeno, *de diff. pulſ.* IV, 2. dicuntur *Eraſiſtratei* apud Galenum lib. *de vena ſectione contra Eraſiſtratum* c. 7. & 8. lib. I. *de dignoſ. pulſ.* c. 3. Tertullianus Apologia *ab Eraſiſtrato*, inquit, *Medici: ab Ariſtarcho Grammatici.* Huic ſectæ favebat Ptolemæus Medicus apud Cœlium Aurel. *Chron.* lib. III, c. 8. Menodorus Eraſiſtrateus inde adpellatus eſt Athenæo II, 18. ubi Hiceſii Medici familiaris fuiſſe dicitur. Atque & hic Hiceſius Eraſiſtrateus dicitur Athenæo III, 10. Teſtis quoque eſt locus Strabonis, lib. XII, f. συνέστηκε καθ' ἡμᾶς διδασκαλεῖον ἡροφιλίων ἰατρῶν μέγα ὑπὸ Ζεύξιδος, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλαλήθους. Καθάπερ ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἡμετέρων ἐν Σμύρνῃ τὸ τῶν Ἐρασιστρατίων ὑπὸ ἱκεσίου. *Conſtructa eſt* (prope Laodiceam ad Lycum) *ætate noſtra maxima Herophileorum Medicorum ſchola a Zeuxide, & poſtea ab Alexandro Philalethe: ut tempore patrum noſtrorum Eraſiſtrateorum Medicorum ſchola Smyrnæ ab Hiceſio.* Eraſiſtratei dicuntur Xenophon, & poſt eum Apollonius Memphites auctori, qui alias Galenus fuiſſe creditur, libro *Medico* cap. 10. Hujus Eraſiſtrati Medici diſcipulus fuit Chryſippus noſter, quem libri *de Braſſica* auctorem facit Camerarius catalogo auctorum R. R. annexo libro ejus de re ruſtica 12. Norib. MDXCVI. edito.

9. Chryſippus quidam γεωργικῶν, *de re ruſtica librorum* auctor laudatur Laertio lib. VII. Chryſ.

10. Chryſippus quidam inter Medicos veteres recenſetur a Cælio Aurel. lib. I, c. 4. Meminit ejus iterum lib. II, c. 5. Aſclepiadeum hunc nomi-

nominat ejuſdemque *de lumbricis* librum citat idem lib. IV, c. 8. Diverſus autem videtur a Chryſippo tertio, Eraſiſtrati præceptore. Aſclepiades enim hic (diverſus omnino ab Aſclepiade Medico illo Pompeji M. ætate apud Plinium XXVI, 3. quem craſſo errore confuſum videmus cum Aſclepiade Myricano tempore Ptolemæi Evergetis apud Suidam Ἀσκληπ.) Eraſiſtrato fuit æqualis, & illius libros ad hunc ſcriptos citat Cælius Aurel. Chron. lib. V, c. 2. ſed adverſus Eraſiſtratum potius ſcripti Aſclepiadis libri dici debent, ut ille Pompeji æqualis Aſclepiades intelligatur, & forte ideo Aſclepiadeus dicitur, quod ab Æſculapio genus ducat, ut idem ſit cum Tertio.

11. Laudat Galenus lib. II. *de diff. pulſ.* cap. 10. Chryſippum Medicum Cilicem, auctorem ſectæ Medicorum Pneumaticæ, quam amplexi erant *Magnus* teſte eodem lib. III. *diff. pulſ.* c. 2. *Archigenes* ibidem c. 3. Agathinus & Athenæus Attalenſis ibidem c. 6. & IV, 10. quæque Stoicorum decreta probabat teſte lib. II. c. 10.

12. Chryſippum medicum quendam laudat Rufus, περὶ τῶν ἐν νεφροῖς c. περὶ φλεβοτομίας. Idem autem hic cum illo, cujus Tertullianus lib. *de anima* meminit & cum quibusdam eorum, quos ſupra commemoravi, difficile erit adfirmare. Malo hic diſtinguendo eosdem errare, quam diverſos conjungendo.

13. Chryſippus quidam auctor medicamenti Diocydi laudatur Plinio Valer. lib. IV, c. 18. citatur etiam lib. IV, c. 21. ſed & hic forte idem cum aliquo ſuperiorum.

14. Chryſippi cujusdam Italica citat Plutarchus *parall. min.*

15. Chryſippus Tyaneus Athenæo paullo major, σεμνότατος συγγραφεὺς dicitur apud Athenæum XIV, 16. & σοφὸς πεμματολόγος, XIV, 14. Scripſit ἀρτοποιϊκὸν, quod citat Athenæus, III, 28. & ἀρτοκοπικὸν eidem XIV, 15. laudatum; ſed idem liber eſſe videtur.

16. Chryſippum Vectium memorat Cicero lib. VII. epiſt. ad famil. 14. Forte idem cujus mentio lib. 14. ad Att. ep. 9. XI, 2.

17. Chryſippo cuidam jus civitatis Romanæ impetrare a Trajano conatur Plinius lib. X. epiſt. 6.

18. Chry-

18. Chryſippus *Hieroſolymitanus presbyter, Græce ſermonem de ſanctiſſima Maria Deipara ſcripſit; quem cum Iohannes Picus Pariſienſis una cum aliis edidiſſet, poſtremo idem Margarinus Bignaus per Michaelem Sonnium Lutetiæ curavit inſerendum Bibl. Sanctorum Patrum, ſed & Photius meminit ſive ejusdem, ſive cognominis, qui de Martyrio ſcripſit Nicodemi, Gamalielis, Abibonis*, verba ſunt Poſſevini, Tomo I. *Aparatus Sacri*. Chryſippi ille ſermo de S. Maria Deipara in Latinum ſermonem translatus per Johannem Picum prodiit in 8. Pariſiis MDLXV. Photius autem Ecl. CLXXI. Chryſippi Hieroſolymorum presbyteri de Gamaliele & Nicodemo hiſtoriam exhibet, ubi eundem quoque Theodori martyris laudationem ſcripſiſſe indicat.

19. Chryſippus, Epiſcopus Circines (forte Cercines vel Cirtenſis) vixit A. C. DXVI. apud Baronium Annal. ad annum cit. num. XLVIII. Ita diſtincte Chryſippos recenſere volui, non quod diſtinctos eſſe putem, ſed quod non facile eos alicubi conjungi poſſe cenſeam. Liberum hic eſto cuique judicium.

4. Ex omnibus autem illis Chryſippis Medicis, cui librum *de Braſſica* tribuas, incertum videtur. Verum Medicus fuit Chryſippus ille Plinianus, teſte Plinio XX, 3. 9. qui & lib. I. inter auctores medicos eum aliquoties recenſet: philoſophi tamen adpellatione eum quoque dignatur, lib. XXX, c. 11. ſed cum Eraſiſtrato prior fuerit, teſte ipſo XXVI, 2. & Eraſiſtrati præceptor, lib. XXIX, c. 1. hinc Plinianum hunc Chryſippum lib. *de Braſſica* auctorem, a tertio eorum, quos recenſui, minime diverſum ſtatuo, & mecum facit Meurſius notis *ad Chalcyd.* quanquam Junius *ad Tertull. de anima*, cap. 15. Chryſippum Tyaneum perperam intelligit. Atque ab illo herbam quoque Chryſippeam eſſe dictam apud Plinium XXVI, 9. cumque de Ocymo intelligendum eſſe apud Plinium Hiſt. Nat. XX, 12. itemque Plinium Valerianum IV, 23. autumo. Sed hæc potius iis relinquenda ſunt, qui priſcorum Medicorum hiſtoriam tradunt, quam Johannes Henricus Meibomius ſub manibus habuit, ſed morte præreptus imperfectam aliis reliquit. Reineſium quoque Germanorum in quo quidem litterarum genere doctiſſimum eandem meditari, ex fide dignis cognovi: qui quanto eruditius & ſolidius eam præ multis a'iis tradere poteſt, tanto majore cura quoque elaboratam eam propediem publicandam curaturum eſſe deſiderioque plurium ſatisfacturum, certo ſumus

ſumus perſuaſi. Atque hæc occaſione Chryſippi Stoici dicta ſunt, qui noſtram quoque philoſophicam hiſtoriam libris ſuis, *de vitis & de antiquis Phyſicis* augere voluit: cujus diligentiam librorum etiam in Laertiano Elencho non memoratorum indice probare, eique ὁμωνύμους alios ad confuſionem alias facilem evitandam recenſere operæ pretium eſſe duxi, quo & hic, ut alibi, faciliorem viam ad hiſtoriam philoſophicam ſternam.

Caput IX.

1. Philochorus. Ἀτθίδων Scriptores. illius ἀτθίδες, de Homero, Euripide, Demoſthene, Pythagoreis mulieribus. 2. Euphorion de poetis Melicis. Μέλη varia. 3. 4. Hermippus Callimacheus Peripateticus de vitis eruditorum, Homeri, Magorum, ſeptem ſapientum, Pythagoræ, Hyponactis, Gorgiæ, Iſocratis, Iſæi, Theodectæ, Demoſthenis, Lacriti, Hyperidis, Ariſtotelis, Calliſthenis, Theophraſti, Theocriti Chii ſcripſit: itemque de Legumlatoribus, ſervis celebrioribus. Servi docti & philoſophi qui. Hermippi ætas. Hermippus Berytius junior. 5. Cincius de Gorgia egit.

1.

Diximus de iis qui ſub Evergete floruerunt, quorum etiam nonnulli Philopatoris adtigerunt imperium. Sequitur, ut de iis, qui ſub Ptolemæo Philopatore clari eſſe cœperunt, dicamus. Eorum celeberrimus eſt Philochorus, Athenienſis, Grammaticus, qui Eratoſthenem, ſenem, juvenis audivit, teſte Suida Φιλόχορος. Vixit poſt Antigonum & Demetrium, teſte Athenæo, XV, 16. Fuit e numero τῶν τὰς Ἀτθίδας συγγεγραφότων, ut loquitur Joſephus lib. I. *de antiq. gentis Jud.* quales erant *Demon*, apud Plutarchum, *Thecco*, Athenæum III, 17. Suidam Φιλό-

χορος, Scholiaſten Pindari, Nem. VII. f. *Demus*, cujus primum Ἀτθίδος citat Athenæus XIV, 23. quanquam alii hic *Clidemus* legere malunt, *Hellanicus*, apud Harpocrationem. *Clidemus* vel *Clinodemus*, apud Suidam, πύκνη, Meurſium Lect. Theophr. c. 1. *Iſter*, de quo ſupra. *Andron* ille, apud Strabonem lib. IX. niſi forte *Androtion* intelligitur, cujus Ἀτθίδων lib. I. & II. laudat Maximus præfat. in Dionyſii Areop. opuſcula, aliique apud Voſſium. Hunc autem Androtionem incertæ ætatis ſcriptoribus poſthac non adnumerandum eſſe putamus, quod poſt Olymp. XC. teſte Anonymo Olympiadographo ad Olymp. XC, 3. & ante Ariſtotelem teſte hoc Rhetor. III, 4. vixerit, & teſte Suida Ἀνδροτίων, Iſocratis diſcipulus fuerit. *Melanthius* teſte Harpocratione γρυπάνιον *Phanodemus* apud Athenæum & Harpocrationa. Magni ſane nominis hiſtoricus erat Philochorus noſter, & variis ſcriptis inſignis. Attica ejus citat Harpocration συγγραφεῖς. Hinc omnino petita ſunt, quæ habet de Neptuno Medico in Teno inſula culto Clemens Alex. προτρ. de Tyrtæi verſibus Athenæus XIV, 7. de ara Saturno in Attica a Cecrope primum erecta, Macrobius ſat. I, 10. De Teleſio Athenienſe Statuarum Neptuni & Amphitrites in Teno novem cubitalium (Gr. ἐννεαπήχη, quam vocem cum divulſam ἐν νεαπήχη, legerit Hervetus, in *Neapecha* ea vertit craſſo errore,) Artifice Clemens Alex. προτρ. De Demoſthene, Plutarchus lib. de X. Rhet. Demoſth. *Secundum* Ἀτθίδος laudat Athenæus XV, 14. Stephanus ἀρενοπόδυγος, Schol. Sophoclis ad Oed. Col. Maximus præfat. in Dionyſii Areop. opuſcula. *Tertium* Ἀτθίδων citat idem Maximus lib. c. Athenæus XIV, 9. Stephanus αἰθυῖα. Harpocration τρικέφαλος. *Quartum* idem στρατεία. *Quintum* idem στρυμὴ, συμμορία. *Sextum* *Anonymus* Ὀλυμπ. ἀναγρ. ad Olymp. CX, 1. Harpocration χίλιοι. Varinus χύτροι. *Decimum* Harpocration ἀνεπόπτευτος. *Undecimum* Stephanus ἄστυ. *Duodecimum* Harpocration ὀσχοφόροι, ubi περὶ θέσεως egit, ſed θήσεως legendum eſt potius quam κτίσεως aut θυσιῶν. De Theſeo autem Philochorum egiſſe notum eſt ex Scholiaſte Euripidis ad Hippol. Stephan. Librum ejus περὶ θυσιῶν alias citat Athenæus, XIV, 13. 20. Varinus γλώσσας θύειν. Ejuſdem περὶ ἑορτῶν meminit Harpocration χύτροι. Verum in βιογράφοις quoque numerari meretur, cum de *Homeri genere, ætate & poeſi* ſcripſerit, teſte Gellio III, 11. & Tatiano λόγῳ πρὸς Ἕλληνας. *De Euripide* egit teſte Gellio vel Agellio (neque enim in hac adpellationis diverſitate ſalus Romani Imperii verſatur)

Digitized by Google

tur) XV, 16. ad *Demoſthenis vitam* explicandam eum citat Plutarchus lib. de X. Rhet. Dem. ſed de his forte in Attica hiſtoria egit. Neque prætereunda hic eſt ejus Συναγωγὴ ἡρωΐδων, ἤτοι Πυθαγορείων γυναικῶν, *Catalogus Heroinarum, hoc eſt Pythagorearum mulierum*, quam laudat Suidas φιλοχ. Qua συναγωγῇ hiſtoriam expoſuiſſe videtur celebriorum Pythagorearum: Theanus, Meliſſæ, Myjæ, Damus. * Plura vero de Philochoro noſſe qui volet, Voſſium noſtrum conſulat, & habebit, quo ſe ſatiet.

2. Euphorion poeta, ſub Evergete juxta Suidam Ἀπολλώνιος, & ſub Antiocho Magno celebris patriam habuit cum Ariſtotele quodam, Lycophrone, Xenophilo Pythagorico, Amphidamante, Philippo, Myniſco, Iſæo rhetore, Iſmenia pictore, Cteſibio philoſopho, Evio, Charone, Eubulide, Philone & Apione illo ab Athenienſibus poſt civitate donato communem Chalcidem nempe, unde ὁ Χαλκιδεὺς *Chalcidenſis* dicitur Athenæo II, 6. Librum ſcripſit περὶ Μελοποιῶν, *de poetis Melicis*, teſte Ahenæo IV, 25. Melici autem poetæ erant, qui carmina cantanda componebant & odas ſcribebant, cujusmodi Μελοποιὸς Pindarus fuit, qui ὁ Θηβαῖος Μελοποιὸς dicitur Athenæo I, 19. Varia autem τῶν μελῶν erant genera. Ariſtoteles poſteaquam Polit. VIII, 5. muſicam vel ψιλὴν vel μετὰ Μελῳδίας eſſe dixerat, ſtatim poſtea cap. 7. τῶν μελῶν, inquit, τὰ μὲν ἠθικὰ, τὰ δὲ πρακτικὰ, τὰ δὲ ἐνθουσιαστικά. Cæterum Scholiaſtes Ariſtophanis ad Nubes & Veſpas μελῃχορικὰ dividit in παρῳδικὰ, ςάσιμα, προῳδικὰ, μεσῳδικὰ, ἐπῳδικὰ, ἐξῳδικά. Sed de his alii.

3. Circa eadem hæc tempora magnum erat Hermippi Smyrnæi nomen, qui Peripateticus fuit philoſophus, teſte Hieronymo, *præfat. libri de Script. Eccleſ.* Καλλιμάχειος dicitur Athenæo II, 18. alibi. Grammaticorum hoc erat cognomen, qui Callimachum ſequebantur, unde Iſter quoque Callimacheus dicitur eidem Ath. VI, 19. Uti a Cratete Κρατήτειος adpellatur Herodicus, ab Ariſtophane Ariſtophanei, ab Ariſtarcho Ariſtarchei, de quibus diximus. Laudat eum Joſephus lib. I. *de antiq. gentis Jud.* quod eorum, qui de Pythagora ſcripſerunt, ſit ἐπιση-

* *Catalogum vero longe uberiorem locupletioremque & Pythagoreorum & Pythagorearum nobiscum Excellentiſſimus I. A. Fabricius L. II. B. Gr. communicat.*

ἐπισημότατος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἐπιμελής. Neque fidem Joſepho quisquam derogat, tantæ apud omnes Hermippus habetur auctoritatis atque exiſtimationis. Plagii tamen ſuſpectus fuit: Pappi enim hiſtoriam recoxiſſe dicitur Plutarcho, *vita Demoſthenis*. Magnum hiſtoriæ philoſophicæ adjumentum libris ſuis περὶ βίων, *de Vitis* adtulit, quibus ſæpiſſime ſuam hiſtoriam Laertius ornat atque inluſtrat. Citat Ἕρμιππον ἐν τοῖς βίοις, *Hermippum in vitis*, Laertius lib. I. Thal. lib. II. Anaxag. lib. V. Ariſtot. Ex Hermippi libro *de carminibus Homeri* quædam citat Stobæus, Ecl. XXXVII, quæ eſt *de temperantia*, quæ in aliis editionibus quinta eſt. Quanquam in Græco textu ea non citantur, de Magis quoque ſcripſit. Laertius præfat. Ἕρμιππος ἐν πρώτῳ περὶ Μάγων, *Hermippus lib. I. de Magis*. Plinius XXX, 1. *Hermippus, qui de tota arte* (Magia) *diligentiſſime ſcripſit*. Huc reſpexit Arnobius lib. I. contra Gentes. Egit quoque de ſapientibus Græciæ viris. Ἕρμιππος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν, *Hermippus ubi de VII ſapientibus agit*, ait Athenæus X, 12. & Proclus in Heſiodi ἔργα, καὶ ἡμ. α', verſu XLI. ἐν τῷ περὶ σοφῶν, *opere de ſapientibus*, ait Laertius lib. I. *Thal.* Quatuor minimum libris id opus conſtitiſſe indicio eſt locus quidam apud Laertium, lib. VIII. *Eudoxo*, ubi Ἕρμιππος ἐν τετάρτῃ περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν, *Hermippus lib. IV. de VII ſapientibus* teſtis laudatur. De Pythagora quoque aliquot libris egit. Hermippus ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Πυθαγόρου βιβλίων, *libro I. de Pythagora* ait Joſephus lib. I. *de antiq. gentis Jud.* ἐν δευτέρῳ περὶ Πυθαγόρου lib. II. *de Pythagora* inquit Laertius lib. I. *Pyth.* Ex hoc opere ſunt, quæ de Pythagora habet ex Hermippo Athenæus, V, 14. Hermippi τὰ περὶ Ἱππώνακτος, *ſeu de Hipponacte* libros laudat Athenæus VII, 22. Hermippum ἐν τῷ περὶ Γοργίου *lib. de Gorgia* citat idem, XI, 15. Gorgiæ diſcipulus erat *Iſocrates*, de quo itidem eum egiſſe idem docet Athenæus XIII, 7. ubi Ἕρμιππος ἐν τῷ περὶ Ἰσοκράτους, *Hermippus opere de Iſocrate*. De Iſocratis quoque diſcipulis egit. Ἕρμιππος ἐν τοῖς περὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν, *Hermippus ubi de Iſocratis diſcipulis agit*, ait idem X, 19. ubi de Theodecte Iſocratis diſcipulo locus adfertur. οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ἕρμιππος ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τοῦ δὲ τοῦ ῥήτορος Ἰσαίου οὐδὲν εἴρηκεν ἔξω δυοῖν τούτων. *Neque Hermippus, qui de Iſocratis diſcipulis ſcripſit, cætera diligens, de hoc Iſæo quicquam tradidit præter iſta duo*, verba ſunt Dionyſii Halic. *Iſæo*. Pluribus hoc opus conſtitit libris, quorum

rum *ſecundum* laudat Harpocration Ἰσαῖος. Ἕρμιππος, inquit, *ἐν δευτέρῳ περὶ Ἰσοκράτους μαθητῶν. Hermippus libro ſecundo de Iſocratis diſcipulis:* ubi pro Ἕρμιππος male Εὔριπος legitur, unde Voſſius Euripum facit hiſtoricum, qui de Iſocratis diſcipulis volumen reliquerit lib. IV. de Hiſt. Gr. p. m. DXII. ſed codex corruptus ei impoſuit. *Tertium περὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν, de Iſocratis diſcipulis* librum celebrat Athenæus VIII, 6. De Demoſthene quoque eum ſcripſiſſe teſtatur Gellius, Noct. Att. III, 13. Plutarchus *vita Demoſth. parall. maj.* Suidas Δημοσθ. Cæterum quæ de Demoſthene habet Hermippus, ea ex Pappo habuit, *ὃ τὴν ἱστορίαν* Ἕρμιππος *ἀνείληφε*, ut loquitur ibi Plutarchus. Egit Hermippus itidem de *Lacrito* oratore, ut auctor eſt Plutarchus, parall. Demoſth. Ad Hyperidis vitam tradendam eum advocat Plutarchus lib. de X. Rhet. Hermippum *ἐν τῷ περὶ* Ἀριστοτέλους, *de Ariſtotele* ad Ariſtotelis vitam tradendam adhibuit Laertius lib. V. Ariſt. ſed pluribus de Ariſtotele libris egit. *ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους πρώτῳ*, inquit Athenæus XIII, 6. & XV, 16. ubi de Alexino Dialectico locus adfertur, quem Laertius quoque lib. II. *Euclide* adducit: & VI, 13. De Theocrito Chio locum ex Hermippo adfert Athenæus, I, 18. Theophraſti Ariſtotelis diſcipuli hiſtoriam eum ſcripſiſſe conſtat. Ἕρμιππος *ἐν τῷ περὶ Θεοφράστου*, apud Laertium lib. II. Xenoph. & Athenæum I, 17. Ex Calliſthenis forte vita ſunt petita, quæ Stroibum Calliſthenis anagnoſten Ariſtoteli de domini ſui loquacitate retuliſſe tradit Hermippus apud Plutarchum *Alexandro.* Pleraque certe horum opere illo de *Vitis* tradidit, e quo itidem eſſe cenſeo, quæ abſque *τῶν βίων* mentione adducit Diogenes lib. I. *Chil. Anach. Pherec.* lib. II. *Eucl. Stilp. Mened.* lib. III. *Plat.* lib. IV. *Arceſ.* lib. V. *Theophr. Lyc. Demetrio, Heracl.* lib. VI. *Antiſth. Diog. Menip.* lib. VII *Chryſ.* lib. VIII. *Pyth. Emped. bis, philol.* lib. IX. *Heracl. Zen. Dem.* lib. X. *Epic. bis.* Plutarchus vita *Lycurgi, Solonis, Alexandri M.* (ubi de Calliſthene Ariſtotelis diſcipulo agitur) Vix aliud opus intelligit Etymologici M. auctor, qui in *ἀπάμεια* citat Hermippum *ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν παιδείᾳ λαμψάντων λόγῳ*, niſi forte ejus de *ſervis* opuſculum citatur. Atque hiſce libris quantum profuturus noſtræ hiſtoriæ fuiſſet Hermippus, quantaque ea utiliſſimi hujus ſcriptoris jactura ſit, nemini ignotum eſſe poteſt, qui & fidem & diligentiam hujus auctoris conſideraverit.

4. Hic forte Hermippus *de legiſlatoribus* quoque ſcripſit. Ἕρμιππος ἐν τῷ περὶ νομοθετῶν ait Athenæus XIII, 1. ſed eam materiam pluribus libris eſt complexus. *Eorum primum* laudat Athenæus IV, 13. & Origenes lib. I. contra Celſum, ubi de Pythagora locus adfertur. *Secundum* ſignat Porphyrius lib. IV. περὶ ἀποχῆς f. ubi de Triptolemo antiquo Athenienſium legiſlatore quædam citantur. *Sextum* Athenæus, XIV, 13. ubi de Charonda locus adducitur. Potuerunt ex hoc quoque opere petita eſſe, quæ de Lycurgo & Solone, legiſlatoribus quippe, habet Plutarchus. Forte & noſter Hermippus Smyrnæus ille eſt, qui aliquot libros περὶ τῶν διαπρεψάντων ἐν παιδείᾳ δούλων ſcripſit, e quorum *ſecundo* Suidas ἴστρος, adfert Iſtrum Callimachi ſervum Paphium fuiſſe, quem alii Cyrenæum vel Macedona faciant; de quo fides Hermippo utpote Callimachi diſcipulo haberi potuit. Unde errat Voſſius de Hiſt. Gr. IV, 12. ubi Iſtrum Callimachi ſervum fuiſſe negat. Servos & libertos quoſdam doctos memorat Plinius XXXV, 17. 18. Sed qui philoſophi ſervi fuerint, indicat Gellius II, 18. *Phædon* ſcilicet Socraticus, *Menippus*, cujus etiam meminit Laertius lib. VI. Menip. *Pompylus* Theophraſti Peripatetici, cujus etiam meminit Macrobius lib. I. Saturn. c. 11, ubi integrum hoc e Gellio caput pauciſſimis ſaltem mutatis, manifeſto plagii indicio transſcripſit, ſervum autem Pompolum adpellat. Sed corrupte pro *Theophraſtus* legitur *Philoſtratus*, qui inter Peripateticos nunquam numeratur. Theophraſti autem ſervum fuiſſe Pompylum docet præter Gellium quoque Laertius lib. V. Theophr. Macrobii Saturnalia Manuſcripta, quæ ſervat doctiſſimus juvenis Marquardus Gudius, civis meus, pro *Pompylus* legunt *Populus*, cui voci *Publius* ſuperſcribitur, quaſi hoc nomen potius genuinum eſſe debeat. Editio Baſileenſis A. MDXXXV, fol. *Polus* habet. Sed Pompyli nomen ſervo fuiſſe jam ſupra diximus. *Perſæus* in antiqua Arati poetæ vita, etiam Perſius dictus Zenonis Stoici ſervus Gellio inter philoſophos numeratur, & Epicuri *Mys*, *Diogenes item Cynicus*, & *Epictetus*. De his & ſimilibus ſervis celebrioribus Hermippus noſter Smyrnæus egiſſe videtur. Ex iis quæ jam dicta ſunt, ætatem ejus aliquo modo colligimus, quod poſt Chryſippum & Iſtrum, quorum vitas ſcripſit, vixerit. At Chryſippus, cujus mortis genus deſcribit Hermippus apud Laertium, mortuus eſt Olymp. CXLIII, ut recte Laertium emendat Voſſius de Hiſt. Gr. I, 17. poſt quæ tempora Hermippum vixiſſe certum eſt. Iſta vero Olympiade Ægypto præerat Ptolemæus Philopator, qui paullo poſt mortuus

tuus eſt, ſub cujus ſucceſſore Ptol. Epiphane Hermippus noſter, ut opinor, vixit, quod inferioris ætatis ei tribuendæ nulla extant certa indicia; ſed cum Chryſippus inter eos, quorum vitas ſcripſit, poſtremus ſit, non diu poſt Chryſippum eum vixiſſe conjicimus, perſuaſi e tot locis vel unicum ſaltem futurum fuiſſe, qui de poſterioribus eum quoque philoſophis ſcripſiſſe teſtaretur, ſi id factum fuiſſet. Voſſius de Hiſt. I, 16. Hermippum hunc ad Ptolemæi Evergetæ tempora Chronologiæ non ſatis convenienter refert, cum poſt Chryſippum de eo actum oporteret capite 18 vel 19. Hæc de Hermippo Smyrnæo, quem commentario inluſtravit Soſicrates teſte Laertio, lib. I. *Myſone:* præter quem fuit Hermippus Berytius junior ſub Hadriano, quorum utrique Voſſius *de Legislatoribus* tribuit, quod eorum alterius ſaltem eſſe poteſt. Hic Berytius de ſomniis eorumque interpretibus quinque libros ſcripſit. Tertullianus de anima c. 46. *Cetera cum ſuis & originibus & ritibus & relatoribus, cum omni deinceps hiſtoria ſomniorum Hermippus, Berytenſis quinione voluminum ſatiatiſſime exhibebit.* Hic forte eſt (prior certe eſſe nequit) quem de Parthenio citat Suidas Παρθ. Hermippus Dionyſipolitarum princeps, notus eſt e Cicerone lib. I. ep. ad Qv. Fr. 2.

5. Cincius Alimentus hoc tempore celebris, hiſtoriam *de Gorgia Leontino*, Sophiſta illo celebri, Platonis præceptore litteris conſignavit. Docet hoc Fulgentius Planciades de ſerm. antiquo: *Silicernios dici voluerunt ſenes jam incurvos, quaſi jam ſepulcrorum ſuorum ſilices cernentes. Unde Cincius Alimentus hiſtoria de Gorgia Leontino ſcribit, dicens. Qui dum jam Silicernius finem ſui temporis exſpectaret, etſi morti non potuit, tamen infirmitatibus inſultavit.* Verum hunc peculiari libro id præſtitiſſe, non dixerim, neque enim firmum eſt argumentum. Cincius hiſtoriam de Gorgia Leontino tradidit, ſingulari itaque opuſculo & libro id factum eſt. Quanquam ſimili modo a multis ex variis hiſtoriis libros temere cudi, librorumque copiam generari, jam diximus, De Cincio plura ſuggeret Voſſius lib. I. *de Hiſt. Latinis* cap. 4.

Digitized by Google

Caput X.

1. Sotionis de ſucceſſionibus philoſophorum, cujus epitomen fecit Heraclides Lembus. De Timonis Sillis Sotion egit & Elenchis Diocleus. Sotiones varii. 2. Ariſtophanes ejusque ætas. Anonymi Olympiadographi laus. De poetis egit Ariſtophanes. Varii Ariſtophanes. 3. Aſclepiades errores in philoſophorum libris correxit. Διορθώσεις poeticæ. Ariſtotelis adparentes errores.

I.

Ptolemæi Epiphanis ætas Sotionem vidit Alexandrinum, cujus περὶ διαδοχῶν τῶν φιλοσόφων, *de ſucceſſionibus philoſophorum* laudat Laertius lib. II. Anaxag. lib. VIII. Eudoxo, Athenæus Deipnoſ. lib. IV, c. 17, ubi de Perſæo Stoico quædam adducuntur. Pluribus conſtitiſſe libris docet idem Laertius, qui ejus operis *ſecundum* citat lib. II. Ariſtip. *quartum* lib. VI. Antiſth. & Diog. *ſeptimum* lib. VI. Diog. *octavum* lib. VII. Chryſ. *undecimum* lib. IX. Tim. *vigeſimum tertium* præfat. bis. quanquam lib. XIII. pro XXIII priore præfationis hujus loco citari interpres falſo credidit. Quod autem tertium ejus operis librum in procemio citari ſcripſit Voſſius lib. de Hiſt. Gr. II, 7, inter παροράματα ejus, vel potius librariorum eſt habendum. Sotionem quoque ab Athenæo XI, 15. his verbis citari credo: πρὸ γὰρ αὐτοῦ τοῦθ' εὗρε τὸ γένος τῶν λόγων ὁ Τήϊος Ἀλεξαμενὸς, ὡς Νικίας ὁ Νικαεὺς ἱστορεῖ καὶ Σωτηρίων, ubi pro Σωτηρίων legendum eſſe Σωτίων exiſtimo. Idem inventum Alexameno tribuit Laertius lib. III. *Plat.* ſed alios ſequutus auctores: Ἀριστοτέλης, ait, ἐν πρώτῳ περὶ ποιητῶν Ἀλεξαμενὸν Στυρέα ἢ Τήϊον, ὡς καὶ Φαβωρῖνος ἐν ἀπομνημονεύμασι. Operis hujus *de ſucceſſionibus* epitomen fecit Heraclides Lembus, qui ſub Ptolemæo Philometore juxta Suidam floruit, de quo infra. Et quia Chryſippi quoque ſub Ptolemæo Philopatore

tore mortui hiſtoriam, hoc ipſo opere complexus eſt Sotion, teſte Laertio lib. VII. *Chryſ.* idcirco inter Chryſippi & Heraclidis Lembi tempora, hoc eſt, ſub Ptolemæo Epiphane eum floruiſſe judicamus. Forte ex illo opere petita ſunt, quæ de Cyrenæis ex illo adfert Sextus Empiricus lib. *contra Mathematicos*, fol. CXL. & de Ariſtippo Socratico Athenæus VIII, 6. Laudat illud Eunapius præfatione: τὴν φιλόσοφον ἱϛορίαν καὶ τοὺς τῶν φιλοσόφων ἐναγῶν (ſic cum H. Stephano legere malim, quam *ἀνάγων*) βίους Πορφύριος καὶ Σωτίων ἀνελέξαντο· ἀλλ' ὁ μὲν Πορφύριος οὕτω συμβὰν εἰς Πλάτωνα ἐτελεύτα καὶ τοὺς ἐκείνου χρόνους· Σωτίων δὲ καὶ καταβὰς φαίνεται, καὶ τοί γε ὁ Πορφύριος ἦν νεώτερος. *Hiſtoriam & vitam verorum philoſophorum undecunque conlegerunt Porphyrius & Sotion: quorum ille in Platonem ejuſque tempora, quod ſic illi viſum fuerit, deſiit: hic quamvis Porphyrio ætate prior, citeriora quoque ſcripto perſequutus eſt.* Hic omnino eſt, cujus περὶ Τίμωνος Σίλλων, *de Timonis Sillis*, opus citat Athenæus VIII, 3. quo philoſophos forſitan purgavit, quos Timon iſte convitiis ſuis maculaverat. Fortaſſis & hic auctor eſt τῶν δώδεκα τῶν ἐπιγραφομένων Διοκλείων ἐλέγχων, *librorum duodecim qui Dioclei elenchi inſcribuntur*, quos citat Laertius lib. X. p. ſed plures fuere Sotiones. Sotion philoſophus Παραδοξολόγος, Tiberii Auguſti ævo floruit, qui res geſtas Alexandri M. litteris prodidit, teſte Plutarcho *parall. maj. Alexandro*, & Iſaacio Tzetze *ad Lycophrona* fol. CII, quo opere omnino *παράδοξα* de miris hominum formis expoſuit. De fluviis quoque, fontibus & lacubus, mira quædam notavit, quorum Eclogam habet Photius cap. 189. laudat in iſto opere Ariſtotelem, Ariſtonem Peripateticum, Heraclidem Ponticum, Hieronymum, Iſigonum, Amometum, Theopompum, Hellanicum. Extat hoc fragmentum inter opera Ariſtotelis edita per Sylburgium, in 4 Francofurti anno 1587. Ex hoc Sotione egigramma de fontibus ſervat Anthologia Græcorum. Iiſdem temporibus vivebat Sotion Alexandrinus Stoicus, Senecæ præceptor juxta ipſum Senecam, epiſt. XLIX & CVIII, Euſebium lib. I. Chron. ſub Auguſto & lib. II. Chron. numero Abrahamæo MMXXVIII. Olymp. CXCVII, 4. & ibidem Hieronymum, iterumque Hieronymum lib. *de ſcriptoribus eccleſiaſt.* ubi Sophronius eum perperam Σώζοντα adpellat, & tandem Marianum Scotum lib. II. ad A. C. XV. Hunc eſſe credo, cujus *de ira* librum toties citat Stobæus. Sotion Alexandrinus Apollonii Peripatetici, frater natu minor, notus eſt ex Plutarchi libello *de fratrum*

amore. Idem forte eſt ille Peripateticus, e cujus libro, qui κέρας Ἀμαλθείας, inſcribebatur, Gellius Noct. Attic. I, 8. de Demoſthene & Laide Scorto quædam adfert. Scholiaſtes Ariſtophanis ad Plutum fol. XVI. eadem citat, ſed auctorem Phocionem Peripateticum adpellat, quem Scholiaſten fideliter more ſuo & hic ſequitur Varinus Λαΐς. Videtur autem Scholiaſtes depravatis Gellianis codicibus uſus fuiſſe, quibus etiamnum plerique utimur.

2. Ariſtophanes Byzantinus Grammaticus, Callimachum ſenem puer audivit, adultior vero Zenodotum. Dionyſium item Jambum & Euphronida Corinthium magiſtros habuit, teſte Suida Ἀριστοφάνης, ubi Ol. CXLV, ρμέ, (non με, ut vulgo legitur) vixiſſe dicitur. Anonymus ille aurea ſua & vere pretioſiſſima Olympiadum deſcriptione, qua hiſtoriam mille annorum compendio nobis exhibet, ad Olymp. CXLV, 1. Ἀριστοφάνης Βυζάντιος Γραμματικὸς, υἱὸς Ἀπελλοῦ, μαθητὴς Καλλιμάχου καὶ Ζηνοδότου ἐγνωρίζετο. *Ariſtophanes Byzantinus Grammaticus, Apellis F. Callimachi & Zenodoti diſcipulus floruit.* Audit quoque Eratoſthenem Callimachi diſcipulum, teſte Suida Ἐρατοσθένης, poſt defunctum ſcilicet ſub Evergete Callimachum. Juvenis cum eſſet Machone Sicyonio poeta familiariter uſus eſt, teſte Athenæo XIV, 23. ut ita hinc Machonis ætas cognoſcatur, neque ipſe inter incertæ ætatis poetas cum Voſſio habeatur. Poetarum hiſtoriam Ariſtophanes noſter inluſtravit, ſed grammatici potius quam hiſtorici officio functus. Unde ejus induſtriam alibi commodius laudandam exiſtimamus. Laudat præter hunc, Ariſtophanem Ægeum nummus quidam apud Goltzium *Theſauro.* Ariſtophanes Bœotus ἐκ τῶν κατὰ ἄρχοντας ὑπομνημάτων, apud Plutarchum lib. *de Herod. malign.* narrat non Leontiadem, quod Herodotus lib. VII. voluit, ſed Anaxandrum Thebanorum in Thermopylis ducem fuiſſe. Unde hic hiſtoricis Græcis Voſſianis addendus videtur. De Ariſtophane Comico jam ſupra egimus.

3. Aſclepiades Myrleanus, ortu tamen Nicenus erat, teſte Suida. Hinc Nicenus dicitur Stephano, Νίκαια, & male Meurſius hunc Myrleanum & Nicenum, tanquam duos diſtinctos recenſet. Filius fuit Diotimi cujuſdam, & Apollonii, Grammatici, de quo cap. VII. egimus, diſcipulus, Grammaticus juxta eundem Suidam Ἀσκληπ. Minime vero hic reticen-

cendum eſt opus ejus φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικὰ, quod ei tribuit Suidas Ἀσκληπ. In illo librariorum errores in philoſophorum ſcriptis occurrentes indicavit & correxit. Erant nimirum illæ auctorum διορθώσεις tum temporis in Criticorum ſchola frequentes. Suidas Ζηνοδ. Ζηνόδοτος Ἐφέσιος —— πρῶτος τῶν Ὁμήρου διορθωτὴς ἐγένετο. Idem Κράτης. Κράτης, Μαλλώτης, —— συνέταξε διόρθωσιν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας ἐν βιβλίοις θ'. Hipparchus vita Arati: καὶ τὴν Ὀδύσσειαν διόρθωσε καὶ καλεῖταί τις διόρθωσις οὕτως Ἀράτειος, ὡς Ἀριστάρχειος καὶ Ἀριστοφάνειος. Suidas Τυραννίων, inter Tyrannionis Dioclis illius, qui Tyrannionis Theophraſti diſcipulus, teſte Suida Τυρανν. fuit, libros recenſet διόρθωσιν Ὁμηρικήν. Hinc Ἀριστάρχου, Ζηνοδότου καὶ Ἀριστοφάνους ἐκδόσεις Homericæ laudantur Euſtatho il. γ' fol. CCXCVII. Ἀριστάρχειον ἀνάγνωσιν memorat idem il. ζ fol. DXVI. Ut autem hi in poetarum ſcriptis corrigendis atque emendandis diligentes fuerunt; ita Aſclepiades ille, Grammaticus, philoſophorum libros corrigendos atque emendandos ſibi ſumſit: quo ejus labore, ſi frui nobis per temporis iniquitatem vel doctorum quandoque negligentiam liceret, multa in Ariſtotele plana atque perſpicua forent, quæ ob lacunas aliaque menda difficulter intelliguntur. Loca quæ Aſclepiadis induſtria in Ariſtotele inluſtravit, hæc & ſimilia, credo, fuerunt. Ariſtoteles Ethicor. II, 9. Calypſoni ea verba tribuit, quæ apud Homerum Odyſſ. μ Ulyſſes loquitur. Et Ethic. III, 11. Agamemnonis verba Iliade β Hectori tribuit. Rhetoricorum II, 8. quæ de Amaſi narrat, eadem de Amaſis filio Pſammenito habet Herodotus III, 14. Summa, omnia loca, quibus Ariſtoteles vel aliis, vel ſibi contradixit, Aſclepiades examinavit, conciliavit, & menda, unde repugnantia eſt orta, correxit. Idque non modo in Ariſtotele, ſed etiam in aliis philoſophis. Sed hæc ad Grammaticum forum potius ſpectant. Hunc Aſclepiadem cum Aſclepiade Pruſienſi Medico, & altero, Aſclepiade Myrleano, de quo infra agemus, perperam confundit Suidas, vel potius librarius, qui lacunam non advertit. Fuere præter eum & alii hujus nominis.*

CAPUT

* *quos vide Capite XIII, 3.*

Caput XI.

1. Ariſtarchus poetarum hiſtoriam inluſtravit, ſed grammatice potius. Suidas corrigitur. 2. Satyrus de vitis variorum egit. Multi ei homonymi. Dalechampius errare fecit Voſſium. 3. Heralides, Sarapionis filius, Lembus, Sotionis de ſucceſſionibus philoſophorum, & Satyri de vitis inluſtrium virorum libros contraxit. De Menedemo hic ſcripſit, non prior Heraclides. Menedemi ætas. Laertii error & Meurſii itemque Voſſii. 4. Plurimi Heraclides.

1.

Expoſitis iis, qui ſub Ptolemæo Epiphane celebres fuerunt, noſtramque hiſtoriam ſuis ſcriptis auctum iverunt, ordo monet, ut deinceps ad eos progrediamur, quos Philometoris ætas tulit. Ariſtarchus diſcipulorum Ariſtophanis, qui plurimi erant, celeberrimus Grammaticus, Samothrax fuit ortu, habitatione vero Alexandrinus, Ariſtarchi filius, Ariſtarchi & Ariſtagoræ pater. Diſcipulos circiter XL reliquit, æmulumque & adverſarium habebat Cratetem Malloten, Grammaticum Pergamenum. Tandem anno ætatis LXXII. inedia obiit hydrope correptus, teſte Suida Ἀρίςαρχος, ſub Philometore eum floruiſſe, præter Suidam etiam Euſebius *Chronicis* docet. Poetarum hiſtoriam non ſecus ac Ariſtophanes magiſter, inluſtravit: quare nec plus ſibi juris hic tribuet, quam iſte, grammaticis potius adnumerandus, quam hiſtoricis. Mendum obiter e Suida Ἀμμώνιος tollendum, cum Ammonium Saccum Origenis & Platoni familiarem atque magiſtrum, qui ſub Commodo vixit, Ariſtarchi ſcholæ præfectum jam ante Auguſti tempora fuiſſe refert. Videtur

ſane

ſane, ob tantum temporis intervallum lacuna ibi eſſe, propter quam poſteriora verba: ὃς καὶ διεδέξατο τὴν σχολὴν Αρισάρχου πρὸ τοῦ μοναρχῆσαι τὸν Αὐγουστον, a prioribus ſeparanda, & de altero Ammonio Grammatico intelligenda. *

2. Ariſtarchi familiaris erat Satyrus juxta Ptolemæum lib. V. apud Photium Ecl. CXC, Ζῆτα dictus διὰ τὸ ζητητικὸν αὐτοῦ, Peripateticus fuit philoſophus, itidemque περὶ βίων, *de vitis*, aliquot libris egit. Σάτυρος ἐν τοῖς βίοις ait Athenæus VI. 13. Laertius lib. II. *Anaxag.* & lib. VIII. *Emped.* Σάτυρος ὁ Περιπατητικὸς ἐν τοῖς βίοις ait idem Athenæus XII, 11. *Quartum* ejus operis librum laudat Laertius lib. VI. Diog. Crebro alias eum advocat Laertius lib. I. Chil. Biante lib. II. Socr. lib. III. Plat. lib. VI. Diog. lib. VIII. Emp. ter. Athenæus VI, 13. ubi de Anaxarcho Eudæmonico philoſopho inde locus adfertur lib. XII, 11, ubi de luxu Dionyſii ſenioris Siciliæ tyranni nonnihil citatur, & XIII, 1, ubi de Socrate egiſſe indicatur, & XIII, 6. ubi de Stilpone philoſopho quædam adducuntur. Laudat hoc opus etiam Hieronymus lib. II. contra Jovin. *Refert Satyrus, qui inluſtrium virorum ſcripſit hiſtoriam, quod Diogenes palliolo duplici uſus ſit propter frigus.* Eadem habet Joh. Sariſberienſis lib. V. de nugis curial. c. 17. confer eundem Hieronymum præfat. de ſcript. Eccleſ. Vitam *Philippi* ex eo inluſtrat Athenæus VI, 12. XIII, 1. *Demoſthenis* Plutarchus lib. de X. Rhet. *Alcibiadis* Athenæus XII, 9. Pythagoræ vitam ab eo quoque hic deſcriptam fuiſſe, conſtat ex ejus epitome, quam confecit Heraclides apud Laertium, lib. VIII. *Pyth.* idem omnino eſt, qui ad imitationem Theophraſti περὶ χαρακτήρων ſcripſit, quem librum laudat Athenæus IV, 19. Neque veras modo, ſed & fabuloſas hiſtorias a Satyro conſignatas eſſe, bene obſervat Voſſius, ut ſimul grammatici munere functus ſit Satyrus. Alius ab hoc eſt Satyrus ille Plutarchi familiaris in Sympoſiacis. L. Aurelium Satyrum Auguſti libertum memorat inſcriptio apud Gruterum fol. LXXXVII. Satyrum Theogitonis F. Marathonium, Lucianus *Necyomantia:* Satyrum præce-

* *quod bene agnovit in notis ad ipſum longe celeberrimus Kuſterus, qui locum peſſime correptum ex MStis in integrum reſtituit. Fuerunt præterea Ariſtarchus Samius, Aſtronomus, Ariſtarchus Tegeates, Poeta Tragicus.*

Digitized by Google

ptorem ſuum memorat Galenus lib. de ordine librorum ſuorum. Satyrus hiſtrio, Demoſtheni æqualis, notus eſt ex Plutarchi parall. *Demoſth.* idem forte Satyrus ille Olynthius ὑποκριτὴς, quem apud meretricem Pamphilam cibum ſumſiſſe; ejusque menſa uſum fuiſſe docet Athenæus XIII, 6. Παρεσίτει δὲ τῇ Φρύνῃ Γυλλίων εἷς ὢν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ὡς καὶ Σάτυρος ὁ Ὀλύνθιος ὑποκριτὴς Παμφίλῃ. *Menſa Phryna utebatur Gyllion Areopagitarum quidam, ut Pamphila Satyrus Olynthius hiſtrio.* Male Dalechampius poſterius membrum ſic vertit, *ut tradit Satyrus Olynthius hiſtrio in Pamphila.* Hinc alii Satyrum inter poetas numerarit, cujus Drama *Pamphila* hic citetur. Vide Voſſium de Hiſt. Gr. lib. III. fol. CDXI.

3. Heraclides Sarapionis F. Lembus cognomine dictus fuit, teſte Athenæo III, 20. Cætera Voſſio pridem obſervata teſtimonia de hoc ejus cognomine non transſcribo. Photio Tmem. CCXIII. ὁ τοῦ Λέμβου Ἡρακλείδης corrupte adpellatur, ſed errorem animadvertit Schottus, & in ſua verſione Latina *Heraclidi Lembo* recte tranſtulit. De patria ejus inter auctores non ſatis convenit. Καλλατιανὸς, ἢ Ἀλεξανδρεὺς Laertio, Ὀξυρυγχίτης Suidæ eſt. Ætas ejus in Ptolemæi Sexti, hoc eſt, Philometoris tempora & Olymp. CL. incidit juxta Suidam. Scripſit hiſtoriarum aliquot libros, quorum XXXIII citat Athenæus XIII, 5. De ſucceſſionibus item philoſophorum libros VI. ſcripſit, teſte Laertio lib. V. *Heraclides.* Sotionis ſcilicet de ſucceſſionibus libros in compendium redegit. Hinc *Heraclides* ἐν τῇ ἐπιτομῇ τοῦ Σωτίωνος διαδοχῶν citatur Laertio, lib. V. *Demetrio.* Ἡρακλείδης ὁ Σαραπίωνος ἐν τῇ Σωτίωνος ἐπιτομῇ, Laertio lib. VIII. *Pythag.* & brevius: Ἡρακλείδης ἐν τῇ Σωτίωνος ἐπιτομῇ eidem lib. X. p. Satyri quoque libros de vitis inluſtrium virorum ſimiliter contraxit. Ἡρακλείδης ἐν τῇ τῶν Σατύρου βίων ἐπιτομῇ, ait Laertius lib. VIII. Pyth. Iterumque lib. IX. Zenon. Ἡρακλείδης ἐν τῇ τοῦ Σατύρου ἐπιτομῇ. Et tandem lib. VIII. Emp. Ἡρακλείδης ἐν τῇ ἐπιτομῇ. Satyri ſcilicet, cujus περὶ βίων operis, paullo ante meminerat. Caſaubonus notis ad Laertii lib. V. Heracl. in penultimo loco ex lib. IX. *Zen.* pro Σατύρου legendum cenſet Σωτιώνος. Verum lectio conſtanter eſt retinenda, nec quidquam mutandum, cum de Satyri epitome ab Heraclide quoque edita ex præcedente etiam loco

aperte

Digitized by Google

aperte conſtet, quem in promptu non habuiſſe videtur vir doctus. Etiamſi vero Heraclides hic Satyri epitomator nullibi vel Lembus, vel Sarapionis F. cognominatur, propter rerum tamen, quas tradidit, affinitatem, Sotionis ſcilicet & Satyri de philoſophis & viris illuſtribus librorum epitomas, eumdem eſſe, probabili conjectura ſtatuimus. Ex Heraclide Sarapionis Tragœdias Empedocli non eſſe tribuendas docet Laertius libro VIII. *Emp.* Pythagoram anno LXXX ætatis eſſe mortuum idem libro VIII. *Pyth.* Ex Heraclide Zenonem Stoicum Stilponis fuiſſe auditorem refert Laertius lib. II. *Stilp.* Stilponem fuiſſe Thraſymachi diſcipulum idem ibidem. Platonem juvenem fuiſſe verecundum idem lib. III. Heraclides ille, quem de morte Menedemi philoſophi citat Laertius lib. II. *Mened.* noſter omnino eſt, prior certe Ponticus eſſe nequit. Etenim Menedemus ille, Stilponis auditor, Lycophrona, qui ſub Philadelpho floruit, magni fecit, & anno ætatis LXXIII. mortuus eſt. Perſæo Stoico Zenonis famulo & diſcipulo, qui Olymp. CXXX. florebat teſte Laertio VII. *Zen.* ſeſe oppoſuit apud Laertium lib. II. *Mened.* Menedemus & Timon Arati præceptores Olym. CXXIV. circiter fuere, juxta Suidam. Ἄρατος. Cum itaque Heraclides poſt hæc tempora vixerit, diverſum eum ab Heraclide Pontico Platonis auditore neceſſum eſt fuiſſe. Si enim Plato Ol. CVIII. obiit, Heraclides autem ejus auditor anno ætatis XX. fuit, & Menedemi qui Olym. CXXX. floruit, vitam ſcripſit, anno ætatis CVIII & ultra mortuus erit Heraclides. Videtur tamen alia conjectura e Laertio petita contrariam ſententiam firmare. Heraclides prior Ponticus ille Speuſippi, Olym. CX. mortui auditor, & Dionyſii Metathemeni Stoici præceptor atque familiaris fuit. Atque illi Dionyſio Menedemus quoque & Aratus juxta Laertium præceptores & Perſæus æquales erant. At Perſæi adverſarius erat ille Menedemus, de cujus morte ſcripſerat Heraclides, qui, ſi temporis rationem prorſus quis habere nolit, eſſe poteſt Heraclides Heracleotes Ponticus, quem jam ante Olym. CVIII. Platonem audiviſſe Laertius lib. III. indicat. Quare ſi cui tot annos Heraclidi Pontico tribuere non videatur abſurdum, credat, licet, eundem eſſe Heraclidem qui Olym. CVII. Platonem audivit, & poſt Perſæum Menedemi adverſarium Ol. CXXX. vixit. Confirmat hanc ſententiam ipſe Laertius lib. II. *Mened.* ubi Menedemum Platonis auditorem facit. Laertium ſequitur Heſychius *Mened.* Quod ſi verum eſt, Menedemus, qui 7.

ætatis anno mortuus eſt, vix decennis eſſe potuit, cum Plato moreretur, ſic Olym. CXXIV. adhuc vixit. At Olym. CXXX. vixiſſe eum probabiliter ſtatuimus. Igitur Platonis diſcipulus non fuit. Sed quid de Ariſtoxeno Ariſtotelis familiari & diſcipulo? Hunc Heraclide poſteriorem fuiſſe oportet, quandoquidem ejus in ſuis ſcriptis meminit teſte Laertio lib. V. *Heracl.* ſed potuit vivi adhuc Heraclidis ita meminiſſe, & ante Heraclidem mortuus eſſe. Sed ſint hæc ita: de hoc jam diſquiramus. Cum Heraclidem ſcripſiſſe Archimedis vitam dicat Eutocius commentario in Archimedis librum *περὶ τῆς τȣ̃ κύκλȣ μετρήσεως* his verbis: *Ἀλλ' ἐςι μὲν τȣ́τω τὸ βιβλίον, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ἐν τῷ Ἀρχιμήδȣς βίῳ, πρὸς τὰς τȣ̃ βίȣ χρείας ἀναγκαῖον.* Inde non immerito dubitantur? uter hic intelligatur Heraclides, Ponticus an Lembus? Ponticum hic intelligi cenſent Meurſius, notis ad Chalcidium, & Voſſius de Hiſt. Gr. I, 9. Ego eorum ſententiam falſam eſſe judico, idque propterea, quod Archimedes Olym. CXLII, 1. occiſus ſit, cujus vitam ab Heraclide Pontico, qui Platonem & Speuſippum audivit, ſcriptam eſſe non credo. Quis vero Heraclides illius Archimedis vitæ fuerit auctor, equidem non dixerim. Forte eſt Heraclides noſter Lembus, qui paullo poſt Archimedem vixit. Huic ſi ea, quæ de Platone, Menedemo & cætera, a Laertio citantur, quiſquam malit tribuere, minus dubii reſtabit.

4. Sed magna Heraclidum eſt copia, quorum quatuordecim enumerat lib. V. *Ἡρακλείδης.* Laertius. Meurſius notis ad Chalcidium Heraclidibus iſtis quatuordecim apud Laertium lib. V. enumeratis addit (15) Comicum ex Athenæo. (16) Lycium Sophiſtam ex Philoſtrato. (17) Mopſeatem ex Athenæo. (18) Cretenſem ex Apollonio *παραδοξολόγῳ.* (19) Soranum ex Etymologico *λημῷ.* (20) Syracuſanum ex Polluce & Athenæo. (21) Tirinæum ex Etymologico. Potuiſſet Meurſius porro addere (22) Aenium Thracem Platonis diſcipulum apud Laertium lib. III. Plat. (23) Heraclidem Alexandrinum, qui *Paradiſum* ſcripſit, ſive de vita patrum quorundam tempore Theodoſii M. ut ipſe initio libri indicat. Exſtat is Latine apud Roſvveidum *vitis patrum* folio CMXXXVI. (24) Erythræum medicum Herophileum, cujus meminit Galenus lib. IV. *de diff. pulſ. cap. 10.* ubi eum Chryſermi diſcipulorum clariſſimum nuncupat & librum ejus de Herophili ſecta ſeptimum citat, & lib.

& lib. *de arte medic. cap.* 1. Apollonii Mutis Medici συσχολαστὴν eum adpellat Strabo lib. XIV. eumque ſua ætate floruiſſe ſcribit. (25) Syracuſanum alterum, qui itidem de re culinaria ſcripſit teſte Athenæo XII, 3. (26) Tarſenſem Stoicum, Antipatri Tarſenſis Stoici familiarem, laudat Laertius lib. VII. *Zen.* quem tamen lib. V. in Heraclidum enumeratione ipſe præterit: Sed horum omnium poſt Ponticum & Lembum celeberrimus eſt. (27) Heraclides Tarentinus Medicus Empiricus juxta Laertium lib. V. *Heracl.* Galenum lib. II. *Meth. Med.* cap. 7. Magiſtrum Herophileum habuit Manteam, Galeno teſte lib. II. *de compoſ. Medic. ſec. genera cap.* 1. Scripſit tres libros contra Bacchium Herophileum Medicum, quibus octodecim oppoſuit Apollonius ille Cittieus Medicus, juxta Erotianum. Bacchii & Apollonii meminit Galenus lib. IV. *de diff. pulſ.* c. 3. Apollonii Cittienſis Cælius Aurel. I, 4. III, 4. Heraclidis Tarentini librum ad Aſtydamantem laudat Galenus, *de antidotis*, II, 13. Librum ejus de ſerpentibus idem II, 14, σκευασίας καὶ δοκιμασίας Φαρμάκων ejus idem lib. VI. *de facult. Simpl. Med. præfat.* Librum ſecundum interiorum curationum ejus citat Cælius Aurel. I, 4. III, 8. Meminit ſæpe Heraclidis hujus Galenus lib. *de ſubfigur. Empir.* cap. 13. lib. 1. *de compoſ. medic. ſec. loca.* cap. 5. lib. 1. *de antidotis* cap. 2. & cætera. Cælius Aurel. II, 4. V, 2. Celſus III, 15. V, 25. Plinius Heraclidem Tarentinum & qui idem omnino eſt, Heraclidem Medicum inter externos auctores lib. I. numerat, e quibus lib. 13. confecerit. Idem Heraclidem inter medicos recenſet, quos ad lib. XII, XX, XXI, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXXIII, XXXIV. conficiendos adhibuerit. Adde ejusdem XXII, 7. diverſus, credo, eſt ab Heraclide iſto Tarentino aſtuto politico ſub Antiocho M. apud Polybium lib. XIII. (28) Heraclidem Grammaticum quendam περὶ καθολικῆς προσῳδίας ſcripſiſſe, auctor eſt Apollonius de Syntaxi lib. IV. cujus operis librum primum citat Ammonius, libello de vocum differ. in νῦν. Hunc Herac idem itidem laudat Euſtathius il. α fol. XXII. XL. il. β fol. CCLVIII, CCLXXVI. Ammon. de diff. voc. ἱκέσθαι. Idem Euſtath. il. α fol. XXX. laudat τὰ Ηρακλείτȣ εἰς τὸν Ομηρον. Sed legendum omnino Ηρακλείδ. Eſtque idem hic omnino Mileſius ille Heraclides, de quo ex Herodori & Apionis in Homerum commentariis nonnihil citat Euſtathius, il. ϑ. Ætatem ejus ignoramus, ante Herodorum tamen & Apionem grammaticos

ticos vixiſſe eum e dictis conligimus. At & Herodori ætas incerta eſt, de quo ſuo loco. (29) Heraclides Odeſſita Ponticus Thrax Hiſtoriographus laudatur Stephano Ὀδυσσός. Erat autem Odeſſus Ponti Thracici oppidum teſte etiam Strabone lib. VII. (30) Heraclides, Alexandrinus Grammaticus, laudatur Euſtathio il. I. fol. DCXXVIII. niſi forte idem eſt ac Mileſius. Hunc credo eſſe, qui Ammonio *de differ. vocum* in ςαφυλὴ vocatur Ἡρακλείδης ὁ ἡμέτερος *Heraclides noſter*, ubi ut Grammaticus laudatur: ut Ammonius eum *noſtrum* adpellaverit, vel quod uterque Alexandrinus fuerit, vel quod hic eum magiſtrum habuerit. Laudat eundem iterum in eadem voce.

Caput XII.

1. Agatharchides Heraclides Lembi anagnoſtes. Non ſcripſit de viris inluſtribus. Θαυμάσιος. 2. Θαυμασίων ſcriptores. Viri docti ſententia improbatur, qui Agatharchiden his ſcriptoribus adnumerandum cenſet. Photius corrigitur.

I.

Superiore capite de Ariſtarcho ejusque familiari Satyro, & qui hunc in epitomen redegit, Heraclide egimus: nunc de Heraclidis hujus anagnoſte ſive lectore Agatharchide agendum. Qui βιογράφοις adnumerari debeat, nec ne, dubium videtur. Etenim eſt, qui affirmativam defendat eo, quod Photius Eclog. CCXIII. in librorum Agatharchidis catalogo recenſeat ἐπιτομὴν τῶν συγγεγραφότων περὶ συναγωγῆς θαυμασίων ἀνέμων, *Breviarium eorum, qui de collectione mirabilium ventorum ſcripſiſſent*, ubi pro ἀνέμων vir ille doctiſſimus ἀνέρων legendum eſſe, & Agatharchidem epitomen eorum feciſſe cenſet, qui de conlectione virorum admirabilium ſcripſerant. Verum hic liceat ſalva aliorum ſententia meam mentem exponere. Dico (1) Agatharchidem non

non potuiſſe; ſcribere *ἐπιτομὴν τῶν συγγεγραφότων περὶ συναγωγῆς θαυμασίων ἀνέρων*, quia nemo ante eum ſcripſerat *περὶ συναγωγῆς θαυμασίων ἀνέρων*, hunc enim titulum a *βιογράφοις* adhibitum fuiſſe, fruſtra quis ſupra vel alibi quæſiverit. (2) *Ἀνδρῶν* potius quam *ἀνέρων* in titulo illo dicendum fuiſſet: vocem *ἀνδρῶν* vero librarios in *ἀνέμων* mutaſſe, facilius dicitur quam probatur aut creditur. (3) Neque omnes viri celebres philoſophi ſunt, & dicuntur *θαυμάσιοι admirandi*; plus enim dicit *θαυμάσιος* quam *ἔνδοξος* cæterique uſitati tituli. Præterea vocem illam *θαυμάσιος* in titulis ullibi fuiſſe a priſcis uſurpatam, nemo dixerit. Homerus ſane & Plato, in quos laudandos antiquitas magno impetu ferebatur, hiſce titulis ſuperbiebant: Homerus quidem *θεῖος*, *σοφώτατος*, *θειότατος*, *πολυΐσορ*, *πάνσοφος*, & porro: Plato vero *θεῖος*, *θειότατος*, *θεσπέσιος*, *σοφώτατος*, *πάνσοφος*, *πάμμεγας*, *θεοείκελος*, *χρυσόγλωττος*, *ἱερώτατος*, dicebatur; *θαυμάσιος* vero neuter illorum adpellatus eſt. Quin quod nec ipſe Deus ſumme licet admirandus, ullibi apud veteres *θαυμάσιος* dicatur. Adeo inſolens eſt atque ignota in virorum titulis atque elogiis, vox *θαυμάσιος*. Poſtea vero vocem illam in laudibus magnorum virorum adhibitam fuiſſe non nego. Jamblichus Platonicus *ὀνομαςότατος φιλόσοφος* erat, ſecundum Eunapium, ejusque eruditionem magnam æquales admirabantur. Hunc Eunapius vita ejus *θαυμάσιον* vocat circa A. C. CCCLXX. non tam ob eruditionem admirandam, credo, quam ob *θαυματουργίαν* & miras præſtigias. Orans enim decem cubitorum altitudine a terra elevatus in vacuo aere pendere, corpore & veſtibus in aureolum colorem mutatis: finitis vero precibus deſcendere, & ad priſtinam ſpeciem redire viſus fuiſſe dicitur. Gadaris quoque Syriæ, ubi thermæ ſalubres erant a Baiis ſecundæ, contacta manu aqua, paucis admurmuratis verbulis e fontium duorum altero puſiones duos candidos *ἔρωτα* & *ἀντέρωτα* excivit, quos ſimul ac ab iis blando amplexu fuit recreatus, ad priſtinum locum migrare juſſit, ut vita ejus refert Eunapius. Cum itaque ejusmodi *θαυματουργὸς* fuerit Jamblichus, inde *θαυμάσιος* jure adpellari videtur. Apollodorum *θαυμασιώτατον* vocat Stephanus *ὡρικός*. Tatianus lib. *contra Gentes* Juſtinum *θαυμασιώτατον* adpellat. Martialis Anatomicus Eraſiſtratum, *θαυμάσιον* nuncupavit, ut refert Galenus lib. *de libris ſuis*. Athenæus

næus quoque lib. III, cap. 5. δειπν. Herodotum Halicarnaſſeum illum, quem Cicero Orat. ad Brutum, *mirabilem* vocat, Ciceronem imitatus, θαυμασιώτατον adpellat. Quo titulo etiam Homerum lib. II, cap. 9. & Chryſippum, Stoicum illum celeberrimum lib. VIII, c. 31. ornat. Vixit autem Athenæus ſub Commodo, itemque ſub Pertinace & Severo Impp. A. C. circiter CXC. Lucianus, qui ejus æqualis *Vit. auct. nil*, inquit, *probibet te* θαυμάσιον *eſſe*, hoc eſt, facile homines in tui admirationem rapies. Πλάτων θαυμαςὸς ait Iſidor. Peluſ. II, 42. θεόγνωςος ὁ θαυμάσιος apud Athanaſ. in illud Evangelii. *Quicunque dixerit verbum contra filium hominis*, Ανήρ τις θαυμάσιος ὀνόματι ὢρ, ait Palladius Hiſt. Laus: ut ita tum temporis viri eruditione florentes, vel virtute quadam inluſtres, imitatione Latinoruw θαυμάσιοι dicti fuerint, quod ante quoque licet rarius factum eſſe, minime nego, cum Platonem hac voce θαυμάσιος uſum fuiſſe obſervem. Utitur ea voce quoque Galenus, ſed de iis, quos erroris arguit & nugarum. Sic Theſſalum θαυμασιώτατον lib. I. *de criſ.* c. 4. & Aſclepiadem θαυμάσιον lib. III. *de criſ.* c. 8. adpellat. Minime vero credendum Agatharchidis tempore jam tum illum titulum adeo frequentem fuiſſe, ut ipſe epitomen eorum ſcribere potuerit, qui περὶ θαυμάσιων ἀνέρων ſcripſerint. Poſtquam igitur de eo jam conſtat, quid Agatharchides non ſcripſerit, ulterius inquirendum, quid ſcripſerit? Ego ſtatuo verba Photii ita eſſe legenda: Αγαθαρχίδης --- ἐπιτομὴν τῶν συγγεγραφότων περὶ συναγωγῆς θαυμασίων --- ἀνέμων & cætera. Scripſit itaque Agatharchides mea quidem ſententia, ἐπιτομὴν τῶν συγγεγραφότων περὶ συναγωγῆς θαυμασίων, *epitomen eorum, qui de mirabilibus ante ſcripſerant.* Scripſit etiam περὶ ἀνέμων, *de ventis.* Uti & Callimachus fecit, in cujus libris & hos reperias περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ιταλίᾳ θαυμασίων καὶ παραδόξων. Περὶ μετονομασίας ἰχθύων, περὶ ἀνέμων, περὶ ὀρνέων, & ſic porro. apud Suidam. Καλλιμ.

2. Vox συναγωγὴ in titulis alias frequens eſt, teſtibus elenchis variis librorum, apud Laertium paſſim. Sic & Plutarchus ſcripſit συναγωγὴν χρησμῶν, teſte catalogo Lampriæ. *Lyſimachus* συναγωγὴν τῶν Θηβαικῶν Schol. Apoll. ἀργον. lib. III. *Meneclus* συναγωγῆς librum primum laudat Athenæus lib. IX. in titulis vero librorum de Mirabilibus ſatis frequens erat & vox συναγωγὴ, & vox θαυμασίων.

Alexan-

Alexander Polyhiſtor ille, ſcripſit *θαυμασίων συναγωγήν*. Inde Photius * Eclog. CLXXXVIII. depromſit, deque eo ſic judicat: *λέγει ἐν τῷ βιβλίῳ πολλὰ τερατώδη καὶ ἄπιστα.*

Anonymi cujusdam *συναγωγὴν θαυμασίων*, Sopater ad Eclogarum librum quartum conficiendum adhibuit, teſte Photio Tmem. CLXI.

Antigonus quoque Caryſtius, *ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγὴν* reliquit, quam Stephanus *γυαρὸς* citat & Meurſius notis inluſtravit.

Apollonius Dyſcolus, qui ſub Antonino Pio vixit, *ἱστορίας θαυμασίας* edidit etiamnum ſuperſtites, & Meurſii notis itidem inluſtratas.

Archelaus *περὶ τῶν θαυμασίων*, citatur Antigono, *Hiſt. mir.* c 96. qui ejusdem quoque meminit cap. 23. ubi ſimul indicat eum fuiſſe Ægyptium, qui Ptolemæo miraculoſa quædam per epigrammata narraverit.

Ariſtotelis quoque nomine liber *περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων* circumfertur. Verum titulum libri Caſaubonus eſſe cenſet, non *περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων*, ſed *ἀκούσματα θαυμάσια* ad Æneæ Tactica c. 38. Quale eſt dubium illud Simplicii ad Categorias: *Inſcriptus eſt hic liber Categoriæ, & non de Categoriis, quia nomen libri ſæpe in recto caſu ſcribi ſolet; ita ſermo de Themiſtocle, inſcriptus eſt Themiſtocles, & ſermo de politia, politia.* Sed utroque modo Ariſtotelis librum citatum obſervo: Ἀριστοτέλης ἐν *θαυμασίοις* ait Stephanus *ταυλάντιοι*, Athenæus XII, 11. *ἐν πέμπτῳ θαυμασίων ἀκουσμάτων*, idem *γελωνοί*, *περὶ θαυμασίων*, idem *γέγμαρα*, *οἶνα*, *ὄμβρικοι*. *ἐν τῷ περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων*, idem Τῆνος, Τραπεζοῦς. Sed quicquid ſit de titulo, major de auctore controverſia eſt, quem Stagiritam Ariſtotelem non eſſe multis argumentis probari poſſet. Sed de hoc alias.

Bolus Mendeſius Pythagoricus, *περὶ θαυμασίων* ſcripſit, teſte Suida βῶλος.

* *Phot. p. 467. Sed quia cognomen non addit Polyhiſtoris, omnino ſuſpicor, non hunc ſed alium ſignari.*

Callimachi περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσω καὶ Ιταλία θαυμασίων καὶ παραδόξων. Item, θαυμασίων τῶν εἰς ἅπασαν τὴν γῆν κατὰ τόπυς ὄντων συναγωγὴν adducit Suidas, Καλλ. Citat nonnulla ex eo Plinius Hiſt. Nat. XXXI, 2. Antigonus Hiſt. Mir. CXLIV. & ſeqq. Phlegon Trallianus de mirab. Καλλίμαχος ἐν τοῖς θαυμασίοις ait Stephanus, vel potius epitomator ejus, Κράνων.

Monimi cujusdam θαυμασίων συναγωγὴν citat Clemens Alex. προτρ. Cyrillus lib. IV. contra Julian. Euſeb. lib. IV. præpar. Evang. c. 7. Quis autem hic fuerit Monimus & quando vixerit non facile dixerim. Fuit enim & *Monimus* Cynicus, cujus vitam & libros tradit Laertius lib. VI. Meminit ejus Antoninus lib. II. de vita ſua. ad *Monimum* quendam ſcripſit Fulgentius. *Monimum* Macedonem Alexandri M. æqualem memorat Diodorus Sic. XIX, 50.

Nicolai Damaſceni παραδόξων ἐθῶν συναγωγὴν, citat Photius Ecloga CLXXXIX.

Nymphodorum Syracuſium Philonis F. περὶ τῶν ἐν σικελία θαυμαζομένων ſcripſiſſe Athenæus lib. XIII, cap. 6. docet. Idem opus ſignari puto hiſce verbis: ἐν τῷ περὶ σικελίας, apud Scholiaſt. Theocr. Idyll. α.

Paſitelem admirabilia opera litteris prodidiſſe, Plinio credimus lib. I, §. XXXIII. *quinque volumina ſcripſit nobilium operum in toto orbe*, ait idem XXXVI, 5. ubi eum civitate Romana donatum eſſe addit, diverſus itaque ab hoc erit non modo Praxiteles Olymp. CIV. juxta Plinium XXXIV, 8. celebris, ſed & alter Paſiteles Plaſtes ille Colotæ, qui Phidiam quoque Olymp. LXXXIII. teſte Plinio XXXIV, 8. celebrem magiſtrum habuit, teſte Plinio XXXV, 8. itidem præceptor juxta Pauſaniam El. I.

Philo Heracleota ad Nymphin περὶ θαυμασίων ſcripſit, teſte Porphyr. lib. περὶ ςυγὸς apud Stobæum lib. Eclog. Phyſ. c. 40. §. *de ſtat. animarum poſt exitum*. *Suidas* παλαίφατος idem opus citat, ſed alio titulo, περὶ παραδόξυ ἱςορίας.

Phlegontis Tralliani περὶ θαυμασίων fragmentum ſupereſt.

Polemon ἐν τῷ περὶ θαυμασίων laudatur Athenæo lib. XII, c. 12. Hujus operis pars procul dubio fuit ejusdem liber, περὶ τῶν ἐν σικελία θαυμαζομένων ποταμῶν, cujus meminit Macrob. Saturn. lib. V, c. 19.

Digitized by Google

c. 19. quem περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ ποταμῶν adpellat Athenæus, lib. VII, cap. 16.

Pſelli librum de mirabilibus auditionibus commentatus eſt Leo Allatius.

Theocritum epiſtolas θαυμασίας conſcripſiſſe, e Suida θεοκρ. conſtat; ſed vox θαυμασίας pro elogio potius habenda eſt, quod ſcilicet admiranda eruditione refertæ illæ fuerint, ſicut de Arcadio grammatico idem ſcribit, edidiſſe eum ὀνομαςικὸν θαυμάσιον in Ἀρκαδ. & Stephanus de Hippocrate Magno Heraclidis F. quod θαυμασίας συντάξεις reliquerit in voce κῶς.

Theopompi θαυμάσια citat Laert. lib. I. *Epimen.* & *Pherec.* Plinius Hiſt. Nat. XXXI, 2. XVI, 12. Servius ad Eclog. VI. Apollonius Hiſt. mir. c. 1. & 10. ubi confer Meurſii notas.

Trophyli collectanea mirabilium narrationum, citat Stobæus, Serm. XCVIII (CCXLII) *de morbis.* Inter Latinos ſimilem occupaverunt materiam *Cicero*, cujus *admiranda* citat Plinius Hiſtor. Nat. XXXI, 2. & *Varro*, cujus admirabilium ſeu admirandorum libros laudat Macrob. Sat. II, 12. Servius ad III. Georg. Arnobius lib. VI, Nonius *aboriatur, fretum & fretus, perdix, papaver, putei,* Soſipater Chariſius lib. I. Ex admirandorum illis libris credo eſſe, quæ ex Varrone citat Plinius XXXI, 2. & Solinus c. 12. Hinc cuivis liquere arbitror, quænam illa apud Photium fuerit Agatharchidis ἐπιτομὴ τῶν συγγεγραφότων περὶ συναγωγῆς θαυμασίων. Quin Photius Ecl. CCL. ex Agatharchidis lib. περὶ παραδόξων ζώων fragmentum exhibet, ut de noſtra ſententia nemo poſthac dubitare poſſit. Agatharchides itaque, ut rem in pauca conferamus, & concludamus, non ſcripſit teſte Photio, *de vitis celebrium virorum*, ſed *de mirabilibus. Quod ſi quis* συναγωγὴν θαυμασίων ἀνέρων, de converſatione VII illorum ſapientum ceu virorum admirandorum cum Crœſo, Cypſelo & pluribus, explicare velit, næ ille magis abſurda ſtatuet. Toleranda vero eorum eſſet ſententia, ſi qui ſtatuere velint, περὶ θαυμασίων ἀνέμων eum ſcripſiſſe, quemadmodum περὶ θαυμασίων ποταμῶν, Polemona ſcripſiſſe audivimus. Sed mittamus hunc Agatharchiden, inter βιογράφους propter illa Photii corrupta verba minime referendum.

Digitized by Google

Capvt XIII.

1. 2. Panætius Polemonis magiſter non fuit. Scripſit de philoſophorum ſectis. De Socrate. 3. Accius didaſcalias ſcripſit. 4. Bato de Jone Chio egit. Jon Chius & Epheſius an idem? Plato temporum negligens. Cæſaris Scaligeri hallucinatio. Batonis ætas. Homonymi. 5. Ariſtodemus de Pindaro. 6. Herodicus de iis qui in comœdiis notati fuerunt. Alter Herodicus. 7. Nicander varia ſcripſit, etiam de poetis Colophoniis. Anonymus de vita Homeri per Allatium editus. Alii Nicandri. 8. Apollodorus Epicureus ejusque ætas Voſſio ignota indicatur.

1.

Sub Evergete ſecundo, cui Phyſcon cognomen erat, qui & ipſe unus e diſcipulis Ariſtarchi fuit, teſte Athenæo II, 28. non parva fuit doctorum copia. Rege enim docto & Muſarum patrono, qui aliter fieri potuit? Panætius Rhodius teſte Strabone lib. XIV. *Stoicorum prope princeps* judice Cicerone *Lucullo*, diſcipulus fuit Antipatri Tarſenſis Stoici, & Cratetis grammatici, juxta quosdam apud Strabonem lib. XIV. præceptor vero Poſidonii, & Mneſarchi Stoicorum: Scipionis item Africani, quem A. U. DCXXIII. ſive Olymp. CLXII, 3. in Ægyptum comitabatur, teſte Cicerone *Lucullo* & lib. IX. ad Att. ep. XIV. Plutarcho *præceptis politicis*. Suidas Polemonem Ariſtophanis Grammatici & Panætii noſtri auditorem facit, ſed valde metuo, ut verum ſit. Ariſtophanes enim ſub Ptolemæo Philopatore floruit: ſub ejus ſucceſſore Epiphane Olym. CI defuncto Polemonem floruiſſe notat Suidas Πολέμων. Natus tandem eſt Panætius Olymp. CLII. ſub Philometore. Qui ergo Panætii auditor fuit Polemon? vel alius intelligendus eſt Polemon: vel ita ca-

explicanda erunt verba, quod Polemon ſenex Panætium juvenem viderit atque audiverit: vel Suidæ verba iſta διήκουσε καὶ τοῦ Ῥοδίου Παναιτίου omnino delenda, vel ita mutanda, διήκουσεν αὐτοῦ ὁ Ῥόδιος Παναίτιος, ut Panætius Polemonis diſcipulus fuiſſe intelligatur. Quod ſi cui Panætius ille philoſophus alter idemque antiquior Suidæ laudatus Polemonis magiſter fuiſſe videatur, næ ille minus abſurde ſentiet. Fuit quoque Panætius Lælii ſapientis magiſter: unde Cicero lib. II. de Finibus: *Diogenem Stoicum adoleſcens: poſt autem Panætium audierat Lælius, eo dictus eſt ſapiens* & cætera. Fannius quoque Lælii gener inſtituto ſoceri ſui Panætium audivit, teſte Cicerone *Bruto:* magiſter item fuit Hecatonis Rhodii Stoici, teſte Cicerone lib. III. de officiis. Familiarem habuit Apollonium Niſaeum Stoicum juxta Strabonem lib. XIV.

2. Scripſit Panætius de *ſectis philoſophorum*, quem ejus librum laudat Diogenes Laertius lib. II. *Ariſtippo:* ἡδονὴν τὴν τοῦ σώματος, ἣν καὶ τέλος εἶναι, καθά φησι καὶ Παναίτιος ἐν τῷ περὶ τῶν αἱρέσεων, *Voluptatem corporis quam & finem eſſe dicunt* (Cyrenaici) *ut Panætius libro de ſectis tradit.* Neque aliunde ſunt, quæ paullo ante idem e Panætio de libris Ariſtippi commemorat. Scripſit etiam περὶ Σωκράτους, *de Socrate*, quod non uno loco teſtatur Plutarchus *Ariſtide.* Hanc Socratis hiſtoriam ſignat Athenæus XIII, 1. ἀντεῖπε τοῖς λέγουσι περὶ τῶν Σωκράτους γυναικῶν Παναίτιος ὁ Ῥόδιος, *contradixit Panætius Rhodius iis, qui de Socratis uxoribus ſcripſerunt.* Intelligit autem Calliſthenem, Demetrium Phalereum, Ariſtoxenum, Satyrum Peripateticos, eorumque magiſtrum Ariſtotelem, de quo ſupra in *Demetrius Phalereus* egimus. Panætius omnium Socraticorum veros eſſe dialogos cenſet Platonis, Xenophontis, Antiſthenis, Æſchinis: de Phædonis & Euclidis ambigit, cœteros damnat, apud Laertium lib. II. *Æſchines*, ſed vereor, ne ea, quæ de Socrate tradidit, pars fuerint operis illius de ſectis. De Platonis libris de Rep. quid ipſe & Euphorion tradiderint, citat Laertius lib. III. epiſtolam ejus ad Q. Tuberonem memorat Cicero lib. IV. Tuſc. Quæſt. e qua petita ſunt, quæ de Crantoris Academici de luctu libello aureolo ad verbum ediſcendo præcipit Tuberoni Panætius apud eundem Tullium lib. IV. Ac. Qv. judicium ejus de orationibus Demoſthenis leges apud Plutarchum parallelis majoribus,

vita Demoſthenis. Mortuus tandem eſt Panætius Athenis, teſte Suida Παναίτιος. Unde Athenis potius, quam Rhodi docuiſſe videtur. Verum quia ſucceſſor ejus Poſidonius Rhodi docuit, ipſe etiam ibidem docuiſſe videtur: unde etiam *Rhodius magiſter* dicitur Sulpiciæ iſti in verſibus de ſtatu reipubl. & temporibus Domitiani, Auſonio annexis. Poteſt tamen utrobique & Rhodi & poſtea Athenis docuiſſe: ita ut Rhodi plurimos auditores & in iis Poſidonium ſucceſſorem habuerit: Athenis vero Mneſarcho ſcholam reliquerit, ut ita de ſucceſſione Stoicorum Athenienſium dubitari poſſit, qualem initio hujus libri deſcripſimus. Sane extra patriam Panætium Rhodium docuiſſe ad obitum usque, teſtatur Cicero lib. V. Tuſc. Quæſt. *perpetua peregrinatio, in qua ætates ſuas philoſophi nobiliſſimi conſumpſerunt Xenocrates, Crantor, Arceſilas, Lacydes, Ariſtoteles, Theophraſtus, Zeno, Cleanthes, Chryſippus, Antipater, Carneades, Panætius, Clitomachus, Philo, Antiochus, Poſidonius, innumerabiles alii: qui ſemel egreſſi, nunquam domum revertere.* Defunctus jam A. U. DCL. videtur Panætius cum anno illo Craſſus, Athenis non Panætium, ſed Panætii auditorem Mneſarchum viguiſſe dicat, cujus verba e Cicerone infra adduco, ubi de Clitomacho nobis ſermo eſt. Sequente anno, qui erat Urbis DCLI, Mneſarchum Stoicum Athenis floruiſſe indicat M. Antonius, de quo itidem in Clitomacho. Cum Antiochus Philoni Athenis operam dabat, Mneſarchus & Dardanus Stoicorum principes erant. Cicero lib IV. Ac. Quæſt. *Quid eum* (Antiochum) *Mneſarchi pœnitebat? quid Dardani? qui erant Athenis tum principes Stoicorum. Nunquam a Philone diſceſſit, niſi poſteaquam ipſe cœpit, qui ſe audirent, habere.* De eodem Cicero lib. I. de Finib. *Quid eſt a Chryſippo prætermiſſum in Stoicis? legimus tamen Diogenem, Antipatrum, Mneſarchum, Panætium, multos alios, inprimisque familiarem noſtrum Poſſidonium.* Igitur ſi Panætius Olymp. CLII. ſive A. U. DLXXXI. natus eſt, & A. U. DCI. jam e vita exceſſit, non adtigit annum ætatis LXX. Ultra octoginta annos eum non vixiſſe, inde conjicimus, quod eum Lucianus *Macrobiis* omittat. *Scriptum a diſcipulo ejus* (Panætii) *Poſidonio eſt, XXX annis vixiſſe Panætium, poſtquam eos libros* (de officiis) *edidiſſet,* inquit Cicero lib. III. offic. Quod ſi conſtaret de anno, quo Panætius de officiis ſcripſit, ſimul de ætate minus dubitandum eſſet.

3. L. Accius ſive Attius, antiquus Romanorum poeta, *διδασκαλικὰ* ſcripſit, in quibus de poetis, eorumque fabulis egit, ut in didaſcaliis fieri conſvevit, de quibus in vita Ariſtotelis & Callimachi pluribus diximus. Ipſum Attium audi lib. IX. apud Chariſium lib. I. loquentem: *Quam varia ſint genera poematorum, Bæbi, quamque longe diſtincta ab aliis, noſce.* Eundem *διδασκαλικῶν* librum nonum citat Priſcianus lib. III. Gram. Ex iſto opere omnino ſunt, quæ de Homeri & Heſiodi ætate citat Gellius III, 11. & de Euripide Nonius *Temerius.* Plura leges apud Wovverium de Polym. c. 12. & Voſſium lib. I. de Hiſtor. Lat. c. 7.

4. Bato Sinopenſis de *Ione* Chio poeta ſcripſit, eumque temulentiæ arguit. Athenæus lib. X, c. 10. *Βάτων ὁ Σινωπεὺς ἐν τοῖς περὶ Ἴωνος τοῦ ποιητοῦ φιλοπότην φησὶ γενέσθαι καὶ ἐρωτικώτατον τὸν Ἴωνα.* *Bato Sinopenſis ubi de Ione poeta agit, bibacem eum & in amorem maxime proclivem fuiſſe affirmat.* Fuit autem Jon ille poeta Tragicus, cujus lib. de Chio citat Athenæus X. Ejus non pauca citant Pauſanias *Ach. Eliac.* I. Epitome Strabonis. Athenæus lib. I, II, III, VI, X. Sextus Empiricus *contra Math.* fol. LXIX. Floruit Olymp. LXXII. Sed quia idem hic Bato ſcripſit de Tyrannis Epheſi juxta Athenæum VII, 10. & Suidam in Πυθαγόρας Ἐφεσ. hinc adduci quis poſſet in eam ſententiam, ut crederet, Jona Epheſium hic potius intelligendum eſſe, cujus nomine dialogum ſcripſit Plato eumque Rhapſodum facit cum Socrate colloquentem. Quid ſi unus idemque ſit Jon patria Epheſius, habitatione Chius? At tempora repugnant, cum Jon Chius Olymp. LXXII. jam floruerit, Socrates autem qui cum coævo Jone Epheſio colloquitur demum Olymp. LXXVII, 4. natus ſit. Certum quidem eſt hanc rationem alibi valere, in Platone non item, quippe qui nulla temporis ratione habita, perſonas facit colloquentes *ἀσυγχρόνους*, cujus culpæ dudum eum arguit Athenæus XI, 15. *Παρμενίδη μὲν γὰρ καὶ ἐλθεῖν εἰς λόγους τοῦ Πλάτωνος Σωκράτην μόλις ἡ ἡλικία συγχωρεῖ ---- ἀδύνατον δὲ καὶ Φαῖδρον οὐ μόνον κατὰ Σωκράτην εἶναι, ἣπ οὔγε καὶ ἐρώμενον αὐτοῦ γεγονέναι. Ἀλλὰ μὴν οὐ δύνανται Πάραλος καὶ Ξάνθιππος οἱ Περικλέους υἱοὶ τελευτήσαντες τῷ λοιμῷ Πρωταγόρᾳ διαλέγεσθαι, ὅτε δεύτερον ἐπεδήμησε ταῖς Ἀθήναις, οἱ ἔτει πρότερον τελευτήσαντες.* Adde Caſaubonum ad Athenæum fol. CCXLI. DX. *Quod licito fieri*

Plato-

Platonis dialogi teſtimonio ſunt. Quippe Socrate ita Parmenides antiquior, ut hujus pueritia vix illius apprehenderit ſenectutem, & tamen inter illos de rebus arduis diſputatur. Inclutum dialogum Socrates habitâ cum Timæo diſputatione conſumit, quos conſtat eodem ſeculo non fuiſſe. Paralus vero & Xanthippus, quibus Pericles pater fuit cum Protagora apud Platonem diſſerunt, ſecundo adventu Athenis morante, quos multo ante infamis illa peſtilentia Athenienſis abſumſerat. Annos ergo coeuntium mitti in digitos exemplo Platonis nobis ſuffragante, non convenit, ait Macrob. Sat, I, 1. Quin plurima tribuit perſonis Plato, quæ veritas non admittit. Gorgia & Phædonem, quos Plato in dialogis eorum nomine inſcriptis loquentes introducit, lectis iſtis dialogis dixiſſe tradit Athenæus loco citato, nihil ejusmodi ſe vel audiviſſe a Platone, vel apud Platonem locutos fuiſſe; Cicero Platonis dialogiſticum docendi modum in quibusdam libris imitatus, falſa tamen & ficta perſonis ſuis tribuere non vult videri, unde ſe de hac ſuſpicione aliis purgat in Lucullo & lib. II. Tuſc. Quæſt. At licet perſonarum a Platone introductarum ætas a colloquiis cum aliis habitis probari certo non poſſit, nondum tamen ſequitur Jona Epheſium eſſe Jona antiquum Chium, etiamſi æquales fuiſſe concedamus. Diverſos eos eſſe neque inter ſe confundendos exiſtimo. Male igitur Julius Scaliger lib. I. Poet. cap. 46. *Multum operæ in hoc genere poematis* (Dithyrambici) *poſuit Ion Chius, cujus nomine ſcripſit Dialogum Plato.* At miſere ob facilem hunc lapſum vapulat Scaliger a Leone Allatio lib. de patria Homeri fol. CCLXXIII, qui parum æquum ſe Scaligero ubique præbet. Sed hæc de Batone ad hæc tempora referendo, quod poſt Aratum Sicyonium Olymp. CXL. celebrem vixerit, teſte Plutarcho *Arato*, & ante Strabonem Olymp. CXC. clarum quippe qui Batonis meminit. lib. XII. Rectius autem Βάτων quam Βάθων ſcribitur, propter homonymos ejusdem ſcripturæ. Memorat enim Anonymus ὀλ. ἀναγρ. ad Olymp. CXCVI, 3. Βάτωνα Pannoniæ regem & Olymp. CCXLIII, 2. Βάτωνα Philonis patrem. Baton item Ponticus Menippi Cynici dominus erat, teſte Diogene lib. VI. *Men.* Prorſus autem diverſus a Batone noſtro eſt Biton ille, qui περὶ ὀργάνων ad Attalum ſcripſit, teſte Athenæo XIV, 8. quem Bythum Dyrrachium adpellat Plinius XXVIII, 7.

9. Ariſto-

Digitized by Google

5. Ariſtodemus aliquot libris *de Pindaro* egit, quorum tertium citat Athenæus XI, 13. Eundem laudat Scholiaſtes Pindari ad Olymp. IX. Pyth. III. Iſthm. I. & Nemeon. VII. ubi ὁ Ἀριςάρχου μαθητὴς dicitur & propterea huc referendus eſt.

6. Herodicus Grammaticus Crateteus, ſex minimum libros κωμῳδουμένων, *de iis, qui comœdia perſtringuntur*, reliquit, ut ex Athenæo XIII, 6. conſtat. Cum vero in comœdia poetæ & philoſophi olim quoque notati fuerint, Herodicum de iisdem egiſſe, veriſimile eſt. Quod ſi κωμῳδούμενα hic intelligenda ſunt, quæ Comicis materiam præbebant fabularum, res eodem fere recidet. Quoniam autem hic Herodicus Crateteus dicitur Athenæo V, 19. VI, 6. 15.; Voſſio placuit eum Cratetis auditorem habere, & ad hæc tempora referre lib. I. *de Hiſt. Gr.* c. 21. Levis ſane ratio eſt, ſed pondus accipit a Voſſii auctoritate, quam cur poſtponendam modo putem, nihil ſatis firmi video. Et ut Crates Ariſtarcho adverſabatur, ſic & Herodicum Babylonium, qui Ariſtarcheos apud Athenæum lib. V. cap ultimo pungit, eundem cum noſtro Crateteo Herodico eſſe cenſemus. Herodicum Selybrianum pædotribam novimus ex Euſtathio ad Il. I. fol. DCLXVII. quem Hippocratis magni magiſtrum facit Tzetzes Chil. VIII. Hiſt. 155. Suidas Ἱπποκρ.

7. Nicander Colophonius ſcriptor non ignobilis eſt. Θηριακὰ ejus citat Plutarchus *de aud. Poet.* qui etiam ea commentatus eſt, teſte Lampriæ catalogo. Stephanus κορόπη, de Nicandri interpretibus: οἱ ὑπομνηματίσαντες αὐτὸν Θέων, καὶ Πλούταρχος, καὶ Δημήτριος Φαλαρεὺς, *qui eum commentati ſunt Theon, Plutarchus & Demetrius Phalereus*. Hunc librum ſignat Servius cum in Creta nullum reperiri ſerpentem ex Nicandro refert ad lib. II. Georg. confer Plinium XXII, 38. Ejus ἑτεροιουμένων libros citat Athen. lib. III, c. 7. qui quartum ejus operis librum citat lib. VII, c. 15. *Georgicorum* ejus librum primum citat idem III, 36. Secundum idem IX, 11. XV, 8. 9. Ejus περὶ πετεινῶν librum, citat Athenæus XIII, 7. *Æolica* ejus advocat Tzetzes ad Lycoph. fol. CXII. ſecundum ejus operis librum citat Schol. Apollonii ad IV. ἀέγον. Tertium idem ad lib. I. ἀέγον. *Thebana* ejus omnino intelligit Plutarchus lib. de Herod. malign. cum Ariſtophanem Bœotum & Nicandrum Colophonium tradidiſſe ait non Leontiadem, quod Herodoto lib. VIII. viſum, ſed Anaxandrum Thebanorum in Thermopylis Ducem fuiſſe. *Colophoniacorum*

ejus ſextum memorat Harpocration Πανδημος ἀφροδ. *Thracica* ejus videtur citare Schol. Apoll. I. ἀργον. *Europaeorum* ſecundum librum ſignat idem ad IV. ἀργον. Sed eruditorum quoque hiſtoriam ſcripſit: librum enim illius περὶ ποιητῶν, *de poetis*, uſurpavit Parthenius ἐρωτ. c. 4. niſi forte hoc opus idem fuit illi περὶ τῶν ἐκ Κολοφῶνος ποιητων, quod citat Schol. Nicandri θηρ. in quo libro Homerum Colophonium fuiſſe aſſeruit, apud Plutarchum lib. *de Homero*, & anonymum illum de vita Homeri per Leonem Allatium lib. *de patria Homeri* editum. Adde quæ de Nicandro habet Joh. Georg. Schenckius *bibl. jatrica*, vel potius Geſnerus *bibl.* e quo iſta ut pleraque alia, Schenckius ad verbum tranſcripſit. Plutarchus lib. de ſolertia anim. alium ut apparet Nicandrum paullo juniorem χερσαίας δαήμονα ἄργας vocat & Euthydamum ejus parentem nominat, qui forte *Damnaeus* ille corrupte eſt apud anonymum vita Nicandri. Alius erit Nicander ille ſub Philadelpho, cujus auctor vitæ Theocriti apud Andr. Schottum Obſerv. Hum. II, 50. ita meminit: Εγένετο δὲ ἰσόχρονος (Theocritus ſcilicet) τοῦ τε Αράτου καὶ Καλλιμάχου καὶ τοῦ Νικάνδρου. Εγένετο ἐπὶ τῶν χρόνων Πτολεμαίου Φιλαδέλφου. *Vixit ætate Arati & Callimachi, & Nicandri, temporibus Ptolemæi Philadelphi.*

8. Apollodorus, Epicureus, Κηποτύραννος, h. e. *Hortityrannus* dictus, Zenonis Sidonii, magiſter, aliquot *de Epicuri vita* libros confecit: quorum primum citat Laertius lib. V. *Epicurus.* Απολλόδωρος ὁ Επικούρειος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Επικούρου βίου φησί. *Apollodorus Epicureus, libro primo de vita Epicuri dicit.* Ætatem ejus ex ætate diſcipuli cognoſcimus. Cum enim Zenonis illius magiſter fuerit juxta Laertium lib. X. Zenonem vero Athenis Cicero & Atticus A. U. DCLXXIV. Olymp. CLXXV. ſenem audiverint, Apollodorum noſtrum ſub Evergete & Lathuro viviſſe & floruiſſe oportet. Scævolæ item coætaneus fuit. *Hæc cum ego Prætor Rhodum veniſſem & cum ſummo illo doctore iſtius diſciplinæ Apollonio, ea quæ e Panætio acceperam, contuliſſem, irriſit ille quidem, ut ſolebat, philoſophiam atque contemſit*, inquit Scævola apud Ciceronem lib. I. de oratore. Voſſius de Hiſt. Gr. IV, 10. Apollodorum hunc ad Epicuri ætatem refert, quod Epicureus dicitur. Sed *hic Magiſter non tenetur*.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT XIV.

1. Clitomachus Carneadis diſcipulus atque ſucceſſor. Condiſcipulus Æſchinis & Charmidæ. Magiſter Philonis. 2. Pluſcula ſcripſit. Aliquot libris ſectarum philoſophicarum hiſtoriam complexus eſt. 3. Carneades quo anno mortuus, dubium nonnullis videtur. Ciceronis quædam loca expenduntur. Voſſius notatur. 4. Apollodori ſententia aliquot rationibus contra Ciceronem & Petavium defenditur. Charmides reſuſcitatur. Varia menda in Cicerone mutantur.

1.

EXtremis Evergetæ ſecundi temporibus σχολαρχεῖν cœpit Clitomachus, Carthaginenſis, qui patria lingua Asdrubal dicebatur, teſte Plutarcho *de fort. Alexii:* Stephano καρχηδὼν, Euſtathio ad Dionyſ. περιήγησιν verſ. CXCVI. Laertio lib. IV. *Clit.* Athenis venit annos natus XXVIII. juxta Stephanum & Euſtathium locis citatis: vel XL, juxta Laertium; quanquam hic ex illis corrigendus videtur. Tametſi vero primorum etiam elementorum rudis erat, naturæ tamen felicitate & ſumma induſtria tantum profecit, ut Carneadi magiſtro defuncto ſuccederet in academia. Carneades is Cyrenæus erat, teſte Cicerone lib. IV. Tuſc. Quæſt. Stephano καρχηδὼν Laertio lib. IV. Symmacho lib. X, epiſt. 25. Suida. Athenienſis tamen dicitur Syneſio *Dione* & Philoſtrato *Sophiſtis*, ob profeſſionem & habitationem. Alius eſt Carneades Arceſilæ, academici, æqualis, Epicuri perfamiliaris apud Ciceronem, lib. V. de Finib. ſi codicibus vulgatis fides habenda eſt. Laertius lib. X. de Carneade, vel ut Epicuri æquali non tamen familiari loquitur, homonymia forte deceptus. Academicus autem ille Carneades academiam diu rexit, teſte Cicerone *Lucullo*, eumque diu Clitomachus audivit, teſte eodem ibidem,

dem, verba hæc ſunt: *A Clitomacho ſumam, qui usque ad ſenectutem cum Carneade fuit, homo & acutus, ut Pœnus, & valde ſtudioſus ac diligens, & quatuor ejus libri ſunt de ſuſtinendis aſſenſionibus, hac autem quæ jam dicam ſunt ſumpta de primo. Duo placet eſſe Carneadi viſorum genera*, & cætera. Condiſcipulum Clitomachus habuit Æſchinem, teſte Plutarcho *an ſeni gerenda Reſp.* idem omnino eſt Æſchines ille Neapolitanus philoſophus academicus Melanthii Rhodii diſcipulus, apud Laertium lib. II. *Æſch.* Horum enim temporum æqualis erat Melanthius. audi Ciceronem *Lucullo: qui illum* (Carneadem) *audierant, admodum floruerunt, e quibus induſtria plurimum in Clitomacho fuit. Declarat multitudo librorum: ingenii non minus in hoc, quam in Carneade eloquentia, in Melanthio Rhodio ſuavitatis:* Condiſcipulus & diſcipulus ejus fuit Charmides, qui cum Philone quartæ academiæ princeps ſtatuitur a Sexto Empirico lib. I. *Pyrrh. Hypot.* cap. XXXIII. & Euſebio *de præp. Evang.* lib. XIV. Meminit ejus iterum Sextus Empir. *lib. contra Mathem.* cap. 18. Clitomachus magiſter fuit Philonis per plures annos. Cicero *Lucullo: Clitomacho Philo veſter operam multos annos dedit. Philone autem vivo patrocinium academiæ non defuit.* Sed Philo jam celebris erat A. U. DCLXII. quo habita eſt illa de Oratore diſputatio, quam Cicero tribus libris eſt complexus. Verba Craſſi lib. III. ſunt: *Nunc apud Philonem, quem in academia maxime vigere audio, etiam harum cauſarum cognitio exercitatioque celebratur.* Quia igitur Philo nuſquam Carneadis auditor fuiſſe dicitur, a quo maxime laudandus fuiſſet, ſed Clitomachum multos annos audivit, hinc recte colligere nobis videtur, Philonem poſt defunctum Carneadem ad Clitomachum veniſſe, & hunc multos annos academiæ præfuiſſe. Sed obſtat huic ſententiæ primus Ciceronis locus modo a nobis adductus, in quo Clitomachus, *ad ſenectutem* cum Carneade fuiſſe dicitur. Verum ut alibi, ita & difficilem Cicero nobis reddit hiſtoriam philoſophicam, ſuamque fidem ſuſpectam. Nos, ut commode interpretemur Ciceronem, ſtatuimus Clitomachum anno 2 Olymp. CLXII. A. U. DCXIV, quo Carneades deceſſit, σχολαρχεῖν cœpiſſe, academiamque per annos triginta circiter tenuiſſe, eique defuncto circa Ol. CLXX. A. U. DCLIII. Philonem ſucceſſiſſe, quem anno duodecimo poſt bello Mithridatico Athenis profugum Cicero Romæ audivit anno ætatis ſuæ XIX, anno Urbis vero DCLXV.

Scripſit

2. Scripſit Clitomachus plurima, ut e Cicerone modo audivimus. Quatuor ejus libros περὶ ἐποχῆς citat idem Cicero lib. IV. Ac. Qv. in quibus Carneadis ſententiam expoſuit, ut vidimus. Paullo poſt ibidem alios Clitomachi libros Cicero nominat: *Explicavi paullo ante Clitomacho auctore, quomodo iſta Carneades diceret: accipe quemadmodum ea dicantur a Clitomacho in eo libro, quem ad C. Lucilium ſcripſit poetam, cum ſcripſiſſet iisdem de rebus ad L. Cenſorinum eum, qui conſul cum M. Manilio fuit.* Obiter nota L. Cenſorinum & M. Manilium Coſſ. fuiſſe Olymp. CLVII, 4. A. U. DCIV, anno primo belli Punici tertii. Aliquandiu vero poſt hæc tempora vixiſſe videtur L. Cenſorinus, ad quem Clitomachus ſcripſit. C. Lucilius poeta juxta Hieronymum *Chronicis* natus eſt Olymp. CLVIII, 1. mortuus Olymp. CLXIX, 2. adeoque anno ætatis XLVI, anno Urbis DCL; unde Clitomachi noſtri ætas a nobis indicata confirmatur. Huc facit locus ille Ciceronis lib. III. Tuſc. Quæſt. *Legimus librum Clitomachi quem ille everſa* (A. U. DCVII. Olymp. CLVIII, 3.) *Carthagine miſit conſolandi cauſa ad captivos cives ſuos. in eo eſt diſputatio ſcripta Carneadis, quam ſe ait in commentarium retuliſſe, cum ita poſitum eſſet, videri fore in ægritudine ſapientem patria capta: quæ Carneades contradixerit, ſcripta ſunt.* Clitomachi ſcripta porro ſignat Cicero lib. IV. Ac. Qv. *Credo Clitomacho ita ſcribenti, Herculis quendam laborem exantlatum a Carneade, quod, ut feram & immanem belluam, ſic ex animis noſtris aſſenſionem, id eſt, opinationem & temeritatem extraxiſſet.* Quibus verbis tanquam de mortuo jam Carneade Clitomachus loqui introducitur. Ibidem: *Legi apud Clitomachum, cum Carneades & Stoicus Diogenes ad Senatum in Capitolio ſtarent, A. Albinum, qui tum P. Scipione & M. Marcello Coſſ. prætor eſſet, eum, qui cum avo tuo, Luculle, Conſul fuit, ſane doctum hominem, ut indicat ipſius hiſtoria ſcripta Græce, jocantem dixiſſe Carneadi: ego tibi Carneade prætor eſſe non videor, quia ſapiens non ſum, nec hæc urbs. nec in ea civitas. Tum ille huic Stoico non videris.* paullo poſt: *Cujus quidem ſententiam Carneades ita ſtudioſe defenſitabat, ut eam probare etiam videretur: quanquam Clitomachus affirmabat, nunquam ſe intelligere potuiſſe, quid Carneadi probaretur.* E dictis patet, Clitomachum Carneadis dogmata expoſuiſſe, quod Laertii teſtimonio confirmatur dicentis lib. IV. διεδέξατο τὸν Καρνεάδην καὶ τὰ αὐτοῦ μάλιστα διὰ τῶν συγγράμ-

συγγραμμάτων ἐφώτισεν, ſucceſſit Carneadi, ejusque dogmata libris expoſuit. Nihil enim ſcripſiſſe Carneadem jam dixerat Laertius lib. IV. *Carn.* Clitomachi ſoriten de eo, quod non ſint dii, habet Sextus Empiricus lib. VIII. contra Mathem. & reſpicit Theophilus lib. III. inſtitutionum ad Autolicum. Maxime vero hic laudatur ob libros, quos *de Sectis* ſcripſit, quorum primum citat Laertius lib. II. Ariſtippo: Μελέαγρος ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ δοξῶν, καὶ Κλειτόμαχος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ αἱρέσεων, φασιν, αὐτοὺς ἄχρηστα ἡγεῖσθαι τό τε φυσικὸν μέρος καὶ τὸ διαλεκτικόν. *Meleager libro ſecundo de opinionibus, & Clitomachus libro primo de ſectis, dicunt eos* (Cyrenaicos) *inutilem judicare Phyſicam & Dialecticam.*

3. Quod autem diximus Clitomachum Olymp. CLXII, 4. σχολαρχεῖν cœpiſſe, dubio non caret. Quare ut de veritate conſtet, Clitomachi & Carneadis magiſtri ætas inveſtiganda eſt. Carneadem mortuum eſſe diximus Olymp. CLXII, 4. Audi Laertium lib. IV. *Carn.* Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος ἐν χρονικοῖς ἀπελθεῖν αὐτὸν ἐξ ἀνθρώπων ἔτει τετάρτῳ τῆς δευτέρας καὶ ἑξηκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος, βιώσαντα ἔτη πέντε πρὸς τοῖς ὀδοήκοντα. *Refert Apollodorus in Chronicis, humanis cum exceſſiſſe rebus Olympiadis centeſima ſexageſima ſecundæ anno quarto, quum vixiſſet annos octoginta quinque.* Ubi ſimul eſt obſervandum, quod Laertius, qui in rebus dubiis aliorum quoque diſcrepantes ſententias advocare ſolet, hic ſolo Apollodori teſtimonio contentus ſit, certo argumento hanc ejus de anno mortis Carneadis ſententiam, non modo veram eſſe, ſed omnibus etiam probari. Anonymus Olympiadographus ad Olymp. CLXII, 3. δύο ἥλιοι ἐφαντάσθησαν, & anno 4. ἔκλειψις σελήνης καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Καρνεάδης ὁ φιλόσοφος τὸν βίον μετήλλαξε. Huc reſpicit Suidas in Καρνεάδης· φασὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ τὴν σελήνην ἐκλιπεῖν, καὶ τὸν ἥλιον ἀμυδρὸν γενέσθαι. Eadem fere habet Heſychius Καρνεάδου. Et Laertius lib. IV. *Carneade.* Τελευτῶντος αὐτοῦ φασὶν ἔκλειψιν γενέσθαι σελήνης συμπάθειαν (ὡς ἂν εἴποι τις) αἰνιττομένης τοῦ μεθ' ἥλιον καλλίστου τῶν ἄστρων. *Defuncto illo defectionem lunæ factam ajunt, ut compati videretur pulcherrimum poſt ſolem ſidus.* Horum igitur trium Apollodori, Laertii & Anonymi teſtimonio adducti, Carneadem Olymp. CLXII, 4. de-

deceſſiſſe ſtatuimus. Hiſce contradicit aut contradicere videtur Cicero, qui Olymp. CLXX. Carneadem adhuc vixiſſe tradit. Loca quibus inferiorem ætatem ei tribuit, non pigebit adſcribere. Sic L. Craſſus apud Ciceronem lib. I. de Oratore: *Non ſum neſcius Scævola, iſta inter Græcos dici & diſceptari ſolere: audivi enim ſummos homines, cum Quæſtor ex Macedonia veniſſem Athenas florente Academia, ut temporibus illis ferebatur, quod eam Carneades, & Clitomachus, & Æſchines obtinebant. Erat enim Metrodorus, qui cum illis una ipſum illum Carneadem diligentius audierat hominum omnium in dicendo, ut ferebant, acerrimum & copioſiſſimum: vigebat auditor Panætii illius tui Mneſarchus & Peripatetici Critolaus & Diodorus.* Natus autem eſt hic L. Licinius Craſſus C. Lælio, Q. Cæpione Coſſ. A. U. DCXIII, ut Cicero *Bruto* docet. Quæſtura functus circa A. U. DCL. mortuus A. U. DCLXII, anno ætatis XLIX. Quo ipſo extremo ejus vitæ anno habita eſt egregia illa de oratore diſputatio hunc inter & M. Antonium, Q. Scævolam, C. Cottam, P. Sulpitium: quam Cicero a Cotta, qui ei interfuerat, ſibi expoſitam tribus libris provecta jam ætate eſt complexus. Obiter hic nota errorem Voſſii, qui lib. de Rhet. Nat. & Conſtit. cap. 14. hæc diſputata eſſe ait a graviſſimis illis viris, cum Cicero viginti eſſet annorum. At redarguit eum ipſe Cicero, qui lib. XIII. ad Att. ep. XIX. *ſe puero* illum ſermonem habitum eſſe ſcribit. *Sunt etiam*, inquit, *de oratore noſtri tres mihi vehementer probati, in eis quoque ea perſona ſunt, ut mihi tacendum fuerit. Craſſus enim loquitur, Antonius Catulus ſenex, C. Iulius, frater Catuli, Cotta, Sulpitius. Puero me hic ſermo inducitur, ut nulla eſſe poſſent partes meæ.* Deſiit Cicero puer eſſe anno ætatis ſuæ decimo ſexto, quo more tum recepto virilem ſumebat togam. De quo vide Fabricium vita Ciceronis ad annum citatum, quo etiam facit hic locus Ciceronis ad Att. VII, 7. *Alexim humaniſſimum puerum, niſi forte dum ego abſum, adoleſcens factus eſt, id enim agere videbatur, ſalvere jubeas velim.* Habita igitur eſt illa diſputatio ante XX. ætatis Ciceronis annum, ſecus ac Voſſio viſum. Deinde Craſſus, qui ei colloquio interfuit, eodem anno paullo poſt diem obiit, anno ætatis Ciceronis XVI. Natus enim Cicero eſt Q. Servilio Cæpione & C. Atilio Serrano Coſſ. A. U. DCXLVII. ut ipſe *Bruto* ſatis perſpicue tradit; dicit enim ſe natum eſſe anno, quo Craſſus orator legem Serviliam ſuaſit: hoc autem

Craſſum

Craſſum anno ætatis ſuæ XXXIV. feciſſe, & hunc natum eſſe Q. Cæpione & C. Lælio Coſſ. Tandem ipſe Cicero initio iſtius dialogi conſulem tum Philippum fuiſſe indicat: qui eodem anno ſcilicet A. U. DCLXII, conſul erat. Sed hæc obiter. Quoniam itaque Craſſus anno urbis circiter DCI, Quæſtor Athenas venit, Carneades tum vixit, ſi & Ciceronis iſta verba ſana ſunt & fidem merentur. Alter locus pro inferiore Carneadis ætate adſtruenda in Cicerone paullo poſt ſequitur, ubi M. Antonius de ſe: *Namque egomet, qui ſero ac leviter Græcas litteras attigiſſem, tamen cum Proconſul in Ciliciam proficiſcens, Athenas veniſſem, complures tum ibi dies ſum propter navigandi difficultatem commoratus: ſed cum quotidie mecum haberem homines doctiſſimos, eos fere ipſos, qui abs te* (Craſſum intelligit, cujus verba jam a nobis citata reſpicit) *modo ſunt nominati. —— Horum alii ſicut iſte ipſe Mneſarchus —— Carneades vero multo uberius iisdem de rebus loquebatur —— Quibus dicere Carneades ſolebat, ingenium tuum Craſſe vehementer admirans, me ſibi perfacilem in audiendo, te perpugnacem in diſputando eſſe viſum. —— Cum Athenienſes ad Senatum Legatos de ſuis maximis reus mitterent, tres illius ætatis nobiliſſimos philoſophos miſiſſent, Carneadem & Critolaum, & Diogenem. Itaque eos dum Romæ eſſent & a ſe* (P. Africanum, C. Lælium & L. Furium intelligit) *& ab aliis frequenter auditos quos tu cum haberes auctores Antoni,* (hunc enim jam adloquitur Catulus) *miror cur philoſophia ſicut Zethus ille Pacuvianus prope bellum indixeris.* Hinc conligimus, Carneadem vixiſſe eo anno, quo Antonius Proconſul in Ciliciam proficiſcebatur. Is erat annus Urbis DCLI, ut teſtatur Epitome Liviana lib. LXVIII. Hæc fere ſunt, quæ noſtræ ſententiæ de Carneade Olymp. CLXII, 4. A. U. DCXXIV. mortuo obſtare videntur, & a Petavio acriter nobis opponuntur.

4. Tametſi vero Petavio in temporum ſupputatione, plurimum tribuendum, ejusque diligentiam atque induſtriam ſumme prædicandam exiſtimamus, hic tamen ut cum eo faciamus, adduci non poſſumus (1) cum in ore duorum aut trium conſiſtat omne verum; tribus potius illis Apollodoro, Laertio & Anonymo Olympiadographo credendum judico, quam uni Ciceroni. Dices: plus valet oculatus teſtis unus quam auriti decem. Antonius tum audivit & vidit Carneadem. Vixit

Vixit igitur tum Carneades. Reſpondeo, Cicero ex aliorum relatione hæc ſcribit. Ex Cotta A. U. DCLXXX. mortuo qui cum Antonio & Craſſo ſermonem iſtum habuit, Cicero ea audivit, quæ ipſe poſtea A. U. DCXCVIII. tribus libris de Oratore complexus eſt. Cicero igitur, qui perſonas ita loquentes fingit, pro teſte oculato haberi non poteſt. (2) Eo plus fidei ſententia noſtra meretur, quod Apollodorus Athenienſis ejuſdemque cum Carneade ætatis, & quidem Chronologus id tradat, quippe quem accuratius & exactius ſingula noviſſe, notaſſe, & ſcripſiſſe probabile eſt, quam a rhetore Cicerone factum. Notat Apollodorus Carneadem anno ætatis LXXXV. obiiſſe, eumque ſequitur Lucianus *Macrobiis:* Cicero numero rotundo uſus (quis enim tantam ἀκρίβειαν in Rhetore requiret?) eum anno ætatis XC. defunctum tradit lib. IV. Ac. Qv. in quo cum negligentem ſe & oſcitantem Chronologum prodat Cicero, qui tuto ei credi poteſt in chronologia? habet tamen, qui ipſum ſequatur, Valerium Maximum. Minus roboris autem hæc contraria Ciceronis ſententia habet, quod Cicero Apollodori Chronica non habuerit, adeoque ex ignorantia contradicat. Ipſe fatetur lib. XII. ad Att. epiſt. 24. *Quibus Coſſ. Carneades & ea legatio Romam venerit, ſcriptum eſt in tuo annali. Hæc nunc quæro, quæ cauſſa fuerit. De Oropo, opinor. Sed certum neſcio, &, ſi ita eſt, quæ controverſia: præterea qui eo tempore nobilis Epicureus fuerit Athenis, qui præfuerit hortis, qui etiam Athenis* πολιτικοὶ *fuerint inluſtres, quæ etiam ex Apollodori puto poſſe inveniri.* (3) Confirmat noſtram ſententiam ipſa Græcorum legatio. Mittebant Græci tres celeberrimos viros Romam, Diogenem Babylonium Stoicæ, Critolaum Phaſelitem Peripateticæ, & Carneadem Cyrenæum academicæ philoſophiæ magiſtros atque profeſſores, idque factum P. Scipione & M. Marcello Coſſ. teſte Cicerone *Lucullo*, ſive lib. IV. Ac. Qu. Anno Urbis DXCVIII, Olymp. CLVI, 2. Nobilis hæc erat legatio, & multum inter antiquos celebrata, quam *nobilem trium ſapientiæ procerum ab Athenis legationem* adpellat Plinius VII, 30. Vide de ea Ciceronem lib. IV. Tuſc. Quæſt. Erat tum Diogenes LXXVII. annorum: occiſus enim eſt Olym. CLIX. teſte Athenæo V, 13. annos natus LXXXVIII. teſte Luciano Macrobiis. Critolaus XXX annorum fuit circiter, ſi LXXXII annos vivit, juxta Lucianum *Macrobiis* & A. U. DCL. adhuc cum Craſſus Athenas veniret, vixit; quod tamen dubio non caret.

 Dio-

Diogene paullo junior erat Carneades, quippe qui ab illo dialecticam didicerat, juxta Ciceronem lib. IV. Ac. Qv. Erat LIX. annorum, mortuus enim eſt Olymp. CLXII, 4. anno ætatis LXXXV. juxta Laertium. Quod ſi juxta Petavium dixeris Carneadem Olym. CLXX. A. U. DCLIII. mortuum eſſe: concedas neceſſe eſt, Carneadem tempore legationis XXX vel juxta Ciceronem XXXV annorum fuiſſe, quod non eſt veriſimile. Cum legatus mittebatur Romam, jam Academiæ præerat, eique diu poſt præfuit. Cicero Lucullo: *Academiam ipſe Carneades diu tenuit. Nam nonaginta vixit annos.* Ante legationem jam aliquot annos Academiæ ipſum præfuiſſe negari nequit, cum e legatis unus ipſe maxime ſit nobilitatus, & quidem usque ad invidiam, tantaque vi eloquentiæ polluerit, ut quoquo lubebat, animos flecteret, vera falſa pari applauſu & eloquentia defenderet. Cicero apud Nonium *calumnia: Carneades ſæpe optimas cauſſas ingenii calumnia ludificari ſolebat.* Idem lib. II. de Oratore: *Carneadis vis incredibilis illa dicendi & varietas per quam eſſet optanda nobis: qui nullam unquam in illis ſuis diſputationibus rem defendit quam non probarit: nullam oppugnavit, quam non everterit.* Adde Lactantium lib. V, cap. 15. 17. Propterea Cato ille Major, qui tum ætatis annum LXXVIII. agebat, vir ſummæ auctoritatis veritus, ne juventus Romana nimio eloquentiæ & philoſophiæ ſtudio capta, belli & armorum ſcientiam negligeret, legatos quamprimum ex urbe dimittendos cenſuit. Plinius VII, 30. *Cato Cenſorius in illa nobili trium ſapientia procerum ab Athenis legatione audito Carneade, quamprimum legatos eos cenſuit dimittendos, quoniam illo viro argumentante, quid veri eſſet, haud facile diſcerni poſſet:* adde Plutarchum *Catone Majore.* In iſtis tribus legatis rhetores tres dicendi characteres notant tribuentes Carneadi magnificum, Diogeni mediocrem; Critolao humilem characterem, de quo Gellius VII, 14. Unde cum tanta tum eſſet Carneadeæ eloquentiæ præ aliis fama atque excellentia, ut caput quaſi legationis haberetur, LIX potius quam XXXV annorum fuiſſe, probabiliter colligimus. (4) Ipſius Clitomachi hiſtoria Ciceroni adverſatur. Iſte enim de Carneadis dogmatibus ad Lucilium poetam A. U. DCL. mortuum ſcripſit, quod mortuo Carneade cum ipſe Academiæ præeſſet, omnino factum. Vide quæ de Clitomacho e Cicerone modo diximus, & quantopere ea hanc de ætate Carneadis ſententiam Cicero-

ceronianam convellant, atque labefactent. (5) Tandem ut ne juſto iniquior in Ciceronem cui videar, fidem ejus omni ſuſpicione erroris liberabo, aut ſaltim liberare conabor. Puto in verbis illis, quibus Craſſus & M. Antonius Carneadem Athenis audiviſſe dicebantur, mendum latere, & pro *Carneadem* legendum eſſe *Charmidem*. Florebat enim tum Charmides, mortuus erat Carneades. Audi potius ipſum Craſſum, qui triennio minor erat quam Antonius teſte Cicerone *Bruto*, loquentem verbis non corruptis apud Ciceronem lib. III. de Orator. *Carneades cujus ego etſi multos auditores cognovi Athenis, tamen auctores certiſſimos laudare poſſum & ſocerum meum Scævolam, qui eum Romæ audivit adoleſcens, & Q. Metellum L. F. familiarem meum clariſſimum virum qui illum a ſe adoleſcente Athenis, jam affectum ſenectute multos dies auditum eſſe dicebat.* Similis error in oratore Ciceronis occurrit: *Scitum eſt, quod Carneades noſter dicere ſolebat, Clitomachum eadem dicere, Carneadem autem eodem etiam modo dicere.* ubi priore loco pro *Carneades* legi *Charmides* mea quidem ſententia debet. Idem mendum latet in his ejusdem Ciceronis libro *de Oratore* II extremo ubi M. Antonius: *Vidi*, inquit, *ego ſummos homines, & divina prope memoria Athenis Carneadem: in Aſia, quem vivere hodie ajunt, Scepſium Metrodorum, quorum uterque tanquam litteris in cera; ſic ſe ajebat imaginibus in iis locis, quos haberet. quæ meminiſſe vellet, præſcribere.* Et lib. I. Tuſc. Quæſt. *Non quæro quanta memoria Simonides fuiſſe dicatur, quanta Theodectes, quanta is, qui a Pyrrho legatus ad Senatum eſt miſſus, Cyneas, quanta nuper Carneades, quanta qui modo fuit Scepſius Metrodorus, quanta noſter Hortenſius.* Vir doctiſſimus Adr. Turnebus Adverſ. lib. X, cap. 16. vitioſe Carneadem iſthic legi, recte ſtatuit: ſed lectionem *Carmadam*, quam in antiquis codicibus reperit, fruſtra tuetur. Noſtram ſuper hoc loco ſententiam confirmat Plinius Hiſt. Nat. VII, 24. *Charmidas quidam in Græcia, quæ quis exegerat volumina in bibliothecis, legentis modo repræſentavit. Ars poſtremo ejus rei facta & inventa eſt a Simonide Melico, conſummata Metrodoro Scepſio ut nihil non iisdem verbis redderetur auditum.* Notat Turnebus loco citato, in his Plinianis verbis *Carmidas* legi in antiquis exemplaribus, eamque lectionem in ſuum Carmadam peſſime transformat, cum Charmidas ſive Charmides noſter intelligatur. Ex his facile erit corrigere eos, qui vi-

tiatum Ciceronem ſequuti memoriæ excellentiam Carneadi adtribuunt, de quibus prolixe agere, operæ pretium non eſt. Solinus qui alias Pliniana plurima ſuo inſeruit Polyhiſtori, eosdemque quos Plinius capite citato, memoria valuiſſe cap. 7. tradit, Charmidan tamen noſtrum prærerit, idque ea forte de cauſſa, quod ignotum Charmidæ nomen de mendo ſuſpectum haberet. Sed dum unum errorem declinat, alterum longe graviorem errat. Metrodorum enim illum, qui Ciceronis coætaneus erat, Diogenis Cynici æqualem facit. *Metrodorus*, inquit, *Philoſophus, qui temporibus Cynici Diogenis fuit, in tantum ſe meditatione aſſidua provexit, ut a multis ſimul dicta non modo ſenſuum, ſed etiam verborum ordinibus detineret.* Quod ſi in M. Craſſi verbis initio citatis ut Critolaus & Diodorus Peripatetici ſucceſſores, ſic Carneades & Clitomachus Academici intelligendi cuipiam videantur, *ἀνιϛορησίας* ſuſpicione Cicero ægre liberabitur. Et quis facile credat, Critolaum, qui A. U. DXCVIII. cum Carneade & Diogene Romam legatus miſſus eſt, adhuc A. U. DCL. cum Craſſus Athenis eſſet, vixiſſe? Exſtaret Cæcilii liber *περὶ τῶν κατὰ ἱϛορίαν ἢ παρ' ἱϛορίαν, εἰρημένων τοῖς ῥήτορσι, de iis, quæ ab Oratoribus ſecundum hiſtoriam, vel præter hiſtoria veritatem dicta ſunt*, facilior hujusmodi foret ſolutio. Atque hæc de ætate Carneadis contra Petavium veritatis ſtudio dicta ſint.

Caput

CAPUT XV.

1. Caſtor Chronographus errores Chronicos notavit. Varii errores Chronici in Laertio. Leges variarum nationum collatæ. Alii Caſtores. 2. Apollodorus de ſectis philoſophorum, de Sophrone, de Legiſlatoribus & Chronica ſcripſit. Hervetus notatur. 3. Apellicon de familiaritate Ariſtotelis cum Hermia ſcripſit. Ætas ejus. φιλόβιβλος fuit. 4. Diotimus infenſiſſimus Epicuri hoſtis. Epicurus honeſtus vir. Diotimus ſupplicio capitis affectus ob crimen falſi. Varii Diotimi. 5. Amphicrates de viris inluſtribus. 6. Antiochus Aſcalonita contra Philonem Soſum condidit.

I.

PTolemæi Lathuri imperium Caſtorem vidit, qui Rhodius, vel Galata, ob inſignem temporum peritiam χρονογράφος Joſepho lib. II. *de antiquit. Jud. gentis* dictus. Apollodori Athenienſis æqualis fuit, eidemque citatur lib. II. *bibl.* quapropter de Caſtore prius, quam de Apollodoro agere, Voſſium decuiſſet, ſecus ac ab illo factum. Cum obſervaret ille Caſtor varie a doctis peccatum eſſe vel circa perſonas, dum unius geſta alteri tribuuntur: vel circa loca, dum quædam in hoc loco geſta ſunt, in altero dicuntur: vel circa tempora, dum & ipſa confunduntur: his erroribus aliquo modo ſubvenire voluit. Errores circa perſonas eum correxiſſe, & homonymos diſtinxiſſe, indicat Auſonius carm. XXIII, in prof. Burdeg. ubi de *Regibus ambiguis* eum egiſſe ſcribit. Errores vero circa tempora potiſſimum eum ſublatum iviſſe libro, quem inſcripſit χρονικὰ ἀγνοήματα, hoc eſt *errores Chronicos*, obſervamus. Citat iſtum librum Suidas κάστωρ, & Apollodorus lib. II. *Bibl.*

Bibl. Atque ut iſta χρονικὰ ἀγνοήματα, & iſti ἀναχρονισμοὶ in omnibus fere hiſtoriis occurrunt; ſi hiſtoriæ noſtræ philoſophicæ illum librum profuturum fuiſſe perſuaſi ſumus, præſertim cum videamus de philoſophorum nativitatis & mortis annis apud Laertium, varias & diverſas auctorum ſententias adferri. Quin quod & in ipſo Laertio varia χρονικὰ ἀγνοήματα occurant, ſive Laertio, ſive Librariis tribuenda, v. g. cum Anaxagoras Olymp. LXXXVIII, 1. mortuus ſit, Laertius lib. II. cum dicit obiiſſe, τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἑβδομηκοστῆς ὀγδόης; lege igitur ὀγδοηκοστῆς ὀγδόης. Eodem libro Socrates natus dicitur ἐπὶ Ἀψεφίωνος (inſerenda hic ſunt ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς ἑβδομηκοστῆς τετάρτης Ολυμπιάδος, ἢ ὡς ἄλλοι ἐπὶ Φαίδωνος, hinc ſequentia) ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς ἑβδομηκοστῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος. Eodem libro Xenophonta floruiſſe ait, περὶ τὴν ἐννάτην καὶ ὀγδοηκοστὴν ὀλυμπιάδα, pro περὶ τὴν ἐννενηκοστὴν καὶ ὀγδόην ὀλυμπιάδα. lib. III. Platonem Iſocrate minorem eſſe dicit ἔτεσιν ἕξ, pro ἔτεσι ζ. lib. IV. Xenocrates mortuus perhibetur ἔτος ἤδη γεγονὼς δεύτερον καὶ ὀγδοηκοστὸν, pro δ. κ ἑκατοστόν. Error quoque Chronicus eſt in Laertio, cum lib. V. Heraclidem Platonis auditorem Dionyſii Metathemeni familiarem facit. Libro VII *Zenone* a XXX. Tyrannis interfectos eſſe ait πρὸς τοὺς χιλίους τετρακοσίους, ſed lege πεντακοσίους. Eodem libro Chryſippum defunctum tradit κατὰ τὴν τρίτην καὶ τεσσαρακοστὴν (adde ὑπὲρ ἑκατοστὴν) ὀλυμπιάδα. Libro IX. Parmenides juxta Laertium floruit κατὰ τὴν θ καὶ εἰκοστὴν (lege ἑβδομηκοστὴν) ὀλυμπιάδα. Eodem libro Democritus obiiſſe dicitur anno ætatis ρθ, ſed lege ρδ. lib. X. Epicurum mortuum auctor eſt, κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑβδόμης (adde καὶ εἰκοστῆς, porro καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος.) Præterea hiſtoriam dogmatum illuſtravit, & Pythagorica inſtituta cum Romanis conciliavit libro peculiari. Κάστωρ ὁ τὰ Ῥωμαϊκὰ τοῖς Πυθαγορικοῖς συνοικειῶν, inquit Plutarchus, *Quæſt Rom.* ſicut poſtea anonymus quidam tempore Theodoſii junioris, Leges Romanas cum Moſaicis contulit, qui prodiit e bibliotheca Pithœi impreſſus 8. Heidelbergæ A. 1656. Exſtat quoque in Codice Theodoſiano Pariſiis edito A. 1586. fol. & inter Pithoei opera edita Pariſiis 1609. confer de hoc anonymo Freheri Veriſimil. lib. I. cap. 9. Similiter Joh. Calvinus Themida Hebræo Romanam juris Canonici & Civilis ſcripſit. Alii Atticas & Romanas leges conciliarunt. Stephanus

nus leges Moſaicas cum Græcis contulit. Alius eſt Caſtor ille Agrippa, qui contra Baſilidem hæreticum ſcripſit, teſte auctore libri, qui inſcribitur *Hieronymi Stridonenſis indiculus de hæreſibus Iudæorum*, cap. 2. Antonius Caſtor Medicus Plinii erat æqualis.

2. Apollodorus, ὁ Ἀσκληπιάδου, *Aſclepiadis* diſcipulus forte, Athenienſis Grammaticus, teſte Suida Ἀπολλόδωρος, ſcripſit *de ſectis philoſophorum*, περὶ τῶν φιλοσόφων αἱρέσεων, ut teſtatur Laertius lib. I. *Solone*. ſcripſit item commentarium in Sophronem. Athenæus, III, 11. Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος, *Apollodorus Athenienſis lib. de Sophrone*. confer VII, 17. Pluribus autem libris id opus conſtitit. *Tertium* citat Athenæus VII, 6. Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Σώφρονος, *Apollodorus Athenienſis libro tertio de Sophrone*. non *de Temperante* vertenda ſunt ultima verba cum Dalechampio: cum Σώφρων nomen proprium hic ſit, non appellativum adjectivum, ut grammatici loquuntur. Frequentes autem ſunt hujus generis errores apud interpretes quoſdam. Sic Clementis προτρ. Φανοκλῆς ἐν ἔρωσιν, ἢ τοῖς καλοῖς, Ἀγαμέμνονα τῶν Ἑλλήνων βασιλέα, Ἀργύννου νεὼν Ἀφροδίτης ἵσασθαι, ἐπ' Ἀργηννῳ (lege Ἀργύννῳ. Ἀργύννος enim Amaſio nomen erat) τῷ ἐρωμένῳ. Hervetus ignorans Phanoclis fuiſſe quoddam δρᾶμα, quod ἔρωτες ἢ καλοὶ dictum, perperam interpretatur: *Phanocles autem in pulchris colebat heroibus Agamemnonem, Græcorum Regem. Argynna ſtare templum Veneris propter Argennum dilectum*. Peſſime, ſed mittamus hæc. Apollodori de Sophrone *quartum* librum citat Scholiaſtes Ariſtophanis ad Veſpas fol. CDLXVI. librum *ſecundum* operis ejus περὶ Νομοθετῶν, *de legiſlatoribus*, citat idem Laertius lib. I. de Solone. Crebro ejus Chronica * ad philoſophorum hiſtoriam inluſtrandam adducit Laertius lib. I. *Thal. Pitt.* lib. II. *Anaximand. Anaxag.* lib. IV. *Arceſil. Carn.* lib. V. *Ariſt. Strat.* lib. VII. *Zen. Chryſ.* lib. VIII. *Emped. Xenoph.* lib. IX. *Meliſ. Democr. Pyrrh.* lib. X. *Epic.* Phlegon. lib. *de Longævis*. *Tertium* χρονικῶν citat Laertius lib. IV.

anno

* *quæ alii* χρονικὴν σύνταξιν *vocant*.

Digitized by Google

*Crat.** τὰ Λυκούργου νόμιμα ὡς Ἀπολλόδωρος, inquit Euſebius, Chron. anno MCCXVIII. *Lycurgi leges a Lacedamone juxta ſententiam Apollodori hac atate ſuſcepta*, vertit Hieronymus. Qui locus vel ex libris ejus de legislatoribus, vel ex Chronicis petitus eſt. Iſta Chronica reſpicit omnino Cicero lib. XII. ad Att. epiſt. XXIV. *Quibus conſulibus Carneades & ea legatio Romam venerit, ſcriptum eſt in tuo annali. Hac nunc quaro, qua cauſſa fuerit de Oropo, opinor, ſed certum neſcio. Etſi ita eſt, qua controverſia, pratcrea qui eo tempore nobilis Epicureus fuerit Athenis, qui prafuerit hortis, qui etiam Athenis* πολιτικοὶ *fuerint inluſtres, qua etiam ex Apollodori puto poſſe inveniri.* Vixit autem hic Apollodorus Evergetæ ſecundi & Lathuri tempore, fuitque diſcipulus Ariſtarchi Grammatici, & Panætii Rhodii Stoici, teſte Suida Ἀπολλ. Stoicus fortaſſis & ipſe, ſed ſententia hæc dubio non caret.

3. Lathuri temporibus quoque Apellicon Tejus florebat, philoſophus Peripateticus, qui de Hermea Atarnenſium Tyranno, & Ariſtotelis cum eo familiaritate ſcripſit. Teſtis eſt Ariſtocles Peripateticus lib. VII. de philoſophia, apud Euſebium de præp. Evang. XV, 2. περὶ μὲν οὖν Ἑρμείου καὶ τῆς Ἀριστοτέλους πρὸς αὐτὸν φιλίας, ἄλλοι τε πολλοὶ συγγεγράφασι, καὶ δὴ καὶ Ἀπολλίκων, οὗ τοῖς βιβλίοις ὁ ἐντυχὼν, πεπαύσεται βλασφημῶν αὐτοῦ. *De Hermia vero & Ariſtotelis cum eo familiaritate cum alii multi ſcripſerunt, tum Apellicon, cujus libros qui legerit, maledicere iis deſinet.* Apellicon autem hic familiaris erat Athenioni itidem Peripatetico, Athenionis illius, qui in Erymnei Peripatetici ludo diligentem ſe præbebat diſputatorem, filio, Athenienſium Tyranno, cum Mithridates Aſiam in ſuam poteſtatem redegerat A. U. C. DCLXV. ut fuſe narrat Athenæus V, 13. 14. Biennio poſt Romani duce Sylla Athenas receperunt, ubi Sulla Apellicontis Teji jam mortui, teſte Strabone XIII, bibliothecam, in qua plerique Ariſtotelis & Theophraſti erant libri multis parum noti, Romam deportandam curavit, ut alibi

* *I, III. & IV. Stephanus, & VIII. forte Syncellus, uti putat Thom. Gale. qui conſuli poteſt in diſſertatione hiſtoria poetica ſcriptoribus pramiſſa, p. 21.*

alibi in *Andronicus* ex Plutarcho adducimus. Apellicon autem libros illos a Nelei, cui Theophraſtus bibliothecam ſuam tradiderat, poſteris magno emit. [illegible] XIII. hunc Apelliconta φιλόβιβλον magis, quam φιλόσοφον fuiſſe tradit, ejusque [illegible] thecæ præfecto Tyrannionem Grammaticum impetraſſe, [illegible] a biblio- exemplaria corrupta habeamus.

4. Horum temporum æqualis erat Diotimus, Stoicus, Zenonis Epicurei omnium Epicureorum acerrimus inſectator, qui epiſtolas quasdam, quibus philoſophorum priſcorum vita perſtringeretur, nomine Epicuri fictas edidit & hac ratione Epicurum ejusque diſcipulos contemtui atque ludibrio expoſuit. Optime vero factum a Laertio lib. X, qui veritatis amore fraudem detegit, & Epicuro neque iſtas neque alias laſcivas epiſtolas confictas, quippe a Diotimo Stoico, eſſe tribuendas, aliterque de Epicuro ſentiendum eſſe docet. Audit is male non ſuo merito aut culpa, ſed Stoicorum iniquitate, atque invidia. Cicero Stoicorum partes quandoque ſequutus, Epicurum carpit, verum non raro accuratius re perpenſa, honeſte de eo ſentit & loquitur. Sic lib. III. Tuſc. Quæſt. *Nullum genus hominum eſt minus malitioſum, quam Epicurei*, ubi Epicureos adpellat viros optimos. *Solent iſti Epicurei negare, nos intelligere, quid dicat Epicurus*, verba ſunt ejusdem Ciceronis, libro citato, ubi paullo poſt addit: *Quid? Ergo tu Epicurum exiſtimas iſta turpia ſcilicet voluiſſe, aut libidinoſas ejus fuiſſe ſententias? Ego vero minime. Video enim ab eo dici multa ſevere, multa præclare*, idem lib. II. Tuſc. Qu. *Epicurus homo minime malus, vel potius vir optimus.* Tandem de Epicureis lib. II. de Fin. *Hi mihi videntur facere melius, quam dicere.* Hæc Cicero, ſed non ſine teſte. Seneca enim vir prudentiſſimus, & ab iſta Stoicorum rabie atque invidia alieniſſimus, quantumvis Stoicus, de Epicuro longe rectius ſenſit. *Epicurus honeſte vivendum eſſe cenſet*, inquit ille, epiſt. XXI. *Epicurus immerito mollia præcipere videtur*, verba ſunt ejusdem lib. de conſtant. Sap. cap. 15. *Sancta & recta præcipit* ejusdem judicio lib. de vita beata, c. 13. *Clauſulam hanc utilem & ſalutarem animo te affigere volo: aliquis vir bonus eligendus ac ſemper ante oculos habendus eſt, ut ſic tanquam illo ſpectante vivamus. Hoc Epicurus præcepit*, ait idem ep. XI. Ita ſcilicet Epicurus alius fuit, alius habetur. Diotimo

Digitized by Google

autem impoſtori male iſta fraus ceſſit, ita ut morte eam luere coactus fuerit. Etenim Zeno Epicureus ille, quem *Epicu[illegible]orum Coryphæum* [illegible] lat Philo ap. Cic. lib. I. de Nat. Deor. quem[illegible] cum Attico ſe audiviſſe indicat idem [illegible] & V. de Fin. lib. III. Tuſc. Quæſt. [illegible] quem *Sidonium* nominat Laertius lib. VII. & X. Hic, inquam, Zeno non modo Stoicis convitia reddidit, dum Chryſippum Cheſippum (non *Ciſippam*, ut quidam codices habent) vocavit, Apollodorumque Syllum (forte Ephillum Stoicum, de quo infra vel potius interjecto diſtinctionis ſigno *Apollodorum, Syllum*) cæteroſque maledictis inſectatus eſt, teſte Cicerone lib. I. de Nat. Deorum, ſed Diotimum iſtum quoque de falſis atque ſpuriis epiſtolis Epicuro ſuppoſitis accuſavit, remque eo deduxit, ut capitis damnaretur. Athenæus XIII, 9. Θεότιμος (lege Διότιμος) ὁ γράψας τὰ κατ' Ἐπικούρου βιβλία ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ Ἐπικουρείου ἐξαιτηθεὶς ἀνῃρέθη, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς ὁμωνύμοις. Plures autem præter hunc fuere Diotimi. Diotimus unus ex rhetoribus Athenienſium fuit, teſte Plutarcho de X. Rhet. *Demoſth.* Suida Αντίπατρος. Diotimus Athenienſis refert, Alcetam Macedonem fuiſſe bibacem apud Athenæum lib. X. c 10. Diotimus quidam complures παντοδαπῶν ἀναγνωσμάτων libros ſcripſit, quorum *ſexageſimum quintum* quo Anaximenem ἐν μεταλλαγαῖς βασιλέων expoſuit, adducit Stephanus, πασσαργάδαι. Diotimus ὁ Στρομβίχου πρεσβείας Ἀθηναίων ἀφηγούμενος tempore Eratoſthenis laudatur Straboni lib. I. Forte hic eſt (neque enim tempora repugnant) Aſclepiadis illius Myrleani, qui Apollonium Grammaticum audivit, pater apud Suidam. Ασκληπ. Diotimus ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ, Εὐρυσθέα φησὶν Ἡρακλέους γενέσθαι παιδικὰ, apud Athenæum XIII, 8. Diotimus *Olympenus familiaris noſter de anigmatibus fuſe ſcripſit*, ait Æmilianus, Mauruſius Deipnoſophiſta apud Athenæum X, 15. Diotimus Adramyttenus ἐν γαργάρῳ τῆς Τρωάδος πόλει γράμματα ἐδίδασκε, teſte Stephano γάργαρα. Sed forte hic cum ſuperiorum aliquo conjungendus eſt. Diotimus τὴν παντέλειαν τῶν ἀγαθῶν ſtatuir, eſſe ſummum bonum apud Clementem Alex. lib. II. Strom. Diotimum Thebanum Plinius XXVIII, 7. Diotimum παιδοτρίβην memorat Lucianus χελιδόνιον.

5. Amphicrates *de viris inluſtribus* ſcripſit. Laertius lib. II. Ariſtip. Ἀμφικράτης ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν φησι κώνειον αὐτὸν πιεῖν

κατα-

καταδικασθέντα, *Amphicrates libro de inluſtribus viris auctor eſt, cum damnatum venenum bibiſſe.* Athenæus lib. XIII, Deipnoſ. cap. 5. Θεμιστοκλῆς ἐξ ἑταίρας ἦν γεγεννημένος ὄνομα Ἀβροτόνου, ὡς Ἀμφικράτης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, *Themiſtocles e ſcorto, cui nomen Abrotono, natus eſt, ut refert Amphicrates libro de viris claris.* Hic cum memoro, quod credam, eundem eſſe rhetora illum Amphicratem, qui apud Tigranem vitam voluntaria inedia finiit, teſte *Plutarcho Lucullo.*

Caput XVI.

1. Alexander Polyhiſtor dictus. Plinii error & Suidæ: Meurſii item & Voſſii. Scripſit de ſymbolis Pythagoreis. 2. De nominibus locorum apud Alcmanem de ſucceſſionibus philoſophorum. Alii Alexandri. 3. Poſidonius de Athenione Peripatetico egit. Zenonem Epicureum refutavit. Error Athenæi ſuper ætate ejus. Patritii error. Rhodi docuit Poſidonius. Varii ejus nominis.

1.

Alexander, Cornelius, γραμματικὸς πολυμαθέστατος, & patria Κοτυαεύς, juxta Stephanum Κοτυάειον, unde Ἀλέξανδρος ὁ Κοτυαεὺς dicitur Porphyrio, Quæſt. Hom. XXIII. ob variam eruditionem Πολυΐστωρ dictus eſt: mendo itaque non caret hic locus Plinii IX, 35. *Alexander & Polyhiſtor & Sudines.* deleri ſcilicet debet prior copula. Ut autem ex Alexandro Polyhiſtore duos fecit Plinius, Alexandrum ſcilicet & Polyhiſtora: Sic lib. I. c. 20. lib. XX, c. 8. & lib. XXV, c. 9. Petronium Diodotum medicum Ἀντιλεγομένων auctorem laudat, cum Petronius & Diodotus apud Dioſcoridem initio lib. I. *de re med.* diſtincti ſint medici, niſi forte illum Plinii Petronium Diodotum quis diverſum ab his eſſe velit, cui tamen non acceſſerim. Sed hos & ſimiles Plinianos

Digitized by Google

errores notatos credo ab A. Schotto, qui indicem auctorum a Plinio in Hiſtoria Naturali citatorum edidit. Unus autem idemque eſt Alexander, Cornelius, Polyhiſtor, Aſclepiadæ filius, vel, ut ego interpretor, magiſter. Quem enim Stephanus κοτυάειον τὸν Ασκληπιάδου, & *γραμματικὸν πολυμαθέστατον* adpellat, de eodem omnino intelligenda ſunt Euſebii lib. IX. de præp. Evang. cap. 17. verba ὁ Πολυΐστωρ Ἀλέξανδρος, *πολύνους ὢν καὶ πολυμαθὴς ἀνὴρ, τοῖς τε μὴ πάρεργον τὸν ἀπὸ παιδείας καρπὸν πεποιημένοις Ἕλλησι γνωριμώτατος*. *Alexander Polybiſtor, vir acutus, & varia ſcientia ac Gracorum iis notiſſimus, qui non perfunctorie ex ſtudiis fructum perceperunt.* De eodem Phavorinus ἰητῆρα· Ἀλέξανδρος ὁ κοττιεὺς (lege κοτιαεὺς ſive κοτυαεὺς, ex Stephano κοτυάειον) πρὸς ἀκρίβειαν λαλῶν. De eopſe Alexandro Suidas Ἀλεξ. Ἀλέξανδρος, ὁ Μιλήσιος, ὃς Πολυΐστωρ ἐπεκλήθη, καὶ Κορνήλιος· διότι Κορνηλίῳ Λεντούλῳ, αἰχμαλωτισθεὶς, ἐπράθη, καὶ αὐτῷ παιδαγωγὸς ἐγένετο· εἶτα ἠλευθερώθη. Ην δὲ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τῶν Σύλλα χρόνων καὶ ἐπὶ τάδε. ἀνηρέθη δὲ ἐν Λαβρένταις, ὑπὸ πυρὸς τῆς οἰκίας φθαρείσης. Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ελένη, μαθοῦσα τὸ συμβὰν, ἀπήγξατο. Ην δὲ γραμματικὸς τῶν Κράτητος μαθητῶν. Οὗτος συνέγραψε βιβλία ἀριθμοῦ κρείττω. Καὶ περὶ Ῥώμης βιβλία πέντε ἐν τούτοις λέγει, ὡς γυνὴ γέγονεν Ἑβραία Μωσὼ, ἧς ἐστι σύγγραμμα ὁ παρ' Ἑβραίοις νόμος. *Alexander, Mileſius, qui & Polybiſtor, & Cornelius cognominatur, propterea quod captus, Cornelio Lentulo fuit venditus, ejusque pædagogus fuit factus, & poſtea manumiſſus. Fuit autem Romæ Syllæ temporibus, & ante Laurenti periit, ædibus, in quibus erat, flamma conſumtis. Quod ubi ejus uxor audivit, laqueo vitam finivit. Fuit vero Grammaticus, Cratetis diſcipulus: & libros ſcripſit pene innumeros; & de Roma libros quinque, in quibus ait, Hebræam fuiſſe mulierem, Moſo nomine, quæ legis Hebræorum auctor fuerit*, quem poſteriorem locum idem quoque Μωσὼ citat. Ex modo citatis locis adparet, quam nihil ſit diſcrimen illud, quo alibi uſus eſt Xylander, de quo lib. I. cap. 2. diximus. Frequenter alias apud Plinium III, 17. XVI, 5. ubi Cornelius Alexander dicitur, & alibi laudatur. Verum quod Suidas Ἀλεξ. ὁ Μιλήσ. eum Mileſium facit, παρόραμα eſſe arbitror.* Dum enim apud Plutarchum *parall.* hæc verba

* *confer celeberr. Küſterum in notis ad ipſum.*

verba legit: Ἀριστείδης Μιλήσιος καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Πολυΐστωρ ἐν τρίτῳ Ἰταλικῶν, patriam prioris poſteriori adtribuiſſe videtur, errore non infrequente. Alexander autem ille edidiſſe putatur ὑπομνήματα Πυθαγορικά, *commentarios Pythagoricos*, e quibus Laert. lib. VIII. 36. Pyth. nonnulla adducat, vide Meurſium notis ad Chalcidium fol. VH. & VIII. ubi Alexandri hujus libris, quos omnes recenſere conatur, eum adnumerat, & Voſſium lib. I. *de Hiſt. Græc.* cap. 22. quorum uterque Alexandro illa Pythagorica Hypomnemata tribuit. Verum Laertii loca hæc ſunt: φησὶ δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς καὶ ταῦτα εὑρηκέναι ἐν Πυθαγορικοῖς ὑπομνήμασι ---- καὶ ταῦτα μέν φησιν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐν τοῖς Πυθαγορικοῖς ὑπομνήμασιν εὑρηκέναι. *Dicit Alexander lib. de ſucceſſionibus philoſophorum, ſe hæc quoque in commentariis Pythagoricis reperiſſe ---- & hæc dicit Alexander in Pythagoricis ſe reperiſſe.* Hic dicit Alexander in libro de ſucceſſionibus philoſophorum, ſe in commentariis Pythagoricis reperiſſe & cætera. Inde autem nemo conliget, ὑπομνήματα illa Pythagorica eſſe ab Alexandro ſcripta. Niſi forte & Suidam ὑπομνήματα Πυθαγορικὰ ſcripſiſſe dixeris, quod in πυθαγ. ſic loquatur: ἐν ὑπομνήμασι δὲ Πυθαγορικοῖς καὶ ταῦτα εὕρηται, ubi inde dogmata Pythagorica adducit. Scripſit autem Alexander περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων, *de ſymbolis Pythagoricis.* Hinc Alexander ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων, ait Clemens Στρωματεὺς ſive Alexandrinus lib. I. *Strom.* Hujus libri mentionem quoque fieri apud Cyrillum lib. I. adverſus Julianum cenſet Voſſius lib. I. *de Hiſt. Gr.* cap. 22. ſed errat. De Ænigmaſi quidem Pythagoricis ex Porphyrio agit ibi Cyrillus, verum libri cujusdam peculiaris de Ænigmatibus illis Pythagoricis non meminit, neque ullam Alexandri Polyhiſtoris in illo libro mentionem injicit. Simile quid e recentioribus præſtiterunt Claudius Minos & Lilius Gyraldus, qui itidem ſymbola Pythagorica expoſuerunt. Exſtant ſymbola Pythagoræ Manuſcripta Pariſiis in Bibl. Regia Num. DXCIII, MDXCVI, MDCCLIII, MMLXXXVIII.

2. Scripſit præterea Alexander noſter περὶ τῶν παρ' Ἀλκμᾶνι τοπικῶς εἰρημένων, nomina nimirum locorum, quorum apud Alcmanem mentio facta erat, explicavit, Geographiæ quippe peritiſſimus. Meminit ejus operis Stephanus ἄραξα, ἄσσος. De geographica ejus peritia

 abunde

abunde teſtatur Stephanus, ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας. Neque alterius eſt, mea quidem ſententia liber Alexandri, *αἱ τῶν φιλοσόφων διαδοχαὶ*, *philoſophorum ſucceſſiones*, quem laudat Laertius lib. I. *Pherec.* lib. II. *Socr. Eucl.* lib. IV. *Carn.* lib. VII. *Chryſ.* lib. VIII. *Pyth.* lib. IX. *Pyrrh.* Sed fuerunt præter hunc, Alexandri alii plures ſcriptores, ut plerumque dubium ſit, cui quæ ſcripta tribuas, niſi unus locus alterum inluſtret. Sic Carica Alexandri tribuuntur Polyhiſtori; Scholiaſtes tamen Apoll. in *ἄργον.* & Phavorinus Χερσονήσος alii tribuenda ea cenſent, dicentes: Ἀλέξανδρος ὁ περὶ Καρίας γράψας, ἐκ Χερσονήσου Καρίας ὤν, Alexandrum Ætolum, ex urbe Pleurone, Satyri filium, Grammaticum, ætate Arati Solenſis, & Ptolemæi Philadelphi, juxta Suidam ἄρατ. Σολεύσ. celebrem memorat Parthenius Ἐρωτ. c. 14. Auctor hypotheſeos Theocriti Idyll. VIII. Sext. Emp. lib. I. *de Phil.* Athenæus VII, 12. X, 2. Gellius XV, 20. Macrobius, aliique. Alexandrum Myndium* (modo hic a priore diverſus ſit) celebrat Athenæus, II, 16. V, 20. IX, 10. Scholiaſtes Theocriti Idyll. V & VII. Helladius apud Photium Ecl. CXC. Euſtathius ad il. β fol. 193. Suidas, alii. Alexander Peripateticus, Craſſi magiſter, memoratur Plutarcho, *Craſſo.* Fuit quoque Alexander Ægæus, philoſophus Peripateticus, Neronis præceptor, teſte Suida Ἀλεξ. Alexandro Grammatico Græco, magiſtro uſus eſt M. Antoninus, teſte Capitolino. Alexander Seleucienſis, Cilix, Alexandri Cauſſidici F. Dionyſii Mileſii, Sophiſtæ, & Favorini diſcipulus, cognomine Peloplaton dictus, ſub M. Antonino vixit, de quo Philoſtratus lib. II. de vit. Soph. & Suidas Ἀλεξ. Tum quoque vivebat Alexander Damaſcenus, Flavii Boethi, viri conſularis, præceptor, philoſophus Peripateticus, qui tametſi Platonis etiam philoſophiam ſequutus eſt, in Ariſtotelem tamen fuit propenſior, teſte Galeno lib. *de præcogn. ad Epigenem ſive* (ut Latinam interpretationem cum quibusdam ſervem) *Poſthumum*, c. 5. Huic Alexandro Romæ, ubi Galenus anatomiam adminiſtrabat, Adrianus rhetor ille anno ætatis LXXX. ſub Commodo mortuus, juxta Philoſtratum lib. II. *Soph.* & Suidam Ἀδρ. & Demetrius Alexandrinus Favorini familiaris ſe opponebant, teſte Galeno loco citato. Alexander, Aphrodiſeus, philoſophus, e Caria eodem tempore & paullo poſt florebat, nimirum ſub Severo & Antonino, quibus librum

de

* *Scriptorem* ὀνειροκριτικῶν.

de Fato dedicavit. Hic autem Severus & Antoninus ſunt Septimius Severus, & Antoninus Caracallus: non autem Marcus Antoninus & frater Lucius Verus, ut opinantur Fr. Patritius *diſcuſſ. Perip.* I, 10. & Pererius lib IV. *Phyſ.* Fuit hic Alexander egregius Ariſtotelis interpres, ita, ut ob commentarios ſuos doctiſſimos κατ' ἐξοχὴν ἐξηγητὴς dicatur: & nemo tum Ariſtotelici nomen tueri potuerit, quin idem ab eo diceretur Alexandreus. Simplicius ad lib. IV. Φυσ. ἀκρ. com. CXLI. eum omnium interpretum laborioſiſſimum adpellat. Laudant eum Hieronymus *epiſtola ad Domnionem & Pammachium contra Ruſinum.* Ruffinus lib. II. *contra Hieronymum.* Librum ejus contra Zenobium Epicureum citat Simplicius ad lib. III. Φυσ. ἀκρ. com. 52. diſcipulum fuiſſe *Ariſtoclis* tradit idem I. de cœlo com. XXXV. & *Hermini* idem II. de cœlo com. XXIII. Idem Simplicius *comm ad Categorias* Alexandrum Ægæum & hunc Aphrodiſeum ejusdem fuiſſe ſententiæ de ſcopo libri περὶ κατηγοριῶν ſcribit. Pylæmenem ut Alexandri Aphrodiſei & Nicoſtrati libros ſibi mittat, rogat Syneſius epiſt. CXXVIII. Hunc Alexandrum de muſica ſcripſiſſe, ſolius Poſſevini teſtimonio credit Voſſius *de ſcientiis Math.* c. LIX. §. 16. fol. CCCXLVI. Simplicius quoque hunc Alexandrum laudat, commentario in Categorias Ariſtotelis, cujus verba ſed latine verſa lubet adferre: *Alii alio & alio modo circa hunc librum* (Ariſtotelis de Categoriis) *ſunt verſati. Hi quidem ipſa verba ſola planius & apertius transferre conati ſunt, ut Themiſtius Euphrades, & ſi quis alius ejusmodi. Alii autem ſenſus quidem & ipſos ſolos nudos ab Ariſtotele expreſſos breviter aperire ſtuduerunt, ut fecit Porphyrius libro ſecundum interrogationem & reſponſionem. Alii cum his quæſtiones tetigerunt modice, ut Alexander Aphrodiſeus & Herminius. Itemque Maximus, inſignis ille Iamblichi diſcipulus, in expoſitione Categoriarum Alexandro in omnibus fere conſonus. Aliqui tamen & profundioribus circa ipſam meditationibus uſi ſunt ut mirabilis ille Boethus: aliis placuit dubitationes ſolas, ſuper iis, quæ dicuntur, notare, ut Lucius fecit & poſt Nicoſtratus volentes ad omnia, quæ in hoc libro dicuntur, inſtantias adferre, non cum reverentia, ſed magis præcipitanter & inepte. Plotinus autem magnus ſuper his operoſiſſimas deſcriptiones tribus libris de generibus Entis inſcriptis totas ad librum hunc protulit* Alexandrum Stoicum, cui Bacchilus & Ambrotus monumentum fecerunt, prodit inſcriptio illa apud Grute-

Gruterum fol. 388. Alexander quoque de S. Elpidio, Italus, circa A. C. MCCCXXX. celebris, quoſdam Ariſtotelis libros commentatus eſt & cum Alexandro Aphrodiſeo antiquo nonnunquam confunditur. Odoratur hanc confuſionem Franc. Patritius I, 3. *diſcuſſ. Perip.* *

3. Poſidonius, Apameenſis patria, profeſſione vero & habitatione Rhodius; Stoicus, Ciceronis in Rhodo præceptor, teſte Plutarcho *Cicerone*. *De Athenione* Peripatetico philoſopho, ſcholæ philoſophicæ quondam rectore Athenis, Meſſanæ & Lariſſæ Theſſaliæ, poſtea vero urbis Athenarum Tyranno multa καθ' ἕκαςον tradidit, ut auctor eſt Athenæus V, 13. Idem Zenonem Sidonium Epicureum integro volumine refutavit, teſte Proclo comment. III. in I. Euclidis. Erat præter hunc & alter Poſidonius Alexandrinus idem Stoicus, ſed antiquior & Zenonis auditor cum Athenodoro Solenſe, Philonide Thebano, Callippo Corinthio, & Zenone Sidonio, juxta Laertium lib. VII. *Zenone.* Hunc hypotheſes in Demoſthenis orationes ſcripſiſſe, quas alii Poſidonio cuidam tertio Olbiopolitæ Sophiſtæ tribuant, indicat Suidas. Errat in ætate Poſidonii noſtri Deipnoſophiſta ille apud Athenæum XII, 12. XIV, 21. quando Poſidonium Scipionis Æmiliani comitem fuiſſe adſerit. de quo errore vide, quæ monuit Marſilius Cagnatus lib. III. var. obſerv. cap. 20. & poſt eum G. I. Voſſius lib. I. de Hiſt. Gr. cap. 24. Scipio enim ille minor Olymp. CLXII, 3. mortuus eſt juxta anonymum Olympiadographum, id eſt, A. U. DCXXIII. paullo poſt legationem ſuam. Poſidonius vero Ciceronis erat æqualis & familiaris. Audi oratorem lib. I. de Nat. Deorum. f. *Verius eſt igitur illud, quod familiaris omnium noſtrum Poſidonius diſſeruit in lib. V. de Natura Deorum, nullos eſſe Deos Epicuro videri.* & lib. II. de Nat. Deor. *Quod ſi in Scythiam aut in Britanniam ſphæram aliquis tulerit hanc, quam nuper familiaris noſter effecit Poſidonius, cujus ſingulæ converſiones idem efficiunt in ſole & in luna & in V. ſtellis errantibus, quod efficitur in cælo ſingulis diebus & noctibus.* Erat quippe Poſidonius Aſtrologiæ peritus. *Poſidonius Stoicus multum Aſtrologiæ deditus*, ait Auguſtinus de Civ. Dei V, 2. *Poſidonius magnus Aſtrologus idemque philoſophus*, idem V, 5. confer Plinium II, 23. Hinc & Platonis Timæum commentario inluſtravit, teſte Sexto Empirico adverſus

* *Sed Alexandros pleroſq; enumerant Suidas, Meurſius, Voſſius & Fabricius.*

ſus Mathem. fol. CLIV. ſtatuit terram eſſe σφενδονοειδῆ, juxta Euſtathium, il. η fol. DLXVIII. *Prognoſticorum cauſſas perſequutus eſt noſter etiam Poſidonius*, ait Cicero lib. II. de divin. Idem hic Poſidonius epitome Meteorologicorum e Gemino Rhodio Mathematico æquali ſuo nonnihil de Phyſicæ & Aſtrologiæ diſcrimine adfert apud Alexandrum, teſte Simplicio ad lib. II. Φυσ. ἀκρ. comm. X. Cicero Poſidonium Rhodi docentem audivit A. U. DCLXXV. teſte Plutarcho *Cicerone.* Familiariter Poſidonio uſus eſt Cicero etiam poſt conſulatum ſuum. Teſtatur hoc lib. II. ad Att. ep. 1. *Quem* (librum de conſulatu ſuo intelligit) *tibi ego non eſſem auſus mittere, niſi eum lente ac faſtidioſe probaviſſem. Quanquam ad me reſcripſit jam Rhodo Poſidonius ſe noſtrum illud ὑπόμνημα cum legeret, quod ego ad eum, ut ornatius de iisdem rebus ſcriberet, miſeram, non modo non excitatum ad ſcribendum, ſed etiam plane perterritum.* Factum autem hoc eſt A. U. DCXCII. ut colligitur ex lib. I. ep. ad Att. 16. Venit tandem Poſidonius Romam ſub Marco Marcello, teſte Suida Ποσ. Quod ſi de conſulatu Marcelli interpretari velis, contigit idipſum A. U. DCCII. Tum enim ille Marcus Marcellus conſul erat (de aliis enim Marcis Marcellis conſulibus nobis hic ſermo non eſt.) Fuit circa eadem tempora & alter M. Marcellus litterarum bonarum ſtudioſus, de quo Craſſus apud Ciceronem lib. I. de Oratore: *M. Marcellus hic noſter, qui nunc* (A. U. DCLXII.) *Ædilis Curulis eſt & profecto, niſi ludos nunc faceret, huic noſtro ſermoni intereſſet: ac jam tum erat adoleſcentulus his ſtudiis mirifice deditus.* Videtur a priore diverſus eſſe, & Poſidonium aliquando Romam duxiſſe. Sed & aliquando de Suidæ verbis iſtis dubitavi. Cum enim Diogenes Stoicus in nobili illa legatione Romam venerit M. Marcello Conſule, hinc viſus mihi eſt Suidas corruptum codicem ſequutus eſſe, in quo ea, quæ de Diogene vera ſunt, de Poſidonio tradita fuerint. Sed venerit Poſidonius ſub M. Marcello illo A. U. DCCII. Conſule Romam. Hoc igitur anno ſi mortuus fuit Poſidonius, quem LXXXIV. annos vixiſſe refert Lucianus *Macrobiis*, natalis ejus incidet in A. U. DCXVIII. Cum vero Scipio ille Æmilianus ſive Minor Africanus quinquennio poſt mortuus fuerit, ut indicavimus, quis credat Poſidonium quinquennem Scipionis comitem & familiarem dici? Quare Deipnoſophiſta ille apud Athenæum in nomine errat & pro Poſidonio Panætium nominare debuit.

Sed ejusmodi errores Chronologicos ali tum quoque committebant, a quibus ut ſibi caveret, Gellius virorum eruditorum ætatem e Chronicis didicit. Audi ejus induſtriam laude & imitatione dignam lib. XVII, c. 21. *Vt conſpectum quendam ætatum antiquiſſimarum, item virorum inluſtrium, qui in his ætatibus nati fuiſſent, haberemus, ne in ſermonibus forte in conſpectum aliquid ſuper ætate atque vita clarorum hominum temere diceremus: ſicuti Sophiſta ille* ἀπαίδευτος, *qui publice nuper diſſerens Carneadem philoſophum a Rege Alexandro Philippi filio pecunia donatum, & Panætium Stoicum cum ſuperiore Africano vixiſſe dixit: ut ab iſtiusmodi, inquam, temporum ætatumque erroribus caveremus, excerpebamus ex libris, qui Chronici adpellantur, quibus temporibus floruiſſent Græci ſimul atque Romani viri, qui vel ingenio vel imperio nobiles inſignesque poſt conditam Romam fuiſſent ante ſecundum bellum Carthaginienſium.* Franciſcus Patritius Tom. I. lib. III. Diſcuſſ. Perip. probare conatur libros illos ſeptendecim Geographiæ, qui Strabonis nomine veneunt, Strabonis cujusdam eſſe: Strabonis vero Geographiam, quam extitiſſe fatetur, intercidiſſe contendit. Rationes ſuæ ſententiæ has adfert. (1) Poſidonius vixit ætate Scipionis Africani Minoris juxta Athenæum, & ſub M. Marcello, qui A. U. DCI. conſul erat, Romam ivit, juxta Suidam. At Poſidonii ætate vixit Strabo, teſte Athenæo lib. XIV. Auctor vero librorum XVII. de Geographia, qui Strabonis nomine circumferuntur, non vixit ætate Scipionis Minoris, ſed Tiberii Auguſti, qui imperio præerat A. U. DCCLXX, auctor itaque librorum XVII. Geographicorum ſeſquiſeculo minor erit Strabone, & ab hoc alius habendus. (2) Citat Athenæus nonnulla e Strabone, quæ in ſuperſtitibus illis XVII Geographicis libris vel prorſus non exſtant, vel aliter leguntur. v. g. Athenæus auctor eſt, Strabonem ſcribere, ſe noſſe Poſidonium: & hunc fuiſſe Scipionis familiarem; at ea nuſquam in noſtro Strabone leguntur. Alius igitur erit Strabo, quem Athenæus laudat, ab auctore librorum XVII. Geographicorum. His fere rationibus motus Patritius temere adeo de Strabonis ætate pronunciare auſus eſt. Prior earum fundamento nititur carioſo & putrido facileque conlabaſcet. Erravit enim Τραπεζορήτωρ, quod Poſidonium Scipionis familiarem fecerit, ut ſupra jam diximus. Poſidonius ſeſquiſeculo minor eſt & Ciceronis ætate vixit. Igitur & Strabo cujus ætatem attigit Poſidonius, ſeſquiſeculo

minor erit. Poſidonius ὁ καθ' ἡμᾶς dicitur Straboni, id eſt, *qui noſtra ætate*, vel *qui circa noſtra tempora vixit.* Minus recte Deipnoſophiſtæ hæc Strabonis verba ſic accepit, quaſi Strabo Poſidonium noverit. Alterum argumentum quod adtinet: dicimus, Deipnoſophiſtarum eorum ἐπιχυλικείως λόγυς, *ſermones convivales*, cenſura adeo rigida ad veritatis trutinam a Patritio examinandos non fuiſſe, cum in menſa ſolito liberiores ſermones haberi ſoleant plerumque. Athenæus vero qui eos litteris mandavit, non omnino culpa vacat, quod eorum famæ & ipſius veritatis rationem majorem non habuerit: unde & *Græcorum Plinius* dicitur Caſaubono præfat. Animadverſionum in Athenæum. *Qui factum ſit, neſcio, quod factum tamen ſcio, ut locis prope infinitis verba Ariſtotelis & Theophraſti deſcribens Athenæus erraverit*, ait idem Caſaubonus lib. II. Animad. c. 20. Iterumque lib. V, c. 15. *Sæpe*, ait, *ſcriptorem hunc peccare graviter, dum ſuorum excerptorum ſequitur fidem, neque ad fontes ipſos adit, multis locis probatum nobis ſatis ſuperque.* confer lib. VII. c. 5. & ad corrupta iſta loca a nobis citata. Plurima hujus generis exempla adferri poſſent, niſi id a Caſaubono dudum factum eſſet. Ut ita & alterum Patritii argumentum prorſus fragile ſit & ſtramineum. Hæc de ætate Poſidonii noſtri, de qua poſtremo & hoc dicendum, errare quoque auctorem libri *de hiſtoria philoſophica*, dum Antipatrum Diogenis Babylonii diſcipulum Poſidonii noſtri magiſtrum facit. Vixit hic Poſidonius Rhodi & philoſophiam Stoicam profeſſus eſt. Audivit eum Rhodi Cicero, ut modo indicavimus. Pompejus confecto bello Mithridatico ſcholas Mitylenenſem, Athenienſem & Rhodiam A. U. DCXCI. inviſit & bonis artibus ſe favere variis beneficiis probat, ſed eo fine, ut rerum a ſe geſtarum præcones & ſcriptores excitaret, teſte Plutarcho *Pomp.* In hac autem ſchola Poſidonium honorifice prorſus viſitat, teſte Plinio Hiſt. Nat. VII, 30. Hic licet graviter eſſet æger, diſputat tamen cubans præſente Pompejo graviter & copioſe de hoc ipſo, nihil eſſe bonum, niſi quod honeſtum eſſet: & cum inter diſputandum dolore vexaretur, hunc Stoica fortitudine repreſſit, dicens: *nihil agis dolor, quamvis ſis moleſtus. nunquam te eſſe confitebor malum*, id quod ſibi Pompejum narraſſe tradit Cicero lib. II. Tuſc. Quæſt. litteris poſtea hanc diſputationem mandavit Poſidonius, teſte Plutarcho *Pompejo*, qui adverſarium ejus in illa quidem diſputatione fuiſſe Hermagotam Rhetora addit. Hoc morbo tandem liberatus fuit

Digitized by Google

& A. U. DCXCIII. adhuc vixit, ut dictum. Tandem Poſidonii ſucceſſor τῆς ἐν Ῥόδῳ διατριβῆς, *in ſchola Rhodia* fuit Jaſon, teſte Suida Ἰάσων. Verum quod Romam venerit A. U. DCCII. ſub Marcello, de eo nihil apud antiquos: neque propter hoc ſilentium ſolum, Suidam erroris arguam: cum & philoſophi tum peregrinarentur & Romam quoque commigrarent. Molon Rhodius rhetor Romam legatus mittitur, cui tum Romæ Cicero operam dabat, eodemque anno Urbis DCLXVI. Philo academiæ princeps cum Athenienſium optimatibus Mithridatico bello profugus Romam venit, cui ſimiliter Cicero ſe totum tradidit: ſed hi poſtea ad priſtinas ſuas ſedes rediere. Cratippus Peripateticus philoſophus ſuæ ætatis nobiliſſimus Mitylenis docebat A. U. DCCII. teſte Cicerone *fragm. de univerſo:* itemque A. U. DCCVI, teſte Plutarcho *Pompeio.* Migravit tandem Athenas, ubi eo familiariſſime uſus eſt Cicero filius A. U. DCCVIII. teſte ipſo lib. XVI. *ad famil. epiſt.* 21. Romam igitur veniſſe Poſidonium pertinaciter non negabimus, propter Suidæ auctoritatem. Hæc de noſtro Poſidonio. Laudat Euſtathius il. ζ fol. DXXV. Poſidonium Ariſtarchi ἀναγνώστην, ut Grammaticum. Poſidonium Epheſium cælatorem Pompeji ætate celebrem memorat Plinius Hiſt. Nat. XXXIII, 12. XXXIV, 8. Poſidonium Medicum celebrat Philoſtorgius Hiſtor. Eccleſ. *

Caput

* *Circa hæc tempora claruit quoque Antiochus Aſcalonenſis, philoſophus Stoicus, a Ionſio Stoicis etiam adnumeratus Cap. XVIII. 1. qui non ſilendus hoc loco propter acutiſſimum librum, quem* de Secta Academica *ſcripſit, ut in Cic. Lucullo legitur. Is enim præceptor Ciceronis fuit anno poſt C. V. DCLXXIV. teſte Cic. in Bruto, & L. I. de Nat. Deor. itemque Plutarcho in vita Cic. Confer pluribus Voſſium & Stanlejum.*

Caput XVII.

1. Apollodorus Ephillus de philoſophorum dogmatibus egit. Varii Apollodori. 2. Sedigitus de poetis ſcripſit. Ætas ejus. Suetonius corrigitur. Andr. Schotti error. 3. Aſclepiades Myrleanus Bithynus de Grammaticis egit. Horum alii Ἐνςατικοὶ, alii Λυτικοὶ. Forte idem, qui de Demetrio Phalereo egit. Varii Aſclepiades. 4. Demetrius Magnes de homonymis locis & perſonis ſcripſit.

1.

Circa hæc tempora vixiſſe videtur Apollodorus Ephillus, philoſophus Stoicus, qui ut apparet, *εἰσαγωγὰς εἰς τὰ δόγματα*, hoc eſt, *introductiones in dogmata* ſcilicet philoſophorum ſcripſit, quarum *primum* librum citat Laertius lib. VII. *Zen.* Ejusdem omnino Phyſica & Ethica citantur ibidem: eſtque idem, cujus *Φυσιολογικῆς εἰσαγωγῆς ὑπόμνημα*, commentario inluſtravit Theon, Alexandrinus, Stoicus, ſub Auguſto, teſte Suida Θέων. Neque diverſus eſt Athenienſis ille, cujus *συναγωγὴν τῶν δογμάτων* citat Laertius lib. VII. *Chryſ.* Quo opere de Chryſippi plagio, vel potius locis ex alio citatis, minus honeſte loquitur, ut Stoicum eum non fuiſſe inde conligere liceat, aut Stoicum fuiſſe prius, ſed poſt eam ſectam reliquiſſe. Multi autem ſunt Apollodori. *Apollodorus ὁ Δωριεὺς*, de plantis ſcripſiſſe videtur ex Schol. Theocriti ad idyll. 1. *Apollodorus* Athenienſis, celebris pictor, Olymp. XCIII. apud Plinium Hiſtor. Nat. XXXV, 9. *ὁ σκιαγρά-*

κιαγρáφος dictus Euſtathio il. κ fol. DCCXXIII. *Apollodorus* ὁ Κορκυραῖος, *Corcyræus*, de verſibus Empedoclis quid ſentiat, videatur apud Clementem V. Strom. *Apollodorum* de vocis *Puls* derivatione laudat Varro lib. IV. de L. L. *Apollodorum* Cyrenæum, Grammaticum, qui de poculis ſcripſit, citat Athenæus XI, 12. qui confundi non debet cum Apollodoro, Athenienſi, Grammatico, quem itidem de poculis ſcripſiſſe docet Athenæus XI, 13. 14. Apollodoros duos, Tarentinum & Cittiea laudat Plinius XX, 4. Apollodorum Cumæum, primum Grammaticum eſſe dictum, tradit Clemens Strom. I. *Apollodorus* Pergamenus, Auguſti præceptor, notus eſt ex Suetonio, II, 89. De eodem Quintilianus Inſtit. orat. III, 1. ubi de Rhetoribus agit: *Præcipue tamen in ſe ſtudia converterunt Apollodorus Pergamenus, qui præceptor Apolloniæ Cæſaris Auguſti fuit: & Theodorus Gadareus, qui ſe dici maluit Rhodium: quem ſtudioſe audiſſe, cum in eam inſulam ſeceſſiſſet, dicitur Tiberius Cæſar. Hi diverſas opiniones tradiderunt, adpellatique inde Apollodorei & Theodorei ad morem certas in philoſophia ſectas ſequendi.* mortuus eſt annos natus LXXXII. juxta Lucianum *Macrobiis*. *Apollodori* cujusdam librum de coronis & unguentis, citat Athenæus XV, 5. forte idem eſt Apollodorus, quem de odoribus ſcripſiſſe, auctor eſt Plinius Hiſtor. Nat. I, 12. 13 *Apollodori* cujusdam librum περὶ θηρίων, laudat Athenæus XV, 8. *Apollodorus* quidam ἐν τῇ πρὸς τὴν Αριστοκλέους ἐπιστολὴν ἀντιγραφῇ citatur Athenæo XIV, 9. e quo loco de muſicis inſtrumentis eum egiſſe adparet. Sed forte hic Apollodorus idem eſt cum Apollodoro Athenienſi, Grammatico, Ariſtarchi diſcipulo. Vixit enim Apollodorus ſub Ptolemæo Evergete ſecundo, ut ex Suida Ἀπόλλ. conligimus.* Ariſtocles Muſicus circa eadem tempora vivere potuit teſte Athenæo IV, 23. de quo vide quæ in Ariſtocles paullo poſt dicemus.

Vol-

---

* *Idem citato loco Apollodorum Athenienſem, Comicum, recenſet, qui fabulas conſcripſit XLVII. Plures Apollodoros qui ſcire deſiderat, adeat Suidam, Scipionem Tettum, Voſſium & Thom. Galeum potiſſimum in laudata diſſertatione cap. III.*

2. Volcatius Sedigitus librum *de poetis* ſcripſit, laudatum Gellio Noct. Att. XV, 24. ubi de Comicis Latinis quid judicaverit, adfertur. De Plauti fabulis eum judicaſſe etiam conligimus ex eodem Gellio III, 3. Poſt Turpilium Comicum Olymp. CXCVI. mortuum, teſte Suetonio apud Hieronymum *Chronicis*, vixiſſe eum inde conligimus, quod de Turpilio ſententiam ejus laudet Gellius loco priore citato. Meminit ejus omnino Meſſala Corvinus Olymp. CLXIX, teſte Hieronymo *Chronicis* natus, apud Suetonium de inluſtr. Gramm. cap. 4. his verbis: *Meſſalla Corvinus in quadam epiſtola, non eſſe ſibi dicens rem cum Furio Bibaculo, nec cum Sigida quidem aut literatore Catone.* Ubi pro Sigida nomen Sedigiti ope antiqui Codicis reſtituit eruditiſſimus vir Johannes Wovverus non Belga, ut opinatur A. Schottus ad Procli Chreſtomathiam pag. 15. (quanquam ejus nominis Belgam fuiſſe, ſed alium docet Bibliotheca Belgica Valerii Andreæ) ſed Hamburgenſis lib. de Polymathia cap. 4. Meminit hujus Volcatii quoque Cicero ad Atticum lib. VII. epiſt. 3. *Nec mihi concederet, ut imitarer Volcatium aut Servium, quibus tu es contentus.*

3. Aſclepiades Myrleanus junior Grammaticus, *περὶ Γραμματικῆς* ſcripſit, & in iſto opere Dionyſii Thracis de partibus Grammaticæ ſententiam refellit, teſte Sexto Empirico. Idem credo eſt, qui de *Grammaticis* ſcripſit, cujus operis *ſextum librum* citat Suidas Ὀρφεὺς, ubi Orphea quendam Crotoniatem juniorem Piſiſtrati tempore vixiſſe ſcribit. *Undecimum* citat anonymus, vita Arati & inde Aratum probat Tarſenſem fuiſſe, non Solenſem. Forte ex hoc opere Polemonis ætatem cognovit Suidas Πολέμων. Vix aliunde eſt, quod ex Aſclepiade Myrleano citat Scholiaſtes Apollonii ad lib. I. ἀργον. quod ſcilicet Apollonius Grammaticus, omnia ſua ex Cleone tranſtulerit, Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς δεικνὺς, ὅτι παρὰ Κλέωνος τὰ πάντα μετήνεγκεν Ἀπολλώνιος. Nimirum hic eſt ille Cleon, cujus librum primum ἀργοναυτικῶν citat idem Scholiaſtes *ibidem.* Expoſuit autem omnino illo de Grammaticis opere officium & differentiam Grammaticorum, quod ſcilicet eorum quidam citantur ἐνςατικοὶ, qui alios propoſitis quæſtionibus fatigabant, de quibus Euſtathius il. β. ἐκ δὴ τούτων δῆλον,

δῆλον, ὡς οὐχ ὥρισται ἐχιτῶν κατὰ τοὺς ἐνστατικοὺς ἐπὶ μόνου τοῦ προσεχῶς ἐπικεχυμένου τῇ σαρκί. Hujuſmodi ἐνστατικὸς fuit Iſidorus teſte Suida ἐνστατικός. Alii dicebantur Λυτικοὶ ſive Ἐπιλυτικοὶ, qui Ζητήματα ποιητικὰ, *quæſtiones poeticas*, & dubias exquiſite & docte ſolvebant, cujuſmodi Λυτικὸς fuit Soſibius. Suidas: Σωσίβιος Λάκων γραμματικὸς τῶν ἐπιλυτικῶν καλουμένων. Athenæus XI, 12. ὁ θαυμάσιος λυτικὸς Σωσίβιος. De iiſdem Λυτικοῖς Euſtathius il. ι. οἱ δὲ παλαιοὶ λυτικοὶ λέγουσι πολλὰ καὶ ἄλλα εἰς λύσιν τῆς ῥηθείσης ἀπορίας. Sic Hephæſtion κωμικῶν καὶ τραγικῶν ἀπορημάτων λύσεις, Zenodotus Alexandrinus Ὁμηρικῶν ἀπορημάτων λύσεις, ſcripſit ut auctor eſt Suidas. Apollonius Grammaticus ex quorundam ſententia δύσκολος propterea dictus eſt, ὅτι ἐν ταῖς γυμνασίαις δυσλύτους ἀπορίας ἔλεγεν, ut auctor eſt anonymus vita ejus. adde Wovverum de Polym. cap. 10. De Cratino quoque poeta Aſclepiadem ſcripſiſſe auctor eſt Athenæus XI, 14. Sed Grammaticum opus fuiſſe reor non Hiſtoricum. Aſclepiades quidam ὁ Ἀρείου, σύγγραμμα ſcripſit *de Demetrio Phalereo*, philoſopho Ariſtotelico: unde Athenæus XIII, 3. refert meretricem quandam Clepſydram propterea fuiſſe dictam, quod ſui copiam ad Clepſydram facere conſueverit, donec aqua effluxiſſet, cum ejus nomen fuerit Metiche. Idem tamen cum noſtro ille ſit Aſclepiades dicere non habeo. Si ὁ Ἀρείου interpretari licet, *Arei Didymi magiſter*, nec dum nota eſt ejus ætas, cum Didymi Arei ætas ignoretur. Sed ſit Aſclepiades ille ὁ Ἀρείου, noſter Aſclepiades Myrleanus Grammaticus: fuerit item Arei Didymi magiſter, donec occurrant, quæ aliter nos ſentire cogant. Plures autem fuere Aſclepiades, quidam Tragilenſis, Iſocratis diſcipulus erat, teſte Plutarcho lib. de X. Rhet. *Iſocr.* & Photio Ecl. CCLIX. unde ætatem ejus cognoſcimus: & τραγῳδουμένων ſex libros reliquit, de quo Meurſius. Aſclepiadem quendam Phliaſium, philoſophorum Eretricum, Platonis diſcipulum memorant Plutarchus lib. *de diſcr. amici & adulat.* Athenæus IV, 19. Laertius lib. II. *Phædone. Mened.* lib. VI. *Crat.* Heſychius Mileſius *Mened.* Forte hic, quem oculis poſtea captum ſcribit Cicero lib. V. *Tuſc. Quæſt.* Aſclepiadem Athenienſem ſignat nummus quidam Goltzianus. Aſclepiades quidam pater, vel præceptor fuit Alexandri Polyhiſtoris. Stephanus

Κοσύτη.

Κοσύτη. Ἀλέξανδρος ὁ Ἀσκληπιάδου γραμματικὸς κοτιαεὺς πολυμαθήσας χρηματίζων. ad hunc forte Aſclepiadem Didymus Grammaticus epitomen tabularum Solonis ſcripſit, teſte Plutarcho *Solone*. Aſclepiades Medicus quidam Pruſiæus in Bithynia Philophyſicus cognomine ſub Pompejo M. vixit, teſte Strabone lib. XII. Meminit ejus auctor libri de Theriaca ad Piſonem cap. 3. Plinius VII, 37. XXVI, 3. alii. Duo Aſclepiadæ Medici poſt Muſam & Auguſti tempora vixerunt, teſte Galeno. Ælium quendam. Aſclepiadem, Auguſti libertum, memorat inſcriptio apud Gruterum fol. CCCXXXV. hujus forte eſt liber ille Στέφανοι, quem citat Athenæus XV, 6, 7. Aſclepiades quidam philoſophus, tempore Juliani Imperatoris vivebat, de quo Ammianus lib. XXII. Porro Voſſius lib. IV. *de Hiſtor. Græc.* p. DVII, Aſclepiadem quendam Alexandrinum τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντας conſignaviſſe ſcribit, & auctorem ſuæ ſententiæ Scholiaſten Ariſtophanis in Nubes laudat. Verum Scholiaſtes nihil aliud ibi dicit, niſi quod Aſclepiades ille τοὺς δημάρχους adpellaverit, τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντας librum vero Aſclepiadis nullum citat. *

4. Demetrius Magnes, uti adpellatur Ciceroni lib. IV. *epiſt. ad Atticum X*, & *Bruto*, ubi eum inter præceptores ſuos in Rhetoricis numerat; ſcripſit *de Vrbibus ejusdem nominis*, teſte Stephano Αγβάτανα, ἀκτή, ἀλαβὼν, & hoc Harpocrationis loco μεθώνη. Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν ταῖς συνωνύμοις πόλεσι τέσσαρας εἶναί φησι μεθώνας. Simili modo in elegantiſſimo libro *de ſcriptoribus ejusdem nominis*, περὶ ὁμωνύμων συγγραφέων egit ita, ut & ejusdem nominis diſtingueret & ſingulorum vitam, præſertim tamen celebriorum breviter exponeret, eorumque libros recenſeret, deque iis indicaret. Pars ejus operis erat

Ii περὶ

* Περὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν γενέσεως, de Aſclepiadarum ortu, *peculiarem librum ſcripſiſſe olim Polyanthum Cyrenæum, teſtatur Sextus Empiricus, qui, ſi proſtaret, & Aſclepiadarum, & philoſophorum forte nonnullorum hiſtoriam inluſtrare poſſet, vide Voſſium Lib. de Hiſt. Gr. III. 404.*

Digitized by Google

περὶ ὁμωνύμων ποιητῶν, apud Harpocrationem Ισαῖος. Frequenter ſane hunc *περὶ ὁμωνύμων* librum citant Dionyſius Halicarnaſſ. *Dinarcho.* Plutarchus lib. de X. Rhet. *Demoſth.* & alter Plutarchus *in parall. maj. vita Demoſthenis ter*, ubi in primo loco pro *ἐν τοῖς συνωνύμοις* legendum *ἐν τοῖς ὁμωνύμοις*, Athenæus XIII, o. ubi Diotimi, de quo ſuperiore capite diximus, hiſtoriam inde promit. Laertius lib. I. *Thal. Epim.* lib. II. *Xenoph. ter*, lib. V. *Ariſtot. Demetr. Heracl.* lib. VI. *Diog. Oneſ.* lib. VII. *Zen. Cleanth. Chryſ.* lib. VIII. *Hipp. Philol.* lib. IX. *Heracl. Democr. Zen.* lib. X. *Epic.* Varinus ille Camers Ισαῖος. Ex hoc opere hiſtoria philoſophica in homonymis ſcriptoribus diſtinguendis mire inluſtrari potuiſſet: cujus tamen operis jacturam æquius propterea ferimus, quod non aſpernanda ex eo fragmenta ſervet Laertius.

CAPUT XVIII.

1. Apollonius Stoicorum hiſtoriam & libros recenſuit. Stoicorum multitudo & nomina. 2. Philodemus Epicureus de philoſophis. 3. Demetrius Byzantinus de poetis egit. Ejus ætas. Demetrii plures. 4. Cornelius Nepos de viris doctis, Homero, Cicerone egit. Cicero Philoſophus.

1.

PTolemæi Auletæ temporibus floruit Apollonius Tyrius, qui Stoicorum philoſophorum eorumque librorum hiſtoriam texuit. Teſtis eſt Strabo lib. XVI. ἐκ Τύρου δὲ Ἀντίπατρος, καὶ μικρὸν πρὸ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ὁ τὸν πίνακα ἐκθεὶς τῶν ἀπὸ Ζήνωνος φιλοσόφων καὶ τῶν βιβλίων. *Syro oriundi ſunt Antipater, & qui paullo ante nos vixit*

Apol.

Apollonius, qui indicem fecit philoſophorum Zenoniorum eorundemque librorum. Librum hujus operis primum bis citat Laertius lib. VII. Zen. Ex iſto opere omnino ſunt quæ de Zenone tradit Laertius lib. VII. Zen. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος φησιν ἀφηγήσασθαι τῆς σχολῆς αὐτὸν ἔτη δυοῖν δέοντα ἑξήκοντα. *Apollonius vero dicit eum ſchola annos LVIII. præfuiſſe.* Hujus, credo, Apollonii Tyrii hiſtoria exſtat Manuſcripta Pariſiis, in Regia Bibliotheca, teſte Labbæo bibl. novæ Manuſ. libr. Græc. fol. LXXI. & Oxoniæ in biblioth. Mertonenſi, notante Jameſio: confer Voſſium lib. III. de Hiſtor. Lat. fol. DCCXXIX. Quod ſi Apollonii illud opus de Stoicis philoſophis ſupereſſet, de iſtorum præ cæteris philoſophis frequentia conſtaret. Nos damnum illud aliquando reſarcire conantes, Stoicorum in ſcriptoribus priſcis occurrentium hiſtoriam notabamus, quorum hæc fere ſunt nomina: Agathocles, Alcinous, Alexander, Annæus Cornutus, Antibius & Antiochus Aſcalonita, Antipater Tarſenſis, Antipater Tyrius, Apollodorus Athenienſis, Apollonides, Apollonius Chalcedonius, Apollonius Niſæus, Apollophanes Aſibenus, Archedemus Tarſenſis, Ariſto Chius, Ariſtocreon, Arrhianus Nicomedienſis, Aſclepiades, Athenodorus Solenſis, Athenodori duo Tarſenſes, Attalus. Balbus, Baſilides, Baſſus, Boethus, Callippus Corinthius, Cato Uticenſis, Chæremon Alexandrinus, Chryſippus Solenſis, Cinna, Claudius Maximus, Cleanthes Aſſius, Crates Mallotes, Crinis, Criſpinus, * Damaſcius Damaſcenus, Damaſippus, Dardanus, Demetrius Bithynus, Diodotus, Diogenes Babylonius, Dionyſius, Diotimus, Diphilus, Epictetus Hierapolita Phryx, Eteocles, Eubius Aſcalonita, Eudromus, Euphrates. Fabianus Papirius, Favonius, aliis Fannius, Hecato Rhodius, Heliodorus, Helvidius Priſcus, Herillus Carhaginenſis, Hermotimus, Hierocles Alexandrinus, Iſidorus, Julius Canus, Junius Ruſticus. Leonidas Rhodius, Lyſimachus, Mneſarchus, Muſonius Rufus, Nauclerus Ponticus, ** Ne-

 ſtor

* *Hoc nomen tantum fictum alicujus Stoici eſſe, docet Horatius Lib. I, Sat. 1.* penult. *Confer & Juvenalem Sat. I, 28. & IV, 1.*

** *Non proprium nomen hoc eſt, ſed Marcion ita dicitur apud Tertulli-*

ſtor Tarſenſis, Panætius Rhodius, Pantænus, Pericles Lydus, Perſæus Citticus, Perſius, Phanias, Philippus Pruſienſis, Philonides Thebanus, Plancus, Polemo, Poſidonius Alexandrinus, Poſidonius Apameenſis ſive Rhodius, Procli Mallotæ bini, Protagoras, Publius Hierapolita, Publius Rutilius, Quintus Sextius, Scævola, Semius, Seneca, Serapion Hierapolita, Sextus Chæroneus, Sextus Herius, Sextus Pompejus, Soſus Aſcalonita, Sotio Alexandrinus, Sphærus Boſphoranus, Spurius Strabo, Amaſenus, Themiſtocles duo, Theo Alexandrinus, Theo Antiochenus, Theo Tithoræus, Theodori tres, Thraſeas Poetus, Timocles, Tubero, Zeno Cittieus, Zeno Sidonius, Zeno Tarſenſis, Zenodotus, Zenothemis. Minime vero dubitamus longe plures exſtitiſſe, quorum & libri & nomina pariter interierunt, quorum hiſtoria ex Apollonio noſtro petenda fuiſſet.

2. Philodemus, Gadarenſis patria juxta Strabonem, lib. XVI, Epicureus philoſophia, teſte Laertio, lib. X, Cicerone orat. in Piſonem & ibidem Aſconio, ubi poeta Ciceronis æqualis fuiſſe dicitur, cujus laſciva poemata exſtiterint. adde de eo Petitum obſervat. I, 9. Scripſit τὴν τῶν φιλοσόφων σύνταξιν, aliquot libris, quorum *decimum* laudat Laertius lib. X, qui Epicuri diſcipulos ex eo recenſet.

3. Demetrius, Byzantinus, Peripateticus, forte ille philoſophus apud Laertium lib. V. Dem. Scripſit περὶ ποιητῶν aliquot libros. Ex *quarto* eorum de Pythagoræ Symbolis locum adfert Athenæus X, 19. De Socrate ex eodem opere quædam citat Laertius lib. II. Socr. Eundem credo Demetrium citat Athenæus XII, 12. ἐν τῷ περὶ ποιημάτων. & XIV, 8. ἐν τετάρτῳ περὶ ποιήματος. Hunc, ut arbitror

anum in præſcript. adverſus hæreticos cap 30. Vbi tunc Marcion, Ponticus Nauclerus, *Stoica Studioſus? ſic apud Euſeb. dicitur* Ponticus lupus, *conf. Acta Philoſ. p. 46.*

Digitized by Google

tror & Apollonidem Stoicum Cato minor Uticæ jam e vita diſceſſurus circum ſe habebat, teſte Plutarcho *Cat. min.* Plures autem olim exſtiterunt Demetrii, quorum viginti recenſet Laertius lib. V. *Demetrio*. (1) fuit rhetor Cathaginenſis. (2) Phalereus de quo ipſe agit. (3) Byzantinus Peripateticus, de quo Voſſius. Meminit Demetrii Byzantini nummus quoque Goltzianus. (4) pictor γραφικὸς dictus. (5) Aſpendius, Apollonii Solenſis diſcipulus. (6) Calatianus, qui de Aſia & Europa libris XX egit, teſte ipſo Laertio, Demetrius Καλατιανὸς τοὺς καθ' ὅλην τὴν ἑλλάδα ποτὲ γενομένους σεισμοὺς διηγούμενος ait Strabo lib. I. adde Voſſium. (7) Byzantinus Hiſtoricus ſub Ptol. Philadelpho: adde Voſſium (8) Sophiſta Alexandrinus, qui artes rhetoricas ſcripſit. (9) Ixion dictus, Grammaticus Adramyttenus ſub Auguſto. adde Suidam & quæ in *Grammaticis* de eo dicemus. (10) Grammaticus Cyrenæus, cognomine Stamnus. (11) Sceplius. (12) Erythræus, Grammaticus Temni civis factus, cui tempore Luculli & Mithridatis Tyrannion ἀντεσοφίστευσε teſte Suida Τυράννιων. quare inter incertæ ætatis ſcriptores cum Voſſio poſthac non erit numerandus. (13) Bithynus ſub Lathuro, Panætii Stoici diſcipulus. (14) Rhetor Smyrnæus. (15) antiquæ comœdiæ poeta. (16) Epicus poeta. (17) Tarſenſis, Satyricus poeta. (18) poeta jambicus. (19) Sculptor apud Polemonem. adde Plinium XXXIV, 8. (20) Erythræus, Rhetor & Hiſtoricus. Sed præter hos Demetrios a Diogene recenſitos alii quoque occurrunt. (21) Demetrius Amphipolites Platonis erat diſcipulus, teſte Laertio lib. III. (22) Demetrius Alexandrinus Cynicus auditor Theombroti illius, qui magiſtrum habuit Metroclem Theophraſti Peripatetici auditorem teſte Diogene lib. VI. *Metrocle.* (23) Bithynus poeta, cujus epigramma in Myronis bovem exſtat in Anthologiæ libro IV, cap. 7. Quare autem hunc a decimo tertio jam recenſitorum diverſum putem facit Laertius, qui XIV. illorum priores ſoluta, ſex poſteriores ligata oratione ſcripſiſſe docet. (24) Phalereus interpres Nicandri, juxta Stephanum Χορόπη. Diverſum hunc a ſecundo eorum, quos recenſeo, eſſe ætas evincit. Niſi forte gloſſema eſt vox *Phalereus*, & Demetrius abſolute legi debet: quemadmodum in Joſepho Demetrius Phalereus de Judæorum Regibus ſcripſiſſe

pſiſſe dicitur, quem alii Demetrium abſolute adpellant, de quo in *Demetrius Phalereus* diximus & in *Philone Alexandrino* pluribus dicemus. (25) Dem. Phyſicum Plinius laudat libro I. inter auctores libri octavi. (26) Ratheni Mathematicum, Sidenum Ponticum laudat Strabo lib. XII. (27) Odeſſenus Ponticus de patria ſua ſcripſit, teſte Stephano ὀδησσός. (28) Dem. qui de quaternario numero ſcripſit, teſte Plinio XXVIII, 6. (29) Demetrius Megas Siculus etiam P. Cornelius a P. Cornelio Dolabella patrono dictus fuit, notus e Cicerone lib. XIII. epiſt. ad familiar. XXXVI. (30) Demetrii cujusdam nomine de ponderibus & menſuris quædam exſtant. vide Geſnerum. (31) Lacon Epicureus, juxta Laertium lib. X. diſcipulus idem Protarchi Epicurei Bargyleenſis, teſte Strabone lib. XIV. (32) Dem. qui περὶ τῶν κατ' Αιγυπτον ſcripſit, teſte Athenæo XV, 7. (33) Syrus, Ciceronis magiſter, teſte ipſo Cicerone *Bruto*. (34) Gadarenſis Pompeji libertus, in cujus gratiam Pompejus Gadaram dirutam reſtauravit teſte Joſepho Antiq. Jud. XIV, 8. (35) Peripateticus Catonis Minoris æqualis apud Plutarchum *Cat.* Forte idem cum Tertio. (36) Demetr. qui libro II. ἀργολικῶν refert ſtatuæ Junonis Tirynthiæ materiam pinum, fabrum vero Argum fuiſſe, apud Clementem προτρ. (37) qui Monejam ab Achille captam tradit apud Scholiaſten Homeri minorem il. ζ fol. CXIX. poteſt hic eſſe Ixion. (38) Tarſenſis Grammaticus e Britannia apud Plutarchum lib. *de orac. defectu*. (39) Troezenius, de quo jam ſupra lib. I, cap. 4. (40) Chlorus Grammaticus apud Scholiaſten Nicandri θηρ. & Sextum Empiricum contra Mathem. cap. 7. (41) ſub Nerone accuſatur apud Plinium XXXIII, 13. (42) Cynicus, de quo infra in Pollione Valerio. (43) Sunieus Cynicus, qui cum Antiphilo Alopecenſe Medico in Ægyptum ſub Vero peregrinabatur teſte Luciano *Troxani*. (44) Sagalenſis παρθονικὰ ſcripſit teſte eodem, libro *qui hiſtoria ſcribenda*. (45) Marci Antonini ἀρχίατρος apud Galenum lib. I. *de antidotis* cap. 1. (46) Medicus Bithynus apud eundem lib. IV. *de compoſ. med. ſecundum genera* cap. 7. (47) Alexandrinus Favorini familiaris apud eundem lib. *de præcogn. ad Poſthumum*. (48) Alexandrinus Mathematicus, cujus librum περὶ γραμμάτων ἐπιστάσεων Pappus laudat. (49) Mileſius apud Gruterum Inſcript. fol. CMII. (50) Ephe-

(50) Epheſius Eupatoris F. in Nummo Goltziano. (51) Cumanus, itidem in Nummo Goltziano. (52) Syracuſius Diodoti F. in inſcriptione Goltziana.

4. Cornelius Nepos, libros aliquot *de viris inluſtribus* ſcripſit, in quibus non modo de excellentibus imperatoribus, ſed etiam de ſcriptoribus claris egit, Catone ſcilicet, Terentio, Cicerone, Attico, aliisque. Vide Voſſium de Hiſtoricis Latinis lib. I, cap. 14. *De Homero* locum ex primo Chronicorum ejus adfert Gellius lib. XVII, cap. 21. De *Cicerone* quoque ſeorſim eum egiſſe innuit Gellius, XV, 28. *Cornelius Nepos & rerum memoriæ non indiligens & M. Ciceronis, ut qui maximus amicus familiaris fuit, atque is tamen in primo librorum, quos de vita illius compoſuit, erraſſe videtur.* Ipſe autem Cicero inter philoſophos numerari vult Κικέρων ὁ φιλόσοφος τὸν πολιτικὸν Τίτον ἀσπάζεται, inquit Cicero ipſe lib. II. ad Att. ep. 8. Et philoſophis ab aliis accenſetur. Macrob. lib. I. Saturn. c. 24. *Tullius, qui non minus profeſſus eſt philoſophandi ſtudium, quam loquendi.* adde eundem lib. II. in Somn. Scip. cap. 17. Lactantius lib. I, cap. 2. *Cicero academicæ diſciplinæ defenſor.* idem lib. I, cap 15. *M. Tullius, qui non tantum perfectus orator, ſed etiam philoſophus fuit.* Verum laudem eloquentiæ tribuendam ei cenſeo, philoſophiæ non item. Titus quoque Pomponius Atticus ex quorundam ſententia philoſophus fuit Epicureus. Licet vero Cicero, quo Atticus ille triennio major erat, P. Servilio & Appio Claudio Pulchro Coſſ. A. U. DCLXXXIV, ætatis A. XXVIII, Athenis Epicureos Zenonem & Phædrum ſenem frequenter cum Attico audiverit, ipſo teſte. Inde tamen non video quomodo vere conligatur, Ciceronem & Atticum fuiſſe Epicureos. Cicero Epicureis omnem doctrinam adimit, Attico tribuit. Vide Cicer. lib. XIII. ep. ad famil. 1. habitus tamen eſt Epicuro deditus. Audi ipſum Pomponium apud Ciceronem lib. V. de Finib. *Tum Pomponius, at ego, quem vos ut deditum Epicuro inſectari ſoletis, ſum multum equidem cum Phædro, quem unice diligo, ut ſcitis, in Epicuri hortis, quos modo præteribamus, ſed veteris proverbii admonitu vivorum memini, nec*

nec tamen Epicuri licet obliviſci, ſi cupiam, cujus imaginem non modo in tabulis noſtri familiares, ſed etiam in poculis & annulis habent. Idem Cicero lib. I. *de fin.* de Attico: *cum miraretur ille quidem utrumque* (Zenonem & Phædrum Epicureos) *Phædrum autem etiam amaret.*

Atque hic eſto libri ſecundi finis; ſequitur, ut deinceps de iis agamus, qui ſub Imperatoribus Romanis hiſtoriam eruditam inluſtrarunt.

18563

IOAN.

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Renſburgenſis Holſati

DE SCRIPTORIBUS HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ

LIBER III.

Recognitus, emendatus, & ad hæc usque tempora continuatus
a
I. C. DORNIO.

Digitized by Google

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Rensburgenſis Holſati

DE

SCRIPTORIBUS HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ.

Liber Tertius.

Cap. I.

1. Andronicus indicem librorum Ariſtotelis & Theophraſti edidit. 2. Varro de Poetis egit. Imagines doctorum virorum eorumque elogia. 3. Didymus de Platonis decretis, de Pythagorica Philoſophia egit. Arei varii. 4. Cæcilius de comparatione Demoſthenis cum Æſchine & Cicerone: de Rhetoribus decem. 5. Lyſimachides an de Rhetoribus ſcripſerit. 6. Timagenes de viris doctis Heracleotis.

I.

NOſſe bonos libros proxima & facillima via eſt ad omnem eruditionem: notitiamque ſcriptorum hiſtoriæ philoſophicæ facilior ſequitur hiſtoria philoſophica, & clarius hæc lumen porro ipſi philoſophiæ fœnerabit antiquæ. Hic enim ordo ſcientiarum eſt, hoc commune earum vinculum, ut priores aliæ ſint, aliæ poſteriores: quo neglecto & poſthabito, variæ exiſtunt & inexplicabiles difficultates.

a Divinæ

Divina res eſt Philoſophia, & ardua: certis gradibus adeunda, ni in errorum ſcopulos præceps ruere velis. Hiſtoria philoſophica comes eſto, quam tibi facilem reddimus hac noſtra qualicunque opera, monſtrando ex quibus ſubſidium petendum ſit & peti potuerit. Sed pertexenda eſt, quam orſi ſumus, tela, quique ſub Romanis Imperatoribus floruerint Scriptores Hiſtoriæ Eruditæ ſunt exponendi. Andronicus Rhodius Peripateticus Boethi Sidonii Peripatetici magiſter, juxta Ammonium *in Categorias*, hiſtoriæ philoſophicæ de libris Ariſtotelis ſubvenire voluit editione πινάκων, ſive indicum librorum Ariſtotelis & Theophraſti. Sed vide, quæ de eo in *Grammaticis* dicimus.

2. Marcus Terentius Varro *de Poetis* egit, ut conſtat è Cicerone *Bruto*, Gellio I, 24. Priſciano lib. IX. Operis ejus librum primum citat Gellius XVII, 21. & de Ennio atque Nævio locum ex eo adfert. Illuſtris Scaliger inter fragmenta Varroniana librum de Poetis ignorat, & hunc Gellii locum inter ea recenſet, quæ incerti ſint operis: ſed non video quare Gellii lectio ſit improbanda. Scripſit etiam Varro *de Bibliothecis*, teſte Soſipatro Chariſio L. I. Gram. Imagines doctorum eorumque elogia ſingulari hebdomadum opere tradidit, de quo vide Voſſium lib. I. de Hiſtor. Lat. cap. 12. Exhibet fragmenta ejus operis Joſephus Scaliger inter Varronis fragmenta. Vix huc pertinet ejusdem *de philoſophia* liber, in quo de philoſophorum diſſidio circa ſummum bonum humanum determinandum egiſſe videtur, propter hæc Auguſtini verba lib. XIX. *de Civ. Dei* cap. 1. *Marcus Varro in libro de philoſophia, tam multam dogmatum varietatem diligenter & ſubtiliter ſcrutatus advertit, ut ad* CCLXXXVIII. *ſectas, non quæ jam eſſent, ſed quæ eſſe poſſent, adhibens quaſdam differentias, faciliime perveniret.* Extitit tandem ejus *de Sectis* Satyra, cujus Nonius *Nobile, Satullem, & dextima*. Priſcianus lib III. meminerunt.

3. Didymus Arejus his temporibus vixit, ſi Aſclepiadis illius diſcipulus fuit, de quo lib. II. cap. 17. diximus. Ex hujus Areì Didymi epitome quid Stoici de Deo & mundo ſentiant, locum adfert Euſebius lib. XV. *præp. Evang* cap. ἄλον δε. Idem omnino eſt Didymus ille, e cujus περὶ τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι συντάγματι, *de Platonis placitis* locum adfert Euſebius, lib. XI. *præp. Evang. cap.* ὗτω δὲ. Idem credo, quem de Pythagorica philoſophia ſcripſiſſe docet Clemens lib. I *Strom.* Δίδυμος ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας, Θεανὼ τὴν Κροτωνιάτιν,

νιάτιν, πρώτην γυναικῶν φιλοσοφῆσαι καὶ ποιήματα γράψαι ἱστορεῖ *Didymus, ubi de Pythagorica philoſophia agit, Theano Crotoniatin primam fœminarum eſſe philoſophatam, & poemata ſcripſiſſe auctor eſt.* Forte hic, qui contra Aſclepiadem de Solonis tabulis ſcripſit apud Plutarchum *Solone* p. Suidas de noſtro certe Didymo: Δίδυμος Ἀτήϊος χρηματίσας φιλόσοφος Ἀκαδημαϊκὸς, πιθανῶν καὶ σοφισμάτων λύσεις ἐν βιβλίοις β'. καὶ ἄλλα πολλά. *Didymus Atejus dictus, philoſophus Academicus, veriſimilium & Sophiſmatum ſolutiones libris duobus & multa alia ſcripſit.* Sed pro ἀτήϊος, legendum cenſeo ἀρεῖος, ut noſter intelligatur Euſebianus Areus Didymus, quem e locis citatis colligimus fuiſſe Philoſophum Academicum & philoſophorum hiſtoriam atque placita expoſuiſſe. Neque enim minus notum eſt nomen Ἀρεῖος, quam Ἀτήϊος. Areus Acrotati F. tempore Antiponi Demetrii filii vixit, teſte Pauſania *Laconicis*. Areum cantorem laudat Athenæus lib. VIII. Aſclepiades ὁ Ἀρείου notus eſt ex eodem XIII, 3. quanquam minus notum eſt, quis ille fuerit Aſclepiades. Num dicemus Aſclepiadem Bithynum Myrleanum, Medicum Pruſienſem intelligi? Fuit is ſane rhetor ſed a Rhetorica poſt ad Medicinam tranſiit, teſte Plinio XXVI, 3. Hinc *eloquens Medicus* dicitur Ciceroni lib. I. de oratore, qui ſe puero eum jam floruiſſe ibidem ſignificat. Lucii Craſſi quippe medicus & amicus erat, teſte Cicerone loco citato Mithridatis etiam tempore florebat, teſte Plinio VII, 37. ſenex jam ſcalarum lapſu periit eodem loco Plinii teſte. Suidas Aſclepiaden Apollonii diſcipulum facit Voſſius Apollonium Rhodium Grammaticum intelligit: eſt item, qui Apollonium Memphitem Eraſiſtrateum Medicum intelligendum putet. Quod autem ὁ Ἀρείου Aſclepiades dicitur, ſi interpretari velis Arei magiſter: non male explicaveris de Areo Medico ſi conſtaret, auditorem Aſclepiadis Areum fuiſſe. Ætate Dioſcoridis Tarſenſis vivebat Areus ille Aſclepiadis, ſed cum Dioſcoridis Tarſenſis & hujus Arei ætas incerta ſit, nihil certi affirmare licet Areus hic Aſclepiadis illius diſcipulus & auditor vel ſectator an neuter fuerit. Dioſcorides Anazarbeus Areo libros inſcribit: an dicendum Dioſcoridem Anazarbeum quoque Tarſenſem ob viciniam dici, Areumque noſtrum intelligi? Sed nec ita dubio liberi ſumus. Fuit & Areus Rhetor, de quo Quintilianus Inſtit. Orat. III, 1. *Multa poſt Apollonius Molon, multa Areus, multa Cæcilius.* Fuit ille Apollonius Molon ab Apollonio Malaco Scævolæ juxta Ciceronem lib. I

de orat. magiſtro & libri de Siphniorum finibus juxta Athenæam VI. 19. auctore diverſus ſecus ac Meurſio viſum: Vixit ſub Lathuro, Cæcilius ſub Auguſto, inter quos, ætate ſcilicet Auletæ Ptolemæi & Ciceronis Areus vixiſſe videtur: idque propter ordinem, quo recenſentur. Atque hujus Arei Rhetoris magiſtrum potius Aſclepiadem intelligi judico iſtis verbis Ασκληπιάδης ὁ Ἀρείυ. Areus philoſophus Alexandrinus Auguſto familiariſſimus, cujus opera ipſe in philoſophia uſus fuit, ſatis celebris eſt, de quo, ſi lubet, vide Strabonem l. XIV. Suetonium II, LXXXIX. Dionem lib. LI. & LII. Plutarchum *Antonio & Apophthegmaſi* itemque *præceptis Reip. gerendæ*, Julianum in Cæſaribus pag. LXX. & epiſtola ad Alexandrinos p. 332. Suidam Θέων Ἀλεξ Themiſtium *ὑπατικῷ*. Senecam de conſol. ad Marciam cap. 4. Sed hæc de Areis propter Aſclepiadem Arei movere debuimus dubia, ut per *ἀπορίαν* tandem exiſtat *εὐπορία*.

4. Cæcilius Calactinus Siculus Julii & Auguſti ætate Rhetorum hiſtoriæ illuſtrandæ ſe dedit. Scripſit *σύγκρισιν Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος, σύγκρισιν Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου.* ***Comparationem Demoſthenis cum Cicerone, comparationem item Demoſthenis cum Æſchine***, ut Ariſtophanis & Menandri *σύγκρισιν* Plutarchus: alii Ariſtotelis & Platonis comparationem ſcripſerunt. Item *περὶ Δημοσθένους, ποῖοι αὐτοῦ γνήσιοι λόγοι, καὶ ποῖοι νόθοι*, ***De Demoſthene. quæ ejus orationum genuinæ eſſent, quæ nothæ***, teſte Suida Καικ. Supponebantur enim non raro ſcriptoribus alieni fœtus, ex Librariorum & Bibliopolarum avaritia: in ſcholis item celebriorum rhetorum nomine omnis generis orationes de rebus illorum ætate geſtis exercitii gratia conficiebantur quas Scholaſticas declamationes a veris rhetorum orationibus diſtinguere earumque diſcrimen indicare Grammaticorum erat, cum non raro eæ incautis lectoribus imponerent. Hoc fine Cæcilius de Demoſthenis orationibus teſte Suida, & aliorum rhetorum orationibus teſte Plutarcho, judicavit ſpuriæ eſſent an veræ. Sed cum Grammatici officio hoc ipſo functus fuerit, commodior de eo alibi dicendi locus erit. Videtur tamen Cæcilius noſter de Viris decem rhetorum quoque ſcripſiſſe. Decretum, ſecundum quod Antiphon damnatus eſt, Cæcilius notavit & ex eo citat Plutarchus libro de decem Rhet. ***Antiph.*** confer eundem ibidem *Lyſia, Æſchine.* Thucydidem Hiſtoricum Antiphontis Magiſtrum fuiſſe e Cæcilio ſcribit Photius. Eclog. CCLIX. Æſchines

ſchines Alcidamantem Gorgiæ diſcipulum teſte Dionyſio *Iſao* audivit juxta Cæcilium apud Plutarchum lib. de decem Oratoribus. Leodamantis diſcipulum eum fuiſſe ex Cæcilio probat Photius Ecloga CCLXIV ſed hic pro *Leodamantis* legendum eſt cum Plutarcho *Alcidamantis*. Quam lectionem confirmat Suidas Αἰσχίνης. De Menandri furto e Cæcilio teſtimonium petit Porphyrius apud Euſebium lib. X. de præp. Evang.

5. Lyſimachides πρὸς Καικίλιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς Ῥητόρων ſcripſit teſte Ammonio libello de vocum differentiis in Θεωρός. Voſſius lib. IV. de Hiſt. Gr. cap. 16. vertit: *Lyſimachides libro ad Cæcilium qui erat de decem Atticis rhetoribus* & inde colligit Lyſimachiden & Cæcilium ſub Julio & Auguſto coætaneos fuiſſe & Lyſimachiden ad Cæcilium de Atticis rhetoribus commentarium ſcripſiſſe. Verum ex Ammonio non licet concludere, quod Voſſius conligit. Neque enim ætas Lyſimachidæ recte conligitur e Cæcilii ætate, neque hiſtoricus fuit Lyſimachides, qui de X. rhetoribus ſcripſerit. Minus a ſcopo mihi aberrare videor, ſi ita vertam *Lyſimachides libro adverſus Cæcilium de iis quæ apud rhetoras Athenienſes occurrunt*. Scripſit videlicet Cæcilius περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν δέκα Ῥητόρων, *de charactere decem rhetorum* & περὶ τῶν κατὰ ἱστορίαν ἢ παρ' ἱστορίαν εἰρημένων τοῖς Ῥήτορσι. *de iis quæ contra, vel præter hiſtoriæ fidem a rhetoribus dicta ſunt*. Horum de rhetoribus librorum Cæcilii poſteriori contraxiſſe arbitror Lyſimachiden, & rhetorum cauſam egiſſe, præſertim cum περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς Ῥήτορσι, non vero περὶ Ἀττικῶν Ῥητόρων Lyſimachides ſcripſiſſe dicatur. Quare ætas Lyſimachidæ fruſtra ex Cæcilii ætate conligitur: ſed demus id auctoritati Voſſii, & Lyſimachiden Cæcilii σύγχρονον ſtatuamus.

6. Timagenes vel Timogenes Mileſius Hiſtoricus περὶ Ἡρακλείας τῆς ἐν τῷ Πόντῳ καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς λογίων ἀνδρῶν βιβλία έ. *De Heraclea Pontica & viris ex ea illuſtribus libros* V. ſcripſit, teſte Suida Τιμαγένης. Licet vero de ſolis philoſophis hic non egerit. Philoſophorum tamen eorum hiſtoriam, qui Heraclea oriundi fuerunt, expoſuit. Ejusmodi Heracleotæ fuerunt Heraclides peripateticus ſecundum Diogenem L. V. *Heracl.* & alter Heraclides ὁ πυῤῥίχας καὶ φλυαρίας συντεταγμένος apud eundem: Diogenianus Grammaticus ſub Adriano, teſte Suida. Itemque Marcianus ille peripli auctor, qui vixit poſt Artemidorum

Epheſium & Ptolemæum Geographos. Diverſus autem a noſtro eſſe videtur Timagenes ille Solonis apud Gruterum fol. MXCIX.

Caput II.

1. Tullius Tiro de vita Ciceronis. 2. Jaſon de ſucceſſione Philoſophorum & vitis illuſtrium Virorum egit. Voſſii error. 3. Ariſtonicus de Muſeo Alexandrino egit. Varia Muſea. Muſeum Alexandrinum quid. 4. Eudorus Pythagorica dogmata tradidit. 5. Didymus de Lyricis Poetis. Varii Didymi. 6. Nicolaus Damaſcenus Philoſophus Peripateticus vitam ſuam ipſe expoſuit : ab aliis idem factum.

1.

Auguſti feliciſſimum imperium magna litteratorum copia florebat, in quibus erat Tullius Tiro, Ciceronis libertus, qui de vita patroni ſui aliquot libros ſcripſit, quorum quartum laudat Aſconius Pedianus in oratione pro Milone, *Legimus apud Tironem libertum Ciceronis, in libro quarto de vita ejus, oppreſſum a Clodio L. Cæcilium prætorem.* Scripſit etiam *de jocis Ciceronis*, ſed de hoc vide Voſſium de Hiſt. Lat. I, 17. nimium enim jocax quibusdam viſus eſt Cicero, vide Macrobium Sat. II, 3. VII, 3. Senecam l. III. controv. 18, ubi Schotti notæ conſulantur : Petrum Fabrum Seneſtr. II, 6. Petrarcham ad Thomam Meſſanenſem epiſtola, quæ inter Goldaſti philologicas eſt ſecunda, ita & Paſſeratius *de ridiculis in Cicerone* ſcripſit.

2. Jaſon, Stoicus, Menecratem Nyſæum patrem, matrem vero Rhodiam habuit : Poſidonii philoſophi e filia nepos, diſcipulus & in ſchola ſucceſſor, *philoſophorum ſucceſſiones, & vitas illuſtrium virorum* ſcripſit, teſte Suida Ἰάσων, qui Geographum eum quoque fuiſſe & βίον ἑλλάδος βιβλίοις δέ & περὶ Ῥόδου ſcripſiſſe commemorat. Sed, cum Jaſoni Argivo, qui Plutarcho Chæroneo poſterior fuit, itidem περὶ ἑλλάδος βιβλία δέ tribuat Suidas, dubium relinquit lectorem, annon alteri eorum ſaltem Geographici hi libri tribuendi ſint & ipſe errore vulgari

duobus

duobus idem tribuat nominis ſimilitudine deceptus. Plutarchus L. de Fluminibus *Strymon* Jaſona Byzantium, Geographum facit. Ἰάσων inquit Βυζάντιος ἐν τοῖς Τραγικοῖς, Corrupte omnio pro Θρᾳκικοῖς: ut paullo poſt in eodem Thraciæ flumine explicando citatur Θράσυλλος ὁ Μενδήσιος ἐν τοῖς Τραχικοῖς, pro Θρακικοῖς, & antea in *Hebrus* Κλειτώνυμος ἐν τῷ γ' Τραγικῶν, pro Θρᾳκικῶν. ut non neceſſum ſit, auctores hic cum Voſſio cudere, qui de Tragicis ſcripſerint, cum & Ægyptiaca Thraſyllo, & Italica atque Sybaritica Clitonymo & Ἑλληνικὰ Jaſoni idem Voſſius recte tribuat.

3. Ariſtonicus, forte ille Grammaticus, Ptolemæi filius, quorum uterque Romæ vixit, teſte Suida Πτολ. Ariſtonicus ὁ καθ' ἡμᾶς dicitur Straboni lib. I. Scripſit περὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μουσείου, *de Muſeo Alexandrino*, e quo Sopater duodecimum Eclogarum ſuarum librum confecit, teſte Photio Eclog. CLXI. In illo autem opere Ariſtonicus Alexandrinorum philoſophorum & virorum doctorum hiſtoriam texuit, Muſeique ejus rationem expoſuit, uti & Callimachus Μουσεῖον ſcripſit, teſte Suida: & Alcidamas, teſte Agone Heſiodi & Homeri. Amphion ὁ Θεσπιεὺς, περὶ τοῦ ἐν Ἑλικῶνι Μουσείου, *de Muſeo in Helicone*, aliquot libris egit, teſte Athenæo XIV, 6. ubi *ſecundum* eorum citat. Fuit & Athenis Μουσεῖον, teſte Pauſania *Att.* & *Lacon.* Plutarcho *Demetrio*, ſed vide de eo omnino Meurſium Athen. Att. II, 9. Træzene itidem erat Muſeum, teſte Pauſania *Corinth.* & Stagiris teſte Plinio *Hiſt. Nat.* XVI, 32. Ipſe tandem Athenæ dicebantur τὸ τῆς Ἑλλάδος Μουσεῖον, *Græciæ Muſeum*, apud Athenæum. V, 2. Verum Alexandria a multo jam tempore Muſas ſinu ſuo fovit, omniſque philoſophiæ ſuos ibi habuit profeſſores: Celebris erat bibliotheca eique præfectis Grammaticis doctiſſimis, quorum ſubinde mentionem facimus. Muſeum vero hoc Alexandrinum quid fuerit Strabo l. XVII. docet. Τῶν δὲ βασιλείων μέρος ἐσὶ, καὶ τὸ μουσεῖον, ἔχον περίπατον καὶ ἐξέδραν, καὶ οἶκον μέγαν ἐν ᾧ συσσίτιον τῶν μετεχόντων τοῦ μουσείου φιλολόγων ἀνδρῶν. Ἐςι δὲ τῇ συνόδῳ ταύτῃ καὶ χρήματα κοινὰ, καὶ ἱερεὺς ὁ ἐπὶ τῷ μουσείῳ τεταγμένος, τότε μὲν ὑπὸ τῶν βασιλέων, νῦν δὲ ὑπὸ καίσαρος. *Pars Baſilicarum ſive ædificiorum regiorum eſt Muſeum, quod ambulacrum & exedram habet, magnamque inſuper domum, in qua cœnaculum eſt, ſive convictorium, iis commune, qui ad muſeum pertinent, & litteris humanioribus operam navant. Hoc collegium publicas pecunias habet, & ſacerdotem, qui muſæo*

præeſt,

praeſt, olim a regibus, nunc a Cæſare conſtitutum. Itemque Philoſtratus L. I. de Sophiſtis in Dionyſio. *Adrianus Dionyſium Satrapam deſignavit non humilium Gentium, ſed inter viros ordinis equeſtris cenſeri voluit & eos, qui in muſeo alebantur. Muſeum autem erat menſa Ægyptia, quæ ex omni terrarum orbe celeberrimos quosque convocabat.* Atque hoc muſeum jam Ptolemæi Philadelphi tempore floruiſſe docet Athenæus, lib. V. c. 8. ubi de Ptolemæo Philadelpho agit: Περὶ δὲ βιβλίων πλήθους καὶ βιβλιοθηκῶν κατασκευῆς, καὶ τῆς εἰς τὸ Μουσεῖον συναγωγῆς τί δεῖ καὶ λέγειν· πᾶσι τούτων ὄντων κατὰ μνήμην. *de librorum multitudine & Bibliothecarum inſtauratione, deque convocatione in muſeum quid opus eſt loqui? cum ea in omnium memoria verſentur.* Huc autem Veteri muſeo Claudius Auguſtus alterum de ſuo nomine adpellatum addidit, de quo Tranquillus Claudio c. 42. in hoc muſeum convocabantur, inque eo alebantur viri celeberrimi, philoſophi, philologi, & qui principis gratiam meriti erant. *Dionyſius*, Sophiſta, teſte Philoſtrato lib. I. *de vitis Sophiſt.* ab Adriano muſei honore ornatus êſt, ut modo audiebamus. *Polemon* Sophiſta ab eodem, teſte eodem, ibidem: Itemque *Nicetas* Smyrnæus. Athenæus XV, 6. *Pancratem* poetam beneficio Adriani alumnum muſei eſſe factum auctor eſt. quanquam in Græco textu. pro τὴν ἐν μουσῶν αὐτῷ σίτησιν ἔχειν ἐχαρισάσατο, legendum τὴν ἐν Μουσείῳ σίτ, ἐχ. ἐχαρ *Theo* ὁ ἐκ τοῦ Μουσείου αἰγύπτιος φιλόσοφος, ait Suidas Θέων, qui cum Pappo philoſopho itidem Alexandrino & mathematico ſub Theodoſio Magno eum vixiſſe tradit. Celebriores eorum quique cæteris præerant, οἱ τοῦ μουσείου προστάντες, dicuntur Epitome Artemidori Epheſii p. m. 95. ubi traditur, Eratoſthenem ab his Beta eſſe dictum. Quod vero philoſophi etiam in eo fuerint, docet præter alios Timonis ſcomma apud Athenæum L. 19. Ὅτι τὸ Μουσεῖον ὀφλιάπιος Τίμων ὁ Σιλλογράφος, ταλαρόν πού φησιν, ἐπισκώπτων τοὺς ἐν αὐτῷ τρεφομένους φιλοσόφους, ὅτι ὥσπερ ἐν πανάγρῳ τινὶ σιτοῦνται, καθάπερ οἱ πολυτιμότατοι ὄρνιθες.

Πολλοὶ μὲν βόσκονται ἐν Αἰγύπτῳ πολυφύλῳ
Βιβλιακοὶ χαρακεῖται ἀπείριτα δηριόωντες
Μουσέων ἐν ταλάρῳ.

Ἕως ἂν τῆς λογοδιαῤῥοίας ἀπαλλαγῶσιν. *Timon Phliaſius Sillographus Muſeum caveam eſſe dixit, irridens Philoſophos, qui ibi alebantur, & tanquam aves maximi pretii, incluſa reti ſaginabantur:*

Permulti

Permulti paſcuntur in Ægypto populoſa
Pugnantes libris ac ſemper digladiantes
Muſarum in cavea,

ut de verbis rixari nunquam ceſſent. Quæſtionibus enim certabant, more tum conſueto. Spartianus de Adriano. *Apud Alexandriam in muſeo, multas quæſtiones profeſſoribus propoſuit & propoſitas ipſe diſſolvit.* Dum itaque de muſeo Alexandrino φιλοσοφοτεροφείῳ egit Ariſtonicus, hiſtoriam philoſophicam minimum Alexandrinam inluſtravit. Idem forte eſt, cujus meminit Suidas Ἀρίστοι· quem de notis Homericis & Heſiodeis ſcripſiſſe tradit. ſed de eo in *Grammaticis* pluribus.

4. Eudorus quidam *dogmata Pythagoreorum* diligenter tradidit juxta Simplicium ad lib. I. Φυσ. ἀκρ. comment. XL. ſed quis ille Eudorus? Eudorum & Ariſtonem Peripateticum ſua ætate *de Nilo* eadem adeo ſcripſiſſe, ut alter alterum omnino compilaverit, auctor eſt Strabo L. XVII. Eudorum Academicum, Boethum, Ariſtonem, Andronicum & Athenodorum antiquos Categoriarum explicatores nominat Simplicius in Categ. ibidemque Athenodorum Stoicum, ſive Solenſem, ſive Tarſenſium alterum contra Ariſtotelis illas Categorias ſcripſiſſe, idemque poſt Cornutum Stoicum & Achaicum (cujus etiam *Ethica* laudant Laertius lib. VI. *Menippo* & Theodoretus *Serm.* VIII.) feciſſe: ſimiliter & Eudorum & Ariſtonem dubia contra Ariſtotelis Categoriarum librum propoſuiſſe tradit. Iidem ſint hi Eudorus & Ariſto cum prioribus, an diverſi, ulteriori relinquam inquiſitioni. Et ſi idem utrobique Eudorus intelligendus, porro dubium exiſtit, idem hic ſit cum noſtro, quem dogmata Pythagoreorum tradidiſſe e Simplicio cognovimus, an diverſus. Quod ſi idem eſt, ut veriſimile eſt, Auguſti ævo vixiſſe dicendus eſt, quo Ariſto Peripateticus vivebat.

5. Didymus, Didymi F. Grammaticus Alexandrinus Ariſtarcheus, Chalcenterus ab aſſiduo ſtudio dictus, ſcripſit περὶ λυρικῶν ποιητῶν, *de Lyricis Poetis*, teſte Auctore Etymologici in ὕμνος & προσῳδίαι. Niſi forte Grammaticum opus fuit, & commentarius in Poetas iſtos, non eorum hiſtoria. Habuit Didymus plures ſibi homonymos. Septem Didymos recenſet Suidas, quorum primus eſt Didymus Areus, de quo ſupra. Alter eſt is, de quo agimus. Tertius eſt Didymus junior, Grammaticus Alexandrinus, qui Romæ docuit. Quartus eſt Didymus Claudius, Grammaticus. Quintus eſt Didymus, Heraclidis

magiſter ſub Nerone Sed de his utpote Grammaticis alibi commodior erit dicendi locus. Sextus eſt Didymus Alexandrinus, qui de re ruſtica libris XV. egit. Septimus eſt Didymus ille Biblicus, qui & Thomas dicitur. Præter hos a Suida memoratos notus eſt Didymus Cynicus, Planetiades ex Plutarcho *lib. de oracul. defectu*. Didymi cujusdam Alexandrini librum de marmoribus & lignis omnium generum manuſcriptum ſervat Bibliotheca Patrum Soc. Jeſu N. XL. Pariſiis in platea S. Jacobi. Didymus Alexandrinus Eccleſiaſticus a puero oculis orbatus, poeticæ, rhetoricæ, arithmeticæ, geometriæ & doctrinæ Syllogiſmorum Ariſtotelis atque eloquentiæ Platonis μαθήματα autium adjumento didicit, teſte Hieronymo de Script. Eccleſ. & Theodoreto Hiſt. Ecl. IV, 29. Hieronymus qui initio & fine libri *de Script. Eccleſ.* anno XIV. Theodoſii hoc eſt A. C. 392. ſe hunc ipſum librum ſcripſiſſe teſtatur, tum temporis Didymum adhuc vixiſſe, & annum ætatis ſuæ octogeſimum tertium exceſſiſſe, teſtatur vita Didymi. Sigebertus Gemblacenſis A. C. [illegible] cum ad meliores ſedes translatum eſſe, auctor eſt. Scripſit librum de Spiritu S. quem Hieronymus in latinum ſe vertiſſe teſtatur, quique inter Hieronymi opera etiamnum legitur. In eo *de Sectis* ſe ſcripſiſſe indicat Didymus. ſic pag. 5. *Quod autem ab aliis capiatur Spiritus S. & non alia capiat, & nunc, & in ſectarum volumine, prout poſuimus, expreſſimus.* Iterum libro primo extremo: *de quibus jam abundanter in ſectarum volumine diſputavimus.* Ex eo Didymi de ſectis opere locum adfert Stobæus Ecl. I. Ethica. Sed theologicum fuit opus, neque de ſectis philoſophorum, ſed Chriſtianorum egit. Scripſit enim Didymus contra Arianos teſte Hieronymo, & contra Manichæos teſte H. Caniſio T. V. Ant Lect.

6. Auguſto familiariter uſus eſt Nicolaus ille Damaſcenus, qui Peripateticus fuit philoſophus, teſte Athenæo IV, 14. Plutarcho L. VIII. *conviv. quæſt.* 4. Suida Νικόλ. Scripſit πολύβιβλον ἱςορίαν, ut loquitur Athenæus lib. VI. c. 12. Pluribus quippe libris conſtabat. Librum XXVII. citat Athenæus L. VI. librum CIII. idem L. X. Librum CXIV, idem L. VI. Hiſtoriam autem philoſophicam augere voluit libro *de vita ſua*, quem laudat inter ejus opera Suidas Νικόλ. Neque id ei arrogantiæ aut inſolentiæ tribui debet, quod a pluribus factitatum cognoſcimus. Scripſerunt enim de vita ſua Scaurus, Rutilius, M. Terentius Varro: Impp. Auguſtus, Tiberius, Claudius, Severus: Auguſtinus,

de

de quibus omnibus abunde teſtatur diligentiſſimus antiquitatis ſcrutator G. J. Voſſius libris de Hiſtor. Lat. Adrianum de vita ſua libros ſcripſiſſe teſtatur his verbis Ælius Spartianus Adriano cap. 18. *Fama celebris Adrianus tam cupidus fuit, ut libros vitæ ſuæ ſcriptos a ſe, libertis ſuis literatis dederit, jubens, ut eos ſuis nominibus publicarent : nam Phlegontis libri, Adriani eſſe dicuntur.* Gregorius Nazianzenus verſibus vitam ſuam expoſuit. E recentioribus idem fecerunt Cardanus, Thuanus, Lipſius, alii.

Caput III.

1. Apollonides, Nicenus de Sillis Timonis egit. Geſneri, Voſſii & interpretis Laertiani errores notantur. 2. Thraſyllus de Democriti libris & vita egit, & de Platone. Varii Thraſylli. 3. Seleucus de philoſophia, & Vitis. Varii Seleuci.

I.

Apollonides, Nicæus, hypomnematum aliquot libros in Sillos Timonis ſcripſit, eosque Tiberio Cæſari dedicavit, ut ita cognita hinc ejus ætate, eum inter incertæ ætatis ſcriptores cum Voſſio non amplius referamus. Illorum autem primo Timonis patrem & patriam expoſuit. Teſtis eſt Laertius lib. IX. *Timone* Τίμων Ἀπολλωνίδης, ὁ Νικαεὺς, ὁ παρ' ἡμῶν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν εἰς τὰς Σίλλους ὑπομνημάτων, ἃ προσφωνεῖ Τιβερίῳ Καίσαρι φησὶ τὸν Τίμωνα εἶναι πατρὸς μὲν Τιμάρχου, Φλιάσιον δὲ τὸ γένος, κ. λ. Quæ verba Ambroſius ſic interpretatur: *Timon Apolloniates Nicæus, de quo in primo Commentariorum in Sillos libro diximus, quod opus ſuum ille Tiberio Cæſari dedicavit, Timonem aſſeris patre Timarcho, genere Phliaſium fuiſſe.* Hic autem aliquot errores ſunt notandi (1) initium verborum Græcorum non ita legi debet Τίμων Ἀπολλωνίδης, ſed vel vox Τίμων titulum occupare debet, ut vox Λύκων L. V, Μητροκλῆς & Ἱππαρχία L. VI, Παρμενίδης L. IX. vel potius maneat prima vox vitæ, more Laertiano, ut Ὀνησίκριτος & Μένιππος L. VI. Ζήνων Ἐλεάτης & Λεύκιππος Ἐλεάτης L. IX. Κλεάν-

θης Φανίȣ, ἀστιος L. VII. Neque Timon & Apollonides ſine diſtinctione cohærere debent, neque Ἀπολλωνίδης minuſculo α ſcribi debuit, (2) pro παρ' ἡμῶν, lege πρὸ ἡμῶν. In Latina autem Ambroſii verſione nota, (1) quod hæc Græca verba Τίμων, Ἀπολλωνίδης, ὁ Νικαεὺς, ſic perperam reddantur: *Timon Apolloniates Nicæus*, quaſi patria iis ſignificaretur, cum ſic verti debeant. *Timon Apollonides Nicæus:* iſtum quem errorem ſequitur Geſnerus L. XV. Pandectarum Tit. 1. (2) Ambroſius hypomnemata in Sillos, quæ ſcripſit Apollonides, perperam Laertio tribuit. Tandem Voſſius, dum hunc Ambroſii lapſum bene corrigit, graviore lapſu ipſe ruit. Sic autem loquitur L. II. de Hiſt. Græc. c. 13. *Quod ſi Laertii interpreti Ambroſio credimus, etiam reliquit* (Laertius) εἰς τȣ̀ς] Σίλλȣς ὑπομνήματα, *quorum primum librum citet ipſe in vita Timonis. Sed omnino interpres mentem Laertii aſſecutus non eſt. Nam non ſe, ſed Timonem Apollonidem ait commentarios eos ſcripſiſſe, dicaſſeque Tiberio Cæſari. At inter Tiberium & Antoninum Pium, ſub quo Laertius vixit, integrum ſeculum eſt. Atque ideo addit de Timone ſeu Simone, hoc* ὁ παρ' ἡμῶν, *ubi malim* ὁ πρὸ ἡμῶν, hoc eſt, *qui anteceſſit ſeculum noſtrum. Nempe propius, quam alter Timo philoſophus, qui cognitus fuit Antigono Regi & Philadelpho, æqualis Arati poetæ.* Erratur hic (1) dum ex Timone & Apollonide Niceno unus cuditur ſcriptor, Timon Apollonides, (2) dum Timon etiam Simon dicitur; (3) dum Timones duo finguntur, quorum unus Timon Apollonides Tiberii tempore vixerit, alter antiquior tempore Philadelphi: cum tamen poſterior Timon, Sillographus, Philadelphi æqualis hic memoretur, ejusque vita deſcribatur: Timon vero Apollonides ignoretur. unde verba Laertii ſic legenda putamus. Τίμων. Ἀπολλωνίδης, ὁ Νικαεὺς, ὁ πρὸ ἡμῶν (quanquam & de his verbis manuſcripti libri erunt conſulendi) ἐν τῷ πρώτῳ, &c. *Timon. Apollonides Nicenus, qui ante noſtra tempora vixit libro primo,* &c. Hujus Apollonidis Niceni librum tertium περὶ κατεψευσμένων, laudat Ammonius de diff. voc. in κατοίκησις. Meminit ejus quoque Harpocration ἴων, aliique apud Voſſium de Hiſt, Gr. L. III. fol. 328. præter hunc fuere Apollonides Cous & Cyprius, Medici: Apollonides item Stoicus.

2. Thraſyllum ut huc referam, facit Laertius, qui de Democriti libris & vita eum ſcripſiſſe auctor eſt, L. IX. Δοκεῖ δὲ (φησὶν ὁ Θράσυλλος) ζηλωτὴς γεγονέναι καὶ τῶν Πυθαγορικῶν. *Videtur* (Democri-

critus) *Pythagoricorum quoque ſectator fuiſſe, ut inquit Thraſyllus.* Poſtea de ætate Democriti e Thraſyllo locum adfert: γεγόνοι δ' ἂν (ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος ἐν χρονικοῖς κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα, ὡς δὲ Θράσυλλος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἑβδόμης καὶ ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἐνιαυτῷ φησὶ πρεσβύτερος ὢν Σωκράτους. *Vixit* (Democritus) *ſecundum Apollodorum Chronicis, Olympiade* LXXX *ſecundum Thraſyllum vero , libro qui inſcribitur , de legendis Democriti libris Olymp.* LXXVII. *anno major natu, quam Socrates.* Hæc Laertius L. IX. *Dem.* De libris etiam Platonis, & genere ejus egiſſe Thraſyllum indicat Laertius L. III. Platonis proſapiam a Neptuno derivans, idque Thraſylli teſtimonio. Plura de hoc Thraſyllo *in Grammaticis.* multi autem fuerunt Thraſylli. Fuit Thraſyllus Cynicus, de quo Seneca L. II. *de benef.* c. 13. & Plutarch. *Apophth.* Thraſyllum Anyti familiarem, Alcibiadis tempore memorat Athenæus XII, 9. Phliaſium muſicum laudat Plutarchus L. *de muſica* quem itidem a Nicomacho lib. I. ἀρμ. ἐγχειρ. laudari credo. Thraſyllus Ammonii F. cum Ariſtodemo Cyprio aliiſque colloquitur apud Plutarchum Sympoſ. VIII, 3. alios Thraſyllos eorumque libros recenſent Meurſius notis ad Nicomachum fol. 166. & Voſſius de Hiſtor. Græc. IV, 16. Hunc noſtrum vero Thraſyllum eum eſſe exiſtimo, qui tempore Tiberii Imp. vixit, de quo Juvenalis Scholiaſtes in Sat. VI. *Thraſyllus multarum artium ſcientiam profeſſus, poſtremo ſe dedit Platonica ſecta, ac deinde Matheſi, qua præcipue viguit apud Tiberium.* Tandem a Tiberio interemtus eſt Statilio Tauro & L. Libone Coſſ. ut auctor eſt Dio lib. LVII.

3. Seleucus, Grammaticus, forte Alexandrinus ille Homericus dictus, qui Romæ docuit, *de philoſophia* ſcripſit aliquot libros. Eorum primum citat Laertius L. III. περὶ βίων, de *vitis*, itidem pluribus egit libris, quorum ſecundum citat Harpocration Ὁμηρίδαι. E quo loco de Homeridis eum ibi egiſſe conſtat. Homeridæ autem, qui dicti fuerint, ex Acuſilao, Hellanico, Pindaro, Iſocrate, Strabone, alibi oſtendam. Ex eodem vitarum opere forte ſunt, quæ de Heraclito citat Laertius L. IX. Diverſus eſt Seleucus Tarſenſis, ἁλιευτικῶν Scriptor, apud Athenæum I, 10. VII, 20. Suidas Seleucum Emiſenum itidem ἁλιευτικὰ ſcripſiſſe auctor eſt.

Cap. IV.

1. Philo Judæus an Platonicus? Peritus philoſophiæ, ſed Judaicæ. 2. Philoſophia apud Judæos quid ſignificet. 3. Philo Monachorum chriſtianorum vitam an deſcripſerit, dubium. Philoſophia notat apud patres ipſam religionem chriſtianam, & poſtea Monachiſmum. 4. Philo Pythagoreus Ethnicus, cum Philone Hebræo confunditur a quibusdam. 5. Error Joſephi. Varii Philones.

1.

Caligulæ & Claudii principatu, eminuit Philo, Alexandrinus, Judæorum diſertisſimus, de quo Euſebius *Hiſt. Eccl.* II, 4. Περὶ τὰ φιλόσοφα καὶ ἐλευθέρια τῆς ἔξωθεν παιδείας, οἷος τίς ἦν, ὐδὲν δεῖ λέγειν, ὅτε καὶ μάλιςα, τὴν κατὰ Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν ἐζηλωκὼς ἀγωγὴν, διενεγκεῖν ἅπαντας τὺς καθ᾽ ἑαυτὸν ἱςορεῖται. Hieronymus epiſtola ad Magnum Orat. Rom. *Quid loquar de Philone, quem vel alterum, vel ſecundum Iudæum* (niſi forte hæc ultima vox gloſſematis loco habenda) *Platonem Critici pronunciant?* Vellem, criticorum nomen hic expresſiſſet Hieronymus, quos ſequeretur, ut major dictis fides haberi poſſet. Eratoſthenes δεύτερος ἢ νέος Πλάτων dictus eſt, teſte Suida Ἐρατ. de Philone Judæo nihil alibi leges. Sed in philoſophia Platonica tantum profeciſſe dicitur, ut de eo hoc fuerit inter Græculos jactatum encomium: ἢ Φίλων πλατωνίζει, ἢ Πλάτων φιλωνίζει, id quod de Philone, Judæo, patres interpretantur; antiquiores dubie,* juniores confidenter. Verum ſuperſtites libri, Philonis nomine, Platonicum genium non ſpirant; neque Joſephus gentis ſuæ nimius laudator, qui Philonem, Judæum, virum inſignem, & philoſophiæ non imperitum dicit L. XVIII. *Antiq. Iud.* c. 10. hanc Platonicam ejus eruditionem novit, neque ullam Philonis librorum facit mentionem, qui cætera ſuæ gentis ſatis extollit. Dicet aliquis, philoſophiæ eum non ignarum a Joſepho eſſe habitum? Verum ejus philoſophiæ, de qua ſcripſiſſe

* *quod vereor, ut probari ſatis poſſit.*

ſe putatur, gnarum eum fuiſſe largior. Scripſit autem *βίους τῶν παρὰ Ἰουδαίοις φιλοσοφησάντων, τήν τε θεωρητικὴν, καὶ τὴν πρακτικὴν φιλοσοφίαν*, teſte Photio Ecl. CIV. Euſebius L. II. *Hiſt. Ecl.* cap. 17. hos quoque ei libros tribuit, *βίος σοφοῦ ὁ περὶ βίου θεωρητικοῦ, ἢ ἱκετῶν ἐξ οὗ, τὰ περὶ τοῦ βίου τῶν ἀποστολικῶν ἀνδρῶν διεληλύθαμεν*. Suidas inter ejus libros numerat *περὶ βίου φιλοσόφου, περὶ ἀγωγῆς βίου, περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν χριστιανῶν, περὶ βίου θεωρητικοῦ, περὶ ἱκετῶν*. Eadem fere Hieronymus Cat. Script. Eccleſ. his nimirum verbis : *De vita ſapientis, liber unus, de converſatione vitæ, de vita noſtrorum liber, de quo ſupra diximus, id eſt, de Apoſtolicis viris, quem & inſcripſit, περὶ βίου θεωρητικοῦ ἱκετῶν* (*ἢ ἱκετῶν* rectius legit Euſebius,) *quod videlicet cæleſtia contemplentur, & ſemper Deum orent.* Euſebius L. VIII. *præp. Evang.* ex Philonis *περὶ τῆς κατὰ τὸν βίον ἀρετῆς, τῶν παρὰ Ἰουδαίοις τὸ παλαιὸν φιλοσοφάντων*, eclogam adfert. Videri ſane non nemini poſſet, Philo noſter hic optimo jure propterea adduci, & inter ſcriptores hiſtoriæ philoſophicæ numerari, ſed varias vox *φιλοσοφία* habet ſignificationes, hic minime prætereundas.

2. Joſephus expreſſe tres illas Judæorum ſectas adpellat *φιλοσοφίας*. Sic lib. XVIII. *Antiq Iud.* c. 2. ubi Judæorum hæreſes, quæ, & quot ſint, exponere vult : *Ἰουδαίοις* ait, *φιλοσοφίαι τρεῖς ἦσαν ἐκ τοῦ πάνυ ἀρχαίου τῶν πατρίων, ἥτε τῶν Ἐσσηνῶν, καὶ ἡ τῶν Σαδδουκαίων, τρίτην δὲ ἐφιλοσόφουν οἱ Φαρισαῖοι λεγόμενοι.* Et L. II. *de bello Iud.* c. 12. Poſtquam dixerat Judam fuiſſe *ἰδίας αἱρέσεως* Sophiſtam, addit. *τρία μὲν παρὰ Ἰουδαίοις εἴδη φιλοσοφεῖται.* & cætera. Hic enim locus cum priore plane coincidit. confer lib. II. c. 7. Hieronymus L. II. *contra Iovin.* haſce tres philoſophias Judæorum, tria dogmata adpellat : *Ioſephus in ſecunda Iudaicæ captivitatis hiſtoria, & in octavodecimo Antiquitatum libro, & contra Apionem, duobus voluminibus tria deſcribit dogmata Iudæorum, Phariſæos, Sadducæos, Eſſenos. Quorum noviſſimos miris effert laudibus, quod & ab uxoribus, & vino, & carnibus, ſemper abſtinuerint, & quotidianum jejunium verterint in naturam : ſuper quorum vita, & Philo vir doctisſimus, proprium volumen edidit.* Ultima hæc verba optime interpretantur Photii Græca verba ſupra §. 1. citata. Euſebius lib. VIII. *præp. Evang.* *τὸ πᾶν Ἰουδαίων ἔθνος εἰς δύο τμήματα διῄρηται, καὶ τὴν μὲν πληθὺν, ταῖς τῶν νόμων κατὰ τὴν ῥητὴν διάνοιαν παρηγγελμέναις ὑποθήκαις ὑπῆγε, τὸ δὲ ἕτερον τῶν ἐν ἕξει τάγμα.*

Cum

Cum itaque hæc fuerit vocis *philoſophiæ* inter Judæos ſignificatio, nihil ad noſtrum inſtitutum facit Philonis ille labor de philoſophis, hoc eſt, Eſſæis, quorum vitam peculiari volumine expoſuit.

3. Primorum quoque chriſtianorum Alexandriæ philoſophorum, hoc eſt, Monachorum vitam tradidiſſe dicitur, de quo Euſebius L. II. *Hiſt. Eccleſ.* c. 15. 16. Si veriſimile eſt, Judæum Chriſtianorum vitam ſcribere, &c, ut Otto Friſing. lib. III. *Chron.* c. 13. loquitur, *plurimum Chriſtianos commendare* voluiſſe. Sed nihilo plus obtinebit Philo hoc libro, quandoquidem vox *philoſophia* in aliena hac ſignificatione, a Judæis tandem etiam ad Chriſtianos tranſiit. Chryſoſtomus homil. LXIV. *in Matthæum*, τὰ τῆς φιλοσοφίας ἐπεστάθη μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν. Euſebius *Hiſt. Eccl.* II, 15. primis iſtis Ægyptiis Monachis tribuit ἄσκησιν φιλοσοφωτάτην. *Philoſophia religionis*, ait Salvianus L. II. de avaritia, id eſt, Chriſtianiſmus. ἡ τῶν χριστιανῶν φιλοσοφία, inquit Gregorius Nyſſ. *encomio Greg. Thaumat.* οἱ διὰ πίστιν φιλοσοφοῦντες. Chryſoſtomus *præp. Evang.* Euſebius quoque præpar. evang. L. XIV. c. καθ' ἓν de Dionyſio: Διονύσιος, ait, τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας ἐπίσκοπος ἀνὴρ, & *Chronicis* L. I. f. 69. de Clemente: Κλήμης ὁ στρωματεὺς πρεσβύτερος, Ἀλεξανδρείας ἄριστος διδάσκαλος, ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ συντάττων διέλαμπεν. Similem ῥῆσιν repetit paullo poſt de Hippolyto. Tertullianus L. de pallio. *Melior jam te philoſophia dignata eſt, ex quo Chriſtianum veſtire cœpiſti.* Dicitur quoque φιλοσοφία ἡ ἀνωτάτω, Chryſoſtomo, homilia in illud 1. Tim. V. ὀλίγῳ οἴνῳ χρῶ. Deinde ὁ κατὰ φιλοσοφίαν βίος, apud Gregorium Nyſſenum *ſerm. de eundibus Hieroſ.* notat vitam ſeveram, & legi divinæ congruam, uti φιλοσοφεῖν apud Chryſoſtomum ad 1. Tim. V. notat vitam ejusmodi vivere. Uti autem rigida vita philoſophorum olim erat propria, ſic Eſſæi inter Judæos ob ſeveram ſuam vitam maxime philoſophi ſunt viſi, & Monachi inter Chriſtianos. Hinc non raro de Monachiſmo capienda eſt *philoſophia* vox. φιλοσοφία μοναχικὴ, ait Iſidorus Peluſiota, lib. I. epiſt. 1. & 260. adde Theodoretum *Hiſt. Eccl.* II, 24. IV, 26. Sozom. *Hiſt. Eccl.* I, 12. 13. Nicephorum Call. *Hiſt. Eccl.* IX, 15. 16. XI, 41. *& ſeqq.* τὰ τῆς φιλοσοφίας ἀγάλματα, de cœnobitis, ait Theodoretus, Θεραπ. Serm. III. Nilus Abbas de *philoſophia Chriſtiana* librum ſcripſit. *Inter cæteros Chriſtianæ philoſophiæ viros Abbates quoque vidimus Danielem,* &c. ait Caſſianus, IV, 1. Simili

phraſi

phraſi utitur Marianus Scotus ad XI annum Valentiniani. Suidas quoque in voce *μοναχός*, *ἐκεῖσε*, inquit, *φροντιστήριον ἦν ἀνδρῶν φιλοσόφων τὸν βίον, μοναχοὶ δὲ οὗτοι κατονομάζονται*. ***Sed ne in philoſophiæ gremium celeriter advolarem, fateor, uxoris honoriſque illecebris detinebar***, inquit Auguſtinus, lib. ***de vita beata***, præfat. E quibus verbis Monaſticum Auguſtini ſtatum probat Nicolaus Cruſenius, ***Monaſtici Auguſtiniani***, parte I, cap. 3. Confer Ludovici de Angelis, & Cornelii Lancillotti libros ***de vita Auguſtini***, itemque Gabrielem Pennottum, ***Hiſtoria ordinis Clericorum Canonicorum***, ubi Auguſtinum non Monachum, ſed Canonicum Regularem fuiſſe, fervide contra alios defendit. Atque tantum de libro Philonis, de ***vita philoſophorum***, qui, ut & cæteri libri, ſive hujus Philonis a Joſepho *Ἀρχαιολ.* XVIII, 10. laudati genuini ſint, ſive alterius, aliorum ſit judicium.

4. Philoni huic Judæo, liber *περὶ Ἰουδαίων*, ab Euſebio, Hieronymo, & Suida tribuitur, quibus tamen homonymia impoſuiſſe videtur. Philonem Ethnicum, philoſophum Pythagoreum, de Judæis nonnihil litteris prodidiſſe, docet Clemens Alex. lib. I. *τὴν παρ᾽ αὐτοῖς φιλοσοφίαν ἔγγραπτον γενομένην προκατάρξαι τῆς παρ᾽ Ἕλλησι φιλοσοφίας, διὰ πολλῶν ὁ Πυθαγόρειος ὑποδείκνυσι Φίλων.* eundemque iterum lib. II. laudat. Joſephus lib. I. ***de antiquitate Iudaicæ gentis***, ut genti ſuæ, ſive Judæis aliquam antiquitatem conciliet, Judaicarum rerum mentionem apud antiquos ethnicos factam eſſe probat teſtimonio Ægyptiorum & Græcorum, Manethonis, Dii, Menandri Epheſii, Beroſi, Philoſtrati, Megaſthenis, Hermippi, Theophraſti, Herodoti, Choetili, Clearchi, Hecatæi, Agatharchidis, Hieronymi Cardiani. Præter hos autem Judæorum quoque meminiſſe ſcribit Theophilum, Theodotum, Mnaſeam, Ariſtophanem, Hermogenem, Evemerum, Conona, Zopyriona: habet hunc locum Euſebius lib. IX. ***præp. Evang.*** c. ult. Addit tandem de Demetrio Phalereo, Philone antiquo & Eupolemo: *ὁ μέντοι Φαληρεὺς Δημήτριος, καὶ Φίλων, ὁ πρεσβύτερος, καὶ Εὐπόλεμος, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον, οἷς συγγινώσκειν ἄξιον, οὐ γὰρ ἐνῆν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκριβείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.* ***Demetrius Phalereus, & Philo antiquus, & Eupolemus, parum a veritate receſſerunt, quibus veniam dari propterea æquum eſt, quod iis non licuerit noſtras litteras ſollicite perſequi.*** Hic autem cum ſuperiore Pythagoreo, quin idem ſit non dubito. Eundem certe Philonem memorat Clemens Alex. lib. I. Strom. ubi poſtquam ex Demetrii libro, *περὶ τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ βασιλέων* Judaici regni brevem Chronologiam,

am, ad Ptolemæi quarti tempora texuiſſet, addit: φίλων δὲ καὶ αὐτος ἀνέγραψε τὰς βασιλεῖς τὰς Ιουδαίων διαφώνως τῷ Δημητρίῳ, ἔτι δὲ καὶ Εὐπόλεμος ἐν τῇ ὁμοίᾳ πραγματείᾳ. Eosdem hic Clemens coujungit, quos antea Joſephus, Demetrium, Philonem & Eupolemum. Quæ cum ita ſint, errare conſtat Joſephum, qui Demetrium illum Phalereum adpellat, cum tamen hic ſub ſecundo Ptolemæo, Philadelpho ſcilicet e vivis exceſſerit, noſter autem hic memoratus Demetrius, ut ex Clemente conſtat, ad quarti Ptolemæi tempora usque regni Judaici Chronologiam tradiderit, ut recte obſervat Voſſius lib. III. *de Hiſt. Gr.* fol. CCCLIII. Diverſus itaque hic Demetrius eſt a Demetrio Phalereo. Et quia Philo Pythagoricus, itemque hic a Joſepho & Clemente citatus Philo ὁ πρεσβύτερος, de Judæis ſcripſerunt, dubium eſt, an non Euſebius, & cæteri homonymia decepti, Philoni Judæo Alexandrino, librum *de Iudæis* tribuant, qui alterius ſit Philonis. Sed poſterioribus cogitationibus aliquid relinquendum, neque patrum auctoritatem temere ſeponendam judico. Fuit præterea Philo, cujus περὶ σημασιῶν libro unum Chryſippus oppoſuit, teſte Laertio lib. VII. *Chryſ.* Philo Ptolemæi Philopatoris adſentator, apud Athenæum VI, 13. Philo, philoſophus, apud eundem XV, 16. Philo, Pompeji libertus, apud Ciceronem ad Att. XVI, 4. alius forte eſt libertus, Philo, apud eundem Ciceronem, lib. VIII. epiſt. ad famil. 8. & alius apud Simplicium *ad Categorias Ariſtot.* Philo, Tarſenſis, Medicus, apud Galenum. Philo, ad quem exſtat Luciani liber, *quomodo ſcribenda ſit hiſtoria.* Philo quidam dialogiſta, apud Plutarchum, *Sympoſ.* II, 6. Philo, Batonis pater, apud Gruterum *inſc.* fol. CCCXXVII. Philo, pater Nymphodori, Syracuſani, Hiſtorici, apud eundem, fol. CDI. Philonem, Athenienſem, architectum, laudat Cicero lib. I. *de Orat.* Plutarchus *Sylla* Plinius VII, 37. Auſon. idyll. III. Vitruv. præfat. l. VII. Plures Philones enumerant Voſſius & Allatius, quos videat, cui volupe eſt homonymos plures noſſe.

Digitized by Google

CAPUT V.

1. Adraſtus de ordine librorum Ariſtotelis. 2. Moderatus placita Pythagoreorum expoſuit. 3. Thraſeas vitam Catonis Uticenſis litteris mandavit. 4. Apollonius Tyaneus vitam Pythagoræ. 5. Damis Apollonii Tyanei vitam. 6. Junius Ruſticus Thraſeæ & Helvidii laudes. 7. Herennius Helvidii vitam expoſuit.

1.

NEronis ætas Adraſtum vidit, qui *de ordine librorum Ariſtotelis* egit. Vide quæ de eo in Grammaticis dicimus.

2. Eadem ætate celebris erat Moderatus Gaditanus, qui quinque libros Πυθαγορικῶν σχολῶν ſcripſit, teſte Stephano γάδειρα. Aliud opus indicat Malchus *vita Pythagoræ*, Μοδέρατος ὁ ἐκ Γαδείρων πάνυ συνετῶς ἐν ἕνδεκα βιβλίοις συναγαγὼν τὸ ἀρέσκον τοῖς ἀνδράσι. Integram philoſophiam Pythagoricam hiſce undecim libris expoſuiſſe videtur. Hinc omnino ſunt petita, quæ ex Moderato apud Porphyrium citat Simplicius ad lib. I. φυσ. ἀκρ. comm. LXV. Eloquentiæ laudem ei tribuit & Jamblichum, cum aurea Pythagoreorum verba exponeret, eo ſæpe uſum fuiſſe tradit Hieronymus contra Rufinum. *Cujus*, inquit, *ſunt illa* χρυσᾶ παραγγέλματα? *nonne Pythagoræ? in quibus omnia ejus breviter dogmata continentur, & in quo latiſſimo opere philoſophus commentatus eſt Iamblichus, imitatus ex parte Moderatum virum eloquentiſſimum & Archippum ac Lyſidem Pythagoræ auditores, quorum Archippus ac Lyſides in Græcia, id eſt, Thebis ſcholas habuere.* Porphyrius lib. III. *contra Chriſtianos*, apud Euſebium Hiſt. Eccl. lib. VI, c. 19. (13 vel 15 variant enim editiones) Nicephorum Call. Hiſt. Eccl. V, 13. & Suidam ὠριγ. refert, quod Origenes Moderati illius ſcripta, cæterorumque Pythagoreorum ſedulo atque diligenter evolverit: verba ejus ſunt: Συνῆν ἀεὶ τῷ Πλάτωνι, τοῖς τε Νουμηνίου καὶ Κρονίου, Ἀπολλοφάνους τε καὶ Λογγίνου καὶ Μοδεράτου, Νικομάχου τε καὶ τῶν ἐν τοῖς Πυθαγορείοις ἐλλογίμων ἀνδρῶν ὡμίλει συγγράμμασιν. Ἐχρῆτο δὲ καὶ Χαιρήμονος τοῦ Στωικοῦ, Κορνούτου τὲ τοῖς βίβλοις, παρ' ὧν τὸν μεταληπτικὸν τῶν παρ' Ἕλλησι μυστηρίων γνοὺς τρόπον ταῖς Ἰουδαϊκαῖς προσῆψε γραφαῖς. Adde Petri Halloix *Origenem defenſum*, ſive *de vita*

Origenis, lib. I, c. 20. p. m. 60. 61. Idem quoque Porphyrius *vita Plotini* ejus meminit, dicens, Plotinum Pythagorica & Platonica principia melius calluiſſe, quam Numenium, Cronium, Moderatum & Thraſyllum, confer Stobæum Ecl. phyſ. II. Vixit autem Moderatus Nerone Imp. ſcribit enim Plutarchus Sympoſ. VIII, 7. ſe Romæ cum Lucio Tuſco, Moderati, Pythogorici diſcipulo, a Sylla ad cænam eſſe vocatum. Diverſus ab hoc eſt Moderatus ille Auguſtæ adulter, & nihilominus ad magnos honores evectus ab Antonino Philoſopho apud Capitolinum.

3. Thraſeas, Pætus, Stoicus non minoris in ipſa morte, quam in vita conſtantiæ fuit, de quo Martialis: *ditior Criſpo, Thraſea conſtantior ipſo.* a Nerone occiſus eſt, Olymp. CCXI, 2. teſte Anonymo Olymp. ad Olymp. citatam. adde Suetonium *Nerone* §. 37. Dionis Epitomen *Nerone* ubi ei morituro dictum tribuitur, quod Senecæ tribuit Tacitus lib. XV. *Annal.* cap. 64. §. 5. Inter hos autem ſcriptores locum ſibi poſtulat propter librum *de vita Catonis Uticenſis*, quem non ſemel advocat Plutarchus, *vita Catonis Min.* Erat Cato iſte Stoicus, teſte Cicerone *ad Att.* II, 1. Vellejo lib. II. Plutarcho *Catone*. Lucano lib. II. Saluſtio in *Catil.* Auguſtino *de civ. Dei.* V, 52.

4. Circa Veſpaſiani & Domitiani tempora Apollonius, Tyaneus, Pythagoricus & Magus floruit Euſebius lib. I. & II. Chron. ſub Domit. Ἀπολλώνιος Τυανεὺς καὶ Εὐφράτης φιλόσοφοι ἤκμαζον. Tantæ fuit exiſtimationis ut cum in larario ſuo juxta Chriſtum, Abrahamum, & Orpheum Alexander Mammeæ ſtatuerit & pro Deo coluerit, teſte Lampridio: & poſtea Hierocles Chriſto comparaverit. Sed hic Magus *vitam Pythagoræ* ſcripſit. Suidas Ἀπολλώνιος. Συνέταξε δὲ τοσαῦτα. Τελετὰς ἢ περὶ θυσιῶν, διαθήκην, χρησμοὺς, ἐπιστολὰς, Πυθαγόρου βίον. *Tot itaque ſcripſit libros, imitationes ſive de ſacrificiis, teſtamentum, oracula, epiſtolas, Pythagoræ vitam.* Meurſius, ubi de variis Apolloniis ſcriptoribus ad Apollonium Dyſcolum agit, in Apollonio Tyaneo hunc Suidæ locum ignoraſſe videtur, neque vitam Pythagoræ recenſet. Idem procul dubio Apollonius idemque liber, quem citat Malchus *vita Pythagoræ*: Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς περὶ Πυθαγόρου, *Apollonius libro de Pythagora.*

5. Damis, Aſſyrius, Apollonio Tyaneo, Pythagorico, familiariter uſus eſt, cujus etiam *peregrinationem & ſermones* litteris mandavit, ut indicat Philoſtratus lib. I. *de vita Apollonii* cap. 3. & 19. & ex eo Euſebius *con-*

tra

tra lib. I. Hieroclis illius, qui Apollonium hunc Tyaneum Magum Chriſto comparare non erubuit.

6. Junius Ruſticus Pæti Thraſeæ, Stoici & Helvidii Priſci, laudes ſcripſit, propterea a Domitiano occiſus. Suetonius Domitiano cap. 10. *Occidit item Iunium Ruſticum, quod Pæti Thraſeæ & Helvidii Priſci laudes edidiſſet, adpellaſſetque eos ſanctiſſimos viros.* Confirmat hoc Plutarchus lib. *de Curioſitate*, ubi Ruſticum illum Romæ ſe audiviſſe refert. Plinius item lib. I, ep. 5. VII, 27. Minime vero hic Junius Ruſticus a Voſſio lib. I. *de Hiſt. Lat.* c. 29. confundi debuit cum altero juniore, & forte prioris filio, Junio Ruſtico itidem Stoico M. Antonini A. C. CXXI. ſub Adriano demum nati magiſtro, quem laudat Capitolinus *Marco.*

7. Herennius Senecio, libros ſcripſit *de vita Helvidii Priſci*, idque rogatu Fanniæ Helvidii uxoris. Ob id Fannia in exilium miſſa, & Herennius occiſus. Teſtatur Plinius lib. VII. epiſt. ad Priſcum: *Cum Senecio reus eſſet, quod de vita Helvidii libros compoſuiſſet, rogatumque ſe a Fannia in defenſione dixiſſet, quærente minaciter Mettio Caro, an rogaſſet? reſpondit, rogavit, an commentarios ſcripturo dediſſet? dedi: an ſciente matre? neſciente.* adde Xiphilinum *Domitiano.* Reſpicit huc auctor Dialogi *de cauſſis corruptæ eloquentiæ: Nos innocenti ſangvine Senecio perfudit.* Helvidius autem ille Priſcus *regione Italiæ, Tarracinæ (Tarentino* legit meum Manuſcriptum) *municipio, Cluvio patre, qui ordinem primipili duxiſſet ingenium inluſtre altioribus ſtudiis juvenis admodum dedit,* ut loquitur Tacitus Hiſt. IV, 5. 2. ſub Nerone Italia pulſus eſt cum Paconio (*Ragonio* habet meum Manuſcriptum) teſte eodem Tacito *Annal.* XVI, 33, 2. Erat Thraſeæ Pæti gener, teſte eodem Hiſt. XVI, 28, 2. 16. & ejusdem libri c. 35. §. 1. Stoicus fuit philoſophus, teſte Xiphilino Epitome Dionis *Veſpaſ.* Πρίσκος Ελουίδιος τοῦ Θρασέου γαμβρὸς, τοῖς τε Στωϊκοῖς δόγμασιν ἐντραφεὶς, καὶ τὴν τοῦ Θρασέου παῤῥησίαν οὐ σὺν καιρῷ μιμούμενος. *Priſcus Helvidius, Thraſeæ gener, Stoicorum dogmata amplexus, Thraſeæ loquendi libertatem ſed intempeſtive imitabatur.* Alius autem a noſtro eſt Herennius Severus, vir doctiſſimus, apud Plinium lib. IV. *epiſt.* Herennius Ruffinus Apulejum accuſat, teſte hoc *Apologia ſua.*

Caput VI.

Plutarchus variis libris noſtram hiſtoriam auxit. Vitæ parallelæ majores mutilæ ſunt & transpoſitæ. De X. Rhetoribus liber, & de placitis philoſophorum opuſculum an Plutarchi antiqui ſint, diſquiritur. Catalogus Lampriæ emendatur. Liber de Homero Plutarchi nomine ſuperſtes cujusmodi ſit. Plutarchus ſuam vitam libris ſuis intexuit. Varii Plutarchi,

Domitiani principatu floruit Plutarchus, Chæronenſis, Boeotus, qui hiſtoriam de vitis & decretis philoſophorum varie augere potuiſſet, ſi per temporis iniquitatem ejus opera omnia ſalva ad nos perveniſſent, quorum catalogum & indicem texuit Lamprias, Plutarchi F. qui Græce manuſcriptus in Bibliotheca Florentina & Montchalii exſtat, qui etiam extremo ſuperiori ſeculo anno 1598. Auguſtæ Vind. 4. prodiit, & Plutarcho adhærere in quibusdam editionibus ſolet. Primo autem Lamprias ille *parallela majora ſive comparationes virorum inluſtrium* recenſet, quorum cum non pauci philoſophia fuerint inluſtres, ut Solon, Lycurgus, Pericles, Demoſthenes, Cicero, hinc inluſtrari omnino poteſt hiſtoria noſtra. Superſunt hæc comparatæ ſive parallelæ vitæ, ſed aliqua ſui parte mutilæ.

(1) Deſideramus vitam *Tiberii*, quem citat Lamprias & Photius Ecl. CCXLII. *Scipionis*, quam ipſe Plutarchus Pyrrho & Gracchis citat & Lamprias. *Leonidæ* vitam citat idem Plut. περὶ Ηροδ. κακ. *Epaminondæ* citat Lamprias, & ipſe Plutarchus in Ageſilao. *Metelli* idem in Mario. Deſideramus præterea in his parallelis ipſas comparationes alicubi, de quo jam pridem Xylander monuit.

(2) *Heſiodi* & *Pindari* vitas a Plutarcho ſcriptas eſſe docet idem Lamprias.

(3) *Cratetis* vitam a Plutarcho ſcriptam, laudat idem & Julianus Orat. VI. *Daiphanti* vitam laudat Lamprias & Plutarchus L. de virtutibus mulierum, ſed & hæ interciderunt.

(4) Vitas decem rhetorum Plutarcho huic tribuit Lamprias, ſed an hæ quæ ſuperſunt, Plutarchi nomine, X. Rhetorum vitæ, an aliæ, incertum quodammodo eſt, Agitur in iſto ſuperſtite libro, de vita Antiphontis, Andocy-

docydæ, Lyſiæ, Iſocratis, Iſæi, Æſchinis, Lycurgi, Demoſthenis, Hyperidis, & Dinarchi celebrium Rhetorum, ſed non eodem tempore viventium. Atque ab his decem rhetoribus deſcriptis liber ille dicitur βίος τῶν δέκα ῥητόρων. His ſimiles habebantur Nicoſtratus, Dionis Chryſoſtomi æqualis, cæterique apud Suidam Νικόστρ. Calphurinus Flaccus excerpta decem rhetorum minorum, uti M. Seneca majorum, reliquit. Fuerunt & alii συγχρονοι decem rhetores Græci ſic dicti, inter quos Demoſthenes & Lycurgus primarii erant, qui populum Athenienſem contra Alexandrum M. concitaverunt, de quo videatur Diodorus Sic. XVII, 15. Decem hoſce oratores recenſet Suidas Ἀντίπατρος: Demoſthenem, Hyperidem, Lycurgum, Polyeuctum, Ephialtem, Thraſybulum, Charetem, Chæredemum, Diotimum, Patroclem, Caſandrum. Sed undecim nominat, qui decem promittebat.* Plutarchus *Demoſthene parall.* decem rhetores Alexandrum poſtulaſſe ex Idomeneo & Duride refert, ſed a probatiſſimis ſcriptoribus octo ſaltem evocatos tradi ſcribit, Demoſthenem ſcilicet, Polyeuctum, Epialtem, Lycurgum, Myroclem, Damonem, Calliſthenem, Charidemum. Sed hoc ſecundum genus *decem Rhetorum* miſſum faciamus, de primo ſolliciti, quorum alii quidem σύγχρονοι fuere, alii non item. Lyſias enim & Demoſthenes σύγχρονοι vix dicendi ſunt. Lyſias quippe natus Olymp. LXXX, 2. Archonte Philocle. Hinc in hiſce verbis Plutarchi de X. Rhet. Lyſ. γενόμενος Ἀθήνησιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος τοῦ μετὰ Φρασικλῆ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος, poſteriora hæc verba καὶ δευτέρας delenda ſunt. Sequentem annum Lyſiæ natalem facit Anonymus ὀλ. ἀναγρ. ad Olym. LXXX, 3. Mortuus eſt ſummum anno ætatis 83, teſte Plutarcho *de X. Rhet.* hoc eſt, Olym. CI. 4. cum Demoſthenes octo annos natus eſſet, vel juxta Dionyſium Halic. Λυσίᾳ mortuus eſt Archonte Nauſinico Olymp. C, 3. Porro Lyſias docuit Iſæum Demoſthenis præceptorem, ut ita dextre interpretanda ſint iſta Suidæ. Λυσίας εἷς τῶν μετὰ Δημοσθένους δέκα ῥητόρων. Neque æqualis fuit Lyſias Dinarchi. Hic enim diſcipulus & auditor fuit Theophraſti, qui Olymp. CXXIII, 1. teſte Anonymo ἀναγρ. Ὀλυμ. anno ætatis LXXXIII, teſte Laertio lib. V. *Th.* mortuus eſt. Natus itaque Dinarchi præceptor Theophraſtus, Olymp. CII. poſt Lyſiam defunctum. Longius recedit Andocydis ætas, quem Olymp. LXXVIII, 1. natum eſſe com-

* *confer Küſter. in notis ad ipſum.*

Digitized by Google

commemorat Plutarchus lib. de X. Rhet. Andoc. Dicitur tamen nihilominus εἷς τῶν δέκα ῥητόρων, Theodoreto Θερ. Serm. VI. f. Horum rhetorum exſtant multæ quidem orationes, ſed de quarum plurimis merito dubitatur genuinæ an ſcholaſticæ ſint. In illos non ætate quidem, ſed eloquentiæ gloria ferme æquales rhetores varii commentati ſunt, de quibus in *Cæcilius* alibi dicimus. Horum vitam expoſuit Plutarchus, teſte Lampria. Sed dubito utrum eam vitam X. Rhetorum Lamprias intelligat, quam ſuperſtitem Plutarchi nomine habemus, an aliam: quandoquidem minime conſentaneum vero eſt, geminam Demoſthenis vitam, unam quidem in Parallelis majoribus, alteram in lib. de X. Rhet. a Plutarcho fuiſſe ſcriptam, ita quidem ut in neutra alterius a ſe ſcriptæ vitæ meminerit, aut ad eam alicubi provocet. Deinde quod Periclem Sophocli dixiſſe ait Cicero lib. I. *offic.* Plutarchus *Pericle*, Stobæus *Serm. de continentia*, idem Iſocratem Sophocli dixiſſe non ſine errore refert Plutarchus de X. Rhet. *Iſocr.* ut ita ob hunc diſſenſum diverſus videatur auctor libri de X. Rhet. Porro a Plutarchi Chæronei diligentia prorſus alienæ ſunt iſtæ difficultates, quibus Antiphontis vita lib. de X. Rhet. involuta eſt, de quibus in *Antiphon* dicemus. Tandem neque hunc librum in aliis, neque alios in his citat, quod tamen frequens eſt Plutarcho. Quæ ſi ita ſe habent, interiiſſe fatendum eſt, eas vitas X. Rhetorum, quas Plutarcho Bœoto tribuit Lamprias, ſi quidem hujus catalogo fides derogari non debet.

Laudat (5) deinde Lamprias Plutarchi ἐκλογὴν φιλοσόφων βιβλία β'. Sed ea interierunt.

(6) Περὶ τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φυσικῆς ἐπιτομῆς βιβλία ἑ, etiamnum ſuperſunt, ex quibus nomine Plutarchi egregia fragmenta citat Euſebius lib. XIV. & XV. *præp Evang.* adde, quæ infra in *Aetius* adducemus. Idem opus reſpicit Cyrillus, qui lib. II. *contra Iulianum*, Πλύταρχος ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς τῶν φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς οὕτω φησὶ περὶ τοῦ κόσμου. Neque Plutarchi ſaltem nomine libri iſti patribus citantur, ſed pro Plutarchi Chæronei genuino fœtu habentur, unde difficilior exſiſtit controverſia, ſintne iſti libri Plutarchi Chæronei antiqui, an alterius. Non obſtante patrum auctoritate, Voſſio contraria ſententia probabilior eſt viſa, eſſe nimirum eos Plutarchi cujuſdam junioris, cui ſententiæ quod opponam, nil habeo præter Patrum conſenſum. Lampriæ teſtimonium incertum eſt, cum ignoretur, ſuperſtites haſce vitas patris eſſe judicaverit, an alias. Poteſt tamen Voſſii ſententiam probabiliorem redde-

re

Digitized by Google

re facilis Euſebii in ſimilibus lapſus & credulitas, methodus in his & genuinis aliis Plutarchi libris diverſa, Plutarchi ſilentium de eis in aliis, ubi mentionem eorum optime facere potuiſſet, & tandem contradictio quædam hos inter & alios libros. Evemerum enim, quem Plutarchus priſcus Meſſenium adpellat *l. de Iſ. & Oſir.* Junior hic Plutarchus Tegeatem nominat l. 1. *de plac. Philoſ.* c. 7. & hunc ſequuntur Euſebius lib. XIV. *præp. Evang.* & Theodoretus θεραπ. II & III. Exſtant hi libri Manuſcripti Oxoniæ in bibliotheca Collegii novi.

(7) Sequitur Hiſtoricus Plutarchi liber περὶ τοῦ μὴ εἶναι τὴν ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος Ἀκαδημίαν, apud Lampriam in Indice librorum patris. Sed H. Stephani rectius ita ex veteri codice hunc titulum legit: περὶ τοῦ μίαν εἶναι τὴν ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος Ἀκαδημίαν. Erant quippe, qui multas ſtatuebant Academias, ut in *Philo* indicavimus, quorum ſententiam hoc libro refutavit Plutarchus, aſſerens, unam eſſe Academiam a Platone derivatam, non plures.

(8.) Περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν Πυῤῥωνίων καὶ Ἀκαδημαϊκῶν, *de differentia Pyrrhoniorum & Academicorum*, itidem Plutarchus egit, juxta Lampriam. Gellius XI, 5. ubi eandem quæſtionem tangit, *Vetus* inquit, *quæſtio & a multis ſcriptoribus Græcis tractata eſt, in quid & quantum Pyrrhonios & Academicos Philoſophos interſit.* Atque hæc quæſtio difficultate ſua non carebat, quod eorum magna eſſet affinitas. *Veteres enim pene omnes nihil cognoſci, nihil percipi, nihil ſciri poſſe dixerunt: anguſtos ſenſus, imbecillos animos, brevia curricula vitæ, & ut Democritus, in profundo veritatem eſſe demerſam: opinionibus & inſtitutis omnia teneri, nihil veritati relinqui: deinceps omnia tenebris circumfuſa eſſe dixerunt. Itaque Arceſilas negabat eſſe quidquam, quod ſcire poſſet, ne illud quidem ipſum, quod Socrates ſibi reliquiſſet* (qui id tantum ſe ſcire dicebat, quod nihil ſciret) *ſic omnia latere cenſebant in occulto, neque eſſe quidquam, quod cerni aut intelligi poſſit, quibus de cauſis nihil oportere neque profiteri, neque affirmare quemquam, neque aſſertione approbare: cohibereque ſemper & ab omni lapſu continere temeritatem, --- Hanc Academiam novam adpellabant, quæ mihi vetus videtur: ſiquidem Platonem ex illa vetere numeramus, cujus in libris nihil affirmatur, & in utramque partem multa diſſeruntur, de omnibus quæritur, nihil certi dicitur; ſed tamen illa, quam expoſui, vetus: hæc nova nominetur, quæ usque ad Carneadem perducta, qui quartus ab Arceſila fuit, in eadem Arceſilæ ratione permanſit,* verba ſunt Ciceronis

ceronis l. 1. Acad. Quæſt. Sed de hac ἐποχῇ & ἀκαταληψίᾳ Academicorum hic agere, non eſt noſtri inſtituti. Videantur de ea Cicero in *Acad. Quæſt.* paſſim: Craſſus apud Ciceronem l. III. *de Orat.* Cicero lib. II. & V. *de Fin.* Plutarchus *contra Colotem*, Auguſtinus *de Civ. Dei.* XIX. 18. & lib. III. contra Acad. ex Ciceronis l. Academicorum. Lactantius III. 6. Arnobius l. II. *contra Gentes.* Tertullianus l. *de anima c. 17.* alii innumeri. Hac Academica ſententia ſua mutandi libertate gaudebat Cicero, qui cum inconſtantiæ propterea arguebatur, ſe defendit l. I. *offic.* Pyrrhonii a Pyrrhone ita ſunt dicti, qui quod de omnibus dubitaverit, Aporetici dicebantur, & ab inveſtigando & quærendo Sceptici & Zetetici, ab aſſenſu autem cohibendo Ephectici: Hi nihil prorſus ſciri poſſe, utramque contradictionis partem æque probabilem eſſe, non magis hoc verum eſſe, quam illud ſtatuebant. De quibus prolixe Sextus Empiricus libris *Pyrrh. Hypoth.* & Laertius L. VIII. *Pyrrh.* de differentia autem non modo variarum Academiarum inter ſe, ſed etiam de differentia Academicos inter & Pyrrhonios olim quærebatur. De hac egit Plutarchus noſter. Subtilem differentiam inter eos his verbis proponit Gellius XI. 5. *Quum hac autem conſimiliter tam Pyrrhonii dicant quam Academici: differre tamen inter ſeſe, & propter alia quædam, & vel maxime propterea exiſtimati ſunt, quod Academici quidem ipſum illud nihil poſſe comprehendi, quaſi comprehendunt, & nihil poſſe decerni, quaſi decernunt: Pyrrhonii ne id quidem ullo pacto videri verum dicunt, quod nihil eſſe verum videtur.* Subtilis diſtinctio!

(9.) Hiſtoriæ quoque Philoſophicæ inluſtrandæ inſervit ejusdem liber περὶ Σωκράτους δαιμονίου, de *Socratis Genio*, quo titulo etiam libellum ſcripſit Apulejus. De hoc Socratis Genio vide Platonem *Theage*, *Theateto*, Xenophontem *Apologia*, Ciceronem L. I. *de Divin.* Cyprianum *de idol. van.* Minutium *Octavio*, Aelianum *Hiſt. var.* XVIII. 1.

(10. Eruditorum quoque hiſtoriam auget ejusdem Ἀριστοφάνους καὶ Μενάνδρου σύγκρισις, item

(11.) περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας,

(12.) Potiſſimum vero profuiſſet ejus περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, modo hoc opus diverſum ſit a parallelis majoribus.

(13.) itemque ejus περὶ τῶν πρώτων φιλοσοφησάντων καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν.

(14.) περὶ Κυρηναίων, *de Cyrenaïs* Philoſophis, quales erant Ariſtippus, Antipater, Ariſtoxenus, Theodorus, Hegeſias, alii,

(15.)

Digitized by Google

(15.) *ἀπολογία ὑπὲρ Σωκράτους*, qualem multi jam ſcripſerant. * Hinc Lucianus *de paraſito:* Ἀπολογία μὲν Σωκράτους ἐστὶ, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν πλείστων σχεδὸν τε ῥητόρων καὶ σοφῶν.

(16.) & περὶ Σοκράτους καταψηφίσεως.

(17.) περὶ φυσικῶν ἀρεσκόντων, quod cum libro πόλεων κτίσεως male conjungitur, & VIX diverſum eſt ab eo, quem habemus, tractatu, *de placitis Philoſophorum.* Vox ἀρέσκον autem in hac ſignificatione non infrequens eſt; ſic Laertius L. III. *Plat.* Τὰ δὲ ἀρέσκοντα αὐτῷ ταῦτα ἦν. Didymi librum περὶ τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι, laudat Euſebius L. XI. *præp. Evang.* H. Stephanus in antiquo Plutarchi librorum indice περὶ γεωγράφων, librum obſervat, qui corrupte περὶ γεωφάγων alias dicitur in Lampriæ Catalogo Francofurtenſi. Videtur huc pertinere ejus liber περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς Δαιδάλων φιλολόγων, quæ verba ſic reddit interpres: *de artificioſis orationibus doctisque viris apud Plataenſes.* Verum catalogus ille Lampriæ apud Henricum Stephanum Tom. III. Plutarchi, titulum hunc exhibet περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς Δαιδάλων, vocemque φιλολόγων ignorat: intelligenda ſunt iſta verba de feſto *Dadalis* apud Platæenſes, de quo vide Euſebium L. III. *de præp. Evang.* c. 1. Meurſium *de feſtis Græcorum* L. II. 5.

(18.) Scripſit quoque Plutarchus aliquot libros de Homero, quorum *primum* laudat Gellius IV, 11. *Plutarchus quoque homo in diſciplinis gravi auctoritate in primo librorum, quos de Homero compoſuit, Ariſtotelem Philoſophum ſcripſit eadem ipſa de Pythagoricis ſcripſiſſe, quod non abſtinuerunt edundis animalibus, niſi pauca carne quadam, verba ipſa Plutarchi, quoniam res inopinata eſt, ſubſcripſi:* Ἀριστοτέλης δὲ μήτρας καὶ καρδίας, καὶ ἀκαλύφης καὶ τοιούτων ἄλλων ἀπέχεσθαί φησι τοὺς Πυθαγορικοὺς. χρῆσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις. Verum in ſuperſtite Homeri vita nusquam hæc citata comparent. *Secundum* de Homero librum citat idem Gellius II. 8. 9. ubi de Epicuro Plutarchum egiſſe indicat, quæ tamen loca itidem in Plutarchi ſuperſtite libro *de Homero* fruſtra quis quæſiverit. Fuit autem Gellius Plutarchi temporibus maxime vicinus. Favorinus enim Epicteti Auditor, teſte Gellio, XVII. 19. & Plutarchi æmulus, ad quem Plutarchi exſtitit epiſtola, teſte Lampriæ Catalogo: cui Plutarchus

* *L. I. Cap. 7. 1.*

chus ſub Trajano (meminit enim hujus belli Dacici) librum de primo frigido inſcripſit, Gellii coætaneus erat, quod ipſe Gellius ſæpe docet. Cornelius Fronto & Herodes Atticus, qui Marci Antonini quinto Adriani anno nati Præceptores fuere, juxta Dionem & Capitolinum, Gellii familiares fuerunt, quorum illum, Frontonem inquam Gellius adoleſcentulus Romæ docentem audivit, teſte ipſo XIX. 8. ut ita Gellius Antonini Pii temporibus vixerit, non diu poſt mortem Plutarchi. Quapropter ei de Plutarchi libris differenti fidem omnino habendam, ducimus. Et quia in Plutarchi *de Homero* libro ſuperſtite ea, quæ Gellius citat non exſtant, hinc conligimus, librum iſtum ſuperſtitem Plutarcho Chæroneo minime adſcribendum, ſed pro ψευδεπιγράφῳ habendum eſſe. Hoc tamen de illa vita dicendum reſtat, eſſe eam non unam, ſed geminam: ſive e duabus Homeri vitis diverſorum auctorum conflatam eſſe hanc, quam Plutarchi nomine habemus. Quarum prior, in qua uno ſaltem folio de Homeri genere, patriaque agitur, & poeſeos ejus explicandæ initium factum eſt, deficientibus cæteris, Plutarchum mea quidem ſententia auctorem habet. Sequitur deinde nova narratio generis, patriæ & poeſeos Homeri abſoluta. Poſterior hæc Homeri integra vita cujus ſit auctoris, incertum puto. Iſtam Homeri vitam Lampriæ catalogi poſteriore ſui parte mutili fragmentum ſuperſtes non memorat, an autem in deperdita ejus parte facta fuerit mentio, non liquet. Gellius XX. 8. laudat quartum commentarium Plutarchi in Heſiodum, quem a vita Heſiodi, de qua ſupra diximus, vix diverſum eſſe judicamus. Cæterum de commentatoribus Heſiodi, quales præter hunc Plutarchum fuerunt Ariſtonicus Grammaticus Alexandrinus, Demetrius Adramittenus, Demoſthenes Thrax, Dionyſius Corinthius, Johannes Diaconus, Moſchopolus, Proclus, Tzetzes, Zenodotus Alexandrinus, aliique itemque de commentatoribus Homeri, alibi plura. Neque tandem prætermittendum eſt, quod notavit Eunapius, Plutarchum ſuam ipſius vitam præceptorisque ſui Ammonii, ſed per libros ſuos diſperſam tradidiſſe, quod ita ſe habere diligens lectio probavit. Meminit Plutarchus *nominis ſui L. de ſuperſtit. an ſeni ger. Reſp. de animi tranquill. de præc. connub.* & *epiſt. conſol. ad uxorem.* Chæroneam Civitatem patriam nominat vita Syllæ, Luculi, Demoſthenis, in problem. Rom. lib. de fortuna Rom. *Bœotiam* regionem patriam memorat L. I. de eſu carnium, Sympoſ. VII. 4. de Herod. malign. de civili inſtit & quæſt. Rom. Avi ſui *Lampriæ* meminit

nit vita Antonii & Sympoſ. I. 5. IX. 3. Hic Lamprias * exponit *L. de Oraculorum defectu*, ſermones habitos cum Demetrio Tarſenſi Grammatico, Cleombroto Lacone, Ammonio Philoſopho, Heracleone Megarenſe, Didymo Cynico Planetiade, Philippo qui Aemilianum Rhetora filium Epitherſis ** (ſub Tiberio hic vixit & Grammaticus fuit Nicenus, cujus libros recenſet Stephanus Νίκαια) audivit. Idem Lamprias *L. de facie in luna*, exponit colloquium cum Sylla, Ariſtotele, Apollonide, Lucio, Pharnace, Theone habitum. Ad *Uxorem* conſolatoriam epiſtolam ſcripſit. Fratres habuit *Lampriam* juxta Sympoſ. II. 2. VIII. 4. & L. de ei apud Delphos. *Timonem* juxta Sympoſ. I. 2. & lib. de fratrum amore. Affines ſuos nominat *Cratonem* Sympoſ. I. 4. *Patroclem* Sympoſ. II. 9. Filios habuit non paucos, Sympoſ. VIII. 6. *Autobulum* & *Plutarchum* nominat præfatione L. de anim. procr. e Timæo. De illo forte intelligenda corrupta verba Euſebii Chron. num. Abrahamæo MMCXXXV. Πλούταρχος Χαιρωνεὺς Σέξτος, καὶ Ἀγαθόβουλος φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο. Autobulum filium ſuum iterum nominat Plutarchus, ejusque nuptiis Soſſium Senecionem interfuiſſe ſcribit, Sympoſ. IV. 3. adde Sympoſ. VIII. 2. 10. & ἐρωτικὸν, in quo Autobulus ſermonem patris cum Daphnæo, Archidami F. Soclaro, Ariſtionis F. Protogene Tarſenſe, Zeuxippo Lacedæmonio, Anthemione, Piſia, Bacchone, Pempride ſub Trajano Imp. poſt eradicatam Veſpaſiani ſtirpem habitum, Flaviano exponit. Ipſe Autobulus cum Soclaro, Ariſtotimo, Optato, Nicandro Euthydami F. Heracleone Megarenſe, Philoſtrato Euboœenſe & Phædimo conloquitur, in L. *de ſolertia animal.* Huic autem Plutarcho juniori vereor ne quidam libri tribuendi ſint, qui parenti adſcribuntur. *Lampriam* quoque filium habuit teſte Suida Λαμπρίας, a quo diverſus, Lamprias ille Philoſophus, quem cum Diogene Philoſopho ſibi æqualem eſſe indicat Julianus Imp. epiſt. pro Argivis fol. CCLXIV. *Euridice* videtur filia Plutarchi fuiſſe, cui & Polliano marito conjugialia præcepta inſcripſit. *** Nepotem habuit *Sextum* Præceptorem, Marci Imp. apud Capitolinum, laudat eum Apulejus Metam. I. p. Himerius apud Photium Ecl. CCXLIII, Philoſtratus L. II. de Sophiſt. *Herodes*. Suidas

* *Vid. III. Moral. Plut. p. m. 618.*

** *Plut. d. l. p. m. 526.*

*** *Sed unde conligere potuit Ionſius, eam Plutarchi fuiſſe filiam?*

das Μάρκος & Σέξτος Laudat *Patroclem* γαμβρὸν Sympoſ. VII. 2. πενθερὸν *Alexionem* Sympoſ. VII. 3. E poſteris ejus fuit Apulejus, ut hic gloriatur initio L. I. Metam. Servum habuit Oneſimum teſte Galeno L. *de optimo doc. genere contra Favorinum.* Sodales, convivæ & familiares, quos in Sympoſiacis laudat, hi fere ſunt: Agemachus, Alexander Epicureus, Alexicrates, Ammonius, Antipater, Apollonides Tacticus, Apollophanes Grammaticus, Ariſtænetus Nicenus, Ariſtio, Ariſtodemus Cyprius, Athryilatus Thaſius Medicus, Boethus Epicureus, Cajus Cæſemius, Flori gener, Callias, Calliſthenes Sophiſta, Calliſtratus, Caphiſus Theonis F. Chæremonianus Trallianus, Crato Medicus, Democritus, Diogenianus Pergamenus, Dionyſius Meliteſis, Dorotheus Rhetor, Euſtrophus Athenienſis, Euthydemus ὁ συνιεὺς, qui & συνιερεὺς fuit Plutarcho, Favorinus, Firmus, Glaucias Rhetor, Hagias, Hermeas Heometra, Herodes Rhetor (alius hic eſt ab Herode Attico, cujus Gellius meminit & Philoſtratus) Hylas Grammaticus, Lucius Flori filius, Lycanias, Lyſimachus, Marcio, Marcus Grammaticus, Maximus Rhetor, Menephilus Peripateticus, Meniſcus Pædotriba, Metrius Florus (etiam Suetonio *Veſpaſ.* §. 22. laudatus) Milo, Moeragenes, Moſchio Medicus, Niceratus Macedo, Nicias Nicopolita Medicus, Nicoſtratus, Niger, Olympicus, Oneſicrates Medicus, Philarchus Florus, Philinus, Philippus Pruſienſis Stoicus, Philopappus, Polycrates, Praxiteles περιηγητὴς, Protogenes Grammaticus, Sarapio, Satyrus, Soclarus, Soſicles Coronenſis Poeta, Soſpis, Soſſius Senecio, Strato, Symmachus Thebanus, Themiſtocles Stoicus (alius hic eſt a Themiſtocle Stoico Longini æquali apud Porphyrium vita *Plot.*) Theo Grammaticus, Thraſyllus Ammonii F. Timo, Trypho Medicus Chæronenſis, Tyndares Lacedæmonius, Xenocles frater Glauciæ, Zeno Medicus, Zopyrio Grammaticus, Zopyrus Medicus. Porro M. Sedatus, Nicander, Antiochus Philopappus, Soſſius Senecio, Cornelius Pulcher, Apollonius, Pollianus & Eurydice, Trajanus Imp. Clea, Sarapio, Terentius priſcus, Paccius, Nigrinus & Quintus, Herculanus, Cynius, Piſo, Euphanes, Menemachus, Alexander, Saturnius, II. ſunt, quibus varios ſuos libellos dedicavit Plutarchus. Vixit ſub *Nerone* Plutarchus. Etenim, quo tempore hic apud Delphos eſt peregrinatus, Ammonium diſſerentem audiebat, teſte L. de ei apud Delphos. Meminit Neronis tanquam ſua ætate viventis, vita Antonii & Q. Flaminii. *Veſpaſianum* æqualem laudat ἐρωτικῷ & L. de ſolertia anim. *Titum* L. de tuenda ſanit. *Domitianum*, vita Numæ, & Poplicolæ, in

quæſt.

quæſt. Rom. & præceptis Polit. Poſt Veſpaſianum cum ſtirpe ſua exſtinctum ſermonem habuit, quem Autobulus ἐρωτικῷ recenſet. *Trajano* Apophtegmata politica inſcripſit. Fuit Bæotarchus & Eponymus. Ammonii Præceptoris ſui crebram facit mentionem L. de diſc. amici & adul. de facie in Luna L. IX. Sympoſ. alibi. Sed nolim hic diutius hærere, plura hoc de Plutarcho, ſi cui legere lubet, addat, quæ de ejus vita conſignaverunt Henr. Stephani, Joannes Rualdus, Decius Celer. Liceat ſaltem nonnullos Plutarcho noſtro ὁμωνύμους enumerare. (1.) Plutarchus quidam fuit Eretrienſis, notus ex Aeſchine *orat. contra Cheſiph.* Demoſth. *Orat. in Midiam*, Plutarcho *parall. maj. Phocione.* (2.) Plutarchus quidam fuit pater Attici, avus Herodis Julii Sophiſtæ, teſte Suida Ηρώδης. Atticus autem ille Plutarchi hujus Filius, Platonicus fuit ſuæ ætatis celeberrimus, cujus ut & Severi, Cronii, Numenii, Caji Philoſophorum Platonicorum ſcripta Plotinus ſedulo legit, teſte Porphyrio, *vita Plotini.* Fuit hic Atticus Plutarcho Chæronenſi æqualis, qui Attici meminit L. περὶ Μοναρχίας. Fuit ſub Nerva, teſte Philoſtrato, de Sophiſtis, lib. II. *vita Herodis*; unde illa Euſebii lib. I. Chron. ſub M. Aurelio Ἀττικὸς Πλατωνικὸς φιλόσοφος de Herode Attico filio potius interpretenda ſunt. Ex Attico illo Platonico egregia fragmenta de diſſenſu Platonis & Ariſtotelis, ſuper quæſtione, de ultimo fine hominis, ſive ſummo bono humano (duplex enim ſummum bonum eſt juxta Ariſtotelem, humanum & divinum, de quo vide quæ diximus L. I. cap. 1.) de Providentia, de ortu, de quinta Corporum Subſtantia, de rebus cæleſtibus, de immortalitate animæ adfert Euſebius L. XV, *de præp. Evang.* Theodoretus *θεραπ.* ſ. VI. & XII. Herodes vero Attici filius Præceptoribus uſus eſt Polemone, Favorino, Secundo Athenienſe Rhetoribus; Theagene Cnidio, Munatio Trallenſe Criticis: Tauro Tyrio Platonico, mortuus anno ætatis LXXVI. teſte Philoſtrato de Sophiſtis L. II. *Herodes.* Præceptor fuit Ptolemæi Naucratitæ & Chreſti, teſte eodem. Cum vero hic Herodes ſub M. Antonino floruerit, patet errare interpretes, qui Herodem (modo lectio ſana eſt) poetam illum apud Plinium L. IV. *epiſt.* cum noſtro eundem eſſe cenſent. Verum Philoſtratus L. II. de Sophiſtis *vita Herodis* huic Herodi patrem quidem fuiſſe Atticum, avum vero Hipparchum tradit, de cujus loci vera lectione diſpiciendum prius erit, ut ſciatur recte hic de eo agatur, an ſecus. Laudat præter alios hunc Herodem Attici F. Theophylactus epiſt. LXXI. (3.) Plutarchus

noſter

noſter antiquus Chæroneus. (4.) Filias ejus Plutarchus junior. (5.) Plutarchus Alexandrinus Grammaticus Deipnoſophiſta eſt apud Athenæum, teſte hypotheſi librorum Athenæi, & libro III. c. 32. (6.) Plutarchus Heraclæ, qui A. C. CC XXXI. ſub Alexandro Mammææ juxta Euſebium *Chron*. Alexandriæ Epiſcopus conſtitutus eſt, frater; diſcipulus autem Origenis ſub Commodo A. C. CLXXXV. nati, cujus opera atque informatione a Gentilium erroribus ad Chriſtianam fidem converſus, martyrio vitam finire voluit, de quo videndus Euſebius *Hiſt. Eccleſ.* VI. 3. 4. Martyrologia Romana Vetus & commune, Franciſci item Maurolyci ad diem XXVIII. Julii. (7.) Plutarchus quidam ſubſcripſit concilio Sardicenſi, habito circa A. C. CCCXLVII. apud Athanaſium Apolog. II. (8.) Plutarchus Neſtorii F. Athenienſis Philoſophus fuit, de quo infra in Proclo, cujus præterea meminit Marinus *vita Procli*, Suidas Νικόλαος. Syneſius epiſt. CXXXV. de diſcipulis hujus: ἡ ξυνωρὶς τῶν σοφῶν Πλυταρχείων, οἵτινες ὐ τῇ φήμῃ τῶν λόγων ἀγείρουσιν ἐν τοῖς θεάτροις τοὺς νέους, ἀλλὰ τοῖς ἐξ Ὑμηττοῦ σταμνίοις. *Cœtus ſapientum Plutarcheorum, qui non orationum ſuarum fama juvenes in theatris congregant, ſed mellis ex Hymetto amphoris.* Plutarchum Athenienſem quendam laudat Inſcriptio apud Gruterum fol. 317.

Cap. VII.

1. Philo Byblius de inluſtribus cujusque civitatis viris egit. 2. Maximus Ægienſis, & 3. Moeragenes de Apollonio Tyaneo ſcripſerunt. 4. Dorotheus de Antiphane Plinius, Iunior an de viris inluſtribus ſcripſerit? 5. Adrianus Muſarum patronus. 6. Arrhianus de vita Epicteti Stoici. 7. Favorinus non ſcripſit Metroum. Error Voſſii ex eo hiſtoriam noſtram crebro inluſtrat Diogenes. 8. Oenomaus de Philoſophia Homerica & Cyniſmo egit. 9. Pollio Valerius Muſonii dicta & facta memorabilia tradidit. De Muſonio varia. Varii Muſonii.

1. Poſt

Digitized by Google

I.

POſt cædem Domitiani, tranquilliorem expertæ ſunt Muſæ fortunam ſub Nerva & Trajano, optimis principibus, quorum hic illius filius adoptivus erat. Sextus Aurelius Victor de Nerva: *Hic Trajanum in liberi locum inque partem imperii adoptavit, cum quo tribus vixit menſibus.* Unde & Nervæ nomen propter adoptionem Trajano inditum eſt, qui in Nummis & Inſcriptionibus dicitur plerumque Imp. Cæſar. Nerva Trajanus. Epitome Dionis: ὅθεν ὁ Νερούαν διὰ τὸ γῆρας ὥστε καταφρονούμενος ἀνέβη τε εἰς τὸ Καπιτώλιον καὶ ἐφηγεγωνήσας. Ἀγαθῇ τύχῃ τῆς τε Βουλῆς καὶ τοῦ Δήμου τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ Μάρκον Οὔλπιον Νερούαν Τραϊανὸν ποιοῦμαι. *Unde & Nerva ob ſenectutem contemtus Capitolium aſcendit, ibique magna voce, Quod felix, inquit, fauſtumque ſit Senatui Populoque Romano, mihi que ipſi, Marcum Ulpium Nervam Trajanum adopto.* De Trajani in litteras adfectu teſtatur Sextus Aurelius: *Eruditiſſimos, quamvis ipſe parca eſſet ſcientia, moderateque eloquens, diligebat:* Huic Trajano Plutarchus Apophthegmata ſua inſcripſit.

Floruit ſub hoc étiam Philo Herennius Byblius Grammaticus, qui magnam hiſtoriæ noſtræ operam navabat eamque mire inluſtrabat, triginta libris, περὶ πόλεων, καὶ οὓς ἑκάστη αὐτῶν ἐνδόξους ἤνεγκε, *de urbibus, & quos earum quæque celebres genuerit*, teſte Suida Φίλων. Bernardus a Mallincrot *Paralip.* Philonem eum qui de viris inluſtribus ſcripſit a Voſſio non obſervatum eſſe fruſtra queritur, meminit ejus Philonis Biblii Voſſius L. II. *de Hiſt. Gr.* c. 10. Mallincrot autem hujus ſui inventi Philonis, quem a Voſſio prætermiſſum eſſe opinatur, Simlerum & Friſium præfatione ſuæ bibliothecæ meminiſſe dicit. Sed Friſius præfatione illa Philonis non meminit. Simlerus vero & in præfatione & in ipſa Bibliotheca Philonem quendam nominat, qui de viris inluſtribus ſcripſerit, & quem in præfat. Philonem ſimpliciter vocat, hunc Philonem Byblium in Bibliotheca adpellat, ut ita cautius loquutum oporteat Mallincrotum. Cæterum ſi ſuperarent hi Philonis libri, multis jam rixis de patria virorum inluſtrium facile foret remedium. Meminit hujus Philonis etiam Euſtathius ad il. λ fol. 796. Eumdem hunc credo Philonem intelligi apud Tatianum, λόγῳ πρὸς Ἕλληνας, ubi ὁ τοὺς βίους τῶν φιλοσόφων ἐπ' ἀκριβὲς πραγματευσάμενος dicitur, de quo infra in Lætus.

2. Maximus Aegienſis de Apollonio, Tyaneo, Pythagorico, nonnulla

nulla litteris prodidit, geſta ſcilicet ab ipſo Aegis. Vide Philoſtratum lib. I. *vita Apoll. c. 5.* *

3. Moeragenes vero Apollonii Tyanei res geſtas quattuor libris eſt proſequutus, quorum meminit quidem Philoſtratus vita Apoll. I. 4. III. 13. ſed negligentiæ eum arguit.

4. Circiter hæc tempora vixiſſe videtur Dorotheus Aſcalonita, Grammaticus, cujus meminit Stephanus *ἀσκαλών*. Scripſit is *περὶ Ἀντιφάνους de Antiphane*, teſte Æmiliano apud Athenæum XIV. 13. Vereor autem, ne Grammaticum fuerit opus. Vide, quæ de eo in Grammaticis dicimus.

** 5. Trajano ſucceſſit Ælius Adrianus, Trajani conſobrinus, Imp. Cæſar. Trajanus Hadrianus in Nummis & Inſcriptionibus dicitur. Erat hic *μουσικώτατος βασιλεύς*, *Rex eruditiſſimus*, juxta Athenæum, III. 29. *Hic Græcis literis impenſius eruditus, a pleriſque Græculus eſt adpellatus: Athenienſium ſtudia moreſque hauſit non ſermonem tantum, ſed & cæteris diſciplinis canendi, pſallendi, medendique ſcientia, muſicus, Geometra, pictor*, ut habet Sexti Aurelii Victoris epitome. De ejus in doctos benivolentia audi Theodorum Metochitam *Hiſt. Rom.* *Τοὺς θεραπευτὰς τοῦ λόγου μεγάλως ἐδεξιοῦτο, συνεπομένους ἔχων αὐτῷ, καὶ οὓς ᾔδει ἄνδρας σοφούς. Viros doctos magno amore complectebatur, & quos ſapientes noſſet, in comitatu ſemper habebat.* Sextus Aurelius Victor de eodem: *Ælius Hadrianus Romam regreditur. ibi Græcorum more ſeu Pompilii Numæ, ceremo-*

* *Vixit eodem tempore, quo Damis, Aſſyrius, qui ejuſdem Apollonii T. vitam perſcripſerat.*

** *Trajano Imp. gratiſſimus inter alios fuit etiam C. Plinius Cæcilius Secundus, Iunior, Novocomenſis patria, qui locum inter noſtros mereri potuiſſet propter* Librum de viris inluſtribus; *ſed is illi perperam adtribuitur, notante Voſſio L. de H. L. I. 30. itemque Fabricio in B. L. p. 487. 573. Meliori jure laudare ſuo loco nos decuiſſet C. Plinium ſecundum, Majorem, patria Veronenſem, ob eximium & nunquam ſatis laudatum* Opus, *ut vocat Voſſius*, Hiſtoriæ Naturalis, *quo miram rerum omnium naturam & varietatem* Libris XXXVII. *complexus eſt. Inprimis optandum, ut capita iſta, quæ de originibus & inventoribus rerum agunt, ut ſunt potiſſimum Cap. 29. L. V. & 56. L. VI. erudito commentario inſtruerentur.*

Digitized by Google

ceremonias, leges, gymnaſia, Doctoresque curare occepit: adeo quidem, ut etiam ludum ingenuarum artium, quod Athenæum vocant, conſtitueret. Simili modo & Athenis Adrianus Gymnaſium de ſuo nomine dictum, ædificandum curavit, teſte Pauſania *Atticis*. Spartianus de eo c. 9. *Profeſſores & honoravit & divites fecit, licet eos quæſtionibus ſemper agitavit. In ſumma familiaritate Epictetum & Heliodorum, Philoſophos, & (ne nominatim de omnibus dicam,) Grammaticos, Rhetores, Muſicos, Geometras, Pictores, Aſtrologos habuit: præ cæteris (ut multi aſſerunt) eminente Favorino. Doctores qui profeſſioni ſuæ inhabiles videbantur, ditatos honoratosque a profeſſione dimiſit.*

6. Inter complures, qui ſub Adriano floruerunt, doctos viros reperti quoque ſunt, qui Philoſophorum Hiſtoriæ conſcribendæ ſe dederint. Arrhianus, Stoicus ille Nicomedienſis, celebris, Epicteti Hierapolitæ Phrygis Stoici diſcipulus hac ætate vixit, meminitque ejus Lucianus Alexandro Ψευδομ. Gellius XIX. 1. *librum* inquit, *protulit Epicteti Philoſophi quintum* διαλέξεων, *quas ab Arrbiano digeſtas congruere ſcriptis Zenonis & Chryſippi non dubium eſt.* Scripſit *de vita & morte* Epicteti, præceptoris ſui. Teſtis eſt Simplicius procem. Comment. in Enchir. Epicteti. *περὶ μὲν τοῦ βίου τοῦ* Ἐπικτήτου, καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς Ἀῤῥιανὸς ἔγραφεν, ὁ τὰς Ἐπικτήτου διατριβὰς ἐν πολυστίχοις συντάξας βιβλίοις, *de vita Epicteti, ejusque morte Arrbianus ſcripſit, qui ejusdem quoque diſſertationes prolixis libris digeſſit.* Epictetus autem vixit ſub Domitiano. Et vix credo, de eo vere dici poſſe, quæ habet Themiſtus, Orat. III. quæ eſt in laudem Jovin. *Magnus Trajanus Dionem aurea linguæ virum, Epictetum duo Antonini magno in pretio habuerunt*, ſi verum eſt, quod Suidas eum Neronis tempore vixiſſe ſcribit. Fuit ille Epictetus *Stoicorum maximus* judicio Gellii I. 2. Lepidam de hujus Epicteti lucerna hiſtoriam habet Lucianus *Dialogo ad indoctum multos libros coementem* ubi indoctus ille eam tribus millibus drachmarum emit perſuaſus fore, ut ſi ad eam lucubraret, majore facilitate ad eruditionem perveniret.

7. Favorinus itidem Epicteti auditor fuit, teſte Gellio XVII. 19. Nomen ejus Latinum eſt, a Favor derivatum, ut a Cenſor Cenſorinus. Patriam habuit Arelaten Galliæ, & corpore fuit Androgynus, vixit ſub Trajano & Adriano, ut auctor eſt Suidas Φαβωρῖνος. Idem Suidas Ἀδριανὸς auctor eſt Adrianum Auguſtum, qui doctiſſimus omnium videri volebat, neque doctiorem ſe ferre poterat, tanta hujus Favorini &

Dionyſii Mileſii Sophiſtæ tum temporis doctiſſimorum virorum odio atque invidia aliquando flagraſſe, ut eos tollere conatus fuerit. Voſſius diligentiſſimus atque utiliſſimus ſcriptor L. II. *de Hiſt. Gr.* c. 10. ubi de Favorino agit, librum Μητρῷον ab eo ſcriptum eſſe notat, eumque a Laert. L. II. *Socr.* citari his verbis Parentheſi incluſis, φησὶ Φαβωρῖνος ἐν τῷ Μητρῴῳ. Verum aliena hæc ſunt a Laertii mente, qui poſtquam de Socratis damnatione variiſque reſcriptis & decretis contra Socratem egerat, addit: ἀνάκειται ἔτι καὶ νῦν, φησὶ Φαβωρῖνος, ἐν τῷ Μητρῴῳ. Ita diſtinguenda ſunt Græca Laertii verba, quæ alias uti in vulgatis codicibus leguntur, facile Voſſio imponere potuerunt. Senſus verborum hic eſt. *Servatur* ſententia nimirum damnatoria & decretum in Socratem *adhuc* Athenis *in Metroo* ſive Archivis, *ut inquit Favorinus.* Atque his verbis ipſum decretum integrum ſubjungitur. Μητρῷον autem erat ædes Matris Deum Athenis, ubi leges & decreta aſſervari ſolita ſunt, Tabularium Latini adpellant. vide Doctiſſimum Bernardinum Baldum L. de Vitruvianorum verborum ſignificatione, voce *Tablinum.* Suidas Μητραγύρτης. ἐρχῶντο τῷ Μητρῴῳ ἀρχείῳ καὶ νομοφυλακείῳ. Idem habet Michael Apoſtolius proverb. Μητραγύρτου θάνατος. Lycurgus moriturus in Metroum ſe juſſit portari, ut adminiſtratæ Reip. rationem redderet, teſte Plutarcho L. de X. Rhetoribus *Lyc.* Apellicon Tejus, cum antiqua ſcripta undique conquireret, ex Metroo ſurripuit autographa vetuſtatis maximæ, teſte Athen. V. 14. Auctor indicis in Athen. Metroum Phrygiæ quoddam oppidum inde fingit atque exſtruit ſatis inepte. adde quæ de Metroo habet Meurſius noſter *Lect. Att.* I. 11. Caſaubonus jam notis ad Laertii locum citatum, errorem iſtum notavit, quod Voſſius ignorare non debuit. Lamprias Elencho librorum Plutarchi apud H. Stephanum epiſtolam Plutarchi ad Favorinum de amicitia enumerat. In Catalogo Lampriæ, qui Plutarchi operibus hic impreſſis præfigitur: Ἐπιστολὴ πρὸς Φαβορῖνον & περὶ φιλίας, tanquam duo diſtincta Plutarchi ſcripta recenſentur. Plutarchus ei librum *de primo frigido* inſcripſit, tempore belli Dacici ſub Trajano, ut circa finem ipſe indicat. Frequenter ejus ὑπομνήματα, & libros παντοδαπῆς ὕλης ἱστορικῆς, ad Philoſophorum vitas exponendas adhibuit Laertius. Suidas eum περὶ Σωκράτους καὶ τῆς κατ' αὐτὸν ἐρωτικῆς τέχνης, Itemque περὶ Πλάτωνος & περὶ τῆς διαίτης τῶν φιλοσόφων, ſcripſiſſe, auctor eſt φαβ. Favorini librum περὶ τῆς Ακαδημαικῆς διαθέσεως, qui

Πλάτας-

Digitized by Google

πλὄταρχος inſcribitur : librum *ad Epictetum*, in quo Oneſimus Plutarchi ſervus cum Epicteto diſputans introducitur : librum *ad Alcibiadem* & tres ejus libros, quorum primus ad Adrianum, alter ad Dryſonem, tertius ad Ariſtarchum, qui inſcribuntur *de comprehenſiva imaginatione*, citat Galenus L. περὶ τῆς ἀρίϛης διδασκαλίας, ſive de optimo docendi genere contra Favorinum. Idem Galenus contra Phavorinum, pro Socrate librum ſcripſit, quod ipſe indicat L. *de libris propriis* c. 13. Itemque contra Phavorinum pro Epicteto cap. 11.

8. Oenomaus Cynicus Gadarenſis, Porphyrio paullo ſuperior juxta Suidam ὀινόμαος, cum Plutarcho, Sexto, Agathobulo ſub Adriano A. celebris, teſte Euſebio, Hieronymo, & Mariano Scoto *Chronicis*. Scripſit περὶ τῆς καθ᾽ Ὅμηρον φιλοσοφίας, *de Philoſophia Homerica*, teſte Suida ὀινόμ. Nimirum uti nunc omnes Chriſtianorum ſectæ ſuam ſententiam codici ſacro conſentaneam eſſe volunt & probant : ita olim Homerus quaſi fons habebatur, e quo ſua quæque Philoſophorum gentilium ſecta dogmata derivabat. Seneca epiſt. LXXXVIII, *Homerum quidam faciunt Philoſophum Stoicum, virtutem ſolam probantem & voluptates refugientem & ab honeſto ne immortalitatis quidem pretio recedentem : modo Epicureum, laudantem ſtatum quietæ civitatis & inter convivia cantusque vitam exigentis : modo peripateticum, bonorum tria genera inducentem : modo Academicum, incerta omnia dicentem!* Ex Homero omnium pene Philoſophorum ſententias derivat Plutarchus ille L. *de Homero*. Homerum Pyrrhoniæ ſectæ principem atque auctorem fuiſſe voluerunt Sceptici apud Laertium L. IX. *Pyrrh.* & Suidam Πυῤῥωνείων. Metrodorus Lampſacenus Anaxagoræ familiaris, Phyſica ſua ex Homero hauſit, teſte Laertio L. II. *Anaxag.* Ex eo factum eſt, ut *de Homeri Philoſophia* ſcripſerint Favorinus, Maximus Tyrius, Oenomaus noſter & Porphyrius, teſte Suida vitis eorum, quorum ſinguli ſuæ ſectæ dogmata ex eo derivatum iverunt. Caſſius Longinus, Platonicus, Porphyrii Præceptor, ſub Valeriano librum ἐι φιλόσοφος Ὅμηρος; *An Homerus fuerit philoſophus?* ſcripſit, teſte Suida λογγ. Scripſit hic Oenomanus περὶ κυνισμοῦ, *de ſecta Cynicorum*, itemque περὶ Κράτητος, καὶ Διογένους, καὶ τῶν λοιπῶν, teſte eodem Suida, Οινομ. ut ita omnium Cynicorum hiſtoriam nobis tradiderit, ſive tradere potius voluerit. Mentionem autem Cynicorum plurimorum fieri obſervamus, Cratetis, Diogenis, Demetrii, Menippi, Muſonii, Carneadis, Iſidori, Creſcentis, Sphodrix,

driæ, Theagenis, Didymi, Athenagoræ, Alcidamantis, Saluſtii, Meleagri, Cynulci,* Hegeſianactis, Menandri, Polyzeli, Theomneſti, Xanthippi, Herophili, Peregrini ſive Protei, Maximi, Heſperii, Demonactis, Onocrati, ** confer Laertium L. VI. Meminit quoque hujus Oenomai Theodoretus θερ. Serm. VI. & X. ubi ipſe & Diogenianus de oraculorum mendaciis ſcripſiſſe dicuntur.

9. Pollio Valerius Alexandrinus, ſub Adriano floruit, teſte Suida Πολλίων, idem omnino, quem inter Grammaticos Latinos Marci Antonini præceptores numerat Capitolinus. Idem etiam Auctor Lexici Photio, Ecl. CXLIX. laudati & pater Diodori Valerii apud Suidam Διόδωρος & Πωλλίων. Scripſit ἀπομνημονεύματα Μουσωνίου τοῦ φιλοσόφου, *memorabilia dicta & facta Muſonii Philoſophi*, quem librum perperam Pollioni antiquo ſub Pompejo M. celebri tribuit Suidas. Huic enim noſtro Pollioni tribuendum eſſe eum, ætas Muſonii poſtulat. Vivebat temporibus Neronis Muſonius Rufus Tyrrhenus, *equeſtris ordinis ſtudium Philoſophiæ & placita Stoïcorum æmulatus*, ut loquitur Tacitus *Hiſt.* III. 81. I. *Muſonius & Plutarchus philoſophi clari habentur*, ut inquit Marianus Scotus L. II. ad A. C. LXXI. ad annum XIII. Neronis. Laudat eum jam ſub Nerone idem Tacitus *Annal.* XIV. 59. 2. & XV. 71. VI. Poſt ſub Vitellio *Hiſt.* IV. 10. I. Munitionum præfectus erat, ſed a Nerone exulare juſſus eſt, teſte Philoſtrato L. VII. Xiphilino & Suida. Laudat tamen nihilominus Neronis ἐπιείκειαν in Muſonium Themiſtius *Orat.* περὶ ἠτυχηκότων. Revocatus tandem eſt ab exilio per Veſpaſianum Imp. Hoc enim imperatore Muſonius Romæ fuit, Mucianum Philoſophorum adverſarium Veſpaſiano auctorem fuiſſe, ut Philoſophi Roma ejicerentur, pulſosque fuiſſe, præter Muſonium, omnes, tradunt Xiphilinus & Zonaras. Egnatium Celerem Philoſophum a Muſonio Rufo ſub Veſpaſiano damnatum fuiſſe, docet Tacitus *Hiſtor.* IV. 10. 4. & ſcholiaſtes Juvenalis. Male itaque Hieronymus, & qui hunc ſequitur, Marianus Scotus, *Chron.* ad annum Titi II. *Titus Muſonium Rufum Philoſophum de exilio revocat.* Impreſſit tandem Muſonius Tyrrhenus tanquam Munitionum

* *Id non proprium ſed appellativum nomen eſſe, bene obſervavit clariſſ. Heumannus in Actis Philoſ. p. 10. 11. Sic Theodorus* Κύνουλκος *a Fabricio additur in Bibl. Græca L. IV. c. 20. p. 431.*

** *Recte Plato Cynicus omittitur, quia nullus fuit.*

tionum Præfectus, Hieroſolymis ſolò æquatis, aratrum ad perpetuam deſolationem teſtandam, ut Judæi in Talmude notant, qui eum Turanum Rufum adpellant. Scaliger Muſonium Rufum equeſtris ordinis Stoicum alium eſſe ſuſpicatur a Muſonio Rufo Tyrrheno munitionum præfecto in exilium pulſo. Verum quidem eſt, ſatis caute in hiſtoria Scaligerum verſari, neque nihili eſſe habendam ejus conjecturam: hic tamen ejus opinioni contradicit Tacitus Auctor gravis, qui *Annal.* XIV. 59. 2. de Plauto ſcribit, ei *doctores ſapientiæ Caranum* (Plinio *Hiſt. Nat.* L. I. ad Auctores L. II. laudatum) *Græci, Muſonium Thuſci generis, conſtantiam opperiendæ mortis pro incerta & trepida vita ſuaſiſſe.* Unde colligimus Muſonium, Stoicum illum Philoſophum, & Muſonium Thuſcum, ſive Tyrrhenum, fuiſſe unum eundemque quandoquidem hic Muſonius Stoicus eſſe cognoſcitur e conſilio de morte conſtanter ferenda. Muſonium hunc Philoſophum Suidas a Nerone propter nimiam dicendi libertatem occiſum eſſe, tradit in voce Μουσώνιος. Sed in Κορνοῦτος Cornutum Leptitanum illum Grammaticum cum Muſonio ſine temporis mentione occiſum dicit. * Tempus exprimit Gellius, qui L. II. c. 6. Annæum Cornutum ſub Nerone occiſum eſſe refert. ** At in exilium eum fuiſſe pulſum, tradunt Hieronymus *Chronicis* & Xiphilinus *Nerone.* Sed poteſt utrumque eſſe verum. Erat autem Cornutus ille Stoicus & Perſii magiſter ad quem Perſius Satyram ſuam quintam ſcripſit: diverſus autem fuerit neceſſe eſt hic Cornutus ab illo Plinii familiari ſub Nerva, de quo Plinius L. IV. epiſt. 17. v. 15. ubi Cornutus Tertullius dicitur; alius item Cornutus Medicus occurrit in nummo Goltziano. Quod ſi tum Muſonius occiſus eſſet, omnino diverſus foret Muſonius præfectus munitionum ſub Veſpaſiano ab exilio revocatus. Sed lapſus eſt Suidas: cum Muſonius pulſis cæteris Philoſophis, ſolus Romæ ſub Veſpaſiano remanſerit, ut ſupra vidimus. Non occidit eum Nero, ſed exulari juſſit, quæ Neronis erat æquitas juxta Themiſtium. Julianus Imp. *epiſtola quadam apud Suidam* Μουσ. Muſonium Philoſophum βαρέων, murorum præfectum, & a Nerone in exilium pulſum fuiſſe tradit: ut ita nullum ſit diſcrimen inter Muſonium Philoſophum, & Muſonium βαρέων ἐπιμελητήν.

* *Imo aperte ait, fuiſſe Romæ* ἐπὶ Νέρωνος.

** *Imo tempus hoc Gellius tacet: tacet quoque occiſum eſſe: tantum Grammaticum vocat cum ætatis ſuperioris.*

μελητήν. Sed rationem ſuæ conjecturæ hanc adfert Scaliger, quod Muſonius Philoſophus nullibi dicatur in exilium pulſus eſſe, id quod de Muſonio Tyrrheno verum ſit. Certum eſt Muſonium ſub Veſpaſiano non fuiſſe cum reliquis Philoſophis Roma pulſum, quod bene notat Scaliger. Sed a Nerone eum ejectum eſſe, hiſtoriæ docent. Anonymus Ολυμ. ἀναγρ. ad Olymp. CCXI. 2. Θρασέας καὶ Σωρανὸς ὑπὸ Νέρωνος ἐθανατώθησαν, Μυσώνιος ὁ φιλόσοφος ἐξωρίσθη. Idem confirmat Lucianus L. *de Morte Peregrini*. Sed adde quæ dicta ſunt. Atque hic Muſonius Philoſophus Stoicus celeberrimus, forte etiam ſocer Artemidori illius apud Plinium L. III. *epiſt.* II. multos edidit libros, multas epiſtolas juxta Suidam. Aliquot ejus libellos laudat Stobæus: dictum quoddam ejus citat Fundanus iſte apud Plutarchum L. *de ira cohib.* Meminit ejus & *Gellius* XVI. 1. XVIII. 2. IX. 2. Fuit præter hunc Muſonius Philoſophus Cynicus, quem cum Carneade, Demetrio & Menippo inter inluſtriores Cynicos, tempore Apollonii Tyanei numerat Eunapius *præfat.* Illius tamen Muſonii Stoici celebrioris, quippe res geſtas & dicta memorabilia Pollionem noſtrum litteris prodidiſſe, exiſtimo, ut ita Suidas erret, qui Pollioni Aſinio Pompeji M. ætate celebri, ἀπομνημονεύματα iſta perperam tribuit, cum poſt Aſinii hujus obitum Muſonius Stoicus demum natus ſit. Neque enim alterius Muſonii Philoſophi mentionem ante Pompeji M. tempora usquam obſervamus. Laudat *Muſonium Pamphylium* Suidas Μαρκιανὸς. *Tyrium* Lucii & Herodis: Attici ſub M. Antonino familiarem Philoſtratus Sophiſt. L. II. vita Herodis qui forte eſt ille apud Origenem L. III. contra Celſum & omnino ille Hermogenis auditor ſub M. Antonino apud Suidam Ἑρμογένης. *Babylonium* Ἀπολλωνίου δεύτερον a Nerone Philoſophorum inimico in carcerem detruſum memorat Philoſtratus, *vita Apollonii* IV. 12. cum hoc per litteras conloquitur (non cum Muſonio Tuſco Stoico ut male ſentit Suidas) Apollonius internunciis Menippo Cynico & Damide, teſte eodem Philoſt IV. 16. Forte hic eſt Muſonius ille Cynicus, cujus Eunapius meminit, quoniam Apollonius ille Cynicorum familiaritatem minime aſpernabatur. Demetrius ille ἀνὴρ ξυνειληφὼς, ἅπαν τὸ ἐν κυνικῇ κράτος, οὗ Φαβωρῖνος ὕστερον ἐν πολλοῖς τῶν ἑαυτοῦ λόγων οὐκ ἀγεννῶς ἐπεμνήσθη. Apollonium ſequutus eſt & Menippo Lycio annos XXV. nato familiari ſuo, ut idem faceret, perſuaſit, apud Philoſtratum *Apoll.* IV. 8. Meminit ejus Demetrii quoque Seneca forte L. VII. *de benef.* c. 1. & 8. Epiſt. XX. LXII. Suetonius

nius X. 13 Tacitus *Hiſt.* IV. 40. *Annal.* XVI. 34. 2. XVI. 35. 5. Arrhianus *in Epictetum* Lucianus *ad indoctum*. Diverſus eſt Demetrius ille Συριεὺς, Cynicus, Antiphili medici Alopecenſis comes apud eundem Lucianum *Toxari*. Memorat tandem Muſonium, Stoicum, *Athenienſem*, Porphyrius vita Plotini &c. *Muſonium* Euſebii Alexandrini diſcipulum & in Sophiſtica Athenis ſucceſſorem, Eunapius *Proareſiω*, de quo ἐν τοῖς διεξοδικοῖς plura ſe dixiſſe ait. Factus ille deinde eſt Aſiæ Vicarius ſub Valentiniano, teſte Ammiano L XXVII. Tandem Græcis ſive Achajæ Proconſul, teſte Himerio apud Photium Ecl. CCXLIII. Hic omnino eſt ad quem Libanii exſtat epiſtola, adde Suidam Μυσώνιος. Sed nihil hæc pro Suida. Certum itaque eſt, hæc ἀπομνημονεύματα Pollionis antiqui eſſe non poſſe, cui cætera Suidæ memorata Pollionis συγγράμματα Diophanis epitomen &c. tribui, temporis ratio non prohiber. Diophanes enim Bithynus Γεωργικῶν ſcriptor, cujus epitomen hic Pollio fecit, jam Varroni laudatur L. I. de R. R. c. 9. Meminit quoque ejus Vindanius Anatolius Berytius apud Photium Ecl. CLXIII. ita de cæteris. Sed non abs re fore exiſtimo, ſi conjecturam meam alteram de Muſonio Baſſo exponam, de quo Plinius lib. VII. *epiſt.* 31. ad Cornutum: *Claudius Pollio amari a te cupit Muſonii Baſſi graviſſimi civis memoriam tam grata prædicatione prorogat & extendit, ut librum de vita ejus (nam ſtudia quoque ſicut alias artes bonas veneratur) ediderit.* Forte itaque hic Pollio hujus Muſonii ἀποφθέγματα ſimul expoſuit, quæ a Pollione Trallianno antiquo expoſita eſſe auctor eſt Suidas. Sed poſterior dies dubium hoc omnino eximet.

CAP. VIII.

1. Suetonius de Poetis egit. 2. Dionyſius Halicarnaſſeus Muſicorum Hiſtoriam literis prodidit. Varii Dionyſii, alii certæ: alii incertæ ætatis. 3. Cl. Aelianus Hiſtoriarum variarum L. ſcripſit.

I.

SVetonius Tranquillus, qui apud Hadrianum A. magiſter epiſtolarum fuit, poſteris ſimiliter prodeſſe voluit variis libellis, quibus inluſtres Grammaticos & Rhetoras expoſuit, quorum particulam ſaltem nobis vo-

Digitized by Google

raciſſimum tempus reliquit. Liber *de Poetis* totus ferme periit præter Terentii, Horatii, Lucani & Perſii vitam ſuperſtitem.

2. Ælius Dionyſius, Halicarnaſſeus, junior, qui ſub Hadriano vixit, Muſicus dictus, ſcripſit Μουσικῆς ἱστορίας βιβλία. λϛʹ teſte Suida. Διονύσιος ὁ τὴν Μουσικὴν ἱστορίαν συγγράψας, dicitur eidem Ἡρωδιανός. Librum ejus operis XXIII. citat Stephanus ὑδρέα, ubi Evagem Comicum Hydreatem fuiſſe notavit. Trigeſimum librum laudat Suidas Σωτηρίδας. Egit in illo *de Tibicinibus, citharœdis & poetis*, indice eodem. Scripſit præterea Λεξικὸν Ῥητορικὸν teſte Euſtathio il. β fol. 181. de quo alibi. Idem forte eſt ille Ælius Dionyſius, e cujus *de urbe Alexandria* libro Sextum Excerptorum ſuorum librum confecit Sopater apud Photium, Tmem. CLXI. Multos Dionyſius enumerat Voſſius, quibus non inutile foret hos addi, ut ita ex homonymorum cognitione confuſio evitetur (1.) Dionyſius, Thebanus, Poeta nobilis fuit circa Olymp. LXX. cujus ut & Pindari, Lampri, Pratinæ & reliquorum Lyricorum carmina didicit Teleſias Thebanus, teſte Ariſtoxeno apud Plutarchum *de Muſ.* fol. 1142. (2.) Dionyſius quidam Athenienſis Χαλκοῦς, ſive Æneus fuit dictus, cujus adpellationis rationem ſic exponit Athenæus XV. 3. μνημονεύσω τοῦ Χαλκοῦ ποιητοῦ καὶ ῥήτορος Διονυσίου. Χαλκοῦς δὲ προσηγορεύθη διὰ τὸ συμβουλεῦσαι Ἀθηναίοις χαλκῷ νομίσματι χρήσασθαι. *Mentionem quoque faciam Ænei poeta & Rhetoris Dionyſii, qui propterea ſic dictus fuit, quod ſuaſor fuiſſet Athenienſibus, ut aneis uterentur nummis.* Poetam eum fuiſſe hic obſervamus, id quod paullo ante cap. 2. deſumtis ex eo elegis clare probat: verſus ex eodem adfert idem X. 12. & L. XV. cap. 20 extrema ſcilicet operis periodo. Plutarchus *Nicia* ejus poemata ſuo adhuc tempore exſtitiſſe, ejusque filium Hieronem Niciæ tempore circa Olymp. XC. vixiſſe indicat. Meminit quoque ejus Ariſtoteles Rhet. III. 2. (3.) Dionyſium Athenienſem quendam e Numero produxit Goltzius, quem noſtrum eſſe tuto non licet adfirmare. (4.) Dionyſii, cujusdam Grammatici, ſcholam juvenes honeſtos ingredi vidit Socrates apud Platonem ἐρασταῖς Olym. circiter XC. Hunc non ſine errore Platonis magiſtrum faciunt Laertius L. III. & Apulejus, niſi forte ea quæ de Socrate dicuntur, de Platone erunt intelligenda, quæ Laertii L. III. eſt ſententia ſtatuentis, Platonem ſuam ſententiam nomine Socratis & Timæi; alienam nomine Gorgiæ, Protagoræ &c. proponere. (5.) Dionyſius, Sinopenſis Comicus, in fabula *Homonymis* Cephiſo-

ſodori cujusdam Plani meminit, apud Athenæum XIV. 1. ejusdem fabulæ meminit idem IX. 7. Σώζουσα ejus citatur eidem X. 5. hunc circa Olym. C. vixiſſe opinamur. (6.) Dionyſius, legislator apud Siculos, tempore Timoleontis Olymp. CVIII. apud Plutarchum *Tim.* (7.) Dionyſius Bithynus, Dialecticus, teſte Strabone L. XII. Forte idem, quem audivit Theodorus ἄθεος, teſte Laertio II. *Ariſtip.* (8.) Dionyſius Heracleotes Stoicus, Menedemi Philoſophi Ol. CXXIV. juxta Suidam, itemque Heraclidis Pontici, Alexini & Zenonis juxta Laertium lib. VII. *Ac. Quæſt.* Cleanthem condiſcipulum, teſte eodem L. II. *Tuſc. Qu.* cum e renibus laboraret, dolorem malum eſſe confeſſus eſt, teſte eodem L. V. *de Fin.* Grandis autem jam natu defecit a Stoicis ad Epicurum, teſte Athenæo VII. 6. ad Cyrenaicos eum defeciſſe volunt alii: vide Laertium L. VII. *Dionyſ.* Meminit ejus Cicero L. III. *Tuſc. Qu.* (9.) Dionyſius ὁ ἐπικαλούμενος ἴαμβος ἐν τῷ περὶ διαλέκτων γράφει οὕτως, ubi de piſcium nominibus egit. Vid. Athenæus VII. 7. Plutarchus lib. *de Muſica* fol. 1136. ejusdem meminit ἄλλοι δὲ Τόρηβος πρῶτον τῇ ἁρμονίᾳ (λυδίῳ) χρήσασθαι, καθάπερ Διονύσιος ὁ ἴαμβος ἱστορεῖ. Clem. Alex. L. V. *Strom.* Διονύσιος τε ὁ ἴαμβος ὁμοίως.

Πόντε μαινομένοιο περιστείνει ἁλυκὴ τάψ.

Ætatem hujus inde colligimus quod Ariſtophanis Grammatici præceptor fuerit juxta Suidam Ἀριστοφ. Vixit itaque circa Olymp. CXL. (10.) Dionyſius Mitylenæus, paulo ante Ciceronem vixit, dicitur Σκυτοβραχίων, ſive Σκυτεὺς, hiſtorias illas ſcripſit, quæ Xantho Lydo tribuuntur: Athenæus XII. 3. ἱστορεῖ Ξανθος ὁ Λυδὸς, ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένας ἱστορίας συγγεγραφὼς Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων, ὡς Ἀρτέμων φησὶν ὁ Κασσανδρεὺς ἐν τῷ περὶ ἀναγωγῆς βιβλίων. Dardanum fuiſſe filium Paridis & Helenæ, ex eodem profert Euſtathius ad ιλ. γ'. Hujus credo eſt opus illud, quod *Corona* inſcribitur citaturque Euſebio *Hiſt. Eccl.* III. 19. & conſtitit libris XXXIII. teſte Suida νύμφαι. Expoſuit in eo miras fabulas de Diis teſte Euſebio. Huc forte reſpexit Diodorus Sic. L. III. c. 66. Διονύσιος ὁ συνταξάμενος τὰς παλαιὰς μυθοποιΐας. (11.) Dyonyſius, Stoicus, Athenis vixit eumque audivit Atticus ille apud Cic. L. II. *Tuſc. Quæſt.* ubi verſus cum orationi admiſcere ſolitum fuiſſe notat. (12.) Dionyſius Magnes, Olymp. CLXXIII. Ciceronis annum ætatis XXIX. agentis præceptor in Aſia fuit, teſte ipſo Cicerone *Bruto*, Plutarcho *Cicerone* & Strabone L. XIII. (13.) Dionyſius

Digitized by Google

quidam Ciceronis filios docuit, de quo Cicero *ad Att.* VIII. 10. *Dionyſium dimiſi a me ut Magiſtrum Ciceronum non libenter: ut hominem ingratum non invitus* confer VI. 1. VII. 4. 8. 16. VIII. 4. IX. 3. 14. XIII. 1. de eodem forte Cicero L. XIII. epiſt. ad fam. 77. *Dionyſius ſervus meus, qui meam bibliothecam multorum nummorum tractavit, cum multos libros ſurripuiſſet, nec ſe impune laturum putaret, aufugit,* &cætera. confer L. XII. ep. ad fam. 24. (14.) Dionyſius Thrax, Grammaticus, laudatur Athenæo XI. 14. (15.) Dionyſius duodecimi filius *elegans magis declamator, quam vehemens*, juxta Senecam controverſ. IV. (16.) Dionyſius, cognomine Atticus, Pergamenus patria, Sophiſta, diſcipulus Apollodori, Rhetoris illius, qui Auguſti magiſter & Apollodoreæ ſectæ Rhetorum princeps erat, ſcripſit orationem & hiſtorias, teſte Strabone XIII. (17.) Dionyſius ὁ τοῦ Τρύφωνος, Tryphonis diſcipulus, Grammaticus, ſcripſit *περὶ ὀνομάτων*, de nominibus, teſte Athenæo VI. 16. (18.) Dionyſius Glauci F. Grammaticus Alexandrinus, Parthenii præceptor, teſte Suida Παρθ. Vixit circa Veſpaſiani tempora & Chæremoni præceptori bibliothecario ſucceſſit, teſte Suida. (19.) Dionyſius, Mileſius, Sophiſta, ſub Adriano, Philoſtr. *de Sophiſt.* L. 1. vita Dionyſii, quem ut & Favorinum Gallum Adrianus tollere conatus eſt, teſte Dione *Adriano*. Sequentur modo, quæ ad certam ætatem reducere non licuit (20.) Dionyſius Stoicus quidam refert, Diogenem poſt pugnam ad Chæroneam captum & ad Philippum ductum eſſe, eique interroganti quis eſſet, reſpondiſſe: exploratorem ſe eſſe, teſte Laertio lib. VI. *Diog.* (21.) Dionyſius ὁ λευτρικὸς, refert ei qui apud Eleos in certamine de pulchritudine vicerit, præmium eſſe arma, quæ Minervæ dedicentur, apud Athenæum XIII. 9. (22.) Dionyſius ὁ λεπτὸς, apud Athenæum XI. 7. (23.) Caſſius Dionyſius, Uticenſis, inter auctores rei Ruſticæ refertur a Varrone lib. 1. de R. R. cap. 1. (24.) Dionyſius Samius, *περὶ κύκλου, de Cyclo*, poetico ſcilicet ſcripſit, teſte Athenæo (25.) Dionyſius Heliopolita, *ὀνειροκριτικὰ* ſcripſit, teſte Artemidoro Daldiano. (26.) Dionyſius ὁ Σκυμνάιος memoratur apud Tzezen ad Lycophr. fol. 160. an forte Dionyſius Halicarnaſſeus junior, qui Scymno Lexicon ſuum inſcripſit, intelligitur & ad aliorum Dionyſiorum Halicarnaſſeorum differentiam ita nominatur? (27.) Dionyſius ὁ Ἀλ..ιενὸς, Hiſtoricus citatus a Schol. Apollonii ad II. *ἀέργον*. (28.) Dionyſius ὁ τοῦ χαρμίδου, apud Schol. Pindari ad Nem. VII. (29.) Dionyſius Ægeus Dictyaca ſcripſit capitibus C. quorum Eclogas adfert Photius CLXXXVI. & CCXI. Quantum ex ipſis Eclogis colligere licet, Medi-

dicum eum fuiſſe apparet, Dialecticæ tamen exercitationi judice Photio, non inutilis ille liber fuit. (30.) Dionyſius *ἐν κριτικοῖς*, memorat quendam Thaletem juniorem obſcurum, teſte Laertio L. 1. *Thal.* Caſaubonus notis ad Laertii locum citatum conjicit, pro *κριτικοῖς* legendum eſſe *κρητικοῖς*, ut Thales ille junior, cujus Dionyſius meminit, idem videatur cum Thaleta Cretenſi Gortynio, de quo apud Plutarchum L *de Muſica.* At nihil hæc eſt conjectura, quandoquidem Thaletas ille Cres Poeta apud Plutarchum idem eſt cum Tertio eorum, quos Laertius recenſet, quem antiquiſſimum & Homero, Heſiodo, ac Lycurgo æqualem facit. Quod Lycurgi tempeſtate Thaletas vixerit, docet Strabo L. X. & Sextus Empiricus adverſus Mathematicos L. II. de Rhetorica. Lycurgus autem & Homerus coævi fuere, juxta Ciceronem V. *Tuſi Quæſt.* Strabonem L. X. Ante Homeri tempora Thaletam vixiſſe ex Suida diſcimus, qui bis ejusdem meminit. Poſt Archilochum poetam Olymp. XXVI celebrem, eum vixiſſe indicat Plutarchus L. de *Muſica* ubi ejus ſemel, atque iterum meminit, eumque ad peſtem muſica ſedandam a Lacedæmoniis Apollinis oraculo accitum, ex Pratina refert. (31.) Dionyſius Chalcidenſis, vixit poſt Scylacem Caryandenſem, & κτίσεις ſcripſit, teſte Strabone L. XII. idque V. libris, teſte Auctore περιηγήσεως, qui vulgo Marcianus creditur, quorum *primum* citat Schol. Ariſtoph. ad Νεφ. fol. 150. Meminit alias ejus Plutarchus L. *de Herod. malign.* Schol. Apollonii ad L. 1. *argon. verſ.* MXXIV. Ex eo omnino, quæ de Thaſo Olym. XV. condita habet Clemens L. I. *Strom.* adde Voſſium (32.) Dionyſius Zopyrus Grammaticus laudatur Schol. Ariſtoph. ad Aves (33. 34) Dionyſii duo ὀψαρτυτικὰ ſcripſerunt, teſte Athenæo XII. 3. alterius horum meminit L. VII. 22. (35.) Dionyſius ὁ Καρχηδόνιος, *Carthaginenſis*, Dialecticos Philoſophos inde dictos tradit, quod interrogando & reſpondendo orationes diſponerent, apud Laert. II. Eucl. niſi forte Χαλκηδόνιος legendum, ut idem ſit cum Bithyno illo, de quo ſupra. Eſt enim Chalcedon Bithyniæ urbs, teſte Herodiano vita Antonini & Getæ §. IV. aliisque. (36.) Dionyſius ὁ Καλχηδόνιος, antiquior eſt priore, meminitque ejus Cleme;ns *Strom.* I. (37.) Dionyſius Sophiſta, Antiochenus, cujus Epiſtola ad Leontium exſtat in Epiſtolis Græcis mutuis (38.) Dionyſius *Heracleotes hoc anno* (æt. LXXXI.) *ut vita abiret, cibo abſtinuit*, ait Cenſorinus de die natali c. 15. (39.) Dionyſius Samius, Medicus, apud Galen. L. IV. *de compoſ. Medicamentorum Sec. genera* c. 13. (40.) Dionyſius Delphicus Rei Ruſticæ peritus apud Plutarch. *de ſolert. animal. fol.* 965. (41.) Dio-

nyſius e Caria Criticus laudatur Eunapio, *Porphyr.* niſi forte Halicarnaſſeus intelligitur. Halicarnaſſus autem Cariæ finitima. *(41.)* Dionyſius Sidonius, Grammaticus, de vocum ſimilitudinibus & differentiis egit apud Varronem L. IX. *de lingua latina*, (43. Dionyſius quidam in Rhetoricis nonnulla ſcripſit, de quo Laertius L. VII. (44.) Dionyſium Rhodium quendam cum Artemone, Antiphonte, Stratone, Philochoro, Epicharmo, Serapione, Cratippo & Hermippo Berytio de Somniis & eorum interpretibus egiſſe docet Tertullianus L. de anima cap. 46. (45.) Dionyſium Salluſtium, Medicum quendam ſcriptorem, laudat Plinius. (46.) Dionyſium Mileſium Medicum laudat Galenus de *antidotis*. L. II. c. 11. (47.) Dionyſium Samium Medicum citat idem L. IV. *de compoſ. medic. ſec. gen.* c. 13. (48.) Dionyſium Chirurgum memorat Scribonius Largus de compoſ. medic. §. 212. 213. (49.) Dionyſium Melitenſem cum Herode Rhetore, Tryphone Medico, Menephilo Peripatetico, Ammonio & Lampria conloquentem novimus ex Plutarcho Sympoſ. IX. 14. (50.) Cajo Valerio Dionyſio jus Quiritium dari rogat Trajanum Plinius L. X, *epiſt.* CV. (51.) Dionyſii cujusdam *ἀπόρων* librum quintum citat Pſeudodidymus il. β. fol. XXXVIII. (52.) Dionyſius Aſcalaphus dictus eſt, quod crebro meminiſſet cujusdam verſus Homerici in quo Aſcalaphi mentio: vel quod *λεπτὸς καὶ ὠχρὸς ἦν macilentus & pallidus eſſet*, juxta Etymologici auctorem in Διονύσιος. Sed forte idem cum illo XXI, qui λεπτὸς dicebatur. (53.) Dionyſius Marcus Pomponius libertus, apud Ciceronem L. IV. *ep. ad Att.* 14. (54.) Dionyſii Byzantii *ἀνάπλουν* Βοσφόρου ſervat Bibliotheca Regis Chriſtianiſſimi inter Manuſcripta. Incipit Εἰ μόνη συνέβαινε. Finis: ἠπείρων. (55.) Dionyſium quendam, qui de Pyramidibus Æpyptiorum ſcripſerit, laudat Plinius XXXVI. 12. Adde his, ſi placet, Colophonium Pictorem nobilem ap. Plutarch. *Timoleonte*, Plinium Hiſt. Nat. XXXV. 10, 11. Et forte is eſt, qui cum Crateva & Metrodoro herbas pinxit, & earum vires ſubſcripſit, juxta eundem Plinium XXV. 2. adde & 56. Aurelium Dionyſium apud Gruterum Inſcript. DCCCXLV. *

Cap. IX.

---

* *Temporibus Nervæ, Adriani, ac deinceps, claruit etiam Romæ Claudius Aelianus, eruditus ille Sophiſta & Hiſtoricus, qui præter alia,* ποικίλης ἱστορίας, *ſive* variæ Hiſtoriæ Libros XIV. *ex omnis generis antiquioribus, quorum maxima pars interiit, auctoribus conlectos*

Digitized by Google

CAP. IX.

1. Antoninus Pius literas coluit. 2. Taurus de differentia Platonicorum, Ariſtotelicorum & Stoicorum. 3. Telephus vitas Tragicorum & Comicorum memoriæ mandavit. 4. Maximus Tyrius de Homero ejusque Philoſophia. 5. Apollonius de mulieribus Philoſophis, patria ejus quæ, Philoſophiæ deditæ mulieres. Apollonii varii.

1.

ADrianus morbo letali aliquando correptus, cum de ſucceſſore ſolicitus eſſet, *Cejonium Commodum Verum, invitis omnibus adoptavit, eumque Ælium Verum Caſarem apellavit*, teſte Spartiano *Adrianus* c. 13. qui hujus Ælii Veri vitam literis prodidit. Dicitur quoque L. Ælius Verus, & primus *Caſar* eſt adpellatus, filiumque habuit Lucium Verum Commodum, teſte Capitolino *Verus*. Mortuo Ælio Vero Cæſare illo, Adrianus ingruente iterum triſtiſſima valetudine, adoptavit *Arrium Antoninum, qui poſtea Pius dictus eſt: ſed ea demum lege, ut ille ſibi duos adoptaret, Annium Verum, & Marcum Antoninum. Hi ſunt, qui poſtea duo pariter Auguſti primi Remp. gubernarunt*, teſte Spartiano *Adrianus* c. 13. Capitolinus quoque *Antonino Pio* §. 11. eadem fere: *Adoptionis lex hujusmodi data eſt, ut quemadmodum Antoninus ab Adriano adoptabatur, ita ſibi ille adoptaret M. Antoninum, fratris uxoris ſua filium, & L. Verum, Aelius Caſar Hadrianus Antoninus Auguſtus Pius*, teſtibus nummis & Inſcriptionibus. Dicitur quoque *Imperator Titus Antoninus* apud Papinianum L. III. ff. de condict. indebiti & Ulpianum L. V. §. 111. ff. ut legatorum ſeu fid. *Imperator Titus Aelius Antoninus* L. I. C. de hæredibus inſtit. Adpellatur item *Titus Aurelius Fulvius Bojonius Antoninus Pius* alibi. Αυτοκρώτωρ Καῖσαρ Τίτος Αἴλιος Αδριανὸς Αντωνῖνος σεβαστὸς, ευσεβὴς, ἀρχιερεὺς, μέγιστος δημαρχικῆς ἐξουσίας ὕπατος τὸ δ' πατὴρ πατρίδος τὸ κα', initio epiſtolæ illius de Chriſtianis non lædendis apud Juſtinum Apol. II. pro chriſtianis: modo epiſtola non mentiatur auctorem, ut recte ſtatuit Scaliger animadv. ad Euſebium

num.

---

dedit, in quibus etiam paſſim Philoſophicam illuſtravit Hiſtoriam. Optima Aeliani editio eſt ea, quam Iac. Perizonius cum ſuis & aliorum notis edidit Lugd. Bat. 1701. 8.

Digitized by Google

num. 2189. Brevius quoque Ælius Antoninus dicitur in Chronicis Alexandrinis ad Olymp CCXXXIV. 4. quem locum eruditiſſimus, itemque nobis amiciſſimus Reineſius, mendo liberat *Var. Lect.* II. 17. Hiſtoricis *Antoninus Pius* vel *Pius* dicitur. Cognomen enim ipſi *Pius* erat, *Antoninus* nomen ſecus ac in ſucceſſoribus. De hoc Lampridius *Diadumeno: Pius verum nomen Antonini habuit, cognomen Pii: Marcus Verum nomen veriſſimi habuit, ſed hoc ſublato atque abolito non prænomen Antonini ſed nomen accepit.* Huic Pio ejusque filiis adoptivis Juſtinus Martyr Apologiam pro Chriſtianis ſecundam obtulit, quam his verbis orditur: Αὐτοκράτορι Τίτῳ Αἰλίῳ Ἀδριανῷ Ἀντωνίνῳ εὐσεβεῖ, σεβαστῷ Καίσαρι καὶ Ουηρισσίμῳ υἱῷ φιλοσόφῳ, καὶ Λυκίῳ φιλοσόφῳ Καίσαρος φύσει υἱῷ, καὶ εὐσεβοῦς εἰσποιητῷ, ἐραστῇ παιδείας. Et paulo poſt: ὑμεῖς μὲν οὖν ὅτι λέγεσθε εὐσεβεῖς καὶ φιλόσοφοι &c. Citat hæc verba Euſebius *Hiſtor. Eccl.* IV. 12. Hic Imperator Pius literarum ſtudia fovit V. L. VI, D. de Excuſationibus & L. IV. C. de Profeſſoribus & Medicis. *Rhetoribus & philoſophis per omnes provincias, & honores, & ſalaria detulit.... Multa de jure ſanxit, uſusque eſt juris peritis Vindio Vero, Salvio Valente, Voluſio Metiano, Vlpio Marcello, & Jaboleno*, ut inquit Capitolinus vitæ ejus cap. 6. Erat quippe ipſe Antoninus *ſingularis eloquentiæ, nitidæ literaturæ*, teſte eodem Capitolino cap. 1.

2. Plurimi ſub eo viri docti floruerunt, & in iis nonnulli, qui Philoſophicam Hiſtoriam inluſtrarunt. Taurus, ſive Calviſius Taurus, juxta Gellium XVIII. 10. Berytius patria, juxta Suidam: vel Tyrius, juxta Philoſtratum lib. II, Sophiſt. *Herodes*. Philoſophus Platonicus & Herodis magiſter Philoſtrato, tempore Antonini Pii floruit. Marianus Scotus ad X annum Antonii Pii: *Taurus Berytius Platonica ſecta Philoſophus clarus habetur*, Crebram ejus mentionem facit Gellius. Tantum viro abeſt, ut perſuaderi ſibi paſſus fuerit eandem eſſe Platonicorum, Peripateticorum & Stoicorum ſectam, ut contra ſcripſerit περὶ τῆς τῶν δογμάτων διαφορᾶς Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, teſte Suida Ταῦρος. Scripſit quoque de differentia Platonicorum & Stoicorum, teſte hoc Gellii loco XII. 5. *Me autem ſcis* (verba ſunt Tauri) *cum Stoicis non bene convenire, vel cum Stoica potius diſciplina: eſt enim pleraque & ſibi, & nobis incongruens, ſicut libro, quem ſuper ea re compoſuimus, declaratur.* Ita ſcilicet non modo antiqui Philoſophi a ſe invicem diſſentiebant, ſed poſteri quoque de eorum diſſenſu litigabant, aliis eum defen-

ſendentibus, aliis negantibus; nec minus abſurdus eſt horum a ſe invicem diſſenſus, quam illorum. *

3. Telephus, Grammaticus, Pergamenus, ſub Antonino Pio potiſſimum floruit. Capitolinus enim, ubi vita Lucii Veri XIV. Adriani anno nati Præceptores ejus Apollonium, & Sextum, Philoſophos, Apollonium, Celerem Caninium, Herodem Atticum Rhetoras, Scaurum Scauri F. Grammaticum Latinum enumerat, inter eosdem quoque recenſet Telephum, Hephæſtionem, Harpocrationem, Grammaticos Græcos. Scripſit hic Telephus περὶ τῆς Ομήρου καὶ Πλάτωνος συμφωνίας, *de Homeri & Platonis conſenſu*, quem Platonici defendebant ad auctoritatem quandam ſuæ ſectæ conciliandam. Βίους Τραγικῶν καὶ Κωμικῶν, *Vitas Tragicorum & Comicorum* ab eo ſcriptas itidem deſideramus.

4. Maximus Tyrius, philoſophus Platonicus M. Antonini præceptor, ſcripſit περὶ Ομήρου, καὶ τις ἡ παρ' αὐτῷ ἀρχαία φιλοσοφία, εἰ καλῶς Σωκράτης οὐκ ἀπελογήσατο, καὶ ἄλλη τινὰ φιλόσοφα ζητήματα, *de Homero, & quæ apud eum antiqua philoſophia, an recte Socrates apologiam detrectaverit, & alias id genus quæſtiones philoſophicas.* Fuit præter hunc Maximus Epheſius Philoſophus & Sophiſta Juliani præceptor, ob Magiam tandem a Valentiniano interfectus, teſte Socrate *Hiſt. Eccl.* III. 1. Eunapio *Maximo.* Exſtant ad hunc binæ Juliani litteræ. Hunc credo eſſe Maximum illum Epheſium, quem ut & Maximum Byzantinum Juliani familiares adpellat Nicephorus Calliſtus *Hiſt. Eccl.* X 1. Maximus, natione Alexandrinus, Philoſophus Cynicus, Epiſcopus poſt Conſtantinopolitanus creatus eſt, de quo infra ubi de Gregorio Nazianzeno Epiſcopo egimus. **

5. Hiſce temporibus ſequior etiam ſexus ſeſe Philoſophiæ dabat, ipſamque regiam aulam Philoſophia ingreſſa erat: unde & Apollonius quidam, Stoicus, de *mulieribus philoſophis egit*, e quo opere Sopater decimum librorum ſuorum confecit, teſte Photio Ecl. CLXI. Quis vero hic Apollonius fuerit, non liquet. Forte is eſt, quem Euſebius *Chronicis* ad annum IX. Antonini Pii commemorat. Ἀρριανὸς φιλόσοφος Νικομηδεὺς ἐγνωρίζετο, Μαξιμὸς Τύριος, Ἀπολλώνιος Στωϊκὸς, Χαλκηδόνιος,

* *Et eodem loco meminit etiam Gellius libri, quem Taurus* de Contradictionibus Stoicorum *ſcripſerit.*

** *Cap. XVI. 4.*

νιος, Βασιλείδης Σκυθοπολίτης ὗτοι καὶ διδάσκαλοι Οὐηρισίμου Καί-σαρος πεπόνασι. Hieronymus ſic vertit: *Arrianus Nicomedienſis agnoſcitur, & Maximus Tyrius, Apollonius Stoicus, Chalcidicus* (Chalcedonius ſcribendum fuiſſet) *& Baſilides Scychopolitanus philoſophi inluſtres habentur, qui veriſſimi quoque Cæſaris præceptores fuerunt.* Capitolinus *Marco* Apollonium hunc Stoicum Philoſophum Marci Antonini Philoſophi præceptorem *Chalcedonium* vocat, ſed vita Antonini Pii eum Chalcide Romam vocatum eſſe ſcribit. *Chalcedonium* quoque adpellat Athenagoras Apol. pro Chriſt. Eutropius L. VIII. in Marco Antonino. *Inſtitutus eſt*, inquit, *ad Philoſophiam per Apollonium Chalcedonium, ad ſcientiam Græcarum litterarum per Sextum Chæronenſem, Plutarchi nepotem, Latinas autem litteras eum Fronto Orator nobiliſſimus docuit.* Idem habet Eutropii Paraphraſtes Græcus, Pæanius. Caſſiodorus Chronicis ad annum XIII. Antonini Pii, L. Vero Commodo & Laterano Coſſ. *His Coſſ. Apollonius Stoicus natione Chalcidicus & Baſilides Scychopolitanus, Philoſophi inluſtres habentur: qui Veri quoque Cæſaris præceptores fuerunt.* Sed exſcripſit Hieronymum fideliter Caſſiodorus *, itemque Abbas Urſpergenſis pag 69. qui ad A. C CL. *Apollonius*, inquit, *Stoicus Chalcidius claruit*; niſi utraque ſententia ita concilietur, ut dicamus Chalcedona fuiſſe urbem regionis Chalcidis vel Chalcidicæ, ut ita Chalcidicus a regione & Chalcedonius a civitate dicatur Apollonius. Brevius Hermannus Contractus, Chronicis ad annum XIII. Antonini Pii: *Apollonius & Baſilides philoſophi inluſtres habentur.* Xiphilinus, fine vitæ Marci, Ἀπολλώνιον τὸν Νικομηδέα, *Nicomedienſem Apollonium* eum perperam adpellat. Doctiſſimus Gatakerus notis ad Antoninum conjicit, Arriani, qui Nicomedenſis erat, nomen, poſt *Apollonium* excidiſſe. Sed fruſtra: veriſimilius eſt *Nicomedes* nomen proprium migraviſſe in gentile, cum Nicomedes educator L. Veri laudetur Capitolino *Vero*, eumdemque forte Nicomedem Dio educatorem fratris Marci fecerit. M. Antoninus L. I. de vita ſua §. VII. Apollonium hunc præceptorem ſuum agnoſcit, ſed patriam ei non adſignat, uti nec cæteris præceptoribus Diogneto, Ruſtico, Sexto, Alexandro Grammatico, Frontoni, Alexandro Platonico, Catulo: unde Meurſius, cæterorum locorum ignarus, Apollonium Marci præ-

* *Caſſiod. p. 688. X. p. 433.*

** *Apollonius Chalcidius Stoicus eſt, Sand. de orig. anim. p. 42.*

præceptorem vel Athenienſem vel Naucratitem illum Apollonium apud Philoſtratum L. II. *de Soph.* laudatum eſſe falſo opinatur. Epiphanius hæreſi LVI Apollonium hunc Antonini Veri ἑταῖρον adpellat, eique Bardeſanem contradixiſſe tradit. Confundit hunc Chalcedonium cum Tyrio Marianus ad A. C. CLII. *Apollonius Tyrius, Stoicus, natione Chalcedonius, & Baſilides, Scythopolitanus, philoſophi inluſtres habentur.* Alium tamen Apollonium, Niſæum, Stoicum, antiquiorem ſuggerit Strabo. lib. XIV. Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἔνδοξοι Νισαεῖς Ἀπολλώνιός τε ὁ Στωικὸς φιλόσοφος τῶν Παναιτίου γνωρίμων ἄριστος καὶ Μενεκράτης Ἀριστάρχου μαθητής. *Viri Nyſſæi inluſtres fuere, Apollonius: Philoſophus Stoicus, diſcipulorum Panætii optimus & Menecrates Ariſtarchi diſcipulus.* Ut ita dubium ſit, utri horum liber ille *de mulieribus, quæ unquam philoſophatæ fuerunt*, ſit tribuendus. Sed & plures præter hos fuiſſe Apollonios Stoicos, non negaverim. Quod ſi tamen conjecturæ aliquid dandum eſt, dicam quod ſentio. Temporibus Antoninorum, Commodi & Severi, quibus Apollonius, Galenus, & Laertius vivebant, philoſophia ipſam regiam aulam erat ingreſſa, & apud fœminas etiam inluſtres magno in pretio habebatur. Arria Philoſophiæ magnam navabat operam, Platoniſque libris maxime gaudebat, teſte Auctore L. de Theriaca ad Piſonem c. 3. Huic libros ſuos *de vitis Philoſophorum* dedicaſſe Laertium, non abſurde quis ſtatuat. In hujus φιλοπλάτωνος, quippe gratiam ille Platonis vitam integro libro tertio complexus eſt. Simili Philoſophiæ laude tum florebat Julia Severi Imp. uxor, quæ ἤρξατο φιλοσοφεῖν καὶ τοῖς Σοφισταῖς συνημέρευσεν, teſte Dione *Severo.* Quibus ſtudiis id conſequuta eſt, ut juxta cum filio Antonino Caracallo, poſt obitum mariti regnum adminiſtraret, teſte eodem *Caracallo.* Cujus exemplum ſequutæ aliæ mulieres, relictis colo & fuſo ad Philoſophiam ſe adplicabant & carmina inſtar Sapphus pangebant, de quo Lucianus περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων. Cum itaque circa illa tempora non modo viri ſed & fœminæ inluſtres & Auguſtæ, harumque exemplo aliæ procul dubio plures, minus jam nobis notæ, Philoſophiam fuerint amplexi, Apollonius in gratiam ejuſmodi nobilium Philoſopharum, cum quibus in eadem aula vivebat, librum *de mulieribus Philoſophis* ſcripſit, eoque alias etiam poſtea ad Philoſophiam colendam inſtigavit. Tantum de Apolloniis Stoicis. Complures Apollonios enumerat Meurſius *ad Apollonium Dyſcolum* & Voſſius *de Hiſt. Græcis* L. I. c. 23. fol. 149. (ubi Apollodorum λογιστικόν,

Cap. X.

1. 2. 3. Divi Fratres, Marcus & Lucius, Antonini. In Antoninis diſtinguendis magna difficultas latere credita eſt. 4. Numenius de Platonis & Academicorum differentia. Alii ejus libri. ejus ætas. Homonymi. 5. Bardeſanes de Indorum Philoſophis egit. 6. Lucianus Demonactis vitam, Demoſthenis encomium, itemque de ſectis & moribus Philoſophorum ſcripſit.

1.

ADoptavit Antoninus Pius juſſu Hadriani Marcum Antoninum, cui vulgo *Philoſophi* cognomen, quod epitheton ſaltem eſt, tribui ſolet. Plenum hujus nomen fuit *Imp. Cæſar Marcus Aurelius Antoninus Auguſtus*, ſecundum nummos & inſcriptiones, quarum unam liceat integram adponere: *M. Aurelio Cæſari Imp. Cæſaris T. Ælii Hadriani Antonini Aug. Pii Pont. Max. Trib. pot. XIV. Imp. II. Coſ. IV. P. P. filio, Divi Hadriani nep. Divi Trajani Parthici pronep. Divi Nervæ abnepoti Trib. pot. V. Coſ. II.* Sed de ejus nomine Capitolinus *Marcus* cap. 1. audiri meretur: *Marcus Antoninus principio avi ſui nomen habuit & Catilii Severi, materni proavi: poſt exceſſum vero patris ab Adriano Annius Veriſſimus vocatus eſt: poſt virilem autem togam Annius Verus patre mortuo ab avo paterno adoptatus eſt: & educatus.- Educatus eſt in Adriani gremio, qui illum Veriſſimum nuncupabat.* Et c. 2. *Tunc primum* (poſtquam ab Adriano adoptatus erat) *pro Annio Aurelius cæpit vocari, quod in Aureliam, hoc eſt, Antonini familiam, adoptionis jure tranſiſſet.* Dio, ſive Xiphilinus *Marco* Marcum Antoninum prius Catilium, poſt Veriſſimum fuiſſe adpellatum tradit. Dicitur quoque *Marcus Antoninus Verus*, Eutropio: & *Marcus Ælius Antoninus* L. I. C. de petit. hæred. ubi hæc ejus verba: *Senatusconſultum auctore Divo Hadriano avo meo factum* Agnoſcit nimirum Hadrianum avum, ſed jure adoptionis. Idem nomen ei tribuitur L. I. C. de impub. & aliis ſubſt. & L. I. C. quomodo judex & quando ſent. prof. Αυτοκράτωρ Καῖσαρ Μάρκος Αυρήλιος Αντωνῖν Γερμανικὸς, Παρθικὸς, Σαρματικὸς, initio cujusdam epiſtolæ apud Juſtinum Apol II pro Chriſtianis Auctori libri *de Notis Romanorum interpretandis*, qui M. Valerii Probi nomine circumfertur, dicitur: *Severus, Auguſtus, Armenicus, Parthicus.*

thicus. Sed poteſt his verbis etiam Lucius Verus intelligi, cum & hic Severus, itemque Armeniacus & Parthicus dictus fuerit, juxta Capitolinum, *Marco.* Ex quibus nominibus, prænominibus, & agnominibus monſtrum nominis confici poſſet. Uſitatius autem & notius ei nomen apud veteres *Marcus* eſt, vel *Marcus Antoninus.* Etiam *Annius Verus* dicitur apud Capitolinum *Pio* §. III. Αυτοκράτωρ Αντωνῖνος Ουῆρος, Euſebio *Hiſt. Eccl.* V. 1. ubi hiſtoriam perſecutionis anno ejus XVII. in Chriſtianos factæ ſic concludit c. 4. Αλλὰ τὰ μὲν ἐπ' Αντωνίνου τοιαῦτα καὶ οὕτως ἔχοντα. Τούτου δὲ ἀδελφὸν Μάρκον Καίσαρα, &c. & cap. 9. Εννέα καὶ δέκα ἔτεσι τῇ βασιλείᾳ διαρκέσαντος Αντωνῖνος, Κόμοδος τὴν ἡγεμονίαν παραλαμβάνει. Itaque Antoninus quandoque notat Lucium Verum, quandoque Marcum Antoninum apud Euſebium caute hic explicandum. Theodoretus Θερ. Serm. 9. *Verum* hunc Marcum noſtrum adpellat. Poſtquam enim Imperatores Cajum, Claudium, Neronem, Veſpaſianum, Titum, Domitianum, Trajanum & Adrianum ordine recenſuerat, addit: Καὶ Αντωνῖνος ὁ μετ' ἐκεῖνον, καὶ Βῆρος ὁ ἐξ ἐκείνου πολλὰ μὲν καὶ λαμπρὰ κατὰ Βαρβάρων τρόπαια ἐστησάτην *Antoninus quoque qui ei* (Adriano) *ſucceſſit, ejusque filius Verus plurima tropæa devictis Barbaris excitarunt.* Doctiſſimus Sylburgius, civitatis noſtræ quondam decus, in duobus recentioribus codicibus, Palatino & Auguſtano, pro Βῆρος legi Ουῆρος καὶ Σεβῆρος monet, notis ad Theodoreti locum citatum. Sed quia per Severum intelligit Septimium Severum, Commodi ſucceſſorem: Theodoretus vero in ſequente Periodo de Commodo agit, ideo Sylburgius recentem hanc ſcripturam vitii arguit, quod Severus ante Commodum non imperaverit, adeoque nec a Theodoreto nominatus ante eum fuiſſe dici debeat. Nos recentem illam lectionem cum Sylburgio ſimiliter improbamus, ſed ita corrigendam cenſemus, Ουῆρος ὁ καὶ Σεβῆρος. Dualis enim numerus ἐστησάτην, de duobus Antonino & Vero intelligi poteſt. Rationem vero Sylburgii propterea non admittimus, quod Severus etiam Marcus dicatur, ut audivimus. Pauſanias Marcum noſtrum adpellat *Antoninum ſecundum,* Απέλιπε καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ παῖδα ὁμώνυμον ὁ δὲ Αντωνῖνος οὗτος ὁ δεύτερος. *Reliquit & regni heredem, filium, ſibi cognominem. Eſt autem hic Antoninus ſecundus.*

2. Hoc Imperatore ſapientiæ ſtudium plurimi amplectebantur, moti exemplo ſui Imperatoris. Herodianus *Commodo* ubi de M. Antonino

Digitized by Google

nino egerat, addit: *Quo factum eſt, ut magnum ſapientum virorum proventum ætas illa extulerit. Solent enim plerumque homines vitam principis æmulari.* Marcus hic ob ſtudium Philoſophiæ, *princeps Philoſophia plenus* dicitur L. XI C. de his quibus ut ind. *Philoſophia deditus Stoica* Eutropio L. VIII. *in omni vita Philoſophans vir* Capitolino *Marco:* ubi prolixe ejus diſcendi ſtudium & magiſtros laudat. Unde in tanta Antoninorum copia ipſe Antoninus *Philoſophus* dici ſolet. *In Antonino pietas, in Vero bonitas, in Marco ſapientia* inquit Lampridius Diadumenô §. 11. Capitolinus Marco c. 6. *Marcus, poſt quam Athenas venit* (paullo ſcilicet ante mortem devicto Caſſio) *initiatusque fuit, magnos honores tribuit Athenienſibus quarum in urbe Doctores omnis doctrina annua mercede conductos conſtituit ad omnium gentium utilitatem.* Idem dicit Johannes Xiphilinus, patriarcha Conſtantinopolitanus circa A. C. MLX. qui Dionis hiſtorias in compendium redegit. Sed vide omnino, quæ eruditiſſimus Meurſius L. *de fortuna Attica* cap. 8. de mercede ſive ſalario doctorum obſervavit. Quoniam vero hic Imperator Philoſophus ἰδίου βίου διαγωγὴν βιβλίοις ιβ, *curriculum vita ſua libris* XII. expoſuit, optimo jure etiam inter noſtros ſcriptores numerari poteſt. Exſtant ex iis hodienum excerpta cum notis Thomæ Gatakeri, edita 4. Cantabrigæ, M DC LII. ſed Ethica potius quam Hiſtorica. Adſervantur eadem Græce Manuſcripta in Vaticana & Strozana. Marco adjungemus Verum, quem ipſe poſt regni ſocium eſſe ſibi voluit. Verus autem hic filius fuit L. Ælii Veri Cejonii Commodi ab Adriano adoptati quidem, ſed paullo poſt defuncti, de quo ſupra, cujus filius, de quo nunc agimus, *L. Cejonius Ælius Commodus Verus Antoninus* ex Adriani voluntate *Ælius* adpellatus eſt, ex Antonini conjunctione *Verus* & *Antoninus*, juxta Capitolinum *Vero* c. 1. Theodorus Metochita *Hiſt. Rom.* eum Severum adpellat: Μετὰ δὲ τοῦτον Μάρκος Αντωνῖνος μετὰ Σεβήρου γαμβροῦ, ἔτη ιθʹ. itemque Galenus L. *adverſus eos, qui de typis ſcripſerunt* cap. 1. μεγεστήκει ἐξ ἀνθρώπων ἔναγχος Αντωνῖνον ὁ μετ᾽ Αδριανὸν γενόμενος Αυτοκράτωρ, ἦρχεν δὲ τότε Σεβῆρος, ἑαυτὸν μὲν Αντωνῖνος μεθονομάσας, εἰς δὲ τὴν τῆς ἀρχῆς κοινωνίαν προσλαβὼν Λούκιον καὶ μετονομάτας Σεβῆρον. In quadam inſcriptione hoc ei nomen tribuitur, *Imp. Cæſari L. Aurelio Vero Aug. Trib. pot. III. Coſ. II Divi Antonini Pii fil. Divi Hadriani nep. Divi Trajani Parth. pron. Divi Nervæ abn.* Apud Hiſtoricos *Lucius* & *Lucius Verus* & *Verus* adpellatur. Eutropio dicitur *Lucius Annius Antoninus Verus.*

3. Hic

3. Hic itaque Lucius Verus & Marcus Antoninus, fratres fuere adoptivi, adoptati ab Antonino Pio ex ſententia & voluntate Adriani. Uterque eorum Antonini Pii filius dicitur in Inſcriptionibus citatis & patri ſucceſſit. Capitolinus *Marco* cap. *Poſt exceſſum Divi Pii a Senatu coactus (*Marcus*) regimen publicum capere fratrem ſibi participem in imperio deſignavit, quem Lucium Aurelium Verum Commodum adpellavit, Cæſaremque atque Auguſtum dixit, atque ex eo pariter cœperunt Remp. regere. Tuncque primum Romanum imperium duos Auguſtos habere cœpit.--- Antonini mox ipſe nomen recepit, & quaſi pater L. Commodi eſſet & Verum eum adpellavit, addito Antonini nomine : filiamque ſuam Lucillam fratri deſpondit.* Αντωνῖνον μὲν τὸν Ευσεβῆ κληθέντα εἰκοστὸν καὶ δεύτερον ἔτος τῆς ἀρχῆς διανύσαντα Μάρκος Αυρήλιος Ουῆρος ὁ καὶ Αντωνῖνος υἱὸς αὐτοῦ, σὺν καὶ Λουκίῳ ἀδελφῷ διαδέχεται, inquit Euſebius *Hiſt. Eccl.* IV. 14. Crebra horum in Digeſtis & Codice mentio eſt, ubi *Divi fratres* nominantur. vide L. II. C. de Procuratoribus, ubi poſt Antoninum Pium mentio eorum fit ſequente Severo cum Antonino. L. XVI. ff. de publicanis & vectig. alibi paſſim. Hinc *Lex Divalis* apud Symmachum Lib. X. epiſt. 54. *ſcita divalia* alibi. Dicuntur & *Fratres Imperatores* Papiniano L. XXXIII. ff. de pœnis. *Divi Marcus & Verus* Paulo L. XXIV. ff de curatoribus & Tut. datis. *Divus Marcus & Severus* L. VI. §. 18. ff. de Excuſationibus, quanquam hic in gloſſis monetur legi in Græco Μάρκος καὶ Βῆρος *Marcus & Verus*. Porro dicuntur *Imperatores Antoninus & Verus Auguſti* Papirio juſto L. III. ff. de lege julia de annona & L. XVIII. ff. ad Sctum Turpil *Divus Verus & Antoninus* Modeſtino L. XIII. ff. de excuſationibus. *Imperatores Verus & Antoninus* eidem ibidem. *Marcus Antoninus Verus & L. Aurelius Commodus* Hieronymo L. de ſcriptor. Eccleſ. in Juſtino. In hiſce citatis locis Verum modo præponi, modo poſtponi obſervamus, de quo audi Capitolinum Vero: *Scio pleroſque ita vitam Marci ac Veri litteris atque hiſtoria dedicaſſe, ut priorem Verum intimandum legentibus darent, non imperandi ſequutos ordinem, ſed vivendi.* Lucio defuncto *Marcus Antoninus ſolus aliquantulum Reip. præfuit : poſt Commodum filium ſuum aſſumſit in regnum* ut loquitur Ado Chron. vita M. Antonini. *Cum patre Imperator eſt adpellatus V. Cal. Decembr. die, Pollione & Apro Coſſ. & triumphavit cum patre,* verba ſunt Lampridii vita Commodi §. 1. *Antoninus Commodum filium conſortem regni facit,* ait Hieronymus Chron. ad. XVII. annum Antonini.

Digitized by Google

conini. Unde hæc Capitolini *Marco* §. 6. verba: *Poſt Veriobitum Marcus, Antoninus ſolus Remp. tenuit* circumſpecte ſunt de regimine explicanda ne & præcedentibus Capitolini verbis & ipſi hiſtoriæ contradicant. Huc referenda ſunt illa *Divi Marcus & Commodus reſcripſerunt* apud Paulum L. XXVI. ff. de Excuſationibus. *Divus Marcus & Commodus reſcripſit* apud Modeſtinum L. XV. ff. de Excuſ. *Imperator Marcus Antoninus & Commodus filius reſcripſerunt* juxta Papinianum L. XXXVIII. ff ad legem Juliam de adult. *Divus Marcus cum filio ſuo Commodo reſcripſit* apud Calliſtratum L. XXXIII. ff. de adminiſtr. & peric. tut. Eo autem diligentius hos vicinæ & ejusdem adpellationis imperatores diſtinguere volui, quod varie circa eos erratum a doctis viderem. Neque recens eſt iſta confuſio. Audi Rheginonem, Abbatem Prumienſem, qui A. C. 910. floruit, L. I. Chron. ad A. C. 144. ita loquentem: An. Dominicæ incarnationis 144. Lucius Antoninus Commodus, poſt mortem patris Antonini Veri regnavit annos XIV. Hujus temporibus nonnulli paſſi ſunt, quos ſupra notavimus. Sed idcirco hæc non per ordinem certis Imperatorum temporibus exprimere potuimus, quia in quibusdam paſſionibus Sanctorum ſupra nominatorum, Imperatorum vocabula ita confuſe poſita ſunt, ut cum dicas rem ſub Antonino geſtam, ignoretur, utrum ſub Pio, aut ſub Vero, aut ſub Commodo actum ſit: & cum dicitur ſub Lucio/, ambiguum ſit, utrum ſub Aurelio, aut ſub Commodo, aut ſub Antonino geſtum ſit. Hactenus Regino.

4. Sub hiſce Divis Fratribus, credo, Numenius floruit, Apamenſis, Syrus, Philoſophus Pythagoricus & Platonicus, ἀνὴρ ἐπιφανὴς, juxta Euſebium L. XI. *præp. Evang.* Cronii celebris illius Platonici, cujus L. *de generatione* Gottfridus Viterb. Chron. parte II. fol. 59. citat, familiaris juxta Porphyrium L. *de antro Nymph. in Odyſſ.* Variis libris nobis prodeſſe voluit. Libros ejus περὶ τῆς τῶν Ακαδημαϊκῶν πρὸς Πλάτωνα διαςάσεως, *De Platonis & Academicorum diſcrepantia*, laudat Euſebius L. XIV. *præp. Ev.* c. ἐκ δὲ δὴ Φορᾶς. atque inde varias Platonicorum ſcholas & Academias ſe expoſiturum tradit. Platonem dicit primam introduxiſſe Academiam, cui ſucceſſerint diſcipuli: Speuſippus, Xenocrates, Polemon. Arceſilaus, Polemonis diſcipulus & ſucceſſor, novam quandam & ſecundam invexit Academiam, auctor ἐποχῆς & ἀκαταληψίας. Tertiæ Academiæ principes fuere ejus diſcipulus, Carneades & hujus ſucceſſor, Clitomachus. Alii quartam quoque addunt

Academiam Philonis, qui Clitomachum excepit, & Charmidæ. Tandem quintam Antiocho tribuunt nonnulli Academiam, vide Sextum Empiricum L. 1. *Pyrrh. Hypoth.* c. 33. De his variis Academiis a Platone derivatis, egit Numenius aliquot libris, e quorum *Primo* egregia fragmenta & ſatis prolixa de Academicis iſtis adducit Euſebius, capitibus ſequentibus. Edidit præterea τὰ παρὰ Πλάτωνι ἀπόῤῥητα, unde fragmentum adfert Euſebius L. XIII. *prap. Ev.* c. 4. Uti antea Pythagoras Zacynthius τὰ ἀπόῤῥητα τῆς φιλοσοφίας ſcripſerat, juxta Laertium. L. VIII. Et Porphyrius τῶν φιλοσόφων τὰ ἀπόῤῥητα καλυπτόντων ἀσαφεία, καθάπερ τῶν ποιητῶν τοῖς μύθοις expoſuit, teſte Eunapio Πορφ. Scripſit περὶ τοῦ ἀγαθοῦ aliquot libros, e quorum *primo* locum habet Euſebius. *prap. Ev.* L. IX. in quo Judæorum facta eſt mentio. Eumdem citat & Origenes L. I. contra Celſum. *Secundum* laudat Euſebius L. XI. forte idem quem *ſecundum Numenii de immortalitate animæ librum* laudat idem Origenes L. V. contra Celſum. *Tertium* Euſeb. L. IX. ubi Moſis, Jannis & Jambris mentio occurrit. Ex eodem opere locum adfert Theodoretus Serm. II. Ex ejus περὶ ψυχῆς libro quædam adducit Theodoretus Serm. V. Priſcos Philoſophos in Ægypto, non modo ab Ægyptiis, ſed etiam ab Hebræis veri Dei notitiam eſſe adeptos, ex Plutarcho Bœotio, Porphyrio & Numenio Pythagoreo refert Theodoretus Serm. I. eademque a Platone & Moſe de Deo & mundo tradi. Hinc illius τί ἐστὶ Πλάτων ἢ Μωσῆς ἀττικίζων apud Clementem Alex. L. 1. *Strom.* cujus verba citat Euſebius L. IX. *prap. Evang.* * & apud Theodoretum Θεϱ. II. Heſychium Mil. Νουμ. Iterum Euſebius ſed dubius, veriſimiliter ei hoc dictum tribui ſcribit L. XI. *prap. Evang.* ** εἰκότως δῆτα εἰς αὐτὸν, ἐκεῖνο τὸ λόγιον περιφέρεται, δι' οὗ φάναι μνημονεύεται, τί γάρ ἐστι Πλάτων ἢ Μωσῆς ἀττικίζων. Sed de ætate potius agamus. Vixit ante Plotinum. Plotinus autem natus eſt anno XIII. Severi Imp. mortuus anno ætatis LXVI, anno II. Claudii Imp. teſte Porphyrio *vita Plotini*. Plotinus Numenii inventa & dogmata ſibi tribuere a maledicis quibusdam dictus eſt, quo plagii crimine ut liberaretur, Amelius librum ſcripſit *de differentia doctrinæ Plotini & Numenii*: in Plotini ſchola lecta ſunt commentaria Severi, Cronii, Numenii, Caji, Attici Philoſophorum, Platonicorum:

* *Cap VI. f. 411. edit. Græcol. Vigen.*
** *C. X f. 527.*

corum: & Peripateticorum Aſpaſii, Alexandri, Adraſtri, teſte Porphyrio. Quin quod & Origenem ſub Commodo natum Numenius anteceſſerit, patet: quandoquidem Numenii commentaria ſtudioſe eum legiſſe ſupra in *Moderatus* audivimus. Vixit poſt Chriſtum natum, teſte Theodoreto Θερ. Serm. II. ubi Plotinum, Plutarchum & Numenium, cum poſt Chriſtum natum vixerint, multa Chriſtianæ Theologiæ myſteria ſuis libris inſerviſſe dicit. Si conjecturæ hæc res committenda, ſub Antonino Pio Numenium noſtrum floruiſſe dixerim. Quodſi tamen in his verbis Gottfridi Viterb. Chron. parte II. fol. XLV. *Contra omnes animam corpus eſſe dicentes ſufficiant, quæ ab Hammonio magiſtro Plotini & Mummii Pythagorici dicta ſunt*, pro *Mummii* legendum eſt *Numenii* aliter de ejus ſentiendum ætate eſſet. Diverſus ab hoc eſt Numenius ille Pyrrhonius, Pyrrhonis auditor, apud Laertium L. IX. Alius quoque eſt Numenius ille Heracleota, quem cum Cæcio Argivo, Pancratio Arcade, Poſidonio Corinthio, Oppiano Cilice, Seluco Tarſenſi & Leonide Byzantio, ἁλιευτικῶν Scriptoribus, accenſet idem Athenæus L. I. c. 10. ejusdem ἁλιευτικὸν laudat idem VII. 9. *Numenium* quendam Rhetora ſub Hadriano floruiſſe, docet Suidas Νεμ. idem omnino eſt pater ille Alexandri Sophiſtæ, cujus idem Suidas mentionem facit Ἀλέξανδρος. Apollonii ad Numenium ſententiam laudat Stobæus ſerm. CXXIII. conſolat. Numenii cujusdam filium memorat Hippocrates 1. prorrh. apud Galenum comment II. §. 50.

5. Bardeſanes, Babylonius, divorum fratrum temporibus de Brachmanibus & Samanæis, indorum Philoſophis, qui alias Græco nomine Gymnoſophiſtæ adpellantur, egit. Teſtis eſt Porphyrius L. IV. περὶ ἀποχῆς & Hieronymus L. II. *adverſus Jovinianum* cujus hæc ſunt verba: *Bardeſanes vir, Babylonius, in duo dogmata apud Indos Gymnoſophiſtas dividit, quorum unum adpellat Bragmanas, alterum Samaneos, qui tanta continentia ſint, ut vel pomis arborum juxta Gangem fluvium vel publico oryza & farina alantur cibo: & cum rex ad eos venerit; adorare illos ſolitus ſit, pacemque ſuæ provinciæ in illorum precibus arbitrari ſitam.* Euſebius & Hieronymus *Chronicis* Bardeſanem anno Marci duodecimo floruiſſe tradunt. Euſebius L. VI. *de præv. Ev.* cum ab eruditione ſumme laudat & de fato ſcripſiſſe indicat. Simili modo non ita pridem Joannes Jeſſenius, Zoraſtre ſuo de Ægyptiorum & Chaldæorum philoſophia egit. Alii tamen Brachmanas Indiæ, Gymnoſophiſtas vero Aethiopiæ

ſapientes & Philoſophos fuiſſe dicunt, cujus disſidii facilis eſt compoſito: cum Æthiopes prius Aſiæ fuerint incolæ & Indorum vicini: ſed poſt in Africam migraverint.

6 Lucianus, patria erat Samoſatenſis, teſte ipſo de ſe libro, *quomodo Hiſtoria ſit ſcribenda.* quo libro Avidii Caſſii poſt Lucium Verum defunctum Anticæſaris ſub Marco occiſi æqualem ſe eſſe indicat: & Vologeſi, Frontonis, Titiani & Severiani meminit, ut coætaneorum, ad Celſum quoque dialogum ſcripſit. Hic vero laudari debet, quod *Demonactis*, Philoſophi, vitam litteris prodidit etiamnum ſuperſtitem. Vixit Demonax ille Sub Antonino Pio & M. Antonino, æqualis Epicteti, Luciani. Timocratis Heracleotæ, Peregrini, qui & Proteus dicebatur & ſub Marco flammis ſe devovebat, Herodis, Onocrati Cynici, Favorini, Pollucis, qui nobis Onomaſticum Commodo Imperatori nuncupatum reliquit, Agathedis Peripatetici, Cethegi viri Conſularis, Rufini Peripatetici, ut ex Demonactis vita apud Lucianum intelligimus. Laudat illam vitam Eunapius procem. Λουκιανὸς ὁ ἐκ Σαμοσάτων, ἀνὴρ σπουδαῖος ἐις τὸ γελασθῆναι, Δημώνακτος φιλοσόφου κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους βίον ἀνέγραψεν, ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ βιβλίῳ καὶ ἄλλοις ἐλαχίστοις δι' ὅλου σπουδάσας. *Lucianus Samoſatenſis, vir ad concitandum riſum factus, Demonactis ſua ætate philoſophi vitam in litteras retulit, atque eo in libro, ut perpaucis aliis, ſeriam operam conſumſit.* Edidit quoque Demoſthenis encomium, Dialogum de Sectis, de moribus Philoſophorum, & Vitarum Auctionem, quo Dialogo cujuscunque Sectæ Philoſophos mire exagitat. Fuerunt qui Apollonii Tyanei Pythagorici vitam a Philoſtrato ſcriptam, Luciano adſcribere malint, quorum ſententiam jure improbat Voſſius Hiſt. Gr. II. 15. Diverſus a noſtro eſt Lucianus ille, cujus meminit Laertius L. VI. *Diog.*

Cap. XI.

1. Apulejus de Genio Socratis ſcripſit. 2. Damophilus de Vitis antiquorum. 3. Galenus Apologiam Socratis contra Favorinum ſcripſit. Dogmata item Platonis enarravit. Hiſtoriæ Philoſophicæ auctor an ſit habendus? 4. Artemo Magnes de claris & doctis mulieribus.

1. Mar-

Digitized by Google

1.

MArco defuncto Commodus, filius reipſa ſatis incommodus, rerum ſolus eſt potitus, cujus integrum nomen eſt: *L. Ælius Aurelius Commodus Auguſtus.* Exſtat in quadam inſcriptione hoc ejus nomen: *Divo Commodo fratri Imp. Caſ L. Septimii Severi Pii Pertinacis Auguſti:* citatur plerumque *Commodus Antoninus*, vel *Commodus.*

Licet vero Muſis parum æquum ſeſe præbuerit, & a majorum ſuorum erga litteratos benevolentia degeneraverit, impedire tamen non potuit, quo minus ea florerent ingenia, quæ ſuperiorum temporum felicitate erant excitata. In his, qui noſtram inluſtravit Hiſtoriam fuit, Lucius Apulejus Madaurenſis, Afer, Philoſophus, Pythagoricus & Platonicus. Hic ea ætate vixit. Antoninum enim Pium adpellat Divum ejusque ſtatuarum meminit *Apologia.* Laudat ibidem quoque tanquam coætaneos Lollianum Avitum, conſulem, Claudium Maximum, Caſſium Longinum. A Plutarcho Chæroneo ejusque nepote Sexto oriundum ſe gloriatur lib. 1. *Metam* quorum ille ſub Trajano, hic ſub Antonino Pio floruit. Familiarem habuit Corvinum Clementem, quem in Floridis eruditiſſimum & ſuaviſſimum Poetarum vocat, inluſtrantem Alexandri M. res geſtas pulcherrimo carmine. De hoc Clemente Corvino nil ſe reperiſſe queritur Voſſius Hiſt. Lat. III. 1. cum tamen de Clemente eadem dicat, quæ de Corvino Clemente ab aliis dicta ſe ignorare fatetur. Inferiorem autem ætatem ei tribuere non poſſumus, cum Septimius Severus Auguſtus epiſtola ad Senatum contra Clodium Albinum, hunc inter Mileſias Punicas *Apuleji ſui* conſeneſcere ſcribat, apud Capitolinum *Albino* §. V. Videtur itaque Apulejus Clodii Albini familiaris fuiſſe. Confer de ejus ætate Pithæum adverſ. II. 10. Locum ſibi aliquem hic poſcit propter librum *de Genio Socratis*, quo Hiſtoriæ Socraticæ partem inluſtravit. Fuit præter hunc & alter Lucius Apulejus ſub Ptolemæo Lathuro Grammaticus Tranquillo laudatus, de quo alibi. Tertius eſto Apulejus Celſus Medicus qui fuit ſub Auguſto. Quartus quoque occurrit Apulejus Minutianus itidem Grammaticus, cujus duo de orthographia libri in Vaticano & alibi aſſervari dicuntur. Plures Apulejos ſuggerunt Inſcriptiones apud Gruterum & Goltzium, & ipſa Hiſtoria Romana.

2. Damophilus Bithynus Philoſophus ætate Commodi Imp. *περὶ ἀξιοκτήτων βιβλίων de libris comparatu dignis & περὶ βίων ἀρχαίων de vitis Antiquorum* ſcripſit teſte Suida Δαμοφ. poſterius fonte ejusdem ge-

neris fuit, ac οἱ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας Ποιηταὶ περὶ τοῦ ἀρχαίου βίου διαλεγόμενοι uti dicuntur Athenæo VI. 19. Julianus Μισοπ. ubi de operibus Demetrii, qui Pompeji erat libertus, teſtem laudat hunc Damophilum. Δαμοφίλῳ (vitioſe Pariſienſis editio A. MDLXXXIII, Δημοφίλῳ) τῷ Βιθυνῷ πεποίηται συγγράμματα τοιαῦτα, ἐν οἷς δρεπόμενος ἐκ τῶν πολλῶν εἰργάσατο λόγους ἥδιστους νέῳ φιληκόῳ καὶ πρεσβυτέρῳ. *Damophilus Bithynus hujusmodi libros ſcripſit quibus complectitur ea, quæ e variis excerpſerat, lectu jucunda ſane juvenibus pariter diſcendi cupidis & ſenibus.* Vix idem eſt Damophilus ille Apolloniates, cujus e Nummo Golzius meminit *Theſauro ſuo.*

3. Claudius Galenus, celebris ille Medicus, hic quoque laudari meretur. Inter libros enim quam plurimos ab eo editos nonnulli fuerunt, quibus Hiſtoria Philoſophica inluſtrari potuit. Scripſit *pro Socrate & Epicteto contra Favorinum*, de quo ſupra. *Hippocratis & Platonis decreta ſive dogmata inſtinctu Boethi Ariſtotelici, novem libris* eſt proſequutus, ut ipſe indicat L. *de libris propriis:* eorumque fragmenta ſuperſunt. Exſtat inter opera Galeni *Hiſtoria Philoſophica*, quæ Galeni non eſt ſed Plutarchi. Hujus enim libri quinque de placitis Philoſophorum, & illa Hiſtoria Philoſophica, unum idemque opus eſt inter ſe conferendum, ut alterius lacunæ ex altero ſuppleri poſſint, cum neutrum, ut ex collatione alterius conſtat, perfectum & plenum, ſed temporis iniquitate varie mutatum & truncatum ſit, ut prorſus diverſum eſſe videatur. Damaſcio hanc hiſtoriam Philoſophicam tribui a Conrado Geſnero cenſet Voſſius *de Hiſt. Græcis* II. 22. * ſed diligentiſſimus vir, Geſnerus L. XV. Pandectarum Tit. I. longe aliter ſentit, ut mentem ejus non percepiſſe Voſſius videatur. Verba Geſneri ſunt: *Hiſtoria philoſophorum Damaſcii non exſtat. fortaſſis ejusdem argumenti, cujus eſt, quæ Galeno tribuitur.* Verum quo minus Damaſcii ea ſit Hiſtoria, obſtat temporis ratio. Euſebius & Theodoretus ex illa hiſtoria Philoſophica, titulo *Plutarchi de placitis philoſophorum* multa citant, qui longe ante Damaſcium vixerunt. Damaſcius itaque iſtarum periodorum ab his citarum auctor non eſt. De Damaſcio vide quæ infra dicemus, quibus adde quæ in *Plutarcho* diximus.

4. Artemon Magnes, περὶ τῶν κατ᾽ ἀρετὴν γυναιξὶ πεπραγματευμένων διηγημάτων, *de hiſtoriis inluſtrium fœminarum* ſcripſit, e quo libro

* *Sicut Reineſ. V. L. p. 430.*

libro Sopater ille Ἀπαμεὺς Σοφιστὴς ἢ μᾶλλον Ἀλεξανδρεὺς, *Apamenſis Sophiſta, ſive potius Alexandrinus*, juxta Suidam, Porphyrii auditor & Plotini ſub Conſtantino ſucceſſor in ſchola Alexandrina Eclogarum ſuarum librum ſecundum confecit, teſte Photio Ecl. CLXI. Puto hunc Laertii & Apollonii Stoici vixiſſe ætate & eorum exemplo in fœminarum honorem iſta ſcripſiſſe. Diverſus ab hoc omnino eſt Artemo Mileſius ὀνειροκριτικῶν ſcriptor, cujus meminit Fulgentius L. I. *Mythol.* Tertullianus libro *de anima* cap. 46. Suidas Ἀρτ. Alius item fuit Artemo Medicus ille apud Plinium XXVIII. 1. itemque Artemo Andronis Laodicenſis pater apud Ciceronem lib. XIII. epiſt. 6. ad fam.

Capvt XII.

1. 2. 3. 4. Severus Auguſtus cum filio Antonino Caracallo. 5. 6. 7. Diogenes Laertius de vitis Philoſophorum. Φιλόσοφος ἱστορία. Plato Χολλιδεὺς Laertius & Stephanus emendantur. Laertii ætas: παρόραμα ejusdem. Sextus Empiricus cujas: ejusdem ætas. Auctor libri qui Medicus inſcribitur, ignotus, duo Sexti. 8. Laertius fœminæ cuidam inſcripſit ſuum opus, quæ illa? Arria quando vixerit.

1.

Commodo ſucceſſit (neque enim Pertinacem cæterosque minutos iſtos Interreges hic attendimus) Septimius Severus, qui etiam *Septimius Pertinax Severus* dicitur Spartiano *Severo* c. 8. Severus enim *amore boni Principis a Senatu Pertinacis nomen accepit*, teſte Capitolino Pertinace §. V. *Severus in honorem Pertinacis quem Julianus occiderat, Pertinacem ſe cognominari juſſit*, inquit Hieronymus Chronicis ad an. 1. Severi. adde Herodianum *Severo*, dicitur etiam *Severus Pius* & abſolute *Severus*. Marci quoque Antonini filius & Commodi frater haberi & dici voluit, teſte Goltziana Inſcriptione: *Imp. Cæſar Divi Marci Antonini Pii Germ. Sarmatici filius, Divi Commodi frater, Divi Antonini Pii nepos, Divi Hadriani pronepos, Divi Trajani parthici ab nepos, Divi Nervæ adnepos, L. Septimius Severus Pius Pertinax Aug Arabicus, adiab. parthic. Pontif. Max. Trib. pot. XV. Imp. XII. Coſ. III. P.P.* Aliam inſcriptionem habet Stephanus du Perac Antiquit. Rom. fol. 3. *Imp. Caſ. Lucio Septimio M. Fil. Severo Pio Perti-*

Pertinaci Aug. P. P. Parthic. Arabico & Parthico, Adiabenico. Multis enim beneficiis atque honoribus a Marco fuerat affectus, teſte Spartiano *Severo*; Onde in Marci familiam tranſire voluit, reſte eodem ibidem, Æmulum ſe Marci futurum gerendo imperio pollicitus eſt, teſte Herodiano *Severo.* Unde filios ſuos quoque Antoninos dici voluit, teſte Spartiano *Severo* §. 3. & Baſſiano filio Marci, cognomen dedit, teſte Herodiano *Severo* §. 9. Getæ quoque in honorem Marci, Antonini nomen impoſuit. Fato functus *illatus eſt ſepulchro Marci Antonini, quem ex omnibus Imperatoribus tantum coluit, ut & Commodum in Divos referret & Antonini nomen omnibus deinceps quaſi Auguſti adſcribendum putaret*, teſte Spartiano *Severo* §. VI. Moriturus lætatus fuiſſe dicitur, quod duos Antoninos non per adoptionem filios, ut Pius, ſed ex ſe genitos Reip. relinqueret teſte eodem ibidem §. 7.

2. Neque modo *Latinis Græcisque litteris eruditiſſimus fuit* juxta Spartianum *Severo* §. 1. Verum uxorem habuit Juliam, * Philoſophiæ apprime gnaram, ut φιλόσοφος inde dicatur, apud Philoſtratum enim *vita Philiſci Sophiſtæ* Αντωνῖνος, Antonius, id eſt, Caracallus dicitur ὁ τῆς φιλοσόφου παῖς Ιουλίας, *filius Juliæ Philoſophæ.* ** nam in vulgatis codicibus haud recte ὁ τοῦ φιλοσόφου παῖς Ιουλίας. Unde & eruditiſſimus vir Joſ. Scaliger in animadv. Euſeb. num. 2232. vulgatam iſtam Philoſtrati lectionem, corruptam animadvertebat, ſed eam dum corrigere conabatur, magis corrumpebat legendo ὁ τοῦ Σεβήρου παῖς καὶ Ιουλίας, ſed aliam adferebat correctionem æque probam.

3. Hic Severus poſtea, *quum iret contra Albinum, in itinere apud Viminatium filium ſuum majorem Basſianum, appoſito Aurelii Antonini nomine, Cæſarem adpellavit*, teſte Spartiano *Severo* §. 3. & Geta §. 1. Reverſus ab hac expeditione *Cæſarem deinde Baſſianum Antoninum a Senatu adpellari juſſit, decretis imperatoriis inſignibus*, teſte eodem ibidem *Severo* §. 4. Confirmatum hoc tandem eſt a militibus, teſte §. 5. *Baſſianus tunc honores imperatorios adeptus, Severus Antoninus accepto Marci cognomine vocabatur*, ait Herodianus Severo §. 9. in Nummis adpellatur *Marcus Antoninus Severus Cæſar.* Itemque, *Marcus Aurelius Antoninus Severus Cæſar*: poſtea *Marcus Aurelius Antoninus Pius*, itemque *Antoninus Pius Aug.*

* *Juliam* Δόμναν *ſ. Domnam cognomine.*

** *Ex optima ſcilicet emendatione Salmaſii ad Ælium Lampridium.*

Aug. Britannicus. & brevius *Antoninus Pius*, vel *Magnus Antoninus*, quo nomine eum quoque adpellari obſervamus a Paulo L. II. D. de legationibus. *Caracallus Baſſianus* nominatur a Lampridio *Diadum* §. 2 *Divus Magnus Antoninus* dicitur Marciano L. IX. D. de diverſis temporal. *Divus Antoninus* & *Antoninus Auguſtus* L. XV. D. locati conducti *Antoninus* abſolute paſſim, & a Caracalla veſte Caracallus juxta Spartianum Severo §. 7.

4. Multa exſtant Reſcripta Severi & filii Antonini his verbis: *Divus Severus & Antoninus reſcripſerunt* L. XXXI. ff. de pœnis. L. XXII. ff. de jure fiſci, & alibi. *Divi Severi & Antonini Magni reſcriptum eſt*, ait Marcianus L. I. ff. de requirendis. *Imperatores Severus & Antoninus*, inquit Macer L. XXXIV. ff. de jure fiſci. *Imperatores Antoninus & Severus Auguſti*, apud Paulum L. VIII. ff. de Legationibus. *Divus Severus & Imperator noſter*, apud Ulpianum L. I. ff. de cenſibus. *conſtitutum eſt ab Imperatore noſtro & Divo Severo*, ait Tryphoninus L. XII. ff. de captivis & poſt L. *Divus Magnus Antoninus cum patre ſuo reſcripſit*, inquit Paulus L. V. ff de Veteranis. *Imperator Antoninus cum patre* L. IX. ff. locati conducti *ab Imperatore noſtro & patre ejus reſcriptum eſt*, ait Paulus L. VI. ff. de prævaricatione. *Imperator noſter cum patre*, apud Ulpianum L. VI ff. de legationibus. *Divus Pius & Severus reſcripſerunt:* apud eumdem L. II. ff. ad SCtum Vellejanum. *Divus Pius & Imperator noſter reſcripſerunt*, ibidem L. IV. Atque hoc modo in reſcriptis patri ſuo Severo Antoninus adjungtur jam *Falcone & Claro Coſſ.* L. I. C. de inoffic. teſtam. *Severo & Albino Coſſ.* L. II. C. de Edendo. *Tertullo & Clemente Coſſ.* L. I. C. de his qui adcuſare non poſſunt. & ſeqq. Hic Severus ejusque filius Antoninus ſunt illi Imperatores quos memorat auctor libri ad Piſonem, de quo in Diogenis Laertii Hiſtoria jam dicemus.

5. Horum ætate claruit Diogenes Laertius, (*alius ab eo, quem apud Homerum Iliad. β. Minerva ita compellat:* Διογενὲς Λαέρτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ) Diogenianus Tzezæ dictus, qui unicum fere Philoſophicæ Hiſtoriæ columen eſt: absque eo eſſet, rudera ſupereſſent, atque cœmenta difficulter in pleriſque conjugenda. Cognomen Laertius forte a Laerte Ciliciæ, oppido, patria ſua obtinuit. Forte dico, cum poſſit & alia hujus nominis ratio eſſe: neque Q. Laertium illum ſub Auguſto, teſte inſcriptione apud Gruterum f. 299. Laerte Ciliciæ oriundum, quis facile credat ob nomen Laertius. Scripſit dec. X. libros περὶ βίων, δογμάτων καὶ ἀποφθεγμάτων τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ εὐδοκιμησάντων, *de vitis, de*

cretis & reſponſis celebrium philoſophorum, ut habet Inſcriptio. Stephanus φιλόσοφον ἱςορίαν adpellat. Sic enim in voce Δρυΐδαι. Δρυΐδαι ἔθνος Γαλατικὸν φιλόσοφον, Διογένης Λαέρτιος ἐν φιλοσόφῳ ἱςορίᾳ. Atqui Laertius Druidum meminit procemio. Iterum Stephanus ἐνετοὶ ἐςὶ καὶ πόλις ἐνετὸς, ἀφ' ἧς ἦν Μύρμηξ ὁ Διαλεκτικὸς φιλόσοφος, ὡς Διογένης ἐν δευτέρῳ φιλοσόφου ἱςορίας. Meminit hujus Myrmecis Diogenes L. II. *Stilpone*, ſed patriam non adſignat, quam hic Stephanus & ex eo Euſtathius il. β. fol. 273. indicat. Tandem Stephanus χολλίδαι. Διογένης δ' ὁ Λαερτιεὺς ἐν δευτέρῳ φιλοσόφου ἱςορίας, Χολλιδεύς φησι. Verum hic notandum, (1.) quod, qui prius dicebatur Διογένης Λαέρτιος, hic dicatur Λαερτιεὺς. Prior tamen adpellatio frequentior, qua Heſychius quoque Mileſius utitur *Antiſthene*. Διογένης δὲ Λαέρτιος σκώπτει αὐτὸν ὡς φιλόζωον. Accedit, quod vox Λαέρτιος gentile ſit nomen ejusque patriam indicet. Stephanus Λαέρτης. Λαέρτης Κιλικίας χωρίον. Στράβων ιδ'. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ ὄρος καὶ πόλιν φησί. Τὸ ἐθνικὸν Λαερτῖνος ἄμεινον δὲ Λαέρτιος. Dicitur tamen & Λαερτικὸς. Galenus lib. VII. *de ſimpl. med facult.* in Καρπήσιον. Ἀμεινόν ἐςι τὸ Ποντικὸν Καρπήσιον τοῦ Λαερτικοῦ. Notandum hic (2.) quod vox χολλιδεὺς libro ſecundo non occurrat. Initio vero libri tertii Plato dicitur fuiſſe τὸν δῆμον κολλυτεὺς. Quoniam vero propter vocum harum κολλυτεὺς & χολλιδεὺς ſimilitudinem atque adfinitatem tribus & populus, e quibus Plato ortus, dubia redduntur, inquirendum erit in Manuſcriptis in veram lectionem, quam, niſi fallor, Stephanus exhibet, qui Platonem Χολλιδέα e tribu Leontide facit ubi Κολυττέα non eſſe reſcribendum ordo litteræ χ apud Stephanum jubet. Quanquam alias, ſi vocum adfinitatem ſpectes, vox Κολλυτεὺς rectius & facilius in Κολιτεὺς, quam in Χολλιδεὺς mutatur. Laertianus codex, quo utimur, Κολλυτεὺς habet, credo, pro Χολλιδεὺς, non autem pro Κολυττεὺς ut corrigit Meurſius lib. *de populis Atticis* Κολυττός. Erat autem Κολυττὸς populus tribus Ægeidis. Uterque propterea corrigendus eſt, & Laertius ex Stephano Χολλιδεὺς pro Κολλυτεὺς ſcribendo, & Stephanus ex Laertio ἐν τρίτῳ pro ἐν δευτέρῳ.

6. Ex iis, quæ modo adduximus locis, de ætate Diogenis aliquo modo certiores facti ſumus, quod ſcilicet ante tempora Juſtiniani Imp. vixerit, quandoquidem uterque, & Stephanus, ſive potius Hermolaus περὶ πόλεων, & Heſychius Mileſius ſub Juſtiniano vixit. Propius ætatem

tem

tem ejus adtingere docemur a Photio, qui Ecl. 161. Sopatrum Excerptorum ſuorum librum ſextum e Diogenis Laertii de Philoſophorum vita libro primo, quinto, nono & decimo confeciſſe auctor eſt. Atqui Sopater ille Jamblichi æqualis, Conſtantini M. temporibus floruit, ab eo quippe occiſus vel potius conciſus, teſte Suida Σωπ. idque factum inſtinctu Ablabii P. P. Conſtantinopolitani; teſte Eunapio *Ædeſio*. At A. C. CCCXXX. demum P. P. & P. U. Conſtantinus Conſtantinopoli præficere cœpit, teſtibus Chronicis Alexandrinis. Factum id eſt, poſt denominatam de Conſtantino Conſtantinopolin, teſte eodem Eunapio. Sed A. C. CCCXXXI. *Conſtantinopolis dedicatur pene omnium urbium nuditate*, teſte Hieronymo *Chron.* Ablabius autem A. C. CCCXXXVIII. occiſus eſt, teſte eodem. Unde diverſum fuiſſe conſtat Sopatrum illum Sopatri patrem, cujus meminit Julianus *epiſt. ad Libanium & Jamblichum*, tanquam coævi & Jamblichi diſcipuli. Hiſce itaque temporibus ſuperiorem fuiſſe Laertium neceſſe eſt.

7. Sed cum ſciamus ante quos vixerit Laertius, non minore cura quærendum, poſt quos vixerit, ſive quibus ætate fuerit inferior, ut ita ætatem ejus cancellis, quam fieri poteſt arctiſſimis, includamus. Meminit Laertius noſter (1.) Plutarchi duobus, quantum quidem obſervavi, locis, vita ſcilicet Speuſippi lib. IV. & L. IX. vita Anaxarchi (non *Anaxagoræ*, ut ex non intellecta abbreviatione *Anax.* librarius Voſſii L. de Hiſtor. Gr. erraſſe videtur.) Cæterum circa priorem locum, quem Laertius e Plutarcho citat, notandum, non exſtare eum in Plutarcho, ut ita vel Laertius *ἁμάρτημα μνημονικὸν*, doctis alias frequens commiſerit, vel Plutarchi locus ille mutilatus in noſtris codicibus legatur. Verba Laertii: Πλούταρχος δέ φησιν ἐν τῷ Λυσάνδρου βίῳ καὶ Σύλλα φθειρσὶν ἐκζέσαι αὐτόν, *Plutarchus autem dicit vita Lyſandri & Syllæ, pediculis effervescentibus eum* (Speuſippum) *interiiſſe*. At Plutarchus loco citato: λέγεται δὲ τῶν μὲν πάνυ παλαιῶν, Ἄκαστον φθειριάσαντα τὸν Πελίου τελευτῆσαι. Τῶν δὲ ὑστέρων, Ἀλκμᾶνα τὸν μελοποιὸν, καὶ Φερεκύδην τὸν θεολόγον καὶ Καλλισθένη τὸν Ὀλύνθιον ἐν εἱρκτῇ χρυσούμενον, ἔτι δὲ Μούκιον τὸν νομικόν. *Dicitur ex antiquiſſimis quidem, phthiriaſi conſumtus fuiſſe Acaſtus Peliæ: Ex iis, qui poſt vixerunt, Alcmam poeta, Pherecydes Theologus, & Calliſthenes Olynthius in carcere latitans, Mutius item JCtus.* De ætate Plutarchi non eſt quod magnopere laboremus. Vixit poſt Domitianum ipſo de ſe teſte, vita *Numæ*, ubi de menſibus Quinti-

li & Sextili ab Imperatoribus denominatis agit: τὰς δὲ ἐφεξῆς Δομετιανὸς εἰσεποίησε ταῖς αὐτοῦ ἐπωνυμίαις οὐ πολὺν χρόνον, ἀλλὰ τὰς αὐτῶν ἀναλαβόντες πάλιν ἐκείνου σφαγέντος, ὁ μὲν ἕβδομος, ὁ δὲ ὄγδοος καλοῦνται. Iterum vita *Publicolæ* prodigalitatem Domitiani inſectatur. Soſſii Senecionis, qui ſub Trajano conſulatu functus aliquoties eſt, meminit vita *Demoſthenis*. Aliquanto igitur tempore poſt Domitianum A. C. XCV. occiſum & Trajanum vel ſub Trajano libri de vitis parall. a Plutarcho ſcripti fuerunt circa A. C. CX. quot Laertius legit, ſeque eo ipſo ætate Plutarcho poſteriorem fuiſſe docet. (2.) Favorinus Arelatenſis Plutarchi hujus æmulus, ſub Trajano & Adriano floruit, teſte Suida Φαβ. At hunc Phavorinum ſæpe laudat Laertius. (3.) Sabinum Sophiſtam, qui ſub Adriano juxta Suidam vixit, citat Laertius L. III. (4.) Poſt Sextum Empiricum ejusque diſcipulum Saturninum vixit Laertius, quippe quos laudat L. IX. *Tim. f.* Cæterum de Sexto illo non ſatis inter auctores convenit, quis fuerit, ubi & quando vixerit. Ubi non vixerit, ipſe L. III. *Pyrrh. hypoth.* c. 24. indicat. Dum prolixe refert, quid in loco illo, ubi vivebat, inhoneſtum haberetur, quod apud alias gentes licitum atque honeſtum erat. Apud nos, inquit, turpe habetur, maſcula venere uti, cum Germanis, Thebanis, Stoicis: publice cum uxore congredi more quorundam Indorum: mulieres corpus proſtituere, juxta Stoicos, & multos ex Ægyptiis: compunctum notis eſſe more Ægyptiorum & Sarmatarum: nares puerorum perforare, & ex illis annulos aureos aut argenteos adpendere cum Syris: veſte talari & ſucco florum tincta uti cum Perſis: matrem aut ſororem in matrimonium ducere cum Perſis, Ægyptiis, Stoicis & Platone: αὐσχουργεῖν cum Zenone: humanas carnes edere cum Stoicis & barbaris quibusdam: humano ſanguine Diis litare cum Laconibus & Scythis: adulteria committere cum Philoſophis quibusdam: liberorum curam non gerere cum Scythis & Solonæ: homicidia committere cum Gladiatoribus: ingenuos homines cædere cum Athletis: duas pluresve uxores ducere cum Thracibus & Getulis: prædari cum Cilicibus: furari cum Laconibus: carnem caninam guſtare cum Thracibus. Ita ſcilicet Sextus indicat in qua gente non vivat. Alexandriæ eum vixiſſe cum libros iſtos ſcriberet, veriſimile non eſt, quod alibi quoque indicet, ſe extra Romam & Alexandriam vivere. Sed de ætate ejus agamus. Magiſtrorum & diſcipulorum quorundam Pyrrhoniorum & Empiricorum hunc dat ordinem & Catalogum Laertius L. IX. *Tim.*

Antio-

Digitized by Google

Antiochus *Laodicenus ad Lycum.*

Menodotus *Nicomedienſis, Empiricus.* | Theodas, ſive Theudas *Laodicenus, Empiricus.*

Herodotus *Ariei, Tarſenſis.*

Sextus *Empiricus.*

Saturninus *Empiricus.*

Ita quidem Laertius: ſed Galenus L. *περὶ ὑποτυπ. ἐμπειρ.* quem juvenis ante annum ætatis XXXVII. tempore Antonini Philoſophi ſcripſit, teſte ipſo L. *de libris propriis* c. 1. ubi Empiricos recenſet, Menodotum & Theutam ultimo nominat, poſteriorum omnino mentionem ibi facturus, ſi alicujus nominis atque famæ tum fuiſſent: ut ita Laertius paulo poſt Galenum floruerit, aut eo jam ſene vixerit. Ultimum autem Imperatorem novit Severum Galenus lib. I. *de antidotis cap.* 13. unde tempore Severi & poſtea Laertium vixiſſe colligimus. Porro in Theutam ſcripſit Theodoſius Pyrrhonius, cujus *σκεπτικὰ κεφάλαια* citat Suidas *Θεοδ.* & Laertius L. IX. *Pyrrh.* quem Pyrrhonium Theodoſium cum altero Aſtronomo confudiſſe videtur Suidas, Menodotum & Sextum inter Empiricos laudat Auctor libri qui *Introductio ſeu Medicus* inſcribitur, & Galeno vulgo tribuitur. Sunt qui Herodotum ejus libri auctorem putent, & quidem eum, cujus librum *Medicum* citat Galenus VI. *Epid. Sect. II. com.* 45. Sed cum de auctore ejus dubitetur, minus firmum argumentum ſuppeditat. Deinde ſunt, qui Sextum hunc Pyrrhonium eundem faciant cum Sexto Chæronenſi, Plutarchi e ſorore nepote. Verum obſtant huic ſententiæ nonnulla. (1) Suidas Sextos hoſce tanquam diſtinctos recenſet, licet utrumque faciat Pyrrhonium. Unum enim facit Plutarchi e ſorore nepotem, Chæronæum, quem Bœotum adpellat Capitolinus vita Marci cap. 1. alterum Libyn fuiſſet tradit idem Suidas. (2.) Diverſos habuere præceptores. Sexti Empirici præceptorem fuiſſe Herodotum Tarſenſem, Ariei F. jam e Laertio didicimus: Sexti vero Chæronei magiſter erat Herodotus Philadelphæus, teſte

Digitized by Google

Suida Σέξτ☉-. (3.) Diverſam amplexi ſunt philoſophiam juxta omnes, ſi Suidam excipias. Sextus Plutarchi nepos Stoicus fuit. Capitolinus vita Marci Aurelii. *Uſus eſt & Apollonio Chalcedonio Stoico Philoſopho: Tantum autem ſtudium in eo Philoſophiæ fuit, ut adſcitus jam in Imperatoriam dignitatem, tamen ad domum Apollonii diſcendi cauſa veniret: audivit & Sextum Charonenſem, Plutarchi nepotem, Iunium Ruſticum, Claudium Maximum, & Cinnam Catullum, Stoicos.* Quoniam autem *Junius Ruſticus* Stoicus fuit, teſte Capitolino, vita Marci cap. 1. & inſcriptione vetere: itemque *Claudius Maximus & Cinna Catullus*, teſte Capitolni, loco citato, *vita Marci Aurelii* cap. 2. & 3. iidemque cum Sexto citantur, hinc nomen Stoici ad Sextum inter Stoicos poſitum quoque referendum exiſtimo. Sextus vero Empiricus Pyrrhonius fuit omnium conſenſu. Vt ita conligimus, Sextum Empiricum alium fuiſſe a Sexto Chæroneo M. Aurelii præceptore, licet forte ſimul vixerint. * Sextum autem Empiricum ex iis quæ diximus, Galeno æqualem vel paullo juniorem fuiſſe conſtat. Quem cum Laertius inter poſtremos Empiricos citet cum diſcipulo Saturnino: hinc poſteriorem Sexto Laertium fuiſſe judico.

8. Scripſit Laertius ſuum de vitis philoſophorum volumen ad fœminam quandam, quod ipſe indicat L. III. vita Platonis, eamque φιλοπλάτωνα adpellat.** Atqui Arria illa, cujus auctor libri de Theriaca ad Piſonem c. 2. meminit, Platonis librorum ſedulæ lectioni ſe dedit, quam ægrotam ſibi ab Imperatoribus, quos Severum & Carcallum eſſe ſtatuo, commendatam fuiſſe indicat. Factum autem hoc eſt non ab Imp. M. Antonino: Antoninus enim illis Imperatoribus, ſub quibus Arria ægrotavit, opponitur: *Aliqui*, inquit ille, *ſingulis diebus incolumitate corporis ducti, theriacam adſumunt, uti nos M. Antoninum, qui paulo ante Romanum Imperium ſumma integritate adminiſtravit -- uſum novimus. - - Verum Antonini quidem temporibus uſus Theriaca iis ſolum communis erat, qui ſanitatem Principis intuebantur. His autem Imperatoribus uſus etiam publicus evaſit.* Quod autem M Antoninum Philoſophum Theriaca crebro uti conſueviſſe auctor ille tradit, idem confirmat Dio Vita M. Antonini

* *Cui adſentitur etiam doctiſſimus Kuſterus in hunc laudatum Suidæ locum, Sextum ſcilicet Cheronenſem & Empiricum fuiſſe plane diverſos.*

** *Qua de Menagius plura ad proœmium Laertianum.*

Digitized by Google

tonini & Galenus L. I. *de Antidotis* c. 1. & 13. ut fruſtra ſit H. Mercurialis, qui Antoninum Pium ibi intelligendum & pro M. Antonino ſubſtituendum judicet. M Antonino ſucceſſit filius ejus Commodus, qui hic non eſt intelligendus, quaſi ſub eo Arria ægrotaverit; quia Imperatores iſti, qui Arriam ægrotantem auctori illius libri commendaverant, humani prorſus fuerunt & ab omni crudelitate alieni, Theriacam magni æſtimarunt, & ea ſubditis vel amicis ægrotis ſæpe profuerunt, quam eorum beneficentiam & liberalitatem mire auctor loc. cit. prædicat. Atqui Commodus nullam Theriacæ habuitrationem. Galenus lib. I. *de Antidotis* cap. 13. poſtquam de M. Antonino nimio Antidoti æſtimatore egerat, add .. *Antoninum ſecutus eſt Commodus, qui nec Theriacæ nec cinnamomi curam ullam habuit, ſub quo non ſolum arboris illius quod ſuperfuerat, omne diſſipatum eſt, verum etiam quodcunque poſt Adriani tempora comportatum fuerat.* Sed ægrotavit Arria ſub ejuſmodi Imperatoribus, qui magnam Theriacæ curam habuerunt, eamq; cum ſubditis indigis facile communicaverunt. Auctor de Ther. ad Piſonem, c. 2. *His autem Imperatoribus uſus etiam publicus evaſit. Licet enim omnibus nobis ab ipſis petere & tradita per manus antidoto liberaliter curari --- neque de theriaca ſolum curam habent, verum ita ſunt omnibus in rebus benigni, ut ſi quando quiſquam amicorum antidoto egeat, mirandum ſit, quanta promtitudine, quantaque animi propenſione, ipſam communicent.* Poſt, ubi peritiam medicam in Imperatoribus laudaverat, addit Arriæ exemplum. *Amicum vero præ cæteris mihi Arriam eximie commendatam ab ipſis Imperatoribus, quod Philoſophiæ diligenter operam daret, & Platonis lectione inprimis delectaretur, non leviter olim ægrotantem ſanarunt. Laborabat enim ventriculi languore --- Tunc itaque ſicut expertiſſimi ſolent medici, mulierem curarunt.* Non diu tamen poſt M. Antonini tempora Imperatores iſti ſub quibus Arria ægrotavit, vixerunt. Auctor lib. de Ther. ad Piſonem cap. 2. *Nos M. Antoninum, qui paulo ante Romanum Imperium ſumma integritate adminiſtravit, Theriacæ uſum novimus.* Severus autem Imp. Theriacæ curam habuit. Teſtis eſt Galenus L. I. *de Antidotis* c. 13. ubi poſtquam de Commodo egerat, ſubjungit: *Quo factum eſt, ut nunc Imperator noſter Severus, cum me ſibi Theriacam eo modo conficere juſſiſſet, quo M. Antonino confeceram, ex cinnamomo Trajani & Adriani tempore repoſito ſumere coactus ſim: imbecilliorque mihi plane viſa eſt & tamen nondum anni triginta interceſſerant.* Addendum, quod Antipater Sophiſta, qui illis Imperatoribus

tibus

ribus a Græcis epiſtolis fuit juxta Auctorem L. de Ther. ad Piſonem cap. 2. dicatur floruiſſe ſub Severo apud Philoſtratum L. II. de vitis Sophiſtarum, vita Antipatri. Hinc conligo (1.) Arriam ſub Septimio Severo ægrotaſſe, ſecus ac viro cuidam Docto viſum eſt. (2.) & librum illum de Theriaca ad Piſonem non eſſe a Galeno juvene ſcriptum, ut cenſet H. Mercurialis judicio iſti libro præfixo, ſed tempore Galeni jam ætate provecti ſub Imp. Severo. Neque enim cum Mercuriale credimus Galenum ejus libri eſſe auctorem, Galeno tamen æqualem eum fuiſſe adfirmamus, quia paulo poſt M. Antoninum ſe adhuc vixiſſe indicat c. 2. Demetrium Medicum egregium ſua ætate vixiſſe tradit cap 12. At ille mortuus eſt M. Antonino Imp. teſte Galeno *de Antidotis* L. 1. Galenum vero auctorem libri non eſſe inde conligo, quod nuſquam Galenus libri ejus de Theriaca ad Piſonem meminit, ne quidem in libris de antidotis, neque ullus Galeni liber in eo citatur: & quia Andromachi Theriacam & Galenus integre deſcriptam verſibus exhibet L. I. *de antidotis* c. 6. & Auctor L. *de Ther. ad Piſonem* c. 6. Quod ſane in duobus locis ſine ulla alterius mentione Galenum facturum fuiſſe ut credam, ægre adducor. Sed quiſquis auctor ejus libri ſit, Arriam illam φιλοπλάτωνα ſub Septimio Severo & Antonino Caracallo Impp. ægrotaſſe indicat, chara autem Severo Imperatori vel propterea fuit, quod hujus uxor Julia, dicto illo *ſi libet, licet, an neſcis te Imp.* &c. celebris, ſimili Philoſophiæ ſtudio ſe dederat, teſte Dione *Severo* & *Caracallo*. Cujus Juliæ juſſu Philoſtratus vitam Apollonii Pythagorici ſcripſit, ut ipſe teſtatur L. I. c. 3. Quin quod & ipſe Severus *Philoſophiæ ac dicendi ſtudiis ſatis deditus, doctrina quoque nimis cupidus* dicatur Spartiano *Severo* §. 6. Quod ſi itaque hæc ipſa eſt fœmina illa, ad quam Laertius libros ſuos ſcripſit, ut quibuſdam placet, Laertius ſub Severo illo & forte infra hæc tempora floruit, quia & Arria forte poſt Severi tempora aliquantiſper vixit. Potuit itaque initio Imperii M. Antonini Menodoti & Theutæ Empiricorum ſaltem notum fuiſſe nomen, non eorum diſcipulorum Herodoti, Sexti, Saturnini, qui poſt Severi Imp. tempora celebres eſſe potuerunt, quibus ſuppar Laertius fuerit. Bartholomæus Amantius, Florilegio ſententiarum edito Dilingæ A. MDLVI. in folio, his verbis Laertii noſtri ætatem aperit: *Laertius Diogenes ſervavit perpetuum ſilentium ex eo, quod matri ex ejus ſermone accentatione mors accidiſſet, nec illum Hadrianus Imperator ad loquendum etiam capitis pœna indicta commovere potuit: cujus conſtantiam admiratus pepercit, & petivit*

data

Digitized by Google

data ei tabula, ut ad aliquot problemata propoſita reſpondere t manu ſaltem, id quod non gravatim fecit. Sed quia abſque veterum teſtimonio hæc hiſtoria adfertur ab Amantio, fidem ei tuto habere non licet, præſertim cum Rogerus de Hoveden, Anglus, Annalium parte poſteriore fol. 464. ad A. C. M CC. eadem & quidem ſatis prolixe de Secundo Philoſopho Pythagorico tradat, quæ de Laertio Amantius breviſſime narrat. *Secundus Philoſophus in ſilentio degit & ad interrogata Adriani ſcripto reſpondit*, inquit Wernerus Rolevvinc, Faſciculo Temporum ſub Adriano. Forte is eſt Secundus ille Athenienſis Sophiſta, ſub Adriano celebris apud Philoſtratum, quem Secundum Epicurum adpellat Suidas Συκοῦρον, idem forte Secundus ille Philoſophus, cujus libellus Manuſcriptus adſervatur Lutetiæ in Bibl. Regia Num. 1843. Exſtat ibidem Num. 2287. liber qui inſcribitur: *Reſponſa ad quæſtiones Hadriani*, cujus operis Auctor omnino Secundus eſt: ſi unquam Secundus cum Adriano eum ſermonem habuit, quem ei tribuit Rogerus de Hoveden. Alius eſt Secundus ille apud Juvenalem Sat. VII.

Sicut Thraſymachi probat exitus atque Secundi.

Atque hæc de utiliſſimo hiſtoriæ Philoſophicæ ſcriptore, Diogene dicta ſufficiant, cujus libris hic mutilis, illic corruptis diligentem & ſolicitam precamur manum medicam, quam adhibiturum tandem aliquem fore, qui & judicio valeat & Manuſcriptorum antiquorum copia inſtructus ſit, confido. Exſtat autem Diogenes noſter Græce Manuſcriptus Lutetiæ, in Bibl. Regia num. 42. 1008. 1014. 1150. & Latine in bibl. Lincolnienſi Oxoniæ.

CAPUT XIII.

1. Caracallus Auguſtus infeſtus Ariſtoteli. Philoſtratus Apollonii Tyanenſis vitam ſcripſit. Voſſii error. 2. Nicomachus Apollonii ejuſdem vitam expoſuit. Varii Nicomachi. Reineſius eruditos commentarios in Inſcriptiones ſcripſit. 3. Ammonius Saccas vitam Ariſtotelis reliquit.

I.

UBi fatis conceſſit Severus, filius Antoninus ſolus rei publicæ præfuit, occiſo Geta Antonino fratre: minus vero ab aliorum cædibus abſtinuit, qui fratrem tollere non erubuit. De Medicis ab eo interfectis

Herodianus *Severo* §. 12. *Antoninus, mortuo Severo, ſummam poteſtatem nactus confeſtim univerſos ab ipſo, quod ajunt, lare interficere cœpit. Nam & Medicos ſupplicio affecit, quod ſibi parum obtemperaverant, jubenti maleficium aliquod admittere & ſenis* (pater intelligitur) *maturare necem.* Papinianum quoque illud juris aſylum & doctrinæ legalis theſaurum, quod parricidium excuſare noluiſſet, occidit, teſte Spartiano *Severo* §. 8. & *Caracallo* §. 1. Ariſtotelis libros comburere, ejusque memoriam abolere conabatur. Ariſtoteleos odio proſequebatur Vatiniano, & privilegia, quibus Alexandriæ fruebantur, eis adimebat, eo quod Ariſtotelem crederet interfectorem Alexandri M. quem unice ſuſpiciebat, cujus animam in ſuum corpus μετεμψυχώσει Pythagorica migraſſe prædicabat, miraque κακοζηλείᾳ Alexander redivivus videri volebat, teſte Xiphilino, uti poſtea Julianus *ſecundum Pythagoram dicebat in ſe ſpiritum Alexandri M. requieviſſe*, juxta Gottfridum Viterb. Chron. parte XVI. Hiſtoria Juliani Auguſti. Sed vide Andr. Schottum *Obſerv. Hum.* III. 19. ubi eos recenſet, qui ſe Alexandri M. ſimiles dixerunt.

Celebris hoc tempore erat Philoſtratus, Lemnius, qui ſub Antonino Pio natus ad Philippum usque vixit, teſte Suida φιλοςρ. Hic Juliæ Auguſtæ, Severi uxoris juſſu, *Apollonii Tyanei Pythagorici Magi vitam*, octo libris etiamnum ſuperſtitibus ſcripſit, ipſo de ſe teſte lib. I. cap. 3. Julia enim, quod & ſupra indicavimus, viris doctis impenſe delectabatur, teſte Philoſtrato loco cit. Xiphilino *Severus*, Tzetze Chil. VI. cap. 45. Mentionem hujus operis auctores faciunt plurimam, vide Euſebium *in Hieroclem*, Suidam Κράτης, Cyrillum lib. III. *contra Julianum*, Hieronymum *epiſtola ad Paulinum*, Iſidorum Peluſiotam lib. I. *epiſt.* 398. Photium Ecl. XLIV. & CCXLI. Errat Voſſius lib. II. de Hiſt. Gr. cap. 15. qui hujus quoque operis Joſephum in Antiquitatibus Judaicis meminiſſe ſtatuit, cum longe poſt Joſephi tempora Philoſtratus vixerit. Hanc Apollonii vitam a Philoſtrato ſcriptam ſervat inter Manuſcripta Bibliotheca Patrum Soc. Jeſu Num. 54. & 59. Pariſiis in platea S. Jacobi. Quoniam vero Apollonius iſte ſecundum Eunapium οὐκ ἔτι φιλόσοφος, ἀλλ᾽ ἦν τι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπου μέσον, hic illos de Apollonii rebus geſtis libros rectius ἐπιδημίαν εἰς ἀνθρώπους θεοῦ, *acceſſum Dei ad homines* inſcribi poſſe cenſet Eunapius *proœm.* quo titulo in re ſacra jam ante uſus erat Euſebius L. VII. *Demonſtr. Evang cap.* 1. Meminit hujus Philoſtrati Lucianus Δορίς adde quæ de eo habent Meurſius *notis ad Philoſtratum* & Voſſius *de Hiſt. Gr.*

2. Ni-

2. Nicomachus quidam Pythagoricus, ut videtur, ſcripſit vitam *Apollonii Pythagorici*, teſte Sidonio, VIII. 3. *Apollonii Pythagorici vitam, non ut Nicomachus ſenior e Philoſtrati, ſed ut Taſcius Victorianus e Nicomachi Schedio exſcripſit, quia juſſeras, miſi.* Vixit hic poſt Philoſtratum, vel ejus ætate, ut e verbis citatis conſtat. Erat & Geraſenus quidam Nicomachus itidem Pythagoricus, de quo videatur Meurſius notis ad Nicomachi hujus *ἁρμονικῆς ἐγχειρίδιον*, ubi ſcripta ejus recenſentur *εἰσαγωγὴ τῆς ἀριθμητικῆς, Ἀριθμητικὴ, Ἀριθμητικὰ θεολογούμενα, ἁρμονικῆς ἐγχειρίδιον, περὶ μουσικῆς.* Vixit hic ante Apuleji Madaurenſis ætatem, quandoquidem Apulejus Arithmeticam ejus latine tranſtulit teſte Caſſiodoro lib. *de Mathem. diſcipl. cap. de Arithm.* & Iſidoro Hiſp. *Orig*, III. 2. ſiquidem Apulejus hic eſt Apulejus ille Madaurenſis celebris. Cum vero Apulejus tempore Marci Antonini floruerit, & (ſi idem eſt) Nicomachi Geraſeni Arithmeticam primus Latine verterit, Philoſtratus autem ſub Severo ad Philippum usque vixerit, e quo Apollonii vitam confecit Nicomachus noſter, hinc diverſos eſſe Nicomachos hosce quispiam exiſtimabit. Poteſt tamen Nicomachus Arithmeticam ab Apulejo ſene verſam juvenis ſcripſiſſe & natu grandior vitam Apollonii a Philoſtrato ſcriptam *e Schedio* ejus, ut loquitur Sidonius, contraxiſſe, ut non neceſſum ſit, duos hic fingere Nicomachos, præſertim cum uterque Pythagoricus fuerit. Malchus ſive Porphyrius *vita Pythagoræ* Nicomachum ſæpe adducit: ejusque ſcripta diligenter legiſſe Origenem A. U. CMXXXVII. anno Commodi circiter 6. natum, auctor eſt idem Porphyrius apud Euſebium.

Alter quoque hic legi meretur Nicomachus Aureliano Imp. clarus, qui epiſtolam Zenobiæ Palmyrenorum Reginæ præter ſextum tumidam in Græcam ex lingua Syrorum tranſtuliſſe ſe dixit apud Vopiscum *Aurel.* Hunc cum priore eumdem eſſe opinatur Savaro & Meurſius, ſed absque ratione.

Tertius ſit Metius Falconius Nicomachus, Senator Conſularis, cujus egregiam orationem gratulatoriam ad Senatum de Tacito Imp. electo, quam Vopiſcus *Tac.* exhibet, populus excepit acclamatione *Omnes, omnes.* Vide Vopiſcum.

Quartus ſit Virius Nicomachus Flavianus Hiſtoricus diſertiſſimus. teſte inſcriptione apud Voſſium *de Hiſt. Lat.* Hujus crebra apud Symmachum lib. VI. *epiſtolarum* eſt mentio; vixitque tempore Iuliani Imp.

Ius. Sunt, qui Joanni Grammatico Philopono iſtam Vitam tribuere malint, a quibus fateor tantiſper me diſſentire, dum rationes ſuæ ſententiæ adferant vel probabiles. Hac autem ætate vixit Ammonius Origenis quippe & Plotini magiſter: quorum ille ſub Commodo, hic XIII. Severi anno natus eſt. Hic Plotinus XXVIII. annos natus eum ſub Alexandro Severo & ſeqq. per annos Alexandriæ docentem audivit, teſte Porphyrio vita Plotini. Trigeſimo nono igitur ætatis anno, hoc eſt A. C. CCXLIII. Plotinus Ammonium audire deſiit, morte fortaſſis ſibi ereptum octogenario majorem.

CAP. XIV.

1. Sub Alexandro Dio Caſſius Arrhiani Stoici vitam memoriæ mandavit. 2. Nicagoras vitas inluſtrium virorum edidit. 3. Philoſtratus junior Sophiſtarum celebriorum vitas expoſuit. 4. Longinus de Philologis egit. 5. Callinicus ſub Galieno contra Sectas Philoſophorum ſcripſit. Voſſii error ſuper ætate Callinici, idem Conſul & Præf. Præt. idem Conſul & Præf. Vrbi. idem Præf. V. & Pr. 6. Androclides de Sophiſtis extemporaneis.

1.

ANtoninum Caracallum Marcus Opelius Severus Macrinus occidit, qui cum filio Diadumeno in caſtris Imperator ſalutatus filium vocavit *Antoninum idcirco, quod a prætorianis multum Antoninus deſiderabatur*, ut loquitur Spartianus *Ant. Caracallo* §. 3. ſed diuturnum non fuit horum imperium cæde adquiſitum, quod paucis poſt menſibus occupabat Varius Heliogabalus, cujus multiplex eſt adpellatio. In Nummis dicitur *M. Aurelius Antoninus Pius, Sacerdos Dei Solis Elagabali.* Hieronymo L. de Scriptor. Eccleſ. dicitur *M. Aurelius Antoninus, qui Macrino ſucceſſit* Et Chronicis: *Marcus Aurelius Antoninus Antonini Caracallæ, ut putabatur, filius & ſacerdos Elogabali.* dicitur alias *Antoninus Varius, Antoninus Heliogabalus* Heliogabalo ſucceſſit tandem M. Aurelius Severus Alexander Pius, Mammææ Filius, litterarum & doctorum ſtudioſus. *Imperator noſter Alexander*, inquit Macer L. unica ff. ſi pend. adpell. Huic Imperatori recens creato acclamatum eſt his verbis: *Antonine*

nine Alexander, Dii te ſervent : Antonine Aureli, Dii te ſervent : Antonine Pie, Dii te ſervent, ut auctor eſt Lampridius Severo §. 11.

Hoc Auguſto celebris fuit Dio Caſſius, qui *Vita Arrhiani*, philoſophi Stoici, a ſe edita locum quoque inter noſtros βιογράφȣς meruit, quam citat Suidas Δίων. Erat autem Arrhianus Epicteti diſcipulus; ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις καὶ παιδείᾳ παρ' ὅλον τὸν βίον συγγενόμενος, *Romanorum celeberrimus, & per totam vitam diligentiſſimus*, teſte Luciano ψευδομάντις. Alius ab hoc eſt Dio Pruſiæus, Sophiſta, cujus ſuperſunt orationes variæ, Apollonio Tyaneo & Euphrati Tyrio Philoſophis familiaris, juxta Φiloſtratum *Dione :* itemque Dio Coccianus ille apud Plinium L. X. *epiſt.* 85. 86.

2. Philippi qui Alexandrum excepit, ætate floruit Nicagoras, Athenienſis Sophiſta, Mneſæi Rhetoris F. Minuciani Sophiſtæ pater, qui ſcripſit βίȣς ἐλλογίμων, *vitas illuſtrium virorum*, teſte Suida Νίκ. Tametſi vero Philoſophi ἐλλόγιμοι *celebres* ſunt, non tamen omnes ἐλλόγιμοι *celebres* Philoſophi, ut ita vix ſatis certo noſtris βιογράφοις accenſeri poſſit. Magnam alias huic eruditionis laudem tribuit Himerius Areopagitica apud Photium, Ecl. CCXLIII. Et *Epitaphio* ibidem, ubi: *defleo jam*, inquit, *quem Minuciano vehementiorem, Nicagora graviorem, Plutarcho eloquentiorem, Muſonio ſapientiorem, Sexto fortiorem, & omnibus denique ſuperioribus illuſtriorem melioremque ſperaveram Oratorem.* Κῆρυξ Eleuſine fuit & Philoſtrato familiaris, teſte ipſo Philoſtr. lib. II. *de Sophiſtis*, vita Aſpaſii. Alius ab hoc fuit Nicagoras Zelita, ætate Alexandri Mercurius dictus, apud Clementem Alex. προτρ. Nicagoram Leucadium & Rhodium memorant Nummi Goltziani. De Cyprio Nigagora vide Voſſium.

3. Huic Nicagoræ adjungemus familiarem Philoſtratum Juniorem, qui prioris e fratre nepos itidem Lemnius, τȣ̀ς βίȣς τῶν μέχρι αὐτȣ̃ σοφιστῶν, de *Sophiſtis ad ſua uſque tempora*, teſte Syneſio *Dione* ſcripſit, idque duobus libris: non δ' ſive quatuor, ut Suidas habet. Ipſe enim Philoſtratus initio operis ſui duos ſaltem a ſe ſcriptos eſſe de Sophiſtis libros fatetur: Hos priori Philoſtrato perperam tribuit idem Suidas: Vide Meurſium loco citato. Meminit ejus περὶ βίων, *de vitis* operis Suidas Ἡρώδης Ἰȣ́λιος. Exſtant hæ vitæ manuſcriptæ Lutetiæ in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi Num. 1251. Sed multi fuere Philoſtrati. (1.) Lemnius ſub Nerone, cujus libros enumerat Suidas. (2.) quem priore loco

nos

nos dedimus. (3.) hic ipſe, de quo modo egimus. (4.) Aegyptius ſub Auguſto. (5.) Rhodius athleta. (6.) quidam apud Ariſtophanem. (7.) Cholargenſis apud Alciphronem. (8.) Oenſis Polemonis pater. (9.) quidam apud Livium. (10.) apud Martialem. (11.) In inſcriptione quadam. Hos ita recenſet Meurſius loco citato. ***Euboenſem*** ſub Veſpaſiano Philoſtratum memorat Plutarchus L. ***de ſolert. anim.*** Pellenenſem idem ***de 10 Rhet. Antiph.*** Philoſtrati cujusdam epigrammata ſervat Antologia L. IV. c. 7. ep. 25. Phalium Philoſtratum citat Varinus πολυξένη. Scriptorem de Tyriis Joſephus L. I. ***do antiq. Iudaeorum.***

4. Sub Valeriano Hiſtoriam noſtram inluſtravit Dionyſius Longinus Caſſius, Platonicus Athenienſis, qui Porphyrii Præceptor, & Criticus celebris fuit. Celebravit aliquando natalem Platonis, cui convivio interfuerunt Nicagoras Sophiſta, Major, Apollonius Grammaticus, Demetrius Geometra, Proſenes, Peripateticus, Calietes, Stoicus, Cayſtrius & Maximus, teſte Euſebio *præp. Ev.* L. X. Occiſus tandem hic Longinus eſt ab Aureliano, quod eo ad Græcas litteras Magiſtro uſa fuerit Zenobia, apud Vopiſcum *Aurel.* Auctor Anonymus vitæ Apollonii ejus φιλολόγυς citat, quo opere de Philologis & Grammaticis egiſſe videtur. *

5. Galieni temporibus Callinicus Sutorius Sophiſta Athenienſis vixit. Voſſius *de Hiſt Gr.* II. 3. ad Galeni ætatem eum refert, ſequutus corruptum Suidæ codicem, ubi προσφωνητικὸν Γαλλήνω (lege Γαλιήνω) ſcripſiſſe dicitur, quod de Galeno interpretatur vir doctiſſimus. Sed Galienus Imp. intelligitur, cujus nomen in Suida alibi quoque corruptum occurrit. Ita Minucianus Sophiſta vixiſſe dicitur ἐπὶ Γαληνῦ, pro ἐπὶ Γαλιήνυ, apud Suidam Μινυκ. Hujus Minuciani Sophiſtæ celeberrimi Athenienſis σύγχρονος erat Callinicus noſter, qui Galieno A. προσφωνητικὸν ſcripſit. Minuciani illius pater Nicagoras, ſcripſit περὶ Κλεοπάτρας τῆς ἐν Τρωάδι, teſte Suida Νικαγ. de quo Nicagora jam paulo ante egimus. Callinicus noſter cum ſequutus πρὸς Κλεοπάτραν ſcripſit-

* *Valeriano Imperatore obiit etiam Origenes, Alexandriæ, Aegypti urbe natus, Ammonii Saccæ, Chriſtiani Philoſophi, juxta cum Plotino diſcipulus, (Confer & infra C. XVI. §. 2.) cujus ſub nomine Philoſophumena circumferuntur, propter quæ locum inter Hiſtoricos noſtros ſibi vindicare potuiſſet. Edidit ea I. Chr. VVolfius, de quo ſuo loco.*

Digitized by Google

ſit. Julianus Cæſareenſis Cappadox, Sophiſta, Lexici illius Rhetorici a Photio laudati omnino auctor, Callinici noſtri ætate vixit, ſed eo junior fuit quod Conſtantini (forte Κωνςαντίυ *Conſtantii*) Regis attigit principatum, teſte Suida Ἰυλιανός. At ſcripſit noſter Callinicus ad Lupum de Cacozelia Rhetorica. Objicit Voſſius, exiſtimans Lupum iſtum eſſe Rutilii Lupi Rhetoris ſub Nerone celebris filium, cui ſub Antonino Pio Callinicus προσφώνημα ſcripſerit. Verum mera hæc eſt & falſa Voſſii conjectura. Quandoquidem quis ille Lupus fuerit, non explicat Suidas. Paulo poſt Galieni tempora Furius Lupus florebat, qui cum Aurelio Probo, tertium Conſule, Conſul & tum ſimul Præf. Urbi erat. Idem enim quandoque Conſul & Præf. Urbi fuit, ut Furius Lupus A. CCLXXVIII. Victorianus A. CCLXXXII. Pomponius Januarius A. CCLXXXVIII. Tiberianus A. CCXCI. Baſſus A. CCCXVII. Id etiam quandoque contingebat, ut Conſul idem eodem tempore eſſet & Præf. Prætorio. Utroque munere ſimul fungebatur Acindynus A. C. CCCXL. Limenius A. CCCXLIX. Secundus Saluſtius A. CCCLXIII. Evodius A. CCCLXXXVI. Cynegius A. CCCLXXXVIII. Rufinus A. CCCXCII. Eutychianus A. CCCXCVIII. Anthemius A. CDV. Aſclepiodotus A. CDXXIII. Florentius A. CDXXIX. Cyrus A. CDXLI. idem aliquando Præf. U. & Pr. fuit, ut Olybrius A. CCCLXV. Symmachus A. CCCLXXXIV. Cæcilianus A. CDIX. Sed hæc obiter. Biennio poſt Furius Lupus iterum Præf. V. fuit, ut ex antiquis monimentis conſtat. Minus erraſſet Voſſius, ſi ad hunc Lupum ſcripſiſſe Callinicum dixiſſet. Sed fuerunt abſque dubio plures tum Lupi, ut non facile dictu ſit, quis ille fuerit. Et hic ſi incertus & ignotus ſit, eo tamen ætas Callinici noſtri non manet ignota. Scripſit Callinicus πρὸς τὰς φιλοσόφων αἱρέσεις, *adverſus Philoſophorum ſectas*, teſte Suida. Expoſuiſſe eo opere Philoſophorum vitia & inconvenientia dogmata videtur.

6. Aureliano Auguſto vixit Androclides, quem Suidas Porphyrii æqualem facit, & περὶ τῶν ἐμποδῶν τεχνολόγων, *de ſophiſtis extemporaneis* ſcripſiſſe indicat, in voce Ἀνδροκλείδης.

Cap. XV.

1. Porphyrius Tyrius & Bataneotes. Conimbricenſium error. 2. Scripſit de vitis Philoſophorum. Ejuſdem libri

φιλο-

Digitized by Google

φιλολόγου ἀκροάσεως. 3. De Pythagora aliquot libris egit. Vitam Plotini reliquit, cujus & libros digeſſit, æquales ejus. Scaligeri error. 4. Scripſit de Platonis & Ariſtotelis ſecta. Cicero negat Philoſophos inter ſe diſſentire. 5. Porphyrius quod de Philoſophia Homeri egit. de Philoſophia ex oraculis. Emendantur Auguſtinus, Firmicus. Alii Porphyri. 6. Soterichus vitam Apollonii Tyanei ſcripſit.

1.

SUb eodem quoque Aureliano & Diocletiano, clarus fuit Porphyrius, qui patria lingua dictus fuit Malchus, quod Græcis βασιλεὺς eſt. Patriam habuit Tyrum, teſte Eunapio Πορφ. Suida Πορφ. ipſo denique Porphyrio *vita Plotini*. Bataneotes vero fuit, juxta Hieronymum, qui præfat. comment. in epiſt. Pauli ad Galatas. *Quod*, inquit, *nequaquam intelligens Bataneotes & ſceleratus ille Porphyrius in primo operis ſui adverſum nos libro, Petrum a Paulo objecit eſſe reprehenſum.* De Bataneis autem Syriæ civitate Stephanus βατ. Βατανέαι συνοικία Συρίας, ἢ καὶ Βατανέα ἑνικῶς. Τὸ ἐθνικὸν Βατανεώτης. Batanea autem eadem eſt, quæ Baſan, & non niſi dialecto ab ea differt, ut Chut Chus, Atyria Aſſyria, quod bene obſervat ſeculi noſtri ornamentum, Samuel Bochartus, *Geogr. Sacræ* II. 16. IV. 19. Dicitur Porphyrius Bataneotes, quo Bataneis natus ſit, Tyrius propter viciniam, uti Diogenes, Stoicus, Seleucienſis, dicitur Babylonius, διὰ τὴν γειτονίαν apud Laertium lib. VI. *Diog.* Ætatem ſuam ipſe ſatis clare Porphyrius indicat vita Plotini, ubi ipſe XXX. anno ætatis ſuæ, decimo vero Imp. Galieni ad Plotinum LIX. annorum ſe veniſſe ſcribit. Incidit autem decimus Galieni annus in A. C. CCLXIII. ut ita natus ſit Porphyrius A C. CCXXXIII. Concilii Niceni tempora & A. C. CCCXXV. eum attigiſſe putat diligentiſſimus Baronius, ſed ſine veterum teſtimonio. Ætate tamen provecta eum Romæ mortuum credimus Eunapio πορφ. Unde etiam *Tyrius ſenex* Juliano eſt dictus teſte Nicephoro Call. *Hiſt. Eccl.* X. 36. Minime vero toleranda eſt Conimbricenſium ſententia, qui in prolegom. ad Porphyrii εἰσαγωγὴν Porphyrium Juliani Aug. tempora adtigiſſe ſtatuunt. Sic enim natus fuiſſet annos CXXX. Magiſtros habuit Plotinum, & Dionyſium Caſſium Longinum, ut ipſe teſtatur: præceptor fuit Theodori Aſinæi, juxta Photium Ecl. CCXLII.

2. Scripſit *de vitis philoſophorum* libros quinque, de quo opere Eunapius *proœm. Vit. Sophiſtarum* τὴν φιλόσοφον (melius ita editi codices, quam Manuſcriptus ille Regius Pariſienſis φιλοσόφων) ἱστορίαν, καὶ τοὺς τῶν φιλοσόφων ἐναγῶν βίους Πορφύριος καὶ Σοτίων ἀνελέξαντο. Ἀλλ' ὁ μὲν Πορφύριος, οὕτω συμβᾶν, εἰς Πλάτωνα ἐτελεύτα, καὶ τοῖς ἐκείνου χρόνοις. Σωτίων δὲ, καὶ καταβὰς φαίνεται, καὶ τοί γε ὁ Πορφύριος ἦν νεώτερος. *Hiſtoriam philoſopham, & vitas optimorum philoſophorum conlegerunt Porphyrius & Sotion: quorum ille* (Porphyrius) *in Platonem ejusque tempora deſiit, Sotion autem quamvis Porphyrio ætate prior, citeriora quoque ſcripto perſequutus eſt:* φιλόσοφον ἱστορίαν hujus Porphyrii ſimiliter laudat Nicephorus *Hiſt. Eccl.* X. 36. Ubi Socratis vitam multis convitiis refertam eum edidiſſe indicat. Cyrillus L. VI. *contra Iulianum* itidem ex hoc Porphyrii opere Ariſtoxenum de Socrate loquentem adducit, laudans auctoris diligentiam, quam hisce vitis Philoſophorum exponendis adhibuerit. Diverſi ſunt ad his Porphyrii libri τῆς φιλολόγου ἀκροάσεως apud Euſebium, quos ipſe exemplo doctoris ſui Longini ſcripſit & φιλόλογον ἱστορίαν adpellavit, Suidas Πορφυρ. Illam φιλόσοφον ἱστορίαν citat quoque Socrates *Hiſt. Eccl.* III. 19. Theodoretus Θερ. Serm. IV. & XII. Suidas Ὅμηρος. *Primum* ejus operis librum laudat Cyrillus L. I. *contra Iulianum*, Ecloga Chronologica Euſebiana *in Theſauro Temporum Scalig. fol.* CCXVI. ubi notæ ejus conferantur, qui ejusdem quoque operis excepta Barbaro-Latina meminiſſe ad Annum MCCX. ait *Tertium* librum ἱστορίας φιλοσόφου citat Cyrillus L. VI. *contra Iul.* Theodoretus Serm. I. qui eſt de fide, Stephanus γάδαρα *Quartum* Cyrillus L. I. *contra Iul.* Porphyrium ἐν βίοις φιλοσόφων citat Tzetzes Chil. II. *fol.* CCCLXXVII. ſed idem opus intelligit.

3. De Pythagora quoque aliquot libris minimum duobus egit, quos reſpexit Cyrillus L. I. *contra Iul.* Πορφύριος τὸν Πυθαγόρου βίον ἐξηγούμενος ait idem Cyrillus L. III. & VI. *contra Iul.* Πορφύριος τὸν Πυθαγόρου βίον ἐναργῆ καθιστάς. idem lib. X. *Primum* hujus operis librum citat Cyrillus L. IX. *contra Iul.* Vincentius Pinellus M. Velſero Malchi hujus vitam Pythagoræ Manuſcriptam miſit, teſte Hœſchelio ad Photii Eclog. CCLIX. Wovverius noſtras eam ſe editurum fuiſſe promiſit lib. *de Polym.* cap. 28. ſed dum eam editionem differt, C. Ritterſhuſius primus eam e tenebris produxit, notulisque levibus illuſtravit. Scripſit quoque

vitam

vitam Plotini Philoſophi Platonici Præceptoris ſui * Eunapius *Plotinus:* τὸν βίον αὐτοῦ (in codicibus editis male hic punctum ponitur, quaſi præcedentia hæc a ſequentibus ſint ſeparanda.) Πάντα Πορφύριος ἐξήνεγκεν, ὡς οὐδένα οἷόν τε ἦν πλέον αὐτοῦ εἰσφέρειν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν βιβλίων ἑρμηνεύσας αὐτοῦ φαίνεται. Αὐτοῦ δὲ Πορφυρίου βίον ἀνέγραψεν οὐδὲ εἷς, ὅσα γε εἰς ἡμᾶς εἰδέναι. ***Vitam illius omnem Porphyrius ita explicavit, ut nemo plura adferre potuiſſet: multosque ejus libros interpretatus eſt. Sed Porphyrii vita a nemine, quod equidem ſciam, ad hæc usque tempora litteris eſt prodita.*** Exſtat hæc vita Manuſcripta Oxoniæ in bibliotheca Collegii corporis Chriſti. Neque vitam modo Plotini, ſed libros quoque ejus eodem opere in ſex Enneadas juſſu Plotini eſt partitus; ſequutus, ut ait, Apollodorum Athenienſem, qui Epicharmi comœdias in decem tomos, & Andronicum Peripateticum, qui Ariſtotelis & Theophraſti libros in certas πραγματείας, ſimili modo diviſerunt. Enumerat in illa Plotini Præceptoris ſui vita Porphyrius complures ejus ætatis viros doctos: Adelphium, Ammonium Alexandrinum, Saccam, Peripateticum, Annium, Stoicum, Antonium Rhodium, Aquilinum, Athenæum Stoicum, Caſtricium Firmum, Cleodamanta, Democritum Platonicum, Diophanem, Eremnium, Eubulum Philoſophum, Euclidem Platonicum, Euſtochium Alexandrinum Medicum, Gentilianum Amerium, ſive Amelium Tuſcum Philoſophum (diverſum ab Amerio illo, ad quem Juliani A. exſtat epiſtola) Heliodorum, Alexandrinum, Peripateticum, Herminum Stoicum, Longinum, Criticum, Lyſimachum Stoicum, Marcellum, Orontium, Philoſophum, Medium & Muſonium Stoicos, Olympium Philoſophum Alexandrinum, Origenem, Paulinum Scythopolitam Medicum, Phæbiona Stoicum, Potamona, Proclinum Platonicum, Ptolemæum Peripateticum, Rogatianum, Sabinillum, Serapionem Alexandrinum rhetora & philoſophum, Thaumaſium, Themiſtoclem Stoicum (hujus item Euſebius Chron. L. I. fol. 70. meminit, ſed diſtinguendus eſt a Themiſtocle Stoico antiquo apud Plutarachum *Symp.* & Themiſtocle Athenienſi Sophiſta apud Eunapium *Iuliano:* quem cum primo Themiſtocle confundit Scaliger notis ad Euſebii Græca reliqua fol. 263.) Theodoſium, Theodotum Philoſophum, Tryphonem Stoicum, Zethum, Arabem Medicum, Zothicum Criticum.

 4. Scri-

* *& operibus ejus præfixit.*

4. Scripſit præterea Porphyrius Suida teſte, libros VII. περὶ τοῦ μίαν εἶναι τὴν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους αἵρεσιν, *quod Platonis & Ariſtotelis ſecta una eademque ſit*, quibus qui L. tradiderit ipſe titulus aperte monſtrat. Atque idipſum ab aliis quoque jam ante factitatum obſervamus. Cicero ſi quiſquam, Philoſophorum omnium conſenſum defendebat. Ita de Peripateticis Varro L. I. AC. Quæſt. *Nihil inter Peripateticos & illam veterem Academiam differebat, Academici & Peripatetici rebus congruentes nominibus differebant.* Confer L. V. *de Finibus* §. 12. & 16. & L. III. *de officiis*. Neque Platonis modo & Ariſtotelis eandem ſectam ſtatuit Cicero, ſed Stoicorum quoque & Peripateticorum conſenſum alii apud eum defendunt. *Antiocho Stoici cum Peripateticis reconſentire videntur, verbis diſcrepare*, inquit Balbus Stoicus ad Cottam Academicum apud Ciceronem L. I. de Nat. Deor. §. 4. *Carneades ſolitus defendere non eſſe rerum Stoicis cum Peripateticis controverſiam ſed nominum*, verba ſunt Catonis apud Cic. L. III. de finibus §. 32. Stoicorum & Academicorum conſenſum tradit ipſe Cicero L. I. AC. Quæſt. §. 14. *breviter ſane minimeque obſcure expoſita eſt a te, Varro, & Veteris Academiæ ratio, & Stoicorum: Verum eſſe autem arbitror, ut Antiocho noſtro familiari placebat, correctionem Veteris Academiæ potius, quam aliquam novam diſciplinam putandam.* Una igitur erit Stoicorum, Academicorum & Peripateticorum ſecta, quod non diffitetur Lucullus apud Ciceronem L. IV. Acad. Quæſt. *Plato reliquit perfectiſſimam diſciplinam Peripateticos & Academicos nominibus differentes re congruentes, a quibus Stoici ipſi verbis magis, quam ſententiis diſſenſerunt*, & Piſo apud eumdem L. V. de Fin. §. 16. *Stoici a Peripateticis & Academicis omnia cum tranſtuliſſent, nominibus aliis eaſdem res ſequuti ſunt.* Hunc tamen philoſophorum conſenſum alii negabant, ut Taurus, de quo ſupra: alii probabant, ut Porphyrius noſter & Hierocles, de quo infra dicemus. Atque hæc Porphyrii ætate frequens erat & vulgaris ſententia, Platonicam & Ariſtotelicam Philoſophiam eſſe unam eandemque.

5. Porphyrius quoque περὶ τῆς Ὁμήρου φιλοσοφίας, *de Philoſophia Homeri* librum ſcripſit, teſte Suida. Litigabant enim Philoſophi inter ſe, cui ſectæ philoſophorum maxime faveret Homerus, de quo jam egimus in *Oenomao*? Tandem quoque librum περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας, *de Philoſophia ex oraculis* edidit, citatum Euſebio de præp. Evang. III. 4. IV. 4. 9. 12. V. 5. 9. XIV. 3. Auguſtino de Civ. Dei X. 23.

Theo-

Theodoreto ſerm. III. De Diis & ſerm. X. de Oraculis, ubi *de Electorum Philoſophia* habet Acciaoli verſio edita Pariſ. MDXIX. quaſi ἐκλογίων conjunctim ſcriptum eſſet. Neque de hoc errore quidquam monet Sylburgius in notis, qui ejus verſionis errores in his ſe notaturum præfatione editionis ſuæ pollicetur. In codicibus quoque Auguſtini de Civ. Dei XIX. 23. error latet: *Nam in libris, quos* θεολογίων φιλοσοφίας *adpellat* (Porphyrius) *in quibus exequitur atque conſcribit rerum ad Philoſophiam pertinentium velut divina reſponſa, ut ipſa verba ejus, quemadmodum ex lingua Græca in Latinam interpretata ſunt, ponam.* Ubi pro θεολογίων legendum ἐκ λογίων, quod aperte monendum fuit doctiſſimo Vivi in notis, qui hoc ſaltem addit: *Hoc eſt de Philoſophia reſponſorum a Diis, in quo opere oracula Apollinis ponit & cæterorum Deorum.* Firmicus deinde *de prof. rel g.* aliter hic errat: *Porphyrius defenſor Stoicorum* -- *in libris, quos adpellat* περὶ τῆς εὐλογίων φιλοσοφίας. Quem tamen errorem ſine difficultate jam corrigere nemo non poteſt. Atque hi fere ſunt libri, quibus hiſtoriam philoſophicam augere voluit Tyrius ille ſenex. Scripſit quidem præterea περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων, *de abſtinentia ab eſu animalium* (quod opuſculum Pariſiis in bibl. regia adſervatur inter Manuſcripta N. 159.) πρὸς Ἀριστοτέλην περὶ τοῦ εἶναι τὴν ψυχὴν ἐντελέχειαν, itemque ſi diverſum eſt opus, περὶ ψυχῆς πρὸς Βόηθον ἕ, e quo libro fragmentum habet Euſebius de præpar. Ev. L. XV. Boethus autem hic ad quem Porphyrius ſcripſit, forte eſt Platonicus ille, cujus expoſitionem in Categorias laudat, & crebro citat Simplicius *ad Categ.* Verum hos Porphyrii libros mittimus, ut & librum εἰς τὴν Μινουκιανοῦ (Sophiſta hic erat, Athenienſis, celebris tempore Galieni, teſte Suida Μιν. Himerio apud Photium Ecl. CCXXXIII.) Τέχνην, & cæteros, qui hiſtoriæ noſtræ illuſtrandæ parum inſerviunt. Cæterum de Porphyrio plura legi poſſunt apud Eunapium, qui vitam Porphyrii a nemine editam primus litteris mandavit, & L. Holſtenium tractatu de vita & ſcriptis Porphyrii. Diſtinguendus eſt ab hoc Porphyrio alter ille Publilius Optatianus Porphyrius, poeta Chriſtianus, cujus epigrammata plurima citantur lib. V. *Anthologia* meminit ejus ad Conſtantinum Aug. operis Beda L. *de metris* cap. *de Rhythmo. Reperiuntur quædam & in inſigni volumine Porphyrii poetæ, quod ad Conſtantinum Auguſtum miſſo, meruit de exilio liberari.* De hoc intelligenda ſunt iſta Hieronymi Chron. ad annum XXIII. Conſtantini: *Porphyrius miſſo ad Conſtantinum inſigni volumine exilio*

exilio liberatur. Altaris Pythii Idyllium poematum ejusmodi obſcurorum fragmentum edidit cum explicatione Fort. Licetus. Citat quoque ejusdem epigrammata Fulgentius L. II. *Mythol.* Alius ab his eſt Porphyrius ille, ad quem exſtat epiſtola Juliani Imperatoris de Georgii bibliotheca Antiochiam mittenda, de quo negotio curando exſtat ejusdem fere ſententiæ æpiſtola ad Ecdicium Ægypti Juridicum. confer Suidam ἐπιςολὴ Ἰυλιανȣ̃. Gottfridum Viterb. Chron. parte XVI. in Juliano. Puto Georgium illum fuiſſe Epiſcopum Alexandrinum, de quo Marcellinus libro XXII. Socrates *Hiſt Eccl.* III. 2. III. 4. *

6. Soterichus Oaſites fuit. Male itaque codex Suidæ ὁ Ἀσίτης pro Ὀασίτης. Stephanus ὕασις. Τασις, πόλις λιβύης. λέγεται καὶ Ὄασις. καὶ ὁ πολίτης Ὀασίτης, ὁ πονη τῆς Σωτήριχος, καὶ ὁ τὰ πάτρια γεγραφώς. Vixit Diocletiano Auguſto, & ſcripſit βίον Ἀπολλωνίȣ τȣ̃ Τυανέως *Vitam Apollonii Tyanei*, obſervante Suida Σωτ. Memorat Soterici lectos ὁ δεῖνα apud Gellium XII. 2. de quo quis fuerit, nondum liquet. Soterichum Chirurgum memorat Sextus Empiricus L. I. *pyrrh. hyp.* fol. 17. Soterichum Alexandrinum cum Oneſicrate & Lyſia conloquentem introducit Plutarchus L. *de Muſica.*

CAP. XVI.

1. Vopiſcus Apollonii Tyanei vitam litteris prodere voluit. 2. Iamblichus Chalcidius Pythagoræ vitam, & de ſecta Pythagorica ſcripſit; itemque vitam Alypii. Philoſophorum Alexandrinorum ſucceſſio. Varii Iamblichi. 3. Themiſtius Euphrades. Gregorii hallucinatio. Sparti. Egit de varietate dogmatum inter gentiles. Alter Themiſtius. 4. Gregorius Nazianzenus laudes Maximi Philoſophi expoſuit.

1. Con-

* *Sed cave Malchum Philadelphenſem, rerum Byzantinarum ſcriptorem, quo de Photius & Suidas conſulendi, cum Malcho Porphyrio noſtro confundas; quod acciderat primo doctiſſimo Rittershuſio in notis ad ipſum, quem locum poſtea emendavit in iisdem ad num. 27. vide eruditiſſimam Lud. Kuſteri præfationem Iamblicho præmiſſam.*

Digitized by Google

1.

CONſtantini Magni ætas Flavium Vopiscum Syracuſium tulit, Hiſtoricum Latinum. Hic *Apollonii Tyanei* vitam ſe editurum promittit in Aureliano §. 6. Cui Aureliano Aug. de Tyanæ civitatis everſione cogitanti ferunt *Apollonium Tyaneum celeberrimæ famæ auctoritatisque ſapientem, veterem Philoſophum, amicum verum Deorum, ipſum etiam pro numine frequentandum, recipienti ſe in tentorium ea forma, qua videtur, ſubito adſtitiſſe, atque hæc latine, ut homo Pannonius intelligeret, verba dixiſſe: Aureliane, ſi vis vincere, nihil eſt, quod de civium meorum nece cogites: Aureliane, ſi vis imperare, a cruore innocentium abſtine: Aureliane, clementer te age, ſi vis vincere. Norat vultum Philoſophi venerabilis Aurelianus, atque in multis ejus imaginem viderat templis. Denique ſtatim adtonitus, & imaginem, & ſtatuas, & templum eidem promiſit, atque in meliorem rediit mentem. Hæc ego a gravibus viris comperi, & in Vlpia bibliotheca libris relegi, & pro majeſtate Apollonii magis credidi. Quid enim illo viro ſanctius, venerabilius, antiquius, diviniusque inter homines fuit? ille mortuis reddidit vitam. * Ille multa ultra homines & fecit, & dixit: quæ qui velit noſſe, Græcos legat libros, qui de ejus vita conſcripti ſunt. Ipſe autem, ſi vita ſuppetat, atque in litteras mittam: non quod illius viri geſta munere mei ſermonis indigeant, ſed ut ea quæ miranda ſunt, omnium voce prædicentur.* Hactenus Vopiſcus, cujus verba prolixiora licet, adducere volui, quo de Apollonii iſtius inter gentes auctoritate conſtaret, cujus vitam Vopiſcus expoſiturus erat. Sed hanc vitam vix lucem adſpexiſſe credo. Ætatem ſuam ipſe indicat *Aureliano* dicens ſe ex patre ſuo audiviſſe, quod Diocletianus dixerit, nihil eſſe difficilius quam bene imperare. Avum ſuum ſub Aureliano vixiſſe ſcribit vita Saturnini, vixit cum Aurelianus Aureliani A. nepos in Sicilia viveret, teſte vita *Aureliani*. Cum Junius Tiberianus Præfectus Urbi eſſet, teſte eadem vita. At A. C. CCXCI. & CCCIII. Junium Tiberianum P. U. fuiſſe obſervavimus. Hieronymus Chronicis ad A. C. CCCXXXVII. Tiberianum quendam Gallias rexiſſe auctor eſt. Sed plures forte fuerunt Junii Tiberiani. *

2. Sub

* *Conſtantino Imperatori charus præ cæteris fuit Euſebius Pamphili, Cæſareæ Paleſtinæ Epiſcopus. Hic Platonis admirator fuit, uti & Origenis, diligentiſſimus auctorum veterum ſcrutator, hiſtoriæque litterariæ peritus ut nullus ætate ſua. Dignus ergo, cujus hoc loco*

2. Sub Conſtantio & Juliano vixit Jamblichus Chalcidius, ſive Chalcidenſis, Syrus, Philoſophus Platonicus. Ἰάμβλιχος ὁ μέγας φιλόσοφος Χαλκιδεὺς ἦν ἐκ τῆς κοίλης Συρίας. *Iamblichus magnus ille philoſophus Chalcidenſis erat e cava Syria*, ait Euſtathius il β. fol. 211. φιλόσοφος ὀνομαστότατος, *Philoſophus maximi nominis* dicitur Eunapio, qui ejus vitam ſcripſit. Quanti vero habitus fuerit, docet Juliani Imp. epiſtola 1. ad eum ſcripta: Καὶ εἴηγε Ζεῦ Σῶτερ καὶ Ἑρμῆ ἅγιε τὸ κοινὸν ἁπάσης τῆς οἰκουμένης ὄφελος Ἰάμβλιχον τὸν καλὸν ἐπὶ μήκιστον χρόνον τηρεῖσθαι; *Vtinam o Servator Iupiter & ſancte Mercuri, contingat Iamblichum optimum, commune orbis terrarum commodum longiſſima vita frui*! Et altera ad eum epiſtola. Ἐπεὶ δὲ διέβας τὸν Χαλκηδόνιον πορθμὸν καὶ ἐπιστὰς τῇ Νικομήδους πόλει, σοὶ πρώτῳ καθάπερ πατρίῳ θεῷ τὰ προτέλεια τῶν ἐμαυτοῦ σώσεων ἀπέδωκα, σύμβολον τῆς ἀφίξεως τῆς ἐμῆς, οἷον ἀντ' ἀναθήματος ἱεροῦ τὴν εἰς σὲ πρόῤῥησιν ἐκπέμπων — *Cum fretum Chalcedonium trajeciſſem & ad urbem Nicomedis adpropinquaſſem, tibi primo quaſi patrio Deo prima pro mea ſalute vota perſolvi cum ad te ſignum adventus mei, quaſi donarium aliquod ſacrum, ſalutationem miſi* — πρὸς ἄνδρα τηλικοῦτον, οὗ καὶ μνησθῆναι φόβος, ὁ καὶ γράφειν κατοκνῶν, τοῦ πλέον ἢ προσήκει θαῤῥοῦντός ἐστι σοφρονέστερος. *Ad te tantum virum, cujus vel meminiſſe ſine timore non licet, qui ſcribere etiam cunctatur, ſapientior eſt meo judicio, quam is, qui nimis audet.* Et quæ alia magnifica & divina de eo ſcribit Apoſtata. ὁ θεῖος Ἰάμβλιχος *divinus Iamblichus*, dicitur Proclo in Platonis Theologiam L. I. c. 11. III. 11. 13. V. 30. IV. 16. Vixit tempore Conſtantini & Juliani Impp. præceptore uſus Porphyrio, nobili illo philoſopho Alexandrino. Sed Alexandrinorum Philoſophorum ſeriem, cum eorum hic frequens fiat mentio, hanc lubet dare.

Ammo-

mentio fiat ob egregium & diligentiſſime elaboratum opus illud Προπαρασκευῆς. *In eo quidem id potiſſimum egit, ut Moſaicæ doctrina, nec non Chriſtianæ religionis veritatem adverſus philoſophos defenderit, ſed ea occaſione multa quoque non modo ex hiſtoricorum, ſed etiam e multorum philoſophorum, theologorum, tum Græcorum, tum Aegyptiorum ac Phœnicum libris, ad hiſtoriam Philoſophicam neceſſaria congeſſit. Idem* de diſſentione philoſophorum *ſcripſit. Plura vide apud Voſſ. L. de H. Græc. II. 17.*

Ammonius Saccas
ſub Caracallo.

Plotinus
anno XIII. *Severi natus anno* II. *Claudii moritur. Suidas* Πλωτ.

Origenes
Suidas Ωριγ. *audivit quoque Plotinum teſte Theodoreto Serm.* VI.

Amelius ſive Amerius.
Suidas Αμέλι☉.

Porphyrius ſive Malchus.
audivit quoque Plotinum, teſte Suida Ἰάμβλ. *&* *Eunapio* Πορφ. *ſub Diocletiano.*

Jamblichus
Conſtantini & Iuliani AA. ætate, juxta Suidam Ἰάμβλ.

Sopater
in Plotini ſchola ſucceſſor a Conſtantino M. conciſus, de quo Sozom. Hiſt. Eccleſ. I. 5.

Maximus
Scripſit in Categorias Ariſtotelis, juxta Simplicium in Categ.

Dexippus
Auctor commentariorum in Categorias Ariſtotelis teſte Simplicio in Categ. Iamblichi epiſtolam ad hunc laudat Stobæus Serm. LXXIX. *qui eſt de litteris.*

Jamblichus porphyrium Præceptorem imitatus, & multa ab eo vix verbis mutatis mutuatus, *vitam Pythagoræ* ſcripſit. Meminit ejus Commentarius Græcus Sopatri, Syriani & Marcellini in Hermogenem. Πυθαγόρας δὲ ὡς Ἰάμβλιχ☉ φησιν ἐν τῷ περὶ τῆς Πυθαγορείυ αἱ-

γέσεως. *Pythagoras ut inquit Iamblichus opere de ſecta Pythagorica.* Euſtathius quoque in ιλ. α. fol. 86. ἐν τοῖς Ιαμβλίχου εἰς τὰ κατὰ Πυθαγόραν. *Iuxta Iamblichum de Pythagora ſcitis.* Item in ιλ. ϐ. ἱστορεῖ γοῦν καὶ ὁ σοφώτατος Ιαμβλιχος τὰ Πυθαγορικὰ συσσίτια μὴ ἔχειν πλεῖον ἢ δέκα ἀνθρώπους συνευωχουμένους. *Refert ſapientiſſimus Iamblichus Pythagorica convivia ultra 10. convivas non admittere.* Tandem in ιλ. ν. οἴδαμεν δὲ, ἐκ τοῦ Ιαμβλίχου, καὶ ὅτι ἀπὸ Πυθαγόρου εἰληπται αὐτα. *Scimus autem ex Iamblicho, quod a Pythagora hæc fluxerint.* Exſtat hæc vita Manuſcripta Pariſiis, in bibliotheca Regia. Vitam præterea *Α'γρου τοῦ διαλεκτικωτάτου, dialectici celeberrimi* illius Alexandrini ſcripſit, teſte Eunapio vita Alypii. Diverſus ab hoc noſto eſt Jamblichus ille Syrus, qui ſub M. Antonino Babylonica, ſive de amore Rhodanæ & Sinonidis aliquot libris egit, de quo Theodorus Priſcianus Medicus antiquus lib. II. c. 11. Photius Tm. XCIV. Suidas Ιαμβλ. Forte Medicus ille fuit, in quem exſtat Leontii ſcholaſtici epigramma lib. IV. *Anthologia* cap. 13. Alius fuit Jamblichus Rex Arabiæ apud Dionem L. I. tempore pugnæ Actiacæ occiſus. Hujus omnino meminit Strabo lib. XVI. Cicero eum Phylarchum Arabum adpellat lib. XIV. epiſt. ad fam. I. Filium habuit Jamblichum ſucceſſorem, Sentio Saturnino & Lucretio Coſſ. teſte Dione L. LIV.

§. 3. Juliani & Valentis ætate Themiſtius floruit qui Paphlagon erat, teſte ipſo in εὐχαριστηρίῳ, per exteras regiones juvenis peregrinatus Nicomediæ XX. annos exemplo Ariſtotelis: & diſcipulorum apud Druidas, juxta Cæſarem L. VI. *bell. Gall.* Philoſophiæ diſcendæ operam dedit, eamque poſt docuit, ut ipſe indicat oratione *Sophiſta.* Theodoſii Imp & Valentiani II. Imp. educationi & informationi præfuit, teſte ipſo Orat. περὶ φιληκοΐας, Præceptorem quoque eum agnoſcit Auguſtinus L. *de Categoriis.* Conſul tandem Conſtantinopolitanus creatus eſt, ut teſtatur Epigramma Palladæ L. II. *Anthologia* Euphrades a facundia dictus & Philoſophus Peripateticus fuit, de quo ita Gregorius Nazianzenus epiſtola ad Themiſtium: Σπαρτιάτας ἡ λόγχη γνωρίζει, ὤμος τοὺς Πελοπίδας, τὸν μέγαν Θεμίστιον λόγοι. *Spartiatas ut lancea, ut Pelopidas humerus, ita magnum Themiſtium erudita prodit facundia.* Ubi errat Gregorius, dum Σπαρτιάτας eos adpellat, qui Sparti dicebantur, quorum Σπαρτῶν meminit Theodoretus ſerm. V. Lucianus *Encom Demoſth.* Pindarus apud Plutarchum L. *bellone Athenienſes.* Ammianus L. XIX.

Apol-

Apollodorus lib. III. *biblioth.* Eunapius *fragm.* *legat.* Photius Ecl. CLXXXVI. 27. Anonymus Ολυμ. αναγρ. ad Olymp. XVII. 1. Cenſorinus c. 4. Scholiaſtes Apoll. ad IV. *ἀέγον* Euſebius *Chron. num.* 692. & libro X. *de præp. Evang. ex Africano*, Euripides *Hercule fur.* Euſtathius ad il. *α.* Synesius *Dione.* ſed de Spartis iſtis cum lancea natis, quos Gregorius reſpicit, peculiari diſſertatione jam antehac egimus. * Idem Gregorius ad Themiſtium: *ſapientiæ & eloquentiæ Studia nunc periclitantur, quæ tu contra noſtri temporis injurias vindicas, quia in utroque genere coryphæus haberis.* Auguſtinus de Categoriis. f. *Hæc ſunt tibi cariſſime Adeo date, quæ jugi labore adſequuti, cum nobis Themiſtii noſtræ memoriæ egregii Philoſophi Magiſterium non deeſſet.* Facundus hic Themiſtius quantum veleniſicis ſuis verbis crudelem in Chriſtianos animum Valentis Imperatoris flectere & mutare valuerit, notum eſt ex Hiſtoria Eccleſiaſtica. Is enim cum valde offenderetur variis Chriſtianorum ſectis, opinionumque diverſitate, & inde in eorum odium raperetur; Themiſtius nihil mirum eſſe demonſtravit, cum & longe major eſſet Philoſophorum ſuper ſuis ſententiis controverſia & rixa. Quo fine peculiarem librum *de variis iisque contrariis Philoſophorum opinionibus* Valenti dedicavit. Socrates Hiſtor. Eccl. IV. 32. (27.) Εως αὐτοῦ τὴν πολλὴν ἀπήνειαν ὁ φιλόσοφος Θεμίστιος μετριωτέραν τῷ προσφωνητικῷ λόγῳ εἰργάσατο· ἐν ᾧ μὴ δεῖν ξενίζεσθαι ἐπὶ τῇ διαφωνίᾳ τῶν χριστιανικῶν δογμάτων παραινεῖ τῷ βασιλεῖ. μικρὰν γὰρ εἶναι τὴν αὐτῶν διαφωνίαν, ὡς πρὸς τὸ πλῆθος καὶ τὴν σύγχυσιν τῶν παρ' Ἕλλησι δογμάτων (εἶναι γὰρ ὑπὲρ τὰ τριακόσια δόγματα, καὶ πρὸς τὸ δόξαν ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὴν διαφωνίαν εἶναι πολλὴν) βούλεσθαί τε οὕτω τὸν Θεὸν διαφόρως δοξάζεσθαι. *Quo ad ferox ejus animus libello Themiſtii Philoſophi, quem ei dedicavit, manſuetior placabiliorque factus eſſet: in qua Themiſtius Imperatorem blande admonebat, ne qua ipſum caperet admiratio de Chriſtianorum in religione diſſenſu: eum enim perexiguum eſſe, ſi cum multitudine ac turba opinionum, quæ ſunt apud gentiles, Philoſophorum (ſunt enim amplius trecenta: & diſſenſio inter eos, permagna eſt propter decreta. quibus quæque ſecta quaſi neceſſario tenetur adſtricta.) comparetur; Deumque velle*

* *Eſt hæc Diſſertatio epiſtolica ad Marquardum Gudium conſcripta, ſub titulo:* de Spartorum nota genitiva, lancea, *quam Grævius anno* 1702. Syntagmati ſuo variarum diſſertationum *inſeruit.*

tam diverſa ac diſpari opinionum ratione ſuam gloriam inluſtrari. Eadem rationem habet Sozomenus *Hiſt. Eccleſ.* VI. 36. Enadem rationem ipſe Themiſtius ὑπατικῷ ſic declarat. *Tu o divinum caput! non ita ſtatuis agendum: ſed in eo verum principem agis, & ſemper ages, quod ab omnibus Numen religioſe pro cujusque captu affectuque coli lege ſanxiſti. Qua in re (ut in aliis quoque) Deum imitaris, qui ſui venerationem omnium hominum pectoribus inſevit, & communem fecit: modum vero ſe colendi cujusue proprio reliquit arbitrio. Is autem, qui coactione hic utendum putat, a Deo ipſo conceſſam eripit mortalibus libertatem.* Debito majorem in religione libertatem permittit Themiſtius, & anguſtam cæli viam latiorem fingit. Diſtinguendus ab hoc eſt Themiſtius ille καλώνυμος junior ſectæ Agnoëtarum caput, a quo Agnoetæ Themiſtiani juxta Damaſcenum lib. *de Hareſibus* ſunt adpellati. Vixit hic poſt Concilium Chalcedonenſe A. C. CDLI. habitum, teſte Photio Ecl. XXIII. Severianus fuit, teſte Photio Ecl. CVIII. At Severus iſte Hæreticus A. C. DXIII. ſub Anaſtaſio Imp. Antiochenam Eccleſiam regebat. Graviter itaque errant quicunque hos Themiſtios confundunt, inter quos numerandi etiam antiqui Nicephorus *Hiſt. Eccl.* XVIII. 5. aliique innumeri.

4. Forte locum aliquem hic habebit Gregorius Epiſcopus Nazianzenus, cujus oratio in laudem Maximi Philoſophi poſt exilium reverſi ſuperſtes eſt. Erat hic Maximus Alexandrinus natione, Cynicus Philoſophia, & Epiſcopus poſt Conſtantinopolitanus creabatur: unde Alexandrinus & Conſtantinopolitanus ſive Byzantinus promiſcue adpellatur. Meminit iſtius Orationis Hieronymus L. de ſcript. Eccl. vita Gregorii: *Laudes Maximi Philoſophi poſt exilium reverſi, quem falſo nomine quidam Heronis ſuperſcripſerunt: quia eſt & alius liber, vituperationem ejusdem Maximi continens: quaſi non licuerit eumdem & laudare, & vituperare pro tempore.* Atque etiamnum Heronis nomen in orationis illius inſcriptione occurrit: paullo poſt tamen habita eſt altera ejusdem oratio hodie ſuperſtes, *de iis qua Maximo poſt reditum contigerunt:* ubi nomen Maximi ſervatur. Confer de illo Maximo Greg. Nazianzenum Orat. II. de ſe ipſo, & oratione XIII. habita cum poſt tumultum Maximi rure rediiſſet: & carmine de vita ſua: Theodoretum *Hiſt. Eccleſ.* VII. 9. Forte hic eſt Euclidis ille pater apud Socratem *Hiſt. Eccl.* III. 1.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

1. Eunapius Sardianus Theodoſii M. ætate. Eunapius emendatur. Iunii error. Iuridicus. 2. Eunapii vita. 3. Scripſit Philoſophorum & Sophiſtarum vitas. 4. Alia ſcripſit. Dexippi duo a Voſſi confuſi & Tzeze.

1.

SVb Theodoſio Magno fuit Eunapius, Sardibus Lydiæ natus, & inde Sardianus dictus, teſte Photio Cod. XVII. Ipſe quoque id perſpicue indicat, quod Theodoſii temporibus & poſt vixerit, vita Ædeſii, quæ verba quod ab interprete vix intellecta & prave interpretata ſint, adponere lubet. Καὶ τὰ περὶ τὸν Κάνωβον ἱερὰ ταυτὸ τοῦτο ἔπασχον, Θεοδοσίου μὲν τότε βασιλεύοντος, Θεοφίλου γὲ προστατοῦντος (delendum hic eſt commatis finiti ſignum) τῶν ἐναγῶν ἀνθρώπου τινὸς Γυρυμέδοντος (ὀδυσση.)

Ος ποθ' ὑπερθύμοισι γιγάντεσσιν βασίλευον,

Ευετίου δὲ τὴν πολιτικὴν ἄρχοντος, Ρωμαίου δὲ τοὺς κατ' Αἴγυπτον στρατιώτας πεπιστευμένου. quorum hæc eſt ſententia. *Similem fortunam paſſa ſunt Canobica templa, Imperante tunc Theodoſio, Theophilo vero ſceleratiſſimorum & ſacerrimorum hominum* (ita Chriſtianos Alexandrinos Ethnicus Eunapius adpellat) *Epiſcopo. quaſi Eurymedonte quopiam, qui*

Late rex tumidos inter ſævosque Gigantes
Imperium tenuit.

Evetio vero juridico & ſummo in civilibus magiſtratu: Romano militum in Ægypto Duce. Junius interpres verba illa de Theophilo ſic vertit: *prætorii præfecto Theoph lo piaculari homine*, ſed Theophilus ille Patriarcha erat Alexandrinus ſub Theodoſio, vide Suidam σάραπις Nicephorum *Chronologia*, Baronium, alios. Idem Junius Ευέτιον vertit *Venereum*, & Urbi Præfectum adpellat, ſed neque P. P. neque P. U Alexandriæ erat. τὴν πολιτικὴν ἄρχων, Summum notat in civilibus magiſtratum, qui Alexandriæ Juridicus dicebatur. Vide Notitiam imperii. Sic & Capitolinus vita M. Antonini c. E. *datu juridicis Italiæ conſulit.* De officio juridici Alexandriæ agitur initio Digeſtorum ſingulari titulo. Fere quæ Eunapius tradit, eadem Sozomenus *Hiſtor Eccl.* VII. 14. 15. ubi tamen pro Ευέτιος legitur Ευάγριος ἦρχε δὲ τότε τῶν ἐν Αἰγύπτῳ στρα-

τιωτικῶν ταγμάτων Ῥωμανός, Εὐάγριος δὲ ὕπαρχος τῆς Ἀλεξανδρεί-ας ἡγεῖτο. Dicebatur etiam ὕπαρχος Αἰγύπτου ut Ecdicius ille, ad quem Juliani Imper. epiſtola exſtat.

2. Cæterum Eunapius noſter (ut ad eum redeat oratio noſtra) puer ſedecim annorum cum eſſet, ex Aſia in Europam trajecit, & Athenas petiit, ut ipſe de ſe teſtatur vita *Iuliani*, & *Proæreſii*, Criſpo & denſo capillitio & ob interſperſos canos albicante fuit. Agebat autem tum Proæreſius annum ætatis LXXXVII. teſte Eunapio vita Proæreſii. Maximum ſenem ibi audivit, teſte vita *Maximi*. A morbo, quo tum laborabat, per Æſchinem Chium Medicum liberatus Proæreſio innotuit ab eoque pro filio & diſcipulo habitus eſt, cui ejus officio pari gratitudine & obſervantia reſpondit, teſte vita *Proæreſii*, Vix ante viceſimum ætatis annum gentili religione ſe imbutum fuiſſe fatetur, vita *Ædeſii*. Quinto anno poſtquam Athenas venit, Ægyptum petere ſtatuit, ſed a parentibus ipſum in Lydiam revocantibus, in patriam retractus eſt, eique Sophiſticæ Studium propoſitum, ad quod cuncti eum invitabant. Proæreſius paucis poſt diebus vita exceſſit, teſte vita ejus. Diophantum, qui in defunctum Proæreſium orationem funebrem habuit, ſæpe declamantem audivit, teſte *vita Dioph.* itemque Sopolidem, vita *Sopol.* Chryſanthio Sardiano præceptore a teneris uſus eſt, teſte vita *Iamblichi*, *Ædeſii*, *Priſci*, *Chryſanthii*, ejusque informatione valde fuit delectatus; eum dilexit, in ejus gratiam librum de vitis Sophiſtarum ſcripſit, ab eo veritatem ſectari didicit, & pro filio Athenis habitus eſt, ubi cum ipſe Rhetoricam mane doceret, a meridie diviniorem Philoſophiam a Chryſanthio doctus eſt. Huic jam ſeni Sardibus poſt ægrotanti, & ſanguinem miſſuro Eunapius Medicus quippe præſto erat, priſtinæque ſanitati eum reſtituit. Propterea ab Helleſpontio Medico id parum tutum prius judicante, poſtea laudatus eſt. Idem remedium ſequentis anni prima æſtate cum repeteret Chryſanthius, cæterique medici adventum Eunapii exſpectare juſſi eſſent, ipſi nihilominus eo abſente venam ſecabant, & plus juſto ſanguinis ægro detrahentes id effecerunt, ut poſtero anno moreretur, nequicquam aliorum errorem corrigente Oribaſio Medico, teſte *vita Chryſ.* Epiphanium Syrum Eunapius non novit, quippe qui longo tempore ejus peregrinationem præceſſit, teſte *vita Epiph.* neque Himerium Bithynum σύγχρονον licet, niſi de ſcriptis novit vita *Proæreſ. & Him.* Jonicus Medicus paullo ante mortuus eſt, quam Eunapius librum de vitis Sophi-

ſta-

ſtarum ſcriberet *vita Ionici.* Beronicianum Sardianum æqualem habuit *vita Beron.* itemque Julianum Imp. vita *Chryſ. Him. Orib.* Ab Antiſtite Eleuſiniorum ſacrorum arcanis initiatus & inter Eumolpidas relatus eſt teſte *vita Maximi.*

3. Librum de vitis Philoſophorum & Sophiſtarum impulſu Chryſanthii ſtylo non omnino perſpicuo ſcripſit, ut modo audivimus, in quo libro ſubinde ſe nominat, ſed ſuppreſſo nomine. ὁ ταῦτα συγγράφων, dicitur *vita Proareſii*, ὁ ταῦτα γράφων *vita Iambl. Alypii*, (hujus enim vita a Jamblichi ſeparata eſſe debet) *Ædeſii, Maximi, Priſci, Epiph. Sop. Chryſ.* ταῦτα ἀκριβῶς ὁ γράφων *vita Max.* ὁ ταῦτα συντιθεὶς *vita Proareſii.* ὁ συγγραφεὺς *vita Iuliani, Proar. Dioph. Chryſ.* Dicit autem ſe σπουδαίων ἀνδρῶν ἔργα ἀναγράφειν *proœmio*: πεπαιδευμένων ἀνδρῶν εἰς πᾶσαν παιδείαν ἀναγράφειν βίους *vita Ædeſii.* Fabulas huic operi inſerere ſe nolle dicit *vita Iambl.* neque calumnias *vita Libanii.* pietatem quandam præ ſe fert *vita Iambl. & Ædeſii* convitia in Martyres Chriſtianos & reliquias effundit *vita Ædeſii.* Ethnicum ſe paſſim profitetur, Titulus libri hodie hic eſt: Εὐναπίου τοῦ Σαρδιανοῦ βίοι φιλοσόφων καὶ σοφιστῶν. Exſtat Manuſcriptus Romæ in Vaticana Græce, & Venetiis olim apud Diegum Hurtadem & Cardinalem S. Angeli, teſte Geſnero bibl. Exſtat quoque Manuſcriptus in Bibliotheca quondam (eheu!) Heidelbergenſi, Florentina, & Barbariniana. Prodiit primum A. MDLXVIII. e Bibliotheca Sambuci. Atque propter hunc librum inter βιογράφους Philoſophos numeratur, quandoquidem in eo vitam deſcripſit Plotini, Porphyrii, Jamblichi, Alypii, Ædeſii, Maximi, cæterorumque ejus ætatis celebrium Philoſophorum, Sophiſtarum, Medicorum.

4. Citat præterea τὰ διεξοδικὰ τῆς ἱστορίας *vita Maximi*, quæ etiam citat abſolute τὰ διεξοδικὰ *vita Max. Priſci & Proar.* ubi de Philoſophis ſe egiſſe indicat. Citat, τὰ διεξοδικὰ τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν, *vita Max. & Iul.* τὰ ἱστορικὰ κατὰ τὴν ἐξήγησιν ὑπομνήματα, *vita Proar.* τὰ καθολικὰ τῆς ἱστορίας συγγράμματα *vita Aedeſii.* Ἀκριβέστερον ἐν τοῖς κατ᾽ ἐκεῖνον χρόνοις λελέξεται *vita Proareſii* de quo ſe dicturum pollicetur. ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται *vita Aedeſii*, ubi de Conſtantino loquitur, de quo Eunapium egiſſe Suidas quoque Κωνσταντῖνος docet. Ἐν τοῖς κατὰ τὸν θειότατον Ἰουλιανὸν ἀκριβέστερον ταῦτα εἴρηται *vita Aedeſii.* Scripſit ſcilicet Eunapius χρονικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ Δέξιππον νέας ἐκ δόσεως libros XIV. teſte Photio, Ecl. LXXVII. quibus narratio-

nem

nem exorſus a Claudii Cæſ. Imperio, in quo Dexippi, cujus *vita Porphyrii* fit mentio, hiſtoria deſinit, ad Honorii usque & Arcadii tempora. Floruit autem Dexippus Herennius ille Hiſtoricus ſub Aureliano, teſte Eunapio, Lampridio *Alex. Sev.* Capitolino *Max. jun. & Gordia* Suida. Δεξ. Diſtingendus propterea eſt a Dexippo Philoſopho Jamblichi, qui ſub Juliano Imp. floruit, diſcipulo teſte Simplicio *præfat. in Categorias* & Tzeze *Chil.* IX. *hiſt.* CCLXXIV, qui neglecta temporis ratione, utrumque Dexippum confundit, anſamque errandi præbet CL. Voſſio lib. II. *de Hiſt. Gr.* cap. 16. & L. de nat. & conſtit, Logicæ c. 8. §. 3. Laudat illam Eunapii Sardiani χρονογραφίαν Suidas Ρȣφῖνος. Oribaſius IV. libros ad Eunapium noſtrum ſcripſit Indice Photio Ecl. CCXIX. E quo Oribaſii libro aliisque Aetius Amidenus ille Medicus libros ſuos XVI. de Re Medica confecit, juxta Photium Eclog. CCXXI. Ex illo hiſtoriarum Eunapii opere ſunt omnino, quæ habet idem Suidas Ευτρόπιος. Ευτρόπιος ὁ Ευνȣ̃χος ἐπιτρόπος Θεοδοσίȣ τȣ̃ βασιλέως, ὥς φησιν Ευνάπιος. Exſtant hujus Dexippi & Eunapii de legationibus fragmenta parte prima Corporis Hiſtoriæ Byzantinæ. Meminit Eunapii Suidas ἴλη, ῥύμη. *

Cap. XVIII.

1. Proclus Lycius de poetis egit. Athenienſium Philoſophorum Succeſſio. 2. Hierocles Apollonii Tyanei vitam & Hiſtoriam tradidit, contradixit ei Euſebius. Hieroclis ætas. Olympiodorus. 3. Hieroclis alii libri. Alii Hierocles.

1.

Theodoſii & Leonis Thracis ætate Proclus Lycius floruit, Philoſophus Platonicus, Syriani auditor, juxta Simplicium, ad lib. IV. φυσ. ἀκρ. comm.

* *Temporum Conſtantii & Valentiniani III. æqualis fuit Aurelius Auguſtinus ille Numida, Tagoſtæ Numidiæ oppido natus, qui notante Gyraldo, Dialogo IV.* Vitam Senecæ *illius, forte, quem Philoſophum vocant, deſcripſiſſe dicitur. Hanc nonnulli Xychonti Poletano, ſive Polentino adtribuunt, confer Fabricium B. L. p. 369. Ejus ſcripta edita proſtant Baſileæ, Antverpia, & Pariſiis.*

comm. LIII. Erat autem Syrianus ille Patria Gazæus, * Iſidori civis, juxta Suidam Συρ. & Philoxeni filius, teſte Marino *vita Procli:* Philoxenus item cognomento dictus teſte Boethio L. I. comm. major. ad lib. de interpret. edit. ſec. fol. 295. & lib. 4. ejusdem operis fol. 404. diverſus eſt Syrianus ille, qui mortuo Marino ab Iſidoro monetur apud Photium Ecl. CCXLII. Cui juniori potius Syriano tribuendus videtur commentarius *εἰς τὰ Πρόκλου περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ θεῶν, in Procli librum de Diis Homericis,* quem Syriano priori tribuit Suidas Συρ. Ante Syrianum Proclus quoque Plutarchum audiverat, teſte Suida Πρόκλος. diſcipulos habuit plurimos, quorum optimus fuiſſe dicitur Aſclepiodotus, Muſicus & Medicus juxta Simplicium ad lib. IV. Φυσ. ἀκρ. comm. CXLI. qui Aſclepiodotus Damaſcii magiſter & Aſclepiodoti Magni gener fuit, teſte Photio Ecl. CCXLII. de Aſclepiodoto cenſer Photium l. cit. Suidam Ἀσκληπιόδοτος, ἀδαήμονες, δεισιδαιμονία. Aſclepiodoti Philoſophi *τέχνη τακτικὴ* etiamnum ſed Manuſcripta & inedita exſtat. Procli quoque diſcipulus erat Ammonius Hermiæ F. Hic Ammonius ejusque frater Heliodorus dicuntur magiſtri Damaſcii apud Suidam Ἑρμείας. Idem *ἠγάπα τὴν ἐπὶ ποιητῶν ἐξηγήσει καὶ διορθώσει τῆς ἑλληνικῆς λέξεως καθημένην τέχνην: Ammonius artem in poetarum enarratione ac Græcarum vocum correctione occupatam dilexit,* teſte Photio Ecl. CCXLII. quare eum aliquando auctorem credidi libelli de vocum Græcarum differentia; ſunt, qui hunc Ammonium auctorem vitæ Ariſtotelis eſſe malint. In Procli diſcipulorum numerum recipi non poterat Hilarius teſte Suida Ἱλαρ. Proclum noſtrum Simplicius *magiſtrum ſuorum Præceptorum* nominat. ad lib. IV. Φυσ. ἀκρ. comm. LIII. Eum Athenis aliquando ægrotantem Jacobus Medicus curabat, teſte Photio Ecl. CCXLII. Chreſtomathiam Grammaticam Proclus edidit teſte Suida Πρόκλος. Excerptum inde nobis ſervavit Photius Bibl. Cod. CCXXXIX. quod cum Schotti verſione & Petri Joan. Nunneſii notis ſeorſim Hanoviæ 4. A. MDCXV. In illa Chreſtomathia Proclus *de Poetis* egit *γεγόνασι δὲ τοῦ ἔπους ποιηταί. Κράτιστος μὲν Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Πίσανδρος, Πανύασις, Ἀντίμαχος. Διέρχεται δὲ τούτων, ὡς οἷόν τε ἐστὶ γένος τε καὶ πατρίδας καὶ τίνας ἐπιμέτρους πράξεις. Inter Epicos vero poetas*

** *Stanlejus eum facit Alexandrinum in opere ſuo Hiſtor. Philoſoph. p. 1214. ſed nullum laudat teſtem.*

excellunt Homerus, Heſiodus, Piſander, Panyaſis, & Antimachus. Recenſet horum, quantum fieri poteſt, genus, patriam, & quædam opera metris ligata. Et paullo poſt λέγει καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς πατρίδας τῶν πεπραγματευσαμένων τῶν ἐπικὸν κύκλον. *Memorat etiam nomina & patriam eorum, qui Epicum Cyclum fecerunt,* Verba ſunt Photii Ecloga citata. Fuit hic Proclus διάδοχος, ſive ſucceſſor Syriani, Sed ecce Philoſophorum Athenienſium ſucceſſionem.

Plutarchus
Doctor Athenienſis. Suidas Πλυτ.

Syrianus
Suid. Συριανὸς & πυργῦται.

Olympiodorus

Hermeas,
Phot. Ecl. CCXLII.

Proclus,
Suidas Πρόκλος. *Floruit ſub Theod.* II. & *Zenone.*

Aſclepiodotus,
Procli diſcipulorum optimus, Damaſcii magiſter.

Zenodotus,
Phot. Eclog. CCXLII.

Severianus,
Sub Zenone, *Suid.* Σεβηρ. *Poeta.*

Ammonius,
Hermiæ F.

Hierius,
Plutarchi F. apud Photium Ecl. CCXLII. & *Suidam* Παμπρέπιος.

Marinus
Procli ſucceſſor ſub Zenone. Phot. Ecl. CCXLII & *Suid.* Πρόκλος Μαρῖνος.

Aſclepius
Trallianus Nicomachi Arithmeticam commentario illuſtravit.

Simplicius

Joannes
Grammaticus Philoponus ſub Juſtiniano. Leontius l. de ſectis Act. v.

Iſidorus
Proclo familiariter uſus. Phot. Cod. CCXLII. *Suid.* Μαρῖνος.

Damaſcius
Sub Juſtiniano, Phot. Ecl. CLXXXI. CCXLII.
Simplicium quoque audivit.

2. Hiero-

2. Hierocles, Philoſophus Alexandrinus, Apollonii Tyanei, Philoſophi Pythagorici, hiſtoriam tradidit, ſed ita, ut eum cum Chriſto Servatore noſtro comparaverit, & ob virtutes atque operationes miras, æqualem huic fecerit, quod ante eum a b aliis quoque factum fuiſſe indicat Auguſtinus Epiſt. V. fol. 16. *Quis autem vel riſu dignum non putet, quod Apollonium & Apulejum cæterosque Magicarum artium peritiſſimos, conferre Chriſto vel etiam præferre conantur?* confer epiſt. XLIX. fol. 132. Marcellinum ad Auguſtinum epiſt. IV. fol. 2. qui *Apollonium*, inquit, *ſuum nobis & Apulejum aliosque magicæ artis homines in medium proferunt, quorum majora contendunt exſtitiſſe miracula.* Titulus operi fuit *Philalethes*, ut indicat Euſebius iſte, qui octo ſermonibus (totidem enim libris Apollonii vitam deſcripſerat Philoſtratus,* quem Hierocles ſequebatur) Hieroclis ſententiam rejicit atque refutat. Poſteaquam haſce Hieroclis contra Chriſtum blaſphemias, cui ſpurciſſimum Magum Apollonium comparare auſus eſt, Euſebius refutaverat, addit brevem refutationem librorum ejuſdem Hieroclis de Fato & providentia, quorum Photius Ecl. CCXIV. ſeptem fuiſſe indicat, quosque ad Olympiodorum Philoſophum miſerat.** Hieroclem de providentia in Regia bibliotheca Pariſiis num. 1779. exſtare ajunt. Probare in illis voluit omnes quot-

* *Lemnius ſcilicet.*

** *Quo loco Noſter, circa Hieroclis homonymiam impegiſſe videtur clariſſimo Mollero notante in homonymoſcopia p. 312.* primo *ſcilicet Hieroclem Alexandrinum Philoſophum, Librorum VII. de fato auctorem, unum eundemque facit cum Hierocle* λόγων Φιλαληθῶν *conditore, integro ſeculo, (uti Caveus in Cartophylace eccl. p. 50 & in Hiſtor. Litter. ſcriptorum eccleſ. p. 94, 198. ex Euſebio Lactantioque L. V. Inſtitut. Divin. demonſtravit,) antiquiore iſto, Philoſophò Alexandrino, cujus Photius citata ecloga CCXIV. mentionem facit. Dein appendicem de fato, Euſebii libro additam, falſo ſcribit, oppoſitam eſſe Hieroclis Alexandrini VII. de fato Libris, ſed adverſus Apolloneum Tyaneum directa illa deprehenditur. Hinc non potuit non concludere pagina ſequenti :* errare *nimirum* eos, qui Euſebium hunc, qui Hieroclis L. de fato, & de comparatione Apollonii Tyanei cum Chriſto refutavit, eſſe opinantur illum Cæſarienſem Euſebium ſeculo quarto celebrem, *& reliqua. Inde illius etiam*

quotquot Platonem & Ariſtotelem inter ſe diſſentire ſtatuunt, falſos omnino eſſe & neutrius mentem adſecutos. Sexto libro adfirmavit omnes a Platone Philoſophos ipſum etiam Ariſtotelem ad Ammonium usque Alexandrinum Plotini & Origenis Præceptorem eamdem cum Platone ſententiam tenuiſſe. Septimo autem ſive ultimo libro, eos qui Ammonium ſequuti ſunt, Plotinum ſcilicet Origenem, Porphyrium, Jamblichum & deinceps ordine cæteros usque ad Plutarchum Athenienſem, vere Platonicos fuiſſe probavit ſtylo perſpicuo atque philoſopho, judice Photio Ecl. CCXLII. 11 ubi eum, Alexandriæ diſcipulis ſuis, quorum unus erat Theoſebius Iſidori ſub Zenone clari Præceptor, Georgiam Platonis mira ingenii felicitate atque facundia expoſuiſſe tradit. Tandem Ecloga. CCLI Photius egregium ex ejus *de providentia* libro fragmentum adfert, & Alexandri Aphrodiſei Peripatetici ſententiam fuiſſe ab eo improbatam refert. Vixit autem hic Alexander tempore Severi Imp. itidemque de providentia librum ſcripſit, quem citat Euſebius *prep. Evang.* lib. VI. cap. 7. Cyrillus lib. II. III. IV. & V. contra Julianum Ejus περὶ εἱμαρμένης fragmenta ſuperſunt. Ætatem Hieroclis alias dubiam ex iis, quæ diximus, facile erit conligere (1.) Vixit Hierocles noſter vel ætate Plutarchi Athenienſis, vel non diu poſt, cum inter celebriores Philoſophos, qui a Platone ad ſua tempora vixiſſent, Plutarchum hunc poſtremum faciat. Sed ſucceſſionem Philoſophorum in ſchola Athenienſi jam dedimus in *Proclo.* inde quia eorum hic crebra fit mentio, qui fuerint, quosque habuerint ſucceſſores & diſcipulos, manifeſtum reddetur. Vixit autem hic Plutarchus aliquanto tempore poſt Jamblichum, ut verba Photii innuunt Ecl. CCXIV. Jamblichus vero Juliano Auguſto floruit, ut ex hujus ad Jamblichum epiſtolis conſtat. Vixit item ante Iſidorum illum, qui Marinum Procli diſcipulum audivit, teſte Photio Ecl. CCXLII. (2.) Hierocles libros illos ſuos ad Olympiodorum Philoſophiæ adprime ſtudioſum, & civilis ſcientiæ probe gnarum, ποιητὴν τὸ ἐπιτήδευμα, juxta Photium Ecl. LXXX. ſive χρυσοποιητὴν, qui χημευτικὴν & χρυσοποιΐαν profiteretur, explicante X. Remeſio Var. II. 5. miſit, qui inſuper legationibus Romanis clarus, multas barbaras gentes Romano imperio

Hieroclis Alexandrini, qui ſeculo quinto floruit, de fato libros, ipſius longe poſteriores adducere non potuit. Plura, Mullerus docet citato loco, quem conſule.

rio adjunxit, de quo Photius Ecl. CCXIV. p. Vivebat tum temporis ſub Honorio & Theodoſio II.* Olympiodorus Philoſophus, ad quem Iſidorus Pelaſ. L. II. *epiſt.* CCLVI. *Demiror qui ſiat, ut cum Platonem mireris, ejus tamen conſilia & præcepta parvi pendas.* Idem videtur eſſe Olympiodorus ille Peripateticus, quem Alexandriæ philoſophiam docentem audivit Proclus Platonicus, teſte Marino, *vita Procli* & Suida Μαγῖ-ϛρ. Proclus vero poſtea Athenis philoſophiam docuit, & de conſenſu Orphei, Pythagoræ, & Platonis** aliosque libros ſcripſit, de quo ſupra. Scripſit Olympiodorus commentaria in Meteorologiam ſive IV. Libros Meteorologicos Ariſtotelis,***ſed juvenis forte, ut poſtea legationibus functus ſit. Doctiſſimus Phil. Labbæus ejusdem in Platonis Philebum Gorgiam, Alcibiadem primum & Phædonem, commentarios in membranis adhuc latere indicat libello de Græcis Platonis & Ariſtotelis interpretibus.****Scripſit ætate jam grandis, ut aparet, hiſtoriarum libros XXII. exorſus eos ab Honorio VII. & Theodoſio II. Coſſ. Deſinens morbo forte letali impeditus, duodevigeſimo poſt anno cum poſt Honorium rerum potiretur Valentinianus A. C. CDXXV. Eclogam ejus operis habet Photius tm. LXXX. Exſtat quoque fragmentum ejus parte II. *Corporis. Byz. Hiſtoria.* ***** Ipſe vero Olympiodorus apud Photium Ecl. LXXX. tradit ſe ad Hunnos & Donatum miſſum eſſe Legatum, & in iti-

 ner

* *Cui etiam ſuos Hiſtoriarum L. nuncupavit.*

** *Quem librum præceptori ejus Syriano ſupra laudato Suidas adtribuit voce* Συρ. *& quos dicto loco Syriano adſcribit, adtribuit ejus etiam diſcipulo, Proclo, voce* Πρoκλ. *quia forte ex ore Syriano exhauſerat, quæ libris poſtea ſuis complexus eſt.*

*** *quos cum Ioann. Philoponi ſcholiis in L. I. edidit Aldus Man. Venetiis 1551. f. & Latina interpretatio IV. L. auctore Io. Baptiſta Camotio, prodiit ibidem 1555. & 1557 f.*

**** *quem ſignatum numero 2180. in Gorgiam, Alcibiadem primum & Phædonem, numero 2102. & 2103 exſtare in Bibliotheca Regia, & alium in Philebum & Phædonem, ſcriptum anno 1536. ſign num. 2101. laudatus Menagius in hiſt. mulierum philoſoph. 71. indicat.*

***** *Scripſit & Olimpiodorus Græce vitam Platonis, quam ad Calcem obſervationum Æg. Menagii in Laertium adjectam a Merico Caſaubono videmus.*

nere Athenis Leontium invitum etiam in Sophiſticum thronum evexiſſe; ſociumque ſuum Philtatium, Virum doctum ibidem artem libros conglutinandi inveniſſe. Hæc Photius Ecl. LXXX. ex Olympiodori Hiſtoriis, quem eumdem cum Olympiodoro eſſe illo judicio, ad quem tanquam magnæ auctoritatis & eruditionis virum libros ſuos mittit, ejusque judicio ſubmittit Hierocles noſter, quem inde conligimus Theodoſii II. temporibus floruiſſe. Diverſus eſt Olympiodorus ille *ὁ Ἀθηναίων προστάτης* qui de Diogene Cynico nonnihil tradidit teſte Laertio lib. VI. *Diog.* fuit & Olympiodorus Alexidis apud Laertium lib. III. *Plat.* Olympiodorus, Tibicen, magiſter Epaminondæ fuit teſte Ariſtoxeno apud. Athenæum IV. 25. Olympiodorus Medicus apud Plinium *Hiſt. Nat.* I. 12. Sed hæc obiter. Quæ cum ita ſint, errare conſtat eos, qui Euſebium hunc, qui Hieroclis noſtri libros de fato & de comparatione Apollonii Tyanei cum Chriſto refutavit, eſſe opinantur * illum Cæſarienſem Euſebium, Pamphili Hiſtoriarum Eccleſiaſticarum Scriptorem, ante natum noſtrum Hieroclem jam defunctum. Omnes quotquot de fato ſcripſiſſe noverat auctores Euſebius L. VI. *de præp. Evang.* ubi ipſe de fato agit, adducit, non facta Hieroclis noſtri mentione, quem vel maxime nominaſſet, ſi tum vixiſſet.

3. Scripſit Hierocles noſter non modo comparationem Apollonii cum Chriſto, & de fato atque providentia, verum etiam *εἰς τὰ χρυσᾶ ἔπη τῶν Πυθαγορείων βιβλίον*, *in aurea carmina Pythagoreorum librum*, obſervante Suida Ἱεροκλῆς. Exſtat is Manuſcriptus in Bibliotheca Regis Chriſtianiſſimi Num. 1059. & in Bibliotheca Jeſuitarum Num. 46. Pariſiis. Diſcipulum ejus fuiſſe Theoſebium notat Photius Ecl. CCXLII. & Suidas loco cit. Apoſtolius adag. *λέσχη* citat Hieroclis librum primum *φιλοσοφουμένων*: Idem Apoſtolius & Etymologici M. auctor, uterque prov. *ἐμποδών ἐστι* citat Hieroclis librum ſecundum *φιλοσοφουμένων παρὰ τῶν φιλοσόφων*. Et vix dubitandum, quin noſtrum ſignet Hieroclem. Diverſus ab hoc eſt Hierocles ille Arceſilai Philoſophi familiaris apud Laertium L. II. *Mened.* & lib. IV. *Arc.* itemque Hierocles ille Stoicus apud Gellium IX. 5. Hierocles Alabandeus orator Meneclis itidem Oratoris frater, Ciceronis erat magiſter teſte Cicerone ipſo *Bruto*, & Strabone lib. XIV. Hierocles Heliogabali Aug. maritus, juxta Theodorum Metoch. *Hiſt. Rom.* fol. 97.

CAP.

* *in his & Labbeus L. de ſcriptoribus Eccl. p. 306.*

Cap. XIX.

1. Marinus Procli vitam edidit. Alii Marini. 2. Sidonius Apollonii Tyanei vitam vertit. 3. Simplicius in Iamblichi librum de ſecta Pythagorica ſcripſit. 4. Damaſcius Hiſtoriam Philoſophicam edidit, cujus Ecloga ſupereſt. Nunneſii error. Damaſcii σωζόμενα. 5. Heſychius, Mileſius inluſtris non inluſtrius dictus, Doctorum Virorum elenchum vulgavit. Meurſii laus.

1.

Sub Zenone Marinus, Neapolitanus, floruit, diſcipulus Procli & ſucceſſor pariter, cujus magiſtri vitam cum ſcripſerit, locum aliquem ſibi inter hos Scriptores vendicat. Vide Suidam Μαρῖν☉ & Photium Ecl. CCXLII. & quæ jam in Proclo diximus. Exſtat illa Procli vita ſed mutila, libris ſex ejusdem Procli in Platonis Theologiam præfixa, quos Bibliotheca Gottorpiana, cui & nos plurimum debemus, per Aemilium Portum anno hujus ſeculi decimo octavo primum vulgavit, eorumque editione plurimorum Eruditorum deſiderium explevit. Vide Nunneſii deſiderium lib. de confic. curric. Philoſ. c.2. §. 11. Particulam tamen ejus vitæ ineditam ſervat bibliotheca V. Cl. Lucæ Holſtenii de his ſtudiis bene meriti. Alius ab hoc eſt Poſtumius *Marinus* Medicus, cujus opera fideli Plinius Secundus infirmitate ſua liberabatur ut ipſe docet lib. X. epiſt. 6. Idem forte eſt Marinus ille Medicus laudatus Galeno. Fuit quoque Marinus Tyrius Geographus.

2. Iisdem temporibus vivebat Cajus Sollius Apollinaris Sidonius, natus quippe A. CDXXXI. circiter. Hic vitam Apollonii Tyanei Pythagorici, e Græco Latine a ſe verſam Leoni Evarigis Gothorum Regis, hujusque Succeſſoris Alarici Conſiliario miſit, teſte ipſo lib. VIII. epiſt. 3. *Apollonii Pythagorici vitam, non ut Nicomachus ſenior, e Philoſtrati, ſed ut Taſcius Victorianus e Nicomachi ſchedio exſcripſit, quia juſſeras, miſi: quam dum parere feſtino celeriter, eiecit in tumultuarium exemplar, turbida*

da & praeceps & opica tranſlatio. Neque mihi rem credito diuturnius elaboratam, vitio vertas. Eadem epiſtola Apollonium iſtum Magum, quem deteſtata & execrata eſt Eccleſia, mire & præter Chriſtianorum morem commendat Sidonius. *Hiſtoriam*, inquit, *flagitatam tunc recognoſces oportune competenterque, ſi cum Tyaneo noſtro nunc ad Caucaſum Indumque, nunc ad Aethiopum Gymnoſophiſtas, Indorumque Bracmanas totus lectioni vacans & ipſe quodammodo peregrinere. Lege virum (fidei Catholicæ pace præfata) in plurimis ſimilem tui, id eſt, a divitibus ambitum nec divitias ambientem: cupidum ſcientiæ, continentem pecuniæ, inter epulas abſtemium, inter purpuratos linteatum, inter alabaſtra cenſorium, concretum, hiſpidum, hirſutum: in medio nationum delibutarum atque inter Satrapas Regum tiaratorum myrrhatos, pumicatos, malobatratos, venerabili ſqualore pretioſum: cumque proprio nihil eſui aut indutui de pecude conferret, regnis ob hoc, quæ pererravit, non tam ſuſpicioni, quam fuiſſe ſuſpectui & fortuna regum ſibi in omnibus obſecundante illa tantum beneficia poſcentem, quæ mage ſit ſuetus oblata præſtare, quam ſumere.*

3. Juſtini & Juſtiniani temporibus erat Simplicius, Cilix, Græcus Ariſtotelis interpres, qui præceptores agnoſcit *Ammonium* ad lib. I. φυσ. ἀκρ. comm. XII. & *Damaſcium* ad lib. IV. φυσ. ἀκρ. comm. LIII. & CXLI. Adverſarium habuit & coætaneum Joannem Grammaticum, a labore aſſiduo Philoponum dictum, quem refutat ad lib. VIII. φυσ. ἀκρ. In Perſidem aliquando profectus eſt cum Damaſcio Syro, Eulalio Phryges, Priſciano Lydo, Hermia & Diogene Phoenicibus, & Iſidoro Gazæo Philoſophis & Areobindo, teſte Suida πρέσβεις. Scripſit commentarium in Jamblichi librum *de ſecta Pythagorica*, qui in Vaticana adſervatur Bibliotheca, teſte Geſnero. Ejusdem operis meminit omnino Petrus Johannes Nunneſius Hiſpanus l. *de conſic. curric. Philoſ.* cap. 2. §. 11.

4. Damaſcius, Damaſcenus, Philoſophus Syrus. Juſtiniani ætate. Stoicum eum Suidas Δαμ. alii tamen Peripateticum faciunt. Diſcipulus fuit Iſidori & ſucceſſor in ſchola Athenienſi, teſte Photio Ecl. CLXXXI, ubi & alios Damaſcii præceptores enumerat. Theonem Rhetorem, Marinum, Procli Athenis ſucceſſorem, Zenodotum Athenis itidem Procli ſucceſſorem, a Marino ſecundum, Ammonium. Hermiæ F. Alexandrinum Mathematicum inſignem. Condiſcipulum Damaſcii Suidas Δαμ. & Phot. Cod. l. 81. habent Simplicium.

Inter

Inter varia hujus Damaſcii opera, quæ recenſet Suidas, fuit quoque φιλόσοφος ἱστορία, quam idem alibi quoque citat voce Δῶρος. Iſidori illa vita, quam Photius Ecl. CLXXXI. & CCXLII. e Damaſcio excerpſit, & Suidas Συριανὸς indicat, hujus credo φιλοσόφου ἱστορίας pars fuit. Prolixe autem illa Iſidori vita deſcripta fuit, & LX capitibus diſtincta, quam Theodoræ cuidam, doctæ fœminæ * dedicavit, ut indicat Photius Ecl. CLXXXI. Ex illo opere prolixa ſatis eſt Photii Ecloga CCXLII. Meminit hujus Damaſcii quoque Photius Ecl. CLXVI. Suidas Ἐπιφάνιος, Πῖνος. Ariſtotelis illa vita, quam a ſe in lucem protractam eſſe fruſtra doctis perſuadere conatur Petrus Nunneſius, Hiſpanus (prodiit enim annis abhinc circiter ducentis, præfixa Venetæ editioni Ariſtotelis) hunc Damaſcium auctorem habet, ſi ejusdem Nunneſii conjecturæ ſtandum eſt, quæ tamen a Clariſſ. Voſſio bene rejicitur lib. II. *Hiſtor Gr.* cap. XXII. Damaſcii Philoſophi in Hippocratis Aphoriſmos & prognoſticon ſcholia in Græcia alicubi exſtare, ex Andreæ Darmari relatione tradit Schengkius *Bibliotheca Medica*. Ejusdem parecbolæ in lib. I. *de cœlo* & quæſtiones de primis principiis, ſeu libri duo Dubitationum & Solutionum de primis principiis exſtant etiamnum MSS. Græce in Gallia teſte Phil. Labbæo Bibl. nov. fol. 112. & in Anglia Oxoniæ in bibliotheca collegii corporis Chriſti. Ejusdem in Parmenidem & phyſica in libros de cœlo ἀνέκδοτα Græce manuſcripta exſtant teſte eodem Labbæo fol. 169. Utrumque opus, & de principiis, & in Parmenidem in Bibliotheca Scoriacenſi Hiſpaniæ itidem exſtat teſte eodem Labbæo fol. 186. Dubitationes ejus & Solutiones de principiis exſtant quoque in Biblioth. D. Caroli de Montchal, Archiepiſcopi quondam Toloſani teſte Labbæo fol. 191. & in Bibliotheca Hiſpanica S. Laurentii teſte eodem fol. 385. ſed vereor, ne plures fuerint Damaſcii.

5. Heſychius, Mileſius, Illuſtris epitheto potius quam cognomine dicitur. Illuſtrius aliis dicitur, Græcam adpellationem Ἰλλούστριος male retinentibus. Græcis quidem ita dicitur Ἡσύχιος ὁ Ἰλλούστριος Joan. Tzetzæ Chil. III. Suidæ Ἡσύχ. Photio Tmem. LXIX. LXX. quod tamen Latine reddi debet *illuſtris* Nomina enim Latina in *is*, Græci per ιος efferre ſolent, ut Φιδήλιος (pro quo Φιδέλιος corrupte apud Procop. L. I. belli Goth.) *fidelis*, Κοντουβερνάλιος, *Contubernalis*, Νωβί-

o λιος

* *vide Menag. in mulieribus Peripateticis, p. 72. & ſeqq.*

λιος, *Nobilis*, Κηνσουάλιος, *Cenſualis* apud Juſtinianum Novella XVII. & CXXVIII. Αὐγουστάλιος, *Auguſtalis*, Photio Ecl. XCVI. Προκόπιος Ἰλλούστριος, *Procopius Illuſtris*, Suidæ Προκ. Καρδινάλιος, *Cardinalis*, Chron. Conſtantinop. Πέτρος Ἰλλούστριος, *Petrus Illuſtris*, Photio Ecl. CXCIV. Χριστόδωρος Ἰλλούστριος, *Chriſtodorus Illuſtris*, Suidæ χρισ. τῶν Ἰλλουστρίων meminit Photius Ecl. CCXLIV. Plura id genus alia exempla ſuppeditat Varini Camertis Lexicon, & Meurſii Gloſſarium Græcobarbarum. Vixit Heſychius noſter ſub Anaſtaſio, Juſtino & Juſtiniano, Impp. & ſcripſit Ὀνοματολόγον, ἢ Πίνακα τῶν ἐν παιδείᾳ ὀνομαστῶν, juxta Suidam Ἡσυχ. Integer titulus libri, qui etiamnum exſtat, eſt: Ἡσυχίου, Μιλησίου, Ἰλλουστρίου, περὶ τῶν ἐν παιδείᾳ διαλαμψάντων σοφῶν. *Heſychii, Mileſii, illuſtris, de iis, qui eruditione floruerunt.* Hunc Heſychium Illuſtrem notulis egregiis illuſtriorem reddidit Joh. Meurſius, vir præ cæteris de Græca antiquitate bene meritus.*

CAP. XX.

1. Mediæ ætatis auctores hiſtoriæ noſtræ philoſophicæ. 2. Michael Pſellus, ejus ætas, ſcripta, de Pſellis Leo Allatius. 3. Suidas. Suidarum plures. 4. Joh. Sariſberienſis. 5. Guil. Rameſeye. 6. Jo. Vallenſis. 7. Albertus M. 8. Gualtherus Burlæus & 9. Nic. Heynter hiſtoriæ noſtræ profuerunt.

I.

Antiquioribus ſeculis quæ floruerint ingenia vidimus: reliquum eſt, ut antiquitatis oceanum fere emenſi, & quaſi portum e longinquo proſpicientes, vela ſermonum contrahamus, deque mediæ & recentioris ævi ſcriptoribus eo brevius agamus, quo minus dubii & obſcuritatis eorum hiſtoria habet. Et media quidem ætate, quum poſt fatalem imperii Romani terminum, barbaries nobiliores omnes

* *Diſtinguendus vero eſt Heſychius noſter ab aliis hujus nominis, inprimis ab Alexandrino illo, Lexici Græci auctore, &, ſi unus idemque eſt, a Græco V. T. interprete; quo cum ſæpius confunditur, clariſſimo Mollero notante in Homonymoſcopia ſua, p. 479.*

omnes tam Orientis, quam Occidentis provincias diripuiſſet, omnis elegantior eruditio, cultiorque philoſophia conciderat ita, ut a ſeculo poſt CH. natum decimo, circa meras nugas occupari cœperit, veluti Hachenbergius ſcribit in diſſertatione VI. Germaniæ Mediæ. Hinc extiterunt oppido pauci, qui hiſtoriam noſtram monimentis editis inluſtrarunt.

2. Moderante apud Germanos, ad quos translatum fuerat, imperium, Henrico IV. qui patri, Henrico, Imperatori, cognomine Nigro ſucceſſerat anno Ch. cIↃ LVI. Græcos inter homines enitebat Michael Pſellus, Conſtantinopolitanus ſenator, quem inter πολυγραφωτάτους iſtius ævi Stephanus refert in Lexico, voce *Pſellus.* Hunc circa annum Chriſtianum milleſimum ſexageſimum & deinceps floruiſſe, Lambecius memorat in Prodromo Hiſtoriæ Litterariæ p. 93. Lud. Kuſterus in elegantisſima præfatione, quam Lexico Suidæ præmiſit, eum ſub Alexio Comnenio viguiſſe, vitamque ad ſeculi usque duodecimi initium produxiſſe contendit. Quibus adſentiri videtur Martinus Hanckius, qui de controverſa Pſelli ætate, optime egit Libro de rerum Byzantinarum ſcriptoribus P. I. c. 26 p. 478. & reliquis. Claruit autem Pſellus eodem notante, ſub Occidentis Impp. Michaele Stratiotico, Conſtantini Monomachi poſt Theodoram Imperatricem anno cIↃ LVIII. ſucceſſore, a quo legatus miſſus fuit ad Iſaacium Comnenum ſuccedentem; ſub Conſtantio Duca, cujus filiis a conſiliis fuit; ſub Michaele Duca, Nicephoro Botaniade, & Alexio Comneno, ſub quo poſt amiſſas dignitates vitam egit monaſticam. Varia ſcripſit, quibus hiſtoriam philoſophicam adauxit: quippe Zonara teſte, Tomo III. Annot. de rebus Imp. Michaelis Strat. ſui ævi φιλοσόφων dictus fuit ὕπατος, *philoſophorum princeps.* quo ſcilicet elogio auguſta auctoritate tum ornabantur ii, qui primas in philoſophia tenebant. Sed pleraque ejus ἀνέκδοτα eſſe, pasſimque in bibliothecis latitare, diligenter Poſſevinus adnotavit. Præter vero cætera ad inſtitutum noſtrum pertinere videtur ejus *Lyra Pythagorica Diagramma*, quod nuſpiam itidem impreſſum conſpicitur; illud autem conſervari in Gallia, auctor eſt Philippus Labbæus in bibliotheca nova, f. 94. Nec non ejus Ἐξήγησις, ſive *Expoſitio* in *Zoroaſtris Oracula*, ejusdemque Ἐξήγησις, ſive *dogmatum Chaldaicorum Expoſitio*, quas in Gottorpienſi Bibliotheca MSStas latere ſummus Morhoſius tradit Polyh. L. I. 7. 64. Solet autem cum noſtro confundi quandoque

alius Michael Pſellus, qui circa annum IↃCCC LXX. clarus fuit, obſervante doctiſſimo Mollero in Homonymoſcopia ſua p. 40. Sed de utroque confer, quem modo laudavimus, Mart. Hanckium, citato libro. Meminit etiam Spachius in Nomenclatore philoſophorum ſuorum, Joann. Pſelli, qui verſus aliquot Græcos in tres ſanctos Hierarchas, inque ſeptem ſanctas Synodos compoſuit. Plures Græciæ Pſellos L. Allatius enumerat in elegantiſſima ſua de Pſellis, eorundemque ſcriptis ad Jacobum Gaffarellum Diatriba, quæ ultima vice Romæ prodiit anno 1634. 8. in qua potiſſimum eorum ſcripta diſtinguere docet.

3. Pſello additur Suidas, ſive Σουΐδας, de cujus ætate inter eruditos itidem varie controvertitur, aliis eum ad ſeculum decimum, aliis ad undecimum, nonnullis eum ad ſeculum decimum quartum referentibus. Lud. Kuſterus eum longe antiquiorem, adeoque inter dubiæ ætatis auctores habet, & politiſſimus Politianus dubitavit, an ullus unquam Suidas exſtiterit, confer Voſſium L. de Hiſtor. Græc. L. II. 16. Nos in re dubia proximum a Pſello locum tribuimus ipſi, quod Lexicon ejus multi poſt Pſellum auxerunt, Volaterrano notante in Anthropol. f. m. 226. quod etiam loca nonnulla e Pſello ſumta in vocibus Γνώρας, Δέτρυ, ἡγήτορες probant. Hinc de auctoritate hujus Lexicographi ſunt, qui dubitant, & in nonnullis iudicium debitamque diligentiam deſiderant. e quorum numero eſt celeberrimus Baelius, qui Tomo I. P. 1. p. 43. Dictionarii ſui Hiſtorico-Critici, haud æquum de Suida noſtro judicium fert his verbis: quel fond y-a-t-il a faire en egard *aux nombres & aux citations ſur un Auteur auſſi étropié, & auſſi falſifié, que le Suidas d'aujourd'hui?* ſed licet ejusmodi nævi partim Suidæ ipſi, partim librariis, & recentioribus iſtis Compilatoribus adtribuendi, quemadmodum Kuſtero videtur; negari tamen nequit, Lexicon ejus, uti omni hiſtoriæ, ita philoſophicæ maxime conducere; quod in eo non modo poetarum, oratorum, & hiſtoricorum, ſed philoſophorum quoque & aliorum virorum virtute meritisque clarorum vitæ nobis e multis præclaris veterum monimentis exponuntur. Inde, quum nemo iſto Theſauro revireſcentibus melioribus in Europa litteris carere potuiſſet, operis hujus permultæ a ſeculo XV. prodierunt editiones, quarum prima, quæ Græce tantum anno cIↃ CCCC CXIX. Mediolani lucem adſpexit, fuit emendatiſſima. Nunc præcellit illa, quæ plurium annorum ſpatio expolita, & ante decennium edita fuit hoc ſub titulo:

tulo: *Suidæ Lexicon, Græce & Latine, cujus textum Græcum cum MSStis codicibus collatum, a quamplurimis mendis purgavit, perpetuis notis illuſtravit; verſionem Aemilii Probi multis in locis correxit indicesque auctorum & rerum adjecit Lud. Kuſterus*, Profeſſor humaniorum litterarum in Gymnaſio Regio Berolinenſi, Cantabrigiæ, Typis Academiæ, 1704. III. vol. in folio. Quid vero in hac editione præſtitum ſit, ipſe nobiliſſimus auctor in eruditiſsima præfatione enarrat. Cæterum plures potuerunt eſſe Suidæ, minimum doctiſsimo Stephano notante, adhuc unus eſt. Hiſtoricus, is Auguſti ætate celebris, cujus præter Strabonem L. VII. Scholiaſtes Apollonii Rhodii & Stephanus Byzantinus mentionem faciunt. Confer Stephani Dictionarium continuatum per Nicol Lloidium, Londini editum cIↄ Iↄ CLXXXVI. f. voce *Suidas*. Hunc antiquiorem cum noſtro confuderat Lil. Greg. Gyraldus, Dial. 3. de hiſtoria poetarum, quem ideo quoque notat Kuſterus in laudata præfatione.

4. Imperante Friderico Barbaroſſa, laudatiſſimo principe, qui Conrado Sueuo (qui etiam Conradus III. adpellatus fuit) anno cIↄ CLIII. ſucceſſit, atque imperium tenuit annos XXXVIII. Regibus apud Britannos Henrico II. cognomento Plantageneta, ab anno cIↄ CLIV. usque ad annum cIↄ CLXXXIX. & poſtea Richardo Leonino, qui præfuit usque ad annum cIↄ C XCIX. nonnulli laudantur Angli eruditione clari. In iis Joannes Sariſburienſis, Epiſcopus Carnotenſis, ad quem honorem perveniſſe dicitur anno cIↄ C LXIV. notante Voſſio, de Hiſt. Lat. II. 52. in *de nugis curialium & veſtigiis philoſophorum Libris VIII.* quibus *Policrati* titulum dedit, aulicorum & philoſophorum vanitates perſtrinxit, qui liber ſæpius editus eſt, & ultima vice, ni fallor, Amſtelodami 1664. 8. Tale argumentum tractarunt poſtea I. Picus Mirandulanus, in L. contra Aſtrologos, Salmaſius in de anno climacterico, Henr. Corn. Agrippa in Libro de vanitate ſcientiarum, qui liber non confundendus cum alio, quem Franciſcus Sanchetz edidit ſub titulo; Quod nihil ſcitur, Lugd. 1581 8. (quem Dan. Hartnaccius iterum Stettini edidit, ſub tit. Sanchetz aliquid ſciens,) in quo omnis ſcientia negatur, atque in dubium vocatur; Agrippa vero neque negat ſcientiam, neque in dubium vocat eam, ſed vulgarem tradendi modum reprehendit & ſcientiarum auctores traducit. Plura de Sariſberienſi videbis apud Voſſium citato loco.

5. Guilielmus Rameſeye, Anglus & ipſe, quem eodem Henrico Rege, præter alia *de vitis philoſophorum* egiſſe, laudatus Voſſius eodem capite dicit. Scribit enim poſt enarratos alios ejus libros: *Ad hæc de vitis philoſophorum: atque alia.*

6. Quo tempore Germanorum vacabat imperium, eodem in Anglia regnabat Henricus III. Rex, cujus ſub imperio circa annum ſexageſimum ſeculi tertii decimi, clarus itidem fuit Johannes Walleis, alias Guallenſis, vulgo Vallenſis, Monachus primo Wigornienſis, Pitſæo de inluſtribus Angliæ ſcriptoribus referente p. 342. poſtea Theologus D. & Profeſſor in celeberrima Pariſina, qui primus ſcriptorum poſterioris ætatis, antiquiorum philoſophorum vitas conſignavit libro, cui nomen: *de vitis inluſtrium philoſophorum Compendiloquium*, quod cum aliis ejusdem Venetiis & Lugduni demum anno prodiit 1511. in 8. notante Geſnero in bibliotheca. Idem *breviloquium de virtutibus antiquorum principum ac philoſophorum* compoſuit, quod idem Pitſæus exſtare adnotat Oxoniæ in Collegio Orialenſi. Cæterum Voſſius notat, eum duo deviginti magna volumina ſcripſiſſe, de Hiſt. Lat. II. 58 Ab hoc diverſi Laurentius Vallenſis, Canonicus & Patricius Romanus, de quo mox dicemus: Hieronymus Vallenſis, Medicus Patavinus, vide Voſium L. de Hiſtoricis Lat.

7. Fluctuans interim apud Germanos imperium confirmaverat Rudolphus I. e comitibus Abesburgenſibus electus Imperator a Germanis & Gregorio X. anno cIↃ CC LXXIII. cui ſucceſſerat Adolphus Naſſovius, anno cIↃ CC XCII. huic Albertus, Rudolphi Cæſaris filius, Auſtriæ Dux, anno cIↃ CC XCVIII. Alberto Henricus VIII. Lucemburgenſis, anno cIↃ CCC VIII. Henrico Ludovicus IV. aliis V. Bavarus, quod e Bavariæ ducibus erat, anno cIↃ CCC XIV. quo temporis intervallo pauci laudantur, qui rei hiſtoricæ noſtræ profuerunt, quia pauci philoſophiam ſaniorem excoluerunt. Rudolphi I. tempore clarus occubuit anno cIↃ CC LXXX. Albertus ab eruditione Magnus dictus, Thomæ Aquinatis præceptor, & poſt Ratisbonenſis Epiſcopus, qui *ſpeculum Aſtronomicorum* ſcripſit, in quo de libris Aſtronomiæ licitis & illicitis, ac de eorundem auctoribus, & titulis, argute pertractavit, Lugduni in 8. confer Labbeum in B. B.

8. Bavaro autem imperante & poſtea, Angliæ Regno præfuerunt Eduardus II. & III. Sub Eduardo III. cognomine Fortunato, floruit *Gual-*

Gualtherus Burlaus, ſive *Burley*, Anglus, M. Joh. Dunſi, Scoti, qui ſubtilis Doctor, & a Scaligero lima veritatis dicitur, cum Guilielmo Occamo diſcipulus, ſed ejus deinde impugnator acerrimus, ac Pitſæo teſte, Nominalis philoſophiæ ſectator, Doctor primo Theologus Oxonienſis e ſocietate collegii Mertonenſis, teſte Voſſio, L. de Hiſtor. Lat. II. 65. & poſt Pariſienſis ad annum CIↃCCCXXXVII. qui præter alia philoſophici argumenti monimenta, quæ MSSta in bibliothecis Oxonienſibus & Cantabrigienſibus latent, Lelando, Baleo, Pitſæo, Voſſioque teſtibus, hiſtoricum *de vitis & moribus philoſophorum* reliquit opus, quod Simlero in Appendice Geſneri monente, manuſcriptum in bibliotheca Dominicanorum Ratisbonæ conſervatur. Habuiſſe tamen exemplaria quædam Voſium, ex ejusdem ſupra citato loco adparet; alterum rudibus adhuc typis naſcente demum typographia impreſſum, ſine addito anno & editore: alterum circa idem tempus Coloniæ anno 1472. editum, & ab eadem Colonienſi Academia tunc adprobatum, quod dein teſte Labbeo B.B. Antonius a Sala Monbellenſis JCtus, Caſali in Italia anno 1603. 4. pro ſuo evulgavit, exciſis tantum quibusdam in fine pagellis. Confer de hoc pluribus Fabricium B. Gr. L. IV. c. 18. p. 522. Idem *de modernorum philoſophorum* vitis opuſculum concinnaſſe celeberrimo Struvio memoratur in Bibliotheca Philoſophica. Sed diligentiam ſuam non probauit in iſto opere philoſophus, dum craſſos in eo errores laudatus Voſſius detexit, præſertim circa homonymiam auctorum commiſſos: quippe Horatium Poetam eundem putat atque Horatium Putuillum, qui poſt reges exactos Romæ floruit: Liuium Andronicum, ſecundo bello Punico celebrem, facit eundem cum Patavino Hiſtorico: Plinium Veronenſem, hiſtoriæ naturalis ſcriptorem, eundem cum Novocomenſi, epiſtolarum & Panegyri conditore. plura Voſius addidit.

9. *Vitam & geſta philoſophorum* litteris quoque commiſiſſe dicitur Nicolaus Heynter, in Bibliotheca Geſnero Simleriana.

CAP. XXI.

Capvt XXI.

1. Πολυγυνεσία litterarum ſeculo XV. facta. 2. Itali primi litterarum reſtauratores laudantur: in his Dantes Alegherius, Franc. Petrarcha, & Joann. Boccatius, libris de viris inluſtribus clari. 3. Litterarum Græcarum reſtauratio. 4. Leon. Brunus, ſive Aretinus, philoſophorum vitas deſcripſit. 5. Litteratores & philoſophi tempore Friderici III. 6. Januttius Manettus. 7. 8. Guarini de philoſophorum nonnullorum vitis, deque ſecta Epicuræa ſcripſerunt. 9. Laurent. Valla Ariſtotelem reprehendit, philoſophiæ cum bonis litteris incrementum. Scholaſtici vituperantur. Vallarum plures. 10. Bellum philoſophicum Platonicos inter & Ariſtotelicos exortum. Platonem defendunt Gem. Pletho, & ejus diſcipulus, Beſſarion, Cardinalis. 11. Pro Ariſtotele pugnant Georg. Scholarius. 12. G. Trapezuntius item, & Marcus, Epheſinus Epiſcopus. 13. Platonem Beſſarion, Florentiæ Duces aliique viri docti admirantur. Platoni tandem Stagiritæ præfertur. Ariſtotelicæ philoſophiæ fata. 14. Obitus Trapezuntii, & Beſſarionis. Andr. Trapezuntius pro patre Apologiam ſcripſit. 15. M. Muſurus, Cretenſis, elogium Platonis compoſuit. 16. Mich. Carrarienſis. 17. Marſ. Ficinus. 18. Raph. Volaterranus. 19. J. Ant. Pantheus. 20. Petrus Crinitus. 21. Catan. Jectius. 22. Jo. Picus Mirandulanus laudatur. Opus edidit contra Aſtrologos. homonymi.

1.

Nunc ad recentiora tempora rei publicæ litterariæ pervenimus; ad ea videlicet, quibus iterum nobiliora excitata fuerunt ingenia, quæ egregias artes, linguas atque ſcientias excoluerunt ſic, ut accedente demum

mum inſigni illo, & omnibus ſeculis deprædicando typographiæ invento, poſterior ætas cultisſimis olim ſeculis anteferri jure meritoque poſſit. Fuerunt autem Itali primi, qui litteras amoeniores per barbarorum ferociam, & monachorum ſorditiem miſere amiſſas reſtituerunt, in primis autem Florentini.

2. In iis adhuc Imperatore Ludovico Bavaro, Dantes Alegherius liberalibus artibus clarus exceſſit circa annum cIↃ CCC XXI. Defuncto Bavaro anno cIↃ CCC LXVII adverſus quem ſuperiori anno, videlicet cIↃ CCC XLVI. Imperator electus fuerat Carolus IV. Bohemorum Rex, Joh. Bohemiæ R. filius, princeps in litteratura, & vario linguarum genere verſatus, honorem litterarum inſtaurare cœpit Franciscus Petrarcha, Alegherii diſcipulus, refloreſcentis eloquentiæ princeps ipſi Eraſmo dictus, qui forte nobis etiam profuit libro, ſive *Epitome* quadam, qua *viros inluſtres* complexus fuiſſe dicitur Voſſio L. de Hiſt. Lat. III. 1. Cujus e ſchola Joannes Boccatius, Certaldenſis, exierat, ſimilis iſtarum litterarum, quæ amœniſſimum illud ab humanitate nomen trahunt, magiſter & ſtator, defunctusque cIↃ CCC LXXVI. uno poſt Petrarcham anno, qui inter alia quoque Libros *de inluſtribus viris, deque claris mulieribus* condidit, de quibus idem Voſſius citato loco conferendus.

3. Carolo IV. ſuffectus eſt anno cIↃ CCC LXXVIII. Wenceslaus F. exauctorato VVenceslao Rupertus, Palatinus, anno cIↃ CCCC. Ruperto Imperatori poſt decennium Iodocus, Morauiæ Marchio, anno cIↃ CCCC X. Cui, ceu tanto imperio indigno, poſt menſes quinque ſurrogatus eſt Sigismundus, Caroli Quarti, filius, VVenceslai frater, Vngariæ Rex, princeps optimus, qui tenuit imperium annos XXVI. & eruditos homines aluit atque fouit. Sigismundus autem ſine prole virili ad ſuperos vocatus, imperii ſucceſſorem reliquit Albertum II. Auſtriæ Ducem, generum, anno cIↃ CCCC XXXVII. qui biennio vix toto præfuit. Quorum temporibus eruditionis laude floruerunt potisſimum Joannes Ravennas, Marſilius Patavinus, & Gasparinus Bergamenſis, qui ineunte ſeculo XV. Venetiis, Patavii ac Mediolani magno cum fructu docebat. Poſt hos renatas litteras adjuverunt & exornarunt magis & magis Græci, qui Græcas litteras, ex Italia plane pulſas reducebant. E quibus hoc tempore notus eſt Emanuel, ſive Manuel Chryſoloras, genere Byzantius, qui Volaterrano teſte Anthropolog. f. m. 245. ſub Bonifacio

P IX.

Digitized by Google

IX. eo venerat, ludumque aperuerat, ex quo multi inſignes fama viri prodierunt.

4. In his Sigismundo & Alberto Imperatoribus, hiſtoriæ noſtræ dedit operam Leonardus Brunus, Hetruſcus, ſive, quod Aretii natus, plerumque Aretinus dictus, Chryſoloræ diſcipulus, qui primo admodum juvenis ab Innocentio VII. accerſitus, & ejus brevium magiſter factus eſt, teſte Volaterrano citato loco, poſt, rei publicæ Florentinæ a ſecretis; vir in philoſophicis rebus verſatus, hiſtoricus idem & philologus multa laude dignus, qui *vitam Ciceronis* & *Ariſtotelis* ſcriptam dedit, quæ cum aliis ejus operibus manuſcripta exſtat in Bibliotheca Chriſtianiſſimi Regis, Pariſiis, codice M. M. C LVII. Vitam quoque Socratis contexuit, quæ cum Plutarchi vitis Latinis ſeculo ſuperiori impreſſa reperitur. Confer Gaddium de ſcriptoribus non eccleſiaſticis, P. I. p.136. in Cic. & L. Aretino, P. II. Plures autem, qui in vita tradenda Ciceronis occupati fuere, Morhoſius Polyh. L. 4.11. 7. & Jſr. Spachius in Nomenclatore recenſent. Quorum præcipui hic nominandi ſunt: Jacobus Angelus, cujus *Hiſtorica Narratio de vita rebusque geſtis M. T. Ciceronis* prodiit anno 1581. 8. a VVolfgango Periſtero cum Dan. Chytræi Tabula de vita Ciceronis, & Sebaſtianus Corradi, cujus *Quæſtura*, quarta vice Lugd. Batav. edita, 1667. 12. vitam Ciceronis ab iniquis judiciis vindicat, ab erroribus Plutarchi, quos in iſta vita commiſit, diligenter purgat, licet auctor quandoque etiam nimium aduletur Ciceronem. cujus libelli excerptum dedit Monſieur Clerc Biblioth. Choiſe T. XIV. p. 139. & ſeqq. Obiit Aretinus tandem nunquam ducta uxore, Florentiæ anno cIↃ CCCC XL. natus annos LXXIV. quo de plura qui volet, Vgolinum Verinum conferat L. II. Flor. Inluſtr. nec non G. J. Voſſium, de Hiſt. Lat. III. 5. qui multa conlegit. Hic tamen non confundendus cum Guidone Aretino, itidem Florentino, ſed peſſimo homine, & propter librum de tribus impoſtoribus famoſo, doctiſſimo Mollero notante in Homonymoſcopia, p. 647. Ita clara temporis iſtius ingenia: Carolus Aretinus, qui Leonardo Aretino ſcriba Florentinorum ſucceſſit, & Joh. Aretinus, ad quem L. Valla ſuum librum de Latina elegantia ſcripſit, cognomine Tortellius, Romanæ eccleſiæ Sub-diaconus, Eugenio IV. Pontifice, a Leonardo noſtro diſtinguenda erunt. Franciſco Aretino, ejusdem ætatis ſcriptori, præter alia traſmiſſas in Latinum Phalaridis epiſtolas adſcribit Baelius T. I. P. 1. dictionarii ſui p. m. 340.

5. Alber-

5. Alberto ſucceſſit anno cIↃ CCCC XL. Imperator Fridericus III. Auſtriæ Dux, propinquus Alberti, qui præfuit orbi annos LIII. Quo imperante, ſedentibus Romæ Eugenio IV. & Nicolao V. paulloque poſt, Pio ſecundo, Pontificibus, Italia magnum eruditorum proventum tulit, Græcorum multis philoſophis & litteratis poſt Chryſoloram, Gemiſtio, Beſſarione, Georgio Trapezuntio, Demetrio Chalcocondyla, Theodoro Gaza, Andronico, Joanne Argyropolo, Joanne Laſcare, M. Muſuro, & aliis, qui capta a barbaris Conſtantinopoli anno cIↃ CCCC LIII. ad eam confugientes, partim Romæ, partim Florentiæ ſeceſſerant, æmulatione ſui, Latinorum acuentibus ingenia, e quibus eo tempore multi principes eruditorum exſtiterunt: Rudolphus Agricola, Hermolaus Barbarus, Jo. Baptiſta, Mantuanus, Domin. Floccus, Antonius Panormitanus, Angelus Politianus, Nicol. Perottus, Joh. Franciſcus Poggius, Franciſcus Philelphus, Chryſoloræ gener, Hieronym. Savanorola, Petr. Paul. Vergerius, Jacobus VVimphelingius, & alii, jamjam laudandi, quod rem philoſophicam noſtram ſimul exornarunt.

6. Januttius Manettus, ſive Janetus Manetus, Florentinus Senator, ex Chryſoloræ ludo commemoratus Volaterrano f. 245. & Dominici Flocci commilito laudatus Voſſio, L. de Hiſtor. Lat. III. 6. præter alia non pauca, quorum ſunt ejus libri VII. de inluſtribus longævis, libri IV. de vita Nicolai V. Pontificis & Mæcenatis ſui, cui multum quoque litteræ debent; *Vitas* etiam *philoſophorum*, Socratis puta, Senecæ, Plutarchi, Dantis Alegherii, & Jo. Boccatii, conſignavit, quarum Socratis & Senecæ manuſcriptæ Caſenæ exſtare dicuntur in Bibliotheca Franciſcanorum. Obiit Neapoli anno cIↃ CCCC LX. ætatis ſuæ LXIII. ab iis, qui plura deſiderant, legendi Voſſius citato loco, & Vgol. Verrinus. L. II. Flor. inluſtr.

7. Guarinus, ſive ut Valaterrano vocatur, Varinus, Veronenſis, aliis Ferrarienſis, quia primo Venetiis, deinde Ferraræ litteras humaniores docuit, eodem cum Voſſio teſte, L. de Hiſtor. Lat. III. 7. ejusdem Chryſoloræ in Græcis diſcipulus, præter alia non contemnenda, *vitas* quoque *Platonis*, *Ariſtotelis*, *Evagoræ* & *Homeri* expoſuit, quas cum Plutarchi vitis, teſtante Geſnero, Gazaeius edidit Lugduni.

8. Baptiſta Guarinus, Guarini filius & diſcipulus, qui patri in ſchola ſucceſſit, teſte Volaterrano, *de Secta Epicurea*, librum compoſuiſſe Trithemio memoratur, in Libro de ſcriptotibus Eccleſiaſticis, quem

Digitized by Google

vero nec Gaſſendo, nec Naudæo, quem tamen vix rariſſimi fugierunt, nec aliis videre contigit, confer Gaſſendum libello de vita & moribus Epicuri, p.136. Sunt autem lectiſſimi Guarini inter ſe diſtinguendi. Alius fuit Baptiſta Guarinus, qui natus Ferraræ anno cIↃ IↃ XXXVIII. & denatus Venetiis cIↃ IↃ LXII. *Paſtorem Fidum* magno cum plauſu ubivis exceptum concinnavit, Thuano teſte ad annum cIↃ IↃ CXII. & Baelio voce *Guarini*. De tribus Guarinis, qui ex una eademque familia unaque ſerie, inſigni artis poeticæ laude floruerunt, ſummo cum encomio Gyraldus egit in Libro de poetis veteribus.

9. Nec prætermittendus Laurentius Valla, ſive Vallenſis, patricius Romanus, Grammaticus, Rhetor, Philoſophus, & Theologus, qui primus circa id temporis Stagiritæ ſe opponebat, editis hunc in finem *Dialecticis* ſuis *Inſtitutionibus* anno cIↃ CCCCXL. Nam cum bonis litteris philoſophia quoque renaſcebatur, doctis nonnullis & ſapientibus viris Scholaſticam iſtam barbariem, tanquam bonarum mentium peſtem, e liminibus ſcholarum expellendi, conſilium ineuntibus. Quorum præſidio factum quoque, ut nonnulli alios ſibi magiſtros ſapientiæ tum eligere decreviſſent. Multi pro Ariſtotele Platonem introducebant; aliis poſtea Pythagoræ decreta, aliis Stoicorum dogmata placebant. Complures tamen Ariſtotelem retinuerunt, ad hæc usque tempora, quibus cultior, hoc eſt, eclectica philoſophia, ſola ſapienti viro digna, locum obtinuit. de quibus plura docet Venerandus Jo. Franciſc. Buddeus, in Hiſtoria Philoſ. Cap. VI. Fuit Valla noſter etiam is, qui Volaterrano notante, f. m. 245. ſequ. nullum jus, ſive munus imperii, Romano præſuli conceſſum, ſcriptis contendebat. Obiit tandem Romæ Aug. Kalendas anno cIↃ CCCC LXV. ac ſepultus in ſancti Joannis Laterano, teſte Voſſio L. de Hiſtoricis Lat. III. 7. Ejus opera conjunctim ex editione Baſileenſi prodierunt anno 1543. in qua omnia ejus ſcripta comprehenſa videmus. Fuerunt hujus nominis plures. Georgius Valla, vir varia doctrina fuit, cujus opera aliquot etiam voluminibus continentur. Nicolaus Valla, & Petrus Valla, Pariſienſes Theologi, uno eodemque tempore clari, & Andreas Vallenſis, vulgo del Vaux dictus, memorantur Val. Andreæ in Bibliotheca Belgica, p. 57. 701.

10. Circa tempora captæ Conſtantinopoleos, bellum inter philoſophos in Italia concitabatur, quia alii Stagiritam, alii Platonem du-

cem & magiſtrum ſibi elegerant. Vterque ſectatores etiam viros habuit magnos.

Michael Apoſtolius, primus eo temporis tractu *de Ariſtotelis & Platonis diſcrepantia* ſcribebat.

Et Florentiæ vigebat Georgius Gemiſtius, ſive Gemiſto, Byzantius, Platonicus inſignis, & fortaſſe ob nimium Platonis amorem Pletho, ſive Plethon cognominatus, Philoſophus excellentisſimus Gyraldo judice, de poetis ſui temporis, & Mathematicus ſummus, qui opuſculum edebat Græca lingua confectum, *de iis, in quibus Ariſtoteles cum Platone non convenit, & quod potior ſit Platonis ſententia*, (quod translatum deinde a Georgio Chareandro, Latine prodiit Baſileæ anno 1574, 4, & Venetiis poſtea cum paraphraſi Bernardini Donati, Veronenſis, apud Scotum in 8.) in quo Platoni palmam decreverat.

11. Contra quem cauſſam Ariſtotelis tuebatur Georgius Scholarius, cujus argumenta pro Ariſtotele iterum refellebat Gemiſtius peculiari libello, qui Bononiæ in S. Salvatoris Bibliotheca, ſed imperfectus adſervatur. Quæ controverſia eo vehementius poſtea vertebatur Georgium, Cretenſem, ſive Trapezuntium inter & Beſſationem, viros itidem Græcos, & ſeculorum memoria dignisſimos, aliosque plures: *uter horum, Plato, ſive Ariſtoteles, doctior habendus & melior?* His accedebat Marcus, Epheſinus Epiſcopus, oppoſitus ubique Platoni, qui Ariſtotelem divinis ornabat laudibus, videlicet, quod in multis ille conſentiret cum verbo divino.

12. Georgius, Trapezuntius patria, Peripateticus, Latine Græceque eruditus maxime, qui Romam ſub Eugenio venerat e Ponto, & ob litteras a Nicolao V. ſcriba factus Apoſtolicus erat, teſte Volaterrano, qui ſenem puer audiverat, Anthr. f. 246. librum edebat, cui titulus: *Comparatio Ariſtotelis & Platonis*, quo Ariſtotelem Platone longo intervallo ſuperiorem eſſe probabat, qui liber prodiit Venetiis in 8.

13. Pro Platone contra reſpondebat illi Beſſario, Cardinalis, qui a S. Beſſarione hoc prænomen adeptus, cujus vitam quoque notante Platina, perſcripſit. Erat is Archiepiſcopus Nicenus, & Patriarcha Conſtantinopolitanus, Gemiſtii Plethonis diſcipulus, princeps Græcorum, qui tunc inluſtrabant Italiam, & litteratorum patronus ſi quis alius, Orator, Theologus, & Philoſophus, Platoni addictus ſic, ut ejus *defenſionem Libris IV. adverſus Calumniatorem* Platonis, (Trapezuntium Peripa-

P 3 teti-

Digitized by Google

tericum intelligit) notante Volaterrano, ſuſceperit, in quibus duorum & viginti veterum eccleſiæ doctorum, Juſtini, Clementis, Irenæi, Tertulliani, Origenis, Euſebii, Athanaſii, Baſilii, Gregoriorum, Epiphanii, Theodori, nominamus tantum præcipuos, auctoritate ſuffultus, adverſario ſuo doctiſſime reſpondebat: non Ariſtotelis, ſed Platonis ſententiam cum ſacris litteris eſſe conſentaneam. Qua occaſione miram philoſophi hujus & ſapientiam & doctrinam, conjunctam cum ſumma morum probitate præ cæteris extulit. Confer Launojum in de varia Ariſtotelis fortuna Libro Cap. X. Tanti nimirum patres Platonem fecerunt, ut eum in eccleſia veteri Moyſen etiam dixerint Atticiſſantem, ſcilicet, quod ejus ſcripta in plериſque cum ſcriptoribus ſacris convenirent; in quam rem conſule Huetium in Demonſtratione Evangelica! Quatuor iſtis libris addebat teſte Morhofio, quintum, in quo Trapezuntii errores in interpretatione legum Platonicarum refutabat, ſimulque ante oculos ipſi ponebat, eum ne quidem intellexiſſe Platonem. Plura autem pro philoſophia Platonis ſcripſit, quæ omnia impreſſa ſunt Venetiis apud Aldum, ut loquuntur in folio, anno 1503. & ibidem exſtant MSSta in Bibliotheca D. Marci. Gemiſtius & Beſſarion initio reportare victoriam videbantur, quia non ipſi modo Florentiæ Duces, Coſmus Magnus, ejusque ſucceſſores, Petrus Joannes, & Laurentius, nepos, Gemiſtii ſermonibus commoti, Platonis libros publice ſcholis ſuis prælegere præceperant, verum quoque lumina & flores Italiæ, & omnis rei publicæ litterariæ, quorum multos laudati principes, ut litterarum & artium promotores optimi, fovebant alebantque, ad eandem ſe philoſophiam adjunxerant, in his inter principes viros, uterque Picus, Johannes & Johannes Franciſcus, Mirandolæ Concordiæque principes, Fridericus, Urbinæ Dux, Cuſa, Cardinalis, tum Aretinus, Hermolaus Barbarus, Marſilius Ficinus, Pomponatius, Angelus Baſſus, ſive Politianus, Hieronymus Donatus, qui etiam de diſcrepantia philoſophiæ Platonis & Ariſtotelis ſcripſit, aliorumque plures, toto hoc ſeculo percelebres. Tandem autem accidit, ut Stagiritæ Platonem locum dare oportuerit, quippe illum in omnibus deinde ſcholis introductum, huicque longe antepoſitum fuiſſe conſtet. Cauſſam ejus dictitaverat Jonſenius noſter in priori editione ſua, quod ſcilicet argumenta pro Ariſtotele fortiora fuiſſent illis, pro Platone. De qua fortunæ Ariſtotelis mutatione tempore Nicolai V. pontificis facta, Launojus citato Libro memorat: Nicolaum V. Pontificem anno CIↃ CCCC XLVII

ad

ad dignitatem papalem evectum, Gregorii IX. aliorumque pontificum ſtatutis nonnihil hac in re detogaſſe, & non modo Ariſtotelis ſcriptorum lectionem probaſſe, verum & juſſiſſe, ut omnes Stagiritæ libri de integro latinitate donarentur.

14. Erat cæterum Georgius, Cretenſis, ſive Trapezuntius, teſte Voſſio, de Hiſtoricis Lat. III. 8. natus pridie non. April anno cIↃ CCC XCVI. & vivis exemtus admodum ſenex, & litteratum omnium, adeoque & lectionis & ſcriptionis oblitus, Dalechampio in notis ad Plin. & God. Oleario in Abaco Patrologico notantibus, Romæ anno cIↃ CCCC LXXXVI. ſuperſtite filio, Andrea Trapezuntio, doctrina tamen inferiore patre, qui contra patris æmulum, Theodorum Gazam, Theſſalonicenſem, inſignem litteratum, Medicum & Philoſophum, *pro patre Apologiam* fecit, teſte Voſſio, ſupra citato loco. Beſſarion in itinere Ravennæ deceſſit anno cIↃ CCCC LXXII. ex qua Romam delatus, & in æde Apoſtolorum ſepultus hoc diſticho fuit: Τοῦτογε Βησαρίων ζῶν ἄνυσε σώματι σῆμα, πνεῦμα δὲ φευγεῖται πρὸς θεὸν ἀθάνατον. de quibus confer Volaterr. f. citato, & de ſcriptis ejus ad philoſophiam pertinentibus, Jac. Gaddium in libro de Striptoribus, voce *Beſſarionis*. Conſule, ſi lubet, etiam Corn. Tollium de infelicitate litteratorum p. 422. in Analectis de litteratorum calamitate Inluſtris Menckenii. De utroque plura docebit etiam Leo Allatius L. de claris Georgiis.

15. His qui Platonem ſequebantur, adnumerandus adhuc e Cretenſibus M. Muſurus, vir utriusque linguæ doctiſſimus, & propter eruditionem ſuam a Leone X. & Alberto Pio, Carporum principe, & Laſchare Romam accitus, quem præter alia *Encomium in Platonem* Græco elego carmine doctiſſimo panxiſſe, Gyraldus teſtatur, L. de poetis ſui temporis p. 62.

16. Cujus fere temporis æqualis fuit Michael Carrarienſis, qui *patris ſui, Guidonis Carrarienſis*, nobiliſſimi Medici & Philoſophi, *vitam* compoſuit, teſte Jacobo Philippo Bergoma, in Chronico ad annum cIↃ CCCCLXIX.

17. His ſuccedit Marſilius Ficinus, Florentinus, inſignis Medicus & Philoſophus, pro conditione iſtius ſcilicet ævi, qui non ſolum *Platonis*, quem admirabatur, *vitam* tradidit, initio operum ejusdem plerumque præmiſſam, ſed aliorum etiam nonnullorum, qui Platoni dediti fuerant, ut Plotini, Jamblichi, Procli Syneſii, Pſelli, & ex antiquioribus

Specu-

Speuſippi & Xenocratis, ſcripta ex Græco in Latinum tranſtulit, quæ cum Mercurii Triſmegiſti, Pymandri & Aeſclapii ſcriptis in lucem dedit Venetiis anno 1516. Hujus etiam Interpretatio Latina Platonis, quæ cum emendationibus Iſaaci Caſauboni, Lugduni 1590. f. & poſtmodum cum augmentis & commentariis Francof. prodiit 1602. f. præcellit alias. Platoni enim deditus erat ſic, ut etiam Chriſtianæ fidei fundamenta ex eodem deducere conatus fuerit. Probant id ejus de immortalitate animarum, ſive Theologiæ Platonicæ Libri XVI. de quibus confer Morhof. Polyh. II, l. 7. 15. Vitam ejus Dominicus Melinus expoſuit. Opera prodiere Baſileæ anno 1561.& 1576.II.voluminibus in f. iterumque poſtea Pariſiis anno 1641. Sunt etiam nominis hujus alii. Marſilium Ficinum in locum Theodori Marcilii, Regii profeſſoris Pariſienſis ſubſtituerat doctiſſimus Lud. Elias Dupinus, in prima Tomi I. Bibliothecæ ſacræ Eccleſiaſticæ editione, in Libro de pallio, ſed notatus ob hunc errorem in Actis Eruditorum, eundem emendavit in ſubſequentibus editionibus.

18. Raphael Volaterranus, cognomine Maphæi, ſecundum Labbeum in B. B. p. 310. 311. vel Regii, juxta Voſſium L. III. de Hiſt. Lat. qui Georgium Trapezuntium puer adhuc audiverat, uti diximus, & Jo. Picum, puerum diſſerentem ſumma ſpectantium admiratione Ferraræ viderat, ipſo teſte. f. m. 246. cum ſcriptoribus noſtris aliquo modo conjungitur propter *XI libros* ſuos, quos *Anthropologiam virorum doctorum* inſcripſit, in quibus clari homines, & inter eos etiam philoſophi omnium temporum, linguarum & gentium recenſentur; e quibus *octo* Libri, veteres nominum ſerie comprehendunt, *unus* neotericos, qui proximis ſeculis claruerunt, & in artibus κυκλικοῖς, hoc eſt, circularibus, videlicet in Grammatica, Poetica, Rhetorica, Mathematica & Philoſophiæ ſtudiis laudem conſequuti ſunt: reliqui *duo* Libri Pontifices & Imperatores Romanos exponunt. Conſtituit ea partem ſecundam *Operis Urbanorum Commentariorum*, quos Julio II. Pontifici conſecratos, *Urbanos* vocavit, quia in urbe Roma illos condidit, diviſos in Tomos, ſive partes tres: in *Geographicam*, *Anthropologicam*, & *Philologicam*, *Libroſque* XXXVIII. qui uno volumine Pariſiis anno 1516. & Baſileæ, ex officina Frob. 1530, 1544. 1559. in folio, & Lugduni tandem Gallorum anno 1552. prodierunt, & poſtremo Hanoniæ 1603. in folio. Opus ex mille amplius utriusque linguæ auctoribus, ipſo teſte, congeſtum eſt, & licet

Jovio

Jovio non omnino probetur, ei tamen, uti & Crinito, Lilioque Gyraldo non minus debet Geſnerus, quam huic Voſſius. A Raphaele Volaterrano diſtingue Phoedrum Volaterranum, (qui dictus antea Thomas Ingheramius fuit,) Romanum Profeſſorem & Oratorem ſui ſeculi celeberrimum, ſed morte extinctum miſerabili, uti a Pierio Valeriano traditum eſt, L. I, p. 46. 47. de infelicitate litteratorum. Laudat ipſe Volaterranus etiam fratrem ſuum Joh. Bapt. Volaterranum, præcocis ingenii adoleſcentem, Varini, Veronenſis diſcipulum.

19. Joh. Antonius Pantheus, Veronenſis, Hermolao Barbaro a ſecretis, erudito libello *Pliniorum patriam* perſcripſit; a quo diverſus Johann. Auguſtinus Pantheus, eodem tempore celebris, & propter librum contra Alchymiam Tomo II. Theatri Chymici reperiundum, non incognitus.

20 Extremis Friderici III. temporibus inclareſcere coepit, & omni poſtea Maximiliani I. tempore claruit Florentinus ille, Petrus Crinitus, ante Riccius, juxta Paulum Jovium dictus, a criſpa ſcilicet patris coma, politisſimi Politiani, & Augolini Verrini diſcipulus, philoſophus & poeta non ignobilis, qui *Libris* V. a ſe editis, *de poetis Latinis* profuit, *Baſileæ excuſis anno 1505.* in quibus orſus a Livio Andronico, usque ad Sidonium Apollinarium, temporibus Theodoſii M. clarum, hiſtoriam poetarum, ſtilo plane ad imitationem Suetonii de Rhetoribus compoſito, perſequitur, in quorum calce de Grammaticorum & Oratorum vitis ſimiliter ſe acturum, brevique teſte Voſſio L. III. 11. de Hiſtor. Lat. illas editurum promittit. Sed hæ nunquam prodierunt, confer eumdem citato loco.

21. Franciſcus Cataneus Jecctius, Marcilii Ficini auditor, laudatur ob librum *de Concordia Ariſtotelis cum Platone* conſcriptum, ſed qui cum eo interiit. Tractarunt autem tale argumentum poſtea plures.

22. Sub id in admiratione ſumma fuit etiam Johannes Picus, Mirandulæ & Concordiæ Princeps, natus anno cIↄ CCCC LXIII. qui iam in juvenili ætate, tantam linguarum & ſcientiarum omnium notitiam ſibi comparaverat, ut ab ipſo Scaligero *monſtrum ſine vitio*, a Petro Ramo ſuis in epiſtolis, *Phoenix hominum*, vere adpellari meruerit. de cujus elogio plura Jovius in elogiis virorum doctorum & inluſtrium tradidit. Hic inter alia egregia excellentis ingenii monimenta, librum *de Concordia Ariſtotelis cum Platone* concinnaverat, qui vero ad uſum

communem nunquam prodiit. Statuerat autem nullum eſſe quæſitum, in quo Ariſtoteles cum Platone non conveniret, ſenſu & re, quamvis inter ſe verbis diſſentire viderentur; quod etiam inter famoſas theſes iſtas, quibus innoteſcebat, defendere conabatur. Idem *contra Aſtrologos* opus acutiſſimum dedit, Libris conſtans integris XII. cui quidem reſpondit Lucius aliquis Bellantius, ſed Morhofio notante, Polyh. Tom. II. 1. 7. 16. *diſpari ingenio.* Obiit hic juvenis, longiore vita dignisſimus, ſummo totius rei publicæ litterariæ damno, Florentiæ, anno CIↃ CCCC XCIV. ætatis XXXII. quod tempus illi ab aſtrologis, in vindicationem artis, prædictum fuiſſe volunt. Alius ab hoc eſt Johannes Franciſcus Picus, ex fratre Galeotto nepos, quem mox laudabimus: alius Johannes Picus, claſſium in ſenatu Pariſienſi inquiſitoriarum præſes, qui haud pauca Græcorum patrum ſcripta Latio donavit, qua de re Simlerum conſule, p. 405.

CAPUT XXII.

1. Joann. Franciſc. Picus, vitam Joann. Pici delineavit. 2. Philippus Beroaldus, ſenior, Laudes Ciceronis & aliorum deſcripſit. Idem Græciæ ſapientum & Pythagoræ ſymbola explicavit. Beroaldus, Junior. 3. Hieron. Paduanus de auctoribus ſcientiarum, & 4. Polyd. Virgilius de inventoribus rerum. 5. Joann. Leo, Africanus, de vitis philoſophorum Arabum tractavit. Arabum mediæ ætatis ſeculorum philoſophi nonnulli. Corani ſtudioſi philoſophiam damnant. 6. Joh. Ludov. Vives, de cauſſis corruptarum artium, deque ſectis & laudibus philoſophorum ſcripſit. 7. Eraſmus cum J. L. Vive in Scholaſticos injurius. 8. Cœlius Calcagninus ſymbola Pythagoræ expoſuit. 9. Marius Nizolius contra Pſeudophiloſophos ſcripſit. 10. Mar. Antonius Majoragius pro Cicerone contra C. Calcagninum. 11. Lilius Gregor. Gyraldus ſubſidia non minora ad hiſtoriam noſtram adtulit.

Homo-

Digitized by Google

Homonymi. 12. Joh. Anton. Flamminius de philoſophiæ origine & philoſophorum ſectis, deque vita Alberti Magni egit. Homonymi. 13. Petr. Bembus Apologiam Platonis ſcripſit. 14. Deſider. Lignaminæus de ſepulchro Ciceronis. & 15. Bern. Scardeonius de claris philoſophis Patavinis ſcripſerunt.

I.

FRiderico III. Imperatori ſucceſſor datus eſt anno cIↃ CCCC XCIII. filius, Maximilianus I. Auſtriæ Dux, Imperator A. litteratorum Mœcenas ſummus, & ipſe litteris deditus, cujus exemplo moti complures, qui ad ſapientiæ & bonarum artium ſtudia adjunxerunt animum.

Cujus imperio celebris fuit Joannes Franciſcus Picus, qui patrui ſui, *Joannis Pici, vitam & obitum* deſcripſit, Voſſio teſte L. de Hiſtor. Lat. III. 11. quem libellum utriusque Pici Mirandulani opera, Baſileæ anno 1601. edita præ ſe ferunt.

2. Quo tempore floruit inter Italos Philippus Beroaldus, ſenior, Bononienſis Medicus, idem Philoſophus, Orator & Poeta, vir ævo ſuo eruditiſſimus, qui locum inter noſtros merebitur non modo propter *Laudes*, quas ſcripſit, *Ciceronis, Juvenalis, Salluſtiique & Perſii*, ſed inprimis etiam propter *Explicationem*, quam concinnavit *ad VII. Græciæ ſapientum, & in Pythagoræ ſymbola*. Quæ ſymbola peculiari quoque libello Petrus Fabricius, poſtea Roſtochii 1604. 12. edidit. Integra Beroaldi opera uno volumine prodiere Baſileæ anno 1513. in f. Vivere deſiit Beroaldus anno cIↃ IↃ IV. cujus vitam exaraſſe dicitur Bononiæ anno 1505. Johannes Pinus, Toloſanus, Rivorum Epiſcopus. Sed cave Philippus Beroaldus, ſenior, confundatur cum Philippo Beroaldo, juniore, ſive filio, qui longe melior poeta fuit patre, Lil. Gyraldo judice, Libro de poetis ſui ſeculi, p. 36. Cætera docebit Voſſius L. de Hiſtor. Lat. III. Matthæum Beroaldum, & ejus filium Franciſc. Beroaldum, viros ſec. XVI. claros, Baelius laudat in Dictionario ſuo voce *Beroalde*.

3. Heremias, ſive Jeremias, Paduanus, nomen ſibi peperit, Geſnero teſte, Pandectis Tit. XIII. num. 7. & in Bibliotheca, libro hiſtoriæ noſtræ non inutili, *de auctoribus ſcientiarum, & libris eorundem*, qui prodiit Venetiis anno 1505. in 8.

4. Quo cum jungendus, Polydorus Virgilius, Urbinas, propter *Libros VIII. de rerum inventoribus*, quos primum anno cIↃ CCCC XCIX dedit, ut ex præfatione Vrbini ſcripta colligit Voſſius L. de Hiſt. Lat. III. 12.

5. Extremo Maximiliani tempore ac deinceps, Regibus apud Hiſpanos Ferdinando Catholico, & Iſabella, Leone X. ſedente Romæ, vixit.

Johannes Medices, ſive potius Leo, cognomento Africanus, patria Granatenſis, qui edidit Arabice *Deſcriptionem Africæ*, cujus in Libro III. epiſtola de Alchymiſtis, *Librum* laudat à ſe conſcriptum, *de vitis philoſophorum Arabum*, hiſtoriæ noſtræ philoſophicæ utilisſimum. Ex Arabibus enim multos philoſophia claros exſtitiſſe, teſtantur hiſtoriæ. Primi etenim poſt Græcos Ariſtotelis ſectatores ætate media memorantur Arabum medici & philoſophi: Albatenius, Almanſor, circa annum cIↃ LXX. clari, & poſt annos deinde LXX. Avicenna, & ejus æquales, Zour, & Averrois, qui Algazalo Mahometo libro reſpondit, cui nomen: *Deſtructio Deſtructionis Philoſophiæ*, cujus in præfatione dicit, ipſum a Corani ſtudioſis corruptum fuiſſe: Corani autem principia omni ſaniori philoſophiæ contrariantur. Hinc inter ſcriptores Mahommetanos inventi ſunt, qui omnem philoſophiam rejiciendam putarunt; e quibus potisſimum Mahometus Algazalus, non omni modo philoſophiæ in ſenectute valedixerat, ſed eam quoque peculiari opere, quod inſcribitur: *Deſtructio Philoſophiæ*, damnaverat. cui libro ſuum oppoſuerat Averrois. Plura docet Abrahamus Echellenſis in præfatione præfixa verſioni Enchiridii ſtudioſi, Arabice conſcripti a Borhaneddino, quæ Trajecti ad Rhenum prodiit 1709. 8. Arabes poſtea ſequuti ſunt ſcholaſtici. Laudatum Leonis librum manuſcriptum Joh. Hottingerus poſſedit, qui illum edidiſſe fertur Tigurini anno 1664. quem poſtea Joh. Florianus Latina veſte donavit, ſed minus comte. Arabicum Codicem poſſedit Vinc. Pinelli, Colom. Opp. p. 805. Confer Hottingerum in Bibliothecario, in quem varia ex eodem congesſit. Adfert ex dicto libro egregium locum de Johanne Meſue, celeberrimo Damaſceno Medico, Voſſius L. de Philoſophia, cap. 14. anno obiit Leo cIↃ IↃ XXVI. Plura qui de eo cupit, adeat eumdem Voſſium L. de Hiſtor. Lat. III. 12. Ejus nominis fuit alius, Johannes Leo, cognomine Poetinus, qui tale nomen ex inſigni poeſeos laude tulit, teſte Gyraldo, L. de poetis ſui temporis, qui

qui circa annum cIↃ CCCC LXX. floruit obque varia ſcripta laudem conſequutus eſt, eodem memorante, Libro de poetis p. 43.

6. Maximiliano anno cIↃ IↃ XIX. ſucceſſit Carolus, e filio Philippo nepos, Cæſar A. nominis hujus V. cujus ſub imperio mirum quantum bonæ litteræ atque ſcientiæ nunc etiam augeri cœperint in Germania per Reuchlinum, Eraſmum, Melanchthonem, Camerarium, paulloque poſt per Neandrum, præeuntibus ſcilicet Italis; quorum ope diſcuſſis ignorantiæ tenebris, lux litteris, & per litteras veritati in Europa reddebatur.

Florebat tum Johannes Ludovicus Vives, vir ad omne litterarum genus feliciter ornandum natus in Hiſpania, Valentiæ anno cIↃ IↃ. qui hiſtoriam noſtram auxit *de initiis, ſectis & laudibus philoſophorum* libro qui Tomo II. operum ejus plerumque habetur, quæ conjunctim prodierunt Baſileæ anno 1560. 2. Tomis in folio. Idem, quia nulla ratione ferre poterat, ut renata ſapientiæ ſtudia a Scholaſticis philoſophis iterum opprimerentur, *de tradendis diſciplinis, & cauſſis corruptarum artium & diſciplinarum* Libros contra pſeudophiloſophos edidit XX. Obiit Vives anno cIↃ IↃ XLI.

7. Hunc in Germania Deſiderius Eraſmus Roterodamus, antecеſſerat, ante Vivem ſeptuagenarius ut fertur, defunctus Baſileæ cIↃ IↃ XXXVI. qui paſſim in ſcriptis ſuis, inprimis in *Encomio Moriæ*, ſcholaſticos philoſophos traduxit; quod viri ſapientiores, emendationem philoſophiæ urgentes, facere aliter haud poterant. Proſtat nunc ille libellus etiam Gallice ſub titulo: *L' Eloge de la folie composé en forme de Declamation par Eraſme, & traduit par Mr. Guendeville, a Nantes, 1713.* Profuit Eraſmus nobis etiam variis ſuis *philoſophorum* veterum *paroemiis*, quas conlegit in Chiliadibus ſuis, omnibus ſedulo legendis.

8. Quæ tempora ſcribendo inluſtravit etiam Cælius, ſive Cælius Calcagninus, e nobili familia oriundus Ferraræ, vir doctus & antiquitatis inſigniter peritus, qui L. I. Quæſt. Epiſt. Cap. 3. *Symbola Pythagorica* privato volumine ſe declaraſſe refert. Jonſius inde in priori editione dubitabat, an id lucem publicam viderit; ſed editi hujus libelli meminit Eraſmus in Adagiis, Chil. I. Centur. I. n. 3. Exſtat inter ejus etiam opera *de rebus Aegyptiorum libellus*, in quo veterum Aegyptiorum ſapientiam inluſtravit. Scripſit etiam Diſquiſitiones in Ciceronis de officiis libros, de quibus infra. Obiit Calcagninus anno cIↃ IↃ XL.

 uti

uti liquet ex epiſtola Gyraldi ad Calcagninum ſcripta anno cIↃ IↃ XL. menſe Septembri, & ex ejusdem altera ad Bernardinum Adrianum Barbulejum, Ferraræ anno cIↃ IↃ XLI. menſe Junio, de morte Calcagnini. Utraque epiſtolarum exſtat ante Gyraldi προγυμνάσματα adverſus litteras & litteratos, ad Johann. Franc. Picum, Mirandulanum Principem, quæ juncta eſt duobus ejusdem Dialogis de ſuorum temporum poetis. Prodierunt Calcagnini opera Baſileæ apud Froben. anno 1544. f.

9. Cum hoc ſociandus Marius Nizolius, Brixellenſis, philoſophus & litterator, deditisſimus Ciceroni, qui ex ejus aſſidua lectione operum, inprimis librorum de diis, de divinatione & fato, de bonorum & malorum finibus, de differendi inveniendique arte, de re publica, de officiis, meliorem edoctus philoſophiam, itidem contra vulgarem iſto tempore philoſophandi rationem *Philoſophum* ſuum *anti barbarum*, ſive *de veris principiis, & vera ratione philoſophandi contra pſeudophiloſophos* librum edebat, in quo Ariſtotelem, & cœcos ejus ſectatores mirum in modum perſtringit, eorundemque doctrinas tanquam ſophiſticas traducit. Confer Continuatorem Voſſii p. 192. quem Nizolii librum poſtea recudi fecit Godofr. Guilielm. Leibnitzius, Francof. 1670. 4. Pluribus vide Morhof. Polyh. II. 1. 13. 18.

10. Cujus æmulus fuit Marcus Antonius Majoragius, quo cum, propter Ciceronem maximæ Nizolio fuerunt lites. Majoragius ſcilicet initio contra Cælium Calcagninum *Defenſionem pro Cicerone*, ſive potius, uti adpellat, *Deciſiones XXIV. quibus M. T. Ciceronem ab omnibus C. Calcagnini liberat criminationibus*, ediderat, quia Calcagninus *Diſquiſitiones in Marci Tullii Ciceronis de Officiis Libros* ſcripſerat, ob eamque rem a Nizolio primum valde laudatus. Sed quum ipſe Majoragius poſtea contra Ciceronis Paradoxa, Anti-paradoxa ſua edidiſſet, inque iisdem indigna multa evomuiſſet in Ciceronem, quem Nizolius unice tamen in oculis habebat; hic prolixam atque acerbam epiſtolam adverſus illum componebat, in qua multa minabatur Majoragio, niſi ab his ſuis in Ciceronem contumeliis abſtineret: qua commotus Majoragius *libros Reprehenſionum II. adverſus Nizolium* condebat, in quibus omnis eum philoſophiæ rudem pronunciabat. Plura docet idem Morhofius in Polyh. I. I. 25, 26.

11. His proximus eſt Lilius Gregorius Gyraldus, patria Ferrarienſis, Baptiſtæ Guarini diſcipulus, (quod ipſe Gyraldus cum ſummo præcepto-

ceptoris ſui elogio teſtatur Libro de poetis ſui temporis, p. 32.) Protonotarius Apoſtolicus, vir Latinæ Græcæque & politioris omnis litteraturæ doctiſſimus, Thuano ad annum cIↃ IↃ LII. & Iſaaco Caſaubono, in Notis ad Diogenem Laertium teſtibus, qui *Hiſtoriam Deorum gentilium & poetarum, tam Græcorum quam Latinorum antiquiorum Dialogis* expoſuit *decem: poetarum vero ſui temporis duobus*: confer de his Morhofium in Polyh. I. 8. 2. 1. Prodierunt ejus Dialogi duo de poetis noſtrorum temporum, hoc eſt, ævi ſui, ad inluſtrem Diam Renatam, Ferrariæ & Carnuti principem, quos epiſtola metrice conſcripta ſequitur, in qua de incommodis agit, quæ in direptione urbana paſſus, (quæ catalogus eſt amicorum ſuorum, multorum nobilium eo tempore poetarum & litteratorum,) cui adjuncta ſunt ejusdem progymnaſmata adverſus litteras & litteratos, ad Johann. Franciſc. Picum, Mirandulæ principem, Florentiæ 1551. 8. Sunt autem iſti Dialogi utiles hiſtoriæ noſtræ: in his enim ipſe L. II. confitetur, *eos ſe perſequuturum, qui non minus in poetica floruere, quam in cæteris diſciplinis & bonis artibus, inprimisque philoſophia*, indeque incipit a Gemiſthio & Chryſolora, p. 56. Idem *Interpretationem ſymbolorum & argute dictorum Pythagoricorum* ex Manuſcripto propria manu a Pandulpho Collenucio exarato, peculiari libello reliquit, qui in operibus ejus invenitur, L. II. c. 16. & ſeparatim editus proſtat, 1655. 8. In hoc autem myſtica Pythagoræ præcepta, a Plutarcho interpretata exhibet; ſed, quia textus Græcus nuspiam inveniendus, & explicatio cum iis, quæ in genuinis Plutarchi operibus ſunt, minime convenire videntur, merito dubitamus, an illa Plutarcho adſcribi debeant. Omnia Gyraldi opera duobis Tomis, ſeu voluminibus diſtincta, & partim omnia tabulis æneis & nummis, partim commentario Joannis Faes, & animadverſionibus hactenus ineditis Pauli Colomeſii, nec non indicibus inluſtrata junctim exhibuit Joh. Jenſius, Hamburgenſis, quæ juris publici facta ſunt Lugd. Batav. 1696. in f. In quibus autem editor in ſuis prolegomenis ad novam hanc editionem, varia Gyraldo exprobravit παραπτώματα, notante Venerando Buddeo in Lexico ſuo Univerſali; quæ ejus autem fortunæ & corporis adverſitatibus, quibus tota vita, Thuano teſte, citato loco, obnoxius fuit, adſcribi videntur. Natus erat anno cIↃ IↃ LXXIX Id. Junii, denatus cIↃ IↃ LII. Cum Gregorio Lilio non confundi debet Georgius Lilius, ſive Lælius, Britannus, ſub initium ſeculi XVI. clarus, qui Labbeo teſte B. B. ad Paul.

Jovium,

Jovium, Nucerinum Epiſcopum, virorum aliquot in Britannia eruditione & doctrina clarorum elogia dedit; cujus pater fuit Guilielmus Lilius, ſcholæ Londinenſis Paullinæ, circa annum CIↃ IↃ XX. rector. Alius eſt Gyraldus Presbyter, qui hiſtoriam Compoſtellanam edidit: alius Silveſter Giraldus, Friderici Barbaroſſæ tempore clarus. Vtrumque memorat Voſſius L. de Hiſtor. Lat. III. Joh. Baptiſta Gyraldus, in Hiſtoria Italica, maximeque gentis Ateſtinæ laudem conſequutus eſt.

12. Carolo Imperatore propter poeſin & philoſophiam excelluit etiam Joh. Antonius Flamminius, Foro-Cornelii, nobili Galliæ togatæ oppido natus, & vivis jam Bononiæ exemptus CIↃ IↃ XXXVI. quem *de origine philoſophiæ ac philoſophorum ſectis* opuſculum edidiſſe Geſnerus teſtatur. Eum quoque *vitam Alberti Magni* deſcriptam dediſſe ad Leandrum Albertum Bononienſem, notavit Voſſius L. de Hiſtor. Lat. III. 12. Ab hoc diſtinguendus Marcus Antonius Flaminius, filius, qui Thuano teſte, vir magnæ auctoritatis Romæ deceſſit. Sebaſtianus Flaminius, Foro-Cornelienſis, laudatur eidem Voſſio Libro citato. Flaminii plures in Lexico Univerſali celeberrimi Buddei memorantur.

13. Petrus Bembus, Patricius Venetus, auctor ille politiſſimus, qui ſub Leone X. inclaruerat, & ſub Paulo II. (a quo in collegium Cardinalium adlectus etiam erat,) Romæ diſceſſerat anno CIↃ IↃ XLVII. Thuano teſte, ad dictum hunc annum, *Apologiam Platonis, & in ejus opera Diſſertationem* ſcripſiſſe, Jacob. Gaddio memoratur in L. de ſcriptoribus, quæ tamen lucem publicam non viderunt.

14. Deſiderius Lignaminæus, Patavinus, de *invento M. T. Ciceronis in Zazyntho Inſula ſepulchro,* tum *epiſtolam* ſcribebat *ad Johannem Baptiſtam Privitellum Coenitellum, Venetiis* impreſſam *anno* 1547. Facies Sepulchri Ciceronis ibidem prodibat, 1557. teſte eodem. Alius eſt Jo. Phil. Lignaminæus, Medicus non ignobilis, & Sixti IV. Archiatrus.

15. Forte ſub hoc Imperatore vixit etiam Bernardinus Scardeonius, Patavinus Canonicus, qui *Libris II. & III* in *de Antiquitate urbis Patavii, & claris civibus Patavinis* opere, etiam *de claris philoſophis* egit, qui liber teſte Labbeo Baſileæ 1560. f. prodiit.

Cap. XXIII.

CAP. XXIII.

1. Litteræ Gallorum multum debent Franciſco I. quo Rege inter Gallos Symphorianus Camperius, de ſymphonia Platonis cum Ariſtotele, & 2. Jo. Picartus, de priſca Celtopædia libros dederunt. Celtarum philoſophi quomodo dicti? 3. Petrus Ramus, auctor novæ ſectæ, cujus fata deſcribuntur. Injurius in Ariſtotelem. pro philoſophia ſua ſcribit contra alios. Fortuna philoſophiæ Ariſtotelicæ in Academia Pariſienſi, & paſſim in Germaniæ ſcholis crevit. 4. Gerhardus, & Arnoldus, contra Ariſtotelem Ramiſtis ſuppetias veniunt. 5. Andr. Tiraquellus, de philoſophis Medicis. 6. Stephanus Forcatulus, de veterum Gallorum imperio & philoſophia. 7. Philoſophorum effigies. 8. Theodorus Marcilius, in aurea carmina Pythagoræ. 9. Maſſonius & alii, elogia philoſophorum dederunt.

I.

IMperante in Germania Maximiliano, ad honorem Galliarum regni perveniebat anno CIↃ IↃ XV. Franciſcus Valeſius, primus eo nomine Rex, qui *parens optimarum litterarum* adpellari meruit, notante Thuano ad annum CIↃ IↃ XLVII. quo ſuccedebat ipſi Henricus II. cui *inter nuptialia orgia & haſtiludia mortuo*, uti ſcribit idem citato loco, ſucceſſit Carolus IX. Rex, CIↃ IↃ LX. litterarum & litteratorum, quorum proventu regnum iis temporibus abundabat, omnes fautores eximii. Is autem erat Franciſcus, cui litterarum Gallia in honor adtribuendus. Hic etenim Caroli V. tempore, hortantibus inprimis Johanne Bellajo, & Guilielmo Buddeo, publicas Lutetiæ ſcholas circa annum CIↃ IↃ XXX. erigebat, accerſebat undique doctos, quorum auxilio litteræ, & cum litteris tandem philoſophia promovebatur ita, ut inter cultiſsimas orbis partes ex eo tempore Gallia ſemper haberi cœperit.

Imperante Franciſco I. floruit ab anno clↄ Iↄ XX. usque ad finem clↄ Iↄ XXXV. Symphorianus Champierius, ſive Champerius, aut Campegius, Lugdunenſis Medicus, & Principis Lotharingorum, Ducis Antonii, Archiater, teſte Labbeo B. B. philoſophus præſtantiſſimus, qui laudandus inter noſtros ob peculiares nonnullos libros, quos *de Symphonia Platonis cum Ariſtotele*, uti etiam *Galeni cum Hippocrate*, nec non *de Medicina ſcriptoribus veteribus ac recentioribus* dedit.

2. Et paullo poſt Johannes Piccartus, Toutterianus, Gallorum multo doctiſſimus, *de priſca Celtopædia Libros V.* Latine eleganter conſcriptos, nec ubivis hodie obvios edebat *Pariſiis*, 1556. 4. in quibus potiſſimum probavit, plus octingentis ante annis, quam ipſi Græci elementa litterarum acceperint, Græce philoſophatos fuiſſe Gallos. Qua occaſione multa recondita de Σεμνοθέοις, Semnotheis, qui vocabantur etiam Samothei, memorat, de Saronidis item, Druidis & Bardis, qui omnes Celtas, ſive Gallos, quemadmodum Perſas olim Magi, Babylonios & Aſſyrios Chaldæi, Indos Gymnoſophiſtæ, Aegyptios ſacerdotes, philoſophiam docuerunt. Idem Libro IV. multa Græca collegit vocabula, quæ Galli retinuerunt.

3. Eodem Rege & deinceps, ſub Henrico II. & Carolo IX. Petrus Ramus eminebat, Regius eloquentiæ & mathematum profeſſor Pariſienſis, qui Ariſtotelem voce & ſcriptis oppugnabat. Hic hiſtoriam noſtram nonnihil adauxit editis adverſus organon Ariſtotelicum *Inſtitutionum Dialecticarum*, ſeu *Animadverſionum ſuarum Libris XX*, in quibus Peripateticis objiciebat, nihil eos habere methodicum, multa contra ταυτολογικά, ſupervacanea, pleraque falſa; quibus de rebus ipſi cum Goveano, Perionio, Gallandio, Jo. Carpenterio, aliiſque multis, magnæ fuerunt controverſiæ. Antonius Goveanus *pro Ariſtotele adverſus Petri Rami calumnias* peculiari libro reſpondebat, qui Pariſiis prodiit 1543. 8. Et *contra novam Petri Rami Academiam pro Ariſtotele & Pariſienſi Schola* Orationes habebant Johannes Perionius, & Petrus Gallandius, Regius Latinarum litterarum Profeſſor, quæ prodierunt ibidem anno 1551. Contra quos Ramus iterum nonnullas habebat pro defendenda ſententia ſua, quas operibus ejus junctas, & ſeorſim quoque editas habemus ibidem, 1551. 8. Verum non adeo multos P. Ramus invenit, qui conſtanter ipſi inhæſerunt, quia ſolidis argumentis & rationibus Ariſtotelem confutare non poterat. Plura vero de fatis philoſophiæ Ramææ qui volet,

Digitized by Google

ſet, adeat Jo. Launojum, in ſupra citato libro de varia Ariſtotelis Fortuna, quæ non tantum in Academia Pariſienſi, verum etiam in pleriſque Germaniæ ſcholis ex eo mirum in modum crevit. Non defuerunt quidem, qui Ramum ſequuti ſunt, in iis Nancelius, Freigius, Rennemannus, Pfaffradius, Kragius, alii, inprimis Joh. Cramerus, Halberſtadienſis - Saxo, Phyſicæ doctrinæ Profeſſor Lipſienſis, qui circa annum CIƆ IƆ LXXIX. clarus Rami philoſophiam publice & privatim Lipſiæ docuit; ſed quia poſtea reperti ſunt alii, qui meliori cum ſucceſſu convellerunt Ariſtotelem, nullus invenitur hodie, qui vel tanti Ramum facit.

4. Ramo & adſeclis ejus contra Ariſtotelem ſubſidio quoque venerant Gerhardus & Arnoldus, Bottii fratres, Libro, cui titulus: *Philoſophia Reformata, id eſt, Philoſophiæ Ariſtotelicæ adcurata Examinatio, ac ſolida confutatio*, in quo non ſolum philoſophiam Ariſtotelis, ſed ipſum quoque Stagiritam mire traduxerunt, teſte Launojo, qui a pagina 219. usque ad 224. eorum argumenta proponit.

5. Henrico II. Rege, qui Francisco ſucceſſit anno CIƆ IƆ XLVII floruit Andreas Tiraquellus, Fontiniacenſis Pictō, Jurium conſultus, & in ſupremo ſenatu Pariſienſi ſenator, qui in Libro de Nobilitate, trigeſimo primo capite, inter alios viros doctos & Medicinæ laude florentes, etiam *philoſophorum Medicorum* meminit.

6. Sub eo forte claruit etiam Stephanus Forcatulus, Petri Forcatuli frater, Jure conſultus Toloſanus, vir eruditus & Gallicæ antiquitatis peritiſſimus, qui nonnulla conduxiſſe videtur in ſuos *de veterum Gallorum imperio & philoſophia Libros VII.* quos non minore diligentia quam doctrina dedit in 12. poſtea Lutetiæ Pariſiorum recuſos, anno *1579. 4.*

7. Neque non ad hunc locum pertinebit Renatus Boivinus, Andegavenſis ſculptor & chalcotypus, qui *Effigies XII. veterum philoſophorum & poetarum inluſtrium*, ex antiquis tum marmoreis, tum æneis ſignis divulgavit Pariſiis 1566. in folio.

Cui ſociandus Petrus Nonius, qui *Inluſtrium Philoſophorum & poetarum effigies* eodem anno atque ibidem publici juris fecit. Cujus generis *Effigies* anno ſequenti lucem quoque viderunt *Venetiis in folio.* Philoſophorum & poetarum iconum tanta quoque copia Romæ, in aula palatii Farneſiani habetur, quanta nusquam alibi, e quibus illæ, quæ

 Socra-

Digitized by Google

Socratis & Homeri referunt imagines, præ cæteris viſu dignæ ſunt: confer Burnetum in Itinerario ſuo Parte I. p. 213. & ſeq.

8. Sub Henrico III. qui poſt Carolum IX. regnare cœpit anno cIↃ IↃ LXXIV. Theodorus Marcilius, verſionem & explicationem ſuam in aurea carmina Pythagoræ dedit Lutetiæ Pariſiorum 1585. cujus integram poſtea ſectam cum dogmatibus explicavit doctiſſimus Schefferus, de quo ſuo loco.

9. Et Joh. Papyrius Maſſonius, Foreſienſis, Parlamenti Pariſienſis Advocatus, ſe commendabat Elogiis ſuis, quæ partibus complexus eſt duabus, in quarum prima Imperatores, Reges, Duces & heroes; in altera viros eruditione, nec non philoſophia claros deſcripſit, de quibus confer Struvium in Notitia rei litterariæ p. 316. Ad hiſtoriam philoſophorum ſpectant etiam plures Elogiorum conditores, quales ſunt Joh. Erythræus, Labbeus, Miræus, Thomaſinus, alii.

CAP. XXIV.

1. Conradus Geſnerus in Pandectis rei Litterariæ & Bibliotheca Univerſali Hiſtoriæ noſtræ conducit. 2. Joachimus Camerarius vitæ Melanchthonis Hiſtoriam conſignavit. 3. Hier. Wolfius commendatur. 4. De ſalute Ariſtotelis Theologorum Colonienſium Libri. 5. Hieron. Cardanus de vita propria librisque propriis librum dedit. Ejus opera.

1.

A Gallis revertimur ad Germanos nonnullos & Italos, qui profuerunt hiſtoriæ noſtræ philoſophiæ. Poſt Carolum V. Imperatorem capeſſerat anno cIↃ IↃ LVIII. habenas imperii *Ferdinandus I.* frater, Imperator A. qui ſucceſſorem relinquebat anno cIↃ IↃ LXXVI. Maximilianum II. filium natu majorem Imp. A.

Quo temporis intervallo, egregia laude floruit inter Helvetos Conradus Geſnerus, Tigurinus, incomparabilis Polyhiſtor, ac Scholæ Patriæ Tigurinæ Medicus, Helvetiæ ſuæ vere *Plinius*, qui inter libros plurimos & utiliſſimos, ſuis in Pandectis & Bibliotheca, tale quid tentavit, quale ante eum nemo. Inter ſcriptores etenim plurimos, quos in iisdem

iiſdem recenſuit non minori judicio quam doctrina, Philoſophorum quoque libros & plerumque vitam expoſuit. Hujus initio titulus erat: *Bibliotheca Univerſalis, ſive catalogus omnium ſcriptorum locupletiſſimus, in tribus linguis, Latina, Græca & Hebraica exſtantium & non exſtantium, veterum & recentiorum usque ad annum domini ClↃ IↃ XLV. doctorum & indoctorum, excuſorum & in Bibliothecis latentium, editus Tiguri, anno 1545. f.* quem librum juxta ſeriem Alphabeti & ſcriptorum nomina diſpoſitum, in epitomen redegit Conradus Lycoſthenes, Rubeaquenſis, ſed infeliciter; quia & locum, & annum editionis librorum, & formam tacuit: felicius poſtea tamen Joſias Simlerus, qui variis eumdem quoque auctoribus auxit ediditque Tiguri, 1555. f. Tandem opus locupletatius prodiit hoc ſub titulo: *Bibliotheca inſtituta & conlecta, primum a Conrado Geſnero: dein in epitomen redacta, & novorum librorum acceſſione locupletata: tertio recognita, & in duplum poſt priores editiones aucta, per Joſiam Simlerum: jam vero poſtremo aliquot mille, cum priorum, tum novorum auctorum opuſculis, ex inſtructiſſima Viennenſi Auſtriæ Imperatoria Bibliotheca, amplificata per Jo. Jac. Friſium*, Tigurinum. Quod opus poſtremo, anno ClↃ IↃ LXXXV. Antonius de Verdier Vaupras, novis iterum ſupplementis inſtructum dedit, in quo potiſſimum eos ſcriptores, quos Geſnerus, Simlerus, & Friſius prætermiſere, qui vel poſt eorum editiones in lucem prodiere, ſupplevit. Utut igitur mendis ſcateat iſta Bibliotheca quam plurimis; longe plus tamen laudis ob ea, quæ bene dicuntur, quam reprehenſionis, ob menda nonnulla levia meretur. *Pandectarum, ſive Partitionum Univerſalium Libri XIX.* itidem nullo ordine prodierant, has vero primum in Compendium redegit Conr. Lycoſtenes, & in illas indicem confecit Robertus Conſtantius, quas notis poſt modum inſtruxit Wilhelmus Canterus, & ſupplementis Jo. Hallervordius. Obiit tandem Geſnerus, longiore vita digniſſimus, anno ClↃ IↃ LXV. cujus hiſtoriam vitæ utili conſilio compoſuit ſupra laudatus Simlerus, quæ cum Geſneri epiſtola de libris a ſe editis proſtat. Geſnerum etenim imitari volebat Simlerus, ſed minus feliciter. Geſneri vitam elegantiſſimo quoque carmine complexus eſt Tiguri anno 1564. Theodorus Beza, quo inter alia *naturam eum tanquam fidum ſuorum ſacrorum antiſtitem plorare* dicit, confer Thuanum ad dictum annum, qui Geſnerum noſtrum mirum in modum laudavit, quicquid objiciant exteri. Alius eſt Salomon Geſnerus, Boleslauia Sileſius, Academiæ Witteber-

Digitized by Google

genſis Theologus, anno cIↃ IↃ CV. emortuus, cui vir doctiſſimus Henricus Wittenius, Tomo I. D. B. ad annum 1605. litt. D. 3. b. adtribuit Hiſtoriam animalium, cujus Polyhiſtor noſter exſtitit auctor.

2. Annus poſtea milleſimus quingenteſimus ſeptuageſimus quartus, illud Germaniæ decus auferebat, Joachimum Camerarium, virum omni virtutum omniumque litterarum genere inſtructiſsimum, Pabenbergæ in Franconia anno cIↃ IↃ. & eodem ipſo menſe, quo exceſſerat, natum, teſte Thuano ad hunc annum, qui laudem inter noſtros meruit propter *Narrationem de vita & morte Philippi Melanchthonis*, quo cum totos XXX. annos amicitiam coluerat, teſte eodem ad dictum annum, (Melanchthon autem exceſſerat Wittebergæ anno cIↃ IↃ LX. XIII. Kal. Majas) qui libellus primo Lipſiæ 1592. 8. dein Hagæ Comit. 1655. 12. tum denuo 1696. in 8. cum adjunctis vitis Georgii Principis Anhaltini, & Aelii Eobani Heſſi, eodem ſeculo defunctorum, prodiit. In iſta autem vita permulta notatu digna de Melanchthone, doctiſſimo Philoſopho, Philologo & Theologo memorat, ita, ut perfectam vitæ deſcriptionem nobis hoc ſcripto reliquerit. Idem in aurea carmina Pythagoræ commentatus eſt. A Joachimo Camerario, patre, diſtinguendi juniores, ſive filii, laude Medicinæ clari, quibus idem cum patre nomen fuit: quorum major natu præter alia opuſcula quædam de re ruſtica ſcripſit, teſte Labbeo B. B. quæ Catalogus Bibliothecæ Bodlejanæ male adſcripſit patri, Joachimo Camerario, laudato. Claruerunt & Philippus & Ludovicus, Camerarii, filii Joachimi Camerarii, filii natu minoris, celeberrimi Camerarii quorum opera laudat idem Catalogus. Guilielmus Camerarius, Scotus origine, de Scotis inluſtribus quædam tradidiſſe dicitur eidem Labbeo, citata B. B.

3. Hieron. VVolfius, hoc loco commendatur propter *Commentarium ſuum in Guilielmi Morelli Tiliani, Tabulam Compendioſam, de origine, ſucceſſione, ætate, & doctrina veterum philoſophorum, ex Plutarcho, Laertio, Cicerone & aliis ejus generis ſcriptoribus conlectam*, quam edidit *Baſileæ anno 1580. typis Hervagianis* impreſſam, in 8. Cui addita eſt *ſeries philoſophorum, & ſectæ eorum præcipuæ a Thalete & Socrate inprimis, usque ad Ciceronem deducta, per David. Chytræum aucta*, nec non *Deſiderii Jacotii, Vantoperani, de philoſophorum doctrina & ſcriptis libellus ex Cicerone*, &c. Dignum autem utrumque opuſculum duxit celeberrimus

mus Gronovius, ut Tomo X. Theſauri Antiquitatum Græcarum inſeruerit.

4. Nec ſilentio nobis prætereundi videntur ii, qui amore ethnicorum philoſophorum capti, non veriti ſunt adfirmare, ipſos nunc degere inter beate defunctos. Inde, quum ſuperioribus annis omnes Stagiritam admirari cœpiſſent, hoc ſeculo teſte Vincentio Placcio in Theatro Anonym. & Pſeudonym. *Liber anonymus de ſalute Ariſtotelis* lucem videbat, cujus auctores habebantur Colonienſes Theologi, qui Ariſtotelem inter divos & ſanctos referri, multis in eo rationibus ex ſacris litteris docebant. Eosdem & alium metro & verſu, *de vita & morte Ariſtotelis*, edidiſſe, notat Agrippa in L. de vanitate ſcientiarum & artium C. IV. p. 211. cujus in calce inter alia referunt: *Ariſtotelem ſic fuiſſe Chriſti præcurſorem in naturalibus, quemadmodum Johannes Baptiſta in gratuitis.* Quibus additur Lamberti cujusdam de Monte libellus, chartis decem editus anno 1487. in folio, ſub titulo: *Quæſtio Magiſterialis, oſtendens per auctoritates ſcripturæ divinæ, quid juxta ſaniorum doctorum ſententiam probabilius dici poſſit de ſalvatione Ariſtotelis,* confer celeberrimi Fabricii Bibl. Græc. L. III. C. VI. p. 176. ſeqq.

5. Ultimus ſub eodem Imperatore inter Italos dicetur Hieronymus Cardanus, Mediolanenſis Patricius, natus Paviæ anno CIƆ IƆ I. die IX. Kal. Sept. &, cum ætatis annum ageret LXXIV. vivis exemptus Romæ anno CIƆ IƆ LXXVI. die Calendarum menſis Octobris, quemadmodum bene contra Thuanum notavit Baelius voce *Cardane*. Fuit is homo prodigioſus, in omni genere ſcientiarum ſecundum Morhofium, novator in omnibus, in primis in Philoſophia & Medicina, & Polygraphus ſiquis alius, teſte eodem, qui hiſtoriam noſtram inluſtravit edito *de vita propria* libello, qui ſeparatim, & præmiſſus operibus poſtea prodiit, in quo mores ſuos atque ingenium, fortunam, opes, & eventus omnes perſpicue, & cum portentoſis ſepæ narratiunculis immixtis deſcripſit. In eo non ſolum enarrat, quid in quovis genere ſcientiarum, in Dialectica, Arithmetica, Geometria, Muſica, Phyſica, Aſtrologia, & Medica re, cæterisque in artibus præſtiterit atque invenerit, verum etiam, quot & quantis vitiis in vita ſua laboraverit, ipſe ſignificat, ut exinde quemlibet potius confiteri oporteat; hominem fuiſſe Cardanum quandoque male ſanum. Nec cauſſam tacet, cur tot libros ediderit, ſcilicet, ut nominis immortalitatem conſequeretur. Quæ vita poſtmodum cura celeberrimi Naudæi

dæi

dæi Pariſiis 1641. 8. ſub hoc titulo prodiit: *Hieronymi Cardani, Mediolanenſis, de propria vita liber, ex Bibliotheca Gabrielis Naudæi, adjecto huic ſecundæ editioni de præceptis ad filios libello;* cui præmiſſa quoque vita Cardani & de eo judicium ipſius Naudæi, libellus lectu dignus, qui jucunda varia & memoria digna de hoc philoſopho nobiscum communicat. Hæc poſtremo recuſa fuiſſe dicitur etiam Amſtelodami anno 1654. Neque vero de vita propria ſolum, ſed de libris etiam ſuis nos inſtruxit peculiaribus libellis, in quibus eorum argumenta, tempus & occaſionem expoſuit. Integra autem opera Hieronymi Cardani, & quæ ſpectant ad ea, conjunctim prodierunt per Carol. Sponium Lugduni 1663. f. Tomis X. in quorum Tomo I. habentur 1. Cardani vita, & de eo judicium Naudæi. 2. Cardani de vita propria libellus, 3. de libris propriis liber, cui titulus: Ephemerus, ad Hieronymum Cardanum, Medicum & ad finem ſuum 4. de libris propriis eorumque ordine & uſu libellus ad Nicol. Siccum, Mediolani juſtitiæ præfectum 5. de libris propriis eorumque uſu, liber recognitus ad eundem, 6. de ſtudio Socratis liber, in quo Socratis philoſophiam inluſtrat. Cætera omittimus. Operum Tomo X. ſingularis de clarorum virorum vita & libris, deque hominum aliquorum judicio liber invenitur, hiſtoriæ noſtræ non adeo inutilis, quod in eodem nonnulli quoque philoſophi memorantur antiqui. Elenchus autem univerſalis operum omnium, ad calcem vitæ auctoris habetur, Confer. Labbeum in B. B.

Cap. XXV.

Digitized by Google

CAPUT. XXV.

1. Franc. Patricius, Platonis admirator, & Anti - Peripateticus, edidit diſcuſſiones Peripateticas, Zoroaſtris oracula, & Ariſtotelem exotericum, cum hoc confundi ſolet aliu ejusdem nominis. 2. Joh. Bapt. Criſpus, de philoſophis caute legendis. 3. Ub. Folieta de iis, in quibus Plato ab Ariſtotele reprehenditur. 4. Andr. Kragius, Rami defenſionem in ſe ſuſcepit. 5. J. Jac. Beurerus de vita Ariſtotelis. 6. Nancelius, 7. Freigius, & 8. Bannoſius vitam P. Rami deſcripſerunt. 9. Philipp. Scherbius contra Ramum diſputat. 10. Joh. Jac. Friſius Bibliothecam Philoſophicam condidit. 11. P. Leopardus Furnius. 12. Iſ. Spachius, de libris philoſophorum. 13. Mich. Neander in aurea carmina Pythagoræ, quorum lectio commendatur. Neandri plures, Catalogus B. Bodl. notatur.

I.

Maximiliano II. ſucceſſerat anno CIↃ IↃ LXXVI. Rudolphus II. F. Imp. laudatisſimus, cujus imperio multis de cauſſis memorabili, multi fama inſignes viri claruerunt, e quibus Franciſcus Patricius, celebris in Romano quondam Gymnaſio profeſſor, philoſophus nobiliſſimus, humaniorumque litterarum peritisſimus, inſigniter noſtram adornavit hiſtoriam. Hic etenim, cum magnus Platonis ſectator eſſet, & ante annos XVII. Ferraræ contra Stagiritam docuiſſet, Gregorio XIV, epiſtolam nuncupabat, in qua auctor erat, ut Ariſtotelis libri e juvenum manibus excuterentur, divinus ille Plato reſtitueretur. Quod ut eo facilius efficeret, Stagiritæ Philoſophiam refutandam ſibi ſumebat, teſte Launojo L. de varia Ariſtotelis fortuna, p. 168. & ſequentibus, diffuſo libro, Tomis quatuor, quem *Diſcuſſiones Peripateticas* inſcripſit, qui liber prodiit Baſileæ anno 1581. in f. Primus horum Tomus de Ariſtote-

lis vita, moribus, libris, auditoribus, ſectatoribus, expoſitoribus, interpretibus, ſectis, philoſophandi ratione, libris tredecim differit. In quo potiſſimum oſtendit, vel integros libros Ariſtoteli hactenus falſo fuiſſe adſcriptos, vel pleraque aliis philoſophis erepta. Tomus alter Ariſtotelis cum Platone aliisque veteribus philoſophis a multis promiſſam, a nemine editam, in omni Philoſophiæ genere concordiam, libris octo continet. Tomus tertius, Ariſtotelis cum Platone aliisque veteribus a nemine promiſſam vel editam diſcordiam, libris ſeptem perſequitur. Tomus quartus rigidiſſimam Ariſtotelis dogmatum cenſuram philoſophicam libris inſtituit decem. Quæ cum multis argumentis omnia confutaſſet, ſuam *de Vniverſo* novam philoſophiam ad mentem Platonis directam & Gregorio XIV. Pontifici, ejusque ſucceſſoribus, conſecratam, Ferraræ in vulgus edebat libris L. cui etiam Zoroaſtris oracula, cum auctario quodam ſententiarum ex antiquis auctoribus conlecta præmiſerat, de quibus celeberrimus Jo. Clericus in notis ad oracula Chaldaica conferri poteſt p. 346. Huc quoque pertinet *Ariſtoteles* ejus *exotericus*, in quo pariter in Stagiritam mirum in modum maledicus eſt. Eſt adhuc alius Franciſcus Patricius, Siennenſis, eodem ſeculo clarus, qui de regno & regis inſtitutione libros condidit. Hic ſæpe cum noſtro confunditur, docente Baelio, his verbis Tomo II. p. 749. Lexici ſui voce *Patrice: On le confond quêque fois avec un autre François Patrice, grand Philoſophe Anti-Peripaticien, qui étoit né ſur les terres de Venitiens l'an. 1519. & qui mourut l'an. 1597.* Confer Morerum in Lexico ſuo, inprimis Teiſſierium, & Joh. Fr. Buddeum.

2. Nonnulla dedit etiam Johannes Baptiſta Criſpus, Monopolitanus ex Regno Neapolis, in ſuo *de philoſophis caute legendis* erudito ſcripto, quod Romæ prodiit, 1594. f.

3 Hubertus, ſive Vbertus Foglieta, ſive Folieta, patricius Siennenſis, vir inſignis, & per eadem tempora clarus, libellum concinnavit ad Antonium Vaccam, JCtum eximium, *de nonnullis, in quibus Plato ab Ariſtotele reprehenditur*, qui recuſus Venetiis 1597. poſtea Tomo I. partis prioris Theſauri Antiquitatum & Hiſtor. Ital. Græviani inſertus habetur.

4. Sub id in Dania regibus forte Friderico II. & Chriſtiano IV. floruit Andr. Kragius, natus Ripis Cimbrorum anno CIↃ IↃ LVIII. Philoſophus & Medicus Hafnienſis non incelebris, qui *P. Rami & ejus Philo-*

Philoſophiæ defenſionem contra Georgii & Libleri Calumnias in Epitomen VIII. librorum acroamaticōn adſperſas edidit, teſte Alberto Bartholino in libello de ſcriptis Danorum, qui Kragii liber prodiit Baſileæ 1582. 8.

5. Johann. Jacobus Beurerus, Procemium Peripateticum, ſive de vita Ariſtotelis librum edidit anno 1589. 8. Baſileæ.

6. Nicolaus Nancelius, Rami quondam diſcipulus, magiſtri vitam erudite & eleganter perſcripſit, quæ notante celeberrimo Bælio, Tomo II. p. 919. Diction ſui voce Ramus, multa continet memoria digna. prodiit illa cum ejusdem orationibus anno 1599.

7. Huic comes addetur alter Rami ſectator, Johannes Thomas Freigius, JCtus non indoctus, qui teſte Morhofio II. 1. 12. 1. *multum impendit opera reformandis ad mentem Rami diſciplinis*, cujus vitam quoque deſcriptam dedit Francofurti 1584. 8. in qua præſertim omnes iſtos motus, quos Ramæa philoſophia in Gallia concitavit, expoſuit. Uſus eadem eſt celeberrimus Baelius ad deſcribendam vitam Rami in ſuo Lexico.

8. Talem Rami *vitam* peculiari libello ediderat antea quoque Theophilus Bannoſius, impreſſo Francof. 1579. 8. teſte Spachio in Nomenclatore.

9. Quum in Germania nonnulli inventi quoque fuerint, qui eo tempore Ramum ſequi vellent, Philipp. Scherbius, Helvetus origine, Logices & Metaphyſices tum in Altdorfina Profeſſor, Medicus non ignobilis, (qua tempeſtate in Medicorum ſcholis omnes erant Stagiritæ dediti) *Apologiam pro Ariſtotele & Euclide contra P. Ramum & alios* (in quibus erat potiſſimum Caſparus Pfaffradius, qui pro Ramo de ſtudiis Ramæis, & optimis inſtitutionis ejus legibus egerat,) ſcribebat. Tunc enim in Peripatetica philoſophia exornanda & propaganda doctiores omnes occupabantur. In Aldorfina Scherbium ſequebantur Sonerus, Michael Piccartus; in Lipſienſi Johannes Neldelius præcipue, Simonis Simonii, Luccenſis, diſcipulus, ac celeberrimi Hoepfneri præceptor, cujus de uſu Ariſtotelici Organi proſtat opus, in quo utilitatem ejus in ſuperioribus facultatibus mirum in modum extulit; in Francofurtenſi Tob. Magirus; in Helmſtadienſi Henningius Arniſaeus, & poſtea Conringius; in Argentoratenſi Haſenrefferus; in Regiomontana Dreierus, Zeidlerus, a. l.

10. Pro ſubſidiis porro commendandus inter Bibliothecarum ſcri-

ptores ſupra memoratus Joh. Jac. Friſius, Tigurinus, qui edidit etiam *Bibliothecam claſſicorum auctorum Chronologicam*, in qua præter alios ſcriptores antiquiores imprimis etiam veterum Philoſophorum originem, ſucceſſionem, ætatem, doctrinam compendioſam eorumque & ſcripta a primis temporibus usque ad ſuam ætatem, ad ſeculum nimirum XVI. ordine Chronologico expoſuit, prodiit ea Tiguri anno 1592. 4.& poſt ſecundo chronici chronicorum eccleſiaſtici Jani Gualteri, ſive Jani Gruteri libro inſerta atque recuſa Francofurti habetur 1614. in 8. Confer de hac Bibliotheca Acta philoſophorum, Parte IV. p. 5.

11. Paulus Leopardus, natus Iſenbergæ in Flandria, profuiſſe videtur *vitis & ebriis variorum philoſophorum*, ut *Ariſtippi, Diogenis, Demonactis, Stratonis, Demoſthenis* & *Aſpaſia*, Latio a ſe donatis, Antvverpiæ 1596. 8.

12. Adtulerunt hiſtoriæ noſtræ ſubſidia quoque ii, qui de philoſophorum libris nos inſtruxerunt, licet de auctoribus ſæpe ipſis parum, vel nihil addiderint, quale quid hoc tempore dedit Iſrael Spacchius, Doctor & Profeſſor Medicus Argentinenſis, in libro, cui nomen: *Nomenclator ſcriptor. Philoſophic. & Philologicorum, quo habetur ſuccincta recenſio eorum, qui Philoſophiam, omnesque ejus partes, quovis tempore aut idiomate usque ad annum cIↄ Iↄ XCII. deſcripſerunt, aut inluſtrarunt, nulla temporis ratione habita, Argentorati 1598.* editus, confer Morhof. I, 1. 18. 58.

Conjungendi cum his quoque Bibliothecarum catalogi, e quibus laudantur catalogi Bibliothecæ Bodlejanæ, Sluſianæ; inprimis ii, qui ſecundum ſcientias & artes digeſti ſunt, qualem confeciſſe conſtat de Bibliotheca Thuanæa Iſmael Bullialdus, & Joſephus Quesnelius, de quibus & cæteris Excellentisſimus Struvius adeundus in Introduct. ad Not. Rei litterariæ.

13. Claudit inter Germanos ſeculum Michael Neander, Soravienſis Luſatus, anno demortuus cIↄIↄXCV. ſcholæ primum Northuſanæ, dein Ilſeldæ Athenæi Hercynii rector longe eruditiſſimus, & alter communis Germaniæ præceptor Morhofio judice, Polyh. I. l. 18. 11. qui præter alios doctisſimos libros, hic commendandus ob *Verſionem & Commentarium in* χρυσᾶ *ἔπη, ſive aurea carmina*, quæ ſub nomine *Pythagoraeorum* circumferuntur, & e quibus (præter Porphyrii & Jamblichi vitam) philoſophiæ Pythagoricæ dogmata facillime ediſcuntur. Prodierunt ea cum aliis Græcis hujus generis opuſculis, conjunctim Lipſiæ, 1577. & 1585. 8. Dicuntur illa

Digitized by Google

illa carmina a quibusdam ὑποθῆκαι πυθαγορικαὶ, quaſi diceres, *præcepta Pythagorica*, quemadmodum vocat illa Hierocles in egregio commentario ſuo in ea; itemque παραγγέλματα χρυσᾶ, *præcepta aurea*; itemq; παραινέσεις, hoc eſt *admonitiones*, Confer doctiſsimum Schefferum in de nat. & conſtitutione Phil. Italicæ, quod uti optime ſummus Schurtzfleiſchius interpretatur, in præfatione ad iſtum libellum, *de virtutibus præcipiunt, vetantque illecebras, & vitæ corruptelas, omnia denique ea, quæ a Græcis αἰσχρὰ adpellantur.* Confer inprimis etiam de commendatione iſtorum carminum ipſum celeberrimum D. Fechtium Theologum, in Philocalia ſua ſacra p.43. Quorſum referuntur etiam aliorum Pythagoreorum γνῶμαι χρυσαῖ, ſive *aureæ ſententiæ*, quarum ſunt Demophili, Democratis, Sexti Pythagorei, cujus ſententiæ inter opuſcula mythica Galæi exſtant, & aliæ hujus generis a I. Stobæo conlectæ, quas Schefferus ad illud Philoſophiæ genus refert, quod Jamblichus L. I. c. 18. τῶν τι πρακτέον adpellat, quod regulas communes ac bene vivendi præcepta contineat, confer eumdem citato loco. Idem carmen a Smetio in Latinos verſus translatum, modo laudandus Conr. Rittershuſius exhibet in libello Pythagoricarum ſententiarum, edito 1610. Sunt deinceps Neandri inter ſe diſtinguendi, quorum plures laudatus Bodlejanæ Bibliothecæ catalogus memorat, qui Michaeli Neandro ſynopſin menſurarum & ponderum adtribuit, cujus tamen auctor alius Neander eſt a noſtro. De variis autem carminis aurei Pythagorici editionibus vide Fabricium in B. Gr. L. II. C. XI. & Cap. XII. §. 6 & 7.

Cap. XXVI.

1. Petrus Joh. Nunneſius hiſtoriam Peripateticam inluſtravit, de claris Peripateticis librum promiſit. Nunneſiorum plures. 2. Andr. Schottus vitam Senecæ deſcripſit. Seneca, Philoſophus, cui ſectæ addictus, diſquiritur. Idem vitas parallelas Ariſtotelis & Demoſthenis edidit. Schottorum alii. 3. Otto Heurnius Antiquitates philoſophiæ Barbaricæ congeſſit. 4. Lipſius philoſophiæ Stoicæ tum

temporis vindex, vitam Senecæ deſcripſit. Huic adduntur Caſp. Scioppius & alii. 5. Jo. Scaliger vitam patris, J. C. Scaligeri perſcripſit. 6. Verdierius cenſuram auctorum dedit, ſed ipſe caſtigatur. 7. Boiſſardus laudatur ob Bibliothecam. 8. Donaldſonius locos communes dedit. 9. Thuanus elogia virorum celebrium compoſuit. 10. Jo. Jeſenius mortuum Braheum laudavit. 11. Wilkius pro Homero ſcripſit. homonymus hiſtoriæ philoſ. profuit. 12. Goeſius pro philoſophis. 13. Conr. Rittershuſius vitam Pythagoræ & alia dedit. 14. Bolduanus Bibliothecam dedit philoſophicam. 15. Vitæ Germanorum Philoſophorum. 16. B. Pererius de philoſophorum placitis & ætate egit. 17. Andr. Stiborius de Mathematicis. 18. M. Gualterus de ſchola veterum philoſophorum. 19. Scipio Aquilianus de placitis philoſophorum. 20. J. F. Aſtolfius vitas Laertii in compendio dedit. 21. Polyc. Palermus & Giſalinus de patria Pliniorum. 22. Andr. Alpagus adlegatur propter librum de vitis philoſophorum Arabum translatum.

I.

Nunc memorandi ſunt etiam ii, qui ſeculo ſeptimo decimo rem publicam cultiorem ſcriptis editis juvarunt. Sub finem ſeculi præterlapſi, & initium hujus, tempore Philippi III. Regis Hiſpaniarum, qui ab anno cIↄ Iↄ XCVIII. usque ad annum cIↄ IↄC XXI. tenuit imperium

Apud Barcinonenſes floruit Petrus Johannes Nunneſius, Valentinus, qui præter ſummam eloquentiæ laudem, propter quam teſte Miræo L. de ſcriptoribus ſec. XVI. Cap. 133. ſtipendio magno a Barcinonenſibus accerſitus, etiam in rebus philoſophicis nomen famamque adeptus eſt. Inprimis autem Peripateticam inluſtravit hiſtoriam, habita primo *de cauſſis obſcuritatis Ariſtotelis, earumque remediis*, non ineleganti *Oratione*, in quan no ſolum laudes Philoſophi, ſed ejus etiam defectus & errores expoſuit, ita tamen, ut facilior & indulgentior fuerit cæteris omnibus,

bus, qui Ariſtotelem reprehenderunt. *Vitam* deinde *Ariſtotelis ab Ammonio, ſive Joanne Philoppono deſcriptam*, erudito commentario inſtruxit, in quo de moribus hujus Philoſophi, de ratione philoſophandi, de ſcriptis item, auditoribus & ſucceſſoribus egit; cui adjuncta quoque eſt ejusdem *Philoſophiæ Peripateticæ Inſtitutio, ſive de recta atque utili ratione conficiendi curriculi philoſophiæ Peripateticæ tractatus*, quæ omnia cum modo adlegata Oratione, curante Holſtenio, *Lugd. Batav.* recuſa ſunt 1621. 8. tum *Helmſtadii 1667. 4.* Sed de Ariſtotelis illa vita pluribus tractavimus in Galeni & Damaſcii hiſtoriis. Ad hæc *Procli Creſtomathiam Poeticam* non indoctis exornavit ſcholiis. Lucis autem plurimum adferre potuiſſet hiſtoriæ ſuo *de claris Peripateticis* libello, quem ſcripſiſſe fatetur ipſe ſuis in ſcholiis ad dictam Ariſtotelis vitam, p. 153. ſed is nunquam comparuit. Obiit octogenarius prope 4. Id. Martis. anno poſt natum CHR. ſexcenteſimo ac milleſimo. Diſtinguendus ab hoc Ferdinandus Nunneſius, ſive Nunnez, eloquentiæ Græcæque linguæ profeſſor Salamanticenſis, quem adagia Hiſpanica conlegiſſe Morhofius memorat in Polyh. I. 1. 21. 103. Nunneſiorum plurium opera recenſet etiam Catalogus Biblioth. Bodl. quem vide.

2. Proximus ab Hiſpanis locus debetur Belgis; quorum multi eodem Philippo in Hiſpania Rege, uti & in Germania Rudolpho II. Imperatore, nomen immortale conſequuti ſunt.

E quibus adducendus Andreas Schottus, Franciſci filius, Antvverpianus, Jeſuitarum Scaligero judice, doctiſſimus, natus a. cIↄIↄLII. pridie Idus, qui elegantiſſime nobis *vitam Senecæ* (illius, quem vulgo Philoſophum dicunt, ad Rhetoris & Sophiſtæ differentiam,) exaravit. Fuit autem ille philoſophus, non quidem Epicurus, ut cenſet Scaliger, ad Senecæ Agamemnonis verſum DC. quanquam dixit: *Epicurus noſter* epiſt. CVII. neque Cynicus, licet de Demetrio Cynico dicat: *Demetrius noſter*, LVII de benef. C. 2. ſed maximam partem Stoicus. Hinc *Stoici noſtri* ait Seneca L. quod in ſapientem non cadit injuria, Cap. 2. & ſimpliciter *noſtri*, epiſtola CXVII. *Chryſippus noſter* L. II. de benefic. C. 17. *Cleandes noſter* epiſt. CXIII. Confer epiſtolas XXXIII. LXXXIII. CIV. & Lipſii Manuductionem ad philoſophiam Stoicam. Nonnunquam tamen a Stoicis diſſentit, vide epiſt, XCIV. *Acerrimus Stoicus* dicitur Lactantio L. I. divin. Inſtitut. C. 5. *Stoicorum acutiſſimus* eidem L. 2. C. 9. Fabio tamen L. X, C. 1. *in philoſophia parum diligens* dicitur, de quibus omnibus lauda-

tus

tus noſter elegatiſſime pariter atque doctiſsime tractavit. Proſtant ejus etiam *vita comparata Ariſtotelis & Demoſthenis, olympiadibus ac praturis Athenienſium digeſta*, quæ lucem adſpexerunt *Auguſta Vindel. 1603* 4. Schottos autem inter ſe noli confundere. Fuerunt Caſpar Schottus, inſignis ille Mathematicus: Joh. Schottus Carolo V. gratus, & aurei velleris Cancellarius, Val. Andreæ laudatus in Bibliotheca ſua, p. 560. &c. Conf. Lexicon litter.

2. Poſt hunc nominandus Otto Heurnius, Joh. filius, Philoſophus & profeſſor Medicus Ultrajectinus doctiſsimus, natus anno CIↃ IↃ LXXVII. propter *Barbarica Philoſophia Antiquitates*, quas juvenis adhuc annos agens XXIII. in duplicem conciſum coegit libellum, quorum alterum Chaldaicum adpellat, Indicum alterum, Ille Chaldaicæ philoſophiæ hiſtoriam a primis originibus ſuis, ejusque & varias in Aſia viciſſitudines & propagationem ad Græcas demum gentes exponit: hic in brevisſimos tractatus quatuor eſt diviſus; quorum primus Indorum antiquiorum & recentiorum percenſet philoſophos, eorumque varia genera, ſectas & placita: ſecundus philoſophos Babyloniorum Phoenicumque: Aegyptiorum & Indorum philoſophiæ magiſtros, eorumque doctrinam pertractat tertius: quartus agit de impura Magia Aſiatica, Africana, Europæa, variisque eorum ſpeciebus. Prodiit hic liber *ex officina Plantiniana* in forma minore *1600.* & quia alias inventu difficilis eſt, eum quædam continere recondita, multi crediderunt; ſed nonniſi generalia, vulgaria ac trita pertractat; de quibus confer excellentisſimum Gundlingium in hiſtoria philoſ. mor. p. 15. ſive etiam doctisſimum Ackerum in ſupplem. ad Bibl. Philoſ. Struv. p. 34. Acceſsit huic etiam libro Chriſtiani Bruningii *Breviarium philoſophia Barbarica*, qui liber itidem inventu rarisſimus eſt.

4. Inprimis eo tempore Juſtus Lipſius, grande ſeculi decus, aliquam lucem doctrinæ morum adtulit editis ſcriptis nonnullis doctisſimis, quibus Stoicam potisſimum philoſophiam ex Senecæ & Epicteti libris explicavit. Cujus philoſophiæ ſpecimen primum complexus eſt Libris duobus, quos de Conſtantia ſcripſit, (uti ipſe fatetur in præfatione prima libris de conſtantia præmiſſa) cujus optima editio ultima vice Francof. prodiit 1591. 8. Phyſiologiam Stoicam dedit L. III. Antvverpiæ 1604. 4. & tribus item ad iſtam philoſophiam manuduxerat, qui ibidem prodierunt 1610. 4. His adjungimus notulas in opera Senecæ, quibus

Digitized by Google

quibus etiam *Seneca vitam* nervoſe docteque contextam pro hiſtoriæ philoſophicæ deditis præfixit. Hæc opera cum integris Juſti Lipſii & Joh. Friderici Gronovii, ſelectisſimisque variorum commentariis inſtructa, Amſtelodami prodierunt apud Dan. Elſevirium, anno 1673. III. vol. 8. De pluribus editionibus operum Senecæ confer Fabricium in Bibl. Lat. L. II. C. 9. & de Lipſii philoſophia plura qui cupit, acta philoſophica conſulat, P. IV. p. 747. ſeqq. Cum Lipſio Stoicæ philoſophiæ explicandæ tum temporis ſe dedit etiam doctisſimus ille ſcurra, Caſp. Scioppius, cujus etiam elementa philoſ. Stoicæ Moguntiæ prodierunt 1606. 8. de his autem vide Morhof. II. 1. 4. 2. Philoſophiæ Stoicæ amatores alios, ut: I. Bonnam, Petr. Molinæum, & plures, enumerant Acta philoſ. p. 739. Præter Schottum & Lipſium, *Senecæ vitam* deſcripſit etiam M. Ant. Delrio. Obiit Lipſius anno CIↃ IↃC VI.

5. Item tum maxime excelluit Joſephus Juſtus Scaliger, denatus anno CIↃ IↃC IX. qui patris ſui *Julii Caſ. Scaligeri vitam* peculiari enarravit ſcripto, Moguntiæ edito 1606. 4. Fuit J. C. Scaliger eruditorum ſui ſeculi princeps, Poeta, Medicus & Philoſophus, natus anno CIↃ CCCC LXXXIV. & denatus Aquis CIↃ IↃ LVIII. Hic forte maiora in Philoſophia præſtitiſſet, niſi primo deditus adeo fuiſſet Scholaſticis, quod ipſe queſtus eſt in commentario in Hippocrat.

6. Nec eo tempore Gallia, ſub Henrici III. & IV. imperio, deſtituta fuit melioris notæ viris, qui hiſtoriam philoſophicam ſimul exornarunt.

Claud. Verderius, ſive ut potius cum Morhofio Struvioque ſcribam, Verdierius, Antonii filius, in ſenatu Pariſ. cauſſarum patronus, haud parum prodeſſe videbatur libro, quem ſub hoc magnifico titulo dedit: *Cenſio auctorum prope omnium, veterum & recentiorum, qua præter receptisſimorum quorumque Grammaticorum, Poetarum, Hiſtoricorum, Rhetorum, Dialecticorum, Oratorum, juris conſultorum, veterum recentiorumque, & Theologorum nævos, philoſophorum quoque & Mathematicorum errata quædam deprehenduntur, qui liber jam Lugduni Gallorum* editus habetur, *anno 1586.* 4. ſed ab omnibus eruditis non immerito pro inepto habetur, confer pluribus Morhof. Contra iſtum Caſp. Scioppius notas ſcripſit. Eo tamen non male uſus eſt in ſua de erroribus magnorum virorum in dicendo exercitatione Allatius, conf. Marville d'Hiſtoire & de Litterature Tom. II. p. 105. Cave Verdierium cum Gisb.

 Voetio

Digitized by Google

Voetio L. III. Bibl. Stud. Theolog. C. III. p. 351. confundas cum patre, Ant. Verdierio, privatæ vallis domino, qui ſupplementum in Bibliothecam Geſneri & alia ſcripſit.

7. Jo. Jac. Boiſſardus, Veſuntinus, vir doctrina & diligentia nemini inferior, *Bibliothecam in V. partes diſtributam* dedit, in qua virorum doctorum inluſtriumque vitas adjectis imaginibus haud indecoris, licet non ad vivum expreſſis expoſuit. Cujus pars Ima prodiit Francof. ad Moen. 1597. 4. altera 1598. tertia eodem anno, quarta 1599. & quinta 1628. Quod opus poſtea ſub tali titulo lucem vidit: *Bibliotheca Chalcographica virorum inluſtrium virtute atque eruditione in tota Europa, Francof. 1850. 4.* Vbi iterum adjectæ ſunt effigies; ſub his verſus, virorum eruditione meritisque clarorum vitas exponentes. Aucta poſtea hæc bibliotheca fuit per Sebaſtianum Furckium, qui ſextam addidit partem; quem ſequutus Clemens Ammonius, junior, qui adjectis partibus, ſeptima, octava & nona, in præfatione continuationis ex his omnibus vaſtum aliquod & perfectum opus ſiſtere decreverat, quod non modo ſecundum ordinem omnium facultatum, omnes omnium ætatum virorum celeberrimorum effigies, ſed eorum etiam vitas cum rebus aliis memoria dignis exhibuiſſet, ſed operi tam præclaro immortuus eſt, confer Obſerv. Hallenſ. Tom. IV. Obſ. 2.

8 VValtherus Donadſonus, origine Scotus, ſed habitatione Gallus, teſte Baelio voce *Donadſon*, *Electa Laertiana* edidit, quæ poſtea Græce & Latine Francof. prodierunt 1612. 8 Sunt loci communes, quos e vitis antiquorum philoſophorum, e Diogene Laertio conlectos inprimis, in certos titulos redegit, quosque non male cum vetuſtis iſtis apud Stobæum fragmentis conjungere poſſumus.

9. Henricus IV. occiſus anno CIƆ IƆC X. ſucceſſorem reliquit filium Ludovicum, principem decem annos natum, qui poſtea Ludovicus XIII. dictus eſt. Sub hoc exceſſerat anno CIC ICC XVII Galliæ ſidus illud

Jacobus Auguſtus Thuanus, Pariſinus, vir genere inluſtris & parlamenti Pariſienſis præſes meritisſimus, qui hiſtoriam ſui temporis ab anno CIƆ IƆ XLIII. usque ad annum CIƆ IƆC VII. libris CXXXVIII. elegantisſime condidit; quorum ſub finem *viros* etiam *celebres atque inluſtres, doctos & philoſophos*, breviter quidem ſed doctisſime deſcripſit, quæ deſcriptiones ſive elogia deinceps ſeorſim prodierunt.

10. In

10. In Germania Rudolpho II. Imperatori tum temporis gratiſſimus fuit Tycho Braheus, ſive de Brahe, Danus eques, Mathematicus egregius, & Aſtronomorum hoc ſeculo facile princeps. Hujus *vitam & obitum* in funeribus anno CIↃ IↃC I. Pragæ laudavit Joh. Jeſſenius a Jeſſen, Philoſophus & Medicus ille Pragenſis, ob fata ſua notus, quem inſertum videmus Obſervationum miſcellanearum Tomo I. Jeſſenius etiam *de Zoroaſtre* peculiarem libellum dedit, in quo geſta & doctrinam hujus philoſophi expoſuit, editum VVittebergæ 1598. 8. de Jeſſenio vide plura in memorato Lexico litt. voce *Jeſſen.*

11. Tum Andr. VVilckius, rector Gothanus quidam, hiſtoriam Homeri inluſtravit *orationibus tribus* editis conjunctim Lipſiæ 1605. 8. in quarum prima quæſtionem movit: *fuerit ne cæcus Homerus nec ne?* in altera evincit, quod *Homerus non fuerit cæcus*; ultima eſt judicium orationum *de cæcitate Homeri*; Homerum autem cœcum non fuiſſe probat inde, quod ipſe quaſi lumen fuerit omnis ſapientiæ. Alius eſt Jo. Georg. Wilckius, ſcholæ Miſnenſis circa medium ſeculi rector, qui præter alia memorandus hoc loco ob *vitam Salomonis*, *vitamque Ciceronis ex Plutarcho* traditam. Confer de eo plura in Lexico litteratorum.

12. Tunc etiam Sigismundus Goeſius, ſive a Goes, *orationem* lectu non indignam *pro Philoſophis contra Medicos* habuit, inſertam Tomo I. p. 116. Orationum Argentinenſium, quæ uno volumine prodierunt Argentorati 1611. 8.

13. Eodem tempore celebritatem habuit Conradus Rittershuſius, vir jurium conſultisſimus humaniorumque peritisſimus, qui locum inter hiſtoricos noſtros ſibi vindicavit propter *vitam Pythagoræ a Malcho, ſive Porphyrio* deſcriptam, quam primus omnium eruditis notis inluſtratam cum orbe cultiore communicavit 1601. 8. quam editionem ſequuta eſt illa Romana anno 1630, quam Lucæ Holſtenio infra laudando debemus. Hanc autem Holſtenii editionem, quæ præter vitam Pythagoræ alia Porphyrii opuſcula continet, Cantabrigienſes recudi curarunt anno 1655. *Charontæ & Zaleuci Nomotheſiam* explicavit in *oratione* illa, quam commentario ad Inſtitutiones præfixit, in qua varia Pythagoreorum bene inſtituta laudavit. Antiquiſſimi enim morum magiſtri inter Græcos philoſophos a nonnullis Pythagorei laudantur. Hinc Legislatoria illa, quæ ex Pythagoreis ſupereſt, cum aureis carminibus & melioribus in illa commentatoribus, haud immerito commendari poſſunt jurisprudentiæ

tiæ deditis. Proſtat etiam *Pythagoricarum ſententiarum libellus conlectore C. R.* (Conrado Rittershuſio) *Altorf. 1610. 8.* Nicolai Rittershuſii, Conr. filii, viri itidem clariſsimi, varia erudita proſtant opera.

14. Haud multo poſt Paulus Balduanus vixit, paſtor quidam Pomeranus, qui memorandus quidem propter *Bibliothecam Philoſophicam, ſive Elenchum ſcriptorum philoſophicorum atque philologicorum inluſtrium, qui Philoſophiam ejusque partes aut omnes, aut præcipuas quovis tempore & idiomate, usque ad annum clɔ Iɔc XIV. deſcripſerunt aut exornarunt*, quæ vero in nuda tantum titulorum recenſione conſiſtit, quos e catalogis Francofurtenſibus conlegiſſe videtur.

15. Germanorum ſeculo ſuperiori philoſophicis rebus & humanioribus litteris clarorum vitæ Francofurti prodierunt anno 1615. 8. teſte Spachio in Nomenclatore.

16. Hujus tempeſtatis æqualis fuit Benedictus Pererius, quem inter ſcriptores noſtros referimus propter *Libros XV. de communibus omnium rerum naturalium principiis & affectionibus, Coloniæ* editos, *1618. 8.* quibus peculiarem hiſtoriæ philoſophicæ librum conſecravit, in quo non modo veterum philoſophorum placita, & varias ipſorum circa rerum naturalium principia & opiniones, ſed inprimis etiam eorum ætatem, quo tempore ſcilicet hic vel ille philoſophus eminuit, diligentia non minore expoſuit.

17. Andreas Stiborius, Bojus, Viennenſis in Auſtria Canonicus, *de auctoribus Mathematicis* libellum condidiſſe dicitur Labbeo B. B.

18. Circa quod tempus vixit forte etiam Marcus Gualterus, Palatinus, qui *de ſchola & de habitu veterum philoſophorum* peculiari libello non indocte tractavit, qui prodiit Franck. 1613. 4. Idem nomen conſequutus eſt propter Orationem prolixam de vita & obitu Conradi Vorſtii, impreſſam anno 1624.

19. Quantum conligere licet, eodem imperatore claruit inter Italos Scipio Aquilianus, Piſanus, eques D. Stephani, qui *de placitis philoſophorum, qui ante Ariſtotelis tempora floruerunt*, librum conſcripſit, *ad principia rerum naturalium, & cauſſas motuum adſignandas pertinentibus*, quem ab interitu poſtea vindicavit ejus diſcipulus, Georgius M. S. Medicus ac Philoſophus, Venetiis 1620. 8.

20. Scipioni addendus Joann. Felix Aſtolfius, *qui vitas Diogenis Laertii* recudi fecit idiomate patrio, ſub titulo: *Delle vite de Filoſofi di Dioge-*

Digitized by Google

Diogene Laertio Livri X. con l' aggiunta d' un Compendio delle vite de' piu illuſtri Oratori e poeti, che ſieno fioriti per tutt' il mondo, ne' ſecoli adietro, abbelite pur hora di figure di Gioſeſo Salviati, & cætera, h. e. de vitis philoſophorum D. L. Libri X. cum adjuncto compendio vitarum inluſtrium Oratorum & poetarum, priſcis temporibus clarorum, exornati cum figuris, &c. *Venetiis 1606. 4.* Hoc non niſi breve compendium eſt e vitis Laertianis.

21. Veronæ autem claruit tum Polycarpus Palermus, jurium conſultus, qui eruditum libellum *de C. Plinii Secundi ſuperioris patria* ibidem in lucem edidit 1608. 4. in quo Veronenſem Plinium, non Comenſem eſſe probat, idque ex vetuſtisſimorum lapidum fide, ac denique eruditisſimorum hominum teſtimoniis, videlicet Petrarchæ, Volaterrani, Aen. Sylvii, L. Vallæ, Nicol. Perotii, L. G. Gyraldi, & plurium, quæ loca (auctorum) appendici libri ſubnectit. *De Plinii Secundi patria* eruditum & elegantem libellum, plagulis tantum 6. aut 7. conſtantem compoſuit etiam Cigalinus.

22. Andreas Alpagus, Bellunenſis Medicus, hiſtoriam Arabicam *de vitis philoſophorum & Medicorum Arabum & Græcorum* ſe tranſtuliſſe profitetur in præfatione Gloſſis Avicennæ teſte Labbeo B. B.

Cap. XXVII.

1. Franciſc. Baco de Verulamio emendandi philoſophiam conſilia dedit. de augmentis ſcientiarum, deque veterum doctrina ſcripſit. Idem Regiæ ſocietatis auctor. 2. Melchior Adamus editis vitis Germanorum philoſophorum clarus. 3. Mich. Piccartus ad lectionem Ariſtotelis manuduxit. 4. M. Neander de fatis & ſectis Medicinæ & Medicorum. 5. Scheiblerus de vita philoſophica. 6. Bachmannus Comparationem Ariſtotelis cum Platone inſtituit. 7. Melch. Goldaſtus de occulta doctrina veter. philoſophorum.

I.

EO tempore, quo inter Germanos Rudolphus II. & deinceps Matthias; inter Gallos Henricus IV. Borbonius, & poſt eum Ludovicus XIII. atque inter Hiſpanos Philippus III. regnarunt, in Angliæ regnis præfuit ab anno cIɔ IɔC III. usque ad annum cIɔ IɔC XXII. Jacobus I. Scotorum Rex, Princeps litteris omnibusque ſcientiis excultus; cujus ſub imperio tot elegantes liberalium ſtudiorum, omnisque doctrinæ & auctores & admiratores inventi ſunt, ut enarrari vix poſſit, quanta incrementa omnis etiam, quà cultior eſt, orbis, ex eo hoc ſeculo ceperit.

Tum etenim clariſſimum inluxit ingenium Franciſci Baconii, Baronis Verulamii, Albaniæ vice-comitis, & ſummi Angliæ Cancellarii, qui primus tempeſtatis iſtius philoſophiæ imperfectionem perſpiciens ejus reformationem urgit atque ſuſcepit. Hinc *de augmentis ſcientiarum* librum edebat, ab omnibus maximo cum applauſu exceptum, in quo præter alia omnem hiſtoriam, litterarum & philoſophiæ, ſolidioris ſapientiæ ſtudiis deditis maxime commendabat, inculcabat. Idem libro profuit, quem *de Sapientia veterum* ſcripſit, in quo Mythologicam veterum Philoſophiam nobis expoſuit. Eidem etiam Regiæ ſocietatis initia debentur, cujus acta, experimenta, nec non elegantiores relationes hiſtoriam philoſophicam inſigniter augent, de quibus conſule excellentiſſ. Struvium in Notit. rei litt. p. 260. & ſeq. Omnia ejus *opera* uno volumine *quæ exſtant, Philoſophica, Moralia, Politica, Hiſtorica cum vita* (Baconii) *ab anonymo deſcripta* (cujus auctor Henning. Witte-nius, teſte Placcio in theatro) *ultima vice Francofurti ad Moen. 1665. f.* prodierunt. Abſtulit hunc egregium virum annus milleſimus ſexageſimus viceſimus ſextus.

2. In Germania interim Rudolphus II. anno cIɔ IɔC XII. ſucceſſorem habuerat Matthiam: hunc ſequutus fuit cIɔ IɔC XIX. Ferdinandus II. Imp. A. qui faſces imperii tenuit usque ad annum cIɔ IɔC XXXVII. Quibus Imperatoribus vixit Melchior Adamus, Grotkovia-Sileſius, Heidelbergenſis pædogagii rector, qui ex inſtituto *vitas resque virorum eruditorum, & in iis etiam Philoſophorum in Germania geſtas, qui ab anno cIɔ Iɔ usque ad annum cIɔ IɔC XVIII. vitam pertingerunt*, in litteras miſit. Et primo quidem anno cIɔ IɔC XV. ex ejus manibus prodierunt

dicunt *vitæ tam philoſophorum*, (hos autem ſpeciatim deſcriptos adhuc nemo dedit) quam *Oratorum*, *Poetarum* & *Hiſtoricorum*; quas anno cIↄ IↄC XIX. *vitæ Theologorum*, annoque XX. *jure conſultorum & Medicorum* ſequebantur. *Omnes* uno demum volumine conjunctim luci publicæ expoſitæ fuerunt *Francofurti anno 1705.* in f. Adhæc anno 16.8. viginti exterorum Theologorum vitas perſcriptas edere promiſerat, ſed periit opus cum auctore, qui deceſſit anno cIↄ IↄC XXII. Circa iſtas autem vitas Adami notandum, quod rarus nimis fuerit in ſcriptis eruditorum ſuorum adducendis, in elogiis ſemper nimius, in Lutheranos ſæpe injurius. Plura de his vide apud Struvium in Introduct. pag. 324. Hunc in tradendis philoſophorum vitis ætatis noſtræ ſequutus eſt poſtea Wittenius. Fuerunt interim homonymi noſtro, de quibus autem nos inſtruit Mollerus in homonymoſcopia, quibus addimus ad huc Tobiam Adamum, Thomæ Campanellæ æqualem & amicum.

3. Ante Melch. Adamum exceſſerat anno cIↄ IↄC XX. Michael Piccartus, clarus iſtius temporis moralium & Theologiæ in Altorfina profeſſor, qui locum inter eos meruit auctores, qui de lectione philoſophorum eorumque libris egerunt. Edidit etenim *Iſagogen in Lectionem Ariſtotelis*, quæ poſtmodum cum epiſtola Conringiana, & præmiſſa *diſſertatione de natura, origine & progreſſu philoſophiæ Ariſtotelicæ*, additis notis & obſervationibus de uſu hujus libri in Theologia, curante Joh. Conr. Durrio prodiit anno 1665. *Speciales* autem *introductiones in Politicorum Ariſtotelis libros* poſtea dederunt idem Conringius, & hujus exemplo, *in ejus Ethicam* Rachelius.

4. Circa eadem tempora floruit Bremæ Johann. Neander, Medicus & Philoſophus, qui *Medicinæ natales*, (quos ex philoſophia res Medica habet) *ſectas, & earum placita, ejus catacryſes ac inſtauratores, & ad hæc noſtra usque tempora propagatores, cum hiſtoriis eorum, vitis & ſcriptis* conlegit, *ibidem anno 1623. 4.* ſed is Labbeo ſe non probavit, confer B. B.

5. Et in Academia Giſſenſi innoteſcebat Scheiblerus, primo Marpurgenſis, dein Gieſſenſis Profeſſor, tum Superintendens Dortmundenſis, qui libellum *de vera Philoſophia & vita philoſophica* edebat *ibidem 1626*, in quo non pauca veterum placita explicavit, adque ad hodiernam philoſophandi rationem accommodavit.

6. Item Andreas Rivinus, alias Bachmannus, Medicus Doctor,

&

Digitized by Google

& circa id temporis Nordhuſæ rector, celeberrimi J. G. Grævii præceptor, *Comparationem Ariſtotelis cum Platone ibidem* vulgabat anno *1629*. Fuit hic pater filiorum trium, magni nominis virorum. Confer Lex. Litter.

7. Ultimis hujus Imperatoris temporibus obiit Melchior Goldaſtus, nobilis Helvetus e S. Galli fano, Sioppii diſcipulus, JCtus & Hiſtoricus, qui ſubſidii aliquid adtulit hiſtoriæ *præliminari epiſtola* illa, quam *de Criptica*, id eſt, *occulta veterum philoſophorum doctrina, doctiſſimi & celeberrimi Mediolanenſis illius, Octavii Ferrarii de ſermonibus exotericis libello* præmiſit, edito primo *Venetiis 1574. 4.* poſtea cum dicta epiſtola ex cura ejus *recuſo Francofurti anno 1606.* ſub titulo: *Clavis Philoſophiæ Peripateticæ*; cui etiam altera Ferrarii de diſciplina ἐγκυκλίῳ diſſertatio addita eſt, multa ſimilis argumenti continens. Cum qua confer ſi volupe eſt, Joh. Conr. Durrii, in Altorfina quondam profeſſoris, elegantem *de recondita veterum ſapientia in poetis diſſertationem*, in qua oſtendit, quantum ex antiquis poetis hiſtoria philoſophica augeri atque exornari poſſit. Conſule de hoc Henr. Boeclerum & Georg. Sabinum in Metamorphoſin Ovidianam, cujus liber Lipſiæ prodiit 1699. 8.

CAPUT XXVIII.

1. Dan. Heinſius de Socrate, philoſophia Stoica & Epicteto. 2. J. B. van Helmont de vita propria. 3. H. Grotius, morum doctrinæ reſtitutor profuit. 4. G. J. Voſſius libros plurimos utiles nobis & neceſſarios dedit. Homonymi. 5. J. Golius, & 6. Hottingerus libros nonnullos hiſtoriæ philoſophorum Arabum enarrarunt. 7. Deſſelius Bibliothecam Belgicam, 8. Svvertius Athenas Belgicas dederunt. 9. Abr. Rogerus de modernis Brachmanibus. 10. Hornius hiſt. philoſ. dedit. 11. M. Warnevvicus de philoſophis popularibus. 12. Liſtorpius de vita Carteſii. Chaunutus de eadem. 13. Boxhornius de Druidis nonnihil congeſſit; plura de Druidis forte ſcriptores

ptores Gallorum antiquitatum. 14. Judicia de Carteſio. 15. Andr. Tacquetus. 16. J. J. Chiffletius de Socrate. 17. Queuedus Apologiam pro Epicuro condidit. 18. Navarreta de placitis Confutii. 19. Jo. Caſelius ſuo loco præteritus inſeritur. 20. L. Holſtenius de hiſtoria noſtra bene meritus eſt, & 21. C. Barthius forte etiam profuiſſet. 22. De doctrina veterum Germanorum, Celtarum, &c. 23. A. Franckenbergerus vitam I. Bœhmii, & 24. T. Tſeſchenius pro Bœhmio Apologiam tradidit. 25. M. Vogelius de vita Junii.

I.

IN Germanorum imperio patri ſuccedebat filius, hoc eſt, Ferdinando II. Ferdinandus III. anno videlicet, quo ille ad meliorem vitam migraverat CIↃ IↃ C XXXVII. Hujus ætas iterum quamplurimos litterarum tulit heroes, qui ſeculi ſuperioris & hujus ineuntis exemplis & ſpeciminibus excitati, non ſolum in hiſtoriam philoſophicam, ſed in ipſam quoque cultiorem philoſophiam majori animi impetu incubuerunt. Nos hoc capite primum Belgas & Hiſpanos, deinde Germanos, tum Danos nonnullos complectemur.

In Belgio annum milleſimum ſexcenteſimum quadrageſimum morte ſua tum funeſtum faciebat Daniel Heinſius, Nicolai filius, Polyhiſtor egregius, qui inter varii generis orationes, quas in prælectionum ſuarum auſpiciis habere ſolitus eſt, nonnullas etiam dedit, quas ad hiſtoriam noſtram conducere arbitramur. In iis legitur una pag. 243. cui nomen: *Socrates*, in qua excellentis hujus philoſophi vitam, doctrinam & mores delineavit; in altera quadam *philoſophiam Stoicam* inluſtravit; in alia iterum, quæ pag. 293. continetur, imaginem conſuetudinis & vitæ *Epicteti* expreſſit. Epictetum autem ceu virum ſapientiſſimum depinxit; de quo philoſopho nonnihil etiam Jonſius ſupra monuit Cap. VII, 4. Omnes *Heinſii orationes* uno volumine ſemel, iterumque prodierunt anno 1615, 1620, 8. & ultima vice ni fallor, *Amſtelodami 1657*.

2. Enituit his etiam temporibus Joh. Baptiſta Helmontius, nobili genere Bruxellis ortus anno CIↃ IↃ LXXVII. Theologus, Medicus &

Digitized by Google

Philoſophus acutiſſimus, ſeculi ſui vere Paracelſus, (uti adpellat ipſum excellentiſſimus Wedelius in quodam programmate) qui præter multos libros doctiſſimos, quibus ſecretiori præſertim philoſophiæ ſua dedit incrementa, peculiarem quoque de vita propria condidit, qui *Tumulus teſtis* inſcribitur, & in operum ejus ſacrorum Parte II. fol. 146. reperitur. Quantus cætera vir fuit, pluribus Arnoldus in Hiſtoriæ Eccleſ. ſuæ Parte III. cap. 8. f. 72. & ſeqq. expoſuit. A patre autem diſtinguendus filius, Franciſcus Mercurius, Liber Baro van Helmont, qui in pleriſque patrem ſequutus eſt, & primus illud Pythagoræ de Metempſychoſi placitum revocavit. Idem primus patris ſui opera, quorum conlectionem atque editionem ipſi paullo ante mortem commendaverat, edere cœpit Amſtelodami 1652, quem poſtea plures editores ſequuti ſunt, de quibus confer laudatum Arnoldum, citato loco, folio 74. Deſiit J. B. Helmontius CIƆ IƆ CLIV. Huic in altera vita ſuccedebat anno ſequenti

3. Hugo Grotius, totius doctrinæ moralis hoc tempore vindex, qui dignus, ut hoc loco inter noſtros commendetur auctores, propter eruditiſſimas *obſervationes ſuas*, quas dogmatibus illis moralibus adjecit, quorum fragmenta Stobæus ex cultiori antiquitate conlegit in Eclogis, cujus editio Pariſiis prodiit 1623. Cum qua confer illam, quæ curante Conr. Geſnero vulgata fuit Francofurti anno 1581. & quæ Lugduni lucem poſtea vidit 1608. Vita Grotii deſcripta eſt in Ludovici Huberi Memoires pour ſervir a l'Hiſtoire d'Hollande & des aûtres provinces unies, cui addenda illa, quam anonymus Tomo VII. Obſerv. Hallenſ. loco obſervationis decimæ inſeruit; cum quibus junge, quæ Monſieur Clerc habet in ſua bibliotheca ſelecta Tomo V. p. 304.

4. Inter ejusdem ætatis lumina referendus etiam Gerhardus Voſſius, ſive Gerhardus Johannes Voſſius, Joannis filius, Palatinus patria, ſcholarum inluſtrium, Lugduno-Batavæ & Amſtelodamenſis Profeſſor quondam longe celeberrimus, qui, licet non profeſſione philoſophus fuerit, tot tamen & tantæ utilitatis libros nobis dedit, ut ejus merita pauci adſequantur. Quantæ enim in Hiſtoricorum Græcorum & Latinorum cognitione tenebræ per eum diſpulſæ ſunt doctiſſimis libris de Hiſtoricis Græcis itemque Latinis? ut jure doleamus, non abſolutum ab eo fuiſſe laborem ſimilem, qui poetas Græcos & Latinos variis tenebris & difficultatibus itidem liberare conabatur: quo imperfecto labore tantiſper fruimur, dum a felici aliquo ingenio is perficiatur. Supplementa autem & obſer-

Digitized by Google

obſervationes ad Voſſium de Hiſtoricis Græcis & Latinis dedit longe celeberrimus Fabricius, Hamburgi 1709, 8. in quibus continentur Johan. a Mallincrot paralipomena de Hiſtoricis Græcis; Ludovici Novarolæ commentatio de viris inluſtribus, genere Italis, qui græce ſcripſerunt; Chriſtoph. Sandii notæ & animadverſiones in Voſſii libros III. de Hiſtoricis Latinis, itemque Joh. Hallervordii de Hiſtoricis Latinis ſpicilegium. Rhetores & Sophiſtas quoque ab eo expoſitas habemus in libro de Rhetoricæ natura & conſtitutione. Mathematicos, Geometras, Arithmeticos, Aſtronomos, Muſicos, Geographos, Chronologicos, Mechanicos, ſumma cura ſtudioque poſt Hug. Sempilium & Andr. Stiborium, libro de univerſæ Matheſeos natura & conſtitutione tradidit, quos a primis temporibus uſque ad ſua perduxit, hoc eſt, usque ad annum L. circiter. Medicorum hiſtoriam ab eo fuiſſe elaboratam intelligimus ex ejus poſthumo *de philoſophia* libro: cujus cap. 29. de Jureconſultis ſe quoque egiſſe ſignificavit. Idem liber *de philoſophia & philoſophorum ſectis* hiſtoriæ noſtræ præ cæteris prodeſt, ſi ordine præſertim in hiſtoria philoſophica verſari velimus. In hoc enim argumento *nemo majori cura* Morhofio judice, Polyh. II. 1. 1. 4. *acceſſit ad omnem philoſophiam, & ejus hiſtoriam, tum qua hiſtoriam, tum qua dogmata e fontibus & incunabulis ſuis arceſſenda;* id ſaltem eſt dolendum, quod non abſolverit hunc libellum, ſicuti cœperat. Edidit eumdem filius quidem, ſed *adfectum potius, quam effectum*, eodem judice, *Hagæ Comitum* 1657. 4. Recuſus poſtea fuit ſeorſim *cum ſupplementis Joh. Jacobi a Ryſſel*, Lipſienſis, anno 1690. in 4. ſed qui peritis æque non ſatisfecit. Pleniorem vero de barbarorum quidem philoſophia notitiam dedit in elegantiſſimo ſuo de *Theologia gentili & Phyſiologia Chriſtiana, ſive de origine & progreſſu idololatriæ* opere, quod ex variis variarum religionum & ſcientiarum ſcriptis, ſumma diligentia, & eruditione prorſus ſingulari congeſſit, cujus editionem ſecundam pleniorem impreſſam quoque habemus Francof. 1668. 4. Tandem aliquot libros de ſcientiarum omnium natura, uſu & ſcriptoribus præcipuis edidit, eosque jam citavit libello de ſtudiorum ratione, folio 18. & de Gloſſem. fol. 112. Opera Voſſii omnia conjunctim Tomis VI. prodierunt Amſtelod. 1701. f. Ereptus eſt vir eruditiſſimus magno cum gemitu rei publicæ litterariæ anno CIↃ IↃ C L. Fuerunt autem Voſſio noſtro homonymi clari plures, quos cave confundas. Fuerunt ejus filii, Iſaacus Voſſius, & Matthæus Voſſius, hujusque filius, Gerhardus Voſſius,

V 2 junior.

Digitized by Google

junior. Gerhardus Voſſius, ab utroque, & avo & nepote diſtinguendus, fuit Borchlonius Eburo, Doctor Theologus, Protonotarius Apoſtolicus & præpoſitus Tongrenſis, qui Ephremi Syri, Gregorii Thaumaturgi, aliorumque patrum operibus clarus deceſſit Romæ anno cIↃ IↃ IX. Hos etiam Mollerus ſæpius laudatus in Homonymoſcopia & Lexicon litter. laudant, quibus addimus adhuc Andr. Voſſium, Bergenſem in Norvvegia Epiſcopum, qui ob inſignem Aſtronomiæ peritiam a Chr. Longomontano commendatur apud Gaſſendum lib. V. de vita Tych. Brahei, pag. 173.

5. Neque non clarus tum fuit inter Philologos Jacobus Golius, orientalis litteraturæ, Arabicæ præſertim intelligentiſſimus, qui in ipſas, ut pleniorem linguæ Arabum cognitionem ſibi compararet, barbarorum terras profectus, atque in Europam exinde reverſus, *eorum librorum, quos ex Oriente in Bibliothecam Leydenſem publicam tranſpoſuit, catalogum* nobis dedit primo *Pariſiis 1630, 4.* poſtea *cum titulis Arabice impreſſis Lugduni 1640, 4.* cujus operis ergo eum hoc loco commemoravimus. In hoc enim catalogo inter alios libros nonnullorum meminit, qui ad inſtitutum noſtrum pertinerent. Sunt iſti 1. *Bibliotheca Arabica Nureiri* cujusdam, *quæ variam Arabum doctrinam & hiſtoriam continent.* 2. *Aben Aſebbii, de vita virorum doctorum, qui ſtante Arabum imperio excelluerunt.* 3. *Aben Albali de vitis philoſophorum, una cum parte ſeptima Bibliothecæ Arabicæ ab Aben Nodir conſcripta, in qua continentur vitæ & catalogi librorum philoſophicorum, Mathematicorum, vel aliorum artificum, qui ad quadringenteſimum a Muhammede annum floruerunt.*

6. Cui proxime jungendus ex Helvetis, (qui floruit paullo poſt) Joh. Henricus Hottingerus, Orientalium litterarum pariter doctiſſimus, qui ſimile quid ad hiſtoriam litterariam philoſophorum Arabum adtulit in Bibliothecario ſuo, cujus pars maxima circa Arabes occupatur. Is capite ſecundo, ubi de bibliothecis Orientis agit, eruditos docet, *Iben-Caſta Arabum ſapientum & philoſophorum, atque Mathematicorum hiſtoriam nobis compoſuiſſe; de philoſophorum Arabum vero libris inſtruere Bibliothecam Arabicam ab Abiphergio conlectam, in qua Catalogus exhiberetur librorum philoſophicorum, Mathematicorum & Medicorum, qui primis CCCC. annis Hegiræ compoſiti, vel verſi fuiſſent.* Idem *ſpecimen* edidit *hiſtoriæ philoſophicæ* non adeo ſpernendum. Cum iſtis Arabum mo-

monimentis conjungi poſſunt Guſt. Peringerus in hiſtoria linguæ & eruditionis Arabum, Vpſaliæ habita, nec non I. Petr. Ludovici Halenſ. de hiſtoria rationalis philoſophiæ apud Arabes & Turcas, item Sam. Schelguigius in Oratione Inaugur. de philoſophia Turcica, Dantiſci 1686, 4.

7. Poſt hos Andreas Valerius Deſſelius, ſive Taxandrus patria, JCtus, & ſacrarum apud Grudios litterarum profeſſor, *Bibliothecam Belgicam* emiſit *Louanii* anno 1643, 8. in qua alphabetico ordine Belgas, vita ſcriptisque inluſtres, ſecundum prænomina enarravit, eorumque vitas breviter recenſuit, & adcuratum optimorum ſcriptorum catalogum adduxit; ſed dolendum, quod partium ſive ſectarum ſtudiis nimium deditus proteſtantium auctorum plurimos ſilentio prætermiſerit. Prodiit altera ejusdem editio ibidem 1643, 4. Ad hæc catalogum dedit clarorum in Hiſpania virorum.

8. Inter erud tos Belgas reponi quoque voluit Franciſcus Svvertius, Antvverpianus mercator, quia ipſe de claris popularibus ſuis meritus eſt, & Deſſelium in iſto ſtudio ſequutus, *Athenas Belgicas* edidit, hoc eſt, *Nomenclatorem inferioris Germaniæ ſcriptorum, qui diſciplinas philoſophicas, Theologicas, Juridicas, Medicas & Muſicas inluſtrarunt*; ſed majorem ſui libri partem ex bibliotheca Deſſeliana congeſſit, de qua re ipſe jam conqueſtus eſt Andr. Valerius. Petrus Halloix, e ſocietate Jeſu frater, Leodii defunctus anno CIƆ IƆ C LV. vitam Origenis perſcripſit. Libri titulus eſt: *Defenſio vitæ Origenis & dogmatum ejus, Leodii 1648, f.* in qua forte aliquid etiam de philoſophia ejus monuerit; fuit enim Theologus & philoſophus, uti ſupra vidimus. Et ante ipſum ſeculo ſuperiori Apologiam pro Origene ſcripſerat Jac. Merlinus, Lemovicenſis, qui ejus etiam Opera edidit.

9. Abrahamus Rogerus ſive Rogerius, patria ſua lingua *de modernorum Brachmanum* (ita ſuos Indi philoſophos dicunt) *philoſophia & religione*, libellum, uti lectu jucundiſſimum, ita ad hiſtoriam noſtram utiliſſimum dedit; quippe ab anno CIƆ IƆ C XXX. per decennium usque in littoribus Indiæ Coromandelenſibus eccleſiaſtis officio functus, & cum ipſis adeo Brachmanibus verſatus, omnium optime de hoc argumento nos inſtruere potuit. Obiit poſtea Goudæ anno CIƆ IƆ C XLIX. Ex hoc libro intelligimus Indos adhuc etiam Pythagoricæ doctrinæ deditos eſſe, & μετεμψύχωσιν credere firmiſſime. Prodiit hæc

 editio

editio Belgica curante A. W. & notis doctis inſtructa Amſtelod. 1651, 8. Conf. de hoc libro præter Morhof. Conringium in Antiquit. Academic. ſupplem. V. p. 214. Convertit librum poſtea in ſermonem Germanicum Chriſtoph. Arnoldi, eloquentiæ & Græcæ linguæ profeſſor & Norimbergenſis Eccleſiaſtes, ſub titulo: *Offene Thür zu dem verborgenen Heydenthum*, cui adjunxit parallelismum cæterarum gentium Orientalium in religione ac philoſophia, cujus titulum fecit: *Aſiatiſches, Africaniſches und Americaniſches Heydenthum*, qui junctim prodiere Norimb. 1665, 8. In hoc omnia, quæ tum ad idololatriam, tum ad Indorum & ejusmodi gentium philoſophiam ſpectant, uno velut intuitu elegantiſſime expoſuit. De hodiernis Brachmanibus (dicunt eos etiam Brammes) extat quoque Jo. Mareſchallii epiſtola in Memoriis Trevoltianis Tomo I. pag. 401.

10. Circa id floruit Georgius Hornius, profeſſor primum Hardervicenus, poſtea Leidenſis, qui juvenis adhuc periculum ſui fecerat, atque ſpecimen dederat *hiſtoriæ philoſphicæ libris VII.* quod Lugd. Batav. prodiit 1655, 4. de qua vero auctor ipſe in præfatione ſcribit: *Hiſtoriam philoſophicam, quam nunc tibi exhibeo B. L. cum adhuc in rudimentis illis ſtudia mea occuparentur, admodum juvenis, id eſt, viginti annorum compoſui. Quominus mirum videri debet; ſi neque argumenti ubertatem exhauſerim, neque adcuratione, quam res ipſa requirit, cuncta pertractaverim*, & ſic pluribus. Ut ita judicio ipſius auctoris curioſo hiſtoriæ philoſophicæ ſcrutatori non ſufficiat. Id ſentiunt etiam Jac. Thomaſius in diſſ. de Doctor. Schol. §. 15. Thom. Crenius P. III. Animadv. Philol. & Hiſt. C. IV. p. 178. ſeq. item C. S. Schurtzfleiſchius in judiciis de noviſſ. civil. prudent. ſcript. n. 12.

11. Et Marcus Warnevvicus, Gandavenſis, *libros XXVIII. de philoſophis popularibus* condidiſſe perhibetur, ſed qui lucem publicam ſi fides habenda Labbeo B. B. non viderunt.

12. Eo tempore Daniel Liſtorpius ſpecimina philoſophiæ Carteſianæ Lugd. Bat. edebat anno 1653, 4. in quibus etiam *Carteſii vitam* deſcriptam tradidit.

Carteſii quoque *vitam* exaraſſe Chanutum, Galliarum Regis apud Suecos legatum, teſtatur Morhofius Polyh. lib. I, c. 25. p. 316. quæ tamen forte adhuc in Manuſcripto latet: nulli enim videre contigit.

13. Poſt

13. Poſt quos non debita ſua laude fraudandus inter hiſtoricos Marcus Zuerius Boxhornius, magnus eruditione & fama vir, qui *Origenes Gallicas*, ſeu *Gallorum gentis origenes, mores, linguam, & Lexicon Britannico-Latinum* poſt mortem ſuam reliquit, Amſtelodami impreſſum 1654, 4. cujus in libri fine nonnullas veterum quoque Druidum reliquias conſervavit. Licet alias non adeo magna antiquitatis Gallicæ peritia ex eodem eluceat. Erant iſti Druides, non ſolum Celtarum philoſophi, ſed eorum etiam Medici & ſacerdotes, pari cum Chaldæis, Ægyptiis & Magis ætate, ſi non majores, ut Poſtellus monet lib. de Etrur. Origg. p. 233. qui in toto Occidente ſecretiora ſua collegia habebant. Cujus generis nonnulla forte legerunt etiam alii, qui de vetuſtis Gallorum originibus egerunt, e quorum numero potiſſimum nominandi: Anton. Goſſelinus, qui hiſtoriam veterum Gallorum Cadomi dedit 1636, 8 propter quam non minimam nominis famam adeptus eſt, confer Baelium in Dict. H. Tom. II. p. m. 1363. cui tamen uti ætate, ita eruditione nonnulli quidam præferunt Claudium Fauchetum, qui magna diligentia edidit Antiquités Gauloiſes, contenant les choſes advenuës en Gaule, jusqu' a la venuë des François, Pariſiis 1610, 4. (& ſequenti anno Genevæ recuſus) ſed ſtylo injucundo adeo, ut etiam Rex Ludovicus XIII. hoc libro lecto, reliqua Faucheti nauſeare cœperit. vide eumdem pag. 1123. plures antiquitatum ſcriptores laudantur in Catalogue des principaux Hiſtoriens, avec des Remarques Critiques, & cætera, revuë & augmenté par J. B. Mencke, à Leipzic, 1714. adjecto libro: Methode pour étudier l'hiſtoire, & cætera. ibid. p. 183. Dedit etiam Boxhornius elogia virorum illuſtrium, & cætera.

14. Ad meliorem hiſtoriæ philoſophicæ notitiam faciunt etiam auctores, qui judicia eruditorum de tota aliqua ſecta, vel illius conditore, aut præcipuis ejusdem doctoribus conlegerunt. Ejusmodi *Judicia* viri docti per id ævi ſpatium in Academia Lovanienſi *de philoſophia Carteſiana* in lucem edebant. Simile quid fere præſtitit in Eponymologico ſuo Critico Tobias Magirus, qui eruditorum laudes vel elogia, cenſuras ac nævos congeſſit.

15. Tum vixit etiam Andr. Tacquetus, Antvverpianus, Mathematicus non ignobilis, denatus anno CIↃ IↃ CLX. qui hiſtoriæ philoſophicæ & ſpeciatim mathematicæ profuit *Hiſtorica Narratione ſua de ortu & progreſſu Matheſeos.*

16. Nec

16. Nec ornamento minori tum patriæ fuit ſuæ Joh. Jac. Chifletius, eques & polyhiſtor doctiſſimus, & Philippi IV. Catholici Regis Archiatrus, qui libellum dedit, qui *Socrates* inſcribitur, *Antwerpiæ 1662, 4.* in quo de gemmis potiſſimum & imagine cœlatis Socratis egit; cujus philoſophi imaginem quoque Muretus in annulo geſtavit, Lipſio teſte in dialogo de pronunciatione linguæ Latinæ cap. 2.

17. Eodem Philippo IV. Rege, (ad quod faſtigium pervenerat anno cIↃ IↃ C XXI.) Dominicus Franciſcus Queuedus, poeta non exigui nominis inter Hiſpanos floruit, qui *Apologiam pro Epicuro* ſermone patrio anno cIↃ IↃ CXXX. concinnaſſe celeberrimo Gundlingio memoratur in Programmate quodam anno cIↃ IↃ CCIV. publicato, quo collegium in Hobbii librum de cive aperuit. Confer Ackerum in Supplem. B. Philoſ. pag. 19. in eodem programmate laudantur adhuc duo, qui aut de ſecta Epicuri, aut pro Epicuro Apologiam ſcripſerunt, quorum P. Gaſſendus meminit in lib. de vita & moribus Epicuri, pag. 136. Sunt hi: M. Ant. Bonciarius, Andr. Arnaudus, de his autem ſuis locis. Alius fuit Ant. de Queuedo, confer ſupra cit. Lex.

18. Ætatis ejuſdem Philippi, ut & Caroli II. Regis (hunc enim Philippus ſucceſſorem habuit anno cIↃ IↃ C LXV.) æqualis fuit etiam Dominicus Ferdinandus Navarreta, qui miſſionarii munere in China functus eſt, & *Itinerarium Chinenſe*, librum inventu difficillimum, variis tractatibus comprehenſum edidit Hiſpanice 1676. *in folio*, cujus in *Parte III. dogmata Confutii*, philoſophorum Chinenſium principis & quaſi Dei, ex ipſis Chinenſium monimentis & libris, ſumma diligentia ſtudioque perſequutus eſt. Huic fuerunt etiam homonymi, confer Lexica.

19. Juxta Belgas atque Hiſpanos hiſtoriam noſtram excoluerunt etiam Germani. Hos inter ſuo præteritus loco referatur adhuc de re publica litteraria optime circa initium ſeculi meritus Johannes Caſelius, qui res hiſtoricas iuuit *litteris ſuis ad Arniſaum* datis *de Medica arte præſtantibus, ſtudiis etiam ſapientiæ claris, & aliis ingenii dotibus præditis ſeculi XVI. viris*, quæ prima vice impreſſæ fuerunt anno 1610. Has autem doctiſſimus Jac. Burckhardus ſchediaſmati ſuo de Medicis humanioribus litteris claris inſeruit. Prodiit hoc ſub titulo: *Medicus humanitatis ſtudiorum vindex*, Guelferbyti 1716, 8. plag. 12. Confer Acta

Acta Erud. Germ. Part. XXXIX. p. 196. Scripſit etiam notas elegantiſſimas in Cebetis tabulas.

20. Per hæc autem tempora in pretio fuit Romæ (ubi Vaticanæ Bibliothecæ præfectus erat) Lucas Holſtenius, Hamburgenſis, vir elegantiſſime doctus, qui in Antiquitatem Græcam & ſpeciatim Pythagoricam incubuit ita, ut etiam de hiſtoria noſtra bene mereri voluerit editis variis monimentis. Edidit is *Porphyrium περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων, de abſtinentia a necandis & comedendis animalibus*, quod ſcilicet prolixe defendit commendatque integris libris IV. (de quibus confer Fabricium B. Gr. lib. IV. c. 27. p. 184. & Ant. Guntheri diſp. de abſtinentia carnium Pythagorica) Libros item *de antro Nympharum* & *de Pythagora vita*, quæ apud Photium Cod. CCLX. exſtat, quamque Latina donavit interpretatione notisque inſtruxit, quæ prodiit Romæ 1630, 8. & antea prima vice Altorfi, 1610, 8. cum notis Conr. Rittershuſii. Quæ Holſtenii editio denuo excuſa fuit Cantabrigiæ 1655, 8. In hanc varia notatu digna ad vitam Pythagoræ conduxit. Quod argumentum eo exquiſitius pertractare potuiſſet, ſi vita Jamblichi, teſte Scheffero, in de natura & conſtit. philoſ. Italicæ libello, pag. 5. ad nos perveniſſet, quam toties Holſtenius in ſcriptis ſuis promiſit. Ad hæc primus etiam philoſophorum veterum Demophili, Democratis, & Secundi ſententias morales Græce & Latine juxta exemplar Romæ impreſſum dedit Lugd. Bat. 1639, 12. ex officina Joh. Maire cum nonnullis animadverſionibus, in quibus textus emendatur.

21. Aliquem forte locum inter noſtros ſibi vendicaſſet ſcriptis eo tempore meritisque in rem publicam litterariam inſignis, Caſpar Barthius, eques Marchicus, ſi ejus *de ſcriptoribus dubiis commentarius*, paſſim in opere adverſariorum adlegatus, ad nos perveniſſet: quippe in elegantiori veterum litteratura verſatus adeo fuit, ut exinde hiſtoriam homonymorum ſcriptorum philoſophorum & aliorum ethnicorum, pariter & eccleſiaſticorum hoc opere mirum in modum inluſtrare potuiſſet. Sed forte periit poſt ejus obitum, qui accidit anno CIↃ IↃ CLIX. cujus libri jacturam merito cum laudato Mollero dolemus, qui pluribus de hoc agit in Homonymoſcopia ſua, p. 107. ſeqq.

22. Tum quoque floruit Elias Schedius, origine Bohemus, qui de veterum philoſophia nonnulla congeſſit in *Syntagma* ſuum, quod *Libris*

bris IV. de diis Germanis, ſeu de veterum Germanorum, Gallorum, Britannorum, & Vandalorum religione comprehenſum dedit *Amſtelodami 1648, 8.* eſt liber non ubivis obvius. De ſtudiis veterum Germanorum ſpeciatim tractavit in Diſſertatione VI. Germaniæ Mediæ ſuæ Paul. Hachenbergius, profeſſor quondam Heidelbergenſis.

23. Hac ætate vixit in Sileſia Abraham. Franckenbergerus, nobili ortus genere, qui inter alia, memoriam magiſtri ſui, *Jacobi Bœhmii*, propagare ſtuduit prodendo poſteris ejus vitam, in qua non ſolum hiſtoriam vitæ hujus Theoſophi, ſeu philoſophi Teutonici, (uti ipſe adpellari voluit) a primis ejus annis, verum quoque tempus & occaſionem ſcriptorum diligenter enarravit, quæ poſtmodum volumini primo operum Bœhmii præfixa fuit. Hæc ultima vice Amſtelodami 1682. variis voluminibus in 8 prodierunt ſub hoc titulo univerſali: *Des Gottſeligen Hocherleuchteten Jacob Bœhmens Schriffen, emendiret aus des Autoris eigenem Original,* & cætera. Sunt in varias etiam linguas traducta. Bœhmius enim multos condidit libros, ſed tenebroſos & reconditos, ex Chymia, Cabbala, Aſtronomia & Theologia congeſtos. De quibus plura legi poſſunt apud Morhoſium, Poiretum, Hornbeckium in Summa Controverſiarum, Thomaſium, Struvium in Introductione, qui ejus ſcripta legerunt, & inprimis apud Arnoldum in Hiſtoria Theologiæ Myſticæ & in H. Eccleſ. Etiam Franckenbergerus librum exaravit, cujus titulus: *Sapientia Veterum,* in quo fœderis antiqui doctrinam multis ſcripturæ dictis & exemplis non ſolum ſapientum, in iſto fœdere jam memoratorum, ſed gentilium quoque philoſophorum, puta Zoroaſtris, Hermetis, Pythagoræ, Platonis & aliorum teſtimoniis & admonitionibus optimis probat atque inluſtrat. Gentilibus autem iſtis philoſophis talia tantum affingit; nam ex eorum fontibus tam pura & ſancta, quæ cum divina iſta ſapientia conveniunt, hauriri nequaquam potuiſſent. Eſt liber lectu non injucundus, & majori luce expoſitus, quam cæteri, quos Franckenbergerus edidit.

24. Huic ſociandus alter Bœhmii admirator, Theodorus Tſeſchenius; (ſive von Tſeſchen) qui *Apologiam pro magiſtro* ſuo edidit *contra Davidem Gilbertum*, qui primus omnium contra hunc Theoſophum ſcripſerat. Invenerat enim adverſarios J. Bœhmius, eosque graves, contra quos ipſe etiam pro dogmatibus ſuis varias Apologias facere coactus eſt, quæ in ejus ſcriptis continentur.

25. Ham-

Digitized by Google

25. Hamburgi florebat eo tempore Martinus Vogelius, philoſophus & Medicus D. ob inſignem linguarum peritiam *Phœnix* dictus *Hamburgenſis*, qui in *hiſtoria vitæ mortisque Joachimi Jungii* deſcribenda operam ſtudiumque conlocavit, quæ prodiit Argentorati 1653, 4. Fuit hic celeberrimus apud Hamburgenſes quondam Rector, Philoſophus, Medicus, Phyſicus & Mathematicus, cujus in ejuscemodi ſtudiis inventa varia laudantur. Idem in emendanda philoſophia Ariſtotelis eo tempore laboravit. Natus erat anno CIϽ IϽ LII. & denatus CIϽ IϽ C XXX VII. Voglerus etiam libri *de Phyſicis Italicis* ſpem fecerat Morhofio, (confer Polyh. II, 2, 1. 13.) ſed huic, uti & aliis ſcriptis utiliſſimis ſupereſſe non licuit.

Caput XXIX.

1. P. Gaudentius varios ad hiſtoriam philoſophicam libros dedit utiles. 2. I. B. Silveſter de Thoma Aquinate. 3. F. Licetus de pietate Ariſtotelis; contra quem 4. V. Magnus de atheiſmo Ariſtotelis, & Chr. Schottanus. 5. I. Chr. Magnenus de Democrito. 6. Th. Campanella de vita propria. 7. Andr. Chioccus de philoſophis Veronenſibus. 8. A. Kircherus ſubſidia ad hiſtoriam Ægypt. adtulit. item L. Pignorius & alii. 9. L. Allatius nonnullis in hoc ſtudio libris clarus. 10. Neoph. Rhodinus de philoſophis Cypriis. 11. Fr. Bernius de Pythagoræ placitis.

1.

Luſtravimus eos, qui tempore Ferdinandi III. in Belgio, Hiſpania & Germania nati, hiſtoriæ philoſophicæ profuerunt; nunc notabimus nonnullos etiam Italicorum celeberrimos philoſophos & litteratos, qui eodem imperium moderante, res adauxerunt hiſtoricas.

Eodem tractu temporum nituit Paganinus Gaudentius, eloquentiæ primum, poſt hiſtoriarum & politices profeſſor in Academia Piſana, Theologus idem & Jure Conſultus celeberrimus, defunctus anno CIↃ IↃ CXLIX. qui philoſophiæ & philoſophorum hiſtoriam monimentis editis plurimis juvit. Sunt hæc ejus *Dogmatum Origenis cum philoſophia Platonis comparatio*; ejus *de Pythagorica animarum transmigratione diſſertatio*, quæ *Piſis* prodiit *1641, 4.* de qua potiſſimum confer Morhof. Polyh. II, 1. 2. 9. *De errore ſectariorum & philoſophicis veteris eccleſiæ patrum opinionibus*, ibid. *1644. f. de veterum contemptu Ariſtoteleo*; *de Juliani Imperatoris philoſophia.* Inprimis autem commendandus ex operibus ejus *de philoſophiæ apud Romanos origine ac progreſſu libellus* rariſſimus, qui prodiit *Piſis 1643, 4.* cujus excerptum dedit Tomus III. obſervationum ſelectarum, qui Halæ impreſſus habetur anno 1703. In hoc auctor recenſionis excerptum in partes diviſit duas, quarum primam a pag. 235. usque ad 260. perducit, in eademque hiſtoriam philoſophiæ a primis apud Romanos initiis usque ad tempora Antonini perſequitur; in altera a pag. 296. usque ad 319. progreſſum philoſophiæ ſub Antonino & reliquis imperatoribus, usque ad irruptiones barbarorum pertexit; in qua *multa*, laudatus inquit, *continentur, quæ ad contemplationem & conſiderationem rerum, diſſidentes veterum ſapientum ſcholas pertinent.* Tandem finit his verbis: *erudite profecto, perſpicue ac ſolide rem ſuſceptam ubivis exponit.* Quid autem de cæteris ejus ſcriptis Conringius judicaverit, de hoc non immerito conferendus Morhofius ſupra citato loco. Optat autem φιλοσοφικώτατος Chr. Thomaſius, ut ſcripta viri conjunctim ederentur, in Specimine Juriſpr. Univerſ. p. 107. qua pagina ejus omnia tum Latina, tum Italica recenſet.

2. Eodem anno, quo Gaudentius obiit, inter homines eſſe deſiit Io. Bapt. Silveſter, Academiæ Phantaſticorum membrum, qui librum dedit *de ſapientia Thomæ Aquinatis*, ſubtiliſſimi illius ſcholaſtici, qui ſeculo XIII. clarus, & propter eruditionem ſuam Doctor irrefragabilis, item Angelicus dictus fuit. Ejus vitam poſtea etiam deſcripſit Otto Vænius, Lugd. Batavus.

3. Celebre etiam per idem ævi ſpatium fuit nomen Fortunii Liceti, Genuenſis, Medici & Philoſophi in Patavino Lyceo ordinarii, qui inter alia multa (fuit enim polygraphus) librum *de pietate Ariſtotelis adverſus Deum & hominem* edidit *Vtini 1645, 4.* in quo Ariſtoteli, cui ad ſuper-

perſtitionem usque deditus fuit, æternam adſcripſit ſalutem; quam cauſſam quoque eſſe putat doctiſſ. Morhofius I, 1. 14, 51. cur Naudæus Licetum ſuis in epiſtolis cæteris ævi ſui philoſophis præferat, eumque laudibus pene in cœlum tollat. Alium quoque *de Allegoria Peripatetica* ſcriptum ediderat *Patavii 1630, 4.* in quo de imagine & ſepulchro Ariſtotelis, quod Venetiis eſſe dicitur, agit, ænigma illud Elia Lelia Criſpis, quod Ariſtotelicum adpellat, exponit. Librum de mundo Ariſtotelis genuinum eſſe rationibus, ut ipſe ſibi perſuaſit, non levibus probat. Sed licet ipſe Innocentius X. librum iſtum non improbaret, alii tamen fuerunt, qui pro impio illum declararunt. qua in claſſe ponitur

4. Valerianus Magnus, Mediolanenſis, qui anno 1647. peculiare ſcriptum *de Atheiſmo Ariſtotelis* in lucem edidit, ſed ob id ni fallor, in carcerem conjectus fuit. Cui additur Chriſtian. Schottanus, Doctor & Profeſſor Theologus, & paſtor Franequeranus, qui circa annum 1656. & poſtea, contra F. Licetum peculiarem quoque tractatum edidit, *de Ethnicisſmo Ariſtotelis*, qui prodiit *Franequ. 1664, 8.* quem librum Mollero notante, H. Wittenius T. I. B. B. ad annum 1644. litt. G. 5. 2. b. male Meinardo Schotano, Theologo itidem Franequerano initio, dein Vltrajectino tribuerat, qui deceſſit CIↃ IↃ C XLIV. Meminit & G. Paſchius L. de inventis nov-antiquis, alius libelli ſuperiori ſeculo ab anonymo quodam conſcripti; in quo auctor octo argumenta pro æterna Ariſtotelis ſalute propoſuit, quæ poſtea D. Mich. Waltherus in diſſertatione de prætenſa ethnicorum ſalute refutavit. Confer faſciculum rariorum ac curioſorum ſcriptorum Theologicorum de ſtatu animarum poſt mortem, editum Francof. ad Mœn. anno 1692. Sed idem eſt ille liber anonymus de ſalute Ariſtotelis, cujus ſupra mentionem fecimus, cap. XIV, 4. vide citatam diſſertationem in adlegato faſc. pag. 1129. Cum his confer etiam T. VIII. Obſervat. Hallenſ. in quo itidem Obſervatio Xma. *de Ariſtotele atheo, & aperto religionis hoſte* agit. Æternæ Ariſtotelis ſaluti deſperat etiam M. Philagrius le Roi, ſcriptor Pontificius, in præfatione libri, qui ante aliquot annos lucem vidit ſub titulo: Philoſophiæ Radicalis Eclecticæ, de quo infra nonnihil; Platonem contra, Senecam & alios ſaniores ethnicos in numerum beate defunctorum recenſet.

5. Laudatur etiam Joh. Chryſoſtomus Magnenus, Ticinenſis Profeſſor, qui *Democritum reviviſcentem*, ſive *de Democriti vita*

& Philoſophia libellum ſcripſit, editum *Leidæ 1648*, & *Hagæ 1658*, 12.

6. Interim ex magna Græcia magnus ille philoſophus, Thomas Campanella, Nolanus, exierat. Polygraphus is fuit, (quales præter veteres iſtos, quos ſupra Jonſius ex Laertio citavit lib. II, cap. 8. e recentioribus philoſophis laudantur Albertus M., Raimundus Lullius, Paracelſus, Suareſius, Vaſquez, Sanchez, Cardanus, Licetus,) quia tot libros compoſuit, ut de ipſis etiam hiſtoriæ philoſophicæ cultoribus peculiarem libellum per Gabriel. Naudæum dederit, in quo non ſolum hiſtoriam librorum tum editorum, quam deperditorum, verum alia quoque notatu digna de vita fatisque ſuis enarravit. Libris conſtat quatuor: primus de libris propriis agit: alter de optimo genere philoſophandi: tertius de recta ratione ſcribendi libros: ultimus varia de multis ſcriptoribus exhibet judicia. Edidit eumdem quoque primus Naudæus, ſex tantum plagulis conſtantem, hoc ſub titulo: *Thomæ Campanellæ de libris propriis & recta ratione ſtudendi Syntagma ad Gabr. Naudæum*, *Pariſiis 1642*, 8. cujus in dedicatione editor meminit, Campanellam ſibi illum horis ſucceſſivis in calamum dictitaſſe. Poſt diſſertationibus variorum, quæ prodierunt Amſtelodami 1645, 12. & tandem a Thoma Crenio, ſuo de Philologia Syntagmati inſertus habetur Lugd. Bat. 1696, 4. Vide faſc. III. Act. litter. Struvii, confer de hoc etiam pluribus Acta Philoſ. Part. III. p. 545. Ad hiſtoriam noſtram facit etiam Campanellæ *Apologia pro Galilæo*, in hoc ſcripto Naudæi omiſſa, quæ prodiit Francofurti 1622, 4.

7. Eodem cum Campanella tempore floruit Andreas Chioccus, vir in Græca litteratura verſatus, Medicus idem, (contra quem Campanella Teleſium, quem admirabatur, peculiari libro de venarum, nervorum & arteriarum origine & pulſatione defenderat,) qui nobis commendandus ob *vitas Doctorum Veronenſis Collegii, qui in re medica & ſapientia ſtudiis excelluerunt, & vel ſcribendo, vel publice profitendo collegium, patriam, & bonas litteras inluſtrarunt*, non ineleganter deſcriptas, qui liber jam prodiit *Veronæ 1623*, 4.

8. Nec ignoremus eadem ætate fuiſſe Athanaſium Kircherum, celebrem ſuis operibus, quibus occultam iſtam & reconditam Ægyptiorum doctrinam præ cæteris, qui in eo ſtudio hactenus verſati fuerant, reſtituere conatus eſt. Edidit is *Oedypum Ægyptiacum Lib. IV.* quorum

I. Tom-

I Templum Iſiacum, II. Gymnaſium Ægyptiacum, III. Claſſes variarum artium Ægyptiis uſitatarum, IV. Theatrum Hieroglyphicum continet, qui omnes *Tomis III.* prodierunt *Romæ 1652. 1653. 1654. f.* Sed quantum in explicandis iſtis ruderibus ſuo indulſerit ingenio, cuilibet apparet ſtatim ex eo, quod Tomo II. Parte I. Claſſ. 1. Adamum tanquam omnium ſcientiarum oceanum depinxerit; cum tamen facile conſtet, plerisque ſcientiis & artibus, quæ vigent hodie, nec Adamo, nec aliis patriarchis opus fuiſſe. Ægyptiorum quidem philoſophia priſcis temporibus decantata fuit ſic, ut optima Græcorum ingenia ad illam perdiſcendam in Ægyptum frequentiora itinera ſuſceperint, de quo Voſſium conſule L. de ſectis, C. 11. (Exinde namque Thales Mileſius, Laertio teſte L. I, 43. & Pythagoras, Plutarcho notante, L. de placit. Philoſ. I. 3. ſuſceptis in Ægyptum & Phœniciam itineribus, rerum naturalium ſcientias, Geometriam, Aſtrologiam & *μαθήματα* ad Græcos adtulerunt, uti Jamblichus in vita Pythagoræ, qui forte Thaletis diſcipulus fuit, L. I, c. 2. p. 9. edit. Kuſter. ſcribit: *Καὶ δὴ καὶ ὁ Θαλῆς ἀσμένως αὐτὸν προσήκατο, κ. λ.* Sed mox *μεταδοὺς*, pergit, *ὅσων ἠδύνατο μαθημάτων, τὸ γῆράς τε τὸ ἑαυτοῦ αἰτιασάμενος καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν προετρέψατο εἰς Αἴγυπτον διαπλεῦσαι καὶ τοῖς ἐν Μέμφει καὶ Διοσπόλει μάλιστα συμβαλεῖν ἱερεῦσι, κ. λ.* quod præter Pythagoram poſtea quoque Platonem feciſſe notat Lactantius L. de ſapientia vera cap. 2.) Sed uti ſemper obſcura fuit atque ad ſolos reſtricta ſacerdotes; ita ex paucis iſtis quæ ſuperſunt reliquiis, nihil certi doceri poteſt; imo ipſis ceu Muſis occultis, merito nullus amplius reſpectus habetur. Ante Kircherum de litteratura Ægyptiorum ac ſapientia ſymbolica ſcripſerat Nicol. Cauſſinus, ſed nihil peculiare habet. Simile quid tractat ejusdem Polyhiſtor ſymbolicus Libris conſtans XII. Legi in eodem argumento poteſt etiam Laur. Pignorius, Patavinus, vir in ejusmodi antiquitatibus verſatus ut nullus, qui dedit explicationem Menſæ Iſiacæ, quæ hodie Auguſtæ Turinorum, in aula Sabaudiæ Ducis, (confer Wagenſeilium in deſcriptione urbis Norimbergæ Cap. XI, p. 84) cuſtoditur, hic liber poſtea curante Andr. Friſio Amſtel. prodiit 1670, 4. Huic adde etiam Joh. Georg. Hervvartum ad Tabulam Belbinam ſive Iſiacam, quæ poſtea Monachii conlegit, in quibus forte erunt, quæ ad mythicam iſtam doctrinam ſpectant. Multa quoque Ægyptiorum myſteria docet Jamblichus, confer Voſſium in L. de ſectis. Euſebius item in L. de præparatione Evangel. paſſim nonnulla

la hujus doctrinæ ſpecimina conſervavit; confer & Herodotum II. Hiſt. cap. 36. Ex Diodoro Sic. profert etiam ſpecimen legationis Ægyptiacæ celeberrimus Bœclerus. Inprimis legi merentur hac de re contraria ſcripta Conringii & Ol. Borrichii de Medicina & ſapientia Hermetis, de quibus ſuo loco. Nonnulla quoque ni fallor, quæ ad Brachmanum litteraturam & ſtudia faciunt, Kircherus in China ſua inluſtrata tradidit. Prodiit illa ſub titulo: *A. K. China monumentis ſacris & profanis, nec non naturæ & artis ſpectaculis inluſtrata, Amſtel. 1667. f.* proſtat etiam Gallice.

9. Præterea nomen ſuum in Italia tum perpetuæ commendabat memoriæ Leo Allatius, Chius, doctiſſimus hac ætate Græcorum. Hic *de patria Homeri* egit peculiari libro, edito *Lugduni 1640, 8.* ubi Procli aliorumque quorundam hiſtoriam de vita Homeri antea ἀνέκδοτον vulgavit; quem libellum poſtmodum Tomo X. Theſauri Antiquitatum Græc. celeberrimus Gronovius inſeruit. Item *Dialogum de ſcriptis Socratis* dedit, in quo non pauca iterum ad hiſtoriam philoſophicam adfert. Sic quæſtionem ibi movet; utrum Socrates Ariſtotelis præceptor eſſe poſſit nec ne? Verum hæc quæſtio, in qua jam operoſe multi deſudarunt, commodiſſime mea quidem ſententia, ita deciditur, ſi dicam, duos tum vixiſſe Socrates, quorum ille, Platonis præceptor, ante Ariſtotelem natum mortuus; hic vero Platonis condiſcipulus atque familiaris, Ariſtotelis præceptor ſine ulla contradictione eſſe potuerit. Duos autem hoſce Socrates in Platonis Politico obſervamus. Prodiit ille Dialogus Allatii *Pariſiis 1637, 4.* Bibliothecam quoque de ſcriptoribus Græcis profanis, & commentarium in Ariſtotelis Hymnum Hermiæ, Hiſtoriam item Aſtrologicam ſe editurum promiſit in catalogo librorum a ſe editorum & edendorum, quem ipſe vulgavit; e quibus non parum emolumenti hiſtoria philoſophica cepiſſet.

10. Romæ claruit etiam circa annum CIↃ IↃ C LVII. Neophytus Rhodinus, Cyprius, qui nobiliores nonnullos *Philoſophos*, qui in Cypro inſula floruerunt, memorat in ſuo *de viris inluſtribus Cypriis* L. quem Græce conſcriptum *Romæ* dedit *1659, 12.*

11. Et Ferraræ floruit inluſtris ille comes, Franciſcus Bernius, Ferrarienſis, inter noſtros laudandus propter librum, cujus titulus eſt: *Arcana moralitatis ex Pythagoræ ſymbolis conlecta*, in quo eruditione non

Digitized by Google

non vulgari Pythagoreorum in philoſophia morali ſymbola & placita expoſita tradidit *Ferraræ 1669*, 4. quæ poſtmodum notis & conjecturis a Paulo Patre adaucta prodierunt Francof. ad Mœn. 1687. 8.

CAPUT XXX.

1. Merita in rem litterariam P. Lambecii, 2. H. Conringii, 3. G. D. Morhofii. 4. Chr. Kortholtus quid profuit? 5. Th. Spizelius. 6. Ad. Tribecchovius de doctoribus ſcholaſticis, & alii. 7. J. H. Majus vitam Reuchlini conſignavit. Reuchlinus litterator & philoſophus. 8. J. Tepelius de vita & philoſophia Carteſii. 9. J. H. Urſinus de Zoroaſtre, Hermete, & aliis ejuſcemodi ſapientibus. 10. Eſ. Puſendorfius Druidum hiſtoriam ſcripſit. 11. Jac. Thomaſius hiſtoriæ philoſophicæ profuit maxime. 12. J. G. Rabenerius de Pythagora proſelyto. 13. I. Siberus de ſalute gentilium philoſ. 14. G. L. Hambergerus de ſymbolis Pythagoræ. Rudingerus Socratis apologiam edidit. 15. I. M. Schvvimmerus. 16. I. Proſchius, & 17. Ae. Strauchius. 18. Melch. Zeidlerus. 19. Ioach. Kühnius. 20. Leon. Cozzandus.

I.

SEquitur ætas Leopoldi I. Auguſti, qui poſt mortuum Ferdinandum III. anno CIƆ IƆ C LVIII. unanimo electorum conſenſu electus fuit Imperator. Hic litterarum & litteratorum mæcenas laudatur tantus, quantus Imperatorum nemo. Inde, quia longævum & felix habuit imperium, non pauci ſunt inventi, qui ſub eo res philoſophicas conſignarunt.

In ipſa A. Cæſaris ſede tum fovebatur Petrus Lambecius, Hamburgenſis hiſtoriarum primo profeſſor Gymnaſii ejuſdemque rector, poſtea

Digitized by Google

vero Leopoldi Imperatoris Conſiliarius, Hiſtoriographus, nec non Bibliothecæ Cæſareo-Vindobonenſis ſupremus præfectus, vir inferior diligentia nemini. Hic inter eruditos alios libros, quibus res adjuvit hiſtoricas, ***Prodromum*** nobis ***Hiſtoriæ Litterariæ*** dedit, in quo primus hoc argumentum ampliſſimum pro dignitate pertractare decreverat. Sed, quia ſolus huic oneri ferundo non par erat, ipſi nequidem tempora Moſis in eo adtingere contigit. Interim tamen varia & non contemnenda de vita & ſapientia primorum mortalium protulit, eorumque enarravit libros, quos ipſi ſcripſiſſe dicuntur; hos vero pro ſuppoſititiis habuit. Quod argumentum etiam alii, ut Jo. Joach. Maderus in L. de Bibliothecis ante-diluvianis, item Jac. Boulduccius in L. de eccleſia ante legem, non minori ſtudio tractarunt, qui omnia contra pro genuinis venditarunt. Cum quibus confer etiam Bened. Pererii diſſertationem, in qua de amplitudine & excellentia ſapientiæ, quæ in Adamo refulſit, & qua ratione omnibus poſt ſe hominibus fuit ſapientior, egit. Lucem vidit hic prodromus ***anno 1659. in f.*** Hunc iterum ***cum elegantiſſima præfatione***, ſubjectisque in fine nonnullis aliis, ut ſunt ***P. Lambecii libellus, quem Diarium S. Itineris Cellenſis*** inſcripſit; ***Alexandri Ficheti arcana ſtudiorum methodus; Catalogus*** item ***Codd. MSS. Bibliothecæ Medicea per Wilhelm. Langium***, edidit celeberrimus Joh. Alb. Fabricius, ***Lipſiæ & Francof. 1710.*** in forma eandem. Obiit Lambecius anno CIↃ IↃ CLXXX.

2. Et anno ſequenti vitam cum morte commutavit incomparabilis ille Polyhiſtor, ac Helmoſtadienſis Profeſſor, Hermannus Conringius, qui, uti variam in omni ſtudiorum genere ſuam probavit eruditionem, ita & hiſtoriæ doctæ aliqua ratione prodeſſe voluit commentariolo ſuo chronologico de eruditionis propagine, in quo libro II. de ſcriptoribus philoſophicis pertractavit, Morhof. notante, Polyh. I, 1. 16. 3. Hunc librum deinceps Gottl. Krantzius, Vatislavienſis Gymnaſii Profeſſor, cum prolegomenis & additionibus auctorum vulgavit Vratisl. anno 1703, 4. ſub hoc titulo: ***H. Conringii de ſcriptoribus XVI. poſt. Chr. nat. ſeculorum commentarius, cum prolegomenis antiquiorem eruditionis hiſtoriam ſiſtentibus, & additionibus, quibus ſcriptorum ſeries usque ad finem ſeculi XVII. continentur***, confer Struvii Introd. p. 11. 12. Inprimis omnis ævi ſtatum litterarum perluſtravit in doctiſſimis ſuis ***Diſſertationibus de Antiquitatibus Academicis***, quæ ***cum ſupplementis*** lucem adſpexerunt ***Helmſtadii 1674, 4.*** Etiam ***de Medicina Hermetica Libros*** exaravit

vit *II.* quos ibidem dedit *anno 1648* in quibus autem de Chymicorum doctrina contemtim ſcribit, Ægyptiorumque Medicos & Philoſophos ſimul in ſummam contemtionem adducit. Contra hos libros ſcripſit poſtea Ol. Borrichius. Huic vero in iterata librorum iſtorum editione peculiari Apologetico libello reſpondit, quæ editio prodiit ibid. 1669. 4. auctior & emendatior, confer ea, quæ infra dicturi ſumus, Cap. XXXII.

3. Eadem ætate fulgebat in Academia Kilonienſi egregius ille Polyhiſtor, Daniel Georg. Morhofius, qui integros annos XXX. libro impendit, quem ſub titulo *Polyhiſtoris* edidit, in quem ad imitationem Geſneri (qui fundamentum ipſi in Pandectis jecerat) omnium ſcientiarum rerumque auctorum notitiam congeſſit. Diviſit hunc Polyhiſtora in Tomos III. Primum Litterarium, alterum Philoſophicum, tertium Practicum dixit. Primum dedit ipſe Lubecoæ 1695, 4. poſteriores duos, iterumque cum priori conjunctim cum doctiſſimis hypomnematibus cum orbe cultiori communicavit Joh. Mollerus, Flensburgenſis Rector, ibid. 1708, iterumque 1715. in forma eadem. Inprimis autem hiſtoriæ noſtræ prodeſt Tomus alter, hoc eſt, Philoſophicus; ſive philoſophorum libros, ſive ipſius philoſophiæ ſpectes hiſtoriam.

4. In eadem Kilonienſi, qua Morhofius floruit, e vivis migravit anno CIↃ IↃ C XC IV. Chriſtianus Kortholtus, Theologiæ Profeſſor celeberrimus. Hic varia ſcripſit. In his peculiaris libellus eſt *de origine, progreſſu & antiquitate philoſophiæ Barbaricæ; hoc eſt, Chaldaicæ, Ægyptiacæ, Perſicæ, Italicæ, Gallicæ, deque iſtorum philoſophorum dogmatibus & moribus*, qui jam lucem adſpexit *Jenæ 1651, 4.* ſed forte juvenilis labor eſt. Nihil enim continet, niſi quod ante eum jam Heurnius conſignavit litteris. Ad hæc quoque *de Philippi Arabis, Alexandri Mammææ, Plinii Junioris & Senecæ Chriſtianiſmo diſputationem* dedit ibidem *1666, 4.*

5. Hanc ætatem adtigit etiam Theophilus Spizelius, qui notandus propter librum, quem *de re litteraria Chinenſium* dedit *Lugd Bat. 1660, 12.* vide Morhof. II. 2. 5. 2.

6. Giſſæ cum viveret adhuc Adamus Tribecchovius, peculiare *ſchediaſma de ſcholaſticis doctoribus, & corrupta per eos divinarum*

humanarumque rerum ſcientia dedit *ibidem 1668, 4.* in quo ſcholaſticorum, quos vulgo Latinos Ariſtotelis interpretes dicunt, ſtudia, res geſtas & libros doctiſſime expoſuit. In hoc argumento illud etiam commendavit celeberr. Thomaſius. Scripſit etiam *de Moyſe Ægyptiorum Oſiride* libellum, & alia. Cum iſto libro conjungendi Gisbertus Voetius in Tomo diſſertationum ſuarum, & inprimis D. Joh. Wilhelm. Ziroldus, qui Cap. V. Hiſtoriæ ſuæ Eccleſiaſticæ cum hiſtoria philoſophica conjungendæ a §. 8. usque ad finem, eandem ſcholaſticorum hiſtoriam non male inluſtrat. Eodem loco vixit etiam Jo. Weiſius, Moralium Profeſſor, denatus 1683. qui *de Theologia Platonis* diſputavit.

7. Poſt hos commemorandus Joh. Henric. Majus, Phorcenſis, Durlacenſis Gymnaſii Profeſſor, & hujus loci templi primarii paſtor, qui optime meritus eſt *de vita & memoria Johan. Reuchlini, ſive Capnionis, Phorcenſis*, primi in Germania Hebraicarum, Græcarum aliarumque bonarum litterarum ſeculi quinti decimi, inſtauratoris. Hanc brevi ſed erudita oratione complexus eſt, & elegantiſſimis adnotationibus edidit *Francof. & Spiræ 1687, 8* Inprimis etiam laudem meretur in eo, quod hiſtoriam litterariam ſeculi quinti decimi cura non minore ſimul inluſtraverit. Fuit autem Reuchlinus non litterator ſolum, ſed philoſophus etiam, qui Ariſtotelis primo philoſophiam Baſileæ docuit; ſed eam poſtea deſeruit, & philoſophiam Pythagoream cum Cabbala Judæorum mixtam reſtaurare cœpit *Libris III.* quos etiam *de Arte Cabbaliſtica* inſcriptos Leoni X. nuncupavit. Plura de eo docet etiam Voſſius L. de Hiſt. Lat. III.

8. Johannes Tepelius, Hiſtoriam Carteſianam juvare voluit libello non ſpernendo, quem *de vita & philoſophia Carteſii* concinnavit ediditque *Noribergæ 1674, 12.* In hoc primo hiſtoriam R. Carteſii perſequitur, & qua potiſſimum occaſione amplexus ſit philoſophiam; deinde ſcriptis agit; tum de principiis philoſophiæ; poſtea adſeclas, oppugnatores & propugnatores illius, nec non varia ſuper hac ſecta ſummorum virorum judicia conlegit, quibus tandem ſuam etiam ἐπιχείρησιν addidit. Plenius tamen hoc argumentum poſtea pertractarunt alii, de quibus infra ſuis locis.

9. Quo tempore apud Ratisbonenſes Joh. Henricus Urſinus *Exercitationes* ſuas *de Zoroaſtre Bactriano, Hermete Triſmegiſto, & Sanchoniatone Phœnice Noribergæ* edidit *anno 1661, 8.* in quibus philoſophorum

phorum iſtorum, qui veterum Chaldæorum & Ægyptiorum doctrinam docuiſſe creduntur, hiſtoriam tradidit. Sed omnia pene in dubium vocavit; in quibus tamen caute agendum Morhofius judicat in Polyh. II. I. I. 12. Alius fuit Benjamin Vrſinus, alius Fulvius Vrſinus, patria Romanus, vir utriusque linguæ doctiſſimus, qui aliquot Anton. Auguſtini lucubrationes publicavit, Thuano teſte ad annum cIɔ Iɔ C.

10. Ratiſbonæ ad alteram vitam vocabatur eodem Leopoldo Auguſto anno cIɔ Iɔ CLXXXIX. Legatus ad conventum imperii eo miſſus a Danorum R. Chriſtiano V. Eſaias Puſendorffius, Sam. frater, qui, cum Magiſter adhuc Lipſienſis eſſet, ſe commendavit habita anno 1650. *diſſertatione de Druidis*, in qua Druidum iſtorum hiſtoriam & doctrinam explicavit, quam cum aliis ejus opuſculis excellentiſſimus Ludovicus Hallenſis recudi fecit Halæ 1700, 8.

11. Tum florebat etiam Jacobus Thomaſius, Lipſienſis, ejusdemque Academiæ eloquentiæ & philoſophiæ Profeſſor, Rectorque ſcholæ ad Thomam, vir eruditiſſimus, hiſtoriæque philoſophicæ deditus maxime, in qua egregia ingenii monimenta dedit. Stoicam doctrinam inluſtravit *Diſſertationibus* ſuis *Stoicis*, habitis *Lipſiæ 1676, 4.* Doctores Scholaſticos Latinos expoſuit *Diſſertatione* perbrevi peculiari, ibidem atque eodem anno impreſſa *in 8.* In hac primas doctrinæ Scholaſticorum origines optime omnium pertractavit. His adduntur ejusdem *Orationes XII. de ſecta Nominalium, & XV. de Syncretiſmo Peripatetico.* Quomodo autem philoſophati ſint ex principiis variis gentiles, & ad variam vel ipſius Dei, vel aliarum rerum nobiliſſimarum cognitionem pervenerint, idem expoſuit in *Schediaſmate Hiſtorico*, aliisque *Diſſertationibus* ſuis, quas *Halæ* conjunctim filius multo doctiſſimus edidit; confer Lipſienſes ad annum 1693. m. ſept. p. 428.

12. Juſtus Gothofredus Rabenerius, ſcholæ Miſnenſis Rector, apud Lipſienſes edebat anno 1695, 8. *Amœnitates* ſuas *Hiſtorico-Philologicas*, in quibus pag. 117. diſſertatio continetur: *an Pythagoras fuerit proſelytus?* contra quem duas diſſertationes editas videmus *Roſtochii 1700.* ab Hermanno Chriſtoph. Engelckenio ſub titulo: *an Pythagoras proſelytus factus, & conſequenter ſaluatus ſit?*

13. Et Dresdæ Juſtus Siberus, Theologus & Philologus, *Conſiderationes de ſalute Philoſophorum Gentilium, Platonis, Ariſtotelis, Ciceronis & Senecæ* inprimis, inprimi curabat 1659, 12. Cui libro addendus

ejus *Seneca divinis oraculis quodammodo conſonans*, editus ibidem 1675, in forma eadem.

14. Etiam apud Wittebergenſes Georg. Ludov. Hambergerus *Exercitationes de vita & ſymbolis Pythagoræ* edebat anno *1678*, *C.* Ibidem etiam anno 1601. Joh. Bapt. Roſchelius, Phyſ. Profeſſor, *de Philoſophia Conciliatrice* diſputationem habuit, in qua Ariſtotelem & Platonem in doctrina Phyſica conciliare ſtuduit. Ibidem vixit etiam Eraſmus ſive Efromus Rudingerus, Philoſ. & Græc. L. quondam Profeſſor, qui *Platonicam Socratis Apologiam cum verſione Latina ſcholiisque* edidit.

15. Nec forte minora in hiſtoria noſtra præſtare potuit Johan. Michael Schvvimmerus, libro, cui titulus: *Academia Priſca Græcia, ſeu ſtatus litterarius Græciæ Platonicorum, Peripateticorum, Stoicorum* & plurium, qui *Witteb.* prodiit *1673*, *4*.

16. Item Joh. Proſchius *Apologiam pro Ariſtotele & Euclide contra* acerrimum Ariſtotelis hoſtem, *Petrum Ramum* aliosque conſcripſerat, *Dantiſci 1653*, *4*.

17. Apud Gedanos obiit etiam anno CIↃ IↃ CLXXXII. celeberrimus ille Theologus & Hiſtoricus, Ægidius Strauchius, qui præter alia erudita monimenta, laudem meruit propter *Diſſertationem*, quam *de Chriſtianiſmo Senecæ* habuit. Qua cum jungendus liber editus Ratisbonæ 1651, 4. *L. Annæus Seneca ab Arnando Fabio atheus proclamatus, & a Jac. Petro Huntero defenſus.*

18. Apud Regiomontanos Melchior Zeidlerus, Logices primo, poſt Theologiæ Profeſſor, *Prodromum Introductionis in Lectionem Ariſtotelis* edidit, in cujus pag. 48. ſeqq. inter alia eleganter deduxit commoda, quæ ſedulo Ariſtotelis lectori hiſtoria philoſophica promittit. Eo etiam nemo melius in genuina veterum philoſophandi methodo ſecundum Stagiritæ mentem & principia præcepit in *Libro de genuino veterum docendi modo exoterico & acroamatico*, hoc eſt, *dialectico* & *analytico*, qui liber itidem Regiomontani editus proſtat.

19. Anno CIↃ IↃ CXCVIII. vita defunctus eſt Joachim. Kühnius, Orientalis litteraturæ apud Argentoratenſes Profeſſor, qui *Obſervationes in Laertii vitas Philoſophorum* edidit, quas habemus in elegantiſſima editione Amſtelodamenſi 1692, 4.

20. Nec

Digitized by Google

20. Nec tacendus Leonhardus Cozzandus, Brixianus, cujus *de magiſterio antiquorum philoſophorum Libri VI. Genuæ* prodierunt *anno 1684. 12.* Confer Nouvelles de la Republique de letres, quæ libri hujus excerptum dederunt. Præferendus videtur Hornio in hiſtoria philoſophica.

Caput XXXI.

1. A. Arnaudus, item 2. M. A. Bonciarius Apologiam pro Epicuro fecerunt. 3. I. C. Frey de philoſophia Druidum, & 4. Meziriacus de vita Eſopi egerunt. 5. R. Carteſius vitam propriam delineavit. 6. P. Gaſſendus contra Ariſtotelicos Exercitationes ſcripſit, quarum Liber primus editus, cæteri ſuppreſſi fuerunt, & cur? Vitam Epicuri, Mathematicorum & Peireſcii deſcripſit. 7. Sorbierius Gaſſendi vitam perſcripſit; quid in ea deficit, indicatur. 8. G. Naudæus Apologias pro Eruditis fecit. 9. P. Borellius variis libris in hiſtoria philoſophica clarus eſt. 10. Balſacus, num vitam Socratis ediderit? 11. Ph. Labbeus commendatur ob ſubſidia, quæ ad hiſtoriam litterariam adtulit. 12. Jo. Launoius de varia fortuna Ariſtotelis egit, ſed Ariſtoteli nimis infeſtus eſt. 13. Confucius, Sinarum philoſophus, mandato Chriſtianiſſimi R. editur. Confucius quando natus. 14. R. Rapinus comparationem Ariſtotelis & Platonis ſcripſit, in qua Ariſtotelem aliis præfert. 15. Mottanus Vayerus. 16. Aeg. Menagius hiſtoriam philoſophicam auxit notis in D. Laertium, & libello de philoſophis mulieribus. 17. Commendatur etiam Dherbelotius ob Bibliothecam Orient. 18. Guil. Boilous vitam Epicteti deſcripſit.

Digitized by Google

pſit. 19. Cl. Fleurius diſſertationem de Platone & alia edidit.

I.

VEnimus ad Gallos, qui rebus noſtris dederunt operam, ex ordine inſtituto. Ludovico XIII. regnante vixit Andreas Arnaudus, Forcalquerienſis, in eadem provincia Proſeneſchallus, qui teſte P. Gaſſendo L. de vita & moribus Epicuri, p. 136. librum edidit Auenioni, cui titulus eſt: *Joci*, (quo, ſi forte detectus aliquando fuerit auctor, ipſe fateri poſſet, ſe talem librum tantum jocandi cauſſa emiſiſſe in lucem) in quo *Apologiam pro Epicuro* adornavit, & probavit, Epicurum innocentiſſime ab obtrectatoribus ſuis laceſſitum & laniatum fuiſſe.

2. M. Antonius Bonciarius, Pariſienſis Profeſſor, in catalogo operum ſuorum teſte eodem Gaſſendo citato l. librum ſcripſit, cui nomen: *Epicurus, ſive Dialogus de antiqua Philoſophia*, in quo probavit, Epicurum antiquiorum philoſophorum omnium exſtitiſſe principem: neminem item ex antiquioribus philoſophis propius ad veritatem acceſſiſſe, quam Epicurum: contra, nullos ab ea longius receſſiſſe & abfuiſſe, quam Stoicos. Sed liber hic lucem non vidit, quia auctor illum edere non auſus eſt.

3. Janus Cæcilius Frey, archiatrus Catharinæ Mediceæ, matris Ludovici XIII. *cribrum philoſophicum* ſcripſit, item *Philoſophiam Druidum*, quæ prodiit *Pariſiis 1646, 8.*

4. Claudius Caſpar Bachetus de Meziriac, Academiæ R. membrum, gloriam ſibi peperit editione *Librorum VI. Arithmeticorum Diophantis Alexandrini*, in cujus præfatione varia lectu digna de hujus philoſophi vita rebusque geſtis tradidit. Prodiit hoc opus Pariſ. 1621. & poſtea recuſum 1670. curante Fermetio, in qua vero dicta præfatio deeſt. Ad hæc *vitam Eſopi*, Philoſophi, perexiguo ſed erudito libello complexus eſt. Hic adeo rarus fuit, ut ipſum etiam Bælium in prima Lexici ſui editione confiteri oportuerit, ſe illum nondum vidiſſe; nunc inſertus ille legitur *Tomo I. Articulo VII. p 87. des Memoires de Litterature*, quæ *Haga Comitum* imprimuntur *ches Henri du Sauzet, 1715.* (in quibus non tam recentiores, quam antiquiores & rariores libri recenſeri ſolent.) In iſto autem libello varia notatu digna de Eſopi vita & morte conſignavit; in-

inprimis autem variis argumentis eorum confutat ſententiam, qui ſtatuerunt, Eſopum hominem fuiſſe deformem, hæſitantem item & balbutientem, & cætera.

5. Ludovico XIII. ſucceſſit anno CIↃ IↃ C LI. Ludovicus M. ſive XIV. doctorum mecænas ſummus. Sub ejus imperio vixit Renatus Carteſius, ex nobili apud Turones familia oriundus, qui propter matheſin & philoſophiam excelluit. Sectam condidit, quæ tot oppugnatores & propugnatores invenit, quot olim vix Platonica & Ariſtotelica numeravit. Hiſtoriam vitæ & philoſophiæ ſuæ nobiscum aliquo modo communicavit in Epiſtolis ſuis, quæ volumini VI. & VII. ejus operum continentur. Hæc prodierunt anno 1668. VII. vol. 4. Vita exceſſit Holmiæ Sveonum Calend. Febr. anno CIↃ IↃ C L. ætatis LXIII.

6. Cum Carteſio in eadem admiratione fuit Petrus Gaſſendus, philoſophus inſignis, Mathematicus egregius, qui induſtria ſua varia dedit monimenta. Anno CIↃ IↃ C XXIV. lucem publicam videbant ejus *Exercitationum Paradoxicarum adverſus Ariſtoteleos Libri VII.* in quibus omnes hujus philoſophi errores deteguntur, præcipua totius doctrinæ Peripateticæ fundamenta excutiuntur, opiniones vero novæ, aut e vetuſtioribus obſoletæ, ſtabiliuntur; qui libri iterum excuſi fuerunt *Amſtelod. anno 1649. apud Elzevirium in 8.* & *Hagæ Comitum anno 1656. in 8.* & Tomo III. Operum inſerti. Erat autem hic Liber primus iſtorum ſeptem, quos ea de materia conſcripſerat, & continet Exercitationes octo; quarum unius cujusque tale eſt argumentum:

1. *Quod homines Ariſtotelici ex Germana philoſophia Sophiſticen effecerint.*
2. *Quod immerito Ariſtoteli libertatem ſibi philoſophandi ademerint.*
3. *Quod rationes nullæ ſint, quibus ſecta Ariſtotelis videri poteſt præferenda.*
4. *Quod maxima ſit incertitudo librorum doctrinaque Ariſtotelicæ.*
5. *Quod apud Ariſtotelem innumera deficiant.*
6. *Quod apud Ariſtotelem innumera ſuperfluant.*
7. *Quod apud Ariſtotelem innumera fallant.*
8. *Quod apud Ariſtotelem innumera contradicant.*

In his Epicuræum ſe graphice admodum oſtendit, & acerrimum Ariſtotelis calumniatorem, quanquam nihil minus ſe facturum in præfatio-

ne pollicitus eſt. Sed reliquos libros ſex eruditi non viderunt; num editi fuerint, Launojus ſignificare non potuit. In iſtis autem quid tractaverit, ejus in librum primum præfatio docet.

Liber, inquit, *ſecundus opponitur Dialectica Ariſtotelicæ, ubi nulla ipſius Dialectices neceſſitas utilitasve declaratur*, & reliqua.

Liber tertius deſtinatur in Acroaſin Phyſicam, & cætera.

Liber quartus adoritur libros de corpore ſimplici, ubi primum & ſtellis & ſoli comparatur quies, & cætera.

Liber quintus aggreditur vulgares tractatus, quos de mixtis inſtituit, & cætera.

Liber ſextus adverſus Metaphyſicam inſtituitur.

Liber denique ſeptimus eſt in Moralem Philoſophiam. Confer Launojum in de varia Ariſtotel. fort. L. p. m. 216.

Sed Gaſſendus ab edendis contra Ariſtotelem libris abſtinuit, & totum poſtea ſe philoſophiæ Epicureæ reſtaurandæ dedit. Itaque peculiare opuſculum *de vita, moribus & doctrina Epicuri Libris VIII.* concinnavit, qui primum *Lugd. Gall.* prodiit *1647.* poſtea recuſus Hagæ Comit. 1656, 4. In hoc Epicuri & vitæ & ſcholæ hiſtoriam expoſuit ita, ut nemini fortaſſe alteras curas hac in parte reliquerit. Liber primus ac ſecundus non niſi nude vitam, mores & ſcholam Epicuri perſequitur; ita tamen, ut ejus etiam recenſeat Libros, amicos, & ſucceſſores. Inprimis Capite V, Lib. I. docet, quando, & qua occaſione Epicurus philoſophiæ ſe dederit, ſectamque condiderit. Quartus liber occaſionem quæſitæ Epicuro infamiæ detexit; quintus objectam malignitatem depepulit; ſextus objectum gulæ vitium; ſeptimus objectam venerem; ultimus odium objectum artium liberalium. Etiam primus e recentioribus edidit *Animadverſiones in Diogen. Laertii Lib. IX.* qui *de vita, moribus placitisque Epicuri* agit, *III. Voluminibus in folio.* His denique *Philoſophiæ Epicuri Syntagma* addidit, in quo philoſophiæ Epicureæ principia expoſuit. In omnibus autem Epicuri aerem vindicem egit, ſic, ut non modo virtutes ejus, ſed etiam vitia & errores expoſuerit, & ſæpe contra ipſum diſputaverit. Ita quando de prouidentia agit, quam omnino in dubium vocavit, partes ejus & cauſſam plane deſerit. Doctrinam de atomis ita amplectitur, ut ne locum det atheiſmo. Idem vitas ſumma fama Mathematicorum, Tychonis Brahei, Nicol. Copernici, quibus

Digitized by Google

bus acceſſerunt Georgii Peurbacchi & Johann. Regiomontani vitæ, multa cum induſtriæ laude deſcripſit, Hagæ Com. 1655, 4. In his multa notatu digna, quæ ad Matheſin atque ad Aſtronomiam faciunt, obſervavit. Iterum vitam Peireſcii deſcriptam dedit, dignam, quæ ab omnibus politiſſimis ingeniis legatur, quod velut ſpeculum eſt omnis elegantioris doctrinæ. Fuit Nicolaus Claudius Fabricius Peireſcius, Aquiſſenſienſis Parlamenti Conſiliarius, vir omnibus optimis litteris doctrinisque egregie excultus, & clarus ob inſtructiſſimam omni optimorum librorum copia Bibliothecam. Inde, quia ſumma in Gaſſendum erat liberalitate, hic non ſolum vitæ, ſed bibliothecæ quoque ejus hiſtoriam optime omnium deſcribere potuit. In hanc quoque omnia congeſſit, quæ memoriæ digna ſunt, hoc eſt, quæ pertinent ad rem litterariam, ad antiquitates, ad Philologica, Mathematica, Phyſica, & moralem ſcientiam. Prodiit ea vita primo Pariſiis 1641, 4. dein Hagæ Comit. 1655, 4. exſtat etiam in 12mo. Sed quum hæc editio nimis rara facta fuerit, prodiit ea denuo recuſa Quedlinburgi, 1706, 8. Ad Gaſſendum epiſtolam ſcripſerat etiam Gabr. Naudæus, quæ impreſſa fuit Romæ typis Vaticanis anno 1638, 4. Hæc omnia ſeorſim a Gaſſendo edita ſunt. Integra vero ejus opera prodierunt tandem Lugduni 1658. VI. voluminibus in folio. Vitam cum morte commutavit anno CIↃIↃCLV. IX. Calend. Novembr. ætatis anno LXIII. A Gaſſendo peculiaris ſecta, Gaſſendiana dicta deducitur, quæ alias etiam ſecta corpuſculorum, item atomiſtarum dicitur, quia Gaſſendus in phyſicis ſuis ex atomis tanquam principiis, omnia corpora conſtare docuerat, in quibus multi eum ſequuti ſunt.

7. Cum Gaſſendo multis annis verſatus eſt Samuel Sorberius, Chriſtianiſſimo Regi ab hiſtorica re, qui vitam ejus deſcripſit, cujus libelli titulus eſt: *Diſſertatio de vita & moribus Philoſophi ac Mathematici celeberrimi, Petri Gaſſendi, ad virum inluſtrem, Henricum Lud. H. Mommorium, libellorum ſupplicum magiſtrum integerrimum perſcripta.* Inſeruit eam M. A. Wittenius ſeptimæ Decadæ Memor. Philoſophorum, cui etiam catalogum Gaſſendi ſcriptorum adjunctam videmus. Sed recte in iſta deſcriptione vitæ continuator Voſſii taxat, quod tacuerit de cauſſis & anſis, propter quas Gaſſendus Epicurum potiſſimum defenderit, ejusque philoſophiam amplexus fuerit. Nos id tribuimus frequenti lectioni Senecæ, cui deditiſſimus fuit; dein ejus continentiæ vitæ, quæ opti-

me cum vita Epicuri convenire videbatur. Henricus Sorberius, Sam. fi-lius unicus, notus eſt propter Sorberiana.

8. In clariſſima luce tum verſatus eſt etiam πολυμαθέστατος Gabriel Naudæus, qui edidit *Apologie pour les grands hommes, ſoupçonnés de Magie*, hoc eſt, *Apologia pro viris doctis, Magia ſuſpectis*, quo libro ſcilicet eruditos iſtos & philoſophos, quos ſingularis quædam ingenii elegantia apud indoctos homines in magiæ ſuſpicionem adduxerat, magna dexteritate defendit. Qui liber recuſus prodiit Amſtelod. 1712. cum nonnullis animadverſionibus, quæ Naudæum partim emendant, partim confirmant ea, quæ ſcripſit. Confer de hoc libro plura in Celeberrimi Clerici Bibliotheque Choiſie Parte II. Tomi XXIV. p. 454. Peculiarem de philoſophis, qui falſo atheiſmi accuſati fuerunt, diſſertationem actis philoſ. inſerere promiſit doctiſſimus Heumannus, P. III. p. 437. in not.

9. Petrus Borellius, Caſtrenſis, Galliarum Regis archiater, & philoſophus non exigui nominis, eodem tempore vixit, atque laudem libris nonnullis eruditis adeptus eſt. Sunt iſti: ejus *Bibliotheca Chimica*, ſive *Catalogus librorum Philoſophorum Hermeticorum*, in quo de quatuor millibus circiter auctorum eruditos inſtruit, ſed nullo ordine, Labbeo notante, B. B. Ejus *auctuarium ad Nicolai Peireſcii vitam*, quam modo laudatus Petrus Gaſſendus ſcriptam dedit: *Renati Carteſii vita*, ſeu *Compendium vitæ Carteſianæ, ejusque Operum omnium Catalogus*, quem concinnavit atque luci publicæ expoſuit Pariſiis 1666, 8. De *Democriti* quoque *vita & philoſophia* volumen meditatus eſt, uti ipſe teſtatur in præfatione ad lectorem, præmiſſa ſecundæ Centuriæ Obſervationum in 12. Caſtris 1653.

10. Etiam Johannes Ludovicus Balſacus patria, alias Gueſius, ſive Guez dictus, librum *de vita Socratis* Gallice conſcripſiſſe Morhoffio dicitur II, 1. 3. 2. Pariſiis 1650, 8. Idem Gallice *Socratem Chriſtianum* concinnavit; quo libro videlicet Socraticæ philoſophiæ convenientiam cum Chriſtiana doctrina explicavit, Arnhemiæ 1675, 12.

11. His adnumerandus Philippus Labbeus, Bituricenſis, vir doctus & diligens. Edidit *Ariſtotelis & Platonis Græcorum Interpretum typis hactenus editorum Synopſin*, *Pariſiis* 1657. cui annectit primo quadruplicem appendicem, de Ariſtotelis & Platonis, præcipuis omnium operum editionibus; deinde ſyllabum librorum Ariſtotelis & Platonis, in

in quos exſtant veterum Græcorum commentaria aut paraphraſes; tertio indicem virorum eruditorum, quorum opera Græci Ariſtotelis & Platonis interpretes & philoſophi in lucem prodierunt, aut latinitate donati fuerunt; quarto catalogum cognominum ad nomina ſeu prænomina revocatorum. Promiſit etiam *Athenæum Philoſophicum, ſeu Bibliothecam Ariſtotelis & Platonis interpretum, omniumque cujuscunque ſectæ philoſophorum*, qui Græce aliquid ſcripſiſſe noſcuntur, ſive prælo excuſi, ſive in Manuſcriptis Codicibus ad huncusque diem reconditi fuerint. Nec prætermittenda ejus Bibliotheca Bibliothecarum, multos vitarum & catalogorum ſcriptores enarrans, quam aliquoties poſtea recuſam cum augmentis, ut anno 1664. & 1672. poſtea ab Antonio Teiſſerio vulgatam habemus. Titulus eſt: *Catalogus auctorum, qui librorum catalogos, indices, bibliothecas, virorum eruditorum vitas aut orationes funebres ſcriptis conſignarunt, Genevæ 1686, 4.* Acceſſit auctarium ejus ibidem anno 1705. confer Struvium in Introductione pag. 322. Edidit etiam Bibliothecam Novam Manuſcriptorum librorum, ſummo judicio conlectam, quæ hiſtoriæ mediæ, Gallicæ tamen potius, adcuratius perdiſcendæ inſeruit. Atque alia. Fuerunt etiam homonymi noſtro.

12. Clarus etiam per idem temporis ſpatium fuit Johannes Launojus, Conſtantienſis, Pariſienſis e regio Navarræ collegio Theologus, vir diligens & πολύγραφος; libros enim LXX. conſcripſit. Breve ſed elegans ſcriptum *de varia Ariſtotelis fortuna in Academia præſertim Pariſienſi ad virum clariſſimum, Henricum Ludovicum Hubertum Mommorium, libellorum ſupplicum magiſtrum* dedit, cujus editio prima prodiit Pariſiis 1653, 8. & recuſa Hagæ Comitum eodem anno, 8. iterumque anno 1656, in 4. in cujus fronte exſtat: *editio auctior & correctior.* & tertia vice Lutetiæ Pariſ. 1662. & quarta vice nunc inprimitur Jenæ. In hoc libello præcipua fata & mutationes philoſophiæ Ariſtotelico-Scholaſticæ in Pariſina expoſuit, quas orſas ab anno 1209. usque ad annum 1624. perduxit, inque octo diviſit periodos, genuinis omnia diplomatibus & decretis, a Regibus Galliæ & Pontificibus Romanis, partim pro philoſophia Ariſtotelica, partim contra eam factis, declarans. Subnectit paſſim etiam judicia ſua, ſed id monendum, quod præter culpam quandoque reprehenderit Ariſtotelem. Recenſionem hujus libelli dederunt præter Fabricium, auctor Actor. Philoſ. Parte IV. a p. 690 – 718.

it. die Summariſche Nachricht aus der Thomaſiſchen Bibliothec, a pag. 194 -- 211. Laudatur ejus etiam *Academia Pariſienſis inluſtrata, Pariſiis edita 1682, 4.* ex qua non pauca ad hiſtoriam litterariam hujus urbis adtulit. In eo Lib. III. CXXXIV. percenſet auctores, interque eos nonnullos philoſophos, quorum vitam & mores deſcribit. Deceſſit Launojus Pariſiis die X. Martii CIƆ IƆ C LXXVIII. Alius fuit Matthæus de Launoi, ſive Launæus, Theologus, ætate ſuperior noſtro, cujus mentionem faciunt Thuanus ad annum CIƆ IƆ LXXXVII. & Maimbourg Hiſtoire de la Ligue.

13. Juſſu ipſius Ludovici Magni e Bibliotheca Regia producebatur anno CIƆ IƆ C LXXXVII. *Confucius, Sinarum Philoſophus*, ſive, ut integer operis eſt titulus: *Scientia Sinica, Latine expoſita, ſtudio & opera Proſperi Intorcetta, Chriſtiani Herdtrich, Franciſci Raugemont, Philippi Couplet, Patrum Societatis Jeſu, Pariſiis anno eodem in folio.* Cui Philoſophorum Sinenſium declaratio prooemialis præmittitur, quam ipſius Confucii vita deſcripta ſequitur. Confucius enim primus & princeps philoſophorum apud Sinenſes habetur atque adhuc colitur. Natus dicitur anno IƆ LI. ante natum Chr. in loco, cui nomen Lu, hodie Xantun. Plura docebunt Acta Lipſienſia, quæ operis hujus excerpta nobiſcum communicarunt anno 1687. Magna hujus libri jam exſpectatio fuit, ac ſi recondita quædam lectores ſuos docere potuiſſet, ſed ſpem non implevit. Locupletiorem tamen editionem promiſit Aymonius, confer Acta. La Morale de Confucius, Philoſophe de la Chine, prodiit Amſtelodami 1688, 8. Promiſſus etiam fuit a Confucii editoribus Memcius, Sinenſium philoſophus alter, qui poſt Confucium eodem ſeculo floruit, ſed quantum ego quidem ſcio, nondum comparuit.

14. Eo anno, quo Confucius editus fuit, vita Pariſiis exceſſit Renatus Rapinus, celebris e ſocietate Jeſu frater, natus Turonii anno CIƆ IƆ C XXI. teſte Bælio, voce *Rapin.* Hic *Comparationes magnorum virorum* Gallice edidit, deque *Comparatione Platonis & Ariſtotelis* tractavit. Sed Platoni Ariſtotelem præfert, adeo, ut cum ipſo nemo conferendus videatur. Ejus *Reflexions ſur la Philoſophie de Platon*, multa notatu digna, nec ubivis obvia continent, ſed paullo confuſe ſcribit. Plura de hoc docet Bælius citato loco. hic paſſim etiam nævos haud paucos Rapino exprobravit in Dictionario ſuo.

15. Vi-

Digitized by Google

15. Videndum quoque, an Franciſcus de la Mothe le Vayer, Regi Chriſtianiſſimo a Conſiliis Status, & Academiæ R. membrum, aliquid adtulerit ad hiſtoriam noſtram operibus ſuis eruditione multa refertis. Ea conjunctim II. volum. in folio Pariſiis, iterumque 16. volum. in 12. prodierunt.

16. Ægidius Menagius circa idem tempus laudem famamque adeptus eſt egregia *Diog. Laertii editione*, quam *cum perpetuis ſuis* & *aliorum commentariis* primo *Londini* dedit *1666. in f.* Hæc cura celeberrimi Marci Meibomii auctior nitidiorque prodiit Amſtelodami 1692. duobus voluminibus in 4. de cujus operis recenſione & hiſtoria plura qui cupit, Acta Eruditorum Lipſ. evolvat M. Jul. ann. 1692. a pag. 315—319. ut cætera ejusdem anni litteraria & ephemerides, Belgicas & Gallicas taceam. Huic etiam editioni *Syntagma* ejus *de mulieribus philoſophis* acceſſit, quod alias ſeorſim excuſum proſtat ſub titulo: *Hiſtoria mulierum philoſopharum, cui acceſſit ejusdem commentarius Italicus in VII. Sonettum Franciſci Petrarchæ a re non alienus, Lugduni 1690, 12.* Dedicavit hunc libellum doctiſſimæ fœminæ Annæ Daceriæ, ad exemplum D. Laertii, qui fœminæ pariter vitas ſuas philoſophorum conſecraverat. In hoc ſexaginta quinque mulieres dedit philoſophas, ex antiquis lacunis conlectas, quas vel in incertas, vel in certas diviſit ſectas, hoc eſt, in Platonicam, Dialecticam, Cyrenaicam, Megaricam, Cynicam, Peripateticam, Epicuræam, Stoicam, & quarum maximum adduxit numerum, Pythagoream.

17. Inprimis videndum, quid ad Orientalium gentium litterarum hiſtoriam congeſſit in Lexicon Orientale ſuum Bartholomæus Dherbelotius, L. Syriacæ in Academia Pariſienſi Profeſſor R. & inluſtris d'Auvergnii in eodem munere ſucceſſor, qui a Colberto eum in finem ex aula Magni Hetruriæ Ducis, in Galliam revocatus fuit, ut auctus ſtipendio Regio, opus illud ad finem perduceret, quod tandem poſt auctoris mortem prodiit. Titulus eſt: *Bibliotheque Orientale, où Dictionaire Univerſel,* & cætera. *continens, quicquid ſpectat ad cognitionem populorum Orientis, Hiſtorias & traditiones illorum, tum veras, tum fabuloſas, religiones illorum & ſectas, publicam formam rerum publicarum, leges, conſuetudines, mores, bella & imperiorum revolutiones, ſcientias illorum atque artes, Theologiam ſcilicet, Mythologiam, Magiam, Phyſicam, Ethicam, Medicinam, Matheſin, Hiſtoriam, naturalem hiſtoriam, Chronologiam, Geographiam, Obſervationes Aſtronomicas, Grammaticam & Rhetoricam: Item vitas &*

res-

Digitized by Google

res geſtas omnium penes ipſos ſanctorum, doctorum & philoſophorum, hiſtoricorum, poetarum, Impp. Interſeruntur judicia critica, compendia librorum, verſionum, commentariorum, & plura, *Pariſiis 1697. f.*

18. Poſt hos commendari meretur Guilielmus Boilous, ſive Gilles Boileau, Guilielmi filius, Jure Conſultus doctiſſimus & Academiæ R. membrum, natus anno CIↃ IↃ C XXXI. teſte Mr. des Maizeaux in vita du Mr. Boileau despreaux p. 6. Hic vitam Epicteti edidit anno 1655. cujus titulus: *La vie d' Epictete & l' Enchiridion, où Abregè de ſa Philoſophie, avec le Tableau de Cebes, traduits du Grec en François.* de qua vita doctiſſimi Bælii judicium ſubnectit Maizeaux, quod *ſit la plus ample, & la plus exacte qu' il ait vuë, & quod l' erudition & la critique y ſont repanduës habitement*, cit. l. Quam laudem non denegat etiam Manuali Epicteti, ejusque tabulis, quæ ubivis cum plauſu fuerunt exceptæ, teſte eodem. Confer Reponſe aux quæſtion d' un provial, Tom. I. p. 130. Vitam iſtam Monſieur l'Abbé de Bellegarde Epicteti characteribus præmiſit, editis a Trevoux anno 1702, 12.

19. Dignus etiam Claudius Fleurius, cujus inter hiſtoriæ doctæ auctores mentio fiat. Fuit is Principum Conteorum præceptor, Presbyter & Abbas. Edidit *Traité du Choix & de la Methode des études, Bruxellis 1687, 12.* In eo eruditionis hiſtoriam Græcorum, Romanorum, Chriſtianorum & Arabum conciſe docteque exhibuit. Item de origine ſcholarum, de quatuor dictis ita facultatibus in Academiis, & de *παλιγγενεσία* litterarum non inepte diſſeruit. Præfixit huic etiam libello *diſſertationem de Platone*, in qua primo compendium vitæ Platonis dedit; dein doctrinam philoſophi expoſuit; tum de ſtylo ejusdem, ultimo de utilitate egit, quæ ex lectione librorum Platonis ad litterarum & philoſophiæ cupidos redundare poſſit. Proſtant hujus libelli variæ editiones, & inter eas nonnullæ in Germania impreſſæ, ſed præſtant eæ, quæ in Belgia & Gallia prodierunt.

Caput XXXII.

1. Rob. Fluddus pro fraternitate Roſeæ crucis ſcripſit, atque alia. 2. Th. Stanlejus opus hiſtoriæ Philoſ. condidit; cujus operis editiones memorantur. 3. H. Moore vitam propriam ſignavit. 4. Ed. Biſſæus monimenta nonnulla philoſophiæ antiquæ conlegit. 5. Th. Hobbeſius, novæ ſectæ conditor, vitam propriam deſcripſit. 6. Ed. Dickinſonius, de Druidis. 7. A. Wood antiquitates Academiæ Oxonienſis congeſſit, & alia. Acta ſocietatis Regiæ Anglicanæ hiſtoriæ Philoſ. proſunt. 8. Jo. Marshamus de doctrina veterum Ægyptiorum egit. 9. Th. Gale laudatur ob merita in Hiſtoriam Philoſophicam.

1.

Redimus ad Anglos. Iis temporibus, quibus imperio Germanorum præfuerunt Ferdinandi, Secundus & Tertius, in Magna Britannia regnarunt Caroli. Carolus primus, patri, Jacobo ſucceſſit anno cIↄ Iↄ C XXV. cui decollato (confer Ant. Wood. Hiſtory of Oxford-Writers, p. 522.) poſt multas revolutiones ſucceſſor datus eſt anno cIↄ Iↄ C LXI. Carolus II. Hic regnavit usque ad annum cIↄ Iↄ CLXXXV. quo ſucceſſit iterum Wilhelmus, hujus nominis III.

Caroli I. Regis armiger & Medicus fuit Rob. Fludus, ſive Fluddus, alias de Fluctibus, Philoſophiæ, Chimiæ & Medicinæ laude ornatus, qui natus cIↄ Iↄ C VI. poſt editos multos in iis ſtudiis libros, Londini mortalitatem exuit anno cIↄ Iↄ C XXXVIII. Hujus opera omnia conjunctim tum Francofurti tum Gudæ publici juris facta ſunt, & nonnulla continent, quæ hiſtoriam noſtram juvare poſſunt. Vigebat tunc in Anglia fratrum Roſeæ crucis ordo, qui omnia lumini interno adſcribebat,

cujus patrocinium ſuſcipiebat edens *pro fraternitate Roſea crucis Apologiam*, quæ ſeorſim quoque Leydæ prodiit. Varia item veterum Ebræorum placita naturalia & phyſica nobis expoſuit in Philoſopia ſua Moſaica naturali, & paſſim in ſuis operibus. In his ſimul de vita propria varia jucunda & lectu digna conſignavit. Opiniones Fluddi memorantur etiam im Ausführlichen Bericht von neuen Büchern pag. 163. & de libris, qui ex ingenio potius quam genuinis principiis laudandi, conſule Merſennum in Comment. ad Geneſ. pag. 716. Cum Philoſophia Moſaica Fluddi conjungi poteſt I. Bœhmii liber, Myſterium magnum dictum, item Paul. Riccius in Agricultura cœleſti, Franc. Georg. Venetus in Harmonia Mundi, & alii ejusdem argumenti ſcriptores, quos Piſtorius conlegit.

2. Sequutum deinde eſt Caroli II. imperium. Sub eo floruit Thomas Stanlejus, nobiliſſimus ſuæ gentis poeta, natus circa annum CIↃ IↃ CXXVIII. ut Acta quidem Eruditorum Lipſienſ. ad annum CIↃ IↃ CC II. p. 46. ex ejus vita ἀνονυμῶς edita, conjicere poſſunt. Hic condidit opus, quod hiſtoriæ noſtræ utiliſſimum, imo maxime neceſſarium eſt. Edidit illud idiomate patrio Londini anno 1655. f. ſub titulo: *Of the Hiſtory of Philoſophy*, & cætera, hoc eſt, *Hiſtoria Philoſophica*, quæ vitas, placita, actiones atque diſcurſus philoſophorum uniuscujusque ſectæ ſiſtit, & reliqua. Confer Actor. laudatorum ſupplem. Tomum II. p. 356. qui librum recenſet. Hanc editionem ſequuta eſt altera, ibidem edita 1687. in forma eadem. Tertia prodiit cum vita Stanleji, tunc primum edita ab anonymo, confer Acta ad ann. 1702. pag. 45. quo anno etiam quarta prodiit in Belgicum idioma a Sam. Borrio tranſlata. Poſt has quinta comparuit, integra Latine ex Anglico idiomate in Latium traducta, una cum elegantiſſimis notis, & inſertis nonnullis quæ ſpectant huc, diſſertationibus B. Gottfr. Olearii locupletata, & cum eadem vita auctoris anonymi Lipſiæ apud Thom. Fritſchium anno 1711. 4. Hic liber diviſus eſt in partes XV. in quarum prima ſeptem Græciæ ſapientes inluſtrantur: in ſecunda Jonicæ ſectæ philoſophi: in tertia Socratici. Quarta pars Platonicos, quinta Peripateticos, Cynicos ſexta, ſeptima Stoicos, octava ſectam tradit Italicam. Ex Italica ſecta exortæ ſunt: Heraclitea, quam pars nona: Eleutica, quam decima: Pyrrhonica, quam undecima: Epicuræa, quam duodecima abſolvit. Reliquæ partes tres Orientalis philoſophiæ continent hiſtoriam: Chaldæorum

rum ſcilicet Perſarum & Sabæorum, quam primum Latio donavit anno 1690. celeberrimus Jo. Clericus, quo de ſuo loco. Inprimis autem Stanlejus in Socratis, Platonis, Ariſtotelis, Stoicorum & Epicuri occupatus fuit hiſtoria, quam præ cæteris tractat. Cujuslibet autem ſectæ philoſophorum patriam, parentes, magiſtros, vitam resque geſtas, diſcipulos item & placita, omni qua potuit diligentia expoſuit. Et quia hic claudit hiſtoriam ſuam Stanlejus, Olearius eodem ordine Eclecticos adhuc addidit. Brevi poſt editum hoc opus deceſſit Stanlejus, comparatus ab anonymo in vita, cum Mirandulano principe, I. Pico, quod ille totidem fere cum Pico ætatis annos habuerit, totque libros ſcripſerit elegantes, quot Picus hic, numerum ætatis annorum longe ſuperantes. Habet etiam Stanlejus homonymos. Horum plurium opera catalogus bibliothecæ Bodlejanæ memorat.

3. Poſt hunc Henricus Morus, ſive Moore, Cantabrigienſis Theologus & Philoſophus celeberrimus, præcipuam vitæ ſuæ partem delineavit in operum ſuorum Tomo I. quorum Anglicana editio Londini lucem vidit anno 1662. f. Latina 1679. duobus volum. in forma eadem. Alius fuit Thom. Morus, celeberrimus Angliæ Cancellarius ille, Lynacri diſcipulus & Eraſmi amicus, qui ſub Henrico VIII. R. capite plexus, & a J. Cæſ. Scaligero Socrates Anglicus dictus fuit, cujus opera itidem conjunctim prodierunt Londini 1566. Moros plures ſcriptis claros laudat Bibl. Bodl. Catal.

4. Nec tacendus Eduard. Byſſæus, eques auratus, vir diligens in colligendis reconditæ philoſophiæ monimentis. Is nonnullos tractatus Hiſtoriæ non inutiles uno volumine conlectos dedit Londini 1665. 4. In his *Palladii* cujusdam, ſcriptoris antiqui, liber ſingularis *de gentibus Indiæ & Brachmanibus*, propter philoſophiam Indorum & ſtudia Brachmanum, legendus; quem librum jam antea politiſſimus Camerarius in libello Gnomologico ſuo, inſcio fortaſſe Biſſæo, Græce & Latine ediderat. Inprimis alia loca, quæ de Brachmanibus agunt, huic libro præmiſit. Palladius autem quisnam ſit, de hoc inquirunt eruditi. Nec tamen cum eo confundendus Andr. Palladius, Italica translatione operum J. Cæſaris clarus. Huic Biſſæus *G. Ambroſii, Præſulis Mediolanenſis tractatum de locis, doctrina, ac moribus Brachmanum* addidit, quem tamen ceu tali viro indignum, Monachi Congr. S. Mauri Benedictini, noviſſimæ

mæ A. operum editioni ſuæ non inſeruerunt. Hos ſequitur cujusdam *anonymi libellus, ſeu deſcriptio de Brachmanis* anrea ἀνέκδοτ☉.

5. Etiam Carolorum tempore nituit Thomas Hobbeſius, ſive Hobbius, Malmesburienſis, qui natus anno cIↃ IↃ LXXXVIII. & Latinis Græcisque litteris eruditus (quas etiam Thucididis editione ex Græco in Anglicum translata anno 1678. inluſtravit,) animum totum ad philoſophiam adplicuit, in qua ita profecit, ut ſectam condiderit. Multa invenit, nonnulla tamen etiam pervertit. Hæc & ratio eſt, cur tantum in ſe conciraverit odium, ut pene omnes in unum Hobbium tunc temporis arma ſua converterent. Fuerunt in his Robertus Scharrokius, Richard. Cumberlandus, Franciſc. Jul. Chopius, Sethus Wardus, Sam. Strimeſius, & alii, qui volumina contra ipſum ediderunt in lucem. Pugnarunt quidem pro Hobbeſio magni nominis viri: in Gallia Sam. Sorberius, Marinus Merſennus, Petr. Gaſſendus, quibuscum in celeberrima Pariſienſi Academia familiariter olim vixerat, teſte Bælio, voce *Hobbeſ.* in Belgio porro, Lambertus Velthuſius; in Germania, Jo. Chriſt. Beckmannus; ſed ipſos multa quoque propter Hobbeſium perferre oportuit. Hobbius tandem poſt editos multos libros acutiſſimos *in cœlibatu, tanquam philoſophia ſtudiis maxime commodo*, ut Hugenius loquitur in memoriis philoſophorum, p. 115. ſequ. obiit anno cIↃ IↃ CLXXIV. teſte eodem. Is autem ipſe tam elumbi quodam carmine quam relatu proſaico vitam variis fortunæ caſibus jactatam complexus eſt. Eadem cum vita Hobbeſii ἀνωνυμῶς primum edita, Tomo IV. operum Hobbii continetur. hæc autem conjunctim luci expoſita ſunt Amſtelodami anno 1668. IV. volum. in 4. Ανώνυμ☉ iſta vita ſeorſim Careopoli anno 1681, 8. & eodem anno Hamburgi recuſa prodiit forma minore, cujus præfationi ſubjectæ ſunt litteræ R. B. nomen auctoris, ſcilicet *Radulphi Bathurſtii* indicantes, teſte Vincentio Placcio L. de Anonym. & Pſeudonym. pag. 311. Partibus autem abſolvitur duabus. Prima octo foliis breviter Hobbii vitam continet: altera *vitæ Hobbeſianæ Auctuarium inſcribitur.* In his ejus non ſolum fata, animi characteres & mores, verum & lites, & inimici, quos expertus eſt, & libri, quibus inclaruit, breviter eleganterque exponuntur. Partis auctor prioris in præfatione ad lectorem indicatur litteris J. A. quem libri hujus pagina 91. ſignificat eſſe *Johann. Albericum*, veluti Heumannus in de Anonym. & Pſeudonym. ſchediaſmate p. 102. ſeq. docet; ſed iſtis litteris R. B. auctor auctuarii vitæ Hobbianæ

ſub

ſub finem præloquii ad lectorem ſignificatur, qui laudatus *Rad. Bathurſius* eſt, S. Theolog. Doctor & Bathonienſis Decanus, confer eumdem citata pagina.

6. Circa ea tempora, quibus Hobbius obiit, in honore habitus eſt Edmundus Dickinſonius, Oxonienſis Collegii Mertonenſis primo ſocius, poſt Medicus Doctor, philoſophus & philologus præſtantiſſimus. Is non prætereundus hoc loco ob *Diatribam de Noa in Italiam adventu*, quæ *Delphis Phœnicizantibus* ejus adpenſa habetur, editam *Francof. 1670, 12.* in qua paucis quidem, ſed erudite, de Druidum origine & nomine egit. In ea ducit originem a Samothe, qui primus omnium Celtas litteras & leges docuit, & a quo Celtarum quoque Philoſophi, Medici & Theologi, antea Σαμόθεοι dicti, poſtea Druidæ vocati fuerunt. Ad Druidum autem nomen quod adtinet, adſentitur iis, qui derivant illud a Celtica voce *Deru*, hoc eſt, *quercus*, a quo vocabulo derivatur etiam vox Græca δρῦς, quercum denotans; quia olim Celtæ, moti exemplo Abrahami, qui ſub quercu Mamre domicilium ſuum fixerat, & altare ſtruxerat, ſub iſta arbore ſacra ſua procurabant; religiones interpretabantur, de omnibus fere controverſiis, publicis ac privatis conſtituebant, prœmia pœnasque decernebant, ut Jul. Cæſ. in Comment. L. VI. ſcribit. Unde Druidum nomen & ſecta decantatiſſima exorta eſt; ad cujus opiniones, ritus atque diſciplinas adcuratius cognoſcendas, nobis adlegat J. Cæſaris Comm. L. VI. Plinii Hiſt. Nat. L. VI. cap. 44. Strab. Geogr. Lib. IV. Diod. Sic. Lib. V. Cluveri L. IV. cap. 24. de antiqua Germania.

7. Antonius Wood, qui eadem ætate claruit, laudem conſequutus eſt elegantiſſimo libro, *Antiquitatum Oxonienſis Univerſitatis* edito *Oxonii 1674. in fol.* in quo natales hujus academiæ non ſolum, ſed etiam viros in ea celebres deſcripſit, confer de hoc Struvium in Introduct. p. 347. Edidit etiam *Athenas Oxonienſes*, ſive *The Hiſtory of Oxford-Writers, printed at London 1691. & 1692. 2. volum. in fol.* qui liber autem non ab omnibus æque laudatur. Ad hiſtoriam doctam Anglorum facit etiam *Homologia Anglicana*, qui Amſtelod. jam 1610. prodiit in f. *auctore H A.* de quo idem Struvius conferendus, cit. loco. Inprimis huc ſpectant ii, qui in hiſtoria & actis Societatis Regiæ conſignandis operam conlocarunt, quales ſunt Thomas Spraatius, Henr. Ol-

denburgius, Hockius, Grevv, Plotius, Muſgravius, Hallejus, Wallerus, Sloaneus, de quorum operibus nos inſtruit idem celeberrimus Struvius in Introd. p. 160. & ſeq.

8. Horum ingenio atque ætati ſucceſſit Johann. Marshamus, eques auratus, chronologus ille celeberrimus, denatus anno CIↃ IↃ C LXXXV. Eruditiſſimum opus ſub titulo: *Chronici Canonis Ægyptiaci, Hebraici & Græci* edidit *Londini 1672. in fol.* in quo etiam de ſtudiis iſtarum gentium, inprimis autem de Ægyptiorum doctrina breviter, ſed optime præcepit. Prodiit hoc opus etiam Franequeræ, ſed minus adcurate, itemque Lipſiæ, ſed Londinenſis editio eſt rarior præſtantiorque cæteris.

9. Ætate Caroli II. Regis, uti & Wilhelmi III. in honore vixit Thomas Galæus, Doctor Theologus, ſcholæque Paulinæ Londinenſis Rector, vir in recondita veterum eruditione verſatus ut nemo, quod variis monimentis editis comprobavit. Celebratam Ægyptiorum philoſophiam inluſtravit edito *Jamblichii de Ægyptiorum myſteriis* libro, quem *Græce & Latine cum notis Oxoniæ* dedit *anno 1678, in f.* quo inter alia Platonis doctrina, quam ab Ægyptiis primum plurima ex parte hauſit, exponitur. Poſt hunc, opuſculum *de Ægyptiorum ingeniis* edidit, quod ultimo forte ex ejus manibus exiit. Hujus in præfatione monet ipſe, quod nonnullis Chriſtianis poſſit eſſe magiſter. Eruditionem Græcorum Mythologicam, hoc eſt, fabuloſam philoſophiam, (quæ Ægyptiorum doctrinæ cognata erat, & a doctiſſimo Caſelio in de ludo litterario libello, & a Bœclero in principio L. de Hiſtoricis Græcis & Latinis, ex Homeri carminibus & Orphei inprimis poematibus deducitur, quorum nonnulla fragmenta Stephanus in Poeſi ſua Poetica conlegit, confer Voſſium de ſectis C. III. §. 4. ſeq.) editis ſcriptoribus ſuis mythologicis ornavit, quos uno volumine conjunctos Græce & Latine cum notis edidit *Pariſiis 1675. 8.* Titulus eſt: *Hiſtoriæ Poeticæ ſcriptores antiqui.* Sunt iſti Apollodorus Athenienſis, Conon Grammaticus, Ptolemæus Hephæſtionis F. Parthenius Nicaenſis, Antoninus Liberalis. His elegantiſſimam de ſcriptoribus mythologicis diſſertationem præmiſit, cujus in primo capite de Mythologia, ejusque ſpecie, & de iis agit, qui fabularum apud Græcos condiderunt hiſtoriam. Fuerunt hi Agatharcides, Antiochus Mythicus, Apollonius Alexandrinus, Alexon Myn-

Myndius, Ariſtodenus, Chamælion, Herodoti duo, Herodorus, Evanther, Sicenus Chius, Didymus: & præter poetas Euphonion, Rianus, Leſchen, Onomacritus, Archinus, Parthenius, alii. Horum omnium hodieque exſtantium antiquiſſimum & principem facit Apollodorum, cujus etiam fragmentis nemo carere poteſt, qui veteres iſtos poetas legere cum fructu cupit. Ejus libros cum Varrone in temporum intervalla dividit tria: τȣ̃ ἀδήλȣ, μυθικȣ̃ & τȣ̃ ἱϛορικȣ̃; quorum primo, τῷ ἀδήλῳ adtribuit librum περὶ Θεῶν, cujus crebra apud antiquos mentio fit, in quo, ut fragmentum docet, omnes veterum ethnicorum ſententiæ de Diis, eorundem generatione & poteſtate explicantur; intervallo ſecundo, ſeu μυθικῷ adſcribit Apollodori βιβλιοθήκην, quod non epitomen eſt, ut nonnulli arbitrantur, vaſtioris operis iſtius περὶ Θεῶν, ſed bibliotheca eorum ſcriptorum, qui Græcanicas antiquitates intervalli mythici deſcripſerunt. Diſcrimini temporis tertio ejus Chronicon ſive Σύνταξιν χρονικὴν, tribuit, quam ab initio excidii urbis Trojanæ ad ſua usque tempora deduxiſſe videtur; cujus liber III. Laertio, I. III. & IV. Stephano, VIII. forte Syncello adlegantur, uti ſupra vidimus. Inter alia, quæ Apollodoro tribuuntur, ſunt ejus libri ἐτυμολογιῶν, περὶ παροιμιῶν, περὶ τῶν Αθήνησιν ἑταιρίδων, *de meretriculis Athenienſibus*; Geographia, quam primo Voſſius, ſed fruſtra ſe réperiiſſe putabat. (Sunt hi Mythologi Græci, Latinos poſtea edidit Thom. Munckerus, Amſtelod. 1653, 8.) Galei Hiſtoriæ Poeticæ ſcriptoribus addenda ſunt ejus opuſcula Mythologica, Phyſica, Ethnica, apud Cantabrigienſes primo, 1671. poſt apud Amſtelodamenſes edita 1688, 8. quorum ſeries poſt præfationem exhibetur: inter hos ſunt Palæphatus de incredibilibus, Eratoſthenes in cataſteriſmis, Phornutus, de Deorum natura, Saluſtius Philoſophus, de Diis & mundo, Heraclides Ponticus in allegoriis Homeri, Sextus Pythagoreus quidam, cujus ſententias ex Græco in Latinum vertit Ruffinus. Hi fontes fuerunt, é quibus ſua hauſerunt Verulamius, in de ſapientia veterum libello, Natalis Comes, in Mythologiarum libris, Boccatius in Genealogia ſua Deorum, aliique generis hujus auctores. Poſt Orphicam iſtam laudatur Pythagorica, quæ uti Mythica διὰ συμβόλων, per ſymbola; ita Pythagorica διὰ εἰκόνων, per figuras & certa ſigna, docuit homines, ut Proclus in Theologia Platonis loquitur L. I, C. 4. confer Voſſ. de Sect. ſupra citato loco. Hujus myſteria ex aureis Pythagoreorum carminibus, inprimis autem ex vita Pythagoræ a

Malcho

Malcho ſive Porphyrio, & ejus diſcipulo, Jamblicho petuntur, ut monuimus aliquoties. Hæc noſter uberius inluſtrare volebat limatiori editione, cum verſione notisque vitæ Jamblichi, quem laborem merito dolemus, quando per mortem forte abſolvi non potuerit. Idem ſibi propoſuerat *de origine & progreſſu philoſophiæ* libellum condere, num ad uſum publicum prodierit, liquido ſtatuere nequeo, obiit enim anno CIↃ.IↃ CXCVII. A Thoma Galeo diſtinguendus Theophilus Galeus, Theologus & Philoſophus eodem tempore clarus, qui præter alia dedit Philoſophiam Generalem, in qua de ortu & progreſſu philoſophiæ egit, quam ex ſacris litteris deduxit. Idem ſcripſit *The Court of Gentils*, hoc eſt, *Aulam Gentilium*, quam partibus complexus eſt IV. Prima de philologia agit; altera de philoſophia in genere; tertia de philoſophia gentili; quarta de philoſophia reformata. Evolve etiam Morhof. II. I. I. 8.

Caput XXXIII.

1. Jo. Claubergius Apologiam pro R. Carteſio & ejus philoſophia ſcripſit. 2. H. Chr. Henninius vitam Claubergii memoriæ prodidit. 3. Ioh. ab Amerpoel Carteſii placita cum Moſaicis contulit. 4. Ant. le Grand Apologiam pro R. Carteſio fecit. 5. Iac. Rondellus de Choenice Pythagorica diſſeruit, idem vitam & mores Epicuri deſcripſit. 6. Gerh. d'Vries Carteſii vitam litteris mandavit. 7. Io. Gravius. 8. Vl. Meurerius. 9. V. Coronelli.

1.

Ex Anglia venimus in Belgium. In eo tum Carteſii philoſophia obtinuit. Hæc magnos etiam ibi motus excitavit, confer Benthems Hollændiſchen Kirchen- und Schulen-Staat Parte II. cap. 2. pag. 55. & ſeq. Inter eos, qui eam philoſophiam propagare ſtuduerunt, fuit etiam Johan.

Johan. Claubergius, primus Duisburgenſis Profeſſor, Philoſophus & Theologus non exigui nominis. Hanc variis libellis inluſtravit. Inter alia etiam *Defenſionem* patroni ſui *adverſus Vanam & Cyriacum Lentulum* in ſe ſuſcepit, quæ prodiit Amſtel. 1652, 12.

2. Huic non immerito addendus Henricus Chriſtianus Henninius, hiſtoriæ, eloquentiæ ac L. Græcæ in eadem Profeſſor, qui *vitam collegæ* ſui *Joh. Claubergii*, denati anno cIↃ IↃ C LXV. in litteras retulit. Hanc opera Claubergii, quæ conjunctim, emendatiora & auctiora prodierunt cura Joh. Theodori Schalbruchii, Amſtelod. 1691, 4. præ ſe ferunt. Confer Acta Lipſ. ad annum 1665.

3. Johannes ab Amerpoel *Carteſium Moſaizantem* edebat Leovvardiæ 1669, 12. in quo Carteſium cum Moyſe, hoc eſt, Carteſii placita cum Moſaicis conciliavit. Quod argumentum quoque peculiari libello quempiam Gallorum des Fourneilles pertractaſſe, Morhofius monet in Polyh. II. 1. 15. 11. Id tentavit etiam Lud. Baufort in Κοσμοποιΐα divina. Cum Moſaica ſapientia Phœnicum doctrinam confert H. Grotius in elegantiſſimo libro de verit. relig. Chriſt. II. §. 16. in notis, cum quo lege Bochartum in Geogr. Sacra L. II. C. 2. & 17.

4. Antonius le Grand, Profeſſor quondam niſi fallor, in Academia Duacenſi, laudem ſibi comparabat *Apologia*, quam *pro Renato des Cartes contra Samuelem Parkerum* concinnavit, quæ *Londini* edita eſt *1679, 8.*

5. Jacobus Rondellus, celebris Græcæ Linguæ Trajecti ad Moſam Profeſſor, Philoſophus acutiſſimus, *epiſtolicam Diſſertationem ſur le Chenix de Pythagore, de Chœnice Pythagorica* dedit, quam P. Bælio, celeberrimo Philoſophiæ ac Hiſtoriarum Profeſſori Roderodamenſi inſcripſit, editam Amſtel. 1590, 12. in hac obſcurum illud Pythagoræ præceptum *Chœnici ne inſideas*, exponit. Erat Chœnix certum menſuræ genus, tres frumenti contylas continens, ſive tantum, quantum homini ad victum quotidianum ſatis. Confer Caſpar. Waſerum de Hebræorum menſuris lib. II. C. 3. Sed vide Acta Lipſienſium ad annum 1691, p. 76. Idem poſtea per compendium *vitam & mores* Epicuri peculiari libello deſcripſit, in forma minore, edito anno 1693. in quo omnia, quæ apud Laertium, Gaſſendum, & alios, de hoc philoſopho reperire potuit, breviter docte-

que perſequutus eſt. Copioſior tamen fuit in exponendis placitis hujus philoſophi, quam in ejus vita deſcribenda, in quibus tamen nimium favet Epicuro. Perſuadet enim lectores, ipſum nunquam in dubium vocaſſe creationem mundi & omnem providentiam; quod tamen ille vi principii ſui, quo materiam ab æterno deducit, aliter facere non potuit. confer Bælium in Dictionario ſuo, Tomo II. a pag. 1138. usque ad 1141. Vide Epicurum creationis & providentiæ divinæ aſſertorem; confer & Lohenſteinium in Arminii ſui Parte I. p. 617. item celeberrimi Stollii Heidniſche Moral, p. 195.

6. Eodem tempore Gerhardus d'Vries, Philoſophus Vltrajectinus, *Renati Carteſii vitam* expoſuit, atque *Diſſertationem Hiſtorico-Philoſophicam de Meditationibus Carteſii a Gaſſendo impugnatis* edidit. Hæc Apologia pro Philoſophia Carteſiana eſt, in qua præter alia quoque pluribus oſtendit, Renati philoſophiam nullas in Theologiam novitates invehere. Cum his omnibus conferatus Benthemii laudati Holländ. Kirch. und Schul-St. toto cap. 2.

7. Vel paucis memorandus Abrahamus Gravius propter *Hiſtoriam philoſophicam*, quam edidit Franeckeræ 1674, 8.

8. Tandem conferre quoque potuiſſet ad notitiam librorum omnis ævi philoſophorum Vlricus Meurerius, in *Pandectis philoſophicis, ſive Commentariis* ſuis *de ſcriptoribus antiqua & nova philoſophia*, qui promiſſi fuerunt in Nouvelles de la Republique anno 1699. menſis Auguſti, p. 215.

9. Neque non præſtare aliquid poterit Vincentius Coronelli in Bibliotheca illa Vniverſali ſacro-profana, qua de videndus menſis Novembris derer Monatlichen Auszüge, p. 81.

CAPVT

Digitized by Google

CAPVT XXXIV.

1. Ol. Magnus de ſeptentrionalium diſciplinis. 2. Jo. Rudbeckius de veterum philoſophorum privilegiis. 3. Collegii Antiquarii Vpſalienſis inſtitutio. Io. Loccenius de ſtudiis hyperboreorum. 4. Io. Schefferus hiſtoriæ Pythagoricæ vindex. 5. Ge. Stiernihelm de philoſophia & litteratura Gothorum veterum. 6. Pet. Lagerlöfius de Druidis. 7. Ol. Rudbeckius hiſtoriam doctam ſuis in Atlanticis iuuit. 8. Erneſt. Benzelius vitas patriarcharum tradidit. 9. Io. Wittenius de vitis philoſophorum.

1.

HOc etiam ævo ſeptentrionum filii ſuam in optimis litteris diligentiam probarunt. Inprimis Sveci antiquitatibus patriæ dederunt operam. Hæc & ratio eſt, cur ipſis peculiare caput adſignare placuerit.

Priori ſeculo fuit Olaus Magnus, Gothus, qui res noſtras aliqua ratione iuvit *Hiſtoria* ſua, quam *de gentibus ſeptentrionalibus, earumque moribus, ritibus, ſuperſtitionibus, diſciplinis, exercitiis, bellis, rebusque mirabilibus* impreſſam dedit *Romæ* 1555. *f.* poſteaque *Baſileæ* 1567. in eadem forma; ſed id dolendum, quod nimis credulus interdum fuerit. Traducta tamen fuit hæc hiſtoria in linguam Germanicam, Belgicam & Anglicanam.

2. Imperante Guſtavo Adolpho M. memoratur Joh. Rudbeckius, Mathematum primo, dein Orientalis litteraturæ, tum Theologiæ Profeſſor Vpſalienſis, poſt Aroſiæ Epiſcopus. Variis ſcriptis nomen ſibi peperit. Inter ea libellus eſt *de privilegiis ſacerdotum, Chaldeorum, Magorum, Gymnoſophiſtarum, Philoſophorum & Druidum.*

eſt egregiis ſuis conatibus anno cIↃ IↃ CLXXIX. præter prodromum iſtum videre nihil amplius eruditis contigit. Ejus tamen operis magnam ſupereſſe partem, ex litteris a viro quodam docto ad ſe ſcriptis, Morhofius monuit in Polyh. II. 1. 2. 1. Hujus laboris etiam præcipuam partem conſtituit, ſed qui itidem manum ultimam deſiderat, ejus *Pythagoras, ſeu de vita Pythagoræ liber*, quem p. 175. L. de natura & conſtit. Philoſ. Ital. promiſit; cui adjungi debuerunt ejus *de clariis Pythagoricis* libellus, quem p. 170. promiſerat; & ejus *Libri III. de Philoſophia Pythagorica*, in ejus Svecia litterata p. 300. memorati. Præterea non defuit res Suecicas inluſtrare. His proſunt ejus *Upſalia antiqua*, præclarum antiquitatis ſpecimen, Upſaliæ 1666, 8. *Memorabilia Suecicæ gentis exempla: Laponia* inprimis, qua gentis iſtius res complexus eſt; quod eruditiſſimum ſcriptum prodiit Francof. 1674, 4. & poſtea in Gallicam linguam traductum par le P. Lubin, Pariſiis 1678. in forma eadem, ſub titulo: *Hiſtoire de la Laponie par Jean Scheffer traduite en François*, & cætera: ejuſdemque *Suecia Litterata*, quo libro celeberrimus Mollerus cum doctiſſimis hypomnematibus orbem cultiorem donavit 1698, 8.

5. Quantum intelligi poteſt, circa id temporis obiit nobilis ille Svecus Georgius Stiernihelmus, qui Syſtema aliquod philoſophiæ & litteraturæ ſub titulo: *Runa Suecica*, edere ſibi propoſuerat, cujus argumenti Synopſin etiam dedit. Sed merito dolendum, quod iſte labor haud abſolutus fuerit. Integram hanc Synopſin inſeruit Morhofius tractatui ſuo Germanico de lingua & poeſi Germanica P. I. C. 1. a pag. 11—18. Prodiit tamen ejus *Anticlaverianus, ſeu gentis Gothicæ origo & antiquiſſima in Scandia ſedes, cum diſſertatione de Hyperboreis, Holmiæ 1685, 8.*

6. Eodem loco innotuit *Diatriba* ſua *de Druidis* Peter Lagerlöfius, eloqnentiæ profeſſor & Hiſtoriographus Regius, denatus anno cIↃ IↃ CXCIX. cujus liber prodiit ibid. 1689, 4.

7. Cum his quos modo vidimus, in honore fuit Olaus Rudbeckius, Medicus Profeſſor celeberrimus, denatus Upſaliæ anno cIↃ IↃ CCIII. qui non ſolum rem Medicam, ſed antiquitates etiam patrias ſcriptis inluſtravit. Fuit enim is, qui *Atlantica* edidit. In iis omnium in Europa gentium moratiorum origines e Svecis deduxit. Recte an

fecus, nos ſub examen non revocamus, id tantum monentes, eum nobis profuiſſe, quod in iis antiquiſſimorum Scytharum, Celtarum & Gothorum ſtudia & philoſophiam nonnihil expoſuerit. Integer operis titulus eſt: *Atlantica, ſive Manheim, vera Japheti poſterorum ſedes ac patria, Vpſalia in folio*, cujus *Tomus I.* editus fuit *1675. 1679. 1684. Secundus* ibidem *1689. Tertius* ibidem *1698.* Prodiit hoc opus primo idiomate Svecico; poſtea vero latina veſte donavit illud ejus collega, Olaus Verelius, doctiſſimus ſeptentrionalium linguarum, Ruuicæ & antiquæ Gothicæ in eadem Profeſſor. Hic liber cæteris in hoc argumento præfertur, nec inventu adeo facilis eſt. Idem dedit eruditiſſimum libellum, & apud nos rarum ſub titulo: *Nova Samolad, ſive Lapoina Inluſtrata*, ibid. *1701, 8.*

In eodem Athenæo lucem vidit etiam *Hiſtoria linguæ & eruditionis Arabum 1694. 4.* auctore Guſt. Peringero. Item Jo. Esbergius de mulieribus philoſophantibus tractatum edidit ibidem 1699, 8. qui jungi poteſt cum Syntagmate Menagii de philoſophis mulieribus; recuſus ille poſtea prodiit Wittebergæ 1701, 4. Nec inutilis quoque labor foret, ſi quis illud Menagii ſyntagma continuaret.

8. Sub finem ſeculi atque initium ſequentis usque ad annum CIↃ IↃ CC VII. Ericus Benzelius, Profeſſor & Archiepiſcopus Vpſalienſis floruit, atque doctrinam primorum parentum peculiari libro *de vitiis Patriarcharum* expoſuit.

9. In Livonia fuit eodem tempore Henninges Wittenius, celeberrimus Athenæi patrii Rigenſis profeſſor, qui de hiſtoria philoſophica præterlapſi ſeculi meritus eſt. Hic *Diarium Biographicum*, ſive *Memorias Philoſophorum* condidit, quarum Tomus primus Gedani prodiit 1686, 4. Secundus Rigæ, 1691, 4. Eſt continuatio operis, quod ſupra vidimus, Melch. Adami. Confer de hoc Struvium in Introd.

CAPVT XXXV.

1. Io. Meurſius Antiquitatum Atticarum vindex, propter ſubſidia ad hiſtoriam noſtram commendatur. 2. H. Ernſtius. 3. Ol. Wormius de litteratura Runica. 4. Mich. Meierus nonnulla dedit, quæ eruditam antiquitatem inluſtrant. 5. Ol. Borrichius Medicos & Philoſophos Ægyptios contra Conringium defendit. 6. Petr. Reſenius quid præſtitit, indicatur.

1.

E Svecia venimus in Daniam. Et hæc ſub Regibus Chriſtiano IV. & ejus filio, Friderico III. viros aluit ingenio & doctrina præſtantes editisque in noſtro ſtudio libris claros.

Regnante Chriſtiano IV. exceſſerat anno CIↃIↃ C XXXIX. in nobili Sorana Johannes Meurſius, ſenior, Belga, Hiſtoriarum & Græcæ linguæ in Academia primo Lugduno-Batava, dein in laudata Sorana apud Danos Profeſſor, ætatis ſuæ lumen, Antiquitatis Græcæ, Atticæ tamen inprimis vindex; cui & ipſæ Athenæ, & antiquitatum ſtudioſi omnes plurimum debent. Hic varie partem hujus eruditionis attigit atque adauxit. Ornavit eam primo libro, cui titulus: *Solon*, in quo de Solonis vita, legibus ſcriptisque eruditiſſime egit, qui prodiit Hafniæ 1632, 4. cui addendus ejus *Theophraſtus*, ſive liber de Theophraſto & ejus ſcriptis, quæ injuria temporis interciderunt; cui *lectionum* acceſſit *Theophraſtearum libellus*, editus ibidem 1640. in 12. Elenchum deinde omnium ſcriptorum Porphyrii, Philoſophi Platonici, Græce cum notis dedit. Tum opus ſingulare ſcripſit, cui titulum *Bibliotheca Attica* fecit, in qua auctores Athenis oriundos in quatuor libros ordine alphabetico diſpoſitos explicavit; & alterum opuſculum, quod *Bibliothecam Græcam* inſcripſit, ubi eadem alphabeti ſerie omnium Græciæ provinciarum ſcriptores digeſtos perſequitur, & eorum ſcripta etiam deperdita recenſet labore nobis utiliſſimo.

liſſimo. Utramque Bibliothecam, quæ Holmiæ diu in Regia Svecorum Bibliotheca conſervata fuit, teſte Morhofio, l. 4. 6. 17. una cum aliis Meurſianis, incomparabilis Gronovius Theſauro ſuo Antiqu. Græcarum, de quibus infra, inſeruit. Ad hæc *diſſertationem* de *Philoſtratis*, cum Philoſtrati Lemnii Sophiſtæ epiſtolis nonnullis edidit. Inprimis autem vir eruditiſſimus Hiſtoriam Philoſophicam Pythagoricam adauxit libro, qui inſcribitur: *Denarius Pythagoricus*, & qui Lugduni prodiit 1631, 4. In hoc e Græcis Philoſophis magno ſtudio atque diligentia Pythagoricam numerorum formalium doctrinam, hoc eſt, numerorum usque ad denarium qualitatem eruit, variasque Pythagoreorum numerorum adpellationes recenſet. Affine argumentum de numeris Pythagoricis inter recentiores tractavit etiam Burnetius in Archæol. Philoſ. L. I. c. XI. & de arithmetica ſymbolica Pythagoricorum confer Fabricium in Biblioth. Gr. L. IV. C. 22. §. 7. Idem *Athenas Batavas* jam Lugd. Bat. 1625. ediderat 4. in quibus illuſtris Academiæ Lugdunenſis Batavæ viros enarrat, & dignis eos elogiis ornat, ita, ut palmam cæteris in eo ſcribendi genere eripiat, juxta Schurtzfleiſchium. Diſtinguendus autem a Joh. Meurſio, junior, ſive filius. Confundit eosdem Phil. Labbeus in Mantiſſa ſupellectilis antiquariæ Bibliothecæ B. inſertæ, p. 612. 613. Seniori nempe Arboretum ſacrum, ſive Libros III. de arborum fruticum & herbarum conſecratione, &c. adtribuens, quos junior, filius ejus, compoſuit ediditque Lugd. Bat. 1642, 8.

2. In eadem Sorana fuit Henricus Ernſtius, Germanus origine. Scripſit *de vera philoſophia ejusque vocis abuſu* libellum, in quo veterum philoſophorum nonnulla placita expoſuit. Prodiit *Hamburgi 1665, 8.* & præferri videtur Scheibleri libro *de vera philoſophia & vita philoſophica*, in quo argumentum ſimile pertractatum vidimus.

3. Nobilem Hafnienſem ornavit eodem & Friderico III. Rege Olaus Wormius, Medicus Profeſſor celeberrimus. Scripſit *de litteratura Runica* tractatum, cum addita *diſſertatione de priſca Danorum poeſi*, in quo de ſeptentrionalium gentium litteris & doctrina diſſeruit. Item *contra fratres Roſeæ crucis Lauream Philoſophicam* contexuit, Hafniæ in 4. Pro quibus poſtea

4. Michael Meierus, doctiſſimus Holſatus, *Librum* condidit *Apologeticum*, in quo fratrum iſtorum originem, hiſtoriam & ſecretiora potiſſimum collegia expoſuit. Plures, qui pro Roſeæ crucis fratribus ſcripſe-

Digitized by Google

ſcripſerunt. Lippenius in Bibl. Philoſ. p. 1338. enumerat. Edidit etiam Meyerus *Arcana Arcanorum, id eſt, Hieroglyphica Ægyptio-Græca Libris VI. in 4.* ſine loco & anno. Scripſit item librum *de Theoſophia Ægyptiorum*; cujus Manuſcriptum *αὐτόγραφον* Bibliotheca Paulina Lipſienſis adſervat, vide Mollerum in Hypomn. ad T. II. L. II. c. 4. II. Polyhiſt. Morh. p. 527. & alia plura.

5. In laudata Hafnienſi floruit etiam magni nominis Chymicus & Philologus, Olaus Borrichius, qui juſſu Friderici III. Regis contra Herm. Conringii Libros II. de Medicina Hermetica, *Diſſertationem de ortu & progreſſu Chymiæ* ſcripſit, in quo Chymiam cum Ægyptiorum Medicina & ſapientia contra antiquam Conringii cenſuram defendit, Hafniæ 1668. 4. Huic poſtquam [illegible] addidit *Hermetis Ægyptiorum & Chemicorum ſapientiam ab Herm. Conringii Animadverſionibus vindicatam Libris duobus*, ibid. 1674. 4. in quibus ad H. Conringii Apologeticum reſpondit, quod editioni ſecundæ operis ſupra memorati adjecerat, Helmſtadii 1669. 4. Confer ea, quæ ſupra cap. XXX. diximus.

6. Inprimis apud Danos in honoribus fuit circa finem ſeculi, Petrus Reſenius, Joh. Reſenii, Theologi filius, Danorum Regi a conſiliis, Profeſſor idem Juris & Moralium Hafnienſis. Veterum Islandorum Danorumque philoſophiæ potiſſimum inluſtrandæ dedit operam. Hanc variis etiam ſcriptis ornavit. Sunt in iis Edda Snorronis Sturleſonii de triplici lingua. Fuit Snorro Sturla, ſive etiam Sturleſonius, νομοφύλαξ, hoc eſt, legum cuſtos & Præſes Islandiæ, ſeculo XIII. clarus, hiſtoriæque & antiquitatibus patriis deditus, qui anno 1215. veterum ſeptentrionalium fabulas ex antiquitate in unum corpus conlegit ſub titulo: *Edda Islandorum*, hoc eſt, *Philoſophia Islandorum*, confer in hanc rem Morhof. II. 2. 1. 13. In his porro ſunt *Edda Sæmundiana pars, dicta Havamaal. complexa etiam Ethicam Odini*; *Edda Sæmunda voluſpa, continens philoſophiam Danorum Norvegorumque antiquorum*, & alia. Idem *Prælectiones Academicas de origine & propagatione ethices ad noſtra usque tempora* compoſuit, quæ vero adhuc in MSto latent. Obiit P. Reſenius anno cIɔ Iɔ CLXXXVIII. Plura de eo qui cupit, legat Bartolinum L. de ſcriptis Danorum, it. Vindingium in Academia Hafnienſi.

Caput XXXVI.

1. Chr. Thomaſius philoſophiæ cultioris vindex, ob merita ſua laudatur. 2. N. H. Gundlingius moralem condidit hiſtoriam, & alia. 3. Joh. Fr. Ludovici idem præſtitit. 4. Chr. Wolfius de Libris Mathematicorum, item de incremento Matheſeos. 5. Io. Fr. Buddei libri commendantur. 6. B. G. Struvius hiſtoriæ litterariæ promotor, Bibliothecam Philoſophicam edidit. Hanc auxit Ackerus. 7. I. Iac. Mullerus de virtutibus & vitiis philoſophorum Orientalium. 8. I. Iac. Syrbius Phyſicam Pythagoream promiſit, & de Pythagora diſſertationem habuit. 9. Richardus, & 10. Zeumerus vitas profeſſorum Jenenſium ediderunt. 11. De legibus cibariis Pythagoræ, de originibus Matheſeos. 12. I. Gottl. Olearius de P. Pomponatio, item de I. C. Vanino. 13. De eodem Schrammius, 14. & pro Vanino Apologiam dedit Anonymus. 15. Gottl. Stollius hiſtoriam philoſophiæ moral. gentilium condidit; alia promiſit. 16. Treunerus de Theologia nonnullorum gentilium. 17. V. Velthemius de laudibus ſcholaſticorum. 18. Gottfr. Olearii documenta hiſtoriæ philoſophicæ commendantur. 19. Ioh. Cyprianus fata philoſophiæ Rameæ deſcripſit. 20. I. B. Menckenius. 21. G. Fr. Ienichenius de Spinoza. 22. I. I. Fellerus de Cynicis. 23. C. S. Schurtzfleiſchius de Druidis ſcripſit. 24. M. D. Omeiſius vitam Platonis & alia perſcripſit. 25. Io. Chr. Sturmius nonnullis diſſertationibus clarus. 26. Moyſes tanquam oceanus deſcriptus omnium artium. 27. Koelerus

lerus de ratione docendi Pythagoræ. 28. V. Placcius hiſtoriam philoſophiæ moralis delineavit. 29. E. S. Cyprianus de vita & philoſophia Thom. Campanellæ. 30. Io. Andr. Schmidius. 31. Kochius. 32. Ge. Paſchius. 33. Hochſteterus. 34. Obrechtus. 35. Schilterus. 36. Vincent. Paravicini. 37. I. A. Fabricius commendatur ob Bibliothecam Græcam, in ea Ionſium emendavit, adauxit. Scripſit etiam alia. 38. I. Chr. Wolfius Origenis φιλοσοφέμενα edidit. De auctore φιλοσοφεμένων, diſquiritur, verus auctor ignoratur. 39. Io. Fr. Mayerus. 40. Guil. G. Leibnitzius. 41. Arnoldus pro philoſophis apologias fecit. 42. S. G. Starckius. 43. Vita Sam. Puſendorffii. 44. Rollius, & 45. Hagenius memorias philoſophorum dederunt. 46. G. A. Heumannus Acta philoſophica edidit.

I.

Complectar nunc eos Hiſtoricos, qui ſeculum præſens attigerunt, hoc eſt, qui ab initio ſeculi decimi octavi, ad hoc usque temporis momentum ſub Leopoldo & Joſepho floruerunt, & qui adhuc florent ſub Carolo, hujus nominis VI. quod erit intervallum annorum XVI. Germanos ergo primum videbimus.

Inter eos principem locum obtinet ille, qui libertatis philoſophicæ vindex audit, Chriſtianus Thomaſius, vir undiquaque doctiſſimus, Juriumque conſultiſſimus. Hic primus in Academia Regia Fridericiana auditores ſuos privatim & publice, ad iſtud ſtudii genus manuduxit, quo homines ad ſaniorem philoſophiam, atque ad omnem optimarum rerum cognitionem pervenire ſoleant. Docet id ejus *Programma*, in quo ſignificaverat, ſe promiſcuas obſervationes publicaturum, ad hiſtoriam eccleſiaſticam & philoſophicam, nec non ad alias incognitas adhuc veritates & errores adhuc detegendos ſpectantes, quod vide in hiſtoria ſapientiæ & ſtultitiæ, quæ in conlectione ſcriptorum Germanici idiomatis invenitur, Halæ 1701, 8. Idem doctiſſimi patris ſui, Jacobi Thomaſii, ſupra adle-

Digitized by Google

gatas *Diſſertationes varii argumenti, magnam partem ad hiſtoriam eccleſiaſticam & philoſophicam pertinentes*, recudi fecit ibid. 1693, 8. Item illud Hiſtoricum Schediaſma, hoc eſt, *Origines hiſtoriæ philoſophicæ & eccleſiaſticæ*, edidit *auctas indice in B. auctoris Meditationes MSC. varii generis*, ibid. 1699, 8. Ipſe præterea tot libros compoſuit elegantiſſimos, ut eorum etiam integer catalogus confici potuerit, qui ſeptima vice nunc Halæ repetitus invenitur anno 1714. 3. plag. Hic optime de libris ejus huc ſpectantibus inſtruere poterit. Hi autem digni ſunt, quos omnes terant. Id unicum ſaltem optandum eſſet, ut ab eodem viro φιλοσοφικωτάτῳ perfectam philoſophiæ moralis hiſtoriam conſcriptam haberemus. Cui tamen rei aliqua ratione ſubvenire voluit aurea iſta *Præfatione*, quam Libris III. Hugonis Grotii, a Schutzio in Germanicam linguam anno 1707. traductis præfixit, in qua uno velut intuitu fata totius moralis doctrinæ exhibuit egregie.

2. In eadem Fridericiana floret Excellentiſſimus Nicolaus Hieronymus Gundlingius, qui *Primam Partem Hiſtoriæ Philoſophicæ moralis* cum erudito orbe communicavit; cujus partem reliquam merito exoptant omnes, qui ejus in hoc ſtudiorum genere eruditionem norunt. Dedit etiam lectu dignam *de ſtatu naturali Hobbeſii* diſſertationem, in qua Hobbeſium explicat optime. Idem Gundlingiana edit, e quibus varia ad eruditionem, hiſtoriam, philoſophiam, litteraturam & Jurisprudentiam adferre ſolet.

3. Dignus etiam Excellentiſſimus Jacobus Fridericus Ludovici, qui commendetur ob *Delineationem hiſtoriæ juris divini, naturalis & poſitivi univerſalis, Halæ 1701, 4.* In hac juris utriusque natales, fata, nec non diſſentientes doctorum veterum & recentiorum opiniones, eleganter expoſuit.

4. Ibi vivit etiam Chriſtianus Wolfius, Mathematum Profeſſor celeberrimus, ſocietatum Regiæ Anglicanæ & Berolinenſis membrum. Is notitia librorum Mathematicorum nos inſtruxit in Parte ultima librorum, quibus ad omnigenam Matheſin introducit. Hi prodierunt Halæ 1710. variis voluminibus 8. Et *de incrementis Matheſeos inter unius ſeculi ambitum* peculiari *programmate* egit.

5. Proximus his eſt Johannes Franciſcus Buddeus, celeberrimus primum Moralium & Politices in eadem Fridericiana Profeſſor, poſt Theologus Doctor & Profeſſor longe meritiſſimus in inluſtri Sala-

na, Præceptor noſter venerandus. Tot egregios libros dedit, quibus hiſtoriam philoſophicam adauxit, ut iis carere nemo poſſit, cui ſolidiora ſapientiæ ſtudia curæ cordique ſunt. Ejus *Introductio ad hiſtoriam Philoſophiæ Hebræorum Halæ* edita *1702*, *8.* hiſtoriam atque ſcriptores philoſophiæ Hebræorum, Moſaicæ videlicet, Cabbaliſticæ & Rabbinicæ omnium optime tradidit. Sic & ejus *Hiſtoria Philoſophicæ ſuccincta delineatio*, quam Elementorum philoſophiæ eclecticæ Tomo I. præmiſit, fata philoſophiæ & philoſophorum placita breviter quidem, ſed eruditiſſime delineavit; ita, ut nihil magis optemus, quam ut ejus *Commentationes de ſingulis philoſophorum ſectis*, quarum ſpem fecit, ad communem utilitatem pervenire potuiſſent. *Fata ſtudii Logici* expoſita ſtant in fronte editionis novæ libri Artis Cogitandi, qui Halæ recuſus prodiit. His addimus *Hiſtoricam de peregrinationibus Pythagoræ Diſſertationem*, habitam quondam *Jenæ 1692.* quam poſtea Analectis Hiſtoriæ Philoſophicæ, Halæ editis anno 1706, 8. præfixit. In hac non tantum itinera philoſophi hujus in Phœniciam, Ægyptum & Babyloniam ſuſcepta, ſed ejus etiam patriam, præceptores, & alia memorabilia expoſuit; eaque occaſione multa contra Marshamum, Voſſium & Huetium diſputavit. Dialogus ejus *de moribus philoſophorum* multa eruditione refertus, prodiit ibidem 1695, 12. Præterea moralis philoſophiæ inprimis inluſtravit hiſtoriam. Horſum faciunt ejus *de præcipuis Stoicorum in philoſophia morali erroribus Diſſertationes Academicæ quatuor*, annis habitæ *1695 & 1696.* quæ junctim deinde ſub eodem titulo prodierunt ibidem 1696, 8. Moralem Græciæ ſapientum hiſtoriam Diſſertationes tradunt eæ, quæ complectuntur Ethicam Thaletis Mileſii, Ethicam Pittaci Mitelenæi, Ethicam Biantis, Prienei, Ethicam Solonis Salaminii, Legum Solonis & Moſaicarum collationem, Ethicam Cleobuli, Lindii, Ethicam Periandri Corinthii, Ethicam Chilonis Lacedæmonii. Harum junctim uno volumine editarum titulus eſt: *Sapientia Veterum, hoc eſt, dicta inluſtriora ſeptem Græciæ ſapientum diſſertationibus aliquot academicis explicata, una cum programmate de vero & genuino philoſophiæ moralis apud Chriſtianos uſu*, qui liber lucem adſpexit *anno 1699. 8.* Ejus *Hiſtoria Juris Naturæ* una cum *Synopſi Juris Naturæ & Gentium juxta diſciplinam Ebræorum* continetur in Phil. Reinhardi Vitriarii Inſtitutionibus J.N. & G. Halæ recuſis 1694, 8. Nec prætermittendæ obſervationes ſelectæ Halenſes, ad rem litterariam ſpectantes, (confer de his In-

luſtrem Struvium in Introduct. pag. 275.) quas una cum viris longe celeberrimis, Chriſtiano Thomaſio, Georg. Erneſto Stahlio, aliiſque tum in Academia Fridericiana, tum alibi degentibus, inchoaverat anno CIↃ IↃ CC. His varia itidem inſeruit, quibus nos adjuvit. In his inter alia Obſervatio exhibet Xma *Apologiam pro Pythagora contra Epiſcopum Worceſtrienſem*, (qui Londini anno ſuperiori Chronologicam Recenſionem vitæ Pythagoræ, virorumque inluſtrium, qui eadem, qua Samius ſenex ætate claruerunt, Anglice edidit,) in qua Pythagoram ab omni injuria contra Præſulem defendit. In ea non ſolum multis evincit argumentis ſapientiſſimum eum fuiſſe philoſophum, ſed probat etiam, ejus dogma de *μετεμψυχώσει* animorum, (quod ipſi præſertim exprobat Anglus) nec indignum eſſe viro philoſopho. Confer de eodem Richard. Bentlejum in diſſertat. de epiſtolis Phalaridis p. 50. 87. & quas ſupra laudavimus, Hambergeri Exercitationes de vita & ſymbolis Pythagoræ, & quas præterea adlegat præſtantiſſimus Fabricius p. 450. & ſeq. in B. Gr. Hæc præcipua viri ſcripta, quæ ad ſcopum noſtrum pertinent. Plura recenſet integer ejus ſcriptorum catalogus, jam ſecunda vice publicatus Jenæ 1714, 8.

6. Hac etiam ætate maxima rei publicæ litterariæ incrementa dedit Inluſtris ille Polyhiſtor, D. Burckhard Gotthelff Struvius, Saxonum Ducibus a Conſiliis & hiſtoricis rebus, Juris & Hiſtoriarum Profeſſor longe celeberrimus, Præceptor noſter olim colendiſſimus. Quamplurima enim ſcripſit, quibus omnis elegantior eruditio adjuta fuit. Noſtram etiam eruditionis partem adornavit inprimis elegantiſſima *Bibliotheca Philoſophica, in ſuas claſſes diſtributa*, edita *Jenæ 1704, 8.* iterumque *1707, 8.* in qua nos potiſſimum de recentioris ævi Philoſophorum libris cum additis de quibuslibet judiciis inſtruxit egregie. Hanc poſtea, quia nimis manca per tot annos facta eſt, ad augendam obtulit clariſſimo viro, Joh. Henrico Ackero, qui ſupplementa in eam dedit anno 1714, 8. in quibus vel omiſſa, vel quæ noviter poſt hæc edita fuerunt, non minori diligentia quam judicio ſupplevit.

7. Buddeum & Struvium ſequuti ſunt alii in eadem Academia. Johannes Jacobus Mullerus, D. & Moralium Profeſſor, *de virtutibus ac vitiis philoſophorum Orientalium* diſſertatione profuit, habita *Jenæ 1709, 4.*

Johan.

8. Johann. Jacobus Syrbius, celeberrimus & doctiſſimus Philoſophiæ Profeſſor, Introductionis Hiſtoricæ loco, quam præmittere voluit Phyſicæ ſuæ Pythagoreæ, elegantiſſimam diſſertationem pro Loco Jenæ habuit, cui titulus: *Pythagoras intra Syndonem noſcendus*, *1702, 8.* In ea non modo philoſophi hujus ætatem, ſed quæ cum Ebræis ipſi quoque conſvetudo interceſſit, ſumma diligentia expoſuit. Habuit etiam Diſſertationem *de ſabbatho gentili* ibidem *1699.* Idem in diſſertatione de Metaphyſica in priſtinum honorem reſtituenda, ſpem nobis fecit, ſingulas philoſophiæ partes uno volumine edendi.

9. His addetur Bartholomæus Chriſtianus Richardus, Academiæ Bibliothecarius, vir doctiſſimus, qui elegantiſſima *de vita ſcriptisque profeſſorum hodie in eadem academia publice docentium Commentatione*, laudem promeritus eſt. Prodiit ea *Jenæ 1710, 8.*

10. In hoc argumento operam quoque poſuit M. Johann. Casparus Zeumerus, Paſtor Adjunctus Burgelenſis, qui *vitas Profeſſorum Ienenſium, una cum ſcriptis a quolibet editis*, edidit *Iena 1711, 8.* qui liber in claſſes quatuor diviſus, in prima vitas profeſſorum Theologorum, in altera Jure Conſultorum, in tertia Medicorum, & in ultima vitas quoque Philoſophorum expoſuit, qui ab Academiæ fundatione ad hæc usque tempora in eadem floruerunt, atque adhuc florent, confer Acta Erud. Lipſ. ad iſtum annum.

11. In eadem Jenenſi Joh. Ludov. Boye, *de legibus cibariis & veſtiariis Pythagoræ, earumque cauſſis* diſputationem habuit, *1708, 4.* Item ibidem M. Joh. Auguſt. Krebſius diſſertationem habuit *de originibus & antiquitatibus Mathematicis.* Eſt autem antiquiſſima pars ſcientiarum Matheſis, quæ, ſi Joſepho credendum, ſtatim poſt diluvium per Abrahamum a Chaldæis ad Ægyptios pervenit. Ex Ægypto eam primi ad Græcos tranſtulerunt Thales & Pythagoras, teſtibus Laertio I. 43. & Plutarcho L. de placitis Philoſ. I. 3. Hæc etiam cauſſa eſt, cur multis in locis corruperit philoſophiam, quæ ætate inferior eſt ea.

12. Eodem loco M. Joh. Gottlieb Olearius, Joh. Gottfr. Olearii, Arnſtadienſis, filius, diſſertationibus nonnullis profuit. Is *de Petri Pomponatii vita* diſſertationem habuit 1710, 4. Huic elegantiſſimum præfixit nummum, in Pomponatii honorem cuſum; cujus pars altera Pomponatii effigiem cum his verbis refert: *P. Pomponatius. Mant. Philoſophus Illus.* pars altera præſentat ovem, qui ſuper ſe habet aquilam, in un-

unguibus lauream geſtantem, cum verbis: *Gloria duplex.* Sub ove legendum: *μελι.* Hæc omnia in dicta diſſertatione explicantur. Nummum ipſum cum ejusdem Ol. explicatione exhibet etiam Bücher-Saals Fünffte Oeffnung, pag. 411. ſeq. Confer etiam Acta Philoſ. Parte IV. p. 681. ſeq. Pomponatium præterea a culpa atheiſmi immunem facit, cumque argumentis ex ipſis ejus verbis & ſcriptis petitis non contemnendis defendit. Inter ejus diſcipulos præter Theophilum Folengum, Herculem Gonzagam, Paulum Jovium, Helidæum Forojulienſem, Caſp. Contarenum, Simon. Portium, refert etiam ſubtiliſſimum illum Philoſophum & Medicum, Julium Caſparum Sebaſtianum, ſive Vaninum, (quale nomen inluſtre ſibi adſumſerat,) de cujus hiſtoria binas quoque diſſertationes dedit, in quarum altera *de vita & fatis Vanini*, in altera de ſcriptis & opinionibus ejusdem diſſeruit, ibidem *1709, 4.* Promiſit etiam has diſſertationes auctiores & prolixiores.

13. Plura interim hujus argumenti conduxit Johannes Mauritius Schrammius, qui integrum libellum *de vita Iulii Caſaris Vanini* condidit, editum *Cuſtrini anno 1709, 4.* iterumque *Lipſiæ 1715.* In hoc genus, mores, ſtudia & libros cum ipſa morte horrenda Vanini perſequitur. Hic enim combuſtus fuit ob impia dogmata ſua Toloſæ anno CIƆ IƆ C XIX.

14. Anonymus tamen auctor inventus eſt, qui *pro Iulio Caſare Vanino, Neapolitano, Apologiam* edere conatus eſt, *Coſmopoli 1712, 8.* Confer Acta Erud. Lipſ. ad annum CIƆ IƆ CC XIII. p. 173.

15. In eadem Academia floruit M. Gottlieb Stollius, doctiſſimus Philoſophicæ Facultatis Jenenſis Adjunctus, nunc Gymnaſii Erneſtini Hilperhuſani Director, vir in hiſtoria philoſophica verſatus ita, ut excellat. Hic profuit opere maxime commendabili doctiſſimoque, quod ſub titulo: *Hiſtoria Philoſophia moralis gentilium* idiomate Germanico terſiſſime ſcriptum dedit Jenæ 1714, 4. in qua hiſtoriam moralem primo Barbararum gentium, puta: Chaldæorum, Perſarum, Phœnicum, Arabum, Chinenſium, Indarum, Æthiopum, Ægyptiorum, Thracum, Scytharum & antiquorum Germanorum; dein Græcorum, tum Romanorum tradidit, nec tam vitam iſtorum Philoſophorum, quam potius eorum placita & inſtituta expoſuit, ita, ut nihil magis optemus, quam ut ejus Hiſtorie der Heydniſchen Lehre von denen Geiſtern, item ejus Hiſtorie der Judiſchen und Chriſtlichen Morale, quarum ſub finem præ-

Digitized by Google

præfaminis hujus operis ſpem fecit, propediem lucem publicam videant, Dedit & diſſertationem lectu dignam Jenæ 1712. *an Homerus fuerit Philoſophus moralis?* atque alia. Idem hiſtoriam litterariam mox in lucem editurus eſt.

16. Sub præſidio D. Joh. Philippi Treuneri, Logices quondam Jenenſis Profeſſoris, nonnullæ quoque diſſertationes *de Theologia Platonis & Ariſtotelis, Luciani & Ciceronis* habitæ fuerunt.

17. In eadem fuit quondam etiam Valentinus Velthemius, celeberrimus Jenenſis Theologus D. & Profeſſor, anno denatus cIↃ IↃ CC. Is Scholaſticos coluit adeo, ut peculiarem *Orationem de eorum laudibus* habuerit, qua eos diligentiſſime contra iſtorum hoſtem, clariſſimum Pufendorffium defendit. In hac Theologos ita adloquitur: *Vos Venerandi Præceptores, Theologi! Vos, inquam, rogo! Vos obteſtor! eloquamini per Deum, eloquamini, an Moraliſtarum Princeps, Thomas, Metaphyſicorum Papa, Suaretz, Molina, Vaſquez, Valentia, Conimbricenſes, Sanchetz & D. Stahlius noſter, ſcriptores æternitate digniſſimi, nugas duntaxat venditaverint?*

18. E Jenenſi Academia ad celeberrimam Lipſienſem devenimus. Ea nunc proh dolor! decus & ornamentum amiſit ſuum, Gottfrid. Olearium, D. Theologum & Profeſſorem longe celeberrimum, Præceptorem noſtrum Venerandum, qui hiſtoriam philoſophicam documentis ornavit egregiis. Inter ea ſunt: ejus *de Philoſophis exoſis Diſſertatio*, habita *Lipſiæ 1692.* Ejus *Exercitatio*, quam *ad viri clariſſimi, Leonis Allatii, Dialogum de ſcriptis Socratis* habuit, ibidem 1696. in qua vulgaris L. Allatii (confer ejus diſſertationem, quam epiſtolis Socratis & Socraticorum 1637. præmiſit) & aliorum, qui Socratem libros ſcripſiſſe adſerunt, opinio refutatur: Ejus *de Dæmonio Socratis Diſſertatio*, quam habuit anno 1702. in qua varias doctorum opiniones evolvit, atque probavit, a veritate non eſſe alienum, peculiare dæmonium adfuiſſe Socrati. Quibus addendæ binæ illæ, in quarum altera habita 1697. *Heracliti philoſophiam naturalem*: in altera Γένεσιν ejus rerum naturalium expoſuit anno 1702. De diſſertationibus omnibus memoriæ Trevoltianæ menſe May 1703. p. 377. non immerito memorant, quod *la plus part de ces Diſſertations ſont pleines d'une belle erudition, accompagnée d'une grande netteté*, & cætera. Poſt, rerum noſtrarum cultoribus maxime profuit doctiſſimis emendationibus & notis, quibus una cum laudatis diſſerta-

tationibus ſuis, (quibus addimus adhuc eam, quam *de philoſophia eclecti-ca* habuit) excepta prima illa, de philoſophis exoſis, elegantiſſimum Stanleji opus ex Anglico idiomate in Latinum translatum exornavit, quodque ante paucos annos apud nos lucem vidit. Confer Cap. XXX. Vide Clerici Bibliotheque Choiſie Tome XXIII. p. 2. & 230. & Acta Philoſ. p. 523. ſeq. quæ hoc opus prolixius percenſent. His adnumerari debet nitidiſſima *Philoſtrati operum* editio, qua nec limatius quicquam, nec adcuratius vidimus, ipſo excellentiſſimo Fabricio judicante in B. Gr. L. IV. p. 53.

19. Venerandus Johann. Cyprianus, Doctor Theologus & Profeſſor longe celeberrimus, Patronus noſter colendiſſimus, locum inter ſcriptores noſtros meretur ob illud *Programma*, (quo anno CIƆ IƆ C XC. d. 30. Jan. ad ſolemnem magiſtrorum renunciationem invitavit) in quo fata Philoſophiæ Rameæ in Academia Lipſienſi breviter quidem, ſed elegantiſſime delineavit. Hoc Programma videbis in ſupplemento Bibl. Struvianæ ſupra laudati Ackeri p. 15. ſeq.

20. Litterariam rem publicam juvat etiam quibuscunque rebus poteſt, Inluſtris Polyhiſtor noſter, Johannes Burckhardus Menckenius, Poloniarum Regi a Conſiliis & hiſtoricis rebus, & cætera. Superiori anno libellum dedit *de Charlataneria Eruditorum*, qui a cultioribus omnibus cum plauſu excipitur. Vide de hoc plura in Actis eruditorum Germ. P. XXXI. p. 650. & ſeq. Prodiit ille libellus bonæ frugi Lipſiæ 1715, 8. & ex Latio in Germanicum idioma traductus ibidem, iterumque Latine in Belgio cum notis variorum.

21. Gottlibius Fridericus Jenichenius, doctiſſimus Moralium Profeſſor, in Parte I. Hiſtoriæ ſuæ Spinoziſmi Lehnhofiani Spinozæ vitam, doctrinam & ſcripta nobis delineavit.

De ortu philoſophorum apud Græcos Lipſiæ anno 1695. habuit quoque diſſertationem Johan. Frickius, & de Cynicis diſſertatio proſtat ibid. 1701. auctore Richtero. de Pythagora diſputavit Chriſtophorus Schraderus 1708. Et *de faſtu philoſophico virtutis colore infucato in imagine Diogenis Cynici* elegantem diſſertationem habuit ibidem 1712. doctiſſimus Frid. Mentzius, Facult. Philoſ. Adſeſſor.

22. Hanc Academiam decoravit quondam etiam Johan. Joach. Fellerus, vir doctiſſimus & poeta optimus, qui ſuo tempore publi-

Digitized by Google

cas de Cynicis Prælectiones inſtituerat, dignas, quæ lucem publicam vidiſſent.

23. In celeberrima Wittebergenſi Academia ſummus ille Polyhiſtor, Conradus Samuel Schurtzfleiſchius, die VII. Julii anno cIↃ IↃ CC VIII. denatus, elegantiſſimam diſſertationem ſive *Diatribam de Druidis* dedit Wittebergæ 1697, 4. In hac de Druidum philoſophia, moribus & inſtitutis egit egregie. Habetur ea p. 821. Oper. Hiſtor. Politic. Hoc argumentum de Druidis præter cæteros etiam pertractavit Joh. Fridericus Schopfius. Wittebergæ habita quoque fuit anno cIↃ IↃ CC. Diſſertatio *de Philoſophia Homeri*, in qua Homerus ob philoſophiam ſuam divinis laudibus ornatur.

24. Apud Altorfinos floruit Magnus Daniel Omeiſius, qui finem laboribus ſuis dedit anno cIↃ IↃ CC VIII. Is non minori plauſu quam doctrina Ethicam Platonicam vulgavit 1696, 8. in qua Platonis etiam vitam deſcriptam exhibuit. Ethicam Pythagoricam idem tradidit ibidem 1693, 8. in qua a pag. 90—122. in aurea Pythagoræ carmina commentarium ethicum ſcripſit, ſimulque pag. 91. plures hujus carminis commentatores adlegavit. Et a pag. 123—128. explicationem decem ſymbolorum Pythagoricorum dedit, ubi paſſim oſtendit, multas ſuperſtitiones hodiernas ex ſymbolis illis perperam intellectis ſuam traxiſſe originem. Huc etiam ſpectant ejus diſſertationes: prima, quæ Stoicorum philoſophiam moralem ſobriam, eorumque placita cum Chriſtianiſmo convenientia oſtendit, Altorfi 1699, 4. Altera *de ſymbolis Pythagoricis*, habita 1701, 4. item alia, qua Auſonii Idyllium, quod *de viro bono* Πυθαγορικὴ ἀκρόασις inſcribitur, & de examine morum & vitæ quotidiano agit, philologicis & philoſophicis obſervationibus inluſtravit, ibid. 1706.

25. Ibi etiam excellentiſſimus ille Mathematicus, Johannes Chriſtophorus Sturmius, denatus anno cIↃ IↃ CC. brevi diſſertatione *de Carteſianis & Carteſianiſmo* placita philoſophiæ Carteſii explicavit atque defendit. Idem *de philoſophia ſectaria & eclectiva* peculiari diſſertatione egit.

26. Eo loco habita quoque fuit ſub præſidio Molleri *Diſſertatio de Moyſe, Philoſopho*, in qua omni doctrina Ægyptiorum eruditus Moyſes, & verbis ac operibus potens, Act. VII. 22. ut ſummus Grammaticus, Poeta, Hiſtoricus, Genealogus, Geographus, Logicus, Metaphy-

ſicus, Mathematicus, Phyſicus, Chymicus, moralis & civilis doctor laudatur. Vida del Profeta Moyſen, ſeu vitam Prophetæ Moſes deſcripſit etiam Antonius de Fuertes, celebris Jure Conſultus Hiſpanus, ſeculi ni fallor XVI.

27. Joh. David Kœlerus, Logices & Politices Profeſſor, nec non Bibliothecæ Univerſitatis præfectus, in hiſtoria philoſophica, Pythagorica præſertim verſatus, peculiari *Diſſertatione de Pedantiſmo didactico Pythagora ratione ſilentii*, non minus docte qnam utiliter egit, ibidem 1714. Confer Acta Philoſ. p. 725.

28. Item Profeſſor Schvvartzius in auditorum ſuorum gratiam *Lalii Peregrini Librum de noſcendis & emendandis animi affectionibus* cum doctiſſima præfatione exornatum, recudi fecit Lipſiæ 1714, 8. In eo Vincentii Placcii *Hiſtoria ſuccincta ſtudii ethici* comprehenſam videmus, confer Acta Erud. Germ. P. XVIII. p. 694.

29. In Academia Julia quondam Excellentiſſimus Erneſtus Salomon Cyprianus, vir undiquaque doctiſſimus, cum ad philoſophiæ munus eo vocaretur, programma auſpicale de philoſophia Thomæ Campanellæ concinnaverat. Id poſtmodum auctius anno cIↄ Iↄ CC V. apud Amſtelodamenſes recudi fecit ſub titulo libelli: *de vita & philoſophia Thomæ Campanellæ*, 8. quod elegans opuſculum in capita quinque diviſit; in primo de philoſophi vita, ſtudiis & fatis egit: in altero variorum eruditorum judicia de Campanella conlegit: in tertio de Theologia & Magia, in quarto de ejus philoſophia, in quinto de libris Campanellæ tractat, quos amici ejus cum erudito orbe communicarunt. Ipſe enim doctiſſimo Cypriano referente p. 27. pauca edidit. Et quanquam Arnoldus in Hiſtoria ſua eccleſiæ & hæreticorum P. II. C. 8. §. 43. f. 84. ejus opera, quæ ſparſim antea, & ſingulatim edita fuerunt, conjunctim emiſſa memorat; major tamen fides habenda Cypriano, qui pag. 63. monet, Campanellam quidem Pariſiis anno cIↄ Iↄ C XXXV. opera ſua conligere cœpiſſe, quæ redigere in Tomos voluerit X. ſed eorum tantum primum prodiiſſe cIↄ Iↄ C XXXVIII. apud Joh. du Bray ſub titulo: *Thomæ Campanellæ Styli Ordinis Prædic. Philoſophiæ rationalis Partes V. videlicet Grammatica, Dialectica, Rhetorica, Poetica, Hiſtoriographia, juxta propria principia ſuorum operum Tomus I.* (quem unicum Tomum Cyprianus celeberrimus ipſemet poſſidet) An cæteri lucem viderint, adfirmare non audet.

30. Vt

Digitized by Google

30. Vt cæteri integris libris, ita nonnullis diſſertationibus magnam laudem inter noſtros retulit, qui eandem Juliam ornat adhuc, D. Johan. Andr. Schmidius, Mariavellenſis Abbas. Ejus *de Anaxagora & ejus Phyſiologia* Diſſertatio, habita ni fallor, anno 1668. Philoſophi iſtius & vitam & dogmata, quæ Laertius nimis confuſe tradidit, juſto expoſuit ordine. Cui jungenda illa, quam *de Anaximenis vita & phyſiologia* inſcripſit, in qua pariter hujus philoſophi placita conlegit, atque oſtendit, nec inter minimos moralium doctores Anaximenem eſſe referendum. Neque non huc referri poteſt ejus *de Seneca ejusque Theologia* Diſſertatio, habita adhuc *Jenæ 1668.* Item illa, quam *de Theologia Hippocratis* dedit, qua probavit, Hippocratem, Medicorum Græcorum principem, naturalis Theologiæ fuiſſe intelligentiſſimum, & neceſſariis ad eam quoque doctrinis, puta: Logica, Metaphyſica, Phyſica, & Matheſi fuiſſe inſtructiſſimum.

In eadem Academia quoque D. Joh. Georgius Niemeierus *de Ariſtotele ejusque philoſophia* diſſertationem habuit *anno 1703, 4.*

31. Forte nobis profuit etiam Cornelius Dietericus Kochius, Logices in eadem Julia Profeſſor, diſſertatione illa, quam *de Poetarum moribus* inſcripſit.

32. His, qui ex inſtituto res philoſophicas mandarunt litteris, addidimus etiam eos, qui data tantum occaſione id egerunt. In his fuit in celeberrima, quæ Kilonii floret Academia, Georgius Paſchius, denatus anno CIↃ IↃCCVII. d. XXX. Sept. qui librum maxime commendabilem *de variis modis tractandi moralia* dedit Kilonii 1707, 4. In hoc introductio eſt in rem litterariam moralem veterum ſapientiæ antiſtitum, in qua multa lectu digna & jucunda tradit, primo de Socrate, Platone & Academicis; dein de Ariſtotele & Peripateticis; tum de Zenone & Stoicis, Cynicis & Cyrenaicis Philoſophis; quarto de Pythagora & ejus ſectatoribus, quinto de Epicuro ejusque adſeclis; poſtremo de Pyrrhone & Scepticis. Idem elegantem libellum de inventis novis condidit, ad hiſtoriam doctam utiliſſimum.

33. In Academia Tubingenſi floret celeberrimus Andr. Adamus Hochſtetterus, cui nec ſua laus deneganda propter brevem *Hiſtoriam* illam *Philoſophiæ Practicæ*, quam collegio ſuo Pufendorffio inſeruit. Simile quid ſibi propoſuit Barbeyracus in præfatione operis Pufendorffii, quod ex Latio in Gallicum traduxit idioma. In hac etiam

brevem hiſtoriam Philoſophiæ Practicæ dedit, in qua potiſſimum moralium doctorum vitia notavit. Breve Compendium hiſtoriæ moralis dedit & Henr. Julius Scheurlius, in quo fata morum doctrinæ a Pythagora usque ad ætatem Baethii deduxit, eaque occaſione multorum doctorum moralium, & ethnicorum & Chriſtianorum mentionem fecit. Illud exhibet ejus Bibliographia Moralis, Helmoſtadii ex editione iterata 1686, 8. in qua libri ethici enumerantur præcipui: veluti ante ipſum politici in libello ſimili recenſentur a Gabr. Naudæo. Cum his etiam jungi poteſt D. Reichii ſuccincta Introductio ad Partem primam Philoſophiæ Moralis Jo. Fr. Buddei, qua univerſa Ethices Hiſtoria a mundi incunabulis per omnes Philoſophorum ſectas & ætates, usque ad noſtra tempora exhibetur.

34. In Regia Argentoratenſi obiit anno CIↃIↃCCI. Illuſtris Vlricus Obrechtus, Prætor Regius, qui elegantiſſimam *de Philoſophia Celtica Exercitationem* edidit, Argentorati, 1676. in 4. Hæc poſtmodum in volumine diſſertationum ejus locum XIII. occupavit. Quod volumen cum præfatione celeberrimi Argentinenſis Oratoris prodiit, 1704, 4. Idem meliorem Jamblichi de vita Pythagoræ verſionem adornavit, quam paullo ante obitum prælo ſubjecit anno 1708. Nec minus lectu digna eſt ejus de vera philoſophiæ origine Diſſertatio, habita ibidem 1670.

35. Huic in feliciori vita ſucceſſit anno CIↃIↃCC V. Johannes Schilterus, Coryphæus ille Jure Conſultorum Germanorum, qui quondam elegantem *de Diſciplina Pythagorica Diatribam* conſcriptam dedit ad Gellii Noct. Attic. L. I. C. IX. in qua breviter quidem, ſed erudite argumentum de ſecta & dogmatibus hujus Philoſophiæ perſequutus eſt. Hæc poſtea ſub finem Manuductionis ejus Philoſophiæ Moralis ad Jurisprudentiam juncta eſt, recuſæ Jenæ anno 1676, 8. In hoc tamen argumento longe præfertur ipſi ſupra commendatus Schefferus. In citatum Gellii Caput exſtant quoque Philippi Caroli Animadverſiones, in quibus de ſilentio Pythagorico diverſæ eruditorum conjecturæ proferuntur.

36. Commemorandus etiam Vincentius Paravicinus, Gymnaſii Baſileenſis Conrector, cujus exſtant *Singularia de viris eruditione claris, Baſileæ 1713, 8.* In his varia notatu digna de iis inprimis, qui Medicinæ, Philo-

Digitized by Google

Philoſophiæ & humaniorum litterarum laude claruerunt. Sunt centuriæ tres, quas ſpeciminis loco aliis ſubſequuturis præmiſit.

37. Inprimis apud Hamburgenſes eminet his temporibus Johannes Albertus Fabricius, Lipſienſis patria, Doctor Theologus ibidem & Profeſſor, Polyhiſtor egregius. Hic, quum apud Lipſienſes adhuc degeret, inter alia *de Platoniſmo Philonis*, *Judæi*, (de quo Jonſ. videndus cap. III.) brevi ſed pereleganti *Exercitatione* egit, quam Jonſio noſtro oppoſuit anno *1693*, *4*. Idem *Marini* Librum *de vita Procli*, altera parte, *de virtutibus Procli Theoreticis & Theurgicis*, cum verſione nova, notisque brevibus, & elencho ſcriptorum a Proclo editorum edidit locupletiorem Hamburgi 1700, 4. Mirum autem in modum vir excellentiſſimus omnem hiſtoriam litterariam inluſtrat in egregio iſto (non libro ſed) Theſauro, qui *Bibliotheca Græca* inſcribitur, & voluminibus jam continetur VI. quorum ultimum prodiit 1714. In hac præter alia etiam antiquiorum philoſophorum Græcorum res & ſcripta tanta expoſuit eruditione, dexteritate tanta, ut nihil ſupra. Ea inde occaſione Jonſium pluribus in locis emendavit atque adauxit. Continetur in ea etiam modo dicta Exercitatio. Ad hæc Brachmanum hiſtoriam in elegantiſſima *de Brachmanibus*, Indorum philoſophis, *Diſſertatione* tradidit, anno 1708. Inprimis optandum, ut illud Syntagma ſingulare, quod de vita, philoſophia & ſcriptis Empedoclis Philoſophi, L. II. B. Gr. Cap. XII. §. 8. ſeq. & nuper promiſit, propediem cum orbe cultiori communicetur. Taceo cætera viri eruditiſſimi ſcripta, quia ab omnibus politiſſimis ingeniis leguntur.

38. Celeberrimo Fabricio addendus doctiſſimus Johan. Chriſtophorus Wolfius, Lingu. O. O. ejusdem Gymnaſii Profeſſor, qui laudem conſequutus eſt *Hiſtoriæ Philoſophicæ antiquæ Compendio*, quod dedit Hamburgi 1706, 8. Continet illud autem *Philoſophumena*, ſub *Originis* nomine circumlata, edita primum ex Codice Bibliothecæ Mediceæ a viro clariſſimo, Jacobo Gronovio, in *Theſauro Antiquitatum Græcarum*, Tomo X. His autem non male titulum adtribuit Hiſtoriæ Philoſophicæ, quia pars prima, (duæ autem conſtituuntur) potiorum ſectarum placita perconſet; altera errores exinde hæreticorum derivatos perſequitur. Utramque eruditiſſimis notis exornavit, quæ vel textum Græcum dilucidant, vel placita philoſophorum exponunt. Cui prolixam diſſertationem præfixit, in qua contra Huetium, Galæum, & Gronovium de-

de auctore libelli diſputat, eumque cum eruditiſſimo Menagio, in variis ad Laertium notarum, & celeberrimo Dupino in Reſponſione Tomo VI. Bibliothecæ novæ ſubjuncta, dubios inter atque incertos auctores ponit. Didymo adtribuit illa Philoſophumena doctiſſimus Chr. Aug. Heumannus, confer Acta Lipſ. ad annum 1710. p. 165.

39. Apud Hamburgenſes dedit etiam celeberrimus Johannes Fridericus Mayerus, *Diſſertationem: an Pythagoras Judæus fuerit Monachusve Carmelita?* Hamb. 1700, 4. Confer Acta Erudit. Lipſienſ. ad annum 1696. p. 502. confer & celeberrimum Joh. Clericum in Bibliotheque Choiſie Tome X. p. 163. & ſeq. ubi negat aliquas a Judæis doctrinas accepiſſe Pythagoram. Pro Carmelita eum habuerunt hujus ordinis monachi, ſed vide eruditiſſimi Papebrochii Reſponſionem contra P. Sebaſtianum a S. Paulo in Actis laudatis ad dictum annum, citato loco.

40. Nec præteriri fas eſt is, qui theſaurus omnis eruditionis adpellari meruit, Inluſtris Guil. Gottfr. Leibnutzius. Hic enim notata quædam ad vitam & doctrinam Carteſii edidit, quæ excellentiſſimus Chriſt. Thomaſius Tomo II. Hiſtoriæ ſuæ ſapientiæ & ſtultitiæ inſeruit, a p. 113. usque ad 122.

41. Minime ſilendus hoc loco doctiſſimus Gottofredus Arnoldus, qui in Hiſtoria Eccleſiæ & Hæreticorum (in Parte II. præſertim) potiorum recentioris ætatis Philoſophorum vitas expoſuit, & pro iisdem nec improbandas ſæpe apologias confecit. Prodiit hoc opus ſatis ſuperque notum jam Lipſiæ 1700. f. Pars prima Hiſtoriam orditur ab initio novi fœderis usque ad annum CIↃ IↃ, pars altera a dicto anno usque ad annum CIↃ IↃ C LXXXVIII. Contra hoc opus ſcripſerunt Veilius, D. Theologus Vlmenſis, Ern. Salomon Cyprianus, & alii.

42. Inter hiſtoricos noſtros referendus etiam Sebaſtianus Gottfr. Starckius, Miſnenſis, qui *Specimen* dedit *Sapientiæ Indorum veterum Græco-Latinum*, hoc eſt, Librum ethico-politicum pervetuſtum, (cui nomen alias Kelile Wadimne) nunc primum ex MSto Codice Holſteniano Græco, cum verſione nova Latina, Berolini 1697, 8. Qui liber plenus eſt prudentiæ & doctrinæ politicæ & moralis. Prodiit etiam Germanice, ut editor in præfatione monet. Auctor autem hujus Manuſcripti dicitur fuiſſe Rex Indorum Vtus Iſamus; ſed Tentzelius illud pro fragmento habuit ſancti operis Indiani, quod Veda vocant.

43. Nunc

43. Nunc dicendus etiam auctor, qui vitam viri ſummi, Samuelis Puſendorffii, delineavit. Eſt is Petronius Hartevvig Adlemansthal, qui eam dedit libello Germanico, adjecto L. Severini de Monzambano, e Latio in Germanicum traducto, Lipſiæ 1710. Inſcribitur: *Vita, fama, & fata litteraria Puſendorffiana, oder denckwürdige Lebens-Memoire des weltberuffenen Herrn Autoris, worinne deſſen ſeltzame Fata, und conſiderable Handel, welche er mit denen Gelehrten gehabt, &c. vorgeſtellet werden.* Pleniorem deſcriptionem reſervavit in aliud tempus.

44. In hiſtoria philoſophica non nuda ſolum principia hiſtorica, ſed inprimis etiam philoſophica quærimus, ut, ſicuti juxta illa veritatem rerum geſtarum, ita ſecundum hæc earum cauſſas dijudicare poſſimus. Huic in inſtituto egregie inſerviunt *Acta Philoſophorum, oder Gründliche Nachrichten aus der Hiſtoria Philoſophica, nebſt beygefügten Urtheilen, dahin gehærigen alten und neuen Büchern*, quæ eum in finem vir longe doctiſſimus C. A. Heumannus anno ſuperiori edere cœpit. In his autem ſibi non propoſuit integram & ſuo numero abſolutam hiſtoriam condere, ſed eam tantum per partes, modo ex veteri, modo ex recentiore hiſtoria, cum additis etiam ſcriptoribus ad hiſtoriam philoſophiæ & philoſophorum facientibus perluſtrare, ut aliquando perfectius aliquod hiſtoriæ philoſophicæ opus ex iisdem confici poſſit. Idem vir doctiſſimus de philoſophorum, maxime Stoicorum αὐτοχειρία diſſertationem habuit Jenæ 1703, in 4. & 8. item, *de vita & philoſophia Epicteti*, ibid. 1703.

45. Reinhard. Henr. Rollius, Weſtphalus, *Philoſophorum, Oratorum, Poetarum, Hiſtoricorum, & Philologorum memorias a Lutheri Reformatione ad noſtra usque tempora Roſtochii* edidit 1710, 8. Simile quid edit

46. Frideric. Caſp. Hagenius. Hic eodem anno *Memorias Philoſophorum, Oratorum, Poetarum, Hiſtoricorum & Philologicorum* noſtræ ætatis clariſſ. edidit in forma eadem. De utroque vide die XI. Oeffnung des Bücher-Saals, p. 828.

Caput XXXVII.

1. Joh. H. Beckerus de rebus geſtis patris ſui. 2. H. L. Benthem hiſtoriam doctam Belgii delineavit. 3. P. Bælius Lexicon Vniverſale dedit. 4. Adr. Bailletus vitam Carteſii & magno volumine, & compendio complexus eſt, hujus libri fata. 5. Iac. Gronovius. 6. Io. Clericus. 7. Fr. Halma vitam Spinozæ impreſſam dedit, de eadem 8. Ioh. Colerus. 9. Monſ. de Larrey dedit l'hiſtoire de ſept ſages. 10. Meuſchenius de Cynicis. 11. M. Roſſal de Epicteto.

1.

IN Belgio circa finem ſeculi poſt Carteſium motus nonnullos excitaverat Balthaſar Beckerus, denatus anno CIↃ IↃ C XCVIII. Hoc defuncto filius, Joh. Henricus Beckerus, librum Belgico idiomate edebat: *Das Sterbe-Bett von D. Balthaſar Beckern, oder kurtzer Bericht, wie er ſich in ſeiner Kranckheit aufgeführet*, impreſſum *1694.* in quo non ſolum patris obitum, ſed vitam quoque & hiſtoriam cum variis rebus notatu dignis deſcripſit. Fuit autem Balthaſar Beckerus vir Theologiæ & cultioris philoſophiæ laude clarus. Is libro innotuit edito Leovvardiæ 1691 in 4. ſub titulo: *De Betoverde Wereld of Onderſoek van t' gemeen gevoelen, aengaende de Geeſten*, (confer Benthemii laudati Holländiſchen Kirch- und Schulen-Staat, p. 110. ſeq.) in quo id potiſſimum egit, ut virtutes iſtas, quas vulgus hominum dæmonibus adtribuere ſolet, nullas eſſe oſtenderit. Igitur, quum liber iſte multum Beckero faceſſeret moleſtiæ, & fama tandem exiret, ac ſi Beckerus paullo ante extremum vitæ halitum ſententiam ſuam mutaſſet; filius eum ſupra laudato libro defendit, atque aperte profitetur, ſententiam ſuam nunquam mutaſſe patrem, ſed eandem abhinc annis XXV. usque ad finem mortis conſtantiſſime retinuiſſe, cujus in teſtimonium ipſa quaque verba adducit, quæ in ultima mor-

mortis hora ad circumſtantes fecerit. Editæ poſtea fuerunt *Nœthige Anmerckungen über ſolches Sterbe-Bett*, *Hagæ Comitum 1698, 4.* Item litteræ ad auctorem harum obſervationum; iterumque *das vertheidigte Sterbe-Bett*, ſcriptum duabus comprehenſum epiſtolis, Amſtelodami 1699, 4. Hæc omnia autem idiomate Belgico prodierunt. Plura, quæ contra B. Beckerum edita fuerunt, adducuntur in Benthems H. Kirch- und Schulen-Staat, p. 110, it. p. 719. ſeq. Quibus addimus illud, quod ab anonymo in forma minore prodiit 1699. ſub titulo: *Idée generale du ſiſteme du Mr. Becker, touchant les demons, &c.* Quo de libro autem quid ſentiendum, colligitur ex eo, quod inter alia ethnicorum oracula a dæmonibus deduxerit; quæ tamen ſententia nimis obſoleta & abſurda eſt.

2. Augebit & numerum modo laudatus Henr. Lud. Benthemius, ob librum elegantiſſimum *den Holländiſchen Kirchen- und Schulen-Staat*, qui *Francofurti* & *Lipſiæ* prodiit *1698, 8.* in quo præter alia, Parte II, cap. II. fata philoſophiæ Carteſianæ in Academiis Belgicis deſcripſit. Simile quid præſtitit im Engliſchen Kirchen- und Schulen-Staat, *Luneburgi 1694, 8.*

3. Annus poſtea ꟾↃ Ꟶ CC VI. morte virorum optimorum Bælii & Bailleti funeſtus fuit.

Petrus Bælius, fuit origine Gallus, confeſſione reformatus, fortuna exul, ſtudiis Philologus & Philoſophus. Hic orbem cultiorem donavit elegantiſſimo iſto *Dictionaire Hiſtorique & Critique*, quod Roterodami 1696. & longe auctius ibidem prodiit *1702. III. volum. in folio.* In eo ſecundum alphabeti ordinem præter alios viros doctos atque inluſtres, philoſophos inprimis etiam expoſuit ita, ut multa ſæpe ſingularia de ipſorum doctrina, ſectis, dogmatibus & vitæ ratione tradiderit. Plura de hoc Struvius docet in Introductione. Vita Bælii in Anglia prodiit anno 1710. Pleniorem vero deſcriptionem in Belgio curabit nunc Monſieur des Mezeaux, quo cum multa jam communicavit Bruovierius, qui litteras a Bælio relictas hæreditate accepit.

4. Adrianus Bailletus, Belga, Criticus inſignis, præ cæteris de vita Carteſii meritus eſt. Hanc ſuppreſſo nomine edidit Gallice, *Pariſiis 1691, 4.* Sed auctorem facile detexerunt Lipſienſes in Actis Erud. ad annum 1692. p. 289. Vaſtum volumen ille liber conſtituit: eo enim pleniſſimam vitæ Carteſianæ deſcriptionem concinnare voluit. Ipſe enim

enim in præfatione monet, ea omnia, quæ de Carteſii vita hactenus alii tradidiſſent, imperfecta, & nuda tantum fuiſſe fragmenta. Is autem non modo ex aliorum libris, verum & ex ipſius Carteſii ſcriptis, epiſtolis inprimis, tam impreſſis quam manuſcriptis, immo ex ipſorum hoſtium Carteſii operibus omnia congeſſit ita, ut cum virtutibus ſimul nævos Philoſophi expoſuerit, adlegatis ſimul ad marginem auctoribus, quos in hiſtoria ſua ſcribenda ſequutus eſt. Inprimis operam dedit, ut ab omni atheiſmi culpa Carteſium exemerit. Hinc ipſum pro orthodoxo, Chriſtiano & Catholico habet. Laudandum etiam, quod aliorum philoſophorum & eruditorum, qui Carteſii æquales fuere, mentionem fecerit, eorumque vitas, fata, & obitus ſimul enarraverit. Plura videbis in Actis Erud. Lipſ. c. l. Volumen iſtud utili poſtea conſilio compendio complexus eſt hoc ſub titulo: *La vie de Mr. des Cartes reduite en abregé, ſive vita Carteſii in compendium redacta*, ibidem 1693, 12. in quo eundem & librorum & capitum tenuit ordinem. Hoc ex idiomate Gallico in Belgicum traduxit Broukhuſſenius. Titulus eſt: *T' Leven van den Hr. Deſcartes, behelſende de Hiſtorie van ſyne Wiisbegeerte en ſyne andere Werken: geliik ook 't geen hem 't aanmerkelykſt, gedaurende den loop van ſyn Leven, is wedervaren. Vit het Franſch in 't Nederduitſch gebragt, Amſtelodami, 1700, 8.* Enimvero uti nullus forte recentiorum ſcriptorum deteriorem in edendis libris expertus eſt fortunam, quam Bailletus; ita & hic liber non modo prohibitus, verum & ab inimicis ejus vehementer impugnatus fuit. Anno *1692* contra ipſum edebantur *Haga Comitum Reflexions d' un Academicien ſur la vie de Mr. Deſcartes, envoyée à un de ſes amys en Hollande*, quæ impreſſæ fuerunt in forma minore. In his Bailletus mirum in modum perſtringitur. Inter alia objicitur ipſi, quod inutilia multa, & ſæpe res nullius momenti de Carteſio conſignaverit. Anno ſequenti contra eundem publicabantur Vltrajecti in forma eadem: *Nouveaux Memoires pour ſervir à l' hiſtoire du Carteſianiſme*, hoc eſt, *Memoria ad hiſtoriam Carteſianiſmi ſpectantes, par M. G. de l' A. St.* Plura ni fallor de his docet Melange Critique de litterat. du Monſ. Ancillon.

5. Nec ſua deneganda laus præſtantiſſimo Jacobo Gronovio, qui in incomparabili Theſauro Antiquitatum Græcarum Hiſtoriæ Philoſophicæ nonnulla conſervavit monimenta. In his Tomo X. *Origenis Philoſophumenῶν fragmentum*, quod primus ductu Lucæ Holſtenii ex

Co-

Codice Bibliothecæ Medico-Laurentianæ reſtituit: *Guilielmi Morelli Tabula Compendioſa* ſupra a nobis laudata, *quibus Davidis Chytræi Tabula Philoſophica, ſive ſeries Philoſophorum & ſecta eorum præcipuæ a Thalete & Socrate inprimis, uſque ad Ciceronem deducta acceſſerunt.* Quo volumine etiam continentur *Johan. Meurſii Bibliotheca Græca Lib. III. p. 1181.* ejusdemque *Bibliotheca Attica, ſive de antiquis ſcriptoribus Atticis, & eorum operibus Libri IX.* p. 1393. Leon. Allatii de patria Homeri Liber p. 1553. ejusdemque: Homeri Natales Græce, cum interpretatione Latina Andreæ Bajani, pag. 1853. qui volumen claudit. de reliquis tacemus.

6. Nec ſilendus Franciſcus Halma, Bibliopola, qui *Benedicti Spinozæ vitam*, e P. Bælio (qui eam omnium optime in Dictionario ſuo delineavit) in idioma Belgicum verſam atque ſeparatim impreſſam dedit. Confer Bibliothecam nov. librorum, conlectam a Neocoro & Sikio Tomo III. anno 1698. p. 536. in qua etiam ejus confutatio dogmatum Spinozæ, velut in compendio legitur. Cum his tamen lege Nouvelles de la Republique des lettres, menſ. Jun. anno 1684. p. 358. Benedictus autem Spinoza ſporciſſimus iſte homo fuit, doctrinæ & philoſophiæ Chriſtianæ hoſtis, qui natus Amſtelodami anno cIɔ Iɔ CXXXII. ex JudæoChriſtianus (nomine potius quam fide) factus eſt, & libros condidit, in quibus non niſi virulenta ſemina atheiſmi ſparſit. Hujus generis ſunt ejus tractatus Theologico-Politicus, ſive de libertate philoſophandi in Theologicis ſcriptum, inprimis ejus ethicus liber, (de quo præſertim Bælius evolvendus) cum quibus junge litteras ejus, præ cæteris 2. 3. 4. Contra ipſum tamen ſcripſerunt Joh. Conr. Durrius, Jac. Thomaſius, item Joh. Muſæus, Henr. Morus, Wittichius, Velthuſenius, Petr. Bælius, alii. Ipſe Spinoza etiam Apologiam pro Apoſtaſia ſua a Judaiſmo fecit Hiſpanice, ſed impreſſa nunquam fuiſſe dicitur. obiit cIɔ Iɔ CLXXVII.

7. Eruditorum Belgarum princeps eſt Johannes Clericus, Philoſophiæ & S. linguæ apud Remonſtrantes Amſtelodami Profeſſor, natus Genevæ anno cIɔ Iɔ CLVII. die XIX. Martii. Hiſtoriæ Philoſophicæ profuit *Hiſtoria Philoſophia Orientalis*, quam primus ex Anglicana editione Stanleji in Latinum verſam notis & elegantiſſimis obſervationibus inſtructam *Amſtelodami* dedit *1690*, *8.* huic adduntur Zoroaſtris oracula, doctiſſimis itidem notulis ornata, cum indice philologico, qui textum Stanleji inluſtrat egregie. Cunctam deinde Hiſtoriam Orienta-

lis Philoſophiæ una cum notis operum philoſoph. ſuorum Tomo II. inſeruit, ut cætera viri ſcripta taceamus. Deſcriptionem vitæ Clerici editioni Lipſienſi operum Cler. præmiſit Gottl. Fr. Jenichenius.

8. Cui vero jungendus ille Anonymus, ipſi Clerico familiaris a puero, qui locupletiorem vitæ Clerici Hiſtoriam conciſo ſed eleganti libello dedit. In hoc ejus non modo vitam litterariam, hoc eſt, ſtudia, fata, diſcrimina, & lites cum aliis hujus ævi doctis deſcripſit, ſed ejus etiam ſcriptorum, quibus orbem donavit, hiſtoriam usque ad annum cIↄ Iↄ CC XI. perduxit. Hæc eodem anno Amſtelodami lucem adſpexit in 12. Alius eſt Daniel Clericus, Medicinæ Doctor, & rei publicæ Genevenſis ſenator, cujus proſtat hiſtoria Medicinæ Gallice conſcripta, & ad Galenum usque deducta, quæ Amſtelodami edita eſt.

9. Locum inter Belgas adſignamus etiam viro inluſtri de Larrey, qui præter alia multa cum induſtriæ laude ſtylo ſuo depinxit *L' hiſtoire des ſept ſages*, *Roterodami 1713, 8*. In hac ad Plutarchi exemplum ſeptem ſapientum iſtorum convivium, apud Periandrum Corinthi, deſcripſit. Inprimis eorum ſapientum characteres, vitæ regulas & doctrinas, quibus barbaros olim inſtruxerunt, expoſuit. Confer pluribus Acta Erud. Germ. P. XV. p. 273. & ſeq.

10. Hagæ Comitum floret Joh. Gerhardus Meuſchenius, Profeſſor olim Philoſophiæ Kilonii, qui Kilonii adhuc *Diſſertationem de Cynicis* dedit, 1703, 4.

11. Michael Roſſal *Diſquiſitionem de Epicteto, Philoſopho Stoico, Grœninga* dedit *1708, 8*. In hac contra nonnullos probavit, Epictetum non fuiſſe Chriſtianum. Licet enim fatendum, varias in ejus enchiridio ſententias chriſtiano homine dignas reperiri; negari tamen nequit, etiam paſſim inveniri nonnulla, quæ chriſtianum hominem minime deceant. Recenſionem hujus libri continet Act. Erud. Lipſ. ſupplem. T. IV. p. 309. Nonnulla in hanc rem communicat etiam Abraham. Berckelius, in præfatione ad lectorem, Epicteti Enchiridio & Cebetis Tabulæ præmiſſa, cujus editio prodiit Delphis Batav. 1683, 8. Poſt dictam præfationem reperitur etiam vita Epicteti, breviter quidem ſed eleganter deſcripta, una cum aliis de hoc philoſopho judiciis.

CAPUT XXXVIII.

1. Thomas Burnetus. 2. Lloydius vitam Pythagoræ deſcripſit, ſed confutatur a Buddeo. 3. B. Whitelockius, defenſor Pythagoræ. 4. Th. Hydeus dedit hiſtoriam religionis Perſarum veterum, & alia. 5. Prince. 6. R. Bentlejus. 7. H. Dodvvellus, ſive Ludvvellus, 8. Petr. Needham. 9. Bateſius & 10. Th. Smith. 11. Anonymus de vitis Philoſophorum in Anglia.

1.

THomas Burnetus, Theologus & Philoſophus, innotuit *Theoria telluris ſacra, originem & mutationes generales orbis noſtri, quas aut jam ſubiit, aut ſubiturus eſt, complectente, &c. Londini 1681, 4.* Sacram inſcripſit hanc Theoriam, quia ſecundum Scripturæ ductum adornavit eam. Ita enim monet in præfatione ad L. hanc Theoriam ſacram appello: cum telluris phyſiologiam communem non reſpiciat, ſed majores mundi noſtri viciſſitudines, quarum Sacra S. meminit, & cætera. Ita tamen omnia explicavit, ut etiam rationem conſuluerit. Auctior poſtmodum prodiit hic liber, addita *Archaeologia Philoſophica, ſeu doctrina antiqua de rerum originibus, Amſtelodami 1699.* in forma eadem. Vterque liber eleganti ſtylo, ſummoque ingenio ſcriptus eſt, & hiſtoriam ultimæ reconditæque philoſophiæ, naturalis tamen potius, inluſtrare poteſt egregie. Optandum modo eſſet, ut ſimile quid in morali veterum doctrina tentaviſſet. Expertus quidem eſt adverſarios ſuos, quia multa de creatione ſcripturæ ſacræ adverſa propoſuiſſe viſus eſt, ſed eum pauciſſimi ſolide confutarunt.

2. Cl. Lloydius, Aſaphenſis Epiſcopus, *vitam Pythagora* exaravit, editam *Londini anno 1699.* in qua Pythagoram propter doctrinam de Metempſychoſi vehementer traduxit. Sed confutatus fuit a venerando Buddeo in Tomo II. Obſervationum Hallenſium, Obſervatione X. Confer ea, quæ ſupra diximus.

Huic

3. Huic comes jungitur Bulſtrodius Whitelockius, qui *Pythagoram defendendi*, quantum ad idem illud dogma de metempſychoſi, *tentamen* edidit, Anglice *Londini 1692, 8.* vide Acta Erud. Lipſ. ad annum 1693, p. 5.

4. Thomas Hyde nos edito *Bibliothecæ Bodlejanæ Catalogo* juvit. Huic, velut ipſe in præfatione fatetur, novem impendit annos. Scribit enim: *Sic tandem abſolutum eſt novennale opus.* Oxoniæ prodiit anno 1674. in f. Hujus catalogi emendatiorem & auctiorem editionem promiſit celeberrimus Joh. Hudſonius. Poſt, res philoſophicas ornavit elegantiſſimo opere, quod dedit ibidem 1700. ſub titulo: *Hiſtoria Religionis Perſarum, eorumque Magorum*, in quarto. Religionis inſcripſit hiſtoriam, quia veteres ſapientiam in religione verſari ſuſpicabantur. Ita enim Chriſtianorum Tullius, Lactantius, L. de vera ſapientia, Cap. 2. Hoc autem libro antiquam & reconditam iſtam eruditionem expoſuit egregie. Primum religionis Perſarum auctorem & conditorem Cap. III. facit Abrahamum. Capite XXIV. vitam expoſuit Zoroaſtris. Vti autem obſcura eſt hiſtoria de Zoroaſtribus, incertaque non minus vocis origo & ratio, variorum auctorum ſuper hoc argumento ſententias adducit; quibus tandem exploſis ejectiſque, rem in dubium vocat. Is ergo unicum Zoroaſtrem deſcripſit; num autem talis ſit, qualis ab eo depingitur, videant eruditi. Forte non aberrabunt, qui dignitatis alicujus nomen id fuiſſe putant: memorantur enim variarum gentium Zoroaſtres: Chaldæorum, Bactrianiorum, Medorum, Pamphilorum, Proconneſorum, conf. Stanlej.

5. Johannes Prince edidit *The Worthies of Devon*, hoc eſt, *Damonios Orientales inluſtres*, *Exonii 1701. in f.* in quo juxta alphabeti ordinem, præter vitas Theologorum, Politicorum, militum, & Medicorum, Philoſophorum quoque nonnullorum in Devonia genitorum vitas & fata deſcripſit. Confer, ſi placet, Acta Eruditorum Lipſ. ad annum 1702, p. 281.

6. Richardus Bentlejus, vir longe celeberrimus, Eunapii Sardiani, de vita Philoſophorum & Sophiſtarum Librum, (qui Græce & Latine primum e Bibliotheca Sambucci, Antwerpiæ 1568, 8. & apud Commelianum 1596, 8. & poſtmodum cura Andr. Schotti, Antwerpiæ 1616, 8. lucem vidit,) nova editione Græco-Latina e plurimis Manuſcriptis promiſit, quem Philoſtratorum operibus adjuncturus eſt. Hujus editionis

Digitized by Google

nis ſpem fecit etiam excellentiſſimus Fabricius. Cum Richardo Bentlejo noli confundere Robert.Bentlejum.

7. Anno CIↃ IↃ CC XI. vitam finivit Henricus Dodvvellus, Dublinenſis, vir perelegantis ingenii & doctrinæ. Variis eruditiſſimis ſcriptis ſibi laudem comparavit. Edididit *Diſſertationes Cyprianicas*, *de Cyclis*, *Annales Thucidides*, *Velleji*, *Statii*, *Quinctiliani*, *Plinii Junioris*, & alia, quorum nonnulla ſpeciatim iterum prodierunt. Etiam duas *Exercitationes* dedit: alteram *de ætate Phalaridis:* alteram *de ætate Pythagoræ*, Philoſophi, *Londini 1704, 8.* (Hæc jam expoſita eſt pluribus Diſſertatione III. de Cyclis.) Vtraque autem contra Bentlejum ſcripta eſt. Hic enim cum Cl. Lloydio, Epiſcopo Aſaphenſi, Pythagoram natum eſſe putabat Olymp. XLIII. ¾. At Dodvvellus nativitatem ejus inchoat ab anno decimo octavo Olymp. XLIII. ita, ut hic ab illo diſcrepet integro XXXVI. annorum ſpatio.

8. Petrus Needham S. T. B. Coll. D. Johannis Cantabr. Socius, claret editione Hieroclis, Philoſophi Alexandrini *Commentarii in aurea carmina Græca*, in qua *cum MSS. conlata caſtigavit*, *verſionem recenſuit*, *notas & indicem adjecit*, *Cantabrigiæ*, *1709*, *8.* In cujus præfatione Hieroclis Hiſtoriam perſequitur, deque vero auctore Commentarii, (quoniam plures recenſentur Hierocles) diſſerit. Hanc excipiunt Pearſonii Prolegomena: hæc aurea carmina, quæ ſub Pythagoræ nomine circumferuntur, cum notis Frid. Sylburgii, Theod. Marcilii, & ſuis, quas p. 324. 326. & 355. legimus. Carmina ſequitur Hieroclis Commentarius in ea, cum notis Merici Caſauboni, Dacerii, & ſuis, pag. 357. His addidit ex Photii Bibliotheca Hieroclis librorum de providentia & fato excerpta cum fragmentis aliis, quæ ſparſim apud Stobæum leguntur, quibus tandem Facetias, quæ Philoſopho adſcribuntur, adjunxit. Vide Acta Erud. Lipſ. ad annum 1710. p. 348. ſeq. & 1711. p. 24.

9. Etiam Guilielmus Bateſius non prætermitti debet. Hujus variæ eruditorum hominum Orationes & narrationes de vitis clariſſimorum virorum in unum faſciculum conlectæ ſub titulo: *Vitæ ſelectorum aliquot virorum*, *qui doctrina*, *dignitate*, *pietate*, *claruerunt*, recuſæ prodierunt Oxonii 1704. Has inter nonnullorum etiam φιλοσοφικωτάτων vitæ exhibentur, ut Joh. Franciſci Mirandulani, Hieron. Savano-

vanorolæ, Jo. Pici, Mirand. Hug. Grotii. confer pluribus Struvium in Introd. p. 319. Prodiit & denuo anno 1707. Londini in 4.

10. Thomas Smith; cujus *Vitæ eruditiſſimorum quorundam & inluſtrium virorum* vitas exhibent Henrici Brigii, Geometriæ in Academia Oxonienſi Profeſſoris, Joh. Bambridgii, Aſtronomiæ in eadem Academia Prof. & Johannis Dée, ſummi Anglorum Mathematici.

11. Claudit hoc caput Anonymus, qui edidit *The Lives of the ancient Philoſophers*, hoc eſt, *veterum Philoſophorum vitas & varias illorum ſectas atque dogmata, dicta & facta, Londini 1702, 8.* Auctor hoc libro in compendium redegit ea omnia, quæ Laertius, Caſaubonus, Menagius, Stanlejus, Gaſſendus, Charletonius, aliique de hoc argumento pluribus tradiderunt.

Caput XXXIX.

1. Madame de Scudery convivium dedit ſeptem ſapientum. 2. Fr. Carpenterius vitam Socratis e Xenophonte edidit. 3. Charl. Perraut cauſſam diſſidii inter eruditos præbuit, quia recentiores prætulit antiquioribus. 4. Anonymus extollit antiquiores. 5. N. Boileau contra novatores in philoſophia. Homonymi. 6. Parallele des anciens & des moderns. 7. Cum Perrotto facit Fontenellius. 8. Auctores libri de la guerre des auteurs. 9. Dacierius commendatur. 10. P. D. Huetius, philoſophiæ Carteſ. oppugnator. 11. Ejusdem propugnatores. 12. Philagrius le Roi.

1.

IN Gallia eodem Ludovico M. Rege, locum inter eruditos homines meruit Magdalene de Scudery. Fuit ſoror Georgii de Scudery, qui nomen conſequutus eſt libro des femmes illuſtres, atque aliis. Ea vita deceſſit CIↃIↃCCI. ætatis anno XCIV. atque ſcripſit *Banquet de ſept ſages.*

2. Huic anno ſequenti ſucceſſit in altera vita nobiliſſimus ille Gallorum orator, Franciſcus Carpenterius, vir multis libris elegantiſſimis

mis clarus. Hic edidit *la vie de Socrate, & les choſes memorables*; quod utrumque ex Xenophonte translatum, tertia vice *Amſtelodami* prodiit *1699, 12.* Hunc librum ex Gallico iterum in vernaculam linguam transtulit incomparabilis Chriſt. Thomaſius, ſub titulo: *Beſchreibung der merckwürdigen Dinge des Socratis, Hala 1693, 4.*

3. Carolus Perrottius, ſive Charles Perraut, poema edidit anno 1687. cujus titulus: *Le ſiecle de Louis le Grand,* in quo probavit, recentiores ſcriptores, Germanos videlicet, Anglos, Gallos, Italos & Hiſpanos, in nullis cedere antiquioribus, hoc eſt, Græcis & Latinis; ſed illis in plurimis, imo in omni ſcientiarum genere longe præripere palmam. Hic liber lectus anno CIↃ IↃ C LXXXVII. in pleno Academiæ Regiæ conſeſſu, magnam diſſidii cauſſam præbuit inter magni nominis viros, quorum nonnulli pro veteribus, nonnulli pro recentioribus pugnarunt. Alii & veterum & recentiorum in litteras merita laudarunt.

4. Ex illis qui antiquioribus ſtuduerunt, Anonymus edidit: *Hiſtoire Poetique de la guerre nouvellement declarée entre les anciens & les modernes, à Amſterdam 1688, 12.* In hoc recentioribus auctoribus prætulit antiquiores. Ex his primas decrevit Homero. De his lectu digna ſunt ejus verba, quæ Mr. Mezeaux in vita du Mr. Boileau adducit p. 178. *Apollon s'étant rendu* ſcribit ille, *ſur le Parnaſſe, pour y mettre la paix, & ayent d'abord fait appeller Homere, qui étoit le General des anciennes. He bien! mon Pere lui dit-il, ces jeunes gens en montrant les modernes, ont entrepris de vous faire la guerre, il faut que vous leur pardonniés, s'ils ne vous rendent pas tout ce qu'ils vous doivent; c'& qu'ils ne vous entendent pas, & je ſçai, que la plûs part d'entre eux parlent de vo u ſans vous connoître; je vous ferai juſtice, & je les mettrai dans le devoir à vôtre égard. &c.* Auctor hujus libri fuit Franciſcus Callierius, Chriſtianiſſ. R. legatus, Academiæ R. membrum, confer l'état de la France de l'an 1699. T. III. p. 437. ubi ita adducitur: *François de Callieres, Sr. de la Rochellai & de Gigny, Conſeiller du Roi ordinaire en ſes Conſeils, Secretaire du Cabinet de Sa Majeſté cidevant Plenipotentiaire pour la paix de Riswik,* &c.

5. Huic acceſſit Nicolas Boileau des Preaux, ille, cujus vitam elegantiſſime deſcriptam dedit modo laudatus Mr. des Mezeaux, à Amſterdam 1712, 12. Hic inter alia elegantiſſima, (quæ auctor vitæ recenſet) libellum dedit anno CIↃ IↃ C XXXIII.: *Arrêt donné en la grande chambre*

bre du Parnaſſe, en faveur des Maîtres es arts, Medecins & Profeſſeurs de l'Univerſité de Stagyre, au païs de Chimeres, pour le maintien de la doctrine d'Ariſtote. In hoc Ariſtotelicos Philoſophos laudaverat, eosque recentioribus doctoribus longe prætulerat. Quo de libro idem laudatus Mezeaux in ejus vita: *Dans ce temps-là* (hoc eſt, anno ſupra dicto cIↃ IↃ C XXXIII.) *pluſieurs vieux Docteurs de l'Univerſité de Paris, appuyés ſous mains de Jeſuites travaillerent à obtenir un arrêt du Parlament, contre ceux, qui enſeigneroient dans les écoles de Philoſophie d'autres principes, que ceux d'Ariſtote. Un procedé ſi ridicule, engagea Mr. Des reaux à compoſer un arrêt bourleque en faveur d'Ariſtote, & contre la nouvelle Philoſophie, dont l'effet fut ſi heureux, qu'il obligea l'Univerſité à ſupprimer la Requete, qu'elle alloit preſenter au parlament.* Simile Edictum contra philoſophiam Carteſianam efflagitare voluerunt, memorantibus Menagianis Tomo II. p. 9. his verbis: *On ſongoit tout de bon à donner un arrêt contre la Philoſophie de Descartes, lorſque Mr. Deſpreaux fit paroître le ſien*, & cætera. Poſt, edidit etiam *Reflexions ſur Longin*, cum verſione Gallica, quibus merita antiquorum ſcriptorum præ recentioribus probare atque extollere volebat. Hoc loco Boiloos noli confundere: fuerunt enim fratrum tres: Gilles, Jâques, (Sorbonnicus Doctor) & Nicolas, omnes ſcriptis clari. Monſ. l'Abbé Boileau defunctus eſt anno cIↃ IↃ CCIV. Conſ. Maizeaux c. L. p. 59. ſeq.

6. Perrottus poſtea aliud opus adverſariis opponebat. Fuit hoc ejus *Parallele des anciens & des modernes*, quæ prodiit anno 1688. cujus primum volumen artes & ſcientias concernit, alterum eloquentiam, ultimum poeſin. Hæc nos ſupra laudatus auctor vitæ du Mr. Boileau Deſpreaux p. 165. & ſeq. docuit.

7. Ex his, qui cum Perotto faciunt, eſt Fontenellius. Hic in Digreſſione ſua ſur les anciens & ſur les modernes, quæ legenda in volumine poeſeos paſtoralis, cum tractatu eruditiſſimo ſur la nature de l'eclogue, de natura eclogæ, ſolidis itidem argumentis recentiores antiquioribus præfert. Idem in ſuis *Dialogues des morts*, multa notatu digna de vitis & mortibus philoſophorum antiquorum & recentiorum conſignavit. Parte I. Dialogo 4. Ariſtotelem mirum in modum perſtringit, eique adeo voluptuoſiſſimum præfert Anacreontem, &c.

8. Ad hunc locum ſpectat etiam Monſ. Gueret, Parlamenti Pariſienſis Advocatus, qui ſcripſit *Parnaſſe reformé & de la guerre des Auteurs.*

Digitized by Google

Auteurs, & cætera. Hic liber ad modum libri Callierii de l'Hiſtoire Poetique, confectus eſt. (Si modo Gueretus auctor hujus anonymi libri eſt; citatur quidem a Bailleto in Jugemens, Tom. I, p. 85. Sed alius etiam auctor, libri de la guerre des auteurs, cui nomen Mr. Boiſrobert laudatur ab Ancillonio, dans la Melange Critique, P. IV. p. 309.)

9. Laudanda ſunt etiam merita in hiſtoriam philoſophicam Dacierii. Hic inter alios doctiſſimos libros, quibus inclaruit, vitam & philoſophiam Pythagoræ, ex Græco in Gallicum traductam commentariisque inſtructam dedit. Libri titulus eſt: *La vie de Pythagore, ſes ſymboles, ſes vers d'orés: la vie d'Hierocles & ſes Commentaires, ſur les vers de Pythagore, retablis ſur les manuſcrits & traduits en François, avec des Remarques, &c. Pariſiis anno 1706. voluminibus II. in 12.* quorum primum philoſophi vitam cum ejus ſymbolis, vitamque Hieroclis cum verſibus aureis continet; alterum Hieroclis commentarium in hos verſus, cum Dacierii obſervationibus in hunc commentarium, quibus Jamblichi vita Pythagoræ illuſtratur egregie. Recenſionem hujus operis inſtituerunt Acta Lipſienſium ad annum 1708. p. 240. Fuit idem, qui anno 1702. dedit ibidem in 12. *Parallele de la morale Chrétienne avec celles des anciennes philoſophes*, qua Enchiridion Epictetico-Chriſtianum complexus eſt. Occupatus quoque fuit doctiſſimus auctor in edendo Platone. Promiſit etiam novam verſionem Gallicam omnium vitarum Plutarchi.

10. In Gallia his etiam temporibus floruit P. Daniel Huetius, qui ſub finem ſeculi ſuperioris edidit *Cenſuram Philoſophiæ Carteſianæ, Lutetiæ Pariſiorum, anno 1689.* in forma minore. In hoc vir eruditiſſimus id potiſſimum fecit, ut principia Carteſii Philoſophiæ examinaverit, eaque tanquam orthodoxæ eccleſiæ noxia atque periculoſa damnaverit. Conferat, qui plura volet, Acta Lipſ. ad annum 1689. p. 380. & ſeq. item les Journaux des ſçavans, & cætera.

11. Vix autem liber iſte lucem viderat, inter Gallos Silvanus Regius contra ipſum edebat *Reponſe au Livre, qui a pour titre: Petri Danielis Huetii, Epiſcopi Sueſſionenſis deſignati, Cenſura Philoſophiæ Carteſianæ ſervant d'eclairciſſement à toutes les parties de la Philoſophie, & ſur tout à la Metaphiſique*, quæ eadem forma *Pariſiis* prodiit, in qua auctor Carteſium ſecundum omnes partes optime contra Huetium, modeſte tamen defendit, confer du Journal des ſçavans annum 1691. p. 316. Inter

Germanos in Carteſiana Philoſophia contra Huetium defendenda, in noſtra præſertim Academia vires ſuas expertus eſt, Andr.Petermannus, celeberrimus Anatomiæ Profeſſor. Hic edidit *adverſus Cenſuram P. D. Huetii Philoſophiæ Carteſianæ vindicationem, Lipſiæ 1690, 8.* Hunc ſequutus Joh. Eberhardus Schvvelingius, Juris atque Philoſophiæ naturalis in Bremenſi Gymnaſio Profeſſor, qui adverſus ejusdem Sueſſionenſis Epiſcopi Cenſuram *Exercitationes Cathedraticas* edidit *Bremæ 1690, 8.* Hunc excepit Jo. Schottanus a Sterringa, celebris Philoſophiæ in Lyceo Franequerano Profeſſor, qui Huetii ſcriptum ſuo libro inſeruit, ſtrictiusque rem omnem abſolvit, *in Exetaſi quadam Cenſuræ, qua P. D. Huetius Philoſophiam Carteſianam inique vexavit, edita Franequeræ 1691, 8.* His acceſſit Burcherus de Volder, qui adverſus P. D. Huetii Cenſuram *Defenſionem Philoſophiæ Renati Carteſii Amſtelodami* edidit 1695, 8.

12. Gallis adnumerari quoque vult Philagrius le Roi, qui ante aliquot annos librum edidit ſub titulo: *Philoſophia Radicalis Eclectica*, in quem ex antiquorum & recentiorum philoſophorum nonnullorum placitis quendam commentarium congeſſit, *Antwerpiæ 1713. f.* Confer Acta Erud. Germ. P. XIII. p. 1. & ſeq.

Atque hæc de præcipuis Hiſtoriæ Philoſophicæ ſcriptoribus, de quorum conſtat ætate, dicta ſufficiant!

Alios hiſtoricorum plures, qui hunc in numerum referri potuiſſent, indicabunt Acta, Diaria & Ephemerides eruditorum, quæ hinc inde variis idiomatibus in Germania, Gallia, Italia, Belgio & Anglia a quinquaginta & amplius annis tenus hac eduntur. De his vide Excellentiſſ. Struvium in Introd. toto capite ſexto.

FINIS LIBRI TERTII.

IOAN-

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Rensburgenſis Holſati

DE

SCRIPTORIBUS
HISTORIÆ
PHILOSOPHICÆ

LIBER IV.

Recognitus & emendatus

a

I. C. DORNIO.

Digitized by Google

IOANNIS IONSII
Rensburgenſis Holſati
DE
SCRIPTORIBUS HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ.
Liber Quartus,
Qui eſt
De incognitæ ætatis ſcriptoribus.

QVemadmodum perfectus Philoſophus, Phyſicus, Orator & Chriſtianus: perfecta item Reſp. ſanitas, & pulchritudo deſcribi quidem & delineari poſſunt, reperiri in orbe non item. Fatetur hic Phyſicus oportere Phyſicum qua talem, habere omnium rerum naturalium ſcientiam & rationem omnium noſſe; ſibi vero qualitates quaſdam eſſe occultas & incognitas. Agnoſcit & pulcherrimus quisque ſuos nævos & ſuam imbecillitatem Chriſtianus. Eodem modo perfectus Antiquarius, qui plena antiquitatis notitia inſtructus, ſoliciti & curioſi lectoris deſiderio in omnibus ſatisfacere poſſit, optari magis quam ſperari poteſt. Impediunt alium in pleniore antiquitatis notitia comparanda veterum ſcripta deperdita & mutila: alium negotia a ſuperſtitibus libris neceſſaria cura atque diligentia legendis avocant: alii ſcripta notha imponunt: alium felicitas conjecturæ in dubiis deſtituit: alium

linguæ Græcæ ignorantia moratur: alium temeritas & audacia in errores agit præcipitem. Nos remotis, quantum fieri potuit, impedimentis antiquitatem ſcrutati nihilominus tantas aliquando offendimus tenebras & difficultates, ut hunc librum de incertæ ætatis ſcriptoribus velut teſtem imbecillitatis Tibi, Lector Benevole, dare coacti fuerimus. Utere hoc, ſi placet, quem ut mutilum infantem exponere æquitas vetuit: & quantum diligentia noſtra in iſtis dubiis poſt hac enodandis valeat, exſpecta.

2. Aben Nedin, librum de philoſophis Arabibus ſcripſit, teſte Merſennio præfat. in Apollonii Conica.

Aetius in hiſtoria philoſophica locum aliquem ſibi vendicat, quod dogmata ſingulorum philoſophorum conſignaverit. Teſtatus hoc Theodoretus θεραπ. Serm. II. Πλούταρχος δὲ καὶ Ἀέτιος, τὰς τῶν φιλοσόφων ἐκπαιδεύουσι δόξας. Τὸν αὐτὸν δὲ καὶ ὁ Πορφύριος ἀνεδέξατο πόνον, τὸν ἑκάστου βίον ταῖς δόξαις προσθετεικώς. *Plutarchus vero atque Aetius multorum philoſophorum opiniones conlegerunt. Quem ſibi laborem Porphyrius quoque ſumpſit, ita ſane diligenter, ut opinionibus ſingulorum quoque philoſophorum vitam moresque adjungeret.* Iterum ſermone IV. εἰ δέ τις οἴεται κἀμὲ συκοφαντῆσαι τοὺς ἄνδρας, τὴν παμπόλλην αὐτῶν διαφωνίαν ἐλέγξαντα, ἀναγνώτω μὲν Αετίου τὴν περὶ ἀρεσκόντων ξυναγωγὴν, ἀναγνώτω δὲ Πλουτάρχου τὴν περὶ τῶν τοῖς φιλοσόφοις δοξάντων ἐπιτομήν. Καὶ Πορφυρίου δὲ ἡ φιλόσοφος ἱστορία, πολλὰ τοιαῦτα διδάσκει. *Si quis tamen opinatur, & me calumniam viris illis afferre, dum illorum diſſidia contentionesque coarguo, legat Aetii de philoſophorum placitis collectanea, legat & Plutarchi de rebus eisdem compendium. Ipſa quoque philoſophorum hiſtoria, quam Porphyrius ſcripſit, hujus generis multa nos docet.* Tandem Serm. V. ἃ δέ γε ξὺν θεῷ λέξω, ἐκ τῶν Πλουτάρχῳ, καὶ Πορφυρίῳ, καὶ μέν τοι καὶ Αετίῳ ξυγγεγραμμένων ἐρῶ. Θαλῆς τοίνυν κέκληκε τὴν ψυχὴν ἀκίνητον φύσιν. Αλκμὰν δὲ (Αλκμαίων legendum eſt) αὐτὴν αὐτοκίνητον εἴρηκεν. Ὁ δέ γε Πυθαγόρας, ἀριθμὸν ἑαυτὸν κινοῦντα. *Quæcunque autem divino auxilio fretus dicam, ea ex Plutarchi, ex Porphyrii & ex Aetii monumentis promam. Thales igitur, animam eſſe inquit immobilem naturam: Alcman vero, eam inquit ſponte ſua mobilem: Pythagoras autem, numerum, qui ſeipſum moveat.* Poſſevinus lib. XII. *Biblioth. Tract.* IV, cap. 1. ex his locis probare vult, hiſtoriam illam philoſophicam, quæ Galeni nomine

mine circumfertur, eſſe Aetii. *Aetius*, ait, *ſcripſit in Hiſtoria Philoſophica, quæ falſo eſt adſcripta Galeno, id quod Theodoretus lib. III.* (ſecundum nominare debebat) *IV. & V. Græcarum affect. docet.* Verum licet non negemus, Aetium eſſe iſtius Hiſtoriæ auctorem, e Theodoreto tamen id probari poſſe propterea negamus, quod Galeni nullam Theodoretus mentionem faciat. Niſi forte ad excuſandum Poſſevinum dicere velis, verba illa *id quod* &c. non ad proxima, ſed ad remotiora verba eſſe referenda, quod nimirum Aetius in Hiſtoria Philoſophica aliquid ſcripſerit; ſi ejusmodi excuſatio valere poteſt. Ætatem hujus Aetii indicare non licet, cum nulla ejus ſuperſint indicia, niſi quæ poſterior dies ſuppeditabit. Diſtinguendus ab hoc Aetio eſt Aetius ille Hæreticus, patria, ſecundum Socratem *Hiſt. Eccleſ.* II, 28. Antiochenus, Syrus, circa A. C. CCCL. celebris, qui Medicinam prius exercuit, teſte Sozomeno *Hiſt. Eccl.* III, 14. Edoctus eam a Sopoli, medico celeberrimo, ut auctor eſt Nicephorus Calliſtus *Hiſt. Eccl.* IX, 17. Alius item eſt Aetius, Medicus, patria Amidenus, ex Meſopotamia, Juſtiniani ætate celebris, cum priore nonnunquam hactenus confundi ſolitus.

Agreſphon περὶ ὁμωνύμων, *de ejusdem nominis viris inluſtribus* ſcripſit, teſte Suida Ἀπολλ. Ἀπολλώνιος ἕτερος Τυανεὺς φιλόσοφος νεώτερος, γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως, ὡς Ἀγρέσφων ἐν τῷ περὶ ὁμωνύμων. *Apollonius alter Tyaneus philoſophus junior, qui Adriano Auguſto vixit, ut auctor Agreſphon, libro de ejusdem nominis hominibus.* Indicavit proinde Agreſphon, alium ejusdem nominis & philoſophum, præter illum celebrem Apollonium Tyaneum Magum, qui ſub Nerone vixit, exſtitiſſe.

3. Ambryon, vitam ſcripſit Theocriti Chii illius, qui Metrodori Iſocratici diſcipulus erat, & Theopompo Hiſtorico adverſabatur, de quo Suidas Θεοκρ. Sed de Theocrito plura diximus, cum de Theopompo agebamus. Laertius L. V. *Ariſt.* ἀπέσκωψε δὲ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα καὶ Θεόκριτος ὁ Χῖος, οὑτωσὶ ποιήσας ὥς φησιν Ἀμβρύων ἐν τῷ περὶ Θεοκρίτου.

Ἑρμείου εὐνούχου ἠδ' Εὐβούλου ἅμα δούλου
Σῆμα κενὸν κενόφρων τεῦξεν Ἀριστοτέλης.

Luſit in eum epigrammate Theocritus Chius, ut ait Ambryon in libro de Theocriti vita, in hunc ſenſum:

Hermiæ eunuchi ſimul Eubulique ſepulchrum,
Mente vacans vacuum ſtruxit Ariſtoteles.

Cæterum hujus ſcommatis, quod hic mutilum a Laertio adducitur, alteram partem habet Plutarchus libro περὶ φυγῆς: integrum vero exſtat apud Euſebium lib. XV. *præp. Evang.* cap. 1. ex lib. VII. Ariſtoclis de Philoſophia. Voſſius lib. III. *de Hiſt. Græc.* ubi de Ambryone hoc agit, addit: *Apud Etymologum in* ὁμοκλήσασκεν *citatur* ὁ Ἄβρων: *fortaſſe idem eſt.* Etymologo citatur Ἀμβρων, ſed legendum Ἄβρων. Abron autem ab Ambryone diſtinguendus eſt & virum notat Athenienſem, qui de feriis & ſacrificiis ſcripſit. Stephanus βατή. βατὴ, δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς, ὅθεν ἦν Ἄβρων ὁ Καλλίου ἐξηγητὴς, περὶ ἑορτῶν καὶ θυσιῶν γεγραφώς. Andronem quendam περὶ θυσιῶν πρὸς Φίλιππον ſcripſiſſe auctor eſt Apollonius *Hiſt. mir.* cap. 8. Diverſus autem hic Andron ſit ab Abrone illo nec ne, non facile dixerim, ſcriptura ſane diſtinguit. Scripſit quoque Abron περὶ παρωνύμων. Stephanus αἰλιεύ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀντίοχος Ἀντιοχεὺς, καὶ τοῦ Σελεύκου τὸ σελευκεὺς, ὡς Ἄβρων περὶ παρονύμων. Idem opus alibi citat in ἀγάθη, ἄργος, ἀθῆναι. Atque hoc περὶ παρωνύμων Opus Abronis citare videtur Etymologici auctor, non Ambryonis. Alius eſt Abron pictor ille apud Plinium XXXV, 11. Vixit noſter Ambryon intra Theocriti Chii & Plutarchi tempora, hoc eſt, intra Olymp. CXVI. & CCXVI, ut e dictis conligimus.

4. Anaxilides aliquot libros *de Philoſophis* ſcripſit, ut auctor eſt Laertius lib. III. *Plat.* & Hieronymus lib. I. *contra Iovin.* quorum verba ſupra in Speuſippi Hiſtoria lib. I. c. 10. citavimus.

Androcydes Pythagoricus fuit, quem de litteris Epheſiis magicis egiſſe docet Clemens Alex. lib. V. *Strom.* Edidiſſe quoque eum librum περὶ πυθαγορικῶν συμβόλων, docet Jamblichus L. *de vita Pythag.* diverſus procul dubio eſt ab illo Alexandri M. Medico, & ab illo Cyziceno pictore, apud Plinium lib. XXXV, cap. 9. Athenæum lib. VIII, c. 5. & Plutarchum in ſympoſ. 4. quæſt. 2. & 4.

Anonymus quidam de vitis Philoſophorum ſcripſit, cujus operis hoc initium eſt: *Thales philoſophus Aſianus, ut ait Laertius, in libro de vitis Phyſicorum,* & cætera. Latet iſte liber in Bibliotheca Canonicorum Lateranenſium Sancti Joannis in Viridario Patavii, teſte doctiſſimo

Tho-

Thomaſino, Bibliothecis Patavinis Manuſcriptis publicis & privatis pag. 40.

Anonymus quidam Pythagoræ vitam ſcripſit, quam ſe legiſſe teſtatur & egregio fragmento probat Photius Bibl.Ecl. CCXLIX. Hunc notis eruditis inluſtravit Lucas Holſtenius.

Anonymi cujusdam hiſtorica conlectio inluſtrium virorum, eorum præſertim, qui ſcriptis aliquid commendarunt: & recenſio operum, quæ poſteritati reliquerunt. Incipit ab Abaride Scytha, & deſinit in Choerilum per omnes alphabeti litteras exceptis duabus poſtremis ψ & Ω. Exſtat hodienum, teſte Phil. Labbæo parte I. Mſſ. Librorum Græcorum fol. LXXII.

Anonymi opuſculum de ordine librorum Platonis Manuſcriptum exſtat in Bibliotheca Veneta ad S. Antonium, teſte eodem P. Labbæo Bibl. novæ fol. CXII.

Anonymi Vitæ Philoſophorum, Oratorum, Vatum Mſcriptæ exſtant in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi, teſte Labbæo fol. CCLXXXVII.

Anonymi vitæ variorum philoſophorum & poetarum Græcorum & Latinorum ex Laertio & aliis ſuperſunt Mſcriptæ ibidem, teſte eodem fol. CCCVII.

Anonymi nomina rhetorum & indicem eorum, quæ ſcripſerint, ſervat Bibliotheca eadem inter Manuſcripta, numero MDCCVIII. & MMXXII.

Anonymi de ſeptem Sapientum patria & dictis liber Manuſcriptus ſupereſt ibidem num. MDLXXVI. MDXCVI. MDCCXXVII. MCCXVI.

Anonymus de vita & morte Senecæ Manuſcriptus exſtat cum hujus librorum catalogo ibidem, num. MDI.

Anonymus de vitis variorum philoſophorum & poetarum adſervatur ibidem, num. MMCCCXIV. inter Manuſcripta.

Anonymi vitas Philoſophorum Manuſcriptas fovet Bibliotheca Gottorpiana Holſatiæ inter Manuſcripta littera E.

Anonymus de vita Heſiodi, Theocriti & Oppiani, itidem inter Manuſcripta ibidem exſtat, litera O.

Anonymus vitas Pythagoræ, Empedoclis, aliorumque philoſophorum Arabice ſcripſit, ad quarum editionem Elichmannum hortatur inlu-

inluſtris ille eruditorum fautor, Nicolaus Fabricius de Peireſc, teſte Encomiaſte ejus P. Gaſſendo L. de vita ejus ad A. MDCXXXVI.

Anonymi liber de vitis philoſophorum & poetarum prodiit A. MDX. Hagenoæ.

Anonymi liber, qui inſcribitur: *Veterum Philoſophorum Hiſtoria ac dicta*, exſtat inter Arabicos ſcriptores Bibliothecæ Lejdenſis pag. 6.

Anonymi liber *de philoſophorum veterum & recentiorum ſcriptis quædam ex libro, qui inſcribitur, Hiſtoria Philoſophorum*, exſtat in eadem Bibl. inter Arabicos ſcriptores fol. XIX.

Anonymus quidam de vita & morte Ariſtotelis Leoninos barbaros verſus cum commentariis edidit impreſſos olim in 4. cum problemaſi Ariſtotelis teſte Geſnero.

Anonymus quidam de vita omnium philoſophorum & poetarum ſcripſit. Exſtat in Bibliotheca Hamburgenſi.

Anonymi vitæ philoſophorum & poetarum cum quæſtionibus Quodlibeticis Fr. Simonis de Leontino exſtant Pariſiis in Bibliotheca Regia.

Antiochus Alexandrinus, περὶ τῶν ἐν μέσῃ τῇ κωμῳδίᾳ, κωμῳδουμένων Ποιητῶν, *de poetis* egit, *qui in media comœdia perſtringuntur*, Athenæus XI, 9. ὅταν δὲ Ἔφιππος ἐν ἐφήβοις λέγει·

> Ου Κύλικ' ἐπὶ τὰ δεῖπνα Χαιρήμων φέρει
> Ου κυμβίοισι πεπολέμηκ' Ευριπίδης,

οὐ τὸν Τραγικὸν λέγει ποιητὴν, ἀλλά τινα ὁμώνυμον αὐτῷ ἤτοι φίλοινόν τινα, ἢ αἰτίαν ἔχοντα οὐ χρηστὴν, ὥς φησιν Αντίοχος ὁ Αλεξανδρεὺς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν.

Ephippus cum in Ephebis ait:

> *Calicem ad cœnam non fert Charemon,*
> *Cymbiis non prœliatur Euripides,*

id de Tragico poeta non intellexit, ſed alio quodam cognomini, aut vinoſo, vel qui ob aliam cauſſam male audiebat, ut cenſet Antiochus Alexandrinus libro de poetis, qui in media comœdia perſtringuntur. Qui labor Antiochi ut recte intelligatur vide quæ lib. I. c. 5. dicta ſunt. Cum vero

mediæ

comœdiæ poetæ poetarum priſcorum hiſtorias & fabulas caperent, Antiochus de his ita vellicatis atque traductis poetis egit, indicans bene an ſecus comœdia media de iis judicaverit. Et cum ejusdem nominis plures vixiſſent poetæ, de quo quodque intelligendum eſſet, indicavit: cujus rei exemplum ex Athenæo vidimus,

5. Antiphon quidam, ſcripſit librum, *περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων, de viris virtute inluſtribus*, e quo Laertius lib. VIII. Pythagoræ vitam inluſtrat. Citat eundem, ſed *περὶ τοῦ βίου τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων*, Porphyius vita Pythagoræ & ex illa Cyrillus lib. X. contra Julianum. Glauci Rhegini de poetis, liber Antiphoni, (non *Antiphonti* Latine ut judicant Grammatici Soſipater lib. I. *Gram. inſtit.* Priſcianus lib. VI. Gram. ſervatur tamen Græca flexio a Cicerone aliisque, quos imitamur) adſcriptus eſt a quibusdam, de quo ſupra in Glauco. Idem autem ſit Antiphon nec ne, non facile dixerim, cum multi ejus nominis fuerint,

Antiphon (1) avus fuit Antiphontis illius, qui in Parmenide Platonis loquens introducitur, pater vero Pyrilampis, teſte Platone *Parmenide*. Pyrilampen Antiphontis F. memorat etiam Plutarchus lib. de Socratis Genio.

Antiphon (2) quidam Rhamnuſius, apud Thucydidem ad Olym. XCII, 1. laudatur. Thucyd. lib. VIII. *Ὁ μέντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθεὶς, ὅτῳ τρόπῳ κατέστη ἐς τοῦτο, καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς, Ἀντιφῶν ἦν, ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος. καὶ κράτιστος ἐνθυμιωθῆναι γενόμενος, καὶ ἃ γνοίη, εἰπεῖν. καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριὼν, οὐδ' ἐς ἄλλον ἀγῶνα ἑκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διαμείμενος. Τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους, καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα, εἷς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν, καὶ αὐτός τε, ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρις ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας, ὡς ξυγκατέστησε θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. Sed qui hanc rem totam ad eum modum factum compoſuit, diuque præmeditatus fuit, Antiphon erat, vir ſua ætatis Athenienſium nulli virtute inferior, optimus in conſiliis capiendis, & quæ ſentiebat exponendis. Is in populi quidem concionem non prodire ſolebat, nec alii cuidam certamini ſponte ſe offerebat, plebi ob facundiæ opinionem ſuſpectus: veruntamen eos, qui aut in judicio aut apud populum cauſſam age-*

agebant, vir unus conſilio plurimum juvabat. Ipſe etiam, poſteaquam deinde mutato quadringentorum ſtatu a populo ſupplicio ſunt affecti, optime mihi ad mea usque tempora de hoc ipſo crimine capitis cauſſam oraſſe videtur. Rhamnuſium hunc adpellat Plutarchus *Nicia* & quod Nicias, (qui Olymp. XCI, 4. cum Demoſthene itidem duce Athenienſium a Siculis occiſus eſt, teſte Thucyd. lib. VII. Diodoro Sic. XIII, 19. 33.) Antiphonis eloquentiam populo jam ſuſpectam fuiſſe obſervaverit, tradit. Atque hic Antiphon, qui Olymp. XCII, 1. unus e Quadringentis fuit, ſequente anno Olymp. XCII, 2. quo Quadringentis illis imperium eſt ademptum, & Thucydides hiſtoriam ſuam finiit, damnatus egregia oratione ſe defendit. Teſtatur præter Thucydidem, quem modo audivimus, Cicero de claris Orat. *Antea neminem ſolitum via nec arte, ſed accurate tamen & de ſcripto pleroſque dicere: ſcriptasque fuiſſe & paratas a Protagora rerum inluſtrium diſputationes, quæ nunc communes adpellantur loci. Quod idem feciſſe Gorgiam, cum ſingularum rerum laudes vituperationesque conſcripſiſſet, quod judicaret hoc Oratoris maxime proprium, rem augere poſſe laudando, vituperandoque rurſus affligere. Hinc Antiphontem Rhamnuſium ſimilia quædam habuiſſe conſcripta, quo neminem unquam melius ullam oraviſſe capitis cauſſam, cum ſe ipſe defenderet, ſe audiente locuples auctor ſcripſit Thucydides.* Addit Cicero de ſuo, habuiſſe Antiphonta locos quosdam communes rhetoricos conſcriptos, quibus uteretur. Alii fingunt hunc orationes complures ſcripſiſſe. Vide Plutarchum L. de X. Rhetoribus. Clemens Alexandr. L. I. *Strom.* ex Diodoro primum eum ſcholaſticas declamationes & rhetoricas figuras atque proprietates inveniſſe & judicialem orationem ſcripſiſſe tradit. Quod ſi verum eſſet, Thucydides in Antiphontis laude minime reticuiſſet. Contradicit Cicero *Bruto* huic ſententiæ, ubi inter antiquos rhetores, quos enumerat, eum præterit, poſt tamen de eo illa tradit, quæ ſupra adduximus, quibus addit, Lyſiam, Theodorum, Iſocratem ea inveniſſe, quæ Antiphonti alias tribuuntur e Plutarcho & Clemente. Occiſus tandem Antiphon hic eſt a populo Athenienſi Olymp. XCII, 2. De cujus morte Theramenes Cothurnus ille Olymp. XCIV, 1. interfectus apud Xenophontem lib. II. Ἑλλην. Ἀλλὰ μὲν καὶ Ἀντιφῶντος ὑφ᾽ ὑμῶν ἀπολλυμένου, ὃς ἐν τῷ πολέμῳ δύο τριήρεις εὐπλεούσας παρείχετο. *Item cum Antiphon, qui in bello duas aluiſſet triremes, a vobis interficeretur.* Erant igitur, qui Antiphonta hunc ante Triginta viros Olymp.

XCIII,

XCIII, 4. conſtitutos occiſum, ſub iisdem adhuc vixiſſe contendunt. Vide Plutarchum de vitis X. Rhet. Errat Cæcilius apud eundem, qui hunc Antiphonta Thucydidis diſcipulum eſſe ſcripſit. Veroſimilies eſt, quod habet Suidas Ἀντιφῶν præceptorem ejus ignorari, diſcipulum fuiſſe Thucydidem: quod Marcellini quoque teſtimonio Thucydidis vita comprobatur. Error quoque in Plutarcho lib. de X. Rhet. hic notandus poſtremo eſt, ubi de Antiphonte agit: ἔγραψε δὲ καὶ κατὰ Ἱπποκράτους τοῦ ἰατροῦ στρατηγοῦ λόγον. *Scripſit quoque orationem contra Hippocratem Medicum* (hanc vocem Xylander in verſione ſua recte omittit & in annotationibus vocem ἰατρὸν bene tanquam gloſſema expungendam eſſe judicat) *ducem.* Vox ἰατρὸν ab imperito librario vel lectore, qui Hippocrati Medico famam quandam inde & gloriam conciliare voluit, margini, credo, prius adſcripta, poſt in textum recepta eſt. Verum ἰατρὸς hic & ex Photii Ecloga rejiciendum eſſe multa probant. Hippocrates ille στρατηγὸς apud Plutarchum Athenienſis fuit & Athenienſium militum dux, Ariphronis filius, qui Megaram proditione fruſtra tentavit, poſtea longos ejus muros cepit, Niſæam occupavit, Delium in Bœotia munivit, cum Bœotis acie conflixit & cecidit Olymp. LXXXIX, 1. teſte Thucydide lib. IV. bel. Pelop. confer Diodorum XII, 66. Pauſaniam *Lacon.* Quæ omnia in Hippocratem Medicum non convenire, nemo inficias ibit. Sed ad Antiphonta noſtrum Rhamnuſium: qui ob ſuam prudentiam & facundiam Neſtor dictus eſt, teſte Plutarcho de X. Rhet. aliis. Omnes viri ſapientes dicti ſunt Rhamnuſii propter Antiphontis Rhamnuſii ſummam ſapientiam, teſte Suida Ῥαμνύσιος. Hujus vitam ſcripſit Cæcilius, eumque ſequutus Plutarchus, ſed ſapienti Rhamnuſio plurima tribuunt aliis tribuenda. Sed jam ante Cæcilii ætatem multa Antiphonti falſo fuerunt ſuppoſita. Hic enim apud Plutarchum e LX. Antiphontis orationibus XXV. ſpurias eſſe dicit. Plurimas ſane etiamnum Antiphonti orationes ab antiquis tribui obſervamus, de quibus jure dubites Antiphontis ſint nec ne. Antiphontis λοιδορίας & convitia in Alcibiadem ſcripta, citat Plutarchus *Alcib.* ἐν ταῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγραπται, ὅτι παῖς ὢν ἐκ τῆς οἰκίας ἀπέδρα πρὸς Δημοκράτη τινὰ τῶν ἐραστῶν. *In Antiphontis maledictis ſcriptum eſt, quod cum puer adhuc eſſet, domo profugerit ad annum e ſuis amatoribus Democratem.* Athenæus XII, 5. περὶ δὲ τῶν Ἀβυδηνῶν Ἀντιφῶν ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λοιδορίας οὕτως. *De Abidenis Antiphon oratione de convitiis in Alcibiadem ſic ſcribit.*

ſcribit. ubi de mollitie Abydenorum oratione ſoluta egit. Alcibiades autem hic Cliniæ filius (quatuor Alcibiades enumerat Meurſius *Lect. Att.* VI, 12.) Antiphontis Rhamnuſii ſapientis æqualis & Quadringentis infenſus erat. Unde in ſcholis Sophiſtarum vel ab alio quodam Alcibiadis inimico potius quam ab Antiphonte Rhamnuſio ſapiente hæc nomine Antiphontis ſcripta eſſe judico. Ejusdem omnino Antiphontis nomine orationes quædam ſuperſunt, quæ tamen ſcholaſticæ ſunt atque fictæ declamationes, & Antiphontis nil præter nomen habent. Antiphontis orationem *de coede Herodis,* citat Harpocration φρῦδος. Ejus περὶ ὁμονοίας memorat Etymologicum in θεαιδέςατος. Ejusdem πολιτικὸν Athenæus X, 6. Etymologicum in Ευσύμβολος. Priſcianus lib. XVIII. Gram. quorum hic loco cit. ejusdem ὀλιγαρχικὸν citat. Ejus περὶ πρυτανέων εἰ γνήσιος, adducit Varinus in ῥητορικὴ: & περὶ τῆς μεταςάσεως, idem in voce ςασιώτης. Ejus τέχνην laudat Ammonius de diff. voc. in σημεῖον, & forte etiam Galenus *præfat. Gloſſarum.* Qui ipſe comm. 1. in Hippocr. de offic. Med. §. 3. laudat Antiphontis primum περὶ ἀληθείας. * Secundum ejusdem περὶ ἀληθείας, citat Etymologicum in γρυπῶσθαι. Antiphontis περὶ ἀληθείας Heſychius voce ἄβιος citat. Ejus Φοινικικὰ adducit Ammonius de diff. vocab. in ἐνθύμημα iſtas credo, Pollux & Etymologicum Antiphontis orationes reſpiciunt, cum multa ex Antiphonte adducunt. Eidem Antiphonti tribuuntur quædam ſententiæ. Antiphon Rhetor dixit γηρωτροφία προσέοικε παιδοτροφίᾳ apud Clem. Alex. L. VI. *Strom.* Aliud Antiphontis dictum citat Plutarchus *Antonio* τὸ πολυτελέςατον ἀνάλωμα χρόνος, *pretioſiſſimum impendium, tempus.* Eidem tribuendæ ſententiæ Antiphontis apud Stobæum, quamplurimæ; forte & hunc Roſciana imitatio apud Cic. II. de orat. ſignat.

Antiphon (3) quidam τερατοσκόπος fuit, de quo Suidas. Αντιφῶν, Αθηναῖος, Τερατοσκόπος καὶ ἐποποιὸς, καὶ σοφιςής. Εκαλεῖτο δὲ λογομάγειρος. *Antiphon, Athenienſis, prodigiorum interpres, Poeta Heroicus*

* Πολιτικὸν-*illud, itemque* περὶ ὁμονοίας, *&* περὶ ἀληθείας *Libros Menagius Antiphonti* τῷ Τερατοσκόπῳ *adtribuit in Animadverſionibus ſuis ad L. II. Laertii, quod ex Hermogenis quodam loco oſtendit.*

tolcus & Sophiſta. Dicebatur autem verborum coquus. Atque hunc ceu diſtinctum ab Antiphonte Rhamnuſio recenſet Suidas, de quo poſtea agit. Laertius lib. II. *Socrat.* Τούτω τις κατά φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτω περὶ ποιητικῆς, ἐφιλονείκει Ἀντίοχος Λήμνιος καὶ Ἀντιφῶν ὁ Τερατοσκόπος. *Fuit ei* (Socrati) *ut refert Ariſtoteles libro tertio de Poetica, cum Antiocho Lemnio & Antiphonte prodigiorum interprete contentio.* Hic omnino eſt, cujus Clemens lib, VII. *Strom.* meminit, χαρίεν τὸ τοῦ Ἀντιφῶντος οἰωνισαμένου τινός, ὅτι κατέφαγεν ὗς τὰ δελφάκια, θεασάμενος αὐτὴν ὑπὸ λιμοῦ διὰ μικροψυχίαν τοῦ τρέφοντος κατισχναμένην, χαῖρε, εἶπεν, ἐπὶ τῷ σημείῳ, ὅτι οὕτω πεινῶσα, τὰ σὰ οὐκ ἔφαγε τέκνα. *Lepidum eſt illud Antiphontis: nam, cum quidam malum omen haberet, quod ſus porcellos ſuos devoraſſet, ille conſpicatus eam ob ſorditiem hominis fame emaciatam, lætare, inquit, hoc ſigno, quod ſus illa fame adeo preſſa tuos non devoraverit liberos.* Eadem fere habet Theodoretus ſerm. VI.

Antiphonta (4) quendam divitem cum Socrate diſputantem introduxit Xenophon L. I. ἀπομνημ. Quis vero Antiphon ille fuerit, non indicat. Plutarchus vita Antiphontis & Photius Ecl. CCLIX. Cæcilium, ut apparet, ſequuti, Antiphontem Rhamnuſium in Xenophonte intelligendum putant.

Antiphonem (5) quendam pauperem Andocydæ F. memorat Ariſtophanes σφηξί. ἰὼ χελῶναι & πολλάκις δὴ & cætera. ubi Scholiaſtes addit: Ἀντιφῶν τοῦ Ἀνδοκίδου περὶ οὗ προείρηται. καὶ οὗτος δὲ πένης ἦν ὁ Ἀντιφῶν. *Antiphon Andocydæ F. de quo prius dictum. Hic autem Antiphon pauper erat.*

Antiphon (6) quidam itidem Rhamnuſius, rhetor ineptus fuit. Teſtis eſt Socrates apud Platonem *Menexeno.* ἀλλὰ καὶ ὅστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδεύθη, μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρου παιδευθείς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου. *Quin etiam ſi quis deterius, quam ego, doctus fuerit, Muſicam quidem a Lampro, Rhetoricam vero ab Antiphonte Rhamnuſio.* οἱ περὶ Θεόδωρον καὶ Θρασύμαχον καὶ Ἀντιφῶντα σπουδῆς ἄξιον οὐδὲν εὗρον; ait Dionyſius *epiſt. ad Ammæum de Demoſthene.* Ἀντιφῶν ὁ Ῥαμνούσιος τὸ αὐστηρὸν ἔχει μόνον καὶ ἀρχαῖον ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν οὔτε δικανικῶν ἐστι, idem Iſæo. ubi eum cum Thraſymacho Chalcedonio, Polycrate Athenienſi, Critia Trigintaviro & Zoilo, qui contra Homerum ſcripſit, Rhetoribus enumerat. Forte

idem, quem cum Iſocrate & Iſæo pueros rhetoricam in ſcholis docuiſſe ſcribit Plutarchus L. *de gloria Athen.* niſi propterea de alio Antiphonte hæc accipienda videntur, quod poſt Iſocratem nominatur. Carpit Deipnoſophiſta apud Athenæum XI, 15. quod male de Antiphonte & Lampro loquatur Socrates apud Platonem. Hermogenes L.II. *περὶ ἰδεῶν* ubi duos Antiphontes Rhetoras eorumque unum Rhamnuſium *ἀρχηγὸν τȣ̃ τύπȣ τȣ̃ πολιτικȣ̃* facit, alterum omnino noſtrum duriore dicendi genere uſum fuiſſe tradit.

Antiphon (7) quidam Antiphontis primi nepos, Pyrilampis filius, Platonis, Adimanti & Glauconis *ὁμομήτριος* frater erat, teſte Platone *Parmen.* *νεώτατον* adpellat Plutarchus L. *de fratrum amore.* Pythodoro Zenonis Socio familiariter uſus memoria putabatur tenere, quæ quondam Socrates, Zeno & Parmenides inter ſe diſſeruerant. Rogatur ea a Cephalo apud Platonem *Parmenide.* Pythodorus autem, e quo Antiphon iſta audiverat, Ariſtoteli uni e XXX. Tyrannis Olymp. XCIX. *σύγχρονος* erat, & poſt hæc tempora Antipho floruiſſe videtur. Vide Platonem *loco citato.* Forte Pyrolampes hic eſt idem cum illo *ὀνιθοτρόφῳ*, qui avibus & præcipue pavonibus delectabatur. Taxat eum propterea Ariſtophanes *σφηξὶ*. Plutarchus *Pericle* Pyrilampen, qui Periclis familiaris erat, a Comicis propterea traductum ſcribit, quaſi mulieribus, quibus Pericles miſcebatur, pavones ſubjiceret. Antiphon rhetor, orationem *de pavonibus* habuit, teſte Athenæo IX, 12. in qua *Δῆμον τὸν Πυριλάμπȣς* (ſic legendum, non *Περιλάμπȣς*) *Demum Pyrilampis filium*, varias aves nutrire ſcribit, quæ a multis ſpectentur. Memorat eandem orationem Euſtathius il. β fol CCLXI. Forte hic eſt Antiphon noſter Pyrilampis filius, qui patrocinium parentis ſui adverſus poetarum convitia oratione illa ſuſcepit. Certum tamen id adfirmare nolim: potuit enim & hæc oratio eſſe ſcholaſtica, ſive in ſchola ad exercitium ficta & facta, ut pleræque aliæ, Senecæ controverſiæ, Quintiliani declamationes, Himerii & cætera, de quibus Hieronymus in epiſtolam ad Gal. cap. 2. *aliquoties cum adoleſcentulus Romæ controverſias declamarem & ad vera certamina fictis in litibus exercerer.* confer Meurſium *Lect. Attic.* IV, 5.

Antiphonta (8) Critobuli filium memorat Hippocrates in Epidemiorum libris apud Galenum L. II. *de diebus Criticis* c. 5.

Antiphon (9) circuli quadraturam tradidit, ut auctor eſt Ariſtoteles lib. I. *de ſoph. El.* c. 10. & lib. I. *Phyſ.* c. 1. Idem forte, cujus ſententiam de rerum naturalium fictione (liceat in vocem γένεσις interpretari, ut γέννησις generationem notat) memorat Ariſtoteles lib. II. *Phyſ.* c. 1. ubi Simplicius eum Sophiſtam adpellat.

Antiphon (10) quidam poeta fuit, quem Dionyſius ſenior, Siciliæ Tyrannus, qui Olymp. XCIII, 3. teſte Diodoro Sic. XIII, 94. imperium obtinuit, e medio ſuſtulit, quod tragœdias ipſius vituperaverit, vide Plutarchum lib. de X. Rhet. Dionyſii vero ſenioris tragœdias laudat Plutarchus *Timoleonte* & cætera. alii aliam adferunt rationem, ut ex Plutarchi de X. Rhet. conſtat. Plutarchus L. *de diſcr. adul. & am.* Κακῶς δὲ καὶ Ἀντιφῶν, παρὰ Διονυσίῳ ζητήσεως οὔσης καὶ λόγου, ποῖος χαλκὸς ἄριστος, ἐκεῖνος εἶπεν ἐξ οὗ κατεσκεύασαν Ἀθηναῖοι τὰς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας. Οὔτε γὰρ ὠφελεῖ τούτων τὸ λυπηρὸν καὶ πικρὸν, οὔτε τέρπει τὸ βωμολόχον καὶ παιδιῶδες, ἀλλ᾽ ἔστι κακοήθεια καὶ ὕβρεις μεμιγμένης ἀκρασίας μετ᾽ ἔχθρας τὸ τοιοῦτον εἶδος, ᾧ χρώμενοι προσαπολλύουσιν αὐτοὺς, τὴν περὶ τὸ φρέαρ ὄρχησιν ἀτεχνῶς ὀρχούμενοι. Καὶ γὰρ Ἀντιφῶν ἀπέθανεν ὑπὸ Διονυσίου. *Male etiam Antiphon: qui cum apud Dionyſium quæreretur ac diſputaretur, quodnam æs optimum eſſet, id pronunciavit omnibus præſtare, ex quo Athenienſes Harmodii ac Ariſtogitonis ſtatuas paraviſſent. Id genus dicta acerbitatem habent inutilem, & ſcurrilitatem jocumque non delectantem, ſed incontinentium eſt, odium malitia ac contumelia permixtum gerentium, quo utentes ſibi ipſis exitium conſlant, ſaltantes (quod in proverbio eſt) circum puteum. Nam & Antiphonem interfecit Dionyſius.* Confer eundem *de contradict. Stoic.* Antiphontis hujus procul dubio moribundi dictum adfert Ariſtoteles L. II. *Rhet.* c. 6. Ἀντιφῶν ὁ ποιητὴς μέλλων ἀποτυμπανίζεσθαι ὑπὸ Διονυσίου, εἶπεν, ἰδὼν τοὺς συναποθνήσκειν μέλλοντας ἐγκαλυπτομένους ὡς ᾔεσαν διὰ τῶν πυλῶν, τί ἐγκαλύπτεσθε, ἔφη; ἢ μὴ αὔριόν τις ὑμᾶς ἴδῃ τούτων; *Antiphon poeta cum tympano torquendus eſſet a Dionyſio & videret una morituros ſe obnubere & velare, ut egreſſi ſunt ex portis, quid inquit velamini? an cras aliquis horum vos videat?* Forte hic eſt ὁ τραγῳδοποιὸς Athenæo ſic dictus lib. XV, c. 4. cujus πλήξιππον Ariſtoteles *Rhet.* II, 2. & Athenæus loco citato. Ἀνδρομάχην auctor Ethicorum Eudemiorum lib. VII. c. 4. citant. Hunc Antiphontem cum Rhamnuſio confundit Plutarchus L. *de X. Rhet.* Rhamnuſius enim ille a populo Atheni-

enſi

enſi, hic poeta a Dionyſio fuit interfectus, & quidem diverſis temporibus. Minus conveniunt, quæ de loco tradit Plutarchus iſte. Scribit enim, quod Antiphon Rhamnuſius diſertus Corinthi pone forum extructa taberna, morbos atque dolores omnes verbis ſe levaturum profeſſus ſit, auditisque ægritudinum cauſſis, ægros conſolatus ſit. Quem artem cum ſe minus dignam arbitraretur, ad Rhetoricam ſe contulerit. Ita Plutarchus iſte, quæ tamen in Antiphonta ſecundum ſapientem minime conveniunt, Antiphonti inepto rhetori potius tribuenda.

Antiphon (II) quidam Athenienſis ſomniorum interpres fuit & de ſua arte librorum ſcripſit. Suidas Ἀντιφῶν. Ἀντιφῶν, Ἀθηναῖος, ὀνειροκρίτης, περὶ κρίσεως ὀνείρων ἔγραψεν, *Antiphon Athenienſis ſomniorum conjector, de ſomniis intelligendis ſcripſit.* Meminit hujus omnino Cicero lib. II. de divin. *Curſor ad Olympia proficiſci cogitans, viſus eſt in ſomnis curru quadrigarum vehi, mane ad conjectorem, at ille: Vinces inquit; id enim celeritas ſignificat & vis equorum: Poſt idem ad Antiphontem: Is autem vincare, inquit, neceſſe eſt. Annon intelligis quatuor ante te cucurriſſe. Ecce alius curſor,* & quæ ſequuntur. confer eundem lib. I. *de divin.* de eodem Seneca controv. IX. *Otho Iunius edit quidem IV. libros colorum, quos belle Gallio noſter Antiphontis libros vocabat, tantum in illis ſomniorum eſt.* Tertullianus L. *de anima*, ubi de ſomniis agit. *Quanti autem*, inquit, *commentatores & adfirmatores in hanc rem: Artemon, Antiphon, Strato, Philochorus, Epicharmus, Serapion, Cratippus, & Dionyſius Rhodius, Hermippus tota ſeculi litteratura.* Sed & alii ſunt e Græcis ὀνειροκριτικῶν, hoc eſt, ſomniorum interpretandorum ſcriptores: * Geminus Tyrius, Panyaſis Halicarnaſſeus, Alexander Myndius, Phœbus Antiochenus, Demetrius Phalereus, Nicoſtratus Epheſius, Aſtrampſychus, Artemidorus Daldianus, Antipater, Apollonius Attalenſis, Ariſtander Telmeſſenſis, Ariſtarchus, Caſſius Maximus, Dionyſius Heliopolita, juxta Andr. Schottum ad Senecæ locum citatum, & Nicol. Rigaltium ad Artemidorum p. II. ** itemque Pappus Alex. apud Suidam, Me-

* *Confer Lambec. Prodrom. H. L. p. m. 48.*

** *Is Onirocritica τοῦ Achmet, filii Seirim, Medici cujusdam Arabis. cum Daldiani & Artemidori* Ὀνειροκριτικῶν *Libris, ſuisque eruditiſſimis notis, Græce & Latine edidit Lutetiæ 1603, 4.*

Meminit Antiphontis noſtri & Fulgentius L. I. *Mythol.* ubi male *Antiphon Philocrus* dicitur, cum *Antiphon, Philochorus* legi debeat; horum enim uterque ſomniorum interpres fuit. Verum hunc Antiphonta a τερατοσκόπῳ iſto tertio Antiphonte minime diverſum eſſe puto.

Antiphon quidam (12) a Demoſthene coram Areopago proditionis accuſatur, quaſi Philippo Macedoni navalia Athenienſium ſe concrematurum clam pollicitus eſſet, & captis damnatur. De eo Demoſthenes Orat. pro Cteſiphonte Olymp. CXII, 3. habita & Plutarchus *Demoſthene.*

Antiphonta quendam (13) Georgicorum ſcriptorem laudat Athenæus XIV, 17. Atque hæc de Antiphonte eo prolixius tradere volui, quo magis intricate de Antiphonte agit Plutarchus L. *de X. Rhet.* de Antiphonte autem noſtro primo nihil habeo dicere, neque de ejus ætate neque de genere. De viris doctis eum egiſſe ſupra audivimus.

6. Antiſthenes quidam ſcripſit τῶν φιλοσόφων διαδοχάς, *Philoſophorum ſucceſſiones,* quas citat Laertius lib. I. *Thal.* lib. II. *Socr. Ariſtip. Mened.* lib. IV. *Crat.* lib. VI. *Diog* lib. IX. *Heral. Zen.* Diverſus autem eſt hic Antiſthenes ab Antiſthene Cynico illo, de quo L. I. c. 8. egimus. Hic enim Cynicus præſente Diogene Cynico mortuus eſt, teſte Laertio lib. VI. *Antiſth.* Diogenes Cynicus mortuus eſt eodem die Corinthi, quo Alexander Babylone Olym. CXIV, teſte Laertio L. VI. *Diog.* Sed Antiſthenes noſter διαδοχῶν auctor, vitam Diogenis Cynici & poſteriorum ſcripſit. Probanda hic eſt Voſſii conjectura, qui Antiſthenem eum hic intelligit, quem *Rhodium* * & *Hiſtoricum* ** appellat Laertius L. VI. Antiſth. *Peripateticum* Phlegon *Mirab.* c. 3. ut huic philoſopho pariter & Hiſtorico bene conveniat Hiſtoria Philoſophica *de ſucceſſionibus,* quam civis ejus Soſicrates Rhodius itidem tradidit. Forte hujus eſt liber ille Μαγικός, quem Antiſtheni Cynico tribuit Suidas Ἀντισθ. *** cujusmodi argumentum Eudemus Rhodius civis ejus quoque tractavit. Vixerit itaque hic Antiſthenes poſt A. U. C. DLXIII. & Antiochum Magnum & ante A. U. C. CM. quo Phlegon florebat.

* *a patria.*
** *quia patria eum Hiſtoriam ſcripſiſſe Polybius memorat.*
*** *& Ariſtoteli Laertius proœmio I.*

Digitized by Google

7. Apolſodorus quidam *λογιςικὸς* & *ἀριθμητικὸς* dictus fuit, e quo *Thaletis* vitam inluſtrat Laertius lib. I. Thal. *Pythagora* Athenæus X, 4. & Laertius lib. VIII. *Pyth.* Verum hic Apollodorus Mathematicis potius, quam Hiſtoricis adnumerandus eſt.

8. Ariſtocles Meſſenius, Peripateticus, *συνέταξε περὶ Φιλοσοφίας βιβλία δέκα. Καταλέγει δὲ ἐν τούτοις πάντας Φιλοσόφους καὶ δόξας αὐτῶν*, immediate enim hæc cohærere debent in Suida. *Scripſit de Philoſophia libros decem; enumerat vero in illis omnes Philoſophos eorumque opiniones*, verba ſunt Suidæ Ἀριςοκλῆς. *Sextum* ejus operis librum citat Suidas Σωτάδης. Σωτάδης βυζάντιος φιλόσοφος, ὡς ἐν τῷ περὶ Φιλοσοφίας Ἀριςοκλῆς. *Sotades Byzantius erat philoſophus, ut Ariſtocles ſcribit lib. VI. de Philoſophia.* *Septimum* librum citat Euſebius, & ex eo egregia fragmenta ſervat lib. XV. *de præp. Evang. cap.* πῶς γάρ. ubi de adverſariis Ariſtotelis agit. Et quæ ex Lycone de Ariſtotele ibi Ariſtocles adduxit, eadem ex Ariſtocle non tamen citato libro, adducit Theodoretus ſerm. VIII. & XII. Eundem librum Euſebius *cap.* Στοιχεῖον, ubi de Stoicis agit. Neque alium librum citat lib. XI. *præp. Evang. cap.* τριχῆ ſ. his verbis: *ταῦτα μὲν ὁ Ἀττικός. ἐπιμαρτυρεῖ δὲ τοῖς αὐτοῖς καὶ ὁ Περιπατητικὸς Ἀριςοκλῆς ἐν ἑβδόμῳ συγγράμματι, ὧν περὶ Φυσιολογίας* (legendum *Φιλοσοφίας*) *συνέταξεν, ὧδε λέγων πρὸς ῥῆμα.* *Octavum* operis ejus librum laudat idem Euſebius & multa inde adfert lib. XIV. *præp. Evang. cap.* ἄλλοι δὲ & ſequentibus. Quibusdam Alexandri Aphrodiſei præceptor fuiſſe dicitur, quod ſi ita eſt, jam de ejus ætate conſtaret. Alius forte eſt Ariſtocles ille Muſicus, cujus meminit Athenæus. Apollonii ad Ariſtoclem ſententiam laudat Stobæus ſerm. XX. qui eſt *de ira*. vivebat autem quidam Apollonius & Ariſtocles ſub Evergete II. Itemque ſub Auguſto, & tandem ſub Antonino Pio, ut incertum ſit, qui Apollonius & Ariſtocles hic intelligantur. Ad Ariſtoclem Phrynichus librum ſcripſit teſte Photio Ecl. CLVIII.

9. Artemon Caſſandreus, *περὶ συναγωγῆς*, vel ut aliis placet, *ἀναγωγῆς βιβλίων* ſcripſit. Docet hoc Athenæus XII, 3. *Λυδοὶ δὲ εἰς τοσοῦτον ἦλθον τρυφῆς, ὡς καὶ πρῶτοι γυναῖκας εὐνουχίσαι, ὡς ἱςορεῖ Ξάνθος ὁ Λυδὸς, ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένας ἱςορίας συγγεγραφὼς Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων, ὡς Ἀρτέμων φησὶν ὁ Κασσανδρεὺς ἐν τῷ περὶ συναγωγῆς βιβλίων, ἀγνοῶν ὅτι Ἔφορος ὁ συγγραφεὺς μνημονεύει αὐτοῦ ὡς παλαιοτέρου ὄντος, καὶ Ἡροδότῳ τὰς ἀφορμὰς δεδωκώς.*

τ☉. *Lydi adeo luxu corrupti ſunt, ut primi fœminas caſtraverunt, quod refert Xanthus Lydus, vel Auctor hiſtoriarum quæ ipſi adſcribuntur, Dionyſius Scythobrachion, ut ait Artemon Caſſandreus, in Opere de librorum collectione, neſcius tamen Ephorum ſcriptorum ejus meminiſſe, ut antiquioris, & qui Herodoto argumentum ſcribendi dediſſet.* Unde intelligimus Artemona hunc hiſtoriam librorum, deque eorum veris auctoribus ſcripſiſſe, Eundem quoque citat lib. XV, c. 14. Ἀρτέμων Κασσανδρεὺς ἐν δευτέρῳ βιβλίων χρήσεως, uti illa verba legenda puto. *Artemon Caſſandreus libro ſecundo de uſu librorum.* Quæ librorum hiſtoria philoſophicæ noſtræ Hiſtoriæ maximam lucem fœnerari potuiſſet.

10. Artemon Clazomenius, *de Homero* ſcripſit, ὡς λέγει ὁ Κλαζομένι☉ Ἀρτέμων ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου, ait Suidas Ἀρχῖν☉. Sed de aliis quoque Muſicis ſcripſiſſe videtur. De Timotheo Mileſio, Muſico, locum e primo Artemonis libro περὶ Διονυσιακοῦ ἐπιστήματ☉, adfert Athenæus XIV, I. & ex eodem paullo poſt de Tripode, organo quodam Muſico nonnihil adducit. Vivebat ætate Periclis, Olymp. LXXXIV, 4. teſte Plutarcho *Pericle* & Anonymo Olympiadographo Artemo quidam Mechanicus dictus περιφόρητ☉. Si Servio ad IX. Æn. fides habenda eſt, Clazomenius hic fuit. Hunc de Homero ſcripſiſſe cur Voſſius ſtatuat, cauſſæ nihil ſane video, præter patriam, quam habuere communem. Artemona Pergamenum de Pindaro egiſſe, docet Scholiaſtes Pindari ad Pyth. od. I. λέγεται δὲ ὁ Πίνδαρ☉ οὕτως ἐπιβεβλῆσθαι κατὰ Ἀρτέμωνα τὸν ἱστορικὸν, ὅτι δὴ αὐτῷ ὁ ἱέρων χρυσῆν ὑπέσχετο κιθάραν. Mentio ejus iterum fit ad Olymp. od. II. & V. Pythion. od. III. & Iſthm. od. I. Itemque apud Tzezen ad Lycophrona fol. XXXVIII. Idem autem hic Artemo ſit cum priorum altero non facile dixerim. Neque enim diverſæ patriæ nomina localia diverſos ſtatim ſcriptores arguunt. Antiphanes mediæ comediæ poeta, Lariſſæus Theſſalus ortu, Athenienſis civis factus eſt, teſte Anonymo περὶ κωμῳδίας, Ariſtophani præmiſſo, Anonymus Ὀλυμπ. ἀναγρ. Olymp. XCIII, 1. & Suidas Ἀντιφ. Smyrnæum vel ſecundum Dionyſium, Rhodium eum faciunt, ſed vide quæ L. I. c. 2. diximus.

11. Caryſtius, Pergamenus, Grammaticus, περὶ διδασκαλιῶν ſcripſit, & in iis notavit Alexin Paraſiti primum meminiſſe. Athenæus VI, 7. Τὸν δὲ νῦν λεγόμενον παράσιτον Καρύστι☉ ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ διδασκαλιῶν εὑρεθῆναί φησιν ὑπὸ πρώτου Ἀλέξιδ☉. Indicavit

 quo-

quoties quiſque poetarum vicerit. Auctor vitæ Sophoclis *νίκας ἔλαβεν εἴκοσιν, ὥς φησι Καρύστιος*. Scripſit quoque *περὶ Σωτάδου*, teſte Athenæo XIV, 4. & in eo opere Sotaden Jonico carmine nomen ſibi paraſſe tradidit. Scripſit quoque *ὑπομνήματα ἱστορικὰ*, quæ crebro citat Athenæus XII, 11. XIII, 5. 7. 9. XIV, 10. XV, 9. Scholiaſtes Theocriti Idyll. XIII.

12. Celſus quidam ſex libris philoſophorum opiniones atque placita eſt complexus. Docet hoc Auguſtinus præfatione libri de hæreſibus ad quod vult deum. *Opiniones*, inquit, *omnium Philoſophorum, qui ſectas varias condiderunt uſque ad tempora ſua (neque enim plus poterat) ſex non parvis voluminibus quidam Celſus abſolvit. Nec redarguit aliquem, ſed tantum quid ſentiret, aperuit ea brevitate ſermonis, ut tantum adhiberet eloquii, quantum rei nec laudandæ nec vituperandæ, nec affirmandæ aut defendendæ, ſed aperiendæ indicandæque ſufficeret, cum ferme centum Philoſophos nominaſſet, quorum non omnes inſtituerunt hæreſes proprias: quoniam nec illos tacendos putavit, qui ſuos magiſtros ſine ulla diſſenſione ſequuti ſunt.* Sed plures fuerunt Celſi. Celſum Epicureum quendam ſub Nerone vixiſſe, auctor eſt Origenes lib. I. *contra Celſum: δύο δὲ παρειλήφαμεν Κέλσους γεγονέναι Ἐπικουρείους, τὸν μὲν πρότερον, κατὰ Νέρωνα. Τοῦτον δὲ κατὰ Ἀδριανὸν καὶ κατωτέρω. Duos accepimus Celſos fuiſſe eoſdemque Epicureos: unum quidem ſub Nerone, alterum vero Adriani ætate & poſt.* E quibus verbis alterum quoque vixiſſe Celſum Epicureum intelligimus, & quidem ætate Adriani. Hic poſterior licet Epicureus fuerit, Platonem tamen plerumque ſequutus eſt, obſervante Origene lib. I. & IV. *contra Celſum.* Librum ſcripſit contra Judæos & Chriſtianos, cui titulus *λόγος ἀληθής*, teſte eodem Origene locis citatis. Iſto libro Marcionis hæretici, qui ſub Antonino Pio & Marco Vero potiſſimum floruit, errores Chriſtianis objecit, teſte eodem Origene lib. VI. unde ſequitur, Celſum ſub Auguſtorum dictorum altero vel poſt illa tempora librum ſuum contra Chriſtianos ſcripſiſſe. Huic Celſo libro Origenes poſtea octo libros oppoſuit, teſte Euſebio *Hiſt. Eccl.* lib. VI. c. 36. Marianus Scotus ad annum II. Gordiani: *Origenes contra quendam Celſum Epicureum Philoſophum, qui contra nos libros ſcripſerat, octo voluminibus reſpondit.* Hic forte Celſus ille eſt, ad quem Luciani Epicurei dialogus *Ἀλέξανδρος ἢ ψευδομάντις*, ſcriptus eſt, cujus hoc initium: *Σὺ μὲν ἴσως, ὦ φίλτατε Κέλσε.* Ubi Lucia-

nus

nus ſimul indicat, hunc Celſum κατὰ μάγων ſcripſiſſe. Horum utri an neutri hiſtoria iſta philoſophica vere tribui debeat, quærendum porro erit. Cornelium Celſum, qui de re Medica, militari & ruſtica ſcripſit, memorant Columella III, 17. Quintilianus, alii. Sed hic Celſus antiquior eſt. *Iulius Atticus & Cornelius Celſus ætatis noſtra celeberrimi auctores*, ait Columella l. c. qui Claudii temporibus floruit. Celſos JCtos norunt legum Romanarum ſtudioſi; Celſum adloquitur Flavius Vopiſcus *Probo*. reliquos hic mittamus.

13. Cleomenem quendam περὶ Ἡσιόδου egiſſe docet Clemens Alex. lib. I. *Strom.* ſed Grammaticum potius quam Hiſtoricum opus fuiſſe reor. Verba Clementis hæc ſunt: Τὸ δὲ ἐγγύα. παρὰ δ᾽ ἄτα. Κλεομένης μὲν ἐν τῷ περὶ Ἡσιόδου, Ὁμήρῳ φησὶ προειρῆσθαι διὰ τούτων.

Δειλαί τοι δειλῶν τε καὶ ἐγγυάασθαι·

Οἱ δὲ περὶ Ἀριστοτέλη, Χίλωνος αὐτὸ νομίζουσι. Δίδυμος δὲ Θαλοῦ φησιν εἶναι τὴν παραίνεσιν. Ariſtoteles nimirum proverbium illud *Sponde prope eſt damnum*, tribuit Chiloni, Didymus vero parœmiographus Thaleti. Forte idem eſt Cleomenes, cujus παιδαγωγικὸν citat Laertius L. VI. *Diog.* Et ſi idem eſſet, cujus epiſtolam ad Alexandrum citat Athenæus IX, 11. jam de ætate ejus conſtaret.

14. Damas vitam Eudemi, Philoſophi Peripatetici, ſcripſit, notante Simplicio præfat. ad L. VI. περὶ φυσ. ἀκροασ. Ariſtotelis: niſi forte *Damaſcius* integre legendum, quanquam & *Damas* nomen notum eſt ex lib. CLXII. ff. de verb. ſignif.

15. Damon, Cyrenæus, περὶ τῶν φιλοσόφων, *de Philoſophis* ſcripſit, teſte Laertio lib. I. *Thal.* verbis: Δάμων ὁ Κυρηναῖος, γεγραφὼς περὶ τῶν φιλοσόφων, πᾶσιν ἐγκαλεῖ, μάλιστα δὲ τοῖς ἑπτά. *Damon, Cyrenæus, qui de philoſophis ſcripſit, omnes inſimulat, præcipue vero ſeptem illos ſapientes.** Alius ab hoc eſt Damon, Damonidis filius, Athenienſis, apud Stephanum ὄα.

16. Demoſthenes, Thrax, περὶ διθυραμβοποιῶν, *de Poetis dithyrambicis* ſcripſit, teſte Suida Δημοσθ. quo opere non vitam modo eorum, ſed fabularum quoque eorum hiſtoriam omnino tradidit.

* *de quorum ſcilicet fama plurimum detrahere videtur.*

17. Diocles Magnes, περὶ βίων φιλοσόφων, *de vitis Philoſophorum* ſcripſit: quibus libris ſuam Hiſtoriam ſæpe numero Laertius illuſtrat: quippe quos citat lib. II. *Xenoph Ariſtip.* lib. VI *Antiſthene bis, Diog. bis, Crat. bis, Menippo, Menedemo,* lib. VII. *Zenone, Chryſippo bis,* lib. IX. *Pyrrhone bis,* lib. X. *Epic.* Omnino idem eſt Diocles ille Magnes, cujus libros ἐπιδρομὴν τῶν φιλοσόφων, citat Laertius lib. VII. Zen. *Tertium* eorum laudat lib. X. Epic.

18. Diogenes Tarſenſis, Epicureus, ſcripſit ἐπιτομὴν τῶν Επικέρε ηθικῶν δογμάτων, *Epitomen dogmatum Ethicorum Epicuri,* teſte Laertio lib. X. Idem qui ἐπιλέκτυς σχολὰς ſcripſit, quarum librum I. V. & XX. citat Laertius libro citato, ut ita viginti libris minimum ea πραγματεία conſtiterit. Idem omnino Diogenes ille Tarſenſis, qui juvenis Tragica carmina ſcripſit, juxta Strabonem lib. XIV. περὶ ζητημάτων ποιητικῶν ſcripſiſſe tradit Laertius lib. VI. *Diog.* uti & Zenodotum Alexandrinum λύσεις ὁμηρικῶν ἀπορημάτων, ſcripſiſſe auctor eſt Suidas Ζηνοδ. Puto ζητήματα ejusmodi fuiſſe, qualia circa poetarum explicationem movere conſveverant Grammatici, de quibus alibi.

19. Dionyſius Phaſelites, librum *de Poetis* edidit, ut ex auctore vitæ Nicandri, Theriacis hujus præfixæ cognoſcimus, qui etiam *de Antimachi poeſi* eum egiſſe ibidem nos docet. Sed hoc præſtitit omnino opere illo *de Poetis.* Quoniam vero Nicandrum Poetam patria Ætolum fuiſſe adſeruit, hinc poſt Nicandri tempora eum vixiſſe colligimus. Meminit ejus quoque Schol. Pindari Pyth. II.

20. Dionyſius, Epheſius, τὴν τῶν ἰατρῶν ἀναγραφὴν, *Medicorum deſcriptionem* reliquit & in ea tradidit a Theocrito ἐπιγραμμάτιον Eraſiſtrati Mileſii Medici, qui Niciam Medicum itidem Mileſium familiarem habebat, ſcriptum eſſe, teſte auctore hypotheſeos Theocritei idyllii ια. Eodem autem tempore vivebat & Eraſiſtratus Ceus, Medicus, qui forte idem eſt, ut & Ceus patria, & Mileſius habitatione fuerit. Sed potuerunt eſſe diverſi Medici Eraſiſtrati, & quidem eodem tempore. Cum Eraſiſtratum Sicyonium Medicum & Niciam Nicopolitam Medicum in antiquorum monimentis reperiamus.

21. Evagoras, Lyndius, Hiſtoricus, ſcripſit vitam Timagenis aliorumque celebrium virorum, teſte Suida Ευαγ. Forte hic Timagenes eſt Rhetor ille Alexandrinus, quia, qui ejus vitam ſcripſit, Evagoras, rhetoricos commentarios & hiſtoriam Ægyptiacam edidit, ſed de Timagene

Digitized by Google

gene alibi. Diverſus autem hic eſt Evagoras ab Evagora illo Lyndio, Cleobuli patre, apud Laertium lib. I. *Cleob.* Alius item eſt Evagoras Cyprius Nicocratis illius librorum ſtudioſi apud Athenæum I, 1. filius, juxta Iſocratem *Evag.* & Pauſan. *Att.* alius item, qui Nicoclem prioris Evagoræ patruelem patrem habuit, Pythagoram vero Nicoclem & Protagoram filios, apud Xenophonta Ἑλλην. II. IV. Pauſan. *Att.* Evagoras quidam Cineſiæ pater fuit, teſte Platone Comico apud Galenum. comm. VII. *in Aphoriſmos Hipp.* §. XLIV. de Evagora Thaſio vide Voſſium. de aliis alios.*

22. Herodorus quidam ſcripſit τὴν Ὀρφέως καὶ Μουσαίου ἱστορίαν, *Orphei & Muſæi hiſtoriam*, teſte Photio Ecl. LXXX. Erant autem Orpheus & Muſæus antiqui Poetæ & Theologi ſatis celebres, de quibus in *Scriptoribus ſacris* agemus fuſius. Idem eſt Herodorus ille, qui ἀργοναυτικὰ ſcripſit, teſte Scholiaſte Apollonii ad α & β ἄγον. quæ eadem e Græcis quoque tradidere Cleon & Dionyſius Mileſius teſte eodem Scholiaſte. Omnino eſt idem Herodorus, quem ut Grammaticum frequenter cum Apione conjungit Euſtathius. Ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος, ὧν βιβλίον εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου φέρεται, inquit Euſtathius il. α fol. XXI. Τὰ Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου εἰς τὸν Ὅμηρον ὑπομνήματα, idem ibidem fol. XXXV. Plerumque autem ita conjunctim citantur ab eodem il. α ſæpius: β ſæpius. Idem eſt Herodorus credo, qui de Hercule ſcripſit teſte Scholiaſte Pindari Olympion. V. Clemente Alex. lib. I. Strom. & Athenæo lib. IX. ubi liber ejus *decimus ſeptimus* de geſtis Herculis citatur. *Decimum* laudat Stephanus γλῆτες. adde quæ Voſſius conlegit. Quod ſi Apion ille, qui cum ſæpe apud Euſtathium citatur, eſſet Apion ille Alexandrinus,

* 23. *Flavianus librum* de philoſophorum veſtigiis *exaravit, teſte Saresberienſi L. II. C. 26. de Nugis Curial. ex quo etiam nonnulla adducit L. VIII. c. 12. In eo forte philoſophorum dicta resque geſtas expoſuit, confer Voſſium L. de Hiſt. L. III. fol. m. 703. 704.*

24. *Guilielmus quidam opus* de vita & moribus philoſophorum ad Gunthelacum *ſcripſit, quod in Bibliotheca Paulina Londini extare dicitur a Johan. Lelando in Commentariis de ſcriptoribus Britann. Tom. I. p. 216.*

drinus Grammaticus, eique æqualis fuiſſet, jam ætatem ejus certam haberemus, quam alias ignoramus. Alius autem eſt Herodorus ille Tubicen Megarenſis inuſitatæ magnitudinis & voracitatis homo, qui tanta ſpiritus vehementia tubam inflare ſolitus fuit, ut circumſtantes tanquam turbo ſummo veret, vide Athenæum X, 3.

25. Herodotus quidam Homeri vitam litteris prodidit, etiamnum ſuperſtitem, quam laudat Stephanus νέον τεῖχος, ὡς Ηρόδοτος ἐν Ομήρου βίῳ, itemque Suidas Ομηρος. Ηρόδοτος ἱςορικὸς ἔγραψε βίον Ομήρου. Et vix mentio ejus alibi facta occurret. Sunt, qui Herodoto illi Halicarnaſſenſi priſco hiſtorico eam tribuant, nominis ſimilitudine decepti, cui quo minus adſcribi debeat, obſtant non levia. Herodoti illius antiqui ſi fuiſſet, dudum ejus vel celerrima facta fuiſſet mentio, atque ex iſto auctorum ſilentio non infirmum hic ducitur argumentum. Auctor hic præterea contradicit Herodoto Halicarnaſſenſi de ætate Homeri, quem annis CLXVIII. poſt bellum Trojanum & DCXXII. ante expeditionem Xerxis in Græciam vixiſſe Herodotus noſter tradit. Halicarnaſſeus vero eum ſe quadringentis annis antiquiorem ſaltem eſſe ſcribit *Euterpe*, ut recte obſervat Voſſius.

26. Heron, Rhetor Athenienſis, ſcripſit περὶ τῶν Αρχαίων Ρητόρων, καὶ τῶν λόγων, οἷς ἐνίκησαν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι, ut auctor eſt Suidas Ηρων. Cujus ſane operis jacturam eo iniquiore ferimus animo, quo nobilior fuit labor, & pauciores ſuperſunt, e quibus damnum reſarciri poteſt. Poetarum autem more ipſi quoque rhetores inter ſe committebantur & certabant.

27. Hippobotus, τὴν τῶν Φιλοσόφων ἀναγραφὴν ſcripſit, qua crebro utitur Laertius lib.I. *Thal.* lib.V. *Heracl.* lib.VI. *Crat. Mened.* lib. VII. *Zen.* lib. VIII. *Pyth. Emp.* lib. IX. *Heracl Tim.* lib. X. *Epic.* de Pythagora ex eo locum adferunt Porphyrius *vita Pythagora*, Jamblichus itidem *vita Pythagora* c. 31. Clemens Alex. lib. I, *Strom.* Scripſit quoque de Sectis Philoſophorum, ut ex Laertio intelligimus, qui procemio: Ιππόβοτος ἐν τῷ περὶ αἱρέσεων, ἐννέα φησὶν αἱρέσεις καὶ ἀγωγὰς εἶναι· πρώτην Μεγαρικὴν, δευτέραν Ερετρικὴν, τρίτην Κυρηναϊκὴν, τετάρτην Επικούρειον πέμπτην Αννικέρειον, ἕκτην Θεοδώρειον, ἑβδόμην Ζηνώνειον, τὴν καὶ Στωϊκὴν, ὀγδόην Ακαδημαϊκὴν τὴν ἀρχαίαν, ἐννάτην Περιπατητικήν· οὔτε δὲ Κυνικὴν, οὔτε Ηλειακὴν, οὔτε Διαλεκτικήν. *Hippobotus in libro de ſectis, novem ait fuiſſe ſectas atque inſtituta. Ex his Megaricam*

primo

primo loco conſtituit, ſecundo Eretricam, tertio Cyrenaicam, quinto Anniceriam, ſexto Theodoream, ſeptimo Zenoneam, eandemque Stoicam, octavo Academicam veterem, nono Peripateticam; Cynica autem & Eliaca atque Dialectica nullam mentionem facit. Iterum lib. II. *Ariſtippo* εἶναι δὲ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν κἂν ἀπὸ τῶν ἀσχημοτάτων γένηται, κατά φησιν Ἱππόβοτος ἐν τῷ περὶ τῶν αἱρέσεων. *Eſſe autem voluptatem* (ex ſententia nimirum Ariſtippi) *etiamſi a turpibus oriatur rebus, bonum quid, ut ait Hippobotus L. de ſectis.* Hinc itaque colligimus Hippobotum dogmata quoque philoſophorum ſimul in illo opere expoſuiſſe, ut φιλοσόφων ἀναγραφὴ pars operis περὶ αἱρέσεων fuerit. Memorat hoc de ſectis opus etiam Varinus voce ἀίρεσις. confer & Suidam in αἵρεσις & Ἱππόβοτος. Supervacanea itaque & inanis eſt illa Rittershuſii notis ad Porphyrii citatum locum querela; *De Hippoboto quærendum amplius, quis fuerit.*

28. Hugo quidam librum διδασκαλιῶν ſcripſit, quem inter ἀνέκδοτα littera K ſervat optima bibliotheca patriæ meæ Gottorpiana, itemque bibliotheca Mertonenſis Oxoniæ.

29. Iſtomachi *de Hippocratis ſecta* libri, quos Soranus vita Hippocratis laudat, Medico potius quam Philoſopho fuiſſent profuturi. Iſtomachi nomen alias ignotum eſt. Iſchomachum Hiſtrionem Nymphodori imitatorem novimus ex Athenæo X, 20.

30. Lætum quendam Tatianus λόγῳ πρὸς ἕλληνας Theodoti, Hypſicratis, & Mochi ſcripta, quibus res Phœnicum lingua patria conſignaverant, in Græcam linguam traduxiſſe affirmat. Vitas quoque philoſophorum diligenter ſcripſit, unde τοὺς βίους τῶν φιλοσόφων ἐπ' ἀκριβὲς πραγματευσάμενος, eidem Tatiano loco citato dicitur. Id autem notandum, eſſe in Tatiano ſignum defectus, & verba ſic legi: λαῖτος -.- καὶ ὁ τοὺς βίους τῶν φιλοσόφων ἐπ' ἀκριβὲς πραγματευσάμενος. Quoniam vero Philo Byblius Sanchuniathonis Phœnicum Theologiam in Græcum idioma tranſtulit, teſte Theodoreto θεǫ. II. & de inluſtribus viris itidem ſcripſit, teſte Suida φιλ. inveſtigandum eſt ulterius, annon idem Philo cæteros quoque Phœnicios ſcriptores quos Lætus, tranſtulerit, ut ita legi poſſit *Lætus & Philo, qui accurate de Philoſophis ſcripſit.* Quam vero Læti nomen corruptum ſæpe legatur, de eo vide Cl. Reineſii libellum *de lingua Punica* c. 12. §. 6. Diverſus ab hoc Læto eſt Quintus Ælius Lætus, præfectus ſub Commodo, apud Herodianum Commodo §. II, ubi

Digitized by Google

præfectibus exercitibus, & Lampridium Commodo §. 5. ubi *Præfectus prætorio* dicitur. Lætum Ægypti præfectum ſub Severo Imp. laudat Herodianus *Severo*, Euſebius *Hiſt. Eccl.* VI, 2. Niceph. *Hiſt. Eccl.* V, 3. Mentio quoque fit Præfecti Lætorum Teutonicorum, & Præfecti Lætorum gentilium Suevorum, Præfecti Lætorum Svevorum, in Notitia Imperii. Lætorum item meminit Ammianus lib. XXI. & lib. X. C. Theod. de veteranis.

31. Leander, Græce Λεάνδρος & Λεάνδριος, Mileſius, de Thalete & Græciæ ſapientibus egit, ut conſtat ex Laertio lib. I. *Thal.* Meminit ejus quoque Cyrillus lib. X. *contra Iulianum* & Macrobius L. I. *Saturn.* c. 17. ubi male *Meandrius* vulgo legitur, Mæandrium ſcriptorem alias novit Athenæus X, 20. & Polybius L. XII. ſed forte idem ac noſter Leandrius. De Mæandrio hoc ut dubitet Voſſius vide L. IV. *de Hiſt. Gr.* fol. DXVIII. editionis ſecundæ A. MDCLI. quam ſequimur. Ætatem ejus ignoramus, niſi quod ante Callimachum Jambographum vixit, teſte Laertio Lib. I. *Thal.* Clemens lib. VI. Strom. eum ante Anaximenem & Hellanicum conlocat, licet vero ex nuda iſta conlocatione nil firmi concludi poſſit, opinamur tamen eum vixiſſe Ariſtotelis ætate.

32. Lobon, Argivus, περὶ ποιητῶν ſcripſit, unde Laertius lib. I. de Epimenide adfert, quod apud Athenienſes ἱερὸν τῶν σεμνῶν θεῶν extruxerit. Thaletem ad ducentos verſus ſcripſiſſe ex eodem tradit idem lib. I. *Thal.*

33. Lycon, Jaſenſis, de *Pythagora* ſcripſit. Athenæus X, 4. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος μετρίᾳ τροφῇ ἐχρῆτο ὡς ἱστορεῖ Λύκων ὁ Ἰασεὺς ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου, *Pythagoras Samius modico cibo uſus eſt juxta Lyconem Iaſenſem L. de Pythagora.* Erat autem Jaſus Peloponneſi oppidum intra Laconiæ fines ſitum, teſte Pauſania *Achaicis.* Cæterum Ἰασσός, *Iaſſus* (unde gentile Ἰασσεὺς Jaſſenſis) Cariæ fuit oppidum juxta Stephanum Ἰασσός. Qui Choerillum inde ortum tradit. Suidas eum non Ἰασσέα, ſed corrupte Ἰασέα adpellat, ſiquidem differentia aliqua inter Ἴασος & Ἰασσὸς juxta Stephanum eſt ſervanda. Abſque dubio autem idem eſt Lycon ille Pythagoricus, cujus meminit Laertius lib. V. *Lycone*, qui nonnullis conviciis Ariſtotelem maculare conatus eſt. Laertius L. V. *Ariſtot.* καὶ Λύκωνα λέγειν, ὡς ἐν πυέλῳ θερμοῦ ἐλαίου λοῦοιτο, καὶ τοὔλαιον διαπωλεῖτο. Ariſtocles Peripateticus lib. VII. *Phil.* eadem refert, & ſermonem ſuum his orditur verbis: Πάντα δ' ὑπερπαλαίει μωρίᾳ

τὰ

τὰ ὑπὸ Λύκωνος εἰρημένα. Exſtant ea apud Euſebium *de præp. Evang.* lib. XV. quem ſequitur Theodoretus, Serm. XII. qui antea Serm. VIII. ex eodem Lycone commemorat, Ariſtotelem uxori ſuæ defunctæ rem divinam eo ritu facere ſolitum, quo Athenienſes Deæ Cereri faciebant. Ut ita Lycon non de Pythagora modo, ſed etiam de Ariſtotele & forte de aliis quoque philoſophis ſcripſerit. Ætatem ejus aliam non novimus niſi quod ante Ariſtoclem Meſſenium & poſt Ariſtotelem vixerit.

34. Megacles περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν ſcripſit. Locum inde adfert Athenæus X, 4. de Curii Romani raporum eſu. niſi forte pro *Megacles* qui ſemel tantum quod ſciam, occurrit, legendum *Megaclides*, cujus crebrior fit mentio. Et licet lectio *Megacles* retinenda ſit, dubitari poſſet recte an ſecus hic adducatur, qui de viris inluſtribus univerſum ſcripſit.

35. Megaclides, alius ab illo Protagoræ æquali apud Laertium, lib. IX. *Prot.* Peripateticus fuit, teſte Tatiano λόγῳ πρὸς ἕλληνας. Ejus τὰ περὶ Ὁμήρου citat Suidas Ἀθηναίας. idem opus reſpexit Euſtathius ad il. *α* fol. LXIII. Neque aliud ſignat Heſychius Ἀθηνᾶ, εἶδος αὐλοῦ Μεγακλείδῃ. Tria inde promit loca Athenæus XII, 1. idem opus intelligit Tatianus loco ſupra L. I, c. 3. citato, ubi inter eos qui de Homeri ætate, genere, poeſi ſcripſerunt, Megaclides & Chamæleon Peripatetici recenſentur. Sed corrupta ſunt Tatiani verba: Μεγακλείδης τε — ὁ Χαμαιλέων οἱ Περιπατητικοὶ. quæ ex Euſebio *præp. Evang.* X, 2. ubi locus ille integer citatur, ita reſtitui & ſanari poſſunt: Μεγακλείδης τε καὶ ὁ Χαμαιλέων οἱ Περιπατητικοί. Geſnerus interpres corrupta iſta verba ſequutus, & *Megaclides Chamaleenſis* interpretatus, recte propterea notatur a Cl. Reineſio L. III. *var*, cap. 2. qui mutilum iſtum locum pro integro habet & ex Megaclide & Chamæleonte unum facit, Megaclidem, qui cognomine dicatur Chamæleon. Sed quod pace doctiſſimi & amiciſſimi Viri dixerim argumenta, quibus id probare conatur, non ſunt tanti, ut quemquam movere poſſint. Nulla enim eſt conſequentia; *Chamaleon ſcripſit de Homero, Megaclides ſcripſit de Homero. Ergo Megaclides eſt Chamaleon.* Verum non urgebo hæc operoſe, cum non credam, quemquam, qui Euſebii locum legerit, Megaclidem & Chamæleontem poſt hac unum eundemque hominem eſſe habiturum, hoc enim forte inventis frugibus glandibus veſci.

36. Meleager, *περὶ δοξῶν, de opinionibus* aliquot libris egit, e quorum *ſecundo* Cyrenaicos Phyſicam & Dialecticam æque aſpernari probat Laertius lib. II. *Ariſtip.* Quis vero & cujus ætatis hic fuerit Meleager, non liquet. Meleager quidam Cynicus fuit Menippi, Cynici,* qui σπουδογελοῖος juxta Strabonem lib. XVI, & Stephanum γάδαρα dicebatur æqualis. Uterque Gadarenſis fuit, teſte Strabone *l. citato.* Uterque eorum συμπόσιον ſcripſit. Menippi Cynici συμπόσιόν citat Athenæus XIV, 7.** Meleagri, Cynici, συμπόσιόν citat idem XI, 14. Utriusque libri ridiculis multis referti erant, teſte Laertio L. VI. 99. *Menippo.* Geſnerus Bibl. Meleagrum Cynicum & Meleagrum Gadarenſem diſtinguit. Verum Meleagrum Gadarenum Cynicum fuiſſe, docet Nicium Scortum iſtud, quod Cynulcum illum Carneum Megarenſem & reliquos Cynicos Deipnoſophiſtas apud Athenæum IV, 14. ita adloquitur: ὁ πρόγονος ὑμῶν Μελέαγρος ὁ Γαδαρεὺς ἐν ταῖς χάρισιν ἐπιγραφομέναις ἔφη τὸν Ὅμηρον Σύρον ὄντα τὸ γένος κατὰ τὰ πάτρια ἰχθύων ἀπεχομένους ποιῆσαι τοὺς ἀρχαίους δαψιλείας πολλῆς οὔσης κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον ἢ μόνον ἀνέγνωτε σύγγραμμα αὐτοῦ τὸ περιέχον λεκίθου καὶ φακῆς σύγκρισιν. *Avus veſter Meleager Gadarenus in opere quod Gratias vocavit, antiquos heroas piſcibus abſtinuiſſe more patrio finxiſſe, cum eorum magna copia in Helleſponto ſit: an vero ejus opus, tantum legiſtis, quod lentis & leguminum comparationem continet.* Meleager itaque hic Garenſis Cynicus fuit: quem propter verba citata interpretibus Homeri adnumerare nolim cum Geſnero Bibl. Meleagrum *Græcum auctorem volumen ſingulare ſcripſiſſe lecithi & phaces comparationem continens ex Hermolao* refert idem Geſnerus ibidem. Verum Hermolaus Meleagri non meminit, & pro Hermolao rectius Athenæus ſubſtituitur, ut vidimus.

37. Menodotus de Timone tradit, ſucceſſorem eum habuiſſe neminem, ejusque ſcholam defeciſſe, donec eam Ptolemæus Cyrenæus reſtauraret, apud Laertium lib. IX. *Tim.* Cujas autem ille Menodotus fuerit Nicomedienſis an alterius patriæ, prorſus eſt incertum. Menodotus quidam Nicomedienſis Medicus fuit Empiricus, teſte Galeno & Laertio

* *Cui etiam a Noſtro p. 246. refertur.*

** Συμπόσιον *hoc tacet Laertius, III. ejus vita, ipſum vero de Epicuro egiſſe, idem indicat VI, 101.*

tio lib. IX. *Tim.* ubi hunc Menodotum inter Timonis diſcipulos citat. Quem ſi quis Timonis præceptoris vitam & hiſtoriam vel ſeorſim ſcripſiſſe vel alicubi tetigiſſe, ſtatuere velit, probabili, puto, conjectura nitetur. Fuit & alius, qui de *pictoribus* ſcripſit, teſte Laertio lib. II. *Theod.* Menodotus Corinthius libris XIV. τὰ ἑλληνικὰ complexus eſt, ut auctor eſt Diodorus Sic. Ecl. L. XXVI.

38. Nicander, Alexandrinus, librum περὶ τῶν Αριςοτέλȣς μαθητῶν vulgavit, teſte Suida Αισχρίων, quo ægre caremus, inprimis propter eos, qui Ariſtotelicam ſcholam exiguam ſemper fuiſſe aliis perſvadere conantur: ſed ecce Tibi eorum nuda nomina Peripateticorum, quorum apud antiquos mentio fit: Adraſtus Aphrodiſeus, Adraſtus Philippenſis, Aneſias, Megalopolita, Agatharchides Cnidius, Agathocles, Alexander Ægeus, Alexander Aphrodiſeus, Alexander Damaſcenus, Ammonius Alexandrinus, Ammonius Hermeæ F., Andronicus Rhodius, Antiſthenes, Apollonius, Ariſto Julietes Ceus, Ariſto Alexandrinus, Ariſtobulus, Ariſtocles Meſſenius, Ariſtoxenus Tarentinus, Aſpaſius, Athenæus Seleucienſis, Athenio, Baliardus,* Boethus, Calliſthenes, Chamæleon, Claudius Severus, Clearchus Solenſis, Cleodemus. Clitus, Crates, Cratippus, Critolaus, Demetrius Phalereus, Demetrius Byzantinus, Dicæarchus Meſſenius, Diodorus, Dioteles, Dorus, Echecratides Methymnæus, Egidius, Eraſiſtratus Julietes, Erymneus, Eudemus Rhodius, Euthydemus, Eurytheus, Flavius Boethus, Heraclides Ponticus, Herminus, Hieronymus Rhodius, Leo Byzantius, Lycon, Lycus, Megaclides, Menedemus Rhodius, Menelaus Æneus, Menephilus, Menon, Metrocles, Mnaſon Phocenſis, Neleus Scepſius, Nicolaus Damaſcenus, Olympiodorus, Palæphatus, Paſicrates Rhodius, Phaniades Phalanæus, Phanias Ereſius, Philo, Philoſtratus, Phocio, Phormio, Phraſidemus Phocenſis, Plato Junior, Proſenes, Ptolemæus, Rufinus Cyprius, Satyrus, Socrates Bithynus, Sotion, Staſeas Neapolitanus, Straton Alexandrinus, Straton Lampſacenus, Themiſtius, Theodectes, Theogeton, Trageates, Theophraſtus Ereſius, Timarchus Uranius, Xenarchus Seleucienſis. **

* *Erit forte Petrus Abalardus, quem Ioan. Sariberienſis ſub nomine Peripatetici Palatini prodit, confer Thomaſium in Obſerv. Select. T. VI. Obſerv. 20. §. 3. p. 157.*

** *Peripateticorum plures commemorant Franciſ.* [illegible]

39. Nicias, Nicenus, *τὴν περὶ τῶν Φιλοσόφων ἱστορίαν* conſignavit, e quo opere de Perſæo Stoico teſtimonium petit Athenæus IV, 17. Niſi forte ejus *περὶ τῶν Φιλοσόφων διαδοχῶν, liber de ſucceſſionibus philoſophorum* intelligitur, e quo de Eſtiæo Pontico lib. VI, c. 21. de Dionyſio Metathemeno lib. X, c. 10. de Bione Boryſthenite lib. XIII. cap. 6. Athenæus loca adfert. Ætatem ejus adhuc ignoramus, niſi quod poſt Eſtiæum Ponticum, Dionyſium Metathemenum, Bionem Boryſthenitem & Perſæum Stoicum vixiſſe eum inde conligamus, quod eorum vitam ſcripſerit. At Hiſtiæus Amiſenus Ponticus, qui reliquis poſterior fuit, vixit ſub Ptolemæo Phyſcone ſive Evergeta ſecundo. Magiſter quippe fuit Tyrannionis Theophraſti, teſte Suida *Τυραννίων*. Diverſus ab hoc eſt Hiſtiæus ille Mileſius laudatus Gothofrido Viterbienſi Chron. Part. II. fol. XXXII. & XLIX. itemque Hiſtiæus, Colophonius Muſicus, apud Nicomachum L. II. *ἁρμον. ἐγχειρ.* & Boethium lib. I. *de Muſica* c. 20. ubi Heſtiæus adpellatur. Sed hos non moramur. Vixerit itaque Nicias noſter inter Olymp. CLXXX. & CCXL. eumque apud Strabonem & Stephanum inter Nicenos fruſtra quæſiveris. Fuit præter hunc Nicias, Mileſius, Medicus, Eraſiſtrati condiſcipulus, quem adloquitur Theocritus Idyll. XI. Nicias, Nicopolita, Medicus, cum Protogene Grammatico colloquitur apud Plutarchum Sympoſ. VII, 1. Nicias Cous non rebatur oppidum eſſe Piræea apud Ciceronem lib. VII. *ad Att. epiſt. IV.* Nicias Smyrnæus memoratur apud eundem lib. I. *ep. ad Qu. Fr. 2.*

40. Phanocritus, librum de Eudoxo ſcripſit. Teſtis eſt Athenæus VII, 2. *Φιλόσυκος ἦν Πλάτων ὁ Φιλόσοφος ὡς ἱστορεῖ Φανόκριτος ἐν τῷ περὶ Εὐδόξου, ficubus libenter veſci ſolitus eſt Plato Philoſophus, ut refert Phanocritus L. de Eudoxo.* Erat autem Eudoxus Platonicus philoſophus, Cicero lib. II. de divin. *Eudoxus Platonis auditor, Aſtrologus inſignis.* Plutarchus contra Colotem: Εὔδοξος Κνιδίοις καὶ Ἀριστοτέλης Σταγειρίταις Πλάτωνος ὄντες συνήθεις νόμους ἔγραψαν. *Eudoxus Cnidiis & Ariſtoteles Stagiritis leges tulerunt, uterque Platonis familiaris.* confer eundem lib. *de Genio Socratis* & *Sympoſ.* VIII, 2. Laertium L. VIII. *Eudox.*

41. Py-

L. X. Diſcuſſ. Peripateticarum, & ſæpius laudatus laudandusque J. A. Fabricius, in Bibliotheca Græca III.

41. Pythagoras quidam *de Homero* ſcripſit, teſte Laertio lib. VIII. *Pyth.* ſi exſtarent libri de variis Pythagoris aliisque homonymis, quos adeo cavillatur Gellius XIV, 6. inter incertæ ætatis ſcriptores hic Pythagoras non foret numerandus. Sed audi ejus cavillationem: *Homo nobis familiaris, in litterarum cultu non ignobilis magnamque ætatis partem in libris verſatus. Adjutum, inquit, ornatumque volo ire Noctes tuas, & ſimul dat mihi librum grandi volumine, doctrinis omnigenis, ut ipſe dicebat, præſcatentem, quem ſibi elaboratum eſſe ait ex multis & variis & remotis lectionibus: ut ex eo ſumerem quantum liberet rerum memoria dignarum, Accipio cupidus & libens, tanquam ſi copiæ cornu nactus eſſem: & recondo me penitus, ut ſine arbitris legam: at quæ ibi ſcripta erant (pro Iupiter!) mera miracula. Quo nomine fuerit, qui primus Grammaticus eſt adpellatus, & quot fuerint Pythagoræ nobiles, quot Hippocratæ.* Fruſtra hanc operam exagitat Gellius, quam & ante ipſum Demetrius Magnes, & poſt Laertius hiſtoriæ perſonarum inluſtrandæ dederunt, quorum exemplum nos ut alibi ita & hic imitamur. Fuerunt Pythagoræ quatuor, eodem fere tempore & vicinis in locis viventes, juxta Laertium.

Vnus quidem Crotoniata, homo Tyrannicus.

Alter Phliaſius, corporum exercitator, alipta, ut quidam ajunt. Puto hunc eſſe Pythagoram illum Eratoclis filium, Pythagoræ philoſophi æqualem, cujus ἀλειπτικὰ συγγράμματα & conſtitutionem, athletas ejus temporis concernentem de eſu carnium loco caricarum memorat Jamblichus lib. I. *de Pyth.* c. 5. Laertius hoc quoque indicat lib. VIII. Pyth. *Fertur &* (Pythagoras ille Samius Philoſophus) *primus athletas aluiſſe carne & primum quidem Eurymenem, teſte Phavorino lib. III. Commentariorum, cum antea caricis ſictis & caſeis recentibus & tritico corpora nutrirent, teſte eodem Phavorino lib. VIII. Hiſtoriæ omnifariæ.* Eundem athletis victum tribuit Plinius lib. XXIII, cap. 7. hordeum vero idem lib. XVII. c. 7. fabas & ptiſanam Galenus lib. I. *de alim. fac.* Atque iſta quidem Pythagoræ philoſopho tribuit Diogenes, addit tamen: *Alii vero alium quendam Pythagoram alipten athletas ita nutrire ſolitum dicunt non hunc. Quo enim pacto, cum hic necare vetuerit animalia, eadem guſtaſſe credi poteſt?* Malchus tamen *vita Pyth.* Samio noſtro philoſopho hanc conſtitutionem tribuit. Meminit hujus rei & Plinius lib. XXIII. *Hiſt. Nat.* c. 7. ubi de ficcis ficis agit: *corpus*, ait, *& vires adjuvant: ob id ante athletæ hac cibo paſcebantur. Pythagoras exercitator primus ad carnes*

eos tranſtulit. Plinius quoque Valerianus lib. IV, cap. 47. Plinium ſecundum ſequutus *Athleta*, ait, *antea ficis alebantur, priusquam eos Pythagoras exercitator ad carnis uſum, qui fortior cibus eſt, tranſtuliſſet.* Quæ de Pythagora noſtro Samio perperam intelligit atque explicat Barthius, quanquam & olim fuiſſe, qui Pythagoram Samium & Phliaſium hunc eundem eſſe crediderunt, ex Lyco apud Malchum *vita Pyth.* diſcimus. Oribaſius lib. I. *collect. Med.* c. 40. ex Rufo de ficubus ſic loquitur: *Caricæ ſatis alere corpus queunt, quam ob rem veteres permittebant, ut athletæ caricis veſcerentur. Pythagoras* (verſio Baptiſtæ Raſarii MDLV, 8. Pariſ. truncate *Goras* pro *Pythagoras* legit) *primus Eurameni* (Eurymeni legit Laertius) *Samio carnem adferens hunc uſum antiquavit, atque ita illa vivendi conſuetudo eſt ſublata.* Suidas quoque ἰσχὰς hujus conſvetudinis meminit.

Tertius Pythagoras Zacynthius eſt apud Laertium, cujus τἀπόρρητα τῆς φιλοσοφίας ſint, quæ ipſe docuerit, a quo item illud proverbium, αὐτὸς ἔφα fluxiſſe dicitur, quod tamen Pythagoræ Samio fere tribui ſolet. Non facile dixerim, idem ſit necne Pythagoras ille Zacynthius, cujus meminit Ariſtoxenus lib. II. ἁρμον. στοιχ. ubi de Muſicis eum ſcripſiſſe obſcure indicat. Veriſimile eſt hunc Zacynthium a Scholiaſte Heſiodi in Θεογ. intelligi, qui ubi de Muſicis agit, Pythagoram quendam & Ptolemæum Philadelphum lib. III. ἁρμονικῶν advocat. Idem omnino eſt, de quo Athenæus XIV, 9. περὶ τοῦ τρίποδος καλουμένου (ὄργανον δὲ καὶ τοῦτο μουσικὸν) ὁ προειρημένος Ἀρτέμων γράφει οὕτως. Ὅθεν πολλὰ τῶν ὀργάνων οὐδ' εἰ γέγονέ ποτε γινώσκεται, καθάπερ ὁ Πυθαγόρου τοῦ Ζακυνδίου τρίπους.

Zacynthium hunc apud Diogenem excipit Rheginus, Statuarius, qui Olymp. LXXXVII. vixit: Olymp. LXXXVII. *Polycletus Miron, Pythagoras*, Plin. XXXIV, 8. *Vicit eum* (Myronem) *Pythagoras Rheginus ex Italia, pancratiaſte Delphis poſito — ſuffragiis ipſorum* (artificum, qui compoſitis voluminibus condidere iſta) *æquatur* (Tiſicrates Lyſippi æmulus) *Polycleto, Myroni, Pythagoræ* Plinius loco cit. Laertius L. VIII. *Pyth.* Pythagoram Rheginum quendam primum numerorum & modorum inventorem recenſet, quem eundem fuiſſe credo. *Euthymi* (Locrus hic fuit, qui Olymp. LXXVI. pugilatu vicit, de quo Plin. VII. 47.) *Statua Rhegini Pythagoræ opus fuit cum primis, quæ ſpectetur digniſſima*, ait Pauſan. El. II. Perſea Pythagoræ cujusdam Statuarii laudat Dio orat. XXXVII.

XXXVII. Imaginem Europæ & Tauri, quo ipſa avecta, quam Tarenti ex ære Pythagoras fecit, memorat Varro lib. IV. de L. L. Meminit hujus Tauri & Tatianus *adverſus Gentes*. Atque hæc opera huic Rhegino Pythagoræ tribuenda cenſeo.

Fuit & Samius quidam Pythagoræ Statuarius, quem initio pictorem fuiſſe tradit Plinius lib. XXXIV, c. 8.

Sextus Laertio eſt Pythagoras Rhetor quidam ineptus, cujus & Philoſtratus lib. I. *Soph Niceta*, meminit, ubi eum Cyrenæum fuiſſe indicat.

Septimus Laertio Medicus eſt, qui περὶ κήλης, *de hernia* ſcripſerit.

Octavus eſt noſter, qui de Homero ſcripſit.

Nonus Dorica ſcripſit apud Laert. loco cit. Male Ambroſius interpres. *Dorice ſcripſit.*

Decimus eſt Pythagoras, philoſophus Samius celeberrimus. Atque hos habet Laertius.

Vndecimus eſt Pythagoras Lacon, qui Olymp. XVI. ſtadio vicit, teſte Dionyſio lib. II. *Antiquit. Rom.* Anonymo ὀλ. ἀναγρ. & Plutarcho *Numa, p.* Hujus Pythagoræ æqualis fuit Numa, qui anno III. hujus Olympiadis ad regnum vocatus eſt, teſte præter modo citatos Euſebio in *Chronicis.* *

Duodecimus eſt Pythagoras Samius, pugil, in quem exſtat Epigramma in Anthologia, a quo illud proverbum: ἐν Σάμῳ κομήτης, cujus meminit Appendix Vaticana Cent. I. prov. LXXXVII. quod Pythagoræ philoſopho ab aliis falſo tribui Heſychius ſtatuit ἐν Σάμῳ κομήτης. Verum Pythagoræ decimo Philoſopho celeberrimo hoc tribuit Laertius lib. VIII. Jamblichus lib. I, c. 2. & 6. &, ſi recte conjicio, Anonymus quoque ὀλ. ἀναγρ. Olymp. XLVIII. Hinc Lucianus Pythagoram decimum κομήτην vocat, *Auctione vitarum.* Confer Athenæum IV, 17. Auguſtinus Tom. II. epiſt. III. *ad Volus.* Pythagoram athletam prius fuiſſe indicat. Potuit autem Pythagoras Olymp. XLVIII. eſſe puer XIV. annorum & Olym. LX. ſecundum Anonymum ὀλυμπ. ἀναγρ. & Laertium: vel Olymp. LXV, ſecundum Euſebium florere & Olymp. LXX, 4. mori ſecundum Euſebium, ſi vixit CIV. annos ſecundum Photium Ecl. CCXLIX. ſi Auctoris L. *de medic. par. fac.* ſententiam de Pythagora CXVII. annos nato quis probaverit, facilius hic progredietur. Si vero Olymp. LXX, 4. mortuus eſt, anno

* *Confer Acta philoſophorum, p. 8, 9.*

anno ætatis XCIX. ſecundum Tzetzem: vel XCV. ſecundum Euſebium: vel XC. juxta alios plurimos apud Laert. vel LXXX. ſecundum Heraclidem, Sarapionis filium: vel LXXV. ſecundum alios apud Euſebium, non potuit Olymp. XLVIII. pugil fuiſſe, niſi forte anno ætatis nono palmam illam ex Tzetzæ hypotheſi cum reportaſſe exiſtimes. Pugilatus ſane puerorum Ol. XLI. inſtitutus teſte Anonymo Ολ. ἀναγϱ. minime a nobis negatur: potuit autem ex quorundam hypotheſi Pythagoras ille philoſophus Olymp. XLVIII. jam vixiſſe & puer pugilatu viciſſe. Verum ſi Pythagoras hic Samius pugil alius fuit a Pythagora, Samio philoſopho decimo ſecundum Heſychium, non eſt quod de illo valde laboremus. Certius autem quid de his ſtatui poſſet, ſi exſtarent, qui de Olympionicis viri docti ſcripſerunt. Sic Adeſpoti Chronologiam veterem cum Catalogo Olympiadum & Olympionicarum ſervat bibliotheca Regia Pariſiis num. MCCXCVI. Agriopas Olympionicas ſcripſit teſte Plinio lib. I, & lib. VIII. cap. 22. Ubi pro *Agriopas* in quibusdam codicibus vitioſe Copas legitur. Et hinc Simlerus & Mallincrot in paralipomenis Copam hiſtoricum faciunt, qui de Olympionicis ſcripſerit. *Ariſtarchus* dicitur ὁ τῶν ὀλυμπιάσιν ἐξηγητὴς, Pauſan. El. I. ſed omiſſum forte νικητῶν, vel ὀλυμπιάδων legendum. Ariſtoteles Olympionicarum Elenchum ſcripſit, teſte Laertio lib. V. *Ariſt.* & lib. VIII. *Emped.* & Plutarcho *Lyc. p.* Eratoſthenes itidem ὀλυμπιονίκας contexuit, teſte Laertio lib. VIII. *Pyth.* & *Emp.* *Primum* ejus operis librum citat Athenæus lib. IV, c. 13. Hippias Eleus itidem Ολυμπ. ἔλεγχον edidit, quem Plutarchus *Numa* citat. Meminit ejus quoque Scholiaſtes Theocriti Idyll. IV. & inde probat Ægonem Olympia non viciſſe, quod ejus nomen in Olympionicarum catalogo non exſtiterit. Hippoſtratus ὀλυμπιάδων ἀναγϱαφὴν ſcripſit. Julius Africanus ϛαδιονικῶν, Elenchum texuit, a primo Chorœbo Eleo ad ſuæ ætatis ultimum Heliodorum Athenienſem, qui Olymp. CCXLIX. ſtadio ſecundum vicit. Confer de eo Scaligerum ad Euſebium num. MMCCXXXVII. Philochori Olympiadum libri duo huc etiam forte pertinerent. Phlegon Trallianus, ἀναγϱαφὴν Ολυμπιάδων καὶ ὀλυμπιονικῶν ſcripſit: Μέχϱι τέτε Φλέγων Τϱαλλιανὸς ἀπελεύτεϱ۞ Αδϱιανε Καίσαϱ۞ ἔγϱαψεν Ολυμπιάδας ἐν βιβλίοις, ιϛ, ait Anonymus ad Olymp. CCXXIX, 4. Confer Scalig. ad Euſeb. fol. CLXX. CLXXI. CLXXIII. Olympiadographiæ hujus fragmentum ſupereſt. Steſiclidis Athenienſis ἀϱχόντων καὶ ὀλυμπιονικῶν ἀναγϱαφὴ citatur Laertio L. II.

Xenoph.

Xenoph. de Olympionicis quoque Timæus Siculus ſcripſit, teſte Suida Τίμ. e quo ejus opere ſunt, quæ citat Schol. Pindari ad Olymp. V. Pyth. I, 2. Nem. 1. Qui Olympionicarum catalogi ſi ſupereſſent, certius quid mea quidem ſententia de dubiis illis Pythagoris ſtatui poſſet.

Decimus tertius Pythagoras Epheſius fuit, Tyrannus acerbiſſimus, vixitque ante Cyrum, teſte Bathone apud Suidam Πυθ. ἐφέσ. ſcripſit autem Batho librum de *Tyrannis Epheſi*, quem citat Athenæus lib. VII.

Decimus quartus incerta patria eſt, qui equo deſultorio vicit Ol. LXXI, teſte Anonymo ὀλ. ἀναγρ.

Decimus quintus fuit Parius pictor, cujus Charites laudat Pauſanias *Bœoticis*.

Decimus ſextus Monarcha Selinuntorum erat tempore Darii Hiſtaſpis apud Herodotum lib. V.

Decimus ſeptimus Mileti procurator fuit, teſte eodem ibidem f.

Decimus octavus Pythagoras, Leontinus, Myronem vicit Plin. XXXIV, 8. Ol. LXXXVIII. Libyn puerum tenentem tabellam fecit, & Aſtyllon Stadiodromum, teſte eodem ibidem & Pauſ. El. II. qui Aſtyllus cum ſecundum viciſſet Ol. LXXIV. in Hieronis gratiam Syracuſanum ſe eſſe profeſſus eſt, quanquam ortu Crotoniata erat, teſte Pauſan. II. El. Hinc Aſtyllum Crotoniatam ſtadio viciſſe Ol. LXXIII. dicit Dionyſ. Halic. lib. VIII. A. R. quem Syracuſanum poſt adpellat & ſtadio Ol. LXXIV. viciſſe dicit. Meminit illius Aſtyli & Plato lib. VIII. *de Leg.* Diod. Sic. lib. XI, Clemens Alex. lib. III. *Strom.* Euſebius *Chronicis*, Meurſius *Archont. Ath.* II, 5.

Decimus nonus Lacedæmonius, Navarchus XXXV. navium Peloponeſiacarum apud Xenophont. *de expedit. Cyri.* lib. I.

Vigeſimus Evagoræ Cypriorum Regis filius, apud Diodorum lib. XV. *Bibl.* c. 4. Meminit ejusdem & Curtius IV, 3, 19. ubi tamen in quibusdam codicibus Pythagoras dicitur, ut & Arrhiano II, 4. & Duridi lib. VII. *Macedonicorum* apud Athenæum IV, 19.

Vigeſimus primus Pythagoras, Rheginus, Statuarius, qui Olymp. CVIII. vixit. Fecit Protolaum Mantinenſem pugilem, Mnaſeam Cyrenæum curſorem, cognomento Libyn, Cratiſthenem hujus filium curru victorem & Leontiſcum Meſſanium Siculum, Ol. CIV. lucta victorem teſte Pauſan. El. II. Suida Λεοντίσκ☉ & Σώστρατ☉. Credo hunc

potius eſſe præceptorem illum Soſtrati & Lyſippi. *Rhegini diſcipulus & filius Sororis fuiſſe Soſtratus* (traditur) *Lyſippum Sicyonium Duris negat, Tullii fuiſſe diſcipulum affirmat* apud Plin. XXXIV, 8. Floruerunt vero Lyſippus & Soſtratus Ol. CXIV, teſte Plinii loco citato.

Vigeſimus ſecundus erat Μάντις τῆς ἀπὸ σπλάγχνων μαντείας, *Extiſpex*, qui mortem Alexandri, Hephæſtionis, Perdiccæ & Antigoni prædixit apud Arrhianum *de expedit. Alex.* lib. VII. f. Appianum *de bell. civ.* lib. II. f. ubi de Alex. & Hephæſtionis morte vaticinatus dicitur. Plutarchum *Alex.* f. Verum hic Vates apud Arrhianum loco cit. Πειθαγόρας dicitur.

Vigeſimus tertius, Regis Ptolemæi præfectus erat apud Plin. XXXVII, 2.

Viceſimus quartus, Magnes, Stadio vicit Ol. CXX. & CXXI, teſte Anonymo ὀλ. ἀναγρ. & Euſebio *Chronicis*.

Viceſimus quintus, Nabis, Lacedæmoniorum Tyranni gener & uxoris ipſius frater Laconum præſidio præfectus, Antiocho M. regnante, A. U. C. DL'X. contra Romanos bella geſſit, teſte Livio lib. XXXIV, c. 25. vel Dec. IV, lib. IV.

Viceſimus ſextus, incerta patria eſt, qui *de rubro mari* ſcripſit cit. Athenæo lib. IV. & XIV. c. 8. Æliano lib. XVII. *Hiſt. an.* c. 8.

Viceſimus ſeptimus, Neronis maritus fuit. *Pythagoram pro marito, Sporum pro uxore habebat Nero*, teſte Dione lib. LXIII. *Nero nupſit Pythagoræ liberto, dotemque ei per Syngrapham conſtituit: quas nuptias populus Romanus celebravit una cum ceteris gentibus*, Xiphilinus *Nerone*. *Duo ſimul cum Nerone coibant, Pythagoras pro viro, Sporus pro uxore* ibidem. *Pythagoræ cuidam Neronem in modum ſolemnium conjugiorum denupſiſſe* refert Tacitus lib. XV. *Annal.* aliique.

Vigeſimus octavus Rhodius eſt, e quo Porphyrius lib. I. *de Reſponſis* apud Euſebium lib. V. *præp. Ev.* c. 6. refert invocatos deos non ſponte ſed neceſſitate quadam impulſos accedere. Quanquam vero Latina Baſileenſis editio anni MDXLII. Pythagoram ſine mentione patriæ nominat, Græca tamen Pariſienſis editio anni MDXLIV. Pythagoram Rhodium expreſſe appellat.

Undetrigeſimus Pythagoras, Sinopenſis fuit Epiſcopus, qui ſubſcripſit relationi Epiſcoporum ad Joannem Patriarcham indictione XI. Conſule Magno A. C. DXVIII, teſte Act. I. Syn. V. Conſtantinopolit. Colonienſes

nienſes Tom. II. Concil. fol. XXXV. hic errant in notis marginalibus, hunc Magnum Conſulem cum Magno illo A. CDLX. Conſule confundentes. Atque hæc de Pythagoris variis dicta ſunto, quibus etſi in noſtri Hiſtorici ætate cognoſcenda parum juvamur, non ſine uſu tamen ea fore in aliis hiſtoriæ partibus exiſtimamus.

42. Rufus, muſicam hiſtoriam aliquot libris complexus eſt, quorum *primo*, *ſecundo & tertio* Tragicorum & Comicorum Hiſtoriam tradidit; carmina Epithalamia, Hymenæa, & in ſaltationibus adhibita expoſuit: itemque de ſaltatoribus, aliiſque in Græcorum theatris uſitatis certaminibus; unde item & quo genere nati fuerint, qui apud ipſos ſive viri, ſive fœminæ in hac ſcientia celebres fuerunt. Quinam etiam ſingulorum auctores & principes ſtudiorum exſtiterint: & qui horum Regibus aut Imperatoribus in deliciis atque amici fuerint. Certaminum item varia genera & origines, & qui in quoque certamine excelluerint. Tandem etiam de feſtis a toto Athenienſium cœtu celebrari ſolitis. Inde mutuatus eſt Sopater Apameenſis ea, quæ libro quinto tradidit: libro *quarto* vero & *quinto* de Tibicinibus eorumque carminibus, Homero, Heſiodo, Antimacho, Vatibus fœminis, Sibyllis quæ, & unde dictæ. Ex his Sopater ſextum ſuorum librum confecit, teſte Photio Ecl. CLXI. Forte eadem erat *Hiſtoria* ejus Dramatica, e cujus libro octavo nonnulla de Comicis & Tragicis libro ſuo quarto inſeruit Sopater, teſte eodem ibidem. Erant autem *Muſici quondam iidem Poetæ*, teſte Cicerone lib. III. de Oratore.

43. Serenius, ſive Ælius Serenus, Grammaticus, ſcripſit epitomen, *τῆς Φίλωνος πραγματείας περὶ πόλεων καὶ τίνες ἐφ᾽ ἑκάστης ἔνδοξοι*, *operis Philonis de urbibus & illuſtribus in earum quaque viris*, teſte Suida. Citat hoc opus auctor Etymologici M. in *ἀρσινόη* & *Θυκέρας*, ſed corrupte ibi legitur Σερῖνος. quod nomen ita etiam frequenter apud Stobæum occurrit, qui ex Serini iſtius (pro *Sereni*) memorabilibus pluſcula citat. Photius Ecl. CLXVII. ubi auctores, e quibus Stobæus ſua congeſſit, enumerat Serenum Σερῆνον noſtrum adpellat, & Serinum in Stobæo ignorat. Corrigendum eſt etiam *παρόραμα* iſtud Voſſii, qui ex Sereno hoc fecit, Severum lib. II. *de Hiſt. Gr.* c. 10. Credo non alium eſſe Serenum illum Grammaticum, cujus Photius meminit Ecl. CCLXXIX. Ætatem hujus Sereni adhuc ignoramus, non homonymos. Serenum Granianum virum clariſſimum ſub Adriano novimus ex Euſebii *Chron.*

ad A. MMCXLII. & *Hiſtoria ejus Eccleſiaſtica* IV, 8. 9. ſed variat ejus nomen, ut Serenum Herennium Granianum Conſulem ſub Trajano, & Herennii Philonis Byblii patronum eſſe intelligendum non male conjiciat Reineſius Var. III, 2. p. 347. Aulum Serenum Lyricum poetam laudant Terentianus lib. de Metris, Diomedes L. III. Gram. Nonius. Sed forte hic Aulus Serenus idem eſt qui noſter Ælius Serenus. Anneum Serenum præfectum Neronis vigilum laudat Plinius *Hiſtor. Nat.* XXII, 23. Q. Serenus Sammonicus pater a Caracallo occiſus pluſcula edidit. Serenus Sammonicus, ejus filius, Gordiani præceptor, patris libros Gordiano moriens reliquit, teſte Capitolino *Gord.* Serenus Antinſenſis Geometra de ſectione Cylindri duos libros ad Cyrum ſcripſit, qui Latine verſi ſuperſunt. Duos Serenos inter Origenis diſcipulos numerat Euſebius *Hiſt. Eccleſ.* VI, 4.

44. Simariſtus *περὶ συνωνύμων* egit, eumque Caſaubonus ad Laert. *Thal.* cum Demetrio Magnete atque Dionyſio Sinopenſi recenſet, qui itidem *περὶ ὁμωνύμων*, *de viris doctis ejusdem nominis* ſcripſerint. Certum quidem hoc eſt de Demetrio Magnete, ut ſupra indicavimus; Dionyſius Sinopenſis quid ſcripſerit, ſupra itidem jam diximus. Quod autem Simariſtum vir doctus iis addidit, non eo accipiendum, ac ſi liber ejus *περὶ συνωνύμων*, *de viris doctis ejusdem nominis* egerit, & Hiſtoriam Philoſophicam inluſtraverit: ſed Simariſti *περὶ συνωνύμων* liber Grammaticus fuit & argumenti prorſus diverſi, quippe quo voces adpellativas ad fines expoſuit, & de ſynonymis grammaticis egit, de quo alibi.

45. Soranus, Epheſius, Medicus junior, *βίους ἰατρῶν καὶ αἱρέσεις*, ſcripſit teſte Suida *Σωρανός*. Sed & hic ad Hiſtoriam Medicam facit, ad Philoſophicam non item, niſi forte, quatenus Medici ſunt Philoſophi, & medicina eſt philoſophia quædam, ſcilicet effectiva, ita Galenus peculiari libro oſtendit *optimum quemque Medicorum eſſe Philoſophum.* Non tamen eos, qui de Medicis ſcripſerunt, hic ſollicite recenſere conamur.

46. Soſicratem, Rhodium, *ἐν ταῖς διαδοχαῖς*, laudat Laertius lib. I. *Thal. Sol. Pittaco Myſ.* lib. VI. *Monimo, Crat.* lib. VII. *Zen. f.* lib. VIII. *Pyth.* Athenæus lib. X, c. 5. cujus hæc ſunt verba: *καὶ Κράτης ὁ Κυνικὸς, ὥς φησι Σωσικράτης ἐν ταῖς διαδοχαῖς, ἐπεῤῥάπισε Δημήτριον τὸν Φαληρέα, σὺν τῇ πήρᾳ τῶν ἄρτων, καὶ λάγηνον πέμψαντα οἴνου, εἴθε γὰρ ἔφη τὰς κρήνας καὶ ἄρτους ἦν φέρειν*, ubi interpretis Dalechampii

error

error notandus, cujus hæc eſt verſio: *Crates Comicus, ut ait Soſicrates in ſucceſſionibus, Demetrio Phalereo colaphum impegit, quod in pera cum pane langunculam vini miſſet, ac utinam, ait, mihi liceret fontes geſtare.* Verum hic Cratetis Cynici non Comici mentionem facit Athenæus. Sequutus eſt hunc interpretis errorum auctor Catalogi Scriptorum, quibus Athenæus uſus eſt, & eorum quæ quisque ſcripſerit, qui in quibusdam exemplaribus Athenæô præmitti ſolet, in quo Cratetis mentionem Athenæus loco citato feciſſe dicitur. Voſſius quoque *L. de Poetis Græcis* cap. 5. ad Ol. LXXXII. qua recte antiquum illum Cratetem Comicum vixiſſe notat, Athenæum lib. X, c. 26. Cratetis Comici *γείτονας* citare ſcribit. At L. X. Cratetis Comici *λαμίας*, non *γειτόνων* fit mentio, neque iſte liber in tot capita diviſus eſt. Ita Catalogus ille Athenæo præmiſſus plurimis ſcatet erroribus errateque alios facit. Sed ad Soſicrates de ſucceſſionibus libros revertamur, quorum *primum* citat Laertius lib. VI. Diog. *Tertium* L. VI. Antiſth. Athenæus lib. IV, c. 18. Crebro alias ſine mentione libri Soſicrates a Laertio ad Hiſtoriam Philoſophicam inluſtrandam adducitur lib. I. *Anacb.* lib. II. *Ariſtip.* lib. VII. *Zenone.* judicavit de libris philoſophorum genuini eſſent an ſpurii. Laertius lib. VII. *Zenone:* Παναίτιος καὶ Σωσικράτης μόνας αὐτοῦ τὰς Ἐπιστολὰς φασί· τὰ δὲ ἄλλα τοῦ Περιπατητικοῦ Ἀρίστωνος. *Panatius & Soſicrates ſolas epiſtolas ejus* (Ariſtonis Chii) *eſſe dicunt: cætera eſſe Ariſtonis Peripatetici.* Idem lib. II. *Ariſtip.* Ἔνιοι καὶ διατριβῶν αὐτὸν φασὶν ἓξ γεγραφέναι· οἱ δ᾽ οὐδ᾽ ὅλως γράψαι. ὧν ἐστὶ καὶ Σωσικράτης ὁ Ρόδιος. *Quidam ſex diatribarum libros eum* (Ariſtippum) *ſcripſiſſe volunt: alii vero nil omnino ab eo ſcriptum eſſe tradunt, in quibus eſt Soſicrates Rhodius.* Vixit poſt Hermippum. Dicitur enim Ἕρμιππον παρατιθέμενος Laertio lib. I. *Myſone.* Antiquior item fuit Athenæo & Laertio. Videtur tamen non diu poſt Hermippum vixiſſe, ſi is eſt, quem Diodorus Sic. V, 81. citat.

47. Taſcius Victorianus, *Apollonii Tyanei Pythagorici vitam* e Nicomachi Senedio exſcriptam edidit teſte Sidonio L. VIII. epiſt. 3.

48. Theodorus inter eos, quos Laertius lib. II. *Ariſtipp.* recenſet, quintus *de legiſlatoribus* egit, exorſus a Terprandro teſte Laertio l. c.

49. Theodorus quidam περὶ ποιητῶν, *de poetis* ſcripſit, teſte eodem ibidem.

Theodo-

50. Theodori cujuſdam liber, περὶ αἱρέσεων, *de ſectu*, Philoſophorum puta,* citatur apud Laertium *Ariſtipp.* L. II, 65.

51. Timotheus, Athenienſis, nomen ſibi peperit opere περὶ βίων, *de vitis*, e quo Diogenes multa depromſit, vide lib. III. *Plat.* lib. IV. *Speuſip.* lib. V. *Ariſt.* lib. VII. *Zen.*

52. Timotheus, Pergamenus, περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων ἀνδρείας, *de philoſophorum fortitudine* ſcripſit, indicibus Clemente Alex. L. IV. *Strom.* & Theodoreto θεραπ. VIII. ubi de Anaxarchi, Zenonis Eleatæ, Theodoti Pythagorei, Pauli Lacydæ familiaris fortitudine in tormentis tolerandis egiſſe eum indicatur.

53. Tribonianus Sidetes *vitam Theodoti* Philoſophi tribus libris expoſuit, teſte Suida.

54. Zoſimus, Alexandrinus Philoſophus, βίον Πλάτωνος, *vitam Platonis* litteris mandavit, notante Suida Ζώσιμος, de cujus tamen ætate nondum liquet.

Hæc ſunt, quæ de ſcriptoribus Hiſtoriæ Philoſophicæ notæ pariter atque ignotæ ætatis dicere conſtituimus!

---

* *Nam Ariſtippum aliosque in eodem perſtringit.*

55. *Vitas Philoſophorum & teſtamentum XII. Patriarcharum, librum MStum exſtare in Bibliotheca Trajectina ad Rhenum, teſtatur Sanderus in Bibliotheca Belg. MSta.*

FINIS LIBRI QVARTI.

INDEX

INDEX
AVCTORVM ET RERVM.

Nomina minuſculis typis expreſſa, notant ipſos Auctores, de quibus agimus.

Numerus Primus notat *Librum.*
Secundus *Caput.*
Tertius *Paragraphum.*

A.

Aben Nedin, de philoſophis Arabibus, IV, n. 2.
Ablabius P. P. III. 12.6.
Abron, IV. n. 3. ſub finem.
Academiæ variæ, III. 10.4.
Academici unde dicti I, 8. 1. eorum a Platone diſcrepantia. III. 10. 4. eorum & Pyrrhonum differentia III, 6. ſub num. 18.
Accius, ſive Attius, II, 13. 3.
Achæus, Poeta, I, 17. 2.
Acyndius Conſul & P. P. III, 4. 5.
Acryon, Pythagoreus, I, 14. 5.
Acuſilaus, an de 7. ſapientibus ſcripſerit? ejus ætas, ſcripta ſpuria, I, 3. 6.
Adamus Melchior, III, 27. 2. homonymi, *ibid.*
Adlemanſthal Petron. Hartevv. III, 36. 43.
Adraſtus Aphrodiſeus Peripateticus, III, 5. 1. IV, n. 36.
Adraſtus, Philippenſis Peripateticus, IV, n. 36.
Adrianus A. doctis favet. III. 7. 5.
Aedeſius, Sophiſta. III. 17. 3.
Aegimius, II, 5. 1.
Aegyptiorum res & philoſophiam occultam explicarunt Calcagninus, III, 22. 8. Kircherus, III, 29. 8. & plures, ibid. item Conringius, III, 30. 2. Marshamus, III, 32. 8. Galæus, III, 32. 9. Meierus III, 35. 4. Borrichius, III, 35. 5.
Aemilianus, Rhetor, Neronis ætate, III, 6. ſub n. 18.
Aeneſias, Peripateticus, IV, n. 36.
Aeſchines, Socraticus, I, 15. 5. I, 2. 6.
Aeſchines, Neapolitanus, Academicus, I, 20. 5. ejus condiſcipuli I, 20. 5.
Aeſchines, Chius, Medicus, III, 13. 1.
Aeſchrion, Alexandri M. comes, I, 18. 2.

Aeſchriones varii, II, 2. 5.
Aeſchyleni filius, Leſches, I, 19. 2.
Aeſchylus, Poeta Pythagoreus, I, 14. 5. de eo Heraclides, I, 17. 1.
Aeſion, I, 7. 2.
Aethiopes, primi Aſiæ incolæ, III. 10. 7. eorum ſapientes Gymnoſophiſtæ. *ibid.*
Aethon, I. 17. 2.
Aetius, de placitis philoſophorum, IV. n. 2.
Aetius, hæreticus, Antiochenus, IV. n. 2.
Aetius, Medicus, IV. n. 2.
Agatharchides, an βιογράφοις adnumerari debeat? II. 12. 1. Peripateticus fuit, IV. n. 36.
Agatharchus, pictor, I. 15. 3.
Agathias emendatus, I. 2. 2.
Agathinus, Medicus Pnevmaticus, II. 1. 5.
Agathocles, Peripateticus, IV, n. 36.
Agathocles, Stoicus, III. 4. 8.
Agemachus, III. 6. ſub n. 18. *circa finem.*
Agreſphon, IV. n. 2.
Agriopas de Olympionicis, IV, n. 59. *circa med.*
Agrippa Caſtor, II. 15. 1.
Albertus M. III. 20 7.
in Alcæum ſcripſit Dicæarchus, I. 16. 4.
Alcidamas Cynicus, III. 7. 8.
Alcinoas Stoicus, II. 18. 1.
Alcmæou, CratoniataPythagoreus, I. 14. 5.
Alegherius Danres, III. 21. 2.
Algazalus Mahom. III. 22 5.
Alexamanemus Styreus, II. 11. 3.
Alexander Hegeus, Peripateticus, IV. n. 36.
Alexander Ætolus, II. 16. 1.
Alexander Aphrodiſeus, Peripateticus, III. 18. 2. IV. n. 8. IV. n. 36.
Alexander Cornelius, Polyhiſtor, II. 16. 1 non Mileſius ſed Cotiæus, ibid. Alexander & Polyhiſtor male alicubi ſeparanrur, I. 2. 4. ſcripſit de Pyramidibus, I. 2. 3. de mirabilibus, II. 12. 1. num θαυμασίων συναγωγὴν ſcripſerit? II. 12. 2. in nota.
Alexander Damaſcenus, Peripateticus, I. 15. 4. IV. n. 36.
Alexander Epicureus, III. 6. ſub num. 18. circa fin.
Alexander Grammaticus, M. Antonini. III. 9. 5.
Alexander M. quando cœperit regnare? I. 9. 3. κτίστης dictus, I. 14. 1. quando mortuus, *ibid.* ejus epiſtolæ, I. 13. 2. ejus res geſtas qui ſcripſerint. II. 2. 3. Comites ejus I. 18. 2. ejus ſimiles, qui videri voluerint, III. 13. 1.
Alexander Mammeæ F. Auguſtus, III. 14. 1.
Alexander Mynoius ὀνειροκριτικῶν ſcriptor, II. 16. 2. IV. n. 5. *circa finem.*
Alexandri Neapolitani error, II. 7. 4.

Alexander Pheræus, I. 15. 3.
Alexander, Philalethes, Medicus, I. 14. 9. II. 8. 3. ſub num. 8.
Alexander, Plutarchi ætate, III. 6. 4. forte Ægeus ille?
Alexander Polyhiſtor, vide: *Alexander* Cornelius.
Alexander Seleucienſis Peloplaton, idem qui Platonicus, III. 9. 5.
Alexander, Sophiſta, III. 10. 4. ſub finem.
Alexander Stoicus, II. 18. 1.
Alexandri plures, II. 16. 2. ſub finem.
Alexandrina Bibliotheca, I. 15. 2. ei, qui præfuerint, I. 18. 3. habentur in Tabula.
Alexandrini qui dicti? I. 2. 6.
Alexandrinorum philoſophorum ſucceſſio, III. 16. 2.
Alexicrates, Pythagoreus, I. 14. 5.
Aleximus, II. 2. 1. ex Eubulidis ſchola, p 60.
Alexio, Plutarchi ſocer, III. 6. 18.
Alexis, mediæ comœdiæ poeta, I. 19. 1. I. 6. 2.
junior quidam I. 19. 1.
Ἀλιευτικῶν ſcriptores, III. 10. 4. ſub fin.
Allatius Leo, III. 29. 9.
Alpagus Andr. III. 26. 22.
Alpha Moſes dictus, II. 7. 1.
Alypius dialecticus, III. 17. 3.
Ἀμαλθείας κέρας, ſcripſit Sotion II. 10. 1.
Amantii Bartholomæi error, III. 12. 8. circa finem.
Ambroſius, Laertii interpres notatur, I. 2. 7. I. 8. 2. I. 10. 1. I. 10. 5. III. 3. 1. IV. n. 39. *ſub Pythagora Nono.*
Ambryon de vita Theocriti, IV. n. 3.
Amelii liber de differentia doctrinæ Plotini & Numenii, III. 10. 4. ejus ſucceſſores, III. 16. 2.
ab *Amerpoel*, Johannes, III. 33. 3.
Aminias Archon, I. 16. 3.
Ammonius, Ariſtarcheus, II. 11. 1. forte idem, qui de ſcortis Athenienſium ſcripſit, I. 6. 5.
Ammonius, Hermiæ F. IV. n. 36.
Ammonius Philoſophus, Plutarchi III. 6. ſub. n. 18. *circa medium.*
Ammonius Saccas, de vita Ariſtotelis, III. 13. 3. Plotini magiſter, II. 11. 1. III. 10. 4. *circa finem.* ejus ſucceſſores, III. 6. 1.
Amometus, II. 10. 1. *circa fin.*
Amphicrates de viris illuſtribus, II. 16. 5.
Amphilochius, I. 13. 2.
Analyticorum libri Ariſtotelis olim plures, I. 15. 2.
Anatomici perfecti qui, I. 15. 4. *circa medium.*
Anaxagoræ ætas, I. 20. 5. de ejus dogmatibus ſcripſit Theophraſtus, I. 14. 2. de ejus Phyſiolochia Schmidius, III. 36. 30.
Anaxarchus Eudæmonicus, Alexandri M. comes, I. 18. 2. *circa finem.* Κριτήριον ſuſtulit I. 20. 5. *ſub init.*

Anaxilaus, Lariſſæus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Anaxilides de Philoſophis, IV, n. 4.
Anaximander Mileſius junior, Pythagrica ſymbola expoſuit, I. 7. 1.
Anaximenes, Lampſacenus, Rhetor, I. 10. 3. quando I, 9. 3. *circa fin.* idem Alexandri M. comes, ibid. I. 18. 2. *circa finem.*
Anaximenis, Lampſaceni, antiqui, dogmata expoſuit Theophraſtus, I. 14. 2. vitam & phyſiologiam ejus Schmidius, III. 36. 30.
Anaxippus, novæ comœdiæ poeta, I. 6. 2. *circa finem.*
Anazarbum conditum, II. 6. 6.
Andreas Schottus, vide *Schottus.*
Androclides, de Sophiſtis, III. 14. 6.
Androcydes, de ſymbolis Pythagoricis, alii ejus nominis, IV, n. 4. Pythagoreus fuit, I. 14. 5.
Andron, Epheſius, Tripoda ſcripſit, in quo de ſeptem ſapientibus egit, I. 8. 2. in nota. Primus ergo hiſtoriæ philoſophicæ ſcriptor, *ibidem*, de Zoroaſtre egit, *ibid.* *confer paginam ſequentem.* alii homonymi, *ibidem*, ſcripſit de ſacrificiis, IV. n. 3.
Andron ἀτϑίδων ſcriptor, II. 9. 1.
Andrones plures, I. 8. 2. *circa finem.*
Andronicus Philoſophus, de libris Ariſtotelis egit, III. 1. 1 III. 15. 5. *circa medium*, Peripateticus fuit, I. 13. 1. IV. n. 36. in Categorias Ariſtotelis ſcripſit, III. 2. 4.
Androſthenes, Alexandri M. comes, I. 18. 1. ſub finem.
Androtion, ἀτϑίδων ſcriptor, ejusque ætas, II. 9. 1.
Annæus Cornutus, Stoicus, II. 18. 1.
Annius, Stoicus, III. 16. 3.
Anonymus Olympiodographus errat, I. 7. 3. I. 9. 3. *circa medium*, I. 10. 5.
Anonymus de Olympionicis, IV. n. 39. *circa medium.*
Anonymus de mirabilibus, II. 12. 2.
Anonymi varii, IV. n. 4.
Anteros, III. 9. 5. *circa finem.*
Anthenio, III. 6. num. 18. *circa medium.*
Anthenius Conſul & Pr. Pr. III. 14. 5.
Anthologia emendatur, II. 7. 1.
Antibius, Aſcalonita, Stoicus, II. 18. 1.
Anticlides, de geſtis Alexandri M. II. 2. 3.
Antigenes, de geſtis Alexandri M. *ibidem.*
Antigenes, Medicus, I. 15. 4.
Antigonus Caryſtius, ſcripſit vitas doctorum II. 4. 1. I. 14. 3. de mirabilibus II. 12. 2.
Antigoni, Regis, epiſtola, I. 13. 1.
Antilochus, II, 3. 3.
Antimachus, Colophonius, de Homero, I. 6. 3.
Antiochus, Alexandrinus, de poetis, IV, n. 4.
Antiochus Aſcalonita, Academi-

cus, p. 61. idem poſtea Stoicus, II. 8. 1. ſcripſit de Secta Academica, III. 16. pag. 244. *in nota.*
Antiochus Laodicenus, Medicus, III. 12. 7. *circa medium.*
Antiochus Philopappus, III. 6. ſub num. 18 *circa finem.*
Antiochus Philoſophos ſua regione ejecit, I. 17. 4.
Antiochus Soter, novercam perdite amat, I. 15. 4.
Antipater, Macedo, ejusque hiſtoria, I. 13. 2.
Antipater, Medicus Methodicus, I. 15. 4.
Antipater, Plutarchi ætate, III. 6. ſub n. 18. *circa finem.*
Antipater Tarſenſis, ejusque hiſtoria, I. 13. 3. in nota p. 82. Stoæ præfuit, II. 1. 2. vide Tabulam, idem forte, qui Sidonius, *ibidem.* Magiſter Panætii II. 13. 1.
Antipatri plures, I. 13. 3.
Antiphanes, Cariſtius, Poeta, I. 6. 5.
Antiphanes Delius, Medicus, *ibidem.*
Antiphanes quidam de inventis ſcripſit, I. 6. 5. I. 12. 6.
Antiphanes, Smyrnæus, de Pythagoricis, I. 6. 4. mediæ comœdiæ Poeta, I. 6. 2. cujas, IV. n. 10.
Antiphanes varii, I. 6. 5.
Antiphilus, Medicus, II. 18. 3.
Antiphon, de viris inluſtribus, IV. num. 5.
Antiſthenes, Cynicus, ejusque ſcripta, I 8. 1. Peripateticus Suidæ perperam dictus, *ibidem*, Socratis diſcipulus, p. 60. I. 15. Antiſthenum duo, *ibidem.*
Antiſthenes, Peripateticus, de ſucceſſionibus philoſophorum, IV. n. 6.
Antiſthenes de Pyramidibus ſcripſit, II. 2. 3.
Antonini varii, III. 10. 3.
Antoninus Pius ut ad imperium pervenerit, ejus nomen, III. 9. 1.
Antonius Caſtor, Medicus, II. 15. 1. *in fine.*
Antonius, quo anno Proconſul, II. 14. 3. *in fine.*
Antonius Rhodius, I. 15. 3.
Anytus, I. 17. 4.
Apelliconis hiſtoria, II. 15. 3.
Apio, I. 2. 3. III. 10. 5. *circa finem.* IV. n. 22. cujas, I. 2. 6.
Apio, qui de Medicina Metallica ſcripſit, II. 2. 7.
ad Apollodorum epiſtola Lyncei, II. 2. 4. Apollodori plures, II. 17. 1.
Apollodorus, Aſclepiadis, Athenienſis, de ſectis philoſophorum, II. 15. 2. Stoicus II. 18. 1. Epicharmi comœdias diſpoſuit III. 15. 3. de ſcortis Athenienſium ſcripſit, I. 6. 5.
Apollodorus, Ephillus, II. 17. 1.
Apollodorus, Epicureus, κηποτύραννος

νος, Cepotyrannus, I. 20. 5. *in tabula*, II. 13. 8.

Apollodorus λογιστικὸς, IV. n. 7.

Apollodorus, Poeta novæ comœdiæ, I. 6. 2.

Apollonides, Cyprius, Medicus Methodicus, I. 15. 4.

Apollonides, Nicenus, in Sillos Timonis ſcripſit, III. 3. 1.

Apollonides, Stoicus, II. 18. 1. II. 18. 3.

Apollonides Tacticus, III. 6. ſub n. 18. *circa med.*

Apollonius Byblas, II. 8. 3. ſub n. 8.

Apollonius, Chalcedonius, Stoicus, de mulieribus philoſophis, III, 9. 5. Lucii Veri præceptor, *ibidem*.

Apollonius, Cittieus, Medicus, II. 8. 3. ſub n. 7. II. 11. 3. *circa finem.*

Apollonius Dyſcolus, unde dictus, II. 18. 3. de mirabilibus ſcripſit, II. 12. 2.

Apollonius Grammaticus, ſub Valeriano, III. 14. 3.

Apollonius Malacus, III. 1. 3. *circa finem.*

Apollonius Memphites, Medicus, II. 8. 9. ſub n. 8.

Apollonius Molon, III. 1. 2. *circa finem.*

Apollonius, Niſæus, Stoicus, II. 13. 1. *in fine.* III. 9. 8. *circa medium.*

Apollonius, Peripateticus, II. 10. 1. *in fine.*

Apollonius, Rhetor, III 9. 3.

Apollonius, Rhodius, de Archilocho, II. 7. 3. plagii reus, II. 17. 3. vide initium. Argonautica ſcripſit, & cujas, I. 2. 6. circa medium. κτίσεις ſcripſit, I. 12. 5. idem forte, qui Trilogiam probat, I. 16. 2. præfuit bibliothecæ Alexandrinæ, I, 18. 3.

Apollonius, Solenſis, II. 18. 3.

Apollonius, Sotadis filius, II. 4. 4.

Apollonius Tyaneus, de vita Pythagoræ, III. 5. 4. Magus III. 18. 2. Pythagoreus, I. 13. 5. ejus hiſtoriam ſcripſerunt Damis, Hierocles, Maximus, Mæragenes, Nicomachus, Philoſtratus, Sidonius, Soterichus, Taſcius Victorianus, Vopiſcus, *de quibus omnibus Indicem conſule.*

Apollonius Tyaneus alter, IV. n. 2.

Apollonius Tyrius de Stoicis, II. 18. 1.

Apollonii plures, III. 9. 5.

Apollophanes, Stoicus, de Ariſtone ſcripſit, II. 6. 3. II. 18. 1.

Apollophanes alii, II. 6. 3.

Apologiam Philoſophorum ſcripſit Philo, I. 17. 3. Socratis ſcripſerunt Lyſias, Plato, Demetrius Phaleræus, Plutarchus, Theon Antiochenus, *de quibus indicem conſule.*

Apologiam pro doctis Magiæ ſuſpectis ſcripſit G. Naudæus, III. 31. 8.

Digitized by Google

31. 8. pro fratribus Roſeæ Crucis, III. 32. 1.
Ἀπόῤῥητα qui ſcripſerint, III. 10. 4.
Apoſtolius Michael, III. 21. 10.
Apulejus de genio Socratis, plures Apuleji, III. 11. 1. Nicomachi Arithmeticam vertit. III. 13. 2.
Aquilianus Scipio, III. 26. 19.
Aquilinus, III. 15. 3.
Aquinas Thomas, III. 29. 2.
Arabum Philoſophorum vitas deſcripſit Leo Africanus, III. 22. 5. Horum nonnulli enumerantur, *ibidem*. Vitas Alpagus traductas edidit, III. 26. 22. nonnulli enarrantur a Golio, Hottingero, aliis, III. 28. 5. & 6. pag. 156. de Arabum lingua & eruditione egit Peringerus, III. 34. 7.
Arceſilaus, ſive Arceſilas Pitanæus, Academicus, p. 60. obtrectat Zenoni II. 1. 2. diſcipulus Xanthi, I. 19. 2.
Archelaus de mirabilibus ſcripſit, II. 12. 2.
Archelaus, Philoſophus, I. 14. 2.
Archelaus, ſaltator, II. 1 5.
Archemachus de mutatione nominum, I. 12. 5. *in fine*.
Archeſtratus Pythagoreus, I. 14. 5. Syracuſius, II. 4. 6.
Archetimus idem forte, qui Architimus, ſcripſit de ſeptem ſapientibus, I. 3. 2.
Archibius, Grammaticus,
Archidemus, Dialecticus, II. 1. 7.
de Archilocho Heraclides, I. 17. 1.
Archimedis ætas, II. 11. 3. *circa medium*.
Archippus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Archon Athenis, I. 15. 3.
Archytas, Tarentinus, Pythagoricus, I. 14. 5. ejus vitam ſcripſit Ariſtoxenus, I. 14. 4.
Archytas, Harmoniacus, I. 17. 2.
Arejus Didymi de placitis philoſophorum, III. 1. 3. II. 17. 3.
Arei plures, II. 17. 3.
Aretinus Leon. III. 21. 4. homonymi, ibid. ejus Ethica, I. 15. 2.
Argea, Diodori Croni, filia, II. 1. 7.
Argivi Epicureos pellunt, I. 17. 4.
Arieus, Tarſenſis, pater Herodoti. III. 12. 7.
Arignote, Pythagorica, I. 14. 5.
Arignotus, Pythagoricus, ibid.
Ariſtænetus, Nicenus, III. 6. ſub n. 18. *circa medium*.
Ariſtæus, Apollonis filius, I. 12. 6.
Ariſtarchus, Grammaticus, de poetis, II. 11. 1. cujas, I. 2. 6. magiſter Dicæarchi, I. 16. 3. *circa finem*. probat Trilogiam, I. 16. 2. idem forte, qui de Olympiadibus, IV. n. 39. *circa medium paragraphi*.
Ariſto, III. 6. ſub num. 18. *circa finem*.
Ariſtippus, Socraticus, pag. 60. I. 16. 5.
Ariſto, Alexandrinus, Peripateticus, IV. n. 36.

Ariſto

Ariſto Ceus, Peripateticus, IV. n. 16. ſuſpectus, III. 3. 2. 4. ejus ætas, p. 69.

Ariſto Chius, II. 3. 4. ejus ætas, II. 6. 3. ſcripſit *κτίσεις*, I. 12. 5.

Ariſtobulus de Alexandri M geſtis ſcripſit, II. 7. 3.

Ariſtocles Meſſenius, de philoſophia, IV. n 8. defendit Ariſtotelem, I. 20 2.

Ariſtocles alii, IV. n 8.

Ariſtocreon, Stoicus, II. 18. 1.

Ariſtodemus, Cyprius, III. 6. ſub n. 18

Ariſtodemus de inventis ſcripſit, I. 12. 6.

Ariſtodemus de Pindaro, II. 13. 5.

Ariſtonicus de Muſeo Alexandrino, III. 2. 8. interpres Heſiodi, III. 6. ſub n. 18. *circa med.*

Aryſtonymus præfuit Bibliothecæ Alexandrinæ, I. 18. 3.

Ariſtophanes, Comicus, I. 6 4. poeta antiquæ comœdiæ, I. 5. 1. ubi & quando Veſpas docuerit, I. 16. 3.

Ariſtophanes, Grammaticus, de Poetis, II. 10, 1. Platonis Dialogos ternos conjunxit, I. 16. 2. forte idem de ſcortis Athenienſium ſcripſit, I. 6. 5.

Ariſtophon, Comicus, I. 10. 4.

Ariſtoteles, Bononienſis, I. 12. 7.

Ariſtoteles, Dialecticus, I. 12. 1. II. 1. 7.

Ariſtoteles de inventis ſcripſit, II. 1. 7.

Ariſtoteles junior, Stagiritæ Ariſtotelis, nepos, I. 15. 4. *ſub init.* I. 20. 5.

Ariſtoteles *κτίσεων* ſcriptor I 12. 5.

Ariſtoteles, Plutarchi Dialogiſta, III. 6. ſub n. 18.

Ariſtoteles, Stagirita, quid ſcripſerit, I. 11. 1. quando natus, & Athenis docere cœperit, I. 8. 1. quando mortuus, I. 9. 3. I. 14. 2. pius, I. 1. 5. & impietatis falſo accuſatus, *ibidem*. Platonis diſcipulus p. 60. *in Tabula*. non peragravit Aſiam, I. 18. 2. reprehenditur a Cephiſodoro, I. 13. 1. ab Eubulide, *ibidem*, contra eum etiam ſcripſerunt Gaſſendus, III. 31. 6. Patricius, III, 25. 1. an a Platone diſſentiat? III. 13. 3. Ariſtotelis Stagiritæ epiſtolæ, I. 13. 2. diſcipuli, IV. n. 36. neceſſerius Philo, I. 17. 3. gener Metrodorus, I. 20. 5. errores apparentes, II. 10. 3. ejus ſucceſſores p. 68. *θαυμάσια*, II. 12. 2. de Olympionicis, IV. n. 39. *ſub duodecimo Pythagora*. Νόμιμα, I. 10. 2. περὶ ἐυγενείας, I. 14. 6. ei falſo adtribuuntur L. Magius, I. 18. 2. ſub num, 5. Quæſtiones Babylonicæ I. 18. 2. *ſub num. 6.* de morte ejus Antipater, I. 13. 2. vitam ejus dedit Guarinus, III. 21. 7. de eadem videatur Beurerus, III. 25. 5. item de ejus vita & morte Liber anonymus, III. 24. 4.

de

de ejus ſalute, *ibidem.* Vitam ejus deſcripſit etiam Nunneſius, III. 26. 1. de ejus pietate Licetus egit, III. 29. 3. de ejus æterna ſalute tractavit Siberus, III. 30. 13. de ejus atheiſmo contra & ethniciſmo vide III. 29. 4. de ejus Theologia egit Treunerus, III. 36. 16. de ejus philoſophia diſſertationem vide, III. 36. 30. in ejus librorum lectionem iſagogen dederunt Piccartus, Conringius, Rachelius: hos vide III. 27. 3. comparationem ejus cum Platone inſtituit Bachmannus III. 27. 6. de ejus contemtu ſcripſit Gaudentius III 29. 1. de ejus varia fortuna tractavit Launojus, III. 31. 12. eum defendit Scherbius III. 25. 9. idem defenditur III. 21. 11. & 12. Ariſtotelem defendit etiam Ariſtocles I. 29. 2. Ariſtotelicorum perſecutio, III. 14. 3.
Ariſtoteles unus e XXX. Tyrannis, IV. n. 5. *ſub Antiphon (7)*
Ariſtoteles varii, p. 70.
Ariſtotimus, III. 6. ſub n. 18. *circa medium p.*
Ariſtoxenus, Medicus, II. 8. 3. ſub n. 8.
Ariſtoxenus, Tarentinus, quæ ſcripſerit, I. 14. 3. Pythagoricus, I. 14. 5. Dicæarchi æqualis, I. 15. 2. de Socrate, II. 13. 2.
Ariſtoxeni varii, I. 14. 9.
Arnandus Andr. III. 31. 1.
Arnoldi Chriſtoph. III. 28. 9.
Arnoldus Gottfr. III. 36. 41. contra eum qui ſcripſerint, *ibidem.*
Arrhianus de Epicteto, III. 7. 6. de Arrhiano Dio Caſſius, III. 14. 1.
Arria Galeno commendata, quando vixerit, III. 11. 8.
Artemidorus Daldianus, IV. n. 5. ſub Antiphonte (11)
Artemidorus Dialecticus, II. 1. 7.
Artemidorus alius, II. 2. 3.
Artemiſia, Diodori Croni filia, II. 1. 7. *ſub initium par.*
Artemo, Caſſandreus, IV. n. 9.
Artemo Clazomenius, IV. n. 10.
Artemo Magnes, III. 11. 3.
Artemo, Mechanicus, I. 17. 1. IV. n. 10.
Artemo ἀνειροκριτικῶν ſcriptor, IV. n. 5. *ſub Antiphonte (11)*
Artemo, Pergamenus, IV. n. 10.
Aſclepiades, Medicus, Bythinus, I. 15. 4. *circa finem par.* III. 1. 3.
Aſclepiades, Myrleanus, libros philoſophorum emendavit, II. 10. 3.
Aſclepiades, Myrleanus, junior, de Grammaticis, II. 17. 3.
Aſclepiades, Stoicus, II. 18. 1.
Aſclepiades varii, II. 10. 3. II. 17. 3.
Aſclepiodotus, Conſul & Pr. Pr. III. 14. 5.
Aſclepiodotus Magnus, III. 18. 1.
Aſclepiodotus junior, *ibidem.*
Aſclepius, Ammonii diſcipulus, III. 18. 2.
Aſion, I. 7. 2.

Aſpaſius, Peripateticus, IV. n. 36.
AſſyriosChaldæi philoſophiam docuerunt, III. 23. 2.
Aſtolfius Jo. Felix, III. 16. 20.
Aſtrampſychus, IV. n. 5. *ſub Antiphonte (n)*
Aſtrologi & Magi Roma pulſi, I. 17. 4. *in medio.* Aſtrologia eſt philoſophia quædam, I. 15 1. contra Aſtrologiam P. Mirandulanus, III. 21. 22. Franc. Cigalinus, *confer ſupplementa in fine L.* hiſtoriam Aſtrologicam promiſit Allatius, III. 29. 9.
Aſtydamas, Tragicus, I. 17. 2.
Aſtydamas Heraclidis Tarentini æqualis, II. 11. 4.
Aſtyllus, IV. n. 40. *circa medium. p.*
Athamas, Pythagoreus, I. 14. 5
Athenæ a Demetrio Policrate occupatæ, I. 18. 3. inde pulſi philoſophi, I. 17. 2
Athenæi, Indicis auctor, quis I. 2. 4.
Athenæus, Attalenſis, Medicus, II. 1. 5.
Athenæus, Naucratita, corrigitur, I. 2. 2. I. 6. 5. I. 16. 3. II. 10. 1. II. 16. 3. *circa finem par.*
Athenæus, Seleucenſis, Peripateticus, IV. n. 36.
Athenæus, Stoicus, III. 15. 3
Athenagoras, Cynicus, III. 7. 8.
Athenienſium philoſophorum ſucceſſio: Peripateticorum, I. 11. 6. III. 18. 1. Platonicorum, p. 60. Stoicorum, II. 1. 2. *in tabula*, Epicureorum, I. 20. 5. *in Tabula.*
Athenio, Peripateticus, II. 15. 3. IV. n. 36.
Athenodorus, Solenſis, Stoicus, II. 18. 1.
Athenodori, Tarſenſes, duo Stoici, *ibidem*, horum alter forte in Categorias Ariſtotelis ſcripſit, III. 2. 4.
Athryilatus, Thaſius, Medicus, III. 6. ſub n. 18. *circa medium. par.*
Attalus, Stoicus, II. 18. 1.
Atthidas qui ſcripſerint, II. 9. 1.
Atticus, Herodis pater, III. 6. ſub n. 18. *circa finem. par.*
Auguſtinus emendatur, III. 15. 5.
Averrois, III. 12. 5
Autobulus, Plutarchi F. III. 6. ſub. n. 18. *circa medium. par.*
Autor Libri, qui Medicus inſcribitur, III. 12. 7.
Autor περιηγήτως, vulgo Marcianus habitus, I. 4. 1.
Autorum nomina mutata & corrupta, I. 2. 2.

B.

Bacchius, Medicus, II. 8. 8. II. n. 4
Baccho, II. 6. ſub n. 18. *circa medium.*
Bachmannus, vide *Rivinus.*
Balius Petr. III. 37. 3.
Bailletus Adrian. III. 37. 4.
Balbus, Stoicus, II. 18. 1.

Baliardus, forte Abœlardus, Peripateticus, IV. n. 36
Balſacus Joh. Lud. III. 31. 10.
Bannoſius Theoph. III. 25. 8
Barbaricæ philoſophiæ ſcriptores: Heurnius, III. 26. 3. Bruningius *ibid.* Kortholdus, III. 30. 4. huc etiam ſpectant ſcriptores, qui de Bramanis egerunt, &c. III. 10. 5
Bardeſanes de Indorum Philoſophis, III. 10. 5. conf. III. 9. 5.
Bardi, Celtarum philoſophi, III. 23. 2.
Baronius notatur III. 15. 1.
Barthius Caſp. III. 28. 1. de ſcriptoribus dubiis commentarius ejus interiit, *ibid.* notatur III. 15. 1.
Baſilides, III. 9. 5.
Baſilides Epicureus, I. 20. 5.
Baſilides, Stoicus, II. 18. 1.
Baſſus C. & Pr. Pr. III. 14. 5.
Baſſus, Stoicus, II. 18. 1.
Batanea, oppidum, III. 15. 1.
Bateſius Guil. III. 28. 9.
Bato de Jone ſcripſit, II. 13. 4. de tyrannis Epceſi, IV. n. 39.
Batones alii,
Batti Silphium, I. 12. 4.
Batti yaiii, I. 12. 2.
Battus, Ariſtoteles, I. 12. 1. ſub fin.
Beckerus Joh. Henr. de geſtis patriæ ſui ſcripſit, III. 37. 1.
Beckerus Balthaſ. *ibid.*
Belgi docti deſcribuntur a Deſſelio, III. 28. 7. Svvertio, III. 28. 8. Warnevvico, III. 28. 11. Benthemio, III. 37. 2.
Bellum Lamiacum, I. 20. 5.
— — Mithridaticum quando confectum, III. 26. 3. *circa fin.*
— — Peloponneſiacum quando cœpit, I. 3. 6.
— — Perſarum contra Græcos, *ibidem.*
— — Philoſophicum Ariſtotelicos inter & Platonicos III. 21. 10. III. 39. 3. & ſeq.
— — Phocicum ſive ſacrum, quando & quamdiu, I. 9. 2.
— — Punicum tertium quando II. 14. 2.
Bembus Petr. III. 22. 13.
Benthemius Henr. Lud. III. 37. 2.
Bentlejus Rich. III. 38. 6. homonymus, *ibidem.*
Benzelius Eric. III. 34. 8.
Bergamenſis Gaſp. III. 21. 3.
Berkelius Abr. III. 37. 11.
Bernius Franc. III. 29. 11.
Beroaldus Phil. III. 22. 2. de ejus vita Pinus, *ibid* filius, ejusdem cognominis, *ibid.*
Beronicianus, Sophiſta, III. 17. 2.
Beroſus de Chaldæorum philoſophia, I. 19. 4.
Beſontinous Helladius, vid. Helladius.
Beſſario Card. III. 31. 13. acerrimus Platonis defenſor, *ibid.* moritur, III. 21. 14.
Beta, qui dicti, II. 7. 2.

Betrodus Jac. I. 2. 4.
Beurerus Joh. Jac. III. 25. 5.
Bibliotheca Alexandrina, ejus præfecti, I. 18. 3.
— — — Chimica Borelli, III. 31. 9.
— — — Philoſophica Bolduani, III. 26. 14. Friſii, III. 25. 10. Meureri, III. 33. 8. Struvii, III. 36. 6.
Biſſeus Eduard. III. 32. 4.
Bloſſius Cumanus, I. 13. 3.
Boccatius Joh. III. 21. 2. ſcripſit de claris mulieribus, *ibidem.*
Bodlejanæ Bibliothecæ Catalogus, III. 25. 12. III. 38. 4. notatur, III. 24. 2. III. 25. 13.
Bœhmius Jac., Theoſophus ac Philoſophus Teutonicus, multos ſcripſit libros III. 28. 27. vitam ejus deſcripſit Franckenbergerus *ibidem*, & pro eo apologiam Tſeſchenius, III. 28. 24.
Boethus, Epicureus, III. 6. ſub n. 18. *circa medium.*
Boethus Flavius, Peripateticus, I. 15. 4. *circa finem*, IV. n. 36.
Boethus, Stoicus, II. 18. 1.
Boileau Nic. III 39. 5. ejus vitam deſcripſit Mr. Mezeaux, *ibidem*, homonymi, *ibidem.*
Boilous Guil. III. 31. 18.
Boiſſardus Joh. Jac. III. 26. 7.
Boivinus Ren. III. 23. 7.
Bolduanus Paulus, III. 26. 14.
Bolus, Mendeſius, Pythagoricus, I. 14. 5. de mirabilibus ſcripſit, II. 12. 2.
Bonciarius M. Anton. III. 31. 2. Italus non Gallus fuit, confer ſupplementa.
Bonneus, Rhodius, I. 15. 2. *circa finem par.*
Boreales Philoſophi, vide Septentrionales.
Borellus Petr. III. 31. 9.
Borrichius Olaus, III. 35. 5.
Bottii fratres, *Gerbardus*, III. 23. 4. & *Arnoldus*, *ibid.*
Boye Joh. Lud. III. 36. 11.
Brachmanes, Indorum philoſophi dicuntur, III. 28. 9. de eorum philoſophia & religione egerunt Kircherus, III. 28. 8. Rogerus, III. 28. 9. Arnoldus. *ibidem.* Mareſchallus, *ibidem.* Palladius, III. 31. 4. Ambroſius, & alii, *ibidem*, itemque Fabricius, III. 36. 37.
Brammes, iidem qui Brachmanes, III. 28. 9.
Braheus, Tycho, III. 86. 10. ejus vitam deſcripſerunt Jeſſenius, *ibid.* Gaſſendus, III. 31. 6.
Bruningius Chriſt. III. 26. 3.
Brunus Leon. III. 21. 4. Aretinus dictus, *ibidem*, Aretini plures *ibidem.*
Bryſo, Heracleota, Socraticus, I. 10. 4. I. 15. 4.
Bryſones plures, II. 1. 9.
Buddeus Jo. Franc. III. 36. 5. ejus ſcriptorum catalogus, *ibid.*

Digitized by Google

Burlaeus Gualtherus, III. 10. 8. a Voſſio notatur, *ibidem.*
Burnetus Thom. III. 38. 1.
Butoris de Pyramidibus, II. 2. 3.

C.

Cabbala, de qua Reuchlinus, III. 30. 7. Buddeus, III. 36. 5.
Cadmus, Mileſius, I. 3. 6.
Cæcilianus P. P. & P. V. ſimul, III. 14 5.
Cæcilius, Græcorum fabulas confecit, I. 17. 2.
Cæcilius, quæ ſcripſerit, III. 1. 4.
Cæcius Argivus, III. 10. 4. *ſub finem.*
Cajus Cæſernius, Flori gener, III. 6. ſub n. 18. *circa medium.*
Cajus, Platonicus, III. 10. 4.
Calcagninus Cælius, III. 22. 8.
Calietes, Stoicus, III. 14. 4.
Callias, Plutarchi familiaris, III. 6. ſub n. 18. *circa med.*
Callias, Syracuſius, III. 3. 1.
Calleius Franc. III. 39. 4.
Callimachus, Grammaticus, II. 5. 1. ejus tria opera egregia, quæ reliquit, *ibidem* ſcripſit κτίσεις, I. 12. 5. de mirabilibus, II. 12. 2.
Callimachi plures, I. 5. 13.
Callimachei qui? II. 9 3.
Callimachus, Medicus, II. 8. 3.
Callinicus, III. 14. 5.
Callippus, Stoicus, II. 18. 1.
Calliſthenes, Ariſtotelis cognatus, III. 6. ſub n. 4. IV. n. 36.
Calliſtratus, Plutarchi ſodalis, III. 6. ſub n. 18.
Calphurnius Flaccus, III. 6. ſub n. 4.
Calviſius Taurus, III. 9. 2.
Camerarius Joach. III. 24. 2. homonymi, *ibidem.*
Camon, vid. Scamon.
Campanella Thom. III. 29. 6. de ejus vita & philoſophia Cyprianus III. 36. 29.
Campegius Symph. III. 23. 1.
Caphiſus, Theonis F. III. 6. ſub n. 18. *circa medium.*
Capnio Joh. vide *Reuchlinus.*
Carartenſis Mich. III. 21. 16.
Cardanus Hieron. ſcripſit de vita & libris propriis, III. 24. 5.
Carneades, Academicus, I. 10. in Tabula. III. 10. 4. *in medio.* quando natus, I. 20. 5. II. 1. 7. quando floruerit, I. 10. ſub fin. in tab. p. 61. ejus ætas, II. 14. 1. ſeqq. quando Romam miſſus, II. 18. 3. II 18. 4. quando mortuus, I. 15 3. Clitomacho diſcipulo perſuaſit, Græca inſtituta amplecti, II. 1. 3. diſputaturus helleboro ſe purgabat, II 1. 3.
Carneades, antiquus, Epicuri ætate, II. 14. 1.
Carneades, Cynicus, III. 7. 8.
Carpenterius Franc. III. 19. 2.
Carteſius Renatus, varia de vita propria in ſuis epiſtolis nobiſcum communicat, III. 31. 6.

Alii, qui ejus vitam perſcripſerunt, ſunt: Liſtorpius III. 28.12. Chaunutus, *ibidem*. Tepelius III. 30.8. Borellius, III. 31. 9. Bailletus, III. 37. 4. de ejus Philoſophia egerunt Leibnizius, III. 36. 40. Sturmius III. 36. 25. d'Vries, III. 36. 6. de ea indicia, qui contegerunt, III. 28. 14. Pro eo Apologiam ſcripſerunt Claubergius III. 33. 1. le Grand, III. 33. 4. Contra ejus Philoſophiam Huetius, III. 39. 10. ſed refutatus fuit a Regio, aliisque III. 39. 11. Carteſius Moſaizans, III.
Caryſtius, Pergamenus, περὶ διδασκαλῶν, IV. num. 11.
Caſander, Rhetor, III. 6. ſub numero 4.
Caſaubonus, dici vult *hortus bonus*, I. 20. 3. notatur, *ibidem*.
Caſelius Joh. III. 28. 19.
Caſſius Longinus, ſub Commodo, III. 11. 1.
Caſſius Longinus, Criticus, ſub Valeriano, III. 14. 4.
Caſſius Maximus, ὀνειροκριτικῶν ſcriptor, IV. num. 5. ſub Antiphonte (II)
Caſtor II. 15. 1.
Caſtritius Firmus, III. 15. 3.
Catonis Majoris ætas II. 14. 4. *circa medium. par.*
Catulus, III. 9. 5. *circa medium. par.*
Caucalus, II. 9. 4.
Cauſſinus Nic. III. 29. 8.
Cayſtrius, III. 14. 4.
Cebes Socraticus, I. 15. 5.
Celer Caninius, Rhetor, III. 9.
Celſus Apulejus, Medicus, III. 11. 2.
Celſus, Epicureus, I. 20. 4. Luciano notus, III. 10. 6.
Celſus, Medicus, I. 15. 4. *circa finem*.
Celſus, de placitis Philoſophorum, IV. n. 12.
Celſi plures, *ibidem*.
Celtæ, III. 23. 2.
Celtopædia, III. 23. 2. vide *Picartus*.
de Celtica Philoſophia ſcripſit Obrechtus, III. 36. 34.
Cephiſodori hiſtoria I. 13. 1. homonymi, *ibid*. Ariſtotelis adverſarius, I. 20. 2. *circa finem*.
Cecrops, Pythagoreus, I. 14. 5.
Certamina Muſica Gymnica, I. 16. 2.
de Certaminibus, Theodorus, *ibidem*.
de Certaminibus Dionyſiacis Dicaearchus, I. 16. 3.
Cethegus, III. 10. 6.
Chæredemus, Rhetor, III. 6. ſub num. 4.
Chæremon, Alexandrinus, Stoicus I. 18. præfuit Bibliothecæ Alexandrinæ I. 18. 3.
Chæremonianus Trallianus, III. 6. ſub n. 18. *circa medium*.
Charis I. 15. 5.

ad

ad Chæroneam quando pugnatum, I. 9. 3. *circa medium*.
Chalcidenſes qui? II. 9. 2.
Chalcidius fuit Jamblichus, III. 16. 2.
Chamæleon de antiqua comœdia & poetis I. 17. 2. Peripateticus, de Homero IV. num. 3. IV. n. 36. Inſimulat Hercalidem plagii, I. 17. 1.
Champierius vid. *Campegius*.
Chares Mitylenæus, Rhetor, III. 6. ſub n. 4. de geſtis Alexandri, II. 2. 3.
Charicles Caryſtius, II. 3. 1.
Charidemus, Rhetor, III. 6. ſub num. 4.
Charis, I. 15. 5.
Charletaneria eruditorum, III. 36. 20.
Charmides, Academicus, Clitomachi diſcipulus, II. 14. 1. II. 14. 4. *circa finem*.
Charon antiquus, Lampſacenus, ſcripſit κτίσεις, I. 11. 5.
Charon, de hiſtoriis Apollonii & inluſtribus viris, II. 7. 4. homonymi, *ibid.*
Charondas, Catanenſis, II. 7. 4.
Chaunutus, Regis Gall. Legatus, III. 28. 12.
Chiffletius, Joh. Jac. *ibidem*.
de Chinenſium philoſophia ſcripſerunt Navarreta III. 28. 18. Spizelius III. 30. 5. Kircherus, &c.
Chioccus Andr. III. 29. 7.
Chœnix Pythagorica explicatur a Rondelle, III. 33. 5.
Chreſtus, Sophiſta, III. 6. ſub n. 18. *circa finem*.
Chrias ſcripſerint, II. 3. 4.
Chryſanthius, Pythagoreas, I. 14. 5. Sophiſta, III. 17. 3.
Chryſermus, Medicus, II. 18. 3.
Chryſippus, Cnidius, Medicus, I. 15. 4. I. 20. 5.
Chryſippus, Stoicus, multa ſcripſit II. 8. 1. ejus libri II. 8. 2. Cleanthis ſucceſſor II. 1. 2. *in tab.* quando philoſophari coeperit. ſcripſit de conſuetudine contra Metrodorum I. 20. 5. an helleboro ſe purgauerit diſputaturus, II. 1. 3.
Chryſippi plurimi, II. 8. 3. ſeqq.
Chryſoloras Eman. multorum eruditorum magiſter, II. 21. 3.
Cicero quando natus, II. 14. 3. Poſſidonii familiaris, II. 16. 3. audiuit tenorem Epicureum, I. 20. 5. *in tab.* item II. 1. 3. II. 13. 8. II. 18. 4. Phaedrum item & Patronem. Epicureos, I. 20. 5. & Philonem Academicum, II. 14. 1. temporum non ſatis gnarus, II. 14. 1. II 14. 3. quando libros de Officiis ſcripſerit I. 13. 3. num Philoſophus? II. 18. 4. Ejus ætas, *ibid.* admiranda II. 12. 2. *circa finem*. Dialogus de Oratore III. libris expoſitus, quan-

do habitus? II. 14. 3. trucidatur, II. 14. 4. *circa fin.* errat II. 14. 1. ejus laudes ſcripſit Beroaldus, III. 21. 4. de ejus Theologia Treunerus III. 36. 16. Salute Siberus III. 30. 13. de ejus ſepulchro Deſ. Lignaminæus. III. 22. 14.
Cigalinus, de patria Plinii, III. 26. 21.
Cincius, de Gorgia, II. 9. 5.
Cinna, Stoicus, II. 18. 1.
Cittium, oppidum Cypri, II. 1. 2.
Claubergius, Joh. III. 33. 1. vitam ejus ſcripſit Henninius III. 33. 2.
Claudius, Maximus, Stoicus, II. 8. 1.
Claudius, Severus, Peripateticus, I. 15. 4. *circa fin.*
Clea, III. 6. ſub. num. 18. *circa finem.*
Cleanthes, Stoicus, Zenoni ſuccedit, II. 1. 1. ei νόμμα tribuit Wowerus, Dionyſio Metathemeno tribuenda, I. 10. 2.
Clearchus, Polepſis, I. 18. 1. Peripateticus, IV. num. 36. plures ejus nominis I. 18. 2. ſub numero 6.
Clemens Alexandrinus, cujas? I. 2. 6.
Clemens Corvinus, III. 10. 1.
Cleodamus, III. 15. 3.
Cleodemus, Peripateticus, IV. num. 36.
Cleombrotus, Lacon Plutarchi aetate, III. 6. ſub numero 18. *circa med.*
Cleomenes de Heſiodo, IV. n. 13.
Cleon Argonautica ſcripſit II. 7. 3.
Clericus Joh. III. 37. 7. ejus vitam Jenichenius, ibid. & alius anonymus ſcripſit, III. 37. 8.
Clericus Dan. *ibidem.*
Clinias, Pythagoreus I. 14. 5. I. 17. 2.
Clinomachus, Thurius, II. 1. 5.
Clitarchus Comes Alexandri M. I. 18. 2. ſub n. 6. de geſtis ejus ſcripſit, II. 2. 3.
Clitomachus, II. 14. 1. Academiæ tertiæ magiſter, I. 10. *in tabula.* Carneadis diſcipulus, II. 1. 3. Aeſchinis & Metrodori condiſcipulus I. 20. 5. ejus aetas I. 10. *vide tabulam.*
Clitophon κτίσεις ſcripſit, I. 12. 5.
Clitus, Peripateticus, IV. n. 36.
ad Cnidum quando pugnatum, I. 7. 3.
Cognomen pro nomine habetur, I. 2. 4.
Colonienſes Conciliorum conlectores errant, IV. num. 39. *ſub undetrigeſimo Pythag.*
Colonienſes Theologi auctores habentur L. anonymi de ſalute Ariſtotelis, III. 24. 4.
Commodus A. III. 10. 1. alii eius nominis, III. 12. 3.
Comœdia triplex, I. 5. 1.

Comœ-

Digitized by Google

Comœdiæ antiquæ poetæ, I. 5. 1. de ea ſcripſit Chamæleon I. 17. 2. Eratothenes, II. 7. 1. & 2.
Comœdiæ mediæ poetæ, I. 5. 32.
Confutius, quando natus, III. 31. 13. de ejus philoſophia Navarreta III. 28. 18. III. 31. 13.
Conimbricenſes errant, III. 15. 1.
Conon, muros Athenarum quando reſtaurarit? I. 7. 5.
Conringius Herm. III. 30. 1.
Conſtantinopolis dedicatur, III. 12. 6. capitur a barbaris, III. 21. 5.
Conſul Pr. Pr. itemque Conſul & Pr. V. qui ſimul fuerint, III. 14. 5.
Controverſia, an Plato Ariſtotele doctior & melior? III. 21. 11. *& reliquis.*
Convivia Philoſophorum, I. n. 5 natalitia, *ibid.* de iis ſcripſit Ariſtoteles, item Xenocrates, *ibidem.*
Copernicus, ejus vitam deſcripſit Gaſſendus, III. 31. 6.
Corinnus ante Homerum carmina ſcripſit, I. 3. 1.
Coriſcus, Socraticus, I. 15. 4.
Cornelius Nepos, de viris doctis, II. 18. 4.
Cornelius, Pulcher, III. 6. ſub n. 18. *circa finem. par.*
Cornutus, III. 7. 9. *circa med.*
Coronelli Vinc. III. 9.
Cotta, Academicus, Epicuro parum æquus, I. 20. 2.
Cozzandus Leon. III. 10. 20.
Crantor, Academicus, II. 13. 1.
Craterus, Alexandri M. comes, I. 18. 2. ſub num. 6. ejus epiſtolae, I. 13. 2.
Crates, Academicus, I. 60.
Crates, Comicus antiquus, I. 5. 1. IV. num. 39.
Crates, Cynicus, III. 7. 8.
Crates Mallotes, Grammaticus, II. 11. 1. idem Stoicus, II. 18. 1.
Crates, Peripateticus, IV. n. 36.
Cratevas, Medicus, I. 15. 4.
Cratinus, comicus antiquus, de Pythagora, I. 6. 3.
Cratippus, ὀνειροκριτικῶν ſcriptor, IV. n. 5. *in fine. par.*
Cratippus, Peripateticus, IV. n. 36. Mytilenis docuit, & Romam venit, II. 16. 3. *circ. fin.*
Crato, Medicus, III. 6. ſub num. 18. idem forte Plutarchi Affinis, *ibidem, paullo ante.*
Creſcens, Cynicus, III. 7. 8.
Crinis, Stoicus, II. 18. 1.
Crinitus *Petr.* dictus *Riccius*, III. 21. 20.
Criſpinus, nomen Stoici fictum, II. 18. 1. *in notâ.*
Criſpus Joh. Bapt. III. 25. 2.
Critici, διορθωταὶ, II. 10. 3.
Crito, Pythagoreus, I. 14. 5. Socratius, I. 15. 5.
Critobulus, Socraticus, I. 15. 5.
Critolaus, Peripateticus, II. 14. 3. quando Romam miſſus,

Criton Apologiam Socratis condidit, I. 7. 2. in nota, homonymi, *ibid.*
Cronius, Philoſophus Pythagoricus, I. 14. 5.
Cteſibius, II. 3 1.
Cteſippus, Socraticus, I. 15. 5.
Criſtæ, qui dicti? I. 14. 1.
Cunaeus notatur, I. 58. 1.
Cydippus Mantinenſis de inventis, I. 12. 6.
Cynegius C. & Pr. Pr. III. 28. 5.
Cynica ſecta, unde I. 18. 1. I. 10. vid. Tab. II. 1. 2. ejus princeps quis? I. 18. 1.
- - ejus ſectatores, III. 7. 8.
de Cynicis Diſſ. III. 36. de iisdem Tellerus, III. 36. 22, Meuſchen, III. 37. 10.
Cynicus, III. 6. ſub. n. 18.
Cynulcus, III. 7. 8.
Cyprianus Joh. III. 36. 19.
Cyprianus Erneſt. Salomon, III. 36. 29.
Cyrebion II. 4. 1.
Cyrenaici Philoſophi, II. 10. vid. tab. de iis ſcripſit Ariſtoteles, I. 11. 9.
Cyrene, urbs, I. 12. 2.
Cyrillus emendatur, I. 14. 6.
Cyrus C. & Pr. Pr. III. 18. 5.

Γ.

γάμμα, quis dictus, II. 7. 8.

D.

Dacierius Andr. III. 39. 9.
Dædachus Platonicus, I. 11. 5.
Dædala feſtum, III. 6. n. 17.
Daidamas, Stoicus, II. 18. 1.
Daiphantus, III. 6. n. 3.
Dalechampius, Athenæi interpres, notatur, I. 2. 1. *circ. med.* I. 2. 5. I. 2. 7. ſub num. 6. n. 2. *in fine.* II. 15. 2.
Damas, Eudemi vitam ſcripſit, IV. 11. 14. I. 15. 2. *circ. fin.*
Damaſcius, Hiſtoriam Philoſophicam ſcripſit, III. 19. 4. Iſidori, Philoſophi vitam, *ibid.* Diſcipulus Aſclepiodoti, III. 18. 1. *conf. tab.*, & Iſidori *ibidem in tabula.*
Damaſippus, Stoicus, II. 18. 1.
Damaſtes I. 4. 3.
Damaſus, Democriti frater, II. 1. 5.
Damis, Aſyrius, de Apollonio, III. 5. 5.
Damo, Pythagorea, I. 14. 5.
Damon, Cyrenæus, de philoſophis, IV. n. 15.
Damon, Pythagoreus, I. 14. 5.
Damon, Rhetor, III. 6. n. 4.
Damophilus, Bythinus, de vitis antiquorum. III. 11. 2.
Daphnæus, III. 6. 18.
Daphno, ante Homerum ſcripſit, I. 3. 1.
Dardanus, Stoicus, II. 18. 1.

Dares

Dares Phrygius, ante Homerum, I. 3. 1.
Delrio M. Ant. de vita Senecæ, III. 26. 4.
Delta, nomen Antenoris, II. 7. 1.
Demaratus, Pythagoreus, I. 14. 5.
Demaratus, Rex, II. 8. 3.
Demetrius Adramyttenus, III. 6. 18.
Demetrius, Bythinus, Stoicus, II. 18. 1.
Demetrius, Byzantinus, de Poëtis ſcripſit II. 18. 3. Peripateticus, IV. n. 36.
Demetrius, Cynicus, III. 7. 9. *circa finem.*
Demetrius, Geometra, ſub Valeriano, III. 14. 4.
Demetrius Magnes de homonymis ſcriptoribus I. 2. 3. unde ſua hauſerit, II. 4. 2.
Demetrius Medicus II. 8. 3. & alter, junior, III.
Demetrius Phalereus, I. 18. 3. Athenis pulſus, I. 19. 1. ſcripſit Apologiam Socratis, I. 7. 2. *ὀνειρο-κριτικὰ*, IV. num. *ſub Antiphone* (11)
Demetrius, Poliorcetes, I. 18. 3. I. 19. 1.
Demetrius, Pompeji libertus, III. 11. 2.
Demetrius de Pyramidibus ſcripſit, II. 2. 3.
Demetrius, Tarſenſis[,] Grammaticus, III. 6. 18.
Demetrius Trœzenius, I. 4. 2.
Demetrii plures, II. 18. 3.
Demochares, I. 17. 4.
Democriti Abderitæ hiſtoria, I. 4. 1. homonymi, *ibid.* frater Herodotus, II. 1. 5. gloſſas expoſuit Callimachus, II. 5. 12. de eo ſcripſit Theophraſtus, I. 11. 2. item Borellus, III. 31. 9. de ejus libris Callimachus, II. 5. 12. de vita & philoſophia ejus, III. 29. 5.
Democritus Chius, Muſicus, I. 14. 8.
Democritus, Platonicus, III. 15. 3.
Democritus, Plutarchi familiaris, III. 6. ſub num. 18. *circa finem.*
Democriti alii, I. 4. 1.
Demodocus ante Homerum, I. 3. 1.
Demon, *ἀτθίδων* ſcriptor, II. 9. 1.
Demonax, Philoſophus, cujus hiſtoriam expoſuit Lucianus, III. 10. 6.
Demophilus Ephori pater & filius, I. 9. 2.
Demoſthenes, Athenienſis Rhetor, & Lyſias, non fuerunt *σύγχρονοι*, III. 6. ſub n. 4.
Demoſthenes, Athenienſium Dux, quando occiſus? IV. num. 5. ſub Antiphonte, (2)
Demoſthenes Byzantinus *κτίσεις* ſcripſit, I. 12. 5.
Demoſthenes, Medicus, II. 8. 3.
Demoſtenes, Thrax, de Poetis dithyrambicis, IV. num. 16. He-

ſiodi interpres, III. 6. ſub n. 18. *in medio. par.*

Demoteles de Pyramidibus ſcripſit, II. 2. 3.

Demon, ἀτθίδων ſcriptor, II. 9. 1.

Deorum gentilium hiſtoriam condidit Gyraldus, III. 22. 11.

Dercyllides de philoſophia Platonis, I. 10. 2.

Dercyllus κτίσεις ſcripſit, I. 11. 5.

Deſſelius Andr. Valer. III. 28. 7.

Deus juxta Ariſtotelem qualis? I. 1. 5.

Dexippus Hiſtoricus, III. 17. 4.

Dexippus Philoſophus I. 2. 5. III. 16. 2. cum Dexippo Hiſtorico male confunditur, III. 17. 4.

Dherbelotius Barthol. III. 31. 17.

ad Diagoram, epiſtola Lyncei, II. 2. 4.

Dialecticæ Philoſophæ, II. 1. 7.

Dialectici qui? II. 1. 7.

Dicæarchus I. 16. 1. homonymus *ibid.* in Alcæum ſcripſit, I. 16. 4.

Dicts Cretenſis, I. 3. 1.

Didaſcalia quid? II. 5. 11. διδάσκαλοι poetæ, *ibid.* Didaſcalias ſcripſerunt Ariſtoteles, Antigenus, Cariſtius, Accius, Ariſtophanes, Callimachus, Caryſtius Pergamenus, Dicæarchus, Eratoſthenes, Hugo. *de quibus hunc indicem conſule.*

Διδάσκειν, fabulam edere, II. 5. 12.

Didymus Arejus, de placitis philoſophorum, III. 1. 3.

Didymus, Cynicus, III. 6. ſub n. 18. *in medio.*

Didymus, de Lyricis poëtis, III. 2. 5.

Didymi plures, III. 2. 5.

Dieuches, Medicus, I. 15. 4.

Dikingſonius Edmund. III. 32. 6.

Dinarchus, Rhetor, Demetrii Phalerei familiaris, I. 18. 3.

Dindymus, Rex, I. 13. 2.

Dio Caſſius de Arrhiano, III. 14. 1. ejus nominis plures, *ibid.*

Diochetes, Pythagoricus, I. 14. 5.

Diocles Magnes, de vitis philoſophorum, IV. n. 17.

Diocles, Caryſtius, Medicus, I. 15. 4.

Diocles, Peparethius, κτίσεων ſcriptor, I. 11. 5.

Diocles, Pythagoricus, I. 14. 5.

Diodorus Aſpendius Pythagoreus, I. 14. 5.

Diodorus, Cronus, magiſter Zenonis, Sidonii, II. 1. 3. filias habuit quinque, II. 1. 7. Socraticus, I. 15. 5.

Diodorus Peripateticus, II. 14. 3. IV. n. 36. I. 11. *in tabula.*

Diodorus Siculus erroris inſimulatur, I. 7. 3 I. 9. 3.

Diodotus, Medicus, II. 16. 1. *ſub initium.*

Diodotus, Stoicus, II. 15. 4. II. 18. 1.

Didoti alii, II. 15. 4.

Diogenes, Babylonius, Zenonis ſucceſſor, in Stoa II. 1. 2. magiſter

giſter Antipatri, I. 13. 3. cujas, I. 2. 6. quando Romam miſſus, II. 14. 4. ejus diſcipuli, II. 1. 3. *circa medium.*
Diogenes Laertius, vide *Laertius*.
Diogenes, Philoſophus, Juliani A. ætate, III. 6. ſub num. 11. *circa finem.*
Diogenes, Tarſenſis, de Ethica Epicuri, IV. n. 18.
Diogenianus, Pergamenus, Plutarchi coaetaneus, III. 6. ſub num. 18. *circa fin.*
Diognetus, III. 9. 5. *circa medium.*
Dionyſia, feſtum, quo Poëtæ certabant, I. 16. 3. hinc Dionyſiaca certamina, de quibus Dicæarchus, *ibid.* Dionyſiacas victorias ſcripſit Ariſtoteles, *ibid.*
Dionyſius Æneus, II. 4. 4.
Dionyſius Alexandrinæ Bibliothecæ præfuit, I. 18. 3.
Dionyſius, Chalcedenſis, κτίσεις ſcripſit, I. 12. 5.
Dionyſius, Corinthius, Heſiodi interpres, III. 6. ſub num. 18. *circa med.*
Dionyſius, Dialecticus, II. 1. 7.
Dionyſius Epheſius, de Medicis, IV. num. 20.
Dionyſius Epicureus, I. 20. 5.
Dionyſius *Halicarnaſſeus*, *ſecundus*, qui antiquitates Romanas expoſuit, emendatur, I. 2. 2.
Dionyſius, *Halicarnaſſeus tertius*, de Muſicis ſcripſit, III. 8. 2.
Dionyſius, Heliopolita, de ſomniis Interpretandis, IV. num. 5. ſub Antiphonte (II.)
Dionyſius Jambus, II. 10. 2.
Dionyſius Longinus, Criticus, de Philologis, III. 14. 4.
Dionyſius, Medicus, I. 15. 4.
Dionyſius Methathemenus, num habendus ſit pro νομίμων ſcriptore? I. 10. 2. in not.
Dionyſius, Olynthius, de Homero, I. 7. 4.
Dionyſius Phaſelites, de Poetis, IV. num. 19.
Dionyſius de Pyramidibus ſcripſit, II. 2. 3.
Dionyſius, Rhodias, ὀνειροκριτικῶν ſcriptor, IV. num. 5. ſub Antiphonte (II.)
Dionyſius Scythobrachion, auctor ſcriptorum Xanthi, I. 19. 2.
Dionyſius, Siculus, Tyrannus ſenior, quando regnare cœperit, I. 9. 3. IV. n. 5. ſub Antiphonte 8. & 9. poëta fuit, *ibidem.*
Dionyſius, Siculus, Tirannus junior, quando exulare juſſus, I. 3. 9.
Dionyſius Stoicus, II. 18. 1.
Dionyſius, Thrax, I. 2. 4. III. 8. 2. cujus? I. 2. 6.
Dionyſii alii plures, I. 2. 3 III. 8. 2.
Dionyſodorus, Muſicus, III. 13. 2.
Diophanes Bythinus de Re Ruſtica ſcripſit, III. 8. 2.

Diophanes Plotini ætate, III. 15. 3.
Diophantis hiſtoriam expoſuit Meziriac, III. 31. 4.
Diophantus, Eunapii æqualis, III. 17. 2.
Diophantus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Διορθώσεις Criticorum, II. 10. 3.
Dioſcorides Anazarbenſis, Medicus, I. 15. 4.
Dioſcorides ἀπομνημονεύματα ſcripſit, II. 6. 4. pater Zenonis Tarſenſis, II. 1. 3.
Dioſcorides Phacas, Alexandrinus Medus, II. 8. 3.
Dioſcorides Tarſenſis, III. 1. 3.
Dioſcorides alii plures, II. 6. 5.
Dioteles, Peripateticus, IV. num. 36.
Diothogenes, Pythagoricus, I. 14. 5.
Diotimus, Rhetor, Demoſthenis ætate, III. 6. ſub n. 4.
Diotimus, Stoicus, Epicuri vitia expoſuit, II. 15. 4. de fictis epiſtolis, I. 20. 2.
Diotimi plures, II. 15. 4.
Dioxippus, Medicus, II. 8. 3.
Diphilus, novæ comœdiæ poeta, I. 6. 2. II. 2. 4.
Diphilus, Stoicus, II. 18. 1.
Divi Fratres, III. 10. 2.
Dius Pythagoricus, I. 14. 5.
Docere fabulam, II. 5. 11.
Dodwellus Henr. III. 38. 7.
Domitianus A. Mathematicos & philoſophos pellit, I. 17. 4.
Donaldſonus Walth. III. 26. 8.
Dorotheus, Aſcalonita, III. 7. 4. idem forte qui Sidonius, II. 1. 2.
Dorotheus, Rhetor, apud Plutarchum, III. 6. ſub n. 8. *circa finem par.*
Dorus, IV. n. 36.
Druides quinam fuerint, III. 28. 13. eorum origo & nomen, III. 32. 6. de iis ſcripſerunt Boxhornius, III. 28. 13. Dikinſonius, III. 32. 6. Frey, III. 31. 3. Langerlöfius, III. 34. 6. Pufendorffius, III. 30. 10. Schurzfleiſchius, III. 36. 23. Schopfius, *ibidem*.
Duris, de Euripide, II. 2. 3.

E.

Εψιλὸν quis dictus, II. 7. 1.
Eanthes, vide Neanthes.
de Ebræorum philoſophia Buddeus, III. 36. 5. ad hanc quoque fecit Fludde, III. 32. 1. plures ſcriptores enumerantur, ibid.
Ecdicius juridicus, III. 17. 1.
Echecrates, Peripateticus, IV. num. 36.
Echecrates, Pythagoreus, I. 14. 5.
Εγκεχαλομμένος, II. 1. 7.
Ecphantus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Egidius, Peripateticus, IV. n. 36.

Digitized by Google

Eicadiſtæ, dicti Epicurei, I. 2. 4. I. 11. 6.
Ελεγξῖνος, dictus Alexinus, II. 2. 1.
Elienſes Philoſophi unde, I. 10. 5.
Ellipſis nominativi ambiguitatem parit, I. 2. 5.
Elogia Homeri & Platonis, II. 12. 1. III. 36. 23.
Empedocles, Pythagoricus, I. 14. 5. ejus ætas, I. 19. 5. vitam ejus promiſit Fabricius, III. 36. 37.
Empirici, Medici, I. 15. 4.
Epheſiæ litteræ, IV. n. 4.
Ephialtes, Rhetor, III. 6. ſub n. 4.
Ephippus, Poeta, I. 6. 2.
Ephorus, ejus hiſtoria, I. 9. 1. diſcipulus Iſocratis, I. 13. 1. ſcripſit *κτίσεις*, I. 12. 5. & de inventis, I. 12. 6.
Epicharmus *ὀνειροκριτικῶν* ſcriptor, IV. num. 5. ſub Antiphonte (11) Poeta, I. 6. 1.
Epicrates, Poeta, I. 6. 2
Epictetus, exul, I. 17. 4. Epicurum inſectatur, I. 20. 2. ætas ejus, III. 7. 6. III. 10. 6. de eo Heinſius, III. 28. 1. vitam ejus deſcripſerunt Berkelius, III. 37. 11. Boilous, III. 31. 8. Heumannus, III. 36. 44 Roſſalius, III. 37. 11.
Epicurei dicuntur Eicadiſtæ, I. 2. 4. quare? I. 11. 6. exulant, I. 17. 4. Stoicis adverſantur, & hi illis, I. 20. 2. eorum ſucceſſio, I. 20. 5. de iis dicitur egiſſe Guarinus, III. 21. 8.
Epicurus *περὶ αἱρέσεων*, h. e. de electionibus ſcripſit, I. 2. 1. item de vitis, & alia, I. 20. 1. cujas, I. 2. 6. Democritum ſequutus eſt, II. 5. 12. in horto docuit, *ibidem*, honeſtus vir, II. 15. 4. quando mortuus, II. 3. 3. ejus ætas, I. 6. 5. diſcipuli, I. 20. 5. ejus vitam deſcripſerunt Apollodorus, II. 13. 8. Gaſſendus, III. 31. 6. Rondellus, III. 33. 5. natalis ejus celebratur, I. 11. 6. eum criminantur Diotimus, II. 15. 4. Epictetus, I. 20. 2. Hegeſippus, I. 6. 5. eum defendunt Arnaudius, III. 31. 1. Bonciarius, III. 31. 2. Gaſſendus, III. 31. 6. Quevedus, III. 28. 17.
Epigenes, Socraticus, I. 15. 5.
Epigonus, cujas, I. 2. 6.
Epiphanius, Sophiſta, III. 17. 2.
Epiſtolæ laſcivæ Epicuro a Stoicis ſuppoſitæ, I. 20. 2. epiſtolæ aliorum, I. 13. 2.
Epitherſes, Grammaticus, III. 6. ſub n. 18 *circa med. par.*
Epocha Trojana, I. 4. 1.
Ἐποχὴ antiquorum, III. 6. ſub n. 8.
Eraſiſtratus Ceus, Medicus, I. 15. 4. ſectæ Logicæ, *ibid.* Metrodori diſcipulus, I. 10. 5. Eraſiſtrateorum Medicorum princeps, II. 8. 3.
Eraſiſtrati plures, IV. n. 20.

Eraſmus

Eraſmus Roterod. III. 22. 7. infeſtus pſeudo-philoſophis Moriæ encomium compoſuit, *ibid.*
Eraſtus, Socraticus, II. 15. 5.
Eratoſthenes, de Poetis, II. 7. 1. de Olympionicis, IV. n. 39. 11. *ſub duodecimo Pythagora.* præfuit Bibliothecæ Alexandrinæ, I. 18. 3.
Eremnius, III. 15. 3.
Eretrici philoſophi unde? I. 10. 5.
Eriſtici philoſophi unde? I. 10. 5.
Eruditi antiquiores num recentioribus præferendi? III. 39. 3. & ſeqq.
Erymneus, Peripateticus, II. 15. 3. & IV. n. 36.
Esbergius Joh. III. 34. 7.
Eſtiæus, Ponticus, IV. n. 36.
Ethica Eudemia cujus Auctoris, I. 15. 3 & 4.
Etœmocles, Stoicus, II. 18. 1.
Etymologicum M. emendatur, I. 2. 4.
Evagoras de viris doctis, IV. n. 21. homonymi, *ibidem*.
Evander, Academicus, I. 10. 5.
Evanthes, I. 2. 2. III. 4. 3.
Eubatus Stadionica, I. 12. 1.
Eubius, Aſcalonita, Stoicus, II. 18. 1.
Eeboeus, Purius, II. 3. 5.
Eubotas, I. 12. 1.
Eubulides Ariſtotelem reprehendit, I. 13. 4. I. 13. 1. I. 20. 2. ætate Ariſtotelis, I. 20. 2. Eubulidis diſcipulus, I. 10. in tabula.
Eubulus, Comicus, I. 6. 2.
Eubulus, Philoſophus, III 15. 8.
Euclides, Platonicus, III. 15. 3.
Euclides, Socraticus, I 15. 5.
Eudemus Rhodius, I. 15. 1.
Eudemo homonymi qui fuerint, I. 15. 3.
Eudorus de Pythagoreorum ſcitis, III. 2. 4.
Eudoxus, II. 4. 3. IV. n. 38. de eo Phanocritus, *ibidem*.
Eudromus, Stoicus, II. 18. 1.
Evemerus cujas, IV. 6. ſub num. 6. ſcripſit de geſtis Alexandri M. II. 2. 3.
Evetius Juridicus, Alexandriæ, III. 17. 1.
Eunapius, de Sophiſtis, III. 17. 1. emendatur, II. 10. 1. III. 15. 3. III. 17. 1. primus vitam Porphyrii deſcripſit, III. 15. 5.
Evodius idem Conſul & Pr. Pr. III. 18. 5.
Euphanes, III. 6. ſub n. 18. *circa fin. par.*
Euphanti ætas, II. 2. 6.
Euphorion, de poetis, II. 9. 2.
Euphorus idem qui Ephorus, I. 9. 2.
Euphranos, Pythagoricus, I. 14. 5.
Euphronides, Ariſtophanis, Grammatici, magiſter II. 10. 2.
Eupolis, Comicus, I. 5. 1.

de Eu-

de Euripide H[illegible], I.17.1.
Euripides duo, IV. num. 4. *ſub finem.*
Euripus, vide Hermippus.
Eurydice, an Plutarchi filia? III. 6. ſub n. 18 *in medio paragr. & in nota.*
Euryphamus, Pythagoreus, I. 14. 5.
Euryphron, Medicus, I. 15. 4. *circa med. par.*
Eurytus, Pythagoreus, I. 14. 5.
Euſebius, Pamphili, emendatur, I. 3. 4. I. 7. 3. I. 10. 1. III. 44. profuit etiam hiſtoriæ philoſophicæ, III. 16. 1. *in nota.*
Euſebius, qui contra Hieroclem ſcripſit, num priore junior? III. 18. 2. *in fine.*
Euſtochius, Alexandrinus Medicus, II. 15. 3.
Euſtrophus, Athenienſis, III. 6. ſub n. 18. *circa med. par.*
Eutychianus C. & P. P. III. 14. 5.
Euthydemus Athenienſis περὶ λαχάνων I. 15. 3.
Euthydemus, Peripateticus, IV. n. 36.
Euthydemus, Plutarchi ætate, III. 6. 18.
Euthymus pugilatu vicit, IV. num. 39.
Euxenus, Pythagoreus, I. 14. 5.
Euxitheus, Pythagoreus, *ibid.*
Euxitheus, Peripateticus, IV. num. 36.
Exilium Mathemathicorum, Aſtrologorum, Magorum, Philoſophorum, & Epicureorum. I. 17. 4.

F.

Fabianus Papirius, Stoicus, II. 18. 1.
Fabricius Joh. Albert. III. 36. 37.
de Fabulis Poetarum Callimachus, II. 5. 11. Dicæarchus, I. 16. 1. Eratoſthenes, II. 7. 2.
Faſti Siculi notantur, I. 6. 4.
Faſtus philoſophicus, III. 36. 11.
Favorinus de Platone, III. 7. 7. Demonactis æqualis, III. 10. 6. & Plutarchi, III. 6. 18. *circa finem.* magiſter Herodis, III. 6. ſub. n. 18. *circa fin.*
Fellerus Joach. III. 36. 22.
Ficinus Marſilius, vitam Platonis ſcripſit, III. 21. 17. errat, I, 18. 2. II. 7. 4. ejus vitam deſcripſit Melinus, III. 21. 17. homonymi *ibidem.*
Firmicus emendatur, III. 15. 5.
Firmus, Plutarchi familiaris, III 6. 18
Flaminius de ſectis philoſophorum, I. 15. 4. *circa fin. par.*
Flaminius Johan Anton. III. 22. 12. homonymi, *ibid.*
Flavianus, IV. n. 23. *in nota.*
Flavius Boethus, Peripateticus, I. 15. 4. circa fin. ejus magiſter, Alexander Damaſcenus,

Fleurius Claudius, III. 31. 19.
Florentinus C. & P. P. III. 14. 5.
a Fluctibus vid. *Fluddus*.
Fluddus Robertus, III. 32. 1.
Folieta Hubertus, III. 26. 3.
Fontenellius, III. 39. 7. confer ſuppl.
Forcatulus Steph. III. 23. 6.
Franckenbergerus Abraham. III. 28. 23.
Fregius Thomas, III. 25. 7.
Frey Jan. Gæcilius, III. 31. 3.
Frikius Joh III. 36. 21.
Friſius Joh. Jac. de philoſophis, III. 25. 10.
Fronto, III. 9. 5. III. 10. 6.
de Fuertes Anton. III. 36. 26.
Furius Lupus, III. 14. 5.
Furnius de vitis Philoſophorum, III. 22. 10.

G.

Galeus Thom. III. 32. 9.
— — Theophilus, *ibidem*.
Galenus Socratis apologiam ſcripſit, III. n. 3. ei adtributa hiſtoria philoſophica, cujus ſit? *ibid.* non eſt auctor libri de Theriaca ad Piſonem, III. 12. 8. ejus æquales: Julianus, Claudius Severus, Flavius Boethus, I. 15. 4. *circa fin par.* ætas ejus, *ibidem in fine.* Galenus & Galienus male confunduntur, III. 14. 5.
Galilæus, pro eo apologiam ſcripſit Campanella, III. 29. 6.
Gallio, IV. num. 5. ſub Antiphonte (11.)
Gallorum philoſophia, III. 23. 6. de ea Boxhornius, & alii, III. 28. 13. itemque Obrechtus, III. 36. 34.
Gaſſendus Petr. III. 31. 6. acerrimus Ariſtotelis calumniator, *ibidem*. Epicureæ philoſophiæ reſtaurator III. 31. 6. cur eam defenderit? III. 31. 7. ſectam condidit, III. 31. 6. vitam ejus & mores deſcripſit Sorberius, III. 31. 7.
Gaudentius Pagaminus, hiſtoriam philoſophicam multis inluſtravit libris, III. 29. 1.
Gellius laudatur, II. 16. 3. *cira med. par.* emendatur, I. 2. 2. I. 19. 1. ejus ætas, III. 6. ſub n. 18. cavillatio, IV. n. 3. *ſub init.*
Geminus, Rhodius, Mathematicus, II. 16. 3.
Gemiſtius Georg. III. 21. 10. dictus Platho, *ibidem*. ſcripſit de Platone & Ariſtotele, *ibid.*
Genebrardi error, I. 18. 2. ſub n. 5.
de Gentilium Theologia Voſſius, III. 28. 4. de Gentilium Sabbatho Syrbius, III. 36. 8.
Georgius, Alexandrinus Epiſcopus, III. 15. 5.
Georgius Scholarius, III. 21. 11.
de Germanorum diis Schedius, III. 28. 22. de Germ. ſtudiis Hachenbergius, *ibidem*.

de Germanorum philoſophis ſpeciatim Adamus egit, III. 27. 2.
Geſnerus Conr. de philoſophis, III. 24. 1. ejus errores, *ibidem* & I. 2. 4. IV. n. 35. & 36. ejus vita deſcripta, III. 24. 1. homonymi, *ibidem.*
Glaucias, Rhetor, III. 6. n. 18. *circa fin. par.*
Glauco, Socraticus, I. 15. 5. Platonis frater, IV. n. 5. *ſub Antiphonte (7)*
Glaucus, Rheginus, de Poetis & Muſicis, I. 4. 4. ei homonymi, *ibid.*
Gloſſa quid? II. 5. 12.
Gloſſæ Laconicæ Soſibii, II. 3. 2.
Gloſſographi, II. 5. 11.
Gnathæna ſcortum, II. 2. 4.
Goeſius Sigiſm. III. 26. 12.
Goldaſtus Melchior, III. 27. 7.
Golius Jac. III. 28. 5.
Goltziana inſcriptio emendatur, I. 14. 1.
Gorgias, Athenienſis, de ſcortis Athenienſium ſcripſit, I. 6. 5.
Gorgias Leontinus Siculus, barbarus dicitur Ariſtophani, I. 5. 4. ejus ætas, I. 8. 1.
Gracchus Tiberius, I. 13. 3.
Grammatica eſt philoſophia quædam, I. 1. 3.
Grammatici alii Ariſtophanei, alii Ariſtarchei, alii Zenodotei, II. 5. 1. alii ἐνϛατικοὶ, alii λυτικοὶ, II. 17. 3.
Grammaticorum ſectæ, vide Secta.
le Grand Anton. II. 33. 4.
Gravius Abrah. III. 33. 7.
Gregorius, Nazianzenus, de Maximo philoſopho, III. 16. 4.
Gronovius Jac. III. 37. 5.
Grotius Hugo, III. 28. 3. ejus vitam dedit Hubertus, III. 28. 3. Clericus, &c. *ibid.*
Gruteri inſcriptio emendatur, I. 14. 1.
Gualterus Marc. III. 26. 18.
Guarinus Bapt. III. 21. 8. ejus nominis alii, *ibid.*
Guarinus, Veronenſis, de vita Platonis & Ariſtotelis, III. 21. 7.
Gudius Marquardus, Jonſii diſcipulus, I. 11. 3. *in nota.*
Gueretius, III. 39. 8.
Guilielmus, de vita & moribus philoſophorum, IV. n. 24. *in nota.*
Gundlingius Nic. Hieron. Gundlingiana & alia edidit, III. 36. 2.
Gymnoſophiſtæ dicuntur Brachmanes & Samanæ, III. 10. 5. & Indos philoſophiam docuerunt, III. 13. 2.
Gyraldus Lil. Gregor. III. 22. 11. homonymi, *ibid.*

H.

Hachenbergius Paulus, III. 28. 22.
Hagenius Frid. Caſp. III. 36. 46.

Hagias, III. 6. n.18.
Hallox Petr. III. 28. 8.
Halma Franc. III. 37. 6.
Hambergerus Georg. Ludov. III. 30 14.
Hannonis ætas, II. 2. 6.
Harmodius Lepreates νόμιμα ſcripſit, I. 10. 2.
Harpocration, III. 9. 3. emendatur I. 7. 2.
Hebræa Biblia an ſub Philadelpho in Græcum ſermonem verſa? I. 18. 3.
Hecatæus Abderita, de Ægyptiorum philoſophia, I. 19. 3. num etiam de Abrahamo, *confer ſupplem. in fine I.*
Hecatæus, Eretrienſis, de geſtis Alexandri, II. 2. 3.
Hecatæus, *Mileſius*, I. 19. 3. *in nota.*
Hecaton, Rhodius, Panætii diſcipulus, II. 12. 1. *in fine par.*
Hegemonis Thaſii ætas, I. 17. 2.
Hegeſianax, Cynicus, III. 7 8.
Hegeſinus, Academicus, I. 10. *in tabula.*
Hegeſippus, Comicus, I. 6. 5.
Hegeſippus, de conficiendis placentis, II. 4. 1.
Heinſius Dan. III. 28. 1.
Helena ante Homerum, I. 3. 1.
Heliodorus, Hermeæ fil. III. 18. 1.
Heliodorus, Stoicus, II. 18. 1.
Heliogabalus A. III. 14. 1.
Helladius Beſantinous, I. 2. 4.
Hellanicus ſcripſit ἀτθίδας, II. 9. 1. κτίσεις, I. 12. 5. νόμιμα, I. 10. 2. ejus nominis duo, I. 4. 3.
Helmontius Johan. Baptiſta, III. 28. 2.
Helmontius Franciſcus Mercurius, *ibidem.*
Helotæ, I. 9. 4. *circa fin. par.*
Henninius Heinricus Chriſtianus, III. 33. 2.
Hephæſtion, I. 2. 5.
Heracleon, Megarenſis, III. 6. ſub n. 18.
Heracleotes, non eſt nomen viri, I. 2. 4.
Heraclidarum reditus quando? I. 9. 2.
Heraclides Bargyleites, Dialecticus, II. 1. 7. *circa fin. par.*
Heraclides, Erythræus, Medicus, II. 8. 3. ſub n. 8.
Heraclides, Lembus, Sarapionis F. Satyri & Sotionis librorum Epitomator, II. 11. 3. II 10. 1.
Heraclides, Ponticus, I. 17. 1. plagii ſuſpectus, I. 17. 2. de eo Ariſtoxenus, I. 14. 7. ſcripſit κτίσεις, & de inventis, I. 12. 6.
Heraclides, Tarentinus, Medicus, II. 8. 3. ſub n. 8.
Heraclidæ alii plures, I. 2. 3. II. 11. 4.
Heraclitus, Halicarnaſſæus, poeta, II. 5. 1.
Heraclitus, Phyſicus, II. 3. 4. de ejus phi-

philoſoph anat urali Olearius, III. 36. 18.
Herculanus, III. 6. ſub num. 18. *circa fin.*
Herculis laudem ſcripſit Caucalus, I. 10. 4. *circa fin.*
Herennius Cexippus, III. 17. 4.
Herennius Senecio de Helvidio, III. 5. 7. homonymi, *ibidem*, & IV. num. 41.
Herillus, Stoicus, II. 18. 1.
- - - Chriſtianus, I. 2. 4.
Hermachus Epicureus, II. 11. 16. ejus magiſter & diſcipulus, quis? I. 20. 5. *in tabula.*
Hermagoras, Rhetor, II. 16. 3. *circa fin.*
Hermea, Amonii pater, III. 18. 1.
Hermeas, Ariſtotelis familiaris, II. 15. 3.
Hermeas, Geometra, Plutarchi ætate. IV. 6. n. 18.
de Hermetica Medicina egerunt Conringius, III. 30. 2. Urſinus, III. 30. 9. Borrichius, III. 35. 5.
Herminus, Peripateticus, IV. n. 36.
Herminus Stoicus, III. 1:. 3.
Hermippus Berytius, de ſomniis ſcripſit, II. 9. 4.
Hermippus Smirnæus de vitis, III. 9. 3. corrupte Euripus, I. 2. 3.
Hermodorus, Siculus, Platonicus, I. 10. 2.
Hermodori alii plures, *ibid.*
Hermogenes Socraticus, I. 15. 5.
Hermotinus, Stoicus, II. 18. 1.
Herodes, Atticus, Rhetor, III. 6. *in fine* num. 18.
Herodes, Atticus, Plutarchi familiaris, III. 6. ſub n. 18.
Herodicus, II. 13. 6.
Herodorus Heracleota, Grammaticus, de Orphæo & Muſæo, II. 2. 5. II. 11. 4. de Heraclea, I. 2. 4. homonymi, IV. n. 22.
Herodotus Epicureus, de Epicuro, II. 1. 5.
Herodotus, de Homero, IV. n. 25.
Herodotus de Pyramidibus, II. 2. 3.
Herodotus Tarſenſis Empiricus. III. 12. 7. in T.
Herodoti plures, II. 1. 5.
Heron, Athenienſis, Rhetor, & de Rhetoribus, IV. n. 26.
Heron, nomen fictum, III. 16. 4.
Herophitus, Cynicus, III. 7. 8.
Herophilus, Medicus Logicus, I. 15. 4. Chalcedonius, *ibid.* laudatur *ibid.* ejus ætas, *ibid.* præceptor & condiſcipulus, *ibid.* II. 8. 3. ſub n. 8.
Hervetus, Clementis interpres, notatur, II. 9. 1. *circa medicum.* it. II. 15. 2.
Heſiodi ætas, I. 17. 2. Interpres III. 6. ſub n. 18.
Heſperius, Cynicus. III. 7. 8.
Heſtiæus, Ponticus, IV. n. 37.
Heſychius, Mileſius, de viris doctis, III. 19. 5.
Heumannus Chriſt. Auguſtus, I. 36. 44.

Heurnius Otto, III. 26. 3.
Heynter Nicol. III. 20. 9.
Hiceſius, Medicus, II. 8. 3. ſub n. 8.
Hierrus, Plutarchi Fil. III. 18. 1.
Hierocles, Alexandrinus, Stoicus, II. 18. 1. commentar. ejus inluſtravit Needham, III. 38. 8.
Hierocles, de Apollonio, III. 18. 2. Pythagoricus, I. 14. 5.
Hierocles plures, III. 19. 3.
Hieronymus, Eccleſiaſticus, quando de ſcriptoribus eccleſiaſticis, ſcripſerit, III. 2. 5. emendatur, I. 2. 2. II. 4. 3. III. 4. 1. de errore ſuſpectus, II. 1. 7.
Hieronymus, Rhodius, II. 3. 6.
Hilarius, Procli aetate, III. 18. 1.
Himeræus, frater Demetrii Phalerei, I. 18. 3. *initio*.
Himerius, Sophiſta, III. 17. 2.
Hipparchus, Pythagorica dogmata edidit, I. 7. 1. Pythagoricus, I. 14. 5.
Hippias, de Olympionicis, IV. num. 39. *ſub duodecimo Pyth.*
Hippo, Samius, Pythagoricus, I. 14. 5. ejus vitam ſcripſit Ariſtoxenus, I. 14. 4.
Hippobatus, de ſectis philoſophorum, IV. n. 27.
Hippocrates ante Herophilum, I. 15. 4. *circ. med.* Medicus dogmaticus ſive Logicus, *ibid.* ejus libri dubii, II. 4. 5. diſcipuli, II. 8. 3. ſub n. 8. ejus Theologia, III. 36. 30.
Hippocrates, dux bellicus, IV, n. 5. ſub Antiphonte.
Hippocrates plures, I. 2. 3.
Hippodamas Platonem reprehendit, I. 13. 1.
Hippodamus, Pythagoreus. I. 14. 5.
Hippologi Epiſtolæ, I. 13. 2.
Hippomedon, Pythagoricus, I. 14. 5.
Hippoſtratus, de *Olympiadibus*, IV. 11. 29. ſub duodecimo Pythag.
de Hiſpanis doctis Deſſelius, III. 28. 7.
Hiſtiæus, Colophonius, IV. n. 37.
Hiſtiæus, Mileſius, *ibidem*.
Hiſtoria eſt fundamentum omnis ſcientiæ, I. 1. 1.
Hiſtoria & vita differunt, *ibidem*.
Hiſtoriæ Philoſophicæ utilitas & neceſſitas, *ibidem*.
Hiſtoria philoſophica quid tradat, I. 2. 6. dupliciter capitur, I. 1. 1. quid ſignificet, *ibid.* ejus diviſio juxta ſcientias & philoſophos, *ibid.*
Hiſtoriæ philoſophicæ ſcriptores, quomodo explicandi? *ibidem*.
Hiſtoriæ Juris Naturalis ſcriptores, Buddeus, III. 36. 5. Ludovici, III. 36. 3.
Hiſtoriam Philoſophiæ Moralis ſcripſerunt Barbeyracus, III. 36. 33. Buddeus, III. 36. 5. Gundlingius, III. 36. 2. Hochſtetterus, 36. 33. Reichius, III. 36. 33

Scheurlius, *ibidem*. Stollius, III. 36. 15.

Hiſtoriam philoſophicam univerſalem ſcripſerunt, Buddeus, III. 36. 5. Gravius, III. 33. 7. Hornius, III. 28. 10. Stanlejus, III. 32. 2. Voſſius, & ex antiquis Laertius, alii.

Hiſtorici philoſophi primi fuerunt Aegyptii & Babylonii, I. 1. 1.

Hobbeſius Thomas, III. 32. 5. ſectam condidit, *ibid.* ejus oppugnatores, *ibid.* & defenſores, *ibidem.* eundem explicavit Gundlingius, III. 36. 2.

Hochſtetterus, Andreas Adamus, III. 36. 2.

Holſtenius Lucas, III. 28. 2. vitam Jamblichi promiſit, *ibid.* &c.

Homerus fons Philoſophiæ, III. 7. 8. ejus natalis colebatur, I. 11. 6. de ejus & Heſiodi ætate liber Heraclidis, I. 17. 1. ei adverſabatur Zoilus, I. 9. 1. eo, qui antiquiores ſcriptores, I. 3. 1. de eo ſcripſit Antiſthenes, I. 8. 1. Ephorus, I. 9. 2. Heraclides, I. 17. 1. Steſimbrotus, I. 4. 5. Theagenes, I. 3. 1. alii plurimi, I. 3. 4. ſqq. ejus vitam dedit Guarinus, III. 21. 7. hiſtoriam Wilkius, III. 26. 11. elogia vide II. 11. 1. de ejus Patria egit Allatius, III. 29. 9. de Philoſophia confer III. 36. 25.

Homerus num pro principe eruditorum habendus? III. 39. 4. an fuerit philoſophus, diſputauit Stollius, III. 36. 15.

Hominis integra natura, corpus, anima vegetativa, ſenſitiva rationalis & mens I. 1. 5. potiſſima pars eſt mens, *ibid.*

Homonymia Auctorum ut decipiat, I. 2. 3.

Homonymorum diſtinctio utilis, I. 2. 3.

Hornius Georgius, de Hiſtoria philoſophica, III. 28. 10.

Hortus Epicuri pro ſchola, II. 5. 12. *circa finem.*

Hortus bonus idem qui Caſaubonus, I. 20. 3.

Hottingerus Joh. Heinr. III. 28. 6.

Huetius Petr. Dan. III. 39. 10. contra eum ſcripſit Silv. Regius, III. 19. 11. alii, *ibid.*

Hugo didaſcalias ſcripſit, IV. n. 28.

Hyagius Phrygnis, I. 14. 9. *circa finem.*

Hyde Thomas, III. 38. 4. de religione & philoſophia Perſarum, *ibidem.*

Hyginus, Polyhiſtor dictus, I. 2. 4. de inluſtribus viris ſcripſit, I. 14. 3.

Hylas, Grammaticus, III. 6. n. 18.

Hyperides, Rhetor, III. 6. ſub. n. 4.

Hypero-

Digitized by Google

Hyperochidæ duo, I. 18. 1.
Hypſicrates, de rebus Phœnicum, IV. num. 30.

J.

Jacobus, Medicus, III. 18. 1.
Jamblichus, de Pythagora, III. 16. 2. ϑαυμάσιος, II. 12. 1. *circa med.* Chalcidenſis, Syrus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Jamblichi alii, III. 16. 2.
Jaſon, Rhodius, de ſucceſſionibus Philoſophorum, III. 2. 2. II. 16. 3. *circa fin.* Poſidonii ſucceſſor, II. 1. 2. *vid. tot.*
Jaſſus, Cariæ oppidum, IV. n. 33.
Ibicus, Pythagoreus, I. 14.
Idololatria de ea Poſſius, III. 28. 4.
Idomeneus, Epicureus, de inluſtribus viris, II. 1. 4.
Jectius Franc. Catan. III. 21. 21.
Jenichenius, Gottl. Frid. III. 36. 21.
Jeſſenius, Joh. III. 26. 10.
Iliadis, parvæ auctor quis? I. 19. 2.
Ιλίȣ πέρσεως auctor quis? I. 19. 14.
Indicæ philoſophiæ ſpecimen quoddam edidit Starkius, III. 36. 41. Indorum philoſophi vide Brachmanes.
de Inventis qui ſcripſerint, I. 9. 2. I. 12. 6.
Joannes Philoponus, III. 18. 1.
Jones duo, II. 13. 4.
Jonicus, Medicus, III. 17. 2. *circa finem.*
Jonſius, Auctor, varia promittit, ut hiſtoriam Socraticam, I. 7. 13. Peripateticam, I. 10. 2. confer notam. ſuos citat Grammaticos, I. 16. 4. *in fine.* II. 5. 13. *in fine.* III. 1. 1. ſed multis laboribus forte ſupereſſe non licuit, confer ejus dedicationem, notatur, I. 3. 2. item I. 20. 1. III. 17. 8.
Joſephus notatur, I. 18. 2. ſeqq. III. 4. 4.
Iſidorus, Cynicus, III. 7. 8.
Iſidorus Gazæus, III. 18. 1.
Iſidorus Hiſpalenſis in originibus emendatur, I. 4. 2. *circ. fin.*
Iſidorus Stoicus, II. 18. 1.
Iſigonus, II. 10. 1.
de Iſlandorum Philoſophia Sturla & Reſenius, III. 35. 5.
Iſocrates, quando natus, I. 8. 1. I. 9. 3. diſcipulus Gorgiæ, I. 8. 1. quamdiu vixerit, I. 9. 3. ejus diſcipulus Cephiſodorus, I. 13. 1. de ejus diſcipulis Hermippus, II. 9. 3. contra Iſocratem ſcripſit Zoilus, I. 9. 1.
Iſter, II. 6. 1. ἀτϑίδων ſcriptor, II. 9. 1. de geſtis Alexandri, II. 2. 3.
de Iſthmiis ſcripſit Muſæus, I. 12. 1. Euphorion, *ibid.*
Iſtomachus, de Hippocratis ſecta, IV. num. 29.
Itali primi litterarum reſtauratores recentiori ætate, III. 21. 2.
Judæi, unde orti, I. 18. 1. priſcis ignoti, I. 18. 2.

Judæus,

Judæus, vide *Philo*.
Julia Δόμνα, Severi A. uxor, philoſopha, III. 12. 2.
Julianus Auguſtus, μίσοχ. notatur, I. 15. 4. de ejus philoſophia Gaudentius, III. 29. 1.
Julianus Medicus Galeni ætate, I. 15. 4. *circa fin. par.*
Julianus, Sophiſta, III. 14. 5.
Julius Africanus de Stadionicis, IV. numero 39. *ſub duodecimo Pythag.*
Julius Canus, Stoicus, II. 18. 1.
Junius Adrianus, notatur. III. 17. 1.
Junius Ruſticus de Thraſea, III. 5. 6. ejus nominis duo, *ibidem.*
Junius, Tiberianus, III. 16. 1. *in fine.*
Juvenalis Plinii, ætate, I. 15. 4. *circa fin.* θαυμάσιος plus quam ἔνδοξος II. 12. 1.

K.

Κερατίνης ſophiſma, II. 1. 1.
Kircherus, Athan. III. 29. 8.
Kochius, Corn. Diet. III. 36. 31.
Kœlerus Joh. Dav. III. 36. 27.
Kortholdus, Chriſt. III. 30. 4.
Kragius Andreas, III. 25. 4.
Krebſius Joh. Auguſt. III. 25. 4.
Κρίσεων ſcriptores, I. 12. 5.
Κτίσαι qui dicti? I. 14. 1.
Kuhnius Joach. III. 30. 19.

L.

Labbeus Philippus, III. 31. 11. notatur III. 35. 1.
de Laconum Republ. qui ſcripſerint, II. 3. 4.
Lacydes, Academicus, I. 18. *in tabula.*
Laertii Hiſtoria, III. 12. 5. ipſe in librorum elenchis deficit, I. 10. 1. Demetrii Magnetis libro uſus eſt, I. 2. 5. in eum notas dedit Gaſſendus, III. 31. 6. Kuhnius, 30. 19. Menagius, & Meibomius, III. 31. 16. emendatur & notatur, I. 2. 7. I. 10. 5. II. 2. 3. II. 11. 3. II. 15. 1. III. 5. & 7. ſuppletur, II. 8. 1.
Laertiana electa, III. 26. 8.
Laetus, de vita philoſophorum, IV. n 30.
Laeti plures, *ibidem.*
Lagides, Ptolemæus, ſcripſit res Alexandri M. II. 1. 1. ejus filii, I. 18. 5.
Lais, meretrix, cujas? I. 12. 1.
Λάμβδα, qui dictus? II. 7. 1.
Lambecius Petrus, III. 30. 1.
Lamiacum bellum, I. 10. 5.
Lamprias avus, frater & filius Plutarchi, III. 6. 18.
Lampriæ Catalogus ſcriptorum Plutarchi emendatur, III. 6. ſub num. (17)

Lampſaceni qui? I. 10. 3.
Langerlæſſius Petr. III. 34. 6.
Laodicea ad Lycum, II. 1. 3. *circa medium.*
Mr. de *Larrey*, III. 37. 9.
de Laſi Ariſtoxenus, I. 14. 9. *circa finem.*
Launoius Joh. de Ariſtotele, III. 3. 12.
Leander, Mileſius, de ſapientibus Græciae, IV. n. 31.
Leander, Nicanor, de mutatione nominum, I. 11. 5. *in fine.*
Leges Romanæ cum Pythagoricis Moſaicis collatæ, II. 15. 1.
Leibnizius Guil. Gottfr. III. 36. 40.
Leo Byzantinus, Peripateticus, IV. num. 36.
Leo Joannes, de doctis Arabibus, III. 22. 5.
Leonides, Byzantinus, ἁλιευτικῶν ſcriptor, III. 10. 4. *in fine.*
Leonides, Rhodius, Stoicus, II. 18. 1.
Leontinus, III. 18. 2. *circa fin.*
Leopardus, vide *Furnius.*
Leſches, Lesbius, I. 19. 2.
Librorum copia, unde? I. 2. 7.
Licetus Fortunatus, Polygraphus, de pietate Ariſtoteles egit, III. 29. 3.
Licinius Ariſtoteles, Melitenſis, I. 12. 1. *in fine.*
Licinius Craſſus, quando natus, mortuus & quæſtor fuerit, II. 14. 3. II. 14. 4. *circa finem.*
Lignaminaus Deſiderius, III. 22. 4.
Limenius C. & P. P. ſimul, III. 1. 5.
Linus, ſcriptor priſcus, I. 3. 1.
Lipſius Juſt. Stoicæ Philoſophiæ vindex, III. 26. 4.
Liſtorpius Dan. III. 28. 12.
Litterarum nominibus quidam appellati, ut ἄηφα Moyſes, II. 7. 1.
Litterarum παλιγγενεσία, III. 21. 1. litterarum reſtauratores Græci, III. 21. 3. item Latini, III. 21. 1. ſeqq.
Livia, Druſi corrupta a Sejano, I. 15. 4. *circa fin.*
Lloydius, Cl. III. 38. 2. a Buddeo refutatus, *ibid.*
Lobon, de Poetis, IV. n. 32.
Locale cognomen geminum, vel triplex uni tribuitur, I. 2. 6.
Loccenius Joh. III. 34. 3.
Locrenſes filias ſuas immolandas Trojam mittebant, I. 4. 1.
Logicæ fata explicauit Buddeus, III. 36. 5. item Ludovici Halenſis.
Logici Medici, I. 15. 4. *circa fin.*
Longinus, Criticus, de Philologis, III. 14. 4.
Lucani memoria celebatur, I. 11. 6.
Lucianus, Samoſatenſis, de Demonacte, III. 10. 6. de ejus Theologia egit Treunerus, III. 36. 16.

Lucilii

Lucilii, Poetæ, ætas, II. 14. 2.
Lucius, Plutarchi ætate, III. 6. n. 18. idem forte qui Flori filius, *ibid. circa medium.*
Lucius, Verus Auguſtus, III. 10. 3.
Ludovici Jac. Frid. III. 36. 3.
Lupus Furius Conſul & P. V. III. 14. 5.
Lupi varii, *ibid.*
Lycanias, III. *6.* ſub numero 18. *circa fin.*
Lycon, Jaſenſis, de Pythagora, IV. num. 31. Pythagoricus, I. 14. 5.
Lycon, Peripateticus, IV. 2. 6. ejus Pater, Lycus, I. 19. 5.
Lycurgus, Rhetor, III. 6. ſub num. 4.
de Lycurgo Ariſtoxenus, I. 14. 7.
Lycus, Rheginus, de Pythagora, I. 19. 5. Peripateticus, IV. n. 36.
Lynceus de Menandro, II. 2. 4. ejus epiſtolæ, I. 13. 2.
Lyſanias, de Jambicis poetis, II. 24.
Lyſanias, Socraticus, II. 2. 5.
Lyſaniæ alii, II. 2. 5.
Λύσεις quæſtionum Poetarum, a quibus ſcriptæ? II. 17. 3.
Lyſiades, Pythagoricus, I. 14. 15.
Lyſias, Epicureus, II. 1. 5.
Lyſiae, Rhetor, apologiam pro Socrate ſcripſit, I. 7. 2. ipſe & Demoſthenes, non fuere *σύγχρονοι*, III. *6.* ſub. numero 4. ejus ætas & mors, I. 7. 2. multa olim exſtabant ſcripta, ſed pleraque notha, I. 7. 1. & 2.
Lyſimachides, quæ ſcripſerit, III. 2. 5.
Lyſimachus, corrupte Simachus & Symmachus, I. 2. 2.
Lyſimachus Plutarchi ætate, III. *6.* ſub num. 18. *circa fin.*
Lyſimachus, Stoicus, II. 18. 1. III. 15. 3.
Lyſis, Pythagoricus, I. 14. 5.
Λυτικοὶ Grammatici, II. 17. 3.

M.

Macrinus A. III. 14. 1.
Macrobius notatur, I. *6.* 2.
Mæandrius, IV. n. 31.
Magi Roma ejecti, I. 17. 4. ab iis Gymnoſophiſtæ, I. 18. 2. de iis & Magia Hermippus, II. 9. 3.
Magicum Ariſtotelis, I. 18. 2.
de Magiſterio veterum philoſophorum Cozzandus, III. 30. 20.
Magnenus Joh. Chryſoſt. de Democrito, III. 29. 5.
Magnes, Poeta, I. 5. 1.
Magnus, Medicus, II. 1. 5.
Magnus, Olaus, III. 34. 1.
Magnus Val. III. 29. 4.
Magus, Zoroaſtris, I. 8. 2. *in nota.*
Major, III. 14. 4.
Majoragius Marc. Anton. III. 22. 10.
Majus Joh. Heinr. III. 30. 7.
Malchus idem, qui Porphyrius, III. 16. 2.

Digitized by Google

Malchus, Philadelphenſis, rerum Byzantinarum ſcriptor, III. 15. 5. *in nota.*
Mallinerotti error, III. 7. 1.
Mamercus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Manettus Janut. III. 21. 5.
Manteas, Medicus, II. 11. 4.
Marcellus Orontius, philoſophus, III. 15. 3.
Marcianus, peripli auctor, III. 1. 6.
Marcilius Theod. III. 23. 8.
Marcio, III. 6. ſub numero 18. *circa finem.*
Marcion, Nauclerus Ponticus dicitur, II. 18. 1. *in nota*; item Ponticus lupus, *ibidem.*
Marcus Antoninus, Philoſophus, de vita ſua, III. 10. 1.
Marcus, Epheſius, Episc. III. 21. 11.
Marcus, Grammaticus, III. 6. ſub num. 18. *circa fin.*
Mareſchallus Joh. III. 28 9.
Marinus de Proclo, III. 19. 1. Procli ſucceſſor, III. 18. 1.
Marinus, Medicus, I. 15. 4. III. 19. 1.
Marini plures, III. 19. 1.
Marshamus Joh. III. 32. 8.
Maſſonius Joh. Pap. III. 23. 9.
Mathematici Roma pulſi, I. 17. 4. de iis Stiborius, III. 26. 17. nonnullorum Mathematicorum vitas deſcripſit Gaſſendus, III. 31. 6.
de Matheſeos origine & progreſſu Tacquetus, III. 28. 15. de incrementis Wolfius, III. 36. 4. de antiquitatibus Krebſius egit, III. 36. 11.
Μαθητὴς & auditor an differant? II. 3. 6.
Maximus, Regienſius, de Apollonio Tyaneo, II. 7. 2.
Maximus, Cynicus, III. 16. 4.
Maximus, Rhetor, III. 6. ſub n. 18 *circa finem.*
Maximus Sophiſta Athenienſis Eunapii magiſter, III. 17. 2. Jamblichi diſcipulus, III. 16. 2.
Maximus ſub Valeriano, III. 14. 4.
Maximus Tyrius, de Homero, III. 9. 4.
Maximi alii, *ibidem.*
Mediæ comœdiæ poetæ, philoſophos traducere ſolebant, I. 6. 5.
Medici Empirici, Logici, Methodici, I. 15. 4.
Medici philoſophi, III. 23. 5. de eorum fatis & vitiis, III. 27. 4. de medicis philoſ. & litteratis egit Caſelius, III. 28. 19.
Medici Pnevmatici, II. 1. 5.
Medicina eſt ſcientia, I. 1. 3.
Medicinæ hiſtoriam edidit Clericus, III. 37. 8. item Neander.
de Medicinæ ſcriptoribus veteribus & recentioribus egit Campegius, III. 23. 1. ſectis & fatis Neander, III. 27. 4.
Medicorum ſectæ, II. 8. 5.
Medius, Medicus, I. 15. 4.
Medius, Stoicus, III. 15. 3.

Megacles, de viris claris, IV. n. 34.
Megaclides, Peripateticus, de Homero, IV. n. 35.
Megaclides alius, *ibidem*.
Megarici philoſophi, unde? I. 10. 5.
Meierus Mich. III. 34. 4.
Melanchthonis vitam deſcriptam dedit Camerarius, III. 24. 2.
Melanippides, poeta, II. 14. 8.
Melanthius αἰτθίδων ſcriptor, II. 9. 1.
Melanthius, Rhodius, III. 14. 5.
Melici poetæ, II. 9. 2.
Μέλη varia, II. 9. 1.
Meleager, Cynicus, III. 7. 8. IV. n. 36.
Meleager de opinionibus, alquot libris egit, IV. n. 36.
Meliſander, poeta antiquiſſimus, I. 3. 1.
Meliſſa Pythagorica, I. 14. 5.
Menagius Ægidius, III. 31. 16.
Menander, Cynicus, III. 7. 8.
Menander, Poeta, novæ comœdiæ, I. 6. 2. quando natus, I. 18. 3. quando mortuus, I. 19. 1. de eo Lynceus, II. 2. 4.
Menander, Protector, Hiſtoricus, II. 1. 5.
Menedemus idem qui Eudemus, I. 15. 2. Peripateticus, IV. num. 36.
Menedemus, Eretrienſis, II. 2. 6. II. n. 3.
Menelaus Anæus, Peripateticus, IV. n. 36.
Menemachus, Aphrodiſeus, medicus methodicus, I. 15. 4.
Menemachus, Plutarchi familiaris, III. 6 ſub n. 18. *circa fin. p.*
Menephilus, Peripateticus, *ibidem*.
Menexena, Diodori Croni filia, II. 1. 7.
Menexenus, II. 1. 7.
Menippus, Cynicus, III. 7. 6.
Meniſcus, Pœdotriba, III. 6. ſub n. 18.
Menkenius Joh. Burkh. III. 36. 20.
Menodorus, Medicus Eraſiſtrateus, II. 8. 3.
Menodotus de Timone, IV. n. 37. Empiricus, III. 12. 7. in tabula.
Menodoti alii, IV. n. 37.
Menon, IV. n. 36.
Mens hominis immortalis eſt, & maxime homo, I. 1. 5.
Menzius Frid. III. 36. 21.
Mercurialis Hieronymus notatur, III. 12. 8.
Merlinus Jac. III. 28. 8.
Meſſalæ Corvini ætas, II. 17. 2.
Meſſenii ejiciunt Epicureos, I. 17. 4.
Metempſychoſis, de hac Gaudentius III. 29. 1. hanc doctrinam recoquit Helmontius, III. 28. 2.
Μετεωρολέσχοις dicuntur ab Ariſtophane philoſophi, I. 5. 4. *in nota*.
Methodici Medici, I. 15. 4. eorum auctor, *ibidem*.

Metopus, Metapontinus, Pythagoreus, I. 14. 5.
Metrius Florus, III. 6. ſub num. 18. *circa fin.*
Metrobii liber, II. 5. 1.
Metrocles, Peripateticus, II. 18. 3.
Metrodorus Chius, Democriti diſcipulus, & Hippocratis magiſter, I. 4. 1.
Metrodorus, Epicureus, I. 20. 3. cur Lampſacenus dicatur, I. 2. 6.
Metrodorus, Iſocraticus, IV. 1. 3.
Metrodorus, Medicus, II. 8. 3.
Metrodorus, Scepſius, II. 14. 4.
Metrodorus Stratonicenſis non poteſt Epicuro notus fuiſſe, I. 20. 5.
Metrodori varii, I. 20. 5.
Meurerius Vir. III. 33. 8.
Meurſius Joh. III. 35. 1. notatur I. 2. 6. I. 6. 2. I. 17. 4. II. 2. 7. II. 10. 3. II. 11. 3. II. 16. 1. III. 9. 5. III. 22. 5. homonymus, III. 35. 1.
Meuſchenius Johan. Gerh. III. 37. 10.
Meyerus Joh. Frid. III. 36. 39.
Mezeaux, III. 39. 5.
de Meziriac Claud. Caſp. Bach. III. 31. 4.
Michael, Apoſtolius, III. 20. 8.
Milo Crotoniata, Pythagoreus, I. 14. 5.
Milo, Plutarchi ætato, III. 6. ſub n. 18.
Minutianus, Sophiſta, III. 14. 2. & 5. III. 15. 5.
Mirabilium ſcriptores, II. 11. 2.
Mirandulanus Johan. Picus, III. 21. 22. ejus vitam deſcripſit Jo. Franc. Picus, III. 21. 1.
Mithridates, Eupator, Aſiam ſubjugat, II. 15. 3.
Mithridates κτίσεις Alexandri M. ætate, I. 14. 1.
Mnaſcas, Medicus, I. 15. 4.
Mnaſion, Rhapſodus, II. 2. 5.
Mnaſon, Phocenſis, IV. n. 36.
Mneſæus, Rhetor, III. 14. 2.
Mneſarchus, Pythagoræ F. I. 3. 7. *in nota.*
Mneſarchus, Stoicus, II. 13. 2. II. 18. 1.
Mneſimachus, poeta, I. 6. 2.
Mneſitheus, medicus, I. 15. 4. *circa finem par.* II. 18. 3. ſub n. 8.
Mochus, de rebus Phœnicum, IV. n. 30.
Moderatus, de philoſophia Pythagorica, III. 5. 1. Pythagoricus, I. 14. 5.
Mœragenes de Apollonio Tyaneo, III. 7. 3. idem forte Plutarcho notus, III. 6. ſub n. 18.
Molon, Rhodius, quando Romam venerit, II. 16. 3. *circa fin. par.*
Monimus, Cynicus, I. 20. 5.
Monimus de mirabilibus ſcripſit, II. 12. 2. alia ejus nominis, *ibidem.*
Morellius, III. 21. 5.
Morhoffius Georg. Dan. III. 30. 3.
Morus Henricus, III. 32. 3.

Morus

Digitized by Google

Morus Thomas, *ibid.* Socrates Anglicus Scaligero dictus, *ibid.*
Moſaicam philoſophiam explicavit Burnetus, III. 38. 1. Fluddus, III 32. 1. & alii, qui enumerantur *ibid.* cum Carteſiana contulit Amerpœlius, III. 33. 3. Beaufort, *ibid.* cum Phœnicica Grotius, *ibid.* ejus hiſtoriam edidit Buddeus, II. 36. 5.
Moſchio, medicus, III. 6. 18. *circa finem par.*
Moſes, philoſophus, III. 36. 26. de ejus vita Anton. de Fuertes, *ibidem*
Moſes, Atticiſſans, Plato, III. 21. 3.
Mulierum philoſophicarum vitas ſcripſerunt Boccatius, III. 21. 2. Esbergius, III. 34. 7. Menagius, III. 31. 16. Mr. de Scudery, III. 39. 1.
Mullerus Joh. Jac. III. 36. 7.
Mnatius, Trallenſis, Criticus, III. 6. ſub n. 18. *circa finem par.*
Muſæus, poeta antiquus, I. 3. 1.
Muſæus, περὶ ἰσθμίων, I. 12. 1. *circa med. par.*
Muſeum Alexandrinum, III. 2. 3.
Muſeum qui ſcripſerint, III. 2. 3.
Muſica certamina, I. 16. 2.
Muſicam hiſtoriam ſcripſit Dicæarchus, I. 16. 3. & 4. Rufus, IV. n. 42.
Muſici erant poetæ, IV. n. 41. *ſub finem.*
de Muſicis ſcripſerunt Platonicorum & Peripateticorum optimi, I. 11. 2. I. 14. 9. *ibidem.* Praxidemas, *ibidem.* Theophraſtus, I. 14. 1.
Muſicum certamen ubi, I. 16. 3. de eo Dicæarchus, I. 16. 2.
Muſonius Rufus, Tyrrhenus, III. 7. 9.
Muſonius, Stoicus, ſub Valeriano III. 14. 3.
Muſonii plures, III. 7. 9. *circa fin. par.*
Muſurus, Platonis encomium cecinit, III. 21. 15.
Myia, Pythagorica, I. 14. 5.
Myndius Zeno, II. 1. 3. *circa finem par.*
Myrmex, philoſophus, II. 1. 7.
Myro Statuarius quando? IV. n. 39. confer *tertium Pythag.*
Mythologicam philoſophiam expoſuit Verulamius, III. 27. 1. Galæus, III. 32. 9. Eſchenbachius, *conf. Suppl.* alii, *ibidem.*

N.

Nabis, Tyrannus, IV. n. 39.
Nancelius Nic. III. 25. 6.
Natales doctorum colebantur, I. n. 6.
Navarreta Dom Ferd. III. 28. 18.
Nauclerus Ponticus, non nomen proprium eſt, II. 18. 1. *in nota.*
Naudæus Gabr. III. 31. 8.

Neander

Neander Joh. III. 27. 4.
Neander Mich. III. 25. 13.
Neanthes, II. 4. 3. corrupte Eanthes dicitur I. 2. 2.
Nearchus, Alexandri M. comes, I. 18. 2.
Nearchus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Needham Petr. III. 28. 8.
Neleus, Peripateticus, IV. n. 36. ejus paraſitus, Ariſtoxenus, I. 14. 9. Socraticus, I. 15. 5.
Nepos, de inluſtribus viris, II. 18. 4
Neſtor dictus Antipho, IV. 5. ſub n. 2.
Neſtor Tarſenſis, Stoicus, II. 18. 1.
Nicagoras, de vitis inluſtrium virorum, III. 14. 2. de Cleopatra, *ibidem*.
Nicagoræ alii, *ibid.*
Nicander, Alexandrinus, de Ariſtotelis diſcipulis, IV. n. 36.
Nicander Colophonius, II. 13. 7. cujas, I. 2. 6. *circa finem par.*
Nicander, Euthydami, III. 6. 8. *circa finem par.*
Nicander, Zenonis pater, II. 1. 3.
Nicephori Calliſti error, III. 16. 3. *in fine par.*
Nicias, Mileſius, Medicus, IV. num. 20.
Nicias, Nicenus, de philoſophorum ſucceſſionibus, III. 6. 18. *circa fin. par.*
Nicias, Nicopolita, Medicus, III. 6. 18. *circa medium par.* IV. n. 20.
Niciæ plures, *ibidem*.
Nicolaus, Damaſcenus, de vita ſua, III. 3. 6. de mirabilibus, I. 12. 2.
Nicomachus de Apollonio, III. 13. 2.
Nicomachi plures, *ibid.*
Nicomedes educator, L. Veri, III. 9. 5.
Nicoſtratus, III. 6. ſub n. 4. item ſub n. 18.
Nicoſtratus, Epheſius, de ſomniis, IV. n. 5. ſub Antiphonte (11)
Niemeierus Joh. Georg. III. 36. 30.
Niger, III. 6. ſub n. 18. *circa finem par.*
Nigidius Figulus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Nigrinus, III. 6. ſub n. 18. *circa fin. par.*
Nizolius Marius, III. 22. 9. contra pſeudophiloſophos ſcripſit, *ibidem*.
Νόμιμα qui ſcripſerint, I. 10. 2. ſq.
Nomina auctorum varie mutata & corrupta, I. 2. 2.
Nomina Stoicorum, II. 18. 1.
— — Peripateticorum, IV. n. 36.
— — Pythagoricorum, I. 14. 5.
Nonius Petr. III. 23. 7.
Numæ æqualis Pythagoras quidam IV. n. 39. *ſub undecimo Pyth.*
Numenius de Platonis & Academicorum differentia, III. 10. 4. Pythagoricus, I. 14. 5.

Numenii

Numenii alii, *ibidem, circa finem par.*
Numeſianus, Medicus, I. 15. 4.
Nunneſius Petr. Joh. III. 26. 1, homonymi, *ibid.*
Nymphis, I. 2. 4.
Nymphodorus ſcripſit θαυμάσια, II. 12. 2. *circa medium par.* νόμιμα, I. 10. 2.

O.

Obrechtius Ulr. III. 36. 34.
Obſis, I. 14. 5.
Ocellus Lucanus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Oecetes, Pythagoricus, I. 14. 5.
Oenomaus, de Cynica ſecta,
Olearius Gottfr. III. 36. 18.
Olearius Joh. Gottlieb, III. 36. 12.
Olybrus P. P. & P. V. III. 14. 5.
Olympiæ agon Muſicus celebratus, I. 16. 3.
Olympicus Mileſius, Methodicus Medicus, I. 15. 4. circa fin. Apollonidæ magiſter, *ibid.*
Olympicus, Plutarchi familiaris, III. 6. n. 18. *circa finem par.*
Olympiodorus vitam Platonis deſcripſit, III. 18. 1. III. 18. 2. *ſub finem paragr.* homonymi alii.
de Olympionicis & Olympiadibus qui ſcripſerunt, IV. num. 39. *ſub duodecimo Pythag.*
Olympius, philoſophus Alexandrinus, III 15 3.
Olympus Muſicus, I 14. 9. *circa finem par.*
Omeiſius Magn. Dan. III. 36. 24.
Onatus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Oneſicrates, Medicus, III. 6. ſub n. 18.
Ὀνειροκριτικῶν ſcriptores Græci, IV. n. 5. *ſub fin. par.*
Oneſicritus, Alexandri M. comes, I. 18. 2. *ſub fin. par.*
— — ſcripſit de Alexandri M. geſtis, II. 2. 3.
Oneſimus, Plutarchi ſervus, III. 6. n. 18. *circa finem.*
Onocratus, Cynicus, III. 10. 6. III. 7. 8.
Oppianus, Cilix, III. 10. 4.
Optatus, III. 6. 18.
Orationes priſcis Rhetoribus ſuppoſitæ, IV. n. 5. *circa med. par.*
Orationum Lyſiæ numerus, I. 7.
Oreſtades, Pythagoricus, I. 14. 5.
Oribantius, poeta ante Homerum, I. 3. 1.
Oribaſius, Medicus, III. 17. 4. ejus magiſter, II. 1. 3.
Origenes, III. 14. 4. *in nota.* ejus vitam deſcripſit Halloix, III. 18. 8. pro eo apologiam fecit Merlinus, *ibidem*, de dogmatum Originis cum Platonis comparatione egit Gaudentius, III. 19. 1. Philoſophumena, quæ ſub ejus nomine circumferuntur, notis

illuſtrata dedit Wolfius, III. 36. 38. ejus, ſcilicet Origenis, magiſter, III. 13. 3. III. 14. 4. *in nota*, & condiſcipulus, *ibidem*.
Otho junius, IV. n. 5. *ſub Antiphonte (11.)*
Ovidius emendatur, I. 12. 3.

P.

Paccius, III. 6. 18. *ſub fin. par.*
Pachomius Monachus, II. 7. 1.
Paduanus Jer. de auctoribus ſcientiarum, III. 21. 3.
Palæphatus, Peripateticus, IV. n. 36.
Palæſtina, Ariſtoteli nota, I. 18. 2.
Palermus Polyc. III. 26. 21.
Panætius, II. 13. 1. Stoæ princeps, II. 1. 2. *in tabula*. Antipatri diſcipulus, I. 13. 3.
Pancrates, poeta, III. 2. 3.
Bancratius Areas, III. 10. 4.
Pantaclea, Diodori Croni, filia, II. 1. 7.
Pantænus, Stoicus, II. 18. 1.
Pantheus Joh. Ant. III. 21. 19.
Panthœdus, Dialecticus, II. 1. 7.
Pappus, Hiſtoricus, II. 9. 1.
Pappus, philoſophus, III. 2. 3.
Paraſitus Nelei Ariſtoxenus, I. 14. 5.
Paravicinus Vinc. III. 36. 36.
Parmeniſcus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Paſibius Georg. III. 36. 32.
Paſicrates, Rhodius, Peripateticus, IV. n. 36.
-- -- Bonnei Rhodii filius, I. 15. 2.
Paſiteles, de mirabilibus, II. 12. 2.
Paſiteles Plaſtes, II. 12. 2.
Patavinus Marſ. III. 21. 3.
Patria gemina quibusdam tribuitur, I. 2. 6. I. 20. 3. III. 15. 1. patriam quidam abnegabant, I. 2. 6. extra patriam qui philoſophi docuerint, II. 13. 2.
Patriarcharum vitas deſcripſit Benzelius, III. 34. 8. doctrinam & libros expoſuerunt Lambecius, atque alii.
Patricius Franciſcus, III. 25. 1, errat, III. 18. 2. confunditur male cum alio hujus nominis, III. 25. 1.
Patron, Epicureus, I. 20. 5.
Patrocles, Plutarchi affinis, III. 6. ſub n. 18. gener, *ibidem*.
Paulinus, Scythopolita, Medicus, III. 15. 3.
Pauſanias emendatur, I. 12. 7. cujas, I. 2. 6.
Peireſcius Nicol. III. 31. 6. vitam ejus deſcripſit Borellus, III. 31. 9. Gaſſendus, III. 31. 6.
Pemprides, III. 6. n. 18.
Peneſtæ, I. 9. 4.
Peregrinus Proteus, dictus Cynicus, III. 7. 8. III. 10. 6.
Pererius Benedictus, III. 26. 16.
Pericles, Athenienſis, I. 4. 5.
Pericles Lydus, Stoicus, II. 18. 1.
Perictione, Platonis mater, I. 10. 1.

Perictione, Pythagorica, I. 14. 5.
Peringerus Guſt. III. 24. 7.
Perinthi obſidio quando, I. 9. 2.
Peripateticorum hiſtoriam condidit Nunneſius, III. 26. 1. adverſus Peripateticos ſcripſerunt Gaſſendus, III. 31. 6. Fr. Patricius, III. 25. 1. pro eis Boileau, qui eos recentioribus adeo philoſophis præfert, III. 39. 5. eorum ſucceſſionem vide I. 11. 6.
Peripatus ambulacrum erat in Lyceo, in quo docebat Ariſtoteles, I. 8. 1. unde Peripatetici dicti, *ibidem*.
Perrottius Carolus, III. 39. 3.
Perſæus, Stoicus, quis? I. 2. 2. corrupte Pæus dicitur, *ibid.* ejus ætas, II. 11. 3.
de Perſarum religione ſcripſit Hydeus, III. 38. 4.
Perſeus idem qui Perſæus, I. 22.
Perſius, Stoicus, II. 18. 1.
Perſonæ diverſæ ætatis apud Platonem conloquuntur, II. 13. 4.
Petavius Dionyſius erroris arguitur II. 14. 4.
Petitus errat, I. 11. 4.
Petrarcha Franc. III. 21. 2. princeps eloquentiæ Eraſmo dicitur, *ibid.*
Petronius errat, II. 1. 3.
Petronius, Medicus, II. 16. 1.
Phæbion, Stoicus, III. 15. 3.
Phædimus, III. 6. 18.
Phædon, Socraticus, I. 10. 5. ejus ſucceſſores, *ibid.*
Phædrus, Epicureus, I. 20. 5.
Phanias, vide *Phanias*.
Phaetus, II. 5. 1.
Phalaris, de ejus ætate Dodvvellus, III. 38. 7.
Phaniates, Peripateticus, IV. pag. 36.
Phanias, Ereſius, de Socraticis, I. 15. 5.
Phanias, Stoicus, I. 15. 5. Ariſtotelis auditor, IV. par. 36.
Phanocles, poeta, II. 15. 2.
Phanocritus de Eudoxo, IV. par. 37.
Phanodemus, ἀτθίδων ſcriptor, II. 9. 1.
Phantaſia poetris ante Homerum, I. 3. 1.
Phanton, Pythagoreus, I. 14. 4.
Pharnaces, III. 6. n. 18.
Phemius ante Homerum, I. 3. 1.
Pherecrates, poeta antiquæ comœdiæ, I. 6. 1.
Pherecydes, Syrius, I. 8. 2.
Pherecydæ duo, *ibid.*
Phidiæ ætas, II. 12. 2.
Philadelphus Ptolemeus, librorum ſtudioſus, I. 18. 3.
Philadelphi plures, II. 1. 1.
Philemon, junior, II. 4. 2. poeta novæ comœdiæ, I. 7. 2.
Philarchus Florus,
Philinus.
Philippides, poeta novæ comœdiæ, I 7. 2.

Philippus, Chalcedonenſis, II. 2. 3.
Philippus Macedo, reprehendit Platonem, I. 9. 3. quando regnare cœpit & occiſus eſt, *ibidem.*
Philippus, Neronis ætate, III. 6. 18.
Philippus, Pruſienſis, Stoicus, II. 18. 1.
Philippus Theangelenſis, de geſtis Alexandri M. II. 2. 3.
Philiſtion, Siculus, II. 4. 2.
Philiſtus, Iſocratis diſcipulus, II. 1. 7.
Philo, Academicus antiquus, II. 1. 7. Dialecticus, II. 1. 7. circa med. par. Pyrrhonis neceſſarius, *ibidem.*
Philo, Academicus junior, I. 10. *in Tabula.* II. 14. 1. III. 10. 4. quando Romam venerit, II. 1. 3. *circa finem par.*
Philo, Alexandrinus, Judæus, de philoſophis Judæorum, III. 4. 1. de ejus Platoniſmo ſcripſit Fabricius, III. 36. 77.
Philo, Ariſtotelis familiaris, II. 17. 3. defendit philoſophos, *ibid. circa med.* contra eum ſcripſit Demochares, *ibid.*
Philo, Byblius, de claris viris cujusque civitatis, III. 7. 1. Sanchuniathonis libros vertit, IV. n. 30.
Philo, Herennius dicitur, IV. num. 41.
Philo, Heracleota, II. 12. 2. *circa fin. par.*
Phylo, Pythagoricus, I. 14. 5.
Philo, Thebanus, de Alexandri M. geſtis, II. 2. 3.
Philones varii, III. 4. 4.
Philochorus, II. 9. 1. ſcripſit de inventis, I. 12. 6. de Olympiadibus, IV. n. 39. *ſub duodecimo Pythagora.*
Philocles de Solone; ejus ætas: homonymi, I. 7. 3.
Philodemus, Gadarenſis, de philoſophis, II. 18. 1.
Philolaus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Philologus quis primus dictus? II. 7. 1.
Philonicus, Dialecticus, II. 1. 7.
Philonides, Thebanus, Stoicus, II. 18. 1.
Philopappus, III. 6. ſub n. 18. *circa fin. par.* idem forte, qui Antiochus Philopappus?
Philoſophus ſolus eſſe poteſt Theologus & Phyſicus, I. 1. 1.
Philoſophi Academici, I. 10. *in T.* Ariſtotelici, I. 11. 6. IV. num 36. Cynici, III. 7. 8. Dialectici, II. 1. 7. Epicurei, I. 20. 5. *in T.* Socratici, I. 15. 5. Stoici, II. 1. 2. *vide Tab.* II. 18. 1. Platonici in Alexandriæ urbe, III. 16. 1. in Athenarum urbe ſub Impp. Rom. III. 18. 1. *in Tab.* Pythagorei, I. 14. 5. Ramei, III. 23. 3.

& alii,

Digitized by Google

& alii, ut Carteſiani, Gaſſendiani, Hobbeſiani, qui prætereuntur.
Philoſophi, pulſi Athenis, I. 17. 4. I. 19. 1. ex aliis item locis ejecti, I. 17. 4.
Philoſophi caute legendi, III. 25. 2.
Philoſophorum conſenſus, III. 15. 4. diſſenſus, III. 9. 2. vitia expoſuit Demochares, I. 17. 4. vanitates perſtrinxit Johannes Sarisberienſis, III. 20. 4. vitas & mores deſcripſerunt Adami, III. 27. 2. Buddeus, III. 36. 5. Hagenius, III. 36. 46. Leopardus, III. 25. 11. Manetus, III. 2. 6. Rollius, III. 36. 45. Joh. Vallenſis, III. 10. 6. Wittenius, III. 34. 9. effigies Philoſ. habentur, III. 23. 7.
Philoſophorum Arabum vitas edidit Leo, Africanus, III. 22. 5.
de Philoſophorum habitu ſcripſit Gualterus, III. 16. 18. de laudibus & Sectis Vives, III. 22. 6. magiſterio Cozzandus, III. 30. 20. de ortu apud Græcos, III. 36. 21. placitis ante Ariſtotelem, III. 26. 19. veterum privilegiis Rudbekius, III. 34. 2. de philoſ. gentilium ſalute Siberus, III. 30. 13. de Schola Gualterus, III. 26. 18. Sectis Vives, III. 22. 6. Voſſius, III 28. 4. Sectarum origine, III. 22. 12. Orientalium virtutibus & vitiis Mullerus, III. 36. 7.
Philoſophis adverſabantur Rhetores, I. 17. 4. & poetae, I. 5. 4. I. 7. 5.
de Philoſophis in genere ſcripſerunt Aetius, Anaxilides, Antigonus, Antiſthenes, Ariſtocles, Ariſtophenus, Callimachus, Clitomachus, Diocles, Magnus, Diogenes Laertius, Eudemus, Eunapius, Heraclides, Hermippus Smyrnæus, Heſychius, Hippobotus, Iaſon, Idomeneus, Nicander, Nicias, Panætius, Phanias, Plutarchus, Sotion, Speuſippus, Theodotus, Wittenius, alii.
- - - exoſis ſcripſit Olearius, III. 36. 18.
Philoſophos ab exilio revocant Athenienſes, I. 17. 4. defendit Philo, I. 17. 3.
Philoſophia quam varias habeat ſignificationes, I. 1. 1. III. 4. 2. ab Hiſtoria ut differat, I. 1. 1. damnatur a Corani ſtudioſis, III. 22. 5.
Philoſophiæ tres ſunt, III. 4. 4.
Philoſophiæ cum bonis litteris incrementa, III. 21. 9.
de Philoſophiae origine ſcripſit Flaminius, III. 22. 12. & Obrechtus, III. 36 34.
de Philoſophia Criptica, ſive occulta veterum philoſophorum ſcripſit Goldaſtus, III. 27. 7. de eclectica Olearius, III. 36. 18.

Sturmius, III. 36. 35. vera Philoſophia Ernſtius, III. 35. 2. Scheiblerus, III. 17. 5.

φιλοσοφίαι dicebantur apud Judæos ſectæ, hæreſes, dogmata, III. 4. 2.

φιλοσόφων ὕπατος, elogium erat philoſophorum ætatis mediæ, III. XX. 2.

Philoſtephanus, corrupte Polyſtephanus dicitur, I. 2. 2. de inventis ſcripſit, I. 12. 6.

Philoſtratus Eubœenſis, III. 6. n. 18.

Philoſtratus, Lemnius, de vita Apollonii, III. 13. 1.

Philoſtratus, Lemnius junior, de Sophiſtis, III. 14. 3. emendatus, I. 10. 5.

Philoſtratus, Peripateticus, IV. num. 36.

Philoſtrati plures, III. 14. 3.

Philotimi, Medici, ætas, I. 15. 4.

Philopenus, Syrianus, III. 18. 1.

Philtatius, III. 18. 2.

Phlegon Trallianus, de mirabilibus, II. 12. 2. de Olympionicis & Olympiadibus, IV. num. 39. *ſub duodecimo Pythag.*

Phocicum bellum, quando? I. 9. 2.

Phocio, Peripateticus,

Phœnix dicitur Zeno Cittiacus, II. 1. 2.

Phormio Peripateticus, IV. n. 36.

Photius notatur, II. 11. 3. II. 12. 1. III. 1. 4.

Phraſidemus, Peripateticus, IV. num 36.

Phrynichus, Poeta antiquæ comœdiæ, I. 5. 1.

Phyſicus, Philoſophus, I. 1. 1. - - Hiſtoricus, *ibid.*

Piccartus Joh. III. 23. 2.

Piccartus Michael. III. 27. 3.

Pignorius Laur. III. 29. 8.

Πίναξ, titulus, index, II. 5. 1.

Pindarus, Poeta, Pythagoricus, I. 14. 5. ejus amaſius, Theoxenus, I. 14. 8. de eo Ariſtodemus, II. 13. 5.

Placcius Vincentius, III. 36. 28.

Plagii inſimulantur Eratoſtenes, II. 7. 2. Heraclide, I. 17. 2. Hermippus, II. 9. 3. Theopompus, I. 8. 2.

de Plagio Librorum Lyſius, I. 7. 2.

Plancus, Stoicus, II. 18. 1.

Plato, Cynicus, num fuerit? III. 7. 8. *in not.*

Plato, Comicus, antiquus, I. 6. 5.

Plato, Comicus junior, I. 6. 5.

Plato, Peripateticus, IV. n. 36.

Plato, Philoſophus, quando natus? I. 8. 1. floruerit? I. 6. 5. mortuus, I. 10. 1. Pythagorizat, I. 14. 5. Poeta prius erat, I. 16. 2. dicebatur Antiſtheni Sathon, I. 8. 1. reprehenditur a Cephiſodoro, I. 13. 1. Philippo, I. 9. 3. Theopompo, I. 9. 4. Zoilo, I. 9. 1. furti incuſatur a Theopompo, I. 9. 4. diverſæ ætatis perſo-

perſonas loquentes introducit, I. 6. 2. II. 13. 4. Socratis apologiam ſcripſit, I. 7. 2. & quid de ea ſentiendum, *ibid. in nota.* dicitur Moſes Atticiſſans, III. 21. 13. an ab Ariſtotele diſſentiat? III. 13. 3. III. 15. 4. III. 23. 1.

Platonis Encomium ſcripſit Speuſippus, I. 10. 1. Clearchus, I. 18. 1. Muſurus, III. 21. 15. ejus natalis colebatur, I. 11. 6. III. 14. 4. defenſores, III. 21. 10. III. 21. 13. III. 21. 15.

Platonis vitam deſcripſerunt Ficinus, III. 21. 17. Fleurius, Guarinus, III. 21. 7. Omeiſius, III. 36. 14.

Platonem an carpat Ariſtophanes, I. 5. 4.

de Platonis Ethica Omeiſius, III. 36. 24. philoſophia, Dercyllides, I. 10. 2. de ejus cum Ariſtotele ſymphonia, III. 23. 1. ſalute, III. 30. 13. theologia, Treunerus, III. 36. 16. Weiſius, III. 30. 6.

de Platone Ariſtoxenus, I. 14. 7. Fleurius, III. 31. 19. Hermodorus, I. 10. 2.

Platonicorum ſucceſſio, I. 10. 5.

Platones quot? I. 2. 3.

Platonis elogium, II. 12. 1.

Pletho Gemiſtius, III. 21. 10.

Plinius quando floruerit? I. 15. 4. mortuus? II. 6. 6. errat & corrigitur, II. 2. 4. I. 8. 1. I. 9. 2. I. 11. 4. II. 16 1. ejus patriam deſcripſit Cigalinus, III. 26. 21. *confer & ſupplementa.* Palermus, *ibid.* Pantheus, III. 21. 19. hiſtoriam philoſophicam auget, III. 7. *in nota.*

de Plinii Chriſtianiſmo Korrholdus, III. 30. 4.

Pliſtanus, p. 60.

Pliſtonicus, Medicus, I. 15. 4.

Plotini ætas, III. 13. 3. III. 10. 4. diſcipuli, III. 16. 2.

Plutarchus Bœotus, III. 6. 1. ejus ætas ſcripſit κτίσεις, I. 12. 5. Socratis apologiam, I. 7. 2. emendatur, I. 10. 2. I. 15. 5. II. 2. 3. IV. n. 5.

Plutarchus, Neſtorii F. Athenienſis philoſophus, III. 6. *in fin. cap.* II. 18. 1 ſqq.

Plutarchi plures, III. 6. *ſub finem cap.*

Pnevmatici Medici, II. 1. 5.

Poetæ ante Homerum, I. 3. 1.

Poetæ antiquæ comœdiæ maledici, I. 5. 1.

Poetæ mediæ & novæ comœdiæ, *ibidem.*

Poetæ melici, II. 9. 2.

Poetæ Athenis in Stoa docuere, unde Stoici dicti, II. 1. 2.

Poetæ fabularum διδάσκαλοι, qui comœdias docebant, κωμῳδοδιδάσκαλοι, qui tragœdias, τραγῳδοδιδάσκαλοι, dithyrambopæi, κυκλωδιδάσκαλοι, II. 5. 11.

Poetarum Comicorum fragmenta qui conlegerit, I. 6. 5.

Poeta-

Poetarum hiſtoriæ ſcriptores Galæus edidit, III. 31. 9.
de Poetarum moribus vide Diſſert. III. 36. 31.
de Poetis ſcripſerunt Ariſtoteles, III. 11. 3. Callimachus, II. 5. 11. Crinitus, III. 21. 20. Demetrius Byzantinus, II. 18. 3. Demetrius Phalereus, I. 18. 4. Eratoſthenes, II. 7. 2. Glaucus, I. 5. 4. Gyraldus, III. 22. 11. Hieronymus, II. 3. 6. Metrodorus, I. 20. 4. Phanias, I. 15. 5. Suetonius, III. 8. 1. Telephus, III. 9. 3. Volcatius, II. 17. 2.
de Poetis Melicis Euphorion, II. 9. 2.
Polemon, Academicus, I. 10. 5.
Polemon, Auguſti amicus, II. 1. 3.
Polemo, Hiſtoricus, Panætii auditor, an fuerit? II. 13. 1. de mirabilibus ſcripſit, II. 12. 2.
Polemon, Laodicenus, Sophiſta, II. 5. 11. III. 2. 3. Herodis Attici magiſter, III. 6. *ſub fin. cap.*
Polemo, Stoicus, II. 18. 1.
Policratus, III. 20. 4.
Pollianus, III. 6. n. 8. *ſub fin.*
Pollio Claudius, III. 8. 9.
Pollio Valerius, de Muſonio, III. 8. 9. *ſub fin.*
Pollux, auctor Onomaſtici, III. 10. 6.
Polus, Tragœdus, II. 7. 2. Pythagoricus, I. 14. 5.
Polyanthus, Cynicus, de Aſclepiadarum ortu, II. 17. 3. *in nota.*
Polycrates, Sophiſta, accuſationem Socratis ſcripſit, I. 7. 3.
Polycrates, temporibus Plutarchi, III. 6. 18.
Polycritus, de geſtis Alexandri M. II. 2. 3.
Polydorus, Medicus, I. 13. 1.
Πολυγραφώτατοι, II. 8. 1. III. 29. 6.
Polyhiſtor quis dictus? I. 2. 4.
Polymnaſtus, Pythagoricus, I. 14. 4.
Polyſtephanus, I. 2. 2.
Polyſtratus, Epicureus, I. 20. 5.
Polyzelus, Cynicus, III. 7. 8.
Pompejus M. quando Athenas venit, III. 16. 3. *circa finem par.*
Pomponatius Petrus, ejus vitam deſcripſit Olearius, III. 36. 12. ejus diſcipuli, *ibidem.*
Pomponius, Atticus, philoſophus, II. 18. 4. ejus ætas, & præceptores, II. 18. 4.
Pomponius Januarius, C. & P. V. III. 14. 5.
Pompylus, Theophraſti ſervus, II. 9. 4.
Porphyrii hiſtoria, III. 15. 1. ſqq. deſcripſit vitam Plotini, III. 15. 3. ejus ſucceſſores, III. 16. 2. homonymi, III. 15. 5. cujas? I. 2. 6. opera ejus edidit Holſtenius, III. 28. 20.
Poſidippus, Comicus, I. 5. 2. II. 2. 4.

Poſido-

Poſidonius, Alexandrinus, Stoicus, II. 18. 1.
Poſidonius, Apameenſis, Stoicus, II. 16. 3. varia νόμιμα tradidit, I. 10. 2. ejus ætas, I. 15. 5. patria, I. 2. 6.
Poſidonius, Corinthius, II. 18. 3.
Poſidonii varii, II. 16. 3.
Poſſevinus notatur, IV. n. 2.
Potamon ſub Valeriano, III. 15. 3.
Ποταμὸς, populus Atticus, tribus Leontidis, I. 10. 3.
Præfecti P. & V. Conſtantinopoli quando conſtituti, III. 12. 6.
Prælium ad Cnidum, I. 7. 3.
Praxagoras Cous, Medicus, magiſter Philotimi & Herophili, I. 15. 4. Logicæ ſectæ, *ibid.*
Praxidamas, Ægineta, I. 14. 9.
Praxidamas, Muſicus, I. 14. 8. ſqq. a quo Praxidamantia Ariſtoxeni, *ibidem.*
Praxiteles, Periegetes, III. 6. n. 18. *circa fin. par.*
Praxiteles, Statuarius, quando? II. 12. 2.
Prince Joh. III. 38. 5.
Privitellus, III. 22. 14.
Proæreſius, Sophiſta, III. 17. 2.
Proclinus, Platonicus, III. 15. 3.
Proclus, de Poetis, III. 18. 1. de conſenſu Orphei Pythagoræ & Platonis, III. 18. 2. ejus diſcipuli, III. 18. 1. de vita ejus Marinus, III. 36. 37.
Procli Mallotæ duo Stoic. II. 18. 1.
Proculus, Rheginus, Medicus Methodicus, I. 15. 4.
Promathidas, I. 2. 4.
Proſchius Joh. III. 30. 16.
Proſenes, Peripateticus, III. 14. 4.
Protagoras, Evagoræ fil. IV. num. 21.
Protagoras, Stoicus, II. 18. 1.
Protarchus, Epicureus, II. 18. 3.
Proteus, Peregrinus dictus, III. 7. 8.
Protogenes, Grammaticus, III. 6. n. 18.
Prudentia eſt ancilla ſapientiæ, I. 1. 5.
Pſalmi graduales, II. 5. 7.
Pſaon, I. 2. 2.
Pſellus Mich. III. 20. 2. ejus ſcripta, *ibid.* φιλοσόφων ὕπατος dictus, *ibidem.* Pſellorum plures, *ibid.*
contra Pſeudophiloſophos ſcripſerunt Nizolius, III. 22 9. Eraſmus, Vives.
Ptolemæus Aſcalonita, I. 2. 4.
Ptolemæus, Lagi F. de geſtis Alexandri M. II. 1 1. II. 2. 3.
Ptolemæus, Medicus, II 18. 3.
Ptolemæus Naucratita, Herodis diſcipulus, III *circa fin. cap.*
Ptolemæus, Peripateticus, III. 15. 5.
Ptolemæus Philadelphus, Ægypti rex, Bibliothecæ ſtudioſus, I. 15. 2.
Ptolemæus Philadelphus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Ptolemæi Philadelphi alii, II 1. 1.

Publius Hierapolita, Stoicus, II. 18. 1.
Publius Rutilius, Stoicus,
Pudentianus, Epicureus, I. 20. 4.
Pufendorffius Eſaias, III. 30. 10.
Puffendorffius Samuel, ejus vitam deſcripſit Adlemansthal, III. 36. 45.
de Pyramidibus qui ſcripſerint, II. 2. 3.
Pyrrha, Lesbi civitas, I. 19. 2
Pyrrhonis magiſter, Bryſon, II. 1. 5. amicus Philo, II. 1. 7.
Pyrrhoniorum & Academicorum differentia, III. 6. n. 8. III. 15. 4.
Pyrrhoniorum placitum, *ibidem.*
Pyrrhonici dicti alias Sceptici, Aporetici, Zeretici, Ephectici.
Pythagorus, Evagoræ F. IV. n. 21. & n. 39. *ſub duodecimo Pythagora.*
Pythagoras de Homero, IV. n. 39.
Pythagoras Samius, philoſophus, cujas, I. 14. 3. ſeq. ejus ætas, I. 3. 7. μεταμόρφωσις, I. 18. 1. Pythagoræ vita comœdiæ inſcriptio erat, I. 9. 1. num Judæus & Monachus fuerit? III. 36. 39.
Pythagoræ vitam edidit D'acier, III. 39. 9. Lloydius, III. 38. 2. promiſit Schefferus, III. 34. 4. hiſtoriam Rabenerus, III. 30. 12. Hambergerus, III. 30. 14.
de Pythagora ſcripſit Ariſtoxenus, I. 14. 3. Cratinus, I. 6. 3. Schraderus, III. 36. 21. Syrbius, III. 36. 8. Theano, I. 3. 7.
de Pythagoræ peregrinationibus ſcripſit Buddeus, III. 36. 5. de ejus ætate Dodwellus, III. 38. 7. ethica Omeiſius, III. 36. 24. legibus cibariis, Boye, III. 36. 11.
Pythagorica apophthegmata tradiderunt Ariſtoxenus, I. 14. 7. Theano, I. 3. 7.
Pythagorica ſymbola qui collegerunt & expoſuerunt, II. 16. 1. item Bernius, III. 29. 11. Beroaldus, III. 22. 2. Calcagninus, III. 22. 8. Camerarius, III. 24. 2. Gyraldus, III. 22. 11. Marcilius, III. 23. 8. Neander, III. 25. 13. Needham, III. 38. 8. Omeiſius, III. 36. 24. Rittershuſius, III. 26. 13.
de Pythagora Chœnice Rondellus ſcripſit, III. 33. 5. numeris Meurſius, III. 35. 1. philoſophia, I. 11. 1. I. 14. 4. II. 1. 2. item Schefferus, III. 34. 4. & Schilterus, III. 36. 35. de ſilentio, III. 36. 27. III. 36. 35.
Pythagorici taxantur ab Ariſtophane, I. 5. 4. Antiphane, I. 6. 4. Ariſtophonte, I. 10. 4.
de Pythagoreis ſcripſerunt Ariſtoteles, I. 11. 1. Ariſtoxenus, I. 14. 7. Heraclides, I. 17. 1. Neanthes, II. 4. 3.
Pythagoras, Zacynthius, III. 10. 4.
Pythagoræ plurimi, I. 2. 3.

Pytha-

Pythagoreorum & Pythagorearum nomina, I. 14. 5.
Pythias, Pythagoricus, I. 14. 5.
Python, poeta, I. 17. 2.

Q.

Quevedus Dom. Franc. III. 28. 17.
Quintus, Plutarchi familiaris, III. 6. 18. *circa fin. par.*
Quintus Sextius, Stoicus, II. 18. 1.

R.

Rabenerius Juſt. Goth. III. 30. 12.
Rameſeye Guilelm. III. 20. 5.
Ramus Petr. III. 23. 3. contra eum ſcripſerunt Proſchius, III. 30. 16. Scherbius, III. 25. 9. pro eo Kragius, III. 25. 4. ejus vita deſcripta, III. 25. 6. ſeqq.
de Rameæ philoſophiæ ſatis ſcripſit Cyprianus, III. 36. 19.
Rapinus Ren. III. 31. 14.
Ravennas Joh. III. 21. 3.
Regius Silvanus, III. 39. 11.
Reichius, III. 36. 33.
Reineſius Thom. eruditum commentarium in Inſcriptiones ſcripſit, III. 13. 2. ejus ſententia de Praxidamantiis Ariſtoxeni improbatur, I. 14. 8. notatur, IV. n. 35.
Reſenius Petrus, III. 35. 6.
Reuchlinus Joh. cujus vitam Majus deſcripſit, III. 30. 7.
Rhetores adverſabantur philoſophis, I. 17. 4.
Rhetores decem varii, III. 6. 4.
de Rhetoribus Callimachus, II. 4. 4.
Rhetorica eſt philoſophia quædam, I. 1. 3.
Rhodiginus notatur, II. 7. 4.
Rhodinus Neoph. III. 29. 10.
Rhodii qui dicti? I. 2. 6.
Richardus Bartholom. Chriſt. III. 36. 9.
Richterus, III. 36. 21.
Rigaltius Nicolaus, IV. n. 5. *ſub Anciph. (11.)*
Ritterſhuſius Conradus, III. 26. 13. Porphyrium notis inluſtravit, *ibidem*.
Rivinus Andr. III. 27. 6.
Rogatianus, III. 15. 3.
Rogerus, item *Rogerius* Abrah. III. 28. 9.
le Roi Philagrius, III. 39. 12.
Rollius Reinh. Henr. III. 36. 45.
Romani pellunt Epicureos, I. 17. 4.
de Romanorum philoſophia Gaudentius, III. 29. 1.
Rondelius Jac. III. 33. 5.
Roſchelius Joh. Bapt. III. 30. 14.
Roſeæ crucis fratres, contra quos ſcripſit Wormius, III. 35. 3. pro iis Fluddus, III. 32. 1. & Meyerus III. 35. 4.

Digitized by Google

Roſſal Mich. III. 37. 11.
Rudbekius Johannes, III. 34. 2.
— — Olaus, III. 34. 7.
Ru[illegible]gerus Efromus, III. 30. 14.
R[illegible]us C. & P. P. III. 14. 5.
R[illegible]us, Peripateticus, IV. n. 36.
Rufus Hiſtoriam Muſicam ſcripſit, IV. n. 42.
Ruſticus Junius de Thraſea, III. 5. 6.
Ruſticus junior, III. 9. 5.
Ryſſel, Voſſii L. de ſectis philoſophorum continuator, III. 28. 4.

S.

Sabinillus, III. 15. 3.
Sabinus, Sophiſta, III. 12. 7. num. (3)
Sacadas, Argivus, I. 19. 2.
Sacrum bellum quando? I. 9. 2.
de Saltatione Tragica quis? I. 14. 9.
Saluſtius, Cynicus, III. 7. 8.
Saluſtius Secundus C. & P. P. III. 14. 5.
Samanei, III. 10. 4. *ſub fin. par.*
Sammonicus, IV. n. 41.
Sanchoniathon, I. 3. 1. IV. n. 30. de eo Vrſinus, III. 36. 9.
Santra de illuſtribus viris, I. 14. 3.
Saon, corrupte pro Pſaon, I. 2. 2.
Sapientia num differat a philoſophia? I. 1. 4.
de Sapientia veterum ſcripſit Frankenbergerus, III. 28. 23. Baco Verulam. III. 27. 1. Buddeus, III. 36. 5.
Sapientes ſeptem Græciæ quando? I. 3. 2. de iis ſcripſerunt Archetimus, *ibidem*. Larrey, III. 37. 9. Madame de Scudery, III. 39. 1.
Sarapio, III. 6. n. 18. *circa finem.*
Sardus Al. *vide Supplem.*
Sariſburienſis Joh. III. 20. 4.
Sathon dicebatur Plato, I. 8. 1.
Saturninus, III. 6. n. 18. *circa fin.*
Saturninus Empiricus, III. 12. 7. *in Tab.*
Satyri dicuntur Satyrica dramata, I. 17. 2. de iis Chamæleon, *ibid.* variorum Satyri, *ibid.*
Satyrus. Peripateticus, de illuſtribus viris, II. 11. 2. I. 14. 3.
Satyrus Plutarchi ætate, III. 6. 18.
Scævola, Stoicus, II. 18. 1.
Scaliger Joſ. Juſt. fruſtra arguit Tzetzen, I. 12. 4. notatur, III. 15. 3. patris ſui Jul. Cæſ. vitam deſcripſit, III. 26. 5.
Scamon dicitur corrupte Camon, I. 2. 3. ſcripſit de inventis, I. 12. 6.
Scardeonius Bern. III. 22. 15.
Scaurus, III. 9. 3.
Schedius Elias, III. 28. 21.
Schefferus Joh. hiſtoriæ Pythagoricæ vindex, III. 34. 4. alia multa ſcripſit, *ibid.*
Scheiblerus, III. 27. 5.
Scherbius Phil. III. 25. 9.
Scheurlius Henr. Jul. III. 36. 33.
Schilterus Joh. III. 36 35.
Schmidius Joh. Andr. III. 36. 30.

Schola

Digitized by Google

Schola, an pro ludo litterario apud veteres occurrat? I. 18. 2.
Scholarius Georg. III. 11. 11.
de Scholaſticis Thomaſius, III. 30. 11. Tribechovius, III. 30. 6. alii *ibid.* Mollerus, III.
de Scholaſticorum laudibus Velthemius, III. 36. 17.
Scholaſtes Ariſtophanis emendatur, I. 3. 4. Juvenalis notatur, I. 10. 5.
Schopfius Joh. Frid. III. 36. 23.
Schottanus Chriſt. III. 29. 4.
Schottus Andreas, III. 26. 2. ſcripſit indicem auctorem a Plinio citatorum, II. 16. 1. errat, II. 17. 2, homonymi, III. 26. 2.
Schraderus, Chriſt. III. 36. 21.
Schrammius Joh. Maur. III. 36. 13.
Schurzfleiſchius Conrad. Sam. III. 36. 25.
Schwarzius, III. 36. 28.
Schwimmerus Johann. Mich. III. 30. 15. de Scientiarum auctoribus ſcripſerunt: Plinius III. 7. 4. *in nota.* Paduanus, III. 22. 3. Polydorus Vergilius, III. 22. 4. Alex. Sardus, *ibidem.* de earum inventis Verulamius, III. 27. 2.
Scioppius Caſparus, Stoicus, III. 26. 4.
Scipionis Africani Minoris ætas, II. 16. 3.
de Scortis Athenienſium, qui ſcripſerint, I. 6. 9.
Scriptores primi, qui? I. 3. 1.
Scriptorum ſpuriorum maxima quondam frequentia cur? I. 7. 09.
de Scuderi Magdalena, III. 39. 1. Georgius, Magdalenæ frater, *ibidem.*
Sectæ Grammaticorum: Aratea, Ariſtarchea, Ariſtophonea, Callimachea, Cratetea, Pneumatica, Zenodotea, II. 8. 3.
Sectæ Medicorum: Herophilea, Hippocratica, Eraſiſtratea, II. 8. 3.
de Sectis ſcripſerunt Apollodorus, Athenienſis, Clitomachus, Epicurus, Eratoſthenes, Flamminius, Hippobotus, Iſtomachus, Oenomaus, Panætius, Goranus, Theodorus, Varro, Vives, Voſſius.
Sectæ philoſophorum ſunt vel veteres, vel recentiores, earumque auctores etiam evolvendi ſunt. In ſecta Jonica fuit Thales, Mileſius, in Italica, Pythagoras, Samias, in Eleatica, Xenophanes, Colophonius; in Epicurea Epicurus, in Cyrenaica, Ariſtippus, in Eliaca Phædo Elienſis, in Megarica Euclides, Megaricus, in Academia veteri Plato, Athenienſis, in Academia ſecunda Arceſilas, in Academia tertia Carneades, Cyrenæus; in Peripatetica Ariſtoteles, in Aca-

demia quarta Philo, Acharmidas, in Academia quinta Antiochus, in Cynica Antiſthenes, in Stoica Zeno Cittieus; in Pyrrhonica Pyrrho, in Potamonica ſive electiva Potamo (de quibus omnibus etiam Voſſius evolvi poteſt (in Ramea, Ramus, in Carteſiana Carteſius, in Gaſſendiana, Gaſſendus, in Hobbeſiana, Hobbes, &c. de quibus hunc indicem conſule.

Secundus, Pythagoricus, I. 14. 5.

Secundus, Sophiſta (ſi diverſus eſt a priore) ſub Adriano, III. 12. 8. *in fine par.* Epiurus dictus, II. 1. 5.

Secundus Saluſtius, C. & P. P. III. 14. 5.

Sedatus, III. 6. 18.

Sedigitus Volcatius, II. 17. 2.

Sejanus corrupit Liviam, I. 15. 4.

Seldenus Joh. *confer ſupplementa ſub fin. L.*

Seleucus, Tarſenſis,

Seleucus, de vitis, III. 3. 3.

Seleuci plures, *ibid.*

Semius, Stoicus, II. 18. 1.

Seneca, cujus ſectæ philoſophus? III. 26. 2. ejus vitam perſcripſerunt Delrio, & Lipſius, III. 26. 4. itemque Schottus, III. 26. 1. & forte Aurel. Auguſtinus, III. 17. 3. *in nota.* de Senecæ chriſtianismo Kortholt, III. 30. 4. Siberus, III. 30. 13. Strauchius, & anonymus, III. 30. 17. de Theologia Schmidius, III. 36. 30. de Septentrionalibus Philoſophis egerunt Loccenius, III. 34. 3. ol. Magnus, III. 34. 1. Reſenius, III. 35. 6. Rudbekius, III. 34. 7. Schefferus, III. 34. 4. Stiernichelmus, III. 34. 5. Sturla, III. 35. 6. Wormius, III. 35. 3.

Septimius Severus A. III. 12. 6 doctus III. 12. 8. *circa fin. par.*

Serapion Alexandrinus, Rhetor & Philoſophus, III. 15. 3.

Serapion Hierapolita, Stoicus, II. 18. 1.

Serapion, *ὀνειροκριτικῶν* ſcriptor, IV. n. 5. *ſub finem p.*

Serenus, ſcripſit epitomen Philonis, IV. n. 48.

Sereni alii, *ibidem.*

de Servis doctis Hermippus, II. 9. 4.

Severianus, Luciani æqualis, III. 10. 6.

Severianus, Procli diſcipulus, III. 18. 1. *in tab.*

Severus A. vide Septimius.

Severus, Hæreticus, III. 16. 3.

Severus Peripateticus, I. 15. 4. *circa finem par.*

Severus, Platonicus, III. 10. 4.

Sextus, Stoicus, II. 18. 1.

Sextus, Chæronæus, II. 1. 5. III. 6. 18. III. 9. 5. III. 12. 7. *ſub fin. paragr.*

Sextus

Sextus Empiricus, II. 1. 5. III. 12. 7.
Sextus Herius, Stoicus, II. 18. 1.
Sextus Pompejus, Stoicus, II. 18. 2.
Sextus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Siberus Juſtus, III. 30. 13.
Sibylla octava, I. 17. 1.
Sidonius, III. 19. 2.
Silphium Batti, I. 12. 4.
Silveſter Joh. Bapt. III. 29. 2.
Simachus corrupte pro Lyſimachus, I. 2. 2.
Simariſtus, IV. n. 42.
Simlerus, III. 24. 1. errat, IV. n. 39. Geſneri infelix inmitator, III. 24. 1.
Simmias, Rhodius, I. 2. 6.
Simmias, Socraticus, I. 15. 5.
Simonidis ætas, I. 4. 1.
Simplicius, III. Proclo junior, III. Ammonii diſcipulus, III.
Siſyphus ſcriptor antiquiſſimus, I. 3. 1.
Sluſianæ Bibliothecæ Catalogus, III. 25. 12.
Smith Thom. III. 38. 10.
Soclarus, III. 6. 18.
Socrates, Athenienſis accuſatus, I. 17. 4. traducitur ab Ariſtophane, I. 6. 4. ejus crimina, I. 6. 4. ejus apologiam ſcripſit Zeno, II. 1. 3. eam edidit Rudingerus, III. 30. 14. eam ſcripſerunt alii, I. 7. 1. vitam Balſacus, III. 31. 10. *circa fin. par.* Carpenterius, III. 39. 2. Thomaſius vertit, *ibid.* diſcipuli. I. 10, 5. genius, III. 36. 18. num Ariſtotelis præceptor fuerit? III. 29. 9.
de Socratis dæmonio ſcripſit Olearius, III. 36. 18. deſcriptis egit Allatius, III. 29. 9. contra quem Georius, III. 36. 18.
de Socrate Ariſtoxenus, I. 14. 6. Chiffletius, III. 28. 16. Demetrius Phalereus, I. 18. 4. Heinſius, III. 28. 1. Panætius, II. 13. 1. ſeq. Phanias, I. 6. 5.
Socrates, Bythinus, Peripateticus, IV. n. 36.
Socrates, junior, I. 7. 3.
Socrates dicitur Μήλιος, I. 5. 4. *in not.* hæc vox, quid ſignificet? *ibid.*
Socrates duo, III. 29. 9. plures, I. 2. 3.
Solinus notatur, II. 14. 4. *circa fin. paragr.*
Solonis vitam ſcripſit, Meurſius, III. 35. 1.
Sopater, III. 11. 4. III. 12. 6. Porphyrii diſcipulus, III. 16. 2. *vide tabulam.*
Sopater, Junior, III. 11. 6.
contra Sophiſtas ſcripſit Phanias, I. 15. 5. Metrodorus, I. 20. 5.
de Sophiſtis Atiſthenes, I. 8. 1.
Sophiſtarum vitas dedit Eunapius, III. 17. 3.
Sophocles, Comicus, ſingulis fabulis certauit, I. 16. 2. de eo Heraclides, I. 17. 2.
Sophoclis Apologiam ſcripſit Demogares, I. 17. 4.

Sopho-

Sophocles plures, I. 17. 4.
de Sophrone ſcripſit Apollodorus, II. 15. 1.
Sopolis, Medicus, IV. n. 2.
Soranus, Medicus, I. 15. 4.
Soranus de Medicis, IV. n. 43.
Sorberius Samuel, III. 31. 7. homonymus, *ibid.*
Soſibius, II. 3. 2.
Soſicles, Coronenſis, Poeta, III. 6. 18.
Soſicrates de ſucceſſionibus Philoſophorum, IV. n. 44.
Soſithei plures, II. 3. 2.
Soſpis, III. 6. 18.
Soſſius Senecio, *ibidem.*
Soſus, Aſcalonita, Stoicus, II. 18. 1.
Soſyphus Cous, I. 3. 1.
Sotades, II. 4. 4.
Soter dictus fuit Ptolæmeus Lagi F. I. 14. 1.
Soterichus, de Apollonio Tyanenſi, III. 15. 6.
Sotio, Peripateticus, III. 10. 5. *in fine par.*
Sotio de ſucceſſionibus philoſophorum, II. 10. 1. homonymi, *ibid.*
Spaehius Iſrael, III. 25. 12.
Spartiani ejiciunt Epicureos, I. 17. 4.
Sparti, III. 16. 3.
Speuſippi hiſtoria I. 10. 1. ſucceſſor Socrates, I. 10. 5. quando mortuus, *ibid.*
Speuſippus, Medicus Alexandrinus, II. 8. 3.
Sphærus Boſphoranus, II. 6. 1.
Sphodrias, Cynicus, III. 7. 8.
Spinozæ Benedict. vitam deſcripſerunt Monſieur Bælius, quam ex Gallico in Belgicum traduci curauit Fr. Halma, III. 37. 6. Jenichenius, III. 36. 21.
Spinthari varii, I. 14. 6.
Spizelius Theoph. III. 30. 5.
Sporus, IV. n. 39. *circa fin. par.*
Spurius, Stoicus, II. 18. 1.
Stanlejus Thom. III. 32. 2.
Starkius Seb. Gottfr. III. 36. 42.
Staſeas, Neapolita, Peripateticus, IV. n. 36.
Staſinus, I. 19. 2.
Steebius Joh. Chriſtoph. *vide Supplementa.*
Stephanus, Poeta, I. 5. 2.
Stephanus περὶ πολεων emendatur, III. 12. 6.
Steſiclides de Olympionicis, IV. n. 39. *ſub duod. Pytag.*
Στιχομετρία quid? II. 5. 9.
Steſimbrotus Thaſius, I. 4. 5.
Stiborius Andr. III. 26. 17.
Stiernibelmus Georg. III. 34. 5.
Stilpo Socratius, I. 15. 5. magiſter Metrodori, I. 20. 5.
In ϛοᾷ Athenis, Poetæ quondam docebant, II. 1. 2. poſt ibi docuit Zeno, unde ejus diſcipuli Stoici dicti, *ibid.*

Stobæus

Stobæus emendatur, *I.* 2. 4. in eum Geſnerus & Grotius, III. 28. 3.

de Stoica philoſophia Heinſius, III. 28. 1. Lipſius, III. 26. 4. Scioppius, alii, *ibid.* item Thomaſius, III. 30. 11.

Stoici unde dicti? I. 8. 1. I. 10. 5. *in tab.* omnium philoſophorum plurimi, II. 18. 1. contradicunt Epicureis, *ibid.* enumerantur. *ibid.*

Stoicorum princeps Zeno, II. 1. 2. ſucceſſio *ibidem*, *vide tabulam.* eorum dogmata ſequebantur Pnevmatici Medici, II. 1. 5.

de Stoicorum *ἀντιχειρία* ſcripſit Heumannus, III. 36. 44. de eorum erroribus Buddeus, III. 36. 5. de philoſophia morali Omeiſius, III. 36. 24.

Stollius Gottlieb, III. 36. 15.

Strabonis ætas, II. 16. 3. *circa med. paragr.*

Strabo, Geographus, II. 16. 3. Peripateticus fuit, & de Moyſe quid ſcripſerit, *confer Supplementa.*

Strato, Alexandrinus, Peripateticus, IV. n. 36.

Strato, Lampſacenus, Peripateticus, II. 2. 2. quando floruerit? I. 11. *in T.* ſcripſit de inventis, II. 2. 2. de ſomniis, IV. num. 5. *circa fin. hujus par.*

Strato, Plutarchi familiaris, III. 6. num. 18.

Strato, Stoicus, II. 18. 1.

Stratonice a privigno Antiocho amatur perdite, I. 5. 4. *circa initium par.*

Strauchius Ægid. III. 30. 17.

Struvius Burck. Gotth. III. 36. 6.

Sturla Snorro, III. 35. 6.

Sturmius Joh. Chriſt. III. 36. 25.

Succeſſiones Philoſophorum tradiderunt Alexander, Antiſthenes, Heraclides Lembus, Jaſon, Nicias, Nicenus, Soſicrates, Sotion.

Sudines, II. 16. 1.

Suetonius, de Poetis, III. 8. 1. I. 14. 3. emendatur, II. 17. 2. ſcripſit *νόμιμα*, I. 10. 2.

Suidas, III. 20. 3. Bælii de eo judicium, *ibid.* alius ejus nominis, *ibid.* errat & emendatur, I. 4. 1. I. 7. 2. & I. 7. 4. I. 8. 1. I. 10. 4. I. 13. 2. II. 10. 3. II. 11. 1. II. 16. III. 14. 3. III. 18. 1. III. 6. 4. III. 7. 9. III. 22. 7. Suidarum plures, III. 20. 3.

Sulpitia, poetria, II. 13. 2.

Swertius Franc. III. 28. 8.

Syagrus, ſcriptor priſcus, I. 3. 1.

Σύγγραμμα quid? II. 8. 1.

Sylla, quando Athenas occupat, II. 15. 3.

Syllus, Pythagoreus, I. 14. 5.

Symmachus corrupte, pro Lyſimachus, I. 1. 2.
Symmachus, P. P. & P. V. III. 14. 5.
Symmachus, Thebanus, III. 6. 18.
Syrbius Joh. Jac. III. 36. 8.
Syriani duo, III. 18. 1.
Syriani Majoris ſucceſſores, III. 18. 1. *vide tabulam.*

T.

Tacquetus Andr. III. 28. 15.
Taſcius de Apollonio, IV. n. 45.
Tatianus emendatur, IV. num. 30. & 35.
Taurus, Tyrius, Platonicus, de diſſenſu Platonis, Ariſtotelis, & Stoicorum, III. 9. 2.
Telanges, filius Pythagoræ, I. 1. 7. *in nota.* I. 3. 7.
Telephus de Poetis, III. 9. 3. ſcripſit νόμιμα I 10. 2.
Tepelius Joh. III. 30. 8.
Terentius Priſcus, III. 6. 18.
Tertulliani hallucinatio, II. 1. 3. *in medio par.*
Tetralogia Poetarum, I. 16. 2.
Thales Cretenſis, Poëta, I. 3. 1.
Thaumaſius quidam, III. 15 3.
Θαυμασίων ſcriptores, II. 12. 1. ſq.
Θαυμάσιος *ibid.*
Theagenes Cnidius, Criticus, III. 6. 18
Theagenes, Cynicus, III. 7. 8.
Theagenes de Homero, I. 3. 3.
Theagenes plures, *ibid.*
Theagenes Pythagoricus, I. 14. 5.
Theano de Pythagora, I. 3. 7. cum filiis Mneſarcho & Telange ſcholæ præfuit, I. 1. 7. *in not.* prima forte mulierum hiſtoriam philoſophicam ſcripſit, I. 8. 2. *in nota.* plures ejus nominis, I. 3. 7.
Thebani Epicureos exulare jubent, I. 17. 4.
Themiſones, duo Medici, I. 15. 4. *circa fin. par.*
Themiſtius, de diſſenſu philoſophorum, III. 36. 6. errat, III. 7. 8.
Themiſtius, junior, III. 16. 3.
Themiſtocles philoſophus, III. 15. 3. homonymi, III. 15. 3.
Themiſtoclea, Pythagoræ ſoror, I. 14. 4.
Theon Alexandrinus, Stoicus, II. 18. 1. ſcripſit in Apollodorum, II. 17. 1.
Theon Antiochenus, Stoicus, II. 18. 1.
Theo, Grammaticus, Plutarchi familiaris, III. 6. 18. *circa finem.*
Theo Tithoræus, Stoicus, II. 18. 1.
Theocritus Chius, I. 9. 3. ſcripſit admirabiles epiſtolas, II. 11. 2.
Thodas, Empiricus, III. 12. 7.
Theodectes Iſocratis diſcipulus,
Theodectes, Peripateticus, IV. numero 36. ſcripſit νόμιμα, I. 10. 2.

Theo-

Theodorus, Aſinæus, III. 15. 1.
Theodorus Hierapolita, de certaminibus, I. 16. 2.
Theodorus de legislatoribus, IV. n. 46.
Theodorus de Poetis, IV. n. 47.
Theodorus de ſectis philoſophorum, IV. n. 48.
Theodori tres, Stoici, II. 18. 1.
Theodoſius, Plotini ætate, III. 15. 3.
Theodoſius, Pyrrhonius, III. 12. 7.
Theodotus, philoſophus, ætate Plotini, III. 15. 3.
Theodotus, philoſophus, IV. n. 50.
Theodotus, Pythagoricus, I. 14. 5.
Theogeton, Peripateticus, IV. n. 36.
Theogius, Diodori Croni filia, II. 1. 7.
Theombrotus, II. 18. 3.
Theomneſtus, Cynicus, III. 7. 8.
Theophilus, Epiſcopus Alexandrinus, III. 17. 1.
Theophraſtus, I. 14. 2. νόμιμα ſcripſit, I. 10. 2. pecuniam legavit ad convivia philoſophica, I. 11. 6. ejus ſucceſſores, I. 11. *in Tabula.* contra eum ſcripſit Epicurus, I. 20. 1. de vita & ſcriptis ejus Meurſius, III. 35. 1.
Theophraſtus, præcipuus Ariſtotelis ſucceſſor, I. 20. 1. *in not.*
Theopompus Archon, I. 9. 3.
Theopompus Chius, Iſocratis diſcipulus excellentiſſimus, I. 9. 3. ejus ſcripta, I. 9. 4. ſq. furtı arguitur, I. 8. 2. ſcripſit θαυμάσια, II. 12. 2
Theopompus Cnidius, I. 9. 4.
Theopompi plures, *ibidem.*
Theoſebius, Hieroclis diſcipulus, III. 18. 2.
Theoxenias, I. 14. 8.
Theoxenides Siphnius, I. 14. 8.
Theoxenus, Pindari amaſius, I. 14. 8.
Theoxenus, Hiſtoricus, I. 14. 8
Thera, inſula, I. 12. 2.
Theras, *ibid.*
Theriacæ cultores, III. 12. 8.
Θερίζων Sophiſma, II. 1. 7.
Theſſalus Trallianus, Medicus, I. 15. 4.
Theta nomen Æſopi, II. 7. 1.
Thomaſius Chriſtianus, III. 36. 1. ob inſignia merita commentatur *ibid.* ejus ſcriptorum catalogus, *ibid.*
Thomaſius Jacobus, III. 30. 11.
Thraſeas de Catone minore, III. 5. 3.
Thraſyllus de Democrito, III. 3. 2. homonymi plures, *ibid.*
Thraſyllus, Amonii F. III. 6. 18.
Thraſymachus, Chalcedonius, I. 10. 5. Stilponis magiſter, II. 11. 3.
Thuanus Jac. Aug. III. 26. 9. ejus Bibliothecæ catalogus, III. 25. 11.
Thucydides, Hiſtoricus, I 2. 6.
Thucydides Meleſiæ F. I. 4. 5.
Thucydides alii, *ibid.*

Thymarides, Pythagoricus, I. 14. 5.
de Tibicinibus Ariſtoxenus, I. 14. 9.
Tilemannus Frid. laudatur, I. 19. 4.
Tilianus, III. 28. 4.
Timæus, Locrus, de Pythagora, I. 6. 2. Pythagoricus, I. 14. 5.
Timæus, Siculus, II. 2. 7. de Olympionicis,
Timæi plures, I. 6. 2. II. 2. 7.
Timagenes de Heracleenſibus claris, III. 1. 6.
Timarchus, Peripateticus, IV. 11. 36.
Timocles, Stoicus, II. 18. 1.
Timocrates, Athenienſis, Epicureus, I. 20. 5.
Timocrates Heracleota, Epicureus, *ibidem*.
Timocrates plures, I. 20. 5.
Timon μισάνθρωπος, I. 3. 5. *in fine par.*
Timon Phliaſius Pyrrhonius, II. 2. 5. ejus fragmenta ubi? *ibid.* ejus Sillos commentatus eſt Apollonides, III. 3. 1. adverſus eosdem Sotion.
Timon Plutarchi ætate, III. 6. 18. *circa fin. par.*
Timoſthenem compilavit Eratoſthenes, II. 7. 2.
Timotheus Athenienſis, de vitiis, IV. 11. 49.
Timotheus Pergamenſis, de philoſophorum fortitudine, IV. 11. 50.
Tiraquellus Andr. III. 23. 5.
Tiro Tullius. de vita Ciceronis, III. 2. 1.
Titianus, III. 10. 6.
Tituli priſcorum eruditorum ſuperbi, II. 12. 1.
Tragici olim certabant fabulis, I. 16. 2.
de Tragicis tribus liber Heraclidis, I. 17. 1.
de Tragica ſaltatione, I. 14. 9.
Τραγῳδοδιδάσκαλοι qui? II. 5. 11.
de Tragœdia Ariſtoxenus, I. 14. 9.
Trajanus A. III. 7. 1.
Tranquillus, vide *Suetonius*.
Transmigratio animarum, vide Metempſychoſis.
Trapezuntius Georg. III. 21. 12. III. 21. 14. ejus filius, *ibidem*.
Treuner Joh. Philip. III. 36. 16.
Tribechovius Adam. III. 30. 6.
Tribonianus, de Theodoto philoſopho, IV. 11. 51.
Triſimachus, κτίσεων ſcriptor, I. 12. 5.
Trojana Epocha, I. 4. 1.
Trophili mirabilia, II. 12. 2.
Trypho, Stoicus, III. 15. 3.
— — Medicus, *ibid.*
Tſeſchenius Theod. III. 28. 24.
Tubero, Stoicus, II. 18. 1.
Turnebus notatur, II 14. 4.
Turpilii, Comici ætas, II. 17. 2.
Tyndares, Lacon, III. 6. 18. *circa finem par.*
Tzetzes errat, III. 17. 4.

V.

Valla Laur. III. 21.9. primus Ariſtotelem reprehendit, *ibid.* Vallarum plures, *ibid.*
Valerius Maximus notatur, II. 14. 4.
Vallenſis Joh. varia ſcripſit, III. 20. 6. homonymi, *ibid.*
Vannini Jul. Cæſ. vitam & fata deſcripſerunt Olearius, III. 36. 12. Schrammius, III. 36. 13. eum defendit Anonymus, III. 36. 14.
Varro de poetis, III. 1. 2. de doctis viris, I. 14. 3. de Admirandis, II. 12. 2.
Vatinius, Pythagoricus, I. 14. 5.
Vayerius Franc. Moth. III. 31. 15.
Vellerus, III. 15. 3.
Velthemius Val. Scholaſticorum admirator, III. 36. 17.
Verderius Claud. III. 26. 6.
Verſuum numerus conlectus libris addi ſolitus, I. 10. 2. II. 5. 9.
Verulamius Franciſcus Baco, III. 27. 1.
Victorianus C. & P. V. III. 14 5.
Virgilius Maro, quo anno mortuus, I. 14. 4. ejus natalis colebatur, I. 11. 6.
Virgilius Polydorus, III. 22. 4.
Vitam propriam qui ſcripſerint inter antiquiores, III. 2. 6. inter recentiores philoſophos notantur potiſſimum Campanella, III. 29. 6. Cardanus, III. 24. 5. Helmontius, III. 28. 2. Hobbeſius, III. 32. 5. Morus, III. 32. 3.
Vives Joh. Ludov. III. 22. 6.
Voetius Gisbert de Scholaſticis ſcripſit, III. 30. 6. notatur III. 26. 6.
Vogelius Mart. Phœnix Hamburgenſis dictus, III. 28. 25.
Volaterranus Anthropologiam virorum doctorum ſcripſit, III. 21. 18. homonymi, *ibid.*
Volcatius de Poetis, II. 17. 2.
Vologeſus, III. 10. 6.
Vopiſcus de Apollonio, III. 16. 1.
Vorſtius Conr. de ejus vita & obitu Guelſcerus, III. 26. 18.
Voſſius Gerh. Joh. III. 28. 4. varia ejus *ἁμαρτήματα* ab auctore notata, I. 2. 2. & 4. I. 2. 4. & 6. I. 6. 5. I. 9. 2. I. 9. 4. I. 10. 2. & 4. I. 13. 3. I. 15. 1. & 5. I. 17. 2. I. 19. 2. I 30. 5. *circa med. par. quare.* II. 2. 6. II 3. 1. II. 9 3. *circa medium par.* & 4. II. 10. 1. II. 11. 1. II. 15. 1. II. 16. 1. II. 17. 3. III. 1. 1. III. 2. 2. III. 3. 1. III. 14. 5. ſed laudatur etiam ob merita ſua, III. 28. 1. a Jonſio excuſatur etiam I. 10. 4. ei homonymi, III. 28. 4.
Vranius, Peripateticus, IV. num. 30.
d' Vries Gerh. III. 33. 6.

Vrſinus Joh. Henr. III. 30. 9. homonymi, *ibid.*

W.

Warnewikus Marc. III 28. 11.
Weiſius Joh. III. 30. 6.
Whitelockius Bulſtrod, III. 38. 3.
Whiſtonius Guil. *confer ſupplementa in fine L.*
Wilkius Andr. III. 26. 11 Jo. Georg. *ibidem.*
Wittenius Hening. III. 30. 9.
Wolfius Chriſt. III. 36. 4.
Wolfius Hieron III. 24. 3.
Wolfius Joh. Chriſt. III. 36 38.
Wood Ant. III. 32. 7.
Wormius Ol. III. 8. 3.
Wovverius Joh. cujas, II. 17. 2. notatur I. 1. 3. I. 4. 1. I. 10. 2. bis.

X.

Xanthippus, Cynicus,
Xanthus, Athenienſis, I. 19. 2.
Xanthus Lydus priſcus cujus ſpuria ſcripta, I 19. 2.
Xenarchus, Peripateticus,
Xenocles, frater Glauciæ.
Xenocrates, I. 13. 5. ſcripta ejus, *ibid.* quando mortuus, I. 19. 1.
Xenophanes κτίσεων ſcriptor, I. 12. 5.
Xenophylus, Pythagoricus, I. 14. 4.
Xenophon, Athenienſis, I. 7. 5. apologiam Socratis ſcripſit, *ibidem.* Xenophon primus e philoſophis hiſtoricus, non primus hiſtoriam philoſophicam ſcripſit, *ibidem in nota.*
Xenophon, Medicus, II. 8. 3.
Xiphilinus quando? III. 10. 2. notatur III. 9. 5.
Xuthus, I. 14. 5.

Z.

Zaratas, Pythagoricus, I. 14. 5.
Zeidlerus Melch. III. 30. 18.
Zeno, Citticus, Stoicæ philoſophiæ princeps, II. 1. 2.
Zeno Eleates, I. 11. 4.
Zeno Epicureus, II. 1. 2.
-- -- Epicureorum Coryphæus, II. 15. 4.
Zeno, Medicus, II. 8. 3. ſub n. (8)
Zeno, Sidonius, Epicureus, Apollonii diſcipulus, II. 15. 4. II. 13. 8.
Zeno, Tarſenſis, Chryſippi ſucceſſor, II. 1. 2. *conf. Tab.*
Zenonii Philoſophi Stoici, *ibid.*
Zenones alii,
Zenodotus Epheſius, præfuit Bibliothecæ Alexandrinæ, I. 18. 3. Ariſtophanis Grammatici magiſter, II. 10. 2.

Zenodo-

Zenodotus, Procli diſcipulus, III. 18. 1. *vid. Tab.*
Zenodotus, Stoicus, II. 18. 1.
Zenothemis, Stoicus, *ibid.*
Zeta nomen Satyri, II. 7. 1.
Zethus. Medicus, III. 15. 3.
Zeumerus Joh. Caſp. III. 36. 10.
Zeuxippus Lacedæmonius, III. 6. 18.
Zeuxis, Medicus, II. 18. 3.
Zieroldus Joh. Wilh. III. 30. 6.
Zoilus Amphipolita, I. 9. 1. ejus ætas, II. 3. 1. magiſter, I. 7. 3. patria I 9. 1. ſcripta, *ibid.*
Zoilus κεδεδος, I. 9. 1.
Zoilus Lampſacenus additur, I. 9. 1. *in nota.*
Zoilus junior, Grammaticus, *ibidem.*
Zoilus Pergæus, *ibid.*
Zoilus in proverbium abiit, *ibid.*
Zopyrio, Grammaticus, III. 6. 18. *circa finem par.*
Zopyrus, Medicus, *ibidem.*
Zoroaſtris oracula edidit Patricius, III. 25. 1. Clericus, III. 37. 7. res Jeſſenius, III. 26. 10 Vrſinus, III. 38. 9. vitam Zoroaſtris expoſuit Hydeus, III. 38. 4.
Zoſimus, de Platone, IV. n. 53.
Zothicus, Criticus, III. 19. 3.

F I N I S.

EMEN-

Digitized by Google

EMENDANDA.

Libro I. pagina 122. in notula pro *antiquiorum* lege: antiquiorem.
Libro II. pagina 4. linea 6. pro *Bachomius* lege: Pachomius.
Libro III. p. 109. linea 9. *Hiſtoricus, is* pone comma poſt is, & lege: Hiſtoricus is,
Libro III. p. 114. linea 3. debuiſſent iſta verba (qui primo admodum *usque ad* ſecretis) parentheſi includi.

p. 114. lin. penultima pro *trasmiſſas* lege: transmiſſas,
p. 117. lin. 24. pro *videntur* lege: videtur.
p. 136. lin. 14. pro *ad finem* lege: affinem.
p. 141. lin. 19. dele verba: *inter ſe,*
p. 142. lin. 17. pro *Giſalinus* lege: Cigalinus.
p. 148. lin. 4. pro *Balduanus* lege: Bolduanus,
p. 149. lin. 25. pro *Cermanorum* lege: Germanorum,
p. 150. lin. 4. pro cIↄ Iↄ C XXII. lege: cIↄ Iↄ XXV, & lin. 8. pro *ceperis* lege: ceperit.
p. 152. lin. 6. pro *Sioppii* lege: Scioppii.
p. 164. lin. 19. pro *in in qua* lege: in qua.
p. 186. lin. 26. dele vocabulum ſuperfluum: *Latine.*
p. 187. lin. 23. pro *Byſſæus* lege: Biſſæus.
p. 191. lin. 18. pro ἐτιμολογιων lege; ἐτυμολογιων.
p. 208. lin. 10. dele *Julium Caſpar.* & poſt ſive pone: Julium Cæſarem.
p. 213. lin. 13. pro *Mariavellenſis* lege: Mariavallenſis,
p. 212. l. 17. pro *vocareretur* lege: vocaretur.
p. 223. lin. 5. dele: *ſive Ludwellus.*
p. 224. lin. 26. pro *Damonios* lege Devonios.

Cætera B. L. emendabit.

Sequun-

Digitized by Google

Sequuntur addenda nonnulla

Ad Libri I. Cap. XIX. pag. 122. adde tanquam notulam:

Hecatæum quoque *de Abrahamo* integrum ſcripſiſſe librum memorat Euſebius Præpar. Evangelica L. VIII. Cap. 4. Hujus mentionem quoque faciunt Beroſus, Alexander Eupolemus, Nicolaus Damaſcenus, & alii, quos idem Euſebius laudat L. IX. C. 4. Sed vereor, ne Liber ſit Operis iſtius librorum, quos περὶ τῆς Αἰγυπτίων φιλοσοφίας adornaſſe Laertio dicitur Hecatæus noſter, Abderita. Magnum enim nomen fuiſſe Abrahami apud Orientales fere omnes, teſtantur Joſephus, laudatus Euſebius L. IX. C. 2. itemque Hydeus L. de Religione veterum Perſarum Cap. III. Contra hæc tamen dubia ſua movet Burnettus, Archæologia Philoſoph. C. XIV. Hoc ergo Libro *de Abrahamo*, doctrinam forte & ſapientiam, qua alias inſtruxerit gentes, Hecatæus inluſtraſſe videtur.

Ad L. III. Cap. XVI. pag. 666. ad verba in Bibliotheca Regia adde:

Generalis ſcilicet eſt titulus Librorum IV. Jamblichi, uti membranæ Chriſtianiſſimi Regis præ ſe ferunt: Ιαμβλίχου Χαλκιδέως περὶ τῆς Πυθαγορικῆς αἱρέσεως λόγοι, quorum

α Περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου, quæ eſt vita Pythagoræ, poſt Arcerii editionem innumeris mendis commaculata, haud ita pridem elegantiſſime a Küſtero edita.

β Προτρεπτικὸς εἰς φιλοσοφίαν, Adhortationes ad Philoſophiam, quem itidem Arcerius primo cum vita anno 1598. apud Comelinum, in quarto, publici juris fecit.

u u γ Περὶ

ADDENDA.

γ Περὶ τῆς κοινῆς μαθηματικῆς Επιςήμης, καὶ περὶ Γεωμετρίας, καὶ περὶ Μȣσικῆς, τῆς παρὰ Πυθαγορείοις, quod adhuc ineditum conſervatur.

δ Περὶ τῆς Νικομάχȣ ἀριθμητικῆς ἐπιςήμης, quem L. eruditiſſimus Samuel Tennulius, una cum libello de fato, anno jam 1667. Dauendriæ cum orbe erudito communicavit.

Potuiſſet & Sextus Empiricus ſæpius a Jonſio adlegatus, locum inter ſcriptores Hiſtoriæ Philoſophiæ occupare, ob Libros. quos *contra Mathematicos* Græce dedit. Imo optandum eſſet, ut perrarus iſte Liber ab ingenio quodam felici recognitus ederetur. Manuſcriptum hujus operis codicem poſſidet in inſtructiſſima bibliotheca ſua Reverendus Gabriel Spizelius, Auguſtanus Theologus, Theophili Spizelii filius.

ad ejusdem L. Cap. XX. pag. 110. §. 7. poſt verbum excoluerunt adde:

Nunquam enim majore cum ſucceſſu Philoſophiæ ſcolaſticæ doctores floruerunt, quam hoc ſeculo, tertio decimo.

item poſt finem hujus §. adde:

Magnus autem dictus fuit hic ob ſcientiam in Theologicis & Juridicis, imo & mathematicis:

ad ejusdem L. Cap. XXII. pag. 125. poſt §. 7. adde:

Inter Italos tum celebris fuit Franciſcus Cigalinus, Comenſis, Medicus & Philoſophus, qui inter ſcriptores hiſtoricos referri potuiſſet ob *Dialogum*, quem *contra Aſtrologos* edidit.

pag. 124. poſt §. 4. adde:

Vergilium hunc in Anglicam linguam traduxit Johannes Langlejus. Circa annum CIↃ IↃ LXXIX. clarus fuit Alexander Sardus, Ferrarienſis patria, philoſophus non ignobilis, qui itidem librum *de rerum inventoribus* edidit.

ad

ADDENDA.

ad finem hujus Capitis addi potuiſſet pag. 128. poſt §. 15.

His additur Andreas Lacunas, Segovienſis Medicus, Carolo V. gratus, qui profuit libro *de Philoſophia hiſtorica Galeni.*

ad ejusdem L. Caput XXIII. pag. 132. poſt §. 7. adde:

Circa annum CIↃ IↃ LV. ejusdem Henrici II. Gallorum Regis imperio vixit Berengarius, Turonenſis, qui ſcripſit, *Le ſiecle d' or des Philoſophes, ſeculum aureum philoſophorum.*

ad ejusdem L. Cap. XXVI. pag. 145. §. 4. linea 12. adde poſt verbum Delrio:

Belga & idem, qui eodem quo Lipſius anno deceſſit. Obiit &c.

& pag. 149. poſt finem §. 12. adde poſt verbum Cigalinus:

Paulus Cigalinus fuit, itidem Comenſis, ſive Novocomenſis. Is *de patria Plinii*, ſenioris, libellum, ſive *Prælectiones* editioni ſuæ operum Plinii adnexerat, quæ (opera) cum notis Delechampii, & anonymi cujusdam prodierunt Francofurti, 1608. 8. In iſtis autem prælectionibus probaverat, veram Plinii, ſenioris, patriam Comum, ſiue Novum Comum eſſe. Contra quem igitur ſuum librum adornavit poſtea Polyc. Palermus, qui id negavit. Nonnulla docet etiam celeberrimus Fabricius in Bibl. Lat. pag. 405. in notis.

ad ejusdem L. Cap. XXVIII. p. 156. poſt §. 5. adde:

Adſcribitur ille Catalogus, paucis conſtans plagulis, ab aliis P. Gaſſendo; ſed Bodlejanæ Bibliothecæ Catalog. eum inter alia Golii ſcripta retulit.

ad ejusdem L. Cap. XXVIII. pag. 162. §. 22. poſt verbum obuius. adde:

Doctiſſimum hunc (de Diis Germanorum) librum notis inſtructum dare voluit Johannes Nicolai, teſte M. Rudolpho Meelführero in Acceſſionibus ad celeberrimi viri Janſonii ab Almeloveen Bibliothecam promiſſam & latentem, pag. 73.

ad ejusdem L. Cap. VXIX. pag. 164. poſt §. 7. adde:

Occupamur nunc in Gaudentii ſcriptis rarioribus colligendis, quæ conjunctim aliquando in lucem edituri ſumus.

Digitized by Google

ADDENDA.

Ad ejuſdem L. Cap. XXX. pag. 172. poſt §. 7. adde:

Joh. Chriſtophor. Steebus, Philoſophus & Medicus Doctor, dicendus ideo, quod in præfatione Cœli Sephirorici Hebræorum, Moguntiæ datum 1679, fol. promiſerit *Novam Atlantis Inſulam*, ſive *Hieroglyphicam Antiquorum Philoſophiam*. Sed lucem non vidit. Vt autem ejusmodi ſcripta promiſſa licet non edita, notemus, id etiam intereſt.

& pag. 173. poſt §. 9. adde:

Neque non locum hic mereri potuiſſet Georgius Hieronymus Velſchius, ſi ejus opere de litteratura Orientali eruditis frui licuiſſet. Promiſerat is hiſtoriam doctam Turcarum, in qua ex MSto Conſtantinopolitano agitur de inſtitutione ipſorum puerili de ſtudiis Gymnaſticis & Academicis, ſacris, profanis, Theologicis, Scholaſticis, Juridicis, Medicis, Mathematicis, Aſtrologicis, Sripendiis item, honoribus, præmiis, exercitiis ſpiritualibus, & gradibus profectionis. Præmittuntur nonnulla ad ſcriptores veteres pertinentia, quibus ſingula inluſtrantur, & plura etiam adjiciuntur de precibus illorum, orationibus, liberis, bibliothecis, aliisque ad litteras pertinentibus, &c. Vide de hoc Meelführer. pag. 122. qui hujus operis ſciagraphiam ad calcem acceſſionem ſuarum adjecit.

& pag. 174. poſt §. 17. adde:

Apud eosdem floruit etiam Joh. Gottl. Mœllerus, Philoſophus & Theologus D. ejusdemque Athenæi Profeſſor, qui ſpem fecerat libelli, quo vitas philoſophorum Roſtochienſium complecti voluerit.

ad ejuſdem L. Cap. XXXI. pag. 176. §. 2. adde:

Fuit autem Bonciarius origine Italus non Gallus, *σύγχρονος* doctiſſimis hominibus M. Ant. Mureto, F. Urſino, Aldo Manuccio, J. Lipſio, Hor. Turſellino, Fab. Pontano, aliis.

ad ejuſdem L. Cap. XXXII. pag. 188. poſt §. 4. adde:

His etiam temporibus præcelluit Joh. Seldenus, vir egregie doctus, qui rebus profuis noſtris libro, de Jure Naturali & Gentium juxta diſci-

diſciplinam Hebræorum. In eo enim præcepta & placita Noachidarum, hoc eſt, eorum, qui in altero mundo poſt diluvium vixerunt, commentario expoſuit. Vix ergo adducor, ut credam, Seldenum ex æmulatione hunc ſcripſiſſe librum, ut vel majora præſtaret Grotio, qui opere de Jure Belli & Pacis nomen immortale tum meruerat. Hic enim toti orbi: ille ſolis Hebræis ſcripſit. Ideoque ex fine utriusque ſcribentis hic judicari debet. Prodiit hic liber recuſus etiam cura celeberrimi Bœcleri Argent. 1665. 4. Iterum per compendium eum exhibuit incomparabilis Buddeus, *in octavo.*

ad ejusdem L. Cap. XXXIII. pag. 194. §. 6. nota:

Gerhardus d' Uries vitam Carteſii non perſcripſit; ideoque delenda ſunt iſta verba: *Renati Carteſii vitam expoſuit, atque* quæ mihi aliud cogitanti exciderunt.

& ad §. 8. adde:

Promiſit idem quoque corpus Argonauticorum ſcriptorum, quo complecti voluit Orphei Ἀργοναυτικά, Apollonii Rhodii Ἀργοναυτικῶν Libros IV. C. Valerii Flacci Argonauticorum Libros VIII. itemque excerpta ex Strabonis Lib. I. Palæphati L. περὶ ἀπίστων ἱστοριῶν, &c. confer adlegatum Meelführerum pag. 65.

ad ejusdem L. Cap. XXXV. pag. 201. §. 6. poſt verba: quæ adhuc in Manuſcripto latent.

Tradidit eas per ſcriptores Hebræos, Arabicos, Græcos, Latinos, Italos, Hiſpanicos, Gallicos, Germanicos, Anglicos, Danicos & Islandicos.

ad ejusdem L. Cap. XXXVI. pag. 211. §. 24. adde:

Et Noribergæ apud Endterum edidit anno 1702. 8. Andr. Chriſt. Eſchenbachius *Epigenem*, ſive *de poëſi Orphica in priſcas Orphicorum carminum memorias Commentarium*, quo libello hiſtoriæ philoſophiæ fabuloſæ prodeſſe voluit. Huic adde diſſertationem ejus, quam Jenæ habuit *de conſecratis gentilium lucis.*

ADDENDA.

Ad ejusdem L. Cap. XXXVI. pag. 216. poſt §. 39. adde:

Minime hic etiam tacendus vir elegantiſſime doctus, Johannes Mollerus, Flensburgo-Cimber, cujus Homonymoſcopia hiſtoria noſtra variis locis adjuta fuit. Hic inprimis *Cimbriam Litteratam* editurus eſt. Id opus erit magnum: eo enim ultra 2500 ſcriptores ducatuum Sleswicenſis & Holſatiæ, urbiumque ampliſſimarum iſtarum Lubecenſis & Hamburgenſis, indigenas pariter & adoptivos complecti promiſit. In eo etiam vitam Ionſii, a nemine hactenus traditam exſpectamus. Adhuc ſe editurum promiſit Hiſtoriam vitæ & fatorum H. Grotii, itemque hiſtoriam vitæ & fatorum Tychonis Brahei, ſub forma ſpicilegii cujusdam ad elegantiſſimum P. Gaſſendi de vita hujus Mathematici L. Idem promiſit Biographias ſcriptorum complurium hujus & ſuperioris ſeculi, & his etiam vetuſtiorum. Ut alia taceam, de quibus citatus Meelführerus videndus: pag. 67. ſequ.

Ad ejusdem L. Cap. XXXVII. p. 222. poſt §. 11. adde:

Etiam non tacitus præteriri debet Johannes Tolandus. Fuit is, qui anno CIƆ IƆCC IX. *Origines Judaicas una cum Adeiſidæmone in octavo* dedit. In hoc L. multa nova docet, ſed ſæpe etiam ridicula, imo & perverſa. Inter alia ſic velit homines ſibi perſvadeant, Moſen pandeiſmum, ſive, ut nunc loqui amant, Spinoziſmum foviſſe. Probat id potiſſimum ex loco Strabonis quodam L. XII. pag. 711. edit. Baſil. 1549. f. quia Coſmographus de Moſe ſcribit: Ægyptios eum docuiſſe, id ſolum eſſe Deum, quod nos omnes contineat, terram ac mare, quodque cœlum & mundum, & rerum omnium naturam adpellemus, & reliqua. Sed Strabo ex mente Peripateticorum hic ſcripſit. Peripatetica autem philoſophia imbutus fuit, notante Voſſio L. de Hiſtoricis Gr. II. 16. p. m. 185. ibi enim ipſe præceptorem ſuum, Xenarchum, Peripateticum nominat, laudatque eum, cum quo in iſta doctrina ſeſe exercuit, Boëthum, ſcil. Confer Strabonem ipſum L. XIV. p. 637. & XVI. p. 719. editionis adlegatæ, Peripatetici autem Deum formam hujus univerſi faciebant. Plura ſuppetidabunt ii, qui contra Tolandum ſcripſerunt. Sunt iſti D. Fay, qui contra eumdem *Defenſionem religionis, nec non Moſis & gentis*

Judaicæ

ADDENDA.

Judaica dedit, *1700.* inprimis Monſieur Ellies Bennoit, qui edidit *Melange de Remarques contre Monſ. Toland, Delph. Bat. 1712. 8.* cujus recenſionem dedit auctor Actorum Germ. P. XIX. p. 607. & ejus continuationem P. XXIII. p. 959. ſeqq. Hiſtoriæ philoſophicæ cultor notabit hoc loco etiam alios, qui res Judæorum conſignarunt, deque eorum ſectis inſtruxerunt. Huc facit Druſius de tribus ſectis Judæorum. Ex antiquis Flavius Joſephus in Hiſtoria Antiquitatum Judaicarum, qui licet commenta ſæpe ſcribat, varie tamen hiſtoricum philoſophum judicio præditum juvabit. Hujus pleniorem editionem promiſerunt Meſſieurs Boivin, l' ainé, & Monſ Hudſon, confer le Catalogue des Principaux Hiſtoriens revuë & augmenté par Mr. Mencke a Leipſic, 1714. 8.

Hinc & locus erit doctiſſimo Jacobo Basnagio, qui Joſephum ſequutus eſt, deque Judæorum rebus egregie nos inſtruxit. Edidit is *Hiſtoire de la Religion des Juifs depuis I. C. jusqu' à preſent pour ſervir de continuation à l' Hiſtoire de Joſephe, Rotterdam 1707. 5. vol. in 12.* Auctor laudati Catalogi pag. 30. des principaux Hiſtoriens vocat illud opus: Livre très-inſtructif, plein d' une vaſte & immenſe erudition, tres-utile pour la connoiſſance des Dogmes & des Cerémonies Judäiques. Parte prima de omnibus hæreſibus, deque deſolatione Hieroſolymæ agit; parte ſecunda Judæoum Patriarchas, Talmudiſtas & Cabbaliſtas pertractat. Parte tertia dogmata Judæorum modernorum tradit; parte quarta Hiſtoriam diſperſionis complexus eſt; quinta reliquam abſolvit hiſtoriam, quæ ad Judæorum religionem, ceremonias & vitam facit. Proſtat nitidiſſima hujus libri editio quoque recuſa in Gallia.

Ad ejusdem L. Cap. XXXVIII. p. 223. poſt §. 1. adde:

Traduxit Telluris Theoriam poſtea e Latio in idioma Germanicum M. Joh. Jac. Zimmermannus 1689.

Thomæ Burnetto optime jungi potuiſſet ob affine argumentum Guilielmus Whiſtonius, acutiſſimi vir ingenii, Libro, quem idiomate Anglicano dedit ſub titulo: *A new Theorie of the erth* hoc eſt, Nova Telluris Theoria. Hunc ex Anglico in Germanicam linguam vertit M. M. S. V. D. M. Francof. 1713. 4. Confer Bücher-Saals P. XXII. p. 681. & ſeqq.

ad ejusdem

Digitized by Google

ADDENDA.

Ad ejuſdem L. Cap. XXXIX. p. 219. poſt §. 9. adde:

D'acierio debemus etiam elegantiſſimam M. Aurelii Antonini, Imperatoris, Philoſophi vitam ab eo, & aliis auctoribus excerptam, veterumque teſtimoniis firmatam. Hanc in fronte gerit editio nitidiſſima Thomæ Gatakeri, Londinatis, ſecunda, aureorum prorſus Librorum XII. M. A. Imperatoris de rebus ſuis, ſive de iis, quæ ad ſe pertinere cenſebat, quæ Londini prodiit 1697. 4. Vitam hanc excipit in ea editione Præloquium, in quo de Diſciplina Stoica, cum ſectis aliis, Peripatetica, & Academica vetere, Epicurea vero præcipue conlata; deque eorum, qui hanc ſequuti ſunt, quæ ſuperſunt, Senecæ, Epicteti, Marci hujus cumprimis, ſcriptis diſſeritur: operisque hujus totius ratio atque inſtitutum exponitur. Plura addere penuria temporis prohibet; quæ reſtant, induſtrius Lector facile ſupplebit!

BIBLIOTECA NAZIONALE DI TORINO
50246
BIBLIOTECA NAZIONALE PALERMO
Digitized by Google

Digitized by Google